

הקדמה לכן הגאון המסדר ספר סדרי טהרה וספר חידוד הלכות ושירי טהרה ואגב אורחיה אשתמע אפס קצהו שבה ופרכת גדולת מר אביו גאון אמתי צוק"ל ואת כל אשר קרהו וגלגולי סבותיו עד שבא לכלל ישוב שאר חבריו והחבורים היקרים הללו בדרך קצרה: וזאת ליהודה ויאמר קמתי אני לפתוח שערי אור הגנוז כי שם חלקת מחוקק ספון שתי פתיבות חוכרות אחת אל אחת והיא פפורחת מלא כף נחת ספר סדרי טהרה וספר חידוד הלכות ושירי טהרה אשר פעל ועשה איש אמונות.

רב ברכות. א"א מ"ו הגאון המוסק והמובהק אב"ד ור"מ כבוד חכמים.
גור השלמים. מוהר"ר אלקנה זצ"ל.

לבו נהג בחכמה נשיאותו ברמים. בהיותו בן ח"י שנים אמנו עליה לאותובי ברישא לאב"ד ור"מ בק"ק פרדאן במדינת פולין.

ניצא שמו הטוב בכל הארצות. וכרבות העתים נתקבל לאב"ד ור"מ בק"ק שאטלאנד והמדינה.

שם עשה את אשר זמם חפצי שמים וחפץ ה' בידו הצליח להתחיל ולחבר חבורים מחוכמים על כל ארבע שו"ע וחידישים כמה מסכתות וכתילות שו"ת ושם מצא ידו כדי גאולתו. להשפיע משפעת יפעת אור תורתו לזולתו.

ושני עמודי התורה ספרי קודש הנ"ל אשר כל בית ישראל נשען עליהם וכל חיה הטועם מיצרת דבשו יאירו עיניו ויצהבו פניו. הנה היו פמוסים וחתומים באוצרותיו ומכמניו.

הן בעודנו חי אוצריו לא פתח ביתה הצניע לכת עם אלהים ועם קדושים נאמן רוח מכסה דבר לא שזפתו עין רואי ולא ידע איש את גבורתו וחין ערכו וע"ז אמרו גדולים צדיקים במיתתן כו' כי אז יבריקו פשח נכון מוצאו ניצוצי אור תורתם.

מאשר יניחו אחריהם ברכתם. מלתא דבחיים לא סבירא להו לעשות להם שם כשם הגדולים אשר בארץ וליטול עטרה לעצמן וחכמים אומרים אינן אלא לגנאי אשור האי ואשור האי: והנה מר אביו אבי זקני הגאון המפורסם והחסיד מהור"ר שמואל זנוויל אשכנזי זצ"ל שנתקבל לאב"ד ור"מ במדינות קלוניא וארנשבערג ומינשטר בשנת תקי"א לפ"ק והוא מרומים ישפון בק"ק בונא עיר היושבת על מלאת חכמים וסופרים עד שנת תקכ"ז לפ"ק שהגיע לימים שאין בהם חפץ ואף באותו זמן פגעה מדה"ד הקשה וה' הוא ובית דינו חפץ דפאו החלי אשר מת בו.

ובעוד נשמת שדי בקרבו. גור אלהים טרם יכפה כלכל דבריו לפני המנהיגים וכה דבריו. הנה נא זקנתי ושבתתי ויסורים קשים ומרם שולטין בגופי ולא אוכל עוד לצאת ולבא זכרו נא את אשר התהלכתי לפניכם באמת ובלבב שלם והטוב בעיני ה' ובעיניכם עשיתי ובני הנו אתכם אל חנן אותי בבן אשר לא נופל הוא ממני ממלא את מקומי ביראת חטא ובתורה.

מי כמוהו מורה. ועתה הואילו פנו בי בעזרתי.

נתהי זאת נחמתי. כי אראה עולמי בחיי בני יושב על פסאי ודאין דינא בשמי.

זֶה יַעֲצֵר בְּעַמִּי. וּמִיַּד כָּל הָעָם עָנוּ אַחֲרָיו מְקוֹדָשׁ מְקוֹדָשׁ כִּי לֹא מִשְׁפַּט הַגָּאוֹן לָהּ.

וְאַחַר סָמוּדָה שָׁנְתָהּ בְּקֶשׁ אָבִי זְקַנִּי הַגָּאוֹן זַ"ל הַנִּזְכָּר לִישִׁיבָה שֶׁל מַעֲלָה. נִמְנוּ וְנִגְמְרוּ מִנְהִיגֵי שְׁלֵשָׁה מְדִינֹת הַנִּזְכָּר לְשִׁדְוָרֵי לִיָּה לְאַבָּא מְאָרֵי הַגָּאוֹן זַ"ל פֶּתַח רַבְּנוֹת וּבִשְׁלֵשָׁה הָכִי נִכְבָּד וְהוּא נִעְנַע לָהֶם רֵאשׁוּ.

אֲמַנָּם זִוְגָתוֹ הַגְּבִירָה הַרְבֵּנִית הִיא אֲמִי חוֹרְגָתִי מִיָּאֲנָה לַעֲשׂוֹת עֲקִירָה מִק"ק שְׂאֵטְלָאֵנְד בְּאֲשֶׁר הִיא שָׁם בְּתוֹךְ עֲמָה יוֹשֶׁבֶת עַל גֶּרֶם הַמַּעֲלוֹת. וְתַצְאֵן כָּל הַנְּשִׂיִם אַחֲרֶיהָ אַחַר עֲצָתָהּ וְאַחַר דְּבָרֶיהָ בְּתוֹפִים וּבְמַחֲלוֹת.

וַיְהִי כִּדְבָרָה אֵלָיו יוֹם יוֹם וְלֹא שָׁמַע אֵלֶיהָ וְדָבַר עַל לִבָּהּ דְּבָרִים הַמְתַּקְבְּלִים עַל לֵב אִשָּׁה יִרְאֵת ה' פְּמוֹתָהּ בְּאֲמָרוֹ הֲלֹא כְּתַבְתִּי לָהֶם שְׁלֵשִׁים לְשָׁלֹשׁ מְדִינֹת הַנִּזְכָּר לְשָׁפוֹן כְּבוֹד בְּאַרְצָם וְאִיכָכָה אוֹכַל לְשׁוּנָה נִפְשָׁא הַדְּרָנָא.

וְלוֹמַר נִמְלֵךְ אֲנָא. עַד שְׁלֵב־סוּף נִתְרַצִּית וְהִיא גַם הִיא תִּשְׁבִּיב אֲמָרֶיהָ לֹא בְּאֲשֶׁר תִּלְךָ אֵלָיָהּ וְאַף כִּי רֵאשִׁי ג' קַהֲלוֹת שְׂאֵטְלָאֵנְד ו"ב ל"פ הַפְּצִירוֹ בּוֹ עַד בּוֹשׁ שְׁלֹא יִמְנַע הַטּוֹב וְלֹא יִסּוֹר שְׁבָטוֹ מֵהֶם.

לֹא שָׁמַע לְקוֹלָם וְלֹא נִכְנָסוּ בְּאֲזַנָּיו דְּבָרֶיהֶם. וּבִזְבֹּז הוֹן רַב וְשָׁלַח כָּל מַחְמָדָיו אֵלָיו סְפָרָיו וְכָל מַטְלָטְלָיו וְכָלִי בֵּיתוֹ דְּרָךְ אֲנִיָּה בְּלֵב יָם עַד ק"ק אֲמִשְׁטָרְדָם וּמִשָּׁם בַּעֲגָלוֹת לִק"ק בּוֹנָא: וַיְהִי בְּנִסְעוֹ מִן הַמַּחֲנֶה עִם כָּל דְּסִמִּיכִין עֲלוּהִי וְאַחַז צְדִיק דְּרָכּוֹ וְכֹלֵי עֲלָמָא רִהְטוּ אַבְתָּרֵי נִקְטוּ בְּשִׁיפּוּלָא דְּגִלְמָא לְלוֹתוֹ הֵם יִצְאוּ אֶת הָעִיר לֹא הִרְחִיקוּ כִּי אִם לְעָרָה פְּרָסָא וְלֹא יוֹכְלוּ עוֹד לְהִתְאַפֵּק וְתַשָּׂא כָּל הָעֵדָה וַיִּתְּנוּ אֶת קוֹלָם בְּכִי וּבְתַחֲנוּנִים.

וַיְבוֹאוּ וַיִּשְׁטְחוּ לָהֶם שְׁטוּחַ לְפָנָיו מְלֹא קוֹמָתָם אֲרָצָה וַיֹּאמְרוּ אָבִינוּ אָבִינוּ רַכָּב יִשְׂרָאֵל וּפְרָשָׁיו אֵל נָא תַעֲזֹב אֹתָנוּ וְהִיָּת לָנוּ לְעֵינִים וְאִם מַעֲט הַסִּיפּוּק אֲשֶׁר הִזָּה לָהּ לְפָנֵינוּ וְנוֹסִיף לָהּ כְּהִנֵּה וְכִהִנֵּה בְּתוֹסַפֶּת מְרֻנָּה עַל הָעֵינָקָר.

יֵשׁ לֵאלֹהֵי יְדִינוּ לְתַת לְכֶסֶף מוֹצֵא וְלֹא מִנְעָנוּ ה' מִבָּא בְּדָמִים וַיְהִי קוֹל גְּבוּחָם וַיִּלְלֵם הוֹלָךְ וְחִזָּק מְאֹד וּתְבַקַּע הָאָרֶץ לְקוֹלָם. עַד שְׁנַכְמְרוּ רַחֲמֵי אַבָּא הַגָּאוֹן זַ"ל עֲלֵיהֶם.

וַיִּשְׁמַע לְקוֹל דְּבָרֶיהֶם. גַּם אֲמִי חוֹרְגָתִי הַגְּבִירָה וְהַפְּנִים בְּנָיו נִתְּנוּ עֲלָיו בְּקוֹלָם.

אָבִי רָאָה גַם רָאָה לָמָּה פָּנִיָּה תִסְתִּיר וְלֹא הִטָּה אֶזְנוֹ לְקוֹל בּוֹכִים הַאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה שְׁלָמִים הֵם אֲתָנוּ שְׁלוֹמֵי אֲמוּנָתֵנוּ יִשְׂרָאֵל גַּם הַיְלָדִים רַפִּים וְטִלְטוּל הַדְּרָךְ קָשָׁה מִמֶּשׁ חִיִּישִׁינָן לְרִיסוּק אַבְרָיִם.

פַּעַם דְּרָךְ יְרִידָה בְּבִקְעָה. וּפַעַם דְּרָךְ עֲלִיָּה בְּהָרִים: וַיַּעַן וַיֹּאמֶר אֲמִירָה רַכָּה אִם כָּח אֲבָנִים כַּחֲזִי לְשִׁמוֹעַ אֲנִי עֲשִׂיר וְדַל קִטָּן וְגָדוֹל שָׁם הוּא לְבַלְתִּי תַת לָהֶם חֲנִינָה.

לְקוֹל הַצְּאֵן צֵאן מְרַעִיתִי הִזָּה אֲשֶׁר בְּאֲזַנִּי. תִּרְדָּנָה דְּמַעַת עֵינֵי.

וְעַפְעַפֵּי יָזְלוּ מֵיָם. וְנָמַס כָּל לֵב וְרַפּוּ כָּל יְדֵיִם.

הָעָם אֲשֶׁר אֲנִכִּי בְּקִרְבוֹ עִם ה' אֵלֶּה. מְנוֹרַת זָהָב כְּפֹלֶה אֲשֶׁר הוֹשִׁיבוּנִי בֵּין נְגִידִים עַל כֶּסֶף מְרוֹמֵי קָרַת.

וְעִטְרוֹנֵי כְּצִנֵּה רְצוֹן אֵיכָכָה אוֹכַל וְאַהֲפֹף לָהֶם לְאַכְזֹר לְשִׁלְחָם מֵעַל פְּנֵי וְלִצְאֹת כַּיּוֹם הַזֶּה אֶל אֶרֶץ אַחֲרֵת. כִּלְלָא דְמִלְתָּא נְעֻמָּה לָהֶם וְאָמַר אֵלֶיךָ וְאֲשׁוּבָה אֶל מְקוֹמִי הֲרֵאשׁוֹן וְדִידְהוּ נִצַּח וְשָׁב אֶל הַמַּחֲנֶה וַיִּטַּע אֶהֱל אֶפְדָּנוּ אֶל הַמְּקוֹם אֲשֶׁר הָיָה שָׁם אֶהְלוּ שֶׁל תּוֹרָה בַּתְּחִלָּה: וַיְהִי כְּשִׁבְתּוֹ עַל כִּסֵּא כְבוֹדוֹ מְרוֹם מְרֵאשׁוֹן כָּתַב לוֹ אֶת מִשְׁנֵה הַתּוֹרָה הַזֹּאת שְׁנֵי סְפָרִים הַגִּ' ל עַל סֵפֶר עַד תְּנַמֵּם כִּי הַקִּים אֱלֹהִים לוֹ חֶדֶר עֶזֶר וְנִתְקַיְּיִם בּוֹ הַנְּנִי מְקִים עָלֶיךָ רוּעָה נֶאֱמָן מִבֵּיתֶךָ הוּא בְּנֵי אַחֵי יִפֹּת הַגְּדוֹל הָאֲבָרָה הַמְּנֹפֶלֶג כִּי כַּבִּיר מְצַאָה יָדוֹ.

וְהָאֶרֶץ הָאִירָה מִכְבוֹדוֹ. וְכָל יֶקֶר רְאֵתָה עֵינֵינוּ שֶׁל מֹשֶׁה.

הַתּוֹרָה נִתְּנָה לוֹ לְמוֹרְשָׁה. וְכַמָּה דְבָרִים רְאוּיִם לְאִמְרָם אֲשֶׁר הֵעֲלָה וְאֲשֶׁר הִבִּיא מִר אָבִי זצ"ל בְּשִׁמּוֹ בְּחִבּוּרָיו הַגִּ' ל זִיקוּקִינוּ דִּינּוֹר נְפִיק מִפֶּה לָפֶה מִנְּאֱמָן לְנֶאֱמָן אָב וּבְנוֹ שְׂרָאוֹ אֶת חִידוּשֵׁי תּוֹרָה.

הַרְיָצוּ חֲבִילוֹת תְּשׁוּבוֹת מִתּוֹרָה חֲצוּבוֹת זֶה עִם זֶה וְאִתְּיָא מִבֵּינֵינוּ הַלְכָה בְּרוּרָה. וְאִתְּנִי לִיָּה קִמְרָא דְמֵר חֲמֵי אֲבִיר הַרוּעִים שֶׁר וְגָדוֹל בְּיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר גְּדָלוֹ הַמְּלִיךְ מִלְכוֹ שֶׁל עוֹלָם בְּשֵׁם טוֹב מְחֻנְתָּנִי הַגְּבִיר גְּדִיב מְפֹרְסֵם עֵתִיר פְּנֹמְבִי וְעֵתִיר נְכִסִּין וְעֵתִיר מְשֻׁף עָלָיו חוּט שֶׁל חֶסֶד וְאַרְנוֹחְתּוֹ אֲרֻחְתּוֹ תְּמִיד נִתְּנָה לוֹ וְלִבְנֵי בֵיתוֹ מֵאִתּוֹ דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ.

לְחֵם לְפִי הַטּוֹב אֲשֶׁר הֵיטִיב ה' עִמּוֹ. מֵאֲשֶׁר שְׁמָנָה לְחֵמוֹ כְּבוֹד מוֹהַר"ר אֲשֶׁר אֲנִשִּׁיל נִר"ו וְכָל מַחְסוּרוֹ הָיָה עָלָיו עַד בָּא שְׁמִשׁוֹ שֶׁל מֹשֶׁה דִּין גְּרָמָא שְׁהֵיָה לְבוֹ פִּתּוּחַ כְּפִתְחוֹ שֶׁל אוֹלָם.

לִישָׂא וְלִיתָן בְּמִלְחַמְתָּהּ שֶׁל תּוֹרָה עִם מֵר אָבִי הַגָּאוֹן זצ"ל וְדִילְהוֹן דִּילְיָהּ הִיא אַף חֲקֻמְתּוֹ עֲמָדָה לוֹ לְחַבֵּר כְּמָה חִבּוּרִים וְנִזְכָּה לְעֲצָמוֹ בְּחִבּוּר נַחֲמָד בְּכִלְפוּל עֲצוּם עַל שְׂתָא סְדָרֵי מִשְׁנֵה וְחִידוּשֵׁי הַלְכוֹת עַל כְּמָה מְסַכְתּוֹת לוֹ תֵּאשְׁרֵנוּ עֵינֵי רֹאֵי וְשִׁבְעַ יְלִין בְּעוֹמְקָה שֶׁל הַלְכָה: הֵן כָּל אֵלֶּה פְּעוּלַת צְדִיק מוֹשֵׁל יִרְאֵת אֱלֹהִים מְחֻנְתָּנִי הַנְּכַבֵּד הַמְּפֹרְסֵם מוֹהַר"ר אֲשֶׁר אֲנִשִּׁיל הַגִּ' ל נִר"ו.

אֲשֶׁר הַשְּׁפִיעַ צְנוּרֵי שְׁפַע הַטּוֹב עַל חֲתָנוּ אַחֵי זצ"ל הַגִּ' ל וּמְדַת טוֹבוֹ לֹא פְּסָקָה מִמֶּנּוּ וְהָיָה לְאַחֵי עֶזֶר וְלִמְחֻזִּיק וְלִמְעוּז לוֹ זְכָרָה לוֹ אֱלֹהִים לְטוֹבָה. אֲרַבָּה וְלֹא אָסוּר מְלַהֲתַפְלַל בְּעַדוֹ תְּמִיד כָּל הַיּוֹם יְבָרְכֵהוּ ה' יַחֲנִיָּהוּ וַיִּשְׁמְרֵהוּ כְּרוּעָה עֶדְרוֹ.

לֹא יִגְרַע מִצְדִּיק עֵינָיו. זִרְעוֹ נִכּוֹן לְפָנָיו.

וְצִאֲצִאֵיו כְּחוֹל יָמִים יִרְבוּ וַיִּפְרוּ פְּרֵי צְדִיק לְחַיִּים. ה' עָלִיָּהֶם יַחֲיוּ צְדִיקִים בְּאַמוּנָתָם.

נִצַּר מִטְּעֵי ה' מִטְּעָתָם. לְעוֹלָם תִּהְיֶה נִחְלָתָם.

לֹא יְמוּשׁ מִפִּיהֶם וּמִפִּי זִרְעָם עַד סוּף כָּל הַדּוֹרוֹת תּוֹרָתָם זֹאת נִחְלַת עֲבָדֵי ה' וְצִדְקָתָם: וְהָיָה בְּעוֹנֹתֵינוּ שְׁגָרְמוּ שְׁקַעָה הַחֲמָה שְׁמִשׁוֹ שֶׁל מֹשֶׁה שְׁלֹא בְּעוֹנָתוֹ וְהָרוּחַ שָׁב אֶל הָאֱלֹהִים כְּאֲשֶׁר נִתְּנָה בְּטִהַרְתּוֹ הַקְּוֹדֵשׁ עוֹדְנוּ בְּאָבוֹ יִקְטֹף וּמִשָּׁה עָלָה אֶל הָאֱלֹהִים בֶּן כ"ח שָׁנָה וְאֶפְטֵר עֲלֵי יִגַּע זֶה בַּכ"ח שָׁנָה מֵה שְׁלֹא יִגַּע תְּלִמִּיד וְתִיק בְּמֵאָה שָׁנָה.

וְאֶל מֹשֶׁה אָמַר עָלָה אֶל ה' וְעָלִיָּה זֹו יִרְיָדָה הִיא לְגַבְאֵי. דְּאָנָּא לְגַבְאֵי אֲבָא חֲלָא בַר חֲמָרָא וְאֶפְתִּי לֹא קִשְׂאֵי.

נוסף לזה הקיפוני תלאות על גבי תלאות פתנורו של עכנאי. ועל אחי זצ"ל הנ"ל השלכתי יְהִי אֲשֶׁר אֲמַרְתִּי בְּצִלוֹ נַחִיָּה וְזֶה יִנְחַמְנִי וַיַּעֲזֹרְנִי לְהַקִּים שֵׁם אָבִי בְּיִשְׂרָאֵל וּלְהוֹצִיא לְאוֹר תַּעֲלוּמוֹת חֲכָמָה סִפְרֵי יְקָרֵי עֶרְךָ הַנִּ"ל וְיִשְׁאַר חַבּוּרֵי א"א מ"ו ז"ל וּלְגַבִּי מִשָּׁה מְלֵתָא זוטרתִי היא כִּי הִיָּה פָחוּ גְדוֹל עֲצוּם וְרַב.

אֲמַנֵּם תּוֹחֲלֵתִי נְכֻזָּה. וְאוֹמֵר אֲבָד נִצְחֵי נְשִׁיתִי טוֹבָה.

וְשֵׁם אֲחִיו יִקְטֵן כִּי קִטְנוֹ הִיָּה מִמֶּתְנֵי עֲבָה. עַל זֶה הִיָּה דָוָה לְבִי סִחְרָחַר עֲזַבְנִי כַחֲדָי.

כִּי חֲצִי שְׂדֵי עֲמָדֵי אֲשֶׁר חֲמַתֶּם שְׂתֵה רוּחִי. לֹא אַחַת וְלֹא שְׂתֵימִם.

לְקִיתִי בְּכַפְלִים. וְהַכּוֹכְבִים מִמְּסִלוֹתֶם גִּלְחַמוּ פְּגָדֵי מִן הַשָּׁמַיִם.

יָרַד יְרֵדְתִי בַתְּחִלָּה בְּשַׁעַת חִירוֹם זֶה כַּמָּה שָׁנִים שֶׁהִיָּתָה מְדִינַתְנוּ מְשׁוּנְבֶשֶׁת בְּגִיטוֹת הַצִּיּוּנִי כְּכִלֵּי רִיק שֶׁהוֹרַק מִכְּלֵי אֵל כְּלֵי. כְּלֵי קַרְנָא וְכֵל הַיְקוּם אֲשֶׁר בְּרַגְלֵי.

וְזֹאת שְׁנֵית הַפְּסוֹת דְּמַעָּה עַל פְּטִירַת אַחֵי וְרֵאשׁ זצ"ל הנ"ל אֲשֶׁר סִמְכֵתִי רֵאשֵׁי וְרַבֵּי עָלָיו וַיְדִי מִשָּׁה לֹא הָיוּ כְּבָדִים וְאֶסוּרִים. וְהֵאחֲרוֹן הַכְּבִיד הַעֲזָרוּ אַאמ"ו הַגָּאוֹן הָאֲמֵתִי זצ"ל הנ"ל בֶּן ס"ז שָׁנָה אִיךָ נָפְלוּ גְבוּרִים הָמָּה נִסְעוּ מִזֶּה לְמַגְנוּחוֹת.

וְאוֹתִי עֲזָבוּ לִיגוֹן וְאַנְחוֹת. הַשׁוֹכְרַת כָּל גּוֹפֵי.

אוֹי לִי כִּי נִפְלָה עֲטָרַת רֵאשֵׁי כְּלִילַת יוֹפֵי. וְנִשְׁאַרְתִּי רַק אֲנֹכִי לְבָדִי.

וּבְאֵתִי עַד כִּי־סִי וְאִין עוֹזֵר לִי וְאִין תּוֹמָה בְּיָדִי. מְצוֹרֶךְ לְזֶה בִּינוֹתִי בְּסִפְרִים שֶׁחִבְרוּ מֵר אָבִי הַגָּאוֹן זצ"ל רֵאִיתִי וְנִתּוֹן אֵל לְבִי הַיּוֹדֵעַ מֵרַת נִפְשֵׁי שֶׁצָּרִיךְ לְזֶה זְרִיוֹת וְשֶׁקִּידָה רַבָּה וְעֲצוּמָה וְכַמְשָׂא כְּבֵד יְכַבְּדוּ מִמֶּנִּי לְפִי שְׁאִינֶם מִן הַמּוֹבֵן לְהַעֲתִיקֶם כְּסֻדְרָם וּלְהַעֲלוֹתֶם לְרִצּוֹן עַל מִזְבֵּחַ הַדְּפוּס.

כִּי כַּמָּה דְּבָרִים שֶׁחֲדָשׁ וְהוֹסִיף לְקַח טוֹב וְהוּן גּוֹפֵי הַלְּכוֹת נִכְתְּבוּ בְּמַהֲרֵי עַל הַגְּלִיוֹן וְנִתְּלוּ בִּינֵי חֲטֵי מִמֶּשׁ אִין רִישׁוּמָן נִיכָר וְצ"ע בְּהַתְּמָדָה כִּי רַבָּה הִיא. אַף עַל זֶה פִּקְחֵתִי עֵינַי שְׁלֹא יִהְיֶה שׁוּם שְׁמִיטַת כְּתָבִים אִם מְעַט וְאִם רַב וְאוֹכֵל לֹמֵר לְקוֹחַ אֵת סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֹּאת לְקִיחָה תְּמָה.

וְהַתּוֹרָה נִתְּנָה חֲתוּמָה. וְאִינִי רֵשָׁאִי לְהַפְּסִיק בֵּין הַפְּרָקִים פְּרָקֵי אֲבוֹת.

קָמִי שְׁמֵיָא גְּלֵיָא הַבּוֹחֵן כְּלִיוֹת וְלִבּוֹת. שְׁלֹא נִתְּתִי מְרַגּוֹעַ לְנִפְשֵׁי וּמִמֶּשׁ לֹא מְזִיגְנָא רִישָׁא אָבִי סְדִיָא וְתוֹדַד שְׁנֵתִי מְעִינִי.

לְהַעֲתִיקוֹן מִחֲדָשׁ כְּדִיּוּטְגָמָא חֲדָשָׁה וְחֲשִׁיבָה מְלֹאכָה וְחֲכָמָה אֲצֵל גְּדוֹלִים חֲקָרֵי לֶךְ כ"ש אֲצֵל יְתוּשׁ בְּרִיָּה קְלָה כְּמוֹנִי. וְהִיָּתִי שְׁפַל בְּעֵינַי יְרֵאֵתִי לְגִשְׁתׁ אֵל הַקּוֹדֵשׁ פְּנִימָה וְסִבּוֹתִי אֲנִי לִיֵּאשׁ אֵת לְבִי עַל כָּל הַעֲמָל וַיְגִיעָה רַבָּה אֲשֶׁר לְפָנַי.

כִּי יְרֵאֵתִי כִּי אֲמַרְתִּי הֲלֹא זֶה הַנּוֹתֵן בֵּינִים הַתְּלַמוּד דְּרָךְ. וְדָרְךְ הַקּוֹדֵשׁ יִקְרָא לֶה כִּם יְרוּצוּ אֲוֹפְנֵי הַגְּמָרָא אֲוֹפְן בְּתוֹךְ אֲוֹפְן וְדָאִי קוֹדֵשׁא בְּרִיָּה הוּא חֲדֵי בְּכַפְּלוּלָא וְאוֹמֵר רָאוּ בְּרִיָּה שְׁבָרְתִי בְּעוֹלָמִי הוֹרוּ מְקָרָא לְמִיֶּסְבֵּר קָרָאִי לְמִשְׁנָה וּמִמִּשְׁנָה לְגַמְרָא לְאֶסוּקִיָּשׁ מְעַתָּתָא אֲלִיָּבָא דְּהַלְכְּתָא וְלְהַבְּחִין בֵּין דָּם לְדָם.

וְאָנִי אָנֹכִי אֲנִי בָּא בְּדֶרֶךְ שְׁהֵחֲשִׁיף לִי וְהִשְׁבֵּץ אֶחְזֹנִי. אֲכֵן רוּחַ הַיָּא בְּאֲנוּשׁ וְסַעֲפִי יִשְׁבִּיבוּנִי.
הַחֲלֵשׁ כְּמוֹנִי יֹאמֶר גְּבוּר אָנִי. עֵינֵי לְשִׁמְיָא נְטִלִית תְּחֹנן זְכוּת אָבוֹת.
לְאִמֵּן בְּרַכִּים כּוֹשְׁלוֹת. וְיִנְדִים רְפוֹת.

וּמִן שְׁמִיָּא מִיָּהֵב יִהְיוּ לִי סִינְעֵתָא וּכְבֵן יִכְבֹּד אָב אֲשֶׁר בְּמוֹתוֹ קְרוּי חֵי רַב פְּעָלִים. בְּאִתִּי
לְהַנּוֹת הַבְּרִיּוֹת מִפְּרִיּוֹ פְּרִי קוֹדֵשׁ הַלְלוּלִים.

וְסִפְרָא כְּתִב אִישׁ רַבִּי מֵר אֲבָא הַגָּאוֹן זצ"ל עַל שְׁכָמִי אֲשָׁאֲנוּ. וְתַחַת מַכְבָּשׁ הַדְּפוּס אֲבִיאָנוּ.
וְעֵינֵי בְּנִאֲמֵנִי אֲרַץ לְהִיטִיב עִמָּדִי. הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ תְּמִים הוּא יַעֲזָרֵנִי.

יְהִי לִי מוֹשֵׁף חֶסֶד לֹא יִתֵּן לִי רַפְיוֹן וְלֹא יַעֲזֹבֵנִי. עַד כִּי אוֹצִיא לְאוֹר עוֹלָם דְּבָרֵי חֲכָמִים
כְּדֶרְבֹּנוֹת.

דְּבַר תּוֹרָה מְעוֹת קוֹנוֹת. וְאֲנִי עֲזֹבְתִי אֶת בֵּיתִי זֶה אֲשֶׁתִּי נְטִשְׁתִּי אֶת נְחֻלְתִּי נְחֻלַת ה' בְּנִים
הַקְּטָנִים הַצָּרִיכִים לְאִמָּם יֹאמְרוּ אֵיךְ דָּגוּן עוֹלָלִים שְׁאֵלוּ לְחֵם וּפְרוּסָה אֵין לְהֵם.

כֹּל זֹאת בְּאִתְּנִי וְלֹא וְזִמְתִּי מִמְחַשְׁבְּתִי הַמוֹעֲלֵת בְּד"ת וְדִבְרֵתִי אֲנִי עִם לְבִי. יְלָדֵי אֵל אֵל
יִשְׁוּעוּ וְהֵן מוֹשִׁיעַ.

עַל ה' יִשְׁיִמוּ מְבֹטְחִים. אֲמַרְתִּי אֵיכָא קוֹרְמִי בְּאִגְמָא חֶסֶד אֵל כֹּל הַיּוֹם לֹא שְׁבַק וְלֹא שְׁבָקִי.
וְלְדַבְּקִים בּוֹ וַיִּשְׁיִמוּ בְּאַלְהֵים כְּסֻלָּם מוֹבֵק אֲבִיק. לִית אֲנָא מוֹבֵיד סְבָרִי מִן בְּרִיּוֹ מַעֲם ה'
יְבֵא עֲזָרִי: עֲתָה בְּאִתִּי לְתַת טַעַם לְקִרְיַאת שְׁם הַסְּפָרִים.

לְאַחַד קְרִיאַתִּי נוֹעַם שְׁמוֹ סְדְרֵי טְהָרָה יְסוּדְתוֹ בְּהִרְרֵי קוֹדֵשׁ עַל מַסְכַּת נְדָה חִידוּשֵׁי הַלְכוּת
וְחִידוּשֵׁי דִינֵים סוֹבְבִים הוֹלְכִים עַל כֹּל סִימָן מְטוּי"ד הַלְכוּת נְדָה וְנִכְלָל בְּתוֹכוֹ כְּמָה שׁו"ת
מְלָאִים זִיו וּמְפִיקִים נִגְוָה כְּאוֹר תְּהִיָּה.

וְחִידוּשֵׁי אַחֵי הַגָּאוֹן זצ"ל אֲנִכִּי אֲעֲרַבְנוּ תוֹף דְּבָרֵי אַאמ"ו הַגָּאוֹן זצ"ל יְחַדְדוּ יְהִיו תְּמִים.
מְאִירִים וּמְשַׁלְמִים.

כְּנֶפֶשׁ הָאֵב כְּנֶפֶשׁ הַבֵּן יִקִּיר וְהִיו לְאַחַדִּים. וְלִכְּךָ קְרִיאַתִּיהוּ בְּשִׁמוֹ הַנְּאָה לוֹ סְדְרֵי טְהָרָה
עוֹלָה לְמִסְפָּר אֶלְחָנָן מְשֵׁה עִם ח' אוֹתִיוֹתֵיהֶם וְהַכּוֹלָל.

וְלְהַשְׁנִי קְרִיאַתִּי חִידוּד הַלְכוּת וְשִׁיּוּרֵי טְהָרָה בְּאַרְתִּי טַעַמוֹ בְּהַשְׁעַר לְחֶלֶק הַשְּׁנִי. וְהִיָּה כֹּל
מְבַקֵּשׁ ה' יִשְׁתָּה בְּצִמָּא אֶת דְּבָרֵיהֶם דְּבָרֵי אֱלֹהִים חַיִּים וִירְוָה צְמָאוֹנוֹ כִּי שְׁנִיָּהֶם מְלָאִים
חִידוּשִׁים נְפִלְאִים.

וְרוּיִתִּי אֶת נֶפֶשׁ הַקּוֹנֵים דְּשָׁן וְעַמִּי אֶת טוֹבָם יִשְׁבְּעוּ: וְאֲנִי אֵין לִי אֶלָּא לְשָׂא לְבָבִי אֵל
כְּפִים. אֵל אֵל בְּשָׁמַיִם.

כִּי יִתֵּן ה' אֶת רוּחוֹ עָלַי. בְּרַךְ ה' חֵילִי.

וּפּוֹעֵל יְדֵי תְרַצָּה. אַחֲלִי יִפְוֹנוּ דְרַכֵּי שְׁיִפּוּצוֹ מַעֲיִנוֹתֵיהֶם חוּצָה.

וַיְבָרַךְ ה' אוֹתִי לְרַגְלֵי הַמְּלָאכָה מְלָאכַת שְׁמַיִם אֲשֶׁר לִפְנֵי. לְהוֹצִיאָהּ אֵל הַפּוֹעֵל מִפֶּתַח
מַחְשַׁבְתִּי וְרַעֲיוֹנִי.

אמן פה יתן ה': פה דברי הצעיר שבאלפי יהודה ליב בן הגאון המספר אב"ד ור"מ מוהר"ר אלחנן זצ"ל ונכד לאותו צדיק הגאון אב"ד ור"מ מהור"ר שמואל זנוויל אשפנזי זצלה"ה: אציגה פה מה שחדשתי בעזה"י: כתובות דף צ"ד אומר ב' שטרות היוצאים ביום א' וכו'.

הרי"ף פרק הכותב כתב דבירושלמי אמר דמתניתין חולקת על שמואל דהא תני הו כולן יוצאין בשעה א' חולקת בשנה ומטעם זה פסק גאון א' דלא בשמואל והרי"ף השיב ע"ז דא"כ אדפרין בגמרא דילן על שמואל מברייטא דב' שטרות היוצאים ביום אחד חולקין ה"ל לאקשויי ממתניתין דהכא א"ו דגמרא דילן חולק על ירושלמי וס"ל לחלק דשמואל לא אמר אלא בשטרי מקר ומתנה אבל בשטרי הודאות והלואות לא אמר ומשו"ה לא מקשה הש"ס דילן ממתניתין דשאני כתובה דהוא בשטרי הלואה.

ונראה ליישב דעת הגאון דהירושלמי אינו חולק על ש"ס דילן דהנה התוספות כתבו ד"ה שני שטרות וז"ל דל"ד להא דתנן הו כולן יוצאים וכו' דאין השעבוד קל אלא אותה שעה שמוכית מתוך השטר ע"כ וכוונתו למ"ש הר"ן וכמ"ש המהרש"א וז"ל הר"ן דבהודאות והלואות לא שייכי הו פלוגתא אלא לעולם חולקין דאפילו לנה מזה תחלה וכתב ומסר לו ואח"כ פתב ומסר לאחר אפ"ה חולקין לפי שאין השעבוד חל אלא משעה שמוכית מתוכו דהיינו מסוף היום שהרי שטר שכתב בו בניסן סתמא אינו טורף מן המשועבדים אלא בסוף ניסן אפילו באו עדים שבר"ח לנה שהרי אינו טורף אלא בשביל קול השטר ואין קול אלא מן הזמן שמוכית מתוכו וכ"ת לגבות מבני חרי מיהו ולימא שודא דהא לבני חרי זה שלנה ממנו תחלה זכה ליתא דכיון דזמנו של שטר אינו ניכר מתוך השטר ה"ל כמלנה על פה ובמלנה על פה ליכא דין קדימה וכו' דמלנה ע"פ מוקדמת ומלנה ע"פ מאןחרת כשפאו לגבות חולקין וכו' אא"כ הם שטרי הקנאה דמשעת קנין שעבד נפשיה עכ"ל אף כ"ז למ"ד שעבדא לאו דאורייתא דלמ"ד שעבדא דאורייתא קיי"ל מלנה ע"פ מוקדם הוא קודם לגבות מבני חרי ממלנה בשטר מאןחר כדאיתא בשו"ע ח"מ סי' ק"ד ובסמ"ע שם סעיף י"ג וכ"ה בהגהות מרדכי דמכילתין פרק מי שהנה נשוי וז"ל תשובה לרב האי לקהל פאס מלנה בשטר ומלנה על פה וזמן מלנה ע"פ קודם הרי מלנה ע"פ קודמת וגובה מנכסים בני חורין דקיי"ל שעבדא דאורייתא הרי להדיא דלמ"ד שעבדא דאורייתא מלנה על פה מוקדם קודם למלנה בשטר מאןחר לגבות מבני חורין אם כן אפי' בשטרי הודאות והלואות לגבות מבני חרי מיהו לימא שודא ואמאי קתני מתניתין דחולקת בשנה ודווקא לומר דמתניתין במשועבדים מייירי דהא סתמא קתני ולפ"ז ניחא דוודאי תלמודא דידן אינו חולק על ירושלמי והא דלא מקשי הש"ס ממתניתין לשמואל משום דשמואל לשיטתו אזיל דס"ל במסכת קדושין דף י"ג ע"ב דשעבדא דרבנן וא"כ לדידיה ל"ק ממתניתין דתני חולקת בשנה דשאני לענין שעבוד דהלואה שאינו חל השעבוד אלא מזמן שמוכית מתוך השער וכ"ת כקו' דאמאי תני סתמא דחולקת בשנה דהא מב"ח מיהו לימא שודא ז"א כתי' הר"ן דכיון דאינו מוכח מתוך השטר לא הוי אלא כמלנה על פה ובמלנה ע"פ אין שום קדימה למ"ד שעבדא דרבנן ומשו"ה חולקין בשנה וא"כ מתניתין לא קשיא כלל לשמואל משא"כ הירושלמי שכתב דמתניתין פליגא אדשמואל היינו אליבא דהלכתא לדין דקיי"ל שעבדא דאורייתא כמ"ש רוב הפוסקים עי' ש"ף סי' ל"ט וכו' יוחנן דאית ליה הכי וסתמא

דירושלמי ר' יוחנן הוא דאיהו סינדר לתלמודא דירושלמי וא"כ מתני' חולקת על שמואל דאמאי תני חולקת בשנה לימא שוודא לענני ב"ח דהא למ"ד שעבודא דאורייתא מלנה ע"פ קודמת למלנה בשטר מאןחר לענני בני חרי ואמאי קתני חולקת בשנה א"ו דמתניתין פליגא וק"ל: ובזה מבואר דברי רש"י לקמן בסוף שמעתי גבי הנהו תרי שטרי דאתו לקמיה דרב יוסף ופירש"י של מְכַר שִׁינְאָאוּ עַל שְׂדֵה אַחַת וְלִכְאוּרָה קִשְׁיָה לְמָה דְחַק רִש"י לְאוּקְמֵי בְּשֵׁנֵי שְׁטְרֵי מְכַר עַל שְׂדֵה אַחַת וְלֹא כְּפִשְׁטִיָּה שְׁהִיָּה שְׁנֵי שְׁטְרֵי הַלְּוֹאוֹת וְלֹא הִיָּה אֲלֵא שְׂדֵה א' ב"ח פְּנֵגֵד הַחֹב שֶׁל אֶחָד מֵהֶם וְכֵן פִּירֵשׁ הַרְמָב"ם לְמִימְרָא זו אֲמַנְם לִפְעֻנָּד גִּיחָא דַע"כ הוֹכִיחַ רִש"י דְמִיִּירֵי הֵךְ עֹבְדָא בְּב' שְׁטְרוֹת שֶׁל מְכַר מִשְׂדֵה א' דְאֵי ס"ד דְמִיִּירֵי בְּב' שְׁטְרֵי הַלְּוֹאוֹת קִשְׁיָה דְאֵמַאי לֹא גְבִי מְאִיִּיר וְאֵילָךְ וְאֵי דְמַצִּי א"ל אֵת בַּר חַד בְּנִיסָן אֵת וְא"כ שְׁלֹא כַּדִּין נִטְלָה מִמֶּךָ דְהָא אִפִּי הֵנָּה לֵן סְהֵדֵי דְהָאֵי בַר חַד בְּנִיסָן הוּא אִפ"ה הַאי דְבַר ה' בְּנִיסָן כַּדִּין נִטְלָה דְהָא בְּשֵׁטְרֵי שְׁעֵבּוּד כ"ז שְׁאִינוּ מוֹכַח מִתּוֹךְ הַשְּׁטֵר הַשְּׁעֵבּוּד לֹא הוּי אֲלֵא בְּמִלְוָה עַל פֶּה וְלִמ"ד שְׁעֵבּוּדָא לְאוּ דְאוּרִייתָא מִלְוָה בְּשֵׁטְרֵי מְאִוְחָר קוּדָם לְמִלְוָה עַל פֶּה מְוֹקְדָם וְעַל כָּל פָּנִים יִחְלֹקוּ וְא"כ אֵמַאי לֹא כָּתַב לִיָּה טִרְפָּא מְאִיִּיר וְאֵילָךְ וְרִש"י גִיחָא לִיָּה לְפִרְשׁ אֲלֵיבָא דַכ"ע אֲפִילוּ לְמ"ד שְׁעֵבּוּדָא לְאוּ דְאוּרִייתָא גַם י"ל דְרִש"י ס"ל דְהִלְכְתָּא שְׁעֵבּוּדָא לְאוּ דְאוּרִייתָא וְכִשְׁיִטַּת הַתּוֹס' וּמִשׁו"ה פִּירֵשׁ"י שְׁהִיָּה שְׁטְרֵי מְכִירָה עַל שְׂדֵה אַחַת וּמִשׁ"ה שְׁפִיר מְצִי אֲמַר דְאֵת בַּר חַד בְּנִיסָן הוּא וְא"כ הוּא זָכָה כְּבַר מַר"ח נִיסָן בְּאוֹתָהּ שְׂדֵה וְהָאֵי דְבַר ה' בְּנִיסָן שְׁלֹא כַּדִּין לְקַחוּ מִמֶּנּוּ אֲבָל הַרְמָב"ם דְּפָסַק כַּמ"ד שְׁעֵבּוּדָא דְאוּרִייתָא וְכַמְבּוּאֵר פ' י"א מֵהִלְכוֹת מִלְוָה וּמִשׁ"ה גִיחָא לִיָּה לְפִרְשׁ כְּפִשְׁטִיָּה דְמִיִּירֵי בְּשֵׁטְרֵי הַלְּוֹאוֹת לְעִנְנֵי שְׁעֵבּוּד וְאִפ"ה לֹא גְבִי מְאִיִּיר וְאֵילָךְ דְמַצִּי א"ל אֵת בַּר חַד בְּנִיסָן וּמִלְוָה עַל פֶּה מְוֹקְדָם קוּדָם לְמִלְוָה בְּשֵׁטְרֵי מְאִוְחָר לְעִנְנֵי ב"ח וְשְׁלֹא כַּדִּין נִטְלָה בַר ה' בְּנִיסָן וְהַנְּחִיתִי לָךְ מְקוּם לְגִבּוֹת וְק"ל: בְּשֵׁם אַחֵי הַבְּחוּר הַמְּוֹפְלֵג תִּלְמִיד וְתִיק הַתּוֹרְנֵי כְהַר"ר יוֹאֵל זְצוּק"ל: בְּשׁו"ע א"ח סִימָן קנ"א סְעִיף ה' וּבְשׁו"ר צָלִי.

יש מי שגנראה מדבריו אע"פ שהמוהל טופח עליו דינו כפירות וכתב המג"א נ"ל דכ"ע מודים בזה דהתוספות שכתבו בחולין דף ל"ג ונאכלין בינדים מסנאבות לצלי מיירי דלא בעי הדחה עכ"ל משמע דס"ל דהמוהל אינו מכשיר דלא מקרי משקה עכ"ל ע"ש.

ודבריו בזה צ"ע דעיקר הוכחת הב"י דהמוהל לא מקרי משקה היינו מדכתב הרשב"א בפ' כ"ה דרב הגנוא איירי בצלי עם הפת ע"ש והנה תוס' במקומו גמי פתבו פן וממילא מוכח דתוס' סברי דלא מקרי משקה וא"כ למה הוצרך המג"א להביא מפרחק ראיתו.

וגם על הב"י קשה למה לא הוכיח דבריו מתוס' הנ"ל. ותירץ אחי הבחור ז"ל ע"פ מ"ש בס' א"ר דהב"ח השיג על הב"י דאפשר לחלק בין פת לדבר שטיבולו במשקה לענני אם נתנו אחר לתוך פיו וכתב הא"ר דלק"מ ושפיר הוכיח הב"י מהרשב"א דהא הב"י בס' קס"ד כתב בשם הרשב"א דדבר שטיבולו במשקה בעי ברכה כמו פת ממש א"כ אין חילוק בין אם נתנו אחר או הוא עצמו וכ"נ מתוס' פסחים דף קט"ו ד"ה פל וכו' דשוין הו למאן דבעי ברכה וא"כ שפיר הוכיח הב"י מהרשב"א ע"כ ע"ש אף כ"ז לשיטת הרשב"א אב"ל מהתוס' ליכא להוכיח מידי משום דהתוס' סברי במסכת פסחים דא"צ ברכה לדבר שטיבולו במשקה וא"כ שפיר סברי היכא דאחר נותנו לתוך פיו דאין צריך

לְיִטּוֹל וְכֵן מִשְׁמַע שֵׁם וּא"כ לִיפָא לְהוֹכִיחַ מִיַּד מִתּוֹסְפוֹת הַנָּ"ל מִשּׁוּם דְּיֵישׁ לְחַלֵּק כַּמ"ש
הַב"ח וְדו"ח ק: הַלְכוֹת נִדְהָ קַפּג (א) בֵּין בְּאֵנְס.

כ' הַרְמַב"ן בְּהַלְכוֹתָיו פ"ג אֵין הַפְּרָשׁ בֵּין אִשָּׁה גְדוּלָה לְקַטְנָה וְכָל הַנְּשִׁים מְטַמְּאוֹת בְּנִדְהָ
בֵּין שְׁפָחָה וּמְשֻׁנְחָרְרָת וְגִיּוֹרְתָה ע"כ וּכ"פ הַרְמַב"ם בַּפ"ד מֵהַלְכוֹת א"ב דְּבֵין שְׁפָחָה וּבֵין
מְשֻׁנְחָרְרָת הַפֶּל בְּכָרְתָה אֶבֶל בַּס' גֵּן הַמְּלָךְ סִימָן ק"א כ' בְּשֵׁם הַתּוֹס' בַּפ' כה"י שְׁפָחָה אֵינָה
מְטַמְּאָה בְּנִדְהָ אֶלָּא מֵאַסְמַכְתָּא דְקָרָא וּבַמַּח"כ שְׁגָה בְּרוּאָה דְתוֹס' לֹא פְתָבוּ אֶלָּא הָא דִּילִיף
שְׁפָחָה מֵאַשָּׁה הוּא אֶסְמַכְתָּא אֶלָּא דִּילְפִינָן בַּג"ש לָהּ לָהּ מֵאַשָּׁה: (ב) שְׁתַּרְגִּישׁ.

כ' הַש"ף הֵינּוּ מְדַאֲוֵרֵינָא אֶבֶל מְדַרְבְּנָן טְמֵאָה אַעפ"י שְׁלֵא הַרְגִּישָׁה עַכ"ל וּפְשׁוּט הוּא
מִיְהוּ לְדַעַת רַש"י ר"פ הַרוּאָה הַטַּעַם שְׁמָא הַרְגִּישָׁה וְלֹא אֲדַעַתָּה וְלִשְׁיטַת הַתּוֹס' שֵׁם
דְאַפִּי וְנִדְאֵי שְׁלֵא הַרְגִּישָׁה אַפ"ה טְמֵאָה מַד"ס ע"ש: הָאֲחֵרוֹנִים זֶלֶה"ה הָאֲרִיכוּ בְּדִין אִשָּׁה
שְׁמַצָּאָה דָּם אַחַר תְּשֻׁמִּישׁ אוֹ אַחַר בְּדִיקַת עֵד וְלֹא הַרְגִּישָׁה אִם הוּא סָפֵק דְאֲוֵרֵינָא וְנִימָא
הָא דְלֹא הַרְגִּישָׁה מִשּׁוּם דְסִבְרָה הַרְגִּישָׁתָּה שְׁמַשׁ הוּא אוֹ בְּדִיקַת עֵד הוּא אוֹ נִימָא דְאֵינּוּ
אֶלָּא סְפִיקָא דְרַבְּנָן וְהִנֵּה רֵאשׁ הַמְּדַבְּרִים בְּזָה הוּא אַמ"ו מוהר"ך ז"ל בְּסִפְרוֹ שׁו"ת
שַׁב"י.

וְעִיקַר פְּלִפּוּלּוֹ שֵׁם מְסוּגֵיָא דְרִישׁ פ' הַרוּאָה דְמִשְׁנֵי הָתָם אִתָּא דְמַקְשָׁה אִשְׁמוּאֵל לְעוֹלָם
דְאַרְגִּישָׁה וְאִמַר הַרְגִּישָׁתָּה עֵד הוּא אוֹ שְׁמַשׁ הוּא ע"כ וּא"כ אִיפְכָא ג"כ הִיכָא דְלֹא הַרְגִּישָׁה
לְחוּמְרָא דְלְעוֹלָם הַרְגִּישָׁה אֶלָּא דְהִיא סִבְרָה שְׁהַרְגִּישָׁתָּה עֵד הוּא אוֹ שְׁמַשׁ הוּא ע"ש
שְׁהַאֲרִיף הַרְבֵּה וּמ"ש לוֹ בְּזָה הַגָּאוֹן מוהר"ג ז"ל וּבְאַמַּת נְעֵלָם מִהֵם דְבַרֵּי הַרְשָׁב"א בַּס'
מ"ה בְּסוּגֵיָא דְרִישׁ כָּל הַיָּד בְּבִדְקָה בְּעַד שְׁאֵינּוּ בְּדוּק לָהּ.

וְנ"ל שֵׁם שְׁעַר ד' דָּף קַע"ח דְהִיא דַר' וּר"ח דְקָאֲמַר לִיה ר"ח לְרַבִּי א"א מוֹדָה שְׁצָרִיכָה
פְּגָרִיס וְעוֹד א"ל אֶבֶל א"כ עֲשִׂיתוּ פְתָם פְּלוּמַר דְאֵלוּ מִשּׁוּם נִדְהָ אַפִּי בַכ"ש הִנֵּה לְטַמָּא
דְאַלְמָא בְּעַד בְּדוּק שְׁנִינֵיהֶם מוֹדִים דְאַפִּי בַכ"ש טְמֵאָה נִדְהָ הָתָם פְּנֵי הַנִּיחָה בְּקוֹפְסָא
וְכַדְתַּנְיָא בְּהַדְיָא בְּדִיקָה בְּעַד שְׁאֵינּוּ בְּדוּק וְהִנֵּיחְתוּ בְּקוֹפְסָא וְדַכְוֵתִיהּ וְנִדְאֵי בְּעַד הַבְּדוּק בֵּין
עֲגוּלָּה בֵּין מְשׁוּף טְמֵאָה נִדְהָ דְנִדְאֵי מְגוּפָה אֲתָא וּבְהַרְגִּישָׁה אִתָּא אֶלָּא דְקַסְבְּרָה הַרְגִּישָׁתָּה עֵד
הִיא פְּדֵאִתָּא בַּפ' הַרוּאָה עַכ"ל הֵרִי בְּהַדְיָא סְבָרָא זֹו דְהִיכָא דְנִדְאֵי מְגוּפָה אֲתָא וְע"י
בְּדִיקַת עֵד טְמֵאָה נִדְהָ מִן הַתּוֹרָה דְחִזְקָה דְבַהַרְגִּישָׁה אֲתָא וּמָה שְׁלֵא הַרְגִּישָׁה דְסִבְרָה
הַרְגִּישָׁתָּה עֵד הוּא מִשָּׂא"כ בְּמַצָּאָה הַפְתָּם בְּבָגְדִים אוֹ ע"ג קַרְקַע אֲמַרִי בֵּינּוּ דְלֹא הַרְגִּישָׁה
אֵינָה טְמֵאָה אֶלָּא מְדַרְבְּנָן מִשּׁוּם דְלִיפָא לְמִתְלֵי דְטַעָה בְּהַרְגִּישָׁתָּה עֵד דְהָא נִמְצָא שְׁלֵא ע"י
בְּדִיקָה נִזָּה פְּנוּנַת הַרְמַב"ם מַפ"ט מֵהַלְכוֹת א"ב וְנ"ל אֵין הָאִשָּׁה טְמֵאָה מִן הַתּוֹרָה וְכו' עֵד
שְׁתַּרְגִּישׁ וְאִם לֹא הַרְגִּישָׁה וּבְדִיקָה וּמַצָּאָה דָּם לְפָנִים בְּפָרוּזְדוֹר וְנִדְאֵי טְמֵאָה שְׁחִזְקוּתוֹ מִן
הַמְּקוֹר וְהֵרִי זֹו בְּחִזְקַת שְׁבָא בְּהַרְגִּישָׁה יַע"ש וְכַמ"ש בַּפ"ה מֵהַלְכוֹת הַנָּ"ל וְהֵינּוּ טַעְמָא
דְכִינּוּ דְמַצָּאָה ע"י בְּדִיקַת עֵד וְאִיפָא לְמִתְלֵי דְטַעָה דְסִבְרָה שְׁלֵא הַרְגִּישָׁה אֶלָּא בְּדִיקַת עֵד
הִיא טְמֵאָה וְנִדְאֵי מְדַאֲוֵרֵינָא מִשָּׂא"כ בְּכַתְּם וְכֵן הוּא בְּפִסְקֵי מוהר"א ס' מ"ז גַּבִּי הַרְגִּישָׁתָּה
שְׁמַשׁ ע"ש הַבֵּיאוּ ב"י ס' קפ"ז (כ) בְּשׁו"ת שַׁב"י בְּתַשׁוּ' הַגָּאוֹן מוהר"ג ס' ל"ו דַּמ"ש
הַרְמַב"ם חִזְקַת דָּם שְׁבָא בְּהַרְגִּישָׁה דְנוּקָא פְּשִׁיָא רוּאָה כְּדָרְךָ רֵאשׁוֹת שְׁאָר נְשִׁים מִשָּׂא"כ
בְּמוֹצָאָת קַרְטִין שְׁאֵין מְדַרְךָ הַנְּשִׁים לְרֵאשׁוֹת פֶּן יֵצֵא מְגִדְרָה הַרּוּב וְלֹא אֲמַרִי בְּרֵאשׁוֹת פְּהָא

חזקת דם וכו' ע"ש ונכון הוא אף מה שכ' דיסודו של הרמב"ם מהא דשמואל ליתא דבלא"ה מוכח כמ"ש בסימן ק"ץ מ"מ הסברא נכונה).

(ומ"ש הרמב"ם לפני' בפרוודור נראה דווקא פשהכניסה העד בענומק הוא די"ל שטעה בהרגשה משא"כ מן הפרוודור ולחויז דליכא למימר דטעה בהרגשה פנין דהרגשה היא בפתיחת המקור וכינון שבדיקת העד הנה רחוק מן המקור לא שייך לטעות בזה): ומיהו אע"ג דבהרגשת עד הוא סד"א מ"מ היכא דאפשר למיתלי תלינו וכ"כ הב"י סי' ק"ץ הובא בט"ז שם ס"ק כ"ג וז"ל ונראה לי דהיכא דאיכא למיחש שמהא פא הדם בעד זה מחמת שנתעסקה סמוך למקום שהעד שם במיני דמים תולין בהם אפי' יותר מגרים ועוד דמפני שקנחה לא יניח מלתלות במה שאפשר פנין שלא הרגישו ביציאת דם מגופה והיינו כ"ז שאינו משוה כו' עכ"ל.

וכן מוכח מתוס' ורשב"א שהבאתי למעלה דס"ל בבדקה בעד הדיוק לה ונחתו בירכה דבפחות מגרים ועוד טהור משום דתלינו במאכלות וכה"ג ביתר מגרים ועוד תלינו נמי היכא דאיכא למיתלי דמ"ש וכן מוכח עוד בכמה דוכתי וכמו שהוכיח שם בט"ז ג"כ ואפי' לדעת י"א שם בש"ע סעיף ל"ה דס"ל בטחתו בירכה טמאה אפי' עגול ובפחות מגרים ועוד י"ל כמ"ש הט"ז שם משום דעל בפשה לא שייך מאכלות אבל היכא דשייך למיתלי אפשר דגם הרמב"ם מודה ועיין מ"ש לקמן בע"ה וטעמא דמלתא י"ל משום דכינן דחזיא שלא בהרגשה אע"ג דא"ל דלמא הרגישו וסבורה הרגשת עד הוא מ"מ פנין דלפעמים חזיא דלא ארגשה איכא פאן ס"ס ספק שמהא לאו מגופה חזיא ואת"ל דמגופה חזיא שמהא לאו בהרגשה אתיא שהרי לפעמים איכא דם בלא הרגשה ואע"ג דאפתי מדרבנן טמאה מ"מ מדאורייתא טהורה משום דאיכא ס"ס ויציאנו מא"ד ואינו אלא איסור דרבנן ומדרבנן תלינו דמעלמא אתיא וכה"ג פתבו הפוסקים גבי ציר דגים טמאים בסימן פ"ג עיין ש"ך שם משא"כ היכא דליכא למיתלי ובנדאי מגופה חזיא אמרי' דטמאה נדה דמסתמא בהרגשה חזיא: וכן צדקו דברי הט"ז ואין פאן סתירה בדבריו ולק"מ מה שהק' בתשובות אמ"ו מהרי"ך דבס"ק כ"ג כ' וז"ל דאין פאן סד"א פנין שלא הרגישו בדם מן המקור עכ"ל אלמא אפי' בבדיקת עד ס"ל דאין פאן סד"א ולא אמרינו דסבורה הרגשת עד הוא ואלו לקמן בס"ק כ"ט כ' וז"ל ואע"ג דס"ל לר' בפ' כה"י בעד שאינו בדוק וכו' פאלו ראתה בבירור דם על העד אחר הבדיקה והיא טמאה מן התורה עכ"ל והקשה שם אמאי טמאה מן התורה פנין דלא הרגישו ולדברינו לק"מ דבס"ק כ"ג איכא ס"ס משא"כ בהא דר' דליכא למיתלי טמאה מן התורה ואמרינו דהרגשה הנה ואייה דקטעי וסברה הרגשת עד הנה וכמ"ש הרשב"א במ"ה שהבאתי לעיל ואין להקשות הא קיי"ל דלא מקרי ס"ס אלא היכא דאו"ה שוין אבל היכא דאיכא למיתלי באיסור טפי מן ההיתר לא הוי ס"ס וכמ"ש בש"ך סק"י ובסי' נ"ג ז"א דוקא היכא דאיכא למיתלי באיסור טפי מהנהו תרי ספקי להיתר משא"כ בנדון דידן דהוא ספק שקול אם מעלמא או מגופה ואיכא נמי מיעוטא דלא חזיא בהרגשה א"כ סמוך הוה מיעוטא להוה פלגא דמעלמא והוי רובא להיתר וכ"כ התוספות במכילתין דף י"ח ד"ה שליא בבית ע"ש הגם שהתוס' בכתובות סותרו זה בדף ט' עיין ריב"ש סי' שפ"ב ועיין בס' פ"י שם ועיין במש"ל סי' קפ"ז וכ"מ מסוגיא דר"פ האשה וכמ"ש בסי' קצ"א ועיין בכ"מ מ"ש דלמה פתם טמא מדרבנן הא ס"ס הוא יע"ש ועיין בס' פפות תמרים סוף הספר מ"ש על

הרמב"ם בדין הטילה נפל לבור מש"ה היכא דאיכא למיתלי להתיר אפ"י ע"י בדיקת עד
 לאו סד"א הוא וטהורה משא"כ היכא דליכא למיתלי דמעלמא אתיא ובודאי מגופא אתיא
 טמאה מדאורייתא פ"ן דרוב פ'עים בהרגשה אתיא אמרינן דאיהי קטעי וסבורה
 דהרגשת עד הוא פ"ן ל פ'ונת הט"ז אלא שמדברי הב"י שם משמע דמשמע דמטעמא אחרין
 תולין אפ"י בבדיקת עד שכ' שם באותו ענין שהבאתי לעיל בשמו ונ"ל וכן נראה מדברי
 התוס' שהם גורסים טמאה נדה ואפ"ה כתבו שיש פגרים ועוד דכיון שלא הרגישה רגלים
 לדבר שלא בא מגופה וכו' וכן פשהוא פגרים ועוד ונדאי מגופה שקנחה בו טמאה נדה
 ונדאי וכו' ע"כ מדבריו אלו משמע דהיינו טעמא משום דטעות זה עכ"פ מלתא דלא
 שכיחא ולא אמרינן אלא היכא דמוכח שפא מגופה פ"ן דרוב דם בהרגשה אתיא משא"כ
 היכא דאיכא למיתלי דמעלמא אתיא רגלים לדבר דמעלמא אתיא פ"ן דלא הרגישה
 מסתבר טפי למיתלי מעלמא מלומר דאיהי קטעי וכ"כ בתשובת אמ"ו הגאון הנ"ל:
 ולכאורה יש להקשות על דברי ב"י שכ' הטעם דתלינן במאכלת אפ"י ע"י בדיקת עד
 היכא דאיכא למיתלי במאכלת מטעם דלא הרגישה רגלים לדבר הוא משמע הא ארגשה
 לא תלינן במאכלת ואלו ר"פ הרואה מקשינן התם אשמואל מעד הנייתן תחת הכר או
 הפסת דעגול טהור ה"ד אי דארגשה וכו' ומשני לעולם דארגשה דאימר הרגשת עד
 אלמא אע"ג דארגשה תלינן בהרגשת עד ותלינן במאכלת וצ"ל דסוגיא דהתם קאי למאי
 דס"ד דשמואל לגמרי מטהר בלא הרגשה (מיהו מדברי הרמב"ם פ"ה דא"ב די"ז משמע
 דנשאר במסקנא) אבל למסקנא דמסקינן מודה שמואל דטמאה מדרבנן וא"כ לא קשה
 קושית הש"ס מהא דעד שהיה נתון תחת הכר וכו' ומעשה אינו מוכרח זה דהיכא
 דהרגישה דתלינן במאכלת וי"ל דוקא היכא שלא הרגישה ולחומר וכה"ג כ' בשו"ת
 פ"י חי"ד סי' א' (ועוד י"ל דמ"ש הב"י פ"ן שלא הרגישה ר"ל מקודם בבדיקת העד).

(מיהו המתני' דנמצא על שלו ע"כ מייירי בהרגשה כמ"ש לקמן ואפ"ה מקשה דלמא דם
 מאכלת הוא ולפמ"ש דהרשב"א מפרש קושית הש"ס לטהר לגמרי א"כ מוכח דתלינן
 במאכלת אפ"י בהרגשה): אמנם מה שצ"ע במה שמשמע מדברי הפוסקים דמה"ט
 פתמים דרבנן דכיון שלא הרגישה מש"ה הוא מדרבנן וכ"ה בטור סי' ק"ץ בריש סי'
 דכל זה ניחא היכא דלא שמשה אבל היכא דשמשה ואח"כ מצאה פתם והיכא דכתם יבש
 שא"א לומר דעתה בא וכמ"ש התוס' בריש מכילתין דף ג' ד"ה ושרצים מעלמא אמאי
 נימא שהוא דרבנן וניחוש שפא בא בהרגשה ומה שלא הרגישה אימר הרגשת שמש הוא
 ואלו בדקה מיד היה מוצאה ומסתימת הפוסקים לא משמע פ"ן אלא דלעולם אמרינן
 פתמים דרבנן (וכ"כ בתשובת מוהרמ"ל דהיכא דראתה בשעת שינה דסד"א הוא אימר
 הרגישה ואלו אדעתה יע"ש בסי' ב' ומיהו אין דבריו מוכרחים דהא מסקינן בריש
 מכילתין אליבא דב"ש דאפ"י בישנה דאגב צערא מתערא נאפ"י לב"ה מהני הך טעמא
 וכדמוכח מתוס' ד"ה א"ב וכתבתי בחזושי גמרא) וכה"ג הקשו תוס' לעיל דף הנ"ל ד"ה
 מרגשת ונ"ל וקשה מאתמול נמי נימא הא דלא הרגישה אם שמשה פסבורה הרגשת
 שמש הוא ע"כ ואמאי לא ניחוש פ"ן בפתם שנמצא אחר התשמיש שהוא סד"א בשלמא
 הא ל"ק אמאי לא ניחוש דארגשה ואלו אדעתה פ"ן דאמרינן בסוגיא דר"פ הרואה י"ל
 דאינו אלא חששא דרבנן ועוד דלמסקנא דאמרינן דמודה שמואל דטמאה מדרבנן י"ל
 דלא חיישינן פ"ן להא אפ"י מדרבנן וגם הא דאמרי' בריש מכילתין דהלל חייש דסבורה

הַרְגֵשׁת מִי רַגְלִים י"ל נְמִי שְׁאִינוּ אֶלָּא מַעֲלָה מְדַרְבְּנֵן לְתַרוּמָה וְקִדְשִׁים וְכִמוּ שֶׁהוֹכַחְתִּי בְּחִדּוּשֵׁי שָׁם אֲבָל הֵיכָא דְחִזְיָא פְתָם לְאַחַר שְׁשִׁימְשָׁה א"ל דְּהוּא סד"א וצ"ע: ולפ"ז מ"ש בְּתַשׁוּבַת פּמ"א מ"ש ס' קצ"ו לְהַקְל בְּאִשָּׁה שְׁשִׁימְשָׁה עִם בַּעֲלָהּ וְהָיָה לָהּ מִפְּהָ בּא"מ וְנִתְרַפְּאָה וְאַחַר הַתְּשׁוּמִישׁ מְצָאָה פְתָם בְּבִגְדִים דְּטַהוּרָה דְּבִכְתָּמִים תְּלִינֵן לְהַקְל דַּע"י תְּשׁוּמִישׁ נִתְגַּלְעַה הַמִּפְּהָ וְהוֹצִיאָהּ הֵם פִּינֵן דְּהָיָה לָהּ פְּאָב בְּשַׁעַת תְּשׁוּמִישׁ וְכִמוּ דְּאַמְרִי בְּגַמ' בְּכַתְּם דְּתְלִינֵן בְּהִכִּי וּלְפַע"ד צ"ע דַּע"כ לֹא מְקִילִינֵן בְּכַתְּמִים אֶלָּא מְשׁוּם דְּלֹא אַרְגָּשָׁה אֲבָל בל"ז דַּע"כ צְרִיךְ אֶתְּהָ לְתַלּוֹת דְּבִשְׁעַת תְּשׁוּמִישׁ נִתְגַּלְעַה הַמִּפְּהָ וּא"כ נִיחּוּשׁ שְׁמָא רְאֵתָה נְמִי בְּהַרְגֵּשָׁה וְסִבְרָה דְּהַרְגֵּשׁת שְׁמִישׁ הוּא וְעֵינֵן בְּשׁו"ת שׁב"י ס' מ"ה דְּדַעְתּוֹ לְהַקְל כְּדַעַת הַתְּשׁוּבָה הַנּוֹ' וצ"ע וְעֵינֵן מִש"ל ס' קפ"ז סְעִיף ה' בְּשֵׁם סה"ת וְעֵינֵן מִש"ל ס' ק"ץ: וּמִיָּהוּ אַע"ג דְּנִימָא דְּהוּא סד"א פֶּל הֵיכָא דְּאִיכָא לְמִיתְּלִי תְלִינֵן וְלֹא עֲדִיף מְבַדִּיקַת עַד וְכִמוּ שְׁפַתְבְּנֵנוּ לְמַעֲלָה וּק"ל מִיָּהוּ לְשִׁיטַת ר"ח בְּתוֹס' שָׁם דָּף י"ד ד"ה וְלִיחּוּשׁ דְּלִמָּא וְכו' שְׁפִי דְּפְרִיךְ אֲנַמְצָא עַל שְׁלוֹ פִּינֵן דְּאִיכָא הוֹכַחָה דְּלֹא אֲתִי מְגוּפָה עכ"ל מְשַׁמַּע בְּנִמְצָא עַל שְׁלָה אֲפִילוּ בְּלֹא טַעְמָא דְּאוֹתוֹ מְקוּם דְּחֻק אוֹ בְּדוּק הוּא לֹא תְלִינֵן בְּמַאֲכֻלַת הוֹאִיל דְּשִׁינְיָא בְּהָ דָּמִים וְכ"כ הַרְשָׁב"א בְּת"ה בְּשַׁעַר ד' לְהַדְיָא לְדַעַת ר"ח וְאַף שְׁהַרְשָׁב"א כ' לְהַקְל דְּתְלִינֵן בְּמַאֲכֻלַת הֵינֵנוּ דְּנוֹקָא הֵיכָא דְּטַחְתּוֹ בִּירְכָה וְכַדְמִשְׁמַע לְשׁוֹנוֹ שָׁם וּלְפ"ז א"א לְהַתְּלּוֹת בְּהִנְי פְּנִים שְׁכ' בְּתַשׁוּבַת מַהֲרִי"ךְ לְשִׁיטַת ר"ח.

(מִיָּהוּ יֵשׁ לּוֹמַר דַּש"ה דְּמַתְּנִי מִיָּרִי ע"כ דְּאַרְגָּשָׁה וְכִמוּ דְּמוֹקְמָה ר"פ הַרְוֹאָה דְּאִי לֹא דְּאַרְגָּשָׁה לֹא הָיוּ מְחִיבִים קְרַבֵּן מְשׁוּם הָאִי חֲשָׁשׁא דְּלִמָּא אַרְגָּשָׁה א"ו דְּאַרְגָּשָׁה מִש"ה ס"ל לר"ח דְּרֵאוּי לְהַחְמִיר וְלֹא לְתַלּוֹת בְּמַאֲכֻלַת אֶלָּא דְּפְרִיךְ בְּנִמְצָא עַל שְׁלוֹ וְדו"ק) אִף לְשִׁיטַת רש"י וְהַתּוֹסְפוֹת שָׁם דְּקו' הַש"ס וְנִיחּוּשׁ דְּלִמָּא דָּם מַאֲכֻלַת הֵיא דְּהִכִּי מְקַשָּׁה דְּאַמַּי מְטַמְּאִינֵן וְדִאי לְהָיוּ סְפַק וְכו' א"כ בְּזִמְנֵן הֵיזָה דְּשְׁכִיחָא מַאֲכֻלַת סְמוּךְ לֹא"מ וְכַמ"ש הַגָּאוֹן מ"ו מַהֲרִי"ךְ שְׁפִיר יֵשׁ לְעַשׂוֹת לְסַפַּק חֲדָא שְׁמָא בָּא מִן הַכְּנִים הֵיכָא דְּהוּא פְּחוֹת מְכַגְּרִים וְעוֹד וְהוּא עֲגוּל וְהֵיכָא שְׁיֵשׁ עוֹד סְפַק מְהִי הָאִי סְפַקָא דְּכְנִים לְעַשׂוֹת מְזָה ס"ס אֲבָל לְדַעַת ר"ח וְכַפִּי שְׁפִירֵשׁ הַרְשָׁב"א לֹא תְלִינֵן פְּלֵל בְּכְנִים אִם לֹא שְׁטַחְתּוּ בִּירְכָה וְכַנ"ל וּבְאַמַּת דְּבָרֵי הַרְשָׁב"א א"ו לְתַמּוּהֵים לִי שְׁכ' לְהוֹכִיחַ דְּהֵיכָא דְּבִדְקָה בְּעַד הַבְּדוּק לָהּ וְטַחְתּוּ בִּירְכָה וְאַח"כ מְצָאָה עֲלֶיהָ פְּחוֹת מְכַגְּרִים וְעוֹד דְּתְלִינֵן בְּמַאֲכֻלַת אִם הוּא עֲגוּל מְהָא דְּמְקַשָּׁה וְלִיחּוּשׁ דְּלִמָּא דָּם מַאֲכֻלַת אֶלְמָא אִי לֹא דְּדַחּוּק הוּא אוֹ בְּדוּק הוּא הָיוּ תְלִינֵן בְּמַאֲכֻלַת וּמַאי רְאִיָּה הָא פִּירֵשׁ רש"י דְּקו' הַש"ס הֵיזָה וְאַמַּי מְטַמְּאִינֵן וְדִאי לְהָיוּ סְפַק וּא"כ מנ"ל לְרְשָׁב"א לְטַהַר לְגַמְרִי הֵיכָא דְּטַחְתּוּ בִּירְכָה וְלְתַלּוֹת בְּמַאֲכֻלַת.

אַמְנָם מְדַבְּרֵי הַב"י בְּסִי' ק"ץ ד"ה בְּדָקָה עֲצָמָה בְּעַד הַבְּדוּק לָהּ וְלִמְחַר מְצָאָה עֲלֵיו דָּם כ"ש כו' גְּרֵאָה מְדַבְּרֵי שְׁהַרְשָׁב"א מְפָרֵשׁ דְּהִכִּי מְקַשָּׁה הַש"ס וְלִיחּוּשׁ דְּלִמָּא דָּם מַאֲכֻלַת הֵיא וְלְטַהַר לְגַמְרֵי שְׁהָרִי כ' הַב"י שָׁם בַּא"ד וְ"ל וְפַסְק הַרְשָׁב"א בְּתַה"ק כַּמ"ד בְּדוּק הוּא כו' וְלִפִּי מַה שְׁפִירֵשׁ"י אֲפִילוּ לֹא פְּסַקִינֵן וְכו' וּא"כ פִּי אַמְרִינֵן דַּא"ב דְּאַשְׁפַּח מַאֲכֻלַת רְצוּפָה הֵינֵנוּ לְעַנְיָן שְׁרִיפַת תְּרוּמָה וְכו' אֲבָל לְעַנְיָן שְׁתַּהֲא טַמְּאָה לְכוּלְהוּ לִישְׁנֵי אֲפִילוּ נִמְצָא מַאֲכֻלַת רְצוּפָה טַמְּאָה מְשׁוּם דְּכִינֵן דְּבִדְקָה בּוֹ קְרוּב הַדְּבָר שְׁבָא מְגוּפָה הַלְפָּד טַמְּאָה מְסַפַּק עכ"ל מוֹכַח מְזָה הַרְשָׁב"א שְׁפַתְבָּה דְּהֵיכָא בְּתַה"ק הִבִּיאֵוּ ב"י בְּד"ה וְהַשְׁתָּא מַה שְׁפַתְבָּה רַבִּינוּ וְכו' דְּמְשׁוּם הִכִּי מַאֲכֻלַת רְצוּפָה טַמְּאָה דְּקִימָא לֵן א"מ בְּדוּק הוּא הָא לֹא הִכִּי הֵיא טַהוּרָה לְגַמְרֵי דְּמְפָרֵשׁ דְּלֹא כַפִּירֵשׁ"י וְדִלָּא כַפִּי ר"ח: וְכִינֵן שְׁפֵן צְרִיךְ עֵיוֹן

על המחבר בש"ע סימן ק"ץ סעיף ל"ה שהביא דעה ראשונה בסתם פרש"א דבעגול פחות מכגריס ועוד טהור ודעת הרמב"ם הביא בשם יש אומרים דלפמ"ש ראוי להחמיר כדעת הרמב"ם מאחר שלפירושו רש"י ותוספות אין שום הוכחה לדין רש"א זלה"ה ואף שהתוספות פתבו גם כן כדברי הרש"א יש לומר דלאו לטהר לגמרי פתבו כן אלא כוונתם דאלו הוי פחות מכגריס ועוד לא היה טמאה נדה אלא מספק אם לא שנימא דהקא כיון דטחתו בירכה קיל שפיר טפי ואפילו לפירושו רש"י טהורה בפחות מכגריס ועוד כנראה מדברי הרש"א זלה"ה דקיל טפי היכא דטחתו בירכה מהיכא דלא טחתו ואפילו אי נימא א"מ לאו בדוק הוא ולא דחוק הוא אלא שלא ידעתי טעם נכון לחלק ביניהם וכבר כתב הב"ח שראוי להחמיר כדעת הרמב"ם והרא"ש מ"מ י"ל לשיטתו דמידי ספיקא לא נפיק עכ"פ וכן מהרמב"ם לא משמע מידי דטמאה נדה אלא שכתב סתמא טמאה וי"ל ג"כ מספק אלא שהטור כ' דמן הרא"ש מוכח מדכ' דטמאה נדה משמע דאין לחלק ואפילו בפחות מכגריס ועוד ע"ש.

מדבריו נראה דטמאה נדאי וכבר עמד עליו הב"י דמן הרא"ש לא מוכח מידי שיהי רש"א פתב כן דטמאה נדה ואפילו הכי כתב לטהר בפחות מכגריס ועוד ועגול ולענ"ד נראה דהדין עם הטור דאי ס"ד דס"ל להרא"ש כסברת הרש"א א"כ אמאי לא הביא הרא"ש להא דמסקינן דא"מ בדוק הוא או דחוק הוא וא"כ אי בדקה בעד הדוק לה ואפילו בפחות מכגריס ועוד טמאה א"ו דס"ל דאף בטחתו בירכה טמאה ולא תלינן במאכלות וסמוך עצמו שכתב גבי טחתו בירכה טמאה נדה סתמא בלי שום חילוק מש"ה השמיט להא דאמר א"מ בדוק וכו' דכ"ש הוא מן טחתו בירכה כנלע"ד: גם צל"ע לדינא במ"ש הט"ז סי' ה"ל בס"ק כ"ג הבאתי לעיל וז"ל ע"כ נ"ל באשה שרגילה להוציא דם מבית הרעי שלה ע"י סבה ובדקה עצמה וכו' אלא דכאן אפילו משוה טהור כיון שנגעשה בקינוח ממקום טהור ואפילו לדעת הי"א דסעיף ל"ה מודה בזה דהתם שאני כמו שיתבאר עכ"ל הא פתב הרש"א בתה"ק הביאו ב"י באמצע ד"ה והשתא מ"ש רבינו וכו' וז"ל האשה שבדקה עצמה וכו' בדקה בעד הדוק לה וכו' אם הפתם עגול ואין בו כגריס ועוד טהורה דתלינן במאכלות וכו' ואעפ"י שהעד בדוק הוא חזקה אם דם קינוח היה משוה היה ואם משוה טמא ואפילו אין בו כגריס ועוד ואין אומרים בזה דם מאכלות הוא כיון שהעד בדוק הוא אצלה וזה חומר בעד מבחלוק שהפתם הנמצא בחלוק אעפ"י שהוא בדוק בין עגול ובין משוה תולים אותו להקל במאכלות עד שיהיה בו כגריס ועוד עכ"ל וכ"כ הרא"ש ס"פ הרוואה אלמא אע"ג דאפשר לדם מאכלות להיות משוה אפילו הכי מטמאינו בעד הדוק מספיקא כל היכא דליכא רגלים לדבר שלא בא מקנוח דדוקא היכא דאיכא הוכחה כגון שהיא עגול היא דתלינן ועוד בטחתו בירכה גמי בא ע"י קנוח ואפילו הכי מחמירנן במשנה ואיך כתב הט"ז להקל אפילו במשנה בנידון דידיה אע"ג דממכה שבגופה גמי משוה הוא כיון שע"י קנוח הוא מ"מ אין לנו שום הוכחה לטהר מלטמא ומספיקא ראוי להחמיר וצ"ע: ומיהו מ"ש הט"ז להקל מטעם מכה בא"מ דבריו נכונים וכה"ג בהנהו מין פנים שכתב מ"ו מוהרי"ך לתלות להקל לפמ"ש לעיל אליבא דכ"ע אין לטהר לגמרי אפילו אי שכיחי פנים בא"מ אפילו לדעת הרש"א כיון שהוא חשש ג"כ לדעת ר"ח וכמ"ש לעיל ולא פתב להקל אלא בטחתו בירכה ועוד שיהי הרש"א לא פתב להקל אלא בעגול דאיכא קצת רגלים לדבר דמעלמא אתי משא"כ

במשנה וה"ה בקרטין יבשים קטנים מאד שאין פאן שיניף לחלק בין עגול ובין משוף
בנדאי אין פאן מקום לתלות להקל ולומר ממאכלות אתי ודאי בזה אם נכנס בגדר הספק
וגם זה עדיין צ"ע ודוק: אח"ז ראייתי בחדושי הרמב"ן למס' נדה בסוגיא זו שכתב דטפי
יש להקל בטחתו בירכה מן לא טחתו בירכה אע"ג דנימא דאין א"מ בדוק הוא דחוק הוא
או משום דהתם בדקה עצמה מיד פשיעור נסת דחייב עליה חטאת או אשם תלוי משא"כ
בטחתו בירכה ע"ש ועיין עוד שם מה שפ"י בסוגיא זו דיש לומר דשאני היכא דלא טחתו
בירכה דאין קנוח העד הורג מאכלות משא"כ בטחתו בירכה ולפ"ז ניחא דברי הרשב"א
הנ"ל ועי"ש דנ"מ טובא לדינא לפי פירושו גם נראה מדבריו שם דקו' הש"ס שמקשה
וניחוש דלמא דם מאכלות לטהר לגמרי דאל"כ לא היה צריך לדחוק עצמו בקו' הש"ס
שמקשה וניחוש דלמא דם מאכלות הוא שכ' בשם המפרשים א"כ אין לה אשה שנטמאה
בנדה בבדיקה ות"י דידע דא"מ בדוק או דחוק הוא רק הכא מקשה שמה בשעת בעילת
השמש הפניסה א"נ שמה על השמש היה מאכלות ועמה נכנסה ואס"ד דס"ל דקו' היא
אמאי ונדאי טמאה ולחייב אפילו בקרבן לא היה צריך לכל זה וכ"כ הר"ן בחדושי
ולפ"ד הרמב"ן אני חוכה מאד אם יש להקל מחמת הפינים הנמצאים בא"מ במקום שער
ולבדות חלוקים בין זמננו זה לזמן הגמרא אשר לא נזכר בשום פוסק (ולא מוכח דתולין
בכנה בכה"ג אלא מן הרשב"א בתה"ק מדתלי טעמא דטמאה משום דא"מ דחוק משמע
הא לא"ה טהורה וכמ"ש הב"י וגם זה אינו מוכרח) ואע"ג שבחוש ראינו שנטמאו פינים
מ"מ י"ל כמ"ש הרמב"ן דאין הקינוח גורם למעוה הפינים ובפני' בא"מ בדוק הוא ובפרט
לפמ"ש הב"י שם דמה שפ"י רש"י בסוגין דנמצא המאכלות רחוק מן הדם היינו שלא
לטמא ודאי אבל מספק טמא אפי' נמצא המאכלות על הדם ממש יע"ש.

(מיהו י"ל דנדאי בזמן הש"ס שהיו מגלחין למקום השער וכמבואר בשב"י מש"ה לא
תלינו אפי' אי לא נימא דא"מ בדוק הוא אבל בזה"ז דשכיחי בא"מ מאכלות דמי להניחו
תחת הכר או תחת הפסת ואף ע"ג דהתם במשנה טמא י"ל דנקא בידוע שהוא משוף
משום דחזקת משוף הוא מקנוח משא"כ היכא דליכא למיקם עליה מקילינן וצ"ע ועיין
בסי' ק"ץ מ"ש): לפי מה דפסקינן לקמן בסימן ק"ץ והוא מן הרשב"א בס' תה"א בשער
הפתמים דמי שא"י בדמיונו תולה בתמי' במה שנתעסקה עד שברור לה שאינו דומה דאז
אינו תולה וה"ה במאכלות בזה"ז תולין בה כל מראה אדום אף שאמרו דדוקא מאכלות
של ראש דומה לד"נ לפ"ז אפשר לומר דאף דמסקינן דא"מ בדוק הוא דחוק הוא ה"מ
לענן מאכלות של הראש דהא אמרינן בדרף י"ט ע"ב דהא דתולה במאכלות דוקא
במאכלות של הראש אבל מאכלות של שאר הגוף ל"ד לדם נדה וא"כ נ"ל דהא דתלינן
במאכלות מדינא דגמרא משום דמאכלות של הראש מצוי בשאר הגוף ולפ"ז י"ל דהא
דאמרינן דא"מ בדוק הוא היינו לענן מאכלות של הראש אבל שאר מאכלות מצוי שם
כאשר החוש יעיד ע"ז וא"כ אנו דלא בקיאי' במראות דמי' תלינן: (ג) אעפ"י שלא יצא
לחוץ כו'.

ודוקא אם נעקר מן המקור ויצא מבין השינים ולחוץ אבל מבין השינים ולפנים ובין
השינים עצמן פלפנים ועמש"ל סי' קצ"ד וסי' קצ"ו וז"ל הרמב"ם בהלכות א"ב פ"ג
האשה מטמאה בין באונס בין ברצון ואפילו לא יצא הדם לחוץ ולא נעקר מן המקור
ועדיין הוא בביה"ח טמאה וביה"ח זו בין השינים מקום שמגיע אליו האצבע בשעת גמר

ביאה ובין השנינים עצמו כלפנים בזה"ז שאין בקיאות בדבר כל שהאשה מוציאה דם בעד שלה טמאה עכ"ל ולא זכיתי להבין דבריו דכל עיקר דין זה אינו אלא פשנשאר בפנים ולא יצא לחוץ הוא דאיפא לאפלוגי בין השנינים ולפנים או בין השנינים ולחוץ אבל אם אחר פה יצא לחוץ ע"י בדיקת עד הרי יצא לחוץ וטמאה וא"כ מה זה שכתב בזה"ז וכו' דבזה ונדאי דטמאה ועיין בתוספות דמ"ב ע"ב ד"ה שהוציא: (ד) טיפת דם פחדל.

כתב הש"ך וה"ה פחות עכ"ל וכו"כ רש"י להדיא דף י"ד ע"ב ו"ל שם אפילו פועין חרדל ופחות מכן עכ"ל וכו"מ בסוגי' דר"פ מפלת א"ה לא יסתור בזיבה ע"ש ולחנם נתחבטו הגאונים בשו"ת שב"י בסיומן ל"ח ול"ט והגאון מהרש"ך הביא ראיה מדברי רש"י דף מ"ב דמדינא מטמא אפילו בכ"ש.

אף מ"ש הגאון מ"ו בעה"מ תשובה הנ"ל דא"ל דכ"ז נכלל בחוקרא דר"ז אף שהיא מושג מדברי רש"י הנ"ל דמשמע מדינא בפחות מפחדל מטמא מ"מ י"ל דנכלל בחוקרא דר"ז לענין זה דנדאי מדינא טמאה היכא דידוע בנדאי שפא מן המקור אבל מספקא תלינו שפא מן הצדדים דאין דרף לדם מועט כזה לבוא מן המקור וכמאמר הרופאים שם בתשובה ובתשובת עה"ג אף שדבריהם נסתר מן הש"ס דמוכח דאפשר לבא מן המקור אפילו כ"ש וכעובדא דר"א ב"צ דר"פ המפלת מ"מ י"ל דוקא שפא מן המקור בנדאי וכגון שהרגישה שנפתח מקורה וכמ"ש בתשובת אמ"ו הגאון סיומן ל"ט יע"ש אבל מסתמא תלינו טפי מן הצדדים דעכ"פ מלתא דל"ש הוא שפא מן המקור דם מועט כזה ומפח חוקרא דר"ז מחמרינו אפילו בכחךדל ובפחות מכן וכן מצאתי בב"ח סיומן זה ונ"ל ולפענ"ד נכון הוא דבפ"י יוצא דופן דמ"א אר"י מקור שהזיעה כב' טיפות מרגליות טמאה ונדקא תרתי אבל חדא אימא מעלמא אתי' פי' מן הצדדים וזה יאמר פאן דהחמירו בנות ישראל אפילו טיפת דם פחדל אעפ"י שאינה כ"א טיפה אחת לא תלינו דמצדדי אתי עכ"ל הרי ממש בדברינו וכו"נ מסוגיא דף נ"ב ע"ב ובתוספות ד"ה ג' גריסין שאין דרף אשה לראות פחות מן גריס וכמ"ש בחדושי גמרא ונ"מ היכא דאיפא ספקא יש להקל דאף ע"ג דבנות ישראל החמירו היינו בחדא ספקא אבל היכא דאיפא עוד ספקא יש לצרף לס"ס הך ספקא שפא מן הצדדים ולקמן בסי' ק"ז וסי' קצ"א נכתוב מזה עוד: (ה) ואין חילוק.

מה שכתב בס' כו"פ על הרב במנ"י שייצא חוץ לגדרו גדר חכמים ליתן מכשול לפריצי הדור לחלק בין פנויה לנשואה יפה כ' ונ"ל הרא"ה בס' החינוך מצנה צ"ה ונ"ל וכדומה לזה אמרו ו"ל בענין הנדה מ"מ אמרה תורה שתשב ז' ימים שתהא חביבה עליו ביותר ובאמת שאין זה לדעתם תכלית הפנויה בדברים רק להודיע פי ענין המצנה יסבול הרבה רמזים מלבד עקרים גדולים וחקקים עכ"ל: קפד (א) או מל'.

בש"ך סק"ב וסתם וסת מל' יום והיינו אם לא קבעו וסת עכ"ל מלשונו משמע דאף לקולא אמרינו לענין זה דאפילו שאין לה וסת מותרת לשמש בלא בדיקה תוף עונה בינונית והוא תמוה דא"כ הא דפליגי בש"ס באשה שאין לה וסת דלר"מ תצא ולר"ח ב"א מהני בדיקה במאי פלוגתיהו הא כל אשה שאין לה וסת מ"מ עונה בינונית יש לה וכו"ז שלא קבעו וסת לעולם יש לה עונה בינונית א"ו הא דאמרינו סתם אשה יש לה

עונה בינונית היינו להחמיר שכ"ז שלא קבעה נסת צריכה לחושי לעונה בינונית אבל לענון זה דתשמש בלא בדיקה ל"מ אפי' בתוך עונתה אסורה לשמש בלא בדיקה כ"ז שלא קבעה נסת לשיתת הרמב"ם וסייעתו ואפשר דהש"ך מייגרי בתחילת ראיה דידה דלא נודע למתי תקבע נסת מותרת לשמש בתוך ל"מ ד משום דמסתמא תקבע הנסת ליום ל"מ ד ובש"ס ולקמן סימן קפ"ו מייגרי שראתה כמה פעמים ולא קבעה נסת הא חזינו דלא קבעה ביום ל"מ ד פסתם נשים ומש"ה אסורה עד שתבדוק אפי' בתוך ל"מ ד אחר זה ראיתי בב"ח סימן זה שפתב פן בהדיא: (ב) ולא משאר קרבות אלא מתה"מ בלבד כו'.

בט"ז ס"ק ג' כ' ונ"ל ול"נ שאסור מן הדין לדעת הרא"ש וראיה מסי' שמ"ב עכ"ל וע"ז כ' בתה"ש ואין דבריו מוכרחים דש"ה דיצרו תקפו שלא בעל עכ"ל ואני לא מצאתי פלל ברא"ש שאוסר בחיבוק ונישוק בדינים אלו שבסי' שמ"ב אמנם ברי"ו אוסר בחיבוק ונישוק גבי אבל הובא בהגהות ש"ע סי' שפ"ג יע"ש ועיין בתשובת הרדב"ז ח"ד סי' קס"ג שכ' בפשיטות להתיר: (ג) אותו היום כו'.

בש"ך ס"ק ז' הביא דבריו הג"מ בשם א"א דבעינו י"ב שעות שוות שכ"ד מהם הוא מעל"ע ע"ש גם הביא דברי הא"ז והראב"ן דבעינו כ"ד שעות וכבר כ' האחרונים שאין לזוז מדברי הש"ע שהוא פדעת רוב הפוסקים ובפרטות דקיי"ל נסת דרבנן ובס' כו"פ כ' סעד לדברי הא"א מסוג' דמס' שבת דף פ"ו דשמעתתא דפולטת ש"ז דמקשה התם נתנה קאמרת או ראיה קאמרת וא"ל ראיה קאמינא והוא תמוה חדא למאי נ"מ השתא אי נתנה תורה לט"י או לאו ועוד דמשני ראיה קאמינא דמנ"ל זה ואי הני הלמ"מ נמי ק' למאי נ"מ נאמרה זה לדורות אמנם לפי דברי הא"א ניקח דה"ק פינו דאמרת ניתנה התורה לט"י דמשמע אליבא דכ"ע מש"ה מקשה ניתנה קאמרת או ראיה קאמרת דלר"ע דס"ל חמשה עונות קפיד קרא ולדידיה הנה הפרישה יום ד' בהשפמה ומעתה יום ד' נאחריו ליל ה' הם ב' עונות ויום ה' נאחריו ליל ו' הנה ג"כ ב' עונות נמצא ביום וי"ו בהשפמה פבר הנה ד' עונות וא"כ יום וי"ו שהוא עונה חמישית וא"כ בסיון שהיום ארוך יותר מן י"ב שעות הי' אפשר להם לטבול אחר י"ב שעות על היום ועדיין לא שקעה החמה והנה אפשר להיות הערב שמש מש"ה מקשה מאי דעתך אי הי' אפשר שהנה להם הערב שמש פדעת הא"א די"ב שעות מיקרי עונה או נימא דכל היום פמות שהוא הן יום ארוך או קצר מקרי עונה וא"כ ניתנה התורה לט"י וע"ז השיב ראיה קאמינא פדעת הא"א ונהא דמק' מעיקרא ונהא ט"י ניהו היינו ל"מ ד דבנימ' תליא מלתא עכ"ל ול"נ דבלא"ה יש ליישב סוגיא זו דהא יש לדקדק עוד בפסוגיא זו דלמאי דמשני ראיה קאמינא ואם פן ע"כ שפולן היו טובלין מבע"י וסמכו עצמן שלא יפלטו ואם יפלטו עוד אח"ז יטבולו שנית בלילה א"כ ק' הטורח הנה למה להכניס עצמן בספקא הנה להם להמתין עד הלילה ויטבולו אחר שהתורה התירה להיות ט"י ומה להם להצטדק יותר ולהחמיר על עצמן מה שלא החמיר עליהן הקב"ה לכן נ"ל עפ"י מה דאיתא במס' יבמות דף מ"ו ע"ב פלוגתא דר"א ור"י במל ולא טבל דר"א יליף מאבות ור"י ס"ל באבות נמי טבילה הני מנ"ל מהכא ניקח משה את הדם ויזרוק וגמירי דאין הנאה בלא טבילה ור"י טבילה באמהות מנ"ל סברא הוא כמה נכנסו תחת פנפי השכינה וכ' התוס' דאע"ג דקיי"ל דאין הנאה בלא טבילה אפ"ה מקשה שפיר טבילה באמהות מנ"ל משום דשמא האמהות לא היו בכלל אותה הנאה ע"כ ואותה הנאה נעשה בחמישי בשבת קודם מ"ת וכפירש"י

בחןמש ובפ' ר"ע וא"כ הנשים דלא היו בכלל הנזאה זו מ"מ בלא טבילה לא סגי להו דבמאי נכנסו תחת פנפי השכינה אף אותן נשים שהיו נשואות והיו צריכין טבילה משום פולטת ש"ז י"ל דטבילה זו שטבלו בליל שבת עולה להן נמי משום טבילות גירות וכדאמרין לעיל דף מ"ה ע"ב אמר ר"י יכילנא לאכשורי בה ובברתה כדר"א דאמר ר"א מי לא טבילה לנדתה ופי' רש"י דטבילות נדה עולה לשם גירות והכי אמרינן שם נמי מי לא טבל לקריו אלמא דטבילה אחת עולה לכאן ולכאן וא"צ לטבילה בפ"ע לשם גירות וא"כ אותן נשים ששימשו עם בעליהן המתונו בטבילות גירות עד ליל שבת שהיו טובלין משום פליטה ועלתה נמי לשם גירות אף איתא לקמן דף מ"ו ע"ב אין מטבילין לגר בלילה מ"ט משפט פתיב ביה וא"כ בע"כ פולן היו צריכין לטבול לשם גירות ביום ולא היה אפשר להמתין עד ליל שבת לפי דטבילת גרים צריף להיות ביום אף התוס' פתבו שם דמ"ה ע"ב ד"ה מי לא טבילה לנדתה וכו' הא דאין מטבילין גר בלילה היינו לכתחלה מדרבנן וא"כ מדאורייתא יכולה לטבול בלילה וא"כ הנשים ששימשו עם בעליהן המתונו בטבילות גירות שלקחם עד ליל שבת שהוקרחו לטבול בלא"ה משום פליטת ש"ז אף דין זה אם נימא דמעפב דדוקא בעי טבילה לגירות ביום או שאינה אלא לכתחלה מדרבנן במחלוקת שנויה בין הרי"ף והרמב"ן ותוס' (פנ"ל דצ"ל והרמב"ן שם בש"ע דלא פנראה מן באה"ג דר"ל שהוא הרמב"ם וכמ"ש שם בגליון ש"ע) דלהרמב"ן והרי"ף אפי' בדיעבד אם טבל בלילה אינו גר דס"ל דהוא מדאורייתא דמשפט פתיב ביה והוא דרשא גמורה ונדעת הרא"ש פשיטת התוס' והוא בש"ע י"ד סי' רס"ח סעיף ג' ע"ש ולפ"ז ניחא הסוגיא הנ"ל דהכי מקשה נתנה קאמרת או ראויה קאמרת לפי שהיה מסופק בהא דתניא אין מטבילין בלילה מ"ט משפט פתיב ביה אי דרשא גמורה הוא ומדאורייתא או אסמכתא בעלמא הוא ומדרבנן וא"כ אי נימא דדרשא גמורה ובע"כ היו צריכין לטבול ביום וי"ל דמסתמא לא טבלו מקודם ליום ו' דכל מה שהיו יכולין להמתין בטבילת הגירות המתונו דאולי לא יפלטו אח"ז ותעלה נמי לטבילת הפליטה וא"כ אי טבלו ביום י"ל דכולן לא פלטו אח"ז ואינה אלא ראויה התורה ליתן לט"י אבל באמת מעולם לא פלטה שום אשה אחר טבילת גירות שלה או נימא פשיטת התוספות וסייעתם דטבילה לשם גירות כשרה בלילה מדאורייתא וא"כ מסתמא פולן המתונו בטבילת גירות שלקחם עד הלילה משום דאולי תפליט אחר טבילתה ביום ותצטרף טבילה שנית בלילה מש"ה המתונו בטבילת גירות שלקחם עד הלילה נאז יטבלו טבילה אחת משום גירות ומשום פליטה וא"כ נתנה ממש לט"י וע"ז השיב ראויה קאמינא וכשיטת הרי"ף והרמב"ן דבלאו הכי היו צריכין לטבול ביום משום טבילת גירות וי"ל דמעולם לא פלטה שום אחת אחר טבילה זו וראויה קאמינא אם פלטה אחת ולשיטת ר"ת דס"ל דטבילה במ"ת היא קודם הנזאת דם וכמ"ש בתוס' מס' מגילה דף כ' ד"ה ולא טובלין וכמ"ש בכ"מ פי"א מהלכות פרה בשם הר"ש א"כ כבר טבלו פולן ביום ה' ולזה מיבעיא או ראויה קאמר או פשיטת הרמב"ם שם דטבילה הוא אח"כ.

ועיין בחדושי גמרא פ' יוצא דופן ומש"ל סי' קצ"ו בעזה"י: מ"ש בפ"ד סק"ז וז"ל ואה"נ דבתקופות תמוז וטבת יש לחשוב שעות זמניות וכו' ט"ס הוא וצ"ל שעות שוות ומ"ש עוד וכה"ג מצינו בכמה דוכתי וכו' לענין ק"ש ולענין חמץ בע"פ לכאורה תמוה דאדרבה התם חשבינן שעות זמניות ולא שעות שוות ואפשר לומר דכוננתו דגבי ק"ש אמרינן עד

שֶׁלֶשׁ שָׁעוֹת וְכֹה"ג בְּחֶמֶץ בַּע"פ אוֹכְלֵי כָל אַרְבַּע הַיָּינוּ אוֹתָן שָׁעוֹת דְּקָאֵמַר כְּשֶׁהַיּוֹם
וְהַלֵּילָה שְׁוִין אֶבֶל כְּשֶׁאֵינֶן שְׁוִין צ"ל לְפִי עֵנֵן הַיּוֹם א"כ י"ל נְמִי הָא דְקָאֵמַר עוֹנָה הוּא
אוּ יוֹם אוֹ לֵילָה נְמִי כְּשֶׁהוּן שְׁוִין אָף עכ"ז ק' מנ"ל לא"א דִּין זֶה וְלַענ"ד נִרְאֶה דֵּהֵא"א
הוֹצִיא דִּין זֶה מִגַּמְל' עֲרוּכָה בְּנִדָּה דָף ס"ג ע"ב דְּגֵרְסִינוּ הֵתֵם בְּמַתְנֵי הֵיִתָּה לְמוֹדָה לְהִיּוֹת
רוֹאֶה עִם הַגֵּץ הַחֲמָה אֵינָה אֲסוּרָה אֲלָא עִם הַגֵּץ הַחֲמָה רִי"א כָּל הַיּוֹם שְׁלָה וּבְגַמְל' וְהַתְּנִיָּא
רִי"א כָּל הַלֵּילָה שְׁלָה לֹא קִשְׂיָא הָא דְרַגְיִלָּה לְרֵאוֹת בְּתַחֲלֵילָת יִמְמָא וְהָא דְרַגְיִלָּה לְרֵאוֹת
בְּסוּף לֵילָה וּא"כ הָא דְאָמַר ר"י בְּמַתְנֵי כָּל הַלֵּילָה שְׁלָה דְחֻזָּא לְסוּף לֵילָה וְקִשְׂיָא לִי
טוּבָא הָא קִי"ל בְּכָל דְּנֻקְתָּא דַּמְע"ה יִמְמָא הוּא וּא"כ נִץ הַחֲמָה מֵה שְׁיִיכָא הֵכָא וְעֵינֵן
בְּשׁו"ת חֵה"ש ס' כ"ד שְׁהַרְגִישׁ בְּזֶה וּמָה שְׁתִּי הוּא דְחֻסָּק גְּדוּל יַע"ש (וּבְלֵא"ה דְּבָרֵי
חֵה"ש בְּאוֹתָהּ תְּשׁוּבָה שָׁם תְּמוּהָ מַה שְׁחַשַׁשׁ בְּכַתְּם מִשׁוּם נֹסֶת וְכִבְר מְוֹשֵׁג הוּא בִּס' מ"י
ס"ס ק"ץ) וְהֵכָא פִּינֵן דְּחֻזָּא עִם הַגֵּץ הַחֲמָה הָרִי רֵאֲתָה בְּיוֹם וְהָכִי ה"ל לֹמַר הֵיִתָּה לְמוֹדָה
לְהִיּוֹת רוֹאֶה עִם ע"ה וְכו' וְזֶה דְחֻסָּק דְּנֹסְתוֹת הָאֲשֶׁה תְּלִיָּא בְּמַהֲלָף הַחֲמָה וְגַם הֶרְמַב"ם
לֹא כ' רַק הֵיִתָּה לְמוֹדָה לְהִיּוֹת רוֹאֶה בְּיוֹם אֲסוּרָה כָּל הַיּוֹם כּו' וְלֹא תְּלִיָּא כָּלֵל בְּהַגֵּץ הַחֲמָה
(וְעֵינֵן מ"ש לְקַמְן סְעִיף ד') אֲמַנְם לְפִי דְבָרֵי א"א נִיחָא דֵּה"ש"ס מִיָּרִי בְּיוֹמֵי נִיסָן וְתִשְׁרִי
וּמְבֹאֵר בִּס' ח"י מֵהֶלְכוֹת פְּסַח ס' תנ"ח הָא דְבְּיוֹמֵי נִיסָן וְתִשְׁרִי הַיּוֹם וְהַלֵּילָה שְׁוִין הַיָּינוּ
מֵהַגֵּץ הַחֲמָה וְעַד תַּחֲלַת הַשְּׁקִיעָה וְהוּא מֵהֶלְף שְׁלֵשִׁים מִיֵּל בִּי"ב שָׁעוֹת וּמִש"ה כ' הֶרְמַב"ם
דְּמַהֲלָף מִיֵּל הוּא ב' חֻמְשֵׁי שָׁעָה וְכֵן הִסְפִּימוּ עִמּוֹ כָּל חֻכְמֵי הַתְּכוּנָה וּא"כ מֵעַמּוּד הַשְּׁחַר
עַד הַגֵּץ הַחֲמָה שְׁהִיָּה מֵהֶלְף ה' מִיֵּלִין שְׁיִיף לְלֵילָה וְכֹה"ג מִתַּחֲלַת הַשְּׁקִיעָה וְעַד צֵה"כ
שְׁהוּא ג"כ מֵהֶלְף ה' מִיֵּלִין שְׁיִיף ג"כ לְלֵילָה וְכִמ"ש הַשְּׁ"ף בְּנֻק"ה דֵּהָכִי חֲשָׁבִינוּ הַיּוֹם
אֲרוּף דְּמַחְצָה הַעוֹנָדָף חֲשָׁבִינוּ בְּנֻקָר לְלֵילָה שְׁעֵבֵר וּמַחְצָה עוֹנָדָף הַשְּׁנִי חֲשָׁבִינוּ בְּעֵרֵב לֵילָה
הֵבֵא וּא"כ בְּיוֹמֵי נִיסָן וְתִשְׁרִי שְׁיִיף מַע"ה עַד הַגֵּץ הַחֲמָה לְלֵילָה שְׁעֵבֵר וּא"כ דְּבָרֵי א"א
גְּכוּנִים וּבְרוּרִים כְּנֹלַע"ד: בְּשְׁ"ף ס"ק הַנְּ"ל וּבֵא"ז כּו' וְז"ל פּוֹרֵשׁ אָדָם מֵאֲשֶׁתּוֹ סְמוּף
לְוֹסְתָהּ כ"ד שָׁעוֹת עכ"ל וּבִס' שְׁנַדְפַּס מְחַדָּשׁ וּשְׁמוֹ תַּפְאָרֶת לְמִשְׁהָ כ' וְז"ל וְל"ג דֵּהֵא"ז
מִיָּרִי בְּלֹא בְּדִיקָה דָּאז אֲסוּרָה לְשִׁמְשׁ כ"ד שָׁעוֹת קוֹדֵם וְסָתָה דֵּהֵינֵנוּ מַעַל"ע דֵּהָא קִי"ל
דְּכָל הַנְּשִׁים מְטַמְּאִין לְמַפְרַע מַעַל"ע אִם לֹא בְּדָקָה עֲצָמָה אָף דֵּהֵינֵנוּ דְּנֻקָא לְטְהָרוֹת וְלֹא
לְבַעֲלָהּ הַיָּינוּ דָּאִין בַּעֲלָהּ חֲזִיב א"ת בְּדִיעֵבֵד אֶבֶל לְכַתְּחִילָה צְרִיכָה בְּדִיקָה תוּף מַעַל"ע
שֶׁל שְׁעַת וְסָתָה דְּשָׁמָא פּוֹתְלֵי בַה"ר הַעֲמִידוֹ וְהוּי כְּהַגִּיעַ שְׁעַת וְסָתָה לְעֵנֵן זֶה וְגַרְע מֵאֲשֶׁה
שָׁאִין לָהּ נֹסֶת דֵּהַרְבָּה פּוֹסְקִים ס"ל דְּצְרִיכָה בְּדִיקָה וְהֵלֵא ר"ע מְטַמָּא אָף לְמַעֲלָה לְמַפְרַע
וְדָאִי דִּישׁ לְחֻזֵּשׁ לְדְּבָרֵי לְכַתְּחִילָה שְׁלֵא לְשִׁמְשׁ בְּלֹא בְּדִיקָה תוּף מַעַל"ע וְע"י בְּדִיקָה אֵינָה
אֲסוּרָה אֲלָא אוֹתָהּ עוֹנָה וּלפ"ז אִם רַגְיִלָּה לְרֵאוֹת בְּאֲמַצְעַ יוֹם אֲסוּרָה לְשִׁמְשׁ לְמַפְרַע
מַעַל"ע עַד חֲצִי יוֹם שְׁלֹפְנֵי וְהֵא"ז ס"ל דְּאֵיִרִי בְּרַגְיִלָּה לְרֵאוֹת בְּסוּף הַיּוֹם וְדוּק הֵיטֵב
נ"ל בְּרוּר לְדִינָא עכ"ל מְלַבֵּד מֵה שְׁדְּבָרֵי רְחוּקִים בְּכוּנוֹת הֵא"ז אִין דְּבָרֵי בְּרוּרִים כָּלֵל
וְשִׁכַח הַמְשָׁנָה דְּרִישׁ מְכִילְתִּין דְּכָל אֲשֶׁה שְׁיִישׁ לָהּ נֹסֶת ד"ש וְאִין פֶּאֵן שׁוּם טוּמְאָת מַעַל"ע
וְהָכִי פְּסָקִינוּ כְּסָתָם מַתְּנִיתִין זֹו וְאִם כֵּן לְמָה הַצְּרִיף הֵא"ז בְּדִיקָה כ"ד שָׁעוֹת מְקוֹדֵם בְּאֲשֶׁה
שְׁיִישׁ לָהּ נֹסֶת: תוּ כְּתֵב שָׁם אַמ"ש הַשְּׁ"ף לְפָרֵשׁ כְּוֹנוֹת הֵא"ז דָּאִם רַגְיִלָּה לְרֵאוֹת בְּיוֹם
קְבוּעַ וְאִין לָהּ שְׁעָה קְבוּעַ א"כ כְּאֵלוֹ כָּל הַיּוֹם וְסָתָה דְּמִי דְּאֲשֶׁה שְׁוֹסְתָהּ כָּל הַיּוֹם צְרִיכָה
לְפָרוֹשׁ כָּל הַלֵּילָה שְׁלֹפְנֵי עכ"ד וְכ' ע"ז בְּסִפְר הַנְּ"ל וְלֹא יְדַעְתִּי מִנְּ"ל הָא דַּמ"ש מְרַגְיִלָּה
לְרֵאוֹת סוּף כָּל הַלֵּילָה דְּמוֹתֶרֶת בְּתַחֲלַת הַיּוֹם שְׁלֹאֲחָרֵי אוֹ בְּתַחֲלַת הַיּוֹם דְּמוֹתֶרֶת לִיל

שְׁלֹפְנָיו עכ"ל וכן הקשה בס' מנ"י ולק"מ פיון דחכמים אסמכוהו אקרא דצריף לפרוש עונה סמוך לוסתה וא"כ בראיה מתחלת היום נתקנים תק"ח שהיא פורש אחר הוסת באותו יום וכן בדרפה לראות בסוף הלילה היא פורשת כל הלילה שקודם לוסתה וא"כ מתקנים תק"ח משא"כ בשאין לה שעה קבועה א"כ כל אותה עונה לא מקרי סמוך לוסתה אלא כל אותה עונה נשעת וסתה מקרי ומתקנת חכמים צריכין לפרוש עונה סמוך לוסתה משום סיג נגדר שלא לבעול בשעת וסתה ומש"ה צריכין לפרוש העונה שלפניו: (ד) ואשה שמשינת וסתה.

עיין בס' ש"ג פ"ג דשבעות דהבין לדעת הגמ"י פ"א דהל' א"ב ששמנו מקור דין זה שכתב בהגה"ה פאן דמיירי באשה שיש לה וסת קבוע שאינה רואה פחות מן י"ד ימים אחר טבילה אבל לאחר י"ד ימים אין לה קבע שאז עד י"ד ימים דינה כאשה שיש לה וסת וכמבואר לקמן סי' קפ"ו סעיף ג' אבל לאחר י"ד ימים אז אסורה כל אותן הימים שדרפה לראות בהן פגון אם פעם דרפה לראות בכ"ז ופעם בכ"ח ופעם בכ"ט אז אסורה כל אותן הימים דכיון שיש לה קבע שעת אותן הימים לא תראה ה"ל אותן הימים שאח"כ קבע שבאותן הימים ודאי תראה וכל יום ויום נחשב לוסת בפ"ע ולא נעקר בפ"א אף בלשון הרמ"א א"א לפרש פו דא"כ מאי ב' או ג' ימים קודם או אחריו דקאמר ולכאורה י"ל דמיירי באשה שהיה לה וסת קבוע אלא שעכשיו היא משנה וסתה לקדם או לאחר אבל לשון הג"מ לא משמע פן שכתב ושאלתם אשה שאין לה וסת אם היא אשה שמשינת וסתה לאחר או להקדים ב"י או ג' כפי מה שרגילה לשנות יפרוש בזמן הגעת וסת עכ"ל מלשונו זה נראה כמו שהבין לכוננתו בס' ש"ג ומ"ש לאחר או להקדים ר"ל פעמים מקדמת ורואה בכ"ז ופעמים מאחרת לראות בכ"ח או בכ"ט ומ"ש בס' כו"פ בזה ב' דרכים אינו נכון דא"כ מאי או אחריו שכתב הרמ"א לפי פירושו לכן המחוור נ"ל עפ"י מ"ש הרמב"ד בס' בעה"נ בשער הוסתות ד' ז' ונ"ל שהוא רוב המצוי בין הנשים לשנות וסתן יום ויומים ושלשה ימים פעמים מרחיקות ופעמים מקריבות וכיון שהרבה מצוי כו' עכ"ל ע"ש ולפ"ז פיון שהוא מצוי לקדם או לאחר ב' או ג' לפי דמים יתירים דאתנהו בהן פד דרפה לקדם את וסתה ואם מעט דרפה לאחר זמן וסתה אינה ימים מש"ה צריכה לפרוש כל אותן הימים דהא חזינו דאשה זו דרפה בכף וק"ל ובשו"ת חוט השני הבין כמ"ש לדעת הש"ג ע"ש סי' כ"ד ודוק: (ה) כ"ז שלא קבעתו ג"פ.

נראה מדכ' כ"ז שלא קבעתו דאפילו ראתה הרבה פעמים כ"ז שלא קבעה וסת אינה חוששת פלל דכללא הוא דקטנה וזקנה אינה חוששת לוסת שאינו קבוע אבל הט"ז בס' קפ"ט ס"ק מ"ג השיג ע"ז ודעתו דאם ראתה ג"פ אעפ"י שלא נקבע וסת מ"מ חוששת פיון דמחזקת לראות ובנק"ה שם מקנים דברי הש"ע ועיין במש"ל סי' הנ"ל: (ו) אם רגילה לראות בהנה"ח.

לשיטת הפוסקים דלית להו הא דא"א שכתבתי למעלה צ"ל הטבע האשה בוסתה תליא במהלך השמש בזריחתה על הארץ או בשקיעתה והוא דבר תמוה אשר לא מצוינו שום זכר מזה בשום ספר ואדרבה כל הפוסקים סתמו וכתבו שעונה היא יום או לילה אלא שברמב"ם פ"ד מהלכות א"ב דין י"ג כתב בזה"ל וכן אם היה דרפה לראות בשש שעות בלילה ועברה ולא ראתה אסורה לשמש עד שתזרח השמש עכ"ל משמעות נמי דנחשב

הלילה עד זריחת השמש והוא דבר תמוה ועיין בשו"ת חוט השני סימן כ"ד אמנם לשיטת א"א גיחא כמש"ל וכן י"ל דהרמב"ם מייירי ביומי ניסן ויומי תשרי: (ז) ביום.

ועיין ש"ך ס"ק י"ג שכ' הטעם ע"ש אמנם הטעם פשוט דכיון דספקא הוא מש"ה בלילה מותר דנסתות דרבנן וקיי"ל סד"ר להקל וכמ"ש הש"ך אמנם ביום כיון דלא חזאי עד השתא אמרינן אנלאי מילתא למפרע דעד האי דנא וסתה ביום מש"ה לא חזאי והשתא תראה ביום וכן מ"כ: (ח) אסורה בלילה.

כתב הש"ך ס"ק ט"ו ולפמ"ש לעיל ס"ק ז' א"כ בהג"ח החמה אסורה פאן כל הלילה וכל היום וביום שאחריו פשיעור הנמשך ובקודם הלילה אסורה כל היום וכל הלילה שלפניו ובלילה שלאחריו פשיעור הנמשך בו עכ"ל וכתב ע"ז בס' הנז' וז"ל דבריו תמוהים דהא הוא גופא כ' לעיל בסק"ז דדוקא פשאין לה נסת קבוע באיזה שעה פגון פעמים בתחלת היום והכא הרי יש לה שעה קבועה ואמאי תאסור כ"ד שעות עכ"ל המעיין בס' נק"ה נראה דעתו כיון דנשי דידן אין רגילות שתקבע נסתות לשעות מש"ה החמיר בא"ז אפילו ברגילה לקבוע לשעות שדינה פאלו לא קבעו לשעות משום לא פלוג ואם פן צדקו דברי הש"ך ולק"מ: תו כתב שם בס' הנ"ל וז"ל ונ"ל דאשה שקבעה נסת מליל ט"ו לליל ט"ו ונרפה לראות כל ז' ימים וצריכה למנות ז"נ של שבוע שניה וטובלת ליל ט"ו דמותרת לשמש אף שהוא שעת נסתה דנסתות דרבנן ולא החמירו לאנסרה על בעלה לעולם מכ"ש אם נרפה לראות ביום ט"ו דאין להחמיר בליל טבילתה ליל ט"ו משום עונה שלפני עונת נסתה פדעת הא"ז ומביא ראיה ע"ז ואף שיש לדחות ראיתו מ"מ לדינא נ"ל דדבריו נכונים ודוקא שלא תאסור עולמית הוא דשרינן לה אבל משום מצות עונה של ליל טבילה לא שרינן לה נסתות דרבנן וכמש"ל: (ט) ששופעת או מזלפת.

דין זה צ"ע לכן צריך אני להביא מקור דין זה הרמב"ד בס' בעה"נ בשער הנסתות כ' וז"ל ואשה שהיא למודה לראות ה"י או ד' רצופים נאמרו בה ג' פנים יש מי שאומר שאינה חוששת אלא ליום הראשון בלבד כי הוא עיקר הנסתות והוא צריך ג"פ לעוקרו אבל שאר ימי עונה אע"פ שהיא למודה בהן כ"פ נעקרים הם בפ"א לפי שאין אשה קובעת נסת תוך ימי נדתה וכו' הלכך הן פנסת שאינו קבוע ונעקרים בפ"א ואינה חוששת אלא לעונה א' ויש מי שאומר שאפ"י עונה א' אינה חוששת להן לפי שאינן אלא משכיכות נסת ונדמים יתרים הוא דאתוספו בהן פדאמרינן ס"פ בנות פותים ומדקרי להו תוספת דמים אלמא אין להן דין נסת בפ"ע והלכך כיון שצעקו הראשון כולן נעקרו עמו ואם לא ראתה ביום ראשון הא הוי עקירה לשני ויש מי שאומר פשם שחוששת לראשון כף היא חוששת לכולן ג' עונות והטעם כיון שאין אנו בקיאים במראות דמים ולא בתקון הנסתות דכולה נשי דידן טועות משוינן להו דלא נדעינן בין ימי נדה לימי זיבות וקיי"ל דאין אשה קובעת נסת תוך י"א ימים שבין נדה לנדה כו' הלכך איכא הכא שתי הוכחות שפא היום הראשון של נסת הנה דם טהור והשני או השלישי הנה דם טמא והוא הנה תחלת הנסת ועיקרו א"נ הראשון או הב' הנה מתוך י"א והשלישי והרביעי תחלת נדה וראונו לקביעת נסת וכיון דאיכא השתא הני חששות פלהו ימי הנסת הם עיקר וצריכה לחוש להם ג"פ פראשון של נסת.

הנה אלה ג' פנים נאמרו ע"ז הענין. ולזה הטעם השלישי כמה חומרות וכמה ספקות יכולים להוליד לאשה שאין לה נסת קבוע מיום ליום וכו'.

עתה אפרש אותם ואומר תחלה כי מה שחשש המחמיר בזה לדם טמא ודם טהור וחשש לקלקול הנסות אע"פ שמצינו שחששו רבותינו לכל אלה ה"מ היכא דרואה דם לטמא כל דמים שהיא רואה ולהצריכה ז"נ פאלו היא רואה בתוך ימי זיבתה דהתם ספקא דאורייתא היא וחשש דאורייתא אבל היכא דאינה רואה חשש נסות הוא אמרינן דרבנן היא נאפי' בקבוע וכ"ש באינו קבוע הלכך ספקא דרבנן לקולא ועוד דרוב דמים שבאשה טמאים ואשכחן דסמוך רבנן עליה דהאי רבא נאפי' לקולא וכו' וכ"ש הכא לגבי נסות דחומרא היא דמבעיא לן למיסמך ארנא וכן בחשש הטועות נמי רבא לאו טועות נינהו וחששא דרבנן דאיכא רבא להיתרא ליכא למיחש כלל מיהו לגבי האי דנכתא בלחוד איכא טעמא אחרינא דמבעיא ליה למיחש לכל ימי העונה פדברי המחמיר ולאו מטעמיה אלא כיון דאיכא שופעת ואיכא נמי מזלפת שהיא פשופעת שאינו אלא ראיה א' נאפי' מזלפת כל ז' פדאיתא בפ"ק דנדה הלכך ה"ל כל ימי העונה כיום א' ושעה אחת ואשכחן דאפילו ר"י דמיקל בחשש עונות הנסות בשעת הנסת מיהו מודה דחיישא ומש"ה מבעיא ליה למיחש תלתא זמני לכל ימי עונה עד דעקרה להו אבל למיחש לדם טמא ולדם טהור ולמיחש לספק טועות לגבי חשש נסות להא נדאי לא חיישינן לא במקום נסת קבוע ולא במקום נסת שאינו קבוע.

עוד יש טעם להחזיק הדרך הנה ולחוש לכל ימי העונה עד שתעקר מהם ג' פעמים מפני שהוא רוב המצוי בנשים לשנות נסתן יום או יומים וג"י פעמים מרחיקות פעמים מקריבות וחוזרות למקומם וכיון שהדבר מצוי כן אין ראוייה לסמוך כלל ולהחזיק ימי הנסת בטפלה לתחלת הנסת ולטהר שאר ימי הנסת בעקירת פ"א כי שמה הימים שהם עתה בתוך הנסת היו כבר תחלת הנסת ואע"פ שהם עתה אמצעים לא אבדו מעלתם הראשונה לפיכך אין לנו אלא פלשון האחרון שתהא צריכה עקירה ג"פ לכל ימי הנסת וזה הדרך הוא הנכון והישר בעיני ומסיר הספקות מעלינו ובו ראוי ללכת כענין שנא סלו סלו פנו דרך הרימו מכשול מדרך עמי עכ"ל: נמצא אנו למדין מדברי הראב"ד ז"ל דג' מחלוקות בדרך דלדעה ראשונה אע"ג דא"צ למעקר ג' זמנים אלא יום ראשון בלבד מ"מ מיחוש חיישי נדא זמנא לכל ימי משך הנסת לפי דס"ל לדעה זו הא דקיי"ל אין אשה קובעת נסת בימי נדוטה מ"מ מיחוש חייש לה נדא זמנא מיהו וכדאי לר"פ בס"פ ב"כ גבי ימי זיבה דאע"פ שאין אשה קובעת נסתה בימי זיבתה ס"ל לר"פ דמיהו מיחש חייש לה נדא זמנא וכ"פ הראב"ד שם כר"פ אע"ג דר"ה ברי' דר"י מתקיף לפשיטתא דר"פ ועיין מש"ל והדעה השנייה ס"ל דאפי' פ"א אינה חוששת לה לפי שאינה אלא משכיכות הנסת ונדמים יתירים הוא דאתוספו בהו נאפי' לר"פ דס"ל דאם ראתה בימי זיבה דחוששת לה מ"מ בימי נדה מודה דאפי' מיחש לא חיישי לה מטעם דש"ה דנדמים יתירים דאתוספו לה וכולן נמשכו אחר יום הראשון והלכך כיון שנעקר הראשון כולן נעקרו.

והדעה הג' ס"ל דנהי דאין אשה קובעת נסת בימי נדוטה מ"מ כיון שאין אנו עתה בקיאים במראות הדמים וכטועה משוינן לה מש"ה בעי למעקר כל ימי משך הנסת תלתא זמני והראב"ד לא ניחא ליה דגורינו כולי האי בנסות דרבנן מ"מ לכ"ע אם הי' הדין שאשה

קובעת נסת בימי נדתה ונדאי דצריכה לפרוש כל ימי משף הנסת דהא קבעה לכל יום ויום לנסת בפ"ע וצריכה לחוש לשמא תראה בו עד שתעקור ג' פעמים וא"כ לדין דקיי"ל דהאינדנא אשה קובעת נסת בימי נדתה ובימי זיבתה וכמ"ש הטור בשם הרמב"ן בסי' קפ"ט ונמשך אחריו בש"ע ומש"ה השמיט בש"ע שם לדין זה דאין אשה קובעת נסת בימי נדתה ובימי זיבתה אם הוא ממעין פתוח לפי דס"ל פרמב"ן דהאינדנא אין לחלק ועיין בפ"ד שם ס"ק ע"א ובמה שפתי שם א"כ מן הדין צריכה לחוש לכל ימי משף הנסת וקשיא הפסקים בש"ע אהדדי דכאן פסק דאין צריכה לחוש אלא להתחלת הנסת אבל לא לשאר משף ימי הנסת ושם בסי' קפ"ט פסק דהאינדנא אשה קובעת נסת בימי נדתה והא ונדאי קושיא היא: ותו קשה לי דהא כל עיקר לא דחה הרמב"ן ד"ל לדעת המחמיר שם דצריכה תלתא זימני למעקר כל ימי משף הנסת מטעם דהאינדנא פטועות משוינן להו ויש לחוש דשמא א' וב' הנה מימי זיבה והשלישי והרביעי תחלת נדה הוא אלא משום דס"ל דלא חיישינן להו אלא לטמא לכל דם שהיא רואה שהוא חששא דאיסור דאורייתא משא"כ בנסתות דרבנן לא חיישינן להא וכמ"ל וא"כ לדין דס"ל פרמב"ן דהאינדנא אשה קובעת נסת בימי נדתה והטעם כמ"ש הרמב"ן ד"ל בהלכותיו ונ"ל בפ"ה דין ט"ז בזמן הגה שהחמירו בנות ישראל על עצמן שלא יהו צריכות למנות ימי הנדות וי"א יום שלאחריה והחזיקו עצמן טועות יראה לי שפך דינן בנסתות דהו קובעות אותן אפילו בתוך ימי נדה וזיבה הגע עצמה שראתה א' בחדש וז' בו ונזרה וראתה בז' בחדש ב"פ אמה אומר לא קבעה נסת ושמא ראיה ראשונה שבר"ח מימי י"א היתה ושל ז' בחדש תחלת נדה וראויה לנסת הנה רואה ב' וג' ימים והיו הראשונים תוך י"ח לראיה שקדמה והשתא ראוי לנדה הרי האחרונים קובעים נסת מן הדין ולא הראשונים ואם אמה מנהיג פדין זה עכשיו הרי החזרת בנות ישראל למנות ז' וי"א דבר שנשפח מהן לגמרי לפיכך אם ראתה מט"ו לט"ו ד"פ קבעה לה נסת וכן כל פיוצא בזה עכ"ל הרי להדיא דאנן ס"ל פרמב"ן דאשה קובעת נסת האינדנא בימי נדותה וס"ל דחיישינן לטועות אפי' בנסתות דרבנן דהא מה"ט הוא הא דקובעה האינדנא לנסת בימי נדתה וזה פדעת המחמירים שברמב"ן ד"ל וא"כ הדר דינא דצריכה לחוש כל ימי משף הנסת עד שתעקור מהם ג"פ: ובאמת המחבר נמשך אחר פסקי הרא"ש והרשב"א שהוכיחו מסוגיא דפ"ק די"א דא"צ לפרוש אלא עונה תחלת נסת והרשב"א הוסיף עוד ראיה מפ' האשה וכמבואר שם ואביא לקמן לשונו בע"ה וכל דבריהם סובבים לדחות דברי הרמב"ן דס"ל דמדינא דגמרא דצריף לחוש לכל ימי משף נסת אם היא שופעת או מזלפת דהכל ראיה א' היא וע"ז הביאו ראיה דאפי' בכה"ג מדינא דש"ס א"צ לפרוש אלא עונה תחלת הנסת וכמבואר בלשונם שם שרצו להוכיח לסתור דברי הרמב"ן ד"ל ואם אינה שופעת או מזלפת אלא שפסקה בין הראיות פשיטא דא"צ לחוש אלא לעונה תחלת הנסת כיון דקיי"ל אין אשה קובעת נסת בימי נדתה ואפי' לחוש לו פ"א א"צ וכמו שאבאר לקמן וכ"ז מדינא דש"ס אבל לדין דקיי"ל כהרמב"ן דאשה קובעת נסת האינדנא מטעם דפטועות משוינן להו ונדאי דצריכה לפרוש כל ימי משף נסת דכל יום ויום קבעה לנסת בפ"ע וכמ"ש הרמב"ן הביאו הטור וכ"כ בפרישה שם דהאינדנא קובעת נסת בין ביומי נדה בין ביומי זיבתה ומ"ש הטור אחר דברי הרמב"ן ד"ל וכ"כ הרמב"ן כו' ר"ל לדינא שוין הרמב"ן דהרמב"ן דצריכה לפרוש כל ימי משף הנסת אמנם חלוקין הן בטעמא

דמלתא דהראב"ד ס"ל דהטעם משום שופעת וזולפת או משום שפן דרפן של נשים לשנות וסתן יום או יומים והראב"ן סבירא ליה הטעם דהאידינא קובעת נסת בימי נדתן משום ספק טועות משום הכי כל יום ויום נסת בפ"ע הוא וכו'": ואין להקשות לטעמו של הראב"ן ז"ל הא ניקח דצריכה לחוש שלשה ימים הראשונים של נסתה אבל אם נמשכה ראיתה אחר ג' ימים אמאי צריכה לחוש לאותן הימים שאחר ג"י דאף אי נימא דשלשה ימים הראשונים מימי זיבה היו א"כ הא צריכה ז"נ וכל זמן שלא ספרה ז"נ אינה חוזרת לימי נדתה לשיטת הראב"ן וסייעתו וא"כ הא אין אשה קובעת נסת בימי זיבתה ואפי' למיחש לה חזרה זימנא לא חיישינן לה לשיטת רוב הפוסקים החולקים על הראב"ד וכמו שאבאר לקמן וא"כ אמאי כ' הראב"ן דצריכה לפרוש כל ימי משך הנסת אפי' נמשך וסתה חמשה ושלשה ימים רצופים דכל יום פנסת בפ"ע וכמבאר בהלכותיו שם פ"ה דין כ"ב ז"א דאע"ג דאין אשה קובעת נסתה בימי זיבתה מ"מ בימים שהם לספירת זיבתה קובעת נסתה וכמ"ש הראב"ד ז"ל בס' בעה"נ שם וז"ל ואי הוי תלתא זימני בתוך אחד עשר יום ותרי מנייהו בתחלת שמונה עשר יום ור"ל שראתה ה' ימים רצופים ותלתא מנייהו בסוף ימי זיבתה ותרי יומי ראתה בתחלת י"ח שהם ימי זיבה אע"ג דלא מתחלת תחלת נדה עד שספרה ז' נקיים מסתברא לי דלמיקבע בהו הנסת בימי נדה חשבינן לה וקבעה דכי אמר שמואל ימי זיבה לא קבעו בהו נסת אמתני קאי דקתני כל אחד עשר יום בחזקת טהרה ועלה א"ש לומר שאינה קובעת נסת בתוך י"א יום ודווקא קאמר י"א אבל ימי הראויה לספירת י"א לא קאמר דקיי"ל לרבנן דבשבועת ימי נדה היא מתמרת מדמי ולא הדרה אלא עד שמונה עשר יום וכי מטיל לשמונה עשר יום בין שהם ראויים לנדה בין שהם מספירת זיבה ראויים הם לקביעת נסת עכ"ל ואף שהר"ז"ה בהשגות חולק ע"ז מ"מ הראב"ן י"ל דס"ל בהא פראב"ד ז"ל דימים שהם לספירות ז"נ של זיבה היא קובעת נסת בהו וכו' כ' בחדושו דף ל"ט וכבר הורה זקן: ונזכיר מה דתמיה לי על הב"י שכתב בס"י קפ"ט על מ"ש הראב"ן בפ"ח מהלכות א"ב אם נקבע לה נסת בימי זיבתה ה"ז חוששת לנסת וכל נסת שקבעה בימי זיבתה אם נעקר אפי' פ"א נעקרה וא"צ להעקר ג"פ שחזקת דמיה מסולקים לימים אלו וכתב ע"ז הב"י וז"ל ומ"ש שחזקת דמים מסולקים לימים אלו איני יודע למה הם בחזקה זו דבשלמא גבי מעוברת ומניקה שנייה לומר פן לפי שרוב הנשים אין דרפן לראות בהן אבל לימי זיבה איני מוצא טעם ומ"מ כף משמע במתניתין ס"פ ב"כ דקתני כל י"א יום בחזקת טהרה עכ"ל ולא ידעתי למה סניא ליה הטעם שכתב הראב"ד ז"ל דקיי"ל לרבנן דבז' ימי נדה דמיה מתמרתין ואינם חוזרין עד שמונה עשר יום וכמש"ל גם לא ידעתי למה תמה על הראב"ן שכתב פן הא בפ' התינוקת דס"ח ע"ב אית' פן בהדני' בגמרא פדברי הראב"ן דגרסינן התם פי אמרינן אין אשה קובעת נסת בימי זיבתה דלא בעינן תלתא זימני למיעקר דאמרינן דמיה מסולקים וכיון דדמיה מסולקים ד"ש: ונחזור על הראשונות דברי המחבר צ"ל ע"ג גם בדברי הרשב"א בתה"א יש מקום עיון וז"ל דף קע"ד ע"ב תנן בפ"ק דנדה אע"פ שאמרו ד"ש צריכה להיות בודקת חוץ מן הנדה והיושבת על ד"ט ואמרינן עלה בגמרא חוץ מן הנדה דבתוך ימי הנדה לא בעי בדיקה הניחא לר"ל דאמר אין אשה קובעת נסת בימי נדתה שפיר אלא לר"י דאמר אשה קובעת נסת תוך ימי נדתה תבדוק דלמא קבעה לה נסת ואיכא למיזק ולר"ל מי ניקח תבדוק דהא איכא

שופעת או מְזוּלְפֶת שְׁנֵי או שְׁלֹשָׁה יָמִים וְהָיָה לִיה כּוֹלֵי יוֹמֵי רְאוּיָה כְּעוֹנָה אַחַת וּכְשֹׁעָה אַחַת וּצְרִיכָה לְחוּשׁ לְכָל זְמַן הַמְשַׁכֵּת נֶסֶת לְפִי שְׂאִין עֵינָר נֶסֶת אִם בְּתַחֲלֹתוֹ וְהַשְּׂאָר טְפִלָּה לֹא או שְׂמָא סוּפוּ או אִם אִמְצָעִיתוֹ עֵינָר וּתְחִלָּה טְפִלָּה לֹא מִשּׁוֹם דְּמִיָּם יִתְרִים דְּאִתּוֹסְפוּ בְּהוּ מְקֻדִים הַנֶּסֶת לְבוֹא וְאִ"כ תְּבַדִּיק לְעֲמוּד עַל זְמַן הַמְשַׁכְתוֹ כְּדִי לְחוּשׁ לְכ"ז הַמְשַׁכְתוֹ וְנִרְאָה מִכָּאן שְׂאִין חוֹשִׁין אֵלָּא לְעוֹנַת עֵינָר הַתְּחִלָּתוֹ שֶׁהוּא הָעֵינָר וּבְהַעֲקָר הָעֵינָר נִסְתַּלַּק הַטְּפִל וַיֵּשׁ רְאִיָּה מִדְּתַנְיָא בְּפ' הָאֲשָׁה הִיְתָה לְמוּדָה לְהִיּוֹת רוּאָה עִם הַגֵּן הַחֲמָה וְכו' אֵלָּא שְׁקִישָׁה לִי קִצָּת מִדְּאֲמָרֵינוּ בְּפ"ק דְּנִדְּוָה גַּבִּי תִינּוּקַת שְׁלֵא הִגִּיעַ זְמַנָּה לְרִאוּת אִפִּי שׁוֹפֵעַת כָּל זֶה אֵינָה אֵלָּא כְּרִיאָה א' וּפְוִסְקַת ה"ל כְּב' רְאִיּוֹת אֵלְמָא רְאִיָּה ב' שְׁבַתוּדָה יְמֵי נְדָה לֹא בְּתַר רְאִיָּה רִאשׁוֹנָה שְׁדִינָן לָהּ כְּלוּמַר דְּאִין דְּמִי אֵלָּא מִחֲמַת רְאִיָּה רִאשׁוֹנָה אֵלָּא כְּרִיאָה שְׁנִיָּה בְּפ"ע וְכִינּוּן שְׁכָן אִם פּוֹסְקַת וְחוֹזְרַת וְרוּאָה תְּחוּשׁ לְכּוֹלָה וַי"ל דְּהֵתֵם לְהַחְזִיקָה בְּדָמִים הוּא שְׂאֲמָרוּ וְנ"מ לְטְהָרוֹת וְא"נ לְבַעֲלָה וּלְעַנְיָן כְּתָמִים אֲבָל מ"מ הַתְּחִלַּת הָרִיאָה הוּא הָעֵינָר לְעַנְיָן קְבִיעַת נֶסֶת וְנָא לְבִיאַת הָאוֹרַח וּבְהַסְתַּלְקוֹת הָעֵינָר מִסְתַּלַּק הַטְּפִל וְכַנ"ל עֵינָר עַכ"ל וְהוּבָא בְּב"י ס' קפ"ד וְקָשְׂיָא לִי אִיךָ תְּלִיָּא קוֹשְׂיָתוֹ מֵהָא דְּאֲמָרֵינוּ גַּבִּי תִינּוּקַת שְׁהִגִּיעַ זְמַנָּה לְרִאוּת עַל דְּבָרֵי הָרִאָב"ד וְלֹא קָשְׂיָא לִיה אַהָא דְּקִי"ל דְּאִין אֲשָׁה קוֹבַעַת נֶסֶת בִּימֵי נְדָתָה מִסּוּגִיָּא דְּתִינּוּקַת שְׁהִגִּיעַ זְמַנָּה לְרִאוּת דְּמוּכַח דְּכּוֹפּוֹסְקַת לֹא שְׁדִינָן לָהּ בְּתַר רְאִיָּה רִאשׁוֹנָה וְאֲפֹשֶׁר דְּבִאָּמַת קו' זו לֹא קָאִי אֲדַבְּרֵי רִאָב"ד אֵלָּא עַל עֵינָר דִּין דְּקִי"ל דְּאִין אֲשָׁה קוֹבַעַת בִּימֵי נְדָתָה או י"ל דְּקִי"ל דְּנָהִי דְּלֹא קְבָעָה נֶסֶת בִּימֵי נְדָתָה מ"מ תִּיחּוּשׁ לִיה חֲדָא זִקְמָנָא וְא"כ גַּם לר"ל לֹא נִיחָא: אִיךָ הָא ק' לִי טוּבָא דְּאֵלוּ כָּאן מְסִיק רְשָׁב"א דְּכּוֹן נ"ל עֵינָר דְּאִין חִילּוּק בֵּין שׁוֹפֵעַת וּבֵין פּוֹסְקַת דְּלְעוֹלָם אֵינָה חוֹשֶׁשֶׁת אֵלָּא לְהַתְּחִלַּת הַנֶּסֶת דְּבְּהַסְתַּלַּק הָעֵינָר מִסְתַּלַּק הַטְּפִל וְאֵלוּ לְעִיל בְּדָרְךָ קַע"א ע"ב מְסִיק וְנ"ל וְנָהוּ הַנֶּרְאָה מִדִּין הַגַּמ' אֲבָל נִרְאִין דְּבָרֵי הָרַמְבַּ"ן שְׁכ' דְּבִזְוָה"ז בְּכָל עַת קוֹבַעַת נֶסֶת וְאִין מִשְׁגִּיחִין בִּימֵי נְדָה וּבִימֵי זִבָּה כָּל עֵינָר לְפִי שְׁכָבֵר הַחֲמִירוּ ב"י וְכו' וְהַלְפָּה לְכָל רְאִיָּה שֶׁהִיא רוּאָה בְּאִיזָה זְמַן שֶׁתִּרְאָה בֵּין בִּימֵי נְדָה בֵּין בִּימֵי זִבָּה חוֹשֶׁשֶׁת לָהּ עַכ"ל וְכִינּוּן שְׁכָן שְׁכ' שְׁנִרְאִין דְּבָרֵי הָרַמְבַּ"ן דְּקוֹבַעַת נֶסֶת בִּימֵי נְדָתָה א"כ הָרִי צְרִיכָה לְחוּשׁ לְכָל יְמֵי מְשֻׁף הַנֶּסֶת עַד שֶׁתַּעֲקָר כְּדִינוּ וְאִמָּאֵי כ' כָּאן שֶׁנ"ל עֵינָר דְּאִין חִילּוּק בֵּין שׁוֹפֵעַ לְפּוֹסְק' דְּלְעוֹלָם א"צ לְחוּשׁ אֵלָּא לְהַתְּחִלַּת הַנֶּסֶת וְזוּ הִיא שְׁלֵא כְּדְּבָרֵי הָרַמְבַּ"ן וְאֲפֹשֶׁר לֹמַר שְׁלֵא כ' כָּאן שְׁכָן נִרְאָה עֵינָר אֵלָּא לְאֲפּוּקֵי מַדְע' הָרִאָב"ד דְּס"ל דְּמִדִּין הַגַּמ' צְרִיכָ לְחוּשׁ לְכָל יְמֵי מְשֻׁף הַנֶּסֶת בְּשׁוֹפֵעַ וּמְזוּלְפֶת עַכ"פ ע"ז מְסִיק דְּאִינוּ אֵלָּא בֵּין בְּשׁוֹפֵעַת וּבֵין בְּפּוֹסְקַת מִדִּין הַגַּמְרָא א"צ לְחוּשׁ אֵלָּא לְהַתְּחִלַּת הַנֶּסֶת אֲבָל לְדִידּוֹן ס"ל דְּצְרִיכָה לְחוּשׁ מִטַּעַם דְּאֵנָן כְּטוּעוֹת מְשׁוּנְיָן לָהּ וְכַמ"ש הָרַמְבַּ"ן וְגַם בְּס' תה"ק אַחַר שְׁכָתְבָא ש"א צ לְחוּשׁ אֵלָּא לְעוֹנָה הַתְּחִלַּת הַנֶּסֶת שֶׁהוּא עֵינָר מְסִיָּים וַיֵּשׁ מִי שֶׁהוֹרָה לְחוּשׁ לְכָל זְמַן הַמְשַׁכֵּת הַנֶּסֶת עַכ"ל הָרִי אִיךָ שְׁדָחָה דְּבָרֵי הָרִאָב"ד וְהוֹכִיחַ מֵהַגְּמָרָא דְּלֹא כְּנוֹתִי מ"מ כְּתָב וַיֵּשׁ מִי שֶׁהוֹרָה וְכו' לְפִי שְׁחָשׁשׁ לְדַעַת הָרַמְבַּ"ן שְׁכָתְבָא שְׁם לְעִיל בְּשִׁמוֹ דְּבִזְוָה"ז קוֹבַעַת נֶסֶת בִּימֵי נְדָתָה וּמְסִיָּים וְלָזָה הַדַּעַת נוֹטָה ע"כ: וּמַדִּי עֲבָרֵי עֵין עֵיוֹנִי לְהַתְּיַשְׁבַּ בְּזָה רְאִיָּה בְּדְּבָרֵי הַלְבוּשׁ עַט"ז בְּס' קפ"ט סְעִיף ל"ב דְּבָרִים תְּמוּהִים וְאֲעֲתִיק לְשׁוֹנוּ וְנ"ל כְּבָר יְדַעַת שְׁנֵי מִינֵי מְעִינּוֹת יִשְׁנָן בְּאֲשָׁה אַחַד שְׁקָרָתוֹ הַתּוֹרָה נְדָה וְאַחַד שְׁקָרָתוֹ זִבָּה וּמִדְּחַלְקָה הַתּוֹרָה ב' דִּינִיָּהֶם וְגַם תְּלָאֵן בְּיָמִים מְיֻחָדִים לָזָה, יָמִים בְּפ"ע וְלָזָה יָמִים בְּפ"ע וְכו' ש"מ שְׂאִין טַבַּע מְעִיָּין זֶה כְּטַבַּע מְעִיָּין זֶה וְאַחַד שׁוֹפֵעַ יוֹתֵר או פְּחוֹת מִחֲבָרוּ

ומן הדין גם בנסתות הנה לנו לחלק אע"פ שהם מדרבנן ולא יהיה נסת של זה פנסת של זה או שלא יצטרפו הנסתות של שניהם יחד פינון שאין שפעטן שנה וכו' אשפסן דחילקו הרבה ביניהם בימי חכמי התלמוד כדאיתא בגמרא אבל עכשיו שפבר הקמירו ב"י ע"ע בהרבה חנומרות פדי שלא תבואנה לידי טעות וכו' הלכה נוקגין עכשיו שכל ראיות שהיא רואה ג"פ בין בימי זיבה בין בימי נדה חוששת להן וקובעת אותן בין שבא לה ממעין סתום ובין שבא לה ממעין פתוח ואינה נקרא מעין פתוח פגון שראתה בא' לחדש ובה' בו זו הנקרא מעין פתוח וכו' ואם ראתה אחר כך עוד ב' פעמים בתמשה לחדש לא אמרינו דלא קבעה לה נסת בה' בחדש מפני שראתה ראשונה מאלו ג' ראיות היתה ממעין פתוח וכו' אלא אזלינו לחומרא ואמרינו שפא מעין אחד הוא וקבעה לה נסת וכ"ש אם היתה ראית ראשונה ממעין סתום פגון שראתה ב"פ בר"ח ובפעם ג' ראתה בכ"ה לחדש ובר"ח שראתה השלישית היתה ממעין פתוח וכו' מ"מ פינון שראתה ראשונה מג' ראיות הללו וכו' היתה ממעין סתום אמרינו ודאי קבעה לה נסת בר"ח ומה שראתה כ"ה לחדש גם הוא ממעין זה אלא שפיהר להפתח מחמת ריבוי הדמים וכו' בימי זיבה פיצד פגון שראתה בר"ח וחסרה נראתה בט"ו בו וכו' וחסרה נראתה בר"ח ובט"ו בו וחסרה נראתה בט"ו ולא ראתה בר"ח שלפניו קבעה לה נסת בט"ו לחדש שפארפין תרתי ראיות דימי זיבה להר ראית לימי קביעת נסת ולפעמים אשה קובעת לה נסת בתוך נסת וכו' עכ"ל וכל דבריו תמוהים מאד מ"ש פבר ידעת שני מיני מעינות ישנן באשה אחד שפראתה התורה נדה וכו' דבריו תמוהים אין זה נודעת ולא תנודע לעולם אלא לכ"ע מעין א' הוא והוא פשוט בכולה מכילתין ואין בזה שום ספק דמעין א' הוא וכ"כ הרמב"ם בהדיא רפ"ו מהלכות א"ב וז"ל דם הנדה נדם הזיבה נדם הקנשי נדם היולדת נדם טהור של יולדת פולו דם אחד הוא ומן המקור הוא פא ומעין א' הוא ובזמנים בלבד הוא שישתנה דינו ותהיה רואה דם זה טהור וזו נדה וזו זיבה עכ"ל והיינו דפסק פרב דס"ל בפ' בנו"כ דף ל"ה דם יולדת נדם טהור מעין א' ודלא פלוי דס"ל ב' מעינות הן אבל דם נדה נדם זיבה לית בי' פלוגתא לכ"ע מעין א' הוא.

גם מה שכתב הטעם דאין מצטרפין הראיות בימי נדתה או בימי זיבתה לקביעת נסת משום דב' מעינות הן דברי תימא הן אלא הן דלא קבעה בימי נדתה הטעם משום דהוחזקה מעינה פתוח ובתר ראית ראשונה שדינו לה ואין לצרף ראית זו לשאר ראיות ובימי זיבה הטעם שאין קובעת בו לפי שהוחזקה בימים אלו במסולקת בדמים וכמש"ל וכל מה שתראה בהני אינו אלא ראיות מקריים וראיות המקריים אינו ראוי להצטרף וכמ"ש הרשב"א פמה פעמים טעם זה ובמעונות ומניקה דאין קובעין לנסת בימי עבורן ובימי מיניקתן וה"ה זקנה גם מה שפראתה מתוך דבריו דאף האידנא אינה קובעת נסת בימי נדתה ובימי זיבתה אינו אלא פשראתה עכ"פ בפסוק ממעין סתום אבל אם היו כל הג' ראיות בימי נדות או בימי זיבות אינה קובעת אף בזה ליתא דלדעה זו אין חילוק ולעולם היא קובעת נסת דאפילו ראתה ג"פ בר"ח ובט"ו לחדש היא קובעת נסת דזיל פתר טעמא דכטועות משווינו להו ואם פן אין חילוק: גם דברי ש"ף צלע"ג במ"ש סי' קפ"ט סעיף ל"ב ס"ק ע"ב וז"ל ורביעי בב' לחדש פן הוא בכל הספרים וכ"כ דו"פ שצ"ל בב' ובמקצת ספרי המחבר איתא בהדיא בפני אבל אינו נכון ועוד דהא בב' לחדש ה"ל ב' ימים רצופים דהולכים תמיד אחר תחלת הראית וכדלעיל בסעיף י"ג בהגהה והעיקר

כְּמוֹ שֶׁהוּא בְּרוּב סִפְרֵי הַטּוֹר בַּב"ח וּבַעֲט"ז בְּעֵשְׂרִים וּכ"ה בַּס' בַּעַה"נ עַכ"ל וּל"נ דְּעֵינְקָר
כְּדַבְּרֵי הַדּו"פ וְז"ל הַפְּרִישָׁה וּבְרִבְעִית בַּב' לַחֲדָשׁ וּבַר"ח וְכֵן מְצֵאתִי בְּעוֹר שֶׁל קֶלֶף וּר"ל
שְׂרָאָתָה בַב' לַחֲדָשׁ וּבַר"ח שֶׁלְּפָנָיו שְׂהָרְאָנִי ב' לַחֲדָשׁ הִיא בִּימֵי גְדָה וּמ"ש וְכֵן בְּחַמִּישִׁית
וְשִׁשִׁית קָאִי אַרְאִיּוֹת ב' בַּחֲדָשׁ וְלֹא חָשִׁיב אֲלֵא הַרְאִיּוֹת שְׁנֹקְבַע בְּהֵן הַנֶּסֶת דְּהֵינּוּ ג' רְאִיּוֹת
שְׂרָאָתָה מִתְחַלָּה בַר"ח לְבַד וְהַג' שְׂרָאָתָה אַח"כ בַּב' לַחֲדָשׁ אַבְל הַרְאִיּוֹת שְׁנִיּוֹת שְׂרָאָתָה
בַר"ח לֹא קָחֲשִׁיב דְּלֹא נִקְטִי אֲלֵא מִשּׁוּם דְּרֵאִיָּה ב' יִהְיֶה בְּתוֹךְ יְמֵי גְדָה וְא"ל לְמַה הָאָרִיף
כ"כ לְכַתּוּב שְׂרָאָתָה ג"פ בַּר"ח וּרְבִיעִית וְכו' וְה"ל לְמִימַר בְּקִיצוֹר שְׂרָאָתָה ג"פ בַּר"ח
וּבַב' בּוֹ דִּישׁ לֹמַר דְּרַבּוּתָא קָא מִשְׁמַע לֵן דֹּאֲע"ג דְּנִקְבַע אֶחָד כְּדִינוּ וְכַמְשָׁפְטוּ קוֹדֵם
שְׁיִתְחִיל הַשְּׁנִי וְעֵינֵן בַּב"י עַכ"ל: וְמַה שְׁמִסְתַּיֵּעַ הַש"ף מְדַבְּרֵי הַרְאָב"ד בַּס' בַּעַה"נ ע"ש
נ"ל אֲדַרְבָּה דְאִי תַבְרָא לְדַבְּרֵי שְׁהָרִי הַרְאָב"ד כְּתִב דְּהֵדִין כֵּן אֶפְּיֵלוּ לְמֵאֵן דַּס"ל דְּאִין
אַשָׁה קוֹבַעַת נֶסֶת בִּימֵי זִבְתָּה דְּבַכָּה"ג שְׁנֹקְבַע כְּכָר נִקְבַע וְאִינוּ נֶעְקָר עַד שְׁיַעֲקָר מִמֶּנּוּ
ג"פ וְכַמ"ש הַש"ף בְּשִׁמּוֹ וְאִם כֵּן קָשָׁה עַל הַרְמַב"ן לְאִיזָה צְנוּרָה כְּתִב דִּין זֶה דְּהָא אִיְהוּ
ס"ל דְּהָאִיִּדְנָא קוֹבַעַת נֶסֶת אֶפְּיֵלוּ בִּימֵי גְדָה וּבִימֵי זִבְתָּה וּמֵאִי אַרְיָא שְׁנֹקְבַע כְּכָר בַּר"ח
וְאֶפְכָּא ה"ל לְאַשְׁמַעֲיָנָן דְּאֶפְּיֵלוּ שְׁנֹקְבַע וְסִתָּה מִתְחַלָּה בְּעֵשְׂרִים לַחֲדָשׁ שְׁלֹשׁ פְּעָמִים וְאַחַר
כֶּף בַּר"ח וּבְעֵשְׂרִים לַחֲדָשׁ אַפ"ה חוֹשֶׁשֶׁת לַר"ח אַע"פ שְׂרָאִית ר"ח הוּא בִּימֵי זִבְתָּה
וְעֵשְׂרִים לַחֲדָשׁ נִקְבַע כְּכָר אַפ"ה חוֹשֶׁשֶׁת לַר"ח בִּזְה"ז וְדוֹחֵק לֹמַר שַׁכ"כ לְדִינָא דְגִמְרָא
דְּהָא דִּין זֶה שְׁכַתֵּב הַטּוֹר שְׂהָאֲשָׁה קוֹבַעַת לָהּ נֶסֶת בְּתוֹךְ נֶסֶת הוּא הַפֶּל מְדַבְּרֵי הַרְמַב"ן
וְכַמ"ש בַּב"י וְכ"ה בְּפִסְקֵי הַרְמַב"ן שֶׁלְּפָנָיו הַשְּׁנִי דִּינִים אֱלוּ שְׂהֵבִיא הַטּוֹר סְמוּכִים זֶה
לְזֶה דִּתְחַלָּה כְּתִב דְּהָאִיִּדְנָא הָאֲשָׁה קוֹבַעַת נֶסֶת בִּימֵי גְדָתָה וּבִימֵי זִבְתָּה וְאַחַר כֶּף כְּתִב
דְּאֲשָׁה קוֹבַעַת לָהּ נֶסֶת בְּתוֹךְ נֶסֶת וְאִיף יַחְזוֹר תוֹךְ כַּד"ד א"ו דְּהֵגִי הוּא בַב' לַחֲדָשׁ וְכַמ"ש
בְּפְרִישָׁה וְאִתִּי לְאַשְׁמַעֲיָנָן דְּבִזְה"ז הִיא קוֹבַעַת נֶסֶת בְּתוֹךְ נֶסֶת וְאֶפְּיֵלוּ שְׂהָרְאִישׁוֹן נִקְבַע
כְּכָר וְהַשְּׁנִי הוּא בְּתוֹךְ יְמֵי גְדָתָה וְאִין מְדַבְּרֵי הַרְאָב"ד רֵאִיָּה דְאִיְהוּ ס"ל דְּאֵף בִּזְה"ז אִין
הָאֲשָׁה קוֹבַעַת נֶסֶת בִּימֵי גְדָתָה אוֹ בִּימֵי זִבְתָּה וְכַמ"ש לְבִשְׁמוֹ לְכֶף הַנּוֹצֵרָה לְאַשְׁמַעֲיָנָן
חִידוּשׁ דִּין זֶה בְּשְׁנֹקְבַע כְּכָר בַּר"ח וְאַח"כ רֵאִתָּה בְּעֵשְׂרִים לַחֲדָשׁ מִשְׁא"כ לְדַעַת הַרְמַב"ן
וְאִין זֶה חִידוּשׁ בִּזְה"ז וּבְכַרְט לְפִי הַגִּי שְׁבִטוֹר שְׁכַתֵּב הַב"י דְּגֵרַס בְּטוֹר שְׂהָאֲשָׁה קוֹבַעַת
נֶסֶת בְּתוֹךְ נֶסֶת שֶׁהוּא הַמְשָׁף לְדִין שֶׁלְּפָנָיו דְּנוֹדָאִי צ"ל כְּדַעַת הַפְּרִישָׁה וְגַם דְּבָרֵי הַב"י
מוֹרִין כֵּן אֲלֵא שְׂצָרִיף לְהַגִּי בְּדַבְּרֵי וְכַמּוֹ שְׂאַבְאָר וְז"ל הַב"י וּמ"ש רַבִּינוּ שְׂאֲשָׁה קוֹבַעַת
לָהּ נֶסֶת בְּתוֹךְ נֶסֶת כִּיצַד וְכו' נִרְאֶה דְסִיּוּם דְּבָרֵי הַרְמַב"ן הֵן לֹמַר שְׂאֵע"פ שְׂהוֹסַת הַב'
בְּתוֹךְ יְמֵי זִבְתָּה דְּנֶסֶת הַרְאִישׁוֹן וְאַע"פ שְׁכַבְר הַנּוֹקְבַע נֶסֶת זֶה לְגַמְרֵי קוֹדֵם שְׂיַבֵּא הַנֶּסֶת
הַשְּׁנִי אַפ"ה חוֹשֶׁשֶׁת לְשִׁנְיָהֶם עַכ"ל וּדְבָרֵי תְּמוּהִים דַּמ"ש שְׂאֵע"פ שְׂהוֹסַת הַב' בְּתוֹךְ יְמֵי
זִבְתָּה דְּהַנֶּסֶת הַרְאִישׁוֹן אִין לוֹ שְׁחַר דְּהָא רֵאִיָּית ד' הוּא אַחַר יְמֵי הַגְּדָה וְזִיבְתָּה מְרֵאִיָּית ר"ח
שְׂהַפֶּל אִינָן אֲלֵא י"ח יוֹם וְאַף אִם נִגִּיָּה בְּדַבְּרֵי דַצ"ל אִיפְכָּא דְּנֶסֶת הַרְאִישׁוֹן הוּא בְּתוֹךְ
יְמֵי זִבְתָּה שֶׁל נֶסֶת הַשְּׁנִי אִם כֵּן מַה זֶה שְׁמִסְיִים וְאַע"פ שְׁכַבְר הַנּוֹקְבַע נֶסֶת זֶה לְגַמְרֵי קוֹדֵם
שְׂיַבֵּא נֶסֶת הַשְּׁנִי אֶפְּיֵלוּ הַכִּי וְכו' דְּמֵאִי רַבּוּתָא אֲדַרְבָּא הִיא הַנּוֹתְנַת הוֹאִיל שְׁכַבְר הַרְאִישׁוֹן
הַנּוֹקְבַע לְגַמְרֵי מַש"ה אִינוּ מְפָסִיד אַע"פ שְׂבָא תוֹךְ יְמֵי נֶסֶת שֶׁל הַשְּׁנִי וְכַמ"ש הַש"ף בְּשִׁם
הַרְאָב"ד אֲלֵא וְדָאִי דְּאֵף הַמְּחַבֵּר גֵּרַס בַּב' לַחֲדָשׁ וְכַמ"ש הַש"ף שַׁכ"ה בְּקִצַּת סִפְרֵי הַמְּחַבֵּר
וּבְמִקוֹם יְמֵי זִבְתָּה שְׁכַתֵּב בַּב"י צָרִיף לְהִיּוֹת בִּימֵי גְדָה וְכֶף הַמְשָׁף לְשׁוֹנוֹ נִרְאֶה דְסִיּוּם
דְּבָרֵי הַרְמַב"ן הֵן לֹמַר שְׂאֵע"פ שְׂהוֹסַת הַב' בְּתוֹךְ יְמֵי גְדָה דְּנֶסֶת הַרְאִישׁוֹן וְאַף עַל פִּי

שְׁכָר הַקֹּבֶעַ וכו' וּמַעֲתָה הַפֶּל מְבֹנָאָר עַל נְכוּן וְהוּן הוּן דְּבָרֵי הַפְּרִישָׁה כַּמֶּש"ל וּמָה שֶׁהַקְּשָׁה הַש"ף דָּאָם פֶּן הָיָה לִיָּה ב' יָמִים רְצוּפִים דְּהוֹלְכִים תְּמִיד אַחַר תְּחִילַת הַרְאִיָּה וְכַדְלָעִיל סְעִיף י"ג בַּהֲגַה"ה עַכ"ל יָפָה הַקְּשָׁה מִדְּבָרֵי הַרְמ"א: אָף גַּם דְּבָרֵי הַרְמ"א שֶׁנִּמְשָׁף אַחַר דְּבָרֵי בִי"ה תְּמוּהִים מְאֹד וְנ"ל הַרְמ"א שֶׁם רָאָתָה ט"ו בְּנִסָּן וְהַמְשִׁיכָה רָאִיתָה ד' יָמִים וּבָיוֹם י"ו רָאָתָה וְהַמְשִׁיכָה רָאִיתָה ג' יָמִים וּבְסִינָן הַתְּחִילָה לְרֵאוֹת בִּי"ז בּו י"א שְׁחוֹשֶׁשֶׁת לְנֹסֶת דִּילּוּג וּלְנֹסֶת שְׁנֵה שְׁהָרֵי שִׁילְשָׁה לְרֵאוֹת ג"פ בִּי"ז לְחֹדֶשׁ וִי"א שְׁאִין פֶּאָן נֹסֶת שְׁנֵה פֶּלֶל דְּהוֹלְכִין תְּמִיד אַחַר תְּחִילַת הַרְאִיָּה וְכוּן עֵיקָר עַכ"ל וְהִנֵּה הַדְּעָה הַרְאִישׁוֹנָה הוּא דַעַת הַרְמַב"ן שֶׁהֵבִיא הַטּוֹר וְהַדְּעָה שְׁנֵיָה הוּא עַפ"י מ"ש הַב"י וְנ"ל דְּהַרְמַב"ן לְטַעֲמִיָּה דְסָבֵר דָּאָם הַנֹּסֶת נִמְשָׁף ב' אוֹ ג"י דְּחוֹשֶׁשֶׁת לְכָל יָמֵי מְשָׁף הַנֹּסֶת דְּכָל יוֹם וְיוֹם נֹסֶת בַּפ"ע הוּא וְאֶפְי' נֶעְקָר יוֹם הַרְאִישׁוֹן חוֹשֶׁשֶׁת לְשָׂאָר הַיָּמִים עַד שֶׁיִּצְעָקְרוּ פְּנֵלָם וְכַמוֹ שֶׁנִּתְבָּאָר סִי' קפ"ד וְכִינּוֹן שְׁכָל יוֹם וְיוֹם חָשׁוּב נֹסֶת פְּשָׁרָאָתָה בְּפַעַם ג' בִּי"ז וְהוֹחֲזָקָה לְרֵאוֹת ג"פ בִּי"ז אֲבָל לְדַעַת הַרְנ"ה וְהַרְשָׁב"א וְהָרָא"ש דַּס"ל אַעפ"י שֶׁנִּמְשָׁף הַנֹּסֶת ג' אוֹ ד"י אֵינָה חוֹשֶׁשֶׁת אֲלָא לְעוֹנָה רֵאוֹשׁוֹנָה שֶׁל נֹסֶת בְּלִבָּד וּבְגִדּוֹן דִּינָן אֵינָה חוֹשֶׁשֶׁת אֲלָא לְנֹסֶת הַדִּילּוּג עַכ"ד וּלפ"ז צ"ל דְּהַטּוֹר הֵבִיא פֶּאָן דַּעַת הַרְמַב"ן דְּחוֹשֶׁשֶׁת לְנֹסֶת הַשְּׁנֵה וְלִיָּה לֹא ס"ל דְּהָא לְעִיל כ' לְדַעַת הָרָא"ש וְכ"כ בְּפְרִישָׁה אֲבָל מ"מ ק' דְּאִיָּה יַעֲלָה עַל דַּעַת דְּהַרְמַב"ן יִסְבֹּר דַּמֶּש"ה חוֹשֶׁשֶׁת לְנֹסֶת הַשְּׁנֵה דְּכָל יוֹם וְיוֹם הוּא נֹסֶת בַּפ"ע וְא"כ ה"ל לְדַעַתוֹ אִשָּׁה קוֹבַעַת נֹסֶת בִּימֵי נִדְתָּהּ וְאֶפְי' רָאָתָה מִתְּחִלָּה מִמַּעַיִן פְּתוּחַ כְּמוֹ הַכָּא וְהָרֵי הַרְמַב"ן גּוֹפֵא פֶּסֶק בְּהַלְכוּתוֹ דְּאִין אִשָּׁה קוֹבַעַת נֹסֶת לֹא בִּימֵי נִדְתָּהּ וְלֹא בִּימֵי זִבְתָּהּ הֵיכָא דְּהַרְאִיּוֹת הַרְאִישׁוֹנוֹת הֵיוּ מִמַּעַיִן פְּתוּחַ א"ו דְּהַרְמַב"ן לֹא כ"כ אֲלָא לְדִידָן בּוּזָה"ז דְּכַטּוּעָה מְשׁוּנְיָן לְהוּ וּמִשׁוּם הֵכִי קוֹבַעַת נֹסֶת בִּימֵי נִדְתָּהּ וּבִימֵי זִבְתָּהּ מִש"ה כ' דְּחוֹשֶׁשֶׁת לְדִידָן אָף לְנֹסֶת הַשְּׁנֵה בְּגִדּוֹן זֶה וּמָה שֶׁכ' הַב"ח רָאִיָּה מִדְּבָרֵי הַרְאָב"ד בַּס' בַּעַה"נ אֵין רָאִיָּה דַּאֲע"ג דַּס"ל לְהַרְאָב"ד דְּחוֹשֶׁשֶׁת לְכָל יָמֵי מְשָׁף הַנֹּסֶת הֵינּוּ מִשׁוּם דְּגִזְרִינָן דְּאִיפֹא נְמִי שׁוֹפְעַת וּבְשׁוֹפְעַת ס"ל דְּמִדִּינָא צְרִיכָה לְחוֹשֶׁשׁ לְכָל יָמֵי מְשָׁף הַנֹּסֶת מִש"ה בְּגִדּוֹן זֶה מִקְּיָל דַּא"צ לְחוֹשֶׁשׁ לְנֹסֶת הַשְּׁנֵה דְּהָא חֲזִינָן דְּלֹא חֲדָא רָאִיָּה הִיא פִּינּוּ דְּדִילְגָה וְכַמְבֹּאָר שֶׁם מִשְׁא"כ לְדַעַת הַרְמַב"ן דַּס"ל דְּצְרִיכָה לְחוֹשֶׁשׁ לְכָל יָמֵי מְשָׁף הַנֹּסֶת לֹא מִשׁוּם דְּאִיפֹא נְמִי שׁוֹפְעַת אֲלָא מִשׁוּם דְּהֵאֲדִינָא פְּטוּעוֹת מְשׁוּנְיָן לְהוּ וּמִשׁוּם הֵכִי אִשָּׁה קוֹבַעַת נֹסֶת בּוּזָה"ז בִּימֵי נִדְתָּהּ דְּדִילְמָא יָמִים הַרְאִישׁוֹנִים הֵיוּ מִימֵי זִבְתָּהּ וְאֶח"פ מִימֵי נִדְתָּהּ מִש"ה פֶּסֶק דְּצְרִיכָה לְחוֹשֶׁשׁ בְּגִדּוֹן זֶה גַּם לְנֹסֶת הַשְּׁנֵה וּלפ"ז לְדִידָן דְּקִי"ל פְּהַרְמַב"ן דְּהֵאֲדִינָא קוֹבַעַת נֹסֶת בִּימֵי נִדְתָּהּ א"כ הֶעֱיָקָר לְדִינָא דְּצְרִיכָה לְחוֹשֶׁשׁ לְנֹסֶת הַשְּׁנֵה וּלפ"ז צ"ע עַל הַרְמ"א שֶׁכ' וְכוּן עֵיקָר עַל הַדְּעָה הַשְּׁנֵיָה אַח"ז וְרָאִיתִי שֶׁהַרְגִישׁ בְּזָה בַּס' כו"פ.

וְעִינָן מ"ש לְקַמֵּן עוֹד בְּזָה: וְאֲגַב נִזְכִּיר מָה דַּק"ל עַל הַר"ן בְּחַדוּשָׁיו בַּפ' בַּנ"כ דָּף ל"ט שֶׁהַקְּשָׁה מֵאֵי מִיִּתֵי ר"פ דְּבִימֵי זִבָּה אַע"ג דְּלֹא קִבְּעָה מ"מ מִיְחֹשׁ חֲיִישֵׁי לָהּ מֵהָא דְּהִיתָה לְמוּדָה לְהִיּוֹת רוּאָה לְיוֹם ט"ו וְכוּ' דְּלָמָא שְׁאֵנִי הֵיכָא שֶׁהַקֹּבֶעַ הַנֹּסֶת כְּבָר בִּימֵי נִדְתָּהּ בְּהָא הוּא דְּחֲיִישֵׁי לִיָּה אַפִּי בִּימֵי זִבָּה מִשְׁא"כ בְּנֹסֶת חֲדָשׁ שֶׁנִּקְבַּע בִּימֵי זִבָּה דְּבָהָא אַפִּי מִיְחֹשׁ לֹא חֲיִישֵׁי לָהּ מֵאֵי וְנ"ל דְּסָבָרָא דְּתַלְמוּדָא הִיא דְּלִיפֹא הַפְּרִשׁ בְּהֵכִי דְּאִי חֲיִישֵׁינָן לְנֹסֶת קְבוּעַ פְּשֵׁהוּא בָּא בִּימֵי זִבָּה אָף בְּנֹסֶת הַנִּקְבָּע מִתְּחִלָּה חֲיִישֵׁינָן עַכ"ל וְקָשָׁה דְּהָא לְמֵאֵי דַּס"ל לַר"פ דַּכ"ג מַכ"ב מְגִינָן הוּא מוֹכַח דְּנֹסֶת שֶׁנִּקְבַּע בִּימֵי נִדְתָּהּ דְּצְרִיכָה לְמִיְעָקָר ג' זִמְנֵי אַפִּי פְּשָׁבָא הַנֹּסֶת בִּימֵי זִבָּה וְכָל זְמַן שְׁלֹא נֶעְקָר הַנֹּסֶת ג"פ אַפִּי נֶעְקָר פ"א בִּימֵי

זיבה אפ"ה חוששת לו דהא בהה מתני' דמייתי מיניה ר"פ למפשט האבעיא הכי שנינו לקמן דף ס"ג ע"ב שינתה ליום כ' זו"ז אסורים חזרה ושינתה ליום עשרים זו"ז אסורים שינתה ג"פ וכו' וא"כ למאי דס"ל לר"פ דכ"ב מכ"ב מגינן א"כ פשישינתה פעמיים ליום עשרים הרי עקרה ראיות ט"ו ב' פעמים א' בימי נדתה וא' בימי זיבתה אפ"ה קתני דזו"ז אסורים אע"פ שגם הפעם ג' חל הט"ו בימי זיבה אפ"ה חוששת לו כל כמה דלא עקרה תלתא זימני א"כ מוכח דנסת שנקבע פבר בימי נדתה חמירא מנסת החדש שנקבע עתה בימי זיבתה דהא נסת שנקבע פבר בימי נדה כשפא בימי זיבתה כל זמן שלא עקרתו תלתא זימני צריכה לחוש לו ואלו נסת שנקבע עתה בימי זיבה עד פאן לא מבציא לי אלא אם צריכה לחוש לו פ"א אבל מיפשט פשיטא ליה דלא בעינן תלתא זימני למעקר דהא אין אשה קובעת נסת בימי זיבתה וכפירש"י פאן וא"כ איך בעי למיפשט נסת חדש שנקבע בימי זיבתה לנסת שנקבע פבר ויש ליישב בדוחק: ונחזור לענינו הראשון ותחלה נעמוד על לשון הטור כו' וז"ל הטור בסי' קפ"ד ואם נסת נמשך ב"י או ג"י ששופעת או מזלפת ב"י או ג"י כ' הראב"ד שפולן חשובין פעונה א' ואע"פ שהגיע תחלת הנסת ולא ראתה צריכה לפרוש כל ימי משך הנסת וכ"כ הרמב"ן שחוששת לכל ימי משך הנסת שכל יום נסת בפ"ע הוא נאפין נעקר יום הראשון חוששת לשאר הימים עד שיעקרו פולם והר"ן"ה כ' שאינה צריכה לפרוש אלא עונה ראשונה של נסת וכיון שעברה העונה ולא ראתה מותרת ולזה הסכים א"א הרא"ש ז"ל עכ"ל ויש לדקדק דלמה כ' הטור ששופעת או מזלפת ב"י או ג"י דבהא כ' הראב"ד שפולן חשובין פעונה א' הלא הראב"ד לא חילק בין שופעת או פוסקת דלעולם צריכה לחוש לימי משך הנסת וכן ברא"ש פ' האשה ובתה"א נקטינן לדין זה בשופעת ומזלפת ובאמת אין חילוק דמאן דס"ל דצריכה לפרוש כל ימי משך הנסת אית ליה דבין מזלפת או פוסקת לעולם צריכה לחוש לכל ימי המשכתו ומאן דסבירא ליה דאינה צריכה לחוש אלא לעונה הראשונה ס"ל ג"כ דאין חילוק בין שופעת או מזלפת ובין פוסקת וכדמוכח מן הראיה שהביא ודקאמר בגמ' הניחא לר"ל וכו' ואי ס"ד דצריכה לחוש פוסקת א"כ גם לר"ל לא ניחא ועוד שבס' תה"א כ' בהדיא שאף בפוסקת א"צ לחוש אלא לעונה הראשונה וכמש"ל בשמו ובע"כ צ"ל דהא דכתבו שופעת או מזלפת לרבנותא פתבו פן דאפי' בשופעת או מזלפת דאיכא למימר דהכל ראה א' הוא וה"א דצריף לחוש לו וקמ"ל דאפ"ה א"צ לחוש לו אלא לעונה הראשונה ואצ"ל בפוסקת דא"צ לחוש אלא לעונה א' והראב"ד שכ' דצריכה לחוש לכל ימי משך הנסת בין בשופעת ובין בפוסקת מ"מ עיקר איסורו אינה אלא בשופעת או מזלפת שנהשב כראיה א' אלא דגזר פוסקת משום שופעת ומזלפת וכמו שמבאר שם וכיון שפתבו לסתור עיקר הדין ממילא נסתר הטפל לו ואף שכ' הראב"ד עוד טעם אחר דצריכה לחוש לכל ימי משך הנסת וכמש"ל לשונו ולפי טעם זה אין חילוק בין שופעת ומזלפת ובין פוסקת מ"מ נראה שם דעיקר טעמו של הראב"ד הוא טעם הראשון וטעם השני לא כ' אלא לסניף וכן נראה שם מ"ש בדין אשה שראתה ד"י רצופים והתחילה בחדש זה בט"ו ובחדש ב' בי"ו כו' ע"ש ולע"ד נראה דמ"ש המחבר בש"ע ז"ל אם נסת נמשך ב' או ג"י ששופעת או מזלפת וכו' לרבנותא כ"כ דאפי' בכה"ג שזמן הראוי לומר שתאסור כל משך הנסת כמו בסעיף ה' דאסורה ביום פשיעור הנמשך בו קמ"ל דאפ"ה אינה חוששת אלא לעונה הראשונה ואצ"ל דאם ראתה ב' או

ג"י רצופים בהפסקה בין הראיות דאינה חוששת אלא לראיית עונה הראשונה ואף דלכאורה איפא סברא להיפך דכשרואה ב"י או ג"י בהפסקה בין הראיות גרע משופעת ומזלפת דנידון כפשי ראות ואינו נמשך להתחלת הראיה מש"ה בקטנה שלא הגיע זמנה לראות נידון כפשי ראות כמש"ל בשם הרשב"א בתה"א מ"מ לפי האמת דקיי"ל דאין אשה קובעת נסת בימי נדתה אפי' בפוסקת וא"כ צ"ל משום דמעינה פתוח וכל הראיות שאחר הראיה הראשונה נמשכים לראיה ראשונה א"כ טפי מסתבר להחמיר בשופעת ומזלפת מפוסקת וכמש"ל ולכאורה עלה על דעתי דהטור והמחבר דווקא נקטי שופעת או מזלפת דבהא הוא דאינה חוששת אלא לעונה ראשונהאף לדין בזה"ז דחיישי' לטועות מ"מ בכה"ג ליפא למיחש דדלקא התחלת הראיה הנה בימי הזיבה ואמצע הראיה או סופו הנה בהתחלת נדתה דכולי האי לא חיישי' ואף דהכל מעיין א' הוא מ"מ פיון דהכל ראיה א' יש לתלות או הפל הנה בימי זיבה או פלו בימי נדתה וגדולה מזו כ' הרב"ד בס' בעה"נ בשער הנסות דהיכא דשופעת מימי הזיבה לימי הנדות די"ל דאינה קובעת נסת ע"י אותה ראיה פיון דשופעת אינה אלא פראיה א' מתוך י"א הוא ע"ש ד"ח ע"ד מ"מ הא מסיק התם דאפ"ה קבעה לה נסת דחיישינן שפא הפסיקה בליילה מתוך השינה ולא ידעה נאפי' אי נימא דהטור והמחבר לא חששו להחמיר מטעם זה בנדון דידן פיון דבלא"ה אינו אלא חומרא דכטועות משווינן להו ואינה אלא חשש דלקא מתוך ימי זיבה לימי נדה היא שופעת והרב"ד לא אמר אלא היכא דוודאי שופעת מימי זיבה לימי נדה מש"ה חשש להחמיר שפא פסקה מתוך השינה אפתי ק"ל דלפ"ז ס"ל להטור והמחבר בפוסקת צריכה שתחוש לכל ימי משך הנסת ורוב נשים דרפן לראות אחר התחלת נסתן ה' או ו' ימים רצופים בהפסקה בין הראיות ולא שמענו מי שמחמיר בזה לפרוש כל ימי משך הנסת ולכאורה י"ל דאף דקיי"ל דהאינדנא האשה קובעת נסת בימי נדותה אפי' ממעין פתוח מ"מ ס"ל כשהיא רואה ב' או ג"י רצופים אינה קובעת וכמ"ש רש"י ותוס' דף י"א וכ"כ התוס' דף צ"ט ע"ב דאפי' מאן דאית ליה דאשה קובעת נסת בימי נדתה אפי' ממעין פתוח מ"מ ס"ל דברואה ב"י או ג"י רצופים דלא קבעה דווקא כשהפסיקה אינה ימים בנתיים הוא דקבעה הא בלא"ה לא וז"א דכ"ז לדינא דגמ' שפיר איפא לחלק בין ראיה רצופים או לאו משום דכשראיה רצופים מיקרי טפי מעיין פתוח מאינה ראיה רצופים אבל לדין דטעמא הוא דקובעת נסת בימי נדתה האינדנא משום דטועות משווינן להו וחישינן דלקא ימים הראשונים של התחלת נסת היו מימי זיבה וימים האחרונים מימי נדה או יום ראשון מימי זיבה והשני מימי נדה וכה"ג יש לספק בכל ימי משך ראיה א"כ מה"ט אין לחלק בין ראיה בימים רצופים זא"ז או לאו וכ"כ הרמב"ן בהלכותיו פ"ה דין כ"ב וז"ל היתה רואה חמשה וששה ימים רצופים כל יום ויום פנסת בפ"ע הוא וחוששת לכולן אפי' נעקר א' מהן חוששת לשאר ימים עד שיעקרו כולן ע"כ ועוד שהרי הרב"ד לא סתר דעת ה"ש מי שמחמיר דס"ל באשה שרואה בעונת ד"י או ה"י רצופים דצריכה לחוש לכל ימי משך הנסת עד שתעקר כל ימי משך הנסת ג"פ מטעם דהאינדנא פטועות משווינן להו אלא משום דס"ל להרב"ד דלא מחמירין כולי האי בנסות דרבנן למשוויניה פטועות ולכך מסיק להחמיר מטעם אחר דגורין אטו שופעת ומזלפת דמדינא צריכה לחוש לכל ימי המשכתו מ"מ מודה הרב"ד דאלו הוי משווינן להו פטועות אף לענין נסות דרבנן דצריכה לפרוש כל ימי משך הנסת

אפי' בפוסקת נאפלי ברצופים דהא איהו מייגרי התם ביהכי וא"כ לדידן דס"ל דהאידיןא קובעת נסת בימי נדחה ובימי זיבחה אע"ג דבשופעת קיי"ל דא"צ מדינא דגמרא לחוש אלא לעונה התחלת הנסת וא"כ צ"ל דמש"ה קובעת האידינא לנסת בימי נדחה מטעם הרמב"ן והיש מי שאומר בבעה"נ דהאידינא פטועות משונינן להו א"כ תו אין לחלק בין ראתה ימים רצופים או לאו דלעולם צריכה לחוש לכל ימי המשכתו ועוד דאף אי נימא דס"ל להטור והמסבר לחלק בין ראתה ימים רצופים או לאו א"כ הנה המורה צריך לחקור בעברה עונה ראשונה ולא ראתה אם ראתה בימי נסתה ימים רצופים אם לא כדי שגדע אם צריך לפרוש גם בשאר ימי משך נסתה דשמא לאו רצופים ראתה וסוגיא דעלמא לאו הכי הוא גם הטור והפרישה שגרסו ורביעית בב' לחדש כמש"ל מוכח דס"ל ג"כ דאין לחלק לדעת הרמב"ן בין ראתה ימים רצופים או לאו: וראיתי בפרישה דברים תמוהים שכ' בסי' קפ"ט ס"ק צ"ג אהא שכ' הטור בשם הרמב"ן פיון שהאידינא נהגו שלא להפריש בין ימי נדה לימי זיבה ה"נ לענין קביעת נסת אין חילוק לפיכך אם ראתה מט"ו לט"ו קבעה לה נסת ע"כ וכ' ע"ז ו"ל הלשון קצת דחוק דהא בימי חכמי התלמוד לא קבעו נסת אפי' הפל ימי נדה ונשם אין הטעם משום דיש הפרש בין ימי נדה לזיבה אלא צ"ל דר"ל הואיל והחמירו דלכל טיפת דם אנו רואין ז"נ א"כ גם בזה יש להחמיר לקבעו בימי הזיבה ונדה ונאמר לענין עקירה דאף אם נעקר ב"פ צריך לחוש לשלישי עכ"ל גרם לו שכ' פן לפי שלא הנה נדפס בימיו הלכות הרמב"ן מש"ה נעלם ממנו טעמו של הרמב"ן והדברים פשוטים כמש"ל דטעמיה דכיון דהאידינא נהגו שלא להפריש בין ימי נדה לימי זיבה משום דטועות משונינן להו מה"ט נמי אשה קובעת נסת בימי נדחה דחיישי' דתחלת נסתה הנה מימי זיבה והשאר מימי נדחה: ותו כ' בפרישה סי' צ"ד לפיכך אם ראתה מט"ו לט"ו וה"ה אם ראתה בתוך ימי נדחה וכן הוא לשון הרמב"ן ו"ל הילכך לכל ראיה שהיא רואה בין בימי נדה ובין בימי זיבה חוששת לה עכ"ל מ"ש שפן הוא לשון הרמב"ן כ"כ הב"י בשם תה"א שכ"כ הרמב"ן ו"ל מיהו אין מלשון זה ראיה דלעולם י"ל דדוקא אם ראתה תוך ימי הזיבה הוא דקבעה נסת אבל בתוך ימי נדחה לא ומ"ש הלכך לכל ראיה וכו' בין בימי נדה בין בימי זיבה ר"ל בין בימים הראויים להיות נדה ובין בימים הראויים להיות זיבה אבל תוך ימי נדחה אף האידינא לא קבעה נסת ואע"ג דהרמב"ן בהלכותיו ס"ל דאף תוך ימי נדחה קבעה נסת מ"מ הרשב"א והטור לא ס"ל פנותיה בהא אלא ס"ל דאף די"ל דתקבע האידינא לנסת בימים הראויים לזיבה דשמא תחלת נדה הוא מ"מ בראיה בתוך ימי נדחה לא קבעה נסת דכולי האי לא חיישינן ולומר דתחלת נסת הנה בימי זיבה והשאר בימי נדחה גם לית למיחש פנלי האי פיון דכל י"א יום בחזקת טהורה היא ומסתמא מה שראתה האידינא תחלת נדה היא פיון דנסות דרבנן יש לנו לסמוך ע"ז דמסתמא תחלת הנסת תחלת נדה היא: ולפי פ"י זה ניחא דלק"מ על הרשב"א מה שהקשיתי לעיל שהביא דברי הרמב"ן וכ' שפך נראין הדברים ואח"כ בהשגתו על הראב"ד מסיק דלעולם א"צ לחוש אלא לעונה הראשונה של הנסת דלכ"מ ש ניחא דלא קאמר דנראין דברי הרמב"ן אלא במה דס"ל דקובע' נסת אף בימים הראויים לזיבה אבל במה דס"ל להרמב"ן דקבעה נסת אף בתוך ימי נדחה בהא לא ס"ל הרשב"א פנותי' ובהכי מתנישב"י ג"כ דברי הטור במה דמסיק בסי' קפ"ד פדעת אביו הרא"ש דא"צ לחוש אלא לעונה ראשונה ובסי' קפ"ט כ' לדעת הרמב"ן דלא ס"ל פנותי' אלא

בְּיָמִים הָרְאוּיִם לְזִיכָּהּ וּכְמִ"שׁ וּמִ"שׁ הַטּוֹר בְּסִי קַפ"ט בְּשֵׁם הַרְמַב"ן רְאֵתָהּ ט"ו לַחֲדָשׁ
זֶה וְהַמְשִׁיכָה רְאֵיתָ י"ד יָמִים וְחֲזָרָה וְהַתְּחִילָה בִּי"ו לַחֲדָשׁ כּו' צ"ל שְׁלֹא הֶעֱתִיק אֶלֶּא
לְשׁוֹן הַרְמַב"ן וּכְמִ"שׁ שֵׁם לְשׁוֹן הַרְמַב"ן אֲבָל לִיּה לֹא ס"ל ע"ש וּכְמִ"שׁ לְשֵׁם הַפְּרִישָׁה
וּמִ"שׁ פִּיצָד רְאֵתָהּ ג"פ בַּר"ח וּרְבִיעִית בְּב' לַחֲדָשׁ כּו' לְפִי זֶה צ"ל דְּגַרְסִינּוּ בְּכ' לַחֲדָשׁ
כְּמִ"שׁ הַשֵּׁ"ף וְכ"ז דְּחֻק וּכְמִ"שׁ לְגַם דְּבָרֵי הַמְּחַבֵּר בְּש"ע א"א לְיִישָׁב כֵּן דָּאִי ס"ל דָּאָף
בְּזוֹה"י אֵין אִשָּׁה קוֹבַעַת וְסֵת בִּימֵי נְדָתָהּ לְמָה הַשְּׁמִיט לְדִין זֶה בְּש"ע שְׁאֵין אִשָּׁה קוֹבַעַת
וְסֵת בִּימֵי נְדָתָהּ וְשִׁישׁ חִילּוּק בֵּין רְאֵתָהּ מִמְעַן סְתוּם דָּאִז קוֹבַעַת אָף בִּימֵי נְדָתָהּ מִשָּׂא"כ
מִמְעַן פְּתוּחַ דָּאִינָה קוֹבַעַת א"ו דַּס"ל דְּהָאִינְדָּא אֵין חִילּוּק וּלְעוֹלָם קוֹבַעַת אָף בְּתוֹךְ יָמֵי
נְדָתָהּ אִפִּי מִמְעַן פְּתוּחַ גַּם מְדַבְּרֵי הַשֵּׁ"ף בְּס"ק ע"א נִרְאֶה דַּס"ל דְּהָאִינְדָּא אָף בְּתוֹךְ יָמֵי
נְדָתָהּ קוֹבַעַת וְסֵת לְהַחְמִיר אִפִּי מִמְעַן פְּתוּחַ: וִי"ל עוֹד בְּד"א דְּהָא דְּהִבִּיא הַטּוֹר בְּשֵׁם
הַרְמַב"ן דְּכִינּוּ דְּהָאִינְדָּא נִהְגוּ שְׁלֹא לְהַפְרִישׁ בֵּין יָמֵי נְדָה לְיָמֵי זִיכָּה ה"נ לְעַנּוּן קְבִיעַת
וְסֵת דְּמִשְׁמַע דַּס"ל דְּהָאִינְדָּא קְבִיעָה וְסֵת בִּימֵי נְדָתָהּ הֵינּוּ דְּנֹקָא הִיכָּא שְׁרָאֵתָהּ רְאֵינָה
רִאשׁוֹנָה מִמְעַן פְּתוּחַ וְאַח"כּ מִמְעַן סְתוּם וּכְמִ"שׁ הַלְבוּשׁ שֶׁהִבֵּאתִי לְעֵיל דַּס"ל דְּדוֹנְקָא
בְּכַה"ג הוּא דַּס"ל לְהַטּוֹר פְּהַרְמַב"ן דְּכִינּוּ דָּאֵח"כּ רְאֵתָהּ מִמְעַן סְתוּם אִיגְלָאִי מְלֵתָא
לְמַפְרַע שְׁהֵימִים הָרִאשׁוֹנִים שְׁרָאֵתָהּ בְּהֵם לֹא הָיָה עֵיקַר הַנּוֹסֵת וּכְגוֹן שְׂאֵם רְאֵתָהּ בְּפַעַם
הָרִאשׁוֹן בְּרִישׁ יִרְחָא וְכַה"ל לְיִרְחָא וְכַה"ל לְיִרְחָא וְכַה"ל לְיִרְחָא וְכַה"ל לְיִרְחָא וְכַה"ל לְיִרְחָא
הוּא דְּקְבִיעָה וְסֵת בְּזוֹה"י מְשׁוּם דָּאִמְרִינּוּ אִיגְלָאִי מְלֵתָא לְמַפְרַע דְּרִישׁ יִרְחָא דְּהָאִי בְּפַעַם
הָרִאשׁוֹנָה הָיָה מִימֵי זִיכָּה וְהַתְּחִלַּת הַנְּדָה הָיָה בְּיִרְחָא מִש"ה מְצַטְרֵף הָרִאֵינָה רִאשׁוֹנָה
שְׁרָאֵתָהּ בְּה' בְּיִרְחָא לְרִאִיוֹת ב"פ שְׁרָאֵתָהּ בְּה' בְּיִרְחָא מִמְעַן סְתוּם אֲבָל כָּל כַּמָּה דְּלֹא
חֲזִינּוּ שְׁהִיא רוּאָה בְּאוֹתוֹ יוֹם מִמְעַן סְתוּם וְלֹא חִיִּישִׁינּוּ לִיּה דְּשִׂמָּא טוּעָה הִיא דְּהָא כִּינּוּ
דְּכָל י"א יוֹם הִיא בְּחֻזְקַת מְסוּלְקַת דְּמִים מַה"ת לְתַלּוֹת תְּחִלַּת רְאֵינָה בְּמַקְרָה וּמִש"ה פְּסֻק
הַטּוֹר בְּסִי קַפ"ד דָּא"צ לְחֻזַּשׁ אֶלֶּא לְהַתְּחִלַּת הַנּוֹסֵת דְּמֵן הַסְּתָם לֹא חִיִּישִׁינּוּ לְטוּעוֹת עַד
דְּחִזִּינּוּ לָהּ שְׂאֵח"כּ קוֹבַעַת לְאוֹתוֹ יוֹם מִמְעַן סְתוּם הָא לֹא"ה לֹא חִיִּישִׁינּוּ לָהּ דְּטָפִי מְסַתְּבַר
לּוֹמַר דְּתְּחִלַּת הָרִאֵינָה שְׁלָהּ הָיָה מִימֵי נְדָתָהּ שְׁעֵלּוּלָה לְרִאוֹת בְּהוּן מְלוֹמַר שְׁהַתְּחִלַּת הָרִאֵינָה
הָיָה בִּימֵי זִיכָּה מִט"ו לְט"ו אִז הִיא קוֹבַעַת וְסֵת בְּזוֹה"י וְאַפִּי' מִיחֻשׁ חִיִּישִׁינּוּ לָהּ בְּחֻזָּא
זִימְנָא דְּכִינּוּ שְׁאֵין דְּרַכָּה לְרִאוֹת בִּימֵי זִיכָּה א"כ י"ל דְּאִיגְלָאִי מְלֵתָא דְּהִיא טוּעָה בְּפִתְחֵי
נְדָה וּבִימֵי נְדָתָהּ חֲזִינָא וְכֵן י"ל בְּרִשְׁב"א דָּאָף עַל גַּב שְׁהִבִּיא לְדַעַת הַרְמַב"ן דַּס"ל
דְּהָאִינְדָּא אֵין לְחֻלְק בֵּין יָמֵי נְדָה לְיָמֵי זִיכָּה וְכ" ע"ז שְׁכֵן נִרְאִין פְּדַבְּרִיו מ"מ לֹא ס"ל
לְגַמְרֵי כְּנֻתֵי דְּהַרְמַב"ן דָּאלוּ הַרְמַב"ן ס"ל דְּקוֹבַעַת וְסֵת בִּימֵי נְדָתָהּ אִפִּי הָיוּ כָּל הַג'
רְאִיוֹת מִמְעַן פְּתוּחַ וּכְמִ"שׁ לְבִשְׁמוֹ אֲבָל הַרְשָׁב"א לֹא ס"ל כְּנֻתֵי' בְּהָא אֶלֶּא דְּוֹנְקָא הִכָּא
שְׁב' רְאִיוֹת אַחֲרוֹנוֹת הָיָה מִמְעַן סְתוּם דָּאִז אִיגְלָאִי מְלֵתָא שְׁהַתְּחִלַּת רְאֵינָתָהּ מִימֵי זִיכָּה
הָיָה וּלְפ"ז נִיחָא בְּמָה שְׁהַשִּׁיג הַרְשָׁב"א עַל הַרְאָב"ד ז"ל דַּס"ל דְּצָרִיכָה לְחֻזַּשׁ לְכָל יָמֵי
מְשֻׁף הַנּוֹסֵת בְּשׁוֹפְעַת וּמְסִיק דָּא"צ לְחֻזַּשׁ אֶלֶּא לְהַתְּחִלַּת הַנּוֹסֵת דָּאֵע"ג שְׁכ' לְעֵיל שְׁנִרְאִין
לְדַבְּרֵי הַרְמַב"ן הֵינּוּ דְּנֹקָא הִיכָּא דְּחֻזָּא ב' רְאִיוֹת הָאֲחֲרוֹנוֹת מִמְעַן סְתוּם: וּלְפ"ז נִיחָא
בְּמָה שְׁהִבִּיא הַטּוֹר בְּסִי קַפ"ט בְּשֵׁם הַרְמַב"ן בְּרְאֵתָהּ בְּט"ו לַחֲדָשׁ זֶה וְהַמְשִׁכָּה רְאֵיתָהּ
ד"י וְחֲזָרָה וְהַתְּחִילָה בִּי"ו לַחֲדָשׁ הַבָּא וְרְאֵתָהּ ב' אוֹ ג"י וּבִי"ז שְׁלֹא חֲרִיו רְאֵתָהּ כְּבָר
שְׁיִלְשָׁה רְאֵיתָהּ בִּי"ז וְכֹו אַע"ג דַּס"ל בְּסִי קַפ"ד דְּאֶזְלִינּוּ בְּתַר הַתְּחִלַּת הָרִאֵינָה מ"מ
שְׂאֵנִי הִכָּא כִּינּוּ דְּדִילְגָה וְאֵין דְּרַכָּה שְׁלֹא אִשָּׁה לְרִאוֹת בְּדִילּוּג וְגַם רְאֵינָה הָאֲחֲרוֹנָה הָיָה

ממעען סתום מש"ה נמי אמרינן דאיגלאי מילתא דהתחלת ראיה ראשונה ושניה היו מימי זיבות ודלא כב"י ופרישה דס"ל דטור כ"כ לדעת הרמב"ן וליה לא ס"ל דזה דוחק: ולפ"ז י"ל דהמחבר בש"ע נמי ס"ל הכי דהאינדנא קובעת וסת בימי נדחה היינו דוקא כשראיה אחרונה הוא ממעען סתום מש"ה לא כ' לחלק בין ראיה ממעען פתוח או ממעען סתום לפי דהאינדנא קובעת וסת אפי' הנה הראיה ראשונה ממעען פתוח ולזה פגון הש"ך במ"ש דהאינדנא קובעת וסת בימי נדחה היינו ככה"ג שראיה ראיה אחרונה ממעען סתום ומה שלא כ' המחבר דאינה קובעת וסת בימי נדחה אם היו כל הג' ראיות ממעען פתוח לפי שסמך עצמו אמ"ש בסי' קפ"ד דהולכין בתר התחלת הראיה והתם מייירי שכל הראיות היו ממעען פתוח ולפ"ז בסעיף ל"ב צריך לגרוס ורביעית בכ' לחדש פדעת הש"ך דלא כפרישה וט"ז.

אלא ממ"ש הב"י אמה שפכת הטור בסי' קפ"ט ראיה ט"ו לחדש זה והומשכה ראיה ד' ימים כו' שפכת שהרשב"א חולק ע"ז דלפמ"ש י"ל דהרשב"א מודה לזה לפי שפכת שגראין דברי הרמב"ן דאשה קובעת בזה"ז בימי נדחה ולפמ"ש מייירי הרשב"א דראי' אחרונה הנה ממעען סתום דאז איגלאי מלתא למפרע שראיה ראשונה התחלתה בימי זיבה הנה ואף שזה יש ליישב די"ל דס"ל להב"י דלא אמרינן איגלאי מלתא למפרע אלא דווקא היכא שב' ראיות אחרונות הנה ממעען סתום דרובו בעינן ממעען סתום ואז אמרינן איגלאי מלתא למפרע וכו' משא"כ ה"כא דליכא אלא ראיה אחת ממעען סתום בהא לא ס"ל פגוןת' דהרמב"ן אע"ג דדילוג לא שכיחא אפילו הכי לא אמרינן איגלאי מלתא מ"מ ק' דא"כ הנה לו לכתוב דין זה בש"ע דאע"ג דס"ל דהאינדנא קובעת וסת בימי נדחה היינו דוקא אם ב"פ האחרונים ראיה ממעען סתום אבל לא בראיה רק פעם ג' ממעען סתום גם כפר כתבתי לעיל דמדברי הב"י בסי' הנ"ל במ"ש על מ"ש הטור שהאשה קובעת וסת בתוך וסת כו' מוכח שהנה גירסתו כג' הט"ז והפרישה שפרביעי ראיה בב' לחדש ועדיין צע"ג: וע"ק לי דפסק הש"ע בסעיף ל"ג דמעונברת ומניקה חוששת לראיה שתראה כדרך שחוששת לנסת שאינו קבוע ע"כ והוא מדברי הרשב"א בשם גדולי המורים והוא מדעת הראב"ד בס' בעה"נ דס"ל הכי וכתב הרשב"א בס' תה"א שהראב"ד ז"ל מדמה מעונברת ומניקה לדין י"א יום שבין נדה לנדה דאע"ג דקיימא לן דאין אשה קובעת וסת בהן אפילו הכי מיחש חייש לה פדין וסת שאינו קבוע לשיטת הראב"ד וה"ה למעונברת ומניקה דאע"ג שאינו קובעין וסת מ"מ היא צריכה לחוש לראיה שתראה בהן יע"ש וק' מה ענין מעונברת ומניקה לימי זיבה דהא ע"כ מעונברת ומניקה מסולקת בדימים טפי מימי זיבה דהא בימי זיבה אם כפר נקבע הנסת שלא בימי זיבה ואחר כך מתרמי בימי זיבה אמרינן הואיל ונקבע נקבע משא"כ מעונברת ומניקה אינה חוששת לנסת הראשון כולל וכמבואר בסעיף ל"ד מיהו על הראב"ד עצמו יש ליישב ע"ש דפסק דבעינן ג' עונות ע"ש אף על הש"ע ק' וצ"ע: וראיתי בס' שנדפס מחדש שהובא לידי אחר כתבי זאת ושמו תפארת למשה שפכת בס"י קפ"ט על מ"ש הש"ך בס"ק ע"ב שהבאתי לעיל ונ"ל ואף דכתב הטור בשם הרמב"ן דכיון שהאינדנא נהגו שלא להפריש בין ימי נדות לימי זיבות ה"נ לענין קביעות וסת אין חילוק היינו לענין שתקבע וסת בימי זיבה לשרואה ממעען סתום כמו בימי נדחה ומטעם שכתב הב"י בשם הרשב"א וכו' אבל לקבוע וסת בימי נדחה כשרואין ממעען פתוח אין נראה לחלק בין זמננו לזמן התלמוד

אף דַּיֵּשׁ לְחַוֵּשׁ שְׁמָא רְאִיָּה רֵאשׁוּנָה הִיָּתָה בִּימֵי זִיבוֹת וכו' עכ"ל וְכָל דְּבָרָיו שָׁם אֵין בּוֹ מְתוּם דַּמ"ש הֵיִינוּ לְעֵנִין שְׁתַּקְבַּע נֶסֶת בִּימֵי זִיבְתָה פְּשׁוּאָה מְמַעֵין סְתוּם לִיתָא דְּמַמְעֵין סְתוּם מְדִינָא דְּגַמְרָא הִיא קוֹבְעַת אֲלִיבָא דַּכ"ע וְע"כ לָא פְּלִיגֵי ר"י ור"ל אֲלָא בִּימֵי גְדוּתָה אִם קוֹבְעַת מְמַעֵין סְתוּם אֲבָל בִּימֵי זִיבָה לַכ"ע קְבָעָה נֶסֶת מְמַעֵין סְתוּם וְכ"כ הֲרֵשֶׁב"א בְּתַה"א הֵבִיאוּ ב"י פֶּאן וְכ"כ הֲרֵאָב"ד בַּס' בַּעַה"נ בְּשַׁעַר הַנְּסוּתוֹת וּמ"ש אֵף דַּיֵּשׁ לְחַוֵּשׁ שְׁמָא רְאִיָּה רֵאשׁוּנָה רְאִיָּה בִּימֵי זִיבוֹת וכו' זֶה הִיא טַעְמוֹ שֶׁל הֲרַמְבַּ"ן וְכַמְש"ל בְּשִׁמוֹ אֵף בְּזֶה אֵין לְתַפְסוֹ פִּינּוֹן שְׁהִלְכוֹת הֲרַמְבַּ"ן לָא נִדְפְּסוּ בִּימֵיו לְכּוֹן פְּתַב מַה שְׁפָתַב וְלֹא יָדַע טַעְמוֹ שֶׁל הֲרַמְבַּ"ן ז"ל וּמ"ש שָׁם עוֹד דְּכִינּוֹן שְׁהִחְמִירוּ שְׁלֹא לְחַלֵּק בֵּין יָמֵי גְדוּתָה לִימֵי זִיבָה אֵף לְקוֹלָא אֲמַרִּינוּ הִכִּי דַּא"כ לָא תַקְבַּע אֲשֶׁה נֶסֶת עַכ"ל לָא יָדַעְתִּי אִיךָ פְּתַב כּוֹן בְּפִשְׁטוּת וְכִבְר פְּתַבְתִּי לְעֵיל בְּזֶה מַה שְׁנַלְע"ד וּמ"ש עוֹד שָׁם מַה שְׁנ"ל בְּפִי דְּבָרֵי הַטּוֹר וְהַש"ע לָא מְחַנּוֹר ע"ש:

(י) א"צ לְפָרוֹשׁ סְמוּךְ לְנֶסֶתָה.

פְּתַב הַש"ע בַּס"ק י"ט וְז"ל מְצַאֲתִי בְּהַגְהוֹת מְהַרְשֵׁ"ל לְטוֹר וְז"ל נ"ל דְּמִיָּרִי שְׁלֹא קְבָעָה נֶסֶת ג"פ בִּימֵי עֲבוּרָה אוֹ בִּימֵי מְנִיקָתָה אֲלָא שְׁחֹשְׁשֵׁת לְנֶסֶת הֲרֵאשׁוּנָה וְדו"ק עַכ"ל וְע"ל סִימָן קפ"ט סְעִיף ל"ג עַכ"ל וְר"ל דְּשָׁם מְבֹאָר דְּאֲפִילוּ אִם רְאִיָּה רַק פ"א אוֹ בִּימֵי עֲבוּרָה אוֹ בִּימֵי מְנִיקָתָה דְּצָרִיכָה לְחַוֵּשׁ לוֹ כְּדִין נֶסֶת שְׁאִינוּ קְבוּעַ דְּחֹשְׁשֵׁת פַּעַם הֲרֵאשׁוּנָה אַחַר רְאִיָּתָה וְדַלָּא כְּמַהְרֵש"ל וְעֵינֵינוּ מַה שְׁפָתַבְתִּי שָׁם: וְכַס' הַנ"ל פְּתַב שָׁם בְּסְעִיף ל"ג וְז"ל נִרְאֶה לִי דְּהֵיִינוּ לְאַחַר שְׁעָבְרוּ יָמֵי הָעֲבוּר וְהִנְקָה חוֹשְׁשֵׁת כְּמוֹ לְנֶסֶת שְׁאִינוּ קְבוּעַ אֵף שְׁרֵאֲתָה ג"פ שְׁוִין בִּימֵי עֲבוּרָה וְהִנְקָה אֲבָל בִּימֵי עֲבוּרָה וְהִנְקָה לַכ"ע אֵף לְהֲרַמְבַּ"ן שְׁבַטוֹר אֵינָה חוֹשְׁשֵׁת כָּלֵל דְּלֹא עֲדִיף מְנוֹסֶת שְׁנִקְבַּע קוֹדֵם עֲבוּרָה דַּא"צ לְחַוֵּשׁ לְהֵן בִּימֵי עֲבוּרָה אֵף דַּיֵּשׁ לְחַלֵּק מ"מ נ"ל כַּמ"ש עַכ"ל וְלֹא עֵינֵינוּ בְּמַקּוֹר הַדִּין לְכּוֹן פְּתַב אֵת זֶה וּמַה שְׁפָתַב אֵף לְהֲרַמְבַּ"ן שְׁבַטוֹר אֵינָה חוֹשְׁשֵׁת כָּלֵל לָא יָדַעְתִּי כְּוֹנְתוֹ הִיא הֲרַמְבַּ"ן שְׁבַטוֹר ס"ל דְּמִיקְבַּע נְמִי קְבָעָה בִּימֵי עֲבוּרָה גַם ס"ל לְהֲרַמְבַּ"ן דְּחֹשְׁשֵׁת מִימֵי עֲבוּרָה וְהִנְקָה וּמְתַרְתָּ לְשִׁמּוֹשׁ בְּלֹא בְּדִיקָה פִּינּוֹן שְׁלֹא רְאִיָּה וְר"ל שְׁלֹא הֲרֵגִישָׁה וְכּוֹן מְבֹאָר בְּהִלְכוּתוֹ פ"ה דִּין כ"ד וְכ"ה ע"ש וְדִין זֶה שְׁפָתַב בַּש"ע פֶּאן הוּא מְרַשֶׁב"א בְּשָׁם גְּדוּלֵי הַמּוֹרִים וְהוּא הֲרֵאָב"ד בַּס' בַּעַה"נ דַּס"ל דְּחֹשְׁשֵׁת לְרְאִיָּתָה שְׁתַּרְאָה בִּימֵי עֲבוּרָה וְהִנְקָה וְאֲפִילוּ בַּפ"א שְׁרֵאֲתָה חוֹשְׁשֵׁת לוֹ אֲפִילוּ בִּימֵי עֲבוּרָה וְהִנְקָה וּמ"ש דַּק"ו הוּא הַאי ק"ו פְּרִיכָא וְכַמ"ש הוּא בְּעַצְמוֹ דַּיֵּשׁ לְחַלֵּק דְּמֵן הַסְתָּם אֲמַרִּינוּ שְׁהִיא בְּחֻזְקַת מְסוּלְקַת דְּמִים אֲבָל הִיכָא דְּרֵאֲתָה הִיא חֻזְיָנוּ שְׁיִצְאָה מְחֻזְקַת שְׁאָר נְשִׁים מַש"ה חוֹשְׁשֵׁת מִיָּהוּ אַע"ג דְּלֹא קְבָעָה וְכּוֹן מוֹכַח מְהַרְמְבַּ"ן ז"ל בְּהִלְכוּתוֹ דַּס"ל דְּאֲשֶׁה קוֹבְעַת נֶסֶת בִּימֵי עֲבוּרָה וְהִנְקָה מְשַׁמַּע דַּס"ל דְּקוֹבְעַת כְּמוֹ שְׁאָר נְשִׁים וְאִם עָבַר הַנֶּסֶת אַחַר כְּףָה וְלֹא בְּדִיקָה דְּאֲסוּרָה לְשִׁמּוֹשׁ וְאֵלוּ בְּנֶסֶת שְׁהִיָּה לְהֵן קוֹדֵם יָמֵי עֲבוּרָה וְהִנְקָה פְּתַב דָּאִם עָבַר הַנֶּסֶת וְלֹא רְאִיָּה דְּמְתַרְתָּ בְּלֹא בְּדִיקָה וְע"כ צְרִיף לְחַלֵּק כַּמ"ש ה"ה לְעֵנִין חוֹשְׁשֵׁת בְּנֶסֶת שְׁאִינוּ קְבוּעַ לְדַעַת הֲרֵשֶׁב"א בְּשָׁם גְּדוּלֵי הַמּוֹרִים: (יא) אֲבָל לְכַתְחֵלָה צ"ב.

עֵינֵינוּ בַּט"ז מ"ש לְתַרְץ דַּמְנ"ל לְחַלֵּק בֵּין מְעוּבְרַת לְמְנִיקָה לְחַרְדָּה מְאַחַר שְׁבַש"ס מְשׁוּה אַהֲדָדִי וּפְשֻׁט מְעוּבְרַת וּמְנִיקָה מִן הִיָּתָה יוֹשְׁבַת בְּמַחְבּוֹא וּל"נ דְּמַה דַּס"ל לְהַטּוֹר לְחַלֵּק בֵּינֵיהֶם מְשׁוּם דְּהֲרַמְבַּ"ם בְּפִירוּשׁ הַמְשַׁנְיּוֹת פְּתַב דְּלִית הִלְכָתָא כַּר"מ וְעֵינֵינוּ בַּתוֹי"ט שָׁם וּלפ"ז צ"ל הִיא דְּפִשְׁיֵיט ר"י לְהַאי סְבָרָא מְעוּבְרַת וּמְנִיקָה מְיֻנְשְׁבַת בְּמַחְבּוֹא הֵיִינוּ אַע"ג

דלית הלכתא כר"מ מ"מ מדר"מ נשמע לרבנן במעונות ומניקה דאע"ג דתקמים פליגי אר"מ וס"ל דלא ברירא מלתא דיושבת במחבוא מסולקת בדמים מ"מ במעונות דלכ"ע היא בתוקת מסולקת בדמים אין צריף בדיקה מש"ה לעננן בדיקה לכתחלה חשש הטור לדעת הרמב"ם דאין הלכה כר"מ דלא ברירא מלתא דתורה מסולקת הדמים אבל בדיעבד אם לא בדיקה בשעת נסתה ס"ל דאין צריף בדיקה דבזה יצאנו ידי כל הדעות דלדעת הרשב"א שפסק כר"מ ודאי דאין צריף בדיקה ואפילו לדעת הרמב"ם דס"ל דאין הלכה כר"מ נמי א"צ בדיקה לאחר שעבר הנסת דהא איהו ס"ל אפילו כל אשה שיש לה נסת ועברה שעת נסתה ולא בדיקה א"צ בדיקה וכמ"ש המהר"ם בסעיף ט' ואע"ג דלא קי"ל בהא פהרמב"ם אלא פדעת הרשב"א וסיעתו דבשאר נשים בעבר זמן הנסת ולא בדיקה דצריכה בדיקה מ"מ הא לדעת הרשב"א וסיעתו הלכה כר"מ ובכה"ג פתב בד"מ הביאו הש"ך סימן נ"ד ס"ק ט' וכה"ג בדוכתי טובא וכה"ג פתב בב"י סימן קצ"ו ועיין בחדושי גמרא מה שכתבתי עוד בזה: (יב) שבתבדוק.

בש"ך ס"ק כ"ו וז"ל והב"ח פסק דיש להחמיר במסקנת המרדכי בשם רא"מ וכסה"ת וכהגהות ש"ד בשם סמ"ק דדוקא בדיקה עצמה מיד לאחר נסת תוף שיעור נסת וכו' עכ"ל והטעם פתב בב"ח דהא דאמרין בש"ס דכ"ע וסתות דאורייתא וקאן שפדיקה עצמה פשיעור נסת היינו שהחמירו כעין דאורייתא ובאמת וסתות דרבנן וא"כ אף לדין קי"ל וסתות דרבנן יש להחמיר דבעינן דוקא בדיקה תוף שיעור נסת וכהאי שנוי' בש"ס ולכאורה תמוה דמי הכריחם לפרש פן ונ"ל משום דקשיא להו דהא למ"ד וסתות דאורייתא הוי כאלו אתחזק לן בטומאה וכמ"ש הרא"ש בריש מכילתין וז"ל וסתות דאורייתא הלמ"מ וכי מטא זמן וסתה מחזקינן לה בטומאה וכ"כ התוס' דף ט"ז ע"א ד"ה אפילו הגיע כו' דכונדאי ראתה חשבינן לה למ"ד וסתות דאורייתא ואם פן ק' היכא דבדיקה תוף שיעור נסת ומי מהימנא שהיא טהורה הא אבעיא לן האשה רבה אם ע"א נאמן באיסורים היכא דאתחזק איסורא ועמד בתיקו ופסקו הפוסקים לחומרא דאינו נאמן וכ"כ הרא"ש בפ"ק הנזקין וא"ל דש"ה דכתב וספירה לה לעצמה ז"א דהא פתבו התוספות בריש מסכת גיטין דהא דע"א נאמן באיסורים ילפינן מן וספירה לה ואי בנדה נאמן אפילו היכא דאתחזק איסורא ואין בנדה לטבול ק' גילף מהכא וא"ל דלהאי שנויא באמת איכא למילף מנדה אלא דאיכא עוד אוקימתא הכא מ"מ קשה דמנ"ל להך אוקימתא דס"ל דלכ"ע וסתות דאורייתא ואפילו הכי בבדיקה פשיעור נסת מהימנא מנ"ל זה דהא איכא לאוקמי קרא דוספירה לה היינו היכא דלא אתחזק איסורא וכמ"ש התוספות שם או שהיא לטבול ומשום הכי פרשי הפוסקים הנ"ל דלכ"ע וסתות דרבנן והא דקאמר וסתות דאורייתא היינו שהחמירו בזה כעין דאורייתא ועיין ברשב"א בתה"א שער ב' וז"ל אפילו שראתה נאמנת כל שפן בוסתות ולפ"ד תוספות בגיטין ק"ו פריכא יע"ש ומיהו אפשר דכתב פן לפי מאי דקיימא לן וסתות דרבנן וכתבו האחרונים ז"ל שאין לחוש לחומרא זו וע"ש: ודע דכ"ז מייירי בוסתות הקבוע לזמנים לחודא אבל בוסתות שע"י מקרים שפגופה פיון שהרגישה במקרים הללו ולא בדיקה אפי' בנסת שאינו קבוע אסורה לשמש עד שתבדוק כמ"ש הט"ז סי' קפ"ד ס"ק ל"א ועיין מש"ש: (יג) אם יש לה נסת קבוע.

ענין בט"ז ס"ק י"ג מה שהקשה בשם הפרישה על הטור שהביא בשם הרשב"א דין זה ונ"ל יש לה נסתות שלא קבעתו עדיין ג' פעמים והוא פחות מעונה בינונית פגון שראתה מכ"ה וכיוצא בו אע"פ שלא בדקה כיון שלא הרגישה טהורה בלא בדיקה ע"כ וע"ז הקשה הפרישה הא הטור כ' לקמן סי' קפ"ו דאשה שאין לה נסת אסורה לשמש עד שתבדוק ות"י בט"ז דהכא מירי שיש לה נסת אלא ששינתה פ"א מכ"ה לכ"ה וצריכה לחוש פשיגוע כ"ה ובזו אמרינו אם לא בדקה בזמן הנסת כיון שלא הרגישה טהורה בלא בדיקה כיון שלא קבעתו ג"פ עכ"ל וענין בב"ח בק"א ודבריו תמוהים דא"כ למה כ' הרשב"א והוא פחות מעונה בינונית דהא בכה"ג שיש לה נסת קבוע אלא ששינתה פ"א לכ"ע א"צ לחוש לעונה בינונית ולעולם לא חיישינו לעונה בינונית אלא באשה שאין לה נסת וענין בט"ז סי' קפ"ט ס"ק ל"א שכ"כ בשם הרש"ל להדיא דבה"ל לה נסת קבוע כ"ז שלא נעקרה אינה חוששת לעונה בינונית אע"פ ששינתה ראיתה יע"ש ועוד מוכח כן בכמה דוכתי וכ"מ בשם גדול א' שהקשה על זה ונראה דכוננת הט"ז דנדאי על רשב"א שכ' דין זה לק"מ דהא הרשב"א פסק דאשה שאין לה נסת מותרת לשמש בלא בדיקה וכמבואר בתה"א והקצ"ר אלא דכל עיקר לא קשה אלא על הטור דלמאי נ"מ הביא דין זה דהא לדידה לא נ"מ מידי דהא איהו פסק דאשה שאין לה נסת אסורה לשמש בלא בדיקה ולזה ת"י הט"ז דעכ"פ נמי לדעת הטור בכה"ג שיהיה לה נסת אלא שעקרתי פ"א לד"ה וצריכה לחוש לכתחלה פ"א ובזה אמרינו אי עברה ולא בדקה ולא הרגישה א"צ בדיקה עוד ומה שכ' והוא פחות מעונה בינונית באמת לא נ"מ לדעת הטור אלא דהרשב"א לשיטתו אגיל והטור העתיק לשונו שבתה"ק.

כן יש ליישב דבריו פאן אבל לקמן סי' קפ"ט כ"כ הט"ז על דברי המחבר ושם דבריו צ"ע וענין מש"ל סי' ה"ל: ולענ"ד נראה עוד ליישב דעת הטור דהא קיי"ל דעד שלפני התשמיש אינו ממעט פדאמרינו במסכת גדה ד"ה וטעמא דמתוך שמהומה לביתה וכ' הרשב"א בתה"א דגם לבעלה צריכה בדיקה וכ"כ שאר פוסקים דהכא אינה מנסת לחורים וסדקים דהך בדיקה היא בדיקה גרועה אלא דבאשה שאין לה נסת כיון שאינה אלא חששא בעלמא שמה ראתה או שמה תראה מחמת חימוד תשמיש עכשיו קודם התשמיש אצרכוה רבנן בדיקה והם אמרו דהך בדיקה מועלת אע"ג דהיא בדיקה גרועה משום דאינה אלא חומרא בעלמא וגם א"א בענין אחר אבל כשהגיע זמן וסתה ולא בדקה צריכה בדיקה מעליא ולא מהני הך בדיקה דסמוך לתשמיש ולכך הוצרך הטור לאשמעין דהיכא דלא קבעה נסת ועברה ולא בדקה ולא הרגישה דא"צ בדיקה ואי משום שאין לה נסת לזה מהני בדיקה לפני התשמיש כנ"ל: ובס' ה"ל כ' אדברי הט"ז ס"ק ה"ל ונ"ל ול"נ דה"ק שהיא בחזקת טהורה בלא בדיקה ובעלה מותר ליגע בה ולשכב במטה א' וחיוב ונשויק ושאר קרבות בלא בדיקה אלא שקודם התשמיש צריכה בדיקה שמה תראה עכשיו מ"מ אם שמשו בלא בדיקה אם בדקה אחר זמן ומצאה טמאה לא הוי טמאה למפרע שהיא בחזקת בועל גדה והוא פשוט עכ"ל והא ליתא דכל הדינים שבסי' זה מירי הפל אם מותרת לשמש ומחבוק ונשויק לא מירי דהא חבוק ונשויק מותר אפי' בשעת וסתה וכמו שפסק המחבר לעיל סעיף ב' וכהספמות רוב הפוסקים שהביא הב"י ודלא כתה"ד וא"כ אם בשעת וסתה מותר ואפי' בנסת קבוע ה"ה נמי לאחר שעבר וסתה דשרי בחבוק ונשויק אפי' בנסת קבוע וא"כ למה נקט הרשב"א דדוקא בנסת שאינו

קבוע הוא דְשָׁרִי בְחַבּוּק וְנִשְׁוּק דְזָה אפ"י בְּנֶסֶת קְבוּעַ שְׁרָא דְהָא וְדָאִי דְחַמִּירָא שְׁעַת וְסִתָּה מִן אַחַר שְׁעֵבֶר יָמִי וְסִתָּה דְהָא בְּשַׁעַת וְסִתָּה חוֹשְׁשֵׁת אפ"י לְנֶסֶת שְׁאִינּוּ קְבוּעַ וְאֵלּוּ לְאַחַר שְׁעֵבֶר וְסִתָּה פִּינּוֹן שְׁלֵא הִרְגִישָׁה שְׁרָא אפ"י בְּתַשְׁמִישׁ לְדַעַת הַסּוֹבְרִים דְאִשָּׁה שְׁאִין לָהּ נֶסֶת אִין צָרִיף בְּדִיקָה לְפָנֵי תַשְׁמִישׁ וְאִף דְהִרְשֵׁב"א דְהוּא מְרָא דְהָאִי דִינָא שְׁהִבִּיא הַטּוֹר בְּשִׁמּוֹ דִּישׁ לָהּ נֶסֶת שְׁלֵא קִבְעָתוּ ג"פ אע"פ שְׁלֵא בְּדָקָה פִּינּוֹן שְׁלֵא הִרְגִישָׁה בְּדָם טְהוֹרָה ס"ל דְאִשָּׁה שְׁאִין לָהּ נֶסֶת א"צ בְּדִיקָה לְפָנֵי תַשְׁמִישׁ אֶלָּא ג"פ רֵאשׁוֹנִים כַּמ"ש הַב"י לְדַעַתוֹ בְּסִי' קפ"ו וְלִהְרֵשֵׁב"א וְדָאִי דְטְהוֹרָה דְקָאֻמֵר אפ"י לְתַשְׁמִישׁ דְלִדְיָדָה ל"ק קְנוֹשִׁית הַפְּרִישָׁה וְכָל עֵינְקֵר קְנוֹשִׁית הַפְּרִישָׁה אִינוּ אֶלָּא עַל הַטּוֹר שְׁהִבִּיא פֶּאן דְבָרֵי הִרְשֵׁב"א אֵלּוּ וְהָא אִיהוּ מְסִיק בְּסִי' קפ"ו פְּדָבְרֵי הָרָא"ש דס"ל דְאִשָּׁה שְׁאִין לָהּ נֶסֶת אֲסוּרָה לְשִׁמְשׁ לְעוֹלָם בְּלֵא בְּדִיקָה וְא"כ לְמָה הִבִּיא דְבָרֵי הִרְשֵׁב"א אֵלּוּ פֶּאן אֶבֶל עַל הִרְשֵׁב"א גּוֹפֵא לָא ק"מ וְאִיהִי וְדָאִי טְהוֹרָה בְּלֵא בְּדִיקָה קָאֻמֵר לְגַמְרֵי וְאֶפִּילוּ בְּתַשְׁמִישׁ שְׁרָא דְמַה"ת לְחַלֵּק וְכָל דְבָרֵי הַמְּחַבֵּר הַנֶּ"ל בְּזָה דְבָרֵי שִׁיבּוּשׁ הֵם: תוּ פְתַב שָׁם עַל דְבָרֵי הַשֵּׁ"ף בְּס"ק ל"ב דְלֵא דַּק וְנִהְפְּנֵף הוּא דְאִיהוּ לָא חָשׁ לְקַמְחֵי: (יד) הַרוֹצֵה לְצֵאת לְדֶרֶךְ.

בְּשׁו"ת כ"י ס' ל"ג רוֹצֵה לְהַקְל בְּלִיל הַטְּבִילָה אפ"י תוֹף עוֹנָה סְמוּף לְנֶסֶתָה וּמְדַמָּה לְיוֹצֵא לְדֶרֶךְ וּבַתָּה"ש ס' קפ"ז מְסַתְּפֵק בְּזָה וְכָל דְבָרֵי לָאו דְסַמְכֵי נִינְהוּ וְאִין בְּהֵן מִמֶּשׁ דְלֵא מְצִינוּ שׁוּם מַעֲלָה לְלִיל טְבִילָה יוֹתֵר מִשְׁאָר מְצוֹת עוֹנָה שְׁנַתְּנוּ בָּהּ חֲכָמִים דְלִיל טְבִילָה לָא מְצִינוּ בְּפִי' בְּגַמְרָא דְמְצוֹנָה הוּא אֶלָּא בְּגַמְרָא דְבְּרַכּוֹת דָּף כ"ד ע"א מִשְׁמַע פֶּן דְאֻמְרֵי שָׁם וְהוּי יִדְעָנָא דְיוֹם טְבִילָה הוּי וּפְרַש"י יוֹם שְׁטַבְלָה אִשְׁתוּ דַּה"ל לִיל תַשְׁמִישׁ.

וּרְבִינוּ יוֹנָה פִּירֵשׁ שָׁם פִּי' אַחַר וּמְפִירֵשׁ"י לְמַדּוּ הַפּוֹסְקִים שְׁהוּא מְצוֹה מ"מ לָא עֲדִיף מִשְׁאָר עוֹנָה וּמ"ש הַמְּחַבֵּר בַּא"ח ס' תַקע"ד גְּבִי שְׁנֵי רַעְבוֹן לְהַתִּיר בְּלִיל טְבִילָה אֶלְמָא דְלִיל טְבִילָה עֲדִיף מִשְׁאָר עוֹנָה פְּכַר הַשִּׁיגוֹ ע"ז בַּמ"א שָׁם וּבְס' א"ר שָׁם וּמ"ש בְּכַנ"י מְהָא דְאִין אִשָּׁה מְתַעַבְרָת אֶלָּא סְמוּף לְנֶסֶתָה פְּכַר כ' בְּפִרְישָׁה בַּא"ח ס' ר"מ דְמִיָּרִי שְׁוֹסְתָה בְּיוֹם וְהִיא שִׁימְשָׁה בְּלִילָה שְׁלִפְנֵי וְגַם בְּיוֹצֵא לְדֶרֶךְ גּוֹפִיָה כ' הַרְמ"א דְהַמְחַמִּיר תְּבֵא ע"ב לְכֹן נ"ל דְאִין לְסַמּוּף ע"ז לְהַקְל וְעַל הַמְתִּיר לְהִבִּיא רֵאזָה וְתוּ אִיתָא בְּפִסְחִים דָּף קי"ב ע"ב אִשְׁתָּה טְבִילָה אֵל תַּזְקֵק לָהּ לִילָה רֵאשׁוֹנָה אֻמֵר רַב וּבְגִנְדָה דְאוּרִיָּתָא הוּאִיל וְהוֹחֲזוּק מְעַיֵן פְּתוּחַ דְלָמָּא מְשַׁכָּה זִיבָה וּבְנֹדָאִי דְאִינוּ אֶלָּא חֲשֵׁשָׁא דְרַבְּנָן.

וּמְדְאוּרִיָּתָא שְׁרָא וְהַעֲמִידוּ דְבָרֵיהֶם בְּבִטּוּל מְצוֹת עוֹנָה בְּלִיל הַטְּבִילָה ה"ה בַּנ"ד. וְאֶפִּי' אִי נִימָא דְאִשָּׁה מִשְׁתַּוְּקָתָה לְבַעֲלָהּ בְּלִיל טְבִילָה כְּמוֹ בְּיוֹצֵא לְדֶרֶךְ וְזָכַר לְדָבָר פְּהָא דְס"פ מְפָנִין דָּף קכ"ט מִשׁוּם צְנָה מ"מ מִי הַכְּרִיחָה לְטַבּוֹל הָא הָאִידְנָא לִיכָּא טְבִילָה בְּזַמְנָה וְגַם דְבַפ' הַבַּע"י לָא דְרָשִׁינוּ מְקַרָא דוּאֵל אִישׁוּף תַשְׁוֹקְתָהּ אֶלָּא לְיוֹצֵא לְדֶרֶךְ וּמְדָלָא קָאֻמֵר נְמִי לִיל טְבִילָה מִשְׁמַע דְיוֹצֵא לְדֶרֶךְ מְסַתְּבֵר טְפִי וּמַנ"ל לְבָדוֹת מְלַבְּנוּ מַה שְׁלֵא נְאָמֵר בְּש"ס בְּכֹן אִין לְהַקְל.

וְכֹן מ"כ בְּשָׁם גְּדוּל א' וְכַה"ג בְּתַשׁוּבָה אַה"ש כְּמִדּוּמָה לִי וְכֹן נִרְאָה לִי רֵאזָה בְּרוּרָה לְדָבְרֵינוּ מִתַּה"ד סִימָן רַנ"ה וְרַנ"ו בְּכַתְּבִים שַׁכ' שָׁם לְהַתִּיר אִשָּׁה שְׁתַּטְּבּוֹל בְּלִיל שְׁפַת הִיכָא שְׁבַעֲלָה בְּעִיר שְׁפַתְבּוֹ וְז"ל דְאֶפִּילוּ לַר"ת שְׁפַסְק דְלֵא קִי"ל דְטְבִילָה בְּזַמְנָה מְצוֹה מ"מ שְׁרִי לְאִשָּׁה לְטַבּוֹל מִשׁוּם מְצוֹת קִיּוֹם עוֹנָה וְאֶפִּי' שְׁלֵא בְּשַׁעַת עוֹנָה חֲשִׁיבָה מְצוֹה מַה שְׁהָאִישׁ מְשַׁמַּח בְּד"מ כְּדָאִיתָא בְּהִדְיָא בְּפִסְחִים בַּפ' א"ד עכ"ל הַרִי לְהִדְיָא דְמְדַמָּה

ליל טבילה להא דאמרינו מצוה לשמח את אשתו בד"מ והתם בהדיא אמרי' והא איפא שמחת עונה ומשני שלא בשעת עונתה ופרכינו והא אמר רבא מצוה לשמח את אשתו בד"מ ופירש"י אפי' שלא בשעת עונה אם רואה שאשתו מתאוית לו ומשני בסמוך לוסתה ע"כ הרי שבעל תה"ד דיימה ליל טבילה להא דאמר רבא ובהא אמרינו בהדיא דאסור סמוך לוסתה ואפי' למצות עונה לא דמיא אם הוא שלא בשעת עונה ואיך נתיר כליל טבילה יותר מליל עונה.

והו' אמת שמדברי רש"י שם נראה דלמסקנא דמשני בסמוך לוסתה לא הדר ממאי דאוקמי מעיקרא במעונות ותרתי בעי מעונות וסמוך לוסתה אף דברי רש"י שם צע"ג דא"כ מאי מקשה התם א"ה יבמתו נמי א"ו למאי דמסקינו התם בסמוך לוסתה מייירי אפי' באינה מעונות וכ"כ הרא"ש להדיא במכילתין בפ"ק.

וכ"כ הרשב"א בתה"א. ועיין בא"ר פ"ק ד"ט במכילתין: (טו) אשה שיש לה נסת וכו'.

והנה בטור כ' להא דינא קודם להך דסעיף יו"ד ונ"ל הבא מן הדרך וכן השוהה עם אשתו בעיר והגיע עת וסתה אסור לבא עליה עד שישאלנה ואם שיה למה"ד יום חשוב פהגיע עת וסתה דסתם עונה למה"ד יום ואסור לסוף למה"ד עד שתבדוק וכו' ואח"כ כ' להאי דסעיף יו"ד בשם הרשב"א ונ"ל וכ' עוד ויש לה נסת שלא קבעתה ג"פ והוא פחות מעונה בינונית כגון שראתה מכ"ה וכינצא בזה אע"פ שלא בדקה פינן שלא הרגישו בדם טהורה בלא בדיקה עכ"ל וזו מ"ש בסעיף יו"ד וי"א שאסורה עד שתבדוק אם יש לה נסת קבוע וכו' דדוקא בנסת קבוע אבל בנסת שאינו קבוע א"צ בדיקה.

ויש לדקדק על הפרישה שהקשה על הטור פינן דלדעתו אשה שאין לה נסת אסורה לשמש עד שתבדוק למאי נ"מ הביא האי דינא דרשב"א וכמש"ל ויש לדקדק למה לא הקשה זה על האי דינא שכ' הטור ברישא דאם שיה למה"ד יום חשוב פהגיע עת וסתה וכו' ואסור לסוף למה"ד עד שתבדוק וכו' דמייירי ע"כ באין לה נסת דאל"כ לא הנה צריכה לחוש לעונה בינונית.

וא"כ ק' הא בלא"ה אסורה עד שתבדוק: אמנם למאי שכ' לעיל בריש הסימן דהיכא שלא ראתה אלא פ"א מותרת לשמש תוך למה"ד בלא בדיקה ואמרינו מסתמא תקבע נסת כדרך הנשים ליום למה"ד.

וישבתי בזה דברי הש"ך ולפ"ז ניחא דלעיל לא קשה מידי דא"ל דמייירי שלא ראתה אלא פ"א מש"ה תוך ל' מותר לשמש בלא בדיקה ולאחר ל' אסורה עד שתבדוק אבל לקמן שכ' בשם הרשב"א ונ"ל והוא פחות מעונה בינונית כגון שראתה מכ"ה לכ"ה דמשמע שראתה כבר פעמים מכ"ה לכ"ה וא"כ חזינו שלא קבעתה כדרך שאר נשים שהרי ראתה מכ"ה לכ"ה ודאי דלא עדיפא משאר נשים שאין לה נסת אפי' תימא שלא ראתה עדיין ג' פעמים מ"מ הא חזינו ששינתה משאר נשים ובהגיע זמנה כבר אסתזקה בפ"א ומש"ה מקשה שפיר ועיין מש"ל סי' קפ"ט (ועיין בנקה"כ שם מה שתי' על קושיות הפרישה) ומה שיש לדקדק עוד על דין זה שכ' בשם הרשב"א דהיכא שלא קבעתו ועברה ולא בדקה דא"צ בדיקה אמאי הא פינן דקי"ל דלכתחלה אסורה לשמש בשעת וסתה ואפי' באינה קבוע מחשש שמא תראה א"כ אמאי מותרת אח"כ בלא בדיקה נחוש

שְׁמָא רְאָתָהּ וּכ"ת דְּשֵׁאנִי הֵכָא דְסִמְכִינוּ מִסְתַּמָּא לֹא רְאָתָהּ פִּינוּ דְלֹא הִרְגִישָׁה מִשָּׂא"כ
בְּחֻשְׁשָׁא דְשְׁמָא תְרַאָה בְּשַׁעַת תְּשֻׁמִּישׁ וְתִרְגִּישׁ בְּאַמַּת ז"א דַּע"כ הַתּוֹס' לֹא ס"ל סְבָרָא זֹו
דַּאל"כ לֹא הָוִי מְקַשֵּׁי מִיַּדִּי בְּדַף ט"ו ד"ה אפ"י הִגִּיעַ זְמַן וְסִתָּה דְהָא בְּמַתְנִי לֹא נִקְט אֱלֵא
דְבַחְזָקָת טְהָרָה לְבַעֲלִיהֶוּ וּא"ל דְּבַדִּיקָה הוּא דְלֹא בְּעֵי אֲבָל שְׂאֵלָה בְּעֵי וְכֵן פִּירֵשׁ"י לְהַדְיָא
וּבְשִׁמְעֵתִין שְׁם וּכ"כ הַתּוֹס' לְעִיל ד' י"ב ע"א ד"ה מֵאֵי לְמִינְעֵבַד וְכו' דְמַתְנִי דְהֵכָא א"ל
דְּמִיָּרִי רַק לְעַנְיָן דַּא"צ בְּדִיקָה יַע"ש וּבַחֲדוּשֵׁי הָאֲרַכְתִּי עוֹד לְתַמּוּהָ עַל הַטּוֹר וְהַפּוֹסְקִים
בְּדִין זֶה יַע"ש הַגַּם דִּי"ל אִטּוּ גְבָרָא אֲגַבְרָא קְרַמִּית אַף דְהַתּוֹס' לֹא ס"ל סְבָרָא זֹו מ"מ
הִרְשֵׁב"א ס"ל פֶּן מ"מ ק' שְׁהָרִי הִרְשֵׁב"א הִבִּיא דְבַרִּי הַתּוֹס' הַנֶּ"ל וְהוֹכִיחַ מִזֶּה דַּר"י ס"ל
וְסִתּוֹת דְרַבְּנָן א"כ לֹא הָיָה לִיהָ לְהַטּוֹר לְהִבִּיא דְבַרִּי הִרְשֵׁב"א נֶגֶד דַּעַת אֲבִיו הִרְא"ש
וּכְבָר פְּתַבְתִּי בְּחֲדוּשֵׁי עַל הַגַּמ' יַע"ש: מִיְהוּ עֵיקַר דִּין זֶה צַל"ע דְהָא מוּכַח מִדְּבַרִּי
הִירוּשְׁלָמִי שְׁהִבִּיא הַטּוֹר לְקַמֵּן סִי קצ"ז דְהָא דְאָמַר ר"י אִשְׁהָ שְׁיֵשׁ לָהּ וְסִתּוֹת בְּעֵלָה מְחַשְׁב
יְמֵי וְסִתָּה מִשׁוּם דַּס"ל דְּטְבִילָה בְּזַמְנָהּ מְצֻנָה וְצ"ל לְהִירוּשְׁלָמִי אַע"ג דַּר"י בְּסַפֵּק רְאָתָהּ
מִיָּרִי וּמִטַּעַם ס"ס פְּדָאִי בְּתַלְמוּדָא דִּידֵן וְהָכִי מְסִיק גַּם בִּירוּשְׁלָמִי שְׁם מ"מ ס"ל
לְהִירוּשְׁלָמִי דָּאִי לָאו דַּס"ל לַר"י דְּטְבִילָה בְּזַמְנָהּ מְצֻנָה לֹא הָיָה נִכְנָס כָּלֵל אֲפִילוּ בְּגִדְרָא
הַסַּפֵּק לֹא מֵרַם אִמָּא טְבִילָה וּא"כ פִּינוּ דְאָנֹן ס"ל דְּטְבִילָה בְּזַמְנָהּ לָאו מְצֻנָה דְהָא נִהִיגִי שְׂאִין
אִשְׁהָ טוֹבֵלַת כְּשִׂאִין בְּעֵלָה בְּבֵיתָהּ וּכְמ"ש בַּב"י סִי קצ"ז וּבְנֵה"כ וּבִש"ע שְׁם סְעִיף ב'
וּא"כ מִנ"ל לְהַקְלֵל וְאִין לְהַקְשׁוֹת לָמָּה בְּאַמַּת סֹגְנִי דְעֵלְמָא כְּמ"ד דְּטְבִילָה בְּזַמְנָהּ אִינָהּ
מְצֻנָה דְהָא מִדְּר"י מוּכַח דַּס"ל דְּטְבִילָה בְּזַמְנָהּ מְצֻנָה י"ל עַפ"י מֵה דְסֹגְנִיא דְעֵלְמָא כַּר"ת
שְׁהִבִּיא תּוֹס' בְּגִדְרָא דְרַף לְמ"ד וּבִיּוֹמָא ד"מ דְּמִיָּתִי רְאָיָה מְהָא דְאָמַר ר"פ לְרַבָּא וּלְאַבְיִ
בְּמַכִּילֵתִין דַּס"ז ע"ב דְּמִהֶתֶם מוּכַח דַּס"ל דְּטְבִילָה בְּזַמְנָהּ אִינָהּ מְצֻנָה אֲבָל ר' יוֹחָנָן ס"ל
דְּטְבִילָה בְּזַמְנָהּ מְצֻנָה וּכְדַס"ל לְהִירוּשְׁלָמִי וְלֹא מְצִינוּ בְּתַלְמוּדָא דִּידֵן חוֹלֵק ע"ז אֲלִיבָא
דַּר"י וּא"כ דִּין זֶה צ"ע: (טז) וּלְנִסְת מְנוֹסַת הַגּוֹף.

הַשֵּׁי"ף בַּס"ק ב' תְּמָה בְּזֶה עַל הַמְחַבֵּר וְעֵינֵן בְּסַפֵּר מִנ"י מ"ש בְּזֶה וְתוֹכֵן דְּבַרִּיו דְּמָה שְׁפַתְב
הַמְחַבֵּר כְּגוֹן קְפִיצָה וְכִיּוֹצָא בְּהָ ר"ל כְּגוֹן אֲכָלָה שׁוּם אוּ פְלִפְלֵ דְהִיָּנוּ וְסִתּוֹת הַגּוֹף ע"י
אוּנְס אֲבָל בְּנִסְתוֹת הַגּוֹף עַל יְדֵי מְקָרִים בְּגוֹפָהּ הַקְּבוּעוֹת לְיוֹם יְדוּעַ הָוִי כְּמוֹ שְׂאָר וְסִתּוֹת
גְּרִידָא וּדְבַרִּיו נְכוּנִים: קַפָּה (א) הַחֻזְקָה נִדָּה בְּשִׁכְנוּתִי.

וְעֵינֵן בְּתִשׁוּבוֹת מִהִרִּי"ק סִי פ"ז דְּמִשְׁמַע שְׁם דְּלַעֲנִין מְלַקוֹת א"צ שׁוּם רְאָיָה אֱלֵא פִינוּ
דְּהוֹחֻזְקָה אֲצִלְנוּ כ"ש ע"פ דְּבוּרָה מְקָרִי חֻזְקָה אֱלֵא דְלַעֲנִין מִיְתָה בְּעֵינֵן נְמִי רְאָיָה כְּגוֹן
שְׁהִיָּה בְּנָה פְּרוּף אַחֲרֵיהּ וְכַדוּמָה לֹו וּבְתִשׁוּבַת הַרְמָ"א נְמִי מִשְׁמַע כֵּן דְּמִיָּקָרִי חֻזְקָה אַע"פ
שְׁלֵא הָיָה אֱלֵא ע"פ דְּבוּרָה פִינוּ שְׁהוֹחֻזְקָה ע"י כֵּן אֱלֵא שְׁמִשְׁמַע שְׁם שְׁחִילֵק בֵּין שְׁהִיא
הוֹחֻזְקָה ע"פ דְּבוּרָה דִּינָה דָּאז מְהִנִּי אַמְתְּלָא אוּ ע"פ אַחֲרִים דָּאז לֹא מְהִנִּי אַמְתְּלָא יַע"ש
וְעֵינֵן בְּבִי"ש בַּא"ע סִי י"ט מ"ש עַל הַמִּהִרִּי"ק וְעֵינֵן בְּשׁו"ת פ"י מַא"ה ע"ס א' וְע"פ
דְּבַרִּי מִהִרִּי"ק נ"ל לִינִישְׁב מ"ש הַרְמָב"ם פ"א דְּהִלְכוֹת א"ב דִּין כ' וְנ"ל מִי שְׁהוֹחֻזַק בְּשִׂאָר
בְּשִׂר דְּנִין בּוּ עַל פִּיו אַע"פ שְׂאִין שְׁם רְאָיָה בְּרוּרָה שְׁנָה קְרוּב וּמְלַקִּין וְשׁוֹרְפִין עַל חֻזְקָה
זֹו וְכו' וְרְאָיָה לְדִין זֶה מֵה שְׁדָנָה הַתּוֹרָה בְּמַקְלָל אֲבִיו וּמְכָה אֲבִיו שְׁיִוִּמַת וּמִנִּין לְנוּ רְאָיָה
בְּרוּרָה שְׁנָה אֲבִיו אֱלֵא בְּחֻזְקָה עַכ"ל וְהָק' בְּתִשׁוּבַת חַה"ש דְהָא בְּש"ס אֲמָרִינוּ מִשׁוּם
דְּאֲזִלְנוּ בְּתַר רַבָּא וְרוּב בְּעִילוֹת בְּבַעַל יַע"ש וּלְפִי דְבַרִּי מִהִרִּי"ק לְק"מ שְׁכ' דְּבַעֲיָנוּ גְבִי
עוֹנֵשׁ מִיְתָ רְאָיָה עִם חֻזְקָה כְּגוֹן שְׁנוּהַג עִמָּה כְּאִישׁ וְאִשְׁהָ אוּ בְּנָה פְּרוּף אַחֲרֵיהּ וּא"כ הָא

דאָמרינו בש"ס רוב בעילות בבעל דוקא שידעינו בונדאי שנוהג עמה פבעל וכו' עליה
בכל עת אז אָמרינו דאָזלינו בַּתּר רַבָּא אַף זֶה גּוֹפֵא לֹא יִדְעִינוּ אַף פִּשְׁנִישְׁאָה לִפְנֵינוּ ע"י
חֲנֻפָּה וקדוּשִׁין מ"מ לֹא יִדְעִינוּ אִם נֶהֱג עִמָּה פְּדָרָה אִישׁוֹת וכו"ש בב"ש שֶׁם דָּאָף
פִּשְׁנִישְׁאָה לִפְנֵינוּ מ"מ לֹא הָיָה פְּנֻדָּאֵי רֵאִינוּ שְׁבַעֲלָה אֶלָּא מְחַמַּת הַחֲזִיקָה שְׁנוּהֶג עִמָּה פִּאִישׁ
עִם אִשְׁתּוֹ בְּשֶׁאֵר מִיְלֵי מְסַתְמָא בְּעַל וְזוֹ מִיְקָרֵי חֲזִיקָה וכו"ת דְּלִמָּא מְשׁוּם חֲזִיקָה לְחֻד פִּינוּ
שְׁנֵהֶג עִמּוֹ פֶּאֶב עִם בְּנוֹ מְסַתְמָא זֶה הוּא בְּנוֹ וּמנ"ל דְּאָזְלִינוּ בַּתּר רַבָּא לְחֻדָּא ז"א
דְּבִשְׁלָמָא אֵי קִים לִיהָ לֹאֵב שְׁזָה הוּא בְּנוֹ וְאֵנָּה חֲזִינוּ בְּמָה שְׁמַתְנֵהֶג עִמּוֹ פֶּאֶב שְׁפִיר מִיְקָרֵי
חֲזִיקָה אֶבֶל אֵי אִיהוּ גּוֹפִיָּה לֹא קִים לִיהָ אֵנָּה מְנָא יִדְעִינוּ דְּלִמָּא אִיהוּ טְעָה וְסָבֵר שֶׁהוּא בְּנוֹ
וּמִש"ה מְתַנְהֶג עִמּוֹ פֶּאֶב עִם הַבֵּן וּבְאַמַּת זִינְתָּה אִמּוֹ עִם אַחֵר א"ו דְּאָזְלִינוּ בַּתּר רַבָּא
וְאִיהוּ יִדְעֵ שְׁרֹב בְּעִילוֹת עִמּוֹ וְאֵנָּה חֲזִינוּ שְׁמַתְנֵהֶג עִמּוֹ פֶּאֶב וּמְחֻזְקוֹ לְבָן מִיְקָרֵי שְׁפִיר
חֲזִיקָה וְתַרְתִּי מוֹכַח אַח"ז שְׁמַעְתִּי שֶׁכ' פֶּעִין זֶה בִּס' תְּבוּאָת שׁוּר: פְּתַב הֶרְמֵב"ם שֶׁם בִּפ"א
דִּין כ"א אִישׁ וְאִשָּׁה שְׁפָאוּ מְמַדִּינַת הַיָּם הוּא אֹמֵר זֹאת אִשְׁתִּי וְהִיא אֹמֶרֶת זֶה בְּעִלִּי אִם
הַחֲזִיקָה בְּעִיר לְמ"ד יוֹם שֶׁהִיא אִשְׁתּוֹ הוֹרְגִין עָלֶיהָ מְשׁוּם א"א עכ"ל מוֹכַח מְדַבְּרֵי אַע"פ
שְׁלֹא הַחֲזִיקָה ע"י דְּבוּרָם הָיוּ הוֹרְגִין עָלֶיהָ מִיְהוּ לְדַבְּרֵי מַהֲרִי"ק צְרִיף גְּמִי רֵאִיָּה לְעַנְּוֹ
ד"נ שְׁנֵהֶגוּ פִּאִישׁ וְאִשָּׁה מִשָּׂא"כ לְעַנְּוֹ מְלָקוֹת תּוֹ כ' הֶרְמֵב"ם שֶׁם דִּין כ"ג הָאֵב שְׁאָמֵר
בְּתִי מְקוֹדֶשֶׁת הִיא לְזָה אַע"פ שֶׁהוּא נֶאֱמָן אִם זִינְתָּה אִינָּה נִסְקֶלֶת עַל פִּיו וכו' וְכֵן הָאִשָּׁה
שְׁאָמְרָה מְקוֹדֶשֶׁת אֲנִי אִינָּה נֶהֱרַגְתָּ עַל פִּיהָ עַד שִׁיְהִי שֶׁם עֲדִים אוֹ חֲחֻזֶּק ע"כ וְהוּא
מְגַמְרָא דַּמְס' קְדוּשִׁין פ' הָאוֹמֵר מוֹכַח אַע"ג דְּהִיא נֶאֱמַנְתָּ לְעַנְּוֹ לְשׁוֹנִי' נִפְשָׁה חֲתִיקָה
דְּאִיסוּרָא מ"מ אִינָּה נֶהֱרַגְתָּ עַל פִּיהָ וְה"ה דְּאִינוּ לֹקֵה ע"פ וַיֵּשׁ לְתַמּוּהָ דַּבְּפ' כ' מִהֲלָכוֹ'
הַנְּ"ל כ' וְז"ל מִי שְׁפָא בְּזִמְן הַזֶּה וְאָמֵר פֶּהֶן אֲנִי אִינוּ נֶאֱמָן וְאִין מְעַלִּין אוֹתוֹ לְפַהֲנָה ע"פ
וְלֹא יִקְרָא בְּתוֹרָה א' וְלֹא יִשָּׂא אֶת כַּפָּיו וְלֹא יֵאָכֵל בְּקִדְשֵׁי הַגְּבוּל עַד שִׁיְהִי לוֹ ע"א אֶבֶל
אוֹסֵר עֲצָמוֹ בְּגְרוּשָׁה זִוְנָה וְחֻלְלָה וְאִינוּ מְטַמָּא לְמַתִּים וְאִם נִשָּׂא אוֹ נִטְמָא לֹקֵה וְהַנְּבַעֲלַת
לוֹ סִפְקָא חֻלְלָה עכ"ל ק' דְּהִיכִי מִיְרִי אֵי בְּדָלָא אִיִּתְחַזַּק הָא פְּתַב לְעִיל אַע"ג דְּנֶאֱמָן לְשׁוֹנִי'
עֲצָמוֹ ח"ד מ"מ אִינוּ מֵת ע"פ עֲצָמוֹ וְה"ה דְּאִינוּ לֹקֵה וְאִי דְּמִיְרִי בְּדִאִתְחַזַּק לְמ"ד יוֹם
אַמְאִי הִיא סִפְקָא חֻלְלָה וְאִינָּה לֹקֵה כַּמ"ש הַמ"מ הָא כ' לְעִיל הִיכָא דְּאִיִּתְחַזַּק ל' יוֹם הָיוּ
נֶהֱרַגִין עָלֶיהָ וְגַם קָשָׁה אִיִּף אִיִּתְחַזַּק פִּינוּ דְּאִינוּ נֶאֱמָן לְשׁוּם דְּבָר אִיִּף יָכוֹל לְהַתְחַזַּק
וּבְמִשְׁנָה לְמִלְּךָ הֶרְגִישׁ בְּזָה וְגַם דְּבָרֵינוּ תְּמוּהִים שֶׁם שֶׁכ' וְז"ל וּלְפִי מַה שְׁפִירְשָׁנוּ דְּבִהֲחֻזַּק
מִיְרִי נִרְאָה דְּאִין הָאִשָּׁה לֹקֵה עַל פִּיו מִמָּה שְׁהַחֲחֻזַּק הוּא בְּעֲצָמוֹ בְּכַהֵן עכ"ל וְלֹא יִדְעִתִּי
פְּוֹנְתּוֹ דַּמ"ש מְהָא שְׁפִסְקָא הֶרְמֵב"ם בְּאִישׁ וְאִשָּׁה שְׁפָאוּ מִמָּה"י וכו' שְׁאֵם הַחֲחֻזֶּקוֹ נֶהֱרַגִין
עָלֶיהָ דְּאִפִּי אַחֲרֵים נֶהֱרַגִין ע"פ חֲחֻזַּתָּה שְׁהַחֲחֻזֶּקוֹ א"ע וצ"ע וְהִיכָא שְׁהַחֲחֻזֶּק א"ע אִם
מְהִיִּי הַכְּחָשָׁה אַח"כ עֵינֵין בְּתוֹשׁוֹ חַה"ש סִי"י שֶׁם שְׁהַאֲרִיף מְאֹד וּמְסִיק דְּלֹא מְהִיִּי וּפְשׁוּט
הוּא פִּינוּ דְּהָיוּ סוֹקְלִין וְשׁוֹרְפִין עַל הַחֲחֻזָּה מַה יוֹעִיל הַכְּחָשָׁה דִּידָּהָ דָּאֵם מוֹעִיל הַכְּחָשָׁה
א"כ מַה שְׁדַּנִּין בּוֹ מִיתָה אוֹ מְלָקוֹת הֵינֵינוּ עַל פִּיו וְאִין עוֹנְשִׁין עוֹנֵשׁ הַגּוֹף עַל פִּיו כ"א ע"פ
עֲדִים: וּבְאַמַּת לֹא זְכִיתִי לְהַבִּין מַה שֶׁהָק' הַטּוֹר עַל הֶרְמֵב"וֹ וְז"ל וְכִי עֲדִיר הַחֲחֻזָּה נִדָּה
בְּשִׁכְנוּתֶיהָ מְאָמְרָה בְּפִירוּשׁ טְמֵאָה נִדָּה עכ"ל דְּוֹנְדָּאֵי חִילוּק גְּדוּל יֵשׁ בִּינֵיהֶן שְׁהָרִי ע"פ
חֲחֻזָּה סוֹקְלִין וְשׁוֹרְפִין וּמוֹכַח דְּאִפִּילוּ לֹא נִתְחַזַּק אֶלָּא עַל פִּיהֶם וכו"ש הֶרְמֵב"ם בְּאִישׁ
וְאִשָּׁה שְׁפָאוּ מִמָּה"י וכו' וְכַמֶּשׁ"ל וְאֵלוֹ הָאִשָּׁה שְׁאָמְרָה מְקוֹדֶשֶׁת אֲנִי אִינָּה נֶהֱרַגְתָּ עַל פִּיהָ
וְכַמּוֹ שְׁמִסִּים הֶרְמֵב"ם עַד שִׁישׁ שֶׁם עֲדִים אוֹ עַד שְׁתַּחֲחֻזַּק עכ"ל וְאִם פֶּן ע"כ הַחֲחֻזָּה

נדה בשכנותיה גרע מאמירה דידה דאלו ע"י אמירה דידה אין עונשין עונש הגוף וכמ"ש הרמב"ם ועל ידי החזקה שהחזקה אצל השכנים מלקין אותו וז"ש הרמב"ן דכונאי משוינו פינו דמלקין ע"י ומש"ה אע"ג דבאמירה דידה מהני אמתלא מ"מ היכא דאיתחזק ע"ז אצל שכניה ל"מ אמתלא שוב ראיתי.

בס' באר שבע סימן ע"ה שהרגיש בזה והק' גם פן על הטור דמה ענין אמירה דידה לחזקה וכמ"ש והנאני שפוננתי לדעתו: ועיין בפרישה שפתב לחלק בין קודם מעשה לאחר מעשה ודבריו דחוקים ואפילו לפ"ד קשה הא ע"י אמירה דידה אפילו לאחר מעשה אין עונשין משא"כ בהחזקה ואם פן החזקה גרע מאמירה דידה ומה מק' הטור ואפילו באשה שאמרה א"א אני ואח"כ אמרה פנויה אני אפשר היכא דאיתחזק על ידי אמירה דידה למ"ד יום מאד אני מסופק אם מהני אמתלא ומ"ש הפוסקים בא"ע סימן מ"ז דמהני אמתלא אפשר דכ"ז כ"ז דלא איתחזק ע"י אמירה דידה למ"ד יום אבל היכא דאיתחזק אפשר דלא יועיל אמתלא פינו דנהרגין ע"י מה"ת יועיל אמתלא וצ"ע: והנה בתשו' הרמ"א סימן ב' מקשה אהא דאמרינו החזקה נדה הי' בעלה לוקה ולא אמרו היא לוקה ור"ל דדוקא בעלה לוקה לפי שא"י מטומאתה וטהרתה מש"ה לגבי דידיה אזלינו בתר חזקת השכנים אבל לא לגבי דידה לפי שהיא יודעת בבירור לא אזלינו בתר חזקת השכנים ואח"ז מסיק דלרבנותא נקט בעלה לוקה דאפילו איהו דלא עביד שום מעשה לוקה ומכ"ש איהי דעבדה מעשה שלבשה בגדי נדותה דלוקה ומביא ראיה מהא דאמרינו ה"ת דשורפין על החזקה איש ואשה תינוק ותינוקת שגדלו בתוך הבית נסקלין ונשרפין זה ע"ז ולכמ"ש בתשו' חה"ש שם דגבי מיתות ב"ד שאני דכיון דקיי"ל דבעינן עד שיתיר עצמו למיתה מש"ה תו לית להו למימר שום פרי פינו דמעיקרא התירו עצמן למיתה ואמר ע"מ פן מש"ה לא יכולים להכחיש משא"כ במלקות ולפ"ז נסתר ראית הרמ"א אף בעלם מתשובת חה"ש הרמב"ם בפ' י"ב מהל' סנהדרין דפסק ואף במלקות בעינן שיתיר עצמו למלקות ואם פן ראית הרמ"א נכונה ועיין מ"ש סי' קצ"ה ע"ז: וראה זה מצאתי במהרש"א במס' יבמות דף פ"ח ע"ב שפתב אמה שהק' תוס' שם למאי דאסקינן דתרי ותרי ספקא דרבנן ומוקמי לה אחזקה אמאי נקט אשם תלוי אפילו חטאת איכא ועוד מאי קמשני בניסת לאחד מעדים היכא שבקינן ליה הא מחייב מיתות ב"ד דאוקמה אחזקה ע"ש וע"ז כתב מהרש"א וז"ל איכא למימר דלא קושיא הוא דלא אמרינן בפ' ד' אחין דב' וב' אוקמה אחזקה אלא למאן דמספק ליה אבל לגבי העד זה שאומר פרי לי לא אוקמי אחזקה עכ"ל ומביא ראיה מסוגיא דלקמן בעד א' ביבמו' שכתבו התוס' עצמן סברא זו יע"ש נמצא לפי דעת מהרש"א פשהוא אומר פרי לי לא קטלינן ליה ולדעתו צ"ל הא דקיי"ל סוקלין ושורפין על החזקה היינו פשאין אומר פרי לי מכ"ש לפי מאי דכתבינן לעיל דהא א"א למיקטליה עד שיתיר עצמו למיתה מש"ה תו לא מהימנינן ליה בהכחשתו אבל פשיאמר פרי לי מעיקרא לא שייך לגבין חזקה: ונמצא לפ"ז בנדון שכתוב בתשו' הרמ"א הדין פשוט להתיר שהבעל והיא טענו פרי נגד החזקה.

אף הא התוס' לא ס"ל הכי וגם יש לחלק בין חזקה דמעיקרא להחזקה שהחזקה עכשיו ועיין בס' נודע ביהודה בחלק אה"ע דף ס' ע"ב שכתב ג"כ פן ולפ"ז אף למ"ש מהרש"א דלא אמרינן אוקמינן אחזקה אלא למאן דמספק ליה אבל לא למי שאומר פרי לי כ"ז דוקא בחזקה דאמרינן אוקמה אחזקה קמייטא הוא דמהני פרי דידיה משא"כ בחזקה

דְּהַשְׁתָּא שְׁהוּחֻק לְפָנֵינוּ כְּהַאי דַּמַּס' קְדוּשִׁין בְּאִישׁ וְאִשָּׁה וְכו' לָא מְהַנִּי בְּרִי וְאַתִּי הַסּוּגִיא כְּפִשְׁטִי: (ב) הֶחֱכַם נְאֻמָּן וְטַמְאָה הִיא.

וְכַתֵּב בַּט"ז ס"ק ג' וְהוּא נְאֻמָּנוּת דְּחֶכְמָה כְּפִי הִינּוּ דְּוָקָא לְעֵנִין אִיסוּר אַבְל לְעֵנִין מְמוֹן מְמוֹן לְהַפְסִיד פְּתוּבְתָה אִין הֶחֱכַם נְאֻמָּן יוֹתֵר מִשְׁאָר עַד א' ע"כ אַע"ג דַּלְמ"ש הָרָא"ש בַּפ' הַמְדִיר דְּמִינֵי בְּהוֹכְחָשָׁה עַל פִּי עֵדִים נְסִיפֵר הָרָאָה שֶׁל הַרְמַבַּ"ן שְׁכַתְּבֵי הָרָא"ש בְּשִׁמּוֹ בְּשִׁבְעוֹת אִם פֶּן י"ל לְעֵנִין אִיסוּר גַּם פֶּן אִינוּ נְאֻמָּן הָעֵד הָרָאשׁוֹן מְפָל מְקוֹם פִּינּוּן שְׁקִיבֵל פֶּן מְרַבּוּתֵי הַסְּפִים פֶּן לְעֵנִין אִיסוּר כ"כ בַּס' בִּי"ש סִימָן קט"ו וּבִתְשׁוּבַת הַרְמַבַּ"א ס' ס"ו פֶּתֵב בְּאִיסוּר דְּרַבְּנָן אִין הָרָאשׁוֹן יְכוּל לְהַכְחִישׁ אֶת הַשְּׁנֵי וְכַתֵּב בַּס' בִּי"ש שֶׁם דְּלָאוּ בְּכָל אִיסוּר דְּרַבְּנָן פֶּן הוּא אֵלָא דְּוָקָא בְּאִיסוּר חֲמָאָה שְׁקַל יוֹתֵר מִשְׁאָר אִיסוּר דְּרַבְּנָן כַּמ"ש בְּתְשׁוּבָה שֶׁם לְכוּ בְּכַתְּמֵי אַע"פ שֶׁהוּא מְדַרְבְּנָן מ"מ יוֹכֵל הֶחֱכַם לְהַכְחִישׁ אוֹתָהּ: הָר"ן בְּכַתְּבוֹת שֶׁם הִבִּיא בְּשֵׁם הָרָאב"ד אֵהָא דְּאַמְרִינוּן הֵתֵם וְשִׁמְשִׁתּוּ נִדְּהָ ה"ד אִי דִּינְדַע נְפְרוּשׁ.

אִי דְּלָא יָדַע נְסִמּוּךְ עָלֶיהָ וְאַמַּאי לָא מוֹקִי כְּפִשְׁתָּא הוּדְהָ ע"ז שְׁשִׁמְשִׁתּוּ נִדְּהָ. וְתִי בְּשֵׁם הָרָאב"ד דְּהִיא אִינְהָ נְאֻמָּנַת מְשׁוּם דְּאִין אָדָם מְשִׁים עֲצָמוֹ רְשָׁע וְהָר"ן חוֹלֵק ע"ז.

דְּלְעֵנִין מְמוֹן נְאֻמָּנַת לְהַפְסִידָה פְּתוּבְתָה וְכ"כ הַמ"מ וּבִתְשׁוּבָה חַה"ש כ' שְׁדַבְּרֵי הָרָאב"ד תְּמוּהִים דְּהָא אֲמַרִינוּן בְּסוּף נְדָרִים הָאוּמְרַת טַמְאָה אֲנִי לָךְ יֵשׁ לָהּ פְּתוּבְתָה בְּמַאי עֲסָקִינוּן אִילִימָא בְּאַשְׁתִּי יִשְׂרָאֵל אִי בְּרַצוֹן פְּלוּם יֵשׁ פְּתוּבָה כו' וְשִׁמְעִינוּ דְּלָא אֲמַרִינוּן אִין אָדָם מְשִׁים עֲצָמוֹ רְשָׁע לְעֵנִין מְמוֹנָא וְכָל הַמְּחַבְּרִים פְּסָקוּ לָהּ עַכ"ל וְל"ק מִיָּדֵי הָא פְּתָבוּ הַתּוֹס' בְּרִישׁ מְסַכַּת בְּבָא מְצִיעָא וּבְכַרִיתוֹת אֵהָא דְּאַמְרוּ לוֹ אַכְלָת חֵלֵב וְכו' אִם יִרְצָה לּוֹמֵר מִזִּיד הֵייתִי הָא קִי"ל אִין אָדָם מְשִׁים עֲצָמוֹ רְשָׁע וְתִירְצוּ דְּאַמְרֵי אֲדַרְבָּה שְׁרוּצָה לְעֵשׂוֹת תְּשׁוּבָה שְׁלָא לְהִבִּיא חוֹלִין לְעֵזְרָה וּמִזָּה הִבִּיא רָאָה בְּתְשׁוּבָה רַלְב"ח ס' קי"ז דְּבַנְדוּן שְׁאָם לָא נְאֻמִין לְדַבְּרֵי עוֹשָׂה אִיסוּר הָרִי הוּא נְאֻמָּן לְעֲצָמוֹ לְעֵשׂוֹתוֹ רְשָׁע וְא"כ בְּשִׁלְמָא הֵתֵם בְּנְדָרִים שְׁאֲמַרָה טַמְאָה אֲנִי לָךְ שְׁאֲסוּרָה עָלֵי נְאֻמָּנַת וְאִם לָא נְאֻמִינָה הִיא עוֹשָׂה אִיסוּר וְגַם מְכַשִּׁילָה לְבַעֲלָהּ מִשְׁא"כ בְּאוּמְרַת שְׁשִׁמְשִׁתָּה נִדְּהָ מַה תּוֹעֵלַת יֵשׁ בְּהַגְדָּתָה וְהוּדְאָתָה מַה דְּהוּי הוּי וְאִי מְשׁוּם מְפָאן וְלִהְבָּא יְכוּלָה לּוֹמֵר שְׁאֲח"כ נְטַמְאָה מִשְׁ"ה ס"ל לְהָרָאב"ד דְּאִינְהָ נְאֻמָּנַת אִפִּי לְעֵנִין לְהַפְסִידָה פְּתוּבְתָה פְּנ"ל פְּנוּנַת הָרָאב"ד ז"ל: וְלִפ"ז צ"ע בַּש"ע י"ד ס' קע"ז סְעִיף י"ב הַמְּקַבֵּל מְעוֹת לְחֻצֵי רִינוּחַ וְטוֹעֵן שְׁמִלְנָה בְּרִיבִית הוּא אִינוּ נְאֻמָּן וְהוּן דְּבַרִי הַסְּמ"ג וְכ' אִפִּי אִי בְּעֵי פֶטֶר נְפִישׁוֹ בְּפִרְעָתִי אוֹ לַהֲד"מ אִינוּ נְאֻמָּן.

דְּאִין אָדָם מְשִׁים עֲצָמוֹ רְשָׁע וְכ"כ בַּש"ף וְבַט"ז שֶׁם נְאֻמַּי אִינוּ נְאֻמָּן דְּהָא אִי לָא מְהַמְנִינּוּן לִיהָ עוֹשָׂה אִיסוּר שְׁנוּתֵן רִיבִית וְיֵשׁ לְהֶאֱרִיף בְּזָה אֵלָא שְׁאִין פֶּאן מְקוּמוֹ: (ג) וּבְלִיל הַתְּעֵנִית. בַּמַּנ"י מְסוּפֵק אִי הַלִּילָה שְׁלִפְנֵי הַתְּעֵנִית קְאָמֵר אוֹ הַלִּילָה שְׁאַחַר הַתְּעֵנִית מְשׁוּם דְּבִקְדָשִׁים הַלִּילָה הוּלָךְ אַחַר הַיּוֹם וְהַתְּעֵנִית בְּמְקוֹם קְרָבָן וּמְסִיק בְּשֵׁם מְהַרְש"ל דְּרָאוּי לְנִהוּג שְׁלָא לְאַכּוֹל בְּשָׂר וְיִין בְּלִילָה שְׁלִפְנֵי הַתְּעֵנִית וְשְׁלֵאַחַר הַתְּעֵנִית וְעֵינֵין בַּמ"א ס' תַּק"פ וְבַס' א"ר ס' ק"ץ וּבַמ"א ס' תַּקנ"ח כ' בְּשֵׁם מְהַרְי"ל וְנ"ל דְּכַמְּהָ מִינֵי תְּעֵנִית שְׁלֵ תְּשׁוּבָה אֲשַׁכְּחֵן דְּאִין לְאַכּוֹל בְּמוֹצָאֵי הַתְּעֵנִית בְּשָׂר וְיִין מְשִׁמַע לְאַחַר הַתְּעֵנִית קְאָמֵר וְכוּ כ' בַּט"ז אֲנִרְחַ חַיִּים ס' שַׁל"ד ס"ק כ': (ד) וְהֵאשָׁה א"צ כְּפָרָה.

כּן הוּא בְּמִרְדְּכִי בְּשֵׁם מֵהֶר"מ מְשׁוּם דְּהִיא לָא עֲבָדָה מִיַּד וִי"ל ע"ז מְסֻנְגֵיָא דְשִׁבּוּעוֹת דִּי"ח דְּבַעֵי לְאוּקְמֵי מִתְּנִי' דְּנִדְּהָ נִמְצָא עַל שְׁלוֹ טְמֵאִים וְחִיָּיבִים בְּקִרְבָּן דְּמִיָּרִי שְׁלֵא בְּשַׁעַת נִסְתָּה וְהִפְרִישָׁה דְאִיךְ אֶפְשָׁר לְאוּקְמֵי חִיּוּבָא דְהֵתֵם מְשׁוּם פְּרִישָׁה אִמְאֵי נְקֻט חִיָּיבִים לְשׁוֹן רַבִּים דְאָרְף הִיא חִיָּיבָת הָא אֶפְרִישָׁה הִיא פְּטוּרָה.

וּמִיָּהוּ י"ל דְּבִאָמַת הָוֵי מְצִי לְהַקְשׁוֹת הֵכִי אֵלָא דְעֵדִיפָא מִיָּנִיָּה פְּרִיךְ הֵתֵם הָא נִמְצָא קְתָנִי וּבִלֵּא"ה הָוֵי מְצִי לְדַחֲתוֹת נְמִי דֵא"א לְאוּקְמֵי הֵכִי מִכַּח סִיפָא דְנִמְצָא עַל שְׁלָה לְאַחַר זְמַן וּכְמ"ש תּוֹסְפוֹת וְעֵינָן לְקַמְן סִי ק"ץ מ"ש בְּזָה: קפּו (א) נִסְתָּ קְבוּעֵ.

כ' הֶר"ד עֲרַמָּאָה דְאֶשְׁהָ שְׁלֵא רְאָתָה מְעוּלָם דְהֵינּוּ בְּתוּלַת דְמִים בְּחִזְקָתָה קֵאֵי וֵא"צ בְּדִיקָה לְבַעֲלָהּ וּכ"כ בְּתִשׁוּבַת ח"צ סִי' מ"א וֵא"ג דְאֶמְרִינָן בְּש"ס מְשִׁהֲגִיעוּ לְפִרְקוֹן נְשִׁים בּוֹדְקוֹת אוֹתָן הֵינּוּ לְטְהָרוֹת: (ב) וּלְהַרְמֵב"ם וְהֶרָא"ש.

כ"כ הֶרָא"ש לְדַעַת הֶר"ח וְהִיא י"מ שְׁהֵבִיא רִש"י בְּסֻנְגֵיָא וּמָה שְׁהַקְשָׁה רִש"י עַל פִּי זָה דֵא"כ תְּקֻשֵׁי דִר"י אֲדִר"י עִמ"ש בְּסִימָן זָה: (ג) וֵא"צ לְבִדּוּק עֲצָמָן אַחַר כָּל תְּשֻׁמִישׁ כּו'. וְלֵא מְקַנְחִין עֲצָמָן וּכּו' וּלְמַחֵר צְרִיכִין בְּדִיקָה וּכּו' הִלְשׁוֹן מְגֻנְמָגֵם מְאֹד דְמַעֲיָקְרָא אֲמַר וֵא"צ לְבִדּוּק עֲצָמָן אַכ"ת וּכּו' וְאַח"כ אֲמַר מְקַנְחִין עֲצָמָן כָּל הַלֵּילָה בְּעֵד הָרִי דְצְרִיכָה בְּדִיקָה וְגַם מ"ש אַח"ז וּלְמַחֵר צְרִיכָה בְּדִיקָה אִין לּוֹ הַבְּנָה אֲמָנָם לְשׁוֹן הַרְמֵב"ם מְתוּקוֹן וְנ"ל הַמְשֻׁמֵּשׁ מְטָתוֹ פְּעֻמִּים רַבּוֹת אִינּוּ צְרִיכִין לְבִדּוּק שְׁנֵי עֵדִים שְׁלָהֶם עַל כָּל בִּיאָה וּבִיאָה אֵלָא מְקַנְחֵת הוּא בְּעֵד שְׁלוֹ וְהִיא בְּעֵד שְׁלָה אַחַר כָּל בִּיאָה וּבִיאָה שְׁל כָּל הַלֵּילָה וּלְמַחֵר יְבַדְּקוּ הָעֵדִים ע"כ וְנִרְאָה לִי לְהַגִּי' בְּרַמ"א דִּמ"ש וְאִין צְרִיכִין לְבִדּוּק עֲצָמָן צ"ל לְבִדּוּק הָעֵדִים וְתִיבַת עֲצָמָן ט"ס וְקֵאֲמַר עוֹד אֵלָא מְקַנְחִין עֲצָמָן כָּל הַלֵּילָה בְּעֵד וּלְמַחֵר יְבַדְּקוּ הָעֵדִים וּמ"ש צְרִיכִין בְּדִיקָה ר"ל הָעֵדִים וּמ"ש קְנָחָה עֲצָמָה בְּעֵד וְאַבְדָּה לֵא תְשֻׁמֵּשׁ עוֹד עַד שֶׁתְּבִדּוּק עֲצָמָה וּכּו' ר"ל שְׁהִיא תְּבִדּוּק עֲצָמָה אֲבָל א"צ אַח"כ גַּם הָעֵד לְבִדּוּק אֵלָא תִנְיַח עַד לְמַחֵר בִּינוֹן שְׁמוּכִיחָה קֵיָים וּמוּכָח מְדַבְּרֵי הַרְמ"א דִּס"ל דְאֶפְי' לְדַעַת הָאוּמְרִים דְאֶשְׁהָ שְׁאִין לָהּ נִסְתָּ צְרִיכָה בְּדִיקָה לְפָנֵי הַתְּשֻׁמִישׁ וּלְאַחַר הַתְּשֻׁמִישׁ מ"מ לְפָנֵי הַתְּשֻׁמִישׁ וּלְאַחַר הַתְּשֻׁמִישׁ אִינּוּ שְׁוִין דְלִפְנֵי הַתְּשֻׁמִישׁ א"צ בְּדִיקָה אֵלָא פְּעַם הֶרָאשׁוֹן שְׁל אוֹתוֹ הַלֵּילָה אֲבָל לְאַחַר תְּשֻׁמִישׁ צְרִיכָה שֶׁתְּבִדּוּק עֲצָמָה אַחַר כָּל תְּשֻׁמִישׁ דֵאל"כ אִיךְ כ' דָּאָם נְאָבֵד הָעֵד אֲסוּרָה לְשֻׁמֵּשׁ עַד שֶׁתְּבִדּוּק עֲצָמָה הוּאִיל וְאִין לָהּ נִסְתָּ הָא בִלֵּא"ה צְרִיכָה בְּדִיקָה לְפָנֵי תְשֻׁמִישׁ בְּאֶשְׁהָ שְׁאִין לָהּ נִסְתָּ א"ו פְּדִאֲמָרוּ אֵלָא שְׁאִין לְדִין זָה הַכְּרַח מְהַרְמֵב"ם דֵא"ל דְהַרְמֵב"ם מִיָּרִי בְּאֶשְׁהָ שְׁיֵשׁ לָהּ נִסְתָּ וּלְשִׁיטָתוֹ אֲזִיל דִּס"ל אֶפְי' בְּאֶשְׁהָ שְׁיֵשׁ לָהּ נִסְתָּ צְרִיכָה בְּדִיקָה לְאַחַר תְּשֻׁמִישׁ אֲבָל לֵא לְפָנֵי תְשֻׁמִישׁ כ"א לְצַנּוּעוֹת מִש"ה כ' שְׁפִיר דְדוּקָא הִיכָא דְנְאָבֵד הָעֵד הוּא דְצְרִיכָה בְּדִיקָה אֲבָל בְּאֶשְׁהָ שְׁאִין לָהּ נִסְתָּ לְעוֹלָם צְרִיכָה בְּדִיקָה לְפָנֵי הַתְּשֻׁמִישׁ בְּכָל בִּיאָה וּבִיאָה.

וְכּוֹן י"ל לְדַעַת הֶרָא"ש דְפָסֵק כֶּר"ח ג"כ י"ל דְהֶסְנְגֵיָא דְהֵתֵם מִיָּרִי בְּיֵשׁ לָהּ נִסְתָּ וּלְטְהָרוֹת וּכְמוֹ שְׁפִירִשְׁתִּי שָׁם אֲבָל בְּאִין לָהּ נִסְתָּ י"ל לְדַעַת ר"ח דְלְעוֹלָם צְרִיכָה בְּדִיקָה דְלִפְנֵי תְשֻׁמִישׁ בְּכָל תְשֻׁמִישׁ וְתְשֻׁמִישׁ אֶפְי' שְׁל לֵילָה אַחַד גַּם מָה שְׁפָסֵק הַרְמ"א דֵא"צ לְבִדּוּק הָעֵדִים בְּלֵילָה נְמִי אִינוּ מוּכְרַח מְהַרְמֵב"ם דִּי"ל דְהַרְמֵב"ם וְהֶסְנְגֵיָא מִיָּרִי בְּיֵשׁ לָהּ נִסְתָּ אֲבָל בְּאִין לָהּ נִסְתָּ אֶפְשָׁר דְצְרִיכָה לְבִדּוּק הָעֵדִים מְקוּנָם וְהַדְבָּר צְרִיךְ תְּלִמּוּד (שׁוּב רֵאִיתִי

שגם בס' כו"פ הרגיש ג"כ בנה אף סוף דבריו לא ידעתי פנונתו): (ד) הואיל ואין לה נסת.

כ' מוהרמ"פ דאפי' אשה שאין לה נסת אם היא מעוברת אין צריכה בדיקה: בש"ך ס"ק א' ו"ל והיגו דקתני נשאת וראתה דם מחמת תשמיש משמשת פ"א ב' ג' משמע דקמיינתא לא ממנינא הוא עכ"ל הנה לדברים אלו יש לפרש בשני דרכים אחד דמוכח ע"כ דא"צ בדיקה לאחר תשמיש אפי' באשה שאין לה נסת מדנקט משמשת פ"א ב' וג' משמע דקמיינתא לאו ממנינא הוא ואי ס"ד דאשה שאין לה נסת צריכה בדיקה מיד אחר תשמיש תוך השיעור חיוב א"ת וכמ"ש התוס' דף י"ו ע"א ד"ה ב"ש אומרים כדי לידע אם היא רואה מ"ת וא"כ ה"ל לחשוב נמי ביאה קמיינתא א"ו דאשה שאין לה נסת א"צ בדיקה ומיירי שלא בדיקה עצמה מיד אחר תשמיש גם י"ל פנונתו דבא להוכיח שא"צ בדיקה לפני תשמיש אפי' אין לה נסת מדנקט ה"רואה דם מ"ת משמע שראתה מיד תוך שיעור כדי שתרד דאל"כ לא מיקרי מ"ת וכמו שכתבו הפוסקים לקמן סי' קפ"ז וא"כ קשה אמאי לא חשיב קמיינתא ממנינא א"ו שא"צ בדיקה לפני התשמיש וכ"ז שלא בדיקה לפני התשמיש אין לחשבה לרואה מ"ת דשפא ה' הנה קודם התשמיש עד שתבדוק א"ע גם קודם תשמיש ומצאה טהורה ומש"ה נקט משמשת פ"א ב' וג' ונמצא למידין מזה דאשה שראתה מ"ת כ"ז שלא בדיקה עצמה לפני תשמיש א"א לחשבה לרואה מ"ת וכ"כ הפרישה בסי' זה אלא שאיהו כ' לענין להפסידה פתובתה דכ"ז שלא בדיקה עצמה לפני התשמיש אין להפסידה פתובתה דשפא קודם תשמיש הנה דם (ועיין לקמן סי' קפ"ז שכתבתי סעד לדברי הפרישה) ולא ידעתי למה לא נימא סברא זו נמי כדי שלא לאסרה על בעלה וכן משמע מדברי הרמב"ן שכ' דצריכה בדיקה לפני התשמיש ולאחר התשמיש ב' ג' פעמים הראשונים ועיין לקמן סי' קפ"ז מ"ש שם וכ"כ הב"י שפן הוא דעת הרי"ף ולא הוצרך להזכירו וזו היא דעה ראשונה שכתב פאן בש"ע וק' דבדיקה דלפני התשמיש ל"ל דבשלא בדיקה ולאחר תשמיש צריכה דחיישינן הואיל ואין לה נסת אולי יש לה נסת ע"י מקרים בגופה כמו קפיצה וה"ה תשמיש כמ"ש הר"ן הביאו ב"י פאן אבל דלפני התשמיש מה יועיל בג"פ אם אתה חוששת לשפא ראתה הואיל ואין לה נסת לעולם ניהוש לה ודוחק לומר דחיישינן שפא מחמת חימוד תשמיש ראתה מש"ה מחזקין לה בג' פעמים דזו דוחק א"ו פדאמרון דאם לא בדיקה לפני תשמיש א"א לידע אם ראתה מ"ת או לאו: אמנם בס' מנ"י הבין כפי' הראשון וז"ל בריש סי' קפ"ז וז"ל משמשת ג"פ דהיגו עוד ב' פעמים כ"כ הפרישה והט"ז והש"ך והרמב"ם בפ"ב מהל' א"ב תיגן זה בלשונו וכ' וז"ל מי שראתה דם מ"ת ה"ז מותרת לשמש כשתטהר פעם ב'.

ראתה פעם ב' משמשת פעם ג' ראתה דם ה"ז אסורה לשמש אבל הטור והמחבר העתיקו לשון הש"ס וז"ל דדוקא קאמר משמשת ג"פ בלא פ"א וכ' הטעם לפי שהטור והמחבר ס"ל באשה שיש לה נסת דא"צ בדיקה לאחר התשמיש מש"ה קמיינתא לאו ממנינא הוא דמסתמא לא בדיקה עצמה אחר פ"א אבל הרמב"ם דפסק אפי' אשה שיש לה נסת צריכה בדיקה לאחר התשמיש ומסתמא בדיקה עצמה לאחר תשמיש מש"ה לדידיה קמיינתא ממנינא הוא כ"כ שם ומסתייע מדברי בעה"נ יעו"ש הרי שדעתו כפי' א' ודבריו תמוהים מאד ובמח"כ לא עיין יפה מ"ש בכוננת הרמב"ם דמש"ה חשיב קמיינתא ממנינא לפי דס"ל אשה שיש לה נסת צריכה בדיקה לא"ת הרי כ' המ"מ והר"ן וכ"כ הב"י בסי' זה

דלא תקשי להרמב"ם הא דמסקינן בש"ס דאשה לא תבדוק עצמה כדי לחייב בעלה א"ת אלמא דלא תבדוק ומתרצים דהרמב"ם מפרש דה"ק דתוה שיעור זה לא תבדוק אבל לאחר שיעור זה חובה עליה לבדוק וא"כ אף לדברי הרמב"ם עכ"פ תוה שיעור חייב א"ת לא תבדוק וא"כ אף לדעתו א"א למחשב ראיה קמיתא כיון שלא בדקה עצמה תוה שיעור זה.

ומיהו זה יש ליישב דה"ק כיון שחוב עליה לבדוק הוא בעד שלו והיא בעד שלה א"כ י"ל דראיה קמיתא ממניינא וכגון שנמצא בעד שלו. ועכ"ז אין מקום לדבריו שהרי הטור והש"ע פתבו בזה"ל אשה שראתה דם מיד בכדי שתירד מן המטה אלמא דמייירי שפדק' עצמה מיד ואפ"ה פתבו בזה"ל משמשת פ"א ב' וג' וא"כ מה חילוק יש בין הרמב"ם והטור והש"ע אחר דאינהו נמי מייירי שפדקה מיד אבל לפי מה שפכתתי לעיל ניתא דרמב"ם ס"ל דצנועות בודקות לפני התשמיש מש"ה לדידנ' קמיתא ממניינא הוא דמייירי מצנועות ורוב נשים מסתמא צנועות הן לענן בדיקה משא"כ להטור והש"ע דלא ס"ל כן אלא דאפי' צנועות אינן רשאין להחמיר על עצמן שלא יהא לבו נוקפו מש"ה קמית' לאו ממניינא הוא מש"ה נקטי משמשת עוד ג"פ בלא קמיתא: וא"כ יצא מזה חידוש דין דכ"ז שלא בדקה עצמה לפני תשמיש אע"ג דמצאה א"ת תוה שיעור חייב א"ת אפ"ה אינה בכלל רואה מ"ת אף הט"ז והש"ע והפרישה לא ס"ל כן.

וכתבו דהא דנקט משמשת ג"פ היינו עם הפעם הראשון גם הראיה שהבאתי לעיל מדברי הרמב"ם דמצריף באשה שאין לה נסת שתבדוק ג"פ לפני תשמיש ולאחר התשמיש. וכ"כ הב"י לדעת הר"י וכו' הא דלא הזכיר הר"י מבדיקה מלפני התשמיש לפי שהוא דבר פשוט ולא הוצרך להזכירו דכל דצריכה בדיקה לא"ת ה"ה לפני תשמיש ודבריו תמוהים דבשלקמא לא"ת צריכה בדיקה היינו משום כיון דאין לה נסת יש לחוש דוסת' תלי' ע"י מקרי' כמו תשמיש וקפיצה וכמ"ש הר"ן לדעת הר"י א"כ לפני התשמיש מה"ת דצריכה בדיקה ואי דחיישת כיון דאין לה נסת שפא ראתה וא"כ מה"ט לעולם תהא צריכה בדיקה לפני התשמיש ומ"ש ג"פ הראשונים דצריכה א"ו דא"א להחזיקה ברואה מ"ת אם לא שפדקה עצמה לפני התשמיש מש"ה מצריף הרמב"ם בדיקה לפני התשמיש ג"פ הראשונים ומטעם זה כ' הב"י לדעת הר"י שיהם דברים פשוטים כיון דמצריף הר"י בדיקה לא"ת כדי להחזיקה לרואה מ"ת א"כ ונדאי דצריכה נמי בדיקה לפני התשמיש דא"א להחזיקה לרואה מ"ת אם לא בדקה עצמה לפני התשמיש דתלינן שראתה פכר ועמה עינתי ונ"ל שאין מזה ראיה דא"ל דטעם הרמב"ם כמ"ש רש"י בגמ' דף י"א ע"ב דהא דאצרכו רבנן לבדיקה לפני התשמיש אע"ג דכל הנשים בחזקת טהרה לבעליהן היינו טעמא כיון דאצרכו רבנן לבדיקה דא"ת משום טהרות מש"ה אצרכוה לבדיקה לפני תשמיש לבעלה אלמא דהיכא דצריכה בדיקה לא"ת משום טהרות צריכה נמי בדיקה לפני תשמיש לבעלה אע"ג שהיא בחזקת טהרה לבעלה מכ"ש באשה שאין לה נסת לשיטת הר"י דס"ל דצריכה בדיקה א"ת משום בעלה כדי לידע אם רואה מחמת תשמיש או לאו מכ"ש דצריכה בדיקה נמי באותן ג"פ גם לפני התשמיש דהכא איכא הפל לבעלה וכ"ש הוא מהתם דאידי משום טהרות הצריכות לבעלה וכ"ש היכא דבדיקה דלא"ת הוא ג"כ משום בעלה משא"כ לאחר ג"פ דאינה צריכה בדיקה דלאחר תשמיש ה"ה לפני תשמיש דא"צ משום דכל הנשים בחזקת

טְהָרָה לְבַעֲלֶיהָ וְאֵחָיו מִצְאָתִי בְהִגָּהוֹת פְּרִישָׁה שֶׁכִּי כֵן וּדְבָרָיו נְכוֹנִים וְמֵה"ט כ' הַב"י
שְׁדָבְרָיו פְּשׁוּטִים הֵם דְּהִיכָא דְצָרִיכָה בְדִיקָה לֵאמֹר דְּצָרִיכָה בְדִיקָה נְמִי לְפָנֵי הַתְּשֻׁמִּישׁ
וְכַנּוּ"ל וְעֵינָן בְּרַס"י קפ"ז מ"ש בְּזוֹהַר: וְעַתָּה חָל עָלֵינוּ לְבָאָר מֵה שְׂרָבִים תְּמָהוּ עַל הָרִי"ף
וְרַמְבַּ"ם דַּס"ל דְּאָפִי בְּאִשָּׁה שְׂיִישׁ לָהּ נֶסֶת אִם עֵבֶר זְמַן נֶסֶת וְלֹא בְדִיקָה דֵּא"צ בְּדִיקָה עוֹד.

וְכֵן הֵבִיא הַמַּחְבֵּר בִּשְׁ"ע לְדַעַה זֶה בְּסֵתָם לְעֵיל סִי קפ"ד סְעִיף ט' וְדַעַת הַחֹלְקִים עָלֵיהֶם
הֵבִיא בְּשֵׁם י"א וְלִדְעָתָם ק' קו' הַתּוֹסֵף דָּף ט"ו ע"א פִּינּוּ דְאָמְרוּ חֲכָמִים לְפָרוּשׁ עוֹנָה סְמוּךְ
לְנֶסֶתָהּ מִשּׁוּם חֲשׂוֹשׁ שְׂמָא תְרָאָה כ"ש הִיכָא דְעֵבֶר הַנֶּסֶת דְּנִיחוּשׁ לְשְׂמָא רָאָתָה.

וְהִנֵּה לְדַעַת הָרִי"ף יֵשׁ לְתַרְזֵן וְכַמ"ש סְבָרָא זֶה לְעֵיל דְּבִשְׁלָמָא בְּעוֹנָה סְמוּךְ לְנֶסֶת חִיּוּשֵׁינוּ
לְשְׂמָא תְרָאָה וְתַרְגִּישׁ בְּשַׁעַת תְּשֻׁמִּישׁ וְאִסּוּרָא דְעֵבִיד עֵבִיד אֲבָל בְּעֵבֶר הַנֶּסֶת סְמִיכֵינוּ
מְדָלָא הַרְגִּישָׁה מִסְתָּמָא לֹא רָאָתָה וְא"צ בְּדִיקָה וְכַמ"ש הַטּוֹר ס"ס"י קפ"ד סְבָרָא זֶה בְּשֵׁם
הָרִשָּׁב"א בְּאִשָּׁה שְׂאִין לָהּ נֶסֶת וְעֵבֶר הַנֶּסֶת דְּסְמִיכֵינוּ אֵהָא מְדָלָא הַרְגִּישָׁה כֵּן י"ל דְּלִדְעָתָה
הָרִי"ף דְּסְמִיכֵינוּ מִפְּחֵ סְבָרָא זֶה דְּהַרְגִּישָׁה אִפִּי בְּאִשָּׁה שְׂיִישׁ לָהּ נֶסֶת כֵּן יֵשׁ לְתַרְזֵן לְהָרִי"ף
אֲבָל לְהַרְמַב"ם עֲדִינָן הַקו' בַּמ"ע דְּהָא אִיהוּ ס"ל דְּאִשָּׁה שְׂאִין לָהּ נֶסֶת אִסּוּרָה לְשִׁמְשׁ
לְעוֹלָם כ"א ע"י בְּדִיקָה דְּלִפְ"ת אֲלָמָא דְּחִיּוּשֵׁינוּ לְשְׂמָא רָאָתָה וְלֹא סְמִיכֵינוּ לְטַעְמָא
דְּהַרְגִּישׁ וְאִמְאִי מִתִּיר בְּעֵבֶר הַנֶּסֶת וְלֹא בְדִיקָה בְּלִי בְדִיקָה לְכַתְּחִילָה וְאִין שׁוּם חִילּוּק בֵּין
יֵשׁ לָהּ נֶסֶת וְעֵבֶר הַנֶּסֶת לְשְׂאִין לָהּ נֶסֶת כָּלֵל וְהִנֵּה בְּחִדּוּשֵׁי עַל הַגַּמ' עֲלָה בְּדַעַתִּי לֹמֵר
דְּכִי הִיכִי דְּחִיּוּשֵׁינוּ בְּאִין לָהּ נֶסֶת לְשְׂמָא תְרָאָה מ"ת פִּינּוּ דְּאִין לָהּ נֶסֶת חִיּוּשֵׁינוּ דּוֹסְתִי
תְּלוּי בְּמַקְרִי' וְכַמ"ש הָר"ן פּו"ל וְמִש"ה חִיּוּשֵׁינוּ דְּשְׂמָא מִחֲמַת חִימוּד תְּשֻׁמִּישׁ תְּרָאָה
וְכַמ"ש הַתּו' בְּמַכִּילֵתִין דָּף מ"ה ד"ה הָאִי ד"נ כֵּן חִיּוּשֵׁינוּ בְּאִשָּׁה שְׂאִין לָהּ נֶסֶת דְּמַחֲמַת
חִימוּד לְתְּשֻׁמִּישׁ רָאָתָה קוֹדֵם הַתְּשֻׁמִּישׁ אִף לֹא מִצְאָתִי בְּשׁוּם מְפָרֵשׁ שֶׁכִּי כֵּן עוֹד שְׁעֲדִינָן
לֹא עָלְתָה אַרוּכָה לְקו' הַנֶּ"ל דְּאִף דְּנִיחוּשׁ לָהּ מ"מ נְסִמוּךְ עַל טַעְמָא דְּהַרְגִּישָׁה דְּכִינּוּ דְּלֹא
הַרְגִּישָׁה מִסְתָּמָא לֹא רָאָתָה וְאִמְאִי מְצָרִיף בְּדִיקָה וְכַמּוֹ דְּסְמִיכֵינוּ אֵהָא טַעְמָא בְּעֵבֶרָה הַנֶּסֶת
אִף עַתָּה עֵינֵינוּ וְנ"ל דְּלִק"מ דְּהַרְמַב"ם לְשִׁטְתּוֹ אֲזִיל כִּי לְפִי מֵה שֶׁכִּי בְּרִישׁ פ"ח דְּהַלְכוֹת
א"ב וְכ' לְחֻלְק בֵּין יֵשׁ לָהּ נֶסֶת לְאִין לָהּ נֶסֶת וְכ' דִּישׁ לָהּ נֶסֶת הִינּוּ לְיוֹם קְבוּעַ וְגַם אִם
מְרַגְּשָׁת מַעֲצָמָה ע"י פִּיהוּק וְעִיטוּשׁ וְדַכּוּנְתָהּ אֲבָל אִין לָהּ נֶסֶת אִין לָהּ יוֹם קְבוּעַ וְגַם אִינָהּ
מְרַגְּשָׁת ע"ש.

מִש"ה נִיחָא דְּלִגְבֵי אִשָּׁה שְׂאִין לָהּ נֶסֶת לֹא שְׂיִיף הַרְגִּישָׁה מִשָּׂא"כ בְּיֵשׁ לָהּ נֶסֶת סְמִיכֵינוּ
אִטַּעְמָא דְּהַרְגִּישָׁה בְּעֵבֶרָה זְמַן הַנֶּסֶת וְלֹא בְדִיקָה דֵּא"צ בְּדִיקָה לְכַתְּחִילָה וְיֵמָה שְׂמַצְרִיף
הַרְמַב"ם בְּדִיקָה לְכָל הַנְּשִׂימִים לֵאמֹר וְלֹא סְמִיכֵינוּ אִטַּעְמָא דְּהַרְגִּישָׁה הִינּוּ הִיכָא דְּשִׁמְשָׁה
חִיּוּשֵׁינוּ שְׂמָא סְבָרָה הַרְגִּישָׁת שְׂמֵשׁ הוּא כַּנּוּ"ל: בְּחִדּוּשֵׁי עַל הַגַּמ' כְּתַבְתִּי דְּהָא דְּאָמַר ר"י
א"ש ל"ש אֲלֵא בְּאִשָּׁה עֲסוּקָה דְּמַגּוּ דְּבַעֲיָא בְּדִיקָה לְטְהָרוֹת בְּעֵינָי נְמִי בְּדִיקָה לְבַעֲלָהּ אֲבָל
לְבַעֲלָהּ לֹא בְּעֵינָי בְּדִיקָה וּמְסִיק דְּשִׁמּוּאֵל אֲשִׁמוּעֵינוּ אִפִּי בְּאִשָּׁה שְׂאִין לָהּ נֶסֶת דְּשִׁמּוּאֵל
הוֹכִיחַ זֶה מְדִיּוּקָא דְּמַתְנִי דְּתַנִּי רִישָׁא צְרִיכָה לְהִיּוֹת בּוֹדְקַת חוּץ מִן הַנִּזְדָּה וְהִיּוֹשְׁבַת עַל
דָּם טוֹהַר דְּמִשְׁמַע הָא בְּתוּלָה שְׁדַמְיָה טְהוּרִים צְרִיכָה בְּדִיקָה מִשּׁוּם חֲשׂוֹשׁ דְּשְׂמָא נִשְׁתַּנָּה
מְרָאָה דְּמִים שְׁלָה וְקִשְׂיָא בְּסִיפָא דְּתַנִּי וּמִשְׁמִישָׁת בְּעֵדִים חוּץ מִבְּתוּלָה שְׁדַמְיָה טְהוּרִים
וְאִמְאִי תְשֻׁמִּישׁ בְּעֵדִים אוּלַי נִשְׁתַּנָּה מְרָאָה דְּמִים שְׁלָה וְצ"ל כְּתִי הַש"ס דְּשִׁמְשׁ עֲכָרָן.

ואפתי קשׁיא קושׁית רשׁ"י דאפתי לפני התשמיש תבדוק מחשׁשא דנשׁתנה וצ"ל כתי רשׁ"י דכינון דלאחר תשמיש לא בעי בדיקה לטהרות אף לפני התשמיש לא בעי בדיקה משום דכל לבעלה לא בעי בדיקה ולא אצרכוה בדיקה דלפני התשמיש אלא משום אידי דלאחר תשמיש וכמ"ש במהרש"א ז"ל לפי רשׁ"י וא"כ מוכח ממתני' דכל לבעלה לא בעיא בדיקה והאי מתני' מייירי אפי' באין לה נסת וכמ"ש התוס' ד"ה דמתני' הא וכו' וא"כ שמואל לפרושי טעמא דמתניתין אמת לאשמועינן דלא הקשה קושׁית הש"ס אבל אליבא דהלכתא יש לומר דלא סבירא ליה שמואל הכי אלא כרחב"א לקמן: ובזה ישבתי פ"ה ר"ח שהביאו הרא"ש ספ"ק דלא תקשי עליו קושׁית רשׁ"י שם דקשׁיא לדידה דר"י א"ש אר"י א"ש והנה לכאורה יש להשיב ע"ז דאיהו אפשי לאשכוחי בבתולה שדמי טהורים אשה שאין לה נסת אשה שאין דמיה טהורים אלא בקטנה ונערה שלא ראתה מעולם ובאלו לא שנייה אין לה נסת וכמ"ש למעלה דכל שלא ראתה היא בחזקת טהרה אמנם ל"ק מידי דלא מייירי אלא שלא ראתה בבית אביה אבל בבית בעלה אפי' ראתה כמה פעמים וה"ק ד' לילות נותנין לה אפי' מתוך יב"ח ומכ"ש דניחא לפסק הרמב"ם בפ"ד מהלכות א"ב דאפי' קטנה בעי בדיקה לאחר תשמיש ובקטנה אין חילוק אפי' ראתה ב"פ מיהו מפירש"י דף י' ע"ב ד"ה מתקנה לה ר' אלעאי וגם כמה שפירש"י במתני' פאן לא משמע פן ומיהו בלא"ה ניחא דמתני' מייירי נמי בהגיע זמנה לראות וראתה דנותנין לה כל הלילה ואפילו בעל כמה פעילות באותו לילה א"צ בדיקה פדתנן בפ' התינוקת וא"כ מייירי מתני' אפי' אין לה נסת ואפ"ה א"צ בדיקה לפני התשמיש מוכח דכל לבעלה א"צ בדיקה ואף דמשמע מדברי הרמ"א פגון בהגהה דאפי' אין לה נסת א"צ בדיקה לפני התשמיש אלא בפעם הראשונה בעילות אותו הלילה וכל הלילה פולה א"צ בדיקה אחר שבדיקה תחלת הלילה וא"כ לכאורה גם מנערה שראתה אין ראיה דא"ל דשאני הכא פינון שפכר בדיקה קודם ביאה ראשונה אין חובה עליה לבדוק עוד אף פכר פתבתי שאין דברי הרמ"א מוכרחים ברמב"ם ומתוס' דף י"ו ד"ה ב"ש מוכח להדיא דס"ל דצריכה בדיקה לפני תשמיש ותשמיש אפי' בלילה אחד וכ"מ מתוס' שם ע"ב ד"ה בדיקה ואבד העד וא"כ דברי נכונים לשיטת ר"ח דיש לומר דס"ל פן ולא קשה מידי קושׁית רשׁ"י וק"ל: קפז (א) בכדי שתושיט ידה כו'.

הטור כ' השיעור בכדי שתירד מן המטה והב"י תמה ע"ז דהא בגמ' רמיא אמתני' דתני אינה אחר זמן בכדי שתירד מן המטה דמתני' אינה הוא לאחר זמן פ"ה ראב"צ פדי שתושיט ידה לתחת הכר או להפסת ותטול עד ותבדוק בו כו' ומשני ר"ח מאי אחר אחר דאחר ולפ"ז ה' שיעורא דכדי שתירד מן המטה הוא שיעורא דאחר וליכא תו איסור א"ת ולא מחזקינן לה ברואה מחמת תשמיש וא"ל שהיו סוכרים פאוקימתא דרב אשי דמתרין התם אידי ואידי חד שיעורא הוא עד בינה פדי שתירד מן המטה ותדיח פני' אין עד בינה פדי שתושיט ידה תחת הכר או הפסת כו' דהא אסיקנא לר"א בקושׁיא הלכך קמה לה הלכתא כר"ח עכ"ד ולענ"ד נראה לתרץ כמ"ש בחדושי גמ' דאף דר"א נשאר בקושׁיא היינו דא"א לאוקמי מתני' דר"א מת"י דמוקי מתני' בעד בינה דאי מתני' מייירי בעד בינה גם הברי' מייירי בעד בינה וכמ"ש התוספות שם ד"ה האי עד בינה וכו' וז"ל דה"ל לפרושי בבריית' באין עד בינה פינון דמתני' מייירי ביש עד בינה עכ"ל וכה"ג כ' הרמב"ן ז"ל בחדושי אבן עזר למאי דמוקי ר"ח דמתני' יתב שיעורא לאחר אחר לפ"ז י"ל דגם המתני'

מִיָּרִי בָּאִין עַד בְּיָדָה וְהִשְׁתָּא מִיָּרִי נְמִי הִבְרִייתָא דְוִמְתָּנִי בָּאִין עַד בְּיָדָה וּמִשׁ"ה כִּי שְׁהֵתָה בְּכַדִּי שְׁתַּרְד מִן הַמְטָה אֵינָה טְמָאָה אֲלָא טְוִמָאָת מַע"ל וּפְטוּרִים מֵא"ת אֲבָל אֵי הָיָה הָעַד בְּיָדָה אִפִּי שְׁהֵתָה בְּכַדִּי שְׁתַּרְד מִן הַמְטָה חֵיבָת בֵּא"ת מִשׁוּם דְּאִינְדִּי וְאִינְדִּי חַד שְׁיַעוּרָא הוּא וְלֹא נִדְחוּ דְבָרֵי רַב אֲשֵׁי לְגַמְרֵי רַק בְּמֵאֵי דְבַעֵי לְאוּקְמֵי מִתְנִי דְמִיָּרִי בְּעַד בְּיָדָה בְּהָא סְלָקִי בְּקוֹנְשֵׁי אֲבָל בְּגוּף הַדִּין דְבָרֵי ר"א קִינְיָמִים וְאַף ר"ח י"ל דְלֹא פְלִיג עֲלֵיהּ אֲלָא בְּאוּקְיָמְתָא דְמִתְנִי אֲבָל מוֹדָה לר"א בְּמָה דְאָמַר דְּאִינְדִּי וְאִינְדִּי חַד שְׁיַעוּרָא הוּא דַּמְה"ת יַחְלֹקוּ ר"ח וּר"א בְּמַצִּיאוֹת וּמִשׁ"ה פֶּסֶק הַטּוֹר שְׁפִיר (אח"ז רְאִיתִי שְׁפִין כ' ג"כ בַּס' תל"מ) וּכ"נ מִדְבָרֵי הַרְשָׁב"א בַּת"ה א דְלֹא לְדַחוּ דְבָרֵי ר"א מִהִלְכְתָא וּכ"כ הַב"ח שְׁפִין דַּעַת הַרְשָׁב"א וְע' בַּלח"מ פ"ה מִהִלְכוֹת שְׁגָוֹת מ"ש לְדְבָרֵי הַב"י וּבְאַמַּת דְבָרֵי הַב"י מְגוֹמְמִים וְצ"ע מִיְהוּ מַה שְׁהִרְגִישׁוּ הַגְּדוֹלִים עַל הַטּוֹר ק' נְמִי עַל פִּירִש"י בְּמַכִּילְתִּין ד' ס' ע"ב ד"ה בְּעֵלָה בֵּא"ת יַע"ש וְע' בְּרִש"י יוֹמָא דָּף ו' וְעֵינִן בְּרַמְבַּ"ם פ' ה' מִהִלְכוֹת שְׁגָוֹת שְׁכ' וְז"ל וְאִם שְׁהֵתָה כְּדִי שְׁתַּרְד מִן הַמְטָה וְתַדִּיחַ אֶת פְּנֵיהּ וְאַח"כּ קִנְחָה עֲצָמָה וְנִמְצָא דָם בְּעֵלָה טְהוֹר עַכ"ל וּלפ"ז אֲפֹשֶׁר לִינְשַׁב דְבָרֵי הַטּוֹר דְּדוֹקָא אִם שְׁהֵתָה בְּכַדִּי שְׁתַּרְד מִן הַמְטָה וְתַדִּיחַ וְאַח"כּ קִנְחָה הוּא דְמִיקְרֵי אַחַר אַחַר וְהַטּוֹר כ' כְּדִי שְׁתַּרְד מִן הַמְטָה וְתַדִּיחַ כּו' וּמִיָּרִי שְׁמַצָּא מִיָּד ע"י הַדְּחָה בְּלֹא קִינּוּחַ דְזוּ מִקְרֵי תוֹף זְמַן וְדוּק: בְּש"ף ס"ק א' וְז"ל מִיָּד בְּכַדִּי כּו' פְּלוּמַר אִם רְאֵתָה מִיָּד בְּשִׁיעוּר זֶה אַע"ג דִּי"ל אַחַר תַּשְׁמִישׁ רְאֵתָה מ"מ פִּינּוּ דְהִיָּתָה חֵיבָת א"פ מִיקְרֵי רוּאָה מ"ת אֲבָל אַחַר הַשִּׁיעוּר הִיָּה טְהוֹרָה אַע"ג דִּי"ל דְקוֹנְדָם לְכֹן רְאֵתָה יִצְאָה מְכַלֵּל רוּאָה מ"ת וְכו' אֲבָל אִם בְּדָקָה מִיָּד אַחַר תַּשְׁמִישׁ וְלֹא מְצָאָה פְּלוּם וְאַח"כּ רְאֵתָה אִפִּי תוֹף שְׁיַעוּר זֶה לֹא מִיקְרֵי רוּאָה מ"ת וּכ"ז פְּשוֹט עַכ"ל וְלַעֲנִי דְבָרֵי תְמוּהִים דַּמְמ"נ דְּמֵאֵי מִיָּרִי אִם פְּנוּנְתוֹ שְׁמִיד א"ת קִנְחָה עֲצָמָה וּמְצָאָה טְהוֹרָה וּבְדִיקָה דְנִקְט לְאוּ דוּקָא קִשָּׁה מַה יוֹעִיל לְהַתִּיר הַקִּינּוּחַ דְלִמָּא לְעוֹלָם מִקְוֹדָם לְכֹן הָיָה וְאֵלּוּ בְּדָקָה שְׁפִיר הִיָּתָה מוֹצֵאת מִיָּד וְכִינּוּ דְאַח"כּ רְאֵתָה תוֹף שְׁיַעוּר אִיסוּר א"ת מִיקְרֵי רוּאָה מ"ת וְלֹא יִצְלִל הַקִּנּוּחַ וְאִם פְּנוּנַת הַשִּׁ"ף בַּמ"ש שְׁבְדָקָה מִיָּד הִיָּנּוּ בְּדִיקָה מִמֶּשׁ בְּחוּרִין וְסִדְקִין קִשָּׁה פִּינּוּ דְבְּדָקָה מִיָּד א"ת בְּדִיקָה יָפָה וְאַח"כּ רְאֵתָה תוּ א"א לְאַשְׁפּוּחֵי שְׁיִהָיָה הָרְאִיָּה תוֹף הַשִּׁיעוּר אִיסוּר א"ת וְא"כּ מֵאֵי אִירֵיָא שְׁבְדָקָה בְּנִתִּים אִפִּי לֹא בְּדָקָה בְּנִתִּים נְמִי לֹא מִיקְרֵי רוּאָה מ"ת פִּינּוּ דְהוּא אַחַר שְׁיַעוּר אִיסוּר א"ת וְחִילְקֵי דִידֵיהּ מְהָא שְׁכ' הַרְשָׁב"א בַּת"ה הוּבָא פְּאֵן בַּב"י אֵהָא דְגָרְסִינָן בַּפ"ק דְּנִדְהָ בְּעֵי ר"א מַר"ה אֲשֶׁה מְהוּ שְׁתַּבְּדוּק עֲצָמָה כְּשִׁיעוּר וְסַת כְּדִי לְחַיִּיב אֶת בְּעֵלָה חֲטָאת א"ל וְמִי מְשַׁכַּח לָהּ בְּדִיקָה כְּשִׁיעוּר וְסַת וְהַתְנִיָא אֵיזָה שְׁיַעוּר וְסַת מְשַׁל לְשִׁמְשׁ נְעַד וְכו' הָיִי וְסַת שְׁאֲמָרוּ לְקִנּוּחַ וְלֹא לְבְּדִיקָה ע"כ וּמִזָּה הוֹכִיחַ הַרְשָׁב"א בְּשַׁעַר הַפְּתָמִים דְלְעוֹלָם לֹא מְשַׁכַּח בְּדִיקָה תוֹף שְׁיַעוּר וְסַת לְחַיִּיב בְּעֵלָה חֲטָאת וְאַפִּי הָיָה עַד בְּיָדָה וְהוֹקְשָׁה לוֹ מְהָא דְאַמְרִינָן בַּפ"כּ כַּה"י אֵיזָהוּ לְאַחַר זְמַן פִּי רַאב"צ כְּדִי שְׁתוּשִׁיט יָדָה לְתַחַת הַפֶּר אוּ תַחַת הַכֶּסֶת וְתַטְוִל עַד וְתַבְּדוּק וְתִי תַבְּדוּק דְתַנִּי לְאוּ דוּקָא אֲלָא שְׁתַּקְנַח וְהִיָּנּוּ דְקַתְנִי מִתְנִי וְתַדִּיחַ פְּנֵיהּ עַכ"ל וְהִנֵּה לְכַאוּרָה אֵין לְדְבָרֵי מוּבָן דְּמֵאֵי קִשָּׁא לִיָּה דַּבַּפ"ק אֲמָרִינוּ דְלֹא מְשַׁכַּח שְׁיַעוּר וְסַת בְּבְדִיקָה וְאֵלּוּ בַּפ"כּ כַּה"י מִיָּרִי בְּשִׁיעוּרָא דְאַחַר זְמַן לַעֲנִין א"ת וְע"כ צ"ל בְּכּוֹנְנָתוֹ כַּמ"ש הַב"ח ז"ל וְז"ל צ"ל דְּהַרְשָׁב"א דְקַדְקַד לְהַקְשׁוֹת מִתוֹף הַדְּיוּק דְמִשְׁמַע דוּקָא בְּכַדִּי שְׁתוּשִׁיט לְתוֹף הַפֶּר וְתַטְוִל עַד וְתַבְּדוּק הוּא דְאֵינוּ חֵיב חֲטָאת אֲלָא בֵּא"ת קָאֵי אֲבָל אִם הָיָה עַד בְּיָדָה חֵיב חֲטָאת נְמִי אֵיפָא בְּכַדִּי שְׁתַּבְּדוּק וּבַפ"ק דְּנִדְהָ

מוכח דאפלי עד בינדה לא משפחת תוף שיעור נסת לחייב בעלה חטאת ועל זה תי הרשב"א דמסתברא דתבדוק דקתני בפ' כל היד לאו דוקא אלא שתקנח ונתם דאיפא א"ת פיון שאין עד בינדה עכ"ל אלמא דס"ל להרשב"א דמיד דנשלים שיעור חיוב חטאת מיד מתחיל שיעור א"ת ואין לו משוף זמן כלל לשיעור א"ת אלא בכדי שתטול העד ואם שיהיה יותר מזה מיקרי אחר אחר ואין איסור א"ת וא"כ פיון דשיעור בדיקה הוא יותר משיעור נסת פדמוכח לעיל שאינו אלא לקנח וא"כ מה שנמשך השיעור בדיקה יותר משיעור קנח אפי' אי נימא דשיעורן שנה וכדמוכח התם דף י"ב דאמר מה שתבדוק לא"ת מ"מ אם תקנח עוד אחר שיעור בדיקה נדאי דאחר אחר הוא וא"כ לא ידעתי שום מציאות לדיון זה שחידש הש"ך.

וכן מבואר ברמב"ם פ"ה מהלכות שגגות ד"ו שכ' אם קנחה עצמה וכו' ע"ש משום דלא משפחת לה בבדיקה ואפ"ל לענין איסור א"ת לא משפחת לה בבדיקה אלא בעד בינדה והרמב"ם שם כתב כדי שתטול עד וכו' וא"כ מיירי באין עד בינדה מש"ה כ' ואח"כ קנחה עצמה ע"ש: ומדי דברי במ"ש הרשב"א להוכיח ע"כ דהך דתבדוק דקאמר הש"ס לאו דווקא והיינו ע"פ מה שפירש הב"ח דס"ל להרשב"א דמשמעו הלשון משמע דדוקא בכדי שתושיט ידה הוא דליפא חיוב חטאת אלא בא"ת הא אלו הני עד בינדה אפילו חיוב חטאת איפא נ"ל דמנכרחים אנו לדבריו ו"ל דאל"כ ק' מאי רמי הש"ס על מתני' מברייטא במתני' תני פדי שטרד מן המטה ותדיח ובברייטא קתני פדי שתושיט ידה ותטול עד ותבדוק בו מאי קושיא הא במתני' לא תני אלא פדי שתדיח וכו' מש"ה נמשך שיעורא בכדי שטרד אבל בברייטא דתניא ותבדוק מש"ה לא יהיב שיעורא אלא פדי שתושיט ידה לתחת הכר וכו' וכבר הרגישו בקושיא זו בחדושי הרמב"ן והר"ן ו"ל וכתבו לתרץ דמה דקתני שתדיח ל"ד אלא בדיקה ודבריהם דחוקים דמ"מ מנ"ל להקשות דלמא מתני' דוקא קאמר הדחה וקנח בעלמא אבל לפי דקדוקו של הרשב"א ו"ל ניחא משום דקשיא ליה מדתני בברייטא פדי שתושיט ידה וכו' ותטול עד ותבדוק בו משמע הא אלו עד בינדה אפילו חיוב חטאת איפא נאי ס"ד דברייטא תבדוק דוקא קתני ק' הא תני איזה שיעור נסת משל לשמש ועד וכו' אלמא דלא משפחת שיעור נסת בבדיקה א"ו דתבדוק דקתני בברייטא ל"ד אלא הדחה ומש"ה מקשה שפיר: (ב) משמשת ג"פ.

היינו עם פעם אחד דהיינו עוד ב"פ ועמש"ל בסימן קפ"ו אדברי מ"י שפסי' זה גם מ"ש לעיל דלדעת הרמב"ד בס' בעה"נ דכ"ז שלא בדיקה לפני התשמיש אינו מן המגנן דאולי ראתה לפני התשמיש אפילו אי נימא דדעת הרמב"ד כן הוא מ"מ מן סתימות שאר פוסקים לא משמע כן אלא דכל שבדיקה מיד אחר התשמיש בתוף זמן איסור א"ת רואה מ"ת מיקרי אע"ג דלא בדיקה לפני התשמיש וכן מוכח בדרישה לעיל סימן קפ"ו שכתב על הב"י שכתב דכל שצריכה בדיקה לא"ת ממילא משמע דצריכה בדיקה לפני התשמיש ונ"ל ואין טעם לדבר אם לא שנאמר שפדי להוציאה בלא פתובה אם תראה ג"פ מ"ת מ"ה הוצרכו גם כן קודם לכן פדי שלא תאמר גם לפה"ת הנה הדם עכ"ל משמע דוקא לענין פתובה מצי היא למטען שמה קודם התשמיש הנה והטעם פיון ששטר פתובה בידה אע"ג דהיא טוענת שמה פיון שגם הבעל אינו טוען ברי שתפסיד פתובה מחויב לשלם וכמבואר בח"מ סי' פ"ב סעיף ב' בטוען בשטר ושניהם טוענים שמה שמחויב לשלם (מיהו י"ל דש"ה דא"ל אלו פרע שטרה בידו מה בעי ועוד יש לחלק בגוונא אחרת).

ועיין בסוטה דף כ"ה ע"ב ד"ה בה"א או שותתת וכו') משא"כ לענין איסור דקיי"ל דספק איסור לחומרא וכ"כ בס' המלחמות בפ' אלמנה ניוזנית דבדיקה שלפני התשמיש אינה אלא לטובתה כדי שלא נקלקל אותה שלא מן הדין דאולי קודם תשמיש היה ע"ש מוכח דאם לא בדיקה לפני התשמיש אפילו הכי מיקרי רואה מ"ת וכן מוכח מדברי הפוסקים לעיל סימן קפ"ו במה שהקשו על הרי"ף וגם דעת הראב"ד בס' בעה"נ נוטה לפי' הראשון שכתבתי לעיל בסימן קפ"ו יע"ש: (ג) ג"פ דם על עד שלו וכו'.

וכתב בתשובת פמ"א ח"ב סי' קכ"ו דכ"ז מיירי שמצא בעד שלו שהוכן לקנח בו א"ת וקנח עצמו בו אבל אם לא קנח בעד שלו רק שנמצא בנגד שלו בכתונתו א"כ לא הוי רק כמו שאר פתם הנמצא ולא מצינו שניחוש לכתמים בנגד האיש בכל הש"ס כ"א בבגדי אשה עכ"ד ולפ"ז נ"ל דהא דאסורה לשמש פנמצא ג"פ על עד שלו דוקא בעד שקנח עצמו לא"ת אבל בנמצא פתם בכתונת שלו ג' פעמים א"ת אינו אלא כמו שאר פתם ואפילו אם נמצא נמי בכתונתה י"ל דבא לאחר זמן שיעור אשם תלוי ומה שנמצא בשלו דלמא מעלמא אתי ותלינו לענין זה שלא לאסרה עולמית בלא בדיקת שפופרת כנלע"ד: אמנם מה שבראה מדבריו שם ם דאם נמצא על נגד שלה שלא ע"י בדיקה אפילו מיד אחר תשמיש אין לה אלא דין פתם פינו דמצאה שלא ע"י בדיקה כבר השגתי עליו בסימן קפ"ג ועכ"ז יש סעד לדבריו מן הפוסקים וכ"כ לקמן סי' ק"ץ שהדין עמו: (ד) וי"א שאין אנו בקיאים.

כתב הש"ך סק"ז ונאסרה על בעלה צ"ע אי מחמירין מה"ט דאין אנו בקיאים לאסרה לכל העולם היכא שהחזקה בג' אנשים עכ"ל ובס' מנ"י כתב וז"ל ובס' בעל הנפש משמע דאין לחלק עכ"ל ואני אומר אף אם פדבריו פן הוא שמשמע פן בס' בעה"נ בהיות שם הנ"ל אינו פעת תח"י מ"מ מסתפק הש"ך אחר ששאר הפוסקים לא חלקו בין זמן הזה לדורות הראשונים אלא פנלם פתבו השיעור משמע דאף אנו בקיאים הרמ"א חשש לדעת הי"א שבס' בעה"נ מ"מ י"ל דלא חשש אלא לאסור למי שהחזקה אבל לא לעלמא והא חזינו דהרמב"ם סבירא ליה דלשלישי לא מהני בדיקה וצריכה שתתגרש דוקא ותבדוק ושרי' לעלמא ע"י בדיקה וכמ"ש המ"מ לדעתו בתחלת דבריו ועיין שם בסוף פרק ד' מהלכות אסורי ביאה אלמא דמקילינו טפי לעלמא אע"ג שפבר החזקה לג' אנשים וכן יש לומר לדין דחיישינו לדעת הי"א דלא בקיאים בשיעורא מ"מ ה"מ לאותן אנשים שפבר החזקה בביאות איסור מה שאין פן לעלמא סמכינן אשאר פוסקים דס"ל דאנו בקיאים בשיעורא: (ה) נוטלת שפופרת.

עיין במנ"י שדקדק מדברי הרמב"ם שמתחלה מכנסת השפופרת עד מקום שהיא יכולה ואח"כ מכנסת בתוך השפופרת מכחול ובראשו מוה ודופקת אותו עד שמגיע המוה לצואר הרחם וע"ש הטעם ולפ"ז ה"ה פשהיא מוציאה תחלה מוציאה המכחול מתוך השפופרת וכן נראה לשון הרמב"ם שם: (ו) שהוא מן הצדדים.

כתב הש"ך ס"ק י"א משמע דאם לא נמצא על המוה בין שנמצא בצדדי השפופרת בין שלא נמצא עליו מותרת כו' עכ"ל אמת שפן משמע מדברי הפוסקים וכ"מ לכאורה מלשון הברייתא המובא בש"ס דף ס"ו דתנ"י כיצד בודקין אותו מביאים שפופרת וכו' אם נמצא דם על ראש המוה בידוע שפן המקור הוא בא לא נמצא דם על ראשו בידוע

שמן הצדדים הוא פא ע"כ ומדתני לא נמצא דם על ראשו ולא תני נמצא על הצדדים
בידוע כו' א"ו דכיון דלא נמצא על ראשו בין שנמצא על הצדדים ובין שלא נמצא דם
כלל לעולם תלינו שהוא מן הצדדים אף הענין תמוה מאד דכיון דלא נמצא כלל מה"ת
למיתלי בצדדים טפי מבמקור ובב"י וכ"כ בכ"מ דטעמא משום דרוב נשים אינן רואות
מחמת תשמיש כל דמצינו למיתלי בה להיתרא שלא תצא מכלל הנשים תלינו כיון דאיפא
רגלים לדבר שהרי נדבק ולא נמצא בראש המכחול עכ"ל לא ידעתי מה יענה רבינו ב"י
באשה שאין לה נסת דלדעת הרא"ש והרמב"ם לעולם צריכה בדיקה לא"ת ולדעת
הרי"ף עכ"פ ג"פ הראשונים צריכה בדיקה וכתב הר"ן הביאו בב"י ס' קפ"ו דטעמא
דצריכה בדיקה משום דכיון דאין לה נסת נראה מענינה שראייתה בא לה כפי המקריים
כו' ולפיכך יש לחוש שמה אף מחמת תשמיש תראה עכ"ל הרי דעכ"פ באשה שאין לה
נסת עלולה לראות מ"ת וא"כ אמאי נתלי להקל והא הברייתא מייירי באשה שאין לה
נסת מדתני סיפא ואם יש לה נסת אלמא דרישא מייירי בשאין לה נסת וכמ"ש הש"ף
לעיל בס' קפ"ו ואפילו לדעת המפרשים שפירשו דרישא דברייתא מייירי נמי באשה
שיש לה נסת וכמ"ש הש"ף שם מכ"מ מסתימות הפוסקים שכתבו לה בדיקה ולא חלקו
בין אשה שיש לה נסת לאין לה נסת אלמא דס"ל אפילו באשה שאין לה נסת מהני הך
בדיקה הגם שאפשר ליישב קושיא זו בדוחק: מ"מ עדיין ק' לי דאי ס"ד דהיכא דלא
נמצא כלל אמרינו מן הצדדים הוא וא"כ אף שתראה אחר כך מ"ת תלינו הפל במן
הצדדים וטהורה היא לבעלה אם כן הגע בעצמך אשה שראתה ג"פ מחמת תשמיש ואח"כ
עברה ושימשה ולא ראתה כלל ואחר כך שימשה ג"פ רצופים וראתה מחמת תשמיש
תהא האשה טהורה לבעלה דהא כתב הרמ"א בהגה"ה סעיף יו"ד דתשמיש שלא ראתה
עדיף מבדיקת שפופרת וכיון דבבדיקת שפופרת אמרינו היכא דלא נמצא כלל בידוע
שהוא מן הצדדים כן נימא נמי בתשמיש שלא ראתה דכל דם שתראה אחר כך תלינו מן
הצדדים והוא דבר זר שאין השכל גוזר דדל מהכא הראיות הראשונות לא יתא אלא
שלא ראתה מעולם והשתא נתקלקלה וראתה ג"פ רצופים דאסורה לו לעולם וכי זו
שראתה גם מקודם ג' ראיות אלא שפסקה פ"א ולא ראתה עדיפא והא ודאי ליתא וכ"מ
מהש"ף בס"ק ל"ג שהביא ראיה מן התשובות מיימוני שהביא בס"ק י"א מוכח דלא מהני
הפסקה זו אלא לענין שפופרת לשמש אח"כ אבל אם ראתה אח"כ ג"פ רצופים אסורה
וכמו שאכתוב לקמן וא"כ הא דתני לא נמצא על ראשו בידוע שהוא מן הצדדים היינו
שלא נמצא על ראשו אלא על הצדדים בהא אמרינו בידוע שהוא מן הצדדים אבל בלא
נמצא כלל לא מייירי בברייתא כלל (ולכאורה יש לדייק מלשון הש"ס מדלא אמר נמצא
על הצדדים בידוע שהוא מן הצדדים לא נמצא על הצדדים בידוע שהוא מן המקור משמע
דאף אם לא נמצא על הצדדים ולא על ראשו נמי מותרת ויש לדחות ועיין בשו"ת כנ"י)
אלא דהרמ"א ס"ל דלענין זה מהני עכ"פ דמותרת לשמש אח"כ והוציא דין זה מהגה"מ
שהביא בהש"ף ס"ק י"א וכמו שאכתוב לקמן וכן הוא בהדיא בתוספתא בלשון הברייתא
ההובא בש"ס נמצא על ראשו וכו' נמצא על הצדדים בידוע וע"ש וכן מוכח מדברי
הראב"ד בס' בעל הנפש שהביא בב"י בס"י זה שאין לנו עכשיו בדיקה זה שאין אנו
בקיאים בין ראשו לצדדים עכ"ל ואי ס"ד דהיכא דלא נמצא כלל לא בראשו ולא בצדדים
נמי אמרינו בידוע שהוא מן הצדדים ק' איך סתם וכתב שאין לנו עכשיו בדיקה זו הא

עכ"פ יש לנו בדיקה היכא דלא נמצא פלל שום דם וכי טח עינינו מראות אם ישנו או לאו ודברי הב"ח שכתב פי' אחר לדברי הראב"ד שטעמו שאין אנו בקיאים להכניס השפופרת וכו' תמוהים מאד וגם הרא"ש כ' על דברי הראב"ד הנ"ל ונ"ל ואין נראה דמה בקיאות שייך בין אם הדם על ראשו או על הצדדים משמע נמי כ"ז שלא נמצא על הצדדים לא אמרינו מן הצדדים הוא וכדברי התוספות שהבאתי לעיל אף שבגמרא דידן לא נאמר פן הא פתב הרשב"א בתה"א בדין ותולה במכסה בברייתא זו שפן דרף הש"ס להוסיף על לשון הברייתא וה"ה יש לומר דכן דרף לקצר ועלה בדעתי לתרץ מה שהקשיתי דאמאי נתלה היכא דלא נמצא פלל במן הצדדים טפי מן המקור דהיינו טעמא שהרי כתב הב"י דמה שנותנים מוה בראש המכחול מפני הדם כ"ש ניקר במוה מה שאינו ניקר בעץ וכה"ג י"ל שגם בשפופרת של אבר אינו ניקר וא"כ היכא דלא נמצא פלל אמרינו בנודאי מן הצדדים הוא בא ומה שאינו נראה לפי שאינו ניקר אף בכל זה לא נתקרה דעתי והוא דוחק מפמה טעמים קודא דהב"י פתב עוד טעם דנותנין מוה כדי שלא ישרט בראשו וא"כ מוכח דאף בעץ ניקר וה"ה באבר וכן מעיד החוש והשכל ועוד שהרי הרמ"א פתב דתשמיש שלא ראיה עדיף מבדיקת שפופרת ולפ"ז בדיקת שפופרת נדאי דעדיף דהוא מהני אפילו ראיה אחר כף ג"פ מחמת תשמיש אמרינו דמן הצדדים הוא משא"כ בתשמיש שלא ראיה וכמו שהוכחנו לעיל: והנה הב"ח כ' מטעמא דנפשיה דמש"ה תלינו מן הצדדים בלא ראיה דאלו הני מן המקור אין לחלק בין אצבעות או פחות והכל שנה לראות בהם משא"כ אי מן הצדדים הוא יש לחלק בין אצבע לאצבע או בין פח לכח ומש"ה פשלא ראיה פלל אמרינו דנודאי מן הצדדים הוא ומה שלא ראיה לפי שלא הנה שנה לאצבע דידיה או לכחו ומלבד שדבריו הם נגד הסמ"ג והסה"ת שכתבו דלא שרינו לבעל שני אלא מפח ס"ס וכמבואר בב"י דמוכח דאף אם הוא מן המקור נמי יש חילוק בין אצבע לאצבע או בין פח לכח גם זולת זה אין לדבריו שחר וקיום (וכן הק' חכם א' להגאון הב"ח בעצמו בס' תשובת הגאונים בתראי סימן ל"ד ולא נמצא שם תשובה על קושיא זו) דא"כ למה שרינו לבעל שני טפי מלבעל ראשון דממ"נ אי חיישינו דלמא מן המקור הוא א"כ גם בבעל השני נדאי תראה ואי דמסתמא תלינו להתיר שהוא מן הצדדים גם לבעל הראשון נתיר.

וכבר השיגו בזה בשו"ת אמונת שמואל סי' נ"ו ומלת בבדיקה שכ' שם הוא ט"ס ומחמת זו לא עמד בשו"ת מהרמ"ז על פנונת א"ש וכ' מה שכ' וכ"כ במנ"י שהוא ט"ס ומה שכ' במנ"י ליישב השגות הא"ש על הב"ח ונ"ל פינן דעכ"פ הןחזקה אצל בעלה הראשון לראות מחמת תשמיש ואף שבא מן הצדדים מ"מ שמה פ"א תראה דם מן המקור ותשמיש עם בעלה ע"כ תנשא לשני ולפי שאין האצבעות שוין אולי לא תראה אצלו עכ"ל דבריו תמוהים דא"כ למה שרינו בבדיקה לבעלה הא' פהספמת רוב הפוסקים חוץ מרש"י ורמב"ם.

ואמאי דאף שע"י בדיקה נתברר שהוא מן הצדדים מה בכך דהא בלא"ה תלינו שהוא מן הצדדים דמה"ט שרינו לה לבעל השני אלא שאצל בעל הראשון חיישינו אולי תראה פ"א מן המקור א"כ מה יושיענו הבדיקה סוף סוף איתא להאי חששא.

גם בלא"ה דְּכָרְיוֹ תְּמוּהִים דָּאָף הַב"ח לָא קִאָּמַר דְּתַלְיִנָּן בְּצַדְדִּים דְּנוֹקָא לְעֵנְוִן שְׁלֵא לְאִוְסְרָה לְעוֹלָם מ"מ מוֹדָה דְּצָרִיכָה ז"נ כְּמוֹ בְּבַעַל ב' וּג' וּא"כ מַה תְּקַלָּה אִיפָּא דָּאָף שְׁתַּרְאָה דָּם מְמַשׁ מְמַקּוֹר תְּסַפֵּן ז"נ גַּם מ"ש עוֹד בְּמַנ"י וְז"ל וְעוֹד י"ל דְּלִכְּהָ אֶסְרִינָן לְבַעַל הָרְאִשׁוֹן פְּדִי שְׁלֵא יְהֵא לְעוֹלָם עוֹמְדָת בְּסַפְקָא אִיסוּר עַכ"ל גַּם בְּזָה דְּכָרְיוֹ דְּחוּקִים דְּכִינָן דְּשִׁרְיָנָן לְבַעַל הַשְּׁנִי אַע"ג דְּלִיפָּא אֵלָא חֲדָא סְפִיקָא לְשִׁיטַת הַב"ח אִי מִן הַמְּקוֹר אוֹ מִן הַצְּדָדִים ע"כ צ"ל מְשׁוּם דְּמִסְתַּמָּא תְּלִינָן שְׁהוּא מִן הַצְּדָדִים א"כ מַה סְפַק אִיסוּר יֵשׁ כָּאן דְּתַלְיִנָּן בְּצַדְדִּים וּמ"ש לְעוֹלָם אוֹ ב' וּג' פְּעָמִים דְּהָא אַם בְּדָקָה בְּשׁוֹפְרַת בְּבַעַל הָרְאִשׁוֹן שְׁרִי אִפִּי לְבַעַל הָרְאִשׁוֹן פִּינָן דְּיָדוּעַ שְׁהוּא מִן הַצְּדָדִים וּא"כ אָף דְּלֵא בְּדָקָה נְמִי מֵאִי סְפַק אִיסוּר יֵשׁ כָּאן פִּינָן דְּמִסְתַּמָּא תְּלִינָן בְּצַדְדִּים לְשִׁיטַתוֹ דְּמַה"ט שְׁרִיָּא לְבַעַל הַשְּׁנִי וְהַשְּׁלִישִׁי וְתַמָּה אֲנִי עַל הַמַּנ"י שְׁיָרְד לְהַצִּיל וְלֵא הַצִּיל וּבַר מִן דִּין קִשְׁיָא קִוְשִׁיתְנּוּ הַנְּז"ל מַה דְּקִשְׁיָא נְמִי לְתִי הַב"י דַּא"כ דְּהִיכָא דְּלֵא רְאָתָה דָּם כָּלָל ע"י בְּדִיקַת שְׁוֹפְרַת אֶמְרִינָן בְּיָדוּעַ שְׁהוּא מִן הַצְּדָדִים דָּאִי מִן הַמְּקוֹר הִיָּה בָּא דָּם גַּם עֵתָה א"ו שְׁהוּא מִן הַצְּדָדִים א"כ הִיכָא שְׁהוֹחֲזָקָה ג"פ וְאַח"כ שְׁיִמְשָׁה וְלֵא רְאָתָה נְמִי נִימָא הִכִּי בְּיָדוּעַ שְׁהוּא מִן הַצְּדָדִים וְאַפִּי הוֹחֲזָקָה לְרֵאוֹת אַח"כ שְׁרִיָּא וְהָא וְדָאִי לִיתָא וְכַמְש"ל וּא"ל דְּלְשִׁיטַת הַב"ח לָא קִשְׁיָה מִיָּדִי דְּבִשְׁלָמָא בְּבִדִיקַת שְׁוֹפְרַת שְׁפִיר אֶמְרִינָן בְּיָדוּעַ שְׁהוּא מִן הַצְּדָדִים וְמַה שְׁלֵא רְאָתָה כָּלָל דְּכִי הַשְׁוֹפְרַת לֵא הִיָּה שְׁוֹה לְאַצְבָּעוֹ אוֹ לְכַחוֹ מִשָּׂא"כ בְּשִׁימְש' וְלֵא רְאָתָה דְּלִיפָּא לְמִימַר הִכִּי דְּהָא הוֹחֲזָקָה לְאַצְבָּע שְׁלוֹ וּבְכָל הַכַּחוֹת וּא"כ מַה שְׁלֵא רְאָתָה עֲכָשְׁוֹ אִינוּ לְמַתְלִי בְּצַדְדִּים טְפִי מְבַמְקוֹר אִפְתִּי קִשְׁיָא אִיף כ' הַרְמ"א דְּשִׁימְשָׁה וְלֵא רְאָתָה עֲדִיף מִן בְּדִיקַת שְׁוֹפְרַת הָא לְפִי זָה גָרַע וְגָרַע וְכַמְש"ל: כָּלָלָא דְּמִלְתָּא שְׁאִינוּ לְדְּכָרִים אֵלוֹ שְׁוֹרֵשׁ וְעִיקָר עַד שְׁאֲנִי תַמָּה מְאֹד עַל הַשְּׁ"ף שְׁכ' וְז"ל מְשַׁמַּע דָּאִם לֵא נְמַצָּא עַל הַמּוֹד וְכו' בֵּין שְׁלֵא נְמַצָּא כָּלָל מוֹתֵרַת וְכוּן מְשַׁמַּע מְדַבְרֵי הַפּוֹסְקִים וְכו"כ הַב"ח וְכו' הַטַּעַם דְּאֵלוֹ הִיָּה מִן הַמְּקוֹר גַּם עֲכָשְׁוֹ הִיָּה נְמַצָּא עַל רֵאשׁ הַמְּכַחוֹל ע"כ מְשַׁמַּע דַּס"ל בְּלֵא נְמַצָּא דָּם כָּלָל אֶמְרִינָן בְּיָדוּעַ שְׁהוּא מִן הַצְּדָדִים דְּהָא הוּא מְצִינָן עַל הַש"ע שְׁכ' וְאַם לָאוּ בְּיָדוּעַ שְׁהוּא מִן הַצְּדָדִים וְע"ז כ' דְּכָרִים אֵלוֹ וְכו"כ בַּס' א"ש סִי' א' וְכוּן נְרָאָה מַט"ז סַק"ו וּא"כ לְדַעְתָּם אִפִּי רְאָתָה אַח"כ כְּפָה פְּעָמִים תְּלִינָן מִן הַצְּדָדִים וְהוּא תִימָא וְכַמְש"ל וּבִיּוֹתֵר נְפִלְאִתִי מְאֹד עַל הַשְּׁ"ף שְׁמִסִּיִּים וְז"ל וְכוּן הוּא בְּתַשׁוּבַת מִיִּמּוֹנֵי פ"ד מֵהִלְכוֹת א"ב בְּשֵׁם רִיצַב"א נ"ל דְּאַפִּי בְּדָקָה עֲצָמָה ע"י שְׁוֹפְרַת וְלֵא מְצָאָה דָּם כָּלָל מוֹתֵרַת לְשִׁמְשׁ אַח"כ דְּלִמָּא נְתַרְפֵּאת שְׁהָרִי ע"י הַכְּנָסַת הַשְׁוֹפְרַת רְגִילָה לְרֵאוֹת כְּמוֹ ע"י אֲצָבַע וְכו' וּפְשׁוּט הוּא עַכ"ל מְשַׁמַּע מְדַבְרֵי שְׁדַבְרֵי הַגַּה"מ וְדַבְרֵי הַב"ח א' הֵם וּבְקִאָּמַת הֵן רְחוּקִים זָה מְזָה מְאֹד דְּלַדְעַת הַב"ח פִּינָן שְׁלֵא רְאָתָה ע"י בְּדִיקַת שְׁוֹפְרַת אֶמְרִינָן וְדָאִי מִן הַצְּדָדִים הוּא וּא"כ אִפִּי הוֹחֲזָקָה לְרֵאוֹת אַח"כ תְּלִינָן בְּצַדְדִּים מִשָּׂא"כ לְדַעַת הַגַּה"מ דְּתַלְיִנָּן דְּנְתַרְפֵּא א"כ הִיכָא דְּהוֹחֲזָקָה לְרֵאוֹת אַח"כ הָא חֲזִינָן דְּחֻזְרָה לְקַדְמוּתָהּ וְאַסוּרָה וְעוֹד מְדַכְתְּבוּ הַגַּה"מ דְּלִמָּא נְתַרְפֵּא מְשַׁמַּע דְּלֵא בְּרִירָא לִיהֵ אִי נְתַרְפֵּא' אִי לָאוּ רַק דְּרַגְלִים לְדַבְרֵי דְּנְתַרְפֵּאָה וּא"כ הִיכָא שְׁחֻזְרָה וְרְאָתָה אִפִּי פ"א י"ל דְּאַסוּרָה דְּאִיגְלָאִי מְלִתָּא לְמַפְרַע שְׁלֵא נְתַרְפֵּאת וְדַמִּיא לְהָא דְּלַקְמָן בְּסַעֲיָף ט' הַפְּחִידוּהָ פְּתָאוּם וְנָפַל מִמֶּנָּה חֲרַרַת דָּם נְתַרְפֵּאת וּמוֹתֵרַת לְבַעַלָּהּ וְאַם חֻזְרָה וְרְאָתָה מ"ת אֶפִּילוֹ פ"א בְּיָדוּעַ שְׁלֵא נְתַרְפֵּאת וְה"נ הָכָא וְכוּן רְאִיתִי בְּשֵׁם תְּשׁוּבַת מֵהַרש"ך ח"א סִי' מ"א אִשָּׁה שְׁנֹאֶסְרָה עַל בַּעַלָּהּ מ"ת שְׁרֵאָתָה ג"פ וְעַכ"ז הַכְּנִיס הַבַּעַל עֲצָמוֹ בְּסַפְקָא אִיסוּר וְשִׁימְשׁ עֲמָה ב"פ וְלֵא רְאָתָה וְשִׁימְשׁ

פ"א וְרָאֵתָה דָם וּמִן אוֹתוֹ פַּעַם וְאֵילָף הַיְתָה רוּאָה לְמִקְוֹטְעֵין אֲסוּרָה לְבַעַל ע"כ וְגוּף הַתְּשׁוּבָה אֵינוֹ תַח"י עכ"פ נִרְאָה דַעְתוֹ כַּמ"ש דְּהַשְׁתָּא אַגְלָאי מְלֵתָא דְלֹא נִתְרַפְּאֵת הַגַּם שְׂאִין אָנִי פְדָאי לְחַלּוֹן עַל הַגְדוּלִים מ"מ מִי שְׂיִרְצָה לְהַקְל וְלִסְמוּךְ עֲלֵיהֶם בְּבִדְקָה בְּשׂוֹפְרָת וְלֹא מְצָאָה פְלוּם וְאִח"פ רָאֵתָה ג"פ יִסְתַּר פֶּל הַרְאִיוֹת שְׁהַבְּאֵתִי לְעִיל וְאִח"פ יוֹרָה לְהַקְל כִּי לַעֲנ"ד הַדְּבָר צְרִיף פְּנִים וְנִי מִי שְׂמַקְיֵל לְהוֹרוֹת שְׁתַּשְׁמֵשׁ אַחַר בְּדִיקָה עַד שְׁתַּחֲזֵק וְגַם בְּזוֹ צ"ע וְכַמ"ל דְּמַדְבְּרֵי הַגַּה"מ מִשְׁמַע דְּלֹא בְּרִירָא לִיהַ שְׁנַתְרַפְּאָה וְא"כ אִם חֲזָרָה וְרָאֵתָה אִפִּי' פ"א אֲמַרִינֵן דְּאִיגְלָאי מְלֵתָא וְכַמ"ש לְעִיל וְכַמ"ש בְּתַשׁוּ' הַרְש"ך'.

מִיְהוּ לְכַאוּרָה מְדַבְּרֵי הַרְמ"א שְׁהַבְּאֵתִי לְעִיל לֹא מִשְׁמַע פֶּן וְכ"מ מַחְדוּשֵׁי מַהֲרִי"ו סִימָן נ"ב וְדוּק שָׁם. וְכ"נ מְדַבְּרֵי הַגְּהוֹת ש"ד גַּבֵּי יוֹלְדָת הַמּוּבָא בְּסִי' זֶה אָבָל לְתַלוֹת בְּצַדִּים אַף שְׁתַּרְאָה אִח"פ לְטַהֵרָה לְגַמְרֵי אַף בְּאִתְחַזֵּק אִח"פ לֹא יִדְעָתִי שְׁנִרְשׁ וּמְקוֹר לְזֶה וְהוּ אֲמַת שָׁגַם לְשׁוֹן הַרְמַב"ם ו"ל תְּמוּהַ בְּדִין זֶה שֶׁכ' וְנ"ל בְּסוּף פ"ד כִּיצַד בּוֹדְקָת עֲצָמָה לִידַע אִם נִתְרַפְּאֵת אוֹ לֹא נִתְרַפְּאֵת מְבִיאָה שְׂוֹפְרָת וְכו' אִם נִמְצָא דָם עַל רֹאשׁ הַמּוּךְ בְּיָדוּעַ וְכו' וְאִם לֹא נִמְצָא עַל הַמּוּךְ פְלוּם בְּיָדוּעַ שְׁהֵדַם שְׁהִיא רוּאָה מְדוּחָק הַצְּדִים וְטַהוּרָה הִיא עכ"ל הִנֵּה מִתְחַלְּהַ כ' כִּיצַד בּוֹדְקָת עֲצָמָה לִידַע אִם נִתְרַפְּאֵת וְכו' מִשְׁמַע שְׂבִדְיקָה הִיא לְהַבְּחִין אִם נִתְרַפְּאֵת וְאִח"פ כ' שְׂבִדְיקָה הִיא לִידַע אִם מִן הַצְּדִים אוֹ מִן הַמְּקוֹר וְא"כ סוּף פֶּל סוּף בֵּין שְׁהוּא מִן הַמְּקוֹר אוֹ מִן הַצְּדִים הִיא לֹא נִתְרַפְּאֵת וְלֹא אִישְׁתַּנִּית מִמָּה שְׁהִיָּה מְקַדָּם וְאִפְשָׁר לְיִישַׁב בְּדוּחָק דַּמ"ש הַרְמַב"ם וְאִם לֹא נִמְצָא עַל הַמּוּךְ פְלוּם פְּנוּנְתוֹ דַּמ"מ נִמְצָא דָם עַל הַצְּדִים דָּאז יִדְעִינֵן בְּנִדְאֵי שְׁהוּא מְדוּחָק הַצְּדִים וּמִמִּילָא מִשְׁמַע דָּאִם לֹא נִמְצָא דָם לֹא בְּצַדִּים וְלֹא בְּרֹאשׁוֹ אֲמַרִינֵן שְׁנַתְרַפְּאֵת פְּנ"ל וְיִהְיֶה אִיף שְׁיִהְיֶה הַכְּנוּנָה בְּהַרְמַב"ם עכ"פ מַה שְׁפַתְבְּתִי לְמַעְלָה נ"ל נְכוּן אִח"ז נְדַפְסֵ ס' תַּל"מ וְרִיאֵתִי שְׁעַמַד ג"כ בְּכַמָּה דְּבָרִים שְׁפַתְבְּתִי ע"ש: (ז) וְאִם בְּזִמְן הַזֶּה יֵשׁ לְסִמּוּךְ אֲבִדְיקָה זו'.

כ' בְּתַשׁוּ' א"ש סִי' נ"ז בְּשֵׁם חֲכָם א' שְׂבַתְחַלְּהַ בְּדַק שְׁלֹא בְּשׂוֹפְרָת ע"י מוּךְ בְּעוֹנֵי וְאִנְרָף הָאֲבָר אוֹלֵי יְהִיָּה דָם מִן הַצַּד וְאִז אֵין צְרִיף לְבִדּוֹק בְּשׂוֹפְרָת וּבְאִם נִמְצָא עַל רֹאשׁ הַמּוּךְ אִז לֹא תוֹעִיל הַבְּדִיקָה לְחוּמְרָא וְחֲזַר וּבְדַק בְּשׂוֹפְרָת וְיִשָּׁר בְּעֵינֵי וְהַגּוֹן עכ"ל וְרִיאֵתִי בְּס' זַפְרוֹן יוֹסֵף בַּחֲי"ד סִי' כ"ב שְׂמַפְקַפֵּק ע"ז וְלֹא רָאָה דְבָרֵי א"ש אַחַר שְׁלֹא הִבִּיאוּ גַם פֶּל דְּבָרֵי אֵין מְוַכְרָחִים וּמ"ש דְּהָא דְאָמְרוּ בְּדִיקַת שְׂוֹפְרָת וְלֹא אָמְרוּ שְׂתַבְּדוּן ע"י מוּךְ פְּעוֹנֵי אֲצַבַּע לָאו לְהַקְל עֲלֵיהַ אָמְרוּ דְנִיחּוּשׁ פֶּן יִתְלַכְלַךְ רֹאשׁ הַמּוּךְ בְּצַדֵּי הַרְחָם כו' דַּא"כ אִם כו' לֹא עֵינֵן בְּלְבוּשׁ עַט"ז שֶׁכ' פֶּן לְהַדְיָא שְׁהוּא לְהַקְל עֲלֵיהַ יַע"ש וּלְפ"ז אֵין לְהַחְמִיר לְהַמְצִיא טְעָמִים אַחֲרֵים שֶׁכ' הַמְּחַבֵּר הַנֶּ"ל לְהַחְמִיר עַל הָאִשָּׁה וּכְדָאי בַּעַל א"ש לְסִמּוּךְ עֲלֵיו גַּם הַמְּנִי' לֹא הִשִּׁיג עֲלֵיו אֲלֵא שֶׁכ' שְׂאִין לְעֲשׂוֹת פֶּן וְהוּא שְׁלֹא לְצוּרָף מ"מ מוֹדָה דְמַהְנִי וְכ"מ מְדַבְּרֵי הַרְ"ן בְּחַדוּשָׁיו ע"ש וְכ' עֲלֵיו בְּמַנ"י ו"ל וְלַעֲנ"ד הִיא בְּדִיקָה שְׁלֹא לְצוּרָף דָּאִף שְׁהוּא מִן הַצְּדִים בְּנִדְאֵי יִתְלַכְלַךְ רֹאשׁ הַמְּכַחּוּל עִם תַּחֲבִיבָתָה וּלְכַף מְכַנְסַת בְּשׂוֹפְרָת עכ"ד וְלֹא יִדְעָתִי טַעַם לְדְבָרֵי דְהָא עכ"פ נ"מ בְּאִם לֹא תִמְצָא פֶּלֶל דְמִתְרַת לְשִׁמְשׁ אִח"פ דְּהָא הַטַּעַם שְׂמַכְנִיסָה הַמְּכַחּוּל בְּשׂוֹפְרָת אֵינוֹ אֲלֵא פְדֵי שְׁלֹא יִתְלַכְלַךְ רֹאשׁ הַמְּכַחּוּל בְּצַדִּים וְא"כ אִם לֹא תִמְצָא דָם פֶּלֶל מַהְנִי פְּמוֹ בְּשׂוֹפְרָת וְעוֹד מ"ש הַמְּנִי' דָּאִף שְׁהוּא מִן הַצְּדִים בְּנִדְאֵי יִתְלַכְלַךְ רֹאשׁ הַמְּכַחּוּל גַּם זֶה לִיתָא וּמַעֲשֵׂה בָּא לִידֵי בְּאִשָּׁה שְׂרָאֵתָה ג"פ מ"ת אַחַר לִידְתָּה וְצוּיִתִי לְעֲשׂוֹת פִּיס מְבַגְּד פְּשְׁתָּן אָרוּךְ

וקצור פמדת אבר ולמלאות הפיס במוכין בדוחק עד שנעשה עגול ועב פמדת אבר בינוני וקה דק מלמעלה ועב למטה בדיקה בו נמצא דם מן הצד והתרחי לשמש עם בעלה ואח"כ לא נמצא עוד דם מ"ת מיהו אם לא נמצא בו דם כלל אין להתיר לשמש אחר בדיקה זו פי אם פשהפניסה עד מקום שהשמש דש ומ"מ דבר קשה הוא להכניס דבר רך כ"כ בעומק משא"כ בנמצא על הצדדים הרי ידים מוכיחות שמן הצדדים בא אלא שיש לעיין למה כ' הרמב"ם שצריכה שתכניס השפופרת להמקום שהשמש דש הא אפי' לא הכניסה כ"כ נמי סגי' דממ"נ אם תמצא בראשו בנדאי מן המקור הוא בא ואם תמצא מן הצדדים הא ידים מוכיחות שמן הצדדים הוא בא ומה"ת לחוש דבא נמי מן המקור אחר שיש מפה מבוררת לפנינו ומיהו למאי שכ' לעיל דהרמב"ם רצה להורות הדין ברמיזה לשון דהיא דלא נמצא כלל אמרינו דנתרפאת ומ"ש הצריכה להכניס עד מקום שהשמש דש דאל"כ מנא ידעינו שנתרפאת דמה שלא ראתה משום דלא הכניסה עד מקום שהשמש דש גם י"ל דאולי מן הצדדים הוא למעלה במקום שהשמש דש משום הכי מצריף עד למעלה: (ח) וי"א שאסורה לראשון.

זו היא דעת הרמב"ם ודעת רש"י בגמרא ומ"ש הב"י ונ"ל ולענ"ד גם דברי רש"י אפ"ש לפרש פן עכ"ל כפר עמד ע"ז בתשובת מוהר"מ לויבלין בסי' נ"ב ונ"ל אבל אני אני רואה בדברי רש"י שום אפ"ש שיתפרש פן אף הרמב"ם הוא מחמיר יותר מרש"י וס"ל דאפי' לבעל שלישי לא מהני בדיקה פנראה מדבריו בס"פ ד' מהלכות א"ב וכו' המ"מ הטעם שפיון שהם מוחזקים בה שרואה דם אינם מותרין אפי' בבדיקה (ולדעתו מיושב קושית הב"י שזכרתי לעיל דמה יועיל אם לא נמצא פלוס על השפופרת דלמא משום שלא שנה לאצבע אמנם לדעת הרמב"ם ניחא שהרי כ' סה"ת וסמ"ג דמש"ה שרינו לבעל ב' בלא בדיקה אבל לא אחר בעל ג' משום דכ"ז דלא איתחזק יש ס"ס שמא מן הצדדים ואת"ל מן המקור שמא אין כל האצבעות שוות משא"כ לאחר שהוחזקה לכל האצבעות דאין פאן ס"ס וא"כ לאחר שפדקה בשפופרת ולא מצאה פלוס הא חזינו דאף שנתחזקה לראות מ"מ אין האצבעות שוות מש"ה שרינו לה לבעל ד' משום ס"ס משא"כ לבעל ג' דליכא ס"ס פן העלה בני מוהר"מ ונכון הוא ולפ"ז ניחא במ"ש המ"מ שם ונ"ל בדעת רבינו שהוא סובר שאין לה לעמוד עם בעלה בבדיקה שמא יבא עליה קודם בדיקה אבל נודאי אם בדיקה עצמה בין ראשון לב' או בין שני לג' ומצאה שהדם מן הצדדים מותרת היא לשני או לג' וכו' עכ"ל דקדק וכו' ומצאה שהדם מן הצדדים דבהא הוא דמותרת לב' אבל אם בדיקה עצמה בין א' לב' ולא מצאה פלוס אינה מותרת לעולם משום דאיכא למימר מה שלא מצאה פלוס לפי שלא היה דומה לאצבע דהא אפתי לא איתחזקה לכל האצבעות) וצ"ע דא"כ למה כ' הרמב"ם בפ"י מהלכות גרושין הלכה י"ג ונ"ל וכן המוציא את אשתו משום איילונית או משום שרואה דם בכל עת תשמיש.

ה"ז לא יחזיר לעולם שמא תנשא לאחר ותלד האיילונית ותתרפא הנדה ויאמר אלו הייתי יודע שפן הוא לא הייתי מגרשה ונמצא הגט בטל ובניה ממזרים עכ"ל ק' איך מצי למיטען הכי דהא אפי' נבדקה בשפופרת ס"ל להרמב"ם דאסורה לראשון ולשני ולשלישי א"כ לעולם היתה אסורה לו ודוחק לומר דדוקא על בדיקת שפופרת לא סמכינן אבל אם הפילה חררת דם סמכינן דז"א שהרי הרמב"ם השמיט כלל לה דחברת דם אלמא דלא ס"ל א"ו שאין אנו סומכים ע"ז ומיהו למ"ש המ"מ בסוף ונ"ל ונ"ל בדעת רבינו שהוא

סוֹבֵר שְׂאִין לָהּ לַעֲמֹד עִם בַּעֲלָהּ בְּבִדְיָהּ שְׂמָא יָבֵא עָלֶיהָ קוֹנָם בְּדִיקָה וְכִינּוּן שְׁהוֹחֲזָה אֲסוּרָה הִיא לּוֹ עַכ"ל א"כ י"ל דְּהִיכָא שְׂרוּצָה לְהַשְׁהוּת אוֹתָהּ ע"י שְׂלִישׁ וּכְמ"ש הַרְשָׁב"א הוּבָא בְּב"י ס"ס"י מִן תַּר וּלְפ"ז י"ל דַּס"ל לְהַרְמַב"ם דְּבִדְיָהּ מְהִינֵי אִפִּי לַבַּעַל הַרְאִישׁוֹן וְהָא דְהוֹצֵר לְגַרְשׁ הִינּוּ שְׂלֵא לְהַשְׁהוּת אוֹתָהּ אוּלַי יָבֵא עָלֶיהָ קוֹנָם בְּדִיקָה וְע"י שְׂלִישׁ שְׂרִי לְהַשְׁהוּת אוֹתָהּ עַד אַחַר הַבְּדִיקָה וְעִינּוּן בְּר"ן וּבבב"ש בַּא"ע ס"א קי"ז סק"ג וּבַח"מ שָׁם ס"ק ג'.

וּמִיָּהוּ מְדַבְּרֵי הַמ"מ לֹא מִשְׁמַע פֶּן שְׂמֻסִּיִּים וְז"ל אֲבָל אִם בְּדָקָה עֲצָמָה בֵּין רֵאשׁוֹן לִב' אוּ בֵּין ב' לִג' וּמִצָּאָה שְׂדָם מִן הַצְּדָדִים מְוַתֵּרֵת הִיא לְשֵׁנֵי לְשֵׁלִישֵׁי לְעוֹלָם עַכ"ל מוֹכַח דְּלִרְאִישׁוֹן אוּ לְשֵׁנֵי אוּ לְשֵׁלִישֵׁי הִיכָא דְּבִדְקָה עֲצָמָה קוֹנָם הַגְּרוּשִׁין אֲסוּרָה דְּדוֹקָא הִיכָא דְּבִדְקָה בֵּינֵי וּבֵינֵי שְׂרִיָּא וְא"כ ק' קוֹשְׁתוֹ הַנ"ל וְא"ל דַּס"ל לְהַרְמַב"ם דְּדוֹקָא ע"י בְּדִיקָתָא שְׂפּוֹפְרֵת דְּגִזְרִינּוּ אַחַר בְּדִיקָה אִטּוּ קוֹנָם בְּדִיקָה מִשָּׂא"כ הִיכָא שְׂאָמַר הַרְוֵפָא מְוַמְחָה יְשָׂרָאֵל שְׂנִתְרַפְּאָת דְּלֹא גִזְרִינּוּ וְס"ל לְהַרְמַב"ם פְּדַעַת הַרִיצָב"א שְׂפַהֲגָהוּת מִיְּמוֹנֵי דְּסֻמְכִינּוּ עָלֵיו זֶה דוֹחֵק: (ט) צַעַר וְכָאֵב.

בְּשׁו"ת אַמ"ו הַגָּאוֹן שֶׁב"י סִימָן מ"ב פֶּתַח דְּהַרְמ"א מִיְּרֵי בְּאִשָּׁה שְׂאִין לָהּ נֶסֶת אֲבָל בְּאִשָּׁה שְׂיֵשׁ לָהּ נֶסֶת פִּינּוּן דְּלַדְעַת הַרְמ"א לְקַמְן דְּפָסֵק בְּאִשָּׁה שְׂיֵשׁ לָהּ נֶסֶת אִין צָרִיף שְׂתַדַּע שְׂמַפְתָּה מוֹצִיאָה דָּם וְאִם פֶּן פִּינּוּן שְׂיֵשׁ לָהּ פָּאֵב הָרִי הוּא כְּמַפָּה שֶׂא"י אִם מוֹצִיאָה דָּם וְא"צ בְּדִיקָה פֶּלֶל עוֹד כ' לְחֻלְקָא בֵּין פָּאֵב לְכָאֵב וְהַגְּהוּת מִיְּמוֹנֵי שְׂהִבִּיא רְמ"א אִיְּרֵי שְׂאִין לָהּ פָּאֵב כ"כ עַכ"ד וּמָה מְאֹד תְּמִיָּה לִי עָלֵיו אִיף קוֹרֵב אֵת הַמְּרוֹחֲקִים בְּזוּרְעַ שְׂדָבְרִים אֵלּוּ נְאָמְרִים בְּלִשׁוֹן הַשְּׂוֹאֵל בְּתִשׁוּבַת א"ש ס"א כ"ג וְהַגָּאוֹן א"ש סֵתֵר דְּבָרֵיו וּמְסִיק דְּכָאֵב אִינוּ כְּמַפָּה אִפִּי כְּמַפָּה שֶׂא"י אִם מוֹצִיאָה דָּם וְלֹא נִקְרָא מְפָה אֵלָּא בְּמַרְגְּשָׁתָא בְּהִלְכָהּ אוּ בִישִׁיבְתָּהּ אוּ שְׂאָר סְבָרוֹת שְׂיֵשׁ לָהּ מְפָה אֲמַנָּם בְּתִשׁוּבַת ד"ש ס"א פ"ו גְּרָאָה דַּס"ל דְּכָאֵב כְּמַפָּה שֶׁכ' וְז"ל וְסִימְנֵי הַפָּאֵב לְבָדָם אִינָם מְוַבְהָקִים כ"כ בְּעִנּוּן זֶה כְּמוֹ בְּעִנּוּנִים אַחֲרִים לְהוֹרוֹת עַל מְצִיאוֹת מְפָה שְׂהָרִי נוֹכַח לְתַלּוֹת הַרְגָּשׁ פָּאֵב בְּדָבָר הַיּוֹתֵר הוֹנָה וְטַבְעֵי שְׂהוּא תְּנוּעוֹת הַתְּקַבְּצוֹת הַגִּידִים לְהַחֲזִיר הָאֵם לְמְקוֹמוֹ עַכ"ל מִשְׁמַע דְּבַעֲלָמָא הַרְגָּשָׁתָא פָּאֵב כְּמוֹ מְפָה הוּא מִיָּהוּ אֲפֹשֶׁר דְּשִׂאֲנֵי הָתָם דְּהַרְגָּשָׁתָא פָּאֵב הִיָּה בְּשַׁעֲהָ שְׂהִיָּתָה מְמַשְׂמֶשֶׁת בִּידְיָהּ לְהַשִּׁיב הָאֵם לְמְקוֹמָהּ א"כ ה"א דְּרַגְלִים לְדָבָר הוּא שְׂיֵשׁ לָהּ מְפָה וְע"ז כ' דַּאֲפ"ה לֹא תְּלִינּוּ בְּמַפָּה אֵלָּא בְּדָבָר הַהוֹנָה שְׂהוּא תְּנוּעַת הַתְּקַבְּצוֹת הַגִּידִים אֲבָל בְּעֲלָמָא ס"ל דְּלֹא תְּלִינּוּ הַפָּאֵב בְּמַפָּה וְז"ל בְּסִי' שֶׁל"א הַבָּא מִן הַמְּפָה שְׂבַבְשָׁר הַמְּקוֹר אוּ הַרְחָם אוּ הַבָּא מִן הַעֲלִי' מִמְּכּוֹת הַפְּלִיּוֹת אִינוּ דָּם הַנְּדוּת וְזִיבּוֹת שְׂאָסְרָה הַתּוֹרָה שְׂהוּא הַבָּא וְנִגְרַר מֵאֵלֵיו דְּרַף הַעוֹרְקִים וְהוֹרִידִים שְׂבַחְדָּר וְשְׂלַפְנִים מְמַנּוּ כְּטַבַּע הַיְצִירָה וְאֲדַרְבָּה הַרְגָּשׁ הַפָּאֵב בְּחֻלְשַׁת הַשְּׂדָרָה הוּא הָאוֹת וְהַמּוֹפֵת שְׂהַדָּמִים הִלְלוּ מִמְּעֵין אַחַד הֵם שְׂהֵם גְּדוּת וְזִבּוֹת שְׂאָסְרָה הַתּוֹרָה שְׂהָרִי כְּפִי הָאֲמַת עֵינֵי קֶשֶׁר קֶשֶׁר הַרְחָם וְחֻזּוֹקוֹ הוּא בְּשְׂדָרָה עַד כְּנֶגֶד הַטְּבוּר וְהַרְגָּשׁוֹת הַפָּאֵבִים הֵם הָאוֹתוֹת וְהַמְּקָרִים הַקְּדוּמִים כְּטַבַּע לְוִסְתוֹתֵיהֶם וְקַדְמוֹנֵי הַרְוֵפָאִים בְּסִפְרֵיהֶם מְדִי דְּבָרָם בְּחֻלֵי רַבּוּי הַנְּזוּת דְּמִי הַנְּדוּת וְהַתְּמַדּוּת זְמַנָּם כּוֹתְבִים שְׂאָחַד מִהַסְּפּוֹת הַגּוֹרְמוֹת הַנְּזָקִים הִלְלוּ הוּא חֻלְשַׁת הַטְּבַע בְּשְׂדָרָה וְרַפְּיוֹן הוֹרִידִים בְּהַתְּמַעַט בָּם פֶּחַ הַמְּחֻזֵּק וְזֶה דְּמִי גְּדוּת יִקְרָאוּ לוֹ אִף חֻכְמֵי הָאוֹנוֹת וְלֹא תְּהֵא תוֹרָה שְׂלָמָה שְׂלָנוּ נְאָמְנָה יוֹתֵר מְשִׁיחוֹת חֻלְיִן שְׂלָהֶם שְׂשִׁנּוּ חֻכְמִים בְּלִשׁוֹן הַמְּשִׁנָּה אֵלּוּ הֵם הַנְּסוֹתוֹת מְפַהֲקָת וְחוֹשְׁשָׁתָא בְּפִי כְּרִסָּה וְשְׂפוּלֵי מְעִיָּה וּפִי' רִש"י ז"ל כְּנֶגֶד טְבוּרָה וְרַחֲמָה

דְּהִינּוּ פֶּאָב הַשְּׁדָרָה עכ"ד וּמִן רַמ"א וּמִהַר"ל אֵין רְאִיָּה דְחֻלֵי הָאָר"ץ ווינ"ד הוּא מִפְּה גְמוּרָה אַף שְׂאִינָה מִפְּה מ"מ הוּא בְּרוּר שְׂאִינוּ בָּא מִן הַמְּקוֹר וְאַפ"ה לֹא הִתִּירוּ אֶלָּא ע"י מוֹד דְּחֹק ע"ש וְכֵן כ' בְּשׁו"ת ח"צ סי' ע"ג ומ"ש עוֹד בְּש"י לְחַלֵּק בֵּין פֶּאָב לְכָאָב גַּם זֶה תְּמוּנָה הִיא בְּתִשׁוּ' מִיִּמּוֹנֵי כ' לְהַדְיָא וְז"ל הִיא מְצַטְעֶרֶת בְּשַׁעַת תְּשׁוּמִישׁ וְקִשָּׁה לָהּ מְאֹד עכ"ל אֶלְמָא אִפִּי צַעַר גְּדוֹל לֹא מְהִינֵי אֶלָּא שְׁתַּבְּדוּק בְּבַעֲלָה הֶרְאִישׁוֹן ע"כ אֵין לְהַקְלֵל אִפִּי בְּאִשָּׁה שְׂיִישׁ לָהּ וְסֵת וּפְלִיאָה בְּעֵינֵי אַחַר שְׂלֵא נִתְעַלַּם תִּשׁוּ' א"ש מְעִינֵי הַגָּאוֹן מ"ו בַּעַל שֶׁב"י כְּמוֹ שְׁהִבִּיאוּ בְּתַחֲלַת הַתְּשׁוּבָה וְאִיךָ נִתְעַלַּם מִמֶּנּוּ רַגַע וְלֹא רְאָה שְׁדָחָה כ"ז בְּשִׁתֵּי יָדִים וְאִם הִיָּה דַעְתּוֹ לְחַלּוֹק עָלָיו הִיָּה לוֹ לְהִבִּיֵא דְבָרָיו וְלְסַתּוֹר רְאִיוֹתָיו: וּבִהְיוֹתִי יוֹשֵׁב עַל פֶּסַע הוֹרְאָה בַּק"ק פְּרָדוֹ הִיִּתִּי שׂוֹאֵל מִהַגָּאוֹן מוהר"ר צְבִי הִירֵשׁ זצ"ל שְׁהִיָּה אַב"ד דַּק"ק ה"ש בְּגִדוֹן שְׂפָא לְפָנֵי וְזֶה תְּשׁוּבָתוֹ.

וּמִתּוֹד תְּשׁוּבָתוֹ מוֹכֵן עֲנִין הַשְּׂאֵלָה וְז"ל מֵה שְׂשָׂאֵל אִם פֶּאָב כְּמִפְּה בְּנֻדָּאֵי לֹא נֶעְלַם מֵאִתּוֹ שִׁט"ז בְּסִי' קצ"א וּקפ"ז כ' שְׂפָאָב כְּמִפְּה אֶמְנָם הַח"צ סי' ע"ג הַשִּׁיג עָלָיו אֶמְנָם אַף דְּמִסְתַּבֵּר טַעְמֵי' וְאֶנּוּן מוֹרִים כְּדְבָרָיו מ"מ הַפֶּל לְפִי הַעֲנִין בְּכַתְּמִים דְּרַבְּנָן וְאִיפֹא עוֹד צְדָדִים לְהִתִּיר יֵשׁ לְצַדֵּד לְחַלֵּק בְּכָרֵט בְּאִשָּׁה כְּזוֹ שְׂלֵא מְטוֹהֶרָה הִיא אֶמְנָם מֵה שְׁתַּרְאָה בְּהַרְגָּשָׁה א"א לְהִתִּיר מִחֻמַּת הַרְגָּשָׁת פֶּאָב וּבְבִדְיַקַּת עַד כ' לִי הַגָּאוֹן מוהר"ר יַעֲקֹב פ"ץ ז"ל שְׁהִיָּה אַב"ד בַּק"ק פַּפְד"מ שְׁנִסְתַּפֵּק מְאֹד אִם הוּא מְדַאֲוֵרֵיִתָּא אוֹ מְדַרְבְּנָן כִּי מֵהֵב"י סִי' ק"ץ מְשַׁמַּע שְׁהוּא מְדַאֲוֵרֵיִתָּא דְהוּי כְּמוֹ הַרְגָּשָׁה וּפְסָקֵי מֵהֶרָא"י סִי' מ"ז לֹא מְשַׁמַּע כֵּן אֶמְנָם אִשָּׁה זֹו אֵין לָהּ פֶּאָב אַף אִם מְרָאָה דְמִי' מְשֻׁנָּה מְשַׁאֲר נָשִׁים מ"מ כִּינּוּן שְׂאֵדוּם הוּא אֵין לְזוֹז מְדַבְּרֵי הַש"ע י"ד סִי' קפ"ח לְדַעְתִּי לֹא יֵאמֵר שׁוּם אָדָם שְׂיִישׁ לוֹ קֶצֶת מוֹחַ בְּקִדְקָדוֹ שְׁהוּא בְּקִי בְּמִרְאוֹת אִם לֹא דַעַת שׁוֹטָה וְדַעַת שׁוֹטֵי' כו' אַף אֶמְרָתִי אוֹלֵי אֵיזָה שׁוֹנָא בְּדָה מְלַבּוֹ שְׁכַנְגְדוֹ שְׁל הַשׂוֹאֵל אֶמֶר שְׂפָקֵי בְּמִרְאוֹת דְּמִים אִם אוֹתוֹ שְׁכַנְגְדוֹ שְׁל הַשׂוֹאֵל בַּר דַּעַת וְחֻלִּילָה לְבַלּוֹת זְמַן בְּחֻמַּם לְהִבִּיֵא רְאִיוֹת ע"ז כְּנ"ל הַאֶמְנָם הָאִידְנָא נוֹלֵד דְּבַר חֲדָשׁ בְּמִדְיָנָה זֹו שְׂלֵא נִזְכַּר בְּפוֹסְקִים אוֹתָן כִּינִים שְׁקוֹרִין פִּילְץ לִיזֵי הַדְּבּוּקִים בְּבִשְׁוֹר הַמְּוִזְכַּר בַּש"ע סִי' קצ"ח אִם חוֹפְכָת הָאִשָּׁה בְּבִגְדִים וּבְחַלּוֹקָה נִתְאַדָּם הַחֲלוּק מִן הַכִּינִים אִם מוֹצֵאת בְּלֹא הַרְגָּשָׁה תְּבָדוּק ע"י נָשִׁים בְּקִיאוֹת אוֹלֵי יִמְצָא שְׁהָאִשָּׁה הַזֹּאת יֵשׁ לָהּ גַּם כֵּן הַכִּינִים הַנ"ל וְיֵשׁ לָהּ לְתַלּוֹת כְּתָמִים בְּזָה וְגַם בְּבִדְיַקַּת עַד אֶפְשָׁר לְהַקְלֵל אִם יִהְיֶה עוֹד אֵיזָה צַד לְהִתִּיר הַפֶּל לְפִי רְאוֹת עֵינֵי הַמּוֹרָה (וְעֵינֵין מ"ש לְעֵיל סִי' קפ"ג) וּמְדֵי דְבָרֵי בָּאִם פֶּאָב כְּמִפְּה נִזְכִּיר מ"ש הַרַמ"א סִי' קפ"ז ס"ה לְהַקְלֵל בָּאִם א"י אִם מִכְּתָה מוֹצִיאָה דָּם אִם אֵינָה יוֹדַעַת אִם הַדָּם בָּא מִן הַצְּדָדִים אוֹ מִן הַמְּקוֹר מִכַּח ס"ס וְהַש"ף ס"ק כ"ב מְשִׁיג ע"ז וְז"ל מֵה ס"ס הוּא מִיָּד אִיפֹא לְמִימַר שְׂמָא דָּם נִדָּה הוּא וְלֹא מְקַרֵי ס"ס כְּמ"ש בְּדִינֵי ס"ס דִּין י"א וִי"ג וּבְדִין י"א פְּתַב אִם ב' סְפָקוֹת הֵם מְשִׁם אֶחָד אֵינָה ס"ס וּבְדִין י"ג פְּתַב ס"ס שְׂאִינוּ מְתַהַפֵּף אֵינוּ ס"ס וְהַפְּר"ח סִי' י"ג וְהֶרָא"ש סִימָן ל"א דַּקְנ"ח הַעֲלוּ אַף שְׂאִינוּ מְתַהַפֵּף מְקַרֵי ס"ס וְכַתַּב הֶרָא"ש כֵּן דַּעַת רַב הַפּוֹסְקִים.

וּמֵה שְׂמִשְׁיַג הַש"ף מְדִין י"א דְהוּי שֵׁם א' כִּינּוּן דְּסַפֵּק שְׂמָא מִן הַצְּדָדִים וְסַפֵּק שְׂמָא מִן הַמִּפְּה תְּרוֹנוּיָהוּ שְׂמָא לֹאוֹ דָּם נִדָּה הוּא נִלְעַנ"ד דְּלִמְאֵי דְאִיתָּא בְּפְסָקֵי מֵהֶרָא"י הִיכָא שְׁהַסְפֵּק הֶרְאִישׁוֹן מִתִּיר יוֹתֵר מִן הָאֶחָרוֹן הֵנִי ס"ס.

אף אם הספקות משם א' וכ"כ המנ"י בקונטרס הספקות שלו היכא דספק האחרון מתיר יותר מן הראשון הנה אם מקור מקומו טמא הספק שהוא מן הצדדים מתיר אף הדים פיון דלא הנה במקור פלל משא"כ למ"ד מקור מקומו טהור אין פאן ס"ס ולפ"ז היכא דא"י אם מפתה מוציאה דם אינה תולה להקל אף שאינה מרגשת שהדם בא מהמקור אבל למ"ד מק"מ טמא אף דא"י אם מפתה מוציאה דם תולין להקל מפח ס"ס ובזה נלע"ד ליישב הא דדקדק שא"א סי' ע"ו אבריינתא דבפ' התינוקת דף ס"ו דברישא תני אם יש לה מפה תולין במפתה משמע בסתמא תולין אף שא"י אם מפתה מוציאה דם ואח"כ אמר נאמנת אשה לומר מפה יש לי שממנה יוצא דם הא ספקא טמא דאין תולין במפתה ולפ"ז י"ל דאי בש"ס ונאמנת אשה לומר מפה יש כו' דברי רבי וכתב רש"י צ"ל והוה מלתא לחודא דנאמנת אשה קאמר ר' אבל רישא פולה רשב"ג הוא ע"כ דלא פתוס' ד"ה ונאמנת וכבר כתבתי לרשב"ג דס"ל לקמן מק"מ טמא ס"ל דתולה במפה אע"פ שא"י שמוציאה דם מטעם ס"ס פנ"ל ולקוה תני ותולין במפתה דמשמע בסתמא תולין אף שא"י אם מוציאה דם או לאו מטעם ס"ס כנוז"ל דהוה דברי רבי ור' בעינן שיודעת בנדאי שמפתה מוציאה דם קתני ונאמנת אשה לומר וכו' דברי רבי וכו' בעינן שיודעת בנדאי שמפתה מוציאה דם הא א"י לא פיון דס"ל לרבי מק"מ טהור וליכא ספק ספיקא דשני ספקות משם אהד הוה אם דם נדה הוא או לאו ודו"ק: ובזה מיושב מה שיש לדקדק הא דקאמר בש"ס הקא ונאמנת אשה לומר וכו' דברי רבי רשב"ג אומר דם מפה הבא מן המקור טמא ורבותינו וכו' מ"ב אמר עולא מק"מ טהור א"ב ולכאורה היכא רמיזי בדברי ר' שמש"מ טהור דפליג עליו רשב"ג הא לא קאמר ר' אלא נאמנת אשה וכו' והיינו לענון שתהא טהורה לבעלה אבל הדים י"ל דס"ל נמי דטמא אבל לפ"ז ניחא דמדקאמר ונאמנת ודקדקו מלשון זה הפוסקים דבעינן שתהא יודעת בנדאי שמפתה מוציאה דם.

וקשה אמאי צריכה שתדע ודאי הא הוי ס"ס אע"כ דס"ל דמק"מ טהור והוי שם א' וליכא ס"ס ואהא פליג רשב"ג וס"ל דמק"מ טמא ולפ"ז אף דא"י שמפתה מוציאה דם תולין במפה כנוז"ל: בזה מיושב הא דקאמר הקא מק"מ טהור א"ב ולכאורה ק' הא כבר פליגי בה חזא זימנא בפ' כל היד דף ט"ז ע"א אבל לפי הנ"ל א"ש דחזא מכלל חכרמה איתמר דבפ' כל היד שם עיקר פלוגתייהו במק"מ אי טהור או טמא וכאן בפרק התינוקת עיקר פלוגתייהו אי תולה במפתה אף שא"י אם מוציאה דם ותולה הש"ס הא בפלוגתא דר' ורשב"ג דבפ' כל היד דהא בהא מישף שייכי: ובזה דברי הב"י נכונים בסימן קפ"ז במ"ש הא דכתב הטור ונאמנת אשה לומר מפה יש לי במקור שדם זה יוצא ממנה וז"ל הב"י ונאמנת אשה לומר גם זה שם בבבביינתא פלוגתא דר' ורשב"ג ופסקו הפוסקים כר' דאמר הכי ותמה עליו הב"ח והאמונת שמואל ומוהרמ"ל בתשובה ופ"י הא בש"ס משמע דלא פליגי ר' ורשב"ג אלא במק"מ אבל לבעלה לא פליגי אבל לפ"ז ניחא מדכ' הטור ונאמנת וכו' שממנה דם יוצא משמע דבעי שתהא יודעת בנדאי שמפתה מוציאה דם הא לא"ה אינה תולה וזה דווקא לר' דס"ל מק"מ טהור אבל לרשב"ג תולה אף שא"י אם מפתה מוציאה דם ודו"ק.

אף שדחוק מאד שב"י פנון לזה ולא יפרש דבריו מ"מ אסתיעע מלתא שלא יאונה לצדיק פל אנון ולא נשנוי לטועה: אמנם צ"ע לדינא הלא הרמב"ם פסק פ"ה מהלכות א"ב מק"מ טמא וכן פסק ספ"ד מהלכות מ"ו דין ט"ו.

וכן איתא דף מ"א ע"ב בגמרא מקור שהזיע כב' טיפי מרגליות טמאה טומאת ערב דמק"מ טמא ולפ"ז א"צ לידע שמפכה מוציאה דם א"כ דברי הרמ"א נכונים שמיקל היכא שא"י שמפכה מוציאה דם פ"ג א"ג א"ד ק' לפ"ז למה כתב הרמב"ם נאמנת אשה וכו' שממנו הדם יוצא דמשמע דאיהו בעי שתדע שמפכה מוציאה דם הא איהו דפסק מק"מ טמא אם פן אפילו א"י נימא תתלה במפה וכנז"ל ודוחק לומר דהרמב"ם מייירי בידוע שהוא מן המקור דליכא ס"ס דמנ"ל לאוקמי הש"ס בהכי דהא אפשר לפרש פנ"ל ונ"ל דהרמב"ם לשיטתו אזיל דפסק פ"ג מהלכות א"ב הבא על הקטנה אם קדשה אביה נאסרה על בעלה דפתוי קטנה לאו אנוס הוא וכתב הרב המגיד דיליף מפ"ק דכתובות בסוגיא דפ"פ דע"כ דפתוי קטנה לאו אנוס הוא דאל"כ קשיא קושית תוספות שם הא ס"ס הוא וכתב המנ"י בקו' ספיקות שלו דלפ"ז מוכח דהרמב"ם ס"ל אף היכא דאיכא בשני ספיקות משם א' מיקרי ס"ס דאל"כ לא מוכח מהתם מידי וכן תי' התוס' שם באמת קו' הנז' וא"כ הוכיח הרמב"ם דע"כ מייירי התם בידועת שהוא מן המקור ולא מצי לפרש כמש"ל דבהא פליגי ר' נרש"ב"ג ותלמי' במק"מ טמא או טהור דהא איהו ס"ל דלעולם מיקרי ס"ס אמנם לשיטת התוספות יש לפרש הסוגיא' כמש"ל ודו"ק אמנם אף למה שעשינו סמוכים לרמ"א מהש"ס יראתי לסמוך ע"ז פי רבו החולקים כמ"ש הש"ך והארבתי בזה בתשו' עכ"ד הגאון הנ"ל בתשובתו אלי ע"י אדוני אבי מ"ו הגאון זצ"ל בשנת תקל"ג ות"ל אז בלמדי מס' נדה פיונתי לרוב דבריו בפלפול הנ"ל: ועפ"ז יש ליישב סוגיא דפ' כל היד דאיתא התם הרוואה דם מחמת מפה אפילו בתוך ימי נדתה טהורה דברי ר' רש"ב"ג אומר אם יש לה נסת וכו' ואוקמא רבינא דפליגי במק"מ אי טמא או טהור ולכאורה הא לא נזכר כלל בדברי רש"ב"ג דסבירא ליה מק"מ טמא דלא קאמר אלא הרוואה דם וכו' טהורה ומן הדם לא הזכיר רש"ב"ג כלום ומה ראה ר' לחלוק עליו ולפ"ד הנ"ל ניחא דהכא מייירי בסתמ' אפילו א"י שמפכה מוציאה דם ואם פן ע"כ ס"ל לרש"ב"ג דמק"מ טמא ואהא פליגי ר' וס"ל מק"מ טהור וצריך שתדע שמפכה מוציאה דם פן הנה אפשר לומר לכאורה א"ז דהא התם ע"כ מייירי שידועת בנדאי שדם זה בא מן המפה דאל"כ לא הנה תולה במפה בשעת נסתה וכמו שפי' התוספות שם ופסק הרמ"א פן לקמן בהגהה ובזה נסתר מה שהק' בכנ"י סי' ל"ה על דברי הגאון הנ"ל ונ"ל ומי רצה לומר לרש"ב"ג דדם מקור טמא והוי ס"ס משא"כ לרבי גם בזה נלאיתי לקבל ד"ק לפ"ז למה פירש"י בפ' כל היד דנ"מ לענין טומאת ערב עכ"ל ואין לדבר שחר בפלוגתניהו דהתם ליכא שום נ"מ כ"א לענין טומאת ערב דהא התם בידועת שדם זה בא מן המפה דאל"כ לא הוי מטטר רש"ב"ג תוך ימי נדותה גם יתר דבריו בתשובה הנ"ל לא נהיר ולא צהיר וכמו שנכתוב לקמן בע"ה רק מ"ש שם בתשובה הנ"ל ונ"ל עוד לבי אומר לי אף שמנסכם בכל האחרונים דאף דכאב לה פאב בשעת תשמיש אין מועיל להתיר י"ל שלא דברו כ"א באין לה מפה כלל רק להתירה מפח הפאב אמנם אם יש לה מפה ונדאי דתלינו הפאב מפח המפה וגם הדם מפח המפה עכ"ל דברים אלו מילי דסברא נינהו והואיל ואנו עסוקים בסוגיא דהתם נזכיר מה דהוי קשיא לי בסוגיא דהתם ותבדוק עצמה בביאה ג' של בעלה הראשון א"ל שאין כל האצבעות שוין א"ל ותבדוק עצמה בביאה ראשונה של בעל ג' א"ל לפי שאין כל הפחות שוין ע"כ וקשיא לי השתא דאית ליה שוין כל הפחות שוין ואין חזקת של פחות הראשון מועיל לשני וכמ"ש התוספות

ל"ל לשנויי מעיקרא לפי שאין כל האצבעות שוין ה"ל לשנויי מיד שאין כל הפחות שוין דאין חזקת של פחות הראשון מועיל לשני וממילא תו לא הוי קשיא ליה ותבדוק בביאה ראשונה של בעל ג' ונ"ל דס"ל להש"ס דחזקת פחות של א' מועיל נמי לב' והא דמשני לפי שאין כל הפחות שוין היינו לפי שעדיין לא הוחזקה באצבעות ואם פן לכך הותרה לשלישי אחר ביאה ראשונה לפי שי"ל דלשני הראשונים גרמו האצבעות שלהם שהיה משונה משאר ב"א והשלישי אף שבאצבע שלו הוא בינוני מ"מ פחו גרם ומעתה א"ל הא אתחזקה לכחות אצל שנים הראשונים דז"א די"ל דאצבע דידהו גרם אבל לזה הפח גרם ולכך שרי' ליה עד שתחזק ג' פעמים אצלו ואז אסורה לכ"ע דהא אתחזקה לתלתא גברי ואף שתאמר דשנים הראשונים אצבע שלהם גרם ולזה הפח גרם הא אתחזקה לזה נמי בשלשה ביאות ואתחזקה לכל הפחות מאדם בינוני אבל אי לאו דמשני שאין כל האצבעות שוות היה קשה דתתסר לב' דהא אתחזקה לראשון בכל הפחות וחזקת פחות דא' מועיל לב' פנ"ל אף שלכאורה מלשון התוספות לא משמע פן יש לכונן דבריהם לדברינו: (י) לוסתה.

ונראה אם פ"א שמשנה סמוך לוסתה אפילו אם אחר כך ראתה ב"פ מ"ת מןפלג מוסתה לא מצטרפין לראיה א' בהדייהו עד שתראה פעם ג' מןפלג מוסתה וכמ"ש השפתי כהן בריש סימן זה וכ"נ מתשובות פ"י סי' א': ועיין ש"ך ס"ק ט"ו שכתב בשם הפרישה דלאו ברשיעי עסקינן אלא דמיירי שראייתה תחילת היום והיא שמשנה בלילה (וכן נראה מחדושי הר"ן פדעת הפרישה שכתב ונ"ל פ"א שאם סמוך לוסת שמשנה אע"פ שעדיין לא הגיע שעת נסת תולה בוסתה לומר שמחמת תשמיש הקדים הדם לבא קודם זמנו ולא מחזקינן לה בראיה מ"ת עכ"ד מדנקט הר"ן שמחמת תשמיש הקדים לבא קודם זמנו מפלל דלא מיירי ששימש בה אותו יום של נסת אלא בעונה שלפניה דאל"כ היה לומר פיון דאסורה כל היום אלמא דחיישינן לשמא יקדים מש"ה תולה בו א"ו מיירי בעונה שלפניה וקו' הש"ך לא ק' כמ"ש הר"ן ונדאי מן הסתם לא חיישינן להא דמחמת תשמיש יקדים אלא היכא דחזינן שהקדים אמרינן דתשמיש גרם שהקדים הנסת ומשום כך לא נאסרה מ"ת באין סמוך לוסתה וכ"נ שהבין בס' פ"י ח"ד סי' א' פדעת הפרישה ועו"ל דמשפחת לה שהיה לה נסת לר"ח ועברו עליה ג' ר"ח ולא ראתה דשוב א"צ לחוש לר"ח וכמבואר בסי' קפ"ט סעיף ט"ז ושימש בה בר"ח וראתה מחמת תשמיש ואח"כ ראתה דהדרה לנסת קמייטא וכמבואר שם ותולה הדם מ"ת בנסת) והק' עליו פיון דמותר לכתחלה לשמש אלמא דלא שכיח שתראה בלילה ואיך נתלה לקולא ע"כ ובמנ"י כתב להקל די"ל דונדאי לא חיישינן לכתחלה אף אם ראתה אמרינן אגלאי מלתא דדמים תרים נתוספו בה ויש לסמוך עליו דהא בלא"ה לדעת הא"ז צריכה פרישה כ"ד שעות והש"ך הסכים ע"י באין לה שעה קבוע ואף אי לא קי"ל פנותיה י"ל משום דהוא מלתא דרבנן סמכינן להקל וא"כ לענין רואה מ"ת לאסור על בעלה נמי אינה אלא מדרבנן וכמ"ש הפוסקים דנסתות דרבנן יש לסמוך על הא"ז ועיין בהשגות הר"ן"ה על בעל הגפ"ש שכתב ונ"ל אם יש לה נסת כגון שפיהקה או עיטשה וכאותו ששינוי אלו הן נסתותוכו' ה"ז תולה בפיהקה או בעטושה ולא בתשמיש ואין זו רואה מ"ת עד שיתברר לה שנסת פיהקה או עטושה מורכבת בתשמישה עכ"ל ותמיה על האחרונים שלא הביאו: (יא) אם יש מכה באותו מקום.

כָּתַב הַשֵּׁף בְּשֵׁם הַכַּח דָּאִין פִּירוּשׁוֹ בְּכָל אֵיזָה הַמְּקוֹם שְׁבֵא"מ אֶלָּא ר"ל בֵּא"מ עֲצָמוֹ
שְׁמִשְׁם הַדָּם יוֹצֵא לְשֵׁם יֵשׁ מִכָּה וּלְפִיכָּה אִם הַדָּם יוֹצֵא מִן הַמְּקוֹר צְרִיף שְׁתַּדַּע שְׁיֵשׁ לָהּ
מִכָּה בְּמְקוֹר אֶבֶל אִם אוֹמֶרֶת בְּסִתָּם מִכָּה יֵשׁ לִי אֵין תּוֹלִין בְּדָם הַמִּכָּה שְׁיֵשׁ לָהּ עַכ"ל
וּבִתְשׁוּבַת פִּמ"א ח"א סס"י י"ב כְּתַב וְנ"ל אֶבֶל בְּמִכָּה בְּדוֹן פֶּן דְּהוּא נֶגֶד חֲלָל הַגּוֹף אִיף
יַעֲלֶה עַל דַּעֲתָנוּ לֹמַר שְׁמַדָּם הַמִּכָּה יוֹרֵד לְמְקוֹר וְזֶה א"א לְהַשִּׁיג בְּחוּשׁ שְׁפָלְנוּ וְאַף
שְׁהַרְפָּאִים אוֹמְרִים דַּע"י רַבּוּי דָּם הַזֶּה בָּא לְמְקוֹר אֶפְשָׁר דְּהוּא נִבְלַע תַּחֲלָה בְּשִׂאָר
אֲבָרִים וּמִשָּׁם יֵרֵד לְמְקוֹר וְיוֹצֵא לְחוּץ ע"י הַלְחָץ זֶה הַדְּחָק לְדַעֲתִי דָּם נִדָּה גָּמוּר הוּא דְּכָל
דְּמֵי הַמְּקוֹר כִּף שַׁע"י רַבּוּי דְּמִים נוֹבְעִים מִכָּל רַמ"ח אֲבָרִים לְגִידֵי הַמְּקוֹר וּמִשְׁפִּיעִים דָּם
וּלְכָף אֲמָרוּ חֲכָמִים מִכָּה יֵשׁ לָהּ שְׁהַדָּם נוֹבֵעַ מִמִּכָּה גּוֹפָה קוֹדָם שְׁנִבְלַע בְּאֲבָרֵי הָאִשָּׁה וְכֵן
אֲמָרוּ הַרְפָּאִים מִכָּה יֵשׁ לָהּ בְּמַעֲי' וְכו' אֶבֶל אִם נִבְלַע תַּחֲלָה בְּשִׂאָר אֲבָרִים וְאַח"כּ ע"י
רַבּוּי דָּם נוֹבְעִים גִּידֵי הַמְּקוֹר דָּם זֶה טָמֵא מִשׁוּם נִדָּה וְדֵאִי לְדַעֲתִי בְּלִי שׁוּם חִילּוּק בְּעוֹלָם
עַכ"ל וְלִכְאוּרָה עָלֶה בְּדַעֲתִי לְהוֹכִיחַ מִן הַשֵּׁ"ס דְּאֶפְי' בְּמִכָּה כְּזוֹ תּוֹלִין לְמֵאִי דְּמִסְקִינֵן
בְּשֵׁ"ס בַּ"כֵּה"י דְּפִלְיָגִי ר' וְרִשְׁבֵּ"ג בְּמִקְ"מ אִי טָמֵא אוֹ לָאוּ וּבִהַף פְּלוּגְתָּא פְּלִיגִי נְמִי בַּ"ב
הַתִּינּוּקָת וְקִשְׂיָא אֶפְלוּגִי בְּתַרְתִּי ל"ל וְכִמּוֹ שְׁהַרְגִישׁ בְּזֶה הַגָּאוֹן מוּהַר"ל בְּתִשְׁבּוּתוֹ הַנֶּ"ל
אֲמָנָם אִי נִימָא דְּאֶפְי' בְּמִכָּה כְּזוֹ טְהוּרָה י"ל דַּבַּ"ב כָּל הַיָּד מִיָּרִי בְּמִכָּה שְׁבִשְׂאָר הַגּוֹף
וְיוֹרֵדֶת דְּרָף הַמְּקוֹר וְאַפ"ה ס"ל לְרִשְׁבֵּ"ג מְק"מ טָמֵא אַע"פ שְׂאִין עֵיקָר יִצְרִיתוּ בְּמְקוֹר
לְהִתָּם וּבַ"ב הַתִּינּוּקָת מִיָּרִי בְּמִכָּה שְׁבִשְׂאָר הַמְּקוֹר וְאַפ"ה אֵית לִיהּ לַר' דְּטְהוּר וְהִכִּי דִּיִּיקִי לְיִשְׁנָא
דַּגְמ' בַּ"ב כַּה"י דְּקִאָמַר אִשָּׁה טְהוּרָה וְדָם טָמֵא דְּקִאָתִי דְּרָף מְקוֹר מְדַקְאָמַר דְּרָף מְקוֹר
וְלֹא קִאָמַר דְּקִאָתִי מִן הַמְּקוֹר כְּמוֹ דְּאָמַר בַּ"ב הַתִּינּוּקָת רִשְׁבֵּ"ג אָמַר דָּם הַמִּכָּה הִבָּא מִן
הַמְּקוֹר טָמֵא א"ו דְּהִכָּא אֲשַׁמְעִינָן אַע"פ שְׂאִין הַמִּכָּה בְּמְקוֹר עֲצָמוֹ אֶלָּא בְּשִׂאָר הַגּוֹף
וְאַתִּיא דְּרָף הַמְּקוֹר אַפ"ה טָמֵא מִשׁוּם דְּה"א דְּהַלְמ"מ לֹא הָיִי אֶלָּא בְּמָה שְׁנוּצַר תּוֹף
הַרְחָם וְכַמ"ש הַר"ן וְהַרְמַב"ן בְּחִדּוּשֵׁיהֶם קַמ"ל דְּלֹא אֶלָּא אֶפְי' אֲתִיא דְּרָף הַמְּקוֹר אֶלָּא
דְּמִסְתְּפִינָא לְהַקְלֵ אַחַר שְׂאִין לְנוּ רִאָּזָה בְּרוּרָה ע"ז: וּמ"ש הַגָּאוֹן בַּעַל פִּמ"א דַּמ"ש
הַרְפָּאִים מִכָּה יֵשׁ לָהּ בְּמַעֲי' אֶלְמָא דְּבַעֲיָנָן דּוֹקָא בְּמַעֲי' שְׁיָדוּעַ שְׁהַמְּקוֹר מְחַנְפֵּר לְמַעֲי'
אִשָּׁה וְדְרָף מִכָּה לְשַׁפּוֹף דָּם לְמְקוֹר קוֹדָם שְׁנִבְלַע בְּשׁוּם אֲבָר עַכ"ד נִרְאָה שְׁהַבִּין שְׁהַמַּעֲי'
הוּא דְּבַר חוּץ לְמְקוֹר וְלִיתָא אֶלָּא שְׁחַכְמִים כִּינּוּ לְמְקוֹר בְּשֵׁם מַעֲי' וְאַפְשָׁר מִשׁוּם שְׁהוּא
מְחַנְפֵּר לָהּ כְּדַבְרֵי הַפִּמ"א אוֹ מִפְּנֵי שְׁדוּמָה לְמַעֲיָן וְכֵן פִּירַשׁ"י דָּף ס"ג שְׁפּוּלֵי מַעֲי' בֵּית
הַרְחָם וְכ"כ בַּט"ז ס' קפ"ט ס"ק ל"ד וְכֵן בְּמַתְנִיתִין דְּחֻלִּין חִיָּה שְׁפִשְׂטָה יָדִיהָ לְתוֹף מַעֲי'
וְכֵן בְּדָף מ"ב ע"ב גַּבִּי עֲנֻבְדָּא דְּרָבָא דְּשַׁמְעִי וְלָד דְּצוּיָן פִּירַשׁ"י בְּתוֹף מַעֲי' וְעוֹד בְּכַמְּהָ
מְקוֹמוֹת: (יב) תּוֹלִין בְּדָם מִכָּה.

מ"ש הַרְשֵׁב"א בַּתה"א ד' קפ"א לְחַלְקָ בֵּין דָּם מִכָּה דְּתַלְיָנָן וּבְדָם בְּתוֹלִים קִי"ל דְּבוֹעַל
ב"מ וּפּוֹרֵשׁ וְהָא אֵין לָהּ מִכָּה גְדוּלָה מְזוֹ וְתִי דְּשִׂאָנִי הִתָּם בְּתוֹלִים דְּאִינָה אֶלָּא לְשַׁעָה
לְפִיכָּה הַחֲמִירוּ בּוֹ מִשֵּׂא"כ בְּמִכָּה שְׁאֶפְשָׁר שְׁתַּאֲסַר עוֹלָמִית לְבַעֲלָהּ מִשֵּׂה"ה לֹא הַחֲמִירוּ
וְכ"כ בְּתִשְׁבּוּתֵי הַבֵּיאֵוּ ב"י לְקַמֵּן רַס"י קנ"ג מְזֶה נִרְאָה דְּדַעֲתוֹ דְּדוֹקָא בְּמִכָּה שְׂאִינָה
עוֹבְרָת הוּא דְּתַלְיָנָן מִשֵּׂא"כ בְּמִכָּה עוֹבְרָת לֹא הַקְלִיּוּ בּוֹ דּוֹמִיא דְּדָם בְּתוֹלִים דְּלֹא תַלְיָנָן
אַף לְתִי הָרָא"ש שְׁכ' טַעַם אַחַר לְחַלְקָ בֵּין דָּם בְּתוֹלִים לְדָם מִכָּה י"ל דְּאֶפְי' בְּמִכָּה הַעוֹבְרָת
תַּלְיָנָן גַּם י"ל אַף לְדַעֲתַת הַרְשֵׁב"א אֵין לְחַלְקָ דְּכִינּוּ דְּאִיכָּא מִכָּה שְׂאִינָה עוֹבְרָת וְתַלְיָנָן בְּיָהּ
שְׁלֹא תַאֲסַר לְבַעֲלָהּ עוֹלָמִית אֲמָרוּ אֶפְי' בְּמִכָּה עוֹבְרָת דְּתַלְיָנָן וְלֹא פְּלוּג רַבָּנָן מִשֵּׂא"כ

בָּדָם בְּתוֹלִים דְּלֵעוֹלָם הִיא מִכָּה הַעוֹבְרֶת וְלֹא נִכְלָל בְּכֻלָּל מִכָּה מִשׁ"ה לֹא תִלְיֵנוּ וְעֵינֵינוּ
מִשׁ"ב בְּסִי' קצ"ג: כַּגֹּמ' אֵימָה וְאֵם יֵשׁ לָהּ מִכָּה בֵּא"מ תּוֹלָה בְּמִכְתָּהּ וְאֵם יֵשׁ לָהּ נֶסֶת תּוֹלָה
בְּנֶסֶתָהּ וְאֵם הָיָה דָם מִכְתָּהּ מְשֻׁנָּה מִדָּם רֵאִיִּתָּהּ אֵינָה תּוֹלָה וְנֶאֱמָנָה אֲשֶׁה לֹא מִכָּה יֵשׁ
לִי בְּמִקּוֹר שְׂמִמְנָה דָם יוֹצֵא דְבָרֵי ר' וְכו' עכ"ל וְדַקְדְּקוּ הָאֲחֵרוֹנִים וְ"ל דַּמ"ש בְּרִישָׁא
דְתַנִּי וְאֵם יֵשׁ לָהּ מִכָּה בֵּא"מ תּוֹלָה בָּדָם מִכְתָּהּ מְשֻׁמַּע דְּמֵן הֶסֶתָם תּוֹלָה בְּמִכְתָּהּ וּבְסִיפָא
תַּנִּי וְנֶאֱמָנָה אֲשֶׁה לֹא מִכָּה יֵשׁ לִי בְּמִקּוֹר שְׂמִמְנָה דָם יוֹצֵא דְמִשְׁמַע דְּנוֹקָא בְּיֹדְעַת
שְׂמִכְתָּהּ מוֹצִיאָה דָם אֲזִי הִיא תּוֹלָה בָּהּ וּבְשׁו"ת ש"א ס' ע"ו תִּי דְרִישָׁא מִיָּרִי בְּרוּאָה דָם
מ"ת וּכְדִי שְׁלֵא תִתְעַגֵּן וְתִתְאַסֵּר לְעוֹלָם תִּלְיֵנוּ בְּמִכָּה אִפִּי' א"י אֵם מוֹצִיאָה דָם מִשׁ"א כ
בְּסִיפָא דְמִיָּרִי בְּרוּאָה שְׁלֵא מ"ת וְיֵשׁ לָהּ הֵיחֵר דְּאֵינָה רוּאָה לְעוֹלָם אֲזִי צְרִיף שְׂתַדַּע
שְׂמִכְתָּהּ מוֹצִיאָה דָם עכ"ד ע"ש גַּם י"ל לְדַבְּרֵי דְאֵפִילוּ נִימָא דְבְּסִיפָא נְמִי מִיָּרִי בְּאֲשֶׁה
שְׂרוּאָה לְעוֹלָם וּא"א לָהּ לְטַהַר לְגַמְרֵי אִפִּי' מִחֻמְרֵינוּ דְצְרִיכָה שְׂתַדַּע שְׂמִכְתָּהּ מוֹצִיאָה
דָם וְשֹׁאֵנִי בְּרוּאָה מ"ת דַּא"צ שְׂתַדַּע מְשׁוּם דִּי"ל דְרוֹב נְשִׁים אֵינָן רוּאוֹת מ"ת וְכַמ"ש
הַב"י וְכַמוֹ שֶׁהִבְאֵתִי דְבָרֵי לְעֵיל מִיְהוּ אֶפְשָׁר לֹאמַר בְּהָא נְמִי רַבֵּן נְשִׁים יְכוֹלוֹת לְטַהַר
א"ע וְכַמ"ש הַתּוֹס' רִישׁ מִס' גִּיטִין וְעֵינֵינוּ בְּשׁו"ת שְׁבו"י ח"ש ס' ע"ז אָף דְלִמָּא שְׁאֵנִי
רוּאָה מ"ת דְּלִיכָא אֲלֵא חֲשִׁשָׁא דְנוֹסְתוֹת דְּרַבְּנָן וְכַמ"ש בַּב"י ס' ע"ז בְּשֵׁם שׁו"ת הַרְשֵׁב"א
וְהוּא מִן מוֹהַר"מ מְרוֹטְנֹבּוֹרְג וּבְשׁו"ת פ"י מְחַלֵּק דְבְּרִישָׁא י"ל דְּמִיָּרִי בֵּא"י אֵם הֵדָם
יוֹצֵא מִן הַמִּקּוֹר וּא"כ אֵיכָּא ס"ס אֵם מִן הַצְּדִידִים אוֹ מִן הַמִּקּוֹר וְאֵת"ל מִן הַמִּקּוֹר בָּא דָם
שְׂמָא מִן הַמִּכָּה הוּא מִשׁ"ה א"צ שְׂתַדַּע אֵם מִכְתָּהּ מוֹצִיאָה דָם וְכַמ"ש הַרְמ"א בַּהֲגָהָה
מִשׁ"א כְּבְּסִיפָא מִיָּרִי בְּיֹדְעַת שְׂתַדַּע שְׂמִיכְתָּהּ מוֹצִיאָה
דָם ע"ש וְעוֹד פְּתַבּוּ לְחַלֵּק בֵּין יֵשׁ לָהּ נֶסֶת לְאֵין לָהּ נֶסֶת וּבְרִישָׁא מִיָּרִי בֵּינָם לָהּ נֶסֶת
וְכַמ"ש הַרְמ"א בַּהֲגָהָה וּבְסִיפָא מִיָּרִי בְּאֵין לָהּ נֶסֶת לְכַף צְרִיף שְׂתַדַּע שְׂמִכְתָּהּ מוֹצִיאָה
דָם וּבְתַשׁו' אַמ"ו בַּעַה"מ שֶׁב יַעֲקֹב כ' בְּסִי' מ"ב וְ"ל דְצְרִיכִין אֲנוּ עוֹד לְדַקְדֵּק דְבְּרִישָׁא
תַּנִּי אֵם יֵשׁ לָהּ מִכָּה בֵּא"מ וּבְסִיפָא תַּנִּי בְּמִקּוֹר אֲלֵא פְּשׁוּט דְלְעֵיל קָאִי אֲשֶׁלְּפָנֵינוּ דְרוּאָה
מִחֻמַּת תְּשֻׁמִּישׁ וְע"ז קְאָמַר אֵם יֵשׁ לָהּ מִכָּה בֵּא"מ הֵינֵנוּ בְּפִרוּזְדוֹר בְּאוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁהִשְׁמַשׁ
דָּשׁ וְתוֹלָה בְּמִכָּה דְאֵמְרֵינוּ שְׁע"י דְחִיקוֹת וּמִיְעוּף הָאֲבָר בָּא מִפְחוּ דָם מִן הַמִּכָּה וּלְכַף לֹא
קְאָמַר בְּרִישָׁא וְנֶאֱמָנָה דְלֵא צְרִיכָה בְּזָה לְנֶאֱמָנָה דְבֵא"מ יְכוֹל לְהַתְּבַר ע"י בְּקִיאוֹת נְשִׁים
מִיִּלְדוֹת וּלְכַף קְאָמַר סְתָם וְאֵם יֵשׁ לָהּ מִכָּה בֵּא"מ שְׁאֵין אֲנוּ צְרִיכִין לְנֶאֱמָנוֹת שְׁלֵה שְׁהָרִי
אֶפְשָׁר לְהַתְּבַר ע"י שְׁאָר נְשִׁים מִשׁ"א כְּבְּסִיפָא דְמִיָּרִי בְּמִכָּה שְׂבִמְקוֹר עֲצָמָה דַּא"א
לְהַתְּבַר ע"י אֲחֵרִים רַק שְׁהִיא מְרַגְשֶׁת בְּעֲצָמָה וּלְכַף צְרִיכִין נֶאֱמָנוֹת דִּידָה אֲמָנָם גַּם הִיא
אֵין עֵינֵיהָ בְּמִקּוֹר אֵם לֹא ע"י הַרְגֵּשֶׁת כָּאֵב מִהַמִּכָּה וּכְדִי שְׁלֵא תִאֲמַר ע"י מְעַט כָּאֵב תִּתְלָה
בְּמִכָּה לְכַף צְרִיכָה לֹא מִכָּה יֵשׁ לָהּ מִכָּה דָם יוֹצֵא פְּלוֹמֵר שְׂגָדְלָה כ"כ הַפְּאֵב עַד שֶׁנֶּרְאָה לָהּ
שְׂמִמְנָה הֵדָם יוֹצֵא עכ"ד וְאִיהוּ לְשִׁיטְתֵיהָ אֲזִיל דַּס"ל דְכָאֵב בְּמִכָּה וּלְפִי מִש"ל בְּשֵׁם
תְּשׁוּבַת א"ש הַפְּאֵב כְּמִכָּה וְעכ"ז י"ל דְּדַבְּרֵינוּ נְכוּנִים דַּצ"ל שְׁהִיא מְרַגְשֶׁת ע"י אֲנוֹמְדָנָא
דְמוֹכָח שְׁיֵשׁ לָהּ מִכָּה שְׂמוֹצִיאָה דָם אָף קִשְׁיָא לִי לְדַבְּרֵינוּ דְמִיָּרִי רִישָׁא בְּמִכָּה שְׂבִבִית
הַחִיצוֹן מְקוֹם שֶׁהִשְׁמַשׁ דָּשׁ א"כ אֲמַאי קְאָמַר וְאֵם דָם מִכְתָּהּ מְשֻׁנָּה מִדָּם רֵאִיִּתָּהּ אֵינָה
תּוֹלָה וְהֵינֵנוּ ע"כ פִּירוּשׁוֹ שְׁהֵדָם שְׁהִיא רוּאָה מ"ת אֵינָה דוֹמָה לְמִכָּה אֲזִי אֵינָה תּוֹלָה וְכַמ"ש
בְּתַשׁו' ח"צ דְלֵא כְּתְּשׁוּבַת צ"צ (שְׁעָלָה בְּדַעְתּוֹ לֹאמַר דְּפִי בְּגִמְרָא וְאֵם דָם מִכְתָּהּ מְשֻׁנָּה

מדם ראיתיה ר"ל דדם מפתה משונה מדם וסת' וע"ז השיג בח"צ דפירושו הוא דדם מפתה משונה מן דם ראיתיה ר"ל מה שהיא רואה עתה מ"ת.

מיהו בקיצור פסקי הרא"ש פ' התינוקת כ' וז"ל ואם הנה דם נדה משונה מדם מפה אינה תולה עכ"ל מוכח כפי' צ"צ דאל"כ איך קרי לדם ראיתיה דם נדה הא על דא אנו מדינין אם ד"נ הוא או לאו ועיין בס' פ"י חי"ד סי' א' מ"ש כפי' הרא"ש ובהלכות הרמב"ן פ"ו דט"ו מבואר כמ"ש הח"צ) ולפי דעת הגאון בעל ש"י ק' אפי' אם נשתנה נימא דשמש עכרון וכדאי' במקילתין בפ"ק דף י"א ע"ב בשלמא אי גם ברישא מיירי במפה שבמקור י"ל דלא אמרינו שמש עכרון אלא לענין ד"ב שהוא בא מן הצדדים במקום שהשמש דש דהיינו מבין השנינים ולחוי' וכדאי' בפ' יוצא דופן דמ"א דדישות השמש היא עד בין השנינים) וכדאי' בפ' התינוקת דס"ה ע"ב דד"ב בא מן הצדדים מש"ה אמרינו שמש עכרון אבל לפמ"ש המחבר הג"ל דברישא מיירי במפה שמו הצדדים א"כ ק' דנימא שמש עכרון ואפשר ליישב דבריו דאפילו במפה שבבית החיצון לא אמרינו שמש עכרון אלא דוקא בד"ב דאע"פ שפבר בעל מ"מ פרצה דחוקה מיקרי משא"כ באשה דעלמא לא אמרינו שמש עכרון וכה"ג פתב בחמ"ח סי' ס"ח ס"ק ו' שהק' שם להפוסקים דס"ל שאם מצא דם א"י לטעון פ"פ מצאתי דמאי ראיה הוא מן הדם הא קיי"ל דנותנין לה ד' לילות או עד שתחיה המפה ות"י וז"ל וי"ל דכ"ז שיש דם עדיין אין הפתח פתוח לגמרי ופרצה דחוקה קרי ליה בגמרא.

וע"כ כ"ז שיש דם אינו יכול לטעון פ"פ דנדאי טועה הנה עכ"ל וכ"כ בב"ש אלמא דכ"ז שהיא רואה דם פרצה דחוקה קורין ליה מש"ה אמרינו דשמש עכרון משא"כ באשה דעלמא וק"ל: ועפ"ז י"ל שזו פוננת הרמב"ם פ"ד מהלכות א"ב שכתב ד"ך מי שראתה דם בשעת תשמיש וכו' אבל אם שימשה סמוך לנסתה תולה בנסת הנה בה מפה תולה במפה ואם הנה דם מפה משונה וכו' ונאמנת אשה לומר מפה יש לי בתוך המקור שממנה הדם יוצא ותהיה מותרת לבעלה ואע"פ שדם יוצא מן המקור בשעת תשמיש עכ"ל וק' דלמה זה פתב בסיפא ותהיה מותרת לבעלה הא גם ברישא מותרת לבעלה ועו"ק מ"ש ואע"פ שדם וכו' מאי רבותא היא זו ולפ"ד אמ"ו הג"ל ניחא דברישא מיירי שיש לה מפה בפרוזדור מש"ה א"צ לנאמנות שלה וכנ"ל ומיירי נמי בא"י שמפתה מוציאה דם ואפילו הכי תולה במפה לענין זה שלא תאסר על בעלה לעולם מ"מ ז"נ בעי פיון דא"י שמפתה מוציאה דם וכדעת הש"ך ומש"ה לא פתב ברישא ותהיה מותרת לבעלה דהוי משמע שמותר מיד וז"א דל"מ אלא לענין שלא תאסר לעולם וגם מיירי באינה מרגשת שהדם בא מן המקור דהא פיון דהמפה אינה במקור איך תתלה במפה א"ו דמיירי באינה מרגשת שהדם בא מן המפה וא"ל דא"כ תהיה מותרת מיד דהא איכא ס"ס כמ"ש הרמ"א ספק מן הצדדים וכו' ז"א פיון דהמפה הוא בצדדים אין פאן ס"ס דאיך תאמר ואת"ל מן המקור שמה מן המפה הוא הא אין שום מפה במקור ועיין אבל בסיפא מיירי בידעת שמפה מוציאה דם והמפה הוא במקור עצמו מש"ה פתב דמותרת לבעלה ר"ל בלא ז"נ הואיל שידעת שמפתה מוציאה דם גם פתב אע"פ שדם יוצא וכו' ר"ל שידעת שהדם בא מן המקור הואיל שמפה הוא במקור ומ"ש בשעת תשמיש ל"ד הוא אלא משום דאיירי הקא בהא נקטי': (יג) ואם דם מפתה משונה.

פְּתַח הַשֵּׁף בְּשֵׁם הַפּוֹסְקִים דְּוִנְקָא שְׁנִתְבְּרַר שֶׁהוּא מְשׁוֹנָה הָא לֹא"ה תּוֹלִין בְּדָם מִפְּתַח
לְפִי שֶׁהָאִשָּׁה בְּחִזְקַת טְהָרָה עוֹמֶדֶת וְכַתֵּב עוֹד דְּמִשְׁמַע מְדַבְּרֵי הָרֹא"ש שֶׁא"צ לְרֹאוֹת
לְמַפָּה אִם הוּא מְשׁוֹנָה עַכ"ד וּבִט"ז ס"ק ט' פְּתַח בְּשֵׁם הַפְּרִיָּשָׁה דָּאִם שְׁנִיָּהֶם לְפָנָיו לֹא
גִּיזַל לְקוֹלָא פִּינּוּן שְׁאֲפִשֶׁר לְבָרוּרֵי וְכָל אֶדָם יְכוֹל לְבָרַר אוֹתוֹ עַכ"ד וְאֲנִי פְּתַבְתִּי בְּחִדּוּשֵׁי
גְּמָרָא דְּמוֹכַח מְדַבְּרֵי רִש"י בִּס"פ כ"ה הָא דְּמִשְׁנֵי הַשֵּׁ"ס שְׁאֲנִי הֵתָם דְּלִיתָא קָמֵן וְכו'
דֹּאע"ג דְּהִיכָא דְּלִיתָא קָמֵן הָאִשָּׁה נֶאֱמָנָת מִשּׁוּם דְּכַתִּיב וְסִפְרָה לָהּ מִכָּל מְקוֹם הִיכָא דְּאִיתָא
קָמֵן לֹא סְמַכִּינוּן עַל אִשָּׁה אֶלָּא אֲמַרִּינוּ נְחֻזֵי אֲנִי יע"ש אֲמַנָּם מְדַבְּרֵי הַרְשָׁב"א וְהַטּוֹר לְקָמֵן
סִי' קפ"ח לֹא מִשְׁמַע פֶּן לְכַאוּרָה וְעֵינָן מַה שְׁאֲכַתּוּב לְקָמֵן בִּסִי' הַנּו' בַּעַ"י: (יד) שְׁיֵישׁ לָהּ
נֶסֶת קְבוּעַ.

וַיֵּשׁ לְעֵינָן מִדְּכִי הַרְמ"א וְכו"ז בְּאִשָּׁה שְׁיֵישׁ לָהּ נֶסֶת קְבוּעַ וְאִזּוּ יְכוֹלָה לְתַלוּת שְׁלֵא ב"ו וְכו'
אִם עֶבֶר עָלְיָה שְׁעַת וְסִתָּה וְלֹא בְּדָקָה וְלֹא הַרְגִּישָׁה וְאַחַר כֵּן בְּדָקָה עֲצָמָה וּמִצָּאָה טְמֵאָה
מַה דִּינוֹ דֹּאע"ג דְּכַתֵּב הַרְמ"א דְּשְׁלֵא בְּשַׁעַת נֶסֶת טְהוּרָה הֵינּוּ הִיכָא שְׁבִדְקָה עֲצָמָה בְּשַׁעַת
נֶסֶתָה וּמִצָּאָה טְהוּרָה אֲבָל זֹו שְׁלֵא בְּדָקָה עֲצָמָה בְּשַׁעַת נֶסֶתָה י"ל דְּכַבֵּר רָאִתָה בְּשַׁעַת
נֶסֶתָה דְּהָא קִי"ל דְּאֲפִילוּ לְמֵאֵן דְּאָמַר וְסִתוֹת דְּרַבְּנָן הִיכָא דְּבִדְקָה עֲצָמָה וּמִצָּאָה טְמֵאָה
טְמֵאָה בְּשַׁעַת נֶסֶתָה פְּדֵאִיתָא בְּש"ס דט"ז וְכו"ז וְכו"ז י"ל דְּטְמֵאָה וְאֵע"ג דְּלְפִי הַטַּעַם שְׁכַתֵּב
הַרְמ"א בְּסוּף הַג"ה זֹו דְּבִשְׁעַת נֶסֶתָה טְמֵאָה מִשּׁוּם דֹּא"כ לֹא תְטַמֵּא לְעוֹלָם וְזֶה לֹא שְׁיֵיךְ
הִכָּא י"ל דְּלֹא פְּתַח לְטַעַם זֶה אֶלָּא הִיכָא דְּיִוֹדַעַת דְּמִפְּתַח מוֹצִיאָה דָּם אִפ"ה טְמֵאָה מִטַּעַם
זֶה אֲבָל בֹּא"י שְׁמִפְּתַח מוֹצִיאָה דָּם בְּלֹא טַעַם זֶה טְמֵאָה פִּינּוּן דְּרַגְלָהּ לְרֹאוֹת בְּשַׁעַת נֶסֶתָה
לֹא מְקִילִינוּן בֹּא"י שְׁמִפְּתַח מ"ד וְכו"ז וְכו"ז ה"ה בְּעֶבֶר זְמַן וְסִתָּה וְלֹא בְּדָקָה וְצ"ע: בִּט"ז חוֹלֵק
עַל הַג"ה זֹו וְס"ל דְּאֲפִי בְּאִשָּׁה שְׁיֵישׁ לָהּ נֶסֶת אִינָה תּוֹלָה בְּמַפָּה אֶלָּא בְּיִוֹדַעַת שְׁמִפְּתַח
מוֹצִיאָה דָּם וְכַתֵּב עוֹד בְּשֵׁם תְּשׁוּבַת מְהֵרֵי"ל וְכו"ל אֲבָל בִּנ"ד לִית לָהּ מִפָּה מְבִנְרֶת וּמ"מ
בֵּין עוֹנָה לְעוֹנָה וְכו' דְּבִאוּתָה תְּשׁוּבָה מְקִיל שְׁלֵא בְּשַׁעַת נֶסֶתָה אִפִּי אִינָה מְרַגְּשַׁת דְּמַחְמַת
מִפָּה קָאֲתִי תְּלִינּוּן בְּדָם מִפָּה לְמ"ד וְסִתוֹת דְּרַבְּנָן עַכ"ל וְצ"ל דִּמ"ש לְמ"ד וְסִתוֹת דְּרַבְּנָן
לְרַבּוּתָא נְקֻטִי דְּלֹא מִיבְעִיָּא לְמ"ד וְסִתוֹת דְּאִוּרֵיָּתָא סְמַכִּינוּן אַחְזָקָה דְּאִין אֹרַח בָּא אֶלָּא
בְּזַמְנֵוּ אֶלָּא אִפִּי לְמ"ד וְסִתוֹת דְּרַבְּנָן וְכו"ז אִין זֶה חֲזָקָה דְּאִוּרֵיָּתָא אִפִּי הָא אֲמַרִּינוּ דְּתְּלִינּוּ
בְּמַפָּה שְׁלֵא בְּשַׁעַת נֶסֶתָה אִפִּי אִינָה מְרַגְּשַׁת שְׁמִחְמַת מִפָּה בָּא וּלְפ"ז מ"ש בִּט"ז וְכו"ל
וְנִרְאָה שְׁלֵא רְצָה לְהַקְלִל לְפִי שֶׁהִיא תְּשׁוּבָה ס"ל וְסִתוֹת דְּרַבְּנָן אֲבָל אִינָה חֵשׁ לְמ"ד
וְסִתוֹת דְּאִוּרֵיָּתָא וְכו' עַכ"ל אִין לְדַבֵּר שְׁחַר פְּלִפִּי לִינֵי דְּאִדְרַבָּה אִי וְסִתוֹת דְּאִוּרֵיָּתָא
מִכ"ש דֵּישׁ לְהַקְלִל שְׁלֵא בְּשַׁעַת נֶסֶתָה מִשּׁוּם דְּאִין אֹרַח בָּא אֶלָּא בְּזַמְנֵוּ (וְנִלְע"ד לִינֵישׁב
דִּס"ל הָא דְּפִלְגִי אִי וְסִתוֹת דְּאִוּרֵיָּתָא אוּ דְּרַבְּנָן בְּהָא פְּלִיגִי לְמ"ד וְסִתוֹת דְּרַבְּנָן ס"ל גְּמִי
חֲזָקָה אֹרַח בְּזַמְנֵוּ בָּא אֶלָּא ס"ל הַעֲמַד חֲזָקַת טְהָרָה דִּינָה נֶגֶד חֲזָקָה זֹו וְה"ל פְּאֵלוּ אִין
פְּאֵן חֲזָקָה פְּלִל וְאִידָּךְ ס"ל דְּחֲזָקַת טְהָרָה לֹא חֲזָקָה מְעַלְיָא הִיא מִשּׁוּם דְּחֲזָקָה זֹו עֲשׂוּיָה
לְהַשְׁתַּנּוּת פְּדֵאִית' בְּתְּשׁוּבַת הַר"ן גְּבִי מְקוֹה שְׁדַרְפָּה לְהַתְּחַסֵּר הִבִּיא ב"י סִימָן ר"א מִש"ה
לֹא חֲזָקָה מְעַלְיָא הִיא וְהִיא חֲזָקָה חֲזָקַת אֹרַח וְכו' עֲדִיפָא וְאִידָּךְ ס"ל דְּאִפִּי חֲזָקָה מְעַלְיָא
הִיא לְפ"ז יִפָּה כ' דְּלְמ"ד וְסִתוֹת דְּרַבְּנָן ע"כ חֲזָקַת טְהָרָה הִיא חֲזָקָה מְעַלְיָא מִש"ה מְהַנִּי
אִפִּי בֹא"י שְׁמִפְּתַח מוֹצִיאָה דָּם) וְהַשֵּׁף חוֹלֵק עַל דְּבָרָיו וְכו"ל בְּאִשָּׁה שְׁיֵישׁ לָהּ נֶסֶת תּוֹלִין
שְׁלֵא בְּשַׁעַת נֶסֶתָה אִפִּי בְּמַפָּה שֶׁא"י אִם מוֹצִיאָה דָּם אוּ לֹא אֶלָּא דִּס"ל לְהַשֵּׁף דְּוִנְקָא
בְּרוּאָה מ"ת תְּלִינּוּן שְׁלֵא לְאֹנְסָרָה עַל בְּעֻלָּה אֲבָל מ"מ צְרִיכָה ז"נ וְהַב"ח ס"ל דְּלְעוֹלָם

תלינו במכה אפילו א"י אם מוציאה דם שלא בשעת נסת ואפ"ל לטהרה בלא ז"נ ובתשו' א"ש סי' נ"ז כ' ומה שנסתפק מעלתו הרמה במה שחולק הט"ז על הרמ"א וכ' ז"ל אהובי לדעת כ"ת לא נמצא הלכה פסוקה בכל הדינים אלו אם באנו לחוש ח"ו לכל החנומרות ולילף בחושף דוק מעכ"ת ויראה לדברי הט"ז הם דברים דחויים ולא ק' פלל כו' וכבר כ' גם הב"ח להרב מוהר"י ז"ל מקראקא פדעת רמ"א ועשה מעשה רב א"כ מה לנו עסק באחרון שהכביד עלינו בחנומרות יתרות בנסתות דרבנן עכ"ל מדבריו אלו נראה דלא נטה פדעת הב"ח לגמרי דאלו הב"ח מטהר לגמרי אפי' באינה רואה מ"ת ואפ"ל בלא ספירת ז"נ וכמבואר בתשובותיו סי' פ"ד וסי' פ"ה ואיהו ס"ל דעכ"פ לענין שלא לאנסרה על בעלה לעולם סמכינו באשה שיש לה נסת ושלא בשעת נסתה אפי' במכה שא"י אם מוציאה דם וכדמוכח מדבריו שכ' בנסתות דרבנן דמשמע דוקא לענין רואה מ"ת שאינה אלא חששא דרבנן דלא תשמש אחר ג"פ לשמא תראה מ"ת וכיון דנסתות דרבנן וכמ"ש בתשו' מוהר"מ מ"ב שהבאתי בסי' זה דאינה אסורה לשמש אחר שראתה ג"פ אלא משום שפבר קבעה נסתות לראות מ"ת וכיון דנסתות אינה אלא מדרבנן מש"ה תלינו במכה אע"פ שא"י שמפכה מוציאה דם אבל לא לענין לטהר לגמרי בלא ז"נ ובתשו' צ"צ שנטה לדעת הש"ך ע"ש בסי' פ"ו אף מה שמבואר בתשו' צ"צ סי' הנז' דאשה שאין לה נסת צריכה שתדע דוקא שדם זה מן המכה הוא ולא מהני יודעת שמפכה מוציאה דם הוא תמוה דבהד"ל כ' הרמ"א בהג"ה זו דדוקא בשעת עונה בינונית לא מהני יודעת שמפכה מוציאה דם אבל שלא בשעת עונה בינונית מהני יודעת מפכה מוציאה דם אפי' באין לה נסת (וכן בש"ד בדין יולדת שראתה ג"פ אחר לידתה שהביאו רמ"א לקמן כ' בהדיא דלדעת רשפ"א א"צ שתדע שמפכה מוציאה דם וכמו שהבין הב"י וד"מ והב"ח) וצ"ע ואם הנה דעתו לחלוק על הרמ"א הנה לו להביא דברי הרמ"א: והנה הש"ך לשיטתו אזיל שכ' בס"ק כ"ד דאף הרשפ"א בתה"א ס"ל דבעינן שידועת שמפכה מוציאה דם אלא דקאמר שא"צ שתדע שמרגשת שדם זה הוא בא מן המכה ודלא כב"י וד"מ והב"ח שהבינו דברי הרשפ"א שא"צ שתדע אם מפכה מוציאה דם עכ"ד (וכן בשו"ת פ"י בחי"ד סי' א' כ' פדברי הש"ך וז"צ בהבנת דברי הרשפ"א) והח"צ הסכים לדברי הש"ך ובאמת דבריו תמוהים כמו שהרגיש הח"צ עצמו דא"כ מה זה שכ' הרשפ"א שם וז"ל ומסתברא דאפי' אינה מרגשת ממש שהדם שותת ויורד מן המכה תדא דאין עיניה בין מפכה וא"א לה לידע אלא בדיקת שפופרת וכו' והתם ונדאי משמע דברואה דם מחמת מכה א"צ שפופרת וכו' עכ"ל ואי ס"ד דהרשפ"א ס"ל דצריך שתדע שמפכה מוציאה דם אלא דא"צ לידע אם דם זה ממכה היא וע"ז בא להוכיח דא"צ שתדע שדם זה שראתה ממכה היא דאל"כ צריכה בדיקת שפופרת ק' יועיל בדיקת שפופרת דאף שע"י בדיקת שפופרת תדע שעמה המכה מוציאה דם מ"מ מנא ידעה שהדם שראתה כבר אם ממכה היא או מהמקור וכבר הרגיש בזה הח"צ ומה שרצה לתרץ בזה דבריו אינן ברורין וכמ"ש בס' כו"פ ע"ש א"ו דהרשפ"א לא בא אלא להוכיח אלא שא"צ שתדע אם מפכה מוציאה דם או לאו ולזה שפיר הוכיח דע"כ א"צ שתדע דאל"כ צריכה בדיקת שפופרת וע"י יבנרר אם מוציאה דם דהיינו פשהיא מטה המוה לל צד ואין עליה דם כ"א באותו מקום שבמכה כשמצעת שם במוה נמצא עליה דם יבנרר שממכה בא הדם וכמ"ש בש"ע סעיף ז' ומן הגמ' משמע דא"צ בדיקת שפופרת במכה ש"מ שא"צ שתדע אפי' אם מפכה

מוציאה דם או לאו וכן בש"ד בדין יולדת שראתה ג"פ אחר לידתה שהביאו רמ"א לקמן כ'בהקדיא דלדעת הרשב"א א"צ שתדע אם מפתה מוציאה דם וכמו שהבין הב"י וד"מ והב"ח והש"ך בס' נקה"כ הרגיש בזה שדבריו הן נגד הגהות ש"ד: ומה שכ' עוד בשו"ת ח"א להוכיח דע"כ בעינן שתדע שמפתה מוציאה דם שהרי אפי' בכתמים הקלים שנינו אם יוכל להתגלע ולהוציא דם תולה ביה וכו' אלמא דאפי' בכתמים צריך שתדע אם אפשר להוציא דם ואם לאו אינו תולה מכ"ש ברואה ממש כבר כתבתי בתשובת שאלה לקמן סי' קפ"ח שדבריו תמוהים מאד דא"כ לדידיה קשיא שיהיה המרדכי סותר דבריו תוך כדי דיבור דו"ל המרדכי בהלכות נדה נאמנת אשה לומר מפה יש לי בא"מ שממנה יוצא דם ונוקא שיודעת שיוצא הדם מן המפה תולה ביה אבל מספק אין תולה אבל בשעת וסתה אפי' יודעת בודאי שהדם יוצא מן המפה אינו תולה בו דא"כ לא תהיה טמאה לעולם.

אמנם כתמים שתמצא בבגדיה טהורה ותולה במפה אפי' א"י שמפתה מוציאה דם דבכתמים הלכו חכמים להקל שהכתמים מדרבנן ע"כ אלמא דס"ל בכתמים לעולם טהורה אפי' א"י שמפתה מוציאה דם וכ"כ הרמ"א בסוף הג"ה זו ואח"כ ב' במרדכי מיד אחר דין זה וז"ל ואשה שנמצא פתם בתלוקה או בסדינה אם יודעת שיש לה גרב או חבורה שאם היתה מסירה הגלד או הקליפה היתה מוציאה דם טהורה ותולה בהן הפתם אע"פ שעלתה אינה מוציאה דם מ"מ שמה חפפו וגרדו עצמן עד שהוציא דם ואלו אדעתיהו עכ"ל וא"כ לדברי הח"צ קשיא דבתחלה כ' דבכתמים א"צ שתדע אם מפתה מוציאה דם ובתר הכי כ' בכתמים שצריכה שתדע אם מסירה הגלד וכו' היתה מוציאה דם אז תולה בהן אלא ע"כ צ"ל דשאני התם שהיתה יבש לפנינו מש"ה צריכה שתדע אם מסירה וכו' הא היכא שאין לפנינו תולה אפי' א"י ועוד דאין דנין א"א משאפ"ש וכמו שכ' הרשב"א בעצמו וא"כ מעיקרא קושיתו ל"ק פלל וכ"כ בתשו' שבו"י ח"ש סי' ע"ד אדברי הח"צ כמ"ש לחלק בין אפ"ש ללא אפ"ש (אף עדיין קו' ח"צ במ"ע מהא דראה שתלמידים מסתכלים זב"ז ואמר לא אמרו חכמים להחמיר כו' משמע אלו הנה דאורייתא לא תלינו להקל אפי' ביכולה להתגלע וכו' וכ"ש בא"י אם מפתה מוציאה דם): אמנם מה שמבואר בתשובת שבו"י סי' הנז' שהורה המורה באשה שנולד לה מקרה שמרגשת קצת כאב ורואה בין נסת לנסת טיפי דמים ואינן דומים לראיית וסתה ואומרת שיש לה מפה בתוך גופה וא"י שמפתה מוציאה דם שטהורה היא פנין שיש לה נסת קבוע וע"ז כ' המחבר הנ"ל דאף דלכתחלה חלילה להקל במקום שגדולי ראשונים ואחרונים מחמירים אף אי הורה המורה לא מהדרין ובפרטות שבנ"ד אין דם ראייתה שנה לדם וסתה עכ"ל הפריז על המדה דאף שאמרה האשה שיש לה מפה בתוך גופה מ"מ צריך חקירה היטב דמנא יודעת שיש לה מפה וכאב ודאי דאינה פמפה וכמ"ל ומכ"ש קצת כאב דלא הוי פלום וגם מ"ש בפרטות בנ"ד אין דם ראייתה שנה לדם וסתה ע"כ לא ידעתי אנה מצא קולא זה מה בכך שאינה שנה לדם וסתה הלא ה' דמים טמאים באשה (אמנם בס' שו"ת ד"ש נראה דיש לעשות סניף להקל משום דדמה משונה מדם וסתה יע"ש בסי' פ"ז עוד כ' שם וז"ל אברא אם מרגשת בעצמה שיש לה מפה ודאי בא"מ שיזהר מגעת בבדיקתה אפי' לדברי המחמירים היכא דא"י ודאי שמוציאה דם אפ"ש דבכגון זה יספיקו לעשות סניף להתירה מטעם הפסק דם הוסתות מן האשה ההיא זה

כמה שנים לאוקמה יתה אחזקת של טהרה ואע"פ שאין ראיה לדבר וזכר לדבר מלשון תשובת הרשב"א ז"ל המובאת שם בב"י סי' ק"ץ יע"ש עכ"ד ובס"י ק"ע כ' ושינוי מראה הדם ההוא משאר מראה דם וסתות שלה לדין דאסרינו כל מראה אדום או שחור לאו סימנא הוא להבחין בין טמא לטהור אלא להתיר פשיש מפה בא"מ כדמייתי בטי"ד סי' קפ"ז ובנודאי הדם הבא מחמת חמום או אונס אחר או חולי משונה הוא משאר דמי הוסתות הטבעיים עכ"ד וצ"ל דמ"ש בסי' פ"ז היינו לעשות סניף קצת לשאר סניפי טהרה או י"ל דלעיל בסי' פ"ז לא אמר אלא דצריך לחקור אם הוא משונה מדם וסת ונ"מ דהיכא דנמצא ביה מפה אינה טהורה אלא כשהוא משונה אבל לא לעשות מזה שום סניף טהור ובסי' רנ"ו כ' ונ"ל שאינה טוענת ודאי שיש לה מפה בא"מ ולא פאב תדיר בו או באחד מהצדדים לעשות לה סמוכות להיתר מן הדינים המפורשים בתלמוד עכ"ל משמע אלו הנה לה פאב תדיר הנה אפשר לעשות סמוכים להיתר ומיהו י"ל דהתם נמי לא קאמר אלא לענין רואה מ"ת דאז מהני פאב ונ"מ להתיר בבדיקת שפופרת לבעל הראשון) ול"ד למ"ש בהגהות ש"ד דש"ה שהיה מראה מוגלא ולא היה דומה למראה אדום יע"ש שזו ודאי הוכחה שמן המפה הוא וכ"כ בשו"ת פ"י ח"ד סי' א' דמוגלא מוכיח שיש מפה בא"מ ועיין עוד שם אם בא בשינוי ממה שפא בימי וסתה דרגלים לדבר היא דלאו מדם מקור היא: גם מה שכ' עוד בתשו' הנז"ל וכן היכא דאיפא שעת הדחק שאשה אינה יכולה לטהר עצמה כלל לבעלה מפח ראיות ופסקה זמן מה ברפואות ולא הועיל לה כדאי הוא הרשב"א וסיעתו לסמוך עליו בשעת הדחק ואפשר דגם החולקים עליו מודים בכה"ג שהרי מה"ט פולם הקילו בראיה דם מ"ת כדי שלא לאנסרה על בעלה עכ"ד גם זה ליתא דהא דהקילו הפוסקים האחרונים בראיה דם מ"ת אפי' א"י שמפכה מוציאה דם היינו לענין שמותרת לשמש אח"כ פנין דוסתות אינה אלא דרבנו ולא חיישינו שמא תראה מ"ת אבל לענין ז"נ שהוא איסור פרת לא הקילו כלל הגם שאפשר שדינו אמת שבשעת הדחק יש להקל ולסמוך על הפוסקים דס"ל שא"צ למידע אם מפכה מוציאה הדם מ"מ למעשה צ"ע אחר שאין דבריו מוכרחים (ובשו"ת פ"י סי' א' נטה להקל היכא דא"א לה לטהר דתלינו במפה אפי' אם אינה יודעת שמפכה מוציאה דם): ודע אע"ג שכתבתי לעיל דכאב אינו כמפה מ"מ לענין זה מהני הפאב היכא דידעה בנדאי שיש לה מפה וכמ"ש בתשו' א"ש שהרגישה בהלוכה ובישיבתה או פדומה לזה רק שא"י אם מפכה מוציאה דם אם בכל פעם שפואב לה במפה מוציאה דם אזי מסתמא המפה הוא שמוציאה דם וכן"ל לדקדק מתשובת מהרי"ל המובא בהגהות ש"ד גבי חולי האר"ץ ווינ"ד יע"ש וכ"כ לעיל סעיף ג' בשם תשו' כנ"י: בש"ף ס"ק כ' ז"ל עיין בספרי שהוכחתי דס"ל להמרדכי ותשובות מוהר"מ דפוס פראג סי' תרנ"ה דאם יש לה וסת קבוע וכו' תולה שלא בשעת וסתה כוסתה אפילו אין לה מפה כלל ואמרינו שזו דם טהור הוא מן הצדדים מחמת מיעוץ תשמיש שהרי עדיין לא הגיע וסתה והוכחתי שגם מהרא"י בפסקיו סי' מ"ז הבין פן וכו' אמנם הב"ח לא כ' פן וס"ל דדוקא ביש לה מפה אלא שא"י אם מפכה מוציאה דם לזה מהני יש לה וסת וס"ל דמ"ש המרדכי ותולה במפכה נמשך לעיל אמ"ש ואם יש לה וסת דתיתי בעינו יע"ש ובאמת פשטיה דלישנא במהרא"י משמע פן ובשו"ת פ"י ח"ד סי' א' כ' נמי פדעת הש"ף דהתה"ד הבין נמי במרדכי דתולין בוסתה אע"פ שא"י שיש לה מפה ומ"ש התה"ד ונ"ל אלקא דס"ל דאין אורח בא אלא

בזמנו מהני תולין במפה מה שאין תולין בלא זה עכ"ל ר"ל דכיון דאין אורח בא אלא בזמנו תלינו במפה אע"פ שאין אנו יודעין אם יש לה מפה עכ"ד ובשו"ת אמ"ו בס' שב"י הקשה איה אפשר דהמרדכי ס"ל דתולה בנסתה אפי' אין לה מפה א"כ קשיא ממתניתין פ' כה"י דף י"ד דתנא נמצא על שלו טמאים וחיובין בקרבן הא הך מתני' מיירי באשה שיש לה נסת וכדמוקי בגמרא לעיל הסיפא דהך מתני' פל הנשים בחזקת טהרה לבעליהן דמיירי ביש לה נסת וא"כ ודאי דרישא דמתני' נמי מיירי ביש לה נסת וכיון שיש לה נסת אמאי חייבים בקרבן נימא שבא מן הצדדים מחמת מיעוה תשמיש וע"ש שפפל בתשובותיו קו' זו פמה פעמים הנה מלבד שדבריו מופרכים מעיקרא ולא קשיא פלל אישתימיה סוגיא דמסכת שבועות ד' ט"ז דמוקי להך מתני' פשבעל סמוך לנסתה דאי לא"ה פטורים מן הקרבן דאנוסי' הנה וכיון שפון לק"ק פלל דכיון שהוא בעל סמוך לנסתה מש"ה אמרינו ודאי דם נדה הוא עוד נ"ל דבלא"ה לק"מ דהא צריכין אנו להבין דאיך אפשר למיתלי להקל שהוא מן הצדדים פינו שיש לה נסת ואמרינו חזקה אורח בזמנו בא דכ"ז ניחא אי נסתות דאורייתא שפיר אפשר לסמוך אהך חזקה אכל אנו דקי"ל נסתות דרבנן מה"ת למיתלי להקל משום הך חזקה גרוע דמדאורייתא לאו חזקה היא (ומיהו י"ל דאפי' למ"ד נסתות דרבנן היינו לענן זה דלא נימא בהגיע זמן נסתה דמחזקה לרואה ודאי וכמ"ש הרא"ש בר"ש מכילתין נאפי' בבדקה ומצאה טהורה תהיה טמאה דהא לא אמרינו פינו דלאשה זו אית לה חזקת טהרה אלא דעלולה לראות בזמן נסתה מ"מ מהני חזקה דידה דלא מחזקין לה לנדאי רואה ומש"ה מהני לה בדיקה אכל שלא בשעת נסתה מוקמינו לה אחזקת טהרה מדאורייתא פינו דאין עלולה לראות עד שעת נסתה נאפי' למ"ד נסתות דרבנן וסברא זו ראייתא באיזה פוסק וכן נראה מהר"ן פ"ב דשבועות דף ר"נ ע"ב ד"ה וגרמינו וכ"ה בחדושינו בגמ' שם דף ט"ו) ע"כ נ"ל דס"ל להמרדכי שאין הטעם משום חזקה דאורח בזמנו בא אלא עיקר הטעם דתלינו להקל משום דרוב נשים אינן רואות מ"ת וכמ"ש הב"י מש"ה א"ל דמחמת הצדדים הוא בא דמה"ט תלינו להקל לדעת הב"י בבדיקת שפופרת היכא שלא נמצא פלל ואמרינו דמן הצדדים הוא בא לפי שרוב הנשים אינן רואות מ"ת ואוקמה בחזקת טהרה אף כ"ז באשה שיש לה נסת אכל באשה שאין לה נסת אמרינו פינו שאין לה זמן קבוע ונסתה תלויה במקרה שקרה לה וחישינו נמי שמא התשמיש גורם לה שתראה וכמ"ש הר"ן לדעת הר"ף הביאו ב"י סי' קפ"ו וכמ"ל אף שהר"ן כ' שא"צ בדיקה אלא ג"פ א"ת להבחין אם התשמיש גורם הראיה איהו לא כ' פן אלא לדעת הר"ף אכל לשאר הפוסקים וכמו שהביא המרדכי לדעתם לעולם צריכה בדיקה א"ת אם אין לה נסת ומש"ה מחלק הברייתא בין יש לה נסת לאין לה נסת דבייש לה נסת תלינו שפון הצדדים הוא בא פינו דרוב נשים אינן רואות מ"ת מוקמינו לה בחזקת טהרה אע"ג דרוב דמיה מן המקור הוא בא מ"מ סמוך הך מיעוטה דמן הצדדים להך רובא דרוב נשים אינן רואות מ"ת ופרטות דאיכא חזקה דנוקי אתתא בחזקת טהרה מש"ה תלינו מן הצדדים אף כ"ז אי ידענו בנדאי שהתשמיש גרם הראיה שפיר א"ל דאזלינו בתר רוב נשים שאינן רואות מ"ת ומן הצדדים הוא וכמו בנדון דאיירי בבירייתא שפכר ראתה ג"פ מ"ת דנדאי א"ל שקרה המקרה שהיתה רואה בשעת תשמיש מעצמה א"ו שהתשמיש גרם הראיה וא"כ שפיר אמרינו זיל בתר רוב נשים שאינן רואות מ"ת ומן הסתם מן הצדדים היא אכל מתני' דפ'

כה"י מיירי שפעם אחת ראתה בשעת תשמיש א"כ מה"ת לומר שהתשמיש גרם הראיה
אלא אמרינו שהיתה רואה מעצמה וזיל בטר רוב דמים שהיא מן המקור דהא וסתות
דברנן ובהא אין לומר זיל בטר רוב נשים שאינן רואות מ"ת דבאמת אמרינו שלא היה
התשמיש גורם הראיה שאפי' לא שימשה נמי היתה רואה אלא שקרה מקרה ששימש
באותו זמן שראתה ומש"ה חייבים בקרבן: ובזה ל"ק נמי קושית בעל מנ"י אף שקבר
השיג הח"צ על קושיתו של המנ"י דהתם בסוגיא גבי היה משמש עם הטורה מיירי
בהרגישה ועיין בס' כו"פ יע"ש ועם דברינו הנ"ל בלא"ה לק"מ אלא יש לעיין לפי מה
שהבין הש"ך דדעת המרדכי לטהרה לגמרי אפי' בלא ז"נ באשה שיש לה נסת וכדמוכח
מדברי הש"ך שכ' שאין לסמוך בזה עליו אלא לעיין שלא תאסר מחמת רואה מ"ת אבל
מ"מ צריכה ז"נ משמע דס"ל דהמרדכי מטהרה לגמרי א"כ קשה הא תנו לעיל אע"פ
שאמרו ד"ש צריכה להיות בודקת וכו' ומשמשת בעדים וכו' והא מתני' מיירי באשה
שיש לה נסת אליבא דכ"ע וכמו שפירש"י ותוס' שם וא"כ בדיקה זו למה דאם אתה
חושש לה שתראה מ"ת הא כיון דשלא בשעת נסתה הוא תלינן בצדדים וכן הקשה בס'
כו"פ: ואפשר ליישב בדוחק דלאו משום רואה מ"ת חששו לה דהא רובא לא חזי' מ"ת
אלא כיון דלענין טהרות צריכה בדיקה שחרית וערבית וכל היום היא סומכת עצמה על
הבדיקה שחרית וכיון דלא הרגישה מסתמא בחזקת טהרה היא אבל בשמימש' חששו
חז"ל אולי תראה בשעת תשמיש ולא מחמת תשמיש אלא ממילא ואז לא תרגיש דסברה
הרגשת שמש הוא מש"ה הצריכו בדיקה לא"ת פן צריכים אנו לומר עפ"י הבנת הש"ך
במרדכי: ומ"ש הש"ך ולפ"ז נראה דאין להתיר אלא לבעלה הלשון מגומגם לכאורה
דאי' תלי' זה בפירושו דאף לפי הבנת הב"ח במרדכי נמי אין לסמוך בזה על המרדכי
לטהרה לגמרי שהרי כל הפוסקים חולקים עליו ונ"ל פוננתו דבשלמא לפי הב"ח
במרדכי י"ל דאף שהרמב"ם והרשב"א והרמב"ן לא ס"ל כפי' המרדכי מ"מ בעיקרא
דדינא לא מצינו שחלקו עליו וי"ל דמודים נמי באשה שיש לה נסת קבוע תולה במפה
אפי' א"י שמפחה מוציאה דם אבל למה שפי' הש"ך דס"ל להמרדכי דתולה בנסתה אפי'
אין לה מפה הרי הם חולקים עליו בעיקרא דדינא דהא הם פירשו ואם יש לה נסת
ששימשה סמוך לנסתה מוכח הא לא שימשה סמוך לנסתה טמאה הרי חלקו עליו בהדיא
א"כ אין לצרף דעת המרדכי לסניף טהור במפה שא"י אם מוציאה דם אחר שהמרדכי
יחיד לגביהו: פנ"ל פירושו: ולענין אם לתלות במפה תוך ז"נ שלא עיין בד"מ סי' קצ"ז
הביאו הש"ך שם דדעתו להחמיר מיהו בתשו' האחרונים נראה דעתו להקל אף בז"נ
שלא עיין בתשובת ב"ח ובתשו' פ"י ואני כתבתי בתשובת שאלה שנ"ל להחמיר ועיין
מש"ל סי' קצ"ו בע"ה: עוד בש"ך שם אבל מ"מ צריכה שתשב ז"נ וכו' עכ"ל בשו"ת
כנ"י סי' ל"ד פתב ונ"ל סוף דבר לענין לבעלה א"צ לידע שמפחה מוציאה דם לפ"ז אף
אנו נאמר כיון דאשה דנ"ד מוציאה דם בעת תשמיש נמצא על עד שאלו ובזה אף דמצא
זמן מןפולג אחר תשמיש מיקרי רואה מ"ת וכו' ולפ"ז ע"כ עלינו מוטל להתיר לבעלה
לומר מפחה מוציאה דם.

א"כ אף מה שרואה שלא בשעת תשמיש מותר ומ"ש אחרונים להרשב"א צריף שתדע
שהמפה מוציאה דם דהיינו שלא ראתה בעת התשמיש ג"פ אז לטהרה צריכין לידע
שעכ"פ מפחה מוציאה דם וכ"ד המרדכי אמנם בזו שרואה בעת תשמיש מוכרחים אנו

לומר שהמפה מוציאה דם הרי לעגן טהרה כמפה שנודאי מוציאה דם פנ"ל ברור עכ"ל וכפל עוד דבריו שם באותה תשובה שהבין מ"ש הש"ך אבל מ"מ צריכה שתשב ז"נ היינו בלא ראתה מ"ת אבל בראתה מ"ת פינו דלעגן לבעלה אתה צריך לדון בזה שהמפה מוציאה דם א"כ אין טהרה לחצאין גם ז"נ א"צ ובמח"כ טעה טעותא רבא דלא אישתכח פנותיה אלא פירושו כפשטי' דלא סמכינן אסברות המקילים אלא לעגן שלא לאוסרה לעולם אבל לא לעגן לטהרה לגמרי בלא ז"נ וכו' הוא מדת חכמים שבשעת הדחק סמכינן אפילו איחיד היכא דלא איתמר הלכתא בהדיא וכה"ג אשפחן בדוכתי טובא ועוד מה עגן זה לזה בשלמא להתיר לבעלה אחר ספירת ז"נ אינה אלא איסור דרבנן לשמש אחר כף דקיי"ל וסתות דרבנן משא"כ בלא ספירה ז"נ דספק פרת הוא וכן מבואר בפסקי הרמב"ן ז"ל דאע"ג שפסק בפ"ג דבזמן הזה אין אנו מטהרין דם מפה מ"מ בפ"י כתב דנאמנת אשה לומר מפה יש לי בתוך המקור שממנה הדם יוצא ותהיה מותרת לבעלה לכשתפסוק עכ"ל הרי להדיא דאף על גב דלא מהני בזה"ז לטהרה מחמת מפה מפל מקום ברואה מ"ת מחלקינן לעגן שלא לאוסרה לעולם אמרינן דדם מפה הוא ואין אנו צריכים להקיף המראות דמים אבל לעגן ז"נ מחמירין: והן אמת שמדברי הרשב"א בתה"א סוף שער ד' מוכח דס"ל שאין לחלק אלא פינו שאמה תולה לעגן שלא לאוסרה לבעלה דממפה הוא ע"כ צריף אתה לטהרה לגמרי שהרי השיג שם על דברי הרמב"ן שכתב דהאידידא אין אנו מטהרים בדם מפה שהרי אפילו בדם בתולים שאין לה מפה גדולה מזו אפילו הכי חזרו ונמנו דבועל בעילת מצנה ופורש מכ"ש בדם מפה ועל זה השיב הרשב"א ז"ל דהא רב ושמואל ור"י ור"ל פולחו ס"ל בבוועל את הבתולה דבועל בעילת מצנה ופורש ואלו גבי רואה מ"ת לא נחלקו פלל שמונת בבדיקת שפופרת וכו' הא שמואל פירש עלה דהיא דבודקת בשפופרת של אבר ור"ל בעי מיניה דר"י ותבדוק בביאה ג' של בעל הראשון וכו' אלמא מדשקלו וטרו בה ש"מ (דאינו) הלכה למעשה הכי סבירא ליה עכ"ל ואי ס"ד דס"ל שיש לחלק בנושא אחד דלעגן שלא לאוסרה לבעלה תלינן במפה אבל מ"מ צריף ז"נ אם פן מה השיב הרשב"א מדשקלו וטרו ר"ל ור"י ושמואל ברואה מ"ת דלמא דוקא בהא הלכתא לעגן שלא לאוסרה לבעלה ואף הרמב"ן מודה לזה פנ"ל דהרמב"ן לא קאמר אלא דצריכה ז"נ א"ו ס"ל להרשב"א דאין לחלק אף ז"א ראיה דהרשב"א לא קאמר אלא דחכמי הש"ס נדאי דלא חילקו בנושא אחד לתלות במפה לעגן לבעלה ולא לעגן ז"נ אלא ונדאי דהשוו מדותיהן ובה סתר ראית הרמב"ן מהא דבועל בעילת מצנה דע"כ יש חילוק לרואה מ"ת לדם בתולים כמ"ש שם הטעם אבל לא כן דרף הפוסקים דבמלתא דמספקא להו הילכתא כמאן בשעת הדחק ובאיסור דרבנן סמכו על המקיל ובאיסור דאורייתא אף בשעת הדחק אזלינן בטר המחמיר או בטר רוב הפוסקים: והנה המסבר בש"ע ס"ל דאפי' חכמי הש"ס סברי לחלק בנושא א' לטהרה לחצאין שהרי הוא כתב בס"י זה דבתולה שנשאת וראתה מ"ת לעולם תלינן בדם בתולים כ"ז שלא פסקה פ"א וטעמו כ' בב"י שהוציא פן מהתוספתא שהביא הסמ"ג לכל צריכים בדיקת שפופרת חוץ מבתולה שדמיה טהורים וקשיא ליה בתולה שדמיה טהורים בדיקת שפופרת מאי שייכא הךא ולזה פי' דאפי' בנערה או בוגרת דלית לה זמן כ"כ כמו בקטנה אפ"ה אין צריף בדיקה ברואה מ"ת ותלינן בדם בתולים פינו דאיכא בתולה שדמיה טהורים עד שתחנה המפה לכוף לכולהו יתבינן זמן זה שלא

להחזיקה ברואה מ"ת אלמא דס"ל דאפ"ל מדין התלמוד דאע"ג דלענין ז"נ לא יתבנין
 לבתולה שראתה אלא לילה א' וילבוגרת בעילת מצנה אפ"ה לענין שלא לאוסרה לבעלה
 תלינו בדם בתולים ודברי הכנ"י אין להם שורש ועיקר כלל וכ"כ בשו"ת צ"צ סי' פ"ו
 יע"ש שכ' כמו שכתבתי: המהרש"א בח"ה במס' פתובות דף ט' הקשה לשיטת האומרים
 דבוגרות אין להן טענת דמים דיש בוגרות שאין להן דם בתולים א"כ אמאי נותנין לה
 לילה ראשונה דלמא דם נדה הוא ואמאי תלינו בדם בתולים ותי' דמ"מ אולינו לקולא
 בלילה ראשונה פיון דלפעמים יש לה ולא תלינו בדם נדה דלא שכיח כלל שלא בשעת
 וסתה עכ"ד הביאו הבי"ש בא"ע סי' ס"ח ומזה סיוע לדעת האומרים דבייש לה וסת קבוע
 אפי' בא"י אם מכתה מוציאה דם תלינו במכה אפי' לטהרה לגמרי דהא ה"א א"י אם
 מכתה מוציאה דם אפ"ה תלינו במכה לטהרה לגמרי בלא ז"נ וענין בס"פ שתי' בע"א
 מ"מ הוכחנו שהמהרש"א ס"ל פשיטה זו דתלינו במכה אע"פ שא"י אם מוציאה דם
 לטהרה לגמרי בלא ז"נ ויש לדחות דש"ה דנדע דמכה כזו מוציאה דם לפעמים משא"כ
 במכה דלא נודע כלל אם דרפה להוציא דם לפעמים וענין ומיהו לשון מהרש"א מגומגם
 שכ' ונ"ל אע"ג דפעמים אין לה מ"מ תלינו בה לקולא בלילה הראשונה וכו' אלמא
 דמייירי בבוגרת שנותנים לה לילה ראשונה והיינו בלא ראתה כלל דאלו בראתה אין
 נותנין לה אלא בעילת מצנה פדאמרין בריש פ' התינוקת וא"כ איך כ' דלא תלינו כלל
 בדם נדות דלא שכיח כלל שלא בשעת וסתה הא מייירי ע"כ שלא ראתה כלל ואיך שייך
 וסת והכי הל"ל פיון דעדיין לא ראתה ומ"מ צריכין אנו לדבריו בראתה דנותנין לה
 בעילת מצנה ומטהרין הדם שראתה בשעת בעילת מצנה וא"צ ז"נ ואמאי לא תלינו בדם
 נדה אע"כ מייירי שיש לה וסת ומיהו מדברי הרא"ש בפ' התינוקת ושאר פוסקים ל"מ
 פן דמוכח שם דס"ל דאחר בעילת מצנה צריכה טהרה ודו"ק וענין מש"ל סי' קצ"ו בע"ה
 מיהו לדברי הפוסקים דס"ל דמ"מ א"צ לפרוש באבר מת אפי' בבוגרת וראתה ע"כ צ"ל
 דסמכינו בזה פיון דהוא שלא בשעת וסתה ואיכא בוגרות שיש להן ד"ב וכדברי מהרש"א
 מיהו אין זה מוכרח דהא אין כל הפוסקים שונים בזה והא הראב"ד ס"ל דצריך לפרוש
 בא"מ לפ"ז י"ל דהפוסקים דס"ל דיש בוגרות שאין להן ד"ב ס"ל פהראב"ד בזה: (טו)

וכן אם אין לה וסת קבוע והוא ספק.

לפ"ז הא דתני ואם יש לה מכה בא"מ תולה בדם מכתה איירי ע"כ אפילו בא"י אם מכתה
 מוציאה דם דהא ברישא ע"כ מייירי שא"י אם הדם מן המקור או מן הצדדים דאלת"ה
 אלא בידעת שבא מן המקור א"כ ק' אמאי מתירים לשני דהא אינו אלא חד ספקא א"ו
 דברישא מייירי בספק אם בא מן הצדדים או מן המקור ומש"ה מתירים לשני משום ס"ס
 וכמ"ש הסה"ת ונהס"ג וא"כ הא דתני ואם יש לה מכה באותו מקום היינו אפילו בא"י
 אם מכתה מוציאה דם או לאו אף הש"ך מפפק ע"ז דאין זה ס"ס דשם ספק חד הוא
 ובלא"ה קשיא פיון דקיי"ל דדם הנמצא בפרוזדור ספיקו טמא דחזקתו מן המקור לפי
 שרוב דמים מן המקור א"כ מה ס"ס שייך ה"א דהא קיי"ל דלא מיקרי ס"ס אלא כל
 היכא דאז"ה שוין אבל היכא דאיכא למיתלי באיסור טפי מבהיתר תלינו לחומרא וכמ"ש
 הש"ך בס"י נ"ד ס"ק י"ד ובסי' ק"י: אמנם אני כתבתי בתשו' שאלה דליתא להאי כללא
 הגם שבתוס' במסכת פתובות דף ט' מוכח דס"ל הכי אמנם בגדה דף י"ח ד"ה שליא
 כתבו דהוי ס"ס בכה"ג משום דסמך מיעוטא להך פלגא וכה"ג אמרינו סמוך מעוטא

דנדמה למחצה דנקבות בפ' בהמה המקשה ובמס' בכורות דף י"ב ובפ' האשה שהלכה
דסמוך מיעוטה דמפלות למחצה דנקבות וזו הטעם של הרוקח הביאו הש"ך רס"י שע"א
אשת פהו שמעון ברת מותרת לכנוס באה"מ דס"ס הוא ספק נפל וכו' אע"ג דרוב יולדות
ב"ק מ"מ סמוך מיעוטה דנפלים למחצה נקבות ואם פן בנ"ד נמי א"ל הכי פיון דהוא
ספק השקול אם מן המפה או לאו סמוך הך מיעוטה דמן הצדדים להך פלגא דמן המפה
ואם פן רובא להתיירא הוא הגם שתוס' בכתובות לא ס"ל פן מ"מ דברייהם במס' נדה
מנכרחים מפח הראיות שהביאו מש"ס כה"ג מיקרי ס"ס ובס' פ"י דכתובות הרגיש על
דברייהם שם דאמאי לא ניא סמוך מיעוטה לפלגא ונעלם ממנו שקו' זו נאמרה בתשובת
הריב"ש סי' שע"ב ומ"ש הריב"ש לחלק בין הך פלגא דמחצה זכרים ומחצה נקבות
שפנדאי הוא מחצה על מחצה פי כן יסדו מלכו של עולם לענגן בריאת עולם מש"ה
אמרינו סמוך מיעוטה למחצה משא"כ בעלמא לא אמרינו פן דמאן לימא שהוא מחצה
על מחצה והוא סותר דברי התוספות מס' נדה שקתבו דאף בעלמא אמרינו הכי אלא
שעדיין צ"ע בשלמא בידוע שמפחה מוציאה דם שפיר הוי ספק השקול אבל בלא נודע
שמפחה מוציאה דם מה"ת למיתלי במפה כמו במקור ואדרבה מסתבר טפי למיתלי
במקור שרוב דמים ממנה בשלמא בשיש לה נסת ושלא בשעת נסתה א"ל משום דאורח
בזמנו בא אלא שהרמ"א פסק אפילו באין לה נסת וצ"ע ומדברי מנ"י רס"י ק"ץ נראה
דלא הקול הרמ"א אלא ברואה מ"ת מש"ה תלינו שפן הצדדים הוא על ידי מיעוטה
תשמיש פיון דאין דרוך לראות מ"ת משא"כ בעלמא לא תלינו בצדדים (ועיין מש"ל
בסימן קצ"א): אח"ז ראיתי בשו"ת מעיל צדקה סי' ס"ז שהגאון ח"צ הקשה קו'
שהקשיתי לעיל והגאון במעיל צדקה כתב ליישב פיון דאיכא נמי דם עליה ובהצטרף
נמי ד"מ א"כ דם טהור מרובה מדם טמא ע"כ תורף דבריו ודבריו דחוקים דכ"ז בידעת
שמפחה מוציאה דם אבל בא"י טפי מסתבר למיתלי במקור שרוב הדמים מצויים שם וכן
העלה בצ"צ סי' פ"ו להלכה דאפילו ביש לה נסת קבוע אם א"י שמפחה מוציאה דם לא
תלינו במפחה ודלא פרמ"א יע"ש אף הב"ח ושאר אחרונים תפסו להלכה פדברי הרמ"א
בייש לה נסת קבוע אפילו א"י אם מפחה מוציאה דם וכמש"ל גם פן סעד מדברי
המהרש"א אבל באין לה נסת קבוע וא"י אם מפחה מ"ד ולהתיר מטעם ס"ס צע"ג ועיין
מ"ש בסי' קצ"ט על דין זה: (טז) אא"כ יודעת.

כתב הש"ך ס"ק כ"ד מ"מ שלא בשעת תשמיש אם בדיקה עצמה ומצאה דם וכו' עכ"ל
לכאורה מזה מוכח פדעת התשובת כנ"י דכל מה שהיא רואה בשעת תשמיש א"צ אפילו
ז"ב וכיון דלענגן רואה מ"ת תלינו במפה וסמכינו אסברת המרדכי שוב א"ל דלענגן ז"ב
לא תלינו במפה דאין לחלק בנושא אחד וכמ"ש לעיל דאל"כ ל"ל להש"ך לומר מ"מ
שלא בשעת תשמיש אם בדיקה הל"ל מ"מ לענגן ז"ב ואף בשעת תשמיש אף כבר כתבתי
דלא נהירא והוכחתי מהפוסקים והמחבר מכללן דס"ל דיש לחלק בנושא א' וכ"כ בשו"ת
צ"צ סי' פ"ו ואפשר דהש"ך ל"ד נקט: (יז) או מל' לל' יום.

עיין מ"ש לקמן סי' קצ"א: (יח) וכתמים תולה בה בכל ענגן. בתשובת פמ"א ח"ש סי'
קכ"ו מוכח דס"ל דתלינו בכתמים אפי' במפה שבחלל הגוף אפי' א"י אם מפחה מוציאה
דם יע"ש הבאתיו לעיל סי' קפ"ג וכ"ה בהדיא בסה"ת הביאו הב"ח סס"י ק"ץ סעיף מ"ח
ד"ה היו שלשתן ערות: (יט) וכן אם אומרת ברי לי.

בְּשׁוֹ"ת פ"י חולק ע"ז פִּינּוֹן דָּאִין לָהּ מִפְּנֵי אֵין לָהּ נְאֻמָּנוֹת וּמַהֲרִי"ו לֹא הִחְלִיט זֶה אֶלָּא כ' דְּרָךְ אֶפְשָׁר יַע"ש וְעֵינֵין בְּשׁוֹ"ת כנ"י ס' ל"ד ובס"י מנ"י כ' הִיכָא דְאִיכָא עוֹד צַד לְהַקְלֵי יֵשׁ לְסַמְּךָ ע"ז בְּאוֹמְרַת בְּרִי לִי: (כ) אִם כ"ו שְׁהִיא בּוֹדְקַת.

לְדַעַת הַט"ז בַּס"ק י' דְּוָקָא בְּאִשָּׁה שְׁיֵישׁ לָהּ נֶסֶת סְמַכִּינוּ ע"ז אֲבָל לֹא בְּאִשָּׁה שְׁאִין לָהּ נֶסֶת אֲבָל לְדַעַת הַש"ף בְּנַה"כ אִפִּי בְּאִשָּׁה שְׁאִין לָהּ נֶסֶת סְמַכִּינוּ ע"ז וּמִיָּהּ נִרְאָה מְלִשׁוֹנוֹ דְּדוֹקָא אִם יֵשׁ לָהּ פָּאָב קָצַת בַּא"מ וְדַעַת הַצ"צ בַּס"י פ"ו דְּדוֹקָא אִם פָּאָב לָהּ קָצַת בַּא"מ שְׁמַצָּאָה וְיֵשׁ לָהּ נֶסֶת וְנִכּוֹן לְהַחְמִיר כְּדַעַת הַצ"צ וְכֵן מְשַׁמַּע מִפְּסָקִי מַהֲרַא"י שְׁכ' וְנ"ל לְכֵן נִרְאָה אִי אֵינְתָּהּ לְכָל הַנִּי צְדָדִים אֲשֶׁר הַזְכַּרְתִּי לְעֵיל תּוֹכֵל לְסַמְּךָ עֲלֵיהֶם לְהַחְזִיקָה טְהוֹרָה דְּמִשְׁמַע דְּבַעֵי לְכָל הַנִּי צְדָדִים וְשֶׁם הַזְכַּיר שְׁיֵישׁ לָהּ נֶסֶת וְכָאָב בַּא"מ שְׁמַצָּאָה דָּם וּבַלֵּא"ה כ' בְּתִשְׁבֵּת ח"צ ס' ע"ג שְׁאִין לְהִבִּיא רְאִיָּה מִפּוֹסֵק שְׁצִירָף צְדָדִים הַרְבֵּה לְהַתִּיר עַד דְּאִיכָא נְמִי בְּאוֹתוֹ נִדּוֹן הַנֶּה צְדָדִים כּוֹלְהוּ יַע"ש: (כא) יֵשׁ מְסַתְּפָקִים.

וּבְשׁוֹ"ת רַדְבָּ"ז ס' ת"י כ' דָּאִם יֵשׁ רַגְלִים לְדַבָּר שְׁהִיא מְשַׁמַּשׁת בְּצַעַר מַה שְׁלֹא הִיָּה לָהּ קוֹדֵם לְכֵן קָרוֹב בְּעֵינֵי שְׁסוּמְכַת עַל רוּפָא מְוַמְחָה שְׁאָמַר שְׁנִתְרַפְּאָת וְתִשְׁמַשׁ פַּעַם ד' עַכ"ל וְעֵינֵין שְׁם: (כב) הַפְּחִידוּהוּ פְּתָאוּם.

הַרְמַב"ם הַשְּׁמִיט לְדִין זֶה לְגַמְרִי: (כג) כְּגוֹן אִם רָאָתָה פַּעַם אוֹ פַּעַמִּים. וּלפ"ז צְרִיכָה נְמִי לְחַוֵּשׁ לְנֶסֶת הַחֹדֶשׁ כְּגוֹן אִם רָאָתָה פ"א מ"ת בַּר"ח צְרִיכָה לְפָרוֹשׁ בַּר"ח הַסְּמוּךְ וְכֵן הוּא בְּתִשְׁבֵּי הַרְשָׁב"א ס' תַּתְל"ט לְהַדְיָא וְכ"כ בַּש"ף לְקַמֵּן ס"ק ל"ה וְהִנֵּה בְּהַגְהוֹת מִיְיִמוֹנֵי הַגִּי' בְּלִיל שְׁנֵי לְטְבִילְתָּהּ וְכ"ה בְּדַפּוּס וְנִינְצִיאָהּ בַּש"ע הַיְשָׁנִים וְכַמ"ש בְּשׁוֹ"ת אֲמוֹנַת שְׁמוּאֵל אָף צ"ע דָּאִי ס"ד שְׁיֵישׁ לְתַלּוֹת בְּלִיל טְבִילָה דְּטְבִילָה גְרַמָּא הַרְאִיָּה א"כ ק' הָא דְּגַרְסִינוּ בְּמַכִּילְתִּין דָּף ס"ה הִיא דְּאֵתְאֵי לְקַמִּיָּה דַּר"י דְּכָל אֵימַת דְּהִנֵּה סְלֵקָא מְטְבִילַת מְצוּהָ הָיָה קָא חֲזִי דְּמָא א"ל שְׁמָא דֵימַת עֵירָף עֲלֵתָהּ בָּהּ לְכִי וְהַבְּעֵלִי ע"ג נִהַר מְפּוֹרֶשׁ בְּחַדוּשֵׁי הַרְמַב"ן וְנ"ל לְפִי שְׁאִין נֶסֶת זֶה אוֹסֵר יוֹמוֹ שְׁלֹא הִיָּה לָהּ נֶסֶתָהּ אֶלָּא בְּהַכְּנָסְתָּהּ לְעִיר שְׁהִי חַבְרוּתִיָּה מְרַגִּישׁוֹת בָּהּ וְכ"ו וְה"ל כְּנֶסֶת שֶׁל אֲכִילַת שׁוּם וְכִנְסוֹתוֹת שֶׁל כְּפִיצוֹת שְׁכ"ז שְׁלֹא קִפְצָה אוֹ דְּלָא אֶכְלָה אֵינָה חוֹשֶׁשֶׁת א"נ דְּמָה לֹא קָבַע נֶסֶת דְּאֶקְרָאֵי בְּעֵלְמָא הוּא וְה"ק לָהּ לֹא טְבִילָה גְרַמָּא לָהּ דְּתַתְסְרִי אֶלָּא דְּיִמָּא גְרַמָּא וּמְוַתְרַת אֶת ע"ג נִהַר כו' עַכ"ל נְאִי ס"ד שְׁיֵישׁ לְתַלּוֹת נְמִי בְּטְבִילָה לְמָה הַקִּיל ר"י וְתַלְהָ בְּדִימָא דְּלֵמָא הַטְּבִילָה גְרַם וְאֶסוּרָה כָּל הַלְּיָלָה וְאֶפְשָׁר מְשׁוּם דְּקִי"ל וְסוֹתוֹת דְּרַבְּנָן מַש"ה כָּל מַה דְּמַצִּינּוּ לְמִיתְלֵי תַלְיָנָן דַּר"י נְמִי ס"ל דְּנֶסֶתוֹת דְּרַבְּנָן וְכַמ"ש הַתּוֹסֵ' בְּדָף ט"ו ע"א ד"ה אִפִּי (וְעֵי"ל ס' קפ"ט בְּרִישׁ הַסִּימָן שְׁכַתְּבִתִּי דְּהַרְאָב"ד לֹא ס"ל הַכִּי וּמְסַפִּיקָא הִיָּה רָאוּי לְהַחְמִיר וְעֵינֵין מ"ש לְקַמֵּן ס' הַנֶּ"ל מְעַנֵּן זֶה) א"נ פִּינּוֹן שְׁהִיָּתָה רוּאָה תְּמִיד בְּהַכְּנָסַת הָעִיר מְזָה שְׁפֹט ר"י דְּמַסְתַּבֵּר טְפִי לְמִיתְלֵי בְּדִימָא מִן טְבִילָה.

אָף מ"ש בַּס"י מְנ"י לְהַקְלֵי בְּאִם שְׁרָאָתָה ג"פ מ"ת כָּל פַּעַם בְּלִיל טְבִילְתָּהּ דְּמוֹתְרַת אַח"כ בְּלִיל ב' שֶׁל טְבִילָה וְחֵלֶק עַל א"ש שְׁכ' שְׁחֵלִילָה לְהַקְלֵי בְּזָה וְהַרְבַּ הַנּוֹ' כ' לְהַקְלֵי וּבַמַּח"כ הַפְּרִיז עַל הַמְּדָה לְהַקְלֵי בְּדַבָּר שְׁלֹא מְצִינּוּ בְּשׁוּם פּוֹסֵק קְדָמוֹן אוֹ אַחֲרוֹן וְאִם בַּהֲגַה"מ נְאָמַר לְהַחְמִיר לְחַוֵּשׁ לְלִיל טְבִילָה יֹאמֵר לְהַקְלֵי וְהַגַּע בְּעֶצְמָהּ לְפִי דְּבָרֵינוּ אִם רָאָתָה ג"פ בְּלִיל טְבִילָה תְּהִי מוֹתְרַת לְשַׁמַּשׁ אַח"כ בְּלִיל ב' שֶׁל טְבִילָה וְאִם גַּם בְּלִיל ב' שֶׁל טְבִילָה תִּרְאָה מ"ת תְּהִיָּה מוֹתְרַת לְשַׁמַּשׁ אַח"כ בְּלִיל ג' שֶׁל טְבִילָה דְּהָא בַּהֲג"מ חֲנִישׁ נְמִי דְּטְבִילָה

גְרָמָה בְּמָה שְׂרָאָתָה בְּלִיל ב' וְנִשְׁתַּקַּע הַדְּבָר וְלֹא נֶאֱמַר וְאֶדְרָבָה אִפִּי לְהַפּוֹסְקִים דְּמַפְרָשִׁים לְהָא דְאָם יֵשׁ לָהּ נֶסֶת תּוֹלָה בְּנִסְתָּהּ כַּפִּירֵשׁ"י שְׁיֵשׁ לָהּ זְמַן קְבוּעַ לְרֵאוֹת מ"ת מִשְׁמַע דְּלֹא תְּלִינן בְּנִסְתָּהּ אֲלֵא כְּשִׁימְשָׁה בֵּין נֶסֶת לְנֶסֶת וְלֹא רֵאָתָה הוּא דְּתְּלִינן בְּנִסְתָּהּ הָא אִילוּ לֹא שִׁימְשָׁה בֵּינְתֵינָם לֹא תְּלִינן בְּנִסְתָּהּ וְאִסּוּרָה לְעוֹלָם וְכֹן גְּרָאָה מַפִּירֵשׁ"י שְׁכ' וְנ"ל וְאִם יֵשׁ לָהּ נֶסֶת שְׂאִינָה רוּאָה כָּל שְׁעָה מִחֲמַת תְּשִׁמִּישׁ אֲלֵא לְפָרְקִים תּוֹלָה בְּנִסְתָּהּ וְכֹן מִשְׁמַע הָא אִילוּ לֹא שִׁימְשָׁה בֵּינְתֵינָם לֹא תְּלִינן כָּלֵל בְּנִסְתָּהּ וְנ"ל תְּשׁוּבַת הַרְשָׁבָ"א ס' תתל"ח וְאִם יֵשׁ לָהּ נֶסֶת תּוֹלָה בְּנִסְתָּהּ פִּי שִׁימְשָׁה כָּל הַחֹדֶשׁ וְלֹא רֵאָתָה בּוּ מִחֲמַת תְּשִׁמִּישׁ אֲלֵא יוֹם יו"ד וְיוֹם ה' וְיוֹם ל' הַרְי קְבָעָה לָהּ נֶסֶת מִיּוֹם לְיוֹם תּוֹלָה בְּנִסְתָּהּ שְׁלֹא לְשִׁמְשׁ בְּנִסְתָּהּ בְּחֹדֶשׁ הַשָּׁנִי בִּיּו"ד בּוּ וּבְיוֹם ה' וּבְיוֹם ל' בּוּ וּמִשְׁמַשְׁתָּ בְּלֹא בְּדִיקָה בֵּין נֶסֶת לְנֶסֶת וְהָא דְּאֶסְרִינן לִיהָ אֲגַבְרָא ה"מ כְּשִׁרְאָתָה ג' זְמַנִּין רְצוּפִים כְּגוֹן דְּכָל זִימְנָא רֵאָתָה פַּעַם א' ב' וּג' עכ"ל מִשְׁמַע דְּנִקָּא בְּשִׁימְשָׁה כָּל הַחֹדֶשׁ וְלֹא רֵאָתָה רַק בְּיָמִים יְדוּעִים רֵאָתָה הוּא דְּתְּלִינן בְּנִסְתָּהּ הָא לֹא תְּלִינן בְּנִסְתָּהּ וּמכ"ש דְּלֹא נִתְּלִי בְּלִיל טְבִילָה לְהַקְלֵי וְאִין לְהַקְשׁוֹת דְּלפ"ז דְּמִיָּרִי בְּשִׁימְשָׁה בְּנִסְתָּהּ וְלֹא רֵאָתָה רַק בְּיָמִים הַקְּבוּעִים א"כ לְמָה כ' רש"י שֶׁם וּמִשְׁמַשְׁתָּ בְּלֹא בְּדִיקָה בֵּין נֶסֶת לְנֶסֶת פְּשִׁטָּא דֹא"צ בְּדִיקָתָה שְׁפוּפְרַת דְּמֵאִי אִירֵאָה שְׁיֵשׁ לָהּ נֶסֶת יָמִים שְׁוִין ת"ל דְּבַעֲיָנן ג' רְצוּפִים וּכ"ז שְׁלֹא הִיָּה רוּאָה מ"ת ג"פ רְצוּפִים מְוַתְרַת בְּלֹא בְּדִיקָה אִפִּי לֹא הָיוּ יָמִים שְׁוִין וְכֹה"ג ק' אֲתִישׁוּבַת רְשָׁבָ"א הַנ"ל שְׁכ' נְמִי בּוּזָה"ל וּמִשְׁמַשְׁתָּ בְּלֹא בְּדִיקָה בֵּין נֶסֶת לְנֶסֶת דְּמֵאִי אִירֵאָה שְׁיֵשׁ לָהּ נֶסֶת אִפִּי אִין לָהּ נֶסֶת נְמִי כִּיּוֹן דְּלֹא הָיוּ הַבִּיאוֹת אִיסּוּר רְצוּפִים ז"א דְּמַכְּל מְקוֹם נְפָקָא מִיָּנָה דְּאֶפִּילוּ אַחַר כֶּף רֵאָתָה שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּיָמִים הַקְּבוּעִים רְצוּפִים כְּלִי בִּיאַת הַיָּתֵר בְּנִסְתָּהּ אֶפִּילוּ הַכִּי מְוַתְרַת לְשִׁמְשׁ בֵּין נֶסֶת לְנֶסֶת בְּלֹא בְּדִיקָה כִּיּוֹן דְּיַדְעִינן מִפְּחַ הַקְּבִיעוּת קָמָא שְׁיֵשׁ לָהּ נֶסֶת לְכַף מִפְּחַ בִּיאַת הַיָּתֵר בְּנִסְתָּהּ אֲבָל אִם מַעֲיָקְרָא קְרָא לֹא הִיָּה בִּיאַת הַיָּתֵר בְּנִסְתָּהּ אֶפִּילוּ אִם אִילוּ שְׁלֹשׁ פְּעָמִים הָיוּ בְּיָמִים שְׁוִין לֹא תְּלִינן לְהַקְלֵי וּכ"ש בְּלִיל טְבִילָה כָּל כְּמָה דְּלֹא הִיָּה בִּיאַת הַיָּתֵר בְּנִסְתָּהּ דְּלֹא תְּלִינן וְדִינוּ כְּאִילוּ רֵאָתָה רְצוּפִים וְכֹן מִשְׁמַע מְלִשׁוֹן הַרְשָׁבָ"א בְּתִישׁוּבָה הַנ"ל שְׁכַתְּב וְנ"ל וְאִם הַוְרָגְלָה לְרֵאוֹת סְמוּךְ לְטְבִילָתָה כָּל שְׁעַת תְּשִׁמִּישׁ הַרְאִשׁוֹן וְכֹן עֲשֵׂתָה ג"פ רְצוּפִים לִג' טְבִילוֹת שְׁכָל תְּשִׁמִּישׁ הַרְאִשׁוֹן רֵאָתָה דָּם מ"ת אִין לָהּ תִּקְנָה לְהַשְׁאֵר עִם בְּעֵלָהּ וְכֹן עכ"ל מְסַתִּימַת לְשׁוֹנוּ מִשְׁמַע שְׁאֶפִּילוּ אִירַע כֹּן תְּמִיד בְּלִיל טְבִילָה דֹא"כ ה"ל לְפָרֵשׁ דְּמִיָּרִי שְׁלֹא אִירַע כֹּן בְּלִיל טְבִילָה וּמָה שְׁדִיקָה הַרְבַּ בְּמִנְיָ רֵאוּהָ מ"ת לְאֹנְס דְּקִפִּיצוֹת הַמְּוַרְכָּב עִם יָמִים קְבוּעִים דְּאִינָה חוֹשְׁשַׁת לְכ"א לְבִדּוֹ אַף שְׁבַשְׁ"ף נְמִי כְּתִב כֹּן לְקַמֵּן ס"ק ל"ה וּבְסִימָן קפ"ט ס"ק מ"ח מ"מ ע"כ דְּרוּאָה מ"ת גְּרַע וְלֹא דְּמִי כ"כ לְרוּאָה מִחֲמַת אֹנְס דֹא"כ לְדִידֵן דְּקִי"ל דְּלִקְפִיצוֹת לֹא קְבָעָה נֶסֶת אֲלֵא בְּיָמִים קְבוּעִים א"כ ק' מ"ט אִסּוּרָה בְּרוּאָה ג"פ מ"ת א"ו דְּרוּאָה מ"ת גְּרַע דְּחִיָּשִׁינן דְּמִחֲמַת חִימוּד תְּשִׁמִּישׁ רֵאָתָה וְלֹא מִיָּקְרִי אֹנְס וּמָה שְׁהָק' הַשְׁ"ף דְּאֲמֵאִי לֹא נִימָא דְּבַפ"א שְׂרָאָתָה מ"ת תְּהִיָּה חוֹשְׁשַׁת עכ"פ וְתִהָא אִסּוּרָה לְשִׁמְשׁ כְּמוֹ בְּנִסְתָּהּ דְּפִיָּהוּק וְעִיטוּשׁ דְּבַפְעָם א' חוֹשְׁשַׁת לְפִיָּהוּק גְּרִידָא וְכַמְש"ל ס' קפ"ט י"ל כַּמְש"ש הַט"ז ס"ק ט"ז דְּלַעֲנִין שְׁתַּאֲסוּר עִי"ז לְעוֹלָם לְבַעֲלָהּ לֹא גְזָרוּ כ"ז שְׁלֹא קְבָעָה וּלפ"ז י"ל דְּרוּאָה מ"ת גְּרַע אֶפִּילוּ מְוַסְתוֹת שַׁע"י מְקַרְיִים שְׁבַגּוּפָה דֹא"ג דְּבִנְסוֹתוֹת שַׁעַל יְדֵי מְקַרְיִים שְׁבַגּוּפָה אִם קְבָעָה לְיָמִים יְדוּעִים א"צ לְחוּשׁ אֲלֵא לְשִׁנְיָהֶם יְחַד אֲבָל בְּרוּאָה מ"ת אֶפִּילוּ קְבָעָה נֶסֶת לְיָמִים יְדוּעִים כ"ז שְׁלֹא הִיָּה תְּשִׁמִּישׁ הַיָּתֵר בֵּינְתֵינָם חִיָּשִׁינן דְּלִמָּא הַתְּשִׁמִּישׁ לְחוּדָא גְרַם

וכמש"ל וא"ל דלמא לעולם כסברת הש"ך דרואה מ"ת דמא לנסתות דקפיצות פיון דשניהם ע"י מעשה בא וכ"ת א"כ אמאי נימא דתאסר ע"י ראיה ג"פ מ"ת דהא קי"ל דלקפיצות בלא ימים לא קבעה נסת וכמש"ל לזה י"ל דנהי דלא קבעה נסת דבעי עקירה ג"פ מ"מ הא עכ"פ חוששת לה פיון שנקבעה ג"פ וכמ"ש הרמ"א לקמן סימן קפ"ט ומש"ה אסורה לשמש עוד אף גם זה ליתא שהר"ן בחדושי חולק ע"ז וס"ל דנסת מחמת אונס אפילו ראתה כמה פעמים א"ח לה שהרי כתב אהא דאיתא בפ' התינוקת גבי האי איתתא דהוי סלקא מבית הטבילה חזיא דמש"ה שרא ר"י למבעל ע"ג הנהר משום דנסת של קפיצה וכינצא בה אינו נקבע אלא לימים ידועים וזו כל אימת דהוי סליק מטבילת מצוה הוי חזיא דמא ולא ביום ידוע עכ"ד ואפתי קשיא דכיון דכל אימת דהוי סלקא מטבילת מצוה הוי חזיא דמא הנה לה לחוש עכ"פ פעם ראשונה א"ו דלית ליה להא דהגה"מ שפסק הרמ"א לקמן או י"ל דאף דס"ל הא דהגה"מ מקל מקום היכא שע"ז תהיה באיסור עולם ואין לה תקנה כזו דכל אימת דסלקא מטבילת מצוה חזיא דמא ל"ח לה כ"ז שלא קבעה נסת פדינו וכמ"ש הט"ז שהבאתי לעיל ואם כן צ"ל דרואה מ"ת לא דמא לנסת הקפיצות לדעת הר"ן ועוד דאם כן למה כתב הרמ"א כאן ססע"י זה וז"ל מיהו אם עברה ושימש וכו' דתשמיש זה שלא ראתה עדיף מבדיקת שפופרת וכו' דמסתמא מיירי שלא קבעה לימים שוים דאל"כ בלא"ה א"צ בדיקת שפופרת בין נסת לנסת וכמ"ש לדעת הרב במנ"י וגם בכל סעיף זה לא מיירי כלל מזה כי אם ברואה דם מ"ת ג"פ שלא בזמנים שוין אלא בכל עת ששימש וכו' שכן למה ליה הטעם דתשמיש זה שלא ראתה עדיף מבדיקת שפופרת ת"ל בלא"ה דנעקר בפ"א פיון דאינה צריכה לחוש אלא לפעם ראשונה אע"כ דליתא ורואה מ"ת גרע ול"ד כלל לראיה מחמת אונס ול"ד כלל נסת שעל ידי מקריים שבגופה דאלו התם כל שנקבע לימים שווין אין צריך לחוש אלא ליום הקבוע עם המקרה שבגופה ואלו ברואה מ"ת אפילו נקבע לימים שווין כ"ז שלא הנה תשמיש היתר בנתיים חיישינו דלמא התשמיש לחודא גרים וכן כל הפוסקים כתבו הרואה דם מ"ת ה"ז משמשת פעם ב' שכשתטהר וכו' משמע אפילו שימשה בליל טבילה אפילו הכי אם ראתה ג"פ אסורה ועיין ברמב"ם ופסקי הלכות של הרמב"ן ודחוק לומר דאינה מיירי שראיה אחת לא היתה בליל טבילה דכיון דראיה א' לא היתה בליל טבילה מש"ה לא תלינו בטבילה דגרמה אבל היכא שכל ג"פ היתה בליל טבילה תולין דטבילה גרמה כ"ז דחוק ומה שהרב במנ"י כ"כ בשם הט"ז אמת שגם הרב באמונת שמואל הבין כן דעת הט"ז אף אני תמה מאד על הרב בא"ש אף תלי בוקי סריקי בהגאון ט"ז ומעולם לא עלתה זאת לפניו למיתלי להקל בטבילה אלא כף פנונת הט"ז דקשיא ליה לכאורה אמה שכתב הרמ"א שאם ראתה ג"פ בכל פעם בביאה א' שאחר טבילה דאסורה לבעלה דאמאי לא נימא דתלינו בטבילה דגרמי להנה ראיות כמו שכתב המחבר דצריכה לפרוש ליל טבילה ואהא תי' דלעיל חיישינו לה לחומרא דלמא הטבילה הוא דגרמי לה מש"ה צריכה לפרוש בליל טבילה אבל הכא חיישינו דלמא הביאה ראשונה שאחר הטבילה גרמה לה אע"ג שכל הביאות היו בליל טבילה אפ"ה חיישינו דלמא לאו ליל הטבילה לחוד גרמה לה אלא כל ביאה ראשונה שאחר הטבילה גרמה אפילו שהיה מרוחק מן הטבילה אבל לעולם דין של הרמ"א מיירי אפילו שראתה ג"פ בליל טבילה אפילו הכי אסורה לבעלה דחיישינו לעולם לחומרא דלמא הבעילה ראשונה שאחר הטבילה גרמה

אע"פ שהוא מרוחק ומש"ה אע"ג שרצונה לשמש להבא בליל ב' של הטבילה אפילו הכי אסורה דניחוש דלמא לאו ליל טבילה גרמה אלא כל ביאה ראשונה שאחר הטבילה גרמה יתנה באיזה זמן שיהיה אפילו מרוחק מן הטבילה כנלע"ד פוננת הט"ז פללא דמלתא שדברי בעל מנ"י אין להם שורש ועיקר וחלילה לסמוך עליו בזה והעיקר כמ"ש בא"שאף מ"ש הט"ז דהרמ"א מיירי אף על פי שהיתה ביאה של היתר בינתיים מפל מקום לא מהני בדין זה משום דא"א לה לשמש אחר הטבילה דניחוש שמה בביאה ראשונה תראה גם לזה אין לו מקור ושורש אף שהספיק לזה א"ש ולדעתם לא מהני אפילו בדיקת שפופרת כ"א כשתבדוק בשפופרת אחר טבילתה והיא תורה חדשה שלא מצינו זה בשום פוסק וכלל מסרו לנו דכ"ז שלא ראתה ג"פ רצופים אינה אסורה לבעלה לעולם אלא העיקר דהרמ"א מיירי בשלא היתה תשמיש היתר בינתיים ומאי דקשיא להו פשיטא ומאי קמ"ל י"ל דה"א פיון דראתה תמיד בליל טבילה נימא דנתלי בטבילה ולא תאסר קמ"ל דאפ"ה אסורה וכמ"ל אכל היכא שהיתה ביאה של היתר בינתיים אינה נאסרה דלעולם רצופים בעינן וכן נראה מדברי הש"ך ס"ק ל' שפי' פאלו ראתה כו' פלומר פאלו עברה נראתה ג"פ רצופים בלא טבילה דנדאי בלא"ה א"א למצוא ג"פ רצופים שהרי צריכה לטבול בכל פעם עכ"ל ואי ס"ד דהפ"י בדברי הרמ"א דמיירי בביאת היתר בנתיים לא הנה צריך לדחוק דפירושו פאלו עברה ושקשה כו' אלא ה"ל להש"ך לפרש כפשוטו פאלו נראתה ג"פ רצופים דהיינו אחר כל טבילה בלתי ביאת היתר בינתיים א"ו דהש"ך הבין בכוננת הרמ"א כפשוטו דמיירי נמי בלי ביאת היתר בינתיים ומש"ה צריך לפירושו הגם ששמעתי שבדפוס קראקא חזר הש"ך ותיקן וכ"כ בנקה"כ וכוננתו למ"ש הט"ז והא"ש דמיירי בביאת היתר בינתיים ואפילו הכי אסורה לבעלה מ"מ מ"ש נ"ל נכון ודבריו ראשונים עיקר.

(ואין להקשות לפי מה שפי' בש"ך מאי קמ"ל הרמ"א בדין זה דהא זה מוכח מן הסוגיא וילשון הש"ע ברס"י זה מדאמר משמשת עוד ג"פ וע"כ שטבילה בינתיים דאל"כ איך אמר משמשת עוד וכו' אלמא דאפילו נראתה ג"פ מ"ת אפילו לא היו רצופין על ידי עברה אפילו הכי אסורה יש לומר דקמ"ל דאפילו כל פעם שראתה הנה בליל טבילה וה"א דנתלי בטבילה ותשמש בליל ב' קא משמע לן דלא וכמ"ל) ומה גם שעיקר דברי הרמ"א הם מתשובת הרשב"א סימן תתל"ט ושם לא נחית כלל להך חידושא דאפילו בביאת היתר בינתיים תאסור אלא הדברים כפשוטו ודברי מוהר"מ רבקה בבאר הגולה תמוהים ולכאורה עלה בדעתו לפרש דברי רש"י (ועיין בס' פ"י חי"ד סימן א' מה שדקדק אדברי הרא"ש והוכיח דלא ס"ל כפירוש רש"י וכל מה שהק' על הרא"ש אלו סבר כפירוש רש"י הנה יכול לדקדק נמי אפירש"י עצמו וכמ"ל וכבר כתבתי לעיל ישוב נכון יע"ש) שהבאתי לעיל במ"ש ואם יש לה נסת וז"ל שאינה רואה כל שעה מ"ת אלא לפרקים עכ"ל שאין פוננתו לפרש נסת דהכא שיש לה זמן קבוע בנתיים שוין כמו נסת דכולה מכילתין אלא פירושו של נסת שרואה לפרקים שאינה רואה בכל נסת מ"ת ואשמעין דברייטא דבעינן רצופים דווקא וניחא השתא מ"ש רש"י דמשמשת בלא בדיקה דהשתא הוא דאשמעין הך מלתא דכל שלא נראתה רצופים אין צריך בדיקת שפופרת ומ"ש רש"י בין נסת לנסת אע"פ שלא קבעה נסת בנתיים שוין מ"מ עכ"פ צריכה מיהו לחוש פ"א ליום ראיתה אף מדברי תשובת הרשב"א שהבאתי לעיל לא נראה כן

אָלָא כּמִשׁ"ל דְּפִירוּשׁוֹ שְׁרָאָתָהּ עֵי קִבְעוֹת בְּיָמִים שְׁוִין וּכ"נ מְדַבְּרֵי הַבֵּי וּבִס' א"ש שְׁהִבְיָנוּ דְּבָרֵי רִשׁ"י כּמִשׁ"ל גַּם עַל תְּשׁוּבַת הָרֶשֶׁת בְּ"א שְׁהִבְאִתִּי לְעִיל יֵשׁ מְקוֹם עֵיוֹן שְׁפִירֵשׁ לְהָא דָּאָם יֵשׁ לָהּ נֶסֶת כְּגוֹן שְׁרָאָתָהּ בִּיּו"ד לְחֻדְשׁ וּבִכ' בּוּ וּבִשְׁלֵשִׁים בּוּ וּבְזָה קִבְעָה נֶסֶת שְׁאִין כְּאִן אָלָא ב' הַפְּלָגוֹת מִיּו"ד לִיּו"ד וְיֵשׁ לְיִשְׁבַּב וְאִין לְהֶאֱרִיף בְּזָה: וְאַחַר הָעֵיוֹן נ"ל דְּאָף הָרַב בַּמִּנְיָן לֹא כ' לְהַקְל בְּרוּאָה ג"פ מ"ת כָּל פְּעַם בְּלִיל טְבִילָה אָלָא בְּשִׁמְשׁוּת בִּינְתֵימִים וְלֹא רָאָתָהּ וְהִינּוּ לְפִי מַה שְׁפִי הוּא דְּבָרֵי הָרַמְ"א דְּמִיָּרֵי שְׁשִׁימְשָׁה בִּינְתֵימִים וּכְפִי הַבְּנוֹת הַט"ז וְהָא"ש אָבָל בְּשִׁלָּא שְׁשִׁימְשָׁה בִּינְתֵימִים בְּנֻדָּאֵי לֹא הִקְל הָרַב בַּמִּנְיָן וְא"כ אִין הַדְּבָר חוּצָן בִּינְיָנוּ לְעַנְיָן דִּינָא דְּלִהָרַב בַּעַל מִנְיָן כְּשִׁשְׁשִׁימְשָׁה בִּינְתֵימִים וְלֹא רָאָתָהּ מְוַתְרַת דְּתִלְיָנָא בְּטְבִילָה הוּאִיל וְרָאָתָהּ בְּלִיל טְבִילָה וְלִדְיָנָא בְּלֹא"ה שְׁרִיָּא פִּינּוּ דְּאִינּוּ רְצוּפִים וְהָרַמְ"א לֹא אָסַר אָלָא בְּרְצוּפִים וְהָכִי מוּכַח מְדַבְּרֵי הָרַמְ"א שְׁכ' לְקַמּוֹן בְּיִלְדֵת שְׁרָאָתָהּ ג"פ מ"ת אַחַר כָּל לִיָּדָה וְלִיָּדָה וְהִתְמָם מִיָּרֵי שְׁטְבִילָה כָּל פְּעַם וְרָאָתָהּ וּמְסַתְמָא הַתְּשִׁמִּישׁ הָיָה תָּמִיד בְּלִיל הַטְּבִילָה וְא"כ לְדַעַת הָרַב בַּמִּנְיָן ק' ל"ל הַטְּעַם דְּחֻלְשַׁת הַלִּיָּדָה מִשׁ"ה לֹא אָסְרִינּוּ לָהּ לְעוֹלָם הָא בְּלֹא"ה הָיָה אָסְרִינּוּ לָהּ לְעוֹלָם וְכַדְמִשְׁמַע מְדַבְּרֵי הַגְּהוֹת רַמְ"א לְקַמּוֹן דְּאִי לֹא עֲבָרָה וְשִׁמְשָׁה בֵּין הַלִּיָּדוֹת אֲסוּרָה לְבַעֲלָהּ וְאַמְאֵי לֹא תִלְיָנָא בְּטְבִילָה א"ו דְּאָף הָרַב בַּמִּנְיָן לֹא כ' לְהִתִּיר אָלָא כְּשִׁלָּא הָיָה רְצוּפִים בְּשִׁשְׁשִׁימְשָׁה בִּינְתֵימִים וְלֹא רָאָתָהּ וּמִשׁ"ה בְּעֵינָא לְטַעֲמָא דְּחֻלְשַׁת הַלִּיָּדָה מִשׁוּם דְּהִתְמָם מִיָּרֵי שְׁשִׁימְשָׁה אַחַר כָּל לִיָּדָה ב"פ רְצוּפִים וְדוּקָא הִיכָא שְׁעָבְרָה וְשִׁמְשָׁה בֵּין הַלִּיָּדוֹת וְלֹא רָאָתָהּ הָא בְּלֹא"ה אֲסוּרָה: (כד) וְא"צ לְפָרוּשׁ לִיל שְׁל טְבִילָה ג'.

דְּכָל מִיָּדֵי דְּלֹא קִבְעָה נֶסֶת לֹא חִיָּישׁ אָלָא בַח"ז. ק' פִּינּוּ דְּחִיָּישֵׁינּוּ שְׁהִתְשִׁמִּישׁ שְׁל לִיל טְבִילָה ג' תְּרַנּוּיָהּ וּבְהַדְדֵי גְרָמֵי לְרִאִיָּה א"כ אַמְאֵי לֹא תִיָּחֹשׁ לְלִיל טְבִילָה ג' דְּהָא אַפְתִּי לֹא עֲקָרָה דְּמַה שְׁלֹא רָאָתָהּ לִיל טְבִילָה ב' מִשׁוּם דְּלֹא שְׁשִׁימְשָׁה הוּא דְּלֹא רָאָתָהּ וּכְה"ג אָמְרִינּוּ בְּכָל נֶסֶת שֶׁהוּא ע"י מְקָרָה וְהַזְמָן דְּאִינוּ נְעַקֵּר אַא"כ בָּא הַמְקָרָה וְהַזְמָן וּכְמַבְנוֹרָא לְקַמּוֹן סִי' קפ"ט וע"ש בְּש"ף ס"ק נ' וְאָף דְּשָׁם מִיָּרֵי בְּנֶסֶת הַקְּבוּעַ ג"פ מ"מ מְסַתְמָא כִּן הוּא בְּנֶסֶת שְׁעִדִּינּוּ לֹא הִקְבַּע לְעַנְיָן חוּשְׁשֵׁת דַּמ"ש וע"כ צ"ל דְּהָכָא עֵיקַר חֻשְׁשָׁא אֵינְהָ אָלָא מִשׁוּם דְּשָׁמָא הַטְּבִילָה גְרָמָה וּמַה שְׁרָאָתָהּ בְּשַׁעַת תְּשִׁמִּישׁ לָאוּ דְּתִשְׁמִישׁ נְמִי גְרָמָה אָלָא שְׁקָרָה הַמְקָרָה שְׁרָאָתָהּ בְּשַׁעַת תְּשִׁמִּישׁ וְאוּלַי אִם לֹא שְׁשִׁימְשָׁה נְמִי הִיָּתָה רוּאָה בְּאוֹתוֹ הַזְמָן אָבָל לֹא חִיָּישֵׁינּוּ לְצִירוּף שְׁנִיָּהֶם כ"ז שְׁלֹא הוֹחֲזִיקָה לְכַף מִשׁ"ה דִּי בְּשִׁלָּא תְּשִׁמִּישׁ עוֹד בְּלִיל טְבִילָה ב' וְכַה"ג צְרִיכִין אָנוּ לִזְמַר בַּמ"ש הַשְּׁ"ף לְקַמּוֹן ס"ק ל"ה בַּמ"ש וְאִם לֹא רָאָתָהּ בַּט"ו בְּאִיר וְכו' וְשׁוּב אֵינְהָ חוּשְׁשֵׁת לַט"ו בְּחֻדְשׁ יַע"ש דְּק' אַמְאֵי לֹא תִיָּחֹשׁ לַט"ו בְּחֻדְשׁ סִינּוּ וְהָא דְּלֹא רָאָתָהּ בַּט"ו לְאִיר הִיָּנּוּ מִשׁוּם דְּלֹא שְׁשִׁימְשָׁה הוּא עַכְצ"ל כַּמ"ש: אָף עֲדִינּוּ צ"ל ע אִם נִימָא דְּחֻשְׁשָׁו שְׁמָא הַטְּבִילָה גוֹרָם מִנְיָן לְשְׁטְבִילוֹת הַמַּיִם גְּרָמוּ עַד עוֹנָה אַחַת לֹא פְּחוֹת וְלֹא יוֹתֵר דְּמִי הַגִּיד לָהֶם זֹאת דְּפַעֲלוֹת הַמַּיִם גוֹרָם שְׁתַּרְאָה אַח"כ דוּקָא שְׁיַעוֹר עוֹנָה וע"ל סִי' קפ"ט סְעִיף כ"ד: (כה) ג"פ בְּבִיאָה רִאוּנָה שְׁאֲחַר לִיָּדָתָה אִו רָאָתָהּ אַחַר כָּל לִיָּדָה ג"פ.

עֵינּוּ בְּש"ף שְׁפִי דְּבָרֵי שְׁרָאָתָהּ אַחַר לִיָּדָה א' ג"פ רְצוּפִים וְאַח"כ שְׁשִׁימְשָׁה וְלֹא רָאָתָהּ וְאַחַר לִיָּדָה ב' רָאָתָהּ ג"פ רְצוּפִים דְּמְוַתְרַת לְבַעֲלָהּ הוּאִיל שְׁבִנְתֵימִים בֵּין לִיָּדָה לְלִיָּדָה הִיָּתָה בִּיאוֹת הִיָּתֵר בִּינְתֵימִים תִּלְיָנָא בְּחֻלְשַׁת הַלִּיָּדָה וּבְסִיפָא מִיָּרֵי שְׁהוֹחֲזִיקָה כִּן

לש לש לידות שראתה אחר כל לידה ולידה ג"פ רצופים מ"ת ואח"ז בין לידה ללידה שימשוה ולא ראתה אפ"ה מותרת לבעלה.

ובנקה"כ פירש פי' אחר דברי שא מייירי שראתה מ"ת אחר כל לידה פ"א וכן אירע לג' לידות ובינתיים שימשוה ולא ראתה והוצרכו לטעם חולשת הלידה דאי לא"ה היתה אסורה לבעלה אע"ג שלא ראתה ג"פ רצופים משום דדמיא לראתה אחר טבילתה ג"פ דלא מהני ביאות היתר בנתיים משום דהחזקה לראות סמוך לטבילתה ה"נ החזקה לראות בביאה א' סמוך ללידתה יע"ש והוא על דרך שכ' הט"ז והא"ש דברואה סמוך לטבילתה לא מהני ביאות היתר בנתיים וכבר פתבתי לעיל שאין זה עיקר דאף בראה סמוך לטבילתה מהני ביאות היתר בנתיים והעיקר כמ"ש בא"ש דהנכון שתיבת או שבהגהות רמ"א הוא ט"ס וכן צ"ל ואם אירע לה שראתה ג"פ בביאה א' שאחר לידתה ראתה אחר כל לידה ג"פ וכו' עכ"ד ואף שבתשו"א"ש הסכים לדברי הט"ז לדינא שאם ראתה אחר כל לידה מ"ת פ"א והחזקה פן לג' לידות אסורה לבעלה פשלא הנה תשמיש היתר בין הלידות אבל פשהיו ביאות היתר בנתיים דתלינו בחולשת לידה משמע אי לא דתלי' בחולשת הלידה היתה אסורה לבעלה איהו לשיטתיה אגיל דס"ל דאף בראה סמוך לטבילתה הדין פן דלא מהני ביאות היתר בנתיים וה"ה בדיקת שפופרת אבל לכמ"ש לעיל בלא"ה מותרת דלעולם רצופים בעינו ובהגהות ש"ד מייירי נמי בראתה ג"פ רצופים אחר כל לידה ולידה וכמ"ש בא"ש וכאשר הוכיח הש"ך בנקה"כ ודלא כט"ז דס"ל דדווקא בראתה אחר כל לידה רק פ"א ובהא מהני ביאות היתר בנתיים ותלינו בחולשת הלידה אבל לא שראתה אחר כל לידה ג"פ רצופים דלא מהני אחר לידה ג' וליתא: ומדברי הט"ז פאן מוכח דאף לפי מה שהבין הרב בא"ש והרב במנ"י מדברי הט"ז בס"ק י"ד דאם ראתה ג"פ בלי לטבילה דמותרת לשמש בלי ל' של טבילה היינו דוקא פשהיו ביאות היתר בנתיים וכמש"ל אבל אם לא היו ביאות היתר בנתיים לא תלינו בטבילה דהא ונדאי דטפי מיסתבר למיתלי בחולשת הלידה מלמיתלי בטבילה ואפי' הכי גבי לידה אי לאו ביאות היתר בנתיים לא תלינו בחולשת הלידה אע"פ שלא ראתה אחר כל לידה אלא פ"א מכ"ש בטבילה א"ו כמש"ל.

ולפי מה שכ' לעיל בכוננת הט"ז גם זה אינו מוכרח מדבריו אבל מ"מ הדין דין אמת לענ"ד היכא שהיו ביאות היתר בנתיים מטעם דרצופים בעינו וכמש"ל: (כו) יש שפכתבו להתירה לבעלה וכו'.

דקדק וכו' להתירה לבעלה דדוקא לענין שלא תאסר לעולם אבל מ"מ צריכה ז"נ דכולי האי לא מקילינו לתלות בחולשת הלידה שהרי שם בהגהות ש"ד צירף לזה דעת ר"ח שלא הצריכו חכמים בדיקת שפופרת אלא באשה שמיד אחר נשואים נתקלקלה ולא היו לה ביאות של היתר דאמרי' בבב"יתא נשאת וראתה דם כו' וגם שם בסוף התשובה מסיים וז"ל ודע פי' לולי דעת ר"ח אשר מצאתי לא הייתי רוצה להניח שלא יהא דבר נשאל לרבתינו וכו' ובדאי ר"ח לא התיר אשה שנתקלקלה מיד אחר נשואין לגמרי אפי' בלא ז"נ אלא דלא תאסר לעולם א"כ ה"ה בנ"ד דצריכה עכ"פ ז"נ אלא שאינה אסורה לעולם לבעלה א"כ מה שמסיים הרמ"א ותלינו בלידה כמו במפה היינו לענין שלא תאסר לעולם אבל לא לגמרי דמיא למפה דהתם במפה טהורה לגמרי בלא ז"נ א"נ

י"ל דְדַמְיָא לְמַפָּה שא"י אם מִכְתָּה מוֹצִיָּאָה דָּם וּכְדַעַת הַש"ף בס"ק כ' דְאָפִי בְיַשׁ לָהּ נֶסֶת
לֹא מְהִי אֱלָא לְעַנְיָן שְׁלֵא תֵאָסֵר לְעוֹלָם וּכ"כ בס' כו"פ: בַּש"ף ס"ק ל"ב וְנ"ל נ"ל דְדוֹקָא
רְאָתָה אַחַר ל"ג לְזָכֵר וּס"ו לְנִקְבָה וְכו' וְלִכְאוּרָה הִיָּה אֶפְשָׁר לֹאמַר פִּינָן דְקִי"ל מְעִין א'
הוּא וּא"כ מַה בְּכַף שֶׁהוּא דָּם טְהוֹר וְסוּף פֶּל סוּף חֲזִינָן שַׁע"י תְּשַׁמִּישׁ מְעַנְיָנָה פְּתוּחָה
וְאֶפְשָׁר דַּס"ל לְהַש"ף פִּינָן דְעֵיקָר טַעְמָא דְאֶסוּרָה לְשַׁמֵּשׁ מִשּׁוּם קְבִיעַת נֶסֶת הוּא וּכְמַש"ל
בְּשֵׁם תְּשׁוּבוֹת רִשְׁבִּי"א הִבִּיאוּ ב"י בְּסוּף ס'י זָה וְקִי"ל בְּמַכִּילֵתִין דְּף י"א ע"ב דְּמִימִי
טְהֵרָה לִימִי טְוִמְאָה לֹא קְבָעָה נֶסֶת אֶף הִרְשָׁבִי"א כ' בְּשַׁעַר ב' דְּלִרְב דַּס"ל דְּמְעִין א' הוּא
לֹא מוֹקְמִינוּ מִתְּנִי בְּיוֹשְׁבַת אֱלָא בְּמַבְקָשַׁת לִישָׁב וְתוּ לֹא אִיֶּצְטְרַכָּא לְמִימַר דְּמִימִי טְהֵרָה
לִימִי טְוִמְאָה לֹא קְבָעָה אֱלָא אִפִּי בְּכָל יְמֵי מִינִיקְתָּה לֹא קְבָעָה יַע"ש אֶף י"ל דַּמ"מ הַסְּבָרָא
קִינִימִי דְּמִימִי טְהֵרָה לִימִי טְוִמְאָה לֹא קְבָעָה וְאֵע"פ דְּלֹא צְרִיכִין לְאוּקְמִי מִתְּנִי בְּהַכִּי מ"מ
הַסְּבָרָא אָמַת וְסִמְכִינוּ ע"ז שְׁלֵא לְאֶסֹר אִשָּׁה עַל בְּעֵלָה בְּאֶשְׁרֵי שְׁאִין פֶּאן אֱלָא חֲשַׁשָּׂא
דְּנֶסֶתוֹת דְּרַבְּנָן וְצ"ל פִּינָן דְּמָן יְמֵי טוֹהַר לִימִי טְוִמְאָה לֹא קְבָעָה ה"ה דְּאָפִי חוֹשְׁשַׁת נְמִי
לֹא וְעַיִן בְּשׁו"ת שְׁבו"י ח"א ס'י ס"ח כ' לְהַקְל בְּאִשָּׁה זְקִנָה שְׁפָסְקָה מִלְרְאוֹת זְמַן רַב
וְעַכְשָׁיו נִתְהַנָּה בַּהּ מְקַרָּה שְׁרָאָתָה מ"ת וְגַם מְרַגְשַׁת צַעַר וּכְאֵב בְּשַׁעַת תְּשַׁמִּישׁ דְּכִינוּ
שְׁהִיָּא זְקִנָה וְעַדִּיפָא מְאִשָּׁה שְׁיַשׁ לָהּ נֶסֶת וְכַדְאִי בְּתוֹס' בְּמַכִּילֵתִין דְּף ס' מַש"ה אֶף
הַחוֹלְקִים עַל הַמְרַדְכִי בְּאִשָּׁה שְׁיַשׁ לָהּ נֶסֶת י"ל דְּמִדּוֹ הֵכָא וְגַם פִּינָן שְׁיַשׁ לָהּ כְּאֵב וְצַעַר
בְּשַׁעַת תְּשַׁמִּישׁ מַש"ה יַשׁ לְהַקְל שְׁלֵא לְהַצְרִיכָה בְּדִיקַת שְׁפוּפְרַת אֶף אִם רְאָתָה בְּיַלְדוּתָהּ
ג"פ מ"ת לֹא מְהִי מַה שֶׁהַזְקִינָה אַח"כ וְדִיִּיק מְלִשׁוֹן הַגְּמָרָא וְהַפּוֹסְקִים מְפָאן וְאִיֶּלָּךְ לֹא
תְּשַׁמֵּשׁ וּלְשׁוֹן הַרְמַב"ם נִשְׂאָת לִג' הָרִי זֹו לֹא תְּשַׁמֵּשׁ לְעוֹלָם וְאִם אִיתָא דְּבַהֲזִיקִינָה לֹא
תְּלִינָן בְּדָם נִדְתָּה א"כ אֲמַאי קְאָמַר לֹא תְּשַׁמֵּשׁ לְעוֹלָם הֲלֵא יַשׁ תְּקַנָּה לְקַלְקוּלָה שְׁתַּמְתִּין
עַד שְׁתַּזְקִין וְתַפְסוּק לְרְאוֹת וְתֵהָא מְוַתְרַת לְעוֹלָם עַכ"ד: הִנֵּה בַּמ"ש בְּשֵׁם הַרְמַב"ם לֹא
תְּשַׁמֵּשׁ לְעוֹלָם בַּמַּח"כ בְּדָא זֹאת מְלַבּוּ וְלֹא כֵן לְשׁוֹן הַרְמַב"ם אֱלָא ז"ל נִשְׂאָת לְשְׁלִישִׁי
וְרְאָתָה כְּף דָּם ג"פ בְּשַׁעַת תְּשַׁמִּישׁ ה"ז תַּתְּגַרֵּשׁ וְאֶסוּרָה לְהַנְשֵׂא עַד שְׁתַּבְרִיא מַחוּלִי זָה
וּא"כ אִין רְאָיָה דְּהַזְקִינָה הָוִי כְּמוֹ נִתְרַפְּאָה וְהִנֵּה לְכְאוּרָה י"ל פִּינָן דְּאֶסוּרָה לְשַׁמֵּשׁ אַחַר
שְׁהוֹחֲזָקָה לְרְאוֹת מ"ת מְטַעַם נֶסֶת הוּא וּכְמ"ש בְּתְּשׁוּבוֹת הִרְשָׁבִי"א דְּכִבְרַת קְבָעָה נֶסֶת
לְרְאוֹת מ"ת וּא"כ פִּינָן דְּהַזְקִינָה אִינָה חוֹשְׁשַׁת לְנֶסֶתָה הִרְאִשׁוֹן ה"ה לְעַנְיָן זָה נְמִי אִינָה
חוֹשְׁשַׁת וְאִין לְהַקְשׁוֹת ע"ז דַּא"כ אֲמַאי כ' הַרְמַ"א בְּיּוֹלְדַת שְׁרָאָתָה ג"פ רְצוּפִים מ"ת
דְּאֶסוּרָה לְשַׁמֵּשׁ אִם לֹא הִיָּה בִּיאוֹת הִיָּתֵר בֵּין הַלִּידוֹת ת"ל דְּהִיא מְנִיקָה וְקִי"ל דְּבִימִי
מְנִיקְתָּה לֹא קְבָעָה נֶסֶת י"ל דְּנָהִי דְּלֹא קְבָעָה נֶסֶת בִּימִי מְנִיקְתָּה מ"מ חוֹשְׁשַׁת לוֹ וּכְמ"ש
בְּסִי קַפ"ט סְעִיף ל"ג וְאֵע"ג דְּבְּרֹאָה מ"ת לֹא הִתְחַמִּירוּ לְעַנְיָן חוֹשְׁשַׁת דְּמַה"ט בְּרֹאָה פ"א
מ"ת א"צ לְחַוֵּשׁ לְזוֹ כְּדִי שְׁלֵא תֵאָסֹר לְעוֹלָם וּכְמ"ש הַט"ז ס"ק ט"ז מ"מ הִיכָא שְׁרָאָתָה
ג"פ מַחְמִירִינוּ טְפִי וְעַיִן בְּסִי קַפ"ד בַּש"ף ס"ק י"ט וְצ"ע לְדִינָא: וְעַכ"פ נְרָאָה אִשָּׁה
שְׁרָאָתָה מ"ת ג"פ וְנִתְעַבְּרָה וְיִלְדָה דְּמְוַתְרַת לְשַׁמֵּשׁ אַח"כ לְאַחַר שְׁתַּטְבּוּל בִּימִי טוֹהַר
שְׁלָה דְּהָא בְּכַמְּה מְקוֹמוֹת נוֹהֲגִין לְטַבּוּל עַל דָּם טְהוֹר וּכְמ"ש הַטוֹר לְקַמְן סִימָן קַצ"ד אֱלָא
דְּאָנָן מַחְמִירִים בְּמִדִּינוֹת אֵלוּ מ"מ בְּכַה"ג שְׁאִינָה אֱלָא חֲשַׁשָּׂא דְּרַבְּנָן מִשּׁוּם נֶסֶתוֹת וּכְמ"ש
הִרְשָׁבִי"א בְּכַה"ג אֶפְשָׁר דְּלֹא הִתְחַמִּירוּ וְאִם אִינָה רְוָאָה יַשׁ לֹאמַר דְּמְוַתְרַת לְשַׁמֵּשׁ אַחַר כְּף
אֶפִּילוּ לְאַחַר שְׁעַבְרוּ יְמֵי טוֹהַר דְּמַה שְׁלֵא רְאָתָה הוּא כְּמוֹ בְּדִיקַת שְׁפוּפְרַת אַחַת דְּקִי"ל

מעין אחד הוא ואפשר לסמוך ע"ז במה שלא ראתה בימי טוהר שלה וכ"כ בס' כו"פ:
(כז) מיהו כ"מ שצריכה בדיקה.

ועיין מ"ש לעיל בזה ובמ"ש בשם תשובת מהרש"ך שאם אחר שהתחזקה לראות שמשה
ב"פ ולא ראתה ובפעם ג' ראתה ומאותו פעם ואילך היתה רואה למקוטעין אסורה
לבעלה עוד כתב שם שאם לא ראתה ג"פ רצופים מעיקרא אלא למקוטעין אינה נאסרת
לבעלה לכ"ע ע"ש ח"א בסימן מ"א ונה פשוט וכ"כ בחדושי מהרי"ו סימן כ"ב: (כח)
מיהו חוששת לאחרון.

כתב הט"ז וז"ל א"ל אמאי אמר בסעיף י"ב בהג"ה ג"פ אחר טבילתה כו' מוכח מזה
דס"ל להט"ז דלא פהש"ך בס"ק ל"ה דמדמה לרואה מ"ת לנסת הקפיצות דאתי על ידי
אונס אלא דסבירא ליה לט"ז דרואה מ"ת לא דמיא למחמת אונס משום דמחמת חימוד
תשמיש אתי דאם לא פן לא הוי מקשה מידי דשאני התם דלא הוי ביום ידוע משא"כ
הכא: עיין בשו"ת ד"ש סימן רנ"ו על אודות אשה אחת שנדבקה בה תחלוואי בעלה
חבורות פצע תמרוקי רע ונתקלקלו סדרי בטנה להיות רואה מ"ת ואין טוענת ודאי שיש
לה מפה יע"ש שנטטה להחמיר וכתב עוד מלבד האיסור חוששת מסכנה שישנו חכמים על
מנפה שחין שכופין אותו לגרש שממיקתו והוא הטעם בחלאים רעים שהם הנדבקים
פעיו בעלי ראתן עכ"ד: (כט) את הבתולה.

דין זה צ"ע הרב בט"ז כתב דאין להביא ראיה מן התוספתא דלמא התם כל חד לפי דינו
וכמבואר ר"פ התינוקת ולפי דבריו הנה אפשר לתרץ מה שהקשה בב"י בסימן קצ"ג על
הרי"ף בפ"ב דשבועות שכתב לכל חלוקי דינים הכתובים במשנה ובגמרא ר"פ התינוקת
ואחר כך הביא דרב ושמואל אמרו הלכתא בועל בעילת מצנה ופורש וכו' ואם פן לא
היה לו להביא כל שאר דבריו שנאמרו בפ' התינוקת וכו' ע"כ ולפ"ד הט"ז לק"מ דלהכי
הביא הרי"ף פל החלוקי דינים דנ"מ לענין רואה מ"ת אלא דהב"י לשיטתו אגיל דס"ל
פינו דחזינו דאיכא בתולה בעלמא דכל שלא פסקה מ"ת מחזקינו להו מדינא בדם בתולים
בהכי סגי למילף לכולהו בתולים אף להגיע זמנה וראתה לענין שלא להחזיקה בראיה
מ"ת וכמ"ש בב"י וא"ל דאף לדברי הב"י נמי י"ל דלהכי הביא הרי"ף והרמב"ם חלוקי
דיני דם בתולים דנ"מ לראיה מ"ת היכא דפסקה מ"ת ז"א דאם פן דנחתו להכי לא ה"ל
למיסתם דמשמע דלא יתבינו טפי לראיה מ"ת כ"א הגבול שנתנו חכמים בבתולה וז"א
דלראיה מ"ת לעולם תלינו כ"ז שלא פסקה מ"ת לדעת הב"י א"ו דלא נחתו לנ"מ זה
אבל לדעת הט"ז ניחא וכמ"ל ומיהו יש לומר נמי דנ"מ לענין פתם דחברתה יכולה
לתלות בה וכמ"ש בס"י ק"ץ אלא דהרי"ף השמיט להו דינא לגמרי ולא נזכר פלל בדברי
הרי"ף מפלוגתא דר' ורשב"ג לכן דוחק לומר דהרי"ף פנון לנ"מ זו פלל אחר שלא הביא
לדין זה והנה דברי הט"ז יש לדחות דאי פדבריו דהתוספתא מיירי כל חד וחד לפי דינו
א"כ פשיטא מאי קמ"ל דלא צריכה בדיקה הא מחזקינו ליה בדם טהור: אמנם בס' מ"ב
השיג על הב"י דמן התוספתא בפ' בתרא דנדה אין ראיה דמיירי התם לענין שופעת מתוך
ד' לילות לאחר ד' לילות וכמ"ש התוספתא דף ס"ה ע"ב ד"ה וכולן ששופעות בסה"ד
יע"ש (ומ"ש ב"י בפ"ק דנדה ט"ס הוא וצ"ל בפרק בתרא) והנה לדעת הב"י דסבירא
ליה פינו דחזינו דאיכא בתולה בעלמא דכל שלא פסקה מ"ת מחזקינו לה מדינא בדם

בתולים בקחי סגיא למילף לכולהו בתולים אם כן אפילו פסקה פ"א מ"ת נמי יש לתלות
 בדם בתולים שְהָרִי הָרִי"ף גָרַס בְּש"ס דף י"א אר"נ א"ש ל"ש אֵלָא שְׁלָא פְסָקָה מ"ת
 וְרֵאָתָה שְׁלָא מ"ת וכו' דְדוֹקָא שְׁרֵאָתָה שְׁלָא מ"ת הָא אֵלוּ רֵאָתָה מ"ת אֵפִילוּ פְסָקָה פ"א
 מ"ת תְּלִינָן בְּדָם בְּתוּלִים וְכֵן פְּסָק הָרַמְבַּ"ם בַּפ"ה מֵהִלְכוֹת א"ב וכו' פ' הַמְרָדְכִי וּמִיָּהוּ יֵשׁ
 לוֹמֵר שְׁלָא רְצָה הַמְחַבֵּר לְהַקְלֵל כ"כ אַחַר שְׁרֵש"י וְתוֹס' לֹא סְבִירָא לְהוּ הֵכִי וְגַם דָּאֵם כֵּן
 אִין גָּבוּל לְזָה וּלְעוֹלָם נִתְּלָה וְהָרִי"ף וְהָרַמְבַּ"ם לֹא פְתָבוּ אֵלָא תוֹף הַזְּמָן מֵה שְׁנַתְנוּ חו"ל:
 אִף ק' אִיף הַקְּיֵל כ"כ וכו' לְעוֹלָם תוּלִין בְּדָם בְּתוּלִים כ"ז שְׁלָא פְסָקָה פ"א מ"ת הָא
 הָרַמְבַּ"ם בַּפ"ח מֵהִלְכוֹת א"ב דִּין כ"א כ' וְז"ל וְכֵן קִטְנָה שְׁנוֹתְנִין לָהּ עַד שְׁתַּחֲזִיחַ הַמַּפָּה
 אִפִּי לֹא חִיתָה שְׁנָה ה"ז בּוֹעֵל כָּל הַשְּׁנָה בֵּין בְּסִירוּגִין בֵּין בְּיוֹם אַחַר יוֹם עַכ"ל הָרִי אִפִּי
 בַּקְטָנָה אִין נוֹתְנִין לָהּ יוֹתֵר מִן שְׁנָה וְאִיף כ' הַמְחַבֵּר דְלְעוֹלָם תְּלִינָן בְּדָם בְּתוּלִים הַגַּם
 שְׁלִכְאוּרָה ק' דַּמְנ"ל לְהָרַמְבַּ"ם דִּין זֶה דָּאִין נוֹתְנִים לְקִטְנָה יוֹתֵר מִן שְׁנָה וְהָא דָּאֵמַר בְּש"ס
 מַעֲשֶׂה וְנָתַן ר' ד' לִילוֹת מִתָּךְ י"ב הַנֶּדֶשׁ הֵינָנוּ בַּקְטָנָה שְׁהַגְדִּילָהּ אַבְל בְּהִיוֹתָהּ קִטְנָה י"ל
 דְנוֹתְנִין לָהּ כָּל יְמֵי קִטְנוֹתָהּ כ"ז שְׁלָא חִיתָה הַמַּפָּה י"ל דַּס"ל לְהָרַמְבַּ"ם וְז"ל מִצַּד הַסְּבָרָא
 א"ל שְׁלְעוֹלָם לֹא חִיתָה הַמַּפָּה וְכַמ"ש מוהר"ם פְּאֹדוּוֹה וְז"ל כֵּן רַחוּק הוּא שְׁלָא יָכֵלוּ
 הַבְּתוּלִים לְעוֹלָם ע"כ אֵלָא פִּינּוֹן דְמַצִּינוּ בְּש"ס דְנוֹתְנִין לָהּ יב"ח אִפִּי בַּקְטָנָה שְׁהַגְדִּילָהּ
 כ"ש בַּקְטָנָה בְּעוֹדָה בַּקְטָנוּתָהּ אַבְל טְפִי אִין לְהַקְלֵל פִּינּוֹן דְלֹא מַצִּינוּ בְּהִדְיָא בַּגַּמ' אִין לָנוּ
 לְהַקְלֵל וְיִהְיֶה טַעַם הָרַמְבַּ"ם מֵה שְׁיִהְיֶה עַכ"פ מִשְׁמַע מְדַבְּרִיו דְטְפִי מִן שְׁנָה א' לֹא תְלִינָן
 וְכַה"ג דְקִדְקוּ הַפּוֹסְקִים לְעֵיל בְּסִי ל"ו מְדַקְאֵמַר אִפִּי רְבִיעִית מְפָלֵל דְטְפִי לֹא וְהוֹכִיחוּ
 מְהָא דָּאֵמַר מִיל אִינוּ חוֹזֵר הָא יוֹתֵר מִן מִיל חוֹזֵר וְכו' וְכַה"ג יֵשׁ לָנוּ לְדַקְדָּק בְּדַבְּרֵי
 הָרַמְבַּ"ם וְז"ל מְדַקְאֵמַר אִפִּי שְׁנָה וְכו' מְכָלֵל דְטְפִי לֹא וְכַה"ג כ' הָרִיב"ש וְדַקְדָּק כֵּן מְדַבְּרֵי
 הָרַמְבַּ"ם בְּהִלְכוֹת ס"ת מְדַכְתָּב אִפִּי שְׁלֹשׁ מְפָלֵל דְטְפִי לֹא יע"ש ס' לְמ"ד וְכ"פ רַמ"א
 בִּי"ד סִימָן כה וּבִתְשׁוּבוֹת מֵהָרִי"ט ח"ב בִּי"ד ס' ל"א: וּבְדַבְּרֵי מוהר"ם פ' יֵשׁ לִי מְקוֹם
 עִיּוֹן שְׂכ' לְהַקְלֵל מִטַּעַם אַחַר וְז"ל דְכָל עֲנִין מִתְּנִיתִין בְּגָבוּל שְׁנַתְנוּ בֵּין נַעֲרָה לְקִטְנָה וּבֵין
 רֵאָתָה לְלֹא רֵאָתָה הֵינָנוּ לְעֲנִין לְתוּלוֹת בְּתוּלִים אִף מֵה שְׁתַּרְאָה אַחַר זְמַן הַתְּשַׁמִּישׁ וְכו'
 אַבְל לְתוּלוֹת הָרֵאָיוֹת שֶׁל שְׁעַת תְּשַׁמִּישׁ לֹא דְבָרוּ בָּם וְתְלִינָן תְּמִיד בְּתוּלִים עַד שְׁתַּפְּסוּק
 פ"א לְעֲנִין שְׁלָא לְאֹןסָרָה עַל בְּעֵלָה וְהֵם בְּכָלֵל דְבַרְיָהֶם וְאֵם יֵשׁ לָהּ מַפָּה עַכ"ל וְיֵשׁ
 לְהַקְשׁוֹת ע"ז מְהָא דְאִי בְּמַכִּילִתִין דָּף י"א בְּמַשְׁנָה אַע"פ שְׁאֵמְרוּ ד"ש וְכו' וּמִשְׁמַשְׁת
 בְּעֵדִים חוּץ מִיּוֹשֶׁבֶת עַל דָּם טוֹהַר וּבְתוּלָה שְׁדַמְיָה טְהוּרִים וּפִירֵש"י וּבְתוּלָה שְׁדַמְיָה
 טְהוּרִים ד' לִילוֹת עַכ"ל וּלְפִי דְבָרְיוֹ לְמָה פִי רֵש"י דוֹקָא ד' לִילוֹת דְהָא בְּמַתְנִי מִיָּרִי
 מְשׁוּם חֲשַׁשׁ שְׁתַּרְאָה בְּשַׁעַת תְּשַׁמִּישׁ וְא"כ לֹא שְׁיִיף כָּלֵל גָּבוּל זֶה וְנ"ל לְיִישָׁב עִם מֵה
 שְׁפִי רֵש"י שָׁם פ"ב ד"ה כָּאֵן שְׁלָא שְׁיִמְשָׁה כו' וְלִפְנֵי הַתְּשַׁמִּישׁ הֵינָנוּ טַעֲמָא דְלֹא בְּעִי
 בְּדִיקָה דְכִינּוֹן דְלֹא בְּעִי בְּדִיקָה לְאַחַר תְּשַׁמִּישׁ נְמִי וְכו' וְהָק' מְהַרְש"א וְז"ל דְתַבְדּוּק לְאַחַר
 תְּשַׁמִּישׁ מְשׁוּם דְלִמָּא תַּפְּסוּק לְאַחַר תְּשַׁמִּישׁ.

וְאַמְרֵתִי לְתַרְץ דְלִק"מ דְמְשׁוּם הָא לֹא צְרִיכָה בְּדִיקָה דַּמְה"ת תַּפְּסוּק פִּינּוֹן דְבְּתוּף הַגָּבוּל
 שְׁנַתְנוּ חֲכָמִים שְׁיַרְפָּה מְצוּי וְכַדְאֵמְרִינּוֹן לְעֵיל ד"י ע"ב בְּנֹדָאִי לֹא תַּפְּסוּק. וְכ"ת א"כ מֵאִי
 מִק' הַש"ס תַּבְדּוּק דְלִמָּא נְשַׁתְנָה מֵה"ת נִיחוּשׁ לְהָא הֲלֹא שְׁיַרְפָּה מְצוּי ז"א פִּינּוֹן דְעֵיקָר
 תַּקְנַת חֲכָמִים שְׁתַּבְדּוּק לְטְהוּרוֹת א"ת הִנֵּה מְשׁוּם חֲשַׁשׁא שְׁתַּרְאָה מִן הַמְקוֹר מִתְּמַת חִימוּד
 תְּשַׁמִּישׁ ע"ז מִק' פִּינּוֹן דְחֲשַׁשׁוּ מְשׁוּם ד"נ א"כ תַּבְדּוּק דָּאֵז מְסַתְמָא יִשְׁתַּנָּה שְׁעַד עֵתָה הִנֵּה

דָּם בְּתוּלִים וְעַכְשָׁיו ע"י תַּעֲרוֹבֶת ד"נ יִשְׁתַּנֶּה וּאֵע"ג דס"ל לְרַבָּנָן לְקַמְן דָּף ס"ה ע"ב פֶּל מֵרָאָה דָּם א' הוּא הֵינּוּ לְפַעֲמִים ד"ב שְׁנֵה לַד"נ אֲבָל עפ"י הָרֹב ד"ב אֵינּוּ שְׁנֵה לַד"נ וְכֵן מוֹכַח מִן הַמְרָדְכִי שֶׁכ' לְהָא דְבַרְרָא דָּמִים שְׁמִשְׁוֹנִים ד"נ אָדוּם וּד"ב אֵינּוּ אָדוּם וְכו' וצ"ל דס"ל דָּאָף חֲכָמִים מוֹדִים שֶׁע"פ הָרֹב פֶּן הוּא וְע"ש בְּתוֹס' וְכִינּוּן שְׁפָן לַק"מ לְמוֹהֲרַמ"פ קוֹשְׁיָתְנוּ הַנָּ"ל דַּמְש"ה הַנְּצָרָה לְפָרֵשׁ דְּנֻקָּא בַד' לִילוּת דָּאִי לְאַחַר ד' לִילוּת אַע"ג דְּכָל מַה שְׁתַּרְאָה מ"ת תְּלִינָן בַּד"ב מ"מ פִּינּוּ דָּאִין שְׁיִרְפָּה מְצוּי לְאַחַר זְמַן צָרִיכָה בְּדִיקָה קוֹדָם הַתְּשָׁמִישׁ מְשׁוּם שְׁמָא נִשְׁתַּנֶּה וְלֹא"ת מְשׁוּם שְׁמָא תַּפְסוּק וְכִקְנ' מְהַרְשָׁ"א: אֲלֵא אִי קָשָׁה הָא קָשָׁא לִי לְפִי שְׁיִטַּת מוֹהֲרַמ"פ שְׁהָרִי כ' הָרֵא"ש ר"פ הַתִּינּוּקַת וְנ"ל טַעַם חוֹמְרָא זֹו מְשׁוּם דב"מ לְכָל מְסוּרָה וְאִין הַפֶּל בְּקִיָּאִים בְּחִלּוּק שְׁיִישׁ בֵּין תִּינּוּקַת שְׁלֵא הִגִּיעַ זְמַנָּה לְרֵאוֹת וּבֵין הִגִּיעַ זְמַנָּה לְרֵאוֹת וּבֵין בּוֹגְרָת וּבֵין רֵאָתָה לְלֵא רֵאָתָה.

וְעוֹד מְשׁוּם דְּחָתָן יִצְרוּ תַּקְפּוֹ הַיְלַפְדָּה הַסְּכִימוּ רַבּוֹתֵינוּ לְהַשְׁווֹת כְּוָלָן וְלִיתָן לְהֵן חוֹמְרָא שְׁבַחְוֹמְרוֹת עכ"ל וְלְפִי דְבַרֵי מוֹהֲרַמ"פ הָא לְדִינָא דְמִשְׁנָה דְּכָל מַה שְׁתַּרְאָה מ"ת לְעוֹלָם תְּלִינָן בַּד"ב וְאִין גְּבוּל לָהּ.

וּא"כ הַדְּרָה הַקּוֹשְׁיָא אֲמַאי הַחֲמִירוּ שְׁהָרִי אֲפִי בְּבוֹגְרָת כָּל מַה שְׁתַּרְאָה מ"ת לְעוֹלָם תְּלִינָן בַּד"ב לְפִי שְׁיִטַּתְם. אֲף בְּלֵא"ה דְבַרֵי הָרֵא"ש צ"ע וְאִין מוֹבְנִים לִי לְפִי מַה שְׁסָבַר הָרֵא"ש דְּלְבוֹגְרָת אִין נוֹתְנִין אֲלֵא בַע"מ וְאֲפִי לֹא תַרְאָה אַח"כ אֲסוּרָה לְשִׁמּוּשׁ עוֹד עַד שְׁתַּסְּפּוֹר ז"נ וְתַטְבּוֹל וְהָכִי מוֹכַח מִדְּבַרֵי מַמָּה שְׁהוֹכִיחַ דַּא"צ לְפָרוּשׁ בְּאַבְרָ חַי דַּא"כ מַה נוֹתְנִין לָהּ.

א"כ מוֹכַח מִדְּבַרֵי דְלֵאחַר בְּעִילַת מְצָנָה אֲסוּרָה לְשִׁמּוּשׁ עַד שְׁתַּטְבּוֹל ע"ז לֹא נָתַן שׁוּם טַעַם עַל מַה הַחֲמִירוּ חז"ל וְכִי מִי גָרַע מִכֶּפֶה וְכִמוּ שֶׁהִק' הוּא בְּעַצְמוֹ וְא"ל דְּהַחֲמִירוּ בְּבוֹגְרָת פִּינּוּ דְאִיפָא בּוֹגְרָת שְׁאִין לָהּ בְּתוּלִים וְכַמ"ש הַתוֹס' בְּכַתְּנּוּבוֹת ד"ט בְּשֵׁם ר"ח ז"א דְהָרִי הָרֵא"ש לֹא ס"ל בְּהָא כַר"ח אֲלֵא ס"ל דָּאָף לְבוֹגְרָת יֵשׁ טַעֲנַת בְּתוּלִים הִגַּם שְׁהָרֵא"ש כ' שֶׁם וְנ"ל וְאֲפִי בּוֹגְרָת נְמִי וְאֵע"פ שְׁאִין לָהּ ד"ב מ"מ פִּינּוּ דִישׁ בּוֹגְרָת דִישׁ לָהּ דָּם בְּתוּלִים לֹא פְלוּג וְכו' הֵינּוּ לְשִׁיטוֹת הַסּוֹבְרִים פֶּן כְּתַב אֲבָל אִיהוּ לֹא ס"ל הָכִי וְכ"כ בַּס' מַע"מ: וּמַה דִּק' מִדְּבַרֵי הַטּוֹר בְּמַה שֶׁכ' בְּסִימָן קַצ"ג בִּי"ד שְׁפוֹתֵר לַמ"ש בְּטוֹר אַה"ע כְּבָר הַרְגִישׁ בַּס' בִּי"ש בְּזָה: וְדְבַרֵי הַב"ח תְּמוּהִים מ"ש בַּסִּי בִּי"ז זֶה וְהַשִּׁיג עַל מוֹהֲרַמ"פ וְדַעְתּוֹ לְהַקְלֵל אֲפִי בְּלֵא הַרְגָּשָׁת כָּאֵב כְּלָל וְאֲפִי לְעוֹלָם ב' וּג' שְׁנִים וְכַמ"ש בְּתַשׁוּבוֹתָיו וְהוּא דְבַר זָר מְאֹד וּבִיּוֹתֵר מַה שְׁהַשִּׁיג עַל הַר"ן וְרוֹצֵה לומר שְׁיִישׁ ט"ס בְּדְבַרֵי הַר"ן לֹא יִדְעָתִי מֵאִי קָאָמַר וְדְבַרֵי הַר"ן גְּבוּנִים וְהֵן הֵן דְבַרֵי הַתוֹס' ר"פ הַתִּינּוּקַת ד"ה כ"ז שְׁהָרוּק וְכו' דַּרְבּ מַחְמִיר טְפִי וְלַרְב תַּרְתִּי בְּעִינָן שְׁלֵא פְּסָקָה מ"ת וְגַם נוֹחֲרַת וְכֵן הוּא דְבַרֵי הַר"ף וְהַרְמַב"ם לְדַעְתּוֹ וְלִיתָא יַע"ש וְעַמְש"ל ס' קַצ"ג: גַּם דְבַרֵי הָרַב בַּד"מ מְגוּמְגָמִים קָצַת וְאִין לְהַאֲרִיךְ כְּלָלָא דְמַלְתָּא לְדְבַרֵי מוֹהֲרַמ"פ יֵשׁ לְתוֹלוֹת בְּדָם בְּתוּלִים לְעִינָן שְׁלֵא לְאֹנְסָרָה עַל בְּעֵלָה דְּנֻקָּא ד' או' ה' פְּעַמִּים וְדְנֻקָּא שְׁמַרְגְּשָׁת כָּאֵב בְּשַׁעַת תְּשַׁמִּישׁ אֲבָל בְּלֵא"ה לֹא תְלִינָן וְלְדְבַרֵי הַמְּחַבֵּר לְעוֹלָם תְּלִינָן כ"ז שְׁלֵא פְּסָקָה מ"ת פ"א וְהַאֲחַרוּנִים גְּמָגְמוּ בְּזָה וְדִי לְהַקְלֵל כְּשִׁישׁ כָּאֵב בְּשַׁעַת תְּשַׁמִּישׁ דְּאִיפָא יָדִים מוֹכִיחוֹת הָא בְּלֵא"ה לֹא וְכ"כ בְּתַשׁוּבָ' מ"ב וְבַס' ש"ג פ"ק דְּכַתְּנּוּבוֹת הַעֲלָה כְּדְבַרֵי הַב"י שְׁאִין חִילּוּק בֵּין בּוֹגְרָת לְנַעֲרָה וְכ"ז שְׁלֵא פְּסָקָה מ"ת לְעוֹלָם הוּא תּוֹלָה בְּדָם בְּתוּלִים שְׁלֵא לְהַחֲזִיקָה

ברואה מ"ת ועובדא בא לידי באחד מתושבי הפפרים הסמוכים לכאן שנשא בתולה אחת וראתה מ"ת מתחילת גשואין ועד איזה שנים לאחר הנשואין ומתחלה אמרה שיש לה פאב ואח"כ אמרה שאין לה פאב והוריתי שמחניכת לפרוש מבעלה ואח"כ נתגלה הדבר ע"י מקרה לילה של הבעל שהוא הגורם שש"ז שלו היה אדם פדום וכדאי' בנדה דף ל"ב ע"ב ובס' בד"ה ס"י ק"ץ והתיתי אותה לבעלה בצירוף בד"צ ומאז לא ראתה עוד והיא יושבת תחת בעלה ועיין בס' בי"ש בא"ע סי' כ"ה ס"ק ה' ועיין מ"ש ס"י קצ"ו בשם תשובות מהרי"ט ח"ב סי' ל' ע"ש: (ל) מפות ופצעים.

עיין בבה"י מ"ש בזה אם כופין אותה לקבל גט ועיין בש"ע א"ע ס"י קי"ז ועיין שם בס"י ע"ז בדברי האחרונים מ"ש בשם הרא"ם ועיין בתשובת מוהר"מ לובלין: עיין בתשובת ד"ש סי' רנ"ו שהבאתי לעיל באשה שנדבקו בה תחלואי בעלה שכתבו שמלבד חומר האיפור אסור משום ספנתא ודומה זה למנפה שחין השנויים במשנה וכמ"ל ומלבד זה כפי הנראה מלשונו שם היה הבעל מחמת חולי חבורת פצע זב ממנו ליחה לבנה ואותו חולי נדבק בהאשה כנראה מלשונו שם וא"כ זולת חולי ידוע הנז"ל הוא ספנתא וכמ"ש הרב ר"ע בפ"ק דמסכת שבת במתניתין לא יאכל הזב עם הזבה יע"ש אמנם דברי הרב ר"ע שם הוא נגד הסוגיא שם ועיין: כ' בספר שב"י סי' מ"ב אשה שמצאה טיפין קטנים ודקין א"ת על עד שלה שמקצתו נבלעים בעד ומקצתו נלקטים והורה חכם א' להתיר אחר שלקח שתן שלו וסיגן על מפה לבנה ומצא אחר הסיגון קרטין כה"ג ובעה"מ הסכים עמו ע"פ מ"ש הרמ"א ס"י ז' והמחבר בס"י ק"ץ סעיף כ' מיהו המעיין בתשובת הרשב"א שהביא בב"י ס"ס ק"ץ מוכח דס"ל דלא תלינן אלא פשהוא מוציא דם אפי' שלא בשעת הטלת מ"ר ואפשר דס"ל דשאני קרטין שאין דרוך לצאת מן המקור מש"ה תלינן בו אף שאינו מוציא אלא אחר מ"ר ועדיין צ"ע לדינא: קפח (א) כל מראה אדם.

בגמ' בסוף פ"ק כה"י אמרינו דאין בודקין אלא בין חמה לצל וכ"פ הרמב"ם פ"ה מהלכות א"ב וכ"ה במסכת מגילה בעובדא דאביגיל דאין רואין דם בלילה והפוסקים השמיטו כל זה משום דאנן אין בקיאים במראות דמים ולא מטהרינן אלא מראה ירוק ולבן מש"ה שריא לראות בכ"מ ובכל זמן.

וכ"כ בס' נ"י בס"י ז' ועיין מ"ש בסימן ק"ץ מזה: מ"כ דם הנוטה לצבע ברוין בל"א שהוא כעין קליפות ערמונים וכמשקה הקאוני שהוא טהור ואצ"ל בפתם לפי שאין נוטה לאדמימות כ"א לשחור וכבר שנינו דיהה מפן טהור: (ב) וכן מראה ירוק.

כ' הב"ח כשיבוא מראה ירוק או לבן לפני המורה בעודו לח לא יורה דבר עד שנתגבש ע"כ והש"ך כ' שאין נוהגין פן וכ"כ בט"ז ובס' מנ"י וכן נ"ל להוכיח מלשון הרמב"ם פ"ה מהל' א"ב די"ב וז"ל ובעת שיראה מיד יטמא או יטהר עכ"ל מדכ' מיד יטמא וכו' מבואר דלא כב"ח וגדולה מזה כ' בשו"ת ח"צ סי' מ"ו דאפי' אם ראה המורה פשהוא לח והיה לו מראה טהור.

ואח"כ כשנתגבש נמצא מראה טמא לא מטמאין לה דאל"כ אין זה דרכי נועם שהרי אמה מתירה וזו הולכת ושימשה עם בעלה ונתעברה ואח"כ תמצא בקצוות הפתם אדם ותטמאנה והרי בנה וכן בנה פן הנדה וכי זו דרכי נועם אלא תלינן שינוי האויר עם הבגד

גָּרְמוּ לְהִתְאַדָּם יַע"ש שְׁמֵבִיא מוֹפֵת לָזֶה וּבִס' שְׁבו"י ח"ב סִימָן ע"ד חוֹלֵק עָלָיו בְּזֶה וּמִיָּהוּ
אֵין רְאִיָּתוֹ מְוַכְרַחַת וְעֵינָיו: כ' בְּשָׁל"ה בְּשַׁעַר הָאוֹתִיּוֹת ד"ק ע"ב וַחֲגָאוֹן מְהַרְשֵׁ"ל
כ' בִּירוֹק צ"ע כִּי מוֹהַר"מ מִיָּנֵץ כ' בְּתִשְׁבּוּבוֹתָיו בְּשֵׁם הַגְּדוֹלִים דְּאֶסְרִינֵן בִּירוֹק עַכ"ל ע"כ
אֵין לְהַקְל בְּמַהֲרֵרוֹת אִם הוּא כְּמַרְאֵה שְׁעוֹה וּמַכ"ש כְּמַרְאֵה זָהָב אַא"כ יֵשׁ צְדָדִים אַחֲרֵים
וּסְבָרוֹת מוֹכִיחוֹת שְׁאִינֵן נְדוּת וְאִם מְצָאָה מַרְאֵה יְרוֹק הִזָּה ע"י הַרְגָּשָׁה נ"ל לְהַחֲמִיר וְאִם
בְּלֹא הַרְגָּשָׁה מְצָא כְּתָם יֵשׁ לְהַקְל וְאִם בְּקִנּוּחַ מְמַנֶּה בְּלֹא הַרְגָּשָׁה קִנְיָה מַרְאֵה זֶה אֲזַי יֵשׁ
לְצַדָּד כְּפֹךְ וְהַפֵּל לְפִי רְאוֹת הָעֵנָן עַכ"ל וְהַחֲרוֹנִים הַשְּׁמִיטוּ זֶה אֶלְמָא דְלֹא ס"ל הִכִּי
מ"מ בְּעַל גַּפְשׁ יַחֲמִיר לְעַצְמוֹ לְפִי רְאוֹת הָעֵנָן: (ג) אֵין סוּמְכִין עָלֶיהָ.

וְכ' הַרְשֵׁב"א הִבִּיאוּ הַב"י הַטַּעַם וַחֲ"ל דְּדַלְמָא כִּי הִכִּי דְלִדְיוֹן לֹא אֵיבְרַר לֹן וְלֹא יִכְלִינוּ
לְמִיקָם עָלֶיהָ אִיִּהי נְמִי לֹא קִים לָהּ וּסְבָרָא כְּזֶה הָיָה וְאִינוּ עַכ"ל מְשַׁמַּע מְדַבְּרֵי דְדוֹקָא
הִיכָא שְׁהַאֲשָׁה הִבִּיָּאָה הַדָּם לְפָנָי הַחֲכָם וְהוּא מְסוּפָק אֲזַי לֹא מְהַנִּי נְאֻמָּנוֹת שְׁלָהּ מְשׁוּם
דְּאִיכָא רִיעוּתָא לְפָנֵינוּ שְׁאֵנוּ מְסוּפָקִים אַבְּל הָאֲשָׁה עֲצָמָה אֶפְשָׁר שְׁיִכּוּלָהּ לְסַמְוֹךְ שְׁהוּא
כְּזֶה וַא"צ לְהִבִּיא וּלְהַרְאוֹת לְפָנָי חֲכָם אַחֲרֵ שְׁיִדְעַת שְׁכִנְיָה טִיְהַר לָהּ הַחֲכָם.

אַבְּל מְפִי' רַש"י בְּגַמְרָא מוֹכַח דְּאֶפִּי' הָאֲשָׁה עֲצָמָה א"י לְסַמְוֹךְ ע"ז פִּינֵן שְׁהַדָּם לְפָנֵינוּ
צָרִיכָה לְהַרְאוֹת לְחֲכָם דְּגַרְסִינֵן בִּס"פ כַּה"י אֵיבְעִי' לְהוּ כְּזֶה טִיְהַר אִישׁ פְּלוּנִי חֲכָם מְהוּ
ת"ש נְאֻמָּנָת אֲשָׁה לֹמַר כְּזֶה רְאִיתִיו וְאֵבְדִיתִיו.

שְׁאֵנִי הֵתָם דְּלִיתָא קָמֵן וּפִירַש"י וַחֲ"ל אַבְּל הִכָּא דְאִיתָא קָמֵן נְחֲזִי אֲנֵן עַכ"ל מְשַׁמַּע דַּאֲע"ג
דְּהִיכָא דְלִיתָא קָמֵן סְמִכִינוּ עָלֶיהָ מְשׁוּם דְּכַתִּיב וּסְפָרָה לָהּ. אַבְּל הִיכָא דְאִיתָא קָמֵן לֹא
סְמִכִינוּ עָלֶיהָ פִּינֵן דְּאֶפְשָׁר לְבְרוּרֵי וַא"ל דְּדוֹקָא הִיכָא דְחֲבַרְתָּהּ רְצָה לְסַמְוֹךְ עָלֶיהָ בְּהָא
אֵינָה נְאֻמָּנָת פִּינֵן דְּאֶפְשָׁר לְבְרוּרֵי אַבְּל הִיא עֲצָמָה נְאֻמָּנָת מְשׁוּם דְּמַעֲשָׂה לֹא עַבְד' לְעַבְרָר
עַל אִיסוּר כְּפָרַת וְכַה"ג כ' בִּס' פ"י בְּרִישׁ מַס' גִּיט.

יָן ז"א דַּא"כ מֵאִי מִיָּיִתִי הַש"ס רְאִיתִיו וְאֵבְדִיתִיו וְגַם מֵאִי מִיָּיִתִי רְאִיָּה מְהָא דְלִיתָא דְלִמָּא
שְׁאֵנִי הֵתָם דְּהִיא עַל עֲצָמָה נְאֻמָּנָת אַבְּל חֲבַרְתָּהּ עֲדִינֵן מִבְּעִי' לִיָּה אִם יֵשׁ לָהּ לְסַמְוֹךְ עָלֶיהָ
א"ו דְּהַחֲלִיּוֹק זֶה לִיתָא וַא"ל דְּלִמָּא ש"ה פִּינֵן דְּחֲבַרְתָּהּ מְסוּפָקָת בְּמַרְאֵה זֶה מִיְקָרֵי רִיעוּתָא
לְפָנֵינוּ זֶה דְּחֻסָּק דְּאִטוּ נְשִׁי הִלְכְּתָא גְּמִירֵי וְסָפֵק שְׁלָהּ לֹא מִיְקָרֵי רִיעוּתָא לְפָנֵינוּ וְגַם יֵשׁ
לְהוֹסִיף מִן הַמְהַרְשֵׁ"א דְלֹא הָיָה מְקַשָּׁה לַפ"ז מִיָּדֵי שְׁהַקְשָׁה אֲמַאי לֹא פִי' דָּם שָׁל עֲצָמָה.

דַּלְפ"ז לֹא הָיָה מִק' מִיָּדֵי וְגַם מְלִשׁוֹן רַש"י מְשַׁמַּע דְּעֵיקָר הַטַּעַם מְשׁוּם דְּאֶפְשָׁר לְבְרוּרֵי
הוּא עַפ"ז ק' לִי עַל בְּעַל תְּשׁוּבוֹת צ"צ סִימָן פ"ו שְׁכַתְּב וַחֲ"ל אֲמָנָם לְפִי שְׁאֵלְתָּהּ שְׁבָאֲרַת
שְׁיָדוּעַ שְׁדָם מְכַתָּה מְשׁוּנָה מִן דָּם נְדַתָּה אִם כֵּן צָרִיךְ דְּקָדוּק גְּדוּל.

וּמְסַתְבָּרָא לִי שְׁיֵשׁ לְהַחֲמִיר בְּכַה"ג שְׁלֹא תִהְיֶה הָאֲשָׁה סוּמְכָת עַל עֲצָמָה לְהַפִּיר הַדָּם וְכו'
וַאֲע"פ דְּאִיתָא בַּפ' כַּה"י נְאֻמָּנָת אֲשָׁה לֹמַר כְּזֶה רְאִיתִיו וְאֵבְדִיתִיו הָרִי מְבֹאָר שְׁהַאֲשָׁה
נְאֻמָּנָת לְעַצְמָה וּלְחֲבַרְתָּהּ לְהַבְחִין בְּדָמִים מ"מ נִרְאֶה דְּבַכַּה"ג שְׁיֵשׁ לָהּ מְכָה בְּגוּפָהּ וְכו'
בְּקַל תִּטְעָה וְכו' מְלַבֵּד מַה שְׁהוּא מְוַשֵּׁג בְּדַבְּרֵינוּ אֵלוּ בְּתִשְׁבּוּת ח"צ ק' דַּה"ל לֹמַר דָּמֵן
הַגְּמָרָא דַּכ' כַּה"י אֵין רְאִיָּה דְּדוֹקָא הִיכָא דְלִיתָא קָמֵן נְאֻמָּנָת אַבְּל הִיכָא דְּאֶפְשָׁר לְבְרוּרֵי
לֹא וּכְפִירוּשׁ רַש"י וְעֵינֵן בַּב"ח וּבְש"ף ס"ק ז' שְׁהַעֲתִיקוּ לְהַלְכָה דְּבַרֵי רַש"י וְכ"כ בִּס'
מנ"י: (ד) שְׁנַעְקָר מְקוּר שְׁלָהּ.

בדין זה שנועקרו מקור שלה שקורין פאר פאל. יש פלפול ארוף ומבוכה רבה בין הפוסקים והנני מעתיק את אשר כתבתי בתשובת שאלה לדודי הרב המופלא הקריף ובקי מו"ה ארי' ליב דיין דק"ק ליסא: ז"ל השאלה ע"ד מקרה בלתי טהור שקרה לאשה נעצבת והיא ילדה.

ולאחר יציאת הנולד ממעי' יצא עם הנולד חתיכה גדולה ועבה וכמה שבועות תלה החתיכה בחוץ. והרופאים היו רוצים לחתוך החתיכה ממנה.

ואח"כ באה נכרית המילדת בקיאה בדבר ואמרה שהוא האם והכניסה החתיכה הנ"ל לגופה. ומאז ועד עתה א"א לה לטהרה לבעלה מחמת יציאות דמים מרובים ממנה כל עת הילוכה וממש אינה יכולה לילך פדרךה מחמת נפילת החתיכה לבה"ח וצריכה לתת עגולה של שענה בתוך גופה שלא יצא החתיכה לחוץ והאשה הנ"ל אומרת שכל דמיה שרואה הוא מן החתיכה והיא באשר שיש לה נסת קבוע.

ובעת נסתה יש לה צער מרובה וכדרך הנשים ולא כן באם שיצא הדם מחתיכה הנ"ל אין לה צער גדול. ושאלנו את פי רופא מומחה ישראל שיש פאן והשיב שאי אפשר להיות שבירה לאשה באותו מקום אם לא מהאם עצמה או צנאר האם שקורין בלשונם שייד שיצא לחוץ מחמת רפיון קשרי האם יודיעני מעלתו דעתו הרחבה.

אם יש לסמוך בזה אדעת שו"ת פ"י סימן ו' שרוצה להתיר בנדון כזה ממש. עפ"י דברי רבינו שמשון שהובא בטור סימן קפ"ח שכתב סוף דבריו כל זה ברור בעיני בלתי ספק שאשה זו טהורה אפילו אם דם נדות הוא דאין דרפה לראות כף וכן דעת הט"ז שם דאף אם תראה דם נדות עם החתיכה בשעת נפילת החתיכה לבה"ח אפ"ה טהורה משום דאין דרפה של אשה להיות רואה כף.

וכן הוא דעת שו"ת שב"י שאלה ל"ז. ואף שמשמע מדברי פ"י מתחלת דבריו שרוצה לומר טעמא דר"ש אליבא דב"י שרוצה להתיר דם להדיא משום דתלינן שהוא דם החתיכה המנוח שם לפי דבריו שם גם זה לדעת רש"י טהור והקשה שם שאינו יודע שום חילוק בין דעת רש"י ור"ש ואם כן לדבריו בנ"ד דונדאי דם נדות הוא רק שבאו שלא כדרך ראיתיה מאן יימר דטהור אליבא דב"י אבל לדעתי הוא תמוה מאד דהא רש"י לא טיהר אלא משום דם חתיכה.

אבל היכא שהוא ונדאי דם נדה כגון שנועקרו חתיכה מהמקור ובתוך המקור ונדאי איכא דם נדה ממש ונדאי הוא אסור לדעת רש"י היכא דפלי פלוני. אבל במפלת חתיכה שאינו מן המקור עצמה יכולים לומר שפיר שהוא דם חתיכה אבל לדעת הר"ש אף אם נעקר חתיכה מהמקור ויש בתוכו דם נדה ממש ופלי פלוני אפילו הכי טהור כיון דאין דרפה של אשה להיות רואה כף.

נמצא סוף הדבר אף לדברי הב"י טעמא דר"י שכתב דתלינן בחתיכה עיקר טעמו דבחתיכה טהור. משום דאין דרפה להיות רואה כף ומה שנמצא אחר כף להדיא אנו תולין שמהחתיכה נמשך וטהור משום דתחלת נפילה הנה טהור והני כמו שנפל לחוץ כמ"ש שו"ת שב"י סי' הנ"ל (ד"ה רק הב"ח) ע"ש וא"כ נדון דיין ונדאי היא טהורה.

אף לשיטת רמ"א שפכת וז"ל אפילו ראתה כ"ז שהחתיכה בביה"ס טהורה דתלינו הדם בחתיכה זו הואיל דידעו ששעקר מקורה ומחמת מפה הוא ביאר דבריו דלא טיהר בנסקר המקור. ונחתיכה נפל לביה"ח ורואה דם להדיא אלא משום דתלינו במפה והיינו בחתיכה זו ששפלה בביה"ח היא נקראת מפה פינו ששעקר ופירש מהמקור ומזה יתהנה הדם בחתיכה ואח"כ יצא אותו הדם לחוץ והא דצריך לטעמא דאין דרף רואה בכף לחתיכה גופה ופלי פלויי דהא עכ"פ יש בה דם נדה ג"כ ואפ"ה טהור משום דאין דרף רואה בכף לראות דם בתוף החתיכה אבל מה שיצא אחר כף מאותו דם נדה לחוץ סובר הרמ"א דנה הוי דרף ראיה ולהכי הוצרך לומר דתלינו הדם ששפלה להדיא הוא מהדם שבתוף המפה ולא מהדם נדות וכן מוכח לפרש דברי שב"י סי' ה"ל (ד"ה וכמו כן הוא קצת השנ' הט"ז כו' עד ד"ה רק מה שפכת הט"ז עיין שם היטב) ולפ"ז נדון דידן ה"ל דליכא למימר שיצא הדם מחמת המפה דהא לא נשבר ולא נחתך שום חתיכה מהאם רק שנתקה ממקומה מחמת רפיון האם אם כן כל דמים שיוצא אחר כף מחתיכה זו אסור ונה דרף ראיתה ואף ע"פ שכ"ז שלא יצא שום דם לחוץ אע"פ שפלי פלויי הוא טהור משום דאין דרף ראיתה כף אבל מ"מ זה שיצא אחר כף לחוץ הוא אסור אבל לכאורה גם הרמ"א מודה לזה דאף שיצא אחר כף דם להדיא מחתיכה אפילו הכי מותרת משום דזהו גופא מיקרי שלא כדרך ראיתו הואיל שמתחלה בשעת נפילה מיקרי שלא כדרך ראיתו והוי כמו ששפלה לארץ ושוב לא שייך לאסור ומתחלה צריך ליישב מה דתמי' לן טובא בדרך משה סימן ה"ל ד"ה ואינה פוסקת לראות כ"ז כו' פתב ב"י מלשון רבינו נראה דאע"פ שראתה דם עם החתיכה פשרה מפני שתולה הדם בחתיכה שפכית החיצון פינו ששפעה ששעקר לא הוי דם אלא בחתיכות טהור.

וכן משמע מדברי רבינו ירוחם אבל מלשון הרא"ש לא משמע הכי דלא מיירי באשר"י אלא שלא ראתה כ"א חתיכות היו בתוכו. ואפילו היו מבוקעין הנה מטהר משום דאין אשה דרפה להיות רואה בענין זה אבל אם הנה רואה דם בהדיא בלא חתיכות בהא לא מיירי ואפשר בכה"ג טמוי נמי מטמא לה.

ואע"ג דתלינו במפה כמו שנתבאר בסימן שקודם לזה ה"מ במפה שפצדדים אבל הכא שהמפה הנה במקור עצמו איכא למימר דמטמא לה כו' ומ"ש דאם המפה במקור עצמה איכא למימר דמטמא לה יש לתמוה דהא נתבאר בסימן קפ"ז דאף המפה שפמקור תלינו בה כשידוע שהמפה מוציאה דם ואם כן למה לא נתלה ג"כ הדם שפחתיכה כפשט משמעות דברי הטור ורבינו ירוחם ואף דקאמר בגמרא בפ' המפלות חתיכה אם יש עמה דם טמאה נראה דשאני זו דידוע ששעקר מקורה טהורה בכל ענין מאחר שאין דרף ראיה בכף ע"ש: ומתחלה יש להבין דעת הב"י שכ' דאע"ג דתלינו במפה כו' אם רצונו לומר דמיקרי מפה מפת ששעקר חתיכה א' מלמעלה וא"כ יש למעלה בצד העומד מפה א"כ ק' איך כ' הרמ"א אח"כ וז"ל וא"כ למה לא נתלה הדם בחתיכה כפשט משמעות דברי הטור ורבינו ירוחם ע"ש הא בפשט דברי הטור ור"י משמע דתלינו באותן חתיכות שפונחים בביה"ח ומהם נמשך ויצא הדם ועבב"י שם ואמאי לא הק' בפשיטות טפי אמאי לא תלינו במפה שיש במקור עצמו בצד העומד מלמעלה ואף שיש לדחוק ולומר שפוננת הד"מ דמק' למה לא נתלה במפה שלמעלה שפא מחמת אותן חתיכות ששעקרו א"כ יש לתמוה על הא דמק' הד"מ אח"כ וז"ל אע"ג דקאמר בגמ' בפ' המפלות אם יש עמה דם וכו' הא

התם ליכא מפה כלל ואמאי לא יטמא אם יש עמה דם וגם מה מתרץ הד"מ שאני זו שאין דרף ראיה בכה סותר דברי עצמו דפתח במפה וסיים בטעמא דאין דרף ראיה בכה ואם הנה פוננת הד"מ בפשט הב"י שקונשיתו הנה אע"ג דתלינן במפה כו' היינו דיש לתלות שהדם נמשך מהחתיכות שמונחים בבה"ח כמו דתלינן בעלמא במפה א"כ פשיטא תמוה מה שמתרץ הב"י ה"מ במפה שבצדדים אבל הכא שהמפה היתה במקור עצמו לא תלינן וכו' וכי מה שייכא דמקור עצמו לכאן דאף שיש לחלק בין מקור להצדדים היינו היכא שהמפה הנה במקור עצמו לא תלינן הדם במפה משום דיותר יש לתלות שבא מן המקור הואיל שרוב דמים מצויין שם אבל הכא שהמפה הנה שהחתיכה מונחת בבה"ח אמאי לא נאמר דתלינן שמהם נמשך הדם ואם דעת הב"י לומר דהאמת הוא אף שיצא מהחתיכה לחוץ מיקרי דרף ראיה ובאמת הוא טמא וכמ"ש לעיל א"כ לא מק' הרמ"א מידי ונ"ל דהא נתבאר בסי' קפ"ז דאף המפה שבמקור תלינן כשידוע שהמפה מוציאה דם התם שפיר יש לתלות בדם מפה שהוא טהור אבל הכא הנה דעת הב"י שיהא דם היוצא מחתיכות טמא וא"ל דדעת רמ"א שיש לתלות בדם מפה שהנה באותה חתיכה שגפרש ולא בדם נדה שהנה באותה חתיכה בפלי פלויי א"כ קשיא איך מדמה הד"מ זה למפה שמוציאה דם והאיה אנו יודעים דנודאי המפה מוציאה דם בשלמא אי פוננתו על הדם שיש בבקעי' שייך שפיר לדמויי למפה שמוציאה דם אבל אי פוננתו על הדם שיצא מן החתיכה מחמת שנגחתה או שנקרע מלמעלה במה מדמה אותו למפה שבנודאי מוציאה דם ואפשר י"ל דה"פ עפ"י דאי ברמ"א סי' קפ"ו ס"ה וכן אם אין לה נסת קבוע והוא ספק אם דם מהמקור או מהצדדים תלינן במפה מפת ס"ס ספק מן הצדדים או מן המקור ואת"ל מן המקור נשאל הוא מן המפה וא"כ י"ל דה"פ בב"י ואף דתלינן במפה וכו' וא"כ ה"נ נתלי מפת ס"ס דשמה מהחתיכה שבבה"ח נמשך הדם ואף לאחר שיצא הדם מהחתיכה מיקרי ג"כ שלא פדרף ראיתו דהוי פאלו נפל החתיכה לחוץ ואת"ל שבא הדם מהמקור ג"כ יש ספק שמה ממפה שבמקור יצא הדם ואף דלא ידעינן שהמפה למעלה מוציאה דם אפ"ה מותר מפת ס"ס וע"ז פתב הב"י דבמפה שבמקור עצמו לא תלינן כלל אף שיש ס"ס דהא במקור עצמו לא תלינן א"כ לא נשאר אלא ס' אחד וא"כ מק' הרמ"א שפיר הא חזינו דתלינן במפה שבמקור עצמו היכא דהמפה מוציאה דם א"כ אף פאן ה"ל להתיר מפת ס"ס אף דכאן אין אחת מהמפות מוציאה דם בנודאי ואף דאמרי' בפ' המפלות חתיכה אם יש עמה דם טמאה ולא אמרינן שמהחתיכה נמשך הדם דנודאי מייירי התם אף בחתיכות מבוקעות נראה דשאני זו דידוע שנגעק מקורה וא"כ יש פן נדאי מפה במקור אף שאינו ידוע שמוציאה דם ומש"ה טהורה פאן הואיל שאין דרף ראיה בכה וא"כ מותר מפת ס"ס ספק שמהחתיכה נמשך הדם ואין פאן דרף ראיה וספק שני שבא מהמפה שבמקור ובזה יש לכונן דברי רמ"א בש"ע אפילו ראתה דם כ"ז שהחתיכה בבה"ח טהורה דתלינן הדם בחתיכה זו היינו שממנה נמשך הדם והואיל שידעינן נודאי שנגעק מקורה ומחמת מפה באו החתיכות לכאן וא"כ איכא ס"ס הואיל שיש מפה במקור ויש ספק שמהחתיכה נמשך הדם ואינו פדרף ראיתו וטהורה וק"ל וא"כ לפ"ז נדון דינן טהור אף לדעת רמ"א דהא בנ"ד נודאי בא הדם שלא פדרף ראיתו בשלמא בנגעק המקור יש ספק דלמא לאחר הנפילות החתיכות בביה"ח יצא הדם בהדיא מתמצית המקור עצמו ולהכי צריך ס"ס להתיר אבל בנ"ד דנודאי יצאו הדמים שלא

פְּדָרָה רְאִינָתוֹ וְיִדְאֵי אַף בְּאַשְׁה שְׁאִין לָהּ נֶסֶת יֵשׁ לְהַתִּיר שְׁיֶצֶא הַדָּם שְׁלֵא פְּדָרָה רְאִינָתוֹ
וְגַם אַף בְּאַשְׁה שְׁאִין לָהּ נֶסֶת וְגַם בְּאַשְׁה שְׁיֵשׁ לָהּ נֶסֶת וּבִשְׁעַת נֶסְתָּהּ וּבְזֶה מִיְנֻשָׁב תְּמִיחָה
הַט"ז עַל רַמ"א לְמָה צָרִיף לֹמֵר מִחֻמַּת מִפָּה וּק"ל וְגַם מִיְנֻשָׁב ג"כ קו' שְׁנִי שֶׁל הַט"ז
לְדַבְרֵי רַמ"א לְמָה לֹא חִלְקָה בֵּין שְׁעַת נֶסֶת וּבֵין נֶסֶת לְנֶסֶת וּק"ל דְּלֹא שְׁיִיף לֹמֵר דָּאֵם
אַמְרִינוּ דְּאַף בְּשְׁעַת נֶסֶת מְוַתֵּרֵת א"כ לֹא תִטְמָא לְעוֹלָם דִּישׁ לְטִמָּא אוֹתָהּ לְאַחַר שְׁיֶצֶא
הַחֲתִיכָה לְבַה"ח וּק"ל וּבַל"ז יֵשׁ לְתַמְנֶה עַל שְׁוִ"ת שְׁב"י שְׁרוּצָה לְחִלְקָה בֵּין דַּעַת רַמ"א
וּבֵין דַּעַת ט"ז דְּלַדְעַת הַט"ז טְהוֹרָה אַף בְּשְׁעַת נֶסְתָּהּ וּלְדַעַת רַמ"א אֵינָה טְהוֹרָה אֲלֵא בֵּין
נֶסֶת לְנֶסֶת ע"ש (בַּד"ה וּלְדַעַת רַמ"א) וְאֵינִי יוֹדֵעַ מַה חִילּוּק יֵשׁ דְּהָא לְשִׁיטָתוֹ פ"י הוּא
דְּבַרֵי רַמ"א דְּתַלְיָנוּ שְׁדָם זֶה שְׁנִמְצָא לְהַדְרָה הוּא בָּא מֵאוֹתָהּ חֲתִיכָה הַנִּמְצָאֵת בְּבַה"ח וְהוּא
דָּם מִפָּה (כַּמ"ש בַּד"ה וּכְמוֹ כֵּן וּבַד"ה אֲבָל הַטַּעַם עַד ד"ה וּלְפַעַנ"ד כו') ע"ש וְאֵי לֹא הָיוּ
תַלְיָנוּ בְּהַכִּי הָיוּ אַמְרִינוּ לְאַסְוֵר.

אוֹתָהּ מִשּׁוּם דְּהֵינּוּ אוֹמְרִים שְׁמֵהּ חֲתִיכָה נְמַשְׁף הַדָּם נִדְּהָ וְהוּא פְּדָרָה רְאִינָתוֹ וְא"כ מַה
קָאֵמֵר לְדַעַת הַט"ז טְהוֹרָה אַף בְּשְׁעַת נֶסְתָּהּ מִשּׁוּם דְּתַלְיָנוּ מֵהַחֲתִיכָה נְמַשְׁף הַדָּם וְהוּא
שְׁלֵא פְּדָרָה רְאִינָתוֹ לְדַעַתִּי וְא"כ בֵּין לְרַמ"א וּבֵין לְהַט"ז תַּלְיָנוּ הַדָּם שְׁמַצָּאוּ לְהַדְרָה
בְּחֲתִיכָה זֶה הַנִּמְצָאֵת בְּבַה"ח וְא"כ בְּמֵאֵי יֵשׁ לְחִלְקָה וְלֹמֵר לְהַט"ז טְהוֹרָה אַף בְּשְׁעַת נֶסְתָּהּ
אֲבָל לֹא לְהַרְמ"א דְּאַף לְהַרְמ"א לֹא שְׁיִיף לֹמֵר דָּא"כ לֹא תִטְמָא לְעוֹלָם דְּהָא יְכוּלָה לְטִמָּא
לְאַחַר שְׁיִתְכַפֵּד הַבֵּית וּק"ל וְאֵין לֹמֵר מֵאֵן מְפִיס לֹמֵר שְׁהַפְּנִי ר"ש הוּא אֲמַת וְדַלְמָא
אַמְרִינוּ כְּפִי הַרְמַב"ן בַּס' חֲמֵשׁ שִׁיטוֹת הַנִּדְפָּס מְחַדֵּשׁ שֶׁהוּא מְפָרֵשׁ הַסּוּגָיָא דְּמַסְכַּת נִדְּהָ
דְּכ"ב ע"א מ"ס דְּרַכְפָּה שְׁלֵא אֲשֶׁה לְרֵאוֹת דָּם בְּחֲתִיכָה וְא"כ ל"ש חֲצִיצָה אֲלֵא מַש"ה מְטַהֵר
רַבָּנוּ שְׁהֵיִא דָּם חֲתִיכָה וְלֹא דָּם נִדְּהָ וּמַר סָבֵר דְּהֵינּוּ ר"א סָבֵר אֵין דְּרַכְפָּה שְׁלֵא אֲשֶׁה לְרֵאוֹת
דָּם בְּחֲתִיכָה וְא"כ הָיוּ חֲתִיכָה חֲצִיצָה אֲבָל בָּאֵם הוּא פְּלוּי פְּלוּי אוֹסֵר ר"א אֲבָל רַבָּנוּ
סָבֵר דְּאַף פְּלוּי טְהוֹר שְׁאִין זֶה דָּם נִדְּהָ אֲבָל הֵיכָא שְׁהֵיִא דָּם אֲגוּר הַרְבֵּה בְּתוֹךְ
הַחֲתִיכָה כ"ע מוֹדִים דְּנוֹדְאֵי לֹא הָיוּ דָּם חֲתִיכָה אֲלֵא דָּם נִדְּוֹת מְמַשׁ וּמַש"ה בְּפְלוּי פְּלוּי
טְמָא וְדָאֵי לַכ"ע בָּאֵם הֵיכָא דָּם אֲגוּר הַרְבֵּה דְּהָא עֵיקַר טַעַם הַפּוֹסְקִים שְׁלֵא רְצוּ לְפִסְנוֹק
פְּרַש"י אוֹ כְּשִׁיטַת תּוֹס' מִשּׁוּם דְּקַשְׁיָא קוֹשְׁיַת תּוֹס' שֵׁם וְקו' מְהַרְשֵׁ"א אֲבָל לְדַעַת הַרְמַב"ן
ג"כ לֹא ק"מ קו' תּוֹס' וְקו' מְהַרְשֵׁ"א וְא"כ נ"ד וְדָאֵי אֲסוּר דְּהָא הָיוּ וְדָאֵי דָּם נִדְּוֹת וְאֲפֹשֶׁר
שְׁלִזָּה פִּינוּ הַרְמַב"ם בְּהַלְכוֹת א"ב פ"ה הַלְכָה י"ב הַפִּילָה חֲתִיכָה קְרוּעַ וְדָם אֲגוּר בְּתוֹכָהּ
טְמָא וְזֶהוּ נִגְדַּת דַּעַת רַבָּנוּ א"ו דַּס"ל כְּדַעַת הַרְמַב"ן הַנִּלְוֵי וּמַש"ה בְּדָם אֲגוּר וְנוֹדְאֵי כ"ע
מוֹדִים הוֹאִיל שְׁהוּא קְרוּעַ וְא"כ פּוֹסֵק חֲדָא כְּרַבָּנוּ וְחֲדָא כַּר"א וְהֵיכָא שְׁלֵא הֵיטָה קְרוּעַ
אֲלֵא שְׁהֵיִא דָּם אֲגוּר לְחוּד פּוֹסֵק דְּהָיוּ חֲצִיצָה כַּר"א וְהֵיכָא דְּלֹא הָיוּ דָּם אֲגוּר פּוֹסֵק כְּרַבָּנוּ
דְּהָיוּ דָּם חֲתִיכָה בְּקְרוּעַ וּפְלוּי פְּלוּי מִשּׁוּם שְׁגָרְסָתוֹ יִהְיֶה בְּגִמְרָא אֲמַר ר"י מִשּׁוּם רַשְׁב"י
הַמְפַלֵּת חֲתִיכָה קְרוּעַ אֵם דָּם אֲגוּר בְּתוֹכוֹ וְאֵם כֵּן פּוֹסֵק כַּר"י שְׁהוּא ג"כ פּוֹסֵק חֲדָא כְּמַר
וְחֲדָא כְּמַר וּכַמ"ש הַמ"מ שֵׁם אֲבָל ז"א דָּאֵי אַמְרִינוּ שְׁכָף הֵיכָא גְרַסַת הַרְמַב"ם בְּדַבְרֵי ר"י
א"כ לֹא מְקַשָּׁה הַש"ס מִיָּדֵי עַל ר"י וְהָא דְּאַמְרִינוּ בְּבִשְׁרָה וְלֹא בְּשִׁפּוּפְרָת וְהָלֵא לֹא דְּמִי
זֶה לְזֶה פְּלִל דַּר"י בְּעַצְמוֹ אֲמַר חֲתִיכָה קְרוּעַ אֲבָל בְּלֹא קְרוּעַ אֲמַר שְׁהוּא חֲצִיצָה אַף
בְּחֲתִיכָה וּמְכַל שְׁכֵן בְּשִׁפּוּפְרָת: וְכַר מִן דִּין קַשְׁיָא לָן לְפִי דְּבַרֵי הַרְמַב"ן אֲמַי מְשַׁנֵּי רַבָּא
דְּכ"ע אֵין דְּרַכְפָּה שְׁלֵא אֲשֶׁה לְרֵאוֹת ד"ב דְּהָא יְכוּלִים לֹמֵר דְּכ"ע ס"ל דְּרַכְפָּה ש"א לְרֵאוֹת
דָּם בְּחֲתִיכָה אֲלֵא שְׁאִין זֶה דָּם נִדְּהָ אֲלֵא דָּם חֲתִיכָה וּמַש"ה טְהוֹרָה לְבַעֲלָהּ רַק דְּפִלְגִי אֵם

אומרים מקור מקומו טמא ואפשר מש"ה דחו הפוסקים דברי הרמב"ם הנ"ל ודברי רמב"ן ולא הביאו כלל בספריהם שלא היה נראה כלל דבריהם בעיניהם ואם פן מפל הלין טעמי יש להתיר נדון דיון ואפשר גם לדעת מפרשי דברי רמ"א שצריף מפה ממש לתלות בו יש לומר דהרפיון עצמו מיקרי מפה שגורם לצאת הדם קודם זמנו וכמשמעות הש"י (ד"ה רק מעלתו הנפיר בלשון השאלה כו') ועיין בשו"ת שבו"י ושו"ת צ"צ (ובד"ה אף דאין פנונת כו' ע"ש) ובכן יודיעני רום מעלתו דעתו הרמה ואעגדם עטרה לראשי נגד זקני עמי ודי בהערה זו לחכי"ב ובקשתי שטוחה שיכתוב לי תומ"י תשובה לאחר העיון ולמצנה יחשב לו כדי לטהר אשה לבעלה ובטוח אני במדת טובו שיתן מקום לדברי והיה טרם אקרא יענה אותי והיה פאשר יענה אותי פן ירבה וכן יפרוץ מנאי דודו הדש"ת וטובתו כה"י ומצפה על תשובתו הרמתה הק' ארי' ליב מוואלטש: תשובה גיה"ק מן כ"ב פסליו ק"ל ואת שאהבה נפשי מצאתי שאלתי ש"ח ותשובתו בצדו בפתחי נדה פתח בטורה תחלה פראוי ליראי ה' כדי לטהר אשה לבעלה ומה אדע אפר לא ידע מעכ"ת אחרי אשר הפל ערוך לפניו כש"ע אף רצונו ש"ח זו פבודו ולאשר בקשוני נמצאתי לגלות דעתי הקלושה: נדון כזה פבר נאמר בתשובת האחרונים זלה"ה בס"ד ש סימן פ"ז ובסי' ק"ע ושם מסיק דלא דמי לדין נעקר המקור המובא בפוסקים מפני שהדברים נראים לפי דרכי הטבע שדם בא מחולשת פחו להחזיק בתוכו אותן המותרות עד עת בשולם וכו' ולא יגיע מפני זה איסור דם נדות דברי מן המקור הוא בא ומעיין אחד הוא והתורה טמאתו דהוי כמו ראתה מחמת אונס וכ"כ שם בסימן של"א ובעין זה כתב בתשובת ח"צ סימן מ"ו ומה מאד תמיה לי על המחבר שבו"י ח"ר שכתב בפשיטות דאף במפה שבאם יכולה לתלות ומביא ראיה מתשובת ד"ש והוא ראיה לסתור אמנם בס' שב"י סימן ל"ז מפקפק בזה ודעתו נוטה שאף בחולה שאירע באם עד שאינה יכולה לבשל דם ויצא קודם זמנו התורה התירתי ומסתייע מתשובת מוהר"מ לובלין רק למעשה לא רצה לסמוך ע"ז ול"נ להביא ראיה לדברי הגאונים ה"ה שו"ת ד"ש וח"צ עפ"י מה דקשיא לי פסקי הרמב"ם אהדדי דבפ"ח מהל' א"ב פסק וז"ל וכן אשה שראתה דם מחמת מפה שיש לה במקור אף ע"פ שראתה בשעת וסתה היה טהורה ודם טהור עכ"ל וכן העתיק ב"י לשון זה בי"ד סימן קפ"ז אלמא דס"ל פרבי דמקור מקומו טהור ואלו בפ' י' מהל' אלו דין ה' פסק ביוצא הנלד ודם דרוך דופן דדם טמא פרבנו לגבי ר"ש דס"ל דמק"מ טמא וכן פ' הרמב"ם בפ"א מהלכות משקב ומושב דין ט' וכן פסק שם בדין יו"ד במקור שהזיע כב' טיפי מרגליות וכ"פ שם בפ"ד דין ט"ו באשה שמתה ויצא ממנה דם כת"ק לגבי ר"י דמק"מ טמא וא"כ פסקי הרמב"ם סתרי אהדדי: אבל הא לא ק"ל במה שפסק הרמב"ם שם בפ"א דין ח' בדם ירוק שהוא טהור אע"ג דקיי"ל מק"מ טמא די"ל שאין חזקת דין ירוק במקור דוקא ואע"ג דדם ירוק ולובן במקור נמי אתא פדמוכח בגמ' וכן הוא בת"ה סימן ר"מ מ"מ אין חזקתו מן המקור וטפי איפא למיתלי דאתיא דרוך העלי' והפרוזדור וכ"ה בהקדא בתשו' ש"י סי' מ"א בשם הגאון מהרי"ל וז"ל דלמא הליחות והטפחות לא באו למקור אלא היו זבין מגוף דרוך הגידין של צנאר הרחם בין לפניו ובין מחוץ ללול יען מה שאמרו חכמים שחזקת דם נדה או זיבה מן המקור היינו מדכתיב במקור דמיה וכדכתבו תוס' בפ' כה"י משא"כ כאן דליכא חזקת דם אלא חזקת לובן עכ"ל וכ"כ בשאר צבועים חוץ מדם יע"ש וא"ל דאף אי נימא דלמא לאו מן המקור

הוא בא מ"מ מידי ספיקא לא נפיק ואיך מטהר לה הרמב"ם וי"ל עפ"י מ"ש הרמב"ם ם
בפ"ה מהל' שחיטה הביאו טי"ד רס"י כ"ט דבשאר מיני טרפות חוץ מדרוסה יש ספקות
שהולכין בהם להקל הואיל ולא נאמר בפ"י בתורה אלא הלמ"מ ותוס' במכילתין דט"ז
כתבו שמק"מ טמא אינו אלא הלמ"מ ולכה פסק בספקו להקל עיין בב"ח ובפר"ח י"ד
סי' כ"ט ועיין בתוס' במכילתין י"ז ע"ב ד"ה ואין שורפין (אף מדברי הרמב"ם בפ"ה
מהלכות א"ב ד"ו לכאורה ל"מ פן אלא דאפי' בא בנודאי מן הסדר אפ"ה אינו מטמא
וצ"ע ועיין מש"ל בסס"י ק"ץ) אבל הא קשיא במה שפסק בדם מפה שבמקור דטהור
והוא סותר למאי דס"ל מק"מ טמא: ואשר אהיה ליישב הוא עפ"י מ"ש הרמב"ם ור"ן
בחדושים למס' נדה דף מ"א ונ"ל מק"מ טמא לאו למימרא דמקור כנגיעה דידה מטמא
דהא טומאת בית הסתרים הוא אלא גזירת הפתוב הוא כיון שטומאה נבראת שם מתחלה
כל שנברא בו טמא הוא ומטמא נמי ביציאתו טומאת ערב במשהו בדם נדה עכ"ל ולפ"ז
י"ל דגזירת הפתוב אינו אלא מה שנברא בו מתולדתו כמענינות דידה משא"כ בדם הבא
ע"י מפה דלאו ממענינותי' היא אלא דם הבלוע בנפני האבר שבו המפה טהור ואע"ג
דרשב"ג ס"ל דאף בזה הדם טמא ס"ל להרמב"ם לחלק משום דבסוגי' דף מ"א מוקמי
רבנן דר"ש ס"ל מק"מ טמא וכ"פ שם ר"י במקור שהזיע כו' וכן בסוף מכילתין באשה
שמתה מוקמי לת"ק דס"ל מק"מ טמא ואלו בדם מפה הבא מן המקור מסקי' במכילתין
דס"ו דרבותינו העידו על דם מפה הבא מן המקור שהוא טהור מש"ה פסק בדם מפה
כר' וקרבותינו דטהור אבל במה שהוא נברא בתוכו פסק דטמא: וכיון שכן כ"ז אי נימא
דסתם מפה הנאמר בש"ס היינו ע"י חבורה ופצע אבל אי נימא כדעת בעל שב"י שהוא
כולל נמי בחולשת האם שמוציאה דם קודם זמנה א"כ האיך כ' הרמב"ם במפה שבמקור
היא טהורה ודם טהור שהרי במפה כזה האשה טהורה לדעת בעל ש"י אבל הדם נדאי
טמא דלא עדיף ממקור שהזיע ואיך פניל לה הרמב"ם בחזקת א"ו דסתם מפה נמי אינו
אלא ע"י חבורה ופצע: ומדי דברי נזכיר מלתא דתמיהה שראיתי בתשו' הג"ל שאלה ל"ו
בשם הגאון מהר"ג שכ' ונ"ל אמנם דעת הרמב"ם לא אבין דכ' בפ' כ"א מהלכות מו"מ
גבי הינצא דופן ודם דדרף דופן דיש לדם הג"ל כל דין דם נדה ומשמע שטמא טומאת
ז' מטעם שנגע במקורה והאשה טהורה וגבי מקור שהזיע פסק דאין דם טיפה מטמא רק
טומאת ערב וצ"ע עכ"ל ולא ידעתי מאי קשיא ליה מה"ת שיטמא טומאת ז' ולא מצינו
טומאת מגע שיטמא טומאת ז' אלא במת והפורשים מן המת ודם נדה דמטמא ילפי' מקרא
והדנה בנדחה מדנה כמותה ונדה עצמה לא מטמאה בנגיעתה אלא טומאת ערב ומעתה
אין לנו לצדד להתיירא כ"א לדברי הר"ש מקוצי הביאו הרא"ש בפ' המפלת באשה
שנצקו המקור וכמ"ש בשו"ת פ"י חי"ד סי' ו' ובתשו' שב יעקב סי' הג"ל וכן הוא בתשו'
גאונים בתראי הנדפס מחדש סי' כ"ח והן אמת שב"ח סימן קפ"ח כ' דלמעשה אין לסמוך
ע"ד הר"ש מקוצי הואיל ותוס' חולקים עליו ונהביאו ג"כ הש"ך וכן רמב"ם בחדושו פ"י
סוגי' זו דלא פ"ר"ש מקוצי ומה שהק' מעכ"ת לפי רמב"ם ה"ל לרבא לשנויי דכ"ע ס"ל
דרפה של אשה וכו' אלא שאין זה ד"נ אלא דם חתיכה ור"א וחקמים פליגי במק"מ טמא
או טהור לא אבין דהשתא ע"כ צ"ל פלוגתיהו באין דם אגור ור"א מטהר משום שאין
זה דם נדה א"כ ק' קרא דכבשרה ל"ל דהא לאו מגזירת הפתוב ממעט ליה שהרי ר"א
ס"ל דטמא משום דנרפה ולא אתמעט מבשרה כמ"ש הרמב"ם בהדיא דכ"מ דהני דרפה

בְּכֹף לֹא אֶתְמַעֵט מִקְרָא וְע"כ הָא דְמִטְהַר בְּאִין אַגוּר מְשׁוּם שְׁאִין זֶה ד"נ וּא"כ ק' קָרָא ל"ל: אַף מָה שִׁיל"ד בְּפִי הֶרְמֵב"ן הוּא זֶה דְלִפְיֵרוּשׁוֹ חֲכָמִים מְחִמְרִים טְפִי מַר"א וּפְשׁוּטִין דְלִישְׁנָא מְשַׁמַּע דְחֲכָמִים לְהַקְל בְּאוּ וּכמ"ש מְהַרְשֵׁ"א בְּתוֹס' ד"ה הָא דָם נִדְה וּכו' גַּם יל"ד לְפִי הֶרְמֵב"ן דְלִפְיֵרוּשׁוֹ ע"כ צ"ל דְפִלְגְּתִינְהוּ דַר"א וְחֲכָמִים מְיִירִי בְּאִין דָּם אַגוּר וְלִישְׁנָא דַר"א לֹא מְשַׁמַּע הֵכִי דְקַתְנִי אַע"פ שְׁמֵלְאָה דָּם וּל"ק אַע"פ שְׁבַתוֹכוֹ דָּם פְּלִישְׁנָא דְסוּמְכוּס מְשַׁמַּע דְאַתִּי לְאַשְׁמַעִינָן אֶפְיָלוּ בְּדָם אַגוּר אַח"ז שְׁמַעְתִּי שְׁהַרְשֵׁב"א בְּחִידוּשָׁיו הַקְשָׁה עָלָיו קו' זו: וּבְזֶה נִיחָא לִי לְפָרֵשׁ דַּעַת הֶרְמֵב"ן שְׁכ' בַּפ"ה מֵהִלְכוֹת א"ב וְנ"ל הַפִּילָה חֲתִיכָה קְרוּעַ וּד"א בְּתוֹכָה טְמֵאָה ע"כ וּכ' הַמ"מ שְׁפָן הוּא גִי' הֶרְמֵב"ם בְּמִימְרָא דַר"י וְלַעֲנִיד נִרְאָה דַא"צ לְזֶה אֵלָא י"ל דְהֶרְמֵב"ם מְפָרֵשׁ כְּפִי הַתּוֹס' דְלכ"ע בְּפִלִי פְלוּיִי טְמֵאָה וְדוּקָא בַד"א הָא לָאו הֵכִי טְהוּרָה דְתִלְיָנָן בְּדָם חֲתִיכָה וּפְלִגְתִּינְהוּ דַר"א וְחֲכָמִים מְיִירִי נְמִי בְּדָם אַגוּר מְדַקְתְּנִי אַע"פ שְׁמֵלְאָה וּפְסָק כַר"א וְחֲכָמִים וְדוּקָא בְּפִלִי פְלוּיִי אֲבָל בְּדַשִּׁיעָא לֹא וּמַש"ה כ' דְוּקָא קְרוּעַ וּק"ל וּא"כ אַף הֶרְמֵב"ם ס"ל כְּפִי הַתּוֹ' וּמ"ש הַגְּאוֹן שְׁי"י דְהַפּוֹסְקִים דְחוּ לְפִי הַתּוֹס' מְשׁוּם דְלִפְיֵרוּשָׁם ק' קו' מְהַרְשֵׁ"א וּמָה שְׁתִּי מְהַרְשֵׁ"א הוּא דְחוּק כַּמ"ש הַמְהַרְשֵׁ"א בְּעַצְמוֹ אֲבָל לְפִי הַר"ש נִיחָא ע"כ: וְלַעֲנִיד נִרְאָה דְאַף לְפִי הַר"ש צָרִיכִין אָנוּ לְדַחֵק כַּה"ג בְּפִירוּקָא דְרָבָא הַגַּם שְׁנַרְאָה מְדַבְּרִי רַש"י דְלִשְׁנוּיִי דְרָבָא פְּלִיגִי בְּדַרְשָׁא דְקָרָא אִי מְתוּרַת רְאִיָּה מְמַעֵט לִיָּה אוֹ אִפִּי מְטוּנְמָאָה מְמַעֵט לִיָּה מ"מ הָא פְּתָבוּ הַתּוֹס' לְעִיל בְּדָף ט"ז דְמֵאֵן דַּס"ל מְק"מ טְמֵא לֹא מְקָרָא מְפִיק לִיָּה אֵלָא דְאִית לִיָּה הִלְכָה לַמ"מ וְלוּלִי דְמִסְתְּפִינָא הֵייתִי אוֹמֵר לְתַרְזִין קוֹשִׁיַת מְהַרְשֵׁ"א עַפ"י מ"ש בְּתַשׁוּבוֹת מ"ב סִי' מ"ט וְנ"ל בְּסוּף סִי' הַנְּזָכָר וְאִין עָלֵי תְּפִיסָה מְאִיבְעִיא זֶה דַר"י לַמ"ש לְמַעְלָה שַׁא"א לְהַכְנִיס שְׁפוּפְרַת בְּתוֹךְ הָאֵם וּמְשׁוּם דְהֵכִי דְרָכִיָּה שֶׁל ר"י בְּבַעֲיָא שְׁלוֹ לְשִׁאוֹל בַּבַּה"מ שְׁאֵלוֹת זְרוֹת וְדַחוּקִים וּמְשׁוּם יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיֵאֲדִיר אַע"פ שְׁאִין בְּאַפְשָׁרוֹת רַק דְרוּשׁ וְקַבֵּל שְׁכָר וְכַדְאֲמַרִיב"ב דַּב"ב עַל דָּא אֶפְקוּהָ ר"י מִבֵּי מְדַרְשָׁא עַכ"ל וּלְפ"ז מַש"ה לֹא נִיחָא לִיָּה לְאַבְיִי לְאוּקְמִי פְּלִגְתִּינְהוּ בְּפִלִי פְלוּיִי וְדכ"ע אִית לִיָּה דְרַשָׁא דְבַבְשָׁרָה לְמַעוּטִי שְׁפוּפְרַת דְכִיּוֹן שְׁהוּא מִן הַנְּמַנְעַ דְחִיק לִיָּה לְאוּקְמִי קָרָא בְּהֵכִי וּמַש"ה נִיחָא לִיָּה לְאוּקְמִי דְפִלִיגִי בְּחֲתִיכָה הַעֲשׂוּיָה כְּעִין שְׁפוּפְרַת וּקְרָא דְבַבְשָׁרָה לְהֵכִי אֲתִי לְמַעֵט חֲתִיכָה דְשִׁיעָא לַכ"ע וְהוּן אֲמַת שְׁלִשׁוֹן הֶרְמֵב"ם בַּפ"ה וְנ"ל הָאֲשָׁה שְׁהַכְנִיסָה שְׁפוּפְרַת בְּפִרוּזְדוֹר מ"מ ע"כ צ"ל שְׁהַכְנִיסָה שְׁפוּפְרַת לְמַעְלָה מִבֵּין שְׁנֵי דַא"ל"כ בְּלֵא"ה הִיא טְמֵאָה שְׁמַטְמָא מְבַפְּנִים כְּבַחוּץ וְעִיָּין בְּמַעֲדָנִי י"ט פ' הַתִּינּוֹקֵת ד"ה עַד מְקוּם שְׁהַשְׁמֵשׁ דֵּשׁ וְזֶה ג"כ לְדַעַת מ"ב ע"כ צ"ל שְׁהוּא מִן הַנְּמַנְעַ דַּא"ל"כ לֹא צָרִיךְ לְדַחֵק בְּנ"ל: וְהִנֵּה אַף שְׁעֵשִׁינוּ סְמוּכִים לְשִׁיטוֹת הַפּוֹסְקִים הַחוּלְקִים עַל הַר"ש מ"מ י"ל לְסַמְוֵךְ סְמִיכָה בְּכָל פְּחָא דְהַתִּירָא עַל הַפּוֹסְקִים כַּהַר"ש פִּי הֵם גְּדוּלֵי הַמּוֹרִים וְהַמְחַבְּרִים בַּש"ע שַׁעֲפ"י הָרוּב נְטָה אַחַר הֶרְמֵב"ם וְקַבַּע הִלְכָה כְּמוֹתוֹ וְכָאֵן לֹא הִבִּיאוּ לְחוּשׁ לְדַעַתוֹ בְּאִיסוּר דְאוֹרֵייתָא בְּהַפִּילָה חֲתִיכָה קְרוּעָה וְדָם בְּתוֹכוֹ דְטְמֵאָה וְלְדַעַתוֹ בְּאֲשָׁה שְׁנַעֲקָר מְקוּר שְׁלָה וְהַדָּם בְּתוֹךְ הַחֲתִיכָה דְפִלִי פְלוּיִי טְמֵאָה וּבְאַמַּת תְּמִיָּה לִי עַל שְׁלֵא הִבִּיא לְדַעַת הֶרְמֵב"ם לְחוּשׁ לְדַעַתוֹ בְּאִיסוּר דְאוֹרֵייתָא וְרָאָה זֶה מְצֵאִי בַחִי' הַר"ן שְׁכַתְּבַת בְּמַכִּילֵתִין בַּר"פ הַרְוָאָה כְּתָם אֵהָא דְקָא הֵתָם לְשִׁמוּאֵל תְּרַתִּי ש"מ וְנ"ל פִּירוּשׁ פִּינּוֹן דְדַרְשׁוּ מְבַשָּׁרָה עַד שְׁתַּרְגִּישׁ בְּבַשָּׁרָה מִמִּילָא מְשַׁמַּע וְלֹא בְּשִׁפִּיר וְלֹא בְּחֲתִיכָה שְׁאִין בְּכִיּוּצָא בְּזֶה הַרְגָּשַׁת דָּם אֵלָא הַרְגָּשַׁת שְׁפִיר וְחֲתִיכָה עַכ"ל וְאֵם פִּן לְדַעַת הַר"ן אִין בְּזֶה אִיסוּר דְאוֹרֵייתָא פִּינּוֹן דְאַנּוֹן פְּסָקִי כְּשִׁמוּאֵל

דאין אשה טמאה עד שתרגיש אף הסוגיא דר"פ המפלת קשה ליישב לשיטת הר"ן דלפירושו צ"ל דסוגיא זו פליג אדשמואל ובאמת הפוסקים פסקו לתרנוניהו עכ"פ פיון שהמחבר והרמ"א קבעו בש"ע להלכה לדברי הר"ש פדאי הם לסמוך עליהם ובפרט במקום הדחק ועיגון גם בס' מנחת יעקב כתב דיש לפסוק בזה כש"ע ואפשר דאף הב"ח שכתב דלמעשה יש להתמיר פדעת התוספות יש לומר דבמקום הדחק ועיגון מודה: אמנם דעת הר"ש מקוצי והפוסקים שהביאו דבריו סתומים והרבה פרושים נאמרו בכוננת דבריו והנה לדעת הב"י עובדא דהר"ש מייירי שנגעק המקור והחתיכות שנגעקרו הנה פלי פלויי ובתוכן דם ובכה"ג טיהר הר"ש מקוצי ואם כן לדעתו מה שטיהר הר"ש משום דאין דרכו לאו משום עקירת המקור הוא דאין דרכו וכדעת הט"ז אלא משום דאין דרכו לראות דם בחתיכה וזהו דין הש"ס לפי פירוש הרא"ש וכ"ה לדעת הב"ח ואין חילוק לדעת הב"ח ובין דעת הב"י אלא בראותה דם ממש לאחר שגפלו החתיכות לבה"ח לדעת הב"י טמאה.

אבל לדעת הב"ח בכה"ג טהורה משום דתחלת נפילה לבה"ח הנה שלא פדרך הראיה הרי הוא כאלו נפלה לארץ יע"ש. אבל מפל מקום גם לדעת הב"ח טעמא דר"ש דטיהר משום דאין דרכה לראות בחתיכה ולא משום עקירת המקור ובזה דעת הב"ח ודעת הב"י אחד ודלא פתשובת ש"י שרצה לפרש דעת הב"ח פדעת הט"ז וז"א: והנה בתשו' פ"י השיג על פירוש ב"י וכתב דלפי' הב"י אין חילוק בין פירוש רש"י לפי' הר"ש ולא הנה צריך הר"ש להוציא הדין מפירושו דאף לפירוש"י כ"ה והא ליתא ויפה תפס מעכ"ת עליו דלפירוש רש"י דווקא היכא דוודאי דם חתיכה היא אבל אי איכא לספוקי בדם גדה טמאה משא"כ בעובדא דר"ש שנגעק המקור דבדוודאי איכא דם גדה וכמ"ש בתשובת מ"ב סימן הנז' שהמקור מלא דם טמאה לדעת רש"י אבל לפי' ר"ש אע"ג דוודאי איכא דם גדה טהורה וכ"כ הב"ח וכו' ובר מן דין נלע"ד שלא כוון יפה דאע"ג דלפירוש"י מה דקאמר אב"י ומ"ס אין דרכה כו' פירושו דלא הוי דם גדה מ"מ בדברי רבא דקא' דכ"ע אין דרכה כו' כף אין דרכה פירושו אע"ג דוודאי דם גדה הוא אפ"ה פיון דאין דרכו בכף טהורה דאל"ה אלא דאף בדברי רבא פירושו דכ"ע אין דרכו כו' שאין זה ד"נ אלא דם חתיכה א"כ ק' קרא דבבשרה לר"א ל"ל אי למעט שפיר נחתיכה ת"ל דאין זה ד"נ וא"ל דדריש טעמא דקרא ומהכא יליף לי' דא"כ בשפופרת דוודאי ד"נ הוא לכ"ע טמאה והא ליתא דעיקר שנויא דאב"י ורבא אזלי דלא הוי שפופרת פתנאי ואיך יתיר רבא דכ"ע ל"ל דשפופרת א"ו בדברי רבא ודאי פ"י אין דרכה פההיא דלעיל וכן מורה לשון רש"י שכ' ד"ה אשה טהורה וז"ל דלאו ראיה היא עכ"ל וכהאי לישנא כ' רש"י דף מ"א ע"ב ביוצא דופן ומדלא כ' דלאו ד"נ הוא מוכח דס"ל לרש"י נמי בדברי רבא דאע"ג דדם גדה הוא מ"מ אשה טהורה משום דאין דרכה.

ולאו ראיה הוא וכיון שפן ליכא למימר דלרבא לכ"ע אין דרכה אפ"ה בפלי פלויי דא"כ היינו שיטת הר"ש מקוצי וא"כ גם לדעת הפ"י בפירושו בדברי הר"ש נמי קשיא דל"ל לר"ש לסתור פי' רש"י דאף לפי' רש"י נמי מוכח הדין שלו מדברי רבא דהלכתא פנותי' לגבי דאב"י ואיך תליא קושיותו לפי' הב"י א"ו צ"ל דלפירוש"י איכא לפרש ה' דקאמר דכ"ע אין דרכה היינו בחתיכה דשיעא ורבא לאו אדברי אב"י קאי אלא לדחות דברי המק' דלעיל דס"ל דחכמים לא דרשי קרא דבבשרה וע"ז השיב רבא דכ"ע אית להו

לְדַרְשָׁא דְבִבְשָׁר' לְמַעוּטֵי חֲתִיכָה דְשִׁיעָא מִשׁוּם דְאִין דְרַכָּה כו' פִּינּוּ דְבִלְא"ה רַבָּא לֹא קָאֵי
אֲדַבְרֵי אַבְיֵי לְפִירֵשׁ"י דְלֵאבְיֵי מ"ד אִין דְרַכָּה הֵינּוּ דְלֵאוּ ד"נ וְאֵלוּ לְרַבָּא דְלֵכ"ע אִין
דְרַכָּה הֵינּוּ מִשׁוּם גִּזְה"כ וְא"כ גַּם לְפִי הַב"י לֵק"מ דְמַש"ה הַנּוֹצֵרָה הַר"ש מְקוּצֵי לְסַתּוֹר
פִירֵשׁ"י מִשׁוּם דְלִפִירֵשׁ"י אַע"ג דְלֵאבְיֵי דְתַלְמִינָא בְחֲתִיכָה מ"מ לְרַבָּא פְּלִיגֵי ר"א וְנַחְמִים
בְּמִלְתָּא אַחֲרִיתֵי וי"ל לֵכ"ע בְּפִלֵי פְּלוּנֵי טְמֵאָה וּמַש"ה הַנּוֹצֵרָה הַר"ש מְקוּצֵי לְפִירֵשׁ
וּלְפִירֵשׁ הַסְּוֵנְגִי כְּפִשְׁטִיָּה דְרַבָּא אֲשֶׁנוּיָא דְאֲבֵי קָאֵי דְלֵאבְיֵי פְּלִיגֵי ר"א וְנַחְמִים בְּפִלֵי פְּלוּנֵי
וּבְטַעְמָא דְקָרָא וַע"ז קָאֵי רַבָּא דְכ"ע אִין דְרַכָּה וְטַעְמָא דְקָרָא מִשׁוּם דְאִין דְרַכָּה אֵלָּא
דְפְּלִיגֵי בְּמִקּוּ"מ וּמַעֲתָה לְפִי הַב"י וְהַב"ח נ"ד אִינוּ דוֹמָה לְעוֹבְדָא דְהַר"ש וְדַבְרֵי הַרְמ"א
סְתוּמִים וְהוּא מְוַשֵּׁג מִן הַב"ח וְהַל"ח וְתַשׁוּבוֹת פ"י הֵגַם לְפַמ"ש הַרְמ"א בְּד"מ דְאַרְכָּבִי
לְהָאֵי דִינָא אַתְרֵי רַכְשֵי שְׂכ' לְטַעְמָא דְמִן הַמְּפָה הוּא בָּא וּלְטַעְמָא דְאִין דְרַךְ רֵאזִיָּה בְּכַף
יַע"ש וְהִיא אֲפֻשָׁר לְפִירֵשׁ דַּעְתּוֹ דַּעֲקָר טַעְמָא מִשׁוּם דְאִין דְרַךְ רֵאזִיָּה בְּכַף וּמ"ש דְתַלְמִינָא
בְּמַפָּה כְּוִנְתּוֹ דְמַפָּה זֶה גְרַם הָרֵאזִיָּה וְאֲפִי דִם בְּעִין שְׁהוּלִיָּה עִם הַחֲתִיכָה מ"מ פִּינּוּ דְמַפָּה
זֶה שֶׁל עֲקִירַת הַמְּקוֹר גְרַם הָרֵאזִיָּה וְגַם כ"ז שְׁהַחֲתִיכוֹת בְּבֵית הַחִיצוֹן תְּלִינָא בְּחֲתִיכוֹת אֵלוּ
שְׁהִים גְרַמוּ הָרֵאזִיָּה וְאִין דְרַכָּה שֶׁל אִשָּׁה לְרֵאוֹת בְּכַף מַש"ה טְהוּרָה מ"מ מֵאֵן מְפִיס שְׁכֹן
כְּוִנְתּוֹ אַחֲרֵי שְׁהַגְּאוּנִים הַנ"ל וְגַם הַט"ז לֹא הִבִּינוּ כִּן בְּדַעַת הַרְמ"א וּמְפָרְשִׁים לְכְוִנְתּוֹ
כְּפִשְׁטִיָּה דְתַלְמִינָא בְּמַפָּה מִמֶּשׁ וְגַם בְּתַשׁוּ"ב יַעֲקֹב הִבִּין דְבַר הַרְמ"א כְּפִשְׁטוֹ וּמ"ש
בְּש"י בְּכְוִנְתּוֹ הַרְמ"א דְצָרִיכִין לְטַעְמָא שְׁאִין דְרַךְ רֵאזִיָּה בְּכַף אַתְחַלַּת נְפִילָה לְבַה"ח
וְטַעְמָא דְתַלְמִינָא בְּמַפָּה הֵינּוּ עַל דִּם בְּעִין שְׁרֵאֲתָה אַחַר נְפִילָה לְבַה"ח דְתַלְמִינָא בְּחֲתִיכוֹת
אֵלוּ וּמַחֲמַת מַפָּה הוּא כְּבָר קְדָמוּ בְּל"ח בְּזָה: וְלִפ"ז נ"ד אַף לְדַעַת הַרְמ"א טְמֵאָה דְשִׁאנֵי
בְּנִדּוֹן דְהַר"ש שְׁהִיא עֲקִירָה מִמֶּשׁ מִשֵּׁא"כ בְּנ"ד וְכִמוּ שְׁנִבְאָר לְקַמֵּן וּמ"ש מַעֲכ"ת בְּדַבְרֵי
כְּוִנְתּוֹ הַרְמ"א דְבַר טַעַם הֵם וְעַכ"ז כְּוִלֵי הָאֵי וְאֲפֻשָׁר אִין לְהַעֲמִיד ע"ז יְסוּד לְהַקֵּל וְאֵף
לְדַעַת מַעֲכ"ת מ"מ כ' שְׁלֵא בְּשַׁעַת וּסְת' אוּ שְׁלֵא בְּזִמְן עוֹנָה בִּינוּנִית דָּאז א"צ שְׁתַּדַּע
שְׁמַכְתָּה מוֹצִיאָה דִּם מִשֵּׁא"כ בְּאִשָּׁה כְּזוֹ שְׁרֵאוֹת בְּכָל יוֹם אִי לִית לָהּ נֶסֶת קְבוּעַ וְדָאֵי
דֵא"א לָהּ לְדַעַת זִמְן עוֹנָה בִּינוּנִית שְׁלֵא שְׁהִיא מְקוֹלְקֵלַת לְמַנְיָנָה: וְאוּלַם לְפִי הַט"ז בְּדַבְרֵי
הַר"ש מְקוּצֵי שְׂכ' וְז"ל דְלֵא אֶסְרָה הַתּוֹרָה אֵלָּא כְּשֶׁהַמְּקוֹר נִשְׂאָר בְּמִקּוּמוֹ וְהַדָּם יוֹצֵא
מִמֶּנָּה מִשֵּׁא"כ כָּאֵן שְׁהַמְּקוֹר עֲצָמוּ מוּלִיָּה עֲמוּ דִם וְאִין דְרַךְ רֵאזִיָּה בְּכַף עַכ"ל וְכֵן דַּעַת
שׁו"ת פ"י וְכֵן נִטָּה ג"כ דַּעַת הַל"ח וּמַעֲדָנֵי י"ט ע"ש וְלְדַעַתָּם בְּנ"ד טְהוּרָה אֵף כְּבָר כ'
ש"י סִי הַנ"ל בְּתַשׁוּ"ב מִי יִמְלֵא לְבוֹ לְהַקֵּל בְּאִיסוּר חֲמוּר כְּזֶה נֶגֶד הַרְמ"א דְגָרִירֵי עֲלֵמָא
אַבְתְּרִי וּבְכַרְט דְהַב"י מַחְמִיר עַכ"ל וְא"כ אֲנִן מַה נַּעֲנָה אַבְתְּרִיָּה הֵגַם שְׁבַתְשׁוּב' הַנּוֹז'
מְצַדֵּד לְהַקֵּל בְּנִדּוֹן כְּזֶה מִטַעַם דְזוֹ בְּעֲצָמָה בְּמָה שְׁלֵקְתָּה בְּרַפְיוֹן קִשְׁרֵי הָאֵם נִקְרָא מַפָּה
לְדַעַת הַרְמ"א וְטְהוּרָה וְגַם מְצַרְף לְהַקֵּל לְדַעַת הַב"ח שְׂכ' שְׁפִינּוּ שְׁמַתְחַלַּת נְפִילָה לְבַה"ח
שְׁלֵא כְּדְרַךְ רֵאזִיָּה אַע"ג שְׁלֵא"כ רֵאֲתָה דִם לְהַדְיָא מ"מ נַחְשׁוּב כְּאֵלוּ נָפַל לְאַרְץ אֵף לֹא
יְרַדְתִּי לְסוּף דַּעְתּוֹ: וְהִנְנִי מְשִׁיב עַל דְבַרְיוֹ ע"פ סְדֵרוֹ בְּתַשׁוּבָה זֶה דְמ"ש עַל תַּשׁוּ"ב ד"ש
וְז"ל מִי הִגִּיד לוֹ דַּעְוִבְדָּא דְהַר"ש הִיא עֲקִירָה מִמֶּשׁ ע"י חֲבוּרָה וּמַכּוֹת פְּצַע מִשֵּׁא"כ בְּנ"ד
שְׁהִיא ע"י רַפְיוֹן קִשְׁרֵי הָאֵם כו' וְאֲפֻשָׁר דְקִדְקַת מְלִשׁוֹן הַר"ש דְקָאֵמַר חֲתִיכוֹת בְּל' רַבִּים
דְּמִשְׁמַע ע"י פְּצָעִים וְחֲבוּרוֹת עַכ"ל וְלַעֲנֵ"ד מוֹכַח מְדַבְרֵי הַפּוֹסְקִים שְׁהַבִּיאוּ לְהַר"ש כְּדַעַת
ד"ש שְׁכַתְּבוּ אַעוֹבְדָא דְהַר"ש דְמִיָּירֵי שְׁהַנִּיחוּ חֲתִיכוֹת בְּפּוֹשְׁרִין מְזָה מוֹכַח דַּעְוִבְדָּא
דְהַר"ש מִיָּירֵי בְּעֲקִירָה מִמֶּשׁ גַּם מ"ש הַתַּשׁוּ"ב הַנ"ל דְלַדַּעַת הַב"ח דְס"ל נְמִי לְטַעְמָא דְאִין

דְרָפָה וכו' וְאִם כֵּן בִּנְדָה כ"ז שֶׁהִתְחַיְבָה בְּבִיה"ח אֲפִילוּ רְאֵתָה דָם לְהִדְיָא טְהוּרָה לְעַנְדָּה
לֹא כֵן רַק לְדַעַת הַב"ח טַעֲמָא דְמִלְתָּא מְשׁוּם דְתַחֲלַת נְפִילָה הָיָה ע"י חֲתִיכוֹת דְפְלִי פְלוּי
וְזוּ דִין הַש"ס לְפִי הַר"ש אֲבָל לֹא מִטַעֲמֵם מְשׁוּם שֶׁהַמְקוֹר בְּעֶצְמוֹ מוֹלִיךְ עִמּוֹ דָם כְּדַעַת
הַט"ז וּמַעוֹלָם לֹא חִידֵשׁ הַר"ש דְבָר מְדַעְתּוֹ מֵה שְׁלֵא נֶאֱמַר בְּתַלְמוּד בְּהִדְיָא וְאִם כֵּן בִּנְדָה
מִנ"ל דְטְהוּרָה גַם מ"ש בְּתַשׁוּבָה הַנּו' וְנ"ל רַק הַב"ח כָּתַב גַּם כֵּן הַטַעֲמֵם מְשׁוּם דְאִין דְרָפָה
וְאֲפִילוּ הַכִּי כָתַב שְׁאִין לְטַהַר אֲלֵא בֵּין נֶסֶת לְנֶסֶת וְלִכְאוּרָה הוּא דְבָר שְׁאִין לוֹ שְׁחַר עַכ"ל
וְלַעֲנַד בְּרוּר מְלוּלוֹ וְלִק"מ דְהָא לְדַעַת הַב"ח לֹא הִתִּיר הַר"ש אֲלֵא דְמִים הַיּוֹצְאִים
מִחֲתִיכוֹת אַחַר נְפִילְתָן לְבַה"ח אֲבָל דְמִים הַבָּאִים מִן הַמְקוֹר אֲפִילוּ כ"ז שֶׁהִתְחַיְבָה
בְּבַה"ח לֹא הִתִּיר הַר"ש מִש"ה כָּתַב דְבִשְׁעַת וְסִתָּה חִיּוּשֵׁינָן דְלָמָּא מִן הַמְקוֹר עֲצֻמוֹ בָּאוּ
כִּינּוּן דְלֹא יִדְעִינָן בְּוֹדָאֵי שְׁדָם זֶה מִחֲתִיכוֹת אֵלּוּ בָּאוּ דְמִים לְאִשָּׁה שְׁיִישׁ לָהּ מִכָּה בְּמְקוֹר
שְׁבִשְׁעַת וְסִתָּה צְרִיכָה שְׁתַּדַּע שְׁדָם זֶה מִן הַמְכָּה בָּא וּמ"ש רֹם מַעֲכ"ת דְבִגְדוֹן דַּהַר"ש לֹא
שְׁיִיךְ הַי סְבָרָא שְׁכַתְבוּ הַתּוֹסְפוֹת וְהַפּוֹסְקִים דַּא"כ לֹא תַטְמָא לְעוֹלָם דְהָא תַטְמָא לְאַחַר
שְׁתַּחֲכַד הַבֵּית מִחֲתִיכוֹת אֵלּוּ אִין נ"ל דְאִין לְחַלֵּק בְּזָה בֵּין מִכָּה עוֹבְרָת לְשְׁאִינָה עוֹבְרָת
וְלְעוֹלָם בְּשַׁעַת וְסִתָּה צְרִיכָה שְׁתַּדַּע שְׁדָם זֶה מִן הַמְכָּה בָּא וְל"ד לְמָה שְׁפּוֹסְקִים מְחַלְקִים
בְּדִין זֶה הִיכָּא דְאִין רְוֵאת מִמֶּשׁ כְּמוֹ בְּשַׁעַת וְסִתָּה דְבִזָּה וְדָאֵי לֹא שְׁיִיךְ הַי סְבָרָא וְאִין
לְהַאֲרִיךְ בְּזָה: גַם מֵה שְׁמַצְדָּד בְּתַשׁוּבָה הַנ"ל שֶׁם לְהַקֵּל אִפִּי בְּשַׁעַת נְפִילַת הַמְקוֹר לְבַה"ח
וְנ"ל דַּאֲע"ג דַּא"ל דְלָמָּא רַק מִקְצַת הַמְקוֹר נִפְל וְהַעֲיָקָר נִשְׁאַר בְּמְקוֹמוֹ וַא"ל לְפַתִּיחַת
הַקָּבָר בְּלֹא דָם אִפ"ה לְדַעַת הַט"ז טְהוּרָה דְהָא ס"ל אִפִּי בְּדָם בְּעִין שְׁהוֹלִיךְ עִמּוֹ הִתְחַיְבָה
טְהוּרָה קִשָּׁה לִי דְאִיךְ אֲפִשֶׁר לֹמַר כֵּן דְהָא מְסִיִּים הַטוֹר וּכ"כ בַּש"ע אַחַר עוֹבְדָא דַּהַר"ש
וְדוֹקָא חֲתִיכוֹת קַטְנוֹת וְלִשׁוֹן זֶה מוֹכַח דְקָאֵי אַעוֹבְדָא דַּהַר"ש דְשָׁם כ' חֲתִיכוֹת קַטְנוֹת
לִשׁוֹן רַבִּים וְאֵלּוּ לְעֵיל לֹא הִזְכִּיר רַק חֲתִיכָה אַחַת וּכ"כ הַב"ח דְקָאֵי אַעוֹבְדָא דַּהַר"ש וּמָה
שְׁמִיִּים הַטוֹר וְהַש"ע אֲבָל חֲתִיכָה גְדוֹלָה רְבוּתָא אֲשַׁמְעִינָן דְבִגְדוֹלָה אִפִּי בְּחֲתִיכָה אַחַת
טַמְאָה וְלַדַּעְתּוֹ מֵה בְּכַף שְׁחֲתִיכָה גְדוֹלָה וַא"ל לְפַתִּיחַת הַקָּבָר בְּלֹא דָם מ"מ אִין דְרָף רְאֵיָה
בְּכַף: וְהוּן אֲמַת שְׁמַדְבְּרֵי הַט"ז מְשַׁמַּע שְׁאֲפִי' דָם בְּעִין שְׁהוֹלִיךְ עִמָּה הִתְחַיְבָה טְהוּרָה.

אֲמַנָּם קִשָּׁה לִיִּישָׁב לְדַעְתּוֹ הַסּוּגִיָּא דַּבְּפ' יוֹצֵא דוֹנָן דַּמ"א דַּאֲר"ל מְקוֹר שְׁנַעֲקָר וְנִפְל לְאַרְזִין
טַמְאָה שְׁנַאֲמַר יַעֲן וְגו' וּמִקְשֵׁי לְמַאי אֵילִימָא לְטוֹנְמַאת ז' דָם אֲמַר רַחֲמָנָא וְלֹא חֲתִיכָה כו'
מְשַׁמַּע הָא אִיכָּא דָם טַמְאָה בְּשִׁלְמָא לְפִי הַר"ש מְקוֹצֵי ל"ק מִיְדֵי דְכָבָר תִּי הַב"ח דְאָרְף
ר"ל מִיְרֵי דְאִיכָּא דָם בְּתוֹף הִתְחַיְבָה וְהַכִּי מִקְשָׁה דָם א"ר וְלֹא חֲתִיכָה כְּלוּמַר דוֹקָא הַדָּם
בְּעִין מַשֵּׁא"כ כְּשֶׁהוּא בְּתוֹף הִתְחַיְבָה דְמִמְנַעַט מִבְּשִׁרְהָ אֲבָל לְשִׁיטַת הַט"ז דוֹחֵק לִיִּישָׁב:
וְאֵלּוּ גַם עַל תִּי הַב"ח לְפִירוּשׁ ר"ש י"ל דְמַאי מִק' הַש"ס אִי לְטוֹנְמַאת ז' דָם א"ר וְלֹא
חֲתִיכָה דְכִינּוּן דַּר"ל מִיְרֵי שְׁיִישׁ דָם בְּתוֹף הִתְחַיְבָה וּכְמ"ש הַב"ח וְסִתְמָא דְמִלְתָּא כ"ה
שְׁמַקוֹר מְלֵאָה דָם כְּמ"ש לְעֵיל בְּשֵׁם תְּשׁוּבַת מ"ב וְכֵן צ"ל לְדַעַת בְּעַל ל"ח דְסְבִירָא לִיָּה
דְמִסְתְּמָא ר"ל נְמִי מִיְרֵי שְׁיִישׁ דָם בְּתוֹף הִתְחַיְבָה דַּא"כ לֹא הָוִי מִק' מִיְדֵי מְסוּגִיָּא זֶה עַל
פִּירוּשׁ ב"י יַע"ש א"ו ס"ל סִתְמָא דְמִלְתָּא כ"ה שֵׁא"א לְחֲתִיכוֹת מִן הַמְקוֹר בְּלֹא דָם וַא"כ
מַאי מִק' הַש"ס אִי לְטוֹנְמַאת ז' כו' דְלָמָּא ר"ל בְּשֵׁם ר"י נְשִׂאָה ס"ל כְּסוּמְכוּס וְכִשְׁאָר
תַּנְאֵי דְלֹא דְרָשִׁי לְדַרְשָׁא דְבִבְשִׁרְהָ לְמַעַט חֲתִיכָה וְר"י נְשִׂאָה כְּנוּתִיָּה ס"ל וְהוֹכִיחַ כֵּן
מְקָרָא דִיעֵן הַשְּׁפָף וְגו' דְלֹא נִימָא דְנִדְרוּשׁ מִבְּשִׁרְהָ לְמַעוּטֵי חֲתִיכָה א"ו דְאִיהוּ נְמִי ס"ל
לְדַרְשָׁא בְּבִשְׁרָה אֲלֵא דְלֹא מְמַעַט רַק בְּשִׁפּוּפְרָת אוֹ חֲתִיכָה דְשִׁיעָא אֲבָל לֹא חֲתִיכָה דְפְלִי

פלוני: גם מ"ש בתשובת שב"י דאף לדעת הרמ"א דטעמא דר"ש משום דתלינן במפה
מ"מ בנ"ד היכא שאמרה האשה שיודעת בנדאי שפל דמים שהיא רואת מחתיכה זו
שבבה"ח היא טהורה אפי' בשעת וסתה דהא במפה מטרינן אפי' בשעת וסתה כשיודעת
בנדאי שדם זו מן המפה הוא בא כ"ז סובב והולך לשיטתו דאף הרמ"א מייירי בלקתה
ברפיון קשרי האם אבל לפמ"ש בתי' ד"ש וכאשר הוכחתי בדבריו אין מקום להקל דאף
שיודעת בנדאי שמחתיכה זו ראתה מה בכך דהא י"ל שהחתיכה זו היא האם עצמה או
צנאר האם שכ"ד יוצאים דרך שם ומעין טמא הוא אלא שיוצא שלא בזמנה גם מה
שהשיג בתשו' הנ"ל אתשו' צ"צ סי' פ"ז שכ' בנ"ד דצריכה שתרגיש פאב בחתיכה זו
שבבה"ח ואז יכולה לתלות במפה שלא בשעת וסתה וע"ז כ' דמלשון הרמ"א לא משמע
פן דהא לא הזכיר פלל שצריכה שתרגיש פאב בחתיכות אלו גם זה לשיטתו דר"ש
והפוסקים מייירי נמי בנ"ד אבל לא כן דעת הצ"צ אלא דעובדא דהר"ש בעקירה ממש
וא"כ אין לה מפה גדולה מזו משא"כ בנ"ד וכמ"ש שם בשם המ"ב שאין דרפה של האם
לירד למטה ולחזור למעלה ומכ"ש לשיטת הב"ח דפי' טעמא דהר"ש שהתיר אפי' בדם
בעין אחר שנפלה החתיכה לביה"ח דנחשוב פאלו נפלה לארץ וזה לא שייך בנ"ד
דחתיכה זו שנפלה לביה"ח מחונקרת עדיין למקור עצמה וכמ"ש בש"י עצמו ונ"ל דמאן
לימא לן דכל המקור נעקר דלמא מקצת או צנאר המקום נעקר והמקור עצמו במקומו
ע"כ: פללא דמלתא קשה הדבר להתיר שיהי' לדעת התוס' והרמב"ן אין דברי הר"ש
מוכרחים והב"ח כ' דלמעשה יש לחוש לדעת תוס' וסיעתם ואף אי נימא פדאי הוא הר"ש
לסמוך עליו בשעת הדחק מ"מ הא י"ל כפי' הב"י והב"ח ולפירושם לא התיר הר"ש
אלא מה שמבואר לפירושו בתלמוד בהדיא ולא יצא לידון בדבר החדש לדמות מלתא
למלתא ושיטות הט"ז ופ"י ול"ח אין שיטתם מוכרחת וכמ"ש לעיל ודברי הרמ"א המה
סתומים ולמה שהבינו הפוסקים האחרונים דעתו אין ענין לנ"ד ואין לו דמיון וא"כ היא
רחוקה להמציא לה מזור ותרופה למכתה: אבל הואיל שגדול השלום שבין איש לאשתו
נראה לצדד להקל אם יש לה וסת ואלא בשעת וסתה ע"פ מ"ש בתשובת צ"צ סימן הנ"ל
ונ"ל דבר פשוט הד' בליטה שהאשה מרגשת בצד שמאל וכאב לה ובשמושה יכולה ליגע
בה דזה מיקרי מפה בא"מ בין שתהיה בליטה זאת אחת מחולקלת שנקרעה הפריסה ובין
שתהיה האם עצמה מקרי מפה בא"מ עכ"ל ואף שכתב שם בתשובה הנז' דדוקא במרגשת
פאב באותה חתיכה הוא דנקרא מפה י"ל דדוקא בעובדא דידיה שלא היה הבליטה יוצא
חוץ לגופה רק שנפלה לביה"ח משא"כ בנ"ד שבליטה גדולה יוצאת חוץ לגופה לגמרי
ואינה חוזרת מעצמה אלא ע"י משמוש ידים ובנתינת עגולה לתוף גופה בנדאי אין לה
מפה גדולה מזו ועיין בתשובת חינוך ב"י ויש מקום חשוב לתלות בו שממפה זו שנפקה
קשרי האם בא הדם ולא מהמקור ונהי נמי דהוי רק כמפה שאינה יודעת שמוציאה דם
מ"מ איכא למיתלי שלא בשעת וסתה במפה זו אף שאינה יודעת שמוציאה דם כדי שלא
תאסר לבעלה לעולם דבזה כ"ע מודו כמבואר בפוסקים וגם יש לנו לצרף דעת הגאונים
הנ"ל שמתירים בנ"ד לגמרי דזו נמי אין דרפה וכ"ז כשהיא אומרת שיודעת בנדאי עפ"י
אומדנות דמוכחות לה שיש לה וסת אבל מה שנאמר בלשון השאלה הוכחה דיש לה וסת
משום דבשעת וסתה יש לה צער מרובה משא"כ שלא בשעת וסתה אין לה צער כ"כ וזה
אין הוכחה גמורה דאיכא למיזל בתי' איפכא דבשעת וסתה אין לה צער כ"כ אלא פדרך

שָׁאָר נָשִׁים וְשָׂלָא בְשַׁעַת וְסִתָּה יֵשׁ לָהּ צַעַר אַף אִם יֵשׁ לָהּ אֲנָמְדָנוּת וְאַמְתְּלָאוֹת דְּמוֹכָחוֹת
יֵשׁ לָהּ לְטַהַר שְׂלָא בְשַׁעַת וְסִתָּה וְדַעְתִּי מִסְכַּמַּת עִם דַּעְתּוֹ הֶרְמָה אִם יִסְפִּימוּ אֶתְנוּ עוֹד
מִמּוֹרֵי הוֹרָאָה הַמְפֹּרְסָמִים: הַגַּם שְׂלַדְעַת הַפּוֹסְקִים תּוֹף ג' יָמִים הֶרְאִישׁוּנִים שְׁל יָמֵי
הַסְפִּירָה לֹא תְלִינָן בְּמַפָּה מ"מ הָא פְתַב בְּתַשׁוּבַת צ"צ סִימָן ס"ה דְּדִין זֶה לֹא אֵיתְמַר
בְּגַמְרָא אֲלֵא שְׁהֶאֱחָרוּנִים הֶחְמִירוּ בְּכַף וְהֶרְבֵּה מְהֶאֱחָרוּנִים לֹא הֶחְמִירוּ בְּזֶה לְכַף מֵאֵן
דְּמִקְיָל אֲפִילוּ בְטַעַם כָּל דְּהוּ לֹא הֶפְסִיד כ"כ וְאִם כֵּן בַּנ"ד דַּא"א לָהּ לְטַהַר לְעוֹלָם וְשָׂלָא
תְּאָסֵר לְבַעֲלָהּ יֵשׁ לְהַקְל (ע"ל סִימָן קצ"ו הַעֲלִיתִי שְׂאִין לְהַקְל לְתַלּוֹת בְּמַפָּה תּוֹף סְפִירוֹת
ז"נ) וְכ"כ בְּתַשׁוּבַת כַּנ"י מִיְהוּ מ"מ צְרִיכָה שְׂתוּכַל לְסַפֹּר יוֹם אֶחָד בְּנִקְיוֹת שְׂלָא תִרְאָה
בּוּ כָּלל שְׁזָהוּ דִין הַגְּמָרָא אֲלֵיבָא דכ"ע וְאֲפִילוּ פְסִיקָה בְּטַהַרָה לַעַת עֶרְב קוֹדֵם סְפִירוֹת
ז"נ אִם לֹא בְּדָקָה אֲפִילוּ יוֹם אֶחָד בְּתוֹף ז"נ וְאֲפִילוּ בְּדָקָה בַּח' וּמְצָאָה טְהוֹרָה לֹא עָלְתָה
לָהּ אֲלֵא יוֹם ח' לְבַד וְצְרִיכָה שְׂתַשְׁמֹר עוֹד ו' יָמִים לְתַשְׁלוּם ז"נ וַא"כ בְּאֲשֶׁה שְׂרוּאָ' בְּכָל
יוֹם אִי נִימָא דְלַעוֹלָם נִיתְלִי בְּדַם מַכָּה בְּדִיקְתָּהּ אֵינָה מַעֲלָה וְאֵינָה מוֹרִיד וּמָה תּוֹעֲלַת יֵשׁ
בְּבִדְיָקָה זֹו שְׁהָרִי אֲפִילוּ תִרְאָה תַתְּלָה בְּדַם מַכָּה וְהָרִי הוּא פְּאֵלוּ לֹא בְּדָקָה כָּלל וְאֵיךְ
תַּעֲלָה לָהּ ז"נ דְּהָא צְרִיכָה עכ"פ שְׂתַבְּדוּק יוֹם אֶחָד תּוֹף ז' יָמֵי סְפִירְתָּה פְּדִי שְׂתַתְּחִזַּק
בְּטַהַרּוֹת כַּמ"ש כָּל הַפּוֹסְקִים ע"כ נִרְאָה שְׂצְרִיכָה שְׂתַשְׁמֹר א"ע בְּכָל יְכַלְתָּה שְׂלָא
לְהַרְבּוֹת בְּהִילּוּף פְּדִי שְׂיוֹם אֶחָד תַּהֲיֵה נִקְיָה גְמוּרָה כְּלִי שׁוּם רְאִיָּה כָּלל חוּץ מִמָּה
שְׂפּוֹסְקַת בְּטַהַרָה קוֹדֵם בֵּין הַשְּׂמֻשׁוֹת וְרִאִיתִי בְּתַשׁוּבַת שַׁב"י בְּסִימָן ל"ו בְּשֵׁם הַגָּאוֹן
מַהר"ג שְׂכַתְבּוּ וְז"ל וְצְרִיכָה מִן הַתּוֹרָה אַחַר וְסִתָּה לְהַפְסִיק בְּטַהַרָה גְמוּרָה דַּאֲזֵי הִיא בְּחֻזְקַת
טְמֵאָה וְצְרִיכָה מַה"ת הַפְּסִק טְהוֹרָה וּמֵאֲזֵי וְאֵיךְ לֹא תַבְּדוּק עֲצָמָה כָּלל מִשְׁמַע מְדַבְּרִי
שַׁא"צ אֲלֵא הַפְּסִק טְהוֹרָה בֵּיוֹם שְׂקוֹדֵם סְפִירוֹת ז' יָמֵי סְפִירְתָּה וְלִיתָא אֲלֵא תַרְנוּןִיִּהוּ
צְרִיכָה הַפְּסִק טְהוֹרָה וְגַם יוֹם א' נִקְיָה לְגַמְרִי וְאֲזֵי תַעֲלָה לָהּ לְסְפִירוֹת ז' יָמֵי נִקְיָים: וְהִנֵּה
רִאִיתִי לְחַכְּמֵי זְמַנֵּינוּ שַׁכ' דְּבַתּוֹף יָמֵי סְפִירְתָּה אֵין לְהֶאֱמִין לְאֲשֶׁה שְׂמַכָּה יֵשׁ לָהּ
בְּמִקּוֹר שְׂמַמְנָה הַדָּם בָּא וּמַכ"ש בְּאֲשֶׁה שְׂרֻנָּת בְּכָל יוֹם וּמִבֵּיא רְאִיָּה מִתּוֹס' ר"פ הַאֲשֶׁה
רַבָּה ד"ה בְּרִי לִי דְשׁוֹמֵן דְּמַהִימָן וְכו' שַׁכ' וְז"ל וְאוֹר"י נִדְּהָ נְהִי שְׂעַכְשְׁוִי רוּאָה מ"מ לֹא
אֵיתְחִזַּק שְׂתַרְאָה לְעוֹלָם עכ"ל וְכ"כ בְּרִישׁ מַס' גִּיטִין יַע"ש וַא"כ בְּאֲשֶׁה שְׂרֻנָּת תְּמִיד אוֹ
בְּתוֹף יָמֵי סְפִירְתָּה אִם רְנָאת הָרִי שׁוֹר שְׁחוּט לְפָנֶיהָ וּמִקְרִי אֵיתְחִזַּק אִסּוּרָא וְאֵינָה נֶאֱמַנַת
לוֹמַר דְּמֵן הַמַּכָּה בָּא וְלֹא נִהִירָא דְלַעוֹלָם לֹא מִקְרִי אֵיתְחִזַּק אִסּוּרָא וְנֶאֱמַנַת מִטַּעַם שְׂאִין
דְּרַף אֲשֶׁה לְהִיֹּת רוּאָה תְּמִיד מִן הַמִּקּוֹר וְאֲדַרְבֵּה דְּרַף דָּם הַמִּקּוֹר לְהִיֹּת פּוֹסֵק וְכַמ"ש
בְּשׁו"ת פ"י ח"ד ס' א' וְז"ל אוֹ אֲפֹשֶׁר כֵּינֵן שְׁהִיא רוּאָה תְּמִיד כָּל כַּף אֵיכָּא רַגְלִים לְדַבֵּר
שְׂאִין דְּרַף אֲשֶׁה לְרִאוֹת כ"כ עכ"ל וּמַש"ה מִקְרִי לֹא אֵיתְחִזַּק אִסּוּרָא וְהַפּוֹסְקִים
דְּמַחְמִירִים הֵינּוּ דְּנִקָּא בְּתוֹף ג' יָמִים רִאִישׁוּנִים שְׁל סְפִירְתָּה וְגַם זֶה אֵינָה אֲלֵא מַחְמִירַת
הַאֲחָרוּנִים עוֹד הִגַּע בְּעֲצָמָה שְׁהָרִי לְמ"ד וְסִתּוֹת דְּאוֹרֵיִתָּא כְּתַב הָרַא"ש בְּרִישׁ מְכִילְתִּין
וְז"ל שְׁהִיא הַלַּמ"מ וְכִי מְטִי זְמַן וְסִתָּה מַחְזְקִי לָהּ בְּטוֹמְאָה וְאֲפִילוּ בְּדָקָה עֲצָמָה אַחַר זְמַן
וְסִתָּה וּמְצָאָה טְהוֹרָה טְמֵאָה וְאֲפ"ה מְסַקִּינָן בְּמַכִּילְתִּין דְּרַף ט"ז דַּאֲפִי לְמ"ד וְסִתּוֹת
דְּאוֹרֵיִתָּא אִם בְּדָקָה עֲצָמָה פְּשִׁיעוֹר וְסִת דְּטְהוֹרָה אֲלֵמָּא דְּנֶאֱמַנַת לוֹמַר שְׂבִדְקָה עֲצָמָה
וּמְצָאָה טְהוֹרָה אֲפִי לְמ"ד וְסִת דְּאוֹרֵיִתָּא שְׁהִנָּה בְּחֻזְקַת טְמֵאָה א"ו דְּלֹא מִקְרִי אֵיתְחִזַּק
אִסּוּרָא כֵּינֵן דְּלַפְעָמִים הִיא מְשֻׁנָּה זְמַן וְסִתָּה כ"ש תּוֹף יָמֵי סְפִירְתָּה (עֵינֵן בְּמוֹהַרִי"ק שׁוֹרְשׁ

ע"ב פ"א התוס' הנ"ל ע"ש וצ"ע לפי דבריו (שם) גם ב"ש לה מפה במקור שא"א לה לדעת אלא האשה עצמה.

ואפ"ה אי לאו דחיישינן ש"מא גם דם נדה מעורב בו היתה נאמנת לומר דדם זה מן המפה בא אפילו למ"ד וסתות דאורייתא וכמ"ש התוס' שם ד"ה מ"ס וסתות דרבנן הא נדאי דבשעת וסתה למ"ד וסתות דאורייתא חמירא טפי מן תוך ימי ספירתה וכן מוכח מגמ' ופוסקים ועיין ש"ך סי' קצ"ו ס"ק י"ג מפל הל"ן טעמי נראה פשוט דנאמנת אפי' תוך ימי ספירתה לומר מפה יש לי במקור וכל דם שהיא רואה תולה במפה רק יום א' צריך שתהיה נקיה לגמרי כמ"ש לעיל פן נראה לענ"ד להלכה ולא למעשה עד אשר יספירו אתנו מבעלי תריסין ובזה אשים קוצר למלין וה' יוסיף לנו חדנה וגילין ונזכה לביאת ינון הכ"ד היום יום ה' יומא דחננופה דהאי שתא תקכ"ו לפ"ק פה ק"ק ה"ב פ"ע דנציגי הקטן אלחנן: תשובת השואל על תשובתו ארשת שפתי בל אמנע מלהגיד לאדוני שג"ה ק"ל וקריתי ושינתי ושמתתי כמוצא שלל רב בראותי שפקודתי שמה רוחו לטייל עמי בפרדס ולבוא בשערי פתחי נדה אשר הן הן גופי הלכות ראיתי שברוחב בינתו היתרה הפליא עצה וערוך חגיית וכידון פיוס המלחמה פיוס קרב.

עדי בשחק שבא הבתי אותו הנה מנסים אצלי דלא מזינגא רישא אבי סדיא עד אשר אפניו אשורי לכתוב תומ"י תשובה על דבריו ולפנות מפל עסקי ולהיות עסקי בטורה לטהר אשה לבעלה אכן מן השמים עכבונן זה כמה שבועות בביתול תורה וימים של צער וכו' ועתה ברוך ה' אשר מצרה נחלצתי וגלל פן חשתי ולא התמהמהתי להקריב אליו בכמה דברים אשר נסתרה דרכו מאתי ולפי מהסס עד אשר יבוא נא דבריו הנחמדים ולהצדיק את הצדיק דמעיקרא ראשון תחלה נאמר מה שהקשה מעכ"ת אדברי שו"ת שבו"י סי' ס"ו שכתבו להתיר בשם שו"ת ד"ש נ"ל דהכי קאמר כמו שהתיר ד"ש באם יש פצע וחבורה ויש לה פאב דמותרת אף שאינה יודעת שמפכה מוציאה דם כ"כ התיר הוא באם איכא רפיון גדול שקורין פארפאל דזהו ג"כ מקרי מפה לדברי שו"ת שבו"י ואיכא פאב שאינה יכולה לילך פזרפה וכמ"ש בשו"ת מפונרש דמותר מה"ט יע"ש: ומה שרוצה מעכ"ת לתרץ דברי הרמב"ם עפ"י הר"ן דאם יש לה מפה ע"י פצע וחבורה דם זה אין בא אלא מפותלי הרחם ולא נבראת שם ומש"ה טיהר את הדם.

ולפ"ז תמיה לן אמאי פסק הרמב"ם בדין מקור שנעקר ונפל לארץ דטמאה אשה ואיני רואה שום חילוק בין דם שיצא מפותלי רחם ובין רחם עצמו שיצא לחוץ דגם שמה אין הטומאה נבראת שם ואי מיירי מקור שנעקר ובתוכו דם א"כ ל"צ הש"ס לאתויי קרא דיען הנשפה נחוששת דהא הדם פבר בטמא בשעה שהיה המקור במקומו ואם דעתו לחלק בין פנימית המקור ובין צד החיצון.

אף שאין הדעת סובלת שהוא נגד משמעות תוס' ד"י ד"ה מקור מקומו טמא ע"ש מ"מ לפ"ז בל"ז לק"מ על הרמב"ם די"ל דהרמב"ם לא התיר אלא במפה שיש לה בצד החיצון מהמקור: ומה שתפס מעלתו עלי שאינו יודע פוננתי במה שהקשיתי לשאול אדברי הרמב"ן הלא מעכ"ת עצמו הרגיש שאינו יודע לפרש דברי רבא לפירש"י דהאיך אומר ר"א בבשרה ולא בשפיר והא בשפיר ונתתיקה בלא"ה טהור שהוא דם חתיכה.

הט"ז אפי' דם בעין שהוליד עמה החתיכה טהורה וכו' מעלתו וז"ל באמת פן הוא פשטא דלשנא אף ק' דא"כ האיך מסיים הטור אחר ענבדא דר"ש ודוקא חתיכות קטנות וכן הוא בש"ס ולפי דעת הט"ז מה בכך שהם חתיכות גדולות הא אפי' דם בעין שהוליד עמה החתיכה טהורה: ונלע"ד תמוה לפי דעת מעלתו בפירושו דהט"ז לא מצינו מפלת חתיכה ויש עמה דם טמאה והא לא שמענו שום חולק אסתמא דמתני' וברייתא דתני אם יש עמה דם טמאה וע"כ צ"ל הא דתני אם יש עמה דם טמאה מייירי שאין הדם על החתיכה אלא שיצא הדם עם החתיכה בפ"א שהוא טמא אליבא דכ"ע רק דב"ח וט"ז מחולקים היכא שיצא הדם עם החתיכה ודם מונח על החתיכה מבחוץ ונחתיכה מביא הדם הזה בזה מחולקים הב"ח וט"ז אם היא דרך ראיתה ועיין בל"ח פ' המפלת סי' ד' ד"ה אמר רבא כי לא נמוחו שיש לחלק בין דם שבתוך החתיכה אלא שהוא בבקעים בכדי שמגיע ונוגע בכנותלי רחם לבין שהלחלו חית מהדם על החתיכה ע"ש אבל היכא שיצא הדם להדיא עם החתיכה בפ"א י"ל זהו דרך ראיתה וא"כ מק' שפיר אדברי הב"ח אמאי יש לחוש שיצא הדם עם החתיכה להדיא דהא מייירי בחתיכות קטנות דליכא פתיחת קבר וגם לחלו חית דם שעל החתיכה טהור שזהו שלא פדרך ראיתה רק הב"ח ס"ל שאף לחלות דם שעל החתיכה טמא אבל היכא שהיו החתיכות גדולות וא"א לפתיחת הקבר בלא דם נדאי אמרינו שיצא הדם עם החתיכה להדיא וטמאה נדה וכן הוא משמעו דברי הב"ח לא טיהר אלא דם שבתוך הבקעים ע"ש ואחר אחר שפתיבתי כל ה"ל באו דברי קדשו אלי עוד מן ז' שבט העבר והעסקה מן רבנים דק"ק אה"ו וראיתי דבריהם בהעברה בעלמא באשר לא הגיעו דבריהם לידי עד אמתול כי יעבור והנה בהשקפה ראשונה נראה שיפה השיג על דברי מחמיר מלבד הדברים אשר נתקשה לי בהם ואי"ה אביא בארנפה דרך קונטרסי: וגם מה שהשיג הרב אט"ז מסוגל' דיוצא דופן ודם דרך דופן כו' דברים אלו נאמרו ונשנו פאן ונחינו דברים הללו דמאן לימא לן דזה מיקרי שלא פדרך ראיתו דלא מיקרי שלא פדרך ראיתו היינו דוקא אם יוצא מהמקור שלא פדרכו אבל ביציאת הדם שלא פדרכו מגוף האשה מאן לימא לן דמיקרי שלא פדרך ראיתו וגם ראיתי אחרי רואי דברי פ"ק אשר נתקשה רום מעלתו בדברי הב"ח דא"כ מאי מק' הש"ס דהא ר"ל מייירי דאיכא דם בתוך הבקעים ואם פן דלמא ר"ל סובר כמו שאר תנאים דסברי דרפה של אשה לראות דם בחתיכה עכ"ל והנה ראיתי שהרגיש מעלתו שלא יקשה בדבריו דאם פן אמאי נקט ר"ל דוקא נעקר המקור ומקרא דיען השפך להורות דמקור מיקרי ערוה אף לאחר שנעקר ממקומו הא לפי דבריו אף שלא נקרא המקור ערוה לאחר שנעקר עכ"פ לא גרע מחתיכות בשר בעלמא שיש דם בפלי פלויי דטמאה אם נאמר דדרפה של אשה לראות דם בחתיכה לכך פא מעכ"ת כמתנצל על דבריו וכתב וז"ל נאמא לאשמענו דלא נימא בבשרה למעט אפילו חתיכה לכך מיייתי קרא דיען השפך לגלויי דקרא דבבשרה לא אתי למעוטי אלא שפופרת ומטעם חציצה עכ"ל ולא ידעתי להולמו איך שייך לומר דקרא יען השפך שנאמר בגביאים אתא לומר דאשה מטמא שלא פדרך ראיתה דהיינו חתיכה שיש דם בפלי פלויי הא הפסוק לא אתי לאתויי לן אלא לגלויי מלתא דקרי לה ערוה אף לאחר שנעקר המקור והאיך נשמע מזה באם יש בתוכו דם שהוא טמא בשלמא אליבא דאמת אתא קרא לאשמענו דמיקרי ערוה אף שלא במקומו דה"א דמקור אינו מטמא שלא במקומו ולהכי אתא קרא דגם שלא

במקומו מיקרי ערוה ומטמא מבחויז כמו בפנים אבל אם פנונת הש"ס לאתווי מהו קרא דאם ראית דם בתוך התתיכה שמתמא דה"א למעוטי מפת בשורה ולא חתיכה מטמא דאין דרוך ראיתיה לא אדע האיד נשמע זה מהקרא דיען השפד (דהא מתמה הש"ס על הס"ד שר"ל דמתמא טומאת ז משום דהיה ס"ד לומר דערוה גופה מטמא ז כמו דם ולהכי מייתי קרא דלאחר שנגעקר מיקרי ערוה מק' הא דם א"ר ולא חתיכה והאיד קמייתי קרא דיען השפד שתמא טומאת ז) ואם פן דאי ה"א שלא תמא משום דבשורה אתי למעוטי שלא פדרו ראיתיה קשיא האיד נשמע מקרא דיען השפד שלא אמרינו הו סברא דהא לא נשמע מהקרא אלא דמיקרי ערוה פקודם עקירה: גם חדשים אני מגיד דלכאורה נראה להתיר נ"ד מפת ס"ס ספק אהד דלמא הו רפיון בעצמו הוא מפה או שבא מפת שנגעקר על ידי פצע וחרבורה וכמ"ש הצ"צ ושי"י ושבו"י ואת"ל דלא מיקרי מפה יש ספק דלמא אמרינו פסברת פ"י וכו"ש דזהו מקרי שלא פדרו ראיתיה ועיין במנ"י דיני ס"ס במקודשים שאם ספק אהד מתיר יותר מחברו ודאי אמרינו ס"ס אף שבשני ספקות איפא פלוגתא בין הפוסקים והו ספק שלא פדרו ראיתיה מתיר אף בשעת נסתה יותר מאותו ספק שנאמר דאיפא מפה ואף שאינו מתהפד פבר כתב הפ"י ומנ"י דאעפ"כ מיקרי ס"ס יע"ש וגם מהנדענא שלא יצאה עדיין הוראה לא לאסור ולא להתיר מחמת שתל"ת ביני ביני נטהרה האשה לבעלה פ"א וה' ברחמי ישלח לה רפואה שלמה שלא נצטרך להכניס עצמנו באיסור חמור אבל מ"מ בקשתי שטוחה שיכתוב לי תשובה נכונה להלכה באשר בעו"ה רבות בנות עמנו נלפדו במצודה רעה כזו ותו לא מידי רק חיים ושלום מנאי דודו הד"ש וטובתו כל הימים ומצפה על תשובתו הרמה והנשואה הק' אריה ליב בן מוהר"ר מלשה זלה"ה: תשובה אד"ש גי"ה מן כ' שבט ק"ל ומתוכו ראיתי שעברו עליו ימים של צער ועויתי משומע.

ותהי זאת נחמתי על אשר ראיתי מתוך פתבו שצדיק מצרה נחלץ ועתה אבוא להשיב על הספקות אשר נפל למעכ"ת בדברי אף שאין הזמן מספיק עמדי מ"מ אמרתי לכבודו אפנה ואשנה פ' זה בראשית מאמר כ' מעכ"ת ונ"ל מה שהקשה על שו"ת שב"י נראה דה"ק כמו שהתיר בתשובת ד"ש כו' כמו כן התיר הוא באם איפא רפיון גדול שקורין פארפאל כו' עכ"ל ונפלאתי על דבריו רפיון קשרי האם מאן דכר שמייה בתשו' הנז' ואין שם אפי' רמז מזה ואין זה אלא דברי נביאות ונ"ל שם בסי' מ"ה שאלה באשה א' שיש לה נסת קבוע ונתחדש לה מקרה וכו' והלכה לרופאים וענו ואמרו פולם שהוא לה מפאב האם וגם היא מרגשת פאב בגופה אם יש לסמוך על דברי הרופאים עכ"ל השאלה ובסי' ס"ו כ' בזה"ל אשה שיש לה נסת קבוע כו' והחיות המבינות פדרו נשים גם רופאים הספימו פולם שבא הפל מחולי האם שלה עכ"ל וע"ז השיב ונ"ל גם באם יכולה לתלות זה פשוט ומבואר בהד"א בס' ד"ש שאלה פ"ז עכ"ל וא"כ אין רצונו להביא ראיה מתשובת ד"ש דאף באם יכולה לתלות היינו במפה ממש ע"י חבורה ובועה דאל"כ לא היה צריך להסתייע משו"ת ד"ש שפן בהד"א מבואר בגמ' ובכל הפוסקים רק מן הב"י בסי' קפ"ז לכאורה ל"מ הקא והשיגו עליו כל הפאים אחריו והרבה מהאחרונים טרחו ליישב ומשום דעתו לדעת שאר הפוסקים וע"כ דעת שבות יעקב להביא ראיה דמפה שבאם יכולה לתלות ואפי' אין מפה ממש אלא שנהלשה לבשל הדם המותרות עד זמנה וע"ש פתבתי דהיא ראיה לסתור ועוד מאחר שלשון שאלה הנז' שאמרו הרופאים שהוא

מחנולי האם וכינן שלא אמרו הרופאים שיש לה מפה מה בכף וכ"כ בתשו' ח"צ סי' מ"ו ונ"ל אף שהרופאים אמרו שזהו מן האם אין זה פדי להתיר כו' אלא שפוננתו שנתקלשה האם או שאירע בה איזה קלקול עד שאינה בריאה לבשל המותרות אין ענין זה לד"מ שהוא דם בועה ונחבורה עכ"ל וכך הנה פוננתי בהשגתי עליו: ומה שפכת מעכ"ת ונ"ל כמו שהתיר ד"ש באם יש לה פצע ונחבורה ויש לה פאב אף דא"י שמפכה מוציאה דם עכ"ל ז"א דשאני התם שפכר חדל לה אורח פנשים וזקנה ודאי דעדיפא מאשה שיש לה נסת ושללא בשעת נסתה דבזקנה כ"ע מודים דדיה שעתה משא"כ באשה שיש לה נסת איפא פלוגתא וגם קיי"ל דזקנה תולה בילדה בפכתם פמבואר בסס"י ק"ץ ולכאורה עלה על דעתה לפרש פוננת שבו"י להביא ראיה משו"ת ד"ש דכאב פמפה מדכתב שם ונ"ל וסימני פאב לבדם אינם מובהקים כ"כ בענין זה כמו בענינים אחרים להורות על מציאות מפה שהרי נוח לתלות הרגש פאב בדבר יותר הונה וטבעית שהוא תנועות התקבצות הגידים לחזור למקומם עכ"ל אלמא היכא דליפא למיתלי בדבר הונה ונדאי דכאב פמפה אפילו באם עצמה תלינו מש"ה מטהר בנ"ד לפי שהרגישה פאב בגופה אף אם לזה נתפונן שבו"י מה גם שאין לשונו משמע פך אין דמיונו עולה יפה דל"ד פאב הנאמר בנדון דידיה לכאב הנאמר בתשובת ד"ש דשאני התם שהרגישה פאב פשעוסקת בידים באם להושיבה על מקומה ובהא הוא דסבירא ליה לד"ש דכאב פמפה וכמ"ש בתשובת צ"צ סימן פ"ו אבל בנדון דידיה שלא הרגישה רק פאב בתוך גופה מנ"ל דזהו מקרי מפה לדעת ד"ש וכמ"ש בתשובת ח"צ על הט"ז ונ"ל בסי' הנז' מאין רגלים לומר דכאב פמפה דכל אשה הרואה בכאב היא רואה כו' ואף שפאב משונה אין זה פדאי להכריע ואין מורין פוננתי וכן השיב לי הגאון המנוח מוה' צבי הירש ז"ל שנהיה אב"ד בק"ק ה"ש בתשובת שאלה אשר שאלתי ממנו בהיותי בק"ק פרדאן דכאב לאו פמפה: תו כ' מעכ"ת ונ"ל מה שרצה מעכ"ת לתרץ דברי הרמב"ם עפ"י הר"ן וכו' לפ"ז תמיה לן אמאי פסק הרמב"ם בדין מקור שנעקר ונפל לארץ דטמאה אשה ואיני רואה שום חילוק בין דם שיצא מפותלי הרחם ובין הרחם עצמו שיצא לחוץ עכ"ל הנה גברא קחזינא תיובתא לא קחזינא דנדאי לכ"ע מקור עצמו טמאה כדיליף ר"ל מקרא אלא דעיקר קו' תוס' ר"ן ורמב"ן דאע"ג דמקור עצמה טמאה מ"מ אינו מטמא משום טומאת בית הסתרים וע"ז תי' תוס' דהלמ"מ הוא והיינו למאן דאית ליה דמק"מ טמא אבל למאן דל"ל ס"ל אף דמקור טמא מ"מ מה שכתוכו טהור משום דמקור עצמו אינו מטמא טומאת בה"ס ול"ל הלכתא ולשיטת הרמב"ן והר"ן גזה"כ הוא פל מה שנבכרא בתוכו טמא וא"כ מה קושיותו דמעכ"ת דאף שבשר מקור עצמו טמא אף ד"מ יהא טמא שאף הוא כבשר ז"א פכר הוכיח תוס' במס' שבת ר"פ המוציא יין ד"ה הואיל ויכול לקרוש דדם אינו כבשר וגבי גבלה קיי"ל דדמה אינו מטמא אלא טומאה קלה כמ"ש הרמב"ם פ"ה מהלכות אבות הטומאה דין ז' ובפ' דם נדה אמרינו נמי דדם מגפכה בעי רביעי' לטמא טומאה קלה הביאו תוס' פאן במקומו ועוד במקומו הוא מוכרח דאי ס"ד דדם היינו כבשר וא"כ מאי מק' תוס' על רשב"ג דהא טומאת ביה"ס היא ומאי קו' הא רשב"ג איירי בד"מ שבמקור ואי ד"מ הוי כבשר הא פיון דמקור עצמה מטמא ביציאתה אף ד"מ נמי מטמא ביציאת א"ו דד"מ אינו נדון כבשר עצמו ומש"ה הוצרך התוס' לתרץ דהלמ"מ הוא ולרשב"ג ודאי דאין חילוק בין ד"מ לדם הנבכרא אלא דרמב"ם לא פסק פוננתי דרשב"ג משום

עדות דרבנותינו אָבֵל בְּדָם הַנִּבְרָא בְּתוֹכוֹ פֶּסֶק דְּמִטְמָא כּר' יוֹחָנָן וְכִסְתָּם מִתְּנִי' לְקַמְן כּמ"ש בְּתוֹשׁוֹ וּכ"מ הַלְשׁוֹן מִדְּקָאֵמֶר וְרַבּוֹתֵינוּ הַעִידוּ עַל ד"מ שֶׁהֵבֵא מִן הַמְּקוֹר שֶׁהוּא טְהוֹר וְלֹא קֵא' רַבּוֹתֵינוּ הַעִידוּ עַל מְק"מ שֶׁהוּא טְהוֹר דְּהָא בְּהֵכִי פְּלִיגֵי ר' וְרִשְׁבִּי"ג א"ו דְּוָקֵא בּד"מ הַעִידוּ שֶׁהוּא טְהוֹר אָבֵל אֵינְהוּ מוֹדוֹ דְּמְק"מ טְמָא וְעוֹד רֵאֵיהּ דְּאֶפִּילוּ לְמ"ד מְק"מ טְמָא לֹא מִטְמָא אֱלָא מֵהָ שֶׁהוּא מַעֲיִין פְּעִין ד"נ או כב' טִיפֵי מְרַגְלִיּוֹת אָבֵל מֵהָ שְׂאִינְהָ מִמַּעֲיִנוֹת שְׁלֵהָ אַע"פ שֶׁהִיא בְּתוֹף הַמְּקוֹר אֵינְהָ מִטְמָאָה וּמִדְּקָא' רַבָּא דכ"ע אֵין דְּרַפָּה כּו' וְדָם טְמָא דְאַתִּי דְרַף הַמְּקוֹר ל"ל לֹמֵר דְּדָם טְמָא ת"ל דְּטְמָא מְשׁוּם הַחֲתִיכָה שֶׁהִיא בְּמְקוֹר א"ו דְּלִיפָא גִזְה"כ אֱלָא דְּוָמְיָא דד"נ שֶׁהוּא מַעֲיִן שְׁלֵהָ וּכּמ"ש הַרְמְב"ן וְהָר"ן שְׂאָף הוּא נַעֲשֶׂה כד"נ.

וא"כ מאי קושיא למעכ"ת אי נימא דד"מ אינו מטמא כיון דל"ד לדם נדה שֶׁהוּא מִמַּעֲיִנוֹת שְׁלֵהָ: עוֹד כְּתֹב מַעַכ"ת לְתַרְץ ע"מ שֶׁהַשְּׂגָתִי עָלָיו בְּקו' עַל פִּירוּשׁ הַרְמְב"ן דְּלִדְעָתוֹ ס"ל לְרִש"י דְּאֶפִּילוּ אֵי נִימָא דְּדָם חֲתִיכָה הִיא מ"מ אֵינְצֵרִיף קָרָא דְּבִבְשָׁרָה לְהֵכִי.

לֹא יִדְעָתִי מֵהָ הוֹעִיל בְּזַה דַּעַכ"פ מוֹדָה מַעַכ"ת שֶׁהוּא דוֹחֵק גְּדוֹל לֹמֵר כֵּן וְאֵיף יִקְשֶׁה עַל הַרְמְב"ן שְׁגָם הוּא יִפְגֹּס בְּדוֹחֵק הַגְּדוֹל הַזֶּה אֲמַנָּם לְדַעָתִי הוּא מֵהַנִּמְנָע לְאֹמְרוֹ שְׁרִש"י סוֹבֵר כֵּן וַיֵּשׁ לִי הוֹכְחוֹת הַרְבֵּה ע"ז וְאֵינְקוּט חֲדָא מִיְּנִיָּה דְּלִדְעָת מַעַכ"ת לְמָה פִּירִש"י בּד"ה טְמָאָה (וְהוּא פִּירִש"י אֲשֶׁר מַעַכ"ת מְרַמֵּז בְּרַמְיִזוֹתָיו לַעֲיִין בּוֹ כְּאֵלוֹ הֵיזָה דְּבוּר זֶה בְּהַעֲלָם עֵין מִמֶּנִּי) וְנ"ל שֶׁם וְרַבְּנָן בְּתַרְאֵי לֹא דִּיִּיקִי לִישָׁנָא דק' וְהֵאֵי דְּמִטְהָרִי מְשׁוּם דְּלֹאוֹ ד"נ הוּא עַכ"ל דל"ל כֵּן דַּלְפ"ז ק' קו' תוֹסְפוֹת דַּמְנ"ל לְמַקְשָׁה דְּפְלִיגֵי בְּתַרְתִּי טְפִי ה"ל לְרִש"י לְפָרִישׁ דְּהַמְקָשָׁה סָבַר דְּאָף רַבְּנָן בְּתַרְאֵי דְּרִשִׁי לֵק' דְּבִבְשָׁרָה לְחֲתִיכָה א"ו דְּסִבִּירָא לִיָּה דְּטַעְמָא דְּקָרָא מְשׁוּם דְּאֵין זֶה ד"נ וּמִמִּילָא מְשַׁמַּע בְּשׁוֹפְרָת כ"ע ל"פ כ"פ בְּחֲתִיכָה וְהֵינּוּ רַבְּנָן בְּתַרְאֵי ס"ל דְּתַרְתִּי ש"מ כְּסָבַרְת מַעַכ"ת או דְּאֵית לִיָּה לְרַבְּנָן בְּתַרְאֵי דְּחֲתִיכָה ל"צ קָרָא לְמַעַט מְשׁוּם דְּאֵין זֶה ד"נ וְהוּא סָבַר חִיצוֹנָה וְעַל הַפִּי הַזֶּה לֹא יִפְּוֹל שׁוּם קו' וּמִדְּלֹא פִּירִשׁ כֵּן ע"כ ס"ל לְרִש"י דְּלִמָּאן דַּס"ל דְּדָם חֲתִיכָה הוּא ל"צ קָרָא לְהֵכִי וְעוֹד הֵק' מַכ"ת עַל מֵהָ שְׁכַתְּבִתִּי לְתַרְץ הַרְמְב"ם פ"ה מֵהַלְכוֹת א"ב וְכַתֵּב מַעַכ"ת וְנ"ל לְדְּבָרֵינוּ פְּשִׁיטָא קִשְׂיָא אֲמַאי לֹא הֵבִיא הַרְמְב"ם דִּין זֶה בְּאֵם הַפִּילָה חֲתִיכָה כְּעֵין שְׁפּוֹפְרָת דְּהָא בְּהָא פְּלִיגֵי ר"א וְחֲכָמִים עַכ"ל לֹא יִדְעָתִי מֵהָ קִשְׂיָא לִיָּה דכ"ז אֵינּוּ אֱלָא לְפִירוּקָא דְּאַבְיִי אָבֵל לְרַבָּא ל"פ בְּהָא ר"א וְחֲכָמִים וּפְּלוֹגְתִּיָּהוּ בְּמְק"מ וּמֵהָ שְׁדַקְדָּק מַעַכ"ת מְלִשׁוֹן הַרְמְב"ם בְּדִין שְׁלִפְנֵי זֶה שְׁכַתֵּב לְשׁוֹן מְלֵאָה בְּזַה יִפָּה דְּקָדָק מַעַכ"ת ע"כ"ז אָף אֵי נִימָא דְּרַמְב"ם ס"ל מְלֵאָה לָאוֹ אָגוּר מְשַׁמַּע מ"מ י"ל דְּבָרֵי הַרְמְב"ם ע"ד שְׁכַתְּבִתִּי דַּס"ל לְהַרְמְב"ם דְּלִישָׁנָא דְּמְלֵאָה אֵיפָא לְפָרוּשֵׁי בֵּין אָגוּר וּבֵין אֵין אָגוּר.

וְהִנֵּה שְׁמַעְתִּי שְׁקו' זוֹ שֶׁהַקְּשִׁיתִי עַל הַרְמְב"ן דְּמְלֵאָה הָאָגוּר מְשַׁמַּע הֵק' בְּחִידוּשֵׁי רִשְׁבִּי"ג אַ עַל רַמְב"ן וְכַעַת אֵינּוּ תַח"י לַעֲיִין בּוֹ: וְעַתָּה אַחַר שְׁעוֹרְרֵנִי מַכ"ת לַעֲיִין בְּזַה מְצָאִיתִי יָשׁוּב לְקוֹשְׁיִית הַגָּאוֹן מֵהַר"ג הַמּוֹבָא בְּתוֹשׁוֹבַת שְׁיִי סִימָן ל"ו וְנ"ל וּבְאַמַּת לְאֲשֶׁר כְּתַבְתִּי דְּרַמְב"ם פֶּסֶק פְּרִשְׁבִּי"ג א"כ נ"מ לְדִינָא בְּזַה בְּהַמְפָּלֵת חֲתִיכָה וַיֵּשׁ בּוֹ דָם אָגוּר כְּמִבְּנוֹאָר בְּש"ס דָּף כ"ב ע"א לְאוּקְמָתָא דְּרַבָּא דְּקִי"ל כְּנוֹתִיָּה וְרַמְב"ם הַשְּׁמִיט דִּין זֶה וְלֹא מְצָאִיתִי עַכ"ל וּלְפָמ"ש הַמ"מ דְּהַרְמְב"ם גֵּרַס בְּדְּבָרֵי ר"י הַמְפָּלֵת חֲתִיכָה קְרוּעַ וּלְשִׁיטָתוֹ י"ל דְּאָף הַרְמְב"ם ס"ל דְּמְלֵאָה אָגוּר מְשַׁמַּע וְעַדִּיפָא מִיְּנִיָּה לְכַף כְּתֹב בְּרִישָׁא בְּדִשְׁעָא אֶפִּילוּ מְלֵאָה

טהורה שנה דם חתיכה אבל בקרוע אפילו באגור ואינה מלאה אלא במקום אחד אגור
טמאה משום דזו ד"נ וכו"י ולפ"ז לק"מ דס"ל להרמב"ם דפלוגתיהו דר"א ונחמ"ם
מייירי בדשיעא וס"ל דאפילו בדשיעא תלינן בד"נ מש"ה למאן דאי ליה מק"מ טמא
טמאה אבל אי נימא דדם חתיכה הוא אפילו למאן דאית ליה מק"מ טמא דדם טהור דלא
גרע מחתיכה עצמו ולא טימא הכתוב אלא מעינות המקור ומש"ה הרמב"ם דס"ל כר"י
דבדשיעא תלינן בדם חתיכה ליפא נ"מ דממ"נ בקרוע אף האשה טמאה ובדשיעא תלינן
בדם חתיכה: עוד פתב מכ"ת ונ"ל מה שרצה ליישב קו' מהרש"א לא ידענא מאי קאמר
ורבנן אפשר דלא דרשי פלל דבבשרה להכי כדס"ד הש"ס מעיקרא עיין ברש"י עכ"ל
תמה אקרא על קו' זו דהא אנו בשינויא דאב"י קיימינן ואב"י הא בא לדחות דברי המק'
דס"ד דרבנן לא דרשי בבשרה ולית להו דשפופרת ועל זה משני אב"י בשפופרת כ"ע
ל"פ דטהורה ואיך יאמר אב"י בתירוץ דרבנן לא דרשי בבשרה וא"כ שפופרת תנאי
היא ומאי חדש אב"י וקו' מהרש"א נמי הכי הוא דלמא אב"י בבשרה כ"ע לא פליגי
ואריכות בזה אף למותר: ומה שכתב מכ"ת ונ"ל מה שרוצה לעשות סמוכים בנ"ד עפ"י
דברי הר"ן איני יודע מה שח דהא בנ"ד איפא הרגשה עכ"ל לא ע"ז פנונתי אלא כתבתי
זה לתרץ התמיה למה לא חשש המחבר בש"ע להביא דעת הרמב"ם לחוש לדעתו
באיסור דאורייתא ועל זה כתבתי דלפ"ד הר"ן אין בזה איסור דאורייתא אף דחיתי ישוב
זה דמלשון הפוסקים והסוגי' לא משמע פן פהר"ן יע"ש בכתבי ותמצא שנה פנונתי:
ואגב נזכיר מאי דקשיא לי אתשו' ש"י במ"ש בדין טיפי דמים הבאים עם ליחה לבנה
דכינן דליחה לבנה מרובה איפא למיתלי הרגשה בליחה לבנה והו' פדברי הר"ן הנ"ל אף
קשה מסוגיא זו דא"כ קרא דבבשרה למעוטי חתיכה ל"ל דהא הכא נמי איפא למיתלי
הרגשה בחתיכה א"ו פיון דדם בתוף החתיכה הפל מיקרי הרגשה אחת וכ"כ י"ל בליחה
לבנה ויש להאריך בזה ולא עת האסר פה: ומה שכ' מעכ"ת בהשגתי עליו דלפרושו
בדברי רמ"א דמטהר ליה משום ס"ס בנ"ד האשה טהורה משום דאין דרוך ראיה בכך
אף לדעת הרמ"א יפה השיב ועיינתי תוף כתבו שפך פנונתו אף כ"ז לדעתי שדרוך בדרוך
בעל ש"י דאליבא דכ"ע בנ"ד מיקרי שלא פדרוך ראיה אבל לא כן לפענ"ד אלא הו' לפי
הב"י והו' לפי הב"ח מעולם לא יצא הר"ן לדון בדרוך החדש לדמות מלתא למלתא לומר
שעקירת המקור הוי שלא פדרוך ראיה אלא דין הר"ש הוא דין המונכר בש"ס להדיא
לפרושו דכינן דלפרושו רבנן בתראי ס"ל דבבשרה אפי' בפלי פלויי טהורה וא"כ לא
גרע אשה שנעקר המקור שלה וכעין חתיכות בשר שנפלו לביה"ח והיה הדם בתוף
הבקעים ודעת הב"ח והב"י אהד הם דלמרונייהו מייירי הר"ש בבחיכות המקור שנעקרו
והיה הדם בתוף הבקעים אלא בהא פליגי לדעת הב"י אם ראתה אח"כ דם להדיא אף
שמחתיכות שבביה"ח בא מ"מ מקרי דרוך ראיה ודעת הב"ח אפי' אם ראתה דם אח"כ
להדיא טהורה פיון דבתחלת נפילה היה הדם בתוף הבקעים והו' שלא פדרוך ראיה והו'
כאלו נפלה לארץ ודלא פדעת ש"י שמשונה לדעת הב"ח עם דעת הט"ז דמקרי שלא
פדרוך ראיה משום דאין דרוך המקור להוליך עמה דם דליתא וא"כ אף לדבריו דרמ"א
מטהר משום ס"ס מ"מ פיון דאין חולק על פי' הב"י מסתמא ס"ל נמי לרמ"א דר"ש
מייירי בעובדא דידיה שהיה הדם בתוף הבקעים של חתיכות המקור וזהו ודאי מיקרי
שלא פדרוך ראיה משא"כ בנ"ד דלא מיקרי שלא פדרוך ראיה אלא לפי הט"ז והשו"ת

פ"י דס"ל דזהו מקרי שלא כדרכך ראיה פינון שהמקור עצמו מוליך הדם עמה ואפ"ל בדם בעין ורום מכ"ת משנה לנדאי דזהו מקרי שלא כדרכך ראיה לדעת הרמ"א ולענ"ד די אם להכניס סבא זו בגדר הספקות: עוד כתב מכ"ת על מה שהקשיתי שטרח בש"י בדברי הב"ח על לא דבר והשיב מעלתו ונ"ל אפ"ש ז"א הא דאמרי' שצריכה לידע שדם זו מן המפה דוקא אם יודעת שפא מלמעלה עכ"ל ולפ"ז אשה שיש לה מפה בביה"ח ויודעת שהמפה מוציאה דם טהורה אפילו בשעת נסתה אע"פ שא"י שדם זה מן המפה כל זמן שלא הרגישה שדם פא מלמעלה מהמקור וליתא דלא אשתמט לחז מן הפוסקים לכתוב דין זה החידוש ורמ"א לא כתב רק בכתמים תולה בכל ענין וגם בעיני מכ"ת הוא בדרכך אפ"ש וכיון שכן מנ"ל לש"י להקשות בפשיטות על הב"ח שדבריו אין לו שחר עוד כ' מכ"ת ונ"ל מה שהקשה מעלתו אש"י בסוף התשובה ולענ"ד תמוה לפ"ד בכ"י הט"ז כו' עכ"ל טובא תמיה לי על רומעכ"ת דעכ"פ מודה מעכ"ת דאם א"א לפתיחת הקבר בל"ד ונדאי אמרינן שיצא הדם להדיא עם החתיכה וזה היא קושיתי ע"ד ש"י שהרי הוא כתב ונ"ל גם יצא לי חידוש דין בדין זה שמקור נפל לביה"ח דעכ"פ בשעת נפילת המקור לביה"ח יש לטמא כו' משא"כ לדעת הט"ז אין נ"מ בזה דא"א לפתיחת הקבר בל"ד אפי' אם פא דם עם החתיכה לא מטמא עכ"ל הרי להדיא דדעת הש"י לדעת הט"ז לעולם טהורה אפי' בחתיכה גדולה וע"ז הקשיתי דאיך יהיה דברי הט"ז נגד הטור שכ' אעובדא דר"ש דוקא בחתיכות קטנות ומה שיכ"ת לחלק בין דם דהא דקתני במתני' אם יש עמה דם דוקא דם בפ"ע משא"כ דם על גבי החתיכה לא ידענא מאי קאמר דנדאי אף לדעת הט"ז פירושו אפי' על גביו טמאה ושאני התם דנרפה בכך משא"כ בעקירת המקור דזהו אין נרפה שהמקור יוליך הדם עמה וכ"כ הט"ז בס"ק ז' ומה שמביא ראיה מדברי מע"מ הלא דבריו מובאים גם בש"י ס"ק ט"ו ולא ידעתי דמאי ראיה מזה: תו כתב מעכ"ת ע"ד שדברות האחרונות במה שהקשיתי על הב"ח מהא דאר"ל לקמן מקור שנעקר כו' וע"ז השיב מעכ"ת דמנ"ל דקרא איירי בדאיפא בתוכו דם אפ"ש שנשמט מתוך פתבי עיקר דברי דלדעתי סתמא דמלתא כף הוא א"א לחתיכות המקור בלא דם וכמ"ש בתשו' מ"ב שהבאתי בתשובתי שהמקור תמיד מלאה דם וכן הוכחתי מדברי מע"מ שהקשה על הב"י דלפרושו דין הר"ש הוא ש"ס ערוף לקמן בהא דאר"ל מקור שנעקר ולכאורה אין לדבריו שחר דהתם מייגרי בדליכא דם פלל משא"כ בדין דהר"ש דמייגרי שיש דם בתוך הבקעים א"ו דס"ל דסתמא דמלתא כף הוא דעכ"פ בתוך הבקעים א"א בל"ד וע"ד אשר בקש מעכ"ת לגלות דעתי הקלושה בנדון זה הלכה למעשה בנדאי אין דעתי דעת מכרעת ובפרט באתריה דמר דשכיחי רבנן וא"צ לגמרא ולסבא דידי אף אחר דבריו לא אשנה ונדעתי נוטה לדעתו הרמה לטהר באשה שיש לה נסת ושללא בשעת נסתה נדא מטעם שכ' מעכ"ת ועוד דהא לכ"ע עכ"פ מפה מקרי ואף שבתשו' צ"צ כ' דבעי נמי הרגשת פאב י"ל דשאני גדון דידן מנדון שבצ"צ דמייגרי שלא נפל המקור אלא לבה"ח ולא יצא לחוץ לגמרי משא"כ בנדון דידן שיצאה חוץ לגופה לגמרי ומעפכת הילוכה ונדאי מקרי מפה וכ"מ בתשובת שבו"י חלק ב' ונ"ל ומ"ש מעכ"ת שאינה מרגשת פאב דהלא אין לה פאב גדול מזה דכשנופל למטה אין יכול להלך וקבר אמרו חז"ל בפ' ז' דאהלות משנה ד' משנפתח הקבר אין פנאי להלך הרי דזה קושוי וכאב גדול עכ"ל בס"י ע"ז ואפ"ל אי נימא דלא הוי אלא כמפה שאינה יודעת

שמוציאה דם מ"מ הא לדעת הב"ח תולין במכה שלא בשעת וסתה אפי' א"י שמפכה מוציאה דם והעיד שפן עשה מעשה בק"ק ק' והספיק בתשו' אמונת שמואל סי' כ"ז ומשמע מדעת הב"ח שהקיל אפי' בדאפשר לה לטהר לבעלה וכמ"ש הש"ך בשמו וגם לדעת מפרשי הטור אף להרשב"א סובר פן דינש לתלות במכה אפי' באשה שאין לה וסת רק הש"ך בסי' קפ"ז חולק ע"ז כ' שדעת הרשב"א פדעת שאר הפוסקים וכ"ה בתשו' פ"י הי"ד סי' א' וכן הספיק לדעתם בתשו' ח"צ סי' מ"ו (ועיין מש"ל סי' קפ"ז דעדיין קשיא קושית ח"צ) אף מה שדחה הח"צ בשתי ידים לפירוש הרשב"א שא"צ שתדע שמפכה מוציאה דם וז"ל הדבר תמוה מאד בעיני שיהי אף בכתמים הקלים שנינו בסוף פ' הרואה פתם כו' ע"ש ולענ"ד דחוי פזה חוזר ונראה ולדעתו ה"ל להק' בכתמים גופיה דהא בכתמים קי"ל דתולין אפי' במכה שא"י שמפכה מוציאה דם כמ"ש הרמ"א בהג"ה סי' קפ"ז ואלו בפ' הרואה אמרינו דבעי' דוקא לידע אם המכה יכול להתגלע ולהוציא דם ולא עוד אלא שדברי הג"ה הנז' לקוחים מן המרדכי במס' שבועות וז"ל שם אמנם כתמים שתמצא בבגדים טהורים ותולה במכה אפי' שא"י אם מפכה מוציאה דם דבכתמים תולין להקל ואשה שנמצא פתם דם בתלוקה או בסדינה אם יודעת שיש לה גרב או חבורה שאם הייתה מסירה הגלד והקליפה הייתה מוציאה דם טהורה ותולה פתם זה בבנה או בבעלה אם יודעת שיש לה מכה וגרב שאם הייתה יכולה להוציא דם ע"י קליפת הגלד טהורה עכ"ל ולדעת ח"צ יהיו דברי מרדכי סתורים תוך כ"ד א"ו צריכין אנו לחלק היכא שמכה לפנינו וראינו שנתרפאת בעיני שיוודע שיוכל להתגלות ולהוציא דם הא מסתמא אמרינו דנתרפא לגמרי משא"כ במכה שבמקור דאינה לפנינו תלינו מסתמא שלא בשעת וסתה אפי' אם אין יודעת שמפכה מוציאה דם ועוד איך דנין אפשר משא"א כמ"ש הרשב"א שם לחלק יע"ש והנ"ד דהיכא דאפשר למבדק פגון מכה שבחוי צריכה שתדע אם יוכל להתגלע ולהוציא דם משא"כ במכה שבמקור ואף דלכאורה משמע מדברי הרשב"א דאף במכה שבמקור אפשר לנסות ע"י בדיקת שפופרת ע"כ לאו דוקא הוא אלא לרווחא דמלתא כתב פן דאף את"ל דאפשר לנסות ע"י בדיקה מ"מ הא מוכח מש"ס דא"צ בדיקה כה"ג וכ"כ בתשו' ח"צ גופא ומכ"ש לדעת מ"ב שהבאתי בתשובתי שהוא מן הנמנע להכניס שפופרת למעלה במקור במקום שהדם יוצא ואף שאנו מורין להחמיר בדברי הפוסקים דצריך שתדע שמפכה מוציאה דם אפי' שלא בשעת וסתה היכא דאפשר לה לטהר מ"מ בנ"ד יש לנו לעשות סניף מדברי הפוסקים דס"ל דבנ"ד מיקרי שלא כדרך ראייה ועכ"פ צריכה שתספור ג' ימים הראשונים בנקיות לגמרי ובמקום עיגון בעינינו יום א' שתהיה נקי לגמרי לעפובא מלבד ממה שפסקה בטורה פאשר כתבתי בתשובתי כנלע"ד אם יספיקו אתנו מבעלי תריסין הגם שבש"ך י"ד סי' רמ"ב כ' באיסור דאורייתא לא מיקרי רבים פשאין מספיקים מטעם א' הא כבר חלק ע"ז בשו"ת ש"א סי' ס"ח והספיק לדעת רמ"א בח"מ א"כ בנ"ד אף אי נימא דלב"ח לפי פרושו בהר"ש נ"ד מקרי כדרך ראייה מ"מ הוא מתיר מטעם אחר שלא בשעת וסתה והספיק לדעתו בשו"ת א"ש וגם הט"ז שחולק על הרמ"א דלא תלינו במכה שלא בשעת וסתה אם אינה יודעת שמפכה מוציאה דם מ"מ בנ"ד התיר מטעם אחר דמיקרי שלא כדרך ראי' והספיק לדעתו תשובת פ"י ותשו' ש"י ותשו' גאונים בתראי וגם בתשו' חב"י כ' שהתירו הרבנים במכה פארפאל ודעת המחבר בש"ע סתום ודעת הרמ"א גמי סתומים

אָלאַ שְׁהַשׁ"ף פֶּתַח דְּדַעְתּוֹ דְּוָקָא בְּמָקוֹם שֶׁאֵי"ל לְהַטְהֵר לְבַעֲלָהּ מִ"מ הָא שְׁתַּק בְּנֵה"כ
בְּסִי' קפ"ח וְלֹא הַשִּׁיג אֵט"ז אֶלְמָא דְּלֹא דְחִי לְפִירוּשׁוֹ לְגַמְרֵי וְגַם לְדַעַת הַבִּי וְהַרְמָ"א
דַּעַת הַרְשָׁב"א לְהַתִּיר בְּכ"ע אִפִּי' בְּאִין לְהַ נְסֵת אִף אֵת"ל דְּהַרְשָׁב"א מִיַּיְרֵי הֵיכָא שֶׁאֵי"א
לְהַ לְהַטְהֵר מִ"מ י"ל לְדַעְתּוֹ בְּיַשׁ לְהַ נְסֵת עַכ"פ א"צ שְׁתַּדַּע שְׁמַכְתָּהּ מוֹצִיאָה דָּם וְכַמ"ש
הַבִּי"ח מִפְּלֵ הַלִּין טַעְמֵי הֵיךְ אֶפְשָׁר לְצַדֵּד לְהַקֵּל אִף עֲדִינִין צ"ע טוֹבָא מְאִימְתִי תַדַּע שְׁתַּתְחִיל
סְפִירוֹת ז"נ וְגַם מִנ"ל שְׁבַתוֹף ז"נ יְכוּלָה לְתַלוֹת בְּמַכָּה דְּלֹא מְצִינּוּ בִּישׁ"ס דְּתוֹלָה בְּמַכָּה
אֶלְא בְּתַחֲלַת רְאִייתָהּ וְכַמ"ל בְּסִי' קצ"ד וּבְסִי' קצ"ו וְכ"כ בְּסִי' מְעִיל צְדָקָה בְּשֵׁם הַגְּאוֹן
ח"צ ע"ש סִי' ס"ז וְכַמ"ש בְּד"מ סִי' קצ"ו הַבִּיאוּ הַשׁ"ף שְׁם וְתוֹ דְּאֲנִן קִי"ל דְּבַעֲיָנִן
בְּדִיקָה א' וז' מִימֵי הַסְפִירָה וְלַדַּעָה זֹו בְּעִינֵן סְפוּרִים לְפָנֵינוּ דְּהֵינּוּ סְפוּרִים בְּרוּרִים וְנִדְאִים
וְכַמוֹ שְׁהָאֲרַכְתִּי בְּזֵה בְּסִי' הַנ"ל וְטוֹב לְפָנֵי אֱלֹהִים יִמְלֹט מִזֵּה וּבְאֶשֶׁר שְׁפַתְכִי הִלְזוּ גִיעַ
תוֹף הַיָּמִים דְּשׁו"ד בַּהֲל' פֶּסַח אֲזַכִּיר מְלֶתָא דְּתַמְנִי לָן טוֹבָא עַל תְּשׁוּ' פ"י בַּחֲא"ח ס"ח
בְּגִדוֹן עֵנִיס מִי"ש שְׁנַתְעָרַב בְּאַחַר דַּק"ל שְׁם בְּתַשׁוּבַת דְּבָרֵי הָרֵא"ש אֶהְדְּדִי בְּמָה שְׁפַתְב
בַּפּג"ה וְכ"ה וּמַתוֹף זֵה נִכְנָס לְדַחְוִיקִים וְהוֹצִיא דִין חֲדָשׁ דְּחַתִּיקָה שְׁנַאֲסְרָה מְחַמַּת בְּלוּעָה
שְׁבַלְעָה מִשֶׁא"מ דְּבַטְלָה בְּרוּב.

וּלְפַעַנ"ד בַּמַּח"כ שְׁגָה בְּזֵה דְּוִדָּי חַתִּיקָה שְׁקַבְלָה טַעַם מִשֶׁא"מ א"ב בְּרוּב וְלֹא מְטַעַמִּין
אֶלְא הַטַּעַם כַּמ"ש הַשׁ"ף בִּי"ד סִי' ס"ט סְקִנ"ז מְשׁוּם שְׁמָא יְבַשֵּׁל וַיִּתֵּן טַעַם וְאִף הָרֵא"ש
אֵית לִיה לְהֵאִי טַעְמָא כְּמַבְנֹאֵר בְּדְבָרָיו בַּפ' ג"ה וְכ"כ הַשׁ"ף בְּשִׁמוֹ סִי' צ"ח סְק"ו וּמִשֶׁה
כ' הָרֵא"ש בַּפ' ג"ה דְּצָרִיף ס' וּמ"ש הָרֵא"ש בַּפ' כ"ה דְּבַטִּיל בְּרוּב שְׁאֵנִי הֵתֵם דְּמִיַּיְרֵי
שְׁכָבָר נִתְבַּשְׁלָה עִם הַחַתִּיקוֹת אַחֲרוֹת וְנִתְבַּטְלָה בְּסִי' כְּמַבְנֹאֵר שְׁם לְהֵדְיָא אֶלְא מְטַעַם חַנ"נ
הַחַתִּיקָה אֲסוּרָה וְא"כ תוֹ לִיכָא לְמִיחַשׁ שְׁאֵם יְבַשֵּׁל כו' דְּהֵא לִיכָא בְּחַתִּיקָה שׁוּם טַעַם
מִשֶׁא"מ וְל"מ לְדַעַת הָרֵא"ש שְׁכ' שְׁם בְּהֵדְיָא דְּלֵר"א ל"א אֶפְשָׁר לְסוּחְטוֹ אֲסוּר אֶלְא
בְּב"ח וְע"כ ס"ל דְּהַרְוֹטָב מְבַלְבֵּל הַפֵּל וְלֹא נִשְׂאָר בְּחַתִּיקָה זֹו שׁוּם טַעַם מִשֶׁא"מ אֶלְא
אִפִּי' לְשִׁיטַת הַפּוֹסְקִים דַּס"ל אִף בְּשִׂאָר אִיסוּר אֶפְשָׁר לְסוּחְטוֹ אֲסוּר אִפִּי' לְשִׁיטַת ר"א
לֹא מְטַעַם דְּחִי'שִׁינְדִּנְשִׂאָר בְּחַתִּיקָה זֹו פְּדִי נ"ט אֶלְא הַטַּעַם דְּכ"ש נִשְׂאָר בְּחַתִּיקָה זֹו וְכִינּוּן
שְׁהִיָּה עָלָיו שְׁם אִיסוּר לֹא פִקַּע אִיסוּרוֹ וְעֵינֵן בְּשִׁ"ף וְט"ז י"ד שְׁם מ"ש בְּשֵׁם מוֹהַרמ"ל
בְּבָצֵל שְׁחַתְכוּ בְּסִפִּין חוֹלְבֵת וְעֵינֵן בְּמ"א בַּח"ס סִי' תַמ"ז בְּזִיתִים שְׁלֹא נִזְהָרוּ לְחַתְכוּ
בְּסִפִּין חֲדָשׁ וְנִתְבַּשְׁלוּ קוֹדֵם פֶּסַח יַע"ש וּבְזֵה תְנוּחַ דַּעְתּוֹ רַעֲנָן.

וְע"ת אוֹחִיל וְאַצְפָּה קוֹדֵם חַג הַבַּע"ל לְהַתְעַלֵּס בְּאַמְרֵיו בְּחַג הַבַּע"ל הַק' אֶלְחַנָּן: אַח"ז
רְאִיתִי בְּתַשׁוּ' מְעִיל צְדָקָה שְׁכ' (בְּסִי' ל"ד יַע"ש גַּם נָטָה שְׁם לְהַחְמִיר שְׁלֹא לְסַמְחָה עַל
רוֹפְאִים אִפִּי' יִשְׂרָאֵלִים ע"ש) שְׁיַשׁ לּוֹמֵר שְׁנִדּוֹן הַר"ש הֵיךְ גִּדּוֹן הַפֶּאֶרְפֶּאֶל וּמ"ש הָרֵא"ש
בְּעוֹבְדָא דְּהַר"ש וְכַמִּין חַתִּיקוֹת בְּשִׁי' נוֹפְלִים צ"ל וְכַמִּין חַתִּיקָה בְּשִׁי' יַע"ש וְדְבָרָיו נְכוּנִים
מְאֹד אִף מֵאֵן סְפוּן לְחַלּוֹק עַל הַטּוֹר וְהֵרִי"ו שְׁלֹא הֵבִינוּ כֵּן וְכַמ"ש בְּסִי' מְעִיל צְדָקָה עֲצָמוֹ
וְהַטּוֹב לְפָנֵי אֱלֹהִים יִמְלֹט מִזֵּה אִף בְּמָקוֹם עֵיגוֹן אִין בְּרִירָה וְקִנְשָׁה גִירוּשִׁין.

עוֹד כ' דְּשָׁבָר שְׁלַ בְּנֵי מַעֲיָם הַהוּנָה אֶצֶל נָשִׁים מְפָה כְּזוֹ אֵינָה מְוַחֲזָקַת בְּדָם וְכַה"ג כ' בְּסִי'
פ"י וְכ' זָכָר לְדָבָר אִין מְחַזְקִין דָּם בְּכַנְיָ מַעֲיָם אִף רוֹפֵא א' אָמַר לִי שְׁעַם כ"ז מוֹצִיאָה דָּם
(וְגַם לְדַעַת הַר"ן הַבִּיאוּ ב"י בְּסִי' ע"ה שְׁאֶפִי' בְּדַקִּין הַדְּבָר נִרְאָה לְעֵין שְׁיֹוצָא מֵהֵם דָּם
ע"י חַבּוּרָה אֶלְא דְּאֲנִן הֵכִי אֶמְרִינּוּ שְׁמַתוֹף שְׁדָמָן מוֹעֵט א"צ מְלִיחָה יַע"ש) מְחַמַּת קְרִיעוֹת

הפריסה וְשׁוֹרְרֵיָי סוֹמְקֵי דְאִית בִּי גַם אָמַר לִי שְׁאֲפָשֶׁר לְהִבְחִין בֵּין שְׂבָר שֶׁל בְּנֵי מַעֲיִים וּבֵין נְפִילַת הַמְּקוֹר שְׁקוֹרִין פְּאַרְפָּאָל לְפִי שְׁשֻׁבֵר שֶׁל בְּנֵי מַעֲיִים מִכָּה זֹה תִמְצָא תְּמִיד מִן הַצְּדָדִים אֲבָל נְפִילַת הַמְּקוֹר הוּא בְּאַמְצַע בֵּיה"ח וְגַם הַבְּנֵי מַעֲיִים הֵמָּה יְרֻקִים וְהַמְּקוֹר שֶׁהוּא הָאֵם הִיא אֲזַנְוָמָה ע"כ דְּבַרֵי הָרוּפָא: (ה) כְּמִין קְלִיפּוֹת.

דִּין זֶה מְעוֹבְדָא דְמִיָּתִי בְּגִמְרָא הוּא ר"פ הַמְּפֻלַת דְּגֵרְסִינּוּ הֵתָם מְעַשֶׂה בְּאִשָּׁה אַחַת שְׁהִיָּתָה מְפֻלַת כְּמִין קְלִיפּוֹת אֲזַנְוָמוֹת וּבָאוּ וְשָׂאֲלוּ אֶת אַבָּא וְאַבָּא שָׂאֵל לְחַכְמִים וְנַחְכְמִים שְׂאֲלוּ לְרוּפָאִים וְאָמְרוּ לָהֶם אִשָּׁה זֹה מִכָּה יֵשׁ לָהּ בְּתוּף מַעֲיָ שְׁמַמְנָה מְפֻלַת כְּמִין קְלִיפּוֹת תְּטִיל לְמִים אִם נְמוּחוּ טְמֵאָה ע"כ וְהַק' הָרֵא"ש בְּתִשְׁבּוּבָה לְהַרְשָׁב"א ו"ל דְּלָמָּה אִם נְמוּחוּ טְמֵאָה דְּכִינּוּן דְּאָמְרוּ הָרוּפָאִים שְׂיֵשׁ לָהּ מִכָּה אַמְאִי לֹא תִלִּינּוּ הֵדָם בְּמִכָּה ע"כ וּבִתְשׁוּ מוֹהֲרַמ"ל סִי קי"א כ' לְתַרְץ שְׁהַחְכְּמִים בִּיחְנוּ דְּבַרֵי הָרוּפָאִים אִם הֵאָמַתְּ אִתָּם אוֹ לֹא וּלְפ"ז מוֹכַח דְּלֹא סְמַכְיָנוּ בְּאִיסוּר זֶה עַל הָרוּפָאִים אִף י"ל דְּהִיכָא דְּאֲפָשֶׁר לְבְרוּרֵי מְבַרְרִינּוּ אֲבָל הִיכָא דְּלֹא אֲפָשֶׁר מְהִימְנֵי וּבִתְשׁוּ ח"צ הַק' עַל פִּי מוֹהֲרַמ"ל דֹּא"כ לָמָּה הֵוֹנְכְרוּ שְׂאֵלוֹת הָרוּפָאִים כְּלָל אַחַר שֶׁלֹּא סְמַכּוּ עֲלֵיהֶם כְּלָל אִף קו' זֹה אֵינָה אֵלָּא לְשִׁיטַת הַרְז"ה דַּס"ל דְּאִפִּי בְּדָם יָבֵשׁ אִם לֹא נְמוּחָה נְמִי טְהוּרָה אֲבָל לְשִׁיטַת הָרֵאָב"ד דַּס"ל דְּדוֹקָא הִיכָא דְּצוּרְתָן מוֹכִיחַ עֲלֵיהֶּ וְא"ל בְּרִיָּה הוּא דְּמַהֲנֵי שְׂרִיָּה מַעַל"ע אֲבָל בְּחַתִּיכוֹת דָּם יָבֵשׁ לֹא מְהַנֵּי שְׂרִיָּה כִּינּוּן דְּלִיכָא לְמִימַר דְּבְרִיָּה הוּא לְפ"ז שְׁפִיר נ"מ בְּדְבַרֵי הָרוּפָאִים דְּאִי לֹא דְּאָמְרוּ שְׂכֵן הוּא צוּרַת בְּרִיָּה מְקַלְפּוֹת הַמְּכָה לֹא הִנֵּה מְהַנֵּי שְׂרִיָּה מַעַל"ע אִף עֵתָה שְׂאָמְרוּ הָרוּפָאִים דְּהוּא מְקַלְפּוֹת הַמְּכָה לְהַכִּי מְהַנֵּי שְׂרִיָּה מַעַל"ע דְּכִינּוּן דְּלֹא נְמוּחָה בְּתוּף מַעַל"ע מִסְתַּבֵּר לְמִיתְלֵי בְּמִכָּה וְהַכִּי רְהִיטֵי שְׁמַעְתָּתָא הֵתָם דַּמְק' וּמִי אִיכָא כַּה"ג יַע"ש (וְכֵן הוּא בְּהַדְּיָא בִּירוּשְׁלַמִי דְּפִירְקִין ע"ש וְכ"כ בַּס' כו"פ) אִף הָרֵא"ש לְשִׁיטַתוֹ אֲזַיִל דַּס"ל כְּשִׁיטַת הַרְז"ה וְלִדְיָדִיָּה לִיכָא לְמִימַר כְּתִי מוֹהֲרַ"א דֹּא"כ לָמָּה הֵוֹנְכְרוּ כְּלָל דְּבַרֵי הָרוּפָאִים וְעַל מָה שְׂאֲלוּ לָהֶם אַחַר שֶׁלֹּא הָיוּ רוֹצִים לְסַמְנֵי עֲלֵיהֶם וּמַש"ה מַק' שְׁפִיר וַיֵּשׁ מְפָרְשִׁים דְּהָא דְּאָמַר בַּש"ס תְּטִיל לְמִים הֵן הֵן דְּבַרֵי הָרוּפָאִים וְהוּא דוֹחֵק.

וְאִמ"ו הַגָּאוֹן בַּס' שַׁב"י כ' לְתַרְץ דְּוֹנְדָאִי הִיכָא דְּהָרוּפָאִים אָמְרוּ מִפְּחַ אֲוֹמְדָנוֹת וְהוֹכַחוֹת שְׂיֵשׁ לְאִשָּׁה מִכָּה בְּגוּפָה נְאֻמָּנִים אֲבָל בְּעוֹבְדָא הַנְּאָמַר כָּאֵן לֹא הִנֵּה לְהָרוּפָאִים שׁוּם הוֹכַחָה שְׂיֵשׁ לְאִשָּׁה שׁוּם מִכָּה תוּף גּוּפָה אֵלָּא מְשׁוּם דְּאִין דְּרַף שֶׁל אִשָּׁה לְהַפִּיל כְּמִין קְלִיפּוֹת וּשְׁעָרוֹת וְלֹא שְׁהַחְלִיטוּ בְּוֹדָאִי שְׂיֵשׁ לָהּ מִכָּה וּמַש"ה אִם נְמוּחוּ טְמֵאָה דְּאִז נְתַבְּרַר שְׂאִין לָהּ מִכָּה וְכ"כ הַב"י בַּסִּי קצ"א וּלְפ"ז ל"ק קו' הָרֵא"ש: וְגַם לֹא קִשָּׁה אַמְאִי לֹא סְמַכּוּ עַל הָרוּפָאִים דַּז"א אַחַר שֶׁלֹּא אָמְרוּ הָרוּפָאִים כֵּן בְּבִירוּר אֵלָּא מַחְמַת הַשִּׁינּוּי לְהַפִּיל עַנְיָנִים כְּאֵלָּה וְאִפְתִּי י"ל דְּדָם יָבֵשׁ הוּא מַש"ה הַנְּצָרְכוּ בְּדִיקָה וְכ"ז צְרִיכִין אָנוּ לֹאמַר לְשִׁיטַת הַרְז"ה וְהָרֵא"ש אֲבָל לְשִׁיטַת הָרֵאָב"ד בְּלֹא"ה לְק"מ וְכַמְש"ל וְכֵן מְבֹאָר בְּהִירוּשְׁלַמִי דְּפִירְקִין וְכַמְש"ש הַש"ף וְאִפְתִּי קִשִּׁי דָּאֵם לֹא נְמוּחוּ דְּנִתְבְּרַר הַדְּבָר שְׁמֵן הַמְּכָה הוּא בָּא א"כ אַמְאִי כְּתַב הָרֵשָׁב"א וּפְסַק הַמְּחַבֵּר לְקַמְן סְעִיף ה' דָּאֵם יֵשׁ עֲלֵיהֶם שׁוּם לְחִלוּת דָּם טְמֵאָה וְכֵן הוּא בְּהַדְּיָא בִּירוּשְׁלַמִי דְּפִירְקִין וְאַמְאִי נִימָא כִּינּוּן דְּלֹא נְמוּחוּ וְנָדָא מִן הַמְּכָה בָּא שְׂאֵף הֵדָם מִן הַמְּכָה הוּא וּמַש"ש בַּט"ז ס"ק ז' דְּהִינּוּ טַעְמָא דְּכִינּוּן דִּישׁ דָּם מוֹכַח דְּגַם הִנְהוּ הֵם דָּם לִיתָא דְּדִין זֶה הוּא מְהַרְשָׁב"א וְשֵׁם הַטַּעַם מְשׁוּם דְּמַטְמָא בַּכ"ש יַע"ש וְצ"ל דְּכִינּוּן דְּקְלִיפּוֹת מְגַלְדֵי הַמְּכָה הֵם וְאִז כְּבָר נְתַרְפָּאָה הַמְּכָה וְאֵינָה מוֹצִיאָה דָּם אַח"כ מְצֵאֲתִי שַׁכ"כ אִמ"ו הַגָּאוֹן בְּתִשְׁוִי שַׁב"י וְעֵינּוּ בְּשׁוֹ"ת מְהַרִּי"ק סִי קנ"ט שַׁכ"ב בְּפִשְׁטוֹת דְּמַשְׁמַע

מסוגל זה דסמכין על הרופאים הביאו הב"י לקמן סי' קצ"ט ע"ש: (ו) ואם מען בצפון.

נ"ל שמניח הקליפות על צפון וממען בצפון שפידו השני זו היא מיעוה ע"י הדחק: במשנה דר"פ המפלת איתא הכי המפלת כמין קליפה כמין שערה כמין עפר כמין יבחושין אדומים תטיל למים וכו' ופי' הרשב"א בתה"ק סוף ש"ד כמין עפר ר"ל כמין דבר שהוא נפרד כעפר וכל הפוסקים הביאו המשנה כצורתה רק הטור בסי' זה השמיט כמין עפר ואחריו נמשך המחבר בש"ע פאן וצ"ע ובשלמא על הטור י"ל דס"ל דכ"ש הוא מן אינה דחשיב שהם ברירה ממש ואפ"ה בעי שריה מכ"ש כמין עפר דלאו ברירה ממש הוא וכמו שהק' בירושלמי התם ועפר ברירה הוא בתמיה ומשני אין אפי' עפר וכו' ע"ש אלמא דעפר לא דמיא כ"כ לברירה וכ"ש הוא מאינה דחשיב ואי דקשיא דה"ל לאשמעין דאפילו עפר שאינו דומה כ"כ לברירה דאפ"ה אם לא נימוח טהורה ז"א דאין זה חידוש דהא ס"ל להטור דאפי' חתיכת דם ממש אם לא נימוח טהור ומה"ת יגרע כמין עפר בזה אבל המחבר שהביא דעת הרשב"א בסתם דל"מ בחתיכת דם שריה ושיטת הטור הביא בשם י"א קשה דלא ה"ל להשמיט כמין עפר דבזה מהני לכ"ע שריה מבני מוהר"מ ואין להקשות על הטור דלמה תני המתני' עפר הלא כ"ש הוא מאינה י"ל דלהכי נקט ליה לאשמעין דין זה דאפילו מידי דלא הוי צורת ברירה אפ"ה אם לא נימוח טהור דדם יבש אם לא נימוח טהור אבל הטור שכ' דין זה דדם יבש דטהור בהדיא לא הנה צריף לכתוב עפר וכנ"ל: (ז) באשה שיש לה נסת.

עיין ש"ף ובספר מנ"י כתב דהרמ"א קאי אמ"ש דאם בדקה ג"פ ולא נימוחו דא"צ בדיקה אהא כתב דמ"מ בשעת נסתה אינו מועיל מה שפדקה כפר שלש פעמים ולא נימוחו אלא צריף שתטיל גם עכשיו למים פיון שהוא בשעת נסתה לא תסמוך על בדיקה ראשונה עכ"ד ונראה מלשון הרמ"א דהא דמהני בדיקה ג"פ ולא נימוחו דוקא כשפדקה כל מה שראתה ולא נימוחו אבל ל"מ בדיקה במקצת מה שראתה וכן נראה מפסקי מהרא"י סי' מ"ז שכ' שם וז"ל ועוד דלא נראה כלל דתועיל אם לא נימוחו פולן עכ"ל הלשון מגומגם ונראה דט"ס יש שם וכצ"ל דתועיל אם לא נבדקו פולן וכדברי הרמ"א כצ"ל ובאמת צל"ע פיון דמקצת לא נימוחו הרי נתברר שהוא ממכה ואמאי לא נתלה גם השאר דממכה אתיא מן הסתם אע"ג דלא נבדקו וגם מדכ' הרמ"א בתחלת דבריו וה"ה אם נתמעכו קצתן משמע דוקא בידוע שנתמעכו הא מסתמא שלא נבדקו טהורה וצ"ע: (ח) וי"א שגם לזה צ"ב.

והוא דעת הר"ן והרא"ש ובב"י כ' שהרי"ו כ' שהתוס' הסכים לדעה זו ובתוס' שלפנינו אין זכר מזה אמנם בחדושי ש"ס כתבתי דמוכח פן מדבריהם בד"ה אבל דם דרכיף וא"ת והא ד"ג נמי קתני לקמן וכו' ועיין מהר"ש"א פנונתם ואי ס"ד דס"ל לתוספות כשיטת הרשב"א דוהרשב"א שדוקא היכא דצורתו מוכיח דבריה הוא מהני שריה מעל"ע א"כ מאי מתרצים התוספות דהתם מיירי בדם נדה שנפל על הכבד כו' אפתי קשה במפלת חתיכה אדומה דקיי"ל דטמאה אע"פ שאינה נימוחה במעל"ע וא"כ הא איכא דם שלא נימוח במעל"ע ואמאי מהני הקא במעל"ע וא"ל דש"ה דאיכא צורת ברירה עליהן וכיון דרוב פעמים נימוח במעל"ע תלינן במצוי דמסתמא ברירה הוא משא"כ היכא דליכא

למיתלי בבריה ע"כ דדם הוא ונתקשה ביותר דא"כ מעיקרא לא מקשי מידי וה"ל לתרץ דש"ה דצורתו מוכיח משא"כ במתני' דלקמן א"ו דס"ל להתוס' פשיטת הרנ"ה והרא"ש: בתשובת ב"י סימן קכ"ז כתב דאשה שראתה קרטין ונאבדו בלא בדיקה אם נמוחו או לאו דמותר מטעם ס"ס ספק אם הוא אדום או לאו ואת"ל שהיא אדום שמה לא היה נמוח ואע"ג שהאשה אומרת שראתה קודם שנאבדה והיא אדום מ"מ פינון שיש מראה אדום שהיא טהור אלא שאין אנו בקיאים חשוב ספקא וכמ"ש הרא"ש פ' כה"י ונ"ל ובדורות הללו אין בקי לראות בדמים לשעון על חכמתו ולהפליא בין דם לדם ואפי' בימי חכמי התלמוד היו מן החכמים נמנעים לראות דמים כ"ש האידנא שאין לטהר שום דם ומראה אדמומית כו' א"כ בנ"ד הוי ס"ס וכו' ואף דהוי ספק חסרון ידיעה מפל מקום הוי ס"ס תדע שהרי כתב הרמ"א דספק מן המקור ספק מן הצדדים הוי ס"ס אע"ג דהוי ספק חסרון ידיעה ועוד דבתשובת מ"ב סימן נ' כתב דגבי ס"ס אינו מזיק חסרון ידיעה והש"ך סי' ק"י חלק עליו ואין דבריו נראין וכו' עכ"ד ולשיטתו בלא"ה לק"מ מהא דספק חסרון ידיעה שהרי הוכיח הט"ז בי"ד סימן צ"ח ס"ק ו' דדוקא היכא דיש חסרון ידיעה ליחידים אבל לאחרים יוכל להתברר הוא דלא מיקרי ספק אבל היכא דהוי חסרון ידיעה לכל הדור לא מיקרי חסרון ידיעה ונכנס בגדר הספק ואם כן בנ"ד שאפילו בימי חכמי התלמוד נתמעט הבקיאיות ובדורנו אין הפרה משום אדם להפליא בין דם לדם אם כן נכנס לגדר הספקיות אף מ"ש דהוי ס"ס אם יש לו מראה טמא או לאו את"ל שהיה לו מראה טמא שמה לא נמוח לע"ד אין זה ס"ס דהכל משם אחד הוא ולא הוי אלא חד ספקא אם הוא ד"נ או לאו דהספק הראשון אם היה לו מראה טמא או לאו ואם כן הך ספקא הוא אי הוי ד"נ או לאו וגם בספק שמה נמוח או לאו נמי הך שם הוא דאי לא נמוח אמרינן דאין זה ד"נ אלא בריה הוא וכמ"ש הש"ך בסימן קפ"ז ס"ק כ"ב וכאן אין הספק האחרון מתיר יותר מן הראשון ולא שייך התירוץ שכתבתי לעיל בשם הגאון מהו צ"ה זצ"ל אקו' הש"ך בסימן קפ"ו (ואחר זה ראיתי שאפשר לומר גם כן תי' הנ"ל ומיהו תי' הגאון צ"ע לדינא לדין דלית לן טהרות) גם מה שהיא עושה לספק אם יש לו מראה טומאה או לאו תלי' בפלוגתא דהראב"ד בס' בעל הנפש והרנ"ה ז"ל בהשגותיו דהראב"ד ס"ל דרוב דמים טמאה ותלינן מן הסתם שהוא דם טמא ואפילו לקולא תלינן שהוא דם טמא מפל שכן להחמיר דתלינן בדם טמא ומביא ראיה מהא דאמרינן במכילתין דף כ"א גבי קשתה ב' ולשלישי הפילה וא"י מה הפילה כו' דר"י ס"ל א"א לפתיחת הקבר בלא דם מש"ה אית ליה מביאה קרבן ונאכל ואמאי מביאה קרבן ונאכל דאע"ג דס"ל א"א לפתיחת הקבר בלא דם מ"מ מאן נימא לן דהיה דם טמא דלמא דם טהור הוא א"ו דאזלינן בתר רוב דמים באשה שהוא דם טמא והרנ"ה חלק עליו וכתב שאין ראית הראב"ד ראיה דכי אמרינן א"א לפה"ק בלא דם דם טמא קאמרינן וע"ש שמביא ראיות להיפך דלא אמרינן רוב דם באשה ד"ט הוא וא"כ לדעת הראב"ד אין להכניס זה בגדר הספק דדלמא דם טהור הוא פינון דרוב דמים טמאים באשה אזלינן בתר רובא וכמ"ש הש"ך בי"ד סימן נ"ג ס"ק י"ד בשם הב"ח וז"ל כל מאי דמכשירין מטעם ס"ס היינו היכא דאיסור והיתר שוין אבל היכא דאיכא למיתלי באיסור טפי מבהיתר תלינן לחומרא אבל לדעת הרנ"ה מקרי שפיר ספקא: ומיהו מאי שמביא הרנ"ה ז"ל ראיה לדבריו מדלא מנה רבי יוחנן הך דרוב דמים טמאים באשה באותן מקומות שהלכו חכמים אחר הרוב

א"ו דאין זה רנבא ע"ש אפשר לךחות למ"ש התוספות במכילתין דף י"ח ע"ב ד"ה למעט רנבא כו' דלא מנה רבי יוחנן אלא מאי דלא הוי רנב גמור אבל מה שהווא רנב גמור לא מנה ולפ"ז יש לומר דמש"ה לא מנה ר"י להא דרנב דמים באשה טמאים לפי שהווא רנב גמור לשיטת הרמב"ד ז"ל וגם שאר ראיות שהביא הרנ"ה ז"ל יש לךחות יע"ש וא"ל אע"ג דרנב דמים באשה טמאים היינו היכא דחזי' פדרה שרגילות לראות משא"כ היכא דחזי' קרטין קרטין שאין דרה הנשים לראות פן לא אמרינו דתלינו ברנבא וכה"ג פתב שם בתשובה הנ"ל על ענין אחר ז"א דהא בר"פ המפלת סבר ר"י לאוקמא פלוגתא דר"י ורנבן בהמפלת חתיכה דמיגרי בשהפילה וא"י מה הפילה דר"י סבר זיל פתר רנב חתיכות ורנב חתיכות של ד' מיני דמים ורנבן פליגי עליה וס"ל דלא אמרינו ר"ח של ד' מיני דמים ולבסוף איתותב רבי יוחנן ומוקמינו ליה בפלוגתא אחריתא עכ"פ חזינן דס"ל לר"י אליבא דר"י דאזלינו פתר רנבא אפילו במפלת חתיכה שאין רגילות לראות בכף ואפילו הכי אמרינו זיל פתר רנב ובע"ג דרנבן פליגי עליה מ"מ כ"ז למאי דס"ד אבל למאי דמסקינן ומוקמינן ליה בפלוגתא אחריתא י"ל דכ"ע ס"ל דאפילו בא"י מאי הפילה דאמרינו רנב חתיכות מד' מיני דמים ובע"ג דא"ל נמי איפכא דלמסקנא לכ"ע לא אמרינו רנב חתיכות של ד' מיני דמים מ"מ אין זה מוכרח ומנ"ל להקל אף פבר פתבתי לעיל בסימן קפ"ג דדברי הש"ך אינו מוכרחים והבאתי ראיה מתוס' ומהריב"ש דהוי ס"ס אפילו היכא דאיכא למיתלי באיסור טפי יע"ש ועכ"ז אין זה ס"ס משום דהוי הפל משם אחד אם ד"נ הוא או לאו וכמש"ל ועיין מ"ש סימן קפ"ז מיהו בתוס' דף ס"ב ד"ה הטבילו ועשו ע"ג טהרות נראה מדבריהם דכה"ג ס"ס הוא דהא ספק צבע וספק דם מעלמא נמי שם אחד הוא ועיין ס"ס ק"ץ מ"ש בזה: ואגב ראיתי להזכיר מ"ש בס' תב"ש ב"ד סימן ל"ח לענין ריאה שיש לה מראה שחורה אף שאינה שחורה כדיו שיש להקל דאע"ג דגבי גדה אמרינו פל מראה שחורה אסורה דאנו לא בקיאים היינו משום דאיסור פרת ותו דלפעמים מסור הוא לנשים רק היכא דשחור הוא פזפת יש להחמיר אבל בדיקה מנה יש להקל עכ"ד מה שכתב לחלק בין איסור פרת לאיסור לאו עיין בתה"ד סימן ר"ן שכתב להוכיח מסוגיא דמס' יבמות דאין לחלק בזה ומ"ש דשאני ד"נ דהחמירו משום דלפעמים אסור לנשים הא ליתא דמעולם לא היתה הוראה זו מסורה לנשים רק לחכמים הבקיאים ומשום שנתמעט הלכות החמירו שלא לפלא בין דם לדם אפילו לחכמים וכמ"ש הרא"ש ז"ל בפ' כה"י וכ"כ בתשובת ח"צ סימן מ"ו וז"ל ועל פיוצא בזו נאמר עדות מסורה לב"ד ואין בנות ישראל מורות לעצמן אלא לחכם עכ"ל: קפט (א) לשעות ולא לזמנים.

דין זה הוא מהרמב"ד בס' בעה"נ וז"ל שאם קבעה וסת בשעה מיוחדת כגון שכל פעם שהיא רואה אינה רואה אלא באותה שעה ביום או בלילה כמו בחצי היום או בחצי הלילה אלא שאין לה יום קבוע לראייתה מש"ה תמיד היא חוששת לאותה שעה בכל יום או בכל לילה וכן הבין הרנ"ה בהשגות וכן מוכח מן הראיה שהביא ממתני' דפ' האשה ועוד הביא ראיה לדיון זה מהא דאי' פ' התינוקת שהיא אתתא דכל דהוה סלקא מטבילת מצנה הוי חזינא דמא ואתא לקמיה דר"י וא"ל שמה דימת עירך עלתה בך לכי והפעלי ע"ג הנדה והא התיב בין שהנה לה וסת בין שלא הנה לה יום טבילתה לא הנה יום קבוע פעמים מקדמת ופעמים מאחרת וביום טבילתה ה"ל שעת קבוע שפכל עת

שְׁהִיְתָה נִכְנָסֶת לְעִיר וְחִבְרוֹתֶיהָ מְרַגְּשׁוֹת בָּהּ הֵיטָה רוֹאָה וְאֵפ"כ לֹא חָשׂ ר"י בָּהּ אֶלָּא לְשַׁעֲתָה בְּלִבָּד דְּהֵינּוּ שְׁעַת פְּנִיסָתָהּ לְעִיר אֲבָל קוֹדֵם פְּנִיסָה לְעִיר הִתִּירָה ש"מ שְׂאֵם קִבְעָה וְסֵת לְשַׁעוֹת וְלֹא קִבְעָה וְסֵת לְיָמִים אֵינָה חוֹשֶׁשֶׁת אֶלָּא לְשַׁעֲתָה בְּלִבָּד עַכ"ל וְק"ל דְּמֵאֵי רְאִיָּה אֵיכָּא מִהֶתֵּם דַּש"ה דְּדִימַת עִירָה גְּרָמָה וְהוּי פְּנִיסַת הַקְּפִיצָה וְאֶכִּילוֹת שׁוּם וְאֶפִּילוּ אֵי גִימָא דְדָמִי לְנֶסֶת דְּפִיְהוּק נְמִי אֵינָה חוֹשֶׁשֶׁת אֶלָּא לְשַׁעֲתָה וְלֹא קוֹדֵם הַנֶּסֶת וְכַמְבֹּאֵר בְּסִימָן זֶה וְכ"כ הֶרְזַ"ה וְהֶרְמֵב"ן וְהֶר"ן בְּחֻדוֹשִׁים אֲבָל הַנֶּסֶת הַקְּבוע לְשַׁעָה בְּלֹא שׁוּם מְקָרִים שְׂאִירַע בְּגוּפָה י"ל דְּאֶסוּרָה כָּל הַיּוֹם וְנִרְאָה דַּס"ל לְהֶרְאָב"ד ז"ל מְדַקְאֵמֵר ר"י שְׂמָא דִּימַת עִירָה עֲלֵתָה בְּהַ מוֹכַח דְּלֹא קִים לִיה לר"י דְּדִימַת עִירָה גְּרָמָה אֶלָּא מְסַפְקָא לִיה מְדַקְאֵמֵר שְׂמָא וְכו' וְקָשְׂיָא אִיךָ הַקָּיִל ר"י מְסַפֵּק וְאֶפִּילוּ אֵי גִימָא דְנֶסֶתוֹת מְדַרְבְּנֵן לֹא הֵיָה לוֹ לְהַקָּל מְסַפְקָא לְכַתְּחִלָּה וְכַמֵּש"ל סְעִיף ז' ע"ש א"ו צ"ל שְׁהִיָּה לָהּ שְׁעָה קְבוע אֵימְתִי שְׁהִיְתָה נִכְנָסֶת לְעִיר וְכִיּוֹן שְׂלֵא הֵיָה לָהּ יוֹם קְבוע לֹא נֶאֱסָרָה אֶלָּא לְשַׁעֲתָה אֲבָל אֵי לֹא הֵיָה לָהּ שְׁעָה קְבוע הֵיְתָה אֶסוּרָה כָּל אוֹתָהּ עוֹנָה דְדִלְקָמָא הַטְּבִילָה גְּרָמָה אֲבָל כְּשֶׁרְאֵתָה בְּשַׁעָה קְבוע אֶפִּילוּ אֵי גִימָא דְטְבִילָה גְּרָמָה מ"מ פִּיּוֹן דְתַמִּיד הֵיְתָה חֲזִיָּא בְּשַׁעָה מִיּוֹתְדַת שְׂרִיָּא מְקוֹדֵם לְכֹן פִּיּוֹן דְאִין לָהּ יוֹם קְבוע לְכָף וּמִש"ה שְׂרִיָּא ר"י: וּמִכָּאֵן רְאִיָּה לַמ"ש בַּש"ע ס' קפ"ז דְאֵשְׁהָ שְׂרִיָּא פ"א בְּלִיל טְבִילָתָהּ שְׂצָרִיכָה לְפָרוֹשׁ מִבְּעֵלָה לִיל טְבִילָה אַחֲרַת דְכִיּוֹן שְׂאִין לָהּ שְׁעָה קְבוע אֶסוּרָה כָּל הָעוֹנָה וְכ"נ מְחֻדוֹשִׁי הֶרְמֵב"ן שְׂכ' וְז"ל וְה"ק לָהּ לָאו טְבִילָה גְּרָמָה לָהּ דְתִימְסָרִי אֶלָּא דִּימַת עִירָה גְּרָמָה לָהּ וּמִתְרַת אֵת ע"ג הַנֶּהָר עַכ"ל מִשְׁמַע דְאֵי הוּי טְבִילָה גְּרָמָה הֵיְתָה אֶסוּרָה אַע"פ שְׂלֵא הֵיָה לָהּ יוֹם קְבוע לְכָף וְכַמֵּש"ל אִיךָ אֵין זֶה רְאִיָּה מִשׁוּם דִּי"ל דְטְבִילָה הוּי כְּמוֹ קְפִיצָה וּבְעֵינֵן דְנֹקָא שְׁהִיָּהּ יוֹם קְבוע פִּיּוֹן דְמַחְמַת אֲנֹס הוּא וּמ"מ שְׂאִי הֶתֵּם שְׂאִירַע לָהּ כֹּן הַרְבֵּה פְּעָמִים דְכָל אֵימַת דְהִנּוּה סְלִקָא מְטְבִילַת מְצוּנָה הִנּוּה חֲזִיָּא דְמִים וְא"כ אֶפִּי אֵי גִימָא דְדְמִיָּא לְקְפִיצוֹת מ"מ הָא קִי"ל בְּקְפִיצוֹת גּוּפָה אִם אִירַע לָהּ כֹּן ג"פ דְחוֹשֶׁשֶׁת מִיהוּ אֲבָל מִשׁוּם פ"א י"ל דְאֵינָה חוֹשֶׁשֶׁת כְּמוֹ בְּנֶסֶת הַקְּפִיצוֹת וְע"ל סְעִיף י"ז מ"ש.

וּמ"ש הֶרְאָב"ד דְנֶסֶת הִנּוּה נֶעְקָר בְּשַׁעָה א' נִרְאָה דַּס"ל דְנֶסֶת הַקְּבוע לְשַׁעוֹת וְלֹא לְיָמִים דְמִיָּא לְנֶסֶת הַקְּפִיצוֹת שְׂאִינוּ נִקְבַּע אֶלָּא לְיָמִים קְבועִים וְאֶפ"ה כָּל שְׂרִיָּא כֹּן ג"פ חוֹשֶׁשֶׁת לָהּ פ"א וְנֶעְקָר בַּפ"א וְכַה"ג בְּנֶסֶת הַשַּׁעוֹת וְעֵינֵן מ"ש לְקַמְן בְּזוּה: (ב) פִּיּוֹן שְׁעָרָה עוֹנָתָה.

מ"ש בַּט"ז ס"ק ה' דְבְרִיּוֹ תְמוֹהִים דַּא"כ אִיךָ כ' הַמְּחַבֵּר נְעוֹנָה בִּינוּנִית שְׁהִיא לְלֵמ"ד יוֹם כו' בְּמֵאֵי מִיִּרִי אֵי שְׁהִיָּה לָהּ וְסֵת קְבוע אֶלָּא שְׁשִׁינָתָה עַכְשָׁיו בְּנֶסֶת חֲדָשָׁה וְלֹא קִבְעָה א"כ א"צ לְחוֹשׁ לְעוֹנָה בִּינוּנִית א"ו דְאִין לָהּ וְסֵת פְּלִל וְהֶדְרָא הַקו' לְזוֹכְתָא דְבִלֵּא"ה צָרִיכָה בְּדִיקָה לְפַמ"ש בַּסִּי קפ"ו וְכַה"ג הַקְּשִׁיטִי לְעֵיל עַל הַט"ז בַּסִּי קפ"ד מִיהוּ שְׂם כְּתִבְתִּי יָשׁוּב לְדְבָרִי אִיךָ לַמ"ש כָּאֵן לֹא שְׁיִיךָ הַיָּשׁוּב שְׂכַתְבְּתִי לְעֵיל וְעֵינֵן בַּש"ף בְּנִק"ה בַּמ"ש בְּזוּה וְגַם דְבָרִי דְחוּקִים: (ג) וְרִאֲתָה שְׁנִי לְסוּף ל'.

כ' בַּש"ף ס"ק ט' וְה"ה דְלִגָּה לְמַפְרַע וְכו' וְכ"מ בַּתוֹס' פ"ק דְנִגְדָה דְף י' ע"ב ד"ה פִּיחְתָה כו' עַכ"ל וְדְבָרִי תְמוֹהִים שְׂאִין מְדַבְּרֵי הַתוֹס' שׁוּם רְאִיָּה שְׁהַתוֹס' לֹא כְּתִבוּ דְבָרִיהֶם רַק עַל הוֹתִירָה וְנִרְאָה לְיִישָׁב שְׁהוֹכְחָתוּ מִדְכ' הַתוֹס' וְז"ל פִּירֵשׁ"י כְּגוֹן כו' לָאו דְוּוּקָא בְּעֵינֵן זֶה וְכו' עַכ"ל וְכִוּוּנָתָם דְמִיִּרִי שְׂלֵא הַשְׁוֵה דִּילוּגָה בְּעֵינֵן דְלֹא קִבְעָה וְסֵת וְאֵי ס"ד דְבִפִּיחְתָה לֹא קִבְעָה וְסֵת אֶפִּי הַשְׁוֵה לַפ"ז פְּחֻתָה מִיִּרִי אֶפִּי שְׁהַשְׁוֵה דְלוּגָה אֲבָל הוֹתִירָה

ע"כ דלא מיירי בענין שהשנה וא"כ לא הוי הותירה דומיא דפחתה דנה מיירי אפי' בהשנה נזה לא מיירי אלא בשלא השנה ומזה הוכיח הש"ך דגם בפחתה קבעה נסת בהשנה והשפא פולה בתדא גוונא מיירי בלא השנה ראיתה הן בפחתה והן בהותירה כנלע"ד ליישב דבריו ובס' בעה"נ מבואר להדיא פדברי הש"ך יע"ש: (ד) פיצד ראתה ג"פ בא' בשבת.

כ' הש"ך בשם הב"ח דמיירי שהיו הפלגות שנים ביניהם יע"ש וכ"כ בס' מנ"י ונ"ל ואין להקשות דא"כ מאי איצטריף לאשמעין כו' ת"ל דהא איפא נסת הפלגות שוין י"ל דאי משום נסת הפלגה הנה צריף ד' ראיות משא"כ אי נקבע לימי השבוע א"צ אלא ג' ראיות עכ"ל ועוד נ"מ טובא דבנסת הקבוע ליום השבוע אף אם ראתה בנתיים פ"א שלא באותו יום מ"מ לא בטלה הנסת בכף פדלקמן גבי נסת החדש וצריכה לחוש לאותו יום משא"כ בהפלגה פשראתה בנתיים בטלה הפלגה ראשונה וא"צ לחוש להפלגתה אלא מראיה אחרונה וכן אם עברה יום הפלגה ולא ראתה א"צ לחוש להפלגתה עד שתחזור ותראה משא"כ ביום הקבוע ליום ידוע אע"פ שעברה אותו יום ולא ראתה צריכה לחוש לימים הבאים כ"ז שלא נעקר ג"פ וכן נ"מ בעברו עליה ג' עונות ולא ראתה דבנסת הפלגה א"א לה לחזור לקביעות הראשון עד שתראה ב"פ פהפלגה שהיתה למודה לראות בו משא"כ בנסת ליום הקבוע דבראיה א' שתראה באותו יום שהיתה למודה לראות הדרה לקביעות הראשון וכדאי לקמן: והנה דין זה שאשה קובעת נסת לימי השבוע כתבו הרשב"א בשם חכמי הצרפתים ז"ל ולמדו בן מהא דאמר ר"א בפ"ק פגון דקפץ בחד בשבא וקפץ בחד בשבא ולחד בשבא אחרוני חזאי בלא קפיצה אלמא דלימי השבוע נקבע הנסת בג"פ עכ"ל ור"ל דאי מיירי בהפלגה ה"ל למנקט ד"פ חד בשבא מיהו מהתם לא מוכח אלא דקבעה נסת לימי השבוע בימים שוין מ"מ לא מוכח מהתם דקבעה נסת לימי השבוע אפי' לימים שאינן שוין דהיינו בדילוג אלא שהטור והמחבר הוסיפו מסברא דה"ה לימים שאינן שוין נמי קבעה נסת דדמי לקביעות הנסת בימי החדש וכי היכי דהתם קבעה נסת בדילוג הן להבא או למפרע כן נמי בקביעות נסת לימי השבוע אלא דקשיא טובא לפ"ז איף כ' הטור והמחבר לעיל בסעף ב' וז"ל פיצד קובעתו פגון שראתה ד"פ וביניהם ג' זמנים שוין פגון שראתה היום ולבסוף כ' יום פ"א וכו' דהא אם ראתה דרף משל ראיה ראשונה ביום א' נאח"פ לבסוף עשרים מראיה זו תחול הראיה ב' ביום שבת והראיה ג' תחול ביום ו' א"כ הרי קבעה בג' ראיות לימי השבוע בדילוג למפרע אליבא דרב ולמה צריף ד' ראיות בג' ראיות סגיא וכמ"ש הש"ך ס"ק ט' אפי' אי נימא דמ"ש ולבסוף ד' ראתה היינו עם מי הראיה נמי קשה דהא אם ראתה ד"מ ביום א' ולאחר זה ביום כ' עם יום הראיה תחול הראיה ב' ביום ו' נאח"פ הראיה ג' ביום כ' תחול ביום ד' שהוא נמי הפלגת ב' ימים ולרב קבעה נסת בג' ראיות כמו בנסת החדש ואיף סתם הטור והמחבר פאן דבעינו דוקא ד' ראיות נאפשר ליישב דודאי היכא דיש לפנינו ב' מיני נסתות הא הוא נסת השנה והשני הוא נסת הדילוג טפי איפא למיתלי ולומר דנסתות השנה: היא עיקר דהא מה"ט אמרינן דלנסתות הדילוג אינה חוששת עד שתקבענו וע"כ משום דלא שכיחי שתקבע האשה לנסתה בדילוג וה"ה היכא דאיפא למיתלי בהפלגה לא תלינן דהיום גורם וכ"ה להדיא בתה"א דף קס"ט ע"א גבי ראתה ט"ו לחדש זה י"ו לחדש זה י"ז לחדש זה וז"ל הלכך זו שדלגה פינון שאין בראיתה צד השנה לא בדילוג שנה ולא

בהפלגות שוות אַמְרִינֵן לִימֵי הַחֹדֶשׁ הִיא קוֹבַעַת וְלֹא בְּהַשְׁוֹנָא אֲלֵא בְּדִילוּג עַכ"ל אֶלְמָא הִיכָא דַּא"ל דְּנֹסַת הַשְּׁנָה הוּא אוֹ לְדִילוּג בְּהַפְלָגָה אַמְרִינֵן דְּלֹא לְיוֹם יָדוּעַ נְתַפְוֹנָה כ"א לְנֹסַת הַשְּׁנָה אוֹ לְדִילוּג בְּהַפְלָגָה וַא"כ ה"נ בְּרֵאֲתָה מִן כ' לכ' אַע"ג דְּלְדִילוּג קְבָעָה נֹסַת אֶלְיָבָא דְרַב מ"מ פִּינֹן שְׁאִין לְנוּ הוֹכְחָה דְּלְדִילוּג הַיּוֹם נְתַפְוֹנָה אַמְרִינֵן דְּלְנֹסַת הַפְּלָגָה נְתַפְוֹנָה וְנ"מ דְּאַחַר שְׁקָבָעָה בַּד"פ לְהַפְלָגָה שְׁנָה תוֹ א"צ לְחֹוֹשׁ דְּשְׁמָא לְדִילוּג הַיּוֹם קְבָעָה וַא"כ אִם רֵאֲתָה בֵּינְתֵימָן בְּטָלָה הַפְּלָגָתָה מִשָּׂא"כ אִם קְבָעָה לְיוֹם יָדוּעַ דְּאָז לֹא נְתַבְטַל הַנֹּסַת בְּמָה שְׁרֵאֲתָה בֵּינְתֵימָן וְכַה"ג רֵאֲתִי בַּס' כו"פ שְׁנַדְפַּס מְחַדָּשׁ וְכ"ש הִיכָא דְּאִיפָא תַרְתִּי וְנָה פְּשׁוּט: (ה) וּמִיָּהוּ אִם הִיָּה לָהּ נֹסַת.

עֵינֵן ש"ף ס"ק ח' מ"ש וְעֵינֵן בְּתוֹס' פ"ק דְּנִגְדָה דְּף ט' ע"ב ד"ה פְּחַתָּה דוֹק הֵיטֵב עַכ"ל וּלְפִי שְׁדַבְרֵי תוֹסְפוֹת סְתוּמִים וְצָרִיכִים בְּיָאוּר וְכָף נ"ל בְּיָאוּר לְדַבְרֵי תוֹס' דְּכָף הוּא דְלִמְאֵי דַס"ל בְּקוֹשְׁיֵיתִיָּה דְבָהָא פְּלִיגֵי רַב וְשְׁמוּאֵל דְרַב ס"ל דְבַג' רֵאֲיוֹת קְבָעָה נֹסַת לְדִילוּג אִפִּי' הִיכָא דְאִין רֵאֲיָה א' נִיכָר בִּימֵי הַחֹדֶשׁ וְאַהָא פְּלִיג שְׁמוּאֵל וְס"ל דְּלֹא קְבָעָה נֹסַת לְדִילוּג אֲלֵא בַּד' רֵאֲיוֹת וְכַגוֹן שְׁרֵאֲתָה הַיּוֹם וְלְבַסּוּף לְמ"ד וְל"א וְל"ב דְּאִיפָא אַרְבַּע רֵאֲיוֹת וְכֵן דַּעַת הָרֵא"ה בַּב"ה דְּלְרַב סָגִיא בַּג' רֵאֲיוֹת וְלְשְׁמוּאֵל דְּסָגִיא בַּד' רֵאֲיוֹת אִפִּי' הִיכָא דְלֹא רֵאֲתָה בִּימֵי הַחֹדֶשׁ נִיכָרִים יַע"ש וְאַהָא קָשָׁה לְהוּ אִפִּירֵשׁ"י דְלֹא אֲתִיָּא לָא פְּרַב וְלֹא פְּשְׁמוּאֵל דְּהָא הָכָא אִיפָא ד' רֵאֲיוֹת דְּהֵינְנוּ עִם הָרֵאֲיָה שְׁרֵאֲתָה קוֹנְדָם שְׁפִסְקָה מְלַרְאוֹת בְּעוֹנֹת גְּדוּלִים דְּוֹנְדָאי מְתַחֲשַׁב בְּהֵדְיָא דְאִי לֹא מְתַחֲשַׁב בְּהֵדְיָא א"כ אִפִּי' פִּינֹנָה נְמִי לִיפָא ג' הַפְּלָגוֹת בֵּינֵיהוּ וַא"כ לַכ"ע קְבָעָה נֹסַת וְע"ז כ' מִיָּהוּ לְמֵאֵי דַפִּי' הֵתָם דְּדוֹקָא לְרוּאָה בְּדִילוּג לִימֵי הַחֹדֶשׁ וְכו' דְּאָז אַף רֵאֲיָה א' נִיכָר לִימֵי הַחֹדֶשׁ וְגַם שְׁמוּאֵל מוֹדָה דְּרוּאָה לִימֵי הַחֹדֶשׁ נִיכָר הָרֵאֲיָה הָרֵאֲשׁוּנָה אֲלֵא דַס"ל דְּאַפִּי' הָכִי ל"מ פִּינֹן דְּלֹא בְּדִילוּג חֲזִיָּא וַא"כ אִם לֹא רֵאֲתָה לִימֵי הַחֹדֶשׁ אֲלֵא בַּכַּה"ג שְׁרֵאֲתָה הַיּוֹם וְאַח"פ לְסוּף לְמ"ד וְכו' לְרַב סָגִיא בַּד' רֵאֲיוֹת אֲבָל לְשְׁמוּאֵל בְּעֵי ה' רֵאֲיוֹת דְּהַפְּלָגָה רֵאֲשׁוּנָה לֹא מְתַחֲשַׁב בְּהֵדְיָהוּ פִּינֹן דְּלֹא בְּדִילוּג חֲזִיָּא מְעַתָּה נִיחָא פִּירֵשׁ"י דְּהָכָא אֶלְיָבָא דְּשְׁמוּאֵל דְּלְדִינְיָה לֹא קְבָעָה נֹסַת דְּהָכָא לִיכָא ה' רֵאֲיוֹת דְּהַפְּלָגָה אַחְרוּנָה שְׁהַפְּלִיגָה קוֹנְדָם שְׁפִסְקָה מְלַרְאוֹת הָרֵאֲיָה א' שְׁלֹ אוֹתָה הַפְּלָגָה לֹא מְתַחֲשַׁב בְּהֵדְיָא פִּינֹן דְּאִינָה שְׁנָה לְדִילוּג שְׁלֹ שְׁלֹשׁ עוֹנוֹת וּמְעַתָּה תְּבִין דְּבָרֵי הַשְּׁ"ף שְׁהוֹכִיחַ דְּאַפִּי' בְּלַמּוּדָה צָרִיף שְׁיִהְיָה שְׁנָה לְדִילוּג שְׁאַחְרֵיָּה וְנָה פְּוֹנְתוֹ ג"כ בַּס"ק ס"ח: הַרְמַב"ם ז"ל פְּסַק דַּאֲע"ג דְּשִׁנְתָּה מִן ט"ו לִי"ו וְאַח"כ לִי"ז וְלִי"ח צָרִיכָה לְחֹוֹשׁ מְכָאן וְאִילָף לִי"ח שְׁמָא תַקְבַּע נֹסַת לִי"ח וְהַש"ע הַשְּׁמִיט לְדַעַתוֹ: (ו) וַיֵּשׁ לְחֹוֹשׁ לְדַבְרֵיהֶם לְהַחְמִיר.

כ' הַב"ח דְּהֵינְנוּ לְחֹוֹשׁ לְחוּמְרָא זָה וְנָה הִבְיָאוּ הַשְּׁ"ף ס"ק י"ט מְזָה מוֹכַח דַּאֲע"ג דְּקִי"ל דְּנֹסְתוֹת דְּרַבְּנֵן לֹא אֲזַלִּינֵן מְסַפְקָא לְהַקְלִי וּבְזָה נִיחָא לַמ"ש לְעֵיל בְּרִישׁ הַסִּימָן דְּק' לִיָּה לְהָרֵאָב"ד ז"ל דְּכִינֹן דַּאֲר"י שְׁמָא דִּימַת עִירָף עֲלָתָה בְּדָ מְדַקְאֲמַר שְׁמָא אֶלְמָא דְּלֹא פְּסִיקָא לִיָּה הָף מְלַתָּא שְׁלֹא הִיָּה לוֹ לְהַקְלִי מְסַפְקָא אַע"ג דְּנֹסְתוֹת דְּרַבְּנֵן: (ז) רֵאֲתָה בַּא' בְּנִיסָן.

עֵינֵן ט"ז ס"ק י"א וְהַשְּׁ"ף בְּנִקָּה"כ הַשִּׁיג עָלָיו וּבְלֵא"ה הוּא סוּתֵר דְּבָרֵי עֲצָמוֹ לַמ"ש בַּס"ק י"ב: (ח) קְבָעָה לָהּ נֹסַת. כ' הַשְּׁ"ף בַּס"ק כ"ב וְז"ל וְכ"כ הָרֵאָב"ד בַּס' בַּעַה"נ בְּהֵדְיָא מְבִיאוּ ב"י דְּזָהוּ הֵנִי פְּנֹסַת הַסִּירוּג דְּסָגִיא כו' הוּא ט"ס וְצ"ל דְּזָהוּ פְּנֹסַת הַסִּדּוּר וְכ"כ בַּס' בַּעַה"נ אוֹ צ"ל פְּנֹסַת הַשְּׁנָה: (ט) לֹא קְבָעָה נֹסַת.

כ' הש"ף בס"ק כ"ג אפי' להיש מחמירין דבסעיף ז' וכו' הב"ח אפי' חזרה ונראתה י"ט בתמוז וכו' מיהו נראה פיון וכו' גם פאן יש לדקדק לפמ"ש הטור והמחבר לעיל סעיף ו' דקובעת אשה נסת בימי השבוע שוין ואינו שוין וא"כ בנדון פנה פפי מה שצ"ל הב"ח פסדר התדשים דניסן מלא ואיר חסר וכן לעולם א"כ דרף משל חל ט"ו בניסן בא' בשבת חל י"ו באיר בד' בשבת הרי ראיה שניה בדילוג ד' ימים בימי השבוע מן ראיה ראשונה שהיתה בא' בשבת וי"ח פסיון חל בשבת וא"כ הרי פאן ב' דלוגים מימי השבוע כ"א ד' יום ושלש ראיות וא"כ לרב קבעה נסת פמו בימי החודש דמ"ש ואיך כ' הש"ע דאינו קובעות נסת דהא לעיל סעיף ז' כ' שיש לחוש ולהחמיר נמי פרב א"ו דהש"ע לא מיירי פפי סדר הקביעות שלנו ועמש"ל בנה: (י) דילגה פעם א' או שתיים.

וכ' הש"ף ס"ק כ"ה וז"ל כ' הדרישה ס' י' י"ט ר"ל לרב פ"א ולשמואל ב"פ דאלו לרב אם ראתה היום ולסוף למ"ד ולסוף ל"א ולסוף ל"ב אף דאין פאן וכו' כצ"ל עוד שם כ' הש"ף נראה מדבריו דאף ביש לה נסת קבוע בט"ז לחדש ונראתה אח"פ וכו' וליתא דבהדיא משמע בש"ס גבי אמר לה רב למודה שאני דאפי' ביש לה נסת ליום ט"ז לחדש שדינו ליום ט"ז לנסת (שלפניו כצ"ל).

וכן פירש"י שם להדיא עכ"ל והנה לכאורה מסוגיא שם אין ראיה פלל דא"ל דהך פרייתא היתה למודה להיות רואה ליום חמשה עשר היינו יום ט"ו לטבילה מיירי וכמו שפי' שמואל למתני' דהכא היתה למודה להיות רואה יום ט"ו דבט"ו לטבילה מיירי פדלעיל דף ל"ט וכן פירש"י לקמן בסמוך אבל בראתה לימי החדש י"ל פסברת הדרישה דאפי' בלמודה מצטרפין הראיה א' מיהו נראה דמ"מ מוכח פדעת הש"ף דאין חילוק ולעולם בלמודה לא מצטרפין הראיה א' דהא ק' לדעת הפוסקים פרב א"כ לדידהו קשה דהא מפרייתא דראתה יום עשרים וא' וכו' מוכח פדשמואל וכדמסקינן בש"ס דיקא נמי וכו' ומה"ט הרמב"ם וסייעתו פסקו באמת פשמואל וצ"ל הנהו פוסקים דפסקו פרב ס"ל דלא דיוקא הוא וכמ"ש הרמ"ה ז"ל בית ז' ש"ג וז"ל האי דייקווא לטעמיה דשמואל היא דלית ליה פנסת דלוגין טעמא דלמודה שאני אבל לרב לאו דייקווא היא פלל דהא ראיה דיום כ' אינה מצטרפת בלמודה ולהכי לא תני לה ולאשמעינן היא גופא אתיא שלמודה שאני ולהכי הוא דשבק יום עשרים דמצטרף לראשונים וברייתא לרב בלמודה דכיון דליפא דייקווא דרינו לכללא דמילתא דקיי"ל הלכה פרב באיסורי עכ"ל הרי מוכח דאין לחלק בין הנה נסת קבוע לימי החדש או לאו שהרי הך פרייתא דראתה יום א' ועשרים נקט בהדיא בחדש ואפ"ה אמרינו לרב דלמודה שאני: (יא) נסת הסירוג.

כ' הש"ף בס"ק כ"ו מיהו בהנה לה נסת קודם לכן פגון שראתה בר"ח שבט ובר"ח אדר ובר"ח ניסן ושוב סירגה כו' משא"כ הכא עכ"ל ומדברי הרמב"ן בהדושו ס"פ האשה מוכח דס"ל דנדון פנה הוא אפעי' בש"ס בב"ק דף ל"ז ע"ב גבי שור שנגח שור שור שור חמור וגמל האי שור בתרא פתר שנוורי' שדינו ליה ואפתי לשנוורי' הוא דאייעד למידי אתרינא לא אייעד או דלמא האי שור בתרא פתר חמור וגמל שדינו ואייעד ליה לכולי מיניה וסלקא בתיקו לפ"ז בנ"ד באשה נמי ספק הוא דהיינו אפעי' הנ"ל אבל היכא דנגח שור ד"פ זא"ז ואח"פ חמור וגמל ודאי דשור בתרא פתר שנוורי' קמאי שדינו ליה פיון דכבר הוחזק לנגחו קודם השור בתרא מש"ה שדינו נ' פתר קמאי וכה"ג בנ"ד היכא

דְּרֵאָתָה ד' ר"ח זא"ז וְאֵת כ' רֵאָתָה ב"פ מְסִירוֹג שְׁדִינָן לְרֵאָיוֹת ר"ח בְּתָרָא בְּתָר רֵאָיוֹת ר"ח קִמְאֵי וְלֹא אִיתְחַזְקָה לְרֵאָוֹת בְּסִירוֹג יע"ש וּמִהֲתִימָא עַל הַש"ף אִיף כ' בְּפִשְׁטוֹת דְּרֵאָיוֹת ר"ח בְּתָר קִמְאֵי שְׁדִינָן לִיה דְּהָא הֵף אִיבְעִי נְשָׂאָר בְּתִיקוֹ וּכ"פ הֶרְמֵב"ם ו"ל בְּהִלְכוֹת נ"מ וְאוּלַי דַּעְתּוֹ פִּינָן שְׁפִן דְּרָף כָּל הַנְּשִׁים לְרֵאָוֹת מְחַדָּשׁ לְחַדָּשׁ וְאִפְּלוּ לְדַעַת הַש"ף דס"ל לְקַמְן בְּסִמּוּף דְּנֹסֶת הַחַדָּשׁ הִינּוּ עוֹנָה בִּינוּנִית שְׁפִן דְּרָף רֹב הַנְּשִׁים לְרֵאָוֹת מִש"ה טְפִי מְסַתְבֵּר לְמִינְשְׁדֵי רֵאָיוֹת ר"ח בְּתָרָא בְּתָר קִמְאֵי מִשָּׂא"כ בְּנִיחוֹת הַשׁוּר דְּלֹא מְסַתְבֵּר שְׁנַגַּח לְשׁוּרִים טְפִי מְשָׂאָר מִינִים מ"מ צ"ע אִיף כ' בְּפִשְׁטוֹת פִּן וְהִיָּה לוֹ לְפָרֵשׁ טַעְמוֹ וְעוֹד יֵשׁ לְיִישָׁב דַּעַת הַש"ף בְּפִנֵי אַחֲרִים אֵף סְתִימוֹת דְּבָרָיו ק' שְׁלֹא הִיָּה לוֹ לְכַתּוּב פִּן בְּפִשְׁטוֹת כ"א לְפָרֵשׁ וּלְחַלֵּק בֵּין גְּדוּן זֶה לְדִין הַשׁוּר וּצ"ע: (יב) הָאִשָּׁה שְׁרֵאָתָה וְסֹת הַחַדָּשׁ.

בְּש"ף סק"ל הָאָרִיף לְהוֹכִיחַ דַּעְוָנָה בִּינוּנִית הִינּוּ וְסֹת הַחַדָּשׁ יע"ש וְאִף לְדַעַת הַש"ף אִיף ע"כ צ"ל דְּחִילוּק יֵשׁ בֵּין עוֹנָה בִּינוּנִית לְנֹסֶת הַחַדָּשׁ דְּאֵלוּ בְּנֹסֶת הַחַדָּשׁ כ"ז שְׁלֹא נִקְבַּע וְעַבְרָא זְמַנּוֹ וְלֹא בְּדָקָה מְוַתְרַת בְּלֹא בְּדִיקָה וְאֵלוּ בַּעֲוָנָה בִּינוּנִית אֲסוּרָה עַד שְׁתַּבְּדוּק וּכְמ"ש הַמְּחַבֵּר לְעִיל ס' קפ"ד סְעִיף ט' וְסְעִיף י' וּבְסִי זֶה סְעִיף ד' וּמִשְׁפַּחַת לָהּ וְסֹת הַחַדָּשׁ בְּלֹא עוֹנָה בִּינוּנִית בְּכַה"ג שְׁפַתְבְּתִי בְּסִמּוּף פְּגוֹן שְׁרֵאָתָה בֵּא' בְּנִיסָן וּבְכ' בּוֹ דְּצָרִיכָה לְחוּשׁ בְּר"ח אִייר מְשׁוּם וְכְמ"ש פָּאן בַּה"ג אֶבְל מְשׁוּם עוֹנָה בִּינוּנִית א"צ לְחוּשׁ שְׁהָרִי רֵאָתָה גַם בְּכ' לְחַדָּשׁ וְאִינָה אֶלָּא י' יָמִים עַד ר"ח וְא"כ בְּגְדוּן פְּזָה אִם עַבְרָא ר"ח אִייר וְלֹא הֶרְגִּישָׁה וְלֹא בְּדָקָה מְוַתְרַת בְּלֹא בְּדִיקָה גַם א"צ לְשׁוֹאֲלָה וּכְמִבְּנָאָר שֵׁם וְכֹן אִיכָּא לְאִשְׁכּוּחֵי עוֹנָה בִּינוּנִית בְּלֹא וְסֹת הַחַדָּשׁ פְּגוֹן שְׁרֵאָתָה בְּר"ח נִיסָן ע"י אֲנֹס פְּגוֹן קְפִיצָה וְכַה"ג פְּגוֹן שְׁקִפְצָה בְּר"ח נִיסָן אוֹ צָרִיכָה לְחוּשׁ לְר"ח אִייר אִם קְפִיצָה בְּר"ח אִייר ג"כ וְכְמ"ש הַש"ף בְּסִי זֶה ס"ק מ"ח אֶבְל כָּל זְמַן שְׁלֹא קְפִיצָה בְּר"ח אִייר הִיָּתָה מְוַתְרַת לְשִׁמְשׁ מְחַמַּת וְסֹת הַחַדָּשׁ שְׁהָרִי לֹא רֵאָתָה בְּר"ח בְּנִיסָן אֶלָּא ע"י קְפִיצָה אֶבְל מְשׁוּם חֲשָׁשׁ דַּעְוָנָה בִּינוּנִית מ"מ אֲסוּרָה לְשִׁמְשׁ בְּר"ח אִייר דְּאוּלַי תִּרְאָה בְּלֹא קְפִיצָה מְשׁוּם עוֹנָה בִּינוּנִית וְכְמ"ש הַמְּחַבֵּר לְעִיל בְּסִי קפ"ד: וּלְפ"ז גְּתִינִישָׁב קו' עֲצוּמָה שֶׁהָק' בְּתִשׁוּבַת ח"צ סִימָן קי"ד עַל הַש"ף דְּלַדַּעְתּוֹ לְמָה לְמַד הֶרְשֵׁב"א ו"ל בְּתַה"א דָּף קס"ט דִּין וְסֹת הַחַדָּשׁ מְפִלּוּגְתָא דְּרַב וּשְׁמוּאֵל דס"פ הָאִשָּׁה וּכְשֶׁהוּא בָּא אֶצֶל חֲשִׁישַׁת עוֹנָה בִּינוּנִית דָּף קע"ד הַנְּצָרָף לְלַמְדוֹ מִפִּירֵשׁ"י אֵהֵיָּא מִימְרָא דְר"ל מְשִׁמִּי דְר"י נְשִׂאָה דְּבַפ' כ"ה וְלַדַּעַת הַש"ף דָּא וְדָא אַחַת הִיא וְלְמָה הַנְּצָרָף לְלַמְדוֹ מְשִׁנֵי מְקוּמוֹת בְּש"ס וּלְפַמ"ש לְק"מ דָּא ע"ג דְּתַרְנִייהוּ בְּיוֹמָא חֲדָא חֲיִינְשִׁינָן לְהוּ מ"מ אִיכָּא לְאִשְׁכּוּחֵי הָא בְּלֹא הָא וְגַם אִין דִּינָם שְׁוָה מִש"ה הַנְּצָרָף לְלַמְדוֹ כָּל חַד מְמַקּוּמוֹ וְחֲשָׁשׁ דְּכָל חֲדָא בְּאִפִּי נְפִישָׁה דְּנֹסֶת הַחַדָּשׁ טַעְמִי הוּא מְשׁוּם דְּשָׂמָא מִזַּל הַיּוֹם גּוֹרֵם מִש"ה אַע"ג דְּרֵאָתָה בְּנִתִּים אִינוּ מְזִיק וּמ"מ צָרִיכָה לְחוּשׁ לְאוֹתוֹ הַיּוֹם בְּחַדָּשׁ אֶבְל חֲשָׁשׁ דַּעְוָנָה בִּינוּנִית טַעְמִי דְּחִינְשִׁינָן לְפִי שְׁכָף דְּרָפִן שֶׁל הַנְּשִׁים לְהִתְמַלְאוֹת סְאָתָן מְקוֹר מְקוֹה הַדְּמִים שְׁלָה מל' יוֹם לל' יוֹם מִש"ה פְּשָׁרָתָה בְּנִתִּים לֹא חֲשָׁבִינָן לְעוֹנָה שְׁלָה אֶלָּא מִן הֶרְאִיָּה הַשְּׁנִיָּה שְׁכָף דְּרָפִן שֶׁל נְשִׁים לְהִתְמַלְאוֹת וְלְדַחוֹת הַמְּוַתְרֹת מל' יוֹם לל' יוֹם וְכְמ"ש הֶרְמֵב"ן ס"פ הָאִשָּׁה יע"ש וְכֹן נְמִי לְעַנְּנָן אִם רֵאָתָה רֵאָשׁוֹנָה מְחַמַּת הָאֲנֹס דָּא צ"ע לְחוּשׁ אֶלָּא עַד שְׁתַּבְּא הַיּוֹם עִם הָאֲנֹס מִשָּׂא"כ לְעַנְּנָן חֲשָׁשׁ דַּעְוָנָה בִּינוּנִית מ"מ צָרִיכָה לְחוּשׁ אִפִּי בְּלֹא הָאֲנֹס דְּשָׂמָא תִּרְאָה מְחַמַּת שְׁפִן דְּרָף רֹב הַנְּשִׁים לְרֵאָוֹת פִּן וְכַה"ל: וְעוֹד נ"ל דְּאִיכָּא נ"מ בֵּין חֲשָׁשׁ דַּעְוָנָה

בינונית ובין חששא דנסת החדש באשה שהיה לה נסת קבוע ואחר כך שינתה ונסתה ליום אחר דצריכה לחוש פ"א לאותה הפלגה ולאותו יום בחדש אבל לא מצינו דצריכה לחוש לעונה בינונית מאותה ראיה פ"ו דלא נעקר נסת הקבוע ולא מצינו דצריכה לחוש לעונה בינונית אלא באשה שאין לה נסת קבוע כלל וכ"מ מכל הפוסקים וכ"כ הט"ז סימן זה ס"ק ל"א אבל משום נסת החדש צריכה לחוש לאותו יום בחדש וכמבואר להדיא בפוסקים וכ"כ בס' כו"פ: ולפ"ז נראה להביא סיעתא לדעת הש"ך דעונה בינונית היינו לאותו יום בחדש בין מלא או חסר מסוגיא דס"פ האשה דמק' הש"ס התם לרב מברייתא דהיתה למודה להיות רואה יום חמשה עשר וכו' ומשני אמר לה רב למודה שאני ומק' דקארי ליה מאי קארי ליה ומשני איצטריקא ליה וכו' ויש להקשות מה מק' הש"ס הא אצטריף למיתני היתה למודה לפי מה שהקשה הרמב"ד ז"ל ונהיאו הרשב"א בס' תה"א דף קס"ט ע"א וכ"כ הרמב"ן בחדושי ונהר"ן ז"ל בשמו דה"ד אי בחדשים מלאים אין פאן דילוג אלא הפלגות שוות מן ל"ב לל"ב וכה"ג בחדשים פנלם חסרים אין פאן דילוג אלא הפלגה שנה מל"א לל"א ואי בחדשים פסדרן אחד מלא ואחד חסר אין דילוג שנה פיצד הרי שהתחילה לראות בט"ו בניסן שהוא מלא וחסרה וראתה בי"ו באייר ראיה זו להפלגת ל"ב ועוד חסרה וראתה לי"ז בסיני ונהרי ראיה זו לל"א שהרי אייר חסר ונמצא שלא דילגה אדרבה קרבה ראיתה וכן חסרה וראתה לי"ח בתמוז חסרה להפלגת ל"ב ולפיכך פירש הרמב"ד שפשמ שהאשה קובעת נסת להפלגות שוות כך היא קובעת בימי החדש פיצד ראתה ר"ח ור"ח קבעה לה נסת לר"ח ואע"פ שאין הפלגותיה שוות שהאחד מלא וא' חסר והלכך זו שדלגה פ"ו שאין בראיתה צד השנה לא בדילוג השנה ולא בהפלגות שנה אומרין לימי החדש היא קובעת לא בהשנאה אלא בדילוג עכ"ל אם פן לפ"ז הש"ס מייירי בחדשים פסדרן אחד מלא ואחד חסר פסדרן ואם פן אי לאו דתני היתה למודה וכו' ע"כ היה צריף למתני היתה רואה יום ט"ו ושינתה ליום ט"ו הומר יום ט"ו אסור י"ו והא ליתא דלא פסיקא ליה למתני הכי שהרי אם היה החדש ראשון חסר והחדש ב' מלא וא"כ פשראתה בי"ו לחדש השני הוא עד יום ט"ו לחדש השלישי שלשים יום וצריכה לחוש ביום ט"ו לחדש השלישי משום עונה בינונית ואיך אפשר למיתני הומר יום ט"ו.

לכך הוצרך לצייר בהיתה למודה לראות דאז א"צ לחוש לעונה בינונית פ"ו שלא נעקר הנסת הקבוע ואף אם נצייר שיהיה החדש הראשון מלא וא"כ החדש ב' הוא חסר וא"כ שפיר איכא למיתני קאסר י"ו והומר ט"ו שא"צ לחוש ליום ט"ו בחדש הג' אכתי איך היה מצי למיתני ראתה בי"ז הומר ט"ז שהרי אם החדש הראשון היה מלא והחדש השני חסר ואם פן חדש הג' מלא וקשתראה בי"ז נמצא, עד יום י"ו שפחדש הרביעי שלשים יום ונהרי היא צריכה לחוש לעונה בינונית ואיך אפשר למיתני הומר י"ו וכי"ן דלא פסיקא ליה למתני הכי מש"ה ניחא ליה לצייר בהיתה למודה דאז אינה צריכה לחוש לעונה בינונית כלל כ"ז שלא נעקרה א"ו פדעת הש"ך דעונה בינונית היינו נסת החדש בין מלא או חסר ומש"ה מק' הש"ס שפיר דקארי ליה מאי קארי ליה דלמאי דס"ד למה תני היתה למודה הגם שראתה זו אפשר לדחות דמ"מ מק' הש"ס שפיר משום דס"ל להש"ס דהך ברייתא דהיתה למודה לראות ליום ט"ו וכו' לאו לענן ימי החדש מייירי אלא בט"ו לטבילתה שהן כ"ב לראיתה מ"מ מנ"ל להקשות דהא איכא לאוקמי נמי דלימי החדש

מִיָּרִי הַבְּרִיָּתָא לְפִי הַס"ד דְּמַק' וְעוֹד דְּמוּכַח מִן הַב"י בְּרִישׁ סִימָן זַה ד"ה וְאַפִּילוּ קוּנְדָם
שְׁקַבְעָתוּ וְכו' דְּמַתְנִי דְּהֶכָּא מִיָּרִי בְּכָל גּוּוּנָא וְז"ל שֵׁם מְשֻׁנָּה בַּפ' הָאֵשָׁה שְׁעֵשְׂתָּה צְרָכֶיָּה
הֵיטָה לְמוּדָה לְהֵיטָה רוּאָה בְּיוֹם ט"ו וְכו' וּמִשְׁמַע דְּבֵין בְּנוֹסַת הַפְּלָגוֹת בֵּין בְּנוֹסַת הַיָּמִים
אִיָּרִי מַתְנִי וְלִפְיָךְ פְּתַב רַבִּינוּ וְכֵן בְּרֵאֵינִית הַיָּמִים שֶׁהוּא לְיָמִים יְדוּעִים בְּחֻדְשׁ וְכו' וְא"כ
מכ"ש בְּבְרִיָּתָא דְּמִיָּרִי בְּכָל גּוּוּנִי אֶפְיָלוּ בְּנוֹסַת הַחֻדְשׁ וְצָדְקוּ דְּבְרִינוּ וְסִיעֵתָא לְש"ף ז"ל
וְכֵן מוּכַח נְמִי מְדַבְּרִי הַש"ף ס"ק כ"ה דַּס"ל דְּהֵךְ בְּרִיָּתָא דְּהֵיטָה לְמוּדָה לְהֵיטָה רוּאָה
לְיוֹם ט"ו וְכו' מִיָּרִי נְמִי בְּנוֹסַת הַחֻדְשׁ וְכַמְש"ל וְק"ל: מִיָּהוּ ק' לַפ"ז עַל מ"ש הַש"ף
דְּמַה"ט לֹא פְתָבוּ הַפּוֹסְקִים דְּצָרִיכָה לְחוּשׁ לְעוֹנָה בִּינוּנִית מִשּׁוּם דְּכָבֵר פְתָבוּ דְּצָרִיכָה
לְחוּשׁ לְנוֹסַת הַחֻדְשׁ וְהִיא הִיא דַּז"א לַפְמ"ש דְּאַפְתִּי אִיפָּא נְפָקוּתָא רַבְתִּי לְדִינָא בִּינוּנִיָּהוּ:
אַמְנָם מַה שֶׁהָק' בְּתַשׁוּבַת ח"צ עַל הָא דְּמִיָּתִי הַש"ף רָאָה לְדַבְּרִי מְהַרְמַב"ם פ"ח מַה"א"ב
ד"ו דְּכַתְבַּב דְּכָל יוֹם שְׁרָאָתָה בּוּ חוּשְׁשֵׁת לְיוֹם הַבָּא שְׁלֹא תַחֲרִי וְלֹא הַזְפִּיר כָּלֵל לְחוּשׁ לְעוֹנָה
בִּינוּנִית וְע"ז הָק' דְּכִינּוּן דְּעִיקָר מְטָרִין שְׁל דִּין עוֹנָה בִּינוּנִית לְמַדּוּ הַפּוֹסְקִים מְהָא דַּר"ל
אַר"י נְשִׂיאָה דְּבַפ' כָּל הַיָּד וְאֵלוּ הַרְמַב"ם יֵשׁ לוֹ פִּירוּשׁ אַחַר ע"ש דְּלֹא כַפִּירֵשׁ"י וְהַרְ"ן
בְּחֻדְשִׁים וּבְהַלְכוּתוֹ לְהַרְי"ף וְכ"כ הַרְמַב"ן בְּחֻדְשִׁיו וְהַמ"מ שֵׁם דַּס"ל דְּמַה שְׁאַמַּר ר"ל
הֵתָם וְהוּא שְׁמַצָּאָה בְּתוֹךְ יָמֵי עוֹנָתָה הֵינּוּ לְאַפּוּקֵי יוֹם וְסִתָּה מִמֶּשׁ דְּה"א דְּכָבֵא מִן הַדְּרָךְ
הַקְּיָלוּ שֶׁא"צ לְחוּשׁ אִפִּי לְעוֹנַת הַנוֹסַת קַמ"ל דְּלֹא וְא"כ לְפִי הַרְמַב"ם אֵין לְנוּ רָאָה
דְּצָרִיכָה לְחוּשׁ לְעוֹנָה בִּינוּנִית וּמַש"ה הַשְּׁמִיט וּבְאַמְתָּ קוּשְׁיָא עֲצוּמָה הִיא וְתַמְיָה עַל הַש"ף
אִיָּה נְעֵלָם זַה מְמַנּוּ וְאַפְשָׁר דַּס"ל לְהַש"ף ז"ל דְּלֹא לְמַדּוּ הַפּוֹסְקִים לְדִינָא דְּעוֹנָה בִּינוּנִית
מְהָא דַּר"ל אֵלֹא מִשּׁוּם דְּמַהֲתָם מוּכַח דְּדִין עוֹנָה בִּינוּנִית יֵשׁ לָהּ דִּין נּוֹסַת קְבוּעָה בְּעֵבֶרָה
וְלֹא בְּדָקָה וְכַמְש"ל וּבְאַמְתָּ אַף בְּלֹא הָא דַּר"ל יֵשׁ לְנוּ לְלַמּוּד דְּצָרִיכָה לְחוּשׁ לְעוֹנָה
בִּינוּנִית מְהָא דְּאַמַּר פִּינּוּן שְׁפִסְקָה ג' עוֹנוֹת דַּא"ח לְנוֹסַת אֶלְמָא דְּדַרְךָ הָאֵשָׁה לְרֵאוֹת בְּעוֹנָה
בִּינוּנִית וְא"כ אֲמַאי לֹא תַחֲוֹשׁ לָהּ מִתַּחֲלָה וְלֹא הֵיךְ לְהֵם לְהַשְּׁמִיט א"ו דְּהֵינּוּ עוֹנָה בִּינוּנִית
וְהֵינּוּ נּוֹסַת הַחֻדְשׁ וּבְהַכִּי תַתִּישׁב מַה שֶׁהַקְּשִׁיתִי לְעֵיל דְּאַף לְדַעְתּוֹ אַפְתִּי קִשְׂיָא דַּה"ל
לְהַבִּיא דִּין עוֹנָה בִּינוּנִית דְּהָא אִיפָּא נְפָקוּתָא לְדִינָא דַּז"א דְּלְהַרְמַב"ם אֵין שׁוּם חִילּוּק
בִּינוּנִיָּהוּ אִיָּה מ"מ מַה שְׁפְתַב כֵּן הַש"ף עַל הַרְמַב"ן וְהַרְשָׁב"א וְהַטּוּר דְּמַש"ה הַשְּׁמִיטוּ
לְפַעְמִים דִּין עוֹנָה בִּינוּנִית קִשְׂיָא מַה שֶׁהַקְּשִׁיתִי לְעֵיל דְּלְפּוֹסְקִים אֵלוּ וְנֻדְּאֵי נְפָקוּתָא יֵשׁ
בֵּין עוֹנָה בִּינוּנִית לְנוֹסַת הַחֻדְשׁ וְלֹא ה"ל לְהַשְּׁמִיט וּמ"ש הַש"ף דְּמַה"ט פְתָבוּ הַפּוֹסְקִים
דְּשִׁלַּשׁ עוֹנוֹת הֵמָּה צ' יוֹם הֵינּוּ בַּג"ח מְלֵאִים וְלְדַעְתּוֹ צ"ל דְּהֵנָּהוּ צ' יוֹם הֵינּוּ מְלַבֵּד הַיּוֹם
שְׁרָאָתָה בּוּ דַּא"כ אֵין פָּאן ג' הַפְּסָקוֹת אוֹ דְּפִירוּשׁוֹ דְּבַהֲנָהוּ צ' יוֹם לֹא רָאָתָה בְּהֵם כָּלֵל
נְעַם יוֹם שְׁרָאָתָה בּוּ הוּא צ"א יוֹם וְשִׁפִּיר יֵשׁ ג' הַפְּסָקוֹת: מִיָּהוּ דְּבְרִי רַש"י בַּפ"ק דְּנֻדְּאָה
דְּרַף ט' ע"ב ד"ה בְּשִׁפְנוּנָה שֶׁכ' וְז"ל שְׁרָאָתָה ג' רָאִיוֹת בְּתַשְׁעִים יוֹם אוֹ בְּיוֹם תַּשְׁעִים וְא'
עכ"ל קִשְׂיָה לְהַבִּין דְּאֵי בְּרָאָתָה בְּיוֹם תַּשְׁעִים א"כ לֹא הֵנָּה ג' הַפְּסָקוֹת וְאַמַּאי אֲמַרִּינוּ דִּיָּה
שְׁעֵתָה בְּרָאָה א' וּב' וּמִיָּהוּ לְדְבְרֵי הַח"צ נִיחָא קִצַּת דְּבִלֵּא"ה דִּי בַּפ"ח יוֹם וְלֹא נִקְטַט צ'
יוֹם אֵלֹא שֶׁהוּא מְסַפֵּר הַשְּׁלָם וְל"ד הוּא וְעִדְיָן צ"ע וּמ"ש הַש"ף ז"ל וְרָאָה בְּרוּרָה
לְדְבְרֵי מְמַאי דְּכ' הַפּוֹסְקִים וְכו' וְהַרְמַב"ם פ"ד מְהַלְכוֹת מו"מ כ' דַּג' עוֹנוֹת הֵינּוּ ג"ח וְכו'
יֵשׁ לְדַחּוֹת דְּהַרְמַב"ם לְשִׁטְתּוֹ דַּס"ל דְּאֵין לְעוֹנָה בִּינוּנִית שׁוּם מְקוּר בְּש"ס מַש"ה ס"ל
דַּג' עוֹנוֹת הֵינּוּ נּוֹסַת הַחֻדְשׁ אֶבֶל לְדִינּוֹ דַּס"ל כַּפִּירֵשׁ"י בְּהָא דַּרִּי"נ מְשַׁמְיָה דַּרִּי"נ י"ל
עוֹנָה בִּינוּנִית לְחוּד נּוֹסַת הַחֻדְשׁ לְחוּד וּמ"ש הַש"ף דְּהָא דְּכַתִּיב מִכֵּן חֻדְשׁ הֵינּוּ כ"ט י"ב

תשצ"ג כ"כ ג"כ בי"ד והן הן דברי הב"ח שם בתשובותיו ומה שהשיג ע"ז בח"צ מדברי תוס' דסנהדרין וגמ' דר"ה ומס' מגילה פבר הרגיש בזה במ"א סי' של"ט סק"ה: (יג) ל"א באייר מפני ר"ח ניסן.

כ' בט"ז ס"ק ח"י פשוט שגם פאן וכו' ומו"ח ז"ל פתב פאן מדלא נקט אלא א' באייר וכו' ולא ידעתי למה יסתור דברי עצמו שכ' לעיל ראתה לר"ח ניסן חוששת בר"ח אייר והיננו לב' ימי ר"ח כמ"ש הוא בעצמו עכ"ל ולק"מ דדברי הב"ח נכונים דבשלמא בראתה לר"ח ניסן חוששת לב' ימים דר"ח אייר דביום הראשון חוששת משום עונה בינונית וביום ב' דר"ח משום שגמא תקבע ע נסת לר"ח אבל בדין זה שראתה בא' בניסן ובכ' בו אינה חוששת אלא לב' דר"ח אייר משום ראיתיה דר"ח ניסן אבל ביום ראשון דר"ח אייר א"צ לחוש משום עונה בינונית דהא פבר חזיא ביום כ' ניסן וא"כ מן כ' ניסן ועד ר"ח אייר אינה אלא הפלגה דעשרה ימים ועונה בינונית הוא ליום ל' וא"כ מה"ת לחוש ליום א' דר"ח אייר נהרי הב"ח ס"ל לקמן בראתה בר"ח אייר דא"צ לחוש לט' בו משום הפלגת כ' לפי שפבר הפסיקה בראית הפלגת כ' וכמ"ש ג"כ הש"ך בשמו ס"ק ל"א וכמ"ש לענין עונה בינונית ופשוט הוא: (יד) ראתה בא' באייר או לא ראתה חוששת לט' באייר.

בש"ך ס"ק ל"א הספיק עם הב"ח ופרישה דאם ראתה בר"ח אייר א"צ לחוש לט' בו משום הפלגת כ' דנתבטל ע"י ראית ר"ח ואין פאן הפלגת כ' אלא הפלגת י"ב ובט"ז הספיק לדעת הרב בד"מ ובהגה"ה פאן דלעולם חוששת לט' בו ולכאורה הנה נראה להביא ראיה לדברי הט"ז מהא דגרסי בגמרא דף ס"ד ע"א אמר רב פפא לא אמרו אלא למקבעה אבל למיחוש וכו' מאי קמ"ל תנינא היתה למודה וכו' אי מהתם ה"א ה"מ דקניימי בתוך ימי נדחה וכו' ופירש"י ד"ה אימא לא תיחוש לה דכי מטיא טבילה אחריתא ותטבול יום עשרים והג"י במוהרמ"ל ז"ל דצ"ל ונגיע יום עשירי ויקשה ע"ז דהא פששנתה וראתה ביום י' אינה כ"א ש"י נגד יום וא"כ פשתטבול עתה ותגיע אח"כ יום עשירי לא קניימא בתוך י"א יום דהא קיי"ל אין זיבה בלא נדה וכ' וצ"ח לפירש דר"ל שהקדימה ליום עשירי ושומרת יום פנגד יום וטבילה נאח"כ פששלמו ימי זיבה התחילו ימים הראוים לנדה ראתה ביום שהיתה למודה לראות ונעשית תחלה נדה וטבילה אחר ז' וכשיגיע יום עשירי לטבילתה אסור לשמש משום דחוששת לחזא זימנא שראתה פ"א ביום עשירי ולכך חוששת גם עתה עכ"ל ואפתי קשיא לדבריו דאמאי תיחוש ליום עשירי דהא פשראתה מתחלה ביום עשירי לטבילתה דהוא יום י"ז לראיתיה נאח"כ פשחזרה וראתה ביום שהיתה למודה לראות דהיננו ביום ט"ו לטבילה כ"ב לראיתיה שאינה אלא הפלגת ו' ימים עקרה לראית יו"ד א"ו צ"ל פדעת הט"ז דראיה שפנתים אינה מבטלת הפלגה ראשונה ומיהו אפשר לדחות דשאני התם דהיתה למודה מתחלה ליום ט"ו מש"ה לא הוי הפסקה וכה"ג כ' הש"ך בנק"ה לסתור דברי הט"ז מה שהביא ראיה לדבריו מתה"א אף עכ"ז דברי מוהרמ"ל מתנגדים לדברי ט"ז דלדעתו אינה חוששת ליום עשירי אלא מראיה שניה משא"כ לדעת הט"ז צריכה לחוש מן ראיה א' ששינתה ואין ראיה שפנתים מפסקת ואפשר דש"ה דימי נדה חלוקים מימי זיבה וא"צ לחוש אלא לעשירי דזיבה: אמנם מן מאור עינינו מהרש"א שם ראיה לדברי הש"ך שהקשה פן לדעת המפרשים פדברי מוהרמ"ל ז"ל וז"ל שם ועוד פיון דראתה אח"כ בלא הפלגת י"ז יום

הרי נעקרה ראית יום י"ז דבחדא זמנא מעקרא עכ"ד אלמא דס"ל דאפי' פשראטה אח"כ ליום הקבוע לה אפ"ה מבטלת הפלגה ראשונה כ"ש ראיה שאינה קבוע וכדעת הפרישה והש"ך והב"ח וכן הוא בפסק הקצור של הרא"ש בסוף מס' נדה שכ' שם סעיף ב' וז"ל ואם היתה רגילה לראות לל' יום ושינתה לעשרים יום פשיגיע יום עשרים תפרוש מבעלה וכו' ואם לא ראתה ליום עשרים פשיגיע יום שלשים דהיינו עוד עשרה ימים לאחר יום עשרים אז תפרוש מבעלה שזו נסת הקבוע לה וכו' ואם ראתה וכו' עכ"ל מדנקט הרא"ש ואם לא ראתה ליום עשרים ולא קאמר ראתה או לא ראתה ביום כ' לעולם צריכה לחוש ליום ל' דהיינו י' ימים אחר כ' א"ו פדעת הש"ך והב"ח ודוק ומדברי הראב"ד בס' בעה"נ נראה נמי פדעת הפרישה וב"ח ופ"ד שכ' בשער נסתות וז"ל עוד נאמר שאם לא הפסיקה לר"ח אייר עד שראתה בעשרים בניסן מדין הגמרא אינה חוששת לר"ח אייר מ"ט מפני שהוא תוף י"א יום של ראית כ' בניסן וכו' אבל היא חוששת להפלגת כ' כמו שהפליגה עכשיו נמצאת היא חוששת לט' באייר שהיא הפלגת עשרים יום לראית כ' בניסן וכו' ואם ראתה מקודם בר"ח שהוא יום י"ב לנדה של כ' בניסן אינה סותרת ולא עולה אלא היא חוששת ליל כ' באייר שהוא יום י"ב לראית נדה שראתה בט' בו והוא פגעני ראית ר"ח אייר שהיתה ביום י"ב לראית נדה שראתה כ' בניסן וכו' עכ"ל אלמא דוקא היכא דראתה בתוף ימי זיבת' הוא דאינה סותרת וכו' אבל היכא דראתה בינתיים בתוף ימי נדתה עקרה להפלגתה וכ"כ עוד שם וז"ל אם ראתה בר"ח ניסן וראתה עוד בעשרה בו הראיה הזאת השניה אינה ראיה לקביעת נסת ואינה לא סותרת ולא נעשית ראש וזנב וכו' עכ"ד ומוכח שם בהדיא דדוקא בכה"ג שראתה בינתיים בימי זיבה והואיל דאינה קובעת נסת בימי זיבה תלינן במקרה בעלמא והוי פאלו אינה ומש"ה אינה סותרת הפלגה ומנינן מראיה א' הא בעלמא סותרת הפלגה ראשונה ולא מנינן להפלגתה אלא מראיה ב' וכ"כ שם בהדיא לעיל מיניה וז"ל היכא דרגילה למחזי מט"ו לט"ו דכל חדא קיימא לחברתה בתוף ימי זיבתה רואין האמצעות פאלו אינן והשאר קובעת לה נסת מכ"ט לכ"ט דקיימי בהדדי בימי נדה עכ"ד.

הגם שהרז"ה בהשגות חולק עליו בזה מ"מ דעת הראב"ד כ' הוא שאין ראיות של ימי זיבה סותרות ודלא כמנ"י שכ' דמוכח מן ס' בעה"נ פדעת הט"ז וליתא אף מה שפירא מן הש"ך והמהרש"א שהבאתי לעיל דמה שראתה אח"כ בהפלגה אחרת מיקרי עקירה להפלגה ראשונה ושוב א"צ לחוש להפלגה ראשונה שלא היתה קבוע עיין מ"ש לקמן על דברי הש"ך ס"ק מ' דהא ליתא יע"ש: ויש לתמוה על הרמ"א שכ' בין ראתה בר"ח ובין לא ראתה כו' חוששת לט' באייר שהוא יום כ' וכו' ראתה בט' או לא ראתה חוששת לכ' וכו' דבראתה בר"ח אייר היתה צריכה לחוש גם לי"ב באייר שהיא הפלגה כמו שהוא הפלגה של ט' באייר מן ר"ח אייר וכמ"ש בס' בעה"נ שהבאתי לעיל וצ"ע ובס' כו"פ הרגיש ג"כ בזה: ועו"ק על הרמ"א שפסק דכיון שא' נקבע א"צ לחוש לשני שלא נקבע משמע אפילו ראתה ב"פ בר"ח ובכ' לחדש ואח"כ ראתה פעם ג' בר"ח פיון שנקבע ג"פ בר"ח שוב א"צ לחוש לכ' בחדש שעדיין לא נקבע ואמאי מ"ש מהא דכ' הטור לקמן סי' זה בראתה תוף ימי זיבה ממעין סתום פגון שראתה ב"פ בר"ח ובשלישי לה' לחדש ובר"ח דקבעה נסת לר"ח ואפ"ה צריכה לחוש לה' בחדש אע"פ שעדיין לא נקבע והוא

מן הַרְשָׁבָ"א כמ"ש הב"י בשם המ"מ וכ"כ הַרְאָב"ד בס' בעה"נ ע"ש ועיין פרישה מ"ש בְּזָה וְדוּק: (טו) רְאֵתָה ט"ו בְּנִיסָן.

כ' בַּשָּׁ"ךְ ס"ק ל"ב הוא דַּעַת הַרְבַּ בְּפִירוּשׁ דְּבַרֵי הַרְמַב"ן וְהוּא הַנִּכּוֹן אַע"פ שְׂאִין פֶּן דַּעַת הַב"י עכ"ל ובס' מנ"י כ' ע"ז וְלֹא מְצֵאתִי שׁוּם חֲלוּקֵי דַּעוֹת בְּזָה וְהוּא מְוַסְּכֵם מִפְּלֵ הַתְּרוּנִים כו' וְאוּלַי טְעוּת נִפְל בְּדַפּוּס עכ"ל וּלְפַעַם ד' גְּרָאָה פְּנוּנַת הַשָּׁ"ךְ פְּשׁוּט ד'ו"ל הַטּוֹר נֶסֶת הַדִּילוּג אֵינָה חוֹשֶׁשׁ' עַד שֶׁתִּקְבְּעֵנוּ פִּיצַד רְאֵתָה בֵּא' בְּנִיסָן וְלִסוּף עֲשָׂרִים חוֹשֶׁשׁת לְהַפְלֵגָה זֹ עֶבֶר יוֹם עֲשָׂרִים וְלֹא רְאֵתָה שׁוּב אֵינָה חוֹשֶׁשׁת פְּלוּם לְהַפְלֵג' דְּלִגָּה לְיוֹם כ"א חוֹשֶׁשׁת לְיוֹם כ"א הַגִּיעַ יוֹם כ"א וְלֹא רְאֵתָה מְוַתֶּרֶת לְשִׁמֵּשׁ דְּלִגָּה לְיוֹם כ"ב חוֹשֶׁשׁת לְיוֹם כ"ב הַגִּיעַ כ"ב וְלֹא רְאֵתָה מְוַתֶּרֶת לְשִׁמֵּשׁ אֵינְרַע לָהּ רְאֵתָה לְיוֹם כ"ג קִבְעָה נֶסֶת לְדִילוּג וְע"ז כ' הַב"י וּמ"ש דְּלִגָּה לְיוֹם כ"א הֵינְנוּ יוֹם כ"ח לְרְאֵתָה שְׁנֵיָה וּמ"ש חוֹשֶׁשׁת לְיוֹם כ"א פִּי חוֹשֶׁשׁת לְיוֹם כ"א לְרְאֵתָה שְׁלִישִׁי וּמ"ש הַגִּיעַ יוֹם כ"א וְלֹא רְאֵתָה מְוַתֶּרֶת לְשִׁמֵּשׁ פִּי הַגִּיעַ יוֹם כ"א לְרְאֵתָה ג' מְוַתֶּרֶת לְשִׁמֵּשׁ יוֹם כ"א וְאוֹתוֹ יוֹם דְּכִיּוֹן דְּנֶסֶת דְּיוֹם כ"א לֹא הִי קְבוּעַ נְעַקֵּר בִּפ"א עכ"ד וְעוֹד כ' שֵׁם וְז"ל הַגִּיעַ כ"ב וְלֹא רְאֵתָה וְכו' פִּי הַגִּיעַ כ"ב לְרְאֵתָה ד' וְלֹא רְאֵתָה מְוַתֶּרֶת לְשִׁמֵּשׁ בְּיוֹם כ"ב לְיוֹם זֶה שֶׁהִיא מ"ד לְרְאֵתָה ג' וְהַטַּעַם מִבְּנֵאֵר בְּסִמוּךְ בְּהַגִּיעַ כ"א וְלֹא רְאֵתָה עכ"ל וּדְבַרֵי תְּמוּהִים דְּמֵאֵי אֲרִיא בְּנֶסֶת הַדִּילוּג דְּאֵפִי בְּנֶסֶת הַשְּׁנָה דִּינָה הִכִּי דכ"ז שְׁלֹא נִקְבַּע נְעַקֵּר בִּפ"א וְכָל עֵינֵי חֲדוּשָׁא דְהַרְמַב"ן לֹא בָּא אֶלָּא לְהַשְׁמִיעֵנוּ דְּבִנְסַת הַסִּירוּג אֵינָה חוֹשֶׁשׁת לוֹ פֶּל זְמַן שְׁלֹא נִקְבַּע מִשָּׂא כ' בְּשָׂאֵר נֶסֶת וּלפ"ז הַב"י לֹא מֵיִרֵי מְזָה פְּלֵל בְּמָה שֶׁכ' פִּיצַד וְכו' וְגַם מָה שֶׁפִּי הַב"י דְּהַרְמַב"ן אֲתִי לְאֲשַׁמְעִינוּ דָּאֵם לֹא רְאֵתָה בְּיוֹם כ"א אוּ בְּיוֹם כ"ב שֶׁא"צ לְחוּשׁ לְיוֹם כ"ב אוּ כ"ב שֶׁהוּא יוֹם מ"ב אוּ מ"ד מְאוֹתוֹ יוֹם שְׁלֹא רְאֵתָה דְּהָא ג' כ' מִלְתָּא דְּפְּשִׁיטָא הוּא דְּהָא אֵין הַפְלֵגָה זֹ שְׁנָה לְהַפְלֵגָה קַמֵּייתָא הַגַּם דְּהַב"י לְשִׁיטְתִּיהָ אֲזִיל דַּס"ל דְּגַם זֶה מִקְרִי הַפְלֵגָה קַמֵּייתָא וְכִמוֹ שֶׁפִּירֵשׁ לְקַמֵּן דְּבַרֵי הַטּוֹר בַּמ"ש וְאֵם הַפְּסִיקָה וְלֹא רְאֵתָה וְכו' חֲזַרְהָ לְרֵאוֹת וְכו' וְעֵינֵי בַט"ז ס"ק ל"א מִפְּלֵ מְקוֹם לְשִׁיטוֹת שְׂאֵר הַפּוֹסְקִים דְּלֹא סְבִירָא לִיהָ הִכִּי א"א לְפָרֵשׁ פֶּן וְגַם הַקוֹ רֵאשׁוּנָה צ"ע דְּזֶה פְּשִׁיטָא הוּא דְּנְעַקֵּר בִּפ"א כ"ז שְׁלֹא קִבְעָה וְעֵינֵי חֲדוּשָׁא דִּידִיָּה דֵּא"צ לְחוּשׁ לְנֶסֶת הַסִּירוּג כ"ז שְׁלֹא נִקְבַּע אֲפִתִי לֹא אֲשַׁמְעִינוּ גַם פִּירוּשׁ הַב"ח דְּחֻסָּק יַע"ש אֶלָּא פִירוּשׁ דְּבַרֵי הַרְמַב"ן שְׁבִטוֹר פְּשׁוּטִים וְה"ק הַגִּיעַ יוֹם כ"א וְלֹא רְאֵתָה מְוַתֶּרֶת לְשִׁמֵּשׁ וּר"ל בְּיוֹם כ"ב דֵּא"צ לְחוּשׁ לְנֶסֶת הַדִּילוּג וְנִימָא פְּמוֹ דְּדִילְגָה פ"א מִן כ' לכ"א פֶּן עֲתָה נִיחֻשׁ שְׁתַּדְּלַג מִן כ"א לכ"ב מְשׁוּם דְּנֶסֶת הַדִּילוּג שְׂאֵנִי כ"ז שְׁלֹא נִקְבַּע אֵין חוֹשֶׁשִׁין וְכַה"ג הַפִּי בְּדִילְגָה לְיוֹם כ"ב וְכו' וְכֵן פִּי הַרְמַב"ן פְּאֵן לְדְּבַרֵי הַרְמַב"ן פְּמוֹ שְׁפִירֵשְׁתִּי אֶלָּא דֵּאִיהוּ נִקְט לְמִילְתִּיהָ בְּדִילְגָה מִן ט"ו לִי"ו וְהַרְמַב"ן נִקְט לְמִילְתִּיהָ בְּדִילוּג מִן כ' לכ"א וְהִיא אֶלָּא דְּעֵינֵי חֲדוּשִׁים שֶׁא"צ לְחוּשׁ לְדִילוּג כ"ז שְׁלֹא קִבְעָתוֹ אֲפִילוּ דִּילְגָה פְּעַם אוּ פְּעַמִּים וְכִמוֹ שֶׁכְּתַב הַרְמַב"ן בְּהַדְּיָא וְלִזָּה נִתְּפֹנִין הַשָּׁ"ךְ: (טז) חוֹשֶׁשׁת לט"ו בְּאֵיִר.

פְּתַב בַּשָּׁ"ךְ ס"ק ל"ג וּמְזָה רְאֵתָה לַמ"ש בַּס"ק ל' דְּנֶסֶת הַחֲדָשׁ הֵינְנוּ עוֹנָה בֵּינוּנִית עכ"ל מִיהוּ לַמ"ש בַּס"ק ל"ה וְז"ל וּלפ"ז מֵיִרֵי הֶכָּא בְּהִיָּה לָהּ נֶסֶת קְבוּעַ מְקוֹדֵם לְכֵן בַּט"ו לְחֲדָשׁ עכ"ל לפ"ז אֵין רְאֵתָה מְפֹאֵן דְּבְּהִיָּה לָהּ נֶסֶת קְבוּעַ לֹא מְצִינוּ שְׂצָרִיכָה לְחוּשׁ לְעוֹנָה בֵּינוּנִית אֶלָּא בְּאֲשֶׁה שְׂאִין לָהּ נֶסֶת פְּלֵל וְכַמ"ש לְעֵיל: (יז) י"א שְׁחוֹשֶׁשׁת לְדִילוּג.

בט"ז ס"ק כ"ד ר"ל דהרמב"ן אע"ג דכתבו משמו שפסק פשמואל מ"מ הרמב"ן עצמו
מחמיר להלכה פרב דג' ראיות סגי וכו' וא"ל ממ"ש הרמב"ן הביאו הטור אירע לה ראיה
ליום כ"ג וכו' ומשמע דבעינן ד' ראיות פשמואל י"ל דשם קאי לענין קולא שמפאן ואילך
לא תחוש אלא לדלוגה שאם נאמר שקבעה לה נסת הדילוג בג' ראיות הנה נמשך מזה
קולא שלא תחוש ליום כ"ב (וכצ"ל וכ"ג שכתב הוא ט"ס וצ"ל כ"א) עכ"ד ודבריו
תמוהים דלא מבעיא לפמ"ש לדעת הש"ך והרמ"א שפירשו דמ"ש הרמב"ן הגיע כ"ב
ולא ראיה דמותרת לשמש ר"ל דמותרת לשמש ביום כ"ג וא"צ לחוש לדלוג א"כ הרי
בהדיא שפסק פשמואל אפילו לקולא ואפילו לפירוש הב"י דמ"ש הגיע כ"ב ולא ראיה
מותרת לשמש היינו ביום מ"ד מ"מ מודה דבלא ראיה בכ"ב לראייתה רביעית דמותרת
לשמש ביום כ"ג דומיא דהגיע יום כ"א ולא ראיה דא"צ לחוש ליום כ"ב דהא לא
איתחזק אליבא דכ"ע ועוד דעיקר דינא אינו אלא הך מלתא דנסת הדילוג כ"ז שאינו
קבוע אינה חוששת לו כמו שמתחיל בזה ונ"ל נסת הדילוג א"א עד שתקבענו וע"ז קאמר
פיצד וכמ"ל בסמוך: (יח) וכן עיקר.

בש"ך ס"ק ל"ט כתב במ"מ וכו' עיין מש"ל סימן קפ"ד בזה: (יט) ואם לאחר ששינתה.
בש"ך ס"ק מ' השיג על המע"מ שפירש דהטור סובר דלאו דווקא וכו' ופירוש זה צ"ע
וע"ק דא"כ אפילו לא הנה קביעותא הא' בכ' עקרה נסת הל' דכינן שראתה אח"כ כ'
א"כ עקרה הפלגה ושינתה לכ' ואין צריך לחוש אלא להפלגת כ' וכדלעיל ס"ק ל"א וכו'
עכ"ד הנה כ"ז גרם לו שלא הנה לפניו הלכות נדה להרמב"ן ז"ל כי לא הנה נדפס בימיו
ונ"ל הרמב"ן בהלכותיו פ"ו עקירת הנסת פיצד היתה למודה לראות מד' לד' ושינתה
ולא ראיה ביום ד' וראיה ביום ל' זה נזה אסורים וכו' פשהיא חוששת לנסת הראשון
שהוא יום ד' אינה מונה מיום נסת הראשון כדי שתהא אסורה לי"א ימים מיום השנוי
אלא מאותו יום השנוי שהוא יום ל' מונה כ' אם ראיה בו חזר נסת הראשון למקומו
לעולם מאחר ראיה אחרונה מונין פשחונרה לראות ביום נסתה לד' אע"פ שחזר הנסת
למקומו יש שהורה שצריכה לחוש ליום ל' ממנו ויש שהורה שאינה חוששת פלום משעה
שחזר נסת הקבוע למקומו נעקר שאינו קבוע ולזה דעתי נוטה שאם אין אתה אומר פן
תהא אשה זו כל ימיה רואה מד' לד' ועדיין צריכה לחוש לשלשים עכ"ל הרי בהדיא
פפירוש המע"מ דהא התם מייירי בהפלגת ימים ולא לימי החדש וכמ"ש דמונה ד' מיום
ל' וכן ליום ל' למאן דחייש שמונה ממנו היינו מיום כ' וע"כ דלאו בימי החדש איירי
וע"כ דמייירי שאחר ששנתה פעמים ליום ל' ואח"ז קודם שהגיע ל' ראיה לד' דליבא
למימר דמייירי שפעם ג' לא ראיה ביום ל' אלא שאח"כ ראיה והפליגה לד' וכמ"ש
הש"ך דהא בהדיא כתב דמונה ד' מאותו יום השנוי שהוא יום ל' אלמא דמייירי שראתה
בכ' אחר שראתה בלמ"ד השניה ועוד דאי מייירי שלא ראיה בלמ"ד השלישי ואח"כ
ראתה והפליגה לד' דא"כ מ"ט דמ"ד דצריכה לחוש ליום ל' דהא פנין דלא ראיה ל' בל'
השלישי כפר נעקרה ראיות ל' דבחדא זקמנא מייעקר א"ו דמייירי כמ"ש המע"מ דאחר
ראיית יום למ"ד השלישי הפליגה לד' ואפילו הכא דוקא הואיל וראתה בקביעות הראשון
הוא דמיעקר יום ל' הא לא"ה לא מייעקרום ל' אע"פ שקבעה ראיתה בנתיים והוא
פדעת הרמ"א וט"ז שס"ל הכי ודלא כהש"ך ומהרש"א שהבאתי לעיל מיהו מה דס"ל
להרמ"א וט"ז דמנינו להפלגתה מראיה ראשונה ואין הראיה שבנתיים מפסיק בזה ל"ג

כְּדַבְּרֵיהֶם אֵלָּא פְּדַעַת הַשִּׁי וְכַמְשׁ"ל: וּמ"ש בַּט"ז ס"ק כ"ח שְׁהַרְמַב"ן הֵיזָה לוֹ גִּיל אַחֲרַת
בַּשִּׁ"ס אָמַת שְׁהַר"ן בְּחַדוּשָׁיו גָּרַס כֵּן אֶדְ מַדְבְּרֵי הַרְמַב"ן בְּחַדוּשָׁיו נִרְאָה שְׁגִירֶסְתוֹ הֵיזָה
כְּגִירֶסְת רַש"י וְהַר"ן וְעֵינָיו מֵה שְׁפַתְבִּתִּי לְקַמֵּן בְּסוּמוֹ: וּמ"ש עוֹד בַּט"ז וְז"ל וּלְפ"ז בְּאָמַת
אִי לֹא רִאֲתָה ג"פ בְּיוֹם ד' נֶעְקַר אֶפֶי אִי לֹא רִאֲתָה יוֹם ל' שְׁאֲחֲרִיו וְרִאֲתָה יוֹם ד' שְׁאֲחַר
אוֹתָן לְמ"ד אֲבָל בְּרֹא"ש הֵגִיל כְּמוֹ בַּגְמ' וְצ"ע עַל ב"י וְש"ע שְׁלֹא הִרְגִישׁוּ בְּזָה עַכ"ל אָמַת
שְׁכֵן מִשְׁמַע מַדְבְּרֵי הַרְמַב"ן שֶׁם בְּהִלְכוּתוֹ וְז"ל שְׁיִנְתָּה רִאִיוֹתֶיהָ וְלֹא הִשְׁנוּהָ אוֹתָם כְּגוֹן
שְׁשִׁינְתָּה פַּעַם א' לְיוֹם ל' וְהַשְׁנִי לַל"ב וְהַשְּׁלִישִׁי לַל"ד נֶעְקַר הַנֶּסֶת הֶרְאִשׁוֹן וְאִין לָהּ נֶסֶת
לְזוֹ ע"כ וְאַחַר כֵּךְ בְּדִין ד' כ' וְז"ל הֶפְסִיקָה וְלֹא רִאֲתָה מִשְׁעֵבֶר עָלֶיהָ יוֹם עֶשְׂרִים וּבְדַקָּה
וְלֹא רִאֲתָה שׁוֹב אֵינָה חוֹשֶׁשֶׁת לְעוֹלָם חֲזָרָה לְרִאוֹת חוֹשֶׁשֶׁת לְיוֹם עֶשְׂרִים מִרְאֵיהָ זֶה
שְׁעֵדִיין לֹא נֶעְקַר הַנֶּסֶת עַכ"ל מִשְׁמַע דְּנֹקָא בְּסִיפָא בְּהֶפְסִיקָה וְלֹא רִאֲתָה מְהֵנִי חֲזָרָה
לְרִאוֹת בְּיוֹם עֶשְׂרִים דְּהִדְרָה לְנֶסֶת קַמְיִתָּא אֲבָל הֵיכָא דְרִאֲתָה בְּנִתְיִים לְג' רִאִיוֹת לְיָמִים
אַחֲרִים לֹא מְהֵנִי חֲזָרָה לְרִאוֹת בְּיוֹם נֶסֶת הֶרְאִשׁוֹן דְּלִהְיִי הִדְרָה לְנֶסֶת קַמְיִתָּא וּכ"מ מַדְכ'
לְקַמֵּן בְּדִין שְׁאֲחַר זֶה בְּהֶפְסִיקָה ג' עוֹנוֹת וְז"ל חֲזָרָה לְרִאוֹת לְסוּף ד' לְרִאֲיָה זֶה חֲזָרָה
לְמַקוּמָה וְהָרִי הוּא כְּאֵלוֹ רִאֲתָה בּוֹ כָּל יָמֶיהָ אֶפֶי הֶפְסִיקָה שְׁנָה מִשְׁעָה שְׁתַּרְאָה וְתַחֲזוֹר
וְתַרְאָה לְיוֹם כ' חֲזָר הַנֶּסֶת לְמַקוּמוֹ שְׁאִין הַנֶּסֶת נֶעְקַר עַד שְׁתַּשְׁנָה אוֹתָן ג"פ לְיָמִים אַחֲרִים
עַכ"ל וּמַדְכ' עַד שְׁתַּשְׁנָה אוֹתוֹ ג"פ לְיָמִים אַחֲרִים וְלֹא כ' לְיוֹם אַחַר ר"ל שְׁקַבְעָה וְסַתָּה
לְיוֹם אַחַר ע"כ דְּאֶפֶילוֹ לֹא הֵיזָה בְּיוֹם אֶחָד אֵלָּא שְׁשִׁינְתָּה רִאִיוֹתֶיהָ לְיָמִים אַחֲרִים כִּינּוּן
שְׁשִׁינְתָּה ג"פ נֶעְקַר נֶסֶת הֶרְאִשׁוֹן וְלֹא מְהֵנִי מֵה שְׁתַּרְאָה לְיוֹם ד' אֲבָל מֵה נֶעְשָׂה אַחַר
שְׁהַטוֹר וְהַשִּׁי עַל הַבֵּינוֹ כֵּן וְצָרִיכִין אָנוּ לְבַטֵּל דַּעַתְנוּ נֶגֶד דַּעַתְם: אֵלָּא מֵה שְׁצַל"ע
לְשִׁיטַת הַמַּע"מ שְׁהַבֵּאתִי לְעֵיל דַּס"ל דְּאֶפֶי הֵיכָא שְׁלֹא הֵגִיעַ עַדִּין לְמ"ד הַשְּׁלִישִׁי וְרִאֲתָה
בְּכ' חוֹזְרַת לְנֶסֶת קַמְיִתָּא וְא"ח לְיוֹם לְמ"ד אַע"ג דַּעַדִּין לֹא נֶעְקַרָה דְרִאֲיָה ד' לֹא מְקַרִי
עֶקֶרָה כַּמ"ש לְעֵיל אַפ"ה מֵה שְׁרִאֲתָה בְּכ' שְׁהוּא יוֹם קְבִיעַת הֶרְאִשׁוֹן מְחַשֵּׁב לָהּ לְעֶקֶרָה
שְׁל ב' רִאִיוֹת דְּלְמ"ד דַּא"כ אִיךָ מְצִאֵנוּ יְדִינוּ בְּסוּגִיָּא זֶה דְּגֶרְסִינוּ אַר"פ לֹא אִמְרֵן אֵלָּא
דְּקַבְעָתָה תְּלַתָּא זְמַנֵּי דְצָרִיכָא תְּלַתָּא זְמַנֵּי לְמִיעְקַר אֲבָל בְּתַרִי זְמַנֵּי בְּחַדָּא.

זְמַנָּא מְעִיקְרָא מֵאֵי קַמ"ל תְּנִינָא אִין הָאִשָּׁה קוֹבַעַת לָהּ נֶסֶת עַד שְׁתַּקְבַּעָה ג"פ מ"ד חַדָּא
לְחַד וְתַרִי לְתַרִי וְג' לְג' קַמ"ל תְּנָא כְּנוֹתִיָּה דַר"פ וּבַפְרַש"י כְּנוֹתִיָּה דַר"פ דְּאֶפֶי קְבַעַתִּי
תַרִי זְמַנֵּי בְּחַדָּא זְמַנָּא מְעִיקְרָא הֵיטָה לְמוֹדָה לְהִיוֹת רוּאָה יוֹם עֶשְׂרִים וְשִׁינְתָּה לְיוֹם
לְמ"ד זֶה זֶה אֶסוּרִין הֵגִיעַ יוֹם ד' וְלֹא רִאֲתָה מוֹתֶרֶת לְשִׁמְשׁ עַד יוֹם ל' וְחוֹשֶׁשֶׁת לְיוֹם ל'
הֵגִיעַ יוֹם ל' וְרִאֲתָה כּו' יוֹם עֶשְׂרִים וְרִאֲתָה הוֹתֶר יוֹם ל' וְנֶאֱסַר יוֹם ד' מִפְּנֵי שְׁאוֹרַח בְּזַמְנֵוּ
בָּא ע"כ וּמֵאֵי רִאֲיָה מֵיִתִּי לְדַר"פ דְּלִמָּא לְעוֹלָם הֵיכָא דְקַבְעָתָה בְּתַרִי זְמַנֵּי צָרִיךְ תַרִי
זְמַנֵּי לְמִיעְקַרָּה וְשְׁאֵנִי הֵכָא כִּינּוּן דְחֲזָרָה נֶסֶת הֶרְאִשׁוֹן לְמַקוּמָה זֶה מְקַרִי עֶקֶרָה לְנֶסֶת
שְׁאִינוּ קְבוּעַ שְׁהָרִי אֶפֶי הֵיכָא דְלֹא עֶקֶרָה כָּלָל עַדִּין לְנֶסֶת שְׁאִינוּ קְבוּעַ כְּגוֹן דְחַזְזָא בְּד'
וְעַדִּין לֹא מְטִי יוֹם ל' אַפ"ה אֶמְרִינוּ דְמִיקְרִי עֶקֶרָה לְשִׁיטַת מַע"מ וְסִיעַתוֹ וְא"כ כ"ש
הֵכָא שְׁכָבֶר עוֹבֵר פ"א יוֹם ל' וְלֹא רִאֲתָה וְאַח"כ רִאֲתָה בְּד' דְזוֹ מִיקְרִי ב' עֶקֶרֹת וְלְעוֹלָם
כָּל הֵיכָא דְקַבְעָתֶיהָ תַרִי זְמַנֵּי בְּעֵי תַרִי זְמַנֵּי לְמִיעְקַרָּה וּבְשִׁלְמָא לְגִיל הַר"ן שְׁהַבֵּאתִי
לְעֵיל דְגֶרַס יוֹם ל' וְרִאֲתָה יוֹם ד' וְלֹא רִאֲתָה יוֹם ל' וְרִאֲתָה יוֹם ד' וְרִאֲתָה לְק"מ דִּי"ל
דַּס"ל לְהַשִּׁי סִמַּי דְהִדְרָה לְנֶסֶת קַמְיִתָּא לֹא עַדִּיף אֵלָּא בְּחַדָּא עֶקֶרָה וְאִי ס"ד דְבַעֲיָנוּ
תַרִי זְמַנֵּי לְמִיעְקַר לְקַבְעוֹת תַרִי זְמַנֵּי הֵיזָה לָהּ לְחוּשׁ ג"כ לְיוֹם ל' מִרְאֵיהָ זֶה א"ו דְלַתַרִי

משעברו ימי עיבור והנקה ותראה פ"א חזרה לנסתה אפי' אינה רואה בזמן נסתה ותמה על הש"ע שכ' פאן דונקא בחזרה לראות ביום הנסת דליתא והדין עם המחבר בש"ע שפן מבואר ברמב"ן וכמ"ש וע"כ נ"ל דיש לחלק בין דינא דהכא לעברו ימי עיבור והנקה וכמ"ש בס' נקה"כ פאן דשאני ימי עיבור דלא היתה בחזקת מסולקת דמים אלא משום דעיבור והנקה גרם לסילוק דמים וא"כ לא נעקר הנסת וכשעברה הגרם חזר למקומה משא"כ בגדון זה דעקרה לנסת מש"ה בענגן שפתחזר ותראה ליום נסת הראשון וכן מ"ש הטור וז"ל חזרה לראות חוששת ליום ד' מראיה זו שעדיין לא נעקר נסת הראשון ממקומו בין אם פסקה מלראות או ששינתה בראיות שאינן שוות כו' עכ"ל צ"ל דחזרה לראות ליום שהיתה למודה לראות וההפלות בימים צ"ל דאיירי שראתה שתי ראיות וראיה ב' היתה בהפלות כ' מראיה א' ואף שלכאורה דבריו אינן במשמע פן מ"מ צריף לפרש פן שהרי כל דבריו לקוחין מהרמב"ן ושם מבואר פן להדיא ובלא"ה צריכין אנו לפרש דברי הטור פן וכמ"ש בב"ח וז"ל חזרה לראות כו' איפא לתמה דדברי רבינו סותרים זא"ז תוף כ"ד דכתב תחילה בשינתה ראיותיה דנעקר נסת הראשון וכאן כ' בשינתה ראיותיה דאינו נעקר וצ"ל דתחלה לא אמר דנעקר אלא לענגן שלא תהא חוששת לו דה"ל פאשה שאין לה נסת פלל דא"ח אלא ליום ל' לראיותה וגם חוששת להפלה שבין ראיה אחרונה של נסת הראשון לראיה זו ששינתה עכשיו אבל א"צ לחוש להפלות נסת הראשון פינו שנעקר בג"פ אבל פאן מדבר דהיכא דשינתה ראיותיה ג"פ וחזרה לראות בסוף עשרים דאפי' בפ"א בלבד חזר הנסת למקומו וחוששת לו פבראשונה וצריף עוד ג"פ לעוקרו וכו' דהיינו דאיכא הפלות עשרים בין שתי הראיות עכ"ל הרי בשינתה ראיותיה ע"כ צ"ל דמייירי בחזרה לראות בנסת הראשון וכה"ג בפסקה מלראות ג' עונות פן פירושו דהא האי חזרה לראות קאי אפרונייהו וכמ"ש בין אם פסקה מלראות ובין אם שינתה כו' וזה פשוט: אמנם מה שעלה על דעת הט"ז דאע"ג דלא ראתה פ"א לד' מ"מ חשבינן הפלגתה מיום זו שהיתה ראיה לראות והש"ף בנקה"כ דחה סברא זו בשתי ידים הנה הרמב"ן בחדושו ס"פ האשה כ"כ פדברי הט"ז וז"ל שם היתה למודה להיות רואה יום ד' ושינתה ליום ל' כו' מדקתני האי לישא ש"מ דנסת הפלגה הוא דקבעה מד' לד' והשתא ק"ל פינו דקיי"ל מראיה לראיה מנינן ולא לפי מנין הראוי פדאי' בשילהי בנו"כ פשהגיע יום ד' ולא ראתה ומנו עשרה לתשלום למ"ד ולא ראתה הגיע יום ד' וראתה דקתני כי אורח בזמנו בא מאי נינהו הא ליכא הפלגה דעשרים השתא ואיכא למימר הכא מנינן למנין הראוי ויום מ' לראיה אחרונה זו היא יום ד' דקתני שאם ראתה בעונות ראשונות ביום זה תראה ואפילו וכו' שאלו ראתה בעונות של ד' ואירע לה ראיה ביום זה אמרינן אורח בזמנו בא דהכא רגלים לדבר שלמנין הראוי חוזרת אלא שפל זמן שרואה בנסת השינוי מונין לישן מאותה ראיה (כדר"ה בריה דר"י ס"פ בנות פותים) אבל מפיון שהפסיקתה וחתרתה לראות ביום א' אם למנין הראוי חזרה מונין לנסת הראשון לפי אותו מנין פאלו ראתה ואין אומרים הפלגה שלמה היא זו שרגלים לדבר אבל הרב ר"א בר דוד פירש ו"ל לזו בנסת החדש לפי דעתו למודה ליום ד' לחדש ושינתה ליום למ"ד בחדש קתני ולפי פירושו זה בנסת של הפלגה אין אומרים חזר הנסת למקומו עד שתראה עכשיו ותחזור ותראה לסוף ד' שחזר האורח בזמנו עכ"ל הרי לפניך שהרמב"ן מפרש פן פדברי הט"ז אמנם נראה אחר שהביא לדברי הראב"ד

ז"ל דמפרש לסוגיא בהפלגה לימי החדש חזר מסברתו וכמ"ש לבסוף דלפירושו אין אומרים חזר הנסת למקומו עד שתראה ותחזור ותראה וקבע בדברי הראב"ד בהלכותיו וכמ"ל ונתברר לפנינו שדברי הרש"ל ז"ל מכוונים להלכה וכמ"ש בט"ז דמ"ש בין הפלגות ימים שנים או להפלגת בימי החדש אטו ראיה זו גורם לראיה אחרת ליתא וכמ"ש בס' נקה"כ דשאני ושאני וכמבואר בדברי הרמב"ן עצמו: הב"י הק' דאמאי פסק כר"א דאמר פל אשה שעברו עליה ג' עונות ד"ש דבמסולקת דמים מחזקינו לה דהא משמע ה"מ דלכתחלה לא פסקינו פנותיה שלא בשעת הדחק פדאי' ה"מ בפ"ק ועיין במע"מ שפכת ליישב דוקא לעגן טהרות מחמרין דלא כר"א משא"כ לעגן וסתות פסקינו כר"א יע"ש ולענ"ד נראה לחלק בע"א ע"פ מ"ש בתה"ד סימן רמ"ז על ג' דון אחר וז"ל שם ונראה דטעם יפה לחלק דלעגן מעל"ע הרי דם לפניך אלא דלא ידענו אימתי קא אתי וכיון דאיכא ריעותא לפנינו מטמאינו אבל בדיקה לבעלה אינו אלא משום שפא תראה וכו' ואהא ליכא ריעותא לפנינו יע"ש וכה"ג איכא למימר בנ"ד דעד פאן לא פליגי רבנן אר"א אלא היכא דחזיא ריעותא לפנינו חיישינן שפא הך ראיה היתה מקודם אבל כ"ז שלא תראה לא חיישינן לשפא תראה וחילוק נכון הוא: בפ"ק ס"ק מ"ג ואין לה נסת פלל וכו' ועוד כ' בב"י ושאר אחרונים דחוששת לעונה בינונית עכ"ל ונראה לכאורה דדוקא בכה"ג שראת' לל' ולל"ב ול"ד הוא דצריכה לחוש לעונה בינונית מראית יום ל"ד אבל אי היתה רואה לל"א ואל"ב ול"ד וכה"ג לא היתה צריכה לחוש לעונה בינונית כיון דהוחזקה זו שלא תראה תוף למ"ד אע"ג דאחר למ"ד אין לה נסת קבוע מ"מ תוף למ"ד הוחזקה שלא תראה וכמ"ש בתה"ד סי' הנ"ל ופסק פן המחבר בסי' קפ"ו סעיף ג' באשה שהוחזקה לראות בעגן זה שלעולם לא בפחות מן י"ד יום אחר טבילתה אינה רואה אבל לאחר י"ד יום אין לה קביעות דתוף י"ד יום חשיב פיש לה נסת לעגן שא"צ בדיק' לפני תשמיש מיהו י"ל דאיהו לא הקיל אלא לעגן בדיקה לפני תשמיש דבלא"ה הרשב"ם והרבה גאונים ס"ל דכל לבעלה לא בעי בדיקה ואפי' אי בעי לאחמורי לא שבקינן אבל בעלמא אפשר דלא סמכינן אזה וכן משמע שם: (כא) פל נסת שנקבע מחמת אונס.

הטור פסק פהר"ז"ה וכן נראה דעת רש"י בסוגיא זו דקבעה נסת לקפיצות לחוד אמנם אי צריכה לחוש בקפצה פ"א או שתיים כ"ז שלא קבעה זה אינו מבואר בדברי הטור רק לקמן בנסת הגוף כ"כ דכ"ז שלא קבעה צריכה עכ"פ לחוש לו פ"א ומדברי הפרישה סעיף נ"ט נראה שאין חילוק בין נסת הגוף לקפיצות ובכל הדינים שנים הם לדעת הטור וסיעתו אך בהגהות דרישה כ' שיש מחלקים בין נסת הגוף לאונס דנסת הבא מחמת אונס כ"ז שלא קבעה א"צ לחוש לה ולכן כ' הטור הדין גבי נסת הגוף ולא השמיענו פזאת גבי קפיצות עכ"ד וכן נראה דעת הש"ך בסימן קפ"ז ס"ק ל"ה שכ' וז"ל אע"ג דהתם צריכה למיחש לנסת הגוף אפי' שלא בשעת נסת החדש וכו' ש"ה שנסת הגוף בא מעצמו וכו' ותשמיש חשיב כמו אונס ע"י קפיצה עכ"ל: ואפתי ק' מה יענה לדעת הטור דס"ל דקבעה לקפיצות לחוד ואמאי לא נימא פן בתשמיש דניחוש לה אפי' פ"א אע"ג דלא קבעה ביום ידוע א"ו דס"ל להש"ך דאפי' לדעת הטור שאני קפיצה דל"ח לה פל זמן שלא קבעה אלא דוקא לאותו היום הוא דחיישינן וכמ"ש פאן בס"ק מ"ח מיהו למ"ש הש"ך פאן וז"ל כיון דע"י קפיצה ליום ידוע בג"פ קבעה נסת א"כ בהדא זימנא נמי מיחוש חייש

עכ"ל לפ"ז בקפיצות גרידא נמי פיון דלדעת הטור קבעה בג"פ בחדא זימנא נמי מןחוש חייש לה והוכחות הש"ך לעיל בלא"ה לק"מ וכמ"ש הט"ז ס"ק י"ו שם דמפתח חוששא זו דלא הוה חזקה ג"פ לא אסרינו לבעלה עולמית ע"ש גם נראה להוכיח פדעת הפרישה דאי ס"ד פשיטות החולקים דס"ל דגם הטור ס"ל לחלק בין נסת מחמת אונס לנסת הגוף א"כ קשיא אמאי נקט הברייתא פל שתקבענה מחמת אונס לא קבעה נסת ולמסקנא אתי לאשמעינו דלא קדמה לימים לחודא משום דקפיצה דאתמול גרמה ק' מאי אריא מחמת אונס הא אף בנסת הגוף הדין כן ודונק לומר דלרבנותא נקטיה אמןם אי נימא דלדעת הטור נסת מחמת אונס או נסת הגוף שוין הם דדא נדא אחת היא לק"מ דנקט קפיצה וה"ה נסת הגוף ועיין בחדישי גמ' מה שפתיבתי בזה ואין להאריך יותר בזה דאין נ"מ לדידו דלא פסקינו פהטור וסיעת': (כב) מ"מ חוששת לו.

כ' בפ"ך אבל לנסת החדש ולהפלה צריכה לחוש אפי' בפ"א וכו' אבל אם לא תקפנין אח"כ לאותו כו' עכ"ל כל זה מבואר בס' בעה"נ בהדיא וז"ל ואלו נסתות הנקבעים ע"י קפיצות ואכילות כמו שהם נקבעים בג"פ פ"ך היתה חוששת להם בתחלת קביעותן שאם קפצה וראתה בריש ירחא דניסן וקפצה וראתה בריש ירחא דאייר חוששת לקפיצות ומקפיצות ואילך חוששת כל היום עכ"ל בשער הנסתות הרי להדיא דחוששת לאותו היום בפ"א ונדוקא היכא דקפצה אבל בלא קפיצה א"ח ליום גרידא אע"ג דבנסתו הגוף ס"ל להראב"ד דצריכה לחוש מתחלה לאותו יום וכמ"ש הרא"ש בפ' האשה בשם הראב"ד מ"מ בקפיצה א"צ לחוש לאותו יום כ"ז שלא תקפנין וכמ"ש הש"ך: ומיהו מה שכו' הש"ך וז"ל אע"ג דגבי פיהוק אמרינו לקמן דחוששת לנסת החדש אף בלא פיהוק וכו' לא ידעתי פנונתו דמהא דלקמן אין ראיה דמשה צריכה לחוש לנסת החדש אף בלא פיהוק דחיישינו בכל שעה ושעה לשמא תפקק עוד ותקבע לה נסת לימים ולפיהוק ואז היא אסורה כל היום כדס"ל להש"ך לקמן וכמ"ש בנקה"כ ודלא כהט"ז לקמן ס"ק ל"ט אבל בקפיצות הוא בינדה שלא תקפנין עוד וכמ"ש הר"ן בהשגותיו על הראב"ד יע"ש מש"ה כ"ז שלא תקפנין א"צ לחוש ליום גרידא וכ"נ מדברי הרא"ש שם שכתב וז"ל ואם פיהקה וראתה וכו' אבל צריכה לחוש שמא תקבע לה נסת לעתים ידועים פגון אם הנה בין פיהוק ראשון לשני שלשים יום ובין שני לשלישי עשרים יום (ולא ראתה) לכשתגיע ליום למ"ד חוששת שמא תקבע לה נסת לל' כ"ז דקדק הראב"ד עכ"ל מדכ' חוששת שמא תקבע לה נסת מפיהוק משלשים לשלשים משמע אבל ליום גרידא ל"ח לה ומיהו בטור פתב וז"ל אבל צריכה לחוש לסוף למ"ד שמא תקבע נסת לימים גרידא עכ"ל אלמא דלימים גרידא נמי חיישינו ולפ"ז עלו דברי הש"ך פהגון וכ"נ מן הגהות רמ"א סעיף י"ט שכתב דחוששת לכ"א בפ"ע הגם שבב"י כתב שם דמה שכתב הטור שמא תקבע נסת לימים גרידא הוא ל"ד שאפשר שתקבע נסת מןרכב מפיהוקים וימים מ"מ הא נמי איתא דחוששת לימים גרידא וכ"כ בס' לחח"מ אלא דגבי נסת הפיהוק לא נ"מ מידי אם היא חוששת לימים גרידא או שחוששת לנסת המןרכב דבין פ"ך ובין פ"ך אסורה לשמשכל היום אע"פ שלא פיהקה דשמא תפקק עוד מכל מקום הדין אמת שחוששת נמי ליום גרידא ונ"מ נמי לדינא לדעת הי"א שבהגהות רמ"א בסעיף כ"ג דס"ל דאכילות שום וכיוצא בו דינו כמו נסת שתראה ע"י מקרה שבגופה ואם כן אם ראתה על ידי אכילות שום בר"ח אי אמרינו דאינה חוששת ליום גרידא היתה מותרת

לשמש בר"ח השני שְהַרִי אֶפְשָׁר לָהּ שֶׁתִּשְׁמַר א"ע וְלֹא תֹאכַל שׁוֹם וְכִיּוֹצֵא בּוֹ אֲבָל אִי אֶמְרִינוּ שְׁחֹשֶׁשֶׁת לְיוֹם גְּרִידָא אֲסוּרָה לְשִׁמְשׁ בְּר"ח הַשְּׁנִי וּלְפ"ז נִיחָא בְּמ"ש הַשְּׁ"ף עַל דִּין זֶה שְׁאִינְהוּ חֹשֶׁשֶׁת בְּנֶסֶת הַקְּפִיצָה לְיוֹם גְּרִידָא כִּן נִרְאֶה לִי כְּאִלוֹ חִידוּשׁ זֶה מְדַעַתְנָה דְּנִפְשִׁינָה מִשׁוֹם דְּלֹא מוֹכַח כִּן מְדַבְּרֵי הָרֶאָב"ד בְּס' בַּעַה"נ וְכַפִּי מֵהַ שְׁפָתַי הָרֵא"ש בְּשִׁמּוֹ בַּפ' הָאֵשֶׁה וְכַמְש"ל י"ל דְּהָרֶאָב"ד ס"ל אִף בְּנֶסֶת הַגּוֹף ל"ח לְיוֹם גְּרִידָא רַק לְנֶסֶת הַמְּוֹרָב וְהָא דְכ' דְּאֲסוּרָה לְיוֹם ל' הֵינּוּ מִשׁוֹם דְּאִין בְּיָדָהּ לְשִׁמּוֹר א"ע שְׁלֹא תִפְהַק אִוְלִי תִקְבַּע נֶסֶת לְיָמִים וּלְפִיּהוּק מִש"ה ס"ל גְּבִי נֶסֶת קְפִיצוֹת שֶׁא"צ לְחֹשׁ לְאוֹתוֹ יוֹם עַד שֶׁתִּקְפוּץ מִשׁוֹם דְּבִינְדָהּ הוּא שֶׁתִּשְׁמַר א"ע שְׁלֹא תִקְפוּץ אֲבָל לְדִידוֹ דְּס"ל דְּצָרִיכָהּ לְחֹשׁ אִף לְיוֹם גְּרִידָא י"ל אִף בְּקְפִיצוֹת חִיּוּשִׁינּוּ לָהּ אִף כ"ז שְׁלֹא תִקְפוּץ מִש"ה כ' דְּז"א מִשׁוֹם דִּישׁ לְחַלֵּק בֵּין קְפִיצוֹת לְפִיּהוּק וְעֵינּוּ מ"ש עוֹד לְקַמֵּן בְּזֶה: (כג) הָרִי נִקְבַּע א' בְּשַׁבָּת.

כ"ז הוּא דַעַת הָרַמְבַּ"ם וְס"ל דְּלִישְׁנָא בְּתָרָא פְּלִיג אֶל"ק אֲבָל הָרַשְׁבָּ"א וְכ"כ הַטּוֹר וְהַמ"מ בְּשִׁמְ הָרַמְבַּ"ן ס"ל דְּל"ב לֹא פְּלִיג אֶל"ק וְכַמְ"ש הַשְּׁ"ף בְּשִׁמְ וּבְס' תִּפְאָרַת שְׁמוּאֵל כ' שְׁהַרְמַב"ם הֵיזָה לוֹ הִגִּי כְּמוֹ שְׁהֵיזָה בְּס' יִשְׁנִים שְׁלִפְנֵינוּ וּלְפִי גִי' זֶה מְבֹנָאָר דְּהֵי תָרִי לִישְׁנֵי פְּלִיגִי וּפְסַק כְּל"ב עַכ"ד וְכ"כ בְּרַש"ל שֶׁם בְּסוּגְיָא זֶה מִיְהוּ מ"ש הַרש"ל שֶׁם דְּהַרְמַבַּ"ן ס"ל כְּהַרְמַב"ם מְדַבְּרֵי הַמ"מ לֹא נִרְאֶה כִּן וְכַמְ"ש ל' מִיְהוּ מְדַבְּרֵי הָרַמְבַּ"ן בְּהַלְכוּתוֹ פ"ו דִּי"ב לְכֹאזְרָה נִרְאֶה כְּהַרש"ל: (כד) קְפִיצָה בְּיוֹם יָדוּעַ כְּגוֹן בְּר"ח.

וְאִם קְפִיצָה בְּר"ח נִיֶּסֶן וְנִרְאֶתָה וְקְפִיצָה בְּרִישׁ יִרְחָא דְּסִינּוּ וְנִחְזֵי וְקְפִיצָה בְּרִישׁ יִרְחָא דְּתַמּוּז וְנִחְזֵי אַע"ג דְּכֹלְהָ רְאִיוֹת בְּר"ח נִינְהוּ לֹא קְבַעָה נֶסֶת לֹא לְקְפִיצוֹת וְלֹא לְיָמִים אֲבָל אִם קְפִיצָה בְּשִׁלְשָׁה ר"ח רְצוּפִים וְנִרְאֶתָה קְבַעָה לָהּ לְיָמִים וְלְקְפִיצוֹת דְּכָל רִישׁ יִרְחָא דְּתַקְפוּץ מְוַחֲזָקַת בְּטוֹמָאָה עַד שֶׁתִּקְפוּץ שְׁלִשָׁה ר"ח רְצוּפִים וְתַמְצָא טְהוֹר הָרֶאָב"ד בְּס' בַּעַה"נ: (כה) יֵשׁ שְׁקוֹבַעַת נֶסֶת ע"י מְקָרִים שֶׁיֵּאָרְעוּ בְּגוֹפָה כְּגוֹן שְׁמִפְהָקַת כו'.

בְּגַמ' חֲשִׁיב נְמִי שׁוֹפַעַת דָּם טְמֵא מִתּוֹךְ דָּם טְהוֹר וְהַפּוֹסְקִים הַשְּׁמִיטוּ לְפִי דְּהָאִידְנָא כָּל דָּם בְּטָמֵא מְחֻזְקִינּוּ לִיהּ וּבְשׁו"ת פ"י ח"ד כ' דַּה"ה בְּרִאֲתָה תְּחִלָּה כְּעֵין מְגִלָּא וְאַח"ז דָּם דְּהֵינּוּ שׁוֹפַעַת דָּם טְמֵא מִתּוֹךְ דָּם טְהוֹר וְלִדְיָנָא דְּבָרְיוֹ נְכוּנִים אִף הַפּוֹסְקִים לֹא הִזְכִּירוּ זֶה וְצ"ע אַח"ז רְאִיתִי בְּהַגְהוֹת שְׁעָרֵי דוּרָא דְּחֲשִׁיב לִיהּ לְשׁוֹפַעַת דָּם טְהוֹר מִתּוֹךְ דָּם טְמֵא בֵּין שְׂאָר נֶסֶת שְׁאֵשֶׁה קוֹבַעַת בְּהֵן עֵי"ש: וְדַע דְּכ"ז לְשִׁיטַת שְׂאָר פּוֹסְקִים אֲבָל הָרַמְבַּ"ם ז"ל סוֹבֵר דְּנֶסֶת הַגּוֹף הֵם הַנְּמַשְׁכִּים אַחַר נֶסֶת הַקְּבוּעַ בְּיָמִים וְהַמְשַׁנָּה הוֹדִיעַ לָנוּ שֶׁבְּנֶסֶת הַקְּבוּעַ לְיָמִים בָּאִים הַמְקָרִים הָאֵלוֹ אוֹ א' מִהֵן וְנ"מ לְטְהָרוֹת שְׁאִינְהוּ חֹשֶׁשֶׁת אֲלֵא לְאוֹתָהּ שְׁעָה שְׁרָגִילָה לְרִאוֹת בּוֹ אֲבָל לְבַעֲלָהּ אִין נ"מ בְּנֶסֶת הַגּוֹף עֵינּוּ בְּפ"ח מְהַלְכוֹת א"ב וּפ"ג מְהַלְכוֹת מו"מ וּבְמ"מ הֵבִיאוּ בֵּית יוֹסֵף כָּאן: (כו) וְנוֹנָא שְׁקַבַּע נֶסֶת לְשִׁנְיָהּם בְּיַחַד.

כ' בְּש"ף ס"ק נ"ז וְאִז כְּשֶׁהִגִּיעַ הַעֵת וְלֹא בָּאוּ שְׁנִיָּהּם בְּיַחַד א"ח כְּלָל אִפִּי כְּדִין נֶסֶת שְׁאִינוּ קְבוּעַ וְכו' כ"כ הַפְּרִישָׁה עַכ"ל כְּתַב כִּן לְאֶפּוֹקִי מְמ"ש בְּב"י עַל מ"ש הַטּוֹר וְאִינְהוּ חֹשֶׁשֶׁת אֲלֵא לְשִׁנְיָהּם בְּיַחַד וְז"ל וְפִי א"ח הֵינּוּ לּוֹמֵר שֶׁא"ח לוֹ כְּדִין נֶסֶת קְבוּעַ אֲלֵא כְּדִין נֶסֶת שְׁאִינוּ קְבוּעַ וְנ"מ שְׁאִם לֹא בְּדָקָה וְלֹא רְאֲתָה ה"ז בְּחֻזְקַת טְהוֹרָה כְּדִין נֶסֶת שְׁאִינוּ קְבוּעַ אֲבָל מ"מ צָרִיךְ לְחֹשׁ לוֹ כְּדִין נֶסֶת שְׁאִינוּ קְבוּעַ עַכ"ל.

וְע"ז הַשִּׁיג בְּפְרִישָׁה דְּכִיּוֹן שְׁקַבַּעַת לְיָמִים יָדוּעִים א"צ לְחֹשׁ עוֹד לְכ"א בְּפ"ע אֶפִּילוּ כְּדָרְךָ שְׁחֹשֶׁשֶׁת לְנֶסֶת שְׁאִינוּ קְבוּעַ: (כז) פְּיָהֶקָה בְּר"ח וְכו'. וְאֲסוּרָה לְשִׁמְשׁ עַד שֶׁתִּבְדּוֹק

והק' בט"ז סע"ף קטן ל"ח וז"ל ק' הא איתא בסימן זה סע"ף ד' וכו' ונראה דכאן בפי'הוק גרע טפי וכו' ועיין בפרישה מ"ש בזה ועיקר כמ"ש הט"ז דכאן גרע טפי דהא עיקר הטעם דמותרת פיון שעברה וסתה ולא הרגישה וכמ"ש הרשב"א והטור בסימן זה וסימן קפ"ד אבל הכא היינו הרגישה דידה וכ"כ בס' מע"מ: (כח) אינה חוששת עוד לפיהוק גרידא.

בש"ך סק"ס ומשמע לעונה בינונית אין צריף לחוש וכו' וכ"מ בסע"ף שאח"ז ומזה ראיה וכו' עכ"ד ועמש"ל דאין מזה ראיה משום דהיכא דהיה לה פבר וסת קבוע אלא ששינתה פעם או פעמים לנסת אחר כ"ז שלא נעקר הראשון אין צריף לחוש לעונה בינונית וכמש"ל ומש"ה לא פסיקא ליה למימר דצריכה לחוש לעונה בינונית דהא היכא דהיה לה נסת מקודם אין צריף לחוש לעונה בינונית משא"כ לנסת החדש ולהפלה לעולם צריכה לחוש: (כט) וכולם אין חוששין להם אלא לשעתה.

כתב הש"ך ס"ק ס"א וז"ל ונראה כ"ש אם מתחלה גם מקודם הנסת דצריכה לפרוש כל אותה עונה שלפני הנסת וכל הנסת וכו' דבריו תמוהים לכאורה דממ"נ במאי איירי אי בהיה לה נסת המורכב דהיינו נסת הגוף לימים ידועים הא בלא"ה אסורה כל היום לשיטת הש"ך וכמ"ש בש"ע לקמן סע"ף כ"ה וכפי מה שהבין הש"ך בנקה"כ וכפי מ"ש בס"ק נ' דכל העונה אסורה ודלא כט"ז בסמוך ואם פן מאי אריא שראתה לפני הנסת אפילו לא ראתה אלא לאחר התחלת הנסת נמי אסורה כל אותה העונה שלפני הנסת ואי דמירי שאינו ליום ידוע אם פן לעולם תהא אסורה לדעתו דהא כל יומא איכא לספוקי שמה תראה ומי גרע מאשה שאין לה נסת שאינה אסורה לבעלה אלא דצריכה בדיקה ואף זו פן וא"ל פונת הש"ך ג"כ דלענין זה אסורה אותה עונה עד שתבדוק קשה פשיטא דכינן דא"ל יום קבוע לנסתות הגוף שלה ונרפה לראות מקודם הנסת ודאי דאסורה לשמש עד שתבדוק ומאי אריא דאסורה כל אותה העונה הא אפילו לא הייתה אסורה אלא אותה שעה שרגילה להקדים לפני וסתה אפ"ה דינה כל ימים פדין אשה שאין לה נסת דהא בכל עת איכא לספוקי שמה תבא המקרה שבגופה ותראה מקודם וא"ל דכוננתו דלענין זה נ"מ במה דאסורה כל אותה עונה פגון שיש לה שעה קבועה לנסת המקרה שבגופה פגון בחצות היום או בחצות הלילה ונחצי שעה קודם המקרה שבגופה דרפה לראות דם וכבר כתב הש"ע לעיל סע"ף ג' דאשה קבועה נסת לשעות ולא לימים אע"ג דהתם מירי בגוונא אחרת וכמש"ל מ"מ י"ל ה"ה בכה"ג בנסת שעל ידי מקרה שבגופה ואם פן בכל יום בשחרית או בתחילת הלילה כשנסתה בחצי הלילה הייתה מותרת לשמש בלא בדיקה שלפה"ת והיה דינה פדין אשה שיש לה נסת דאין צריף בדיקה לפני התשמיש פדלעיל סימן קפ"ו אבל השתא דאסורה כל העונה מחמת ראיתה אם פן פיון דאינה יודעת יום ראיתה דינה פדין אשה שאין לה נסת לגמרי ועכ"פ צריכה בדיקה לפ"ת: (ל) אם אחד מאלו בא לזמן ידוע אז ודאי אסורה כל עונות.

עיינן בט"ז ס"ק נ"ט מה שהקשה דברי הראב"ד אהדדי וכתב לחלק בין עונת הנסת שקודם הנסת לאחר הנסת ובס' נקה"כ חלק עליו וגם דבריו דחוקים ומגומגמים גם מה שמסיים וז"ל מיהו מתשו' הרשב"א סימן תתל"ח והעתיקו הש"ע לעיל סימן קפ"ז סי"א משמע דאפילו בנסת שאינו קבוע צריכה לפרוש כל העונה וכו' לא ידעתי פוננתו דהא

התם בליל טבילה פנין שאין לה שעה קבוע ודאי דצריכה לפרוש כל העונה דכל שעמא ושעמא חיישינו דלמא השמא דתחזי אי נימא דטבילה לחודא גרם וכ"ש אי נימא דטבילה עם תשמיש גורם הראיה דאסורה לשמש מה"ט כל העונה ולא דמי כלל להכא בנסת שע"י מקרים שהראיה בא עם המקרים מש"ה כל זמן שלא קבעה אינה אסורה כל העונה ובס' מנ"י פתב לתרין קו' הט"ז דמה שפתב הרא"ש כ"ז דקדק הרמב"ד לא קאי אלא על סוף דבריו שם אבל מה שפתב הרא"ש שם דבנסת המקרה הקבוע ליום ידוע דצריכה לפרוש מבעלה כל העונה פדין נסת לימים לחודייהו הו דברי הרא"ש ואין הרמב"ד מודה לזה עכ"ל וגם ע"ז ק"ל דהא פתב הרא"ש וז"ל ואם פיהקה בר"ח וראתה בר"ח וראתה ושוב פיהקה בתוך החדש וכו' ואם פיהקה וראתה ופיהקה וראתה ולא ראתה שוב אינה חוששת לפיהוק גרידא אבל צריכה לחוש לשמא תקבע לה נסת פיהוק לעתים ידועים פגון אם היה בין פיהוק הראשון לשני ל"ד יום וכו' כ"ז דקדק הרמב"ד ואי ס"ד דהרמב"ד ס"ל דאפילו בנסת המקרים הקבועים ליום ידוע דאינה חוששת אלא לשעמא א"כ איך פתב הרא"ש דצריכה לחוש לשמא תקבע נסת פיהוק לעתים ידועים דהא צריכה לחוש לשמא תקבע נסת לעתים ידועים לחוד בלא פיהוק דבשלמא אי ס"ל להרמב"ד בנסת המקרים לעתים ידועים דצריכה לחוש לכל העונה ניחא דלאו דוקא קאמר דה"ה דצריכה לחוש לשמא תקבע נסת לעתים ידועים בלא פיהוק אלא משום דליכא נפקותא לדינא בין אי צריכה לחוש לנסת המורכב לעתים ידועים ולפיהוק או לנסת העתים לבד דסוף סוף צריכה לפרוש כל העונה נקט חזא מינייהו וכ"כ בס' מע"מ דל"ד קאמר דתיחוש לעתים ידועים ולפיהוק אלא דה"ה דצריכה לחוש לשמא תקבע לעתים ידועים לבד וכ"כ הטור אבל אי נימא דבנסת המורכב א"צ לפרוש כל העונה א"כ לא ה"ל למימר דתיחוש לנסת המורכב לעתים ולפיהוק אלא עדיפא ה"ל לומר לדעת הרמב"ד דצריכה לחוש לשמא תקבע לעתים ידועים ואז אסורה כל העונה ונהרי על זה פתב דכן דקדק הרמב"ד ונהרי להרמב"ד איכא נפקותא רבתי לדעת המנ"י וצ"ע: (לא) היה המקרה לזמן ידוע אינו נעקר אא"כ בא המקרה שלשה פעמים בזמנו ולא ראתה אבל במקרה לבד או זמן לבד שלא ראתה בהם אינו נעקר ע"כ.

נ"ל הא דאמרין בזמן לבד אינו נעקר היינו לענין זה דאם הגיע היום ולא פיהקה ולא ראתה מ"מ צריכה לחוש אחר כך אם הגיע היום ופיהקה דמה שלא ראתה באותו יום הוא משום שלא פיהקה אבל מ"מ לענין זה נעקר דא"צ לפרוש כל אותו היום כ"ז שלא פיהקה פגון אם ראתה בג' בחדש ע"י פיהוק ואח"כ עברו ג' ר"ח ולא פיהקה שוב א"צ לחוש לר"ח כ"ז שלא פיהקה וא"צ לחוש לשמא תפקה ואז אסורה כל היום דהא עברו ג' ר"ח ולא פיהקה ומה"ת תחוש לשמא תפקה דהא כבר עברו ג' ר"ח ולא פיהקה הא חזינו דאין היום גורם שתפקה אבל לענין זה לא עקרה באם שתפקה אח"כ בר"ח צריכה לחוש לו ומה שלא ראתה בג' ר"ח משום שלא פיהקה ועיין בב"י פנ"ל: אני טרם אכלה לדבר בדיני קביעות נסת אנה ה' לידי ס' כו"פ וראיתי שכ' לעיל בסעיף נ"ו ס"ק ח' וז"ל בא' בשבת כ' המנ"י אע"ג דבלא"ה איכא הפלגה שונים מ"מ בהפלגה בעיני ד' ראיות ובזה סגי בג' נכון הוא אלא יש עוד הבהל דבשבוע אף אם תראה ב' ימים מקדם פשיגייע נסת ההוא חוששת אבל אם אתה עושה נסת הפלגות הא בטלה הפלגתה וכן אם יעבור נסת א' ולא תראה בהפלגה בטלה הפלגתה עד שתשוב ותראה משא"כ בנסת

שבוע עכ"ד ואני פתבתי ג"כ כ"ז לעיל ועוד פתבתי נ"מ אחרנא לענין אם עברו עליה
ג' עונות יע"ש: תו כ' בס"ק ה"ל וז"ל לכה אני מסופק אם תראה ד' ה' פעמים בכל יום
א' בשבוע ג' שיש פאן לומר שקבעה נסת שבוע וכן י"ל שקבעה נסת הפלגה מכ"ב לכ"ב
במה נימא שקבע פי יש נ"מ לדינא כמ"ש ואפשר דיותר שכיח הפלגה מנסת השבוע
ולכן אם נוכל לומר שהוא הפלגה למה נימא שהוא נסת שבוע דהא ל"ש דיהיה יום
ושבוע בזמן מוגבל גורם הראיה וצ"ע עכ"ל וכן פתבתי לעיל והבאתי ראיה מלשון
הרשב"א בתה"א וכ"כ הרמב"ן בחדושי ס"פ האשה לשון הרשב"א ועתה עיינתי
וראיתי שזה מוכרח מן הש"ס דתלינן טפי שהוא נסת הפלגה מלמיתלי במזל היום שהוא
הגורם דהא גרסינן בס"פ בנו"כ אר"פ נחזי אנו היתה למודה להיות רואה ליום ט"ו וכו'
וקסבר ר"פ עשרים ותרתינן מעשרין ותרתינן מנינן נדה ופתחא מכו"ז מנינן א"ל ר"ה
בריה דר"י ממאי דילמא כו' דאלת"ה כו' ופסקו הפוסקים כר"ה בריה דר"י ואי ס"ד
דתלינן דהיום הוא הגורם אע"ג דאפשר למיתלי בהפלגה שנה א"כ מאי מותיב ר"ה
בריה דר"י על ר"פ ואמאי פסקו הפוסקים פנוניה דהא לא דמיא כלל מאי דמיתי ראיה
מהאי תרגולא דשאני הכא שהרי פינן שהיתה למודה לראות ליום כ"ב לראיתה א"כ
לעולם ראיתה ביום שנה לימי השבוע שהרי אם היתה ראיתה מתחלה ליום א' בשבוע
ואח"כ פשהפליגה לראות ביום כ"ב מראיה א' תחול ג"כ ביום א' וכן לעולם וא"כ אח"כ
פשהפליגה לראות ביום כ"ז לראיתה א' בשבוע הפלגה ולא מנינן להפלגות כ"ב אלא
מראיות כ"ז מ"מ היום קבוע של ימי השבוע עדיין לא בטל אף שלא ראיתה פ"א ביום
א' של שבוע שלישי מ"מ עדיין צריכה לחוש לקביעתה לשמא תראה ביום א' שבשבוע
שלישי מן אותו יום א' שלא ראיתה בו וכמ"ש הוא בעצמו לעיל וא"כ פי אתיא עשרין
ותרתינן דהיינו יום א' שבשבוע שלישי הוא בימי זיבתה ומאי מקשה ר"ה ברי' דר"י
דל"ד כלל אהאי תרגולא דהתם בהפלגה תליא מלתא והרי בטלה הפלגתה משא"כ
בנד"ז א"ו כל היכא דאיכא למיתלי בכה"ג בהפלגה שנה לא תלינן ביום כלל ואיתותב
ר"פ שפיר ולפ"ז צ"ל הא דכתבו הפוסקים דקובעת נסת לימי השבוע בימים שנים היינו
דווקא לענין זה באם שראתה ג"פ ביום א' דהיינו שראתה מתחלה ביום א' ובשבוע ב'
ג"כ ביום א' ואח"כ בשבוע ג' ג"כ ביום א' אז קובעת נסת ליום א' בג' ראיות דדמי לנסת
הסירוג בסעף י"ב דסגיא לכ"ע בג"פ וצריכה לחוש אח"כ לכל יום שבשבוע ג' עד
שתעקר ג"פ פדין נסת קבוע אבל אחר שראתה ד' ראיות כה"ג דהיינו מתחלה ראיתה
ביום א' בשבוע ואח"כ בשבוע ב' ביום א' (ועוד ביום א' שבשבוע ג') ועוד יום א'
שבשבוע ג' פינן דאפשר למיתלי בהפלגה מכ"ב לכ"ב שקבעתו ג"פ לא תלינן תו ביום
קבוע כ"א בנסת הפלגות וכמ"ש וכ"כ בס' ה"ל ס"ק א' וכן פתבתי לעיל בסעף ב' אבל
כ"ז שלא קבעתו להפלגה ע"י ד' ראיות אלא בג' ראיות חיישינן לנסת הקבוע ליום
השבוע וצריף ג"פ לעוקרו וכן מוכח מדברי הפוסקים אלו שהרי עיקר מטרין להא
דקבעה נסת ליום השבוע למדו מהא דר"א דף י"א דאי קפיץ בחד בשבת וקפיץ בחד
בשבת ולחד בשבת אחרנא חזאי בלא קפיצה דקבעה נסת לימים אע"ג דלא היו ג' ראיות
אפ"ה קבעה נסת ש"מ דקבעה נסת ליום ידוע בשבוע וכ"כ בסתה"א ובחדושי רמב"ן
שם הרי להדיא כ"ז דלא קבעה נסת להפלגות ע"י ד' ראיות ואמרינן דליום ידוע בשבוע
נתפוננה ודינו פדין נסת קבוע דצריף תלתא זימני למיעקרה אבל קשה הא דכתב הטור

והש"ע דקובעת נסת בימי החדש ובימי השבוע שוין ואינן שוין האי אינן שוין ה"ד ובע"כ צ"ל בכה"ג פגון שראתה לכ"ג יום וא"כ אם הנה תחלת ראיתה ביום א' תחול ראיה ב' ליום כ"ג ביום ב' בשבוע וראיה שלישית ביום ג' בשבוע ונהרי ראתה יום א' ויום ב' ויום ג' בשבוע ודינו כמו נסת החדש בדילוג ואם פן הא ניחא לדעת הפוסקים וכרב דאפילו בדילוג קבעה על ידי ג' ראיות היכא דניפריים בימי החדש ה"ה היכא דניפריים בימי השבוע אבל לדעת הטור דפסק פשמואל דס"ל דאפילו היכא דניפריים בימי החדש צריך ד' ראיות וכה"ג בימי השבוע דלא עדיף מימי החדש וא"כ ממ"נ במאי מיירי אי בראתה רק ג' ראיות הא קבעה נסת לדילוג פינו דקמיינתא לאו בדילוג חזיא ואי דמיירי דחזיא ד' ראיות כה"ג א"כ הא יצא מפינייהו ג' הפלגות שוות והא הוכחנו למעלה דהיכא דאיכא למיתלי בהפלגות שוות תו לא תלינן במזל היום כ"ש היכא דחזיא בדילוג טפי מסתבר למיתלי בהפלגות שוות מלמיתלי במזל היום ובדילוג וא"ל דמיירי שלא ראתה בדילוג השנה אלא דמתחלה ראתה ביום א' ואח"כ ראתה ליום כ"ג שהוא ביום ג' בשבוע וחוזה וראתה ליום כ"ג מראיה זו ותהיה ביום ג' בשבוע ואח"כ לא ראתה ביום ד' שבשבוע שלישית אלא ביום ד' שבשבוע הרביעית הא ליתא דכיון דעבר פ"א יום ד' שבשבוע ג' ולא ראתה הוי זה עקירה לראיות הראשונות שבדילוג דמיעקר בהדא זימנא ונ"ל הפרישה בס"ק ח' לפי דינא דגמרא שאין קובעין נסת לא בימי נדות ולא בימי זיבות כו' צ"ל דמ"ש דראתה ג"פ בא' בשבת או בה' בשבת לא מיירי שראתה בהם זא"ז דא"כ ראתה בימי זיבה ומן כרחים לומר דמיירי דראתה היום ביום א' ואחר ג' שבועות חזרה לראות ביום א' וכן עוד פעם א' ביום א' אחר ג' שבועות דהשתא כבר כלים ימים זיבה וא"ל דא"כ עקרה שניה יום א' בנתיים שלא ראתה בהן ואין זה נסת קבוע דהא אמרינן בסמוך דאם ראתה באחד בניסן ובא' בסיון ובא' באב קבעה לה נסת לר"ח לדילוגים אף על גב דבכל פעם דלגה פ"א ר"ח וה"ה הקא עכ"ל יע"ש אם פן כ"ז בזמן שהשנה דילוגה אבל אם אחר כך לא השנה דילוגה ודאי דהוא עקירה לראיות הראשונות גם לדעת המחבר דחשש להחמיר כרב דקבע נסת לדילוג בג' ראיות אף דקושא הנ"ל לא קשה מידי דשפיר נ"מ במה דקבעה נסת לימי השבוע בימים שאינן שוין סגיא בג' ראיות אפתי קשיא אם פן הא דקיימא לן דכל נסת שלא נקבע שלשה פעמים מיעקר בהדא זימנא דאפילו חזא לתרתי פדמסקינן בס"פ האשה ופסקו פן כל הפוסקים א"כ בנסת הפלגה שראתה ב' פעמים בהפלגה ע"י ג' ראיות לעולם איכא קביעות לימי השבוע או ביום שנה או בדילוג דאם ראתה מכ"ב לכ"ב הא איכא ג' ראיות ביום שנה מימי השבוע וקבעה לה נסת ואי דראתה מכ"ג לכ"ג הא איכא ג' ראיות בדילוג לימי השבוע ולדעת החוששים לדרב כבר קבעה לה נסת לימי השבוע בדילוג ואיך הוא נעקר בהדא זימנא וכה"ג בכל הפלגות שבעולם לעולם איכא ג' דילוגים בשנה הן בימי השבוע למפרע או לקמיה יום א' או יותר דווקא ותשפח ודחוק לומר דהא דנעקר בהדא זימנא אפילו ראתה בהפלגה שנה שתי פעמים היינו דנסת הפלגה נעקר ואין צריך לחוש להפלגה אם ראתה אח"כ ביום אחר שאין צריך לחוש להפלגה כזו אבל מפל מקום צריכה לחוש מחמת היום בשבוע גם זה ליתא דאם פן לשיטת המפרשים דעת הש"ע והטור בסעיף י"ד דמ"ש דאם לאחר ששינתה פעמים ליום שלשים ראתה לסוף עשרים חוזר נסת של עשרים למקומו והותר שלשים דהיינו אפילו עדיין לא הגיע יום שלשים אפילו הכי פל שחזרה וראתה לסוף כ'

חזרה לקביעות הראשון ומחשב עקירה לנסת שעדיין לא נקבע בג"פ וכמ"ש הש"ף בשמם ס"ק מ' וכתבתי לעיל שפירושם שם עיקר ודלא כהש"ף שהשיא דעתם לדעת אחרת יע"ש והתם מייירי בנסת הפלגות דמוכח שם וא"כ קשיא דאמאי יהיה נעקר ל' וא"צ לחוש לו דהא אם הייתה ראני' יום כ' שהפסיקה בו ד"מ ביום א' בשבוע וראתה אח"כ ליום ל' לראיה זו תחול הראיה זו ביום ב' ואח"כ חזרה וראתה ביום ל' לראיה זו תחול ביום ג' וא"כ הרי ראתה בימי השבוע בדילוג ואמאי לא תחוש ליום ל' דהיינו ביום ד' שבשבוע רביעית מראיה אחרונה שהרי גם זו כבר נקבע להסוכרים כרב להחמיר ואמאי הותר יום ל' וא"ל דמ"ש דהותר ל' היינו יום ל' מראית עשרים שחזרה וראתה אבל מ"מ צריכה לחוש ליום ל' מיום ראית ל' השני דאע"ג שראתה בנתיים אין זה מפסיד וכמ"ל זו דוחק דמסתימות הפוסקים לא משמע פן לכן נ"ל דמ"ש הטור והש"ע דקובעת נסת לימי השבוע הן בימים שונים או בימים שאינם שונים בימים שאינן שוי' דקאמר מייירי שראת' זא"ז בכל שבוע דהיינו בשבוע א' ראתה ביום א' ואח"ז בשבוע ב' ביום ב' ובשבוע ג' ביום ג' ונ"מ דאם עבר אח"כ אותו יום ולא בדקה ולא ראתה דאסורה עד שתבדוק פדין נסת קבוע ואע"ג דזה הוא בימי זיבתה מ"מ לדין דקיי"ל דאשה קובעת נסת בימי זיבתה א"כ קובעת נסת אבל זה לא אמרינן דתהיה אשה קובעת נסת ע"י סירוג וע"י דילוג דזה לא מצינו נסת הסירוג ודילוג פחדא שתקבע האשה עי"ז נסת וכן הוא בפרישה שכ' בס"ק ח' אחר שכ' מה שהבאתי לעיל משמו מסיים וז"ל ואין אנו צריכין לזה שבגמ' קאי שקבעה נסת ע"י קפיצות מכ"א לכ"א יום כ"פ יום א' שהיא אחר פלות ימי זיבה ומזה למד הרשב"א דין זה לנסת הגוף לדין שקובעין נסת אף בימי נדה וזיבה כו' עכ"ל והן הן דברינו דאינה קובעת לדילוג וסירוג פחדא נסת הגמרא דמייירי בנסת הסירוג מייירי בנסת השנה ליום ידוע ובה ניהא דברי הש"ע אמנם מה שהקשיתי לעיל על דברי הטור עדיין לא עלתה ארוכה בדברים אלו פינן דאיהו פסק כשמואל דבעי לדילוג ד' ראיות וא"כ פינן שראתה ראיה ראשונה ביום א' ובשבוע שאחריה ביום ב' ואח"כ ביום ג' עדיין לא קבעה נסת עד שתראה בשבוע שאחריה עוד ביום ד' וא"כ הרי ג' הפלגות מט' לט' ותלינן דחזיא בהפלגות שוין מט' לט' ולא תלינן תו ביום בימי השבוע לדילוג וכמ"ל ונאפשר דראתה בינתיים מייירי א"כ תו א"א למתלי בהפלגה וע"כ היום הוא הגורם ועדיין צ"ע: פללא דמלתא שע"י דין זה שכ' הפוסקים דאשה קובעת נסת לימים שונים בימי השבוע ושאין שוין יש מבוכה רבה בכל דינים שבסי' זה וקורא אני עי"ז מ"ש הרמב"ן בחדושו ס"פ האשה וז"ל ובענ"פ יחוש להחמיר בענין הנסות עד יערה עלינו או על אחרים רוח ממרום להכריע אינה הדרף הישר שיבחר לו האדם עכ"ל גם דוחק לומר דהטור כ' זה למאן דפסק כרב וכה"ג כ' בב"י שם פינצא בזה בענין אחר דכבר השיגו עי"ז בב"ח דא"א דהטור יכתוב דין מאי דלא ס"ל פינן דאיהו ס"ל לדינא כשמואל יע"ש: בש"ף ס"ק י"ט כ' הב"ח לחוש לחומרא זה וזה והלכך חוששת להפלגה שנקבע בב"פ וכו' ור"ל דחוששת ליי"ז בתמוז משום נסת הפלגה ולי"ח בתמוז משום נסת הדילוג עכ"ל מ"ש שקבעה בב"פ נ"ל ט"ס וכצ"ל שקבעה בפעם ב' דהא הפלגות ט"ו ניסן מן י"ו אייר הוא הפלגות ל"ב דהא ניסן מלא ואלו הפלגות י"ו באייר מן י"ז בסיון הוא רק הפלגות ל"א שהרי אייר חסר ומש"ה צריכה לחוש ליי"ז בתמוז דהוא נמי הפלגות ל"א אלא דקשיא ת"ל דבלא"ה צריכה לחוש ליום י"ז בתמוז משום נסת החדש

בין דעדין לא קבעה נסת לדילוג וגם לי"ו בתמוז צריכה לחוש משום עונה בינונית פון דלא קבעה נסת לשיטת הפוסקים דס"ל דעונה בינונית הוא ביום ל' ודלא פהש"ף: עוד ראיתי בס' כו"פ דעונה בינונית אסורה כל היום וכל הלילה ולבי לא כן ידמה ולענ"ד דאינה אסורה אלא ביום ל' מראיה ראשונה אם היתה ביום אסורה ביום ואם בלילה אסורה בלילה אף שכ' בס"ק ט"ו שזה נראה לו ברור לא ידעתי שם הכרע לדבריו: (לב) אלא שיש הפרש בינה לגדולה.

בש"ף ס"ק ס"ה פ"א דברי שא מיירי בלא חזרה לראות דבגדולה בעינן שיעבור עלי' ג' עונות דידה ואם היו לה עונות גדולות צריה להפסיק ג' עונות גדולות אבל בקטנה בג' עונות בינוניות סגי"ד נדאי דכן משמע בסוגיא דפ' בנות פותים דסג"ל בעונות בינוניות וכמ"ש בס' כו"פ אלא דקש"י לי לפמ"ש הב"י נהבאתיו לעיל דלמדו הפוסקים דין זה דגדולה שפסקה ג' עונות א"צ לחוש לנסתה מהא דר"א דס"ל דכל אשה שעברו עלי' ג' עונות דיה שעמה ובמתני' דף ז' ע"ב תנינן איזהו זקנה כל שעברו עליה ג' עונות סמוך לזקנתה ועלה פליג ר"א ואמר דל"ד זקנה דכל אשה שעברו עליה ג' עונות ד"ש וא"כ ר"א נדאי דמיירי בהנה"ג עונות דמיירי ת"ק בזקנה דהן עונות בינוניות דס"ל לת"ק דדוקא בזקנה מהני ואמר איהו דכל אשה שעברו עלי' ג' עונות ד"ש וא"כ מנ"ל לומר דבגדולה בעינן עונות דידה דהא ר"א ס"ל דאפי' עונות בינוניות מהני ומנ"ל לחלק ולקאורה הנה אפשר לומר דדוקא בקטנה שלא הגיע זמנה לראות מהני עונות בינוניות משא"כ בזקנה וכן הנה נראה מלשון הש"ע דגבי קטנה כ' עונה בינונית וגבי זקנה כ' וכן זקנה שעברו עליה ג' עונות משהזקינה ולא כ' עונות בינוניות אלא דבעונות דידה משערינן אלא שמדברי הש"ף מוכח דאף בזקנה סגי' בעונות בינוניות שהרי עיקר הוכחתו מהא דזקנה דלקמן סעיף כ"ח יע"ש וצ"ע: (לג) אבל אם פיתחה.

בש"ף ס"ק ס"ח פיתחה וכו' עיין מ"ש לעיל בכוננת הש"ף ופירש דברי התוס' ובס' כו"פ נתקשה בפ"א התוס' והדברים פשוטים כמ"ש גם במ"ש פאן בס"ק כ"ח ונ"ל ולא הבנתי דבריו דהא לא מיירי פאן קודם שפסקה לראות בצ' ימים דהנה לה נסת קבוע דאיך אמרינן מטמא מעל"ע עכ"ד ולענ"ד מבואר בש"ף ס"ק י"ח דעיקר ראיה שלו מן הטור והרשב"א דהם מיירי בשהיה לה נסת מעיקרא וכדמבואר בדבריהם להדיא ומדכתבו ראיה בג' ראיות מכוננות שלא פיתחה ולא הותירה כו' וגם לבסוף פתבו אבל אם פיתחה או הותירה שלא היו הראיות מכוננות וכו' מוכח מדבריהם אלו שבכל ענין שפיתחה או הותירה לא קבעה נסת וזה דלא כדעת הפרישה דלדידה קבעה נסת אבל מן הגמ' נדאי דליכא ראיה דא"ל דמיירי שלא הנה לה נסת מקודם אף מה שהק' הא הרשב"א והש"ע חששו להחמיר כרב בזה הדין עמו דקש"י על הש"ף ולולי דמסתפינא הייתי אומר דדעת הרשב"א והש"ע דדוקא בשפונגה ראיתה לג' הפלגות שוין הוא דמצטרפין ראיה קמייטא קודם שפסקה מלראות דכינן דכינה ראיתה איגלאי מלתא דלאו הפסקות היא אלא שינוי נסת אבל כשראתה בדילוג אז לא מצטרפין הראיות אהדדי ובהא ניחא מ"ש בסיום דבריהם דכ"ז שלא פונגה ראיתה א"א לראיות ראשונות להצטרף דהלשון תמוה דמה יועיל הצטרפות ראיה ראשונה אחר שאין הפלגות שוין אבל למ"ש ניחא דאתי לאשמעין דלא מצטרפים ראיה קמייטא אלא בהפלגות שוין אבל בפחתה והותירה אע"ג דא"ל דקבעה נסת לדילוג מ"מ לא מצטרפים ראיות אהדדי ובחזקת מסולקת בדמים היא

כִּינּוּן שְׂאִין דְּרַךְ נְשִׁים לְרֵאוֹת בְּדִילּוּג וּבְזָה נִיחָא דל"ק קו' הַתּוֹס' שְׁהַקְשׁוּ לִפְרִישׁ"י וְאַף
דְּלַתְנִי תוֹס' נִיחָא לְשִׁמוּאֵל מ"מ עֲדִינּוּ קִשִׁי לְרַב הַבְּרִייתָא אִם נִפְרִישׁ כִּפְרִישׁ"י אֲבָל
לִפְמִ"ש נִיחָא וְדוּק: מ"ש הַט"ז בְּפִי דְבָרֵי הַרְשָׁב"א דְּבָרֵי מְוַכְרְחִים מְהָא דְּפִסְק הַרְשָׁב"א
וְהַטּוֹר הַבִּיאוּ לְקַמְּן סִי ק"צ גַּבִּי תִינּוּקַת שְׁלֵא הִגִּיעַ זְמַנָּה לְרֵאוֹת שְׁעָבְרוּ עָלֶיהָ ג' עוֹנוֹת
מִשְׁרָאָתָה דְּכַתְמִים טְמֵא מִיָּד אַחַר ג' רְאִיּוֹת שְׁרָאָתָה אַחַר שְׁפִסְקָה ג' עוֹנוֹת מוֹכַח דְּרָאָה
רֵאוֹתָה שְׁרָאָתָה אַחַר שְׁפִסְקָה ג' עוֹנוֹת מִצְטַרֵּף לְשִׁלְשָׁה רְאִיּוֹת דְּמִטְמֵא מִיָּד מִעַל"ע
בְּרָאָה ג' וְכ"כ הַרְשָׁב"א בְּהִדְיָא וְזֶה דְּלֹא פְּפִירוּשׁ ב"י: אֲדָּה מ"ש הַט"ז לְפָרִישׁ מ"ש
הַרְשָׁב"א ז"ל דְּעַכְשָׁיו יוֹצֵאת ג' הַפְּלָגוֹת שְׁווֹת אֵין לוֹ שְׁחַר וְדוּק וְהַנְּכוּן מ"ש בַּס' תְּפָאֶרֶת
שְׁמוּאֵל דצ"ל ב' הַפְּלָגוֹת שְׁווֹת וְהַגְּמ' מִיִּבְרִי לְעַנְּנוּ טְוִמָּאת מַעַת לַעַת דְּכִינּוּן דְּרָאָתָה ג"פ
לֹא אֲמַרִּינוּ בַּהּ ד"ש וְיִלְיָף הַרְשָׁב"א מִיִּבְרִי דְּאֲמַרִּינוּ דְּרָאָה הַרֵאוֹתָה הִיא מְהַמְנִין לְעַנְּנוּ
שְׁבִרָאָה ג' מִטְמֵא מִעַל"ע וְה"ה לְעַנְּנוּ קְבִיעַת נֶסֶת הַיָּמִים בַּג' סָגִיא וּבְהַפְּלָגוֹת בַּד' עַכ"ד
וְנִכּוּן הוּא: (לד) וְקִטְנָה וְזִקְנָה אֵינָה חוֹשֶׁשֶׁת לְנֶסֶת שְׂאִינוּ קְבוּעַ.

בְּנִקְה"כ כ' דְּאֲפִי רְאָתָה ג' פְּעָמִים כ"ז שְׁלֵא קְבָעָה נֶסֶת אֵינָה חוֹשֶׁשֶׁת וְכֵן נִרְאָה מִלְשׁוֹן
רְשָׁב"א וְהַרְמ"א אֲבָל בַּט"ז כ' דְּאִם רְאָתָה ג' פְּעָמִים אַע"ג דְּלֹא קְבָעָה נֶסֶת כִּינּוּן דְּמִטְמֵא
מִעַל"ע חוֹשֶׁשֶׁת לוֹ וְכֵן נִרְאָה כְּדָבָרֵינוּ דַּמְנ"ל לְחַלֵּק דְּכָל עֵינָקֵר לֹא לְמַד הַרְשָׁב"א דְּקִטְנָה
וְזִקְנָה דֹּא"ח מִשׁוּם דְּדִיָּה שְׁעֵתָה א"כ רְאִיּוֹתָה מְקַרְהָ הִיא מִשְׁא"כ בְּרָאָתָה ג' פְּעָמִים
דְּמִטְמֵא מִעַל"ע מִדִּינָא דְּגַמְרָא מַה"ת דְּלֹא יֵהָא חוֹשֶׁשֶׁת לוֹ: בְּתַשׁוּבַת שְׁבוּ"י ח"א נִשְׂאֵל
מְהָרַב הַגְּדוֹל בְּעַל הַמְּחַבֵּר בִּי"ש נִסְתָּרוּ דְּרָכֵי הַרְמַב"ם בַּפ"ד מְהַלְכוֹת מו"מ דְּפִסְק בְּהַגִּיעַ
זְמַנָּה לְרֵאוֹת וּפְסָקָה ג' חֲדָשִׁים דִּי שְׁעֵתָה וְהֵינּוּ כַּר"א פְּדֵאִיתָא בְּסוּגִיא דַּס"ל דְּכָל אִשָּׁה
שְׁעָבְרוּ עָלֶיהָ ג' עוֹנוֹת ד"ש וְכַדְאֲמַרִּינוּ אֲתָאן לַר"א וּמ"מ לֹא פִּסְק כְּנוֹתִיָּה בְּשִׂאָר אִשָּׁה
שְׁפִסְקָה ג' עוֹנוֹת דְּהָא הַרְמַב"ם שָׁם פִּסְק זְקָנָה שְׁפִסְקָה ג' עוֹנוֹת דִּי שְׁעֵתָה מְכַלֵּל שִׂאָר
אִשָּׁה לֹא וְהֵינּוּ כַּת"ק וְלֹא כַּר"א וְתוּ קָשָׁה כִּי שָׁם בַּש"ס אִי גִרְסָא וְשִׁהַגִּיעַ זְמַנָּה לְרֵאוֹת
פ"א ד"ש שְׁנִיָּה מִטְמֵא מִעַל"ע מִנִּי רַבִּי הִיא וּלְפ"ז לְרְשָׁב"ג דְּקִי"ל הִלְכְּתָא כְּנוֹתִיָּה אַף
בְּרָאָה ב' אֵינָה מִטְמֵאָה מִעַל"ע וְכ"פ הַרְשָׁב"א בַּתה"א וְגוֹרְס ג' זֶה וְהַתּוֹס' מְחַקוּ ג' זֶה
אֵלָּא דְּקִינָה עַל תִּינּוּקַת שְׁלֵא הִגִּיעַ זְמַנָּה לְרֵאוֹת דְּקִתְנִי בַּג' הָרִי הִיא כְּכָל הַנְּשִׁים וְלְרְשָׁב"ג
עַד רְאִיָּה ד' לֹא הָיוּ כְּכָל הַנְּשִׁים וְהַרְמַב"ם פִּסְק בְּתוּלָה שְׁלֵא הִגִּיעַ זְמַנָּה לְרֵאוֹת וְרָאָתָה
ג' רְאִיּוֹת מִטְמֵא לְמַפְרַע א"כ ס"ל ע"כ כַּגִּי שְׁמַחְקוּ הַתּוֹסְפוֹת וּפִסְק בְּהַגִּיעַ זְמַנָּה לְרֵאוֹת
מִטְמֵא לְמַפְרַע בְּרָאָה ב' וְזוֹ דְּלֹא כְּחַד מְהֵנִי ב' גִּירְסוֹת דְּהָא ע"כ מִנִּי רַבִּי הִיא קִינָה אוֹ עַל
רְאִיָּה ב' שְׁלֵא הִגִּיעַ זְמַנָּה לְרֵאוֹת אוֹ עַל רְאִיָּה ג' שְׁלֵא הִגִּיעַ זְמַנָּה לְרֵאוֹת: וְלַעֲנִי"ד נִרְאָה
לְתַרְץ וְתַחֲלָה אֲנִי מְהַנְּחָה קִינָת דְּנוֹדָאֵי הַרְמַב"ם לֹא פִּסְק כַּר"א אֵלָּא כְּחַכְמִים אֵלָּא
דְּסִבִּירָא לִיָּה לְהַרְמַב"ם ז"ל דְּחַכְמִים לֹא פְּלִיגִי אַר"א אֵלָּא בְּאִשָּׁה יְלָדָה שְׁהִיא בְּחֻזְקָת
דְּמִים אֲבָל בְּאִשָּׁה שְׁהִיא בְּחֻזְקָת מְסוּלְקָת דְּמִים אוֹ אֲפִילוּ בְּאִשָּׁה יְלָדָה כ"ז דְּלֹא אִימְחֻזְקָה
בְּדָמִים אַף חַכְמִים מוֹדִים לַר"א דְּמַהֲנִי ג' עוֹנוֹת וְכ"כ בַּס' שְׁבוּ"י שָׁם וְעוֹד אֵיכָּא חִילּוּק
בֵּין חַכְמִים לַר"א אֲפִילוּ בְּאִשָּׁה שְׁהִיא בְּחֻזְקָת מְסוּלְקָת בְּדָמִים דְּלַחַכְמִים אַע"ג שְׂאֲמָרוּ
דְּמַהֲנִי לָהּ ג' עוֹנוֹת דְּנוּקָא בַּפ"א אֲבָל אִם עוֹד עָבְרוּ עָלֶיהָ ג' עוֹנוֹת מִטְמֵא מִעַל"ע וְכַמ"ש
בַּכ"מ שָׁם גַּבִּי זְקָנָה אֲבָל לַר"א כָּל פְּמָה דְּלֹא אִימְחֻזְקָה לְהַפְּסִיקוֹת גְּדוּלוֹת כְּזוֹ אֲמַרִּינוּ דְּיָה
שְׁעֵתָה דְּלֹא גָרַע מֵאִשָּׁה יְלָדָה לְדִינָה דְּמַהֲנִי ג' עוֹנוֹת וְלַעוֹלָם כ"ז שְׁלֵא תַתְּחִיז לְרֵאוֹת
הַפְּסִיקוֹת גְּדוּלוֹת פְּאֵלוּ ד"ש וּלְפ"ז אֵין אֲנִי צְרִיכִין לְדַבְּרֵי הַכ"מ שָׁם שְׁכַתְבַּת דְּהַרְמַב"ם

היה לו גירסא אחרת בש"ס גבי זקנה דגבס דפעם שניה מטמא מעל"ע אלא די"ל דהברייתא דהתם אתי כר"א אבל לחכמים לא אמרינן דיה שעתה אלא בראיה ראשונה וכדמשמע במתניתין ודלא פתוס' שם וכן מוכח ברמב"ם שם דסבירא ליה דכל היכא דלא איתחזקה בידמים אפילו חכמי מודים לר"א שקהרי פתב גבי מעופרת ומניקה נמי דמהני ג' עונות בפ"א והכ"מ שם פתב דהרמב"ם ס"ל דר"י לא פליג את"ק דמעופרת משיודע עופרה ומניקה משנולדה ד"ש אלא דאתי למימר דבעברו עליהן ג' עונות ד"ש בפעם א' אבל אם עברה עליהן פעם ב' מטמאין מעל"ע ות"ק לא פליג ע"ז עכ"ל וידועתו א"א להלן הסוגיא דף י' ע"ב דאמרינן דר"י ס"ל דימי עבודה עולין לימי מניקתה ע"ש ואי ר"י ס"ל כת"ק דמעופרת משקהופר עופרה ומניקה משתלד מיד ד"ש אם פן ל"ל השלמות ג' עונות בימי מניקתה הא מיד כשתלד ד"ש וע"כ צ"ל דסבירא ליה דאפילו חכמים מודים במסולקת בידמים דמהני ג' עונות דא"ל דס"ל כר"א אם פן ה"ל לאשמעיןן אפילו באשה ילדה אלא דלפ"ז ק' מנ"ל להרמב"ם הא דחכמים מודים בזה ולפי מה שצאכתוב לקמן יהיה הוכחה לזה וגם לדברי הכ"מ שפתב דהרמב"ם היה גורס פן בזקנה מוכיח הרמב"ם דין זה מזקנה דס"ל דאתא פרבנן דאלו לר"א אין חידוש וגם לר"א פל כמה דלא איתחזק אמרינן ד"ש מיהו בזה יש לומר דר"א ס"ל פרבי עכ"פ מוכח מהרמב"ם דס"ל דאף חכמים מודים לר"א בהא ול"ק קו' ראשונה אלא דקו' הב' היא קו' עצומה ואשר אחזה בזה ליישב דברי הרמב"ם ז"ל לענ"ד טרם פל חל עלינו חובת ביאור הסוגיא אשר כבר עמדו ע"ז רבותינו חכמי קדם וכל אחד בורר דרוך לעצמו ולכל הפרושים הדחוקים רבים והראשון שבראשון הוא פירש"י ז"ל דברייתא זו אתא פרבי אלא דבהך ראיה דאיתחזקה ביה לא אמרינן שתטמא מעל"ע מש"ה בעי בתינוקת שלא הגיע זמנה לראות ג' ראיות אבל בהגיע זמנה לראות איתחזק בראיה אחת ומש"ה בראיה שניה מטמא מעל"ע אבל לרשב"ג בתינוקת שלא הגיע זמנה לראות בעינן ד' ראיות שתטמא מעל"ע ואהא קבעי הש"ס עברו עליה ג' עונות הדר חזיא בעונות מאי דמספקא ליה נימא דהדרי לקדמותה וצריכה שתחזק עכשיו מחדש או נימא דבחזקה קמייתא ונאם פן אי הדר חזיא בעונה תטמא מעל"ע נאם פן ע"כ סיפא רשב"ג היא וכמו שפתב רש"י והוא דחזק עצום וכמו שהק' תוספות ותו ק' לפירושו בבעי' שניה ועוד עברו עליה ג' עונות הדר חזיא בעונות מאי ופירש רש"י דמבעיא ליה מי אמרינן הא דתני ועוד עברו עליה ג' עונות דוקא נקט דאיגלאי מלתא דשינוי נסת הוא דא"כ אפילו ראתה בעונה אחר ב' הפסקות נמי נימא דאיגלאי מלתא ומאי מבעיא ליה לרבי בתרי זימני הנה חזקה נאם פן פינו דבתרי זימני חזיא בהפסקה איגלאי מלתא דשינוי נסת הוא נאף שרש"י ז"ל פתב במתק לשונו דאפילו אי נימא דראיה קמייתא לא סלקי למנינא אפ"ה איתחזקה בתרתי בתרייתא דשינוי נסת הוא מ"מ אין לזה טעם דאמאי לא נחשוב הפסקה קמייתא ותו מאי דכ' רש"י או דלמא פולי האי לא אמרינן הדרה לקמייתא ק' דמ"ש נאי משום דבהפסקה שניה איגלאי מלתא דשינוי נסת הוא ולא סילוק דמים א"כ תטמא מעל"ע בראיה לאחר הפסקה ב' א"ו דאף בראיה ב' אמרינן חזרה לקדמותה ומאי מבעיא ליה וקושיא זו נמי ק' לפי המסקנא דפשיט ליה דכולי האי לא אמרינן חזרה לקדמותה טעמא מאי דהא ע"כ דאף בהפסקה ב' חזרה לקדמותה ולא אמרינן איגלאי מלתא דאל"כ תטמא מעל"ע מיד בראיה שאחר הפסקה ב' גם ק' לפי האמת אמאי לא נימא בהפסקה ב' איגלאי מלתא

ותטמא מעל"ע אחר הפסקה ב' וכמ"ש מהרש"א לפירושו ופי' הרשב"א בתה"א דחוק
מאד לכן הרמב"ם בחר לו דרך סלולה בפי' הסוגיא זו והוא לפי מ"ש הר"ן בחדושו
ונ"ל דאע"ג דאוקמי הך ברייתא פרבי אפ"ה בעי ג"פ לפי שכל אשה שאינה צריכה
לבדוק אינה מטמאה מעל"ע דטעמא דמעל"ע כעין קנסא פדאמרינו וזו הואיל ולא בדיקה
הפסידה עונה הלכה כל שאינה צריכה לבדוק כלל אינה בכלל גזירת מעל"ע שפנדה
ותינוקת שלא הגיע זמנה לראות אינה צריכה בדיקה פדמני' לקמן דאין הנשים בודקות
אותן הלכה פעם א' וב' שעדיין לא הוחזקה לראות ולא הייתה בכלל תקנה לבדוק שחרית
וערבית ד"ש וכשראתה בפני' פנון לדברי רבי הוחזקה רואה צריכה בדיקה שו"ע
ולפיכך בג' מטמא מעל"ע וכו' וא"ת הגיע זמנה לראות שהיא צריכה בדיקה למה אמרו
דכפעם אחת ד"ש י"ל אה"נ דכיון שצריכה בדין הנה לגזור עלי' אפי' בראשונה אלא קל
הוא שהקילו חכמים בדבריהם עכ"ל וכך יהיה הצעת הש"ס דמספקא ליה להש"ס אי
האי ברייתא אתי' פרבי וכפ' הר"ן דמש"ה בעינן ג' פעמים בתינוקת שלא הגיע זמנה
לראות משום דכל כמה דלא חל עליה חובת בדיקה ליתא בכלל גזירת מעל"ע ולפ"ז ל"ל
דטעמא דאם הפסיקה ג' עונות דדי' שעיתה משום דחזרה לקדמותה דאל"כ אלא כר"א
דס"ל דכל אשה שראתה ג' עונות ד"ש ק' הא פינו דהאי ברייתא אתי' פרבי דבתינוקת זמני
הוי חזקה וא"כ פי חזי' בתר הפסקה ב' אמאי דיה שעיתה נימא דהאי איגלאי מילתא
דשינוי נסת הוא ותטמא מעל"ע ובנה ל"ש תירוץ הר"ן דכיון דלא חל עלי' חובת בדיקה
אינה בכלל גזירת מעל"ע דהא אי נימא דלא הדרה לקמיינתא א"כ חל עלי' חובת בדיקה
דאע"ג שהפסיקה ג' עונות לא עדיפא ממעונבת ומניקה דדי' שעיתן ואפ"ה צריכין בדיקה
וכמ"ש הרמב"ם שם ד"ו וכ"כ התוס' לקמן במתני' אע"פ שאמרו ד"ש וכו' א"ו דהדרה
לקדמותה ולפ"ז אי הדר וחזי' לאחר הפסקה ראשונה אחר עונה נמי ד"ש פינו דהדרה
לקדמותה לא חל עליה חובת בדיקה עד שתתחזק או אי נימא דהך ברייתא אתי' פרשב"ג
ומש"ה בעינן ג' פעמים ומיהו בג' פעמים סגי' דתטמא בראיה ג' מעל"ע אע"ג דעדיין לא
חל עלי' חובת בדיקה עד לאחר ג' פעמים אפ"ה איתא בכלל גזירת מעל"ע פינו
דאיסתחזקה בראיה ג' ולא אמרינו כסברת הר"ן ו"ל משום דהשוו גזירתן משום לא פלוג
וכדבעינו למימר לקמן ולפ"ז י"ל דלא אמרינו נמי דהדרה לקדמותה והא דאחר הפסקה
ב' ד"ש היינו טעמא דאתי' כר"א ואלקבא דרשב"ג דס"ל בג' זמני הוי חזקה וכל כמה
דלא איסתחזק אית לי' לר"א ד"ש לאחר הפסקה גדולה עד שתתחזק וכפירש"י ולעולם
דלא אמרינו הדרה לקדמותה ולפ"ז אי הדר חזי' בעונה לאחר הפסקה ראשונה מטמאה
מעל"ע דלא אמר ר"א אלא בראיה שאחר הפסקה משא"כ בראיה שניה שלאחר עונה
אף לר"א מטמא מעל"ע כמו שפירש"י וזו הנה הספק של הבעל האבעיא דהך ברייתא
מני' ואלקבא דמאן מתוקמי אי כר' או פרשב"ג דאי לוקמי כר"א ואלקבא דרשב"ג א"כ
י"ל דס"ל להברייתא דלא הדרה לקדמותה א"כ פי חזי' בעונה לאחר הפסקה ראשונה
מטמא מעל"ע או נימא דאתי' כר' ואז ע"כ ס"ל להברייתא דהדרה לקדמותה וא"כ אי
חזי' בעונה שלאחר הפסקה א' ד"ש ע"ז השיב לו ר"ג ראשונה ד"ש ושניה ד"ש
וכפירש"י דשניה דהיינו אותה שראתה לאחר העונה דנמי ד"ש משום דאמרינו הדרה
לקדמותה והשתא אפתי מבעי' ליה דאף דפשיט ליה דהדרה לקדמותה עדיין י"ל דלמא
ברייתא רשב"ג הוא ואף לרשב"ג אמרינו דהדרה לקדמותה עד שתתחזק בהפסקות

גדולות ג' זימנין דאיגלאי מלתא דשינוי נסת הוא ואז בראיה ראשונה של אחר הפסקה ג' מטמאה מעל"ע אע"ג דלא הנה חל עליה חובת בדיקה קודם שתתחזק אפ"ה הוא בכלל גזירת מעל"ע ודלא פהר"ן ומעתה אצ"ל דהברייתא אתי' פרש"ב"ג ואלקבא דר"א אלא פרש"ב"ג ואלקבא דחכמים ושאני קטנה שלא הגיע זמנה לראות בכל זמן שלא איתחזקה ג"פ דאיגלאי מלתא למפרע דשינוי נסתן הוא אמרי' דסילוק דמים הוא ומש"ה מבעיא ליה הדר חזי' בעונות לאחר הפסקה ב' אי נימא דהברייתא אתיא פרבי מטמאה מעל"ע דכיון דאיתחזקה בתרי זימני שראתה בהפסקות גדולות איגלאי מלתא דשינוי נסת הוא והיא בחזקת דמים וחל עליה בדיקה ומטמאה מעל"ע אבל אי נימא דהברייתא אתיא פרש"ב"ג ואף לרש"ב"ג אמרינו הדרה לקדמותה אין חילוק בין הפסקה ראשונה לשניה וכל פמה דלא איתחזקה אמרינו דסילוק דמים הוא וא"כ כי חזי' בעונה שלאחר הפסקה שניה נמי ד"ש פיון דלא ראתה אלא ב"פ לאחר הפסקה שניה וצריכה שתתחזק כפראשונה ומש"ה מבעיא ליה וע"ז השיב לו ר"ג דמטמאה מעל"ע משום דמתוקמי פרבי וכיון דלרבי בתרי זימני הנה חזקה א"כ בהפסקה ב' איגלאי מלתא דשינוי נסת הוא ומש"ה מטמא מעל"ע וכ"ת א"כ בראיה ראשונה שאחר הפסקה ב' תטמא מעל"ע ז"א פיון דלא ידעה דתתחזק לא הנה חל עליה חובת בדיקה משום דחזרה לקדמותה עד אחר שתתחזק בהפסקה ב' דאז איגלאי מלתא למפרע וכסברת הר"ן ז"ל ולפ"ז מקשה מני רבי היא דע"כ פרבי מתוקמי דאלו לרש"ב"ג אף אי חזי' בעונה לאחר הפסקה ב' נמי ד"ש וע"כ פרבי מתוקמי אמאי סיפא הגיע זמנה לראות ראתה ד"ש שניה מטמא מעל"ע עברה עליה ג' עונות ד"ש מני ר"א היא דכיון דכבר חזיא ב' ראיות קודם שהפסיקה א"כ הוחזקה בדמים ואמאי מהני הפסקות ג' עונות א"ו דר"א היא אבל אי הוי מוקמינו הברייתא פרש"ב"ג לא הנה קשה מסיפא פלום דאיפא לאוקמי אפ"י פחכמים דכיון דלא חזיא אלא ב' פעמים ונעדיין לא איתחזקה בדמים מש"ה מהני הפסקה כמו במעוברת ומניקה וזקנה לשיתת הרמב"ם וכמש"ל וכ"כ בתשו' הנ"ל ומתריץ דאתיא כר"א ובהא ס"ל פרבי אף צריכין אנו ליתן טעם דמאי דוחקא דר"ג לאוקמי הברייתא דלא פהלקתא כר' וכו"א ואלא מוקמי פרש"ב"ג ואלקבא דהלקתא ע"כ צ"ל דר"ג אית ליה סברת הר"ן דזו יתד בל תמוט דכל היכא דלא חל חובת בדיקה עליה ליתא בכלל הקנס דמעל"ע וא"כ ע"כ דלא מתוקמי פרש"ב"ג דאי פרש"ב"ג אמאי מטמאה מעל"ע בראיה ג' הא פיון דנעדיין לא איתחזקה עד אחר ראיה ג' לא הנה חל חובת בדיקה א"ו דאתי פרבי אמנם סברת הר"ן לאו דכולי עלמא הוא אלא במחלוקת שנויה דגרסינו לקמן דף ל"ט פל"א יום בחזקת טהרה ואמרי' למאי הלכתא אר"י לומר שאינה צריכה בדיקה ור"ח אמר לא צריכה אלא לר"מ וכו' רבא אמר לומר שאינה מטמאה מעל"ע ומותבינו על רבא מהא דתניא הנדה והזבה והש"י כנגד יום והיולדת כולן מטמאין מעל"ע ואסיק בתיובתא וא"כ לאוקמתא דר"י דכל י"א יום א"צ בדיקה ואפ"ה תניא דש"י כנגד יום מטמאה מעל"ע ולפי סברת הר"ן הא פל שא"צ בדיקה אינה בכלל גזירת מעל"ע א"ו דלר"י ליתא להאי סברא אלא אע"ג דלא חל עליה חובת בדיקה אפ"ה משום לא פלוג מטמא מעל"ע אבל לשאר אוקימתות דהתם דאוקמי מתני' דלא כר"י י"ל כסברת הר"ן ועיין בתוס' שם בד"ה והיולדת לפ"ז צ"ל דר"ג דמוקמי הברייתא דתינוקת כר' ולא ניחא ליה לאוקמי פרש"ב"ג ואלקבא דהלקתא משום דאיתא ליה לסברת הר"ן לסברא מוחלטת ע"כ לית

ליה פאוקימתא דר"י אלא פשאר אוקימתות דהתם כר"ח או כר"ה ב"ח התם אכל לר"י
ליתא לסברת הר"ן ולאו הא ביהא תליא והרמב"ם פ"ח מהלכות א"ב פסק פאוקימתא
דר"י דכל י"א יום א"צ בדיקה ובפ"ג מהלכות מו"מ ד"ד פסק פהברייתא דהנדה ונבה
וש"י פנגד יום מטמא מעל"ע וא"כ ע"כ דליתא לסברת הר"ן ולפ"ז ניחא טפי לאוקמי
הברייתא דתינוקת פולה אליבא דהלכתא וכסברות בעל האבעיא דכולה רשב"ג הוא
ואפילו לרשב"ג נמי אמרינן דהדרה לקדמותה אלא בהפסקה ג' פיון דאסתזקה לראות
בהפסקות גדולות אמרינן איגלאי מלתא למפרע ומש"ה מטמאה מעל"ע אע"ג דלא חל
עליה חובת בדיקה ובסיפא נמי אתיא אליבא דכ"ע אפי' לחכמים והא דקתני ובהגיע
זמנה לראות עברה עליה ג' עונות ד"ש משום דעדיין לא אתחזקה שלא ראתה עדיין אלא
ב' פעמים מש"ה מהני הפסקה אפילו לרבנן כמו מעונבת ומניקה לשיטת הרמב"ם וכת'
א"כ למה בראיה שניה מטמאה מעל"ע הא עדיין לא אתחזקה ז"א דמן הדין אפילו בראיה
ראשונה הנה ראיה לטמא מעל"ע והרי היא כמו מעונבת וכו' שלא אמרו ד"ש אלא
בראיה זו שהרי הנשים בודקות אותן ומועדות לראות אלא דקל הוא שהקילו חכמים
בראיה ראשונה מ"מ עדיין לא אתחזקה ומהני ג' עונות והגמרא דמוקי כר"א היינו לר"ג
דמוקי רישא פרבי וא"כ ע"כ ר"א היא דהא הוה חזקה כב' ראיות וק"ל: פתב בש"ף ס"ק
ע"א וז"ל ודע דבכ"מ שנו' בסימן זה שקבעה נסת אם הוא להקל הוא דנוקא שלא בימי
נדה או זיבה פדאי' ברשב"ג א טור ושאר פוסקים עכ"ל והמנ"י חולק ע"ז וכו' פיון דכל
עיקר טעמו של הרמב"ן פדי שלא יצטרכו לדקדק בפתחי נדות וניבות גשי דידן ואם
אתה אומר להחמיר אמרינן דאין קובעת אף הן יצטרכו לדקדק עכ"ד וכו"נ מחדושי
הרמב"ן בס"פ בנו"כ וכו"ל להוכיח מן הגהות רמ"א לעיל שהן דברי הרמב"ן ז"ל לעיל
סע"ף י"ג שכ' האשה שראתה חוששת לנסת החדש וכו' פיצד ראתה בא' בניסן וכו' בו
חוששת לא' באייר ראתה באחד באייר או לא ראתה עד שתקבע נסת א' פדינו דאז א"א
לשני שלא נקבע וכו' עכ"ל וא"כ אם ראתה בר"ח ניסן וכו' בו ובר"ח אייר וכו' בו ובר"ח
סיון אז אינה צריכה לחוש לכ' בסיון פיון שפבר קבעה לר"ח וא"כ קשה הא ראיותיה
בר"ח אייר ובר"ח סיון היתה תוך ימי זיבתה ולהקל לא אמרינן דתקבע נסת ותיחוש נמי
לכ' בסיון א"ו דלדין אין חילוק ולעולם קבעה נסת וא"ל דשאני הקא פיון דראיות ר"ח
ניסן היתה ממעין סתום הא ליתא דמוכח מגמ' דס"פ בנו"כ ובכל הפוסקים דלא מקרי
מעין סתום אלא היכא דשתי ראיות הראשונות היו ממעין סתום אז שדינן לראיה ג'
בתרנייהו ואמרינן דהא דאקדמ' תוס' דמי' הני ומשום דמים יתרים אקדמי' משא"כ
בשלא ראתה אלא ראיה א' ממעין סתום אינה קובעת ועיין מש"ל סי' קפ"ד על דברי
הש"ף וכו"כ בפרישה בהדיא בס"י זה סע"ף צ' דתרת' בעינו שיהיה ההתחלה והרוב ממעין
סתום ומ"ש בטור אבל אם ראתה אותו אע"ג ששתי ראיות בעינו ממעין סתום נקט הכי
אידי דנקט ברישא בד"א שראתה ראיה ראשונה כו' דרבותא קמ"ל דאפ' בראיה א'
שבימי נדה אין קובעת נסת עכ"ד: ומ"ש בס' כו"פ דמדברי הר"ן בחדושי משמע פדעת
הש"ף ליתא אף שכ' שצ"ע לדברי הרמב"ן נפקא מינה חורפה מ"מ לא דחה דברי
הרמב"ן מהלכה וכ"כ שם בסוף הפרק יע"ש: (לה) פעמים שהאשה קובעת נסת.

בראתה ב"פ בר"ח ובפעם ג' כ' בחודש ובר"ח וברביעי ובחמישי כה"ג נמי קבעה לה נסת
תוך נסת דכיון דתרי זמני קמאי ממעין סתום חזיא ליה וכו"ה בהר"ן בהשגה י"ב:

ומ"ש הש"ך ס"ק ע"ב בשם הראב"ד דהיכא דכבר נקבע הוסת בימים הראוים לנדה אף שאח"כ באו בימי זיבה מ"מ הוא נסת קבוע צ"ע דלפי הטעם שכו' הראב"ד דמש"ה אינה קובעת נסת בימי זיבה לפי דקיי"ל לחז"ל שבעת ימי נדה דמיה מתמרקין ואינן חוזרין עד אחר י"ח ימים ומה"ט כל י"א יום היא בחזקת טהרה ע"ש לפ"ז פשטינותה וראתה בכ' לחדש ובר"ח אמאי תחזור לקביעת הראשון הלא עתה היא בחזקת מסולקת דמים שפבר דמיה נתמרקו מן ז' ימים שאחר כ' בו שראתה ומה בכך שפבר נקבע ר"ח בימים הראוים לנדה מ"מ השתא מסולקת בדמים היא ולא שייך לומר פאן דמים יתרים דאתוספו בה פיון שקובעת נסת לכ' ואפשר דמשום כך כ' הב"י פאן שא"י למה היא בחזקת טהרה תוך ימי זיבה ולא ניחא ליה בטעם ס' בעה"נ פמו שהקישתי עליו בסי' קפ"ד היינו משום קושיא הנ"ל דא"כ אין לחלק בין נקבע פבר או לאו: (לו) אינה קובעת נסת.

כ' בפ"ה ס"ק ע"ג וז"ל כ' הב"ח תימא למה פסק להקל וכו' ותו פיון דהריטב"א והראב"ד מסכימים לדברי הרשב"א הנ"ל ה"ל הרמב"ן יחיד לגבייהו וכו' ולענ"ד לאו הרמב"ן יחיד הוא שהרי כ' המ"מ שדעת הרמב"ם נוטה לדברי הרמב"ן הביאו ב"י ונראה שדברי הרמב"ם מוכרחים שדעתו פדעת הרמב"ן שהרי כל עיקר טעמו של הרשב"א ז"ל שפסק שאין קובעין נסת הוא משום דס"ל להלכה כר"י וכו"מ דדיין שעתו כל ימי עבורו וכל ימי מניקתו וכיון דד"ש כל ימי עבורו וכל ימי מניקתו כל ראיתו אינו אלא פראיות המקרים ואין ראוי להצטרף וכמ"ש בס' תה"א אבל הרמב"ם דפסק בהלכות מו"מ כר"י דלא אמרו ד"ש אלא בראיה אחת וא"כ ודאי דקובעים נסת פמו שאר נשים וכמ"ש הרשב"א עצמו שם פמה פעמים דלמאן דפסק דמתני' קאי אפוליהו דבשניה מטמא מעל"ע קובעים נסת פמו שאר נשים: ונדע דלדעת הש"ע שפסק להקל אין חילוק דאפי' מפלת עד כד"ח אינה קובעת נסת דמ"מ דין מניקה יש לה דאין אברין חוזרין עד לאחר כד"ח פן הוכיח בס' כו"פ ודבריו נכונים ועוד נ"ל אע"ג דאמרין דאינו קובעין נסת היינו דוקא להחמיר לא אמרינו דהא צריך תלת זמני למיעקר אבל להקל אמרינו דקבעי לה נסת וא"צ לחוש אלא כפי מה שקבעה אם בהפלגה חוששת להפלגה ואם לימי החדש קבעה חוששת לימי החדש ולא אמרי' דגיוזל פתר ראיה בתרייתא ותיחוש מספק לימי החדש ולהפלגה פיון שלא קבעה הא לא אמרינו וכ"מ בפ' התינוקת דף ס"ח ע"ב דאמרין נימא תיקווי תיובתא דר"ה ב"ח א"ש אמר לה ר"ה בר חנינא א"ש כי אמרינו אין אשה קובעת לה נסת בימי זיבתה דלא בעי תלתא זמני למיעקר דאמרין דמיה מסולקת וכיון דדמיה מסולקת ד"ש ע"כ ופירש"י ד"ה אמר לה שמואל כי אמרי' אלא לקולא וכו' יע"ש ודוק: ועוד נ"ל דאע"ג דמעונבת ומניקה דצריכין לחוש לראיה שראתה מ"מ א"צ לחוש לעונה בינונית של אותה ראיה דהא אשה שיש לה נסת אם שינתה ראיתה פ"א א"צ לחוש לעונה בינונית אותה ראיה וכמ"ל דלא אמרו דצריכה לחוש לעונה בינונית אלא באשה שאין לה נסת כלל אבל לא באשה שיש לה נסת אלא דצריכה לחוש פ"א מאותה ראיה אם להפלגה או לימי החדש וא"כ כ"ש במעונבת ומניקה דעדיפא מאשה שיש לה נסת פדמוכח לקמן ס"י ק"ץ: (לז) ומ"מ חוששת לראיה שתראה וכו'.

פ"א אפי' בפעם א' שתראה בימי עבודה ומניקתה צריכה לחוש לו וכ"כ ב"י בהדיא בסימן זה ד"ה ומ"ש אפי' חזרה לראות באותן עונות כ"כ עוד בד"ה מדין התלמוד שמדברי

הַרְמַב"ם סוּף דְּבָרָיו נִלְמַד שְׁאֵפִי לֹא רָאֵתָה אֶלָּא פ"א בִּימֵי זִיכָּה חוֹשֶׁשֶׁת לוֹ כו' וְהוּא כְּדָאֲמַר ר"פ ס"פ הָאִשָּׁה עַכ"ל וְהָרֶאֱבָ"ד ס"ל דְּפָסֵק בְּמַעֲוָבָת וּמְגִיקָה דְּחוֹשֶׁשֶׁת מִיְהוּ לְרֵאִיְתָהּ אַע"ג דְּאִינָה קוֹבַעַת לְמַד מְהָא דְּאֲמַרִּינֵן בִּימֵי זִיכָּה דַּאֲע"ג דְּאִינָה קוֹבַעַת חוֹשֶׁשֶׁת מִיְהוּ וְכַמ"ש בַּת"ה וְכִי הֵיכִי דְּהֵתָם דְּאֶפִּילוּ בַּפ"א שְׁרָאֵתָה חוֹשֶׁשֶׁת לוֹ ה"ה בִּימֵי עֵבוּרָה וּמְגִיקָה וְכֵן מוֹכַח בַּס' בַּעַה"נ בְּדוּכְתֵי טוֹבָא דַּס"ל דְּאֶפִּילוּ לֹא רָאֵתָה אֶלָּא פ"א בִּימֵי זִיכָּה חוֹשֶׁשֶׁת לוֹ וְכ"כ הַפְּרִישָׁה פֶּאן וְהוּא מְוַכְרַח שְׁהָרֵי דִּין זֶה הוּא מְהַרְשֵׁב"א שַׁכ"כ בַּת"ה ק בָּשֵׁם גְּדוּלֵי הַמּוֹרִים וְנִתְפּוּיָן לְדַעַת הָרֶאֱבָ"ד כַּמ"ש בַּס' תַּה"א וְהָרֵי הָרֶאֱבָ"ד פֶּסֶק כַּר"פ דְּאֲמַר בַּס"פ הָאִשָּׁה דְּאֶפִּילוּ בִּימֵי זִיכָּה חוֹשֶׁשֶׁת לְרֵאִיְתָהּ שְׁרָאֵתָה אֶפִּילוּ בַּפ"א שְׁרָאֵתָה חוֹשֶׁשֶׁת לוֹ וְכַמ"ש מְהַרְשֵׁב"א שֵׁם וְזֶה דְּלֹא כַּמ"ש בְּש"י סִימָן קפ"ד ס"ק י"ט בָּשֵׁם הַרְש"ל וְדִלָּא כַּמ"ש בַּס' כו"פ שְׁנֵטָה אַחַר דְּבָרֵי הַרְש"ל לְעֵיל וְעֵינֵן בַּס' בַּעַה"נ בְּשַׁעַר הַנֶּסֶת ד"ה וְעַתָּה נִחְזָר וְכו' דָּף י' ע"א: קצ (א) עַד שְׁתַּרְגִּישׁ.

הוּא מִימְרָא דְּשִׁמוּאֵל ר"פ הַרְוָאָה פְּתָם וְיִלְיָף לָהּ מְדַכְתִּיב בְּבִשְׁרָה עַד שְׁתַּרְגִּישׁ בְּבִשְׁרָה וּמִק' הַש"ס הָאִי בְּבִשְׁרָה מִבְּעֵיא לִיָּה שְׁמַטְמָאָה בְּפָנִים כְּבַחוּץ וּמִשְׁנֵי אִם פֶּן לִימָא קְרָא בְּבִשְׁרָה מֵאִי בְּבִשְׁרָה ש"מ עַד שְׁתַּרְגִּישׁ בְּבִשְׁרָה וְאֶכְתִּי מִבְּעֵיא לִיָּה בְּבִשְׁרָה וְלֹא בְּשִׁפִּיר וְלֹא בְּחִתִּיקָה וּמִשְׁנֵי תַרְתִּי ש"מ עַכ"ל הַגְּמָרָא וְעַמְש"ל בְּסִימָן קפ"ח בְּתַשׁוּבְתֵי בָּשֵׁם חֲדוּשֵׁי הָר"ן דְּמַפְרֵשׁ לָהּ דְּמִשְׁנֵי הַש"ס דְּתַרְתִּי ש"מ דַּר"ל דְּכִינֵן דְּבַעֲיָנוּ, שְׁתַּרְגִּישׁ בְּבִשְׁרָה מִמִּילָא דְּעֵינֵן לְמַעַט בְּשִׁפִּיר אִו בְּחִתִּיקָה מִשׁוּם דְּאִין זֶה הַרְגָּשַׁת דָּם אֶלָּא הַרְגָּשַׁת שִׁפִּיר אִו חִתִּיקָה וְהוֹכְחֵתִי שֵׁם דְּדַעַת הַפּוֹסְקִים אִינוּ פֶּן דְּאִי ס"ל כְּפִירוּשׁ הָר"ן דְּמַטְעֵם דְּלֹא הַרְגָּשָׁה הוּא מְמַעֲטִינֵן אִם פֶּן ק' אִיָּד פֶּסְקִינֵן לְעֵיל דְּהַרְוָאָה דָּם בְּשִׁפִּיר אִו בְּחִתִּיקָה טְהוּרָה דַּמ"מ תַּטְמָא מְדַרְבְּנָן דְּהָא גְזָרוּ אֶפִּילוּ עַל הַפְּתָם וְכַמ"ש בְּסִימָן זֶה וְאֶפִּילוּ הֵיכָא דְּוִדָּאִי לֹא הַרְגִּישָׁה וְכַמ"ש הַתּוֹסְפוֹת דָּף נ"ח ע"א ד"ה מוֹדָה שְׁמוּאֵל וְכו' וְכ"מ מְלִשׁוֹן הַפּוֹסְקִים דְּסָבִירָא לִיָּה כַּתו' א"ו דַּס"ל לְהַפּוֹסְקִים דְּהָאִי בְּבִשְׁרָה גְזִירַת הַפְּתוּב הוּא וְלֹא מַטְעֵם הַרְגָּשָׁה מְמַעַט לָהּ דְּוִדָּאִי דְּהָאִי מְקַרֵי הַרְגָּשָׁה אַע"פ שְׁאֶפְשָׁר לְתַלּוֹת בְּהַרְגָּשַׁת הַשְׁפּוֹכְרַת וְהַחֲתִיקָה מְפָל מְקוּם חֲדָא הַרְגָּשָׁה הוּא וּבְזֶה סְתַרְתִּי דְּבָרֵי מ"ו הַגְּאֹן בַּעַה"מ ח שַׁב"י שְׁכַתָּב בְּאִשָּׁה שְׁרָאֵתָה טִיפּוֹת דְּמִים עַל יְדֵי לִיחָה לְבָנָה מְרוּבָה דְּזֶה מְקַרֵי שְׁלֵא עַל יְדֵי הַרְגָּשָׁה תְּלִינֵן הַרְגָּשָׁה בְּרוּבָא בְּלִיחָה לְבָנָה וְכ"כ בְּתַשׁוּבַת ב"י וּלְפִי הַנְּ"ל מְוַכְרַח ע"כ דְּלִיתָא לְהָאִי סְבָרָא דַּאֲל"כ קְרָא בְּבִשְׁרָה ל"ל וְע"ל סִימָן קצ"ח מַש"ל עוֹד סְתִירָה ע"ז וַא"ל דַּמְנ"ל דְּאֶפִּילוּ בְּזָבָה בָּא הַרְגָּשָׁה דְּלִמָּא דְּוִוְקָא בְּנִדָּה דְּהָא הָאִי קְרָא בְּנִדָּה פְּתִיב ז"א דְּבַהֲדִיא אֲמַרִּינֵן בְּמַכִּילְתִּין דַּמ"א ע"ב דְּהָאִי קְרָא מִיְרֵי נְמִי בְּזָבָה מְדַכְתִּיב זוּב בְּבִשְׁרָה יַע"ש: אָמְנָם מַה זֶה הוּא הַרְגָּשָׁה אִם ר"ל דְּהַרְגִּישָׁה שְׁנַפְתַּח מְקוֹרָה הוּא דְּמַקְרֵי הַרְגָּשָׁה אֶבֶל מַה שְׁמַרְגָּשַׁת שְׁזָב מְבִשְׁרָה דָּם לֹא מְקַרֵי הַרְגָּשָׁה אִו נִימָא דְּגַם זֶה בְּכָלֵל הַרְגָּשָׁה הַנָּה בְּשׁו"ת פ"י ח"י"ד סִימָן א' כ' וַז"ל נְרָאָה פְּשוּט דְּאִין הַכְּנוּנָה שְׁמַרְגָּשַׁת שְׁיִצְאָ מְמַנָּה דָּם אֶלָּא דְּבַעֲיָנוּ שְׁהַרְגִּישָׁה שְׁיִצְאָ מְמַקְרָה (וְה"ה לְשַׁאֲר מְקַרִים שְׁבַגּוּפָה פְּגוּן שְׁהַרְגִּישׁ גּוּפָה וְנִנְדַעְזַע וְכֵן מוֹכַח מְהַרְמַב"ם פ"ה מְהַלְכוֹת א"ב דִּין י"ז וְכַמְש"כ הַמ"מ שֵׁם דַּה"ה לְשַׁאֲר מְקַרִים שְׁבַגּוּפָה בְּעַת הַנֶּסֶת הִנָּה הַרְגָּשָׁה וְכ"כ בְּש"י שֵׁם) וְכַדְפַּרְש"י ז"ל בַּפ"ק אִשָּׁה מְרַגְּשַׁת כְּשֶׁנְּעַקֵּר דָּם מִן הַמְּקוֹר וְכ"כ מְדַבְּרֵי הַרְמַב"ם וְכו' וְכ"כ מְהַרִּי"ו בְּתַשׁוּבְתוֹ סִימָן כ"ה וְכו' עַכ"ד עֵי"ש שְׁהָאֲרִיָּד בְּזֶה וּבְתַשׁוּבַת אַמ"ו הַגְּאֹן בַּשַׁב"י סִימָן ל"ט הוֹכִיחַ.

דע"כ מה שהרגישה שזב ממנה לא מיקרי הרגשה פיון שלא הרגישה שיצא מן המקור דאי, ס"ד דהרגשת זוכה מיקרי הרגשה איך מצאנו ידיו ורגליו בסוגיא דר"פ הרואה דפריה ת"ש האשה שהיתה עושה צרכיה וראתה דם רמ"א אם עומדת טמאה ה"ד אי דארגשה יושבת אמאי טהורה כו' לעולם דארגשה כו' ואי אמרת דהרגשת זוכה שזב ממנה דבר לח מיקרי הרגשה מאי קאמר אי דארגשה הלא ע"כ ארגשה שזב ממנה דהלא המ"ר זבין ממנה דהא התם מיירי דנמצא דם תוף הספל דקודם דתמו מיא יצא דם ואם כן פיון דהדם יצא תוף המ"ר ע"כ הרגישה שזב ממנה דבר לח ומכ"ש שאין להבין מאי דקאמר אי דלא ארגשה איך שינה לומר דלא ארגשה אלא ע"כ צ"ל דהרגשה שגפחה מקורה הוא דבר בפ"ע עכ"ד לא ידעתי מה שהשיב ע"ז מהרשש"ך בתשובתו שכתב ונ"ל הנה אומר אלו אמר הגאון שאין לנשים שום הרגשה בעולם עד צאת הדם מגופה כי אם זאת שזב ממנה דבר לח הנה נודאי מקום לתמיהתו אבל זו לא שמעתי כי אם פיוצא בה שיש הרבה נשים שאין מרגישות הרגשה אחרת כי אם הרגשה זו אבל נודאי יש גם כן הרבה דמרגישות הרגשות אחרות שגופה וכו' וכן הש"ס יתפרש כן דה"ק אי דארגשה בהרגשה שאין לתלות במ"ר והיינו בהרגשתה שגודעזעו אברין ודעת המקשן הנה שאין לתלות הרגשה זאת במ"ר ות"ל לו התרצן לעולם דהרגישה בהרגשה הזאת ואפילו הכי יש לתלות במ"ר דאף לפעמים באים בהרגשה הזאת עכ"ד לא ידענא מאי קאמר דמ"מ קשיא מאי מק' אי דלא ארגשה עומדת אמאי טמאה וכו' דאמאי לא יהא טמאה דאף ע"ג דלא הנה לה הרגשה אחרת שגופה כ"א זאת שזב ממנה דבר לח אס"ד דזה הרגשה מקרי אמאי תהיה טהורה גם התרצן למה צ"ל לעולם דארגשה וכדעתו ר"ל הרגשה אחרת שגופה זולת ה' הרגשה שזב ממנה דבר לח למה לא השיב לו כפשטיה דהכא הא ארגשה במה שזב ממנה דבר לח א"ו דזה לא מיקרי הרגשה אלא שאפשר לומר דשאני הכא פיון שפא עם מ"ר דתלינו הרגשת זיבת דבר לח במ"ר ולא בדם נדה ומש"ה לא מקרי הרגשה אבל בעלמא י"ל דזה מקרי נמי הרגשה במה שמרגשת בעצמה זיבת דבר לח בגופה אף לפי מש"כ והוכחתי לעיל זה ליתא דאס"ד דהרגשת זיבה מקרי הרגשה לא הוי תלינו הרגשה במידי אחרנא דס"ס הרגישה בפ"א הדם עם מ"ר וכה"ג מיקרי הרגשה פיון דהפל בפ"א א"ו דהרגשת זיבת דבר לח לא מקרי הרגשה: וכבר פתבתי לעיל סימן קפ"ג דעת הרמב"ם בפ"ט מהלכות א"ב דס"ל דחזקת דם שפא בהרגשה אם נמצא הדם בפנים והנה דברי הרמב"ם ז"ל מוכרחים מסוגיא זו דהא משני הש"ס לעולם דארגשה ואימור הרגשת שמש הוא מש"ה אמרינו דלאחר זמן פטורה מקרבן דתלינו בהרגשת שמש ואפתי ק' דאותיום אמאי טמאה וסגיבת בקרבן גיחוש דלמא לא ארגשה ומאי דארגשה אימור הרגשת שמש הוא ואיך מייתי מספק חולין לעזרה א"ו דחזקת דם שהוא בהרגשה רק בכתם אמרינו פיון דלא ארגשה הוא מן התורה טהור ולא חיישינו שמאארגשה ולא אדעתיה דזה אינה אלא חששא דרבנן אבל היכא שנמצא דם בפנים על ידי בדיקת עד דאיכא למיתלי הטעות דסברה הרגשת עד הוא אז היא טמאה מן התורה משום חזקת הדם שפא בהרגשה וכן מוכח מדתנו בפרק יוצא דופן דתנינו בת יום אחד מטמאה בזיבה ומייתי לה מקרא דנאשה ומנא ידעונו שפא בהרגשה א"ו דחזקת דם שפא בהרגשה ואע"ג דקטנה לאו בת הרגשה היא מ"מ אלו היתה גדולה היתה מרגשת וטמאה וכן אמרינו במסכת נדרים דף ל"ה ע"ב דאדם מביא קרבן על פניו

ובנותיו הקטנים ואע"ג דליכא למידע אם בא בהרגשה אפ"ה מייתי קרפן בשבילם ש"מ דחוקת דם שפא בהרגשה וליכא למדחי דמהא דבפ' בנו"כ אין ראיה להרמב"ם דלמא התיב מספיקא מטמא לה ז"א דהא הרמב"ם ס"ל דספקא דאורייתא להקל: (ב) וחקמים גזרו על הפתם שנמצא בגופה.

וכ"כ הרמב"ם וטומאה זו מספק שפא פתם זה מן החדר הוא בא וכתב הכ"מ ק"ל הא ס"ס הוא והוי ליה למשרי ס' מגופה ס' שלא מגופה ואת"ל מגופה ס' מן החדר ס' מן העליה וטהור וי"ל דאעפ"כ החדמירו בו חכמים משום דאיסור חמור הוא ועי"ל שפאחר שאין לה דבר לתלות בו החדמירו פאילו הוא ונדאי מגופה ואין פאן אלא ספק א' עכ"ל והט"ז פתב די"ל פיון דרוב דם שיוצא מן האשה בא מן המקור לא נחשב כלל זה לספק וא"ל ממה שפתב רמ"א ס"ס קפ"ז סעיף ה' דהתיב יש מפה וכו' ובנ"י פתב דשאני בסימן קפ"ז משום דאיטרע לן רובא שפיון דרוב נשים אינו רואות מ"ת ממקור לכן הוי ס"ס גמור ומה"ט חשיב הכא גם פן ס"ס פיון דרוב נשים מרגישות בעצמן אם רואות דם אטרע לן רוב והוי ס"ס גמור אי לא מטעמיה שפתב הכ"מ עכ"ל ולמש"ל דא"צ שיהיו הספקות שוין ואפ"ה מקרי ס"ס ודלא פהש"ף בלא"ה לק"מ ומ"ש שם מנ"י דלעיל מיירי הרמ"א בראיה מ"ת דוקא לא נראה פן ועיין בפ"ה ס"ק כ"ה ועמש"ל סימן קפ"ז סעיף ה' בשם תשובת מעיל צדקה שהרגיש בקו' זו הגאון ח"צ והוא השיב ע"ז פיון דאיכא דם עליה מצטרף ובהצטרף דם המפה איכא דם טהור מרובה מן דם המקור ועיי"ש מ"ש ע"ז: ובספר כו"פ פתב דתי' ב' של הכ"מ הוא הנכון פי פה משני הש"ס אליכא דב"ש דס"ל ד"ש משום דאשה מרגשת בעצמה א"כ לא יהיו פתמים טמאים ומשני בצפור לא נתעסקה בשוק ש"ט לא עברה האי דם מהיכא אתיא וא"כ הדבר לב"ש מכ"ש לב"ה עכ"ד מיהו למ"ש בחי' רשפ"א שם וז"ל ק"ל לימא דלמא נתעסקה או עברה ולא אדעתה כדאמרין תינוקת שלא הגיע זמנה לראות וכו' ונ"ל דש"ה דאפילו לכשתמצא לומר נתעסקה בצפור או עברה בשוק א"א לה לטהרה אא"כ אסתזקה כשכחה דנתעסקה או עברה ושכחה ולא אדעתה וכיון שפן אף אתה אומר שפא הרגישת ושכחה או שפא הרגישת ולא אדעתה דכסבורה הרגשות מ"ר וכו' והילכך הואיל ונהרי דם מצוי לפניך ושכיחי בה דמים מוטב שתתלה אותה במצוי דדמים מצוין בה פנ"ל עכ"ל ולפ"ז שפיר מק' בכ"מ פיון דאיכא למימר הכי ואיכא למימר הכי אף דדמיה מצוין בה מ"מ בהצטרף דם עליה איכא רובא להתיירא ובע"כ צ"ל דראו חכמים להחמיר הואיל דאיסור חמור הוא וכת' הכ"מ: (ג) אם הרגישת שנפתח מקורה.

מלשון זה משמע דלא מקרי הרגשה אלא הרגשת פתיחת המקור וכמש"ל ומקור דין זה הוא מס' תה"ד סימן רמ"ו ועיין בד"מ סימן קפ"ח שפקפק ע"ז וכ"כ הרדב"ז ח"א סימן קמ"ט ומסיים ולא ראיתי ולא שמעתי מי שנוהג חומרא זו וכתבו דאין ראיה מן הגמרא דשם מיירי דמצאה דם מש"ה הרגשה סברא דאורייתא מדארגישה מסתמא חזינא בהאי שעתא או בספק אם מגופה או לאו תלינן דמגופה אתיא בהצטרף טעמא פיון דהרגישת אבל היכא דליכא דם כלל מנ"ל ובחידושי הארכתי בזה והבאתי ראיה לדברי התה"ד ולקמן אבאר ובס' מנ"י פתב הא דכתב המחבר בלשון יש מי שאומר אף שבב"י לא נמצא מי שחולק בזה מ"מ פתב בלשון יש מי שאומר לפי שלא מצא הדבר בשום פוסק רק בתה"ד לכן פתב יש מי שאומר וכן הוא דרפ"ו בש"ע כמ"ש הסמ"ע פמה פעמים עכ"ל

ול"נ דמש"ה פתב ב"שם יש מי שאומר משום שפתב המכתב לעיל בב"י סימן קפ"ח אחר דברי תה"ד ונ"ל ונ"ל דחוקות יתרות הם ולית דחש להו עכ"ל הגם שי"ל דמ"ש דחוקות יתרות הם לא קאי אהאי אלא מ"ש בסוף בשמו בנמצא על העד לחלוחית דלון דסמיה ויש בו משוש קצת מפני הטועים כו' ואהא פתב דחוקות יתרות הם מ"מ פשטא דלישנא לא משמע פן מדכ' חוקות יתרות הם לשון רבים משמע דקאי אכולהו מש"ה פתב פאן בלשון יש מי שאומר: עוד כ' במנ"י שם ונ"ל ונראה דבהני נשים שהם בחזקת מסולקת דמים פגון מעונברת ומניקה דאפילו נפתח מקורה טהורה אם לא מצאה פלום וכן יש להוכיח מדברי מהרא"י שכ' פיון דהרגשה דאורייתא הוי פלמ"ד וסתות דאורייתא דאפילו בדקה ומצאה טהורה טמאה פדאיתא בפ' כה"י עכ"ל ומבואר להדיא בש"ס דף ט' דאפילו למ"ד וסתות דאורייתא לא בעי בדיקה בימי עבודה ואם פן ה"נ עכ"ל ואין נדון דומה לראיה דהתם פיון דבחזקת מסולקת דמים הוא עכשיו מה"ת שתחוש לנסת הראשון פיון דנשתנה טבע הגוף נאפילו שראתה ג"פ בימי עבודה נמי לא קבעה וסת פדלעיל סימן קפ"ט משום דתלינו ראייתה במקרה משא"כ הכא דהרגשה ושינתה משאר נשים שאין דרפן להרגיש לימי עבודתן מש"ה צריכה לחוש לו מיהו י"ל דבריו נכונים שהרי כ' שם בתה"ד דכ"ז אם לא מצאה פלום.

אבל אם מצאה מראה לכן וכיוצא בו משאר מראות אף שהרגשה בכל ענין טהורה דלון וירוק מן המקור קאתי' ואם פן ק' נהי דהרגשה דאורייתא מ"מ היכא דלא אתיא פלל אמאי נימא דטמאה היא איכא למיתלי ולומר דשמא מראה לון וירוק הנה ונמוק פמו שאתה אומר בדם וצ"ל משום דרוב דמים באשה טמאים ולו יהיה ספק השקול וכמש"ל בשם הר"ן והראב"ד מחלוקת בזה מ"מ מספקא מטמאין ליה וכל זה באשה שהיא בחזקת רואה אבל באשה שהיא בחזקת מסולקת דמים טפי מיסתבר למיתלי להיתירה שהיתה מראה לון וירוק ונימוק או נאבד שפן דרף אפי' במעונברת ומניקה מלמיתלי בדם פנ"ל: בשו"ת אמ"ו בעל שב"י סי' מ"ה כ' נשאלתי באשה שהיתה מתעטשת בחונק כח וע"י פח גדול של העיטוש ניתז ממנה למטה מי רגלים לפי דעתה פי היתה בעת הזאת בע"נ בבה"כ ולא יכלה לבדוק עצמה ולאו אדעתה פלל עד בלילה בשפכה ראתה למטה בכתונת פתם קטן פחות מכשיעור גריס ושאלה אם יש לחוש אפי' פחות מכשיעור הואיל שהרגשה בבוקר שניתז ממנה אפשר שזה הדם ניתז ממנה והשיב פיון שהוא פחות מכגריס אין לחוש פלל אף דמבואר בי"ד סי' קפ"ח וק"צ אם הרגשה שנספתח מקורה ובדקה ולא מצאה פלום דטמאה שאני התם דמירי שבדקה מיד ולא מצאה פלום וע"כ צ"ל דלא לחנם נפתח מקורה והואיל דלא מצאה פלום ע"כ שיצא ממנה דבר מה ונאבד והואיל שהרגשה דאורייתא חיישינן שמא יצא טפה דם משא"כ באשה זו דלא בדקה מבוקר ועד ערב וזה שכיח הרבה בין הנשים שע"י עטוש פכח נתזין ממנה מ"ר ואי הוי בדקה מיד היתה רואה לחלוחית של מ"ר אחזוקי איסורא לא מחזקין וגם אין דרף ד"נ לצאת ע"י עיטוש כ"א ע"י עטוש הרבה פעמים זא"ז כמבואר בסי' קפ"ט בש"י שם גבי נשים שקובעות וסת ע"י מקרים שבגופה יע"ש עכ"ד וכ' עוד ונ"ל ועוד יש להביא ראיה היותר ברורה ממה דאיתא בפ' כה"י די"ד אומר בדקה בעד שאינו בדוק לה והניחה בקופסא ולמחר מצאה עליו דם ר' אומר טמאה משום נדה ור"ח אומר טמאה משום פתם אומר לו ר"ח אי אתה מודה שצריכה כגריס ועוד א"ל אבל ורבי סבר בעיני כגריס ועוד

לאפוקי מדם מאכנולת וכו' ולפי דעתיה דשמואל דס"ל בריש הרואה פתם דאינה טמאה עד שתרגיש ע"כ האי דרבי מייירי בהרגשה דאם לא כן לא היה מטמא משום נדה ור"ח סבר דאמרינן הרגשת עד הוא מש"ה אינה מטמאה אלא משום פתם ואפ"ה ס"ל לרבי דצריך פגרים ועוד ופחות מזה השיעור תלינן בדם מאכנולת אף דהרגישה תלינן הרגשה בעד מכ"ש בנ"ד דיש לתלות ההתזה במ"ר דיש יותר לתלות בו מלתלות סתם הרגשה בעד עכ"ל וראייה זו אינני כלל וגרם לו זה שנעלם ממנו דברי הרשב"א במ"ה שער ד' וכמ"ש בשמו"ר ס"י קפ"ג ונ"ל דהיא דר' ור"ח וכו' ב'שהניחו בקנפסא ודכונותיה בעד הבדוק בין עגול ובין משוף טמאה נדה דנדאי מגופה אתיא ובהרגשה אתיא אלא דקסברה הרגשת עד הוא פדאי' פ' הרואה עכ"ל הרי להדיא איפכא מדבריו דהרשב"א מוקי לה בדלא ארגישה אלא דאנן אמרינן דהרגישה ומה שאמרה שלא הרגישה שסברה דהרגשת עד הוא ובאמת טעמה בזה שהיתה הרגשת דם ואם כן אין ראיה מהתם דשאני התם שלא הרגישה מש"ה בפחות מפגרים טהורה אבל בהרגשה מנ"ל דתלינן להקל ועגול דטהורה משום דמוכח הוא דסתם דם קנוח משוף הוא ועיין מש"ל סימן קפ"ג מיהו להלקה נראין דבריו משום דתלינן במצוי בכ"מ וכיון דשכיח בין הנשים שנייתזין מחמת העיטוש מ"ר תלינן בהו להקל דדוקא פתיחת המקור החמיר בתה"ד דרוב דמים במקור טמאים או מחצה על מחצה והוא עיקר הרגשה דאורייתא משא"כ בהרגשה שנייתזין ממנה דבר מה תלינן במ"ר ומכ"ש דאתי שפיר למש"ל דמוכח מן הגמרא במכילתין דף כ"ב ע"ב בסוגיא דהרואה פתם דאין דרף של אשה להיות רואה בפחות מן גרים יע"ש בתוספות ד"ה ג' גריסין וכו' אם כן טפי מסתבר למיתלי במ"ר: ודע דמדברי רש"י שם בסוגיא זו לכאורה נראה דבמצאה פתם וליכא למיתלי בד"א והוא מזמן רחוק שהוא ספק דאורייתא דלמא ארגשה ולא אדעתה והא דכתב רש"י ר"פ הרואה גבי הא דאמר הש"ס מודה שמואל דטמאה מדרבנן דטעמא דדלמא ארגשה ולא אדעתה מוכח דמה"ט אינה טמאה אלא מדרבנן יש לומר דדוקא פשמצאה מיד דומיא דבדקה קרקע עולם דאמר שמואל ובהא אינה אלא חששא דרבנן מה"ט דדלמא ארגשה ולא אדעתה שהוא חששא רחוקה משא"כ בעלמא ספק דאורייתא הוא שהרי פתב שם ד"ה מ"ד כל כה"ג וכו' ומביאה קרבן אינו נאכל וכו' וקשיא ל"ל כלל קרבן דהא לא הרגישה א"ו צ"ל דס"ל דחיישינן שמה ארגשה ולא אדעתה וכה"ג פתב שם הר"ן בחדושי' למאי דס"ד דמביא קרבן ונאכל כן צ"ל לדעת רש"י לפי המסקנא דמה"ט מביאה קרבן דלמא ארגשה ולא אדעתה ועיין עוד ברש"י שם דף נ"ג ע"ב ד"ה הוא מתקן הלכותי לידי זיבה מיהו נ"ל דס"ל לרש"י דלית הלכתא הכי אלא דמה"ט טמאה אפילו בלא הרגשה ולקמן בסס"י זה אבאר בע"ה שיטות רש"י ותוספות: בתה"ד הוכיח מסוגיא זו דע"כ הרגשה סברא דאורייתא דמדארגשה מסתמא ראתה דהא בעי אפילו לחייב קרבן מחמת הרגשה וא"כ כי היכי דס"ל למ"ד וסתות דאורייתא דאפי' בדקה ומצאה טהורה טמאה היא בהרגישה שנפתח מקורה ובדקה ולא מצאה פלום אפ"ה טמאה דחיישינן שמה טיפת דם כשרדל הנה ונימוק ואמ"ו בתשובה הק' על תה"ד ונ"ל והא שמואל ס"ל כן בבדקה ומצאה טהורה דטמאה פדאיתא לעיל דף ט"ז והוא ניהו מרי דשמעתין בבדקה קרקע עולם וכו' אם כן ק' ממ"נ אי לא הרגישה למה תהא טמאה באמת דא"ל הרגשת מ"ר או ארגשה ולא אדעתה כמו דמשני ה"כא כיון דמייירי שמואל אף שבדקה בזמן מועט דהיינו אחר שיעור וסת וכמבואר

התם ועל זמן מועט לא שייך לומר ארגשה ולאו אדעתה וכמ"ש התוספות פאן א"ו צ"ל דמיירי בהרגישה ואם פן לדעת התה"ד ל"ל חזקת דנסת הא לדידיה בלא זמן נסת אם הרגישה ומצאה טהורה טמאה עכ"ל ולא ידענא מאי ק' ליה ולא מיבעי לפירוש רש"י שפ"ה הא דמשני הש"ס מודה שמואל שהיא טמאה מדרבנן דטעמא משום דחיישינן דלמא ארגשה ולאו אדעתה ע"כ אם פן מוכח דס"ל דלמסקנא חיישינן אפילו בזמן מועט להא דדלמא ארגשה ולאו אדעתה דהא פתבו התוספות שם דכתם שעל בשרה אין רגילות לשהות שנתניבש ונפל וע"כ הא דמשני דמודה שמואל דטמאה מדרבנן וטעמיה משום דלמא ארגשה ולאו אדעתה אפתי איך יתורץ הא דמק' מהא דתנן הרוואה פתם על בשרה וכו' דטמאה אע"ג דלא ארגשה והתם בנמצא על בשרה מזמן קרוב הוא א"ו דלמסקנא הדר מהאי סברא דסבר המקשן בנמצא מזמן קרוב לא שייך לומר דארגשה ולאו אדעתה והתרצן לא ס"ל הכי ובנדאי המקשן הוכיח לסברא זו דאיכא לאפלוגי בין זמן קרוב לזמן רחוק דאלת"ה איך אמר שמואל בבדקה קרקע עולם דטהורה וקשני' קו' התוספות מכמה משניות דשנינו בדיני פתמים ע"כ דאית ליה לשמואל לחלק דנקא מזמן רחוק חיישינן להכי דלמא ארגשה אבל לא בבדקה קרקע עולם שהוא מזמן קרוב ל"ח להכי מש"ה טהורה ולפ"ז שפיר מוטיב מהני משניות דמיירי נמי בזמן קרוב ואפ"ה חיישינן אבל למסקנא דמודה שמואל דטמאה מדרבנן ושמואל לא קאמר בבדקה קרקע עולם דטהורה אלא מדאורייתא אבל מדרבנן מודה שמואל דטמאה דאפילו בזמן קרוב חיישינן להא דדלמא ארגשה ולאו אדעתה ולפ"ז לק"מ קו' אמ"ו דמש"ה קאמר שמואל בבדקה אחר שיעור נסת דטמאה דחיישינן שפא ראתה וארגשה ולאו אדעתה ואף לפירוש התוספות שכתבו דמודה שמואל דטמאה מדרבנן דאפילו בנדאי לא ארגשה אפ"ה טמאה נמי י"ל דלמסקנא אין חילוק בין זמן קרוב לזמן רחוק אלא דהמק' דנחית לחלק בכך משום דס"ל דשמואל לגמרי מטהר בבדקה קרקע עולם ומכח הכרח קו' לשמואל מכל דיני פתמים ס"ל דשמואל אית ליה הך סברא לחלק בין זמן רחוק לזמן קרוב ומש"ה מק' לדידיה כל הקו' מן המשניות דמיירי נמי מזמן קרוב אבל לפי המסקנא דמודה שמואל דטמאה מדרבנן כ"ע ס"ל דאין חילוק בין זמן קרוב לזמן רחוק פיון דבלא"ה לק"מ לשמואל מכל דיני הפתמים דהתם מדרבנן עכ"פ טמאים וא"ל דקו' אמ"ו הוא למאי דס"ד מעיקרא דשמואל לגמרי מטהר לה ונה"א דטעמא דשמואל משום דבזמן מועט ל"ח להא דדלמא ארגשה ולאו אדעתה א"כ תקישי דשמואל אדשמואל מהא דס"ל בבדקה אחר שיעור נסת לזמן נסתה דטמאה הא ליתא דשמואל לא קאמר לעיל בהדיא דמיירי בבדקה אחר שיעור נסת לזמן נסתה אלא אוקימתא דר"ז הוא ור"נ בריה מוקים לה פאוקימתא אחריתי ולדידיה א"ל דשמואל מיירי בבדקה זמן רב אחר זמן נסת וגם בלישנא דר"ז גופיה איכא תרתי אוקימתות יע"ש בפירש"י ובמהרש"א שם ומש"ה לא ה"מ להקשות דשמואל אדשמואל: ועוד י"ל דלק"מ קו' אמ"ו דהא פתבו התוס' ד"ה הרוואה וז"ל א"נ פיון דרוב ימים טמאים יש לחוש עכ"ל ור"ל דחיישינן אפ"ה לזמן מועט פיון דרוב ימים בהרגשה חזי' ה"נ י"ל למ"ד נסתות דאורייתא פיון דחזקה דאורייתא הוא חיישינן לה פיון דבשעת נסתה רגילה לראות בהרגשה מש"ה חיישינן אפ"ה בזמן מועט מכ"ש דאתא שפיר לדעת הרמב"ם דס"ל בפ"ח מהלכות א"ב דכל אישה שיש לה נסת דרפה לראות בהרגשה יע"ש והכא בבדקה קרקע עולם מיירי בפשאינן לה נסת או

שֵׁישׁ לֵה נֶסֶת וְשֵׁלָא בְּשַׁעַת וְסִתָּהּ: וְעוּד י"ל דְּלִק"מ קו' הַנְּ"ל דִּאֵע"ג דְּמִסְקִינֵן דְּבָלָא הֶרְגֵּשָׁה אֵינְה טְמֵאָה מְדַרְבְּנֵן מ"מ פִּינֵן דְּנִסְתוּת דְּאוּרִייתָא וְחִזְקָה שְׂרָאָתָה מִש"ה חִיְיִשִּׁינֵן לֵה אַף בְּטִנְמָאָה שְׂאֵינְה אֶלָּא מְדַרְבְּנֵן וְכ"כ בִּס' כו"פ יע"ש וְא"כ דְּבָרֵי הַתְּה"ד נְכוּנִים וְהֵן אַמְת שְׁבִתְשׁוּ הֶרְדְּב"ז ח"א ס' קמ"ט חוֹלֵק ג"כ עַל הוֹרְאוֹת תְּה"ד וּמְסִיִּים וְנ"ל וְלֹא רְאִיתִי וְלֹא שְׁמַעְתִּי מִי שְׁנוּהַג חוּמְרָא זֹו עַכ"ל אַמְנָם מְצִאתִי רְאָיָה לְדְבָרֵי הַתְּה"ד מְהָא דְּגַרְסִי לְעֵיל דְּף י"ב ע"א אֲשֶׁה מְהוּ שְׁתַּבְּדוּק עֲצָמָה לְבַעְלָהּ וְא"ל לֹא תַבְּדוּק וְתַבְּדוּק וּמָה בְּכָה א"כ לְבוּ נוֹקְפוּ וּפּוֹרְשׁ וְכַתְּבוּ הַתּו' פּר"ח פִּינֵן דְּרוּאָה אֲשֶׁתּוּ בּוֹדְקַת מְיֻחָשְׁב שְׂאָם לֹא הֶרְגִּישָׁה לֹא הֵיִתָּה בּוֹדְקָ' לְפִי שְׁיֻדְעַת שְׁחַכְמִים לֹא תִקְנוּ לְבָדוּק וְא"כ מְפָאן מוֹכַח דְּבָרֵי הַתְּה"ד דְּהִיכָא דְּהֶרְגִּישָׁה לֹא מְהַנִּי בְּדִיקָה דְּאִי ס"ד דְּמַהַנִּי לֵה בְּדִיקָה אֲמַאי יִפְרוֹשׁ הָא בְּדָקָה עֲצָמָה א"ו לֹא מְהַנִּי בְּדִיקָה אַחַר שְׁהֶרְגִּישָׁה מִיְהוּ הָא יֵשׁ לְדַחוּת דְּלָמָּא ה"פ שְׁהַבְּעַל יַחוּשׁ לְעֲצָמוּ שְׁמַתוּדָּה שְׁמַתוּדָּה לְבִיתָהּ לֹא בְּדָקָה שְׁפִיר כְּמוֹ דְּאֲמַרִּינֵן לְעֵיל דְּעַד שְׁלַפְנֵי תְּשֻׁמִּישׁ אֵינוּ מְמַעֵט מִה"ט אֲבָל אִי הֵיָה יוֹדַע דְּבָדְקָה שְׁפִיר לִיפָּא לְמִיחַשׁ דְּלָמָּא רְאָתָה טִיפַת דָּם כְּחַרְדָּל וְנֶאֱבַד אוֹ נִימוּק דְּלָהָא לֹא חִיְיִשִּׁינֵן אֲבָל בְּחַדוּשֵׁי הֶרְמַב"ן שְׁם מְפּוֹרְשׁ כְּדַעַת הַתְּה"ד שְׁכ' וְנ"ל וּבְשֵׁם ר"ח מְצִאתִי שְׂאוּמְרִים דְּמִש"ה לְבוּ נוֹקְפוּ דְּסִבְרַא אֶלְמָלָא שְׁלֹא הֶרְגִּישָׁה כְּלוּם לֹא בְּדָקָה כְּלוּמַר דְּהָא ק"ל דְּכַל לְבַעְלָהּ לֹא בְּעֵי בְּדִיקָה וְזֵה אֵינוּ סוֹבֵר שְׁמַחְמַרְת אֶלָּא שְׁבוֹדְקַת מְשׁוּם הֶרְגֵּשָׁה וְחוּשְׁשִׁין פִּינֵן שְׁהֶרְגִּישָׁה וְדִאִי בָּא אוּרַח וְטִיפָה כְּחַרְדָּל הֵיִתָּה וְנֶאֱבַדָּה בְּעַד וְכֵה"ג כ' בְּחַדוּשֵׁי הֶר"ן עַכ"ל מְלִשׁוֹן זֵה מוֹכַח דְּדִינָא הוּא דָּאֵם הֶרְגִּישָׁה דְּחוּשְׁשִׁת לְזֵה דְּמִסְתַּמָּא הָאוּרַח בָּא וְנֶאֱבַד אוֹ נִימוּק וּכְדְבָרֵי הַתְּה"ד: וְעַתָּה חַל עָלֵינוּ לְבָאָר מַה שְׁהַק' בְּתִשׁוּ הֶרְדְּב"ז הַנְּ"ל וְכֵן הַק' בְּד"מ ס' קפ"ח עַל הַתְּה"ד דְּמַאי רְאָיָה מִיִּיתִי מִן הַש"ס דְּר"פ הֶרוּאָה דְּמַק' אִי דְּאֶרְגֵּשָׁה כו' אֶלְמָּא דְּהֶרְגֵּשָׁה סְבָרָא דְּאוּרִייתָא דְּלָמָּא שְׂאֵנִי הֵתֵם פִּינֵן דְּדָם הוּא לְפִנֵּינוּ מִש"ה הֶרְאָיָה מְחֻזְקַת לְהֶרְגֵּשָׁה דְּמִסְתַּמָּא בְּשַׁעַת הֶרְגֵּשָׁה חֲזִי מִשְׂא"כ הִיכָא דְּלֹא נִמְצָא כְּלָל מִנְ"ל דְּהֶרְגֵּשָׁה לְחוּד אֵלִים כ"כ מְדְאוּרִייתָא דְּנִיחוּשׁ דְּרְאָתָה וְנֶאֱבַד' עַכ"ד נִלְע"ד דְּלִק"מ דַּע"כ מוֹכַח מְסוּנְגִי זֹו דְּאֶפִי הִיכָא דְּלֹא נִמְצָא דָּם כְּלָל אֶפ"ה מְטַמְּאִינֵן בְּהֶרְגֵּשָׁה דְּהָא מַק' הֵתֵם אֲשִׁמוּאֵל מִמְתְּנִי דְּהֶרוּאָה כְּתֵם עַל בְּשָׂרָה כְּנֶגֶד בֵּית הַתְּנוּרָפָה טְמֵאָה וְאֵע"ג דְּלֹא הֶרְגִּישָׁה וְצִרִיף לְהַבִּין דְּמִנְ"ל לְהַק' דְּלָמָּא מְתְנִי מִיִּירִי בְּדְאוּרִייתָא כְּמוֹ דְּבְעֵי לְאוּקְמִי לְעֵיל כְּמָה מְשֻׁנְיוֹת דְּסִתְמָא תְּנוּ וְאֶפ"ה בְּעֵי לְאוּקְמִי בְּדְאוּרִייתָא וְצ"ל שְׁסַמְדָּא"ע עַל קו' הַש"ס לְעֵיל דְּאִי בְּדָלָא אֶרְגֵּשָׁה אֲמַאי שְׁלֹא כְּנֶגֶד בֵּית הַתְּנוּרָפָה טְהוּרָה דְּהָא אֶרְגֵּשָׁה וְהָא הִכָּא דְּמָה שְׁנִמְצָא דָּם שְׁלֹא כְּנֶגֶד בֵּית הַתְּנוּרָפָה הוּי כְּאֵלוּ לֹא מְצָאָה דָּם כְּלָל דְּהָא א"א לְבוּא דָּם מִן הַמְקוּר לְשֵׁם וְאֶפ"ה ס"ל לְהַש"ס דֹּא"א לְאוּקְמִי בְּדְאוּרִייתָא דֹּא"כ לְעוֹלָם טְמֵאָה הִיא מְשׁוּם הֶרְגֵּשָׁה הֶרִי לְהֶדְיָא כְּדַעַת הַתְּה"ד וְכֵה"ג יֵשׁ לְדַקְדַּק מְהָא דְּמַק' הַש"ס מְהָא דְּקֶתְנִי עַל בְּשָׂרָה סְפַק טְמֵא טְהוּר טְמֵא וְאֵע"ג דְּלֹא הֶרְגִּישָׁה דְּנִמִּי קִשִׁי דְּלָמָּא מִיִּירִי בְּהֶרְגִּישָׁה א"ו צ"ל דֹּס"ל לְהַמְק' דְּאִי בְּדְאוּרִייתָא אֶפִי בְּחֻלְקָה נְמִי נִיְהוּ דְּאוּרִייתָא וּמְחַגוּר וּלְמַעְלָה אֵע"ג דְּעַל בְּשָׂרָה בְּעֵי לְאֲשַׁכּוּחִי וּבּוֹדָאִי מְעַלְמָא אֲתִי מ"מ פִּינֵן דְּאוּרִייתָא אֶפִי בְּלֹא נִמְצָא דָּם כְּלָל נְמִי טְמֵאָה וּכְדַעַת הַתְּה"ד דְּחִיְיִשִּׁינֵן לְשְׂמָא נֶאֱבַד אוֹ נִימוּק אֶלָּא ע"כ דְּמִיִּירִי בְּלֹא אֶרְגֵּשָׁה מִש"ה מַק' שְׁפִיר א"כ מוֹכַח דֹּס"ל דְּהֶרְגֵּשָׁה סְבָרָא דְּאוּרִייתָא וְאֶפִי בְּלֹא נִמְצָא כְּלָל עֵינֵן בְּמַהְרָשׁ"א בְּתוֹס' ד"ה אֵימַר הֶרְגֵּשָׁת שְׁמֵשׁ וְכו' שְׁהַבִּין ג"כ דְּכַל הַקו' שְׁהַק' סִתְמָא דְּש"ס מְהֵהִיא דְּשְׁלִשָׁה סְפִיקוֹת וְאֵינְה כּוֹלְהוּ אֲזִלֵי עַל דְּרָף שְׁהַק' הַש"ס

מעיקרא אי דארגשה וכו': אף דברי מהרש"א שם צל"ע ונ"ל אף ק"ק לחד תירוץא שכ' התוס' לעיל בההוא דג' ספיקות דפריה מחלוקה ומשני דמזמן רחוק הנה ואימר ארגשה ולא אדעתה אמאי לא קאמר פיון דמזמן רחוק הנה אימר הרגשת מ"ר הנה עכ"ל ולענ"ד לק"מ דהא לכאורה אין מקום לקו' התוס' דבשלמא לעיל קאמר ב"ה לחומרא דהא לא ארגשה משום דכסבורה דהרגשת מ"ר הוא ולעולם חיישינן דהרגישה ומש"ה טמאה למפרע אבל הכא איה גימא להקל דאע"ג דהרגישה למתלי להקל דלאו הרגישה וקא דאמרה דהרגישה דטעה וסברה דהרגשת דם הוא ובאמת לא הנה רק הרגשת מ"ר דמנ"ל לתוס' להק' בפשיטות למילף קולא מחומרא דלא דמי להא דאמר הכא הרגשת שמש הוא או הרגשת עד הוא משום דנדאי שימשה ובדקה בעד מש"ה תלינן להקל היכא דאיכא הוכחה קצת משא"כ במ"ר דמספק שמא הרגישה במ"ר וגם מספיק' לומר שהיא טעה לא מקילינן אף דאיכא הוכחה קצת דלא לחומרא הוא דחיישינן אלא צ"ל דעיקר קו' התוס' הוא דה"ל להש"ס לומר דמש"ה פטור מקרבן אחר זמן משום דארגשה לחודא סמכינן לחייב קרבן דלמא הרגשת מ"ר הוא ומספקא לא מיייתינן חוליו לעזרה דבשלמא היכא שמצאה מיד איכא רגלים לדבר דהה הרגשה היתה הרגשת דם משא"כ במקצת לאחר זמן דלא סמכינן אהרגשה לחוד וכה"ג צריכין אנו לומר למאי דמשני הש"ס דלמא הרגשת שמש הוא ואפ"ה באותיום חייבים בקרבן דתלינן טפי להרגשה זו בהרגשת מקור משא"כ לאחר זמן וכה"ג א"ל בהרגשת מ"ר ומק' התוס' שפיר אבל לקמן בהאי דג' ספיקות לא ה"מ לשנויי לעולם דארגישה ומש"ה במגעות ובהפשיטות ורוב ימים טהורים אינה מטמאה משום דתלינן הרגשה במ"ר ז"א דמה"ת למתלי לקולא פיון דאמרה דהרגישה אע"ג שעברה בשוק של טבחים ס"ל להש"ס דליכא להקל פיון דזו עצמה ספק הוא אם באותו פעם הנה לה הרגשת מ"ר כלל ואת"ל שהנה לה מאן יימר שטענתה בין הרגשת דם למ"ר ואין לפרש דהכי מק' התוס' דאמאי לא משני הש"ס לעולם דלא הרגישה אלא דאפ"ה מחייב בקרבן אותיום משום דתלינן דהוא סברא שהרגשת מ"ר הוא ומש"ה אמרה דלא הרגישה ובאמת הרגשת דם הוא ולפ"ז הנה אפשר ליישב דברי מהרש"א דז"א דאיה מצי לאוקמי הכי דא"כ ק' אדשמואל דאמר בדקה קרקע עולם וכו' טהורה פיון דלא ארגשה דהא השתא אפתי לא אסקו תוס' לחלק בין זמן מועט לזמן מרובה ואמאי גיחוש דלמא הרגשת דם הנה ומה דאמר דלא ארגשה לפי דסבורה דהרגשת מ"ר הוא א"ו דקו' התוספות אינו אלא כמש"ל דה"ל לאוקמי בדאמרה דארגשה ואפ"ה אח"ז פטורה מקרבן לפי דחיישינן שטענתה ובאמת מ"ר הנה ומספקא לא מיייתינן חוליו לעזרה (וזה דלא כספר פירתי ופירתי בסיון קפ"ג שטענה בזה ע"ש): ובזה גיחא הא דמק' התוספות לקו' זו על הא דמשני אימר הרגשת שמש הוא וכו' ולא מק' לעיל על הא דמשני אימר הרגשת עד הוא א"ו דלעיל לק"מ משום דליכא למילף לקולא מהא דמחמירין לעיל משא"כ הכא דאיכא חששא דחוליו לעזרה וכמו שכתבתי: ואפשר ליישב דכוננת מהרש"א דה"ל להש"ס לאוקמי דמייירי בלא הרגישה וברוב ימים טמאים טמאה משום דחיישינן דלמא ארגשה ומה דאמרה דלא ארגשה דסברה הרגשת מ"ר הוא אבל קו' תוספות הוא דנוקי בהרגשה ואנו חיישינן בטעה וכמ"ש: והנה התוספות שם ד"ה הרוואה פתם הקשו ז"ל תימא מאי מהדר אפירכא הא פמה משניות בפ' בא סימן ודם הגדה בדיני פתמים וליפרוה מנייהו וכו' ואומר הר"י דמדינא דכתמים ליכא למיפרוה

דְּהֵיִינוּ יְכוּלִין לַעֲמֹד שְׁיֵשׁ זְמַן מְרוֹבָה וְכוּ' וְאִימַר הֲרֵגִישָׁה וְלֹא אֲדַעְתָּה אֲבָל בְּשִׁמְעֵתִין כּו' ק' לִי דַמ"מ ה"ל לְהַש"ס לְהַקְשׁוֹת מְהֵא דְאָמַר ר"י א"ש גּוֹפְנִי לְעֵיל דָּף ה' ע"א מְשׁוּם ר"ח ב"א פֶּל הַנְּשִׁים כְּתָמֵן טָמֵא לְמַפְרַע וְנָשִׁים שְׁאָמְרוּ חֲכָמִים דִּינָן שְׁעָתָן כְּתָמֵן כְּרֵאִיָּתָן חוּץ מִתִּיבְנֵי וְכוּ' וְאִם כֵּן אִי מִיָּרִי דְאֲרֵגִישָׁה הַשְּׁתָא מֵאִי אֲרִיָּא מְשׁוּם כְּתָמֵן טָמֵא ת"ל מְשׁוּם הֲרֵגִישָׁה דְהַשְּׁתָא וְכִסְבֵּרְתָּ הַתְּה"ד וְאִי דְלָא אֲרֵגִישָׁה הַשְּׁתָא אֲמַאי טָמֵאָה וְאִי דְחִיָּשִׁינָן דְּמִזְמַן רַב הֲרֵגִישָׁה וְלֹא אֲדַעְתָּה ז"א פִּינָן דְּלָא מְטָמְאִינָן לָהּ אֲלֵא מִהַשְּׁתָא א"כ ע"כ צ"ל דְּהַשְּׁתָא חֲזִי וְד"ש א"כ מֵאִי בְּכֶף שְׁהַרְגִישָׁה כְּבָר הָא תְּלִינָן לְהַקֵּל דְּלָא רְאָתָה אֲלֵא מְשַׁעַת מְצִיָּאָה וְיֵשׁ לִיָּשֵׁב לְפָמֵש"ל בְּשֵׁם בַּעַל מ"י דְּבַהֲנָה נְשִׁים דְּבַחֲזֻקָתָא מְסוּלְקָתָא דְּמִים הֵם לָא מְטָמְאִינָן מְשׁוּם הֲרֵגִישָׁה אֲלֵא תְּלִינָן הֲרֵגִישָׁה בְּמִרְאָה כְּשֵׁר וְנֶאֱבַד אִם כֵּן בְּהֲנָה ד' נְשִׁים דְּבַחֲזֻקָתָא מְסוּלְקָתָא דְּמִים הֵן מִש"ה אֲמַרִינָן בְּהוּ ד"ש אִין הֲרֵגִישָׁה מִחֲזֻקָתָא לְהֵם טוֹמְאָה וְא"כ י"ל דְּמִיָּרִי בְּדִאֲרֵגִישָׁה הַשְּׁתָא וְדוּקָא דְּאִיכָא כְּתָם לְפִנְיָנוּ מְטָמְאִינָן לְהֵבָא אֲבָל מְשׁוּם הֲרֵגִישָׁה לְחֹד בְּלֵא כְּתָם לְפִנְיָנוּ לֹא הִיָּה טָמְאָה וְעוֹד יֵשׁ לִיָּשֵׁב דְּמִיָּרִי בְּהַרְגִישָׁה וּבְדָקָה וּמְצָאָה יָרוּק וְלָבָן וְאִי לָא מְשׁוּם דְּכְתָם לְפִנְיָנוּ הֵיִינוּ תוּלִין הֲרֵגִישָׁה בְּמִרְאָה כְּשֵׁרָה אֲף הַשְּׁתָא דְּאִיכָא כְּתָם לְפִנְיָנוּ חִיָּשִׁינָן שְׁהַרְגִישָׁתָּ דָּם הוּא וּמִרְאָה לָבָן וְיָרוּק בְּלֵא הֲרֵגִישָׁה אֲתִיָּא וְכֵה"ג כְּתָב בְּכו"פ לִיָּשֵׁב קו' אִמ"ו הַגְּאוּן בַּעַל שֵׁב יַעֲקֹב שְׁהַבְּאֵתִי לְעֵיל עֵי"ש וְעֵינָן מ"ש בְּסִמּוּף: (ד) וּבְדָקָה אַח"כ וְלֹא מְצָאָה כְּלוּם וְכוּ'.

אֲבָל אִם מְצָאָה לָבָן אוֹ יָרוּק דְּאִיכָא לְמִיתְלֵי הֲרֵגִישָׁה בְּמִיָּדִי אַחֲרֵינָא אֲמַרִינָן הָאִי דְּאֲרֵגִישָׁה טִיפִי לְוָבָן הוּא דְּאֲרֵגִישָׁה דְּלָבָן וְיָרוּק מִן הַמְּקוֹר קְאָתִים כ"כ בַּס' תְּה"ד שֵׁם סִימָן רַמ"ו הֵבִיאוּ ב"י לְעֵיל סִימָן קַפ"ח מ"ש דְּלָבָן וְיָרוּק מִן הַמְּקוֹר קְאָתִי כֵּן נִרְאָה מְסוּגִיָּא דְּמַכִּילְתִּין דָּף י"ט דְּעַקְבִּיָּא מְטָמֵא הַיָּרוּק מְכָלֵל דְּמִן הַמְּקוֹר קְאָתִיָּא וְאִפִּילוּ חֲכָמִים דְּמְטַהֲרִים לֹא מְטַהֲרִים אֲלֵא מַגְזֵה"כ דְּדָמִים מְכָלֵל דְּמוֹדִים דְּמִן הַמְּקוֹר אֲתִיָּא מִיְהוּ מִהֵתָם לָא מוּכַח אֲלֵא דְּיָרוּק כְּאַתְרוּג דְּמִן הַמְּקוֹר אֲתִיָּא דְּבַהֲא פְּלִיגִי עַקְבִּי' וְרַבְּנָן וְכַמ"ש הַתּוֹסְפוֹת שֵׁם אֲבָל לֹא בְּיָרוּק כְּכִרְתִּי אוֹ בְּלָבָן מִמֶּשׁ לֹא שְׁמַעִינָן דְּמִן הַמְּקוֹר אֲתִיָּא אֲלֵא מִתּוֹרְתוֹ שֶׁל בַּעַל הַתְּה"ד נִשְׁמַע כֵּן דְּשִׁאָר מִרְאוֹת טְהוֹרִים נְמִי מִן הַמְּקוֹר אֲתִי' וּמִש"ה תְּלִינָן הֲרֵגִישׁוֹת פְּתִיחַת הַמְּקוֹר בְּמִרְאוֹת הָאֵלוּ אֲלֵא שְׁצ"ע בְּרַמְב"ם שְׁפִסֵּק בַּפ"א מִהֲלָכוֹת מו"מ כַּמ"ד דְּמַקְוֵר מְקוּמוֹ טָמֵא וּמִש"ה פִּסֵּק דְּמַקְוֵר שְׁהִזִיעַ כְּשִׁתִּי טִיפּוֹת מְרַגְלִיּוֹת דְּטָמְאָה טוֹמְאָתָא עָרַב וּס"ל מִחֲמַת מְק"מ דְּטָמֵא הוּא אֲפִילוּ אַב הַטּוֹמְאָה וּמְטָמֵא בְּמַגְעָה וּבְמִשְׁאָה וּכְשִׁיטַת הַתּוֹס' בְּמַכִּילְתִּין דָּף ע"א ד"ה מְק"מ טָמֵא וְכוּ' שְׁכָן כ' הַרְמַב"ם שֵׁם דִּין ט' לְהִדְיָא לְעַנְיָן דָּם שְׁיָצָא דְּרָף דוֹפֵן שְׁאוֹתוֹ דָּם הָנִי אַב הַטּוֹמְאָה כְּדָם הַנִּגְדָה וְהַלִּידָה שְׁמַק"מ טָמֵא יַע"ש וְעֵינָן בַּסו' פ"ד מִהֲלָכָה ט"ו וְא"כ ק' אֲמַאי פִּסֵּק שֵׁם ד"ח שְׁאָם רְאָתָה דָּם יָרוּק הָרִי הוּא טְהוֹר וְאִינָה כְּמוֹ רִנְקָה וְכוּ' וְאֲמַאי מִיָּגְרַע מְמַקְוֵר שְׁהִזִיעַ כַּב' טִיפּוֹת מְרַגְלִיּוֹת וְאִינָה שְׁפִסֵּק שֵׁם דְּהָא יָרוּק נְמִי מִן הַמְּקוֹר אֲתִי' וּבַכ"מ שֵׁם מְבִיא סִינְעֵתָא לְהַרְמַב"ם מִן הַסּוּגִיָּא בְּדָף י"ט וְכַחֲכָמִים דְּהֵתָם וְאִין זֶה סִיּוּעַ דְּאִיכָא לְמִימַר דְּהַסּוּגִיָּא שֵׁם ס"ל דְּמַק"מ טְהוֹר דְּפִלּוּגְתָא דְּתַנְאִי הִיא בְּכַמְהָ דְּנִכְתִּין בְּמַכִּילְתִּין אִם מְק"מ טָמֵא אוֹ לָאוּ אֲבָל לְפִסֵּק הַרְמַב"ם קָשִׁי וְעֵינָן בְּחִידוּשֵׁי עַל הַגְּמָרָא ר"פ ד"נ: וְכַבֵּר כְּתַבְתִּי לְעֵיל בְּתַשׁוּבָה שְׁכַתְבִּתִּי סִימָן קַפ"ח וְכַתְבִּתִּי לְתַרְזֵן פִּינָן דְּאִינָו אֲלֵא סִפְקָא מִן הַמְּקוֹר אֲתִיָּא מִש"ה הַקֵּיל פִּינָן דְּאִינָו כְּתוּב בְּתוֹרָה בְּפִירוּשׁ אֲלֵא הַלַּמ"מ וְע"ש וְיֵשׁ לְהַקְשׁוֹת מְהֵא דְּאִיתָא מְקוֹר שְׁהִזִיעַ כַּב' טִיפִי מְרַגְלִיּוֹת וְכוּ' וְאֲמַרִינָן דוּוּקָא תְּרִי אֲבָל חֲדָא אִימַר מְצַדְדִים אֲתִיָּא א"כ פִּינָן שְׁאִין

ידוע בנודאי שְׁבֵא מִן הַמְקוֹר דְּמַה"ט מְקִיל בְּחֵדָא א"כ ה"נ נִקְל בְּתַרֵי דְדִלְמָא מְשָׂאָר
 מְקוֹמוֹת שְׁבִגוּף אֲתִיָּא וְלֹא מִן הַמְקוֹר אֲתִי וי"ל דְקִים לְהוּ בִּשְׁתִי טִיפִי מְרַגְלִיּוֹת וְדֵאי מִן
 הַמְקוֹר אֲתִי וְדַה"ט מְקִילִינֵן בְּחֵדָא דְאִימָא מְעֵלְמָא אֲתִיָּא אַע"ג שְׁהוּא סְפֵק שְׁמָא מִן הַמְקוֹר
 הוּא מ"מ פִּינֵן דְאִינוּ אֱלָא הַלְמ"מ הַקְּלִי בְּסִפְיָא וְזֵה סִיּוּעַ לְדַבְרֵי הַרְמַב"ם וְכִמּוֹ שְׁפַתְבְּנוּ
 וְעֵדִינֵן צ"ע וְע"ל מ"ש עוֹד בְּס"ד: וְדַע דְאָרְף מַה שְׁנִרְאָה מְדַבְרֵי הַתְּה"ד שֶׁם וְכֵן דְקִדְק
 בְּש"ע פֶּאן שְׁכ' וּבְדִקְהָא אַח"כ וְלֹא מְצָאָה פְּלוּם הָא אֵלּוּ מְצָאָה שׁוּם מְרָאָה טְהוּרָה הִיא
 יְכוּלָה לְתַלּוֹת הַרְגֵּשְׁתָּה בְּזֵה עֵדִינֵן יֵשׁ לְסִפְקַ עַד כְּמָה יְכוּלָה לְתַלּוֹת בְּהָא דְהָא וְנִדְאִי אֵין
 סְבָרָא דְאִם הַרְגֵּשְׁתָּה וְאַחַר זְמַן רַב בְּדִקְהָא א"ע וּמְצָאָה מְרָאָה טְהוּרָה דְאִינָהּ יְכוּלָה לְתַלּוֹת
 הַרְגֵּשְׁתָּה זֹו בְּהָא דֵא"כ אִם אִיתָא דְהוּי מְעִיקְרָא בְּשַׁעַת הַרְגֵּשְׁתָּה מֵאֵן עַכְבִּיָּה עַד הַשְׁתָּא וְהִנֵּה
 לוֹ לְצִאָתָא אַע"ג דְלַחוּמְרָא לְעֵנִן קְדָשִׁים תְּלִינֵן דְנִתְעַכְבּ בְּבִיה"ח עַד מַעַל"ע מ"מ לְעֵנִן
 חוּלִין הָא קִי"ל דַּר"ש מְהֵאי טַעְמָא דְאִם אִיתָא דְהוּי דָם מְעִיקְרָא אֲתִיָּא וְכִמּוֹ דְאֲמַרִינֵן
 בְּרִישׁ מְכִילְתִּין וְעִינֵן בְּתוֹס' דָּרְף ס' ע"ב ד"ה בְּעֵלְהָ פְטוּר וְכו' א"ו צ"ל תִּקְרַף לְהַרְגֵּשְׁתָּה
 בְּדִקְהָא א"ע וּמְצָא הַמְרָאוֹת הַלְלוּ בְּהָא תְּלִינֵן לְהַרְגֵּשְׁתָּה זֹו וְא"כ עֵדִינֵן סְפֵק עַד כְּמָה מְקַרֵי
 בַּה' מִיָּד דְהָא מְסַקִּינֵן שֶׁם לְכ"ע דְכָל שְׁבַעֲלָה פְטוּר טְהוּרִיתָּה טְהוּרוֹת וְלֹא חִיָּשִׁינֵן דְמַקְסָמִי
 הַכִּי הוּי דָם וְכַמ"ש דְלֹא תְּלִינֵן בְּזְמַן כְּזֵה לְהַקְלֵן וְאַפְשָׁר לְחַלְקֵן וְצ"ע: (ה) שְׁהִיא פְחוּתָה
 מִי"ב.

הוּא דַעַת הַרְשָׁבָא הִבִּיאֵוּ ב"י וְדִלֹא כְפִירֵשׁ"י בְּדָרְף ה' ע"א שְׁפִי דְבַהֲגִיעַ לִי"ב שְׁנִיִּם יוֹם
 א' אִפִּי לֹא הִבִּיאָה ב' שְׁעָרוֹת אוֹ בְּהִבִּיאָה ב' שְׁעָרוֹת אִפִּי תוֹךְ י"ב שְׁנִיִּם מְקַרֵי הַגִּיעַ יְמֵי
 הַנְּעוּרִים וּבְנֵי מוֹהַר"מ הַקְּשָׁה עַל פִּירֵשׁ"י מְהָא דְאִיתָא ר"פ הַתִּינּוּקַת הַגִּיעַ זְמַנָּה לְרִאוֹת
 וְכו' בַּה"א עַד מוֹצָאֵי שְׁבֵת ד' לֵילוֹת וּבְגַמ' שֶׁם אָמַר רַב בּוּגְרֵת נוֹתְנִין לָהּ לֵילָה הַרְאִישׁוֹן
 וְכו' מִיתִיבֵי מַעֲשֵׂה וְנָתַן לָהּ רַבִּי ד' לֵילוֹת מִתוֹךְ יב"ח וּלְפִירֵשׁ"י מַה מְקַשָּׁה הַש"ס הָא
 מִתְּנִיתִין יְהִיב שְׁעוּרָא דד' לֵילוֹת לְהַגִּיעַ זְמַנָּה לְרִאוֹת וּלְפִירֵשׁ"י הֵינּוּ בַת יב"ש יוֹם א'
 אַע"ג שְׁלֹא הִבִּיאָה ב' שְׁעָרוֹת וְא"כ שְׁפִיר אִיכָּא לְאַשְׁכּוּחֵי ד' לֵילוֹת מִתוֹךְ י"ב חֲדָשׁ כְּגוֹן
 שְׁהִיתָה מְאַחֲרַת מְלִבְיָא ב' שְׁעָרוֹת עַד אַחַר י"ב שְׁנִיִּם וְשַׁשָּׁה חֲדָשִׁים וַיְמִי בּוּגְרֵת שְׁלֵהֵן
 מְאַחֲרִין מְלִבָּא עַד אַחַר הַבָּאָת ב' שְׁעָרוֹת ו"ח וְנ"ל לִיִּישָׁב לְמֵאי דְמַסְקִינֵן בַּפ' יוֹצֵא דוֹפֵן
 דָּרְף מ"ו דְחִיָּשִׁינֵן שְׁמָא נְשָׂרוּ הַשְׁעָרוֹת וְדוּקָא הִכָּא דְבַעַל מְשׁוּם דְהוּא אִיסוּר דְאוּרִיָּתָא
 יַע"ש וְא"כ בְּמַעֲשֵׂה דְרַבִּי דְהוּא נָמִי אַד"א לְעֵנִן שְׁאִינָה צְרִיכָה ז"נ וְא"כ הַל"ל לְשְׁמָא
 נְשָׂרוּ וּמְקַשָּׁה הַש"ס שְׁפִיר וְא"ל דְלִמָּא מַעֲשֵׂה דְרַבִּי הוּא תְּחִילַת שְׁנַת י"ב וּבּוּגְרֵת לֹא
 הָוָה עַד ו"ח אַחַר י"ב שְׁנִיִּם יוֹם א' וְא"כ מַה מְקַשָּׁה הַש"ס י"ל דְמַה שְׁפִירֵשׁ"י אוֹ
 שְׁהִבִּיאָה ב' שְׁעָרוֹת הֵינּוּ לְמ"ד דְתוֹךְ זְמַן כְּלֹא אַחַר זְמַן וּלְדִידָהּ מִיָּד אַחַר ו' חֲדָשִׁים לְהַבָּאָת
 ב' שְׁעָרוֹת הָרִי הִיא בּוּגְרֵת וְלֹא מְשַׁכַּחַת י"ב חֲדָשׁ מְשַׁהֲגִיעַ זְמַנָּה לְרִאוֹת עַד שְׁתַּבְּגַר וְכֵן
 נִרְאָה מְדַבְרֵי רִשְׁבִּי אֲהִיָּא ב"י שְׁכ' וְז"ל דַּמ"ש רַש"י מְשַׁהֲגִיעַ י"ב שְׁנִיִּם יוֹם א' אִפִּי
 לֹא הִבִּיא ב' שְׁעָרוֹת טַעְמוֹ מְדַקְתָּנִי מְשַׁהֲגִיעוּ יְמֵי הַנְּעוּרִים דְאֵלְמָא בְּהַגְעַת יְמִים לְחוּד
 חוּשְׁשִׁין לוֹ וְזֵה דוֹחַק עַכ"ל מְדִלָּא יְהִיב טַעְמָא אֱלָא אֵהָא שְׁכ' רַש"י דְבַהֲגָעוֹת יְמִים לְחוּד
 סְגִי וְלֹא יְהִיב נָמִי טַעְמָא מ"ש רַש"י דְסָגִיא בְּב' שְׁעָרוֹת אִפִּי תוֹךְ הַזְמַן הֵינּוּ מְשׁוּם
 דְמִמִּילָא מְשַׁמַּע לִי דְטַעְמָא מְשׁוּם דְתוֹךְ הַפְּרָק כְּלֹא אַחַר הַפְּרָק דְפְּלוּגְתָּ דְתַנְצֵאי הִיא בַּפ'
 יוֹצֵא דוֹפֵן וּבַפ' בָּא סִימָן וְא"ל דְלִמָּא מַש"ה לֹא חָשׁ רַבִּי לְשְׁמָא נְשָׂרוּ מְשׁוּם דְהִתְּמֵן מִיָּרִי
 דְבְּדִקּוֹ וְלֹא אֲתִיָּא סִימְנֵי בּוּגְרֵת וְכִינֵן דְקִי"ל אֵין בֵּין נְעוּרוֹת לְבּוּגְרֵת אֱלָא ו"ח וְלֹא פְחוּתָה

ולא יותר כמ"ש תוס' במס' קדושין דף ע"ט ומזה ידע דאפתי לא הביאה ב' שערות דמזה ע"כ אין ראיה וכמ"ש בפ' בא סימן בחדושי ועוד איך פסק רבא התם דחיישינן לשמא נשרו נחזי אנו בסימני בוגרת שלא מתי תביא וע"ש: (ו) וכן אפ"י אם הייתה יתרה מ"ב אם בדיקו.

דוקא אם בדיקה ולא הביאה אבל מסתמא אמרינן דהביאה ב' שערות משום חזקה דרבא דאמר בפ' יוצא דופן דמ"ו קטנה שהגיעה לכלל שנותיה א"צ בדיקה חזקה הביאה סימנים אבל אם בדיקה ולא מצאו סימנים אין לה פתם ולא חיישינן לשמא נשרו דכיון דכתמים דרבנן ל"ח לזה דדוקא היכא דאיכא ספק איסור דאורייתא חוששין לזה וכדמסיק בש"ס התם הרשב"א שם: (ז) בין שהיא בתולה או בעולה.

כ' בפ"ה ס"ק ג' בשם מהרש"ל דהאי דנא כל אשה שיש לה בעל חוששת לכתמים שהרי אפ"י לדם בתולים מונין ז"נ ואין להקל מן המנהג והב"ח כ' דראיה מדם בתולים אינה ראיה דהתם פינו דהדם היא בגופה יש להחמיר טפי מבכתמים מדקאמר בפ"ס בקטנה שאפילו סדינים שלא מלונככים ולא קאמר רבוחא שאפילו גופה מלונככה אלמא דוקא בסדינים תלינן להקל אבל לא בנמצא על גופה עכ"ד הב"ח והש"ך כ' ע"ז וז"ל וקשה הא טעמא דשרייתא הוא בקטנה שחכמים לא גזרו בה וכתב רש"י והרשב"א בתה"א וש"פ וא"כ אוקמא אד"ת דאינה טמאה פינו שלא הרגישה וכו' משמע דלא גזרו בתינוקת כלל אפ"י נמצא על גופה וכו' עכ"ל והנה מה שכ' הש"ך בשם פרש"י אדרבה נראה מפירוש"י בדרה"ה ד"ה אין חוששין לה וכו' איכא דדוקא היכא דאיכא למיתלי דמעלמא אתיא הוא דטהורה אבל לא היכא דא"א למיתלי ובנדאי מגופה אתיא גזרו אף בתינוקת שלא הגיע זמנה לראות שכתב שם וז"ל ואפ"י אין לה במה לתלות דבשוק של טפחים לא עברה וא"ל עברה ולא אדעתה דהא בגופה אין לתלות כל עיקר דכתמים דרבנן גינהו וכי גזרו בהגיע זמנה דדם מצוי בה אבל בהא לא גזרו הואיל ואין בה דמים עכ"ל.

הרי להדיא דדוקא היכא דאיכא למיתלי דעברה ולא אדעתה אבל היכא דליכא למיתלי כגון שנמצא בגופה וכ"ש היכא דנדאי מגופה אתיא אף בתינוקת שלא הגיע זמנה לראות טמאה וכן פירוש"י לעיל מנייה ד"ה מלונככין בדם וז"ל ולא ידעה אי אתא מגופה או לא עכ"ל משמע דהיכא דנדאי מגופה אתיא או שנמצא בבשרה דלא תלינן כלל דמעלמא אתיא וכדלקמן טמאה וכ"נ מחדושי רשב"א במ"ש אהא דאמר בריש מכילתין בצפור לא נתעסקה וכו' דדעתו כפירוש"י וז"ל שרש"י הוכרח לפרש פן דדוקא היכא דאיכא למיתלי דמעלמא אתיא הוא דמקילין בתינוקת שלא הגיע זמנה לראות אבל א"א לפרש כפשוטו פינו דמדאורייתא בעינן עד שמתרגיש אלא דחכמים אסרו לא גזרו בתינוקת שלא הגיע זמנה וכדפי' הש"ך לפי שרש"י אזיל לשיטתו שפי' לקמן ד' נ"ח ע"א מודה שמואל שהיא טמאה מדרבנן משום דלמא ארגשה ולא אדעתה וא"כ פינו דמהאי טעמא גזרו רבנן אפ"י בלא ארגשה מאי איכא בין הגיע זמנה ללא הגיע זמנה אטו בלא הגיע זמנה ליכא האי חששא דלמא ארגשה ולא אדעתה מש"ה הוכרח רש"י לפרש דדוקא היכא דאיכא למיתלי דאתיא מעלמא מקילין דכיון דבלא"ה הוה חששא דלמא ארגשה ולא אדעתה אינו אלא חששא דרבנן והכא בתינוקת שאין דמים מצויין ואיכא למיתלי טפי

דמעלמא אַתְיָא וְלֹא אַדְעָתָה מִשׁ"ה טְהוּרָה אַבְל הֵיכָא דְוַנְדַאי מְגוּפָא אַתְיָא אִין לְחֻלְק בֵּין הַגֵּיעַ זְמַנָּה וְשֵׁלָא הַגֵּיעַ זְמַנָּה וְכַמִּי"ש אַבְל לְשִׁיטַת הַתּוֹסְפוֹת דְּהֵתָם שְׁפִירוּשׁוֹ דְּאַפִּילוּ וְדַאי בְּלֹא הַרְגֵּשָׁה אַתְיָא אַפִּי"ה טְמֵאָה מְדַרְבְּנָן וְלִמְסַקְנָא זֵו לֹא תִיַּיְשִׁינָן לְחוּלִין אוּ לְבַעֲלָה דְדִלְמָא אַרְגֵּשָׁה וְלֹא אַדְעָתָה אֲלֵא שְׁחַכְמִים גְּזָרוּ אַפִּילוּ בְּלֹא הַרְגֵּשָׁה שְׁלֵא יְבוֹאוּ לְהַקְל אַפִּילוּ בְּדָם דְּחֻזָּא בְּהַרְגֵּשָׁה לִפְ"ז י"ל דְּדוֹקָא בְּהַגֵּיעַ זְמַנָּה לְרֵאוֹת גְּזָרוּ שְׁלֵא תְבֵא לְהַקְל בְּדָמִים דְּחֻזָּא ע"י הַרְגֵּשָׁה אַבְל בְּאַשָׁה שְׁלֵא הַגֵּיעַ זְמַנָּה דְּלֹא שִׁינְדָּה גְּזָרָה זֵו דְּלֹא בֵּת רֵאָהִי הִיא לֹא גְזָרוּ אַפִּילוּ בְּוַדַאי מְגוּפָא אַתְיָא בֵּינון דְּשֵׁלָא בְּהַרְגֵּשָׁה חֻזָּא וְרֵאָהִי זֵו אִינָה אֲלֵא מְקָרָה בְּעֵלְמָא וְלֹא מְחֻזְקִינוּ לָהּ שְׁתַּרְאָה עוֹד פִּי הֵיכִי דְנִגְזָר בְּהָ אִטּוּ שְׁאַר רֵאוֹת וְכֵן נִרְאָה מִן הַרְשָׁבָא בִּס' מ"ה דָּף קע"ו דס"ל בְּקֻטְנָה אַפִּילוּ בְּוַדַאי רֵאָתָה מְגוּפָא לֹא גְזָרוּ ע"ש אַבְל מִתּוֹס' ד"ג ד"ה וְהָא אִיכָא כְּתָמִים מְשֻׁמַע דס"ל פְּפִירוּשׁ רַש"י וְעִינָן בִּס"י זֵה מ"ש טַעַם לְרַש"י שְׁמַפְרֵשׁ דְּוֹקָא הֵיכָא דְאִיכָא לְמִתְלֵי דְמַעְלָמָא אַתְיָא הוּא דְמַקְיִלִּינוּ בְּקֻטְנָה וְמַה"ט דְּהֵתָם הִנְכַרְחוּ גַם הַתּוֹסְפוֹת לְפָרֵשׁ כָּאֵן פְּפִירוּשׁ רַש"י ע"ש שׁוֹב רֵאָתִי בִּס' מַע"מ בִּפ"ק שְׁרָצָה לְהַסְבִּיב דְּעַת רַש"י דְאַפִּילוּ הֵיכָא דְלִיכָא לְמִתְלֵי כָּלֵל הִיא טְהוּרָה וְרוּצָה לְהַגִּי' פְּפִירוּשׁ רַש"י יע"ש וז"א פְּדָמוּכַח מְפִירוּשׁוֹ כָּאֵן דְּוֹקָא הֵיכָא דְלֹא יְדַעָה אִי אַתְיָא מְגוּפָא אוּ לֹא וְכַמִּי"ש לְמַמָּה שְׁפִירוּשׁ"י גַם כֵּן ד"ה מְלֻכְלָכִים וּמִן הַמַּע"מ אִינְרֵס לִיָּה דְבוּר זֵה וְלֹא הִבִּיאוּ שָׁם וּלְפִי מַה שְׁפַתְבְּתִי דְבַרִי רַש"י מְוַכַּרְחִים לְשִׁיטָתוֹ וְכַמִּי"ש ל: (ח) הִיָּתָה שׁוֹפְעַת כְּמָה יָמִים.

עֵינָן בִּט"ז ס"ק ג' שְׁהַעֲתִיק הַסּוּגְיָא בִּפ"ק דְנִדְנָה ד"י ונ"ל בְּגַמְרָא דְנִדְנָה אַתְיָא תִיַּנּוֹקַת שְׁלֵא הַגֵּיעַ זְמַנָּה לְרֵאוֹת וְשׁוֹפְעַת כ"ש אִינָה אֲלֵא כְּרֵאָהִי א' פּוֹסְקַת ה"ל כב' רֵאוֹת א"ר שִׁימִי מְזַלְפֵת וְכו' וּלְפִי לְשׁוֹן הַסּוּגְיָא שְׁהַעֲתִיק הוּא הַקְּשָׁה עַל הַב"ח שְׁפִי דְשׁוֹפְעַת הֵינּוּ שְׁשׁוֹפְעַת בְּהַפְּסֵק בֵּין זֵו לְזֵו וְאַפִּי"ה חֻשְׁבֵּינוּ לִיָּה לְרֵאָהִי א' וְכו' ונ"ל וְקֻשָׁה דְהָא בְּהַדְיָא אָמַר בַּגְמ'.

דְשׁוֹפְעַת מוֹתֵר וּפּוֹסְקַת אָסוּר ש"מ דְּפּוֹסְקַת קָאִי אֲשׁוֹפְעַת עכ"ל וּבְאַמַּת לְשׁוֹן הַגְּמָרָא אִינוּ כֵּן וְכֵן שְׁנִינוּ אר"ח בַּר טוֹבִיָּה תִיַּנּוֹקַת שְׁלֵא הַגֵּיעַ זְמַנָּה לְרֵאוֹת אַפִּילוּ שׁוֹפְעַת כ"ז אִינוּ אֲלֵא רֵאָהִי א' אַפִּילוּ שׁוֹפְעַת וְלֹא מִבְּעֵי' פּוֹסְקַת אַדְרָבָה פּוֹסְקַת ה"ל כב' רֵאוֹת אֲלֵא תִיַּנּוֹקַת שְׁלֵא הַגֵּיעַ זְמַנָּה לְרֵאוֹת שׁוֹפְעַת כ"ז אִינָה אֲלֵא רֵאָהִי א' עכ"ל הַגְמ' וּא"כ לִק"מ עַל הַב"ח וְה"פ דְּמַעֲיָקְרָא לֹא מְקַשָּׁה אֲלֵא עַל לְשׁוֹן הַסּוּגְיָא דְקָאֵמַר אַפִּי' שׁוֹפְעַת דְּמִשְׁמַע לֹא מִבְּעֵי' פּוֹסְקַת אַדְרָבָה פּוֹסְקַת ה"ל כב' רֵאוֹת וּא"כ הֵוִי פּוֹסְקַת חִידוּשׁ טְפִי וְאִיךָ קָאֵמַר אַפִּי' שׁוֹפְעַת דְּמִשְׁמַע כ"ש פּוֹסְקַת וְאַדְרָבָה אִיפְכָא הוּא וְלֹא רָצָה לוֹמַר דְּפּוֹסְקַת הֵוִי ב' רֵאוֹת אֲלֵא נִגְדַּ שׁוֹפְעַת הֵוִי פּוֹסְקַת כב' רֵאוֹת וּא"כ פּוֹסְקַת טְפִי מְסַתְבַּר לְמִחְשָׁב לְב' רֵאוֹת וְאִיפְכָא ה"ל לְמִימַר אַבְל לֹא רָצָה לְהַחֲלִיט דְלִיָּהֵוִי פּוֹסְקַת ב' רֵאוֹת מִמֶּשׁ וְזֵה מְדוּנָק מְדָאֵמַר כב' רֵאוֹת וְלֹא אָמַר שְׁתֵּי רֵאוֹת מוּכַח כְּדָאֵמַרִּינוּ וְע"ז מְשַׁנֵּי אֲלֵא תִיַּנּוֹקַת וְכו' וְשׁוֹפְעַת כ"ז וְהַשְׁתָּא לֹא נַחִית לְשׁוּם רְבוּתָא וּמִיָּרִי בְּאַמַּת שְׁפָסְקָה בְּנַתִּיִּים וְכַדְמִסִּיק דַּא"א לְהִיּוֹת שׁוֹפְעַת כ"ז וְחִי' וְע"כ דְּפָסְקָה בְּנַתִּיִּים מִיָּרִי וְזֵה פְּשׁוּט וּמ"ש ה"ט"ז דְּהָא דְּמִשְׁנֵי הַש"ס אֲלֵא אִימָא אִינָה אֲלֵא כְּשׁוֹפְעַת לְפִי מְסַקְנָא הָא דְאָמַר תְּחֻלָּה שׁוֹפְעַת כ"ז הֵינּוּ מְזַלְפֵת דְּהָא א"א בְּשׁוֹפְעַת כִּי נִהְרָא עכ"ד אִינוּ מְוַכַּרְחִי דִּי"ל דְּשׁוֹפְעַת דְּתַנִּי הֵינּוּ כְּמִשְׁמַעוּ וְלֹא הָדַר בֵּינָה הַש"ס מִמָּאִי דְסָבַר מַעֲיָקְרָא אֲלֵא דס"ל לְהַש"ס בֵּינון דְּשׁוֹפְעַת מִיָּרִי ע"כ בְּהַפְּסֵק בְּנַתִּיִּים דְּהָא א"א לְהִיּוֹת שׁוֹפְעַת כִּי נִהְרָא וּא"כ לֹא גָרַע מְדַלְפֵת

משופעת בהפסק וע"ז משני דהאמת הוא פן מדלפת הרי הוא פשוטת ועוד יש לדקדק בסוגיא שם הא דמקשה מעיקרא ולא מבעיא פוסקת וכו' הנה לו להקשות דע"כ שופעת נמי מייירי בפוסקת דהא א"א למחוי פנהרא וצ"ל דה"ק דונדאי בשופעת נמי מייירי בפוסקת אלא דמייירי בהפסקה מועטת והא דקאמר לא מבעיא פוסקת היינו בהפסקה מרובה וכגון שראתה ראיה מועטת ואח"כ פסקה וחררה וראתה פדרה ראיה ולא דמיא לשופעת שהיא מרובה והפסקה מועטת והא ודאי ב' ראיות הן ומקשה הש"ס שפיר וא"כ אין פאן שום סתירה לדברי הב"ח ולפי תי' הט"ז שכ' לחלק בין שופעת כ"ז דא"א אבל שופעת אינה ימים אפשר להיות שופעת בלי הפסק אפתי קשה שהרי הרמב"ם בפ"ד מהלכות מו"מ כ' להדיא אפי' שופעת כל ז' או מדלפת ואם פסקה וכו' לדברי הב"ח ניתח דהאי ואם פסקה לא קאי אלא אמדלפת ועדיין צ"ע ועיין מש"ל: (ט) ויש מי שאומר שאין כתמה טמא.

הוא דעת הרמב"ם בפ"ט מהלכות א"ב וכ' שם המ"מ הביאו ב"י פאן דהרמב"ם מפרש הא דאמרין בש"ס מדלפת הרי הוא פשוטת דר"ל כל מה שראתה בנסת א' מקרי מדלפת ודלא כפירש"י שפי' טיף אחר טיף דוקא כצ"ל לדעתו יע"ש ולדעתו נמי צריך להיות כמו שכתבתי למעלה הא דמקשה הש"ס נמי ולא מבעיא פוסקת אדרבה פוסקת ה"ל כב' ראיות אין ר"ל דבהפסקה נחשב לב' ראיות דז"א דהא לדעתו כל מה שהיא רואה בנסת א' הפל נחשב לראיה א' אלא דהכי מקשה דהא פוסקת הוי רבוטא טפי משופעת דיותר מסתברא דנחשב לב' ראיות משופעת וא"כ אמאי אפי' דקאמר: אף צ"ע טובא דאלו הכא בהלכות א"ב כ' דכל מה שראתה בנסת א' נחשב לראיה א' ומש"ה פסק דבעי ג' נסתות להחזיקה ברואה ואלו בפ"ד מהלכות מו"מ דין ב' כ' ונ"ל בתולה שראתה דם אפי' שופעת כ"ז או דולפת הרי זו פ"א ראתה דם ופסקה וחררה וראתה הרי זו ב' פעמים עכ"ל והתם מסתימת לשונו משמע שכל שפסקה וחררה וראתה הרי זו ב' פעמים אפי' תוך נסת א' ועוד דאי בב' נסתות פשיטא דהרי זו ב' פעמים ומאי קמ"ל א"ו דכל שפסקה אפי' תוך נסת א' מקרי ב' פעמים וא"כ הדברים סותרים זא"ז ואין לחלק דבהלכות א"ב מייירי בתינוקת שלא הגיע זמנה לראות דבעי ג' פעמים התם בעינן ג' נסתות משא"כ בהלכות מו"מ דמייירי בבתולה שהגיע זמנה לראות דאיתחזק בפ"א אלא דנ"מ דמ"ש שם דלא הוי אלא ראיה א' משום דס"ל בכל ד' נשים שהם בחזקת מסולקת בדים כל זמן שלא הוחזקו בדים ע"י ג' ראיות אם חזרו ופסקו ג' עונות חזרו לקדמותן וכמו שמוכח שם מדבריו בדין ד' וכמ"ש ג"כ לעיל סי' קפ"ט בסוגיא דר"ג דעת הרמב"ם בזה וא"כ היכא דשופעת כל ז' לא הוי אלא ראיה א' ולא איתחזקה בדים לענין אם תפסוק ג' עונות שלא תחזור לקדמותה עד שתראה עוד ג' פעמים נ"מ אם ראתה ראיה זו מחמת אונס דלא מקרי מוחזקת בדים וד"ש וא"כ פיון שפחשב לראיה א' מקרי הפל מחמת אונס ואינה מטמא מעל"ע עד שתראה עוד פעם וכיון שבתולה שהגיע זמנה לראות חמירא מתינוקת שלא הגיע זמנה לראות דהתם איתחזקה בראיה א' והכא בעי ג' ראיות דוקא מש"ה מחלק הרמב"ם וס"ל דבתינוקת שלא הגיע זמנה לראות בעי ג' ראיות משא"כ בבתולה שהגיע זמנה לראות סגיא בפסקה לחוד ואפי' תוך נסת א' ז"א דהא לא איתמר דין זה בגמרא גבי בתולה שהגיע זמנה לראות אלא דהרמב"ם למדה מדין הנאמר

גבי תינוקת שלא הגיע זמנה לראות וכמ"ש בכ"מ שם א"כ א"א לחלק כלל בין הנושאים וצ"ע שלא העיר בזה שום א' ממפרשי הרמב"ם: (י) ושיעור הגרים הוא כט' ע"ש.

ע"ן בשו"ת ח"צ סי' ס"ז שכ' הוא המין שקורין בו"גין ומקם שני מינין הא' נקרא טעקיש בוינין והן אותן שאין מגדלים תולעים במקונבר ועוד מין ב' נקרא גרושי בוינין ובהם הרחש מצוי פדאי' בסי' פ"ד תולעים הנמצאים בפולין כו' וזה המין גרים שלו דהיינו מחציתו לאחר שחלק לשנים כמו שהוא דרך גדולו שני חלקים כל חלק לעצמו במקום שהוא מקונבר לחברו דומה למרובע ובו יש לשער לע"ד להלכה למעשה עכ"ל וכ"ה בש"ד סי' ה' וז"ל פגרים שקורין בו"גא עכ"ל ובתוס' במס' שבת דף כ"ז ע"א ד"ה שפן מטמא בכע"ש וכו' כתבו דאיפא למימר דכע"ש פשמרדד לה הוי רחבה טפי מגרים אבל התוס' בפסחים דף ס"ז ריש ע"ב כתבו שזה דוחק מיהו מבואר שם בדבריהם דחתימת פי האמה אינו קטן מגרים ואפ"ש דהוי אפילו יותר מן גרים ולפי מה שפי' רש"י שם דחתימת פי האמה ר"ל כדי סתימת נקב פי אמתו לפי זה הוי שיעורא דגרים זוטר טובא ובאמת ק"ל לפירש"י דאיך אפ"ש דסתימת הנקב הוא פגרים הא מבואר במסכת נגעים פ"ו מ"ז ומייתי לה פ"ק דקדושין דכ"ה דאין ראש הגוניה פדי גרים וכ"פ הרמב"ם בפ"ג מהלכות ט"צ ואיך יהיה בנקב לחוד פגרים ויש ליישב דצדדי הנקב הם משופעים במקום הנקב אין מצטרף הגרים דבעינן פגרים במקום אחד: ובס' שבו"י ח"ר בסוף הספר בהשמות כ' וז"ל דע שקבלתי שהוא לערף מטבע שקורין בפראג דריאיר ביוני והוא פן לאחר בחינה וע"ן בתשו' ד"ש סי' נ"א עכ"ל ובס' מעיל צדקה כ' שהוא ר"ף גרעיני שומשין עיי"ש והוא שיעור גדול מאד כמעט כמו מטבע דינדי קטן ובס' כו"פ השיב על דבריו מהא דאיתא לקמן סעיף כ"ה שתי נשים שנתעסקו בצפור אחד שאין בו דם אלא פסלע ונמצא על כל א' פסלע שתייהן טמאות וקשה אמאי שתייהן טמאות נימא דכ"א יש בה חצי סלע מדם הצפור וחצי השני הוא דם מאכלת וכה"ג אמרינן בסעיף כ"ו בנתעסקה בדם פגרים ונמצא עליה פשני גריסין ה"ז תולה פגרים בדם שנתעסקה והגרים הב' בדם מאכלת ה"נ נימא בסעיף כ"ה א"ו צ"ל דחצי סלע הוא יותר מן שיעור גרים וכ"כ הפרישה בהדיא תירוץ זה דמש"ה לא תלינן פאן החצי סלע במאכלת לפי שאין בדם מאכלת כ"כ וסלע אינו אלא שליש טפח וכמבואר לעיל בסי' מ"ח שהוא אצבע אגודל ושליש אצבע וא"כ שיעור גרים ע"כ אינו יותר כ"א פחצי אצבע אגודל או מעט יותר בערף עכ"ד וראייה זו יש לדחות דלשיטת הרמב"ם דס"ל דעל בשורה לא תלינן במאכלת וי"ל דמיירי הכא שנמצא על ידיה דבמאכלת לא תלינן בגופה ומש"ה פשנמצא חצי סלע יתרה טמאה וכדאיתא לקמן סעיף י"א: ועוד י"ל דמיירי שנתעסקה בדם ציפור שהוא שחור ומעטה אין לה לתלות תו במאכלת לפי שהוא אדום וכמ"ש בסמוך ומן הברייתא עצמה אין ראייה דא"ל דהברייתא איתא פחכמים דס"ל הרגה תולה לא הרגה אינו תולה אלא דעיקר הוכחה הנ"ל אינו אלא מהפוסקים שהביאו להברייתא זו וי"ל דמש"ה הביאו דנ"מ פנ"ל: ובשו"ת מעיל צדקה סס"י כ' וז"ל וכן שמעתי מן החברים דהיה מן הראוי לטמא פתם שחור שקטן מגרים מטעם הזה עצמו (ר"ל שא"א לתלות במאכלת שהוא אדום וכמבואר בפ' כה"י) ואלו פן לא ימלט שיזכרוהו הפוסקים עכ"ל ותימא גדולה איך נעלם ממנו דברי הראב"ד בס' בעה"נ בסוף שער הפתמים וז"ל דין החמישי אע"פ שאין לה במה לתלות תולה פגרים במאכלת ואינה תולה בו אלא

כְּתוּם אֲדוּם עַכ"ל הָרִי לְהִדְיָא מְבוּנָא דְאִינוּ תוּלָה כְּתוּם שְׁחוּר בְּמַאֲכֹלֶת וּבְאַמַּת צ"ע עַל הַפּוֹסְקִים שֶׁהִשְׁמִיטוּ דִּין זֶה וְלֹא בִּינְאוּ בְּהִדְיָא מִיְהוּ בְּמִקּוּמוֹת שְׁמֻצּוּיִן פְּרַעֲוִשִׁין שְׁלִכְלוּף שְׁלֵהֶם הוּא שְׁחוּר וְאִין לֵךְ סְדִין וְסְדִין שְׁלֹא נִמְצָא בּוֹ טְפוֹת שְׁחוּרוֹת מְאֵלוּ בְּנִדְאֵי גִשׁ לְתוֹלוֹת בְּהֶם וּכ"כ הֶרְמֵב"ם בְּפִי הַמְּשֻׁנִיּוֹת בְּפִי הַרְוֹאָה וְנ"ל וְהִרְגָה בְּפְרַעֲוִשִׁים וְהַפֵּל כְּפִי רְאוֹת עֵינֵי הַמּוֹרָה וְעֵינֵי מ"ש לְקַמֵּן סְעִיף ל"ז בַּע"ה מִיְהוּ מ"ש בְּפִי הַמְּשֻׁנִיּוֹת דְּבַמַּאֲכֹלֶת נִכְלָל גַּם פְּרַעֲוִשִׁים וּכ"כ הֶרְמֵב"ם בְּפ"ב דְּשִׁבְעוֹת לְהִדְיָא אֲמַנְם בְּחִבּוּרוֹ מְוַכְרַח דְּלִיתָא דְקָא פֶּסֶק פִּי"א מִהִלְכוֹת שְׁבַת דְּהוּרָג פְּרַעֲוִשׁ חֵיב וְעֵינֵי בַּמ"מ שֶׁם דְּהִינּוּ מֵה שְׁאֲנוּ קוֹרִין פְּלוּיָא וְאֵלוּ בַּמ"ס שְׁבַת דָּף י"ב אֲמַרִינֵן תְּנִיָא רִשְׁבִּי"א אוֹמֵר אִין הוּרְגִין אֵת הַמַּאֲכָלוֹת בְּשִׁבַּת דְּבָרֵי ב"ש וּב"ה מִתִּירִין וְהָכִי פֶּסְקִינֵן אֶלְמָא דְאִין פְּרַעֲוִשׁ נִכְלָל כָּלֵל בְּמַאֲכֹלֶת וְדְבָרֵי הַמְּרָדְכֵי אֶפְשָׁר לִיִּישֵׁב אֲבָל לְהֶרְמֵב"ם וּכ"פ בְּש"ע סִי שִׁי"ו א"א לוֹמֵר כֹּן דְּבַמַּאֲכָלוֹת נִכְלָל גַּם הַפְּרַעֲוִשׁ מִיְהוּ בְּסִמְ"ג כ' ג"כ וְנ"ל לְכָף פְּגָרִיס תוּלָה בְּמַאֲכֹלֶת הִיא פְּרַעֲוִשׁ וְכִנְהָ עַכ"ל וּכ"כ בְּש"ד סִי ה' בְּמַאֲכֹלֶת אוֹ פְּרַעֲוִשׁ (ס"א פִּי פְּרַעֲוִשׁ) טְהוּרָה עַכ"ל: (יא) וְאִם נִזְדַּמְּן לָהּ גָּרִיס יוֹתֵר גְּדוֹל מְזַה הַשִּׁיעוּר מְשַׁעֲרִין בּוֹ.

כ"כ הֶרְאֵב"ד בַּס' בַּע"ה נ"ש כ' וְנ"ל פִּינֵן שְׁלֹא הִזְכִּירוּ פּוֹל שֶׁל מְקוּם פְּלוּנִי וְלֹא פּוֹל הַבִּינּוּנִי אֲלֵא פְּגָרִיס שֶׁל פּוֹל סְתָם הַלְכָף מְשַׁעֲרִין בְּכָל פּוֹל שִׁינְדַמְּן לָנוּ וְנֹאפִי הוּא גְדוֹל שְׁהָרִי אֲמָרוּ כֹּל שְׁעוּרֵי חֻמְרֵי לְהַחְמִיר חוּץ מִגָּרִיס שֶׁל כְּתוּבִים לְהַקֵּל עַכ"ל וְרַבִּים מִתְמַיְהִים ע"ז דְּאִדְרַבָּה פִּינֵן דְּסִתְמוּ שְׁמָא סִתְמָא פְּפִירוּשׁוֹ לְהַחְמִירוּ דְאִי ס"ד לְשַׁעַר בְּמִין הַגְּדוֹל ה"ל לְפָרֵשׁ אוֹ י"ל דְּלִמָּא פְּנוּנְתָם בְּבִינּוּנֵי וְעֵינֵי בַּס' ד"ש וּבְשׁוֹ"ת מְעִיל צְדָקָה סִי כ"ז מ"ש בְּזָה וּל"נ שְׁדְּבָרֵי הֶרְאֵב"ד פְּכָשְׁטֵן וְנִדְעָתוּ כַּמ"ש הַתּוֹסֵ' בַּמ"ס ב"ב דָּף ג' ע"ב ד"ה מְכָלֵל דְּאִיפָא זוֹטְרָתִי וּא"ת מְכָלֵל דְּאִיפָא רַבְרַבְתִּי וְכו' וְתִי ר"י דְּאִי אִין פְּחוֹת מַג' אֲבָל גְּדוֹלִים יֵשׁ א"כ בְּכַדִּי נִקֵּט חֻצִי לְבִינָה שֶׁל ג"ט דְּלֵא הוּי צְרִיף לְמִיתְנֵי אֲלֵא וְהָאֲרִיח׳ חֻצִי לְבִינָה וְתוֹ לֹא וּמִמִּילָא הִיִּיתִי מְשַׁעַר בְּקִטְנָה הוּאִיל וְלֹא מְפָרֵשׁ שִׁיעוּרוֹ עַכ"ל וְכו' בְּמוֹהַרמ"ל לְכוּנְנָתָם דְּאִי ס"ד דְּאִיפָא רַבְרַבְתִּי וְהַתַּנָּא חֹשׁ דְּאִתִּי לְמִטְעֵי דְנִשְׁעַר בְּרַבְרַבְתִּי לֹא הָיָה צְרִיף מְשׁוּם זֶה לְפָרֵשׁ דְּמְשׁוּם חֹשׁ שְׁמָא נְבוֹא לְהַחְמִיר לֹא צְרִיף לְפָרֵשׁ דְּמָה בְּכָף אִם נְבוֹא לְהַחְמִיר אִין בְּזָה שׁוּם אִיסוּר אֲבָל בְּמִקּוּם דְּאִיפָא לְמִיחֹשׁ שְׁמָא לְהַקֵּל צְרִיף לְפָרֵשׁ וּלְכָף אֲמָרִי פִינֵן דְּלֵא פִי שְׁעוּרָא וְדִינֵן הוּא שְׁנַלְף לְהַקֵּל יַע"ש וְה"נ בַּנ"ד פִּינֵן דְּלֵא פִי וְדִינֵן דְּהִדִּין כֹּן הוּא דְנִשְׁעַר לְהַקֵּל וְאִף דִּי"ל דְּהִתְם בְּעִירוּבִין דְּרַבְּנֵן הוּא ה"נ כְּתוּבִים דְּרַבְּנֵן: כְּבָר הַבְּאִתִּי לְעִיל סִי קפ"ז סְעִיף א' בְּשֵׁם שׁו"ת פַּמ"א ח"ב סִי קכ"ו דְּאִין לְחוּשׁ לְפָתָם כ"א בְּבִגְדֵי אִשָּׁה אֲבָל לֹא בְּנִמְצָא בְּבִגְדֵי אִישׁ יַע"ש וְהָא דְתַנּוּ נִמְצָא עַל שְׁלוֹ טְמֵאִים וְחִיבִים בְּקַרְבָּן הִינּוּ בְּעַד שְׁהִכִּין לוֹ לְבָדוּק אַחַר הַתְּשׁוּמִישׁ: (יב) וִי"א שְׁלֹא אֲמָרוּ אֲלֵא בְּכַתְּם הַנִּמְצָא עַל חִלּוּקָה.

הַדְּעָה הֶרְאֵשׁוּנָה הִיא דְעַת הֶרְשֵׁב"א וְכו' הַה"מ בְּפ"א מִהִלְכוֹת א"ב שְׁכָן דְעַת הֶרְאֵב"ד וְהֶרְמֵב"ן וְהִיא הִיא דְעַת הֶרְמֵב"ם וְעֵינֵי בְּש"ף ס"ק יו"ד מ"ש לְהוֹכִיחַ מְסוּגָיָא פְּדַעַת הֶרְמֵב"ם כְּבָר הַשִּׁיגוּ בַּס' מַנִּי וְעֵינֵי בַּס' כו"פ וְעֵינֵי בְּשַׁב"י סִי מ"ג שְׁהָאֲרִיף בְּזָה וְדְבָרֵי הַגָּאוֹן מִהֶרָא"ב ז"ל לֹא יִדְעָתִי לְהִלּוּם שְׁכָל דְּבָרֵיו ז"ל תְּמוּהִים מְרִישָׁא לְסִיפָא וְאִין לְהָאֲרִיף בְּזָה (וְעִי' מ"ש לְקַמֵּן שְׁפַתְבְּתִי יֵשׁוּב לְדְבָרֵיו) וּמָה שְׁמִסִּיִּים שֶׁם שְׁהוּא רָגִיל לְהַחְמִיר כְּדְבָרֵי הֶרְמֵב"ם עַכ"ד וְלַעֲנֵד נִרְאָה הַסּוּמָף לְהַקֵּל וּכְדַעַת הַב"ח לֹא הַפְּסִיד וְכֹן דְעַת בַּעַל מַנִּי וְאִף לְדַעַת הֶרְמֵב"ם דְּנִקָּא כְּשִׁנְמִצָּא עַל בְּשָׂרָה לְבַד אֲבָל כְּשִׁנְמִצָּא גַּם עַל

חלוקה אף הרמב"ם ס"ל דבעי שיעור וכ"כ בב"י ולזה דייק בש"ע על בשרה לבד וכו' ובהלכות להרמב"ן ז"ל פ"ד צ"ע שכ' דין ג' אֶחָד פָּתַם הַנִּמְצָא עַל בְּשָׂרָה וּא' הַנִּמְצָא עַל בְּגָדִי אֵינוֹ מְטַמָּא עַד שֶׁהָיָא כְּגָרִיס כּו' אֶלְמָא דס"ל דְּעַל בְּשָׂרָה נְמִי בְּעֵי שִׁיעוּר וְאַח"כּ בְּדִין ט"ז כ' וז"ל נִמְצָא פָּתַם עַל בְּגָדִיהָ וּבְשָׂרָה כּא' תּוֹלָה בְּמַאֲכֹלֶת ע"כ דְּמִשְׁמַע דְּנֻקָּא עַל בְּגָדִים וּבְשָׂרָה כּא' אֶבֶל עַל בְּשָׂרָה לְחוּד לֹא בְּעֵי שִׁיעוּר: וּמ"ש בְּש"ה שְׂדַעַת הַתּוֹסְפוֹת פְּהַרְמַב"ם דְּבָרָיו תְּמוּהִים שְׂאִין מְדַבְּרֵי הַתּוֹסְפוֹת שׁוּם הֶכְרַע וְאֶדְרָבָה נִרְאָה מְלִשׁוֹנָם שְׂדַעַתָּם פְּדַעַת הֶרָאָב"ד וְהַרְמַב"ן וְהַטּוֹר וְכוּן הַבֵּין הַב"י שְׂדַעַתָּם פְּדַעַת הֶרָאָב"ד וְסִיעֵתוֹ וְכוּן פָּתַח הַרְשֵׁב"א בְּשֵׁם חֲכָמֵי הַצְּרֻפְתִּים דְּהָא דְּמַבְעֵיָא בְּש"ס טִיפִין טִיפִין מְהוּ לְעֻנְיָן צִירוּף קַמְבַּעֵיָא לִיהָ אֶבֶל מְכַל מְקוּם שִׁיעוּרָא דְּכְגָרִיס בְּעֵינָן אֶפִּילוּ עַל בְּשָׂרָה וְעֵינָן מִש"ל סְעִיף ט'.

אף שצ"ע דבברי הרשב"א בתה"א שם הביאו ב"י פאן שפכת וז"ל ונ"ל דהכא לא בטופין קטנים לענן צירוף מבעיא ליה אלא בטיפים גדולים כגריס ועוד והכי מבעיא ליה אם צורתן מוכיח עליהם דשלא מגופה אתיא או לאו ובבב"א דלקמן דלענן צירוף וקטנים מייירי ותדע לה דאפתי לא איירי כלל בשעורי דכתמים וכו' ונ"ל למורי הרב ז"ל והוא ז"ל הק' דכ"מ מדקתני בבב"א טיפין טיפין אינו מצטרפין משמע ודאי דאצטרופי הוא דלא מצטרפי הא איפא בחד מנייהו כגריס והוא ז"ל מתרץ דהתם בטיפים שעל בגדיה שיהבגד עשוי להתהפך אילף ואילף ואפשר שישפטרף הדם במקומות הרבה ממנו כפי מה שהוא מתנועע ומתהפך משא"כ בבשרה וכו' עכ"ל וק"ל דלפ"ד אף דמבעיא ליה בטופין טיפין שעל בשרה מ"מ על בגדיה פשיטא ליה דטמאה מבב"א דלקמן ואם פן איף בעי למפשט מן הבב"א דקתני על בשרה ספק טמא וכו' דמייירי בכה"ג איף אפשר לומר הכי דאם פן ק' אמאי תני על חלוקה ספק טמא טהור הוא טהור אדרבה הא על חלוקה נדאי דטמאה בכה"ג וצ"ע: ואחר העיון נ"ל ליישב דה"ק מאי לאו כה"ג דבב"א אתי לאשמעין דאפילו כה"ג שמשונה בב"א אפילו הכא על בשרה מספקא טמא אב"ל על חלוקה כל שהוא משונה מספקא טהור ואפילו לא עברה בשוק ש"ט פיון שהוא משונה וס"ל להמק' דהבב"א מייירי בכה"ג מפח יתור לשון דספק טמא טהור וכמ"ש הרא"ש שם ואם פן ה"ה טיפין טיפין שמשונים בצורתן נמי על בשרה מספקו טמא ולפ"ז לק"מ מסיפא דתני על חלוקה ספק טמא וספק טהור ונהא טיפין טיפין בחלוקה נמי טמא דז"א דאטו טיפין טיפין בבב"א בהדיא תני לה אלא דאנו אמרינו פיון דטיפין טיפין נמי צורתן משונה א"כ הוא בכלל הריבוי אב"ל בסיפא דעל חלוקה דלא אתי לומר אלא מה שמשונה בצורתו טהור וממילא משמע דטיפין טיפין פיון דאורחיהו בהכי על חלוקה ולא משונה הוא טמא: ועוי"ל דהשתא נמי סבירא ליה להש"ס דהאי בב"א מייירי בעברה בשוק ש"ע כדמוקמינו לה לעיל אלא דק"ל מיתור לשון דתני ספק טמא וכו' כמ"ש הרא"ש ומש"ה על חלוקה טהור אע"פ שיש בכ"א מהטיפים כגריס וצ"ל דס"ל להש"ס לס"ד דהשתא דהא דתני יתור לשון בסיפא אידי רישא נקט ליה: (יג) הנמצא על בשרה לבד.

פירוש אב"ל אם נמצא גם על בגדיה אז לכ"ע תולה במאכלת אם אינה כגריס ואפילו הפתם שבבגדיה שלא פנגד הפתם שעל בשרה שפן דרף החלוק להתהפך הנה והנה וכ"מ בס' תל"מ: (יד) הרגה פשפש.

בב"ח מחמיר והש"ף מקיל פּרש"פ"א דבמקום דשכיחי אפילו לא הָרְגָה תולדה בַּה עַד פְּתוּרָמָס וּכ"כ הָר"ן בְּחִדוּשָׁיו: (טו) תולדה בַּה עַד פְּתוּרָמָס. בס' מנ"י פתב שְׁהוּא גְדוּל כְּמוּ מְטַבַּע חֲצִי פְּצִין וּמְרַש"י שֶׁם בְּסוּגְיָא לְכַאוּרָה מוּכַח דְּכַתְוּרָמָס הוּא פְּסַלַע אוּ יוֹתֵר שְׁפִירָשׁ שֶׁם ד"ה לְדַבְרֵי אֵין קִץ וְכו' וְז"ל וְאֵין נוֹתְנִין שְׁיַעוּר אֲלָא אֲפִילוּ פְּסַלַע תּוֹלָה אוּ יוֹתֵר עַכ"ל וְק' הָא מְסִיק לְקַמְן דְּאַף לְרַבְּנָן אֵין תּוֹלָה יוֹתֵר מִפְּתוּרָמָס וּמ"ש לְדַבְרֵי חֲבָרֵי אֵין סוּף קָרִי לִיָּה אֵין סוּף פִּינּוּ דְתוֹלָה בְּיוֹתֵר מִכְּגָרִיס אֲפִילוּ לֹא הָרְגָה וּכְמ"ש הַמְהַרְש"א שֶׁם א"ו דְּמָה שְׁפִירָש"י פְּסַלַע אוּ יוֹתֵר הֵינּוּ שְׁיַעוּרָא דְתוּרָמָס וּצ"ע דְּהָא בְּבִיזָה דְּף כ"ה פִּירָש"י דְתוּרָמָס הוּא כְּמוּ מְעָה קִטְנָה שְׁהוּא א' מְכ"א בְּסַלַע וּבְנוּדָאֵי אֵינוּ גְדוּל פְּסַלַע: בְּטוּר כ' אֲכַן אִם הָרְגָתוּ וּמְצָאָהּ יוֹתֵר פְּתוּרָמָס אֵין תּוֹלָה בַּה עַכ"ל וְכַתְּבַב"י שְׁזָה נִלְמַד מִדִּין ב' נְשִׁים שְׁנֹתְעַסְקוּ בְּצִיפּוֹר שְׁיִשׁ בּוּ דָם פְּסַלַע וּנְמַצָּא עַל כָּל אֶחָד פְּסַלַע עַכ"ל וְיִישׁ לְדַקְדָּק דָּאֵין שׁוּם רְאִיָּה מְכַתֵּם דְּש"ה דְּנְמַצָּא עַל כָּל אֶחָד חֲצִי סַלַע יוֹתֵר וְאִם כֵּן לִיכָּא לְמִיתְלֵי בְּמַאֲכֹלֹת שְׁנֹסְמָךְ לְדָם הַצִּיפּוֹר לְפִי שְׁחֻצֵי סַלַע הוּא יוֹתֵר מִגָּרִיס וּכְמַש"ל בְּשֶׁם הַפְּרִישָׁה מִשָּׂא"כ הֵכָא דְלָמָּא תְּלִינּוּ הַמְּוֹתֵר בְּמַאֲכֹלֹת כְּמוּ אִם נִתְעַסְקָה בְּכָגְרִיס וּנְמַצָּא עָלֶיהָ כְּשִׁנֵי גָרִיסִין דְקִי"ל דְתוֹלָה הַגָּרִיס בְּמָה שְׁנֹתְעַסְקָה וּגָרִיס תּוֹלָה בְּמַאֲכֹלֹת מִיְהוּ הַטּוּר לְשִׁיטְתִּיהָ אֲזִיל שְׁפָסַק לְקַמְן דָּאִם נִתְעַסְקָה בְּכָגְרִיס וּנְמַצָּא עָלֶיהָ כְּגָרִיס וְעוּד דְּאֵינָה תּוֹלָה אַף דְבָרֵי הַב"י תְּמוּהָ וּצ"ע לְדִידָן דְקִי"ל לְקוּלָּא בְּהָא דָּאִם נִתְעַסְקָה בְּכָגְרִיס דְתוֹלָה בְּנְמַצָּא עָלֶיהָ כְּשִׁנֵי גָרִיסִין וְאִם כֵּן בְּהָרְגָה פְּשָׁפֶשׁ דְּהוּי כְּמוּ נִתְעַסְקָה בְּכַתְּמִים וּכְמ"ש הָרָא"ש וְהַפּוֹסְקִים אִם יֵשׁ לְתַלּוֹת בְּזָה אִם הֵיָה פְּתוּרָמָס וְעוּד וְלוֹמַר דְּאוּתוּ עוּד הוּא מִן מַאֲכֹלֹת: (טז) וי"א דה"מ כְּשִׁנְמַצָּא עַל חֲלֻקָּה.

אִף שְׁכַתְּבַב כֵּן בְּשֶׁם י"א מ"מ כֵּן הוּא לְדַעַת רַבּ פּוֹסְקִים וּכ"כ הָרַמְבַּ"ן בְּהַלְכוּתוֹ וְכֵן דַּעַת הָרַבָּב"ד וְרַבּוֹתֵינוּ הַצֶּרְפְּתִי וְהָרָא"ה וְהַטּוּר וְכֵן פֶּסֶק הָרַשְׁבַּ"א בְּתַה"ק: בְּשׁו"ת שַׁב"י ס' הַנ"ל כ' דְלְכַאוּרָה יֵשׁ לְהוֹכִיחַ מִדְּבָרֵי הַתּוֹס' בְּדָף י"ד ע"ב ד"ה וְלִמְחַר מְצָאָה עָלֶיהָ דָם דַּס"ל דְּאַף עַל בְּשָׂרָה בְּעֵי שְׁיַעוּר מִדְּכַתְּבַב וְז"ל וּכְגוֹן שְׁיִישׁ כְּגָרִיס וְעוּד דְלִיכָּא חֻשְׁשָׂא דְמַאֲכֹלֹת וְכו' וְנִדְחָה זֶה מִשׁוּם דְּאַף לְשִׁיטַת הָרַמְבַּ"ם דַּס"ל דְּעַל בְּשָׂרָה לֹא בְּעֵי שְׁיַעוּר מ"מ אֵינָה אֲלָא סְפֵק טְוּמָאָה וְלֹא וּדָאֵי וּכ"מ מִדְּבָרֵי הַמ"מ שֶׁם מִש"ה הַנּוֹכְרָחוּ לּוֹמַר שְׁיִישׁ כְּגָרִיס וְעוּד וְהַגָּאוֹן מִהָרָא"ב כ' דְלְכַאוּרָה יֵשׁ לְהוֹכִיחַ מִתּוֹס' שֶׁם ד"ה וְטַחְתָּה בִּירִיכָה דַּס"ל כְּשִׁיטַת הָרַמְבַּ"ם מִדְּכַתְּבוּ שֶׁם ז"ל פ'י בְּמַקּוֹם שְׁאֵין דָם הַמְקוּר יְכוּל לְפוּל שֶׁם עַכ"ל ש"מ דַּס"ל כְּהָרַמְבַּ"ם דְּבַגּוּפָא לֹא תְּלִינּוּ בְּשׁוּם דְּבָר וּקְשָׁי לְהוּ לְמ"ד חוּשְׁשָׁת אֲמַרְתָּ לָךְ מֵאֵי אַרְיָא בְּעַד הַבְּדוּק אִף בְּשָׂאֵינוּ בְּדוּק נְמִי וְלִכְךָ פְּתַבּוּ דְמִיָּרֵי בְּמַקּוֹם וְכו' וְנִדְחָה זֶה דְלִכְךָ מְפָרְשִׁים דְמִיָּרֵי בְּמַקּוֹם שְׁאֵין דָם הַמְקוּר וְכו' מִשׁוּם דְּאֲזִלֵי לְשִׁיטַתְּ דְמִיָּרֵי בְּכָגְרִיס וְעוּד לְכָךְ מִפ' בְּמַקּוֹם שְׁאֵין דָם הַמְקוּר וְכו' עַכ"ד וְאֶפְתִּי קִשָּׁה דְּאַף שֶׁהֵם מְפָרְשִׁים דְמִיָּרֵי דְאִיכָּא כְּגָרִיס וְעוּד מ"מ אֶפְתִּי אֵינָה טְוּמָאָה אֲלָא מִשׁוּם פְּתָם פִּינּוּ דְלֹא בְּהַרְגָּשָׁה חֲזִי וְא"כ אֵי לֹא דְבְּדָקָה בְּעַד הַבְּדוּק תְּלִינּוּ דְאַרְגָּשָׁה וְסַבְּרָה דְהַרְגָּשַׁת עַד הוּא וּכְמ"ש בְּשֶׁם ס' מְשַׁמְרַת הַבַּיִת וְלֹא הֵיָתֵה טְוּמָאָה אֲלָא מִשׁוּם פְּתָם וְלַעוֹלָם דְמִיָּרֵי בְּמַקּוֹם שְׁדָם הַמְקוּר יְכוּל לְפוּל שֶׁם וְכֵן הַקְּשִׁיתִי בְּחִדוּשָׁי עַל הַלְכָה זֹו וְאֶפְשֵׁר דַּא"כ אֶפְתִּי הֵיָה ק' לְמ"ד חוּשְׁשָׁת אֲמַרְתָּ לָן וְאֵין לְהַאֲרִיף בְּזָה כָּאֵן: (יז) עַל בְּשָׂרָה.

עֵינּוּ בְּשָׁ"ף מָה שְׁהַשִּׁיג עַל הַב"ח וְכֵן הַשִּׁיג הַגָּאוֹן מְהָר"י שׁוּר בְּתַשׁוּ' גְּאוּנֵי בְּתַרְאֵי ס'י מ"ו וְהַעוֹלָה מִדְּבָרֵיהֶם דְּדִין זֶה אֶתִּי אֲלִיכָּא דַּכ"ע דְּלְמ"ד דְּעַל בְּשָׂרָה נְמִי בְּעֵי שְׁיַעוּר

מִיָּרִי בְּכַתְּמִים כְּשִׁיעוֹר וּכְמִשׁ"ל בְּשֵׁם הַרְשָׁב"א וְלִשְׁיטת הַרְמַב"ם דְּעַל בְּשָׂרָה לֹא בְּעֵי שִׁיעוֹר מִיָּרִי אִפִּי בְּטִיפֵי קַטְנִים שְׂאִין לִכ"א שִׁיעוֹר פְּגָרִים וְעִיקָר חֲדוּשָׁא דְלֹא נִימָא דְצוּרְתָן מוֹכִיחַ דְּמַעְלָמָא אֲתִי וְהוּא פְּשוּט: (יח) פְּתָם שְׁנַמְצָא.

וּבְשׂוּפָה אִם תְּלִינָן בְּנַמְצָא ע"ד שְׂאִינוּ מְקַבֵּל טַנְמָאָה אוֹ ע"ג בְּגַד צְבוּעַ עֵינָן מִשׁ"ל סִי קַצ"ו בַּפ"ה: (יט) שְׂאִינוּ מְקַבֵּל טַנְמָאָה. בַּס' מִנִּי רוּצָה לְהַחְמִיר בְּנַמְצָא עַל בְּנִין מְחֻנְפֵר פִּינָן שְׂהוּא מְקַבֵּל טַנְמָאָת נְגָעִים לִשְׁיטת הַתּוֹס' וְהָרָא"ש וּבַס' כו"פ חוֹלֵק ע"ז דְּבִלֵּא"ה הַרְזוּ"ה וְהִבִּיאֵהוּ הַרְשָׁב"א בַּתְּה"א חוֹלֵק עַל הַתּוֹס' וְגַם דָּאִין נְגָעֵי פְתִים נוֹהֵג אֱלָא בַּא"י וְעוֹד פְּמָה חֲלוּקִים שְׂצָרִיף עֲצִים וְאַבְנִים וְעַפְרָ בְּכָל א' מִהַפְתָּלִים וְכַמְבּוֹנָר בַּמַּס' נְגָעִים וְכ"מ פְּשֻׁטִי דַש"ע בְּכַן אִין לְהַחְמִיר וְעֵינָן מִשׁ"ל סְעִיף ט"ו בְּזָה: וְכֵן אִם נַמְצָא עַל נִייר שְׂלֵא ע"י בְּדִיקָה וְקַנּוּחַ אֱלָא שְׂעֵבְרָה עָלֶיהָ אוֹ יִשְׁבָּה עָלֶיהָ כ' בַּתוּי"ט פ"ב דַּמַּס' פְּלִים דָּאִין טַנְמָאָה שְׂצָרִיף בְּנִייר הַגַּס דְּהוּא מִיָּרִי בְּנִייר שְׂהִיָּה בְּזִמְנָה שְׂהִי מַעְשָׁבִים מִשָּׂא"כ בְּנִייר דִּידָן שְׂהוּא נַעֲשָׂה מַב"פ מ"מ נִרְאָה דָּאִין חֲלוּקָה שְׂהַב"פ נְטָחָן וּפ"ח בָּא לְכָאן וּמָה שְׂהַק' שְׂם הַתּוּי"ט לַק"מ וְנִרְאָה דְּאִשְׁתְּמִיטְתִּי מְשֻׁנָּה ט"ו פִּי"ו דָּאִם יֵשׁ לוֹ בֵּית קַיְבוּל אָף הַנִּייר טַמָּא מִשׁ"ה אִנְצֻטְרִיף לְאִשְׁמַעֲיָנָן דְּבְכִיסוּי טְהוֹר ע"ש אֱבָל כ"ז שְׂאִין לוֹ בֵּית קַיְבוּל טְהוֹר אָף נִייר דִּידָן שְׂאִין זֶה בְּכָלֵל בְּגַד וְעוֹר שְׂטִימָא הַפְתּוּב וְגַם ל"ד לְמַחְצָלַת דַּסְפ"ךְ דְּחֻזְנִין לְשְׂכִיבָה ע"ש וְזֶה דְּלֹא כַתוּ"יט שְׂם: (כ) אוֹ בַּה"ב שְׂאִינוּ מְקַבֵּל טַנְמָאָה.

ר"ל שֶׁל בְּנִין דָּאִין רְאוּיָם לְקַבֵּל שׂוּם טַנְמָאָה אֲבָל הֵיוּ רְאוּיָם לְקַבֵּל שׂוּם טַנְמָאָה אִפִּי טַנְמָאָת מְדַרְס אִינוּ מַצִּיל וּפְשׁוּטִי פְּלִי עֵץ מְחֻלְקָת הַפּוֹסְקִים הוּא אִם מְקַבֵּל טַנְמָאָה מְדַרְבָּנָן וְעִי"ל סִי קַצ"ח סְעִיף ל"א וּבַתְּשׁוּבַת מוֹהַר־מ"פ סִי ל"א וּבַתְּשׁוּ"מ מ"צ סִי כ"ז בְּסוּפּוֹ לְעֵינָן פְּלִים הַבָּאִים בְּמַדָּה: (כא) וְכֵן פְּתָם שְׁנַמְצָא עַל בְּגַד צְבוּעַ.

עֵינָן בַּתְּשׁוּ"מ מְעִיל צְדָקָה סִי ס"ב בְּדִין פְּתָם שְׁנַמְצָא עַל בְּגַד מְנוּמָר בְּגוּוֹנִים הַרְבֵּה לְבָנִים וּשְׂאָר צְבָעִים וְלֹא הִיָּה כְּשִׁיעוֹר פְּתָם עַל נִימוֹר לְבָן א' אֱלָא שְׂהִיָּה מְחֻנְפֵר וְעַבְר הַפְתָּם ע"ג חֲלָק הַצְּבוּעַ צְבַע תְּכֵלֶת וְיוֹצֵא ע"ג הַלְבָן שְׂבָצָדוֹ דְּבִאֲוֹן שְׂבִין שְׂנִי חֲלָקִים שַׁע"ג הַסַּס שֶׁל שְׂנִי הַלְבָנִים הִיָּה בִּינֵיהֶם כְּשִׁיעוֹר וְיֵשׁ לְסַפֵּק אִם שְׂנִי הַלְבָנִים מְצַטְרֵפִין לְטַמָּא מִשׂוּם פְּתָם הוּאִיל וְהַפְסִיק בִּינֵיהֶם הַצְּבַע אַע"ג שְׂגַם עַל הַצְּבַע עַבְר הַפְתָּם מ"מ י"ל דָּאִין הַצְּבַע מְטַמָּא א"כ הוּא הַפְסִיק וְאִין הַשְּׂנִי לְבָנִים מְצַטְרֵפִים וּמַסִּיק דָּאִין הַפְתָּם שְׂעַל הַצְּבַע מְצַטְרֵף אֲבָל שְׂנִי לְבָנִים מְצַטְרֵף פִּינָן שְׂהַפֵּל הוּא פְּתָם א' וּמַתְּחַבֵּר כ"א ע"י הַפְתָּם שְׂעַבְר ע"ג הַצְּבַע אַע"ג שְׂמָה שַׁע"ג הַצְּבַע אִינוּ מְצַטְרֵף לְהַשְׁלִים הַשִּׁיעוֹר גְּרִיס מ"מ עוֹשָׂה חֲבוּר לְצָרֵף שְׂנִי הַלְבָנִים אֲהַדְּדִי שְׂאִם יֵשׁ בֵּין שְׂנֵיהֶם פְּגָרִים טַמָּאָה וּבָאִם לֹא טְהוֹרָה אַע"ג שְׂעַם חֲחָלָק הַצְּבַע הוּא כְּגָרִיס דְּחֲחָלָק הַצְּבַע אִינוּ מְצַטְרֵף לְהַשְׁלִים הַשִּׁיעוֹר עַכ"ד: (כב) לְפִיכָף תְּלַבִּישׁ הָאִשָּׁה בְּגָדֵי צְבָעוֹנִים.

שְׂיָנָה מְלִשׁוֹן הַרְמַב"ם שְׂפְתָב לְפִיכָף תְּקַנּוּ וְכו' לְפִי שַׁבַּב"י מַק' עָלֶיהָ דְּהָא בְּגַמְרָא מַק' עַל הָךְ לִישְׁנָא דְּמֵאָן תְּקַנּוּ יַע"ש לְכָף כ' הַרְמ"א דְּרָף עֲצָה לְפִיכָף תְּלַבִּישׁ וְכ"כ בַּס' מִנִּי: (כג) וְהֵם הַמְקוּמוֹת נְדָבְקִים.

ע' בַּמִּנִּי שְׂתַמָּה לְמָה הַשְּׂמִיט דְּמַקוּם הַדְּבָק בְּעֲצָמוֹ כְּלָפְנֵים דְּהָא הוּא עֲצָמוֹ תְּמָה עַל הַרְמַב"ם וְהַטּוֹר שְׂהַשְּׂמִיטוֹ: (כד) וְכ"ש עַל רַגְלִים מְשׁ. כ' בְּשֻׁ"ף שַׁבַּס' דְּרִישָׁה הַנִּיחַ

בצ"ע בשאר ראשי אצבעות הרגלים ובט"ז פתב להקל בשאר אצבעות הרגלים ובס' מנ"י הסכים עם הט"ז: (כה) וכן אם נמצא על ידיה.

כ' בש"ה ס"ק י"ח משמע להדיא מדברי הטור דאפי' בסתם דחיישינן שמה נגעו וכן דעת ה"ה עכ"ל כ' זה לאפוקי דעת הרשב"א דס"ל דדוקא בבדקה עצמה ולא נטלה ידיה אח"כ אבל בסתם לא מפני שאינה עשויה ליגע שלא במתכונן במקום התורפה אבל ה"ה כ' שהרמב"ם והרמב"ן כ' הברייתא פפשטיה ולא חלקו וכו' הטעם שאפי' תאמר שאין היד נוגעת בלא פנונה בא"מ מ"מ נוגעת במקומו מן הגוף שאפשר בשעת נגיעה בא"מ נתז מן המקור הדם על ידיה וכו' וכן עיקר להחמיר עכ"ל וכן סתם המחבר פאן בש"ע כדבריו: (כו) אפי' על קשרי אצבעותיה.

ר"ל דהיינו גב היד דאע"ג דבשעת בדיקה לא עבדא דנגעה בגב ידה מ"מ שאני ידה דכולה עבידא דנגעה דשמה שחתה ונגעה שהידיים עסקניות הן כ"ה בגמ' ומשמע מדנקט על קשרי אצבעותיה דדוקא משמע אבל על גב פס ידה טהורה דאפי' שחתה לא נגעה ומדברי רשב"א בתה"א נראה דמפרש דעיקר רבותא היא שאף ע"י בדיקה אינה מגעת עד קשרי אצבעותיה ואפ"ה טמאה דשמה שחתה ותחבה אצבעותיה בא"מ עד קשרי אצבעותיה ומש"ה ס"ד דמקשה התם דמתקנינן טומאה במקום למקום דאי לא"ה למה תהיה טמאה בנמצא על קשרי אצבעותיה הא אין קשרי אצבעותיה מגיעים להתם אלא לאו דחיישינן דלמא בדיקה בחד ידה ונגעה באידך ידה וע"ז משני לא דכולה ידה עבידא דנגעה והיינו ע"י שחיה: ועוד נראה דדוקא מן הסתם חיישינן דשמה נגעה בידה במקום דאפשר ליפול דם מן המקור אבל אם אומרת ברי לי שלא נגעתי במקומות אלו נאמנת ולא אמרינן דהוא מלתא דלא רמא עליה למידע ושמה נגעה ושכחה גם נראה דאף לדעת המחמירים כדברי הרמב"ם דכתם שעל בשרה א"צ שיעור מ"מ בנמצא על ידיה יש לסמוך על הפוסקים דמקילין דס"ל דאף על בשרה צריף שיעור דהא בלא"ה ס"ל לרשב"א בשם רבו דדוקא כשבדקה עצמה ולא נטלה ידיה אח"כ אבל מן הסתם לא שאינה עשויה ליגע שלא שמתכונן במקום התורפה וכמש"ל ואף על גב דאנן מחמירים פדעת המ"מ בשם הרמב"ם והרמב"ן דאף מן הסתם חיישינן מ"מ באין בו פשיעור יש לצדד להקל דאל"כ הוא חומרא גדולה שאם תמצא מעט דם על קשרי אצבעותיה שתהיה טמאה ומכ"ש בג' ימים הראשונים דלא תלינן דמעלמא אתיא דיהיה זה חומרא גדולה ומעולם לא שמעתי מי שנוהג חומרא זו א"ו כמ"ש: ולכאורה מסוגיא שם דף נ"ח משמע כהרשב"א דעיקר החששא אינה אלא כשבדקה א"ע אבל ל"ח לשמה נגעה במקומות שאפשר לפול שם מן המקור דהא אמרינן התם והתניא נמצא על קשרי אצבעותיה וכו' מ"ט לאו משום דאמרינן בדיקה בחד ידה וכו' וק' למה ליה למימר בדיקה בחד ידה שזו היא דוחק וכמ"ש התוספות דזו היתה זכורה דמה"ט לא רצה למיכרף ממתני' והל"ל דלמא נגעה במקום שדם המקור אפשר לפול א"ו דלהא ל"ח לה מיהו י"ל דהמק' אפתי לא אסיק להא עד דמשני ליה דשאני ידה דכולה עבידא דנגעה השתא הוא דפסיק שאפשר בשעת נגיעה ניתז דם מן המקור אבל מעיקרא ס"ד דא"א להיות דם על היד כי אם על ידי בדיקה מש"ה מעיקרא ס"ד דא"א שיבא דם על קשרי אצבעותיה כ"א על ידי דנגעה באידך ידה וכ"ז דוחק ומתוס' שם מוכח פדעת המ"מ בהא דאף מן הסתם חיישינן שהרי פתבו ונ"ל ובסמוך גבי דם טמא דפריף ואימא דבדיקה בהאי ידה וכו' פריף מכ"ס

וממתני' נמי ה"מ למפרך עכ"ל ולפי שיטת הרשב"א לק"מ דהא בנמצא על גבי קשרי
אצבעותיה מייירי דווקא פשדקה א"ע ולא נטלה ידיה אחר כף אבל מן הסתם לא שאינה
עשויה ליגע במקום התורפה אלא דהמק' סבר דהפרייתא מייירי בידעת בודאי שלא
בדקה א"ע אלא בחד ידה ונמצא דם ע"ג יד השני ואפ"ה טמאה וע"ז משני הש"ס דמייירי
שנמצא דם ע"ג אותה יד שבדקה בה ואפ"ה טמאה משום דכולה עבידא דנגעה ואם פן
לא שייך לומר דאי איתא דבדקה היתה זכורה דהא באמת מייירי זכורה היא שבדקה
אבל ממתניתין לא ה"מ למפרך דמתני' מייירי בסתם שאינה זכורה אם בדקה א"ע מש"ה
טהורה משום דאם איתא דבדקה ע"ע היתה זכורה א"ו דהתוס' ס"ל דלא פהרשב"א
בשם רבו ז"ל ולכאורה י"ל למ"ש המ"מ דחיישינו שפא נגעה במקומות שאפשר לדם
המקור ליפול עליה לפ"ז יש לחוש אפילו בנמצא ע"ג פס ידה והא דקאמר על קשרי
אצבעותיה ל"ד ולא אתיא אלא לאורויי דאפילו ע"ג היד טמאה וכמו שפירש"י שם.

וכן נראה מחדושי הר"ן דאינו ממעט אלא בנמצא על הזרוע עיי"ש אף מסתימות שאר
הפוסקים נראה דדווקא בנמצא ע"ג קשרי אצבעותיה הוא דמטמאין אבל לא בנמצא ע"ג
פס ידה וכמש"ל.

אף לכאורה משמע מן הש"ס פדברי הר"ן דהא למאי דס"ל להמקשה דמש"ה ע"ג קשרי
אצבעות טמאה משום דלמא בדקה בחדא ידה ונגעה באידך א"כ אמאי אריא ע"ג קשרי
אצבעות אפילו ע"ג פס יד נמי ע"כ דס"ל דלאו דווקא אלא ה"ה פס ידה ולא נקט קשרי
אצבעות אלא לאורויי אפילו ע"ג היד טמאה א"כ מנ"ל דהמתרץ לא ס"ל הכי וצ"ע וכ"נ
לפי' המ"מ: (כז) ואם יודעת שנגזקרה והגביה רגליה למעלה טמאה בכ"מ שתמצאנה.

כתב בס' מנ"י דדווקא כנגד המקור בגבה ובכריסה משא"כ מן הצדדים לצד חוץ ליכא
למיחש ע"כ: (כח) אבל אם יש מכה בגופה. כתב הט"ז בס"ק י"ד וז"ל וכן אם נתעסקה
ממש בידיה בפתמים תולה אף אם נמצא על ידיה טור בשם רשב"א עכ"ל הבין דדווקא
בנמצא על ידיה אבל בנמצא על שאר גופה לא תלינן אע"ג שנמצא נמי על ידיה (וכן
נראה לכאורה מלשון חדושי הר"ן בר"ש פ' הרואה פתם שכתב וז"ל ומסתברא דהה"נ
אפילו נתעסקה באדום אין תולה בו פינן שנמצא הפתם על בשרה פי היכי דלא תלינן
בעברה ומה"ט דכתיבנא וליכא למימר נתעסקה שאני דכיון שנתעסקה ממש באדום
אפשר שנתלכלכו ידיה והכניסתן לפנים דהא אמרינן בגמרא דלא מחזקינן טומאה
ממקום למקום ולא טהרה ממקום למקום הלכך אינה תולה דאם איתא דממין שנתעסקה
בו על חלוקה איבעיא ליה לאשתכחי וכי תנו תולה בכל דבר שהיא יכולה לתלות אנמצא
על חלוקה קאי לא על בשרה עכ"ל וזה הוא פדעת הט"ז אף יש לדחות דהר"ן מייירי
בשאינו ידוע שנתלכלך ידיה מן האדום וכנראה מלשונו שכתב אפשר שנתלכלכו ידיה
אלמא דמייירי באינה ידוע שנתלכלכו ידיה משא"כ הפרישה דמייירי בידוע שנתלכלכו
ידיה ובהא י"ל דהר"ן מודה דתלינן אפילו בנמצא על בשרה לבד וכמ"ש) אבל הפרישה
כתב וז"ל ונמצאה על ידיה תולין בהן פירוש אע"ג דאמרינן דכשנמצא על בשרה לבד
אפילו עברה בשוק של טבחים אינה תולה מ"מ היכא דנתעסקה ממש בידיה בפתמים
וגם נמצא על ידיה תולין הדם שבגופה בדם העסק ואמרינן דמן הידים שנתלכלכו בעסק
הדם בא לשם שנגעו שם וזה דומה למ"ש אחר זה שתולין שמפעלה ובהא בא על גופה

מחמת שנגעו בה עכ"ל וצ"ל לךבריו דאע"ג דקיי"ל דאין מחזיקין טומאה וטהרה ממקום למקום דמה"ט במפה שבכתפה אינה תולה ולא אמרינו שנגעה בידה במפה וחרה ונגעה פאן שאני התם דלא ידעה אם נגעה כלל במפה ואת"ל שנגעה בידה במפה מ"מ מי יזמר שנתלכלך ידה בה אבל הכא דידעונו בנדאי שנתלכלך ידה מן הדם שעסקה בהו תלינו אפילו הדם שבגופה לפי שהידים עסקניות הם ודרפם למשמש בכל הגוף ולא גרע מפנה ומבעלה דתולה בהו אפילו בנמצא על בשרה ויש לסמוך עליו דהא לשיטת הראב"ד אפילו בנמצא על בשרה לחוד תלינו דמעלמא אתיא כמ"ש הרשב"א משמו הביאו ב"י וכ"כ הטור בשם י"א אף על גב דאנו לא קיי"ל פנותיה מפל מקום בכהאי גוונא י"ל דכ"ע מודים וכמו שפתיב הפרישה: (כט) ואם המפה בכתפה והכתם על יריכה.

כתב בס' מנ"י וכן אם המפה בצנארה במקום שא"א לנטף משם על ירכה אף אם היא שוחה פגון מן הצדדים וכיוצא בו גם כן דינא הכי אלא דנקט פתפה שהוא מלתא דפסיקתא וכן מבואר מדברי הבית יוסף והבית חדש ע"כ לשונו וכ"כ הש"ך בסעף קטן כ"ט: (ל) למטה מהחגור.

כתב הראב"ד ז"ל בפ' בעה"ג החגור הזה הוא סינר שהיא חוגרת על יריכותיה לצניעות וכ"כ הרשב"א עכ"ל עיין מ"ש לקמן בשם הש"ג דס"ל דלא פריש"י וקרב ר"ע שהביא הש"ך ס"ק כ"א ועיי"ל סעף מ"ח מ"ש: (לא) או במקום החגור עצמו טמאה.

כ"כ הראב"ד בס' בעל הנפש וכתב הב"י הטעם פי פעמים שהיא שוחה מעט ובה לה מקום החגור פגוד בית התורפה ע"כ לפ"ז נראה כשנמצא בחלוקה למעלה מבית התורפה כל שהגיע אותו מקום נגד בית התורפה כשהיא שוחה מעט טמאה אבל אם אינו מגיע אלא כשהיא שוחה הרבה טהורה מן הסתם פשלא ידעה שהיתה שוחה הרבה דדוקא נגד החגור אמרו דטמאה ועיין מש"ל סעף י"ג: (לב) ואפילו נמצא לצד חוץ.

עיין מש"ל סעף י"ח וסעף כ"ג: (לג) ואפילו לא עברה בשוק של טבחים. בש"ך ס"ק כ"ו כתב בשם הב"ח שתמה למה פסק להקל כהרשב"א שהיא יחיד בהוראה זו ע"ז כתב הש"ך שם שגם הרמב"ן פריש"א ס"ל וכ"נ דעת ה"ה ודעת רי"ו עכ"ל ולא ידעתי למה השמיט דעת הראב"ד שגם הוא פריש"א ס"ל בזה דאם נודקרה ונמצא על חלוקה לבד דטהורה אפילו לא עברה וגדולה מזו ס"ל להראב"ד בעל בשרה לבד נמי תלינו כל היכא דאפשר למיתלי משום דס"ל דלתישנא בתרא דר"פ הוראה דמוקי להא דג' ספקות בחגור ולמעלה ובנדקרה מיירי בלא עברה בשוק של טבחים ומש"ה על בשרה טמאה אבל בעברה בשוק של טבחים אף בנמצא על בשרה לבד תלינו אף ע"ג דלתישנא קמא דמוקי לה בנמצא מחגור ולמטה ובעברה בשוק של טבחים ואפ"ה תני בנמצא על בשרה דטמאה אלמא דלא תלינו פינון שנמצא על בשרה לבד ס"ל להראב"ד ז"ל דהלכתא פלישנא בתרא ולישנא בתרא י"ל דלעולם תלינו אפילו בנמצא על בשרה לבד כל היכא דאפשר למיתלי אלא בהא לא קיי"ל פנותיה דהראב"ד וכמ"ש הרשב"א הביאו ב"י דלישנא בתרא לא למסתר דינא דלישנא קמא אתיא אלא לחדושי אוקמתא לברייתא ואיתא להא והא אבל בזה דעת הרשב"א והראב"ד שוה בנדקרה ונמצא על חלוקה לבד דטהורה אפי' בלא עברה בשוק ש"ט: והנה הב"י כ' וז"ל ואיכא למידק מ"ט דהרשב"א שפי' על בשרה ועל חלוקה דתירוץ בתרא בחלוף מה שפי' ללישנא קמא דטפי הנה עדיף לפרש

תַּרְנוּיָהוּ בְּחַד גִּוּוֹנָא כְּדַפְרִישְׁנָא לְדַעַת הֶרְמֵב"ם וְכוּ' וְנ"ל שְׁטַעְמוֹ מִשּׁוּם דְּאִי כְּפִי
הֶרְמֵב"ם דְּגַם תִּירוּץ הַשְּׁנִי מִיַּרְי כְּשֶׁעֲבָרָה וְלֹא חִידֵשׁ בְּלִישְׁנָא בְּתָרָא אֱלָא דְבַנְדֻקְרָה
הוּא מִן הַחֲגוּר וְלִמְעָלָה כְּלִמְטָה א"כ לֹא ה"ל לְתַלְמוּדָא לְמִימַר אֱלָא בְּהַאי לִישְׁנָא אַבְע"א
מִן הַחֲגוּר וְלִמְטָה וַאֲב"א מִן הַחֲגוּר וְלִמְעָלָה וְכַשְׁנֻדְקָרָה וְאַבְעִית אִימָא בְּשֶׁעֲבָרָה בְּשׁוּק
ש"ס וְכוּ' וּמְדַפְלִיגִינְהוּ בְּתַרְתִּי מִשְׁמַע דְּכ"א תִּי לְעַצְמוֹ וּבְתִירוּץ הַשְּׁנִי מִיַּרְי אֶפְיִלוּ בְּלֹא
עֲבָרָה וְכוּ' וְע"כ עַל בְּשָׂרָה וְעַל חֲלוּקָה צָרִיכִין אָנוּ לְפָרֵשׁ בְּחִילוּף מַה שְׁפִירִישְׁנוּ בְּתִי
הֶרְאִישׁוֹן ע"כ: וְלַפְעַנ"ד נִרְאֶה דְּפִירוּשׁ הֶרְשֵׁב"א מְוַכְרַח מְסוּגִיָּא שֶׁם דְּהָא צָרִיכִין אָנוּ
לְהַבִּין שְׁנוּי הַלְשׁוֹן שֶׁל הַש"ס בְּהַגִּי תִרִי אוֹקְמָתָא דְּבַל"ק אָמַר אַב"א מְחַגְרוֹר וְלִמְטָה כְּגוֹן
שְׁעֵבְרָה בְּשׁוּק שֶׁל טַבְּחִים עַל בְּשָׂרָה מְגוּפָה אֲתִיָּא דְּאִי מְעַלְמָא אֲתִיָּא כו' וְבַל"ב אָמַר
וַאֲב"א מְחַגְרוֹר וְלִמְעָלָה כְּגוֹן דְּאִזְדַּקְרָה עַל בְּשָׂרָה וְדָאִי מְגוּפָה אֲתִיָּא דְּאִי מְעַלְמָא וְכוּ'
וְקָשָׁה לְמַה בַּל"ק לֹא אָמַר עַל בְּשָׂרָה וְדָאִי מְגוּפָה אֲתִיָּא אֱלָא קְאָמַר עַל בְּשָׂרָה מְגוּפָה
אֲתִיָּא וְהִינְנוּ כַּמ"ש הַב"י בְּשֵׁם הֶרְשֵׁב"א דָּאֵע"ג דְּנִמְצָא עַל בְּשָׂרָה אִינוּ וְדָאִי אֱלָא רְגִלִים
לְדָבָר כִּינּוּן דְּמְגוּפָה חֲזִי וּבְגוּפָה אֲשֶׁתְּכַח אֲבָל וְדָאִי לִיכָּא דְּהָא א"ל שְׁנִיתוּ מִבֵּין רְגִלִיהָ
וְבַל"ב אָמַר וְדָאִי מְגוּפָה אֲתִיָּא וְאִמָּאִי מְשׁוּנִי לִיהָ וְדָאִי בַל"ב טְפִי מַל"ק וְלִפְנֵי הֶרְשֵׁב"א
נִיחָא דְּבַל"ק דְּמִיַּרְי בְּעֵבְרָה בְּשׁוּק שֶׁל טַבְּחִים וְאַפ"ה עַל בְּשָׂרָה לְבַד טְמָאָה ע"כ וְלִיכָּא
אֱלָא רְגִלִים לְדָבָר הוּאִיל וּמְגוּפָה חֲזִיָּא וּבְגוּפָה אֲשֶׁתְּכַח אֲבָל וְדָאִי לִיכָּא כִּינּוּן דְּעֵבְרָה בְּשׁוּק
שֶׁל טַבְּחִים דְּאִיכָּא לְמִימַר דְּנִיתוּ הַדָּם מִבֵּין רְגִלִיהָ וְכַמ"ש הֶרְשֵׁב"א ז"ל אֲבָל בַּל"ב
דְּמִיַּרְי בְּלֹא עֲבָרָה מַש"ה נֶאֱמַר בְּנִמְצָא עַל בְּשָׂרָה וְדָאִי מְגוּפָה אֲתִיָּא דְּהָא אִין לָהּ שׁוּם
דְּבָר לְתַלּוּת כּוּ וְגַם נִמְצָא עַל בְּשָׂרָה וּמְגוּפָה עֲלוּלָה לְרֵאוֹת מַש"ה וְדָאִי מְשׁוּינִן לָהּ וְאַפ"ה
בְּנִמְצָא עַל חֲלוּקָה לְבַד טְהוּרָה מִשּׁוּם דְּכָל שְׁנֻדְקָרָה א"א לְדָם לְטַפְטַף אֱלָא שׁוֹתֵת וְיִוֵּרֵד
וְנוֹגַע פְּעָמִים אַף בְּחֲלוּקָה אֲבָל שְׁלֹא יִגַּע בְּבְשָׂרָה א"א וּמַש"ה עַכְצ"ל שְׁנִיתָא עַסְקָה בְּפִתְמִים
וְלֹא אֲדַעְתָּה אוֹ שְׁמָא מְאֹכֹלֶת נִרְצָפָה שֶׁם זֶה אֲצֵל זֶה עַד שְׁנַעֲשִׂית יוֹתֵר מְגָרִיס וְכ"כ
הֶרְשֵׁב"א אֲבָל בְּנִמְצָא עַל בְּשָׂרָה וְדָאִי דְּאִין לְתַלּוּת בְּדֶרֶךְ רְחוּקָה כְּזוֹ וּמַש"ה אֲמַרִּין דְּוַדְּאִי
מְגוּפָה אֲתִיָּא וּמְפִירִש"י שֶׁם מִשְׁמַע דְּס"ל כְּדַעַת הֶרְמֵב"ם דְּאַף בַּל"ב מוֹקִים לָהּ בְּעֵבְרָה
דְּהָא פִירִש"י ד"ה דְּאִזְדַּקְרָה זְקָפָה עֲצָמָה וְכוּ' וְאַע"ג דְּעֵבְרָה בְּשׁוּק שֶׁל טַבְּחִים וְכוּ'
מִשְׁמַע דְּס"ל דְּאַף בַּל"ב מוֹקִים לָהּ בְּעֵבְרָה מִיְהוּ אִין זֶה מְוַכְרַח דִּי"ל דְּרִש"י בָּא לְגַלּוּת
דְּאַף לְלִישְׁנָא בְּתָרָא לֹא הָדַר מִמָּאִי דְּאֲמַרִּין בַּל"ק דְּנִמְצָא עַל בְּשָׂרָה אִפִּי בְּעֵבְרָה לֹא
תְלִינּוּ וְלִאֲפּוּקִי מְדַעַת הֶרְאֵב"ד שְׁכַתְּבִתִּי לְעֵיל אַף מְדִפִירִש"י כֵּן עַל לִישְׁנָא בְּתָרָא
וְלִשְׁיטַת הֶרְשֵׁב"א ע"כ הָא דְּאָמַר בְּש"ס בַּל"ב עַל בְּשָׂרָה וְדָאִי מְגוּפָה אֲתִיָּא הִינְנוּ אִפִּי
בְּנִמְצָא עַל גּוּפָה וְעַל חֲלוּקָה טְמָאָה וְאִינָה טְהוּרָה אֱלָא בְּנִמְצָא עַל חֲלוּקָה לְבַד וְאִלוּ
בְּעֵבְרָה בְּשׁוּק שֶׁל טַבְּחִים בְּנִמְצָא עַל בְּשָׂרָה וְעַל חֲלוּקָה טְהוּרָה וְא"כ לֹא ה"ל לְרִש"י
לְמִיסְתָּם וְלִפְרִשׁ אַע"ג דְּעֵבְרָה וְכוּ' כִּינּוּן דְּלִישְׁנָא בְּתָרָא מִיַּרְי בְּנִמְצָא עַל בְּשָׂרָה וְעַל
חֲלוּקָה וּבַכּה"ג טְהוּרָה א"ו דְּרִש"י ס"ל כְּשִׁיטַת הֶרְמֵב"ם דְּלַל"ב גְּמִי מִיַּרְי בְּעֵבְרָה וְכֵן
נִרְאֶה מִתּוֹס' ד"ה עַל בְּשָׂרָה וְדָאִי מְגוּפָה אֲתִיָּא כו' דְּס"ל כְּשִׁיטַת הֶרְמֵב"ם שְׁהַקְשׁוּ מַהָּ
דְּלַקְמֵן בְּשִׁמְעִתִּין גְּבִי לְבָשָׁה ג' חֲלוּקִים וְכוּ' דְּתוּלָה אִפִּי בְּתַחְתּוֹן וְכוּ' וְלִפִּי צִיּוֹן דְּבַרְיָהּ
מִשְׁמַע דְּקָאִי אַל"ב וְלִכְאוּרָה ל"ק דְּש"ה דְּוַדְּאִי עֲבָרָה מַש"ה תְּלִינּוּ אִפִּי בְּתַחְתּוֹן מַש"א כ
כָּאֵן דְּלֹא עֲבָרָה וְאִיכָּא גְּמִי רְגִלִים לְדָבָר דְּעַל גּוּפָה מְשַׁחֲפָח מַש"ה מְשׁוּינִן לִיהָ וְוַדְּאִי
א"ו דְּס"ל לְהַתּוֹס' כְּשִׁיטַת הֶרְמֵב"ם דְּלַל"ב גְּמִי מִיַּרְי שְׁעֵבְרָה וּמַש"ה מְקָשָׁה הַתּוֹס' עַל

ל"ב ולא על לישנא קמא משום דבלישנא קמא א"ל דאינו אלא רגלים לדבר כיון דמגופה
חזיא ובגופה אשתכח מש"ה מטמאין משא"כ בבגדיה אפי' בתחתון תלינן דכמה מילי
מקילין בבגדים טפי מבשרה וכמ"ש הרשב"א ז"ל מש"ה הקשה דווקא ל"ב דאמאי
משנה ליה ונדאי כיון דעברה בשוק של טבחים איפא למיתלי דמעלמא אתיא כמו בלבשה
ג' חלוקים דתלינן אפי' בתחתון: ובאמת לפי הרשב"א קשיא מאי דקאמר בלישנא בתרא
על בשרה מגופה אתיא דאי מעלמא אתיא על חלוקה מבעיא ליה לאשתכחי דל"ל האי
טעמא כיון דליכא למיתלי דהא מיירי בלא עברה ודאי דטמאה דלא גרע בנמצא על
בשרה ולמעלה מחגור ונדקרה מעל חלוקה ולמטה מחגור דטמאה היכא דלא עברה
כדתנינן במתני' על חלוקה למטה מן החגור טמאה נאי משום דבעי למימר מפת צירוף
הוכחה זו דעל חלוקה מבעיא ליה לאשכחי הוא ודאי מ"מ הוא ללא צורך כיון דהברייתא
מתנישבת בלא"ה אף אי נימא דלא הוי כנדאי וצ"ל באמת מלתא בעלמא אמר כיון דלא
נמצא על חלוקה לבד אין כאן הוכחה דמעלמא אתיא וכמ"ש הרשב"א שם בל"ק ודוחק
ומפי יבא אחר הכרעת המחבר ז"ל שפסק להלכה פדעת הרשב"א וסיעתו: אלא דצ"ע
לעיל סעיף ו' כ' בשם י"א שלא אמרו אלא בכחם הנמצא על חלוקה אבל כחם הנמצא
על בשרה בלבד וכו' אין לו שיעור והוא דעת הרמב"ם וכו' המ"מ הביאו ב"י שטעמו
מדאמר בפ' הרואה כחם על בשרה ספק טמא ספק טהור וסבר הרמב"ם דכל פחות
מכשיעור ספקא הוא אם הוא מדם מאכלות או לאו וכבר אמרו ספק בבשרה טמא ומיהו
ה"מ בשנמצא על בשרה לבד אבל אם נמצא על בשרה ובגדיה כא' כתבו שתולה בכל
מה שיכולה לתלות עכ"ל ולשיטת הרשב"א א"א לומר כן דהא הרשב"א ס"ל דל"ב
שהוא עיקר הא דתני על בשרה ספק טמא ספק טהור טמא היינו אפי' בנמצא על בגדיה
ועל בשרה כא' וכיון שכן א"א לומר דהברייתא נתפנין נמי לפחות ומשיעור שהוא טמא
דקא זה אינו טמא אלא בנמצא על בשרה לבד והברייתא לא מיירי בהכי אלא גם בנמצא
על בשרה ובגדיה כאחד ובאמת הרמב"ם לשיטתו אזיל דס"ל דל"ב נמי מיירי הברייתא
בעברה בשוק ש"ט וכ"כ בס"פ כו"פ אבל על המחבר קשה כיון שחשש לעיל נמי לדעת
הרמב"ם ונהביאו בשם י"א נאיד סתם כאן פדעת הרשב"א ז"ל ודוחק לומר דס"ל
להמחבר דאף לשיטת הרשב"א יש ראיה לדעת הרמב"ם מל"ק דהא בל"ק הפי' נמצא
על בשרה היינו על בשרה לחוד ואז יש לכלול נמי הספק דפחות מכשיעור דטמאה מספק
דזה אינו כיון דל"ב מיירי בלא עברה ועל בשרה פי' על בשרה ועל חלוקה דספקא
טמא וא"כ ע"כ דלא כהרמב"ם נמי הך ספק דפחות משיעור דא"כ אמאי טמאה בהא
לכ"ע טהורה דתלינן במאכלות וא"כ אף בל"ק נמי אמרינן דלא איירי הברייתא בהכי ועוד
דוודאי הל"ב עיקר וע"כ צ"ל דטעם המחבר דס"ל כמ"ש הגהות דטעם הרמב"ם הוא
מפני שכל הגוף בדוק הוא אצל דם מאכלות: ואגב נזכיר מה שהקשה בס' שב"י וכן
הקשה בס' מנ"י דלשיטת הרמב"ם דס"ל על בשרה אפי' פחות מכשיעור טמאה מה פריד
הש"ס אי מחגור ולמטה על חלוקה אמאי טהור הא י"ל דמיירי פחות מכשיעור ועל
בשרה ספק טמא ועל חלוקה טהור ותי' במנ"י דלדעת הגהות ניחא דא"כ לא שייך ביה
ספק דלא מקרי ספק אלא ודאי הוא עכ"ד וע"ז השיב בס' כו"פ דא"כ כדמוקי ביה
מגריס כ"ש דקשה מ"מ קרי ליה ספק וא"כ אדפריד מחלוקה אמאי ספק טהור דזה יש
לדחות דמיירי בפחות מגריס עדיפא ה"ל להקשות אמאי קרי ספק ודאי הוא דהא ע"ז

סוֹבב וְהוֹלֵךְ כָּל קוֹ הַשָּׁם לְדַעְתּוֹ עַכ"ד וְלִק"מ דְּזָה לֹא הָיָה יָכוֹל לְהַקְשׁוֹת דְּאִמַּי קָרִי לִיָּה סִפְקָהּ הָא וְדַאי כִּינּוּן דְּנִמְצָא עַל בְּשָׂרָה הַיִּיְתִי אוֹמֵר דְּפִי עַל בְּשָׂרָה הוּא דְּנִמְצָא עַל בְּשָׂרָה וְעַל חֵלּוּקָה מִש"ה קָרִי לִיָּה סִפְקָא וְעַל חֵלּוּקָה דְּטָהוּר הַיִּיְנוּ בְּנִמְצָא עַל חֵלּוּקָה לְבַד מִש"ה הַיִּצְרָף הַשָּׁם לְהַקְשׁוֹת אִי מִחְגוּר וְלִמְטָה כּו' וְע"ז מְשַׁנֵּי אַב"א מִחְגוּר וְלִמְטָה וְכַגּוֹן שְׁעֵבְרָה וְכו' וּמִש"ה אַף בְּנִמְצָא עַל בְּשָׂרָה קָרִי לִיָּה סִפְקָא דְּהָא עֵבְרָה בְּשׁוּק וְכו' דַּא"ל דְּנִימְצָא מִבֵּין רַגְלֵיהָ עַל בְּשָׂרָה אִפ"ה טְמֵאָה הוּאִיל דְּבַגּוּפָה חֲזִינָא וּבַגּוּפָה אֲשַׁתְּכַח רַגְלִים לְדָבָר הוּא וְכַמ"ש הַרְשָׁב"א ו"ל מ"מ אִינָה טְמֵאָה אֲלֵא מְסַפְקָא אֲבָל לְמַאי דַּס"ד דְּמַקְשָׁה דְּלֵא מִיִּירִי בְּעֵבְרָה וְכו' לֹא הַמ"ל דְּמִיִּירִי בְּפָחוֹת מִכְּפָרִיס דַּא"כ ע"כ הַשְּׁתָא מִיִּירִי בְּנִמְצָא עַל בְּשָׂרָה לְחוּד דַּאי בְּנִמְצָא גַם עַל חֵלּוּקָה וְדַאי דְּבַפְחוֹת מִכְּפָרִיס עוֹר טְהוּרָה א"ו דְּמִיִּירִי בְּנִמְצָא עַל בְּשָׂרָה לְחוּד וְכִינּוּן דְּנִמְצָא עַל בְּשָׂרָה לְחוּד וְלֹא עֵבְרָה נְמִי בְּשׁוּק שְׁל טַבְּחִים ס"ל לְהַמְקָשָׁה דְּלֵאוּ סִפְקָא מִקָּרִי אֲלֵא וְדַאי הוּא דְּהָא אִיכָּא רַגְלִים לְדָבָר דְּבַגּוּפָה אֲשַׁתְּכַח וּבַגּוּפָה חֲזִינָא וְגַם לֹא עֵבְרָה דְּלִיכָּא לְמִיתְלִי בְּמִידֵי וְלֹא אֲמַרִּינּוּ דְּלֵאוּ אֲדַעְתָּא וְדַלְמָא עֵבְרָה כִּינּוּן דְּנִמְצָא עַל בְּשָׂרָה לְחוּד אִם לֹא דַּאי שְׁתַּכַּח נְמִי עַל חֵלּוּקָה כִּינּוּן דְּלִיכָּא רַגְלִים לְדָבָר אַז מִקָּרִי סִפְקָא דִּי"ל דְּלֵמָא עֵבְרָה וְלֵאוּ אֲדַעְתָּה גַם בְּלֵא"ה דְּבָרִי מִנ"י נְכוּנִים דַּאי ס"ד דְּמִיִּירִי בְּפָחוֹת מִכְּפָרִיס א"כ הָא דְּתַנִּי בְּכַרְיִיתָא סִפְקָא ר"ל סִפְקָא אִם הוּא מִן מַאֲכֻלָּת אוּ לֹא מִש"ה ס"ל לְהַמְקָשָׁה דְּעַל בְּשָׂרָה דְּלֵאוּ סִפְקָא דְּנִדַּאי לֵאוּ מַאֲכֻלָּת הוּא כַּמ"ש הַגְּהוֹת א"ו הָא דְּקָאֵר סִפְקָא הַיִּיְנוּ סִפְקָא אִם מְעַלְמָא אוּ לֵאוּ מִש"ה מְקָשָׁה מִמ"נ וּפְשׁוּט הוּא: (לד) עַל בֵּית יָד שְׁל חֵלּוּקָה.

פִּירִש"י ר"פ הַרְוָאָה כְּתָם לְפִי שְׁפַעְעִים שְׁפָן שְׁטָתָן מְעַל זְרוּעַ וְנוֹפֵל כְּנֶגֶד מְטָה עַכ"ל וְר"ל שְׁפַעְעִים שְׁמוּצִיאָה הַזְרוּעַ מִן הַבֵּית יָד וְאִז הַבֵּית יָד נּוֹפֵל לְמְטָה מִשָּׂא"כ כְּשֶׁהִיא מְלֻבְּשֶׁת הַבֵּית יָד עַל הַזְרוּעַ אִז יֵשׁ לָהּ קְשָׁרִים וְשָׂלָא תְּפוּל הַבֵּית יָד ע"ג פֶּס יָדָה וּבְזָה מְבוֹרֵר דְּלֵא תִקְשִׁי הָא דְּכַתֵּב הַמְּחַבֵּר וְהוּא מְרַשְׁבִּי"א דְּאִפִּילוּ אִינָה יְכוּלָה לְהַגִּיעַ שָׁם אַא"כ תִּשְׁחָה הַרְבֵּה וְכו' דְּמַאי רְבוּתָא בְּזָה דְּהָא כִּינּוּן דְּהַגִּיעַ עַד לְמַעְלָה מִקְשָׁרִי אֲצַבְעוּתִיהָ כִּי הִיכִי דְּחִיִּישִׁינּוּ לָהּ בְּקְשָׁרִי אֲצַבְעוּתִיהָ ה"נ בְּבֵית יָד א"ו דְּהָכָא מִיִּירִי מִחְשָׁא כְּשֶׁשְׁטָה זְרוּעָה וּמִיָּהוּ אֲפָשָׁר אִם אוֹמֵרֵת בְּרִי לִי שְׂלָא פְּשָׁטִי מְעַל זְרוּעֵי דְּנִנְאֻמְנָת וְלֵא אֲמַרִּינּוּ בְּכַה"ג מְלֵתָא דְּלֵא רְמִיָא וְכו' כַּמ"ש הַפּוֹסְקִים לְקַמֵּן סְעִיף נ"ב וְדַלֵּא כַּט"ז שָׁם ס"ק מ': (לֵה) אִפִּי אִינָה יְכוּלָה לְהַגִּיעַ שָׁם.

כֵּן הוּא בְּטוֹר וְהַרְשָׁב"א וְקָשִׁיָא לִיָּה דְּאֵלוּ הָכָא טְעָמָא אִפִּי בְּאִינָה יְכוּלָה לְהַגִּיעַ אֲלֵא ע"י שְׁחִיָּה הַרְבֵּה וְאֵלוּ לְעִיל גְּבִי מְקוֹם הַתְּגוּר כ' בְּב"י בְּשָׁם בַּע"נ דְּמְטָמָא מְשׁוּם שַׁע"י שְׁחִיָּה מוּעֵטָת בָּא לָהּ מְקוֹם הַתְּגוּר כְּנֶגֶד בֵּית הַתְּנַרְפָּה מְשַׁמַּע דְּוּנְקָא כְּשֶׁמַּגִּיעַ לֵא"מ ע"י שְׁחִיָּה מוּעֵטָת הוּא דְּמְטָמָאִינּוּ הָא אֵלוּ לֹא הָיָה מַגִּיעַ לְהֵתָם כ"א ע"י שְׁחִיָּה מְרוּבָה לֹא הָיוּ פְּטָמָאִין כַּמִּש"ל גַּם מְשַׁמַּע מִדְּכ' שְׁמִקוֹם הַתְּגוּר מַגִּיעַ לֵא"מ ע"י שְׁחִיָּה מוּעֵטָת א"כ ע"י שְׁחִיָּה מְרוּבָה מַגִּיעַ נֶגֶד הַתְּנַרְפָּה מֵה שְׁהוּא אִפִּי לְמַעְלָה מִחְגוּר וַא"כ לְמָה דְּפָסֵק כְּאִן דְּחִיִּישִׁינּוּ לְשַׁמָּא שְׁיַחְתָּה הַרְבֵּה א"כ אַף לְמַעְלָה מִן הַתְּגוּר הָיָה לְחוּשׁ אִם נִמְצָא שָׁם כְּתָם וְאִנּוּ תַנּוּ דְּמִן הַתְּגוּר וְלְמַעְלָה טְהוּר וְכ"כ כָּל הַפּוֹסְקִים וְהַש"ע בְּסֵתָם וְאֲפָשָׁר לֹמֵר דְּמִתְנִי וְהַפּוֹסְקִים מִיִּירִי כְּשֶׁהִיא חוֹגֵרֵת בְּחֻגְרָה דְּאִז אִפִּי ע"י שְׁחִיָּה מְרוּבָה א"א לְהַגִּיעַ מֵה שְׁהוּא לְמַעְלָה מִן הַתְּגוּר נֶגֶד הַתְּנַרְפָּה לְפִי שְׁהַתְּגוּר מְפָסִיק לְמָה שְׁהוּא לְמַעְלָה מִן הַתְּגוּר וַא"א לְבוֹא עַד בֵּית הַתְּנַרְפָּה אֲבָל כְּשֶׁאִינָה חוֹגֵרֵת חְגוּרָה י"ל בְּאֻמַּת חִיִּישִׁינּוּ אַף אִם

נמצא למעלה ממקום התגורה ומיהו מסתימות הפוסקים לא משמע פן ובאמת בס' בעה"נ שם לא כ' טעם זה שכ' הב"י וי"ל דאף נגד מקום התגור אינו בא אלא ע"י שחיה מרובה אבל למעלה מתגור אינו בא אפ"י ע"י שחיה מרובה וצ"ע ועיין מש"ל סעיף י"א: כתב הש"ך ס"ק כ"ז בשם רי"ו אהא דנמצא על חלוקה פ"י חלוקה הבדוק לה פדלק' ופשוט הוא ב"י וד"מ עכ"ל ולענ"ד נראה שעדיין צריך פנים היכא דנמצא על חלוקה ועל בשרה ועברה בשוק של טבחים דקיי"ל דטהורה אבל בנמצא על בשרה לחוד טמאה וא"כ יש לדון בזה פשהיא לבשה חלוק שאינה בדוק לה אי דיינינו לה פנמצא על בשרה לחוד ואמרנו דהפתם שפחלוק הנה מפבר או לא דסוף סוף נמצא גם על חלוקה מיהו נראה ממ"ש הרשב"א דהא דקאמר הש"ס על חלוקה טהור דאי מגופה על בשרה ה"ל לאשכוחי לאו מפח הוכחה פינו דנמצא גם על בשרה אלא מלתא בעלמא אמר דהשתא לית פאן הוכחה דמגופה אתיא פינו דנמצא גם על חלוקה א"כ גם בנידון זה טהורה דסוף סוף ליכא פאן הוכחה דמגופה אתיא דהא נמצא גם חלוקה וכ"כ בב"י במפה שפגופה דתולין אף בנמצא על בשרה לחוד פינו שאין פאן הוכחה אבל בהא דסעיף י"ז אם מצאה פתם למעלה מתגור וכתם למטה מתגור דתולה התחתון בעליון ואמרנו כי היכא דהעליון בא מעלמא פד התחתון מעלמא כ"ז דוקא אם הנה החלוק בדוק לה מלמעלה ולמטה אבל אם לא בדקה החלוק אלא למטה מתגור ולמעלה מן התגור לא הנה בדוק לה ונדאי דאינו תולה בעליון ואמרנו דכתם העליון הנה פבר וטמאה: (לו) ואם א' פיסתה.

בס' הלבוש לקמן סעיף מ"ח כתב דברים תמוהים שכ' דאפי' היתה לשתייהו למטה מן התגור תלינו בזו שפסטה בלילה דתלינו יותר בראייה לילה מבראיית יום מפני שאם היתה רואה ביום היתה מרגשת לפיכך תלינו יותר בראיית לילה שראתה בשינה מש"ה לא הרגישה והם דברים תמוהים שלא מצינו זה בשום ספר והוא סותר דברי עצמו מ"ש פאן בסעי' זה וכבר עמד ע"ז בס' מנ"י לקמן סעיף מ"ח ומה תימא על בעל לחח"מ ששהביא לדברי הלבוש בפ' הרואה פתם ולא הרגיש שהם דברים זרים ותמוהים ואין להם שורש וענף.

ועיין בס' מנ"י שכ' דאף בשינה אינה אלא מדרבנן פדאי' במכילתן דף ג' ישנה גמי אגב צערה מיתערה וכינון דלא ארגשה אין פאן רק טומאת פתם מדרבנן עכ"ד שם מיהו בתשו' מוהר"מ לובלין כתב דבשינה הוא ספק דאורייתא וצ"ל דס"ל דהש"ס לא קאמר התי' הכי אלא לב"ש אבל לב"ה דמטמא למפרע י"ל דס"ל דבישנה לא ארגשה ומש"ה תטמא למפרע אף נראה מסוג' שם דאף ב"ה ס"ל סברא זו ואינו מחמיר אלא לקדשים ולתרומה אבל לא לחולין ועיין בתוס' דף ג' ע"ב ד"ה א"ב וכו' וכבר עמדתי על חקירה זו לעיל סימן קפ"ג אם לאחר התשמיש נמצא הפתם אם סד"א הוא אינו אלא ספק דרבנן והבאתי שם ראיה דכמה תשובות ס"ל דאינו אלא דרבנן ועתה עיינתי ונלע"ד דאפילו אחר תשמיש אינו אלא מדרבנן פינו דלא ארגשה ומה שפכתו התוספות שם דשמאי אית ליה דלעולם אשה מרגשת ואינה חוששת בהרגשת עד ושמש כמו שאינה חוששת בהרגשת מ"ר עכ"ל דמשמע דהלל דס"ל דסברה דהרגשת מ"ר חייש גמי לטעות דסברה הרגשת עד או שמש היינו דוקא לתרומה ולקדשים משום סיג אבל לא לחולין דזה אינו אלא חששא דרבנן אבל מדאורייתא סומכין ע"ז דנודאי לא הרגישה לפי שטעות זה אינו מצוי וכמש"ל מש"ה פל היכא דאיכא למיתלי תלינו אבל היכא דליכא למיתלי ובנדאי

מגופה חזי' בָּהָא י"ל דְּהוּא סד"א דְּלָמָא הִרְגִּישָׁה וְסִבְרָה דְּהִרְגִּישָׁת שְׁמֵשׁ הוּא פִּינּוּ דְּבִלָּא"ה אִית לָן חֲזָקָה דְּחֲזָקָת דָּם שְׂבָא בְּהִרְגִּישָׁה וְכמ"ש לְעֵיל מְזָה בְּאַרְיִכוּת בְּסִימָן קפ"ג דְּכָל הִיכָא דְּאִיכָא לְמִיתְלִי תְּלִינּוּ אוּ מִטְעָם דְּלֹא שְׂכִיחַ אוּ מִטְעָם ס"ס: מִיְהוּ צ"ע הִיכָא דְּשִׁימְשָׁה מִעֵתָה וְאַחַר כֶּף מְצָאָה פְּתָם עַל דְּבַר שְׂאִינוּ מְקַבְּל טוּמְאַה אוּ עַל בְּגַד צְבוּעַ דְּבַעֲלָמָא קִי"ל דְּטְהוּרָה אַע"ג דְּנוּדָאי מְגוּפָה אֲתִיָּא פִּינּוּ דְּשִׁלָּא בְּהִרְגִּישָׁה חֲזָא אַבְל פֶּאן דְּסד"א הוּא דִּי"ל אַרְגִּישָׁה וְסִבְרָה הִרְגִּישָׁת שְׁמֵשׁ הוּא טְמֵאָה: (לז) מְכָה בְּצוּנְאָרָה.

עֵינּוּ ש"ף ס"ק כ"ט דְּמִינְרִי בְּצַדִּי הַצְּנֹאֵר דְּאִי בְּצוּנְאֵר מִמֶּשׁ בִּלְא"ה תּוֹלָה בָּהּ וּבִס' מִנ"י כָּתֵב פִּינּוּ דְּהִטְעָם דְּתוֹלָה בְּצוּנְאֵר פִּירֵשׁ"י לְפִי כְּשִׁמְטָה צוּנְאָרָה נוֹפֵל הַדָּם בְּתַחֲתִיּוֹת חֲלֻקָּה דְּזָה לֹא שְׂיָנִף כְּשִׁהִיא שׁוֹכְכֵת מִש"ה אִיֶּצְטְרִיף לְטַעֲמָא לְפִי שְׁכִפְסָה בָּהּ אֲמִרִינוּ דְּנִתְהַפֵּף וּבָא לֹו שָׁם וּבְאֵמֶת כְּשִׁהִיא יִשְׁנָה י"ל נְמִי שְׁהִיתָה מְטָה רֵאשָׁה תוּף הַשְּׂינָה וְנִפְל שָׁם: (לח) לְמַעְלָה מִהַחְגוּר.

עֵינּוּ בְּתַשׁוּבַת עַה"ג סִימָן כ"ג: (לט) וְיִוֹדַעַת שְׁלָא נִזְדַּקְרָה. וְצ"ע בְּנִמְצָא עַל חֲלֻקָּה לְבַדָּה אֲפִילוּ אִי נִזְדַּקְרָה נְמִי תְּלִינּוּ דְּהָא א"א לְבוּא מִן הַמְּקוּר וְכמ"ש לְעֵיל בְּשֵׁם הַרְשָׁב"א וְזָה דְּלָא כְּתוּבָה עַה"ג.

וְאַפְשָׁר דְּה"נ אֲמִרִינוּ דְּתַרִּי קוֹלוֹת לָא מְקַלִּינוּ דְּנִימָא פִּינּוּ דְּלֹא נִמְצָא אֲלָא עַל חֲלֻקָּה וְדָאי מְעַלְמָא אֲתִי' וְגַם לְתַלוֹת תַּחֲתוֹן בְּעֵלְיוֹן כְּוָלִי הָאִי לֹא אֲמִרִינוּ דְּהָא לְשָׂאֵר פּוֹסְקִים ס"ל דְּאֲפִילוּ בְּלֹא נִמְצָא אֲלָא עַל חֲלֻקָּה וּבְחֲגוּר וּלְמַעְלָה אַפ"ה טְמֵאָה אִם לֹא עֲבָרָה בְּשׁוּק שֶׁל טְבַחִים וְכמ"ש בְּב"י פֶּאן: (מ) שְׂאֵנִי אוּמֵר.

וְצ"ע אִם לְמַעְלָה מִן הַחְגוּר מְצָאָה הַפְּתָם בְּחֲלֻקָּה וּלְמַטָּה מִן הַחְגוּר נִמְצָא עַל בְּשָׂרָה אִם זָה הוּא כְּמוֹ בְּשִׁנְמִצָּא עַל בְּשָׂרָה וְחֲלֻקָּה שְׁתוֹלָה אִם עֲבָרָה אִם לֹא פִּינּוּ דְּלֹא רֵאשָׁתָה הַפֵּל בְּמ"א וְגַם בְּלֹא עֲבָרָה אִם תּוֹלָה הַתַּחֲתוֹן שְׁעַל בְּשָׂרָה בְּעֵלְיוֹן שְׁעַל חֲלֻקָּה דְּכִינּוּ שְׁנִמְצָא לְמַעְלָה מִן הַחְגוּר עַל חֲלֻקָּה וְדָאי עֲבָרָה וְלֹא אֲדַעַתָּה וְנִימָתוּ לְמַעְלָה עַל חֲלֻקָּה וּלְמַטָּה עַל בְּשָׂרָה וְצ"ע: (מא) כֶּף בָּא הַתַּחֲתוֹן.

וְדוּקָא אָדוּם בְּאָדוּם תּוֹלָה לְמַטָּה בְּלְמַעְלָה אַבְל שְׁחוּר בְּאָדוּם לֹא תְּלִינּוּ לְדִינּוּ דְּלֹא קִינְיָא לָן כְּלִישְׁנָא קָמָא דְּרָבָא בְּפ' הַרְוָאָה פְּתָם וְכַמְבִּנְאָר בְּטוּר וּבב"י לְקַמֵּן וְכ"כ בְּבֵאָה"ג פֶּאן: (מב) אֲפִילוּ לְוֹבֶשֶׁת שְׁלִשָּׁה חֲלוּקִים זַע"ז וְנִמְצָא אֲפִילוּ בְּתַחֲתוֹן טְהוּר.

הַטְעָם דְּאֲמִרִינוּ שְׂמָא נִימָתוּ מִבֵּין רַגְלֵי' אוּ שְׂמָא נִתְקַפְּלוּ בְּגַדֵי' הַעֲלִיּוֹן וְנִימָתוּ עַל הַתַּחֲתוֹן וְכ"כ הַב"י וְה"ה אִיפְכָא אִם לֹא עֲבָרָה בְּשׁוּק שֶׁל טְבַחִים וְלְבָשָׁה ג' חֲלוּקִים זַע"ז וְנִמְצָא אֲפִילוּ בְּעֵלְיוֹן טְמֵאָה דְּאֲמִרִינוּ דְּנִתְקַפְּלוּ הַתַּחֲתוֹנִים וְכ"ה בְּבִרְיָתָא דְּרַב נ"ח ע"ב לְהִדְיָא וְלֹא יִדְעָתִי לְמָה הַשְּׂמִיטוּ זָה וּלְעֵיל סְעִיף י"ב לֹא כָּתֵב אֲלָא הַרְבוּתָא דְּנִמְצָא לְצַד חוּץ אַבְל רְבוּתָא זֹו לֹא כָּתֵב עַמְש"ל בְּסְעִיף כ"ג בְּשֵׁם שׁו"ת פּמ"א וּלפ"ז לְק"מ: וְכָתֵב בְּסִפְרָא מְעֵיל צְדָקָה סִימָן ס"ג דְּזָה וְנוּדָאי רִיבּוּתָא מְקַרִּי אֲלָא פִּינּוּ שְׁלָא עֲבָרָה בְּשׁוּק שֶׁל טְבַחִים וְלִיכָא מִיָּדִי לְמִיתְלִי בֵּיהּ ע"כ צ"ל שְׁנִתְקַפְּלוּ בְּגַדֵיהָ וְאִם כֵּן בְּג' יָמִים רֵאשׁוֹנִים שֶׁל ז"נ דְּלֹא תְּלִינּוּ פְּתָם בְּשׁוּם דְּבַר מ"מ אִם לְבָשָׁה חֲלוּקָא שְׁלִבְשָׁה בִּימֵי נִדְתָה אִף הִיְתָה חֲגוּרָה לְמַטָּה סִינְר לְבָן וְנָקִי מְלַפְּנֵיהָ וּמְלֹאחְרֵיהָ יֵשׁ לְתַלוֹת הַכְּתָמִים שְׁבַחֲלוּקָא הַעֲלִיּוֹן שְׁהֵם מִימֵי נִדְתָה פִּינּוּ שְׁהַסִּינְר שְׁלִמְטָה נָקִי אַע"ג דְּבַעֲלָמָא אֲמִרִינוּ דְּתוּף ג"י לֹא תְּלִינּוּ שׁוּם פְּתָם

מ"מ שאני הכא דאיפא הוכחה קצת שלא נתלכלך התחתון טפי מסתבר למיתלי
שהכתמים שבבגד העליון הוא מן ימי נדחה דהא דין זה דאין תולין תוף ג"י הראשונים
אין לו שורש בפוסקים זולת במרדכי והתרומה והד"מ כתב להקל בספקו כ"ש בנ"ד
שיש לו מקצת הוכחה נ"ל שיש להקל עכ"ל והנה אף מה שכתב שם בתשובה שכ"כ
בב"י דזה נודאי ריעותא מיקרי מאי דאשתכח על העליון ולא בתחתון לא מצאתי פן
בב"י גם מה שמסיים עוד שם ונ"ל וה"ה איפכא בנמצא על התחתון ולא בעליון ויש לה
מקום לתלות תלינו טפי מעלמא אתיא דאי מגופה אתיא על בשרה בעי נמי לאשכוחי
ולכן תולין טפי בחשש רחוק דאמרין שנתקפלו העליונים ונכתם התחתון או מבין רגלי
ניתז אבל מפל מקום ריעי מלתא טובא אלא דנוח לן יותר לתלות תמיד במצוי טפי וקים
להו דהאי שכית טפי עכ"ל ודבריו תמוהים מ"ש דאי מגופה אתיא על בשרה נמי בעי
לאשכוחי וכו' דמשמע אלו היה נמצא גם על בשרה לא היינו תולין והא ליתא דבנמצא
על בגדיה ובשרה כא' נודאי דתולין היכא דאפשר למיתלי אלא דהתם ה"ט פינו דחזקת
דמ שפא בהרגשה והיא לא ארגשה וגם אפשר למיתלי תלינו ואמרין דנתקפלו משא"כ
היכא דא"א למיתלי כדאמרין במכלתן דף ג' לב"ש בשוק של טבחים לא עברה האי דם
מהיכא אתיא אע"ג דס"ל לב"ש טעמא דהרגשה מ"מ לענין דינא דבריו נכונים ויש לסמוך
עליו פינו שדין זה אינו אלא חומרא בעלמא וחומת האחרונים: (מג) פה תולה בבנה
ובבעלה.

מבואר בפרישה שהבאתי לעיל סע"י י"א דאפילו נמצא על בשרה תולה בבנה ובבעלה
אבל בסיפא כשלא נמצא בהם דם אלא שהיו עסוקים בדבר שדרפו לנתז נדאי דאין תולין
אלא כשנמצא גם על חלוקה אבל בנמצא על בשרה לבד לא דלא עדיף מעברה בשוק
של טבחים: (מד) דם דרף פי האמה.

והוא מתשובת הרשב"א שהביא בב"י ס"י זה ומבואר שם בנדון שלו היה דרפו לצאת
מפי האמה דם אפילו שלא בשעת הטלת מ"ר ואז האשה תולה בו משא"כ כשאינו מוציא
דם אלא בשעת הטלת מ"ר יש לומר דאינה תולה בו עיין מ"ש בסיומן קפ"ז בשם השב"י
שכתב לתלות אפילו באינו מוציא דם אלא בשעת הטלת מ"ר ונדון שלו היה שהיתה
האשה מוציאה בבדיקה קרטין והיה תולה בו שכן נמצא במי רגלים שלו וצ"ע: כתב
בשו"ת מהרי"ט ח"ב סי' ל' על אשה שבדקה ומצאה בעד שלה דם סמוך לתשמיש ב' או
שלושה ימים אחר התשמיש וכו' עד שנודע שבעלה היה שותת דם מפי האמה וכן לא"ת
בדקו וראו דם עם ש"ז יוצא ונשאל אם יכולה לתלות בו את"ל דתולה אם אחר ג"י
מצאה כתם גדול אדום אם תתלה בו והשיב שכ"ז שדרפ' לפלוט היינו תוף ג"י תולה
בבעלה אבל לא לאחר שיעור פליטה ע"ש שיש ט"ס שם ונראה ועיין מ"ש בע"ה סי'
קצ"ו סעיף י"א מזה: (מה) אבל אדום באדום.

ושחור בשחור אפי' אם אינה ניכר ממש שדומה לו תולה בו ונ"ל הרשב"א בתה"ק אבל
אם זה אדום וזה אדום או זה שחור וזה שחור ואינו ניכר אם דומה ממש או לא הרי זה
תולה ע"כ מוכח דדוקא היכא שיש לספק שאע"פ שאינו ניכר ממש שדומה זה לזה מ"מ
ספקא הוא אם דומה הוא או לא גם כשנתעסקה במי תלתן או במי בשר וקילור שהם
אדומים קצת שתולין בו האדום נמי מייירי שיש ספק דלמא דמיא להדדי אע"פ שזה אדום

קצת וזה אדם הרבה מ"מ שמא בהתחברו עם הפשתן יולד מבין שניהם אדמימות ביותר וכמ"ש בתשובת ח"צ סי' מ"ו הבאתיו לעיל סי' קפ"ח אבל היכא דנודאי אינו דומה וליפא מידי למיתלי אפי' אדם באדם אינו תולה וכ"כ בהדיא בס' בעה"נ שממנו מקור הדין הזה ונ"ל ואין צריכה לדמותכם חלוקה לפתם שגשפתמש' בה אם דומה לה או לאו אלא תולה כל אדם באדם מן הסתם וכל שחור בשחור מן הסתם אא"כ נתברר לה דאין אדם הצבע דומה לאדם הפתם שאלו נתברר לה פן אינה תולה מפני שהוא באדם ושחור ומנ' נתעסק' באדם אינה תולה בה שחור וכו' אבל מי שאינו יודע בדמיונו' או שהלה הצבע מפגד פניה ואינה יכולה לדמות מן הסתם תולה כל פתמים כל מיני אדם באדם וכל מיני שחור בשחור הלא תראה באותה שבאה לפני ר"ע ואמר לה שמא מפה יש בה והיא יכולה להתגלע ולהוציא דם וטהרה ר"ע וברי אשה זו לא הביאה פתם לפניו אלא דאמרה לו ראיתי פתם זה גם לא אמר להוציא דם מן המפה לראות אם דומה לו ש"מ דתולין מן הסתם עכ"ל וכ"כ הרשב"א בתה"א אלמא דוקא מן הסתם תלינו אדם באדם אבל היכא דהדמיון מכחישו בנדאי אין תולין אפי' אדם באדם והא דתולין בקילור ובמי צלי היינו מן הסתם שיש לומר שהקילור הי' אדם כמו פן אע"פ שמן הסתם אינו אדם כ"כ ובעט"ז כ' הטעם ונ"ל שפן דרף להיות שטיפה אחת מזה המין עצמו הוא יותר אדם מחברו עכ"ל או שמא בהתחברו עם הפשתן נתאדם יותר ויש בו שינוי קצת וצ"ע אבל היכא שנתברר לנו שאין לו דמיון אף בהתחברו עם הפשתן נודאי דאינו תולה והוא פשוט למעיין בדבריהם: ובזה מיושב מה שהק' בפרישה על הטור שכ' ונ"ל וי"א שעכשיו אין אנו תולין פתם בשום דבר שאין אנו תולין אלא בדומה לו ואין אנו בקיאים במראה דמים ולא נהירא וכו' וע"ז הק' בפרישה ונ"ל ק"ק הא פתם לעיל בסמוך אבל אדם באדם אפי' אינו דומה לו ממש תולין בו ובזה אין אנו טועין גם בזמן הזה עכ"ל ולא ק"מ דמ"ש לעיל אפי' אינו ניכר ממש שדומה לו וכו' היינו שאנו מסופקים ואין אנו יודעים אם דומה לו וכיון דקיי"ל מספקא מטהרינו ותלינו מש"ה טהורה וכ"ז לדידן דמן הסתם תלינו אבל דעה זו ס"ל דצריף לידע בבירור שדומה לו ואפ"ל אדם באדם נמי לא תלינו אלא בידוע בבירור שדומה לו מש"ה ס"ל פיון דאנו לא בקיאים בזה מש"ה אין תולין שום פתם ופשוט הוא: ולכאורה לא נראה פן מדברי הב"י אלא דתולין אף אם אינו דומה בנדאי שכ' ונ"ל ומ"ש אבל אדם באדם וכו' וכן משמע מדאמרינו בגמ' תנינו להא דת"ר מעשה ותלה ר"מ בקילור אדם ור' בשרף שקמה ולא קאמר שהקיפום לראות אם דומה לו וסתם קילור אדם אינו אדם הרבה שהרי הדבר אדם מעורב עם דברים אחרים שאינו דומים עכ"ל משמע דמביא ראיה דיכול לתלות אפי' אדם הרבה מדבר שאינו אדם הרבה אבל ז"א שהרי בנף י"ט ע"ב מקשה הש"ס על ר"נ דאמר פדס הקנה ואשאר אמוראי דהתם מיתבי מעשה ותלה ר"מ בקילור ורבי תלה בשרף שקמה מאי לאו אאדם ומשני לא אשאר דמים מוכח דהיכא דנודאי אינו דומה לא תלינו אפי' אדם באדם א"ו דלא מיירי אלא מן הסתם תולין אפילו בדבר שאין דרכו להיות אדם הרבה ולא אמרינו נקיף שניהם יחד ואז אפשר להתברר פיון שהדבר שאנו תולין בו אינו אדם הרבה ואם הפתם יהיה אדם הרבה אז יבנר שא"א לתלות אלא מן הסתם אמרינו שהוא דומה וא"צ להקיף יחד ולכאורה היה אפשר לומר פיון דאנו לא בקיאים במראות הדמים א"כ קלקלתנו היא תקנתנו דאף דחזינו שאינו

דומים זה לזה תלינו בתסרון בקיאותינו ומש"ה לעולם תולין אף הרא"ש כ' בפ' התינוקת בסוגיא דרואה מ"ת דלהבחין בין ב' מיני דמים כל אדם יכול לראות אם הם שוין והטור שהביא י"א דאנן אין בקיאים בזה הוא פדעת הרמב"ן שהביא הרא"ש שם והטור לא הביא פאן לי"א אלא לאסוקי עליה דברי הרמב"ן שא"צ להקוף יחד: ונדע דהא דאי בש"ס לבשה שלשה חלוקים זה על זה אם אינה יכולה לתלות אינה תולה אפי' בעליון נראה דווקא שלשה חלוקים שהם בתנוות התחתון וכמ"ש המרדכי בסוף מס' תענית בהגה' מוהר"מ הביאו במ"א סי' תקנ"ט ובהני איפא למימר שנתקפלו התחתונים אבל במלבושים גמורים ובפרט במלבושים שלנו נראה דאינה חוששת בעליון דליפא למימר במלבושים פאלו שנתקפלו ומעולם לא שמעתי לחוש אם נמצא פתם בכגד העליון או בסניור העליון שלה א"ו דבבגדים דידן אין לחוש לזה ומיהו אם נתעסקה בכתמים היכא דאפשר ליתז תחת רגלי אפי' בבגדים דידן אין לחוש וכמ"ל בשם הרשב"א אח"ז מצאתי בשו"ת פמ"א ח"ב סי' קפ"ג שכ' פדברי שכתבתי לעיל ומחלק בענין אחר דשאני בגדים שלהם שהיו פולם פתוחים מבית הצנאר עד למטה פנראה מתקנת עזרא שתקן לחגור בסניור מפני צניעות אבל מלבושי נשים שלנו שפולם אפודים והיא לובשת ממתני' למטה א"א בשום ענין שיבא בגד העליון נגד התורפה ולא מטמאינו אם נמצא בכגד העליון וכן בכרים שנותנים במטה שלנו העשויה פתיכה מוקף בנסרים והפרים עשויים פמדת המטה א"א שיתהפך התחתון לעליון ואם נמצא הפתם על הפר השני יש לטהר ומעולם לא שמענו שטימאו משום פתם בכגד עליון עכ"ד: ולכאורה הנה משמע מתוס' במכילתן דף יו"ד ע"ב ד"ה וכי מה בין זו לזו דתולה הפתם אע"ג שאינו דומה פודאי לאותו דבר שתולה בו שהרי פתבו אהא דקיי"ל דתולה בבתולה שדמיה טהורים מדלא מפליג משמע אפי' הדם משונה טהור עיי"ש אף זה אינו דש"ה דאע"ג שהדם משונה אינו נודאי שהוא דם נדה אלא דאנן מחמירים בבתולה שדמיה טהורים אם נשתנה דדלקא דם נדה הוא אבל פתמה תולה בה וכמ"ש התוס' בתירוץ פיון דשירפה מצוי לקד תלינו הפתם בה משום דהוא ס"ס שפא מעלמא ואפי' אי אתי מגופה איפא למימר דם בתולים הוא שלא חיתה עדיין המפה משום דלפעמים משתני ממילא הד"ב עיי"ש ודברי התוס' שם צ"ע וכתבתי בחדושי גמ' לקמן בסי' זה מ"ש: (מו) במי תלתן במי בשור או בקילור אדום קצת.

לפי מ"ש בס' מנ"י לקמן סעיף ל"א אהא דכתב המ"מ הטעם דלא תלינו בצבע לפי שהוא ספק העומד להתברר ע"י ז' סמנים והא דכתב בסעיף למ"ד דאין צריך להקוף הפתם והיינו פיון שיש בדבר לתלות בה עדיף מספקא אבל הרמב"ם מייירי בדליפא דבר לתלות ומדכ' המ"מ הטעם לפי שאפשר להתברר א"כ לדין דלא בקיאים הנה נראה להקל בספק צבע או דם ולא אמרי' דהוא ספק תסרון חכמה דלא מקרי ספק פיון דליפא בזה"ז שום חכם שיודע להעביר ז' סמנים וכמ"ש הט"ז בסי' פ"א ס"ק ד' ובסי' צ"ח ובתשו' מ"ב סי' נ' א"כ קשה למה לי פאן שנתעסקה בקילור ת"ל פיון דע"כ מייירי שהוא מסופק אם הוא דם או לא ממילא טהורה לדין לדעתו וע' לקמן מ"ש וע' בס' בי"ש בסי' קנ"ה בדיון ספק תסרון חכמה שאין שום חכם בזה"ז שיודע אם מיקרי ספק או לא ע' מ"ש בחדושי גמרא דף נ"ב וע' במכילתן בתוס' ס"פ הרואה פתם ד"ה נמצא עליה מין א': (מז) שתיקו טמאות.

בט"ז ס"ק י"ז השיג על הב"ח שדעתו להקל בכאן לישאל זא"ז וכו' ע"ז שאין לחלק בכך
אלא לעולם שפיהן טמאות ומביא ראיה מן הרשב"א בתה"א ע"ש והנקה"כ כ' שעינך
פדעת הב"ח וכו' על הרשב"א שלא ירד לסוף דעתו והשיג עליו ע"ש ונלע"ד שפחנמ
השיג על הרשב"א ודברי הרשב"א נכונים מאד עד שאני תמה על הש"ך שכ' שלא ירד
לסוף דעתו דהרשב"א הלא דברי הרשב"א ברורים ומתחננים יפה ואביא דברי
הרשב"א לפי שבלא"ה דבריו מגומגמים קצת ואח"ז נעמוד על השגת הש"ך ולברר כי
לא יתכנו דברי הש"ך בזה ו"ל הרשב"א בתה"א דף קע"ז תניא בפ' כה"י בדיקה בעד
שאינו בדיק לה והניחו בקנפסא ולמחר מצאה עליו דם ר' אומר טמאה משום נדה ר"ח
אומר טמאה משום פתם כו' ועוד תניא התם רבי מטמא ור"י מטמא וכו' והר"ז הלוי פסק
פן אף בעד כר"י וא"ת מ"ש עד שאינו בדיק מהא דתנן בפ' האשה שהיא עושה צרכיה
ג' נשים שלבשו חלוק א' ונמצא עליו פתם פולן טמאות כפר תירצו רבותינו הצרפתים
דהתם נמי בדין הנה לטהר את פולן אלא פינו דכולן תלויות בחלוק ה"ל פההיא דב'
שבילין דבאם באו לשאול בב"א שניהם טמאים בזא"ז שניהם טהורים ולא נתחננו
דברים אלו אצלי דא"כ שאלה חלוקה אף לעובדת כוכבים שלא ראתה וא"נ ראתה פתם
א' מן הג' נשים לאחר זו נטהר את האחרות והאיכא חדא מנייהו דאינה באה לישאל
ודברי הרמב"ן קרובים לדברי התוספות שהוא ו"ל פי' עד הבדיק לה כגון שבדיקתו ולא
זו מתוך ידה שבדיקה בו ועד שאינה בדיק כגון שהזמינה מוכן לבנים ונקיים וכיוצא בו
אלא שלאחר זמן קנחה בהן ולא בדיקה אותן עכשיו בשעת בדיקה מש"ה מטמא לה ר'
משום נדה ור"ח משום פתם ואינה מחננת בעיני דא"כ תיקשי לן פולה מפילתן ג' נשים
שלבשו חלוק א' פדאמרן וכן נמצא על בית יד של חלוק וכן פשטתו ומתפסה בו וכן
עליון א"ו אחר שהיה חלוק או עד בדיק אצלה מתחלה הרי הן לעולם בחזקת בדיקין עד
שתדע שיצאו מחזקתן שאין תולין במקרה שא"י אלא נ"ל שנה הוא עד שאינה בדיק כל
שהיא נוטלתו ממקום המוצנע שדרך של נשים להכין ולהצניע להם עדים ואין מוליכין
אותן בשוק ולא מתעסקה בהן בכתמים על הרוב מש"ה הוי מטמא בהן ר' משום נדה
וכו' אבל בשלקחה חלוק מן השוק וא"י ממי לקחתו אם מן העובדת כוכבים או מן
הישראלית או מישראלית נדה או טהורה וכיוצא בזה או שקנחה בעד המזדמן לה בבית
בכי הא נדאי דליכא מאן דמטמא ואפילו משום פתם עכ"ל דבריו צריכין ביאור דמ"ש
וא"ת מ"ש עד שאינו בדיק מהא דתנן בפ' האשה שלש נשים וכו' דמה קו' אם פוננתן
בקו' זו דלשיטת התוספות וסיעתם דס"ל דאף.

ע"פ שהיה בדיק לה מתחלה פינו שלא בדיקה עכשיו מקרי שאינו בדיק דאמרין שאחר
הבדיקה מקרה נתחדש בו אם פן ה"נ בג' נשים שלבשו חלוק אחד נמי נימא שאחר
שלבשתה ופשטתה ומנחתה ומשאילה לחברתה מקרה נתחדש בו וכו' מדבריו במ"ה
שכך פוננתו בקו' זו אם פן ק' מאי מתרץ ע"ז פינו דכולן תלויות בחלוק אחד ה"ל פההיא
דב' שבילין דמה ענין זה לנה דהתם פינו דאחד מהם נדאי טמא וא"א לטהר שניהם מש"ה
כבאו לישאל בב"א שניהן טמאים משא"כ הכא לימא מן הדין פולן טהורות דנימא שקרה
מקרה אחר שפשטתו הראשונה ומניחתו קודם שלבשתו השנייה אירע מקרה זה וכמ"ש
במ"ה שם דאפילו ראשונה ראויה להיות טהורה מטעם זה ואם פן מה ענין זה לשני
שבילין ועו"ק לפמ"ש שם במ"ה ו"ל אדרבה כל לובשת את החלוק מצוי יותר לקבל

פתמים מעלמא ולאו אדעתה מן המוכין המונחין במקום א' וכו' עכ"ל נראה פוננתו דקשניא ליה דאפי' הראשונה ראויה להיות טהורה דכיון שלא בדרך חלוקה סמוך למציאת הפתם היה לן לתלות דמעלמא אתיא כמו במוכין המונחים במ"א דתלינו שקרה להן מקרה אע"פ שהיו בדוקין לה א"כ למה ליה להקשות מהא דג' נשים וכו' היה לו להקשות בפשיטות דא"כ בטלה כל דיני פתמים דקי"ל כל שלא ידעה אם עברה בשוק של טבחים טמאה ואמאי לא תלינו כמו במוכין הבדוקים לה המונחים במ"א שקרה להן מקרה ולאו אדעתה דהא ס"ל כל שהיא לובשת את החלוק מצוי יותר לקבל פתמים מן המוכין ולאו אדעתה דהא ס"ל כל שהיא לובשת את החלוק מצוי יותר לקבל פתמים מן המוכין מ"מ החמירו חז"ל לטמא בכתמים פיון דה"ל למידע אם עברה במקום דם או לאו מש"ה טמאה כל זמן שאינה יודעת שעברה במקום שאפשר לה לתלות הפתם משא"כ במוכין המונחים במ"א דלא ה"ל למידע אם אינרע להן מקרה או לאו מש"ה תלינו שקרה להן מקרה אחר שבדקה אותה אף כל זה לאותה אשה עצמה שלבשה החלוק בדוק ואח"כ מצאה בו פתם שהחמירו עליה דה"ל למיירמא אנפשה אם עברה בשוק של טבחים או לאו אבל פשהשאלתו לאחרת ודאי דאין לראשונה למידע אם השנייה עברה בשוק של טבחים או לאו וכן השני' אין לה למידע אם הראשונה עברה או לאו וכיון שהחלוק שלבשה מצוי לקבל פתמים היה לו לטהר פולן וע"ז תירצו רבותינו הצרפתיים ז"ל דבאמת מן הדין היה לו לטהר את פולן אלא דכיון דכולן תלויות בחלוק הגזר ור"ל שכל אחת תולה שקרה המקרה הגזר אצל חברתה ואלו היו ידעונו בודאי אצל מי היה נתחדש הפתם זה היינו מטמאין אותה לא היינו תולין דמעלמא אתיא א"כ א"א לטהר פולן כיון דאחת ודאי טמאה מחומרא דרבנן מש"ה מטמאין לכולן פהיה דב' שבילין דהתם נמי מן הדין שניהן טהורין אפי' בבאו לשאל בב"א דלכל א' מוקים לה בחזקת טהרה אלא דמטמאין להו פי הכי דלא ליהוי מילי דרבנן פחוקא ואיטלולא וכמ"ש התוספות במכילתין דף ס' ד"ה באנו למחלוקת ובמס' פסחים דף י' אע"ג דלא דמיא מפש לשני שבילין לגמרי מ"מ הוי פחוקא ואטלולא דאלו אשה א' שלבשה חלוק בדוק ומצאה בו פתם לא תלינו דמעלמא אתיא ואלו ג' נשים שלבשו חלוק א' מטהרינו לכולן ולא מטמאין לאחת מהן דלאו כ"ע ידעי לחלק דשאני באחת שלבשה חלוק בדוק דה"ל למידע משא"כ בג' נשים וכו' ג' כ' התוס' שם ואין להק' דאפתי לא תירצו פלום דאמאי לא נטהר בג' נשים שלבשו חלוק א' דיהיו פולן טהורות דנימא אחר שפשטתה הראשונה טרם שלבשתה השנייה קרה לו מקרה שנתלכלך בכתם ז"א די"ל דהיה דג' נשים וכו' מייירי שכל א' פשטתה ומסרה כ"א לחברתה מיד ליד ולא היה מונח פלל בלא תפיסת יד ואף שמדברי מ"ה נראה דס"ל דדוחק לאוקמי הדין דג' נשים בהכי אלא דמייירי בפשטתו והניחתו ומשאילה לחברתה אפשר שלא כ"כ אלא על דברי בד"ה שכ' דאינו מבין דברי הרשב"א בזה וס"ל בפשיטות דאין פאן קו' פלל ע"ז כ' במ"ה דנו דאי קו' הוא אחר דמסתימת המשנה לא משמע פן אלא דמייירי אף במניחתו ומשאילתו אבל נודאי עיקר קו' רבותינו הצרפתיים אינו אלא כמש"ל ומה שהק' הרשב"א מן בית יד של חלוקה פוננתו לפי דמייירי שפשטתו מעל זרועה וכמו שפירש"י הבאתי לעיל מש"ה הק' פיון דפשטתו לפעמים ואינה על גופה מפש א"כ אין שמירתו עליה ויש לתלות דמעלמא אתי כמו חלוק שאינו בדוק לדעתם ומעתה נעמוד על מה שהשיג בנקה"כ על

דברי הרשב"א שכ' וז"ל ומה שהק' הרשב"א מפותית שלא ראתה לא ירדתי לסוף דעתו דהתם פיון דלא ראתה האיה נתלה בה עכ"ל לק"מ דהרשב"א לא קאמר דנתלה בה שמגופה בא הדם דהא ונדאי לימא פיון דלאו בת ראיה היא היא נתלה בה אלא דקונשיתו הוא פיון דלדעת רבותינו הצרפתים דאפילו הנה העד בדוק לה מתחלה פיון שלא בדקה עכשיו תלינו דאח"כ קרה המקרה שנתלכלה ממקום דמים ה"נ נימא בשהשאלתה לכותית אע"פ שלא ראתה נתלה שקרה המקרה אצלה שנתלכלה ע"י שעברה בשוק של טבחים ולא אדעתה ולא עוד דאפי' אמרה העובדת כוכבים שלא עברה מי מהימנה בזה ובנדאי דלא מפי' אנו חיינן ואמאי אמרינן במכילתן ד' ס' והכי פסקינן לקמן סעיף מ"א דדווקא בשהשאלתה לעובדת כוכבים שהגיע זמנה לראות וראתה פ"א היא דטהורה הא לא"ה טמאה ואמאי נהי דא"א לתלות דמגופה חזינא מ"מ נימא שנתלכלה מעלמא א"ו צ"ל דכל שהיה בדוק לה פ"א לעולם הוא בחזקת בדוק ולא תלינו במקרה כלל אא"כ ידעינן בנדאי שעברה במקום דמים וזה ברור: תו כתב בנקה"כ וז"ל גם מה שהק' דהא איפא חד מנייהו דאינה באה לשאול י"ל דאין ה"נ דלדעת התוס' וסיעתם בכה"ג מטהרינן לכל חדא וחדא פיון דבאו בזא"ז והא דלא חלקו הש"ס בכך היינו משום דלא אתי אלא לאשמועינן עיקר דינה דבכתם פולן טמאות ואפשר לזה פיון הרא"ה בבד"ה שהשיג על הרשב"א בזה עכ"ל נפלאתי על דבריו דאיה אפשר לומר דאין ה"נ הא גמ' ערוכה היא שם בעי מיני' ר"י מר"י בר לינאי מהו לתלות כתם בכתם ופירש"י כתם בכתם השאלה חלוקה לבעלת הכתם ואח"כ לבשתה היא מהו שתתלה בראשונה להיות היא טהורה ע"כ ומסקינן דאין תולין והכי פסקינן לעיל בסעיף מ"ג וא"כ לשיטת התוס' וסיעתם אמאי אינה תולה דנהי דאינו תולה כתם בכתם דכיון דלאו בחזקת רואה היא מ"מ פיון דבעלת כתם אינה באה לשאול ממילא טהורה היא דהא אפי' בזא"ז טהורה וכ"ש היכא דאין אחת מהן באה לשאול וא"כ דברי הרשב"א נכונים בזה: מיהו מה שהביא הט"ז ראיה מן הרשב"א דס"ל בג' נשים שלבשו וכו' דכולן טמאות אפילו לא באו לשאול בב"א אלמא דלא מהני פאן לטהר בכ"א לשאול בזא"ז א"כ ה"ה בב' נשים שנתעסקו בצפור א' שאין בו דם אלא פסלע ונמצא על כל א' פסלע דל"מ בכאו לשאול בזא"ז אין ראיה דשאני בהיה דג' נשים דכיון דלא תלינו במקרה כלל משום דהיה חלוק בדוק מעיקרא מוקמינן לה בחזקת בדוקה מן הסתם כל זמן דלא ידעינן בנדאי שעברה במקום דמים וא"כ מיד דבא הראשונה לשאול אותו אם אתה בא לטהר אותה צ"ל מיד דהכתם בא מן השני' וא"כ אמרינן מה חזית דמקלקלת להך טפי מהך והוי כמו באו לישאל בב"א משא"כ בהאי דב' נשים שנתעסקו בצפור א' דמיד דבאה ראשונה לשאול תלינו כתמה בדם צפור ואין הספק נולד עד שבא השני' ואמרה שג"כ מצאה כתם מש"ה מהני בזא"ז וכ"כ בס' כו"פ שם ונראה דגם רבותינו הצרפתים ס"ל נמי דבנדון כזה לא מהני באו לשאול בזא"ז פיון שא"א לטהר הראשונה אם לא שתאמר שהכתם הוא מן השני' א"כ הוי כמו בא לשאול בב"א וכמש"ל ומה שנראה מדברייהם דבהיה דג' נשים מהני בכאו לשאול בזא"ז היינו דוקא לשיטתם דס"ל דכיון שלבשה האחרת מקרי אצל הראשונה כמו עד שאינו בדוק וא"כ בתליה זו שאנו תולין לטהר הראשונה שבאה לשאול אין אנו מקלקלין לשום א' מהן ומש"ה כתבו דדמיא לב' שבילין וכמ"ש לעיל אבל היכא דא"א לטהר הראשונה כ"א ע"י תליות הקלוקל בשני' אף הם ס"ל דדמו לבאו בב"א אפי' בכאו

לישאל זא"ז ובעיקר הדין בההיא דב' נשים שנתעסקו כו' אם מהני לטהר בכאו לישאל בזא"ז אין הכרע אף בס' מנ"י כ' להקל מטעם דבכתמים שומעין להקל מיהו מ"ש הט"ז דכבאו לישאל בזא"ז דמהני אפי' באיסור דאורייתא דומ' דב' שבילין והש"ף בנקה"כ כ' דדוקא במידי דרבנן אמרו פן ושאני שני שבילין דבלא"ה ספק טומאה בר"ה טהור עכ"ד והו' אמת שפן מוכחבטור לא"ה סי' תל"ח דדוקא בדרבנן אמרינן דמהני לישאל בזה אחר זה וגם שם בט"ז תמה דמנ"ל זה ומביא ראיות דאפי' בדאורייתא אמרינן פן ובאמת אין ראיותיו מוכרחים וכמ"ש בנה"כ אף לע"ד צ"ע דלפי מ"ש התוס' בריש מכילתין וכ"כ בריש שני גזירים דלא ילפינן מסוטה לטהר אלא דבר שיוכל להיות ומה שמשטהרין בב' שבילין בכאו לישאל בזא"ז אע"ג שהא' בודאי נטמא ה' לא מסוטה גמרינן אלא דמוקמינן כ"א בחזקת טהרה פדאי' הקא דהוי טעמא משום דמוקמינן מלתא אחזקה עכ"ל א"כ מוכח דאפי' באיסור דאורייתא מטהרינן לכ"א משום דמוקמי' מלתא אחזקתיה והו' הו' דברי הט"ז שכ' וז"ל והטעם דמוקי בחזקת היתר שהיה לפני זה ודבריו מוכרחים מתוס' אע"ג דליכא הלכתא בכה"ג וצ"ע וע' בס' מל"מ פי"ט מהלכות אבות הטומאה שכ' דבר"ה נמי מטמאים מדרבנן ומדבריו שם יש ללמוד בזה מיהו דבריו שם צע"ג ועיין בתוספות בחולין דף ט' עמוד ב' ובמה שכתב מהרש"א שם ומיהו אין דבריו מוכרחים ודוק ועיין מ"ש מוהרמ"ל שם ודבריו נכונים: (מח) דיש לסמוך אמקילין.

וכן בנתעסקה בפחות מכגריס ונמצא עליה כגריס ועוד גם פן יש לסמוך על המקילין בזה דחד טעמא הוא ואף דכתב הרב בסמוך סעף כ"ז דיש מחמירים לא קאי רק אם נתעסקה בפחות מכגריס ונמצאו עליה כב' גריסין אבל בנמצא עליה כגריס ועוד דעתו להקל כמו בדין זה וכ"כ המע"מ והוא פשוט מנ"י: (מט) וכן אם נתעסקה וכו'.

עיין באחרונים שהמחבר כתב פן לפי גרסתו בטור שכתב פן בשם הרמב"ן ובאמת נוסחא מוטעת נזדמן לו וצ"ל ברמב"ן נתעסקה בכגריס ומצאה כב' גריסין וכן הוא בפסקי הלכות הרמב"ן שלפנינו: (נ) אינה צריכה להקריף.

ואין להקשות מאי קמ"ל דהא אפילו בראתה דם תולין מסתמא במכה ואין צריף להקריף וכמבואר לעיל בסימן קפ"ז וי"ל דהיינו דוקא כשאין שניהן לפנינו אבל דם מפתה ודם ראיתיה שניהן לפנינו צריכין להקריף ולבדוק אם הם שוין משא"כ הקא בכתם דאפילו שניהן לפנינו אין צריף להקריף פרישה.

ואיהו לשיטתו אזיל דס"ל לעיל בסימן קפ"ז בדם מפתה כששתייהן לפנינו צריכין להקריף דם מפתה עם דם ראיתיה לראות אם שניהן שוין וכמ"ש הט"ז בשמו וע"ל בס"ק ט' וע' מ"ש שם: (נא) ואין לה במה לתלות.

ע' מ"ש הט"ז ס"ק י"ח על מ"ש הטור בשם הרמב"ן שאין לסמוך על בדיקת הסמנים אלא לטהרות וכו' וכדברי הט"ז כתב בס' הדרושה ופרישה ובס' כו"פ השיג עליהם פי דברי הרמב"ן פשוטים דס"ל דאין זו סמנים מעידים שאינו דם דאף דאינו עובר מ"מ אפשר הוא דם ולא מהני אלא לענין טהרות דכיון שהוא בלוע בבגד אינו מטמא משום דהוי טומאה בלועה וכן מבואר ברשפ"א וברא"ה עכ"ד וכבר קדמו בזה בס' שו"ת פנים מאירות ח"ר סימן י"ב: (נב) ועכשיו אין לנו העברת זו סמנים.

וּכְבָר פְּתִיבְתִי לְעֵיל בְּסַעֲרֵיף כ"ג בְּשֵׁם הַמַּנְי מַדְכ' הַמ"מ הַטַעַם דְּמַחְמְרִינוּ בְּסַפֵּק צָבַע אוֹ דָם לְפִי שְׂאֵפְשֵׁר לְהַתְפַּרֵּר ע"י הַעֲבֵרֵת ז' סְמָנִים א"כ הָאֵינְדָנָא דְלִיכָא מֵאן דִּינַדַּע לְמִיבְדַּק ע"י ז' סְמָנִים הִיָּה אֶפְשֵׁר לְהַקְל בְּסַפֵּק צָבַע אוֹ דָם וּמְסִיק אֲכַן הַלְבוּשׁ פְּתַב דִּישׁ לְהַחְמִיר מְסַפֵּק וצ"ל דְּהוּי סַפֵּק חֶסְרוֹן יְדִיעָה עכ"ד וּכְבָר הוֹכַחְתִּי שֶׁם בְּסַעֲרֵיף הַנ"ל דָּאָף לְדִידוֹן מַחְמִירִין מְסַפֵּק וּע"ש וְעוֹד דֵּא"כ נָפַל כָּל דִּינֵי פְתָמִים בּוֹה"ז בְּבִירָא דְלַעוֹלָם אִיכָא לְסַפּוּקֵי בְּסַפֵּק צָבַע אוֹ דָם מִיְהוּ נִרְאָה דְּהָאֵינְדָנָא שְׂכִיחֵי טוּבָא גֻשִׁים שְׂשׂוּאָפִין אֲבָק מְטַנְבָּאָק בְּחֻטְמִיָּהוּ וּכְשׁוֹנֹפֵל הַלְיָחָה מְחֻטְמִיָּהוּ ע"ג בְּגַד פִּשְׁתָּן וּבְהַתְחַבְּרוֹת הַלְיָחָה עִם הַפִּשְׁתָּן נַעֲשֶׂה פְתָם אֲדוֹם דִּישׁ לְתַלּוֹת בּוֹ וְהִ"ה כְּשֶׁבְעֵלָה דְרַפּוֹ בְּכַף וּנְמַצָּא עַל הַסְּדִין שְׂשׂוּכַב שֶׁם עֲמָה דִישׁ לְתַלּוֹת בּוֹ וְעוֹד בָּא לְדִי שְׂפַמָּה פְּעַמִּים מְלַפְפִין הַתִּינוּק בְּבִגְד אֲדוֹם וְעַל יְדֵי שְׂהַתִּינוּק מְטִיל מִים מְפֻלִיט הַצָּבַע אֲדוֹנָמָה מִהַבְּגַד וּנְצַטְבַּע חַלְקָה וְהַסְּדִין שְׂלָה דְוַנְדָאֵי יֵשׁ לְתַלּוֹת בּוֹ וְהַפֵּל לְפִי רְאוּת עֵין הַמּוֹרָה וְכֵן לְפַעְמִים לּוֹבְשִׁים בְּתֵי שׁוּקִים מְבִגְד אֲדוֹם וּכְשֶׁהִיא מְזִיעָה נִתְלַכְלַף חַלְקָה מִן הַצָּבַע שְׂהַבְּגַד מְפֻלִיט יֵשׁ גַּם כֵּן לְתַלּוֹת בּוֹ וְהַפֵּל לְפִי רְאוּת עֵין הַמּוֹרָה: פְּתַב בְּסַפֵּר ש"ג בְּמַסְכַּת שְׂבוּעוֹת וְאִשָּׁה שְׂמַצָּאָה פְתָם עַל חַלּוּקָה נִגְד הַטְּבוּר וְנִתְעַסְקָה הָאִשָּׁה בְּכַתָּם זֶה יַעַן כִּי הִיא מְנַשֵּׁים אֶשֶׁר לָהֶם נֶסֶת קְבוּעַ וְתַמִּיד אֲוֹרַח בְּזַמְנוֹ בָּא וְגַם דְרַפָּה לְהַרְגִישׁ תַּמִּיד בְּבִיאַת הָעוֹנָה וְהָאֵינְדָנָא לֹא הַרְגִישָׁה וְגַם נִסְתַּפְקַת שְׂמָא אוֹתוֹ פְתָם הִיא יְצִיאָה שְׁל צְפוּר דְרוּר כִּי כֵן מַצָּאָה פְמָה פְּעַמִּים בְּחֻדָר שְׂלָה עַל בְּגָדִיהָ יְצִיאַת צְפוּר דְרוּר שְׂדוּמָה לְדָם וּכ"כ רְגִילָה לְמַצוּא עַל בְּגָדִיהָ שְׂאֲחַר הַכְּבִיסָה מְשַׁטִּיחִין אוֹתוֹן לְשִׁמֶשׁ בְּחֻצָר וְזֶה הַחֲלוּק, שְׂמַצָּאָה עָלָיו הַפְתָּם בְּיוֹם שְׂלַפְנֵי לְבִישְׁתָּה בְּלִילָה הִיָּה שְׂטוּחַ בְּחֻצָר וְדוּמָה פְתָם זֶה שְׂבַחְחֲלוּק לְפְתָם אֲחַד מִיְצִיאַת הַצְּפוּר דְרוּר וּנְמַצָּא מְכוּוֹן גַּם כְּשֶׁרַקְקָה עַל הַפְתָּם חֲלָף וְהֲלָף לוֹ מִיָּד גַּם לֹא הִיָּה לוֹ לִנְכּוֹן סְבִיבוֹ כְּפִנְהוּג בְּפְתָמִים הָאֲסוּרִים נִרְאָה בְּעֵינֵי דְהָאִשָּׁה הַזֹּאת מְוַתְרַת לְבַעֲלָהּ דְפִשִׁיטָא דָאִשָּׁה כְּזוֹ שְׂהִיא בְּחֻזְקַת טְהָרָה דִּיכּוּלָּה לְתַלּוֹת פְתָם בְּדָבָר אַחַר וְאֶפְיָלוֹ בִּימֵי לְבוּנָה אִם הוּא אַחַר ג' יָמִים כּו' וְיָדוּעַ שְׂהָאִשָּׁה נְאֻמְנַת לּוֹמַר בְּגָדֵי מְלֻכְלָף בְּמַקּוֹם אַחַר וּכּו' כֵּל שְׂלָא הַחֻזְקָה נִדָּה בְּשִׁכְנוּתִיהָ כְּדָאֲמַרִּינוּ בַּפ' הַמְדִיר כּו' עכ"ד הִנֵּה פְתַב הַרְבֵּה צְדָדִים לְהַתִּיר שְׂהַמְעַשָּׂה שְׂהִיָּה כְּפֵה הִיָּה וּבְאֻמַּת אֵין אֲנוּ צְרִיכִין לְכָל הַנֵּי צְדָדִים דְּהִיתְרָא פִּינוּן דָּאִיכָא לְמִיתְלֵי תַלְיָנוּ פִּינוּן שְׂכּוֹן נְמַצָּאוּ בְּבִגְדִיהָ שְׂאֲחַר הַכְּבִיסָה שְׂמְלֻכְלָכִים מִיְצִיאַת צְפוּר דְרוּר הָרִי הוּא כְּמוֹ חֲלוּק שְׂאִינוּ בְּדוּק לָהּ וּכְמַבְנֹאֵר לְקַמֵּן סַעֲרֵיף ל"ט וּע' בַּמ"ש שֶׁם: עוֹד פְּתַב שֶׁם וְז"ל וּמִיְהוּ מְשׁוּם שְׂמַצָּאָה כְּנִגְד הַטְּבוּר אֵין נִרְאָה לְהַקְל דְּהָא לְמַטָּה מִן הַחֲגוּר הוּא וּתְנֵן הַתָּם פ' הַרְוָאָה דְלְמַטָּה מִן הַחֲגוּר כְּנִגְד בֵּית הַתְּנַרְפָּה הִיא וּר"ל שְׂכָל לְמַטָּה מִחֲגוּרָה הִנֵּי בְּכָלֵל כְּנִגְד בֵּית הַתְּנַרְפָּה אֲבָל אֵינוּ ר"ל שְׂפִירוּשׁ לְמַטָּה מִן הַחֲגוּרָה הוּא בֵּית הַתְּנַרְפָּה וּלְמִיזְדַּק מִיְנִיָּה הָא לְמַעְלָה מִן בֵּית הַתְּנַרְפָּה שְׂרִי דָאִם כֵּן דְלְמַטָּה מִן הַחֲגוּר ר"ל מְמַשׁ כְּנִגְד בֵּית הַתְּנַרְפָּה הָא תְּנִי לִיָּה רִישָׁא וְעוֹד דְלִיכָא שׁוּם פּוֹסֵק דַּמְכ' לִיָּה הַכִּי א"ו מְחַוְנֹרְתָא דְכָל שְׂלְמַטָּה מִן חֲגוּרָה הִנֵּי בְּכָלֵל בֵּית הַתְּנַרְפָּה וְעוֹד כִּי הִנֵּי חַלּוּקִים דִּידוֹן הֵם פְּתוּחִים צְנֹאֲרִיָּהוּ וְעַבִּידֵי דְחֻזְרַת לְמַעְלָה וּלְמַטָּה וְאֶפְיָלוֹ הֵן מְלוּבְשׁוֹת לְפַעְמִים תְּהִיָּה מְקוֹם שְׂסֻמוּף לְצְנֹאֲרָא נִגְד בֵּית הַתְּנַרְפָּה הִקְלָפָה אֵין לְסֻמוּף ע"ז עכ"ל וְזֶהוּ כַּמְש"ל סַעֲרֵיף י"ג וְעַמְש"ל סַעֲרֵיף מ"ח: תּוֹ פְתַב שֶׁם וְז"ל וְאוֹלָם הַסִּימָנִים הַמְסוּרִים בְּיַד הַנְּשִׁים לְבָדוּק הַכְּתָמִים וּמַצָּאוֹ עַל פִּי הַבְּדִיקָה שְׂאִינוּ מִן הַכְּתָמִים הָאֲסוּרִים ע"ז וְדָאֵי יֵשׁ לְסֻמוּף וּלְהַתִּיר עכ"ל וּבַס' שְׂלָה"ה בְּשַׁעַר הָאוֹתִיּוֹת הַבִּיאוּ דְבָרָיו לְהַלְכָה וּבַבְּאָה"ג סִימָן זֶה פְתַב שַׁצ"ע בְּזֶה וְאֶפְשֵׁר דְלֹא

קאי אלא על מ"ש דכשאין לןבן סביבו פנהוג בכתמים האסורים טהורה ע"ז פתב שנה צ"ע אבל מ"ש דאם פשרקקה על הפתם חלף ונהלף לו מיד דזו סימן טהרה מודה לו הבאה"ג דיש לסמוך ע"ז והכי דייק לישנא שכתב וצ"ע בנה ובשו"ת ד"ש סימן רכ"ו מפקפק על בדיקה זו דשפשוף הרוק אחר שאין לנו קבלה והוראה ברורה מחז"ל ע"ז איה יערב לבנו לסמוך ולהקל על דברים בלתי מובנים ושללא נמצא פירושם בספרי הפוסקים עכ"ל ע"ש: עוד כתב בשל"ה שם הביאו הבאה"ג שם ששמע שאם הפתם עגול ואף שאין לו מראה טריפה אם פעין חוט אדמימות מקיפו סביב מטריפין אותו עכ"ל ולא ידעתי פירושו דממ"נ במאי מייירי אם שיש בחוט אדמימות ע"י צירוף כל החוט בכדי שיעור גרים ועוד ונדאי דטמאה היא וכמבואר לעיל בריש הסימן דכתם ארוך מצטרפין ואי שעל ידי צירוף כל החוט האדמימות אין בו פגרים ועוד קשה אמאי תהיה טמאה וכן מבואר בשו"ת מעיל צדקה סימן כ' וז"ל אשר שאלתני בפתם לכן שיש בו חוט אדום בקצותיו ואין בכמות החוט לבד כשיעור פתם שהוא גרים ועוד אם תולין אותו בדם כינה שנתערב עם לןבן ההוא פיון שאין בו פשיעור או נימא אחר כי הלןבן ונדאי מגופה שאין פאן מקום לתלות בו גם האדום ממנה דע כי שאלתך פבר אמורה בתשו"רמ"א מובא בט"ז וסיים וז"ל וכ"ז דוקא בכתם שהוא פגרים ועוד וכו' ואפילו אי איתרמי שהדם הוא אצל המראה טהור מ"מ אמרינו דאיתרמי הכי אגב ונהמת דם מאכלות הוא זהו הנ"ל עכ"ל ויש לומר דע"כ לא הקיל הרב בנה אלא בכתם שהוא סמוך לפתם אחר פדמוכח מראיתו שם אבל בכתם מקיף את אחר ומכ"ש אם הוא מסבב סיבוב שנה מן הראוי להחמיר דאל"כ א"א דיתרמו שיקיפו בכמות הנה וכו' ונ"ל דאפ"י בכתם שהוא מוקף בעגול ותמונה נפלאה או שנהרה בעין שהפל התפשטות אחד יש להקל כל שאין האדום שבו פגרים ואל תתמה אף שנהרה שהפל פתם אחד והוא התפשטות הלןבן דמ"מ י"ל שדם מאכלות נתערב בו בעודו לח והטבע דתאה חלק האדום לצדדיו ונהרי גם אם פא מן הגוף ע"כ אנו צ"ל בכה"ג שהרי הפתם מתוכו לכן וצ"ל שחלק אדמימות נראה לצדדיו וכו': ועוד ראיה שלא גזרו פלל על אדמימות קטן פגרים שמקיף הלןבן דאל"כ דאף אם כל פמות הלןבן עם האדום שמקיפו הנה פחות מפגרים ועוד הנה ראוי להחמיר כל שיש לכן בתוכו באמצעיתו דאלו מן מאכלות הוא לכן מאין פא לישם וא"כ לא ימלט ששום א' מן הפוסקים הנה מזכיר החידוש הנה וכו' עכ"ל ואף שפסיים שם הנני פותב דברי להלכה אבל לא למעשה עד יספיימו עמי מבעלי הוראה הפפורסמים עכ"ל מ"מ דבריו נכונים ומלתא בטעמא ואין פאן מקום להחמיר והפלל שבידינו דבפחות מפגרים ועוד טהור אין לסתור בדברי סברא פלא ראיה מש"ס ופוסקים ונלע"ד דהשל"ה ז"ל מייירי בשיש חוט אדמימות המקיפו בשיעור פגרים ועוד וכ"ת פשיטא ומאי קמ"ל י"ל דטובא אתי לאשמעין דהא גרסינו בר"פ הוראה פתם בעי ר"י פשיר מהו פשוה מהו וכו' ת"ש על בשרה ספק טמא ספק טהור טמא על בשרה מאי לאו כה"ג דלמא דעביד פרוצע ע"כ ופירש"י פשיר רצועה בעיגול פצמיד מהו מספקין בדם גדה או לאו עכ"ל ויש פאן ב' פירושים באבעיא זו דר"י.

נדא דמבעיא ליה לר"י אם מצטרפין ליה לכגרים ועוד או לאו ונדא הואיל שהוא משונה אי נימא דאלו מגופא אתיא לא הנה משונה או לאו ועיין ברא"ש ובתה"א ובב"י רס"י זה ופקו הפוסקים לחומרא דפשטיה פרייתא משמע דאתי לאורווי כה"ג דאי דעבד

כרצועה פשיטא ומאי קמ"ל ועוד מדקאמר הש"ס דלמא דעבד וכו' לא דחי לפשיטתא
אלא בדרף דלמא וכמ"ש הרא"ש והרשב"א בתה"א ואדלמא לא סמכינן עיי"ש וא"כ
אנו לא קי"ל להחמיר אלא משום דמשמע דהברייתא מייירי בכה"ג וא"כ בסיפא דברייתא
דתני על חלוקה ספק טמא ספק טהור טהור מייירי נמי בכה"ג דמייירי ברישא וכן פל
הפוסקים לא כ' דין זה אלא בנמצא על בשרה וכ"כ בש"ע בס"י זה סעיף ט' אבל על
חלוקה טהורה בכה"ג מטעם דלא מצטרפין בכה"ג או משום דהוא משונה וא"כ אם נמצא
על חלוקה פתם עגול פשיר ובתוכו היה חלק לגמרי היא טהורה אם לא נמצא בתוכו
מראה אחרת אלא חלק לגמרי אבל פשנמצא בתוכו משאר מראות י"ל דטמאה היא
דאמרינן דהכל בא מגופה ומה שהאדמימות מקיפו בעיגול כן הוא הטבע דדוחה את הדם
לצדדים וכמ"ש בתשו' הנ"ל כנ"ל וכ"ז דוקא בשיש בצירוף כל החוט כדי שיעור פתם
וקמ"ל דלא נימא דגם זה משונה קמ"ל דלא פנ"ל: והנה ראיתי בד"מ סעיף כ"ו שכ'
שראה בקונטרס שבלשון אשכנז דאם הפתם עגול ובתוך חלוק בלא דם פשרה אף שלא
ראיתי חלוק זה בכל הפוסקים נראה דאין לסמוך עכ"ל ולפמ"ש נ"ל דהקונטרס מייירי
שנמצא על חלוקה וא"כ דבריו מוכרחים מש"ס ופוסקים דטהורה בכה"ג ואפשר דס"ל
להרמ"א בד"מ דלמאי דס"ד דהש"ס דברייתא דעל בשרה מייירי בכה"ג בעברה בשוק
של, טבחים וכדמוקי לה לעיל בחד לישנא ועל בשרה טמאה אע"ג דעברה בשוק של
טבחים והוא משונה אבל על חלוקה טהורה לאו משום דמשונה אלא אפי' פאורחא נמי
משום דעברה בשוק של טבחים ודוחק ועוד לפי מה שפי' הרא"ש דדייקא דהש"ס מפת
יתור לשון דספק טמא ספק טהור וא"כ בסיפא דעל חלוקה דנמי תני הכי וע"כ דאתי
לאותויי כה"ג ואי דמייירי בעברה בשוק של טבחים מאי קמ"ל הגם די"ל דתני בסיפא
אידי רישא מ"מ כל הפוסקים לא כתבו דכשיר וכו' טמא אלא בנמצא על בשרה וכמ"ש
המחבר לעיל: והנה לעיל בסעיף י"ד פתבתי דק' על הרשב"א שכ' בתה"א ונ"ל דאבעיא
דר"י לאו בטיפין קטנים ולענין צירוף מבעיא ליה אלא בטיפין גדולים כגריס ועוד והכי
מבעיא ליה אם צורתן מוכחת עליהן דלאו מגופה אתיא או לאו וכן מצאתי למורי הרב
ז"ל והוא ז"ל הק' מ"מ מדקתני הברייתא טיפין טיפין אין מצטרפין משמע ודאי
דאצטרופי לא מצטרפי הא איכא כגריס ועוד טמאה והוא מתרץ לה התם בטיפין שעל
בגדיה שהבגד עשוי להתהפף אילף ואילף וכו' משא"כ בבשרה עכ"ל והקשיתי שם דא"כ
פי מוקים להברייתא דעל בשרה בכה"ג א"כ קשיא סיפא דברייתא דתני על חלוקה ספק
טמא וספק טהור וטהור ואמאי טהור אדרבה על חלוקה מסתבר טפי לטמא וכדמוכח מהא
דתני טיפין טיפין אין מצטרפין ואפשר לומר דאע"ג דלענין טיפין טיפין מסתבר טפי
לטמא בחלוקה מן על בשרה לפי שכן דרכו של בגד להתהפף אילף ואילף מ"מ לענין
פשיר או פשוטה משונה או לרחבה יש לטמא בנמצא על בשרה יותר מן על חלוקה
דאע"ג דהבגד דרכו להתהפף אילף ואילף מ"מ לא עביד להתהפף בהני גוונני והפשטן
אמר מאי לאו כה"ג לאו אטיפין טיפין קאי אלא אשאר צורות דמבעיא ליה לר"י: לעיל
בסס"י קפ"ח פתבתי בשם ס' תבואת שור שכ' בי"ד סי' ל"ה בריאה שיש לה מראה
שחורה אף שאינה שחורה כדיו אלא דיהה ממנו שיש להקל אע"ג דגבי נדה אסרינן כל
מראה שחורה משום דאנו לא בקיאינן להבחין בין מראה למראה ש"ה דהוא איסור פרת
ותו דלפעמים הוא מסור לנשים רק היכא דשחור פזפת יש להחמיר אבל בדיקה ממנו

יש להקל עכ"ד וע"ש שהשגתי עליו דאין לחלק בין איסור פרת לאיסור לאו וכמ"ש בס' תה"ד סי' ר"ן ג"מ מ"ש דלפעמים הוא מסור לנשים פתבתי דליתא והבאתי ראיה מתשו' ח"צ סי' מ"ו שכ' וז"ל על פיוצא בזו נאמר עדות מסורה לב"ד ואין בנות ישראל מורות לעצמן עכ"ל רק הטעם כמ"ש הרא"ש ז"ל בפ"ק כה"י דנתמעטו הלכות אפי' בימי חכמי הש"ס לפלות בין דם לדם מ"מ נראה בכתם הנוטה לשחור ואינו שחור ממש דינש להקל פינו דליכא איסור דאורייתא אלא מדרבנן ודוקא בראיה גמורה או ע"י בדיקת עד הבדוק לה שהיא פראיה גמורה התמירו ולא בכתם ומכ"ש המראה שנוטה לצבע ברויף אפי' עמוק הרבה וכ"כ לעיל בשם מ"כ וכמדומה לי שמצאתי בתשובה א' וז"ל ודם הנוטה לצבע ברויף שהוא פועין קליפות ערמונים וכמשקה הקאנוי שהוא טהור ואצ"ל בפתם לפי שאין נוטה לאדממות כ"א לשחור וכבר שנינו דיקה מכן טהור: גם פתבתי שם בשם תשו' ח"צ סי' מ"ו דאם רואה המורה פשהיה לח וקהיה לו מראה טהור ואח"כ פשנתבש נתהפך למראה טמא לא מטמאין לה דאל"כ אין זה דרכי נועם שהרי אתה מתירה וזו הולכת ושמשה עם בעלה וכו' אלא תלינו שינוי האויר עם הבגד גרמו להתאדם ע"ש שמביא ראיה מן הטבע לזה: (נג) והוא מקבל טומאה.

כדלעיל סעיף יו"ד וז"ל הרמב"ם בפ"ט מהלכות א"ב ד"ז פיצד ישבה על פלי אבנים פלי אדמה פלי גלים או על עור הדג או על פלי חרס מגבו או על בגד שאין בו ג' אצבעות על ג"א ונמצא עליהן דם טהורה אפי' בדיקה הקרקע וישבה עליה ונמצא הפתם על הקרקע כשעמדה הרי זו טהורה שכל שאינו מקבל טומאה לא גזרו על פתם שנמצא בו עכ"ל הרי שכ' בלשונו פעם דם ופעם בלשון פתם דהפל נקרא בשם פתם פינו דלא הרגישה וכן הוא במשנה ר"פ האשה או שישבו על ספסל א' ונמצא עליו דם וכו' ישבה על ספסל של אבן וכו' ר"נ מטהר וכ"כ בפרישה הביאו בש"ך ס"ק ל"ט וכן מוכח ר"פ הרואה פתם דאמר שמואל בדיקה קרקע עולם וישבה עליה ומצאה דם עליה טהורה ומוקי ליה התם כר"נ אלמא דאין לחלק בין פתם לדם ממש דכל מה שמצאה פינו דלא בהרגשה חזיא נכלל בשם פתם וה"ה בבבגי צבעונים דאין בהם משום פתם אין לחלק בין דם לכתם ופשוט הוא ומיהו מ"ש בפרישה ז"ל עוד הוכחה דאין לחלק בין דם לפתם דהא פתם אם אינו ידוע שמדם הוא אינו מטמא וכמו שכתב רבינו עכ"ל לא ידעתי פירושו הא הטור כ' בשם הרשב"א לאסור אפי' בספק צבע או דם פל זמן שלא העבירו עליו ז' סמנים אלא שכ' בשם הרשב"א שיש מי שהורה ונתפנוי על הרמב"ם דס"ל לפי הבנתו של הרשב"א דבספק צבע או דם טהור וכבר כ' המ"מ שגם הרמב"ם ס"ל דטמא מספק וכמש"ל בסעיף ל"ט: (נד) אם יזדמן שתעבור.

כ' בש"ך ס"ק מ"ם ר"ל שיבוא מבין רגליה נגד אותו מקום וכ"כ הפרישה עכ"ל פנונתו דקניא ליה מאי אם יזדמן שתעבור דקאמר דהא כבר נאמר ברישא ונמצא דם במקום שעברה כו' וא"כ הא ידענו כבר שעברה באותו מקום א"ו צ"ל דפי' אם יזדמן שתעבור על המקום וכו' שהיה מכונן נגד רגליה וכ"ה בפרישה שם: (נה) בעד הבדוק לה.

ונראה דאם בדיקה א"ע בחלוק שהיא לובשת ולא בדיקה החלוק קודם שבדיקה א"ע בו אם הוא נקי באותו מקום מדם מאכלת או לאו ואחר הבדיקה מצאו בו דם פחות מכגריס דאינה טמאה דאע"פ שבדיקה חלוקה מקודם כשלבשה ולשיטת הרשב"א זה מיקרי בדוק

לה פינון שְהִיְתָה בְחֻזְקַת בְּדוּק לְעוֹלָם הוּא בְחֻזְקַת בְּדוּק עַד שְׂתַדַּע שְׂיִצְא מִחֻזְקָתוֹ מ"מ פִּינוּן דְּאִינוּ לָהּ כָּל סְדִין וְסְדִין שְׂאִינוּ עָלֶיהָ כְּמָה טִיפֵי דְמִים פְּדָאֵי בַר"פ הַרְוָאָה פְתָם א"כ מִן הַסְתָּם הוּא יוֹצֵא מִחֻזְקָתוֹ עַד שְׂתַדַּע שְׂהוּא נָקִי וְא"כ פִּינוּן שְׂהוּא כְּעַד שְׂאִינוּ בְּדוּק בְּעִינוּ פְגָרִים וְעוֹד וְכָל זְמַן שְׂאִינוּ פְגָרִים וְעוֹד תְּלִינוּ בְּדָם מְאֻכְלֶת שְׂהִיָּה כְּבָר בְּחֻלּוּק וְכַמְבּוֹאֵר לְקַמְן בְּסַעֲיָ ל"ז וּמ"מ הַפֶּל לְפִי רְאוּת עֵינֵי הַמּוֹרָה כְּנֹלַע"ד: (נו) אִפִּי טִיפָה כְּחֻזְקָה.

וה"ה פחות וכמ"ש בפ"ה לעיל סי' קפ"ג ועינין מ"ש שם: (נו) אפי' נמצא על הפתם מאכלות מעוכה. כ' בט"ז ס"ק כ' וז"ל הטעם שאותו המקום בדוק הוא אצל מאכלות וע"כ חמור העד וכו' וקיים להו לרבנן דאין בו מאכלות נדאי דם זה מגופה הוא ומאכלות מעלמא אתי (בעוד שהוא בגופה) נ"ל שהוא ט"ס וכצ"ל בעד שהיא מעוכה וכן הוא לשון רש"י בפסג' שם וז"ל מאכלות מעלמא אתי בעד שהיא רצופה עכ"ל ומ"ש הטעם שאותו מקום בדוק הוא וכו' כ"כ הרשב"א דקיי"ל פהאי לישינא דא"מ בדוק הוא שהוא לחומרא ומיהו למ"ש התוס' שם ד"ה דחוק הוא ליפא נ"מ בין הני תרי לישיני אלא היכא דבדקה א"ע לאחר התשמיש ומצאה מאכלות רצופה בו דלהך לישינא דאמר דחוק הוא אימ' שמש רצפה ולהך לישינא דאמר בדוק הוא הא מעלמא אתי אבל כשבדקה א"ע ולא שימשה מקודם ומצאה בו דם ומאכלות רצופה טמאה ואפי' להך לישינא דאמר דחוק הוא והש"ע כ' סתם האשה שבדקה וכו' משמע בין שימשה ובין לא שימשה לעולם טמאה אפי' מאכלות מעוכה עליו משום דקיי"ל לחומרא פהאי לישינא דא"מ בדוק הוא וא"כ אין חילוק בין שימשה ללא שימשה מ"מ בשימשה אינה טמאה אלא מספק אם נימא א"מ דחוק הוא או דנימא בדוק הוא אבל בלא שימשה טמאה נדאי ויש בזה נ"מ לדינא למאי דקיי"ל לקמן סעיף מ"ג השאילתו לבעלת הפתם אין תולה זו בזו והטעם לפי שאינו ידוע בבירור לבעלת הפתם שהפתם יצא ממנה וא"כ היכא דהשאילתו לאשה שבדקה א"ע בעד הבדוק לה ומצאה מאכלות רצופה על הפתם וקודם בדיקה שימשה אף דהיא טמאה מספק דילמא קיי"ל פהאי לישינא א"מ בדוק הוא מ"מ פינון דאינו טמא אלא מספק דהא י"ל פהאי לישינא דא"מ אינו בדוק אלא דחוק וא"כ אינו ברור שהדם בא מגופה ואיך תתלה האחרת בה דנהי דהיא טמאה מספק לחומרא אבל האיך נקל בזו מספק אבל היכא דלא שימשה קודם שבדקה א"ע בעד הבדוק לה ואח"כ מצאה דם על העד ומאכלות רצופה בו אז בנדאי חבירתה יכולה לתלות בה דהא היא טמאה בנדאי בין להך לישינא דא"מ בדוק הוא ובין להך לישינא דא"מ דחוק הוא וכה"ג יש לעיין בכמה דינים שאנו מחמירים מספק מחמת מחלוקת הפוסקים פגון בדקה בעד שאינו בדוק ומצאה ביותר מכגריס דפסק בש"ע דטמאה כהרמב"ם והרא"ש ולהרשב"א והר"ן"ה טהורה וכמבואר בב"י וא"כ אם חבירתה השאילה לה חלוקה אם חבירתה יכולה לתלות בה מיהו בזה י"ל דלכ"ע אינו תולה דהא אף להמחמירים אינה טמאה אלא משום פתם חוץ הרמב"ם דס"ל דטמאה משום נדה וכה"ג צריכין אנו לזקק בכ"מ שאנו אומרים דחבירתה תציל אותה כ"ז אם חבירתה טמאה מן הדין דהיינו טומאת נדאי משא"כ כשהיא טמאה מספק דאז אינה מציל דלא הוי אלא כמו פתם גם יש נ"מ אם חוששת לנסת דקיי"ל בסס"י זה דכל שיהא משום פתם אינה חוששת לנסת אלא ברואה ממש או ע"י פתמי עד בדוק לה וע' מ"ש לקמן סעיף ל"ה: הרמב"ן בחדושי פתב וז"ל אבל עדיין אני תמה על עד שאלו דלא

יְהִי לִי רֵבֵן שְׁעוֹרָא אֱלָא אַע"פ שֶׁהוּא אַחַר זְמַן מְרֻבָּה קוֹדֵם קְנוֹת טְמֵאִין וְאַמְאִי לִיחֻוּשׁ שְׁמָא מְאַכְוֹלַת שְׁבָא עָלֶיהָ אַחַר שְׁבַע לְדַחֲוִק וְלוֹמַר שְׁכַל קוֹדֵם קְנוֹת פִּינּוּן שְׁעֵדִינּוּ ש"ז לְחָה אִין הַמְאַכְוֹלַת בָּא עָלָיו וְאִין לְחֻוּשׁ שְׁמָא גְרַצְפָּה עַל הַסְדִּין וּמִמְנוּ נְתַקְנַח בּוּ שְׁדָם מְאַכְוֹלַת מוּעֵט הוּא וְאִינוּ מְתַקְנַח אֱלָא גְבַלְע הוּא בּוּ מַכ"ש שֶׁא"א לְהַתְקַנַּח בְּמָקוֹם שְׁשֻׁכְב עָלָיו עַכ"ל וְהַפּוֹסְקִים לֹא הִבִּיאוּ אֱלָא אִם הִיא בּוֹדְקַת א"ע בְּעַד הַבְּדוּק לָה דְלֹא תְלִינּוּ בְּמְאַכְוֹלַת לְפִי שֶׁא"מ בְּדוּק הוּא וְלֹא הִבִּיאוּ חִידוּשׁ דִּין זֶה שְׁאָף אִם הוּא מְקַנַּח א"ע בְּעַד הַבְּדוּק לֹא"ת דְּאֶפִּילוּ בְּפַחוֹת מְפַגְרִיס וְעוֹד טְמֵאָה וְלֹא תְלִינּוּ א"ע בְּמְאַכְוֹלַת וְצ"ע לְמָה הַשְּׁמִיטוּ דְּהָא דִּין זֶה מוּכַח מִמִּתְנִי דַּא"ל"כ לְמָה חִיבִים בְּקַרְבָּן בְּנִמְצָא עַל שְׁלוֹ: בַּב"י פֶּתַח בְּשֵׁם רִי"ו וְז"ל עַד הַבְּדוּק לָה וְקַנְחָה עֲצָמָה וְהַנִּיחְתוּ בְּקוֹנְפָסָא בְּמָקוֹם שְׁאִין לְתַלוֹת בְּמְאַכְוֹלַת וְנִמְצָא עָלָיו בֵּין מְשׁוּף בֵּין עֲגוּל טְמֵאָה זוּלְתִי אִם מְצָאָה עָלָיו מְאַכְוֹלַת מְעוּכָה וְכֵן אִם בְּדָקָה עֲצָמָה בְּעַד הַבְּדוּק לָה וּמְצָאָה עָלָיו דָּם טְמֵאָה בֵּין מְשׁוּף בֵּין עֲגוּל וְאֶפִּילוּ כ"ש וְאֶפִּילוּ מְצָאָה עָלָיו מְאַכְוֹלַת מְעוּכָה עַכ"ל רִי"ו וּמ"ש תְּחִלָּה דְּעַד הַבְּדוּק לָה אֶפִּילוּ הַנִּיחָה בְּקוֹנְפָסָא טְמֵאָה זוּלְתִי אִם מְצָאָה עָלָיו מְאַכְוֹלַת מְעוּכָה הוּא תְּמוּהָ דְּמִשְׁמַע דָּאָם מְצָאָה עָלָיו מְאַכְוֹלַת מְעוּכָה טְהוֹרָה וְאַמְאִי הָרִי הַנִּיחְתוּ בְּקוֹנְפָסָא וַא"מ בְּדוּק הוּא אֲצֵל מְאַכְוֹלַת וְכַמ"ש הוּא בְּעֲצָמוּ בְּסִמּוּף וְלָכֵן נ"ל שְׁצָרִיף לְהַגִּיָּה בְּתַחֲלַת דְּבָרָיו עַד שְׁאִינוּ בְּדוּק בְּמָקוֹם עַד הַבְּדוּק עַכ"ל הַב"י וְדְבָרָיו תְּמוּהִים דְּלִפִּי הַגְּהָתוּ דְּבָרֵי רִי"ו תְּמוּהִים יוֹתֵר דְּלָמָּא פֶּתַח דָּאָם אִין מְאַכְוֹלַת מְעוּכָה בּוּ טְמֵאָה דְּהָא בְּעַד שְׁאִינוּ בְּדוּק כ"ע מוֹדִים דְּבַעֲיָנוּ כְּגָרִיס וְעוֹד וְכַמְבֻּאָר בְּגִמְרָא וּבְכָל הַפּוֹסְקִים וְהַב"ח הַגִּיָּה בְּמָקוֹם זוּלְתִי צ"ל אִפִּי וְבָרִישָׁא מִיָּרִי שֶׁהַנִּיחְתוּ בְּקוֹנְפָסָא וּבְסִיפָא מִיָּרִי שֶׁהַנִּיחְתוּ בְּמָקוֹם מְגוּלָּה וְגַם דְּבָרָיו דְּחֻוּקִים וְלַעֲנֵד גְּרָאָה לְפָרֵשׁ דְּבָרֵי הַרִי"ו בְּלִי שׁוּם הַגְּהָ"ה דְּהָא דְּאָמְרִינּוּ בְּש"ס אוֹתוֹ מְקוֹם בְּדוּק הוּא פֶּתַח הַרְמַב"ן בְּחִידוּשָׁיו דְּהִינּוּ בַּפְּנִים בַּא"מ וְלִפִּי שֶׁהוּא סְתוּם מְלַכְנֹס וְאִם גְּכֹסָה מִתָּה שְׁמָה וְאִין דְּמָה יִצָּא עַכ"ד וְכֵן גְּרָאָה מִפִּירֵשׁ"י שְׁפַתְב דְּחֻוֹק הוּא שְׁאִין מְאַכְוֹלַת יְכוּל לְכַנּוֹס שָׁם וְאֶפִּי לְמ"ד בְּדוּק הוּא אִינָּה מְתַקְרַכַת כ"כ סִמּוּף לֹא"מ בְּכַדִּי שֶׁהַשְּׁמֵשׁ יְכוּל לְכַנּוֹס אֲבָל מ"מ רְחוּק מְעַט מְזָה שָׁם הַמְאַכְוֹלַת מְצוּיָה וְהַחֻוּשׁ יַעֲיֵד ע"ז וְכַמ"ש לְקַמֵּן וְאִם כֵּן אִם קַנְחָה א"ע מִבְּחוּץ יֵשׁ לְתַלוֹת בְּמְאַכְוֹלַת וַא"ל אִם כֵּן ל"ל מְאַכְוֹלַת מְעוּכָה אִפִּי אִי אִין מְאַכְוֹלַת מְעוּכָה יֵשׁ לְתַלוֹת בְּמְאַכְוֹלַת דְּהָא קִי"ל דְּעַל בְּשָׂרָה נְמִי צָרִיף שִׁיעוֹר וְהָכִי ס"ל לִרִי"ו וְכַמ"ש בַּב"י לְעֵיל בְּשֻׁלְמָא הָא דַּס"ל לִרִי"ו הִיכָא דְּבְדָקָה א"ע בְּעַד הַבְּדוּק לָה וְנִסְחָתוּ בִּירִיכָה דְּטְמֵאָה בַּכ"ש וְדַלָּא פְּהַרְשָׁב"א וְכַמ"ש בַּב"י לְקַמֵּן ל"ק דְּאַמְאִי תְּהִיָּה טְמֵאָה בַּכ"ש גִּימָא דְּדָם מְאַכְוֹלַת הוּא י"ל דַּא"ע"ג דְּעַל בְּשָׂרָה צָרִיכָה שִׁיעוֹר מְכַל מְקוֹם פִּינּוּ דְּבְדָקָה א"ע אִיכָּא לְמִימַר שְׁמָא הַרְגִּישָׁה וְסַבְרָה הַרְגִּישַׁת עַד הוּא וּמְדַאֲוֵרִי תָּא טְמֵאָה הִיא וְכַמ"ש לְעֵיל רַס"י קַפ"ג בְּשֵׁם הַרְשָׁב"א בַּמ"ה מַש"ה לֹא תְלִינּוּ אֲבָל הִיכָא דְּקַנְחָה א"ע מִבְּחוּץ בְּלִי שׁוּם בְּדִיקָה אַמְאִי לֹא נִתְלִי בְּדָם מְאַכְוֹלַת אִפִּי בְּאִין מְאַכְוֹלַת מְעוּכָה י"ל דְּשָׂאֲנִי וְשָׂאֲנִי בְּשֻׁלְמָא כִּי נִמְצָא עַל בְּשָׂרָה תְלִינּוּ בְּמְאַכְוֹלַת דַּא"ע"ג דְּבַמְקוֹר שְׁכִיחַ דְּמִים מ"מ לֹא עֶבֶד דְּנִפְל וְנִדְּאִי עַל בְּשָׂרָה וְהַרְבֵּה פְּעָמִים נוֹפֵל מִן הַמְקוֹר לְאַרְצָא וַא"כ אִינָּה אֱלָא סָפֵק שְׁמָא נָפַל עַל בְּשָׂרָה מִן הַמְקוֹר מַש"ה תְלִינּוּ בְּמְאַכְוֹלַת דְּהָא מְאַכְוֹלַת נְמִי רְגִיל עַל בְּשָׂרָה לְשִׁטָּה זוּ דְּסוֹבְרִים דְּבַעֲיָנוּ שְׁעוֹרָא בְּכַתְּמָה עַל בְּשָׂרָה אֲבָל בְּקַנְחָה א"ע בַּא"מ מִבְּחוּץ אַע"ג דְּרְגִיל לְהִיּוֹת שָׁם מְאַכְוֹלַת תְלִינּוּ בְּשְׁכִיחֵי טְפִי שֶׁהוּא מִן הַמְקוֹר כַּמ"ש הַרְשָׁב"א בְּשֵׁם ר"ח דְּהוֹאִיל דְּשְׁכִיחֵי דְּמִים בְּמְקוֹר מַש"ה

לא תלינו במאכזלות לפ"ז ה"ה נמי בקנחה מבחויז אע"ג דאין פאן הרגשה דאורייתא אפ"ה לא תלינו במאכזלות לפ"ז דברי רי"ו מדוקדקים דבתחלה אומר פי עד הדיוק לה וקנחה א"ע וכו' ור"ל קנחת מבחויז מש"ה תלינו במאכזלות היכא דמעוכה בו אע"ג דהכא שכיחי דמים מ"מ פיון דמאכזלות רצופה בו ידים מוכיחות דמן המאכזלת אתיא אבל פשאין מאכזלת מעוכה בו לא תלינו במאכזלות פיון דשכיחי דמים במקור וכן דרכו להתלכלך גם מבחויז ובסיפא אומר וכן אם בדקה עצמה וכו' בדיקה ממש מבפנים וא"מ בדוק הוא אצל מאכזלות לפיכך לא מהני אפי' מאכזלות רצופה בו ולא תלינו שנגע העד מבחויז לא"מ במקום שהמאכזלות מצויה שם פיון שלא היה מהכרח להגיע שם וגם בנגיעה בעלמא אין דם מאכזלות נסרף בעד וכמ"ש הרמב"ן כה"ג משא"כ בקנחה א"ע מבחויז כן נלע"ד ועמ"ש לקמן: (נח) וכן הדין כשבדקה בו והניחתו.

כ' הט"ז ס"ק כ"א זהו דברי הרשב"א לא בא למעט אם הניחתו במקום מגולה דטהור אם נמצא לאחר זמן עליו דם דזה אינו פשוט במתניתין בנמצא על עד שלא לאחר זמן דטמא מספק וכו' עכ"ל וכ"כ הב"ח ודברים אלו אין להם שחר בנמצא על שלא לאחר זמן דתני במתניתין פי' דהבדיקה שבדקה א"ע לאחר תשמיש היה לאחר זמן אותיות אבל לעולם העד שבדקה בו א"ע י"ל שראתה מיד אחר בדיקתה ומצאה עליו דם ותימה גדולה על גדולים אלו שישגו בדבר פשוט מיהו מ"ש בהגה"ה אם הניחה אותו במקום מגולה דטמאה כ"כ הב"י בפ"י דברי הטור דס"ל דאף אם הניחתו במקום מגולה לא תלינו במאכזלות ובתוס' ד"ה ולמחר מצאה עליו דם וכו' כתבו בשם ר"ח דפי' הא דאמרין התם בדקה בעד הדיוק לה וטחתו ביריכה ולמחר מצאה עליו דם וכו' דגרסינו ולמחר מצאה עליו דם פירוש על העד וטחתו ביריכה היינו בגלוי שלא הניחה אותו בקנפסא דבהניחתו בקנפסא פשיטא דטמאה וכו' עכ"ל מוכח דס"ל לר"ח דאפילו הניחתו בגלוי לא תלינו במאכזלות מיהו כ"ז לפירוש ר"ח אף אנו דלא ס"ל כפי' ר"ח בזה וכמבואר לקמן אם כן אין דין זה מוכרח מיהו מהא דתנו לקמן בפ' הרוואה פתם עד שהוא נתון פתח הכר ונמצא עליו דם עגול טהור משמע דווקא פתח הכר דשכיחי מאכזלות הוא דתלינו במאכזלות משא"כ אם הניחתו בגלוי לא תלינו במאכזלות ונ"ל דדין זה אי תלינו במאכזלות היכא דהניחתו בגלוי תלי' בפלוגתא דפליגי התוס' והרמב"ן עם הרשב"א בפ"י מה נקרא עד שאינו בדוק דלשיטת התוספות והרמב"ן ז"ל דאע"פ שהיה עד בדיוק לה מ"מ פיון שלא בדקה אותו עכשיו מקרי עד שאינו בדוק ולא מקרי עד הדיוק אלא כגון שבדקתו ולא זו מתוך ידה שבדקה בו וכמ"ש בתה"א וילדבריהם הא דקאמר ליה ר"ח לר' אי אתה מודה שצריך כגריס ועוד ואמר לו ר' אבל והא נודאי שהיה מונח בגלוי איירי דאי היה בקנפסא למה צריך כגריס ועוד אלמא פל היכא דמונח בגלוי אע"פ שהיה בדוק מעיקרא תלינו במאכזלות לכ"ע אם כן ה"ה היכא דבדקה להעד ומיד בגלוי בדקה א"ע ואח"כ הניחתו בגלוי ולמחר מצאה עליו דם תלינו במאכזלות דאין לחלק בין שהיה מונח בגלוי קודם שבדקה א"ע ובין שהיה מונח בגלוי לאחר שבדקה א"ע ולאחר זמן נמצא דם על העד דמ"ש וכן מוכח מדברי הרשב"א בתה"א במה שהשיב על התוספות והרמב"ן מהא דג' נשים וכו' וכן פושטתו ומתפסה בו דאין לחלק בכך וכמ"ל בפירושו ע"ש והכי מוכח בכמה דוכתי בסיומן זה אבל לפירוש הרשב"א דס"ל דעד שאינו בדוק הוא כגון שלא בדקה להעד מעולם י"ל דנקא בהא הוא דס"ל לר' ור"ח דבעינו כגריס

ועוד לאפוקי מדם מאכולת משא"כ בעד הבדוק ואחר כך הניחתו בגלוי לא תלינו במאכולת פינו שְהִיָּה בְדוּק וְעֵינַי מ"ש לְקַמֵּן: (נט) בעד הבדוק לה.

עֵינַי בַּט"ז ס"ק כ"ג ומ"ש עָלָיו לְעֵיל רס"י קפ"ג ומ"ש לְקַמֵּן סעי' ל"ט עוד בְּזֶה: (ס) וְטִיחְתוּ בִּירְכָה וּלְמַחֵר נִמְצָא עָלָיו דָּם. מִשְׁמַע מִסְתִּימַת לְשׁוֹנו דְּאָפִי' לֹא נִמְצָא הַדָּם אֲלָא עַל הָעֵד וְלֹא נִמְצָא עַל הַיָּרֵךְ כָּלֵל אִפ"ה אִם עָגוּל טְהוּרָה אִם אֵין בּוֹ פְּגָרִים וְעוֹד וְתִלְיָנוּ שְׁמֹן הַמְּאֻכָּלֶת שְׁעַל הַיָּרֵךְ הוּטַח עַל הָעֵד וְלֹא הוּטַח עַל הָעֵד הִיָּה לוֹ לְמִצּוֹא גַם עַל הַיָּרֵךְ אֲלָא דְאִפ"ה תִּלְיָנוּ בְּמִאֻכָּלֶת וּבְאֵמַת שְׁכֹן מִשְׁמַע בְּהַרְשָׁב"א בַּתְּה"א וּבְקֶצֶר אֶף דַּעַת הָר"ן וְכ"נ דְּבָרֵי הַרְמַב"ן בְּחֻדוֹשֵׁיהֶם דְּבַכְה"ג לֹא תִלְיָנוּ בְּמִאֻכָּלֶת שְׁבִירְכָה פִּינוּ שְׁלֹא נִמְצָא דָּם גַּם עַל יָרְכָה יְדֵי מוֹכִיחוֹת יֵשׁ פֶּאֶן שְׁפֹא עַל הָעֵד מִן הַמְּקוֹר וְכֵן נִרְאָה מִתּוֹס' שֶׁם ד"ה וּלְמַחֵר מִצָּא' עָלָיו דָּם שֶׁכ' וְנ"ל ה"ג רַש"י פִּי' עַל יָרְיָכָה וְכו' וּא"ת וְתִבְדּוּק הָעֵד וִי"ל שְׁנֹאבֵד הָעֵד א"נ שְׁמֹא דָם הָעֵד עֲצָמוּ בָּא מִן הַדָּם יָרְכָה וְכו' וְכַגּוֹן שְׁיֵשׁ פְּגָרִים וְעוֹד וְכו' וְעֵינַי בְּחֻדוֹשֵׁי מוֹהַר"מ לִיבְלִין שֶׁכ' דְּהֵאֵי פְּגוֹן שְׁיֵשׁ פְּגָרִים וְעוֹד שְׁכַתְּבוּ הַתּוֹס' קֹאֵי נְמִי לְתִי הָרֹאשׁוֹן שְׁכַתְּבוּ דְּמִיָּרֵי שְׁנֹאבֵד הָעֵד ע"ש מ"מ נִרְאָה מִדְּבָרֵיהֶם שְׁכָל זֶה סוֹבֵב לְפִירוֹשׁ רַש"י דְּפִי שְׁנִמְצָא עַל יָרְכָה הֵן אִם נִאָּבֵד הָעֵד אוֹ שְׁנִמְצָא גַם עַל הָעֵד לְעוֹלָם בְּעֵינַי פְּגָרִים וְעוֹד אֲבָל לְפִי ר"ח דְּגָרַס וְנִמְצָא עָלָיו אִם הִיָּה נִמְצָא עַל הָעֵד וְלֹא עַל יָרְכָה לֹא תִלְיָנוּ בְּמִאֻכָּלֶת שְׁבִירְכָה וְעַפ"ז יֵשׁ לְתַרְץ דְּבָרֵי רִי"ו שְׁהִבִּיא בְּב"י שְׁכַתְּבֵי שְׁהַתּוֹסְפוֹת כְּתָבוּ דְּלָא כְּהַרְשָׁב"א וְע"ז הַשִּׁיג בְּב"י דְּהָא גַם הַתּוֹסְפוֹת כְּתָבוּ דְּבְעֵינַי דְּוִנְקָא פְּגָרִים וְעוֹד וּלְפ"ז נִיחָא שְׁהַתּוֹ' לֹא כ"כ בְּנִמְצָא גַם עַל יָרְכָה אֲלָא בְּנִמְצָא רַק הָעֵד סְבִירָא לִיָּה דְּלֹא בְּעֵינַי פְּגָרִים וְעוֹד וְאֵלוּ הַרְשָׁב"א סְבִירָא לִיָּה דְּלְעוֹלָם בְּעֵינַי פְּגָרִים וְעוֹד וּמִיָּהוּ בְּנִמְצָא גַם עַל הַיָּרֵךְ אֵין מִתּוֹס' הִכְרַח אֵי דְּבְעֵינַי פְּגָרִים וְעוֹד הָא בְּפָחוֹת מִפְּגָרִים וְעוֹד טְהוּרָה דְּר"ל דְּסְבִירָא לִיָּה דְּאֶף בְּפָחוֹת מִפְּגָרִים וְעוֹד טְמֵאָה מְסַפֵּק וְלֹא כְּתָבוּ דְּבְעֵינַי פְּגָרִים וְעוֹד אֲלָא לְטְמֵאוֹת וְנִדְּאֵי פְּדֵאֵי תֵּא לִיָּה לְרַבֵּי הַתָּם דְּטְמֵאָה נִדְּהָ ע"ז כְּתָבוּ דַע"כ מִיָּרֵי פְּגוֹן שְׁיֵשׁ פְּגָרִים וְעוֹד דַּאֵל"כ אֵינְהָ טְמֵאָה וְנִדְּאֵי עַכ"פ מוֹכַח מִתּוֹסְפוֹת דַּס"ל דְּהִיכָא דְּהָעֵד לְפִנֵּינוּ וְנִמְצָא עַל הַיָּרֵךְ וְלֹא עַל הָעֵד דְּטְהוּרָה אַע"ג דַּס"ל לְהַרְשָׁב"א הִיכָא דְּנִמְצָא עַל הָעֵד וְלֹא עַל הַיָּרֵךְ דְּאִפ"ה טְהוּרָה בְּפָחוֹת מִפְּגָרִים וְעוֹד דְּאִמְרֵינוּ דְּמֵן הַיָּרֵךְ נִתְקַנַּח הַכָּל וּלְפ"ז לְכַאוּרָה י"ל דַּה"ה אִפְּכָא לְסְבִירְתוֹ בְּיוֹתֵר מִפְּגָרִים וְעוֹד דְּטְמֵאָה אִפִּי' בְּנִמְצָא רַק עַל הַיָּרֵךְ דַּז"א דְּשִׁאנֵי הַדָּם שְׁעַל הַבְּשָׂר שְׁאִינוּ נִבְלָע בּוֹ וְאִפְּשָׁר לְהַתְקַנַּח מִשָּׂא"כ בְּעַד שִׂא"א לְהַתְקַנַּח הַכָּל אֲלָא נִבְלָע מִמֶּנּוּ בְּעַד וְעוֹד נִרְאָה דְּאֶף שְׁכַתְּבֵי הַב"ח דִּישׁ לְהַחֲמִיר כְּדַעַת הִי"א דְּאֶף עָגוּל טְמֵאָה בְּכ"ש כ"ז דְּוִנְקָא כְּשֶׁהָעֵד לְפִנֵּינוּ וְרֵאִינוּ שְׁיֵשׁ דָּם עַל הָעֵד אֲבָל הִיכָא דְּנִאָּבֵד הָעֵד יֵשׁ לְהַקֵּל בְּפָחוֹת מִפְּגָרִים וְעוֹד דְּהָא הַרְשָׁב"א מְקִיל לְגַמְרֵי וְכֵן דַּעַת הַרְאָב"ד וְהַרְמַב"ן כַּמ"ש בַּתְּה"א בְּשִׁמְם וּמֵן הַרְמַב"ם אֵין רְאִיָּה דְּהוּא גוֹרַס בְּגַמ' וְנִמְצָא עָלָיו דָּם י"ל דְּוִנְקָא בְּנִמְצָא עַל הָעֵד לֹא תִלְיָנוּ הָא בְּלֹא"ה תִּלְיָנוּ וְגַם בְּלֹא"ה הוּא מְחַמֵּר בְּכַתְּם בְּנִמְצָא עַל בְּשָׂרָה דַּא"צ שְׁיַעוֹר לְפִי שְׁאִין מִאֻכָּלֶת מְצוּי' שֶׁם וְכַמְש"ל מִשָּׂא"כ לְדִידֵן דְּקִי"ל דְּאִפִּי' עַל בְּשָׂרָה צָרִיף שְׁיַעוֹר וְא"כ אֵין לָנוּ מִי שְׁמַחֲמִיר בְּזֶה אֲלָא הָרֵא"ש לְפִי מַה שְׁהִבִּין הַטוֹר לְדַעַתוֹ דַּס"ל דְּאִפִּי' בְּפָחוֹת מִפְּגָרִים וְעוֹד אֵין תּוֹלִין וְאִיָּהוּ הָא גָּרַס כְּגִי' רַש"י וְנִמְצָא עָלֶיהָ דָּם וְכו' מ"מ י"ל דְּמִיָּרֵי בְּנִמְצָא גַם עַל הָעֵד אֲבָל בְּנִמְצָא רַק עַל בְּשָׂרָה פְּגוֹן שְׁנֹאבֵד הָעֵד י"ל אֶף לְהָרֵא"ש תּוֹלִין בְּמִאֻכָּלֶת וְעוֹד בְּלֹא"ה אֵין רְאִיָּה מְהָרָא"ש דְּאִיָּהוּ נְמִי ס"ל דְּעַל בְּשָׂרָה א"צ שְׁיַעוֹר

כַּנְרָאָה מְדַבְרֵיּוֹ בַּפ' הַרְוָאָה פְתָם וּכְמ"ש הַב"י לְעֵיל בְּסִי' זֶה גַּבִּי טִיפִין טִיפִין וְכו' וְא"כ ע"כ ס"ל דְּעַל בְּשָׂרָה לֹא נִשְׁכַּיִחַ מְאֻכְלֹת מִש"ה ס"ל דְּלֹא תְלִינן בְּכַה"ג מִשֵּׁא"כ לְדִידִן וְע"כ"פ בְּנֶאֱבָד הָעֵד יֵשׁ לְהַקְל בְּפָחוֹת מִפְּשִׁיעוֹר שְׁעַל יִרְכָה: בַּט"ז ס"ק כ"ד כ' דְּהַרְמַב"ם הוּא מִחְמִיר בְּיִרְכָה טַעְמוֹ דַּס"ל מִמ"נ יֵשׁ לְהַחְמִיר אִם נִמְצָא דָם עַל הַיִּרְדָּה אִיהוּ לְטַעְמִיהָ אֲזִיל דְּכָל שְׁנִמְצָא עַל בְּשָׂרָה לֹא תְלִינן בְּמְאֻכְלֹת אִפִּי פָחוֹת וְאִם לֹא נִמְצָא פָּאן דָּם עַל הַיִּרְדָּה הָרִי הוֹכְחָה לְפָנֵינוּ דְּהָדָם שְׁעַל הָעֵד הוּא מְגוּפָה עַכ"ד לְפִי דְּבָרֵינוּ צ"ל הָא דְּטַחְתּוּ בִּירְכָה מִיִּירֵי דְּוִקָא בְּמָקוֹם שְׁהָדָם מְקוֹר יָכוֹל לְפוֹל שָׁם דַּא"כ אֵין פָּאן מִמ"נ וּבִאֲמַת הַתּוֹס' כ' דְּמִיִּירֵי שְׁאֵין דָּם הַמְקוֹר יָכוֹל לְפוֹל שָׁם וְאִע"ג שְׁנִרְאָה מְדַבְרֵי הַרְשִׁב"א בַּת"ה א"א דַּס"ל גַּמִּי דְּמִיִּירֵי בְּמָקוֹם שְׁהָדָם מִן הַמְקוֹר יָכוֹל לְפוֹל שָׁם שְׁכ' וְנ"ל דַּאֲע"ג דְּנִמְצָא גַם בְּיִרְכָה אֵין אוֹמְרִים דָּם זֶה בְּיִרְכָה הִיָּה וּמִמְנוּ נִדְבַק בְּעַד וְלֹא תִטְמָא מִשׁוּם גְּדָה אֲלֵא מִשׁוּם פְתָם פְּדִין דָּם הַנִּמְצָא בְּיִרְכָה לְבַד עַכ"ל אֲלֵמָא מְדַכ' מִשׁוּם פְתָם פְּדִין דָּם הַנִּמְצָא בְּיִרְכָה מוֹכַח דַּס"ל דְּמִיִּירֵי בְּמָקוֹם שְׁהָדָם מִן הַמְקוֹר יָכוֹל לְפוֹל שָׁם דַּא"כ אִף מִשׁוּם פְתָם אֵינְהָ טְמָאָה י"ל דַּס"ל דְּמִיִּירֵי הַש"ס בְּכָל גְּוֹנָא שְׁטַחְתּוּ הֵן בְּמָקוֹם שְׁדָם מִן הַמְקוֹר יָכוֹל לְפוֹל שָׁם וְהֵן בְּמָקוֹם שְׁאֵין דָּם מִן הַמְקוֹר יָכוֹל לְפוֹל שָׁם וְהַרְשִׁב"א פְתָב לְרוֹוּחָא דְּמִלְתָּא דַּאֲפִי אִי נִימָא דְּמִיִּירֵי בְּמָקוֹם שְׁדָם מִן הַמְקוֹר יָכוֹל לְפוֹל שָׁם אִפִּי הָ אֵינְהָ טְמָאָה אֲלֵא מִשׁוּם פְתָם קַמ"ל דְּהִיכָא דְּבִדְקָה א"ע וְטַחְתּוּ בְּיִרְכָה טְמָאָה מִשׁוּם גְּדָה אֲבָל לֹא מִן דַּס"ל לְהַרְמַב"ם דְּהַש"ס מִיִּירֵי דְּוִקָא בְּמָקוֹם שְׁדָם מִן הַמְקוֹר יָכוֹל לְפוֹל שָׁם מִנִּין לֹא וְא"ל דְּהַרְמַב"ם הוֹכִיחַ דַּע"כ מִיִּירֵי הַש"ס בְּמָקוֹם שְׁדָם מִן הַמְקוֹר יָכוֹל לְפוֹל שָׁם דַּא"כ לְמָה טְמָאָה גַּד א"ו דְּמִיִּירֵי בְּמָקוֹם שְׁהָדָם מִן הַמְקוֹר יָכוֹל לְפוֹל שָׁם מִש"ה טְמָאָה גְּדָה מְטַעַם שְׁכ' הַט"ז דַּמִּמ"נ טְמָאָה דַּז"א דַּמ"מ לְמָה תְּהִיָּה טְמָאָה גְּדָה דַּאֲפִי אִי נִימָא שְׁנַפְל מִן הַמְקוֹר עַל הַיִּרְדָּה מ"מ אֵינְהָ אֲלֵא מִשׁוּם פְתָם וְהֵן אֲמַת בַּחֲדוּשֵׁי הַרְמַב"ן נִרְאָה מְדַבְרֵי דַּס"ל ג"כ דְּמִיִּירֵי הַש"ס בְּמָקוֹם שְׁדָם מִן הַמְקוֹר יָכוֹל לְפוֹל שָׁם יַע"ש מ"מ אֵינְו מוֹכְרַח וְעִיקָר כַּמ"ש הַש"ף דְּעַל בְּשָׂרָה לֹא נִשְׁכַּיִחַ מְאֻכְלֹת מִש"ה לֹא תְלִינן בּוֹ וְכַמ"ל: תּוֹ פְתָב הַט"ז עַל מַה שְׁהַקְשָׁה הַב"י דַּמַּנ"ל לְהַטוֹר דַּס"ל לְהַרְא"ש דַּאֲפִי בְּפָחוֹת מִפְּגָרִים טְמָאָה וְע"ז כ' דְּהַטוֹר הוֹכִיחַ מְדַכ' הַרְא"ש טְמָאָה מִשׁוּם גְּדָה וְהוּא דְּבָר שֵׁא"צ וּמֵאִי נ"מ א"ו לְכוּנְגָה זֹאת שְׁטַמָּאָה אִפִּי בַּכ"ש עַכ"ד וְלִיתָא דַּנ"מ טוֹבָא וְכַמ"ש לְעֵיל סְעִיף ל"ג וְעִינן מ"ש לְעֵיל רַס"י קַפ"ג בְּיִישׁוּב הַטוֹר וְכַתְבְּתִי מְדַהֲשְׁמִיט הַרְא"ש לְהָא דַּאֲמִרִינן הָתָם א"מ בְּדוּק הוּא שְׁהִיָּה לֹא לְהַבִּיא פְּדִי לְלִמּוֹד מִמְנוּ דִּין זֶה דְּבִבְדִיקָה לֹא תְלִינן בְּמְאֻכְלֹת א"ו שְׁפָמָה עַל מ"ש פְּדִין טַחְתּוּ בְּיִרְכָה דְּטְמָאָה גְּדָה וְס"ל דְּגַם הָתָם טְמָאָה אִפִּי בְּפָחוֹת מִפְּשִׁיעוֹר וְכ"ש אִם בְּדָקָה עֲצָמָה בְּעַד הַבְּדוּק לְהָ דַּא"צ שְׁיַעוֹר אִף עֲדִינן יֵשׁ לְפַקְפַק ע"ז דַּאֲפִי ה"ל לְהַבִּיא דַּנ"מ דַּאֲפִי מְאֻכְלֹת רְצוּפָה בּוֹ לֹא תְלִינן בָּהּ דַּאֲלוּ בְּטַחְתּוּ בְּיִרְכָה וְנִמְצָא מְאֻכְלֹת רְצוּפָה מְסַתְבְּרָא דְּתְלִינן לַכ"ע וְאֲפִשֵׁר דְּהַרְא"ש ס"ל דְּהַלְכְתָּא פְּלִשְׁנָא בְּתָרָא דַּא"מ דְּחֹק הוּא גַם הַרְמַב"ם הַשְׁמִיט לְהָאִי דִּינָא דַּאֲם הִיָּתָה מְאֻכְלֹת רְצוּפָה בּוֹ וְלֹא כ' מַה דִּינוּ: (סא) בְּעַד שְׁאֵינוּ בְּדוּק לְהָ.

כ' בְּשׁו"ת פַּמ"א סִי' ק"ע שְׁנִשְׁאֵל בְּאִשָּׁה שְׁפָסְקָה בְּטְהָרָה וּבְדָקָה עֲצָמָה פְּדִינָה וְהַתְחִילָה לְסַפֵּר ז' נְקִיִּים וּבְכָל יוֹם בְּדָקָה עֲצָמָה וּמְצָאָה טְהוּרָה וְאִח"כ לְבִשָׁה כְּתוּנָת בַּעֲלָה שְׁפָבָר לְבַשׁ בַּעֲלָה וּפְשִׁטָה וְלְבַשׁ בְּגָדֵי לְבָן לְשַׁבַּת וְהַתְחִילָה אֲשֶׁר פְּשִׁטָה וְרָקָה לְתוֹךְ הַפְּלִים הַמוֹכְנִים לִיתָן לְכַבִּיסָה וְאִח"כ בְּדָקָה כְּתוּנָת שֶׁל בַּעַל הַנָּז"ל וּמְצָאָה בּוֹ פְתָם וְהַשִּׁיב פִּינוֹן

שְׁלִקְחָה פְּתוּנָת בַּעֲלָה מִמָּקוֹם שְׂזוּרְקִין בְּגָדִים שְׁלֵבָשׁוּ כְּבָר וּמוֹכְנִים לְכַבִּיסָה הָיָה כְּמוֹ
שְׁלִקְחָה עַד הַמְּזוּדְמָן לָהּ בַּבַּיִת שֶׁהִזְכִּיר הַרְשָׁבִי"א אִפִּי קִנְחָה עֲצָמָה בְּעַד זֶה לִיפֹא מֵאֵן
דְּמִטְמָא אִפִּילוּ מִשׁוּם פְּתָם עַכ"ד אַע"ג דְּמַדְבְּרֵי הַרְשָׁבִי"א אֵין רְאָיָה דִּי"ל דְּהַרְשָׁבִי"א מִיַּרְי
בְּעַד הַמְּזוּדְמָן לָהּ בַּבַּיִת וְלֹא הָיָה בְּחֻזְקָת בְּדוּק מְעוּלָם אֲבָל בְּכַתְּנֹת שְׁהֵיָה פ"א בְּחֻזְקָת
בְּדוּק א"ל דְּלֹא יֵצֵא מִחֻזְקָת' בְּמָה שֶׁהִשְׁלִיכָה בֵּין הַפְּלִים שְׁנוֹתְנִין לְכַבִּיסָה מ"מ נ"ל דְּהֵדִין
עִמּוֹ דְּכָד דְּרָדָה פְּשׁוּשְׁטִים הַכְּתוּנָת אֵין מִקְפִּידִין עָלֶיהָ אִם יִתְלַכְלַךְ עוֹד וְדָרְפוּ לְהַנִּיחוּ
בְּמָקוֹם הַתּוֹרְפָה זְמַן מָה וּכְבָר פָּתַב הַרִיטְבִי"א הֵבִיאוּ ב"י דַּכ"ז מִיַּרְי בְּהַנִּיחוּ בְּמָקוֹם בֵּינוֹנִי
שְׂאֵין מְשׁוּמֵר לְגַמְרֵי וְגַם אֵינוּ מְקוֹם תּוֹרָרָה אֲלֵא מְקוֹם שְׁנוֹתְנִין עֲדִיהֶן לְפִי שְׁעָה וּלְפִיכָד
נְחָלְקוּ בַּדְּבָר אִם גְּדוֹן אוֹתוֹ לְהַחְמִיר אוֹ אִם דְּנִין בּוֹ פֶּאֶשְׁפָּה וְכוּ' עַכ"ל וּלְפ"ז פְּשׁוּשְׁטִין
הַכְּתוּנָת אֵין מִקְפִּידִין לְהַנִּיחוּ בְּמָקוֹם בֵּינוֹנִי לְהִיּוֹת מְשׁוּמֵר קֶצֶת א"כ בְּנֻדָּא דְּלֵא מוֹקְמִינָן
לִיהָ אַחְזָקָתוֹ חֻזְקָת בְּדוּק וְגַם פְּשִׁמְשִׁלִּיכִין אוֹתוֹ בֵּין שְׂאָר פְּלִים הַעוֹמְדִים לְכַבִּיסָה י"ל
דְּכַתְּנֹת זֶה נִתְלַכְלַךְ מִשְׂאָר בְּגָדִים שְׂאֲצֵלָה שְׁהֵי מְלֻכְלָכִים וְכוּ' א"כ הַב"י בְּהָא
דְּהַשְׂאִילָה לְעוֹבֵד פּוֹכְבִים הַרְוֹאָה דְּתוֹלָה בָּהּ אָרְפָה ע"ג שְׁעַכְשָׁיו לֹא רְאָתָה תְּלִינָן שְׁהֵי
בְּגִדֵיהָ מְלֻכְלָכִים מְרֵאִיָּתָה שְׂרֵאֲתָה כְּבָר וּמָהֶם נִכְתָּם כְּתוּנָת זֶה וְא"כ פֶּן י"ל בְּגִדוֹן זֶה
וּמכ"ש לְפִי מָה שְׂאֲכַתְּנוּב לְקַמֵּן סְעִיף ל"ט דְּבִכְתָּמִים יֵשׁ לְהַקְלֵ טְפִי מְלַעְגִין עַד שְׂאֵינוּ
בְּדוּק ע"ש דְּבַכָּה"ג יֵשׁ לְהַקְלֵ דְּהָא וְנֻדָּא גֵרַע מֵעַד בֵּינוֹנִי שְׂשָׁם רוֹצִים שְׂתַעֲמוּד בְּנִקְוִית
מִשָּׂא"כ בְּכַתְּנֹת שְׂפּוּשְׁטִין מְעַלִּיהֶן אֵין מִקְפִּידִין עוֹד עַל לְכַלּוֹכוֹ וְטַנּוּפוֹ פְּלָל וּמִסִּיחִין
דְּעַתָּן מֵהֶן בְּנֻדָּא יֵצֵאוּ מִחֻזְקָתוֹ כ"ג לַע"ד וְעוֹד נִרְאָה דָּאָרְפָה אִם לֹא נִזְרְקוּ בֵּין הַפְּלִים
הַמוֹכְנִים לְכַבִּיסָה אֲלֵא שְׁהֵיָה זְמַן מָה מְוַנָּח בְּאֶרְץ וְכוּ' א"ג נְמִי דֵינוּ פְּעַד הַמְּזוּדְמָן דָּא"ל
שְׁהוּא מִתְלַכְלַךְ מִן הָאֶרֶץ שְׁהֵיָה עָלֶיהָ דָּם מְעִיקְרָא וְאִם לְבָשָׁה אַח"כ וּמִצָּאָה בּוֹ פְּתָם
טְהוּרָה וְכוּ' מוֹהַר"מ לּוֹבְלִין בְּתִשׁוּבָה סִי' ק"ג אִם הָיָה לָהּ סִפְקָא אִם הָיָה הָעַד בְּדוּק לָהּ
קוֹדֵם שְׂקִנְחָה א"ע בּוֹ וְנִמְצָא עָלֶיהָ דָּם פְּשׁוּט הוּא שְׂאֵין לְדַמּוּת עַד שְׂקִנְחָה בּוֹ לְכַתָּם
הַנְּמִצָּא גַם הַסְּבָרָא נוֹתְנָת שְׁהֵיָה הָעַד בְּדוּק לָהּ מְקוֹדֵם שְׂנַעֲיָמֵד אוֹתוֹ בְּסַתָּם עֲדִים שְׂדַרְכָּן
לְהִיּוֹת בְּזוּקִין לְכָל אִשָּׁה הַבּוֹדְקָת עֲצָמָה עַכ"ד מוֹכַח מִדְּבָרֵי דְּזוּקָא ע"י בְּדִיקָה הַחְמִיר
בְּסִפְקָא אִם הָיָה בְּדוּק לָהּ אֲבָל בְּכַתָּם הַנְּמִצָּא וְסִפְקָא אִם הָיָה בְּדוּק לָהּ אוֹ לֹא תְּלִינָן לְהַקְלֵ
וּמכ"ש הֵיכָא דְּבִדְקָה א"ע בְּכָל יוֹם דְּתְּלִינָן דְּמַעְלָמָא אֲתֵיָא וּכְמַש"ל סְעִיף מ' בְּשָׁם
הַרְמַב"ם דָּאֵין הָאִשָּׁה טְמֵאָה בְּכַתָּמִים אֲלֵא עַד שְׁעַת הַבְּדִיקָה וְהֵכָא הָרִי בְּדִיקָה א"ע אַחַר
פְּשִׁיטַת הַחֲלוּקִי שְׂנִמְצָא בּוֹ הַפְּתָם כְּנֹלַע"ד וְעֵינֵין מַש"ל סְעִיף מ' עַל תְּשׁוּבַת הַמַּחְבֵּר פַּמ"א
מִזֶּה: כְּתַב בְּשׁו"ת מְעִיל צְדָקָה סִי' נ"ט אִשָּׁה אַחַת שְׂבִדְקָה עֲצָמָה תוֹרָה ג' יָמִים שָׁל נְקִיּוּתָהּ
בְּעַד שְׂאֵינוּ בְּדוּק לָהּ וּמִצָּאָה עָלֶיהָ פְּתָם פְּחוֹת מְפָגְרִים וְהוּא עָגוּל אִם יֵשׁ לְתַלּוֹת בְּמַאֲכֻלָּת
דְּשְׂכִיחֵי אוֹ נְאֻמֵר דַּע"כ לֹא הִקְיָלוּ הַתְּרוּמָה וּמְרָדְכֵי בְּכַתָּם פְּחוֹת מְפָגְרִים וְעוֹד תוֹרָה ג"י
אֲלֵא בְּמִצָּאָה בְּסֻדִּין אוֹ בְּכַתְּנֹתָא שָׂא"ל לְהַנְהֵר כַּמ"ש הַתְּהֵ"ד סִי' רַמ"ט אֲבָל בְּעַד אִיְהִי
דְּאַפְסָדָה אַנְפְּשָׁה וְהַשִּׁיב וְז"ל מְסָבְרָא אֲנִי אוֹמֵר שְׂתוֹלָה בְּכִינָה וְלֹא אֲמַרִינָן דְּבַעֲיָנָן שְׂבַעָה
נְקִיִּים בְּרוּרִים אֲלֵא בְּכַתָּם גְּדוּל אֲבָל פֶּל מֵאֵי דְּתְּלִינָן בְּמַאֲכֻלָּת פִּינָן דַּע"כ פ' לֹא מְטַמָּא
פְּתָם קִטָּן כְּזֶה הַנְּמִצָּא בְּסֻדִּינָה וְחֻלּוּקָה ה"ג בְּבִדְיָתָה הָעַד וְהָאֶרְיָה עוֹד שָׁם לְהוֹכִיחַ סְבָרָא
זוֹ וְכָל רְאִיּוּתֵיהָ יֵשׁ לְדַחוּת ע"ש וי"ל דְּשָׂאֵי פְתָם דָּאֵינוּ אֲלֵא מְדַרְבְּנָן פִּינָן דְּלֵא אַרְגָּשָׁה
מִשָּׂא"כ בְּבִדְיָתָה עַד דָּא"ל דְּאַרְגָּשָׁה וְסְבָרָה הַרְגָּשָׁתָה עַד הוּא וְכַמ"ש בַּמ"ה שְׂהַבְּאִתִּי לְעִיל
בְּסִי' קַפ"ג וְאֵע"ג דְּקִי"ל דָּאָרְפָה ע"י בְּדִיקָתָה עַד בְּעֵינֵין כְּפָגְרִים וְעוֹד הֵיכָא דְּלֵא הָיָה בְּדוּק לָהּ

וכמבואר בסעיף זה י"ל דנקא היכא דאיכא נמי חזקת טהרה של אשה משא"כ תוף ג' ימים למאי דס"ל להגי פוסקים דכ"ז שלא נדע שפסקה מעונה ג' ימים היא בחזקת מעין פתוח וטמאה וטפי איכא למתלי שהוא מגופה אם פן ה"נ אין תולין במאכלות ובע"כ צ"ל דהטעם הוא דמוקמינן להאשה בחזקת טהרה דהא בעד שאינו בדוק אם בדיקה א"ע דכ"ע ס"ל דבעינן כגריס ועוד הא פחות מפגריס ועוד טהורה ומשמע מפל הפוסקים דבזה אין לחלק בין משוף לעגול דאפי' משוף טהורה וק' אמאי הא ספיקא דאורייתא הוא דלמא ארגשה וסברה הרגשת עד הוא א"ו הטעם דמוקמינן לאשה בחזקת טהורה מיהו ביהא י"ל דלאו משום חזקת טהרה של אשה מטעמים אלא כמ"ש בב"י פאן פיון דלא ארגשה רגלים לדבר דמעלמא אתיא ואע"ג דא"ל דהרגישה וסברה דהרגשת עד הוא מפל מקום לא שכיחא הוא אלא היכא דליכא למיתלי במידי אמרי' ודאי הרגישה וטעמה וסברה דהרגשת עד הוא משום דחזקת דם שפא בהרגשה אבל היכא דאיכא למיתלי דמעלמא אתיא ניחא טפי למיתלי דמעלמא אתיא מלומר שטעמה וכמ"ל בסיומן קפ"ג או מטעם ס"ס תלינן דמעלמא אתיא וכמ"ש שם ואם פן ה"נ בעד שאינו בדוק אם בדיקה א"ע בו דלכ"ע בעי כגריס ועוד נמי טעמא הואיל ולא הרגישה ואיכא למיתלי במאכלות תלינן ולא מטעם חזקת טהרה דאשה נאף ע"ג דהב"י כתב דדוקא בעגול תלינן אבל לא במשוף היינו דנקא בבדיקה בעד הדיוק והניחתו תחת הכר ונסת או שנתעסקה סמוך למקום שהעד שם במיני דמים ביהא הוא דלא תלינן אלא בעגול שאינו דרכו להיות משוף פיון דלאו על ידי קנוח אתיא משא"כ בעד שאינו בדוק יש לתלות אפי' במשוף במאכלות דדלמא ע"י קנוח דם מאכלות אתיא ולפ"ז י"ל בנדון שכתב המעיל צדיקה תלינן נמי מטעם דלא ארגשה מ"מ אין לנו ראיה להקל דוודאי אין ללמוד פתם שע"י בדיקת עד מפתם הנמצא שלא על ידי בדיקה דאע"ג שהקילו הס"ת והמרדכי בפתם הנמצא שלא ע"י בדיקת עד בפחות מכשיעור אפי' תוף ג' ימים מ"מ ע"י בדיקת עד י"ל דטמאה פיון דליכא חזקת טהרה דאשה פיון שהוא תוף ג' ימים והא דאמרינן בעד שאינו בדוק דבעי כגריס ועוד מייירי בדאיכא חזקת טהרה דאשה: ולכאורה יש להביא ראיה לדברי המעיל צדיקה דתלינן במאכלות אפילו ע"י בדיקת עד ואפי' היכא דליכא חזקת טהרה מהא דמק' הש"ס אמתני' דנמצא על שלה כו' וניחוש ודלמא דם מאכלות הוא ולפי הנראה מדברי הרשב"א בתה"א דקו' המק' היא לטהר לגמרי וכן הבין הב"י בדעתו וכמ"ל סיומן קפ"ג וא"כ קשה איך אפשר לטהר לגמרי דהא סד"א הוא דלמא ארגשה וסברה הרגשת עד הוא או הרגשת שמש הוא וא"ל דמוקמינן ליה אחזקת טהרה דאשה דהא במסכת שבועות מוקים לה להך מתניתא בסמוך לוסתה והתוספות פתבו במסכת קדושין דף ע"ט דביומא דמשלם לנערה שיקתא ליכא חזקת נערה פיון דבאותו יום עבידא להשתנות וא"כ ה"נ פיון שהוא סמוך לנסת אין פאן חזקת טהרה לאשה וא"ל דכ"ז אי נסתות דאורייתא אבל אי נסתות דרבנן לא אמרינן דעביד להשתנות ואיכא חזקת טהרה דז"א דהא ר"ז הוא משני אהאי קו' אותו מקום דחוק הוא וכו' ור"ז ס"ל לקמן די"ו דנסתות דאורייתא וא"כ מסתמא מוקי מתני' נמי דס"ל נסתות דאורייתא ולדידיה ליכא פאן חזקה א"ו דה"ט דתלינן במאכלות פיון דלא ארגשה תלינן במה דמצינו למתלי וא"ל אפתי ק' איך אפשר לומר דה"ט הכא דתלינן פיון דלא ארגשה הא בפ' הרוואה פתם מוקמינן להאי מתניתין דארגשה ואימר הרגשת שמש הוא ואם פן פיון דארגשה אמאי נקל לתלות במאכלות

י"ל דלאו דוקא מוקמינן התם בארגושה אלא ה"ה דמתני' מיירי בלא ארגושה אלא דאנו
אמרינן שארגושה וטעמה וכמ"ש במ"ה שהבאתי לעיל וכמ"ש בשו"ת שב"י ובס' כו"פ
רס"י קפ"ג פתב די"ל דכך הפי' בגמרא התם וא"כ המק' הכא נמי ס"ל דמתני' סתמא
קתני ומיירי בין דארגושה ובין דלא ארגושה ומש"ה מק' דאם לא הרגושה אמאי לא
נתלה במאכלות ויש לדחות זה גם אין דברי רשב"א מוכרחים לפרש פן דס"ל דקו' המק'
ויליחוש קאי לטהרה לגמרי ועיין מש"ל ולפי מש"ל בסעיף ל"ג דאשה שלקחה קצוות
מפתונת שהיא לובשת בו ובדקה א"ע בלי ראות תחלה אם אותו מקום של הפתונת הנה
נקי מדם מאכלות דמיקרי עד שאינו בדוק דאע"ג שהנה בדוק לה קודם שלבשה מ"מ
כיון דשכיחי מאכלות בפתונת שלובשת מיקרי לענין זה אינו בדוק וגרע מאלו הנה בדוק
ואח"כ הנה מונח בגלוי דלא שכיחי מאכלות משא"כ בפתונת שלובשת כ"ז לאחר ג"י
אבל תוה"ג ימים של ז' נקיים יש להחמיר מיהו אם הוא עגול י"ל דתלינן לעולם לפי
מ"ש הטור דעגול ודאי מן מאכלות הוא וחסוקת קנוח הוא משוה וכיון דדין זה דתוה"ג
ימים אינו אלא חוקרות האחרונים דמדינא כיון שפסקה בטרה היא בחוקת טהורה
עומדת יש לסמוך להקל ע"ז בעגול אבל במשוה אע"ג דבעד שאינו בדוק אין חילוק בין
עגול למשוה כמש"ל מ"מ תוה"ג ימים יש להחמיר: עוד ראיתי מלתא דתמך בשו"ת הנז'
סי' כ' וז"ל והיותר נראה לומר דמש"ה פשיט ליה לר"מ דאמר אי אתה מודה שצריך
פגרים ועוד דלכאורה לפי מאי דמפ' התוס' שהנה בדוק לה זה ימים אפ"ש לומר דגם
פגרים לא צריך א"ו דפשיט ליה בזה השיעור דצריך עכ"פ משום דכ"ש בפחות מפגרים
ונדאי לא גזרו רבנן דעל פיוצא בזו לא היתה גזירתם אע"ג דונדאי מגופה אתיא כל
שאינו ע"י בדיקה אלא מציאת פתם וכמו שלא גזרו על הפתמים בבגד צבוע וכיוצא בו
להכי פשיטא ליה דבעינן פגרים ועוד וגם ר' מודה לו בזו ומשמעות לשון הטור נמי
משמע הכי דכ' לא גזרו חכמים על פתם פחות מפגרים עכ"ל ולא ידעתי מה קאמר דהא
ה"נ ע"י בדיקה הוא פדאמר בדקה בעד שאינו בדוק וכו' וא"כ אפתי ק' מאי אמר ר"ח
אי אתה מודה דלמה פשיט ליה כ"כ דהא כיון דהנה העד בדוק לה לפני ימים ואח"כ הנה
מונח במקום מוצנע וכמ"ש התו' א"כ ונדאי מגופה אתי וכיון דהוא ע"י בדיקה טמאה
ותו מ"ש דהכי משמע לשון דלא גזרו דאפי' אי ונדאי מגופה אתיא וכיון שהוא בפחות
מפגרים ועוד טהורה ולדעתו צ"ל הא דאיתא בגמ' ובפוסקים טעמא דבעינן פגרים ועוד
משום דתלי' במאכלות הכי פירושו כיון דכל הסדינים מלאים מדם מאכלות ולא תמצא
בת לא"א שתהי' יושבת תחת בעלה מש"ה לא גזרו כלל על פחות מפגרים ועוד אפי' אי
ונדאי מגופה אתיא משום לא פלוג כיון דשלא בהרגושה חזיא טהורה מן התורה אלא
מדרבנן טמאה הם אמרו והם אמרו ועפ"ז הנה ניחא מה שהפוסקים סתמו דברייהם דכתם
בפחות מפגרים טהורה ולא חלקו בין פתם שחור לכתם אדום דהא במאכלות לית לן
למיתלי אלא פתם אדום וכמו שכ' באמת בס' בעה"נ שהבאתי לעיל א"ו דס"ל להפוסקים
כיון דחכמים לא גזרו על פתם בפחות מפגרים ועוד אפילו היכא דליכא למיתלי במאכלות
אפי' אי ונדאי מגופה אתי' שוב אין לחלק בין פתם לכתם אלא בכל המראות פתמים לא
גזרו עד שיהא בו פשיעור ובאמת פן נראה מס' מנ"י דס"ל כמ"ש המחבר הנ"ל דלא
גזרו על הפתם בפחות מפגרים ועוד אפי' אי ונדאי מגופה אתי' שכ' בריש סי' קפ"ג אמה
שכ' המחבר בש"ע אשה שיצא דם ממקורה בין באונס בין ברצון טמאה והוא שתרגיש

ביציאתו וכו' ונ"ל ואע"ג דמתבאר לקמן סי' ק"ץ דאע"ג דלא הרגישה רק בכתם בעלמא על גופה או על חלוקה היינו פשיעור גדול פגרים ועוד פמבואר לקמן והמחבר דבא לומר שיהא טמאה אפילו בטופת דם פחדל ע"כ כ' סתם והיא שפתיש וזה ג"כ פונת הטור שהוא פלשון המחבר עכ"ל ולכאורה אין לדבריו שחר דהא דפחות מפגרים ועוד טהורה היינו משום דלא ידעינן אם נפיק מגופה מש"ה תלינן במאכלות אבל אלו ידעינן דמגופה אתי אפי' בפחדל טמאה אפי' בלא הרגשה טמאה מדרבנן והמחבר שכ' אשה שיצא דם ממקורה בין באונס בין ברצון טמאה משמע דידיענן בנדאי שיצא ממקורה א"כ ק' למה התנה דווקא שפתיש א"ו צ"ל כמ"ש הש"ך בזה דהמחבר מדאורייתא קאמר דאינה טמאה אא"כ שפתיש וע"כ ס"ל כמ"ש המחבר הנ"ל דבפחות מפגרים ועוד אפי' ננדאי מגופה נפיק לא גזרו וה"נ משמע מס' אורח מישור רס"י זה דס"ל כמ"ש המחבר הנ"ל ובעל ס' מנ"י ולענ"ד אין דבריהם נכונים דדוקא היכא דאיכא למיתלי במאכלות הוא דטהורה אבל אם נדאי מגופה נפיק אע"ג דשלא בהרגשה אתי טמאה וכן הוא לשון הברייטא שפמנה מקור דין זה עד כמה היא תולה עד פגרים של פול ולא אמר עד כמה היא טהורה מוכח דדוקא היכא דהוא ספק אם יצא מגופה או לאו בהא הוא דתולה אבל היכא דנדאי נפיק מגופה טמאה וכ"כ בתה"ק ונ"ל פחות מכן תולה אותו דם בדם מאכלות עכ"ל וכ"כ בס' כו"פ סי' קפ"ג ומ"ש בתשובה הנ"ל מדכ' הטור והמחבר לשון לא גזרו על פחות מפגרים וכו' משמע דלא גזרו פלל אפי' בנדאי נפיק מגופה כה"ג דקדק הש"ך ברס"י זה ס"ק ג' גבי קטנה מדכ' לשון לא גזרו משמע דלא גזרו פלל וכבר פתבתי דמוכח מלשון רש"י דדוקא היכא דאפשר למיתלי שפמא עברה בשוק של טבחים ולא אדעתה הא לא"ה טמאה וא"כ אין להמציא דין חדש מדקדוק לשון זה נגד משמעות הברייטא הנז' והכי משמע מסוג' דכאן וכ"נ ממה דס"ל להרמב"ם וסיעתו דעל בשרו א"צ שיעור והטעם כ' הגה"מ משום דלא נשכיח מאכלות בגוף מבואר דהיכא דליכא למיתלי במאכלות טמאה ודוחק לומר דשאני גוף דלעולם בדוק הוא אצל מאכלות משא"כ בפתם הנמצא על בגד דכיון דע"פ הרוב איכא למיתלי במאכלות מש"ה אמרו דלא פלוג דארף היכא דליכא למיתלי במאכלות טהורה דזו דוחק: מיהו יש לעיין הא דקיי"ל דפחות מפגרים ועוד תלינן במאכלות מ"מ אין הפתמים שוים בזה דלפעמים הדם נצטרך וקנוה במקום א' ואם היינו ממחקו הדק הי' מתפשט יותר מפגרים אלא לפי שהוא נצטרך והוא גוש ועב מעט הוא פחות מפגרים אם נשער כמו שהוא עתה שהוא פחות מפגרים או אם צריכין אנו להחמיר ולשער אלו הנה פמות דם הנה מתפשט בפגד פצבע בעלמא והנה יותר מפגרים וטמאה ונ"ל דאין אנו צריכין לשער רק פמות שפא לפנינו וה"ה איפכא היכא שפא לפנינו פתם וראינו שגוף הפתם אינו אלא פחות מפגרים רק סביבו הוא התפשטות ולכליכית של גוף הפתם ונצטבע מגוף הפתם אפ"ה טמאה וכד' הוא מדת חכמים בלא פלוג הם אמרו והם אמרו דאלת"ה א"כ אם יבא לפני החכם פחות מפגרים ויטהרנה והיא תשמש עם בעלה ואח"כ תתפשט הפתם מחמת הזיעה וכדומה ואתה צריך לאוסרה ואין זה דרכי נועם וכה"ג פתבתי בס' קפ"ח בשם תשו' ח"צ ובס' זה לעיל מיהו י"ל דהכל לפי ראות עיני המורה אם הדם צבור ונקנה במקום א' הרבה דדיינינו ליה פאלו נתפשט והנה בו פגרים ועוד טמאה ועיין בתוס' במס' שבת דף כ"ז ע"א שהבאתי לעיל סעיף ה': כ' בשו"ת פמ"א ח"ב סי' קכ"ו דכל דיני פתמים הנצמרים

בסי' זה היינו בבגדי אשה אבל בבגדי האיש לית בהו חששא וכן נראה פיון שנמצא בשלו ולא בשלה מסתמא מעלמא אתיא דרגלים לדבר הוא וכמ"ש התוס' בשם ר"ח גבי נמצא על שלו דמקשה הש"ס ונחוש דלמא דם מאכולת היא דכיון דנמצא על שלו ולא על שלה רגלים לדבר הוא אע"ג דאלו נמצא על שלה לא תלינו והיו חייבים בחטאת מ"מ בנמצא על שלו פיון דלא נמצא על שלה איפא למיתלי וכ"ש בכתמים דרבנו דתלינו דמעלמא אתיא בכה"ג אע"ג דלא עבר בשוק של טבחים אמרינו דעבר ולא אדעתיה או י"ל דלמא נתמעכו הרבה מאכולת זה אצל זה עד שנעשה פתם גדול אף ע"ג דבנמצא על שלה לא תלינו בהכי היינו טעמא דא"כ בטלה גזרת חכמים שתטמא בפתם וכמ"ש הלבוש בסי' זה הביאו בס' לחח"מ פ' הרוצה פתם וכמ"ש לעיל בשמו משא"כ בשלו לא מצינו שגזרו ותלינו במה דאפשר למיתלי דכתמים דרבנו והולכין בהם להקל וכ"כ בתה"א דף קע"ז ונ"ל כ"ש למעלה מן התגור לעולם טהורה וכו' ואמרינן שמה נתעסקה בכתמים ולא אדעתיה או שמה מאכולת נרצפה זו אצל זו עד שנעשו יותר מכגריס וכן הוא בס' בעה"נ בשעת הפתמים דאפי' יותר מכגריס י"ל דממאכולת הוא אע"פ שאין תולין פן בכתם אחר אבל למעלה מן התגור תולין ע"ש וה"ה בנ"ד וכבר פתבתי פן בסי' קפ"ז לענין רואה מ"ת ע"ש: (סב) אינה טמאה אלא אם יש בו כגריס ועוד.

הא פחות מכגריס ועוד טהורה ואין חילוק בין משוף לעגול לעולם בפחות מכגריס ועוד טהורה פן הוא בס' בעה"נ להראב"ד בהד"א וכן נראה מן הרשב"א בתה"א אף מן הרשב"א אין ראיה דאיהו פסק אפי' ביותר מכגריס ועוד טהורה דתלינו דמעלמא אתי ואם פן אין לחלק בין משוף לעגול אבל הראב"ד דפסק ביותר מכגריס ועוד דטמאה וא"כ צ"ל הא דטהורה בפחות מכגריס ועוד משום דתלינו במאכולת ואפ"ה כ' דאין חילוק בין משוף לעגול דלעולם טהורה והר"ן בהשגות תמה עליו מפדי פרבי אמרה לשמעתייה וכיון שהוא משוף למה לי כגריס ועוד הא נפיק ליה מדם מאכולת במשיכתו ואפי' בכ"ש מפני שהוא דם קנוח והכי תניא בתוספתא העד שהוא נתון תחת הפר וכו' וכיון דרבי לא שני ליה בין בדוק ובין שאינו בדוק דין הוא שיהיה משוף כ"ש טמא עכ"ד ומיהו הרמב"ן בהלכותיו ג"כ כתב פדברי הראב"ד דבפחות מכגריס אין חילוק בין עגול ובין משוף לעולם טהורה אפי' להמחמירים ביותר מכגריס דטמאה מ"מ בפחות מכגריס אין חילוק ע"ש בשער הכתמים דין מ"ו וכן הוא דעת המחבר שכל דאינה טמאה אלא אם יש בו כגריס ועוד ולא חילוק בין עגול למשוף דלעולם טהורה אם אין בו כגריס ועוד וצ"ל לדעתם דאע"ג דקיי"ל בדיקה בעד הבדוק לה והניחתו תחת הפר או תחת הפסת אם משוף טמאה מ"מ בעד שאינו בדוק י"ל שקנחו בו דם מאכולת מש"ה הוא משוף משא"כ בהניחתו תחת הפר והפסת דליכא למיתלי בקנוח והכי משמע בגמ' דא"ל ר"ח לר' אף אתה עשית פתם ופירש"י נוהג אתה בו דין פתם דשיעור כגריס ועוד וכו' משמע דלגמרי הוא שנה לפתם וכי הכי דבכתם אין חילוק בין עגול למשוף ה"ה הכא מיהו לשיטת התוס' והרמב"ן דס"ל דאע"ג שיהיה העד בדוק אם הניחתו אכ"כ במקום הפונצנע פיון שלא בדיקה עכשיו מיקרי שאינו בדוק ובהא פליגי ר' ור"ח קשה דאמאי יהיה בפחות מכגריס ועוד טהורה בין עגול ובין משוף מי גרע מקום הפונצנע מהניחתו תחת הפר והפסת דמשוף טמאה וצ"ל לדעתם הא דאמר ר"ח לר' אי אתה מודה שצריך כגריס ועוד ורבי הודה לו היינו בעגול דוקא וכמ"ש הר"ן ה"ה או י"ל לדעתם הא דאמר ר"ח לר' אי

אתה מודה שצריך פגרים ועוד נרבי הודה לו היינו לענון זה בעי לר' פגרים ועוד דאלו
היה בפחות מפגרים ועוד לא היה מטמא משום נדה אלא משום פתם ומיירי בין עגול
ובין משוף דאף ע"ג דסבירא ליה בהניחתו תחת הכר והפסת משוף טמא מ"מ אינו אלא
ספק ועוד יש לומר דסבירא ליה כרבנן דהתם דפליגי אר"א ב"צ וסבירא ליה דבין עגול
ובין משוף טהור אפילו בהניחתו תחת הכר והפסת וכמו שפי' הרמב"ם בפירושו המשניות
בפרק הרואה פתם דתכמים פליגי וסבירי דאף משוף טהור והכי משמע בגמרא ס"פ הנ"ל
ועדיין צריך עיון ועיין מ"ש לקמן עוד ישוב על פי מה שכתב הרא"ה בבד"ה: (סג)
נדוקא בעד בינוני.

כן הוא פריטב"א שיהביא בב"י ובתה"א ונהכי מוכח בגמרא דבעד שהיא בחזקת מלונקלף
לכ"ע טהורה דהא רבי דמטמא בעד שאינו בדוק משום נדה מכל מקום מודה בפחות
מפגרים ועוד דטהורה ולמאי דסבירי להו להפוסקים וכמ"ש המהפך טהורה לגמרי כמו
בכתם דטהורה לגמרי בפחות מפגרים ועוד והא דמטמא משום נדה ביתר מפגרים ועוד
משום דכי נפק לה מדם מאכלת ודאי מגופה אתיא פדמסקינן התם דזה הוא טעמא דרבי
והיינו כמו שפירש הרשב"א ז"ל בתה"א ונ"ל בפחות מפגרים ועוד א"א לטמא בעד
שאינו בדוק הואיל דמאכלת עשויה להתמעף אבל יתר מפגרים ועוד דנפק לה מדין
מאכלת אין אומרים שמה נתעסקה בו בכתמים או עברה בשוק של טבחים לפי שאינו
מצוי שיתעסקו בכתמים או שיעברו בשוק של טבחים אם העדים בדוקים הלכך בודאי
מגופה תלינן עכ"ל א"כ עד שחזקתו מלונקלף ודאי דלא עדיף מעד בינוני ופחות מפגרים
פי הכי דהתם טהורה לכ"ע משום דשכיחי אע"ג דבדקה א"ע בו ה"ה עד שחזקתו
מלונקלף ביתר מפגרים ועוד וכ"מ מהרמב"ן שם בסוגיא ומ"ש הרשב"א שאינו מצוי
שיתעסקו בכתמים או שיעברו בשוק של טבחים אם העדים בדוקים צ"ל דאגב שיתפא
כ"כ ע"פ דעתן של תוספות והרמב"ן דס"ל דהא דפליגי ר' ור"ח בעד שאינו בדוק מיירי
שהיה בדוק מקדם אלא שעכשיו לא בדקה את העדים ולפ"ז פתב שאינו מצוי שיתעסקו
בו בכתמים וכו' אם העדים בדוקים אבל לדעתו שפי' לקמן דאלו היה העד בדוק אע"פ
שעכשיו לא בדקה אותו מיקרי עד בדוק לכ"ע ועד שאינו בדוק דפליגי ביה ר' ור"ח
מיירי שלא בדקה אותו מעולם אלא שנטלתו ממקום המוצנע שדרך של נשים להצניע
ולהכין להם עדים ולא מוליכות אותן בשוק ולא מתעסקים בהן בכתמים עכ"ל א"כ ה"ט
דר' פיון שאין דרךן בכך משוינו ליה פודאי מגופה ואין לחוש שמה קודם שהצניעו היה
מלונקלף לפי שאין דרך של נשים ליקח לעדים מן המזדמן לה בבית אלא ממה שהוא
בחזקת נקי ור"ח ס"ל דאפ"ה אינה טמאה אלא משום פתם פיון דאיכא למימר דמעיקרא
היה בו ולפ"ז נ"ל דמ"ש הרמב"ן והר"ן בחדושיהם דהראב"ד ז"ל סובר דבעד אפילו
אינו בדוק פלל טמאה דלא דמי לחלוק דכיון שבדקה בו ממש רגלים לדבר דרוב דמים
מצוין בו עכ"ל לא כתבו פן אלא לפי מה שפירשו הם דעד שאינו בדוק דפליגי ביה ר'
ור"ח מיירי שלא בדקה אותו סמוך לבדיקה שבדקה א"ע ומ"מ היה העד בדוק לה לפני
ימים וע"ז כתבו דהראב"ד ס"ל דאפ"ה לא היה בדוק פלל אפ"ה טמאה דאל"כ איך פתב
הראב"ד דל"ד עד לחלוק כו' הא בחלוק נמי לא בדקה אותו עכשיו קודם מציאת הפתם
אלא פיון שבדקה אותו קודם לבישתה ואחר ימים מצאה בו פתם ואם פן אין חילוק בין
עד לחלוק א"ו צ"ל דס"ל להראב"ד דבעד אפילו לא בדקה אותו מעולם אפ"ה טמאה

משא"כ בחלוק דאלו לא בְּדָקָה אֹתוֹ מֵעוֹלָם לֹא הָיָה טְמֵאָה וּכְמ"ש לְקַמֵּן מִש"ה פְּתַב הֶרְאָב"ד דַּיֵּשׁ חֲלִיּוֹק בֵּין עַד לְחִלּוֹק דְּכִיּוֹן דְּבְדָקָה עֲצָמָה בּוֹ רַגְלִים לְדָבָר הוּא מִש"ה חֲמִירָא עַד מַחְלִיּוֹק אֲבָל בְּעַד שְׁהוּא בְּחֻזְקַת מְלֻכְלָהּ פְּגוֹן שְׁלִקְחָה עַד מְאַשְׁפָּה אוֹ אִפִּי עַד הַמְזַדְמָן לָהּ בְּבֵית שְׁהוּא ג"כ בְּחֻזְקַת מְלֻכְלָהּ כְּמ"ש הַפּוֹסְקִים וְדַאי דִּס"ל לְהֶרְאָב"ד דְּאִפִּי ע"י בְּדִיקָה טְהוֹרָה דְּלֹא עֲדִיף מִן עַד בִּינוּנֵי וּבְפִחוֹת מְפַגְרִיס דְּטְהוֹרָה לְכ"ע וּכְמ"ש הֶרְאָב"ד עֲצָמוֹ בִּס' בַּעַה"נ וְע"כ טְעָמָא מִשׁוּם דְּשְׂכִיחֵי מְאַכְלֵת מִש"ה טְהוֹרָה אִפִּי ע"י בְּדִיקָה א"כ ה"ה וְהוּא הִטְעַם בְּבְדָקָה א"ע בְּעַד שְׁחֻזְקָתוֹ מְלֻכְלָהּ אוֹ עַד הַמְזַדְמָן לָהּ בְּבֵית שְׁחֻזְקָתוֹ מְלֻכְלָהּ וּכְמ"ש הֶרְשֵׁב"א אַף לְהֶרְאָב"ד טְהוֹרָה אִפִּי ע"י בְּדִיקָה וְעֵינֵי עוֹד לְקַמֵּן מ"ש בְּזָה וְעוֹד נ"ל דְּאִי שְׁהָרְנ"ה הֵבִין דַּעַת הֶרְאָב"ד ז"ל דְּפָסֵק כִּר' דְּטְמֵאָה טְנֻמָּאת נִדְהָ מ"מ לְבָבֵי לֹא כֹן יִדְמָה דְּהָא פְּתַב הֶרְאָב"ד שֶׁם הֵבִיאוּ הַטּוֹר וְהַש"ע ס"י זֶה שְׂאִין הַפְּתָמִים קוֹבְעִים וְסֹת וְלֹא עוֹקְרִים וְסֹת חוּץ מִכְתָּמֵי עַד הַבְּדוּק לָהּ שְׁהֵן מְטַמְּאִין בְּכ"ש וְהָרֵי הֵן פְּרָאִיוֹת לְכָל דְּבָר וְאִי ס"ד דְּסִבִּירָא לִיָּהּ לְהֶרְאָב"ד כִּר' אִמְאֵי לֹא יְהֵא פְתָמֵי עַד שְׂאִינוֹ בְּדוּק פְּרָאִיָּה לְכָל דְּבָר דְּהָא פִּיּוֹן דְּטְמֵאָה נִדְהָ לִר' אֶלְמָא בְּנֻדַּי מְגוּפָה מְשׁוּי לָהּ וְכִיּוֹן דְּנֻדַּי מְגוּפָה אֲתִיָּא לָהּ לָמָּה לֹא יְהֵא בְּהֵן מִשׁוּם וְסֹת א"ו דְּלֹא פָּסֵק לְהִלְכָה כִּר' אֶלְמָא כִּר"ח דְּמִשׁוּם פְּתָם הוּא דְּטְמֵאָה וְכֹן הוּא דַּעַת הַטּוֹר וְהַש"ע דְּאִינוֹ מְטַמְּא אֶלְמָא מִשׁוּם פְּתָם וְכִר"ח: (סד) וְטַחְתּוֹ בִּירְכָה.

הַש"ע בְּס"ק מ"ה תְּמָה עַל דִּין זֶה דְּאִי אֲפֻשֵׁר לְטְהַרָה לְגַמְרֵי דְּלֹאוֹ ס"ס הוּא דְּהַפְּל מִשׁוּם אֶחָד הוּא דְּמָה לִי אִם הוּטַח מִירְכָה עַל הָעַד אוֹ אִם מְעַלְמָא אֲתִיָּא עַל הָעַד וְרַש"י וְתוֹסְפוֹת לֹא פְתַבוּ כֹן אֶלְמָא דְּאִז כ"ע מוֹדִים דְּאִינָה טְמֵאָה נִדְהָ אֲבָל לְטְהַרָה לְגַמְרֵי אִי אֲפֻשֵׁר דְּהָא סְפָקָא דְּאִוְרִיָּתָא וְטְמֵאָה דְּדָמֵי לְבְּדָקָה בְּעַד שְׂאִינוֹ בְּדוּק וְהַנִּיחְתּוֹ בְּקוֹנְפָּסָא בְּסַעֲרֵי ל"ו דְּטְמֵאָה בְּכַגְרִיס וְעוֹד וְתוֹ פְתַב דְּרַש"י לֹא פְתַב כֹּן אֶלְמָא לְפִירוּשׁוֹ דְּמִיָּרֵי שְׁנַמְצָא בִּירְכָה וְאִם כֹּן סְפָק מְעַלְמָא הוּא דְּצָרִיכִין אָנוּ לְדִין מְאִין בָּא עַל יְרְכָה דְּשָׂמָא מְעַלְמָא אֲתִיָּא עַל יְרְכָה דְּהָא מִיָּרֵי בְּמָקוֹם שְׂאִין דִּם הַמְקוֹר יְכוֹל לְפוֹל שָׁם וְכַדְכְּתָבוּ הַתּוֹסְפוֹת וְאִת"ל דְּמִן הָעַד אֲתִי עַל יְרְכָה דְּלָמָּא עַל הָעַד נָמֵי מְעַלְמָא אֲתִי מִשְׁא"כ בְּנַמְצָא עַל יְרְכָה ע"כ תּוֹכֵן דְּבָרָיו וְכַבֵּר עֲמַד בְּזָה בִּס' כו"פ דְּהָא לִיתָא דְּהָא פִּי הַתּוֹס' וְהֶרְשֵׁב"א וְהָרְנ"ן וְהֶרְמֵב"ן דְּרַש"י מִיָּרֵי אַף בְּנַמְצָא עַל יְרְכָה וְה"ה דְּנַמְצָא גַם עַל עַד וְלֹא כ' רַש"י דְּנַמְצָא עַל יְרְכָה אֶלְמָא דְּלֹא תִימָא דְּמִיָּרֵי דְּנֻקָא בְּנַמְצָא עַל הָעַד וְלֹא עַל יְרְכָה דְּאִז אִין חִידוּשׁ דְּטְמֵאָה נִדְהָ פִּיּוֹן דְּלֹא נַמְצָא עַל יְרְכָה בְּנֻדַּי מְגוּפָה אֲתִיָּא דְּהָא הָעַד הָיָה בְּדוּק לָהּ מִש"ה כ' דְּמִיָּרֵי בְּנַמְצָא עַל יְרְכָה אֲבָל מִיָּרֵי שְׁנַמְצָא ג"כ עַל הָעַד וְא"כ לְדְבָרֵי הַש"ע פִּיּוֹן שְׂצָרִיכִין אָנוּ לְדִין גַם עַל הַדָּם שְׁעַל הָעַד אִיָּהּ פְתַבוּ דְּהוּי ס"ס הָא לְדְבָרָיו אִין פְּאֵן ס"ס גַם מ"ש הַש"ע דְּהֶרְשֵׁב"א לְשִׁיטְתִּיהָ אֲזִיגֵל דְּפָסֵק כִּר"י אִין לֹו מוּבָן דְּלִר"י בְּלֹא"ה טְהוֹרָה אִפִּי לֹא הוּטַח עַל יְרְכָה אֶלְמָא הַנִּיחְתּוֹ בְּקוֹנְפָּסָא נָמֵי טְהוֹרָה וְגַם בְּזָה עֲמַד בִּס' הַנ"ל מִיָּהוּ כ' דְּבִזָּה הַדִּין עִם הַש"ע דְּבְנַמְצָא גַם עַל הָעַד דְּלֹאוֹ ס"ס מְעַלְמָא הוּא דְּהַפְּל מִשׁוּם א' הוּא וְכ' דְּלֹאוֹ דְּנֻקָא ס"ס הוּא אֶלְמָא תְּרֵי סְפָקֵי לְקוֹלָא אִיכָּא וְכ"כ בִּס' מְנִי דְּכִיּוֹן דְּאִיכָּא שְׁנֵי צְדָדִים לְהַקְל טְהוֹרָה דְּכִיּוֹן דָּאִם לֹא טַחְתָּה בִּירְכָה לֹא הִיָּתָה טְמֵאָה אֶלְמָא מְסַפֵּק כִּר"ח וְעַכְשָׁיו דְּאִיכָּא נָמֵי עוֹד צַד לְהַקְל דְּמִירְכָה בָּא עַל הָעַד טְהוֹרָה וְלִפ"ז נִרְאָה דְּאִפִּי טַחְתּוֹ בִּירְכָה בְּמָקוֹם שְׁדָם מִן הַמְקוֹר יְכוֹל לְפוֹל שָׁם נָמֵי טְהוֹרָה דְּהָא מְדְאוּרִיָּתָא אִיכָּא תְּרֵי צְדָדִים לְהַקְל דְּהָא מִן הַתּוֹרָה טְהוֹרָה אִפִּי בָּא מִן הַמְקוֹר עַל יְרְכָה דְּהָא אֲתִיָּא שְׁלֹא

להבין מ"ט דר"ח דס"ל דאינה טמאה אלא מספק ואי דשמא מעלמא היתה על העד דהא פיון דמיירי הכא בעד בינוני דלא שכיח שיהיה מלוקלף וכמ"ש הרשב"א ו"ל אליבא דר' ודוחק לומר דר"ח פליג אזה וס"ל דשכיח הוא ועוד דאי דס"ל לר"ח דשכיח הוא הנה לו לטהר לגמרי כמו בפחות מפגרים ועוד דטהורה לכ"ע פיון דשכיח הוא ואמאי מטמא מספק ביותר מפגרים וע"כ דס"ל דלא שכיח א"כ למה משוי ליה ספיקא דטפי מיסתבר למיתלי במקור דשכיח ביה דמים ועוד ק' מה השיב ר"ח לר' אי אתה מודה שצריך פגרים וכו' ועיין במהרש"א ובתה"א שפירשו דהכי מק' ר"ח לר' כמו דאתה מודה דבפחות מפגרים ועוד תלינו במאכלת ולאו מגופה אתיא אמאי לא ניתלי נמי ביותר מפגרים דמעלמא אתיא וק' דלדידה מי ניחא דהא איהו נמי ס"ל דבפחות מפגרים טהורה וכמ"ש כל הפוסקים ואלו ביותר מפגרים ס"ל לר"ח דטמאה מספק וע"כ צ"ל דמאכלת שכיח טובא א"כ איך הוא מדמה יתר מפגרים לפחות מפגרים ועוד דשאני התם דשכיחי מש"ה תלינו משא"כ היכא דלא שכיחי כמו דמשני ר' באמת ובע"כ צ"ל דונדאי מודה ר"ח דתלינו בדשכיחי טפי אלא פיון דהכא מיירי בדלא ארגישה וס"ל לר' דמש"ה טמאה נדה דאמר' דארגישה אלא שהיא סברה דהרגשת עד הוא וס"ל לר"ח דטענות פנה לא שכיחי דרוב נשים מרגישות ויודעות להבחין בין הרגשת מקור להרגשת עד וכ"כ בשו"ת אמ"ו שב"י וכמ"ש"ל סי' קפ"ג ובסימן זה בסמוך וכיון דזה לא שכיח שתטעה האשה בהרגשה מש"ה ס"ל לר"ח דאיכא למיתלי נמי דמעלמא הנה בעד אע"ג דלא שכיח שיתלכלף העד מ"מ הא אפי' תתלה בגופה נמי לא שכיחי שתטעה בזה וכיון דהאי לא שכיח והאי לא שכיח ואיכא נמי מעוטא דחזיא בלא הרגשה מש"ה טהורה מן התורה דמצטרפין למעוטא דאינו מרגישין לה ספקא דמעלמא אתיא מיהו מדרבנן אכתי טמאה דטפי מיסתבר לומר דמגופה אתיא אלא שטעה בהרגשת עד או דחזי' בלא הרגשה כלל מש"ה טמאה מדרבנן ולהכי קאמר ר"ח דטמאה משום פתם וא"כ הק' ר"ח לר' אי אתה מודה שצריך פגרים ועוד הא אלו הנה בפחות מפגרים ועוד אתה מודה דטהורה וק' אמאי הא ספקא דאורייתא שפא מן המקור הוא ובע"כ צ"ל פיון דלא שכיחי כ"כ שתטעה האשה מש"ה תלינו בשכיחי טפי דמעלמא אתי ממאכלת א"כ ה"נ נימא דלא תהא טמאה אלא משום פתם דאע"ג דלא שכיח שיתלכלף העד המוצנע לבדיקתה מ"מ הא נמי לא שכיח ובצירוף דאיכא דחזיא בלא הרגשה לא תהא טמאה אלא מדרבנן וא"ל א"כ אמאי ס"ל לר"ח בבדקה בעד הדיוק וטחתו בירכה דטמאה נדה וכמ"ש התוס' שם דהא האי נמי מיירי בדלא הרגשה ונימא פיון דלא שכיחא שתטעה האשה נימא בהצטרף דאיכא מעוטא דלא חזיא בהרגשה אינה טמאה נדאי אלא משום פתם דשפא מן הירף הוטח י"ל דשאני התם דלא שכיח כלל שיהיה על הירף דם מעלמא דהא בשוק של טבחים לא עברה מש"ה לא תלינו ביה כלל משא"כ בעד שאינו בדיוק אע"ג דלא שכיחא מ"מ הוא מיעוט המצוי ובהצטרף דלפעמים חזיא בלא הרגשה אינה טמאה מה"ת אלא משום פתם ולפ"ז י"ל הא דמדמי הש"ס פלוגתא דר"מ ור"י להא דעד שאינו בדיוק דלכאורה אין דמיון זה לזה דהא דמטהר ר"י התם הוא משום דס"ל דאין דרוך דם המקור לבא עם מ"ר ואי דניחויש דלמא הדר מ"ר למקור זה אינו אלא מעוטא וכמ"ש הר"ן שם בחדושי ובע"כ לא שכיח משא"כ בעד שאינו בדיוק י"ל כר' ס"ל וכה"ג י"ל דר"מ כר"ח ס"ל ושאני התם הואיל דדחיק לה עלמא אמרינו דהדר מ"ר למקור משא"כ הכא מאי רגלים לדבר איכא ולפי

מ"ש לעיל ניקח דהא ונדאי דמאי דאמר ר"מ דתנינן דהדר מ"ר למקור הוא לא שכיחי דרוב נשים אע"ג שעומדין ומשתינין אפ"ה לא הדר מ"ר למקור אלא דס"ל לר"מ דהאי גם זה לא שכיח שמפה יש בחלחולת וכיון דהאי לא שכיח והאי לא שכיח טפי מיסתבר למיתלי שפא הדם מן המקור פיון דרוב דמים מן המקור אתיא א"כ ה"נ בעד שאינו בדוק דאע"ג דהא לא שכיח שתטעה האשה בהרגשה ולתלות בהרגשת העד מ"מ פיון דהא נמי לא שכיח שיהיה העד שהזמינה לה שיתלכלכו טפי תלינו במקור מש"ה כר' ס"ל דטמאה נדה ור"י ס"ל התם פיון דלא שכיח דהדר מ"ר למקור אע"ג דהא נמי לא שכיחא שמפה יש בחלחולת מ"מ מוקמינו האשה בחזקת טהרה א"כ ה"נ בעד שאינו בדוק פיון דהא לא שכיחא שתטעה האשה בהרנשה.

והא נמי לא שכיחא שיהיה העד מלנכלף מוקמינו האשה בחזקת טהרה אלא דאפתי י"ל דאף דמטהר ר"י בעומדת ועשתה צרכיה דכיון דאיכא למיתלי דהדרי מ"ר למקור וא"ל מפה יש בחלחולת וכיון דהא לא שכיחא והא לא שכיחא מוקמינו לאשה בחזקת טהרה אבל הכא טפי מיסתבר לומר דמגופה אתיא דהא כל עיקר שאנו באין לתלות ולומר דבעד מעלמא אתיא אע"ג דלא שכיחא שיתלכלף אינה אלא משום שאין דרפה של אשה לטעות בהרגשה פנ"ל הא איכא למימר דחזיא בלא הרגשה דהא לפעמים היא רואה בלא הרגשה אף שאינה אלא מיעוט מ"מ בהצטרף נמי להו ספקא שטענה הו מעוטא דלא הרגישה טפי מיסתבר למיתלי בגופה חזיא דלמא בהרגשה חזיא אלא סברה הרגשת עד הוא ועוד דלמא באמת שלא בהרגשה חזיא ואף ע"ג דמדאורייתא טהורה דהא אי שלא בהרגשה הוא טהורה מה"ת מ"מ מדרבנן טמאה וחוששים משום פתם: ולפ"ז אפשר לתרץ פסק המחבר דפסק לקמן בסי' קצ"א כר"י וכאן פסק דטמאה אפ"י אי נימא דלא פסק פאן דטמאה היינו מספק כר"ח אבל לא נדאי טמאה מ"מ הא פסק בסי' קצ"א דטהורה לגמרי וא"ל דעד שאינו בדוק חמירא מהאשה שעשתה צרכיה דא"כ מאי מק' הש"ס מהא דאמר ר"י ב"ח כפטימא ר"מ לא טימא אלא משום פתם ואלו ר"מ טמאה משום נדה ומאי קו' דהא הכא חמירא וכן הק' התוס' ורשב"א ולדברינו ניקח דלזה אין טעם לומר גבי האשה שעושה צרכיה לטמא משום פתם והכא משום נדה דמ"ש אבל לטהרה התם גבי האשה שעושה צרכיה ולטמאה גבי עד שאינו בדוק משום פתם שפיר יש חילוק בשלמא גבי האשה שעשתה צרכיה פיון דהאי לא שכיח דהדרי מ"ר למקור אע"ג דהאי נמי לא שכיחי דמפה יש בחלחולת מ"מ מוקמינו לה בחזקת טהרה דכיון דאיכא למימר הכי וא"ל הכי מש"ה מוקמינו לה אחזקת טהרה משא"כ בעד שאינו בדוק פיון דהאי לא שכיח שיתלכלף העד אע"ג דהא נמי לא שכיח שתרגיש ותטעה לומר דהרגשת עד הוא א"ו דמעלמא אתיא מ"מ הא איכא נמי דפעמים חזיא בלא הרגשה אם כן טפי מיסתבר למיתלי בגופה דאיכא למימר חזיא שטעה ועוד דבאמת בלא הרגשה חזיא וע"כ טמאה מיהו מדרבנן מש"ה מודה ר"י דטמאה משום פתם אבל לר"מ אי ס"ל התם דטמאה משום פתם מ"מ הכא אמאי טמאה נדה דאע"ג דאיכא פאן עוד ספק דמגופה אתיא ושלא בהרגשה חזיא מ"מ אינה טמאה אלא מדרבנן: (סה) אחר הבדיקה במקום שיש לתלות.

לכאורה זו משנה שאינה צריכה שהרי כבר כ' בסעיף ל"ד בהגה"ה דאפ"י בעד הבדוק לה ויותר מכאן יש מקום לתלות בו דתולין א"כ לאיזה צורך חזר וכ' פאן גבי עד

שאינו בדוק דכ"ש הוא מעד הבדוק ונ"ל דמש"ה חזר וכ' פאן משום סיפא דמסיים אכל
אם הניחתו במקום שאין דם שכיח טמאה אם הוא יותר מכגריס ע"כ דס"ד דאינה טמאה
בעד שאינו בדוק אלא היכא דבדקה עצמה בו ואח"כ הניחתו בקנפסא והכי אמרינן בש"ס
בדקה בעד שאינו בדוק והניחתו בקנפסא דלכאורה משמע דדונקא היכא
דהניחתו בקנפסא הוא דרבי מטמא משום נדה ור"ח משום פתם הא הניחתו במקום מגולה
טהורה דאע"ג דקיי"ל גבי בדקה בעד הבדוק לה דטמאה אפי' הניחתו אח"כ במקום
מגולה וכמ"ש סעיף ל"ג מ"מ י"ל דשאני עד שאינו בדוק פיון דאיפא תרי צדדים להקל
נדא דאינו בדוק וי"ל דמקמי הכי הנה על העד וגם שהנה מונח אח"כ במקום מגולה י"ל
דאח"כ פא על העד מש"ה טהורה כי היכי דאמרינן הכא גבי עד שאינו בדוק וטחתו
בירכה דטהורה אפי' ביותר מגריס דאע"ג דבעד הבדוק וטחתו בירכה טמאה משום נדה
מ"מ מהני טחתו בירכה בעד שאינו בדוק לטהרה לגמרי הכי נמי הייתי אומר דה"ה אם
הניחתו במקום מגולה מהני בעד שאינו בדוק לטהרה לזה פתב הרמ"א דלא היא דאם
הניחתו במקום שאין דם שכיח טמאה אפילו במקום מגולה דע"כ מייגרי בהכי שהניחתו
מגולה דאי בקנפסא פשיטא הא כבר פתב המחבר א"ו דשמעינן אפילו במקום מגולה
וצ"ל לפ"ז הא דנקט הש"ס גבי עד שאינו בדוק והניחתו בקנפסא לרבותא דר"ח דאפילו
הכי אינו מטמא משום נדה והוא הדין אם הניחתו במקום מגולה טמאה ואינה טהורה.

אלא בטחתו בירכה: (סו) כל שפדקתו בין היא בין חביתה. פן פתב הרשב"א ו"ל והוכיח
פן בתה"א הבאתיו לעיל בסעיף כ"ה מהא דג' נשים שלבשו חלוק אחד וכמש"ל לשונו
ולאפוקי מדעת התוספות והרמב"ן דס"ל דאפי' הנה בדוק לה פ"א פל שהניחתו אח"כ
ולא בדקה אותו קודם שפדקה א"ע בו מיקרי אינו בדוק וכ"כ בפרישה ונ"ל ונראה דהני
רבנותא ס"ל פ"ש מי שמחמיר בעד שאינו בדוק ונמצא בו כגריס ועוד דאל"כ ק' פיון
שפדקתו ומצאתו נקי פ"א אף שהניחתו למה נקל בה יותר מאם נמצא פתם בפסדין
דמטמאין אם הוא כגריס ועוד אלא ונדאי המקיל בכגריס ועוד הוא סובר שפי' עד שאינו
בדוק היינו שלא בדקה כלל וכהסכמת הרשב"א שכתב אדעת רבותיו הנ"ל שלא יראה
לו עכ"ל וכה"ג פתב בס' כו"פ מיהו מדברי הרמב"ן לא נראה פן שהרי הוא כ"כ דעת
התוספות שכל שהניחתו אחר שפדקה אותו פ"א מיקרי עד שאינו בדוק ואפ"ה פתב
בהלכותיו ונ"ל בדקה עצמה בעד שאינו בדוק לה והניחתו בקנפסא יראה לי שהיא
טהורה לגמרי והראשונים הורו בזה להחמיר והוא שיהיה הפתם כגריס ועוד בין עגול
בין משוף וכדבריהם ראוי לנהוג עכ"ל הרי שמצד הדין פתב דטהורה אלא מצד החומרא
פתב לנהוג כדברי הראשונים ו"ל וע"כ צ"ל לדעתם דס"ל כמ"ש הרא"ה בס' בד"ה אהא
דהק' הרשב"א ו"ל מן ג' נשים שלבשו חלוק אחד וכן מפושטתו ומתפסה בו וכו' דהתם
במלבוש שלה פל שהוא בדוק מתחלה והיא לובשתו תדיר הרי היא בחזקת בדוק ואינה
דומה למניח מוכין נקיים במקום אחד ועמד זמן שלא נתברר הענינים אם הם בנקיות או
לאו וזה ברור עכ"ל ומ"ש התם במלבוש שלה וכו' והיא לובשתו תדיר וכו' צ"ל דלאו
דוקא מלבוש שלה אלא ה"ה סדין וכיוצא בו מה שהוא משתמש בו תדיר פיון שהנה
בדוק לה פ"א מקרי בחזקת בדוק והם לא אמרו אלא בהניחתו במקום אחד ולא הנה
דעתה עליה להשתמש ועמד זמן מה שלא נתברר לה ענינים זו מיקרי אינו בדוק ובזה
תניינשב מה שהקשיתי לעיל דלמה יהיה עדיף בבדקתו פ"א ואחר כך הניחתו במקום

אָחַד דְּמִקְרֵי עַד אֵינוּ בְּדוּק לְדַעְתָּם וּבְפִחוֹת מְפָגְרִים וְעוֹד טְהוֹרָה לִכ"ע וּמִשְׁמַע דְּאֵין חִילוּק בֵּין עֲגוּל וּבֵין מְשוּף לְעוֹלָם טְהוֹרָה וְאֵלוּ בְּהִנְיַחְתּוֹ תַּחַת הַכַּר וְכִסֵּת דְּוַדַּאי שְׂכִיחַ טְפִי מְאֻכְלֶת מְאֵלוּ הִנְיַחְתּוֹ בְּגִלוּי וְאַפ"ה מְטַמְּאִין בְּמִשְׁוּף י"ל דְּשִׂאֲנֵי דְּבָר שְׂדַעְתּוֹ לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ תְּדִיר הָרִי הוּא בְּחֻזְקָתוֹ כ"ז שְׂאֵין לָנוּ הוֹכְחָה שְׂיֻצָא מִחֻזְקָתוֹ כְּגוֹן עֲגוּל דְּרַגְלִים לְדְבָר דְּלֹא מְקַנּוּחַ אֲתִי מִשֵּׂא"כ בְּהֵיא דְּמַנִּיחַ מוֹכִין נְקִיִּים שְׂלֵא הָיָה דַעְתָּה עֲלֵיהֶן לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּהֶן וּכְמ"ש הָרֵא"ה ו"ל וְדוּחַק: (סז) אֲא"כ הָיָה בְּדוּק לָהּ קוּדָם שְׂלֵבֶשְׁתּוֹ.

מ"ש בט"ז ס"ק כ"ט כָּל דְּבָרֵינוּ אֵינֵן אֵלָּא דְּבָרֵי תִימָה וּבְמַח"כ אֵין לָהֶם הַמְּשֻׁף וְקִישׁוֹר כָּלֵל וּדְבָרִים סְתוּרִים מִינְיָה וּבִיָּה וְאֵין רְצוּנֵי לְהַאַרְיָה וּלְדַקְדָּק בְּדְבָרֵינוּ רַק מֵה שְׂנוּגָע לְדִינָא וְגַם הַמְנ"י הַסְּפִים עִמּוֹ וְלֹא יֻצָא י"ח וּמ"ש בְּכַוְנַת הַב"ח בְּמַח"כ כַּד נִיִּים וְשְׂכִיב כְּתִב לָהּ מְלֵתָא וְחִלְלִיָּה לְחֻשׁוֹד לְהַגְּאוֹן הַב"ח שְׂיֻכּוּן לְדְבָרִים מְנוֹטְעִים פְּאֵלָה וְכַוְנוֹת הַב"ח פְּשׁוּטִים וּבְרוּרִים דַּס"ל לְהַטוּר לְדַעַת הָרֵא"ש לְחֻלְק בֵּין בְּדִיקָה שַׁע"י עַד שְׂאֵינוּ בְּדוּק וּבֵין פְּתָם הַנְּמַצָּא דֵאע"ג דַּס"ל לְהָרֵא"ש בְּעַד שְׂאֵינוּ בְּדוּק דְּטַמְּאָה מ"מ בְּכַתָּם הַנְּמַצָּא בְּחִלוּק שְׂאֵינוּ בְּדוּק טְהוֹרָה וּכ"כ הָרֵא"ב דְּלְהַדְיָא בַּס' בַּעַה"נ וְכַמּוֹ שְׂהַבְּאֲתִי לְעִיל וְנ"ל אַע"ג דְּבְהֵיא הַלְכָה כַּר"י בְּהָא הַלְכָה כַּר' מִשׁוּם דְּקֵאֵי ר"ח בְּשִׂיטְתִּיָּה דְּמַטְמָא לָהּ מִשׁוּם פְּתָם וְשְׂקִלִּינוּ וְטְרִינוּ בְּגִמְרָא אֲלִיבָא דַּר"ח אֲלֵמָא הַלְכְּתָא כְּנוּתִיָּה וְטַעֲמָא דְּמִלְתָּא מִשׁוּם דְּלֹא דְּמִי עַד לְחֻלּוֹק דְּאֵלוּ חִלוּק שְׂאֵינוּ בְּדוּק לָהּ כְּתִמָּה טְהוֹר אֲבָל עַד כֵּינֵן שְׂבִדְקָה בּוֹ יָדִים מוֹכִיחוֹת נִינְהוּ מִיָּהוּ צְרִיכָה כְּגָרִים וְעוֹד לְאַפּוֹקֵי מִדָּם מְאֻכְלֶת שְׂמָא נְתַמְעָה עֲלֵיו מ"מ לְגַבֵּי אִשָּׁה שְׁעוֹשָׂה צְרִיכָה וְכו' קִי"ל כַּר"י עַכ"ל הָרִי לְהַדְיָא שְׂיֵשׁ לְחֻלְק בֵּין בְּדִיקָתָא עַד לְכַתָּם הַנְּמַצָּא דְּלֹא כַּס"ז שְׂכַתְּבֵי שְׂאֵין לְחֻלְק בְּזָה וְנַעֲלָם מִמֶּנּוּ דְּבָרִים אֵלוּ וּכְבָר הוֹכְחֵתִי לְעִיל שְׂאַף הָרֵא"ב דַּס"ל לֹא פֶּסֶק כַּר' אֵלָּא כַּר"ח כְּנִרְאָה מְלִשׁוֹנוֹ וְכַדְמוּכָח מַמ"ש שְׂאֵין בְּכַתְּמִים מִשׁוּם וְסֵת רַק בְּכַתְּמֵי עַד הַבְּדוּק לָהּ שְׂמַטְמָאִין בַּכ"ש וּכְמַש"ל גַּם הוֹכְחֵתִי דְּהָא דְּכַתְּבֵי הָרֵא"ב דַּס"ל לְחֻלְק בֵּין בְּדִיקָתָא עַד לְכַתְּמִים הַנְּמַצָּא מִיָּרִי בְּעַד בֵּינוּנֵי בְּהָא הוּא דְּמַחְלֵק דְּבְּבְדִיקָתָא עַד טַמְּאָה אֲבָל בְּכַתְּמִים הַנְּמַצָּאִים אֲפִי בְּחִלוּק בֵּינוּנֵי טְהוֹרָה דַּא"א לּוֹמֵר דְּמִיָּרִי בְּעַד שְׂהוּא בְּחֻזְקָתָא מְלֻכְלָף וְאַפ"ה בְּבְדִיקָתָא עַד טַמְּאָה דְּזָה אֵינוּ דְּבְּהָא וְוַדַּאי אֲפִי עַל יָדֵי בְּדִיקָתָא עַד טְהוֹרָה דְּכִי הֵיכִי דְּמַטְהַרִּינוּ בְּפִחוֹת מְגָרִים וְעוֹד מִשׁוּם דְּשְׂכִיחֵי מְאֻכְלֶת וּכְמ"ש הָרֵשֶׁבֶ"א וְא"כ בְּעַד שְׂחֻזְקָתוֹ מְלֻכְלָף וְוַדַּאי דְּשְׂכִיחֵי טוֹבָא שְׂיֵשׁ בּוֹ כְּתִמִּים מִדָּם וּכְמַש"ל וְע"כ הָרֵא"ב דַּס"ל מִיָּרִי בְּעַד בֵּינוּנֵי וְאַפ"ה כְּתִב לְחֻלְק בֵּין עַד לְחֻלּוֹק מוֹכָח דְּבְּכַתְּמֵי הַנְּמַצָּא בְּחִלוּק בֵּינוּנֵי דְּטְהוֹרָה וְיָמָה דְּקִשְׂיָא לִיָּה לְהַט"ז מְהָא דְּכַתְּבֵי הַטוּר וְנ"ל אֵין הָאִשָּׁה טַמְּאָה מִשׁוּם פְּתָם שְׂמַצָּאָה בְּחֻלּוֹקָה אֲא"כ הָיָה חִילוּק בְּדוּק לָהּ אֲבָל אִם לְקַחָה חִלוּק מִן הַשּׁוּק וְכו' שְׂזָה הוּא חֻזְקָתוֹ מְלֻכְלָף וּלְבִשְׁתּוֹ בְּלֹא בְּדִיקָה וּמַצָּאָה בּוֹ פְּתָם טְהוֹרָה עַכ"ל וְכו"ה בְּרֵשֶׁבֶ"א וּמְדַנְקִטוֹ אִם לְקַחוּ חִלוּק מִן הַשּׁוּק וְכו' שְׂזָה הוּא חֻזְקָתוֹ מְלֻכְלָף וּכְמ"ש הָרֵשֶׁבֶ"א בְּתַה"א מִשְׁמַע דְּנֻקָא בְּכַה"ג הוּא דְּטְהוֹרָה אֲבָל לֹא בְּחִלוּק בֵּינוּנֵי וּמִפְּתָח זָה רְצָה הַט"ז וְהַמְנ"י לְהוֹצִיא הַדְּבָרִים מִפְּשִׁטָּן דְּהוּא אֵינוּ בְּדוּק דְּסַעֲרִיָּה זָה אֵינוּ דוּמָה לְאֵינוּ בְּדוּק שְׂבִסְעִיָּה ל"ו וְהֵן דְּבָרִים שְׂקִשִּׁים לְשִׁמּוּעַ וְאֵין הַדַּעַת סוֹבְלָתָן שְׂהַלְשׁוֹן בַּש"ע יִשְׁתַּנְּה וְיִתְהַפֵּף תוֹף כ"ד פֶּעַם יִקְרָא עַד בֵּינוּנֵי בְּדוּק וּפֶעַם יִקְרָא אֵינוּ בְּדוּק וְעוֹד שְׂבִסְעִיָּה ל"ח כְּתִב וּמְפָרֵשׁ אֵינָה עַד בְּדוּק כָּל שְׂבִדְקָתוֹ וְכו' הָרִי כָּל שְׂלֵא בְּדַקְתּוֹ אַע"פ שְׂאֵינוּ בְּחֻזְקָתָא מְלֻכְלָף מִיָּקְרֵי אֵינוּ בְּדוּק וְאֵהָא כְּתִב מִיָּד בְּסַעֲרִיָּה זָה אֵין

האשה טמאה משום פתם אא"כ הנה בדוק לה וכו' אבל אם אינו בדוק וכו' סתמא פפירושו
דכל שלא בדקתה היא או חברתה מיקרי שאינו בדוק כמ"ש בסעריף שלפני זה ואם הנה
דעת המחבר לומר דהוה אינו בדוק שבסעריף זה משתנה בפירושו מהו שלפני זה עכ"פ
לא הנה לו להשמיט מ"ש הטור כגון אם לקחה חלוק מן השוק שמפח זה הוכיח הט"ז
שפירושו משתנה מהו שלפני זה וכן מוכח בתה"ק וז"ל חלוק זה שאמרנו בכ"מ חלוק
הבדוק הוא בין שהוא בדוק לה בין שבדקתו חברתה עכ"ל ומ"ש בט"ז דמשה פתבו
פאן ברישא אא"כ הנה בדוק לה ולא פתבו אא"כ בדקו אותו אלא להורות שאף אם לא
בדקתו אותו אלא שהנה לו חזקת בדוק פי ההיא דמיקרי בסעריף ל"ו אינו בדוק וכו' עכ"ל
לא ירדתי לסוף דעתו שהרי בכל הסעיפים שלפני זה פתבו בזה הלשון אא"כ הנה בדוק
לה ונתם מיירי שבדקה ממש אלא שאין בדברים אלו ממש וגם לפי הבנתו של הט"ז
דס"ל דהיא דלקחה חלוק מן השוק הוא גרע מעד בינוני אלא שהוא בחזקת מלונכ"ד
כמו עד המזדמן לה בבת אחת שפן נראה מדברי הרשב"א בתה"א וקמו שהעתיק בט"ז
לשונו ס"ק כ"ה א"כ קשיא אהא שכ' הרשב"א שם מיד אח"ז חלוק זה שדברו בו חכמים
בכ"מ חלוק הבדוק הוא אבל חלוק שאינו בדוק או שלקחתו חלוק מן השוק וכו' וכ"ה
בתה"ק לקחה חלוק מן השוק וכו' תולה להקל שפתמים דרבנן עכ"ל דמאי אריא פתם
הנמצא דהא אפי' בדיקה שע"י עד כ' דבכה"ג טהורה וא"ל שכ' פן לפי שבדיקה שע"י
העד חשש עכ"פ להחמיר פדעת רבנותא שפסקו להחמיר פנראה מתה"ק שכ' והמחמיר
תע"ב לכן כ' דבחלוק כ"ע מודו כמש"ל בשם הראב"ד ז"א דהא דחשש להחמיר היינו
בעד בינוני אבל בעד שחזקתו מלונכ"ד הא כ' בסתה"א דליפא מאן דמטמא אפי' משום
פתם והנה בב"י כ' בשם הרשב"א וז"ל חלוק זה שדברו בו חכמים בכ"מ חלוק הבדוק
הוא אבל חלוק שאינו בדוק או שלקחתו חלוק מן השוק נאפי' יודעת ממי לקחתו אין
חוששין לו משום פתמים שאני אומר כבר הנה זה הפתם שהפתמים מדבריהם הולכין
להקל עכ"ל וכ"כ בס"ע ט"ז אפילו יודעת וכו' וא"צ לשואלו נכ"ד כ' הש"ך ס"ק מ' וכ"כ
בס' לחח"מ בפ' הרואה פתם סעריף י"ח בשם העט"ז אפי' יודעת ממי לקחתו וכו' ולפ"ז
י"ל דהיינו רבותא דבפתם הנמצא א"צ לשואלו אע"ג דידעת ממי לקחתו משא"כ בנמצא
ע"י בדיקה דוקא באינה יודעת ממי לקחתו אף באמת הוא ט"ס בב"י שהרי בתה"א
ובתה"ק כ' להדיא ואינה יודעת ממי לקחתו לשאול ממנו וכו' וכן הוא בס' בעה"נ
להראב"ד ז"ל וז"ל פגון שמצאה אותו בחלוק שלקחה מן השוק ולבשתו עד שלא בדקה
אותה ואינה יודעת ממי לקחתו אע"פ שהפתם כגריס ועוד אינה חוששת לו פלל שלא
חששו חכמים לכתמים אא"כ מצאה אותו במקום בדוק פדאי' בגמרא עכ"ל וכן נ"ל
שהוא ט"ס בב"י ובמקום נאפי' יודעת צ"ל אינה יודעת והעט"ז והש"ך נמשכו אחר
גוסתא מוטע' שהנה לפניהם בב"י וכן נראה דאם אפשר לשואלו נדאי דצריף לשואלו
דאין סומכין על חזקה היכא דאפשר לברורי אפי' במילי דרבנן וכדאמרין במס' פסחים
דף ד' גבי בדיקת חמץ דאי איתא במתא צריף לשואלו ולא סמכין אחזקת בדוק וכן
פסקו הפוסקים וכמבואר בש"ע א"ח סי' תל"ז לכן נראה לע"ד דהא דמדמה הרשב"א
חלוק שלקחה מן השוק לעד המזדמן לה בבית היינו דוקא באופן שכ' שם בתה"א שלא
הקפידו אנקיותא דידי' שאין יודעת אם מישראלית או מעובדת כוכבים אם מישראלית
גדה או טהורה ומיירי בחלוק ישן שפבר לבשו אותו אחרים בכה"ג הוא דדמי לעד

הַמְזוּדְמָן לָהּ בַּבַּיִת אָבֵל בְּשִׁלְקָהּ חֲלוּק חֲדָשׁ בְּחֻזַּק נָקִי וְדַאי דְּהוּא נִיְדוֹן כְּעַד בֵּינוֹנִי וְעַדִּיף מִיְנֵיהּ תַּדַּע דְּהָא כ' הַרְשָׁב"א דְּעַד בֵּינוֹנִי הוּא כָּל שְׁהִיא נוֹטְלָתוּ מִמְּקוֹם מְוַצְנַע שְׁדַרְכָּן שֶׁל נָשִׁים לְהַצְנִיעַ לְהַכִּין לָהֶם עֲדִים וְאִין מוֹלִיכוֹת אוֹתָם בְּשׁוּק וְלֹא מְתַעֲסַק בְּהוֹן בְּפִתְמִים עַל הָרֹב מִש"ה מְטַמָּא ר' עכ"ל וּא"כ ק' מְעַיְקְרָא מָה הֵיְתָה עַל הָעֲדִים הָאֵלוּ טָרַם שְׁהַצְנִיעָה אוֹתָן אִם הָיוּ בְּדוֹקִין לָהּ הֵיְנוּ עַד הַבְּדוּק וְאִם בְּשִׁלָּא הָיוּ בְּדוֹקִין לָהּ א"כ מָה מְהַנִּי שְׁהַצְנִיעָה אוֹתָן דְּלָמָּא מְעַיְקְרָא הָיוּ מְלֻכְלְכִין א"ו צ"ל דְּלֹא בְּדָקָה אוֹתָן טָרַם שְׁהַצְנִיעָה אוֹתָן אֲלֵא כִּינּוּן שְׁהַצְנִיעָה אוֹתָן לְהִיּוֹת לָהּ עֲדִים מְסַתְמָא לְקַחָה עֲדִים שְׁמוֹחֻזְקִין לָהּ בְּנִקְיִים וְהַצְנִיעוּן וְעַתָּה לֹא נוֹדַע אִם הָיוּ בְּדוֹקִין לָהּ אוֹ לֹא א"כ ה"נ בְּשִׁלְקָהּ מִן הַשׁוּק בְּגַד חֲדָשׁ מְסַתְמָא נָקִי הוּא אֲלֵא דְּמִקְרִי אֵינוּ בְּדוּק כִּינּוּן שִׁלָּא בְּדָקָה אוֹתוֹ וְאֵינוּ יְדוּעַ לָהּ אִם תְּבַרְתָּהּ בְּדָקָה אוֹתוֹ אוֹ לֹא דְּבַכָּה"ג ע"י בְּדִיקָתָּה עַד טְמָאָה מִשָּׂא"כ בְּכַתְּמָה הַנְּמַצָּא טְהוּרָה מִיְהוּ בְּחֲלוּק שְׁאַחַר הַכְּבִיסָה נִרְאָה דְּזוּ הִיא כְּמוֹ חֲלוּק הַבְּדוּק לָהּ דְּהָא הַפְּתָם שְׁהֵיָה בּוֹ קוֹדֵם הַכְּבִיסָה אֲפֹשֶׁר לְהַפִּיר אִם מְקַדִּיר אוֹ מְגַלִּיד א"כ לְעַנְיָן זֶה מְקַרִּי בְּדוּק כְּאֵלוּ בְּדָקָה אוֹתוֹ פ"א שְׁהֵרִי אַחַר הַכְּבִיסָה אִין הַפְּתָם שְׁבוּ מְגַלִּיד א"כ כ"ז שִׁלָּא יְדַעִינוּ שְׁיִצְאָה מְחֻזְקָתוֹ לְעַנְיָן כְּתָם מְגַלִּיד הָרִי הוּא בְּחֻזְקָתוֹ לְעַנְיָן כְּתָם מְגַלִּיד שִׁלָּא נִכְתָּם בּוֹ כְּתָם מְגַלִּיד אַחַר הַכְּבִיסָה וּא"כ אִם אִין בְּקִיאִין לְהַבְּחִין בֵּין מְגַלִּיד לְמְקַדִּיר טְמָאָה וְזוּ דְּלֹא כִּמ"ש בִּס' כו"פ שֶׁכ' לְחַלְקָה אִם הֵיָה מוֹסְגָר בְּתִיבָה אַחַר הַכְּבִיסָה אוֹ שְׁהֵיָה מוֹנַח בְּגִלּוּי בְּמְקוֹם מְוַצְנַע דְּזֶה לִיתָא דְּמִמַּנ"פ אִם הַפְּתָם מְגַלִּיד א"כ כִּינּוּן שְׁהֵיָה לְחַלּוֹק זֶה חֻזְקָה שִׁלָּא הֵיָה בּוֹ כְּתָם מְגַלִּיד אַחַר הַכְּבִיסָה דֵּינוּ כְּאֵלוּ הֵיָה בְּדוּק וְאִם הַפְּתָם מְקַדִּיר וְדַאי דְּהֵיָה בּוֹ קוֹדֵם הַכְּבִיסָה וְאִם אֵינוּ בְּקִי טְמָאָה מְשׁוּם סְפַק חֲסְרוֹן יְדִיעָה דִּמ"ש אִם בְּדָקָה אוֹתוֹ וְרָאָתָה שְׁאִין בּוֹ כְּתָם מְגַלִּיד אוֹ שִׁלָּא רָאָתָה רַק שְׁיֻדְעִים בְּבִירוֹר שִׁלָּא הֵיָה בּוֹ כְּתָם מְגַלִּיד א"כ יֵשׁ לְחַלּוֹק הַזֶּה חֻזְקָה שְׁאִין בּוֹ כְּתָם מְגַלִּיד וְצָרִיף שְׁתַּדַּע בְּנִדְאִי שְׁיִצְאָה מְחֻזְקָתוֹ כְּנִלְע"ד: וְשִׁאֲלָתִי מִבְּנֵי מוֹה' מִשָּׂה נִר"ו ע"ד הַכְּבִיסָה הַמְּוַצְנִים בְּש"ע ס' קצ"ח סְעִיף מ"ח וְשִׁנְמַצָּאוּ אֲצֵל כְּמָה נָשִׁים בְּשִׁעְרוֹת שְׂבֵא"מ וְכִשְׁהוֹן בּוֹדְקוֹת א"ע נְמַצָּאוּ עַל הָעַד קְרִטִין קְרִטִין אֲדוּמִים וְשַׁחֲוִירִים וְכִשְׁהִיא מְתַחַכְכֶּת עִם הָעַד מִבְּחוּץ עַל מְקוֹם הַשִּׁעְרוֹת נְמַצָּאוּ ג"כ קְרִטִין אֵלוּ עַל הָעַד וְכִפִּי הַנִּרְאָה הֵנִי קְרִטִין מִן כִּינִים אֵלוּ בָּא שְׁהֵם מוֹלִידִין טִיפִין וְקְרִטִין אֵלוּ וְלֹא דָדָם שְׁלֵהֶם הוּא אֲלֵא מִזִּיעָה יְצִיאָת כִּינִים אֵלוּ כְּמוֹ שְׁנִמְצָאוּ טִיפִין אֵלוּ בְּמְקוֹם דְּשִׁכְיַחִי פְּרַעוֹשִׁי אִם יֵשׁ לְתַלּוֹת מָה שְׁנִמְצָא גַם בְּבִדִיקָתָּה עַד הֵנִי קְרִטִין אוֹ לֹא וְכִבֵּר מוֹנַחֲרָא שְׁאֵלָה זוֹ בְּשׁו"ת אִמ"ו בְּעַל שֶׁב יַעֲקֹב וְגַם אֲנִי כְּתַבְתִּי מְזֵה בִּס' כִּפ"ג מָה שְׁיֵשׁ לְפַקְפַק עַל תְּשׁוּבָה הַנ"ל: וְזֶה אֲשֶׁר הִשִּׁיב בְּנֵי הַנ"ל עֵיקַר סְפַק זֶה מְהָא דְּאֲמַרִּינוּ בְּמַכִּילְתִּין דְּרַף י"ד דֹּא"מ בְּדוּק הוּא אֲצֵל מְאֻכְלָת וְכִבֵּר כ' בִּס' הַנְּז' דֵּיִשׁ לְחַלְקָה בֵּין זְמַן הַש"ס לְזַמְנֵינוּ גַם שְׁהֵיוּ רִגִילִין בְּזַמַּן הַש"ס לְהַעֲבִיר הַשִּׁעְרוֹת שְׂבֵא"מ וְכִינּוּן דְּלִיכָּא מִיְדֵי לְמִיְסַרְרָה לֹא הֵיָה מְאֻכְלָת שְׁכִיחַ בִּא"מ מָה שֶׁא"כ בְּזַמְנֵינוּ עַכ"ד וּבִלֵּא"ה י"ל דְּהָא אֲמַרִּינוּ בְּדָרַף י"ט אֵיזְהוּ אֲדוּם כְּתָם הַמְּכָה מֵאִי כְּתָם הַמְּכ' זְעִירָא אִר"ח כְּתָם מְאֻכְלָת שֶׁל הָרֹאֵשׁ מִיְתִיבֵי הַרְגָּה מְאֻכְלָת ה"ז תּוֹלָה בָּהּ מֵאִי לֹא דְּגוּפָה לֹא דְּרֹאֲשָׁה וְכ' בְּחֻזְשֵׁי הַרְמַב"ן דְּהֵנִי אֲמוֹרָאֵי ל"פ וְכוּלָּהּ חֲדָא מְרָאָה הִיא אֲלֵא מִר בְּקִי בְּהֵאִי חֻזְתָּא וּמִר בְּקִי בְּהֵאִי חֻזְתָּא וְכ' עוֹד דְּקו' הַמְּק' הִיא דְּכִינּוּן דְּבִזְמַנָּם הָיוּ בְּקִיאִים בְּמְרָאוֹת דְּמִים וּא"כ הֵאִי אֲדוּם דְּבַעֲי לְתַלּוֹת בְּמְאֻכְלָת צ"ל שְׁהוּא מְפָרָאָה טְמָא וּא"כ אִי מְרָאָה טְמָא שֶׁל אֲדוּם הוּא כְּמְאֻכְלָת שֶׁל רֹאֵשׁ א"כ אִיף מְצִי לְתַלּוֹת בְּמְאֻכְלָת שֶׁל גּוֹף וּמְשַׁנֵּי הַש"ס דְּלֹא תְּלִינּוּ אֲלֵא בְּשֶׁל

ראש דלמא איתרמי דהרגה מאכולת של ראש וכינון שפן הא דפריד הש"ס וניחוש דלמא דם מאכולת ע"כ הקו' דלמא איתרמי מאכולת של ראש דהא מאכולת של הגוף לא דמאי ליה ומתני' ע"כ מייירי בידוע שהוא דם טמא דאל"כ אינו מחויב קרבן וע"ז משני דא"מ בדוק הוא לענין מאכולת של ראש אבל מאכולת של הגוף י"ל דמצוי היה גם בזמן הש"ס אלא דא"א לתלות בו מראה אדם דלא דמאי ליה וא"כ בזמנינו שאין אנו בקיאים במראה דמים אלא דמחמרינו מספק שפיר יש לתלות במאכולת המצוין שם: ועפ"ז נלע"ד הא דכ' בש"ע סימן ק"ץ סעיף ו' דעת הרמב"ם ז"ל דכתם שעל בשרה א"צ שיעור וכ' הגה"מ דס"ל דכל הגוף בדוק הוא אצל מאכולת וה"ה כ' הטעם דהא דאמרי' בפ' הרואה פתם דכתם הנמצא על בשרה ספק טמא טהור טמא ה"ה ספק דם מאכולת נמי בכלל הזה דמספקא מטמאינו על בשרה ולפמ"ש י"ל דנודאי בזמן הש"ס שהיו בקיאים במראות הדמים וא"כ הא דבעינו לטהר מחמת תליא במאכולת ע"כ שהיה מראה טמא ואז א"א לתלות אלא במאכולת של ראש מש"ה שפיר י"ל דעל בשרה לא תלינו לפי שמאכולת של הראש לא שכיחי על הגוף משא"כ בזמנינו י"ל דתלינו בשאר מאכולת הגוף דהא אנו לא בקיאים במראות הדמים ועוד י"ל דהש"ס דקאמר דא"מ בדוק הוא היינו בסתם נשים שאין להם אותו מין פנינים במקום השערות אלא דהמקשה סבר דניחוש דלמא אתי משאר הגוף להתם אהא משני דא"מ בדוק הוא מלבא להתם מאכולת שבשאר הגוף משא"כ באותן נשים שמקום השערות שלהן מולדין למין פנינים אלו באמת יש לתלות בהן ונראה עוד לפי פי' הרמב"ן ז"ל דפי' א"מ בדוק הוא היינו בפנינים לפי שלא בשעת תשמיש א"מ סתום הוא ואינה נכנסת לא"מ ואם נכנסת מתה מאליה ואינה מוציאה דם א"כ משמע דאר בזמן הש"ס לא היה א"מ בדוק אלא מבפנים אבל מבחוץ אינו בדוק וכן משמע מפירש"י שכ' דחוק הוא ואין מאכולת יכול לכנוס שם והתוספת כ' מפני הנוקמא אין המאכולת מקרבת כ"כ יש לדקדק הא אמרינו דף י"ג אגב ונהמא אתי מאכולת: ומיהו לכאורה קשה דאפתי מה משני הש"ס א"מ בדוק הוא הא אפתי איכא למימר שנתלכלך העד מבחוץ ואפשר לומר שבזמננו היו בקיאים ונזהרו לבל יגעו מבחוץ משא"כ האינדא ועכ"פ יצא לנו בנשים דשכיחי גביהו הני מין פנינים אין לומר א"מ בדוק הוא מיהו אפתי יש לפקפק דהא גם המק' דלא אסיק אפתי דא"מ בדוק הוא אפ"ה ניחא ליה בכל בדיקות דעלמא דמטמאינו לה אלא דמקשה אמאי חייב קרבן מספק וא"כ בנ"ד נמי נהי דאין א"מ בדוק אצל נשים יש לטמא מספק הואיל דנמצא ע"י בדיקה ומכ"ש לפי ר"ח שכ' התוספות דפי' דקושית המקשה וניחוש וכו' לא קאי אלא אנמצא על שלו ולא על שלה אבל בנמצא על שלה יש לחייב אפי' קרבן ולא תלינו במאכולת אפי' אי אין א"מ בדוק משום דשכיחי דם המקור וכה"ג פתב הר"ן והרשב"א בחדושינו: אכן נראה דיש לחלק מפמה גוונא חדא דהא נודאי היכא דלא שכיחא מאכולת ולאו היינו רביתיהו בא"מ אלא דאנו באין לחוש דלמא אתי מאכולת להתם מעלמא ונהרגה טפי מסתבר לתלות הדם מהמקור דשכיחי אבל בגדון זה דעיקר רביתיהו דהני מאכולת התם תלינו דמאכולת שכיחא טפי מכ"ש בנ"ד שאין אנו באים לומר שהוא דם מן המאכולת שנהרגה דזה לא שכיחא כ"כ רק שהוא ממה שמפליטין הני מין פנינים שהוא שכיח אצל נשים פנראה בחוש ועוד הא כ' בשו"ת עה"ג שאמרו הרופאים שאין טיפין קטנים כאלו באים מן המקור כלל ועכ"פ מלתא דלא שכיחא הוא בודאי יש לתלות במצוי שבא ממין פנינים

אלו יגיש לדמות דין זה למ"ש הט"ז סי' ק"ץ ס"ק כ"ג באשה שרגילה להוציא דם מבית הרעי אף דלקאורה יש לפקפק על דינו של הט"ז דמביא ראיה מהב"י דהלא ה"תם מוכח דלא תלינו אלא בעגול דרגלים לדבר הוא שאינו בא מקנוח אכל לא במשנה ואע"ג שכ' הט"ז שפנדון שלו אין לחלק בין עגול למשנה לפי דאיתי ע"י קנוח מ"מ קשה מנ"ל להקל כיון דאין רגלים לדבר מספיקא יש לטמא ותדע דבכתם שבתלוקה מטרינו בפחות מפגרים ועוד אין חילוק בין עגול ובין משנה דאף משנה אפשר לבוא ע"י מאכלות ובבדקה בעד וטחתו בירכה או בהניחה תחת הכר וכסת לא מטרינו בפחות מפגרים ועוד אלא בעגול אכל לא במשנה אלמא בבדיקה שע"י עד חמור מכתם הנמצא דלא תלינו אלא היכא דאיכא רגלים לדבר למיתלי הא לא"ה דמספקא מטמאנו וכן הקשה אמ"ו בחדושו סי' קפ"ג ולקאורה י"ל דנודאי בדם מאכלות לא שכיח שיהיה משנה כ"א עגול לכה ע"י בדיקת עד לא תלינו במאכלות משום דיש רגלים לדבר לאסורא והא דתלי' בפתמים במאכלות אפי' משנה היינו טעמא כיון שאף שממקור הוא הא אינו בא ע"י קנוח ואין דרכו במשנה וע"כ צ"ל שהיא נגד רגילות רק שקרה המקרה שנעשה משנה וכה"ג י"ל אם הוא בא מן המאכלות ומספקא תלינו להקל משא"כ בבדיקת עד שאם הוא מן המקור דרכו במשנה משא"כ ע"י מאכלות לכה לא תלינו משנה במאכלות אכל לעולם י"ל דכל היכא דאיכא למיתלי להיתרא ולאסורא תלינו להיתר ואם פן פנדון הט"ז שאף ע"י מפה מבית הרעי דרכו לבא משנה מש"ה תלינו אפילו משנה להקל וצ"ל לדעת הט"ז הא דכתב הרשב"א גבי בדקה בעד הבדוק לה וטחתו בירכה והוא בפחות מפגרים ועוד דטהורה דוקא בעגול אכל לא במשנה ע"ש הא דטחתו בירכה לאו הנה קנוח אלא טחתו היינו דיבוק בלא קנוח דאל"כ הנה לו לרשב"א לטהר אף במשנה לדעת הט"ז דסבירא ליה דהיכא דרגילות במשנה מעלמא תלינו אפילו במשנה א"ו כמ"ש: והנה לשון הפוסקים אין שנה בדין זה שהטור כתב גבי עד הבדוק לה ונ"ל ואם הוא עגול טהורה שנודאי אינו מדם קנוח שאם הנה מדם קנוח הנה משנה עכ"ל וכ"ה בס' תה"ק אם פן משמע דתולין להקל כיון דאיכא רגלים לדבר שאילו הנה דם קנוח לא הנה עגול הא לא"ה תלינו להקל ולפ"ז יש להקשות על הרב"י דלמה ליה למימר דלכה תולין בפחות מפגרים ועוד במאכלות גבי טחתו בירכה ובהניחתו תחת הכר והפסת כיון דלא ארגשה כלל הל"ל דלכה תולין כיון שהיא עגול רגלים לדבר הוא דממאכלות אתי דדם קנוח הוא משנה ובלא"ה טעם דידיה הוא תמוה דבהדיא מוקמינו בר"פ הרוואה הך מתניתין דעד שהיא נתון תחת הכר והפסת בדארגשה ואפ"ה עגול טהור וכמו שהק' א"א מ"ו בחדושו וטפי ניחא למימר דמש"ה תלינו הואיל והוא עגול ואפשר לומר דלכה הוצרכו לטעמיה גבי טחתו בירכה משום דמשמע מדברי הרשב"א והרמב"ן והטור דאפילו נמצא רק על העד ולא על ירכה אפ"ה תלינו בפחות מגרים ועוד במאכלות בעגול ואם פן נהי דאיכא רגלים לדבר להקל לפי שהיא עגול הא איכא נמי רגלים לדבר דאלו ממאכלות שבירכה הוא הנה לו למצוא גם על ירכה וכ"כ הרמב"ן בחדושו ומה"ט באמת פסק הר"ן בחדושו דהיכא דנמצא על העד ולא על הירך אפילו עגול ופחות מגרים טמאה ולכה הוצרכו הב"י לומר דהכא גבי טחתו בירכה איכא עוד רגלים לדבר להקל דכיון דלא ארגשה פן הנה נראה ליישב דברי הב"י אף אין לשונו משמע פן: והר"ן בחדושו ר"פ הרוואה כתב ונ"ל אם עגול טהור תלינו במאכלות אפ"ה משנה טמא

שְׁכִינּוֹן שְׁקִנְחָה בּוֹ וְהוּא מְשׁוּף מוֹכְחָא מְלִתָּא דְמַגְנֹפָה אֲתִיָּא וְלֹא תְלִינּוּ וּמִשְׁמַע מְדַבְּרִי דְמֵן הֶסְתֵּם תְּלִינּוּ לְהַקְלֵ אֲלֵא דְבַמְשׁוּף א"א לְהַקְלֵ פִינּוּ דְאִיפָּא רְגָלִים לְדַבְּרֵ לְהַחְמִיר שְׁהוּא מְשׁוּף וּבַתְּהָ"א לְכַאוּרָה מִשְׁמַע פְּהֶר"ן וְאִין הֶכְרַע כ"כ וְלְכַאוּרָה בְּהַאי דִּינָא דְטַחְתּוּ בִּירְכָה לְהַרְשָׁב"א וְהֶר"ן שְׁסוּבְרִים דְבַעֲיִנּוּ דְנוּקָא פְּגָרִים בְּעַגּוּל וְהוֹכִיחוּ זֶה מְדַפְרִיָּה הַש"ס וְנִיחּוּשׁ דְלָמָּא דָּם מְאָכְוֹלֵת אֲלָמָּא דְאִפִּילוּ בְּבִדְיָקוֹת דְשִׁיעוּר וְסֵת חוֹשְׁשִׁין לְדָם מְאָכְוֹלֵת וְה"ה הֶכָּא וְלְכַאוּרָה דְבְרִיָּהֶם תְּמוּהִים דְלַפִּירוּשׁ רַש"י קו' הַמַּק' דְאִמְאִי מְטַמָּא וְדַאי נִיחּוּשׁ דְלָמָּא דָּם מְאָכְוֹלֵת הוּא וְלַהּוֹי סְפַק אִם כֵּן מֵאִי רְאִיָּה מְהָא לְטַהֲרָה לְגַמְרִי וְאַף שְׁהַתּוֹסְפוֹת פֶּתַב גַּם כֵּן דְמִיִּירִי בְּכַגְרִים וְעוֹד יֵשׁ לוֹמֵר דְלֹא פֶתְבוּ כֵּן אֲלֵא דָּאֵם לֹא הִיָּה פְּגָרִים וְעוֹד לֹא הִיָּתָה טְמֵאָה נְדָה אֲלֵא מְסַפֵּק וְהַב"י שְׁכַתְּבַּ שְׁהַתּוֹסְפוֹת סוּבְרִים פְּרַשְׁב"א הוּא תְּמוּהָ דְאִין מְתוֹסְפוֹת רְאִיָּה וְכַמ"ש וּבְזָה אֲפֹשֶׁר לִינְיָשׁב דַּעַת רִי"ו שְׁכַתְּבַּ שְׁדַעַת הַתּוֹסְפוֹת פְּהָרָא"ש וְהַרְמַב"ן נְמִי שְׁסוּבְרֵי פְּהָרְשָׁב"א בְּזָה לַק"מ לְפִי פִירוּשׁוֹ בְּחַדוּשׁוֹ יַע"ש אֲבָל לְהַרְשָׁב"א וְהֶר"ן קִשְׂיָא: וּבִיּוֹתֵר קִשְׂיָא לְפִי מַה שְׁכַתְּבַּ הַרְשָׁב"א בְּחַדוּשׁוֹ וְכ"כ הֶר"ן דְקו' הַמַּק' הִיא דְכִינּוּן דְאִיפָּא רְגָלִים לְדַבְּרֵ שְׁבִדְקָה קוֹדֵם תְּשַׁמִּישׁ וְלֹא מְצַאָה אוֹ כִינּוּן שְׁנַמְצָאָה עַל הָעֵד שְׁלוֹ וְלֹא עַל הָעֵד שְׁלָה אוֹ עַל שְׁלָה וְלֹא עַל שְׁלוֹ אֲבָל עַל שְׁאָר בְּדִיקוֹת דְמְטַמָּאָה לָהּ ל"ק לִיָּה אַע"ג דְלֹא אֲסִיק אֲפִתִי דַא"מ בְּדוּק הוּא אוֹ דְחוּק הוּא וְאִם כֵּן ק' מִנ"ל לְהַקְלֵ בְּטַחְתּוֹ בִּירְכָה וְלְתוֹלֹת בְּמְאָכְוֹלֵת בְּפַחוֹת מְכַגְרִים וְעוֹד וּלְפַעַד"נ דְהָא יֵשׁ לְדַקְדַּק מֵאִי פְּרִיָּה הַש"ס וְנִיחּוּשׁ כּו' דְלָמָּא מִיִּירִי מִתְּנִי בִיּוֹתֵר מְכַגְרִים וְעוֹד וּבַס' שׁו"ת שַׁב"י סִימָן מ"ג הַק' ג"כ כֵּן וּמַה שְׁהַשִּׁיב לוֹ הַגָּאוֹן מוֹהֲרָא"ב ז"ל דְבְרִים תְּמוּהִים הֵם גַּם דְבְרֵי הַמְּחַבֵּר הַנ"ל תְּמוּהִים שְׁכַתְּבַּ לְתַרְץ ע"פ שִׁיטַת הַרְמַב"ם דַּס"ל דְכַתְּבַם שְׁעַל גּוֹפָה א"צ שִׁיעוּר וְאִם כֵּן מַה דְתַנִּי בְּמִתְנִי טְמֵאִין מִיִּירִי אֲפִילוּ בְּפַחוֹת מְשִׁיעוּר וּטְמֵאִים מְסַפֵּק לַס"ד וְכַה"ג אִיִּירִי לְעַגְנוֹ קַרְבּוֹ וְהַמַּק' לֹא פְּרִיָּה מְטַמָּאִין דְנוּכַל לְפָרֵשׁ טְמֵאִין מְסַפֵּק רַק קוֹשְׁיָתוֹ אֲקַרְבּוֹ עַכ"ד וְלֹא יִדְעַתִּי מַה קָאֵמֵר דְהָא בְּסִיפָּא בְּלֹאֲחַר זְמַן תְּנִי טְמֵאִין מְסַפֵּק אִם כֵּן ע"כ רִישָׁא הָא דְתַנִּי טְמֵאִין הִיָּינוּ וְדַאי טְמֵאִין אֲלֵא ע"כ צ"ל דְקו' הַש"ס הִיא דְלֹא נִיחָא לִיָּה לְהַש"ס לְאוּקְמִי מִתְּנִיתִין בִּיְתֵר מְכַגְרִים דְנוּקָא פִינּוּ דְמִתְּנִיתִין סְתָמָא קַתְּנִי וּמ"ש בַּשַּׁב"י דְהִירִי בְּפִרְיָתָא בְּעַד הַבְּדוּק וְטַחְתּוֹ תְּנִי נְמִי סְתָם וְאַפ"ה מְפָרְשִׁין דְדַעַת הַרְשָׁב"א בִּיּוֹתֵר מְכַגְרִים לֹא יִדְעַתִּי לְאִיָּה בְּרִיָּיתָא נִתְפַּוּן דְהָא לְקַמְן אִינוּ אֲלֵא מִיְמְרָא דְאִמְוֹרָאִים אֲף לְכַאוּרָה פִינּוּ דְאִפִּילוּ לְהַרְשָׁב"א וְסִיעֵתוֹ אִין תּוֹלִין בְּמְאָכְוֹלֵת בְּטַחְתּוֹ בִּירְכָה רַק הִיָּכָא דְאִיפָּא רְגָלִים לְדַבְּרֵ שְׁהוּא עַגּוּל אֲבָל מְשׁוּף לֹא פִינּוּ שְׁאִין רְגָלִים לְדַבְּרֵ וְטְמֵאָה נְדָה אֲבָל בְּעַגּוּל יֵשׁ רְגָלִים לְדַבְּרֵ דְדָם קְנוּחַ הוּא מְשׁוּף וְאִם כֵּן ק' מֵאִי פְּרִיָּה הַש"ס וְנִיחּוּשׁ דְלָמָּא דָּם מְאָכְוֹלֵת הוּא פִינּוּ דְהֶכָּא מִיִּירִי בְּעַד שְׁקִנְחָה בּוֹ הוּא וְהִיא וְאִם כֵּן מְסַתְּמָא בְּנַמְצָאָה עַל הָעֵד הוּא מְשׁוּף וַא"כ לִיפָּא לְמִיתְּלִי.

בְּמְאָכְוֹלֵת וְהָא דְסְתָם מִתְּנִיתִין מְשׁוּם דְסְתָם דָּם קְנוּחַ הוּא מְשׁוּף: וְתוֹ קִשְׂיָה דְהֶכָּא אֲפִי אִם הִיָּה דָּם מְאָכְוֹלֵת מ"מ פִינּוּ דַע"י קְנוּחַ אֲתִי עַל הָעֵד מַש"ה הוּא מְשׁוּף וְכַמ"ש הַט"ז שְׁהַבְּאִתִּי לְעִיל וְכִינּוּן שְׁכַן אִי אִין אִין א"מ בְּדוּק אוֹ דְחוּק הוּא מ"מ טְמֵאָה נְדָה כְּמוֹ בְּטַחְתּוֹ עַל יְרְכָה דָּאֵם מְשׁוּף טְמֵאָה נְדָה כַמ"ש הַרְשָׁב"א וְתוֹ קִשְׂיָה דְמֵאִי מְקַשְׁהָ הַרְשָׁב"א וְהֶר"ן עַל שְׁאָר בְּדִיקוֹת אִמְאִי מְטַמָּאִין לַס"ד דְמְקַשְׁהָ הָא סְתָם בְּדִיקוֹת הוּא מְשׁוּף וּמֵן הַדִּין טְמֵאָה כְּמוֹ בְּטַחְתּוֹ בִּירְכָה לְכֵן נִלְע"ד דְהַרְשָׁב"א סוּבְרֵ דְדַאי הִיָּכָא דְלִיפָּא רְגָלִים לְדַבְּרֵ אִין אֲנוּ תּוֹלִין בְּמְאָכְוֹלֵת וּמֵן הֶסְתֵּם הִיא טְמֵאָה נְדָה פִינּוּ דְבִדְקָה בּוֹ רַק הִיָּכָא דְאִיפָּא

רגלים לתלות אז תלינו וא"כ קו' המק' אף על מ'שוף דכינון דבא ע"י קנות אף דם
ממאכלת הוא מ'שוף ג'חוש דלמא דם ממאכלת הוא וה"נ איכא רגלים לדבר לתלות
דנמצא על שלו ולא על שלה או איפכא או פינון שפדקה מקודם ולפ"ז מביא הרשב"א
ראיה לגבי טחתו בירכה שאם הוא עגול והוא בפחות מפגרים דתלינו דה"נ איכא רגלים
לדבר שהוא עגול ועפ"ז יש ליישב מ"ש הרשב"א בתה"א וז"ל אפי' לפיר"ח כו' מ"מ
פ' גראין הדברים הואיל וטחתו בירכה שאין לזה הבנה לכאורה ואפשר שפוננתו דנהי
דר"ח סובר דעל שלה לעולם טמאה גדה אע"ג דאיכא קצת רגלים לתלות במאכלת
וכמש"ל א"כ היכא דטחתו בירכה והוא עגול דלא מהני ולזה כ' דמ"מ פינון דטחתו בירכה
והוא עגול יש רגלים לדבר טובא ודמ' לנמצא על שלו ולא על שלה דתלינו אפי' לפיר"ח
אי לא דא"מ בדוק או דחוק הוא ועדיין צ"ע נחזור לענינו דנדאי בנדון דידן ודאי דליכא
למיחש דאף אי נימא דלא תלינו בבדיקה שע"י עד במאכלת אלא היכא דאיכא רגלים
לזה פגון שהוא עגול ובהני טיפוסים ליכא למיקם אם הם עגולים או מ'שוף מחמת קטנותם
מ"מ עצמות הקרטין והטיפין הן הן רגלים לדבר דלאו ממקור אתיא שרי אלו נשים
רואות תמיד דם ממש בשעת וסתן כשאר נשים ולפי דברי הרופאים הוא מן הנמנע
שיבראו טיפוס קטנים פאלו מן המקור וכמבואר בתשו' עה"ג ואפ' להחולקים ע"ז שאין
לזה ראיה והוא במציאות לפעמים מ"מ כ"ע מודים דלא שכיח שתראה מן המקור כזה
וא"כ עכ"פ רגלים לדבר הוא שרי אף עגול אפשר ע"י קנות שרי ביהר מפגרים מטמא
אף בעגול משום דלפעמים אפשר ע"י בדיקה עד לבוא עגול אלא פינון דלא שכיחא מיקרי
רגלים לדבר הואיל דלא שכיחא שיבא פן מן המקור וגם שכן מוצאת מבחון במקום
שער ידים מוכיחות שפא מבחון וגם בדין של הט"ז י"ל דצדקו דברי הט"ז דאפי' במשנה
יש לטהר אע"ג דאין רגלים לדבר לתלות מ"מ תלינו ולא דמי להא דלא תלי' במאכלת
אלא בעגול לפי שאין ברי שהיה שם ממאכלת באותו פעם ואת"ל שהיה שם מ"מ מאן
ימר שנהרגה ע"י הקנות משא"כ בנדון הט"ז שידוע שיש דם מפה בבירור ועוד מטעם
שכ' הט"ז דתולין במפה אף בלא רגלים לדבר וכה"ג כ' מהרשש"ך בשו"ת שב"י דנדון
זה נמי כמפה בא"מ הוא ועוד יש לדמות נדון זה לעד שאינו בדוק וכ"כ הגאון מוהר"ג
שם בתשובה הנ"ל סי' ל"ו ועוד דיש לדמותו דין דש"י לבדיקה וטחתה בירכה דתליא
במאכלת אם הוא עגול דאף לדעת הרמב"ם דפליג בטחת' בירכה מ"מ בנתנו תחת הפר
והפסת כ"ע ס"ל דתולין במאכלת פינון דשכיח שם ממאכלת וה"נ הא שכיח דהא בנדון
זה נמי רגלים לדבר הוא כמש"ל עכ"ד בני שי': תשובה אלהים יחנה בני ויכוננה עליון
ויצילה מפל מחלה וכליון ויסיר ממה פל צרה ותוגיון מעו"ע א"ס ראיתי דבריך והנה
טובים ונכוחים מה שהעלית לדינא דיש לתלות הקרטין במין ממאכלת שנמצאו סמוך
לא"מ בכמה נשים וכמ"ש אמ"ו בס' שב יעקב ועיקר הפקפוק שהיה אפשר לפקפק
בהוראה זו הוא מהא דקיי"ל בבדיקה בעד הדוק לה וטחתו בירכה או בהניחו תחת הפר
והפסת דאפי' בפחות מפגרים ועוד לא תליא במאכלת אלא בעגול ולפי מ"ש הטור
והרשב"א בתה"ק משמע דטעמא הוא לפי שאז הוא ידים מוכיחות שלא בא מקנות דאם
מקנות היה מ'שוף וא"כ בקרטין אלו שמתוך קטנותן א"א להבחין בין עגול ובין מ'שוף
לכאורה נראה דיש להחמיר מספק פן העליתי לעיל בסי' קפ"ג בחדושי אמנם בהיות
שדבר זה מצוי בין הנשים נתיי אל לפי לעיין עוד בזה ואחר העיון נ"ל שהדין עמה וכח

דְּהִיתְרָא עֲדִיף וּכְמוֹ שְׁהַעִיד הַגָּאוֹן מוהרש"ש"ך בס' הַנְּ"ל שְׁפָכָר הוֹרוּ בְּזַה לְהַלְכָה וּלְמַעֲשֵׂה לְהַתִּיר לְתַלּוֹת בְּהֵנִי כַּנִּים וְהוּן אֲמַת דְּגַם רַש"י בַּפ' הַרְוָאָה כְּתָם פִּי ז"ל עֲגוּל אִין זֶה דָם בְּדִיקָה דְּדָרְךָ קוֹנְנוֹת לְהִיּוֹת מְשׁוּף עַכ"ל וְעַל מְשׁוּף לֹא פִירֵשׁ פְּלוּם מְשׁוּמַע דְּעִיָקָר הַטַּעַם דְּתַלְיָא בְּעַגּוּל לְפִי שְׁאֵז יָדִים מוֹכִיחֹת שְׁאִין זֶה דָם בְּדִיקָה אֲבָל עַל מְשׁוּף א"צ לְפִירֵשׁ פְּלוּם דָּא ע"ג דְּגַם ע"י מְאָכְלוֹת אֲפֻשָׁר בְּמְשׁוּף מ"מ מְסַפְקָא מְטַמְאִי לָהּ פִּינּוּן שְׁהוּא ע"י בְּדִיקַת עַד מַחְמָרִי טְפִי מְכַתֵּם הַנְּמַצָּא אַף ז"א דָּאִין פָּאן שׁוּם רְאִיָה דְּוֹדָאי לְפִי מַה דְּמוֹקְמִי הֵתָם בְּסוּגְנִי דְּמִיָּרִי בְּהַרְגִּישָׁה נֶאֱנָן תְּלִינּוּ לְקוֹלָא דְּאִימֵר הַרְגִּישַׁת עַד הוּא א"כ אִי לֹא דְּאִיפָּא יָדִים מוֹכִיחֹת לְהַקֵּל מַה"ת לֹא מְרָא דְּאִיפָּא שְׁהַרְגִּישָׁה לְמִתְּלִי בְּהַרְגִּישַׁת עַד וּלְכַף פִּירֵשׁ"י בְּעַגּוּל יֵשׁ יָדִים מוֹכִיחֹת אֲבָל אִם בְּאֲמַת לֹא הַרְגִּישָׁה רַק דָּאֲנּוּ חוֹשְׁשִׁין לְשִׂמָּא אַרְגָּשָׁה וְסַבְרָה הַרְגִּישַׁת עַד הוּא לְהָא לֹא חִיָּשִׁינּוּ הִיכָּא דְּאִיפָּא לְמִתְּלִי בְּמִדֵּי אַחְרִינָא וְאֲמָרִי דְּמַעְלָמָא אֲתִיָּא וְכַמְש"ל וְעוֹד אֲכַתְּנוּב בְּזַה בַּע"ה בְּסוּמוּף דְּאֲפִי הִיכָּא דְּלִיפָּא רְגְלִים לְדָבָר תְּלִיָּא בְּמַה דְּאֲפֻשָׁר לְמִתְּלִי וְכֵן מוֹכַח דְּהָא קִי"ל בְּבְדָקָה בְּעַד שְׁאִינּוּ בְּדוּק דְּהֵינּוּ עַד בִּינּוּנֵי דָּאֵם הוּא פְּחוֹת מְכַפְרִיס וְעוֹד תְּלִיָּא בְּמַאֲכֻלָּת וְאִין חִילּוּק בֵּין מְשׁוּף לְעַגּוּל אֲלָא דְּלַעוּלָם תְּלִיָּא בְּמַאֲכֻלָּת וְאֲמָרִי הָא בְּמְשׁוּף אִין פָּאן יָדִים מוֹכִיחֹת דְּמַעְלָמָא אֲתִי דְּנָהִי דְּאִיפָּא לְמִימֵר שְׂמָא מַעְלָמָא אֲתִי ע"י קוֹנְנוֹת דָּם מְאָכְלוֹת מ"מ יָדִים מוֹכִיחֹת אִין פָּאן דְּהָא אִיפָּא נְמִי לְמִימֵר דְּמַגּוּפָה אֲתִי א"ו צ"ל דְּכִינּוּן דְּלָא הַרְגִּישָׁה וְכַמְש"ש הַרְשָׁב"א בַּפ"ה דְּפְלוּגְתִּי דַּר' ור"ח מִיָּרִי בְּלָא הַרְגִּישָׁה וְכַמּוֹ שְׁהַבְּאֲתִי בְּחַדוּשֵׁי כְּמַה פְּעֻמִּים לְשׁוֹנוֹ מַש"ה תְּלִי בְּמַה דְּמַצִּינּוּ לְמִתְּלִי וְכַמְש"ש בַּב"י סִי' ק"ץ וּלְפ"ז צְרִיכִין אָנוּ לֹא מְטַמְאִי גַבִּי טַחְתּוֹ בִּירְכָה וְהַנִּיחְתּוֹ תַּחַת הַכַּר וְהַכְּסֹת הֵינּוּ מְשׁוּם דְּאֵז יֵשׁ יָדִים מוֹכִיחֹת שְׁהוּא מַגּוּפָה דְּאֵלוּ הֵיָה דָם מְאָכְלוֹת לֹא הֵיָה מְשׁוּף וְכַמְש"ש הַר"ן.

בְּחַדוּשֵׁי פ' הַרְוָאָה כְּתָם וְכַמְש"ש גַּם אֲתָה בְּזַה אֲבָל מְסַפְקָא הֵינּוּ תּוֹלִין לְהַקֵּל וְהוּן הוּן פְּדָבְרֵי הַט"ז בַּסִּי' ק"ץ ס"ק כ"ג וּלְפ"ז צ"ל הָא דְּמִקְלִינּוּ בְּכַתְּמֵם הַנְּמַצָּא בֵּין עֲגוּל וּבֵין מְשׁוּף הֵינּוּ מְשׁוּם דְּאֲפִי אִי מַגּוּפָה אֲתִיָּא ג"כ אִין דְּרָכּוֹ בְּמְשׁוּף מַש"ה תְּלִינּוּ אֲפִי בְּמְשׁוּף דְּהָא לִיפָּא יָדִים מוֹכִיחֹת דְּמַגּוּפָה אֲתִיָּא וְה"ט דְּתְלִינּוּ בְּמַכָּה בֵּין עֲגוּל וּבֵין מְשׁוּף דְּכִינּוּן דְּלִיפָּא מְשׁוּם רְגְלִים לְדָבָר אוֹקִי אֲשֶׁה בְּחֻזְקַת טְהוּרָה וְכַמְש"ש הַפּוֹסְקִים וְהַטוּר וְהַרְשָׁב"א שְׁכַתְּבוּ בְּעַגּוּל שְׁטָהוּר לְפִי שְׁוֹדָאי אִינּוּ מְדָם קוֹנְנוֹת שְׂאָם הֵיָה מְדָם קוֹנְנוֹת הֵיָה מְשׁוּף קוֹשְׁטָא דְּמִלְתָּא כְּתָבוּ שְׁאִין דְּרָכּוֹ שֶׁל דָם קוֹנְנוֹת לְהִיּוֹת עֲגוּל וְכַמּוֹ שְׁהוֹכַחְנוּ מְסוּגְיָא דְּלַעֲלֵל דְּמוּקִי הָא דְּהַנִּיחְתּוֹ תַּחַת הַכַּר וְכַסֵּת אֲפִילוּ בְּאַרְגָּשָׁה וְאֲפ"ה עֲגוּל טְהוּרָה וְתְלִינּוּ הַרְגִּישָׁה דְּיָדָה בְּטַעוֹת וְע"כ דְּאִיפָּא פָּאן יָדִים מוֹכִיחֹת לְפִי שְׁהוּא עֲגוּל וְאִין דָם קוֹנְנוֹת עֲגוּל אֲבָל בְּאֲמַת לֹא בְּהָא תְּלִיָּא הִיתְרָא דְּאֲפִי אִי הֵיָה דְּרָכּוֹ שֶׁל דָם קוֹנְנוֹת לְהִיּוֹת עֲגוּל אֲפ"ה טְהוּרָה הִיכָּא דְּלָא אַרְגִּישָׁה וְכַמְש"ש וְכַמְש"פ הַרְוָאָה כְּתָם דְּבַעֲי הַש"ס לְהוֹכִיחַ דְּרַבְּנָן פְּלִיגִי אַר"א ב"צ מְהָא דְּתַנְיָא כְּתָם אַרְוּף מְצַטְרְפִין מִנֵּי אִי ר"א ב"צ ל"ל צִירוּף הָא אֲמַר מְשׁוּף כ"ש אֲלָא לֹא רַבְּנָן ש"מ פְּלִיגִי וְכו' וְדָאי דְּהַמְקָשָׁה הֵיָה סְבַר דְּלַר"א ב"צ דְּכָל דָם מְשׁוּף חֻזְקָה מַגּוּפָה אֲתִיָּא מַש"ה הֵיָה ס"ל דְּהָאִי בְּרִיָּתָא כְּרַבְּנָן דְּפְלִיגִי אַר"א ב"צ אֲבָל לְמָאי דְּמַסִּיק הַש"ס דְּכִי אֲמַר ר"א ב"צ בְּעַד אֲבָל בְּכַתְּמֵם לֹא הַשְׁתָּא הוּא דְּאֲסִיק דְּכָל שְׂלֵא ע"י בְּדִיקָה אִין דְּרָכּוֹ בְּמְשׁוּף יוֹתֵר מְעַגּוּל וְכ"נ מְפִירֵשׁ"י שְׁם ע"ש וְתוּ דְּהָכָּא בַּנ"ד שְׁהוּא כְּעִין קַרְטִין וְכַמְעַט שְׁאִין הַעִין שׁוֹלֵט בְּהוּן מַחְמַת קְטֻנוּתוֹ וְדָאי דְּעַדִּיף מְטַיְפָה שְׁהִיא עֲגוּל דְּתְלִי דְּאֲתִי מַעְלָמָא לְפִי שְׁאִין דְּרָךְ דָם קוֹנְנוֹת לְבּוֹא בְּדָרְךָ זֶה מְכ"ש קַרְטִין כְּאֵלוּ דְּתְלִינּוּ דְּמַעְלָמָא

אָתִיָּא דְהָא לְדַעַת הָרוּפְאִים אִין דְרָךְ הַמְקוֹר לְהַפְלִיט טִיפִין קַטְנִים פְּאֵלָה וּאֵע"ג שְׂאִין דְבְרֵיהֶם נְכוּנִים בְּזָה וּכְמ"ש הָאֲחֻרוֹנִים מ"מ לָא שְׂכִיחַ שְׂיָבֵא מִן הַמְקוֹר פְּזָה וּטְפִי אִיפֵא לְמִיתְלִי בְּמִן הַצְּדָדִים וּכְמ"ש לְמַעְלָה בְּסִי קַפ"ג וְהִבְאִתִּי רְאִיָּה מִן הַב"ח וּמְדַבְרֵי הָרֶאָב"ד וְכוּ פְתַבְתִּי בְּדִין הַקְרָטִין שְׂכ' הַט"ז שְׁם בְּסִי קַצ"א יַע"ש וּלפ"ז אִפִּי נִימָא דְזָה נְכַלְל בְּחֻמְרָא דַר"ז אִפִּי הִיכָא דְאִיפֵא לְסַפּוּקִי בְּמִן הַצְּדָדִים הִינְנוּ דְוּוּקָא הִיכָא דְלִיפֵא מִפְּהַ מְבוֹנְרַת אָבֵל הִיכָא דְאִיפֵא מִפְּהַ מְבוֹנְרַת הָא קִי"ל דְתוֹלָה בְּמִפְּהַ וְדִלֵא פְהֶרֶאב"ד דַּס"ל דְהָאִידְנָא אִין תּוֹלִין בְּמִפְּהַ מְשׁוּם חוּמְרָא דַר"ז אָבֵל אָנּוּן לָא קִי"ל הִכִּי דְשְׂאֵנִי הִיכָא דְאִיפֵא דְבַר לְתַלּוֹת בּוּ מִשְׂא"כ בְּחֻמְרָא דַכ"ז אָף לְפִי פִירוּשׁוֹ שֶׁל הָרֶאָב"ד הִינְנוּ מְשׁוּם דְמִיְהוּ סַפְקָא אִיפֵא אַע"ג דְטִיפָה אַחַת פְּחַרְדֵּל אִין דְרַפְּהַ לְבֵא מִן הַמְקוֹר מ"מ אִין פֶּאן דְבַר בְּרוּר לְתַלּוֹת שְׂבָא מִן הַצְּדָדִים מִשְׂא"כ בְּיַשׁ מִפְּהַ לְפִנְיֵנוּ וּא"כ ה"ה בַּנ"ד דְאִיפֵא דְבַר בְּרוּר לְתַלּוֹת בְּהִנֵּי כִינִים שְׂהֵרִי כְּשֵׁהִיא מְתַחַכְכַּת בְּעַד בְּמִקּוּם הַשְּׁעַר לְמַעְלָה מִבֵּית הַתְּרוּפָה נִמְצְאוּ ג"כ הִנֵּי קְרָטִין וְנוֹדֵאי דְבַר בְּרוּר הוּא לְתַלּוֹת בְּהֵן דְהָא לָא שְׂכִיחַ שְׂיָבֵא מִן הַמְקוֹר קְרָטִין קַטְנִים פְּאֵלוּ שְׂהֵרִי אִפִּילוּ טִיפָה א' מְדִינָא הִנֵּה תוֹלָה בְּצְדָדִים וּכְמ"ש הַב"ח הִבְאִתִּי שְׁם לְשׁוֹנוֹ מְכ"ש קְרָטִין פְּאֵלוּ וְהָא דְאִמְרִינּוּ בְּמַעֲשֵׂה דַר"א ב"צ ר"פ הַמְפַלֵּת דְאִפִּי כְּמִין שְׁעָרוֹת וְעָפֵר תְּטִיל לְמִים וְלָא תְלִינּוּ בְּמִן הַצְּדָדִים י"ל דְהֵתֵם מִיְיָרִי בְּהַרְגִישָׁה שְׂהִפִּילָה מִן הַמְקוֹר וּכ"כ אַמ"ו שְׁב"י אֵלֵא דְשָׁם בְּתַשׁוּבָה הַקְשִׁיתִי עַל סְבַרַת הַב"ח הַנִּזְכָּר דַּס"ל דָּאֵם רְאֵתָה רַק טִיפָה א' פְּחַרְדֵּל יֵשׁ לְתַלּוֹת דְמִן הַצְּדָדִים אָתִיָּא דַא"כ קֶשֶׁה מִמְתְּנִי דַפ' כַּה"י בְּנִמְצָא עַל שְׂלָה אוֹ עַל שְׁלוֹ אַמְאִי חִיבִים בְּקַרְבָּן דְהָא אִיפֵא לְמִיתְלִי דְמִן הַצְּדָדִים אָתִיָּא וְלִיפֵא לְמִימַר דְמִתְנִיתִין מִיְיָרִי בְּנִמְצָא דֵם הַרְבֵּה דְלִיפֵא לְמִיתְלִי בְּמִן הַצְּדָדִים דַּז"א דַא"כ מְאִי מְקַשָּׁה הֵתֵם וְלִיחֻוּשׁ דְלִמָּא דֵם מְאָכְלוֹת הוּא הָא אִיפֵא לְאוּקְמִי בְּנִמְצָא יִתֵּר מְפָגְרִים וְעוֹד דְלָא תְלִינּוּ בְּמַאֲכֻלַת אֵלֵא ע"כ צ"ל דַּס"ל לְהַש"ס דְמִתְנִיתִין סְתָמָא קְתָנִי נִמְצָא עַל שְׂלָה וְכו' וּמְדִלָא יְהִיב שְׂעוּרָא פֶּל שְׂהוּא נִמְצָא עַל שְׂלָה אוֹ עַל שְׁלוֹ חִיבִים בְּקַרְבָּן אִפִּי פְחוֹת מְשִׁיעוּר גְּרִיס וּא"כ ה"ה אִפִּי טִיפָה א' פְּחַרְדֵּל בְּמִשְׁמַע וְאִי ס"ד דִּישׁ לְתַלּוֹת בְּמִן הַצְּדָדִים וְאַמְאִי חִיבִים קַרְבָּן וּכ"כ אַמ"ו בְּס' שְׁב"י דְקו' הַמְקַשָּׁה הוּא מְסַתִּימַת לְשׁוֹן הַמְשָׁנָה וּמָה שְׂחֻזַר וְדַחָה זֹה חוּזַר וְנִרְאָה כְּמ"ש גַּם אַתָּה שְׂדַבְרִיו תְּמוּוּהִים בְּזָה וּכְמַש"ל בַּע"ה וְהַגְּאוּן מִהֶרָא ב"ז ל' כ' שְׁם דְאִפִּי בְּיוֹתֵר מְפָגְרִים נְמִי סְפִיקָא הוּא דְלִמָּא מְמַאֲכֻלַת הוּא וּמַש"ה מְק' הַש"ס שְׂפִיר דְאִפִּי מוֹקְמִי לְמִתְנִיתִין דְמִיְיָרִי בְּיוֹתֵר מְפָגְרִים אַפ"ה יֵשׁ לְסַפֵּק דְלִמָּא מְמַאֲכֻלַת הוּא וְדַבְרִיו תְּמוּוּהִים לְכַאוּרָה אָמְנָם אַחַר הָעִיוֹן רְאִיתִי שְׂאִפְשֵׁר לִיִּשְׁבַּב דְבְרִיו כִּי הִכִּי דְלָא לְשׁוּוּיָה כְּטוּעָה ח"ו הִגַּם שְׂשִׂאָר דְבְרִיו שְׁם עַדִּינּוּ תְמוּוּהִים מ"מ בְּזָה יֵשׁ לִי קֶצֶת יִשׁוּב בְּמ"ש דְאִפִּי בְּיוֹתֵר מְפָגְרִים יֵשׁ לְסַפֵּק בְּמַאֲכֻלַת לְעַנְיָן זֶה דְלָאוּ בַר קַרְבָּן הוּא דְדִלִּמָּא דֵם מְאָכְלוֹת הוּא דַאֵע"ג דְקִי"ל בְּיוֹתֵר מְפָגְרִים לָא תְלִינּוּ בְּמַאֲכֻלַת לְפִי שְׂאִין דֵם מְאָכְלוֹת יוֹתֵר מְפָגְרִים י"ל כְּמ"ש הַרְשֵׁב"א בַּתְּה"א דָּף קַע"ו ע"א גְּבִי נִמְצָא עַל בְּגִדֵיהֶּ לְמַעְלָה מִן הַחֻזַר וְז"ל דְכָל שְׂהוּא לְמַעְלָה מִן הַחֻזַר לְעוֹלָם טְהוּרָה וְאִפִּילוּ אִין לָהּ בְּמָה לְתַלּוֹת וְאוּמְרִים שְׂמָא נְתַעְסָקָה בְּפְתָמִים וְלָאוּ אַדְעָתָה אוֹ שְׂמָא מְאָכְלוֹת נִרְצָפָה זֹה אֵצֶל זֹה עַד שְׂנַעֲשׂוּ יוֹתֵר מְפָגְרִים עַכ"ל וְכוּן פְּתַב הָרֶאָב"ד בְּסַפֵּר בַּע"ה נִאֲלָמָא דְאִפִּילוּ יוֹתֵר מְפָגְרִים אִפְשֵׁר לְתַלּוֹת בְּמַאֲכֻלַת וְאָף עַל גַּב דְלִקְוֵלָא לָא תְלִינּוּ בְּיוֹתֵר מְפָגְרִים לְטְהַרָה ה"ט כְּמ"ש הַלְבוּשׁ (וּכ"כ בְּס' מְעִיל צְדָקָה סִימָן כ' הָאִי טַעְמָא) הִבִּיאוּ בְּלַחַח מְפָרַק הָרוּאָה פְתָם שְׂחַכְמִים לְאַרְצוֹ לְהַקֵּל כ"כ דַּא"כ בְּטַל מְעִיקְרָא

דיני פתמים משא"כ לענין קרבן מק' הש"ס שפיר דליחוש עכ"פ דלא לשוניה ודאי רואה
פי היכי דלא לייתי חולין לעזרה ונ"ל להוכיח פן מדברי הרשב"א דס"ל הכא דאיפא
לפרש קו' הש"ס וליחוש וכו' אפ"ל אם מייירי מתניתין ביותר מפגרים ועוד אפ"ל יש
לספק במאכלת ונ"ל בתה"א גרסינן בפ' כה"י בדיקה בעד הבדוק לה וטחתו בירכה ומחר
מצאה עליו דם אמר רב טמאה גדה פירש"י ז"ל וכו' ודווקא בשנמצא עליו יותר מגרים
ועוד ונפיק לה מדין מאכלת הא פחות מכן פינו דטחתה בירכה תלינו במאכלת ותדע
לה מהא דתני במתניתין בנמצא על שלו טמאה וחיבים בקרבן כו' ואקשינו עלה בגמרא
ויליחוש דלמא דם מאכלת ופרש"י דאפילו בנמצא על שלו פריה ופרקינן א"מ בדוק
הוא אצל מאכלת וא"מ דחוק הוא אלמא אי לאו דא"מ בדוק הוא או דחוק הני תלינו
במאכלת ומתניתין ונדאי בעד הבדוק הוא דאי בשאינו בדוק חטאת לא מיייתי דאינה
טמאה משום גדה אלא משום פתם ואי תימא דאתיא כרבי דמטמאה משום גדה וביותר
מפגרים אם פן היכי מק' ליחוש דלמא דם מאכלת הוא דהא פינו דאיפא פגרים ועוד
נפיק להו מתורת מאכלת דאפילו תמצא לומר דאינו לא בדוק ולא דחוק כל היכא דאיפא
יותר מגרים ועוד דנפיק להו מתורת מאכלת מטמא רבי משום גדה דוודאי מגופה אתיא
וכדקאמר להו רבי לר"ח א"ו מתניתין בעד הבדוק ופחות מפגרים ועוד דלא נפיק מדין
מאכלת ואי לאו דא"מ בדוק הוא או דחוק אצל מאכלת לא מטמאנו משום גדה אפילו
לפרוש דר"ח שפירש ההוא דנמצא על שלו פריה אבל בשלה בלא טעמא דדחוק ובדוק
טמאה גדה הואיל ושכיחי בה דמים מ"מ כה נראין הדברים הואיל וטחתו בירכה וכו'
עכ"ל ודבריו צריכין, ביאור דלכאורה דבריו תמוהים דמ"ש ומתניתין נדאי בעד הבדוק
דאי בשאינו בדוק וכו' ק' דהא אפילו אי מתניתין מייירי בעד שאינו בדוק מ"מ מוכח הדין
דיש לתלות במאכלת שבגופה אי לאו דא"מ בדוק או דחוק הוא דליכא למימר דהכי
מק' וליחוש דלמא דם מאכלת הוא היינו דם מאכלת שהיתה בעד קודם בדיקה פינו
שהעד לא הנה בדוק אם לנה נתפזין המק' אם פן מאי משני הש"ס ע"ז א"מ בדוק או
דחוק מה בכך הא עיקר קו' המק' לא הנה רק דליחוש לדם מאכלת שהיתה כבר בעד
שאינו בדוק קודם שפדקה א"ע בו א"ו דקו' המק' הנה על דם מאכלת שבגופה בשעה
שפדקה א"ע בו דליחוש ליה ואהא משני ליה א"מ בדוק או דחוק הוא אלמא אי לאו
דא"מ בדוק או דחוק הוא הנה אפשר לתלות במאכלת שבגופה א"כ מה"ט בטחתו בירכה
תלינו במאכלת שבגופה ומעיקרא מאי קשיא להרב"פ א"ז ו"ל ולמה לאריכות זה לדחות
דברים אלו מכח פלוגתא דר' ור"ח הא בלא"ה אין התקלה לדברים אלו וע"כ צ"ל
דהרב"פ א"א לא בא אלא להוכיח דאף בגופה איכא למיתלי במאכלת ולאפוקי מדעת
האומרים דעל גופה לא שכיח מאכלת ומש"ה ס"ל להחולקים על הרשב"א דבטחתו
בירכה אפ"ל בפחות מפגרים טמאה דלא תלינו במאכלת וכמ"ש הש"פ סי' ק"ץ שזו היא
הטעם של החולקין על הרשב"פ א"מ מביא הרשב"פ א"א ראייה דליתא לסברא זו אלא אף
בגופה שכיחא מאכלת כמו על חלוקה מדמק' הש"ס וליחוש דלמא דם מאכלת הוא אף
אי נימא דקו' המק' אינה אלא על מאי דתנו במתניתין חיבים בקרבן כפירש"י ותוספות
אבל על הא דמטמאנו ליה מספק לא קשיא ליה דכיון שהוא ע"י בדיקה מחמירין מ"מ
אי ס"ד דעל בשרה לא שכיחא מאכלת מאי מק' דלמא מש"ה מיייתי קרבן פינו דלא
שכיחא מאכלת על גופה לא תלינו כלל במאכלת וחיוב אפ"ל בקרבן דהא פתבו תוס'

במכילתין דף ס' ע"ב פיון דרוב פּעמים בא הדם מקודם מש"ה תיב בקרבן ע"ש א"כ
ה"נ מאי מק' הש"ס א"ו דס"ל למק' דמאכלת מצוי על גופה וספיקא מעליא הוא מש"ה
מק' שפיר ומזה יליף הרשב"א גבי טחתו בירכה דבפחות מפגרים ועוד תלינו במאכלת
שבגופה פיון דמוכח דשכיחא מאכלת שבגופה ואין לומר דכיון שבדקה בעד חמיר טפי
וכמו דהיה ס"ל להמק' לפירש"י ותוספות דזה אינו דע"כ אינו חמור ע"י בדיקה בזה
אלא דתלינו אפי' שע"י בדיקות עד דאל"כ קשה מהא דעד הנתון תחת הכר וקסת דתלינו
בעגול שמן מאכלת הוא וכה"ג בבדקה בעד שאינו בדוק דתלינו בפחות מפגרים
במאכלת לכ"ע אע"ג שבדקה א"ע בעד אפ"ה תלינו להקל במאכלת א"כ ה"נ בטחתי
בירכה דתלינו בעגול ואין לומר דא"כ הדרה קו' לדוכתיה מאי ס"ד דמק' דתלינו
במאכלת אפי' בא"מ א"כ תיקשי על כל בדיקות דעלמא איך מטמאין וא"ל משום
חומרא הואיל ובדקה א"ע בו א"כ קשי' בהניחתו תחת הכר והפסת או בעד שאינו בדוק
וכמ"ש ז"א דהא כתב הרשב"א וז"ל ואפ"י לפיר"ח וכו' מ"מ כד נראין הדברים הואיל
וטחתו בירכה ע"כ ונראה פונתו דדוקא היכא דידוע שיהיה בא מא"מ אלא דספק הוא
אם בא מן המקור או ממאכלת שבא"מ בזה ס"ל לר"ח דתלינו במקור הואיל דשכיח
דמים משא"כ בטחתו בירכה דאינו ידוע לן אם נכתם העד בא"מ דלמא פאן הוא דנכתם
יש לתלות במאכלת ונדמ'א להא דאמרינו אין מחזיקין טומאה ממקום למקום ואמרינו
פאן נמצא וכאן היה ה"נ בזה פיון דטחתו בירכה י"ל פאן היה הדם על ידי מאכלת וא"כ
ל"ק למאי דס"ד דמה דמחמרינו בכתם שנמצא על ידי בדיקה ולא תלינו במאכלת דמ"ש
מהניחתו תחת הכר והפסת או בעד שאינו בדוק דתלינו דשאני התם שאינו ידוע אם בא
מן א"מ פלל משא"כ בבדקה בעד הדוק וראתה מיד לאחר הבדיקה דם על העד לא
תלינו לטהרה לגמרי במאכלת מש"ה מק' רק לענין קרבן דלא ליימי חולין לעזרה דלמא
דם מאכלת הוא פנ"ל בכוננת הרשב"א שאף הוא הבין דכל עיקר קו' המק' וליחוש כו'
אלא לענין קרבן דלא כנראה מדברי הב"י בסימן ק"ץ שהבין דהרשב"א מפ' הא דמק'
וליחוש וכו' לטהרה לגמרי והוא תמוה דמנ"ל לפרש פן וליחוש דין מזה וגם הלשון
ודלמא לא משמע פן אלא כמ"ש ומעתה הוכרח הרשב"א להוכיח דמתניתין מיירי בעד
הבדוק אף לפי הס"ד דמק' משום דלכאורה הייתי אומר דס"ד דמק' דמתניתין מיירי אפי'
בעד שאינו בדוק ולפ"ז לא היה מוכרח דין של הרשב"א דעל גופה שכיחא מאכלת אלא
הייתי אומר דלמא על גופה לא שכיחא מאכלת והא דמק' וליחוש דלמא דם מאכלת
הוא אע"ג דלא שכיחא בגופה מ"מ פיון דאיכא בלא"ה עד שאינו בדוק ואיכא למימר
דלמא מעיקרא היה בעד מעלמא וע"י צירוף ספק מאכלת שבגופה אע"ג דלא שכיחא
מ"מ בצירוף הספקות יחד משני' ליה לספק מעליא דהא מה"ט ס"ל להפוסקים בבדקה
בעד שאינו בדוק וטחתו בירכה דטהורה לגמרי וכמבואר בש"ע סי' ק"ץ סעיף ל"ז לכן
הוכיח הרשב"א דא"א לאוקמי בעד שאינו בדוק דממ"נ במאי מיירי אי בפחות מגרים
ועוד הא לכ"ע אינה טמאה נדה ואי בכגרים ועוד וכו' מאי מק' וליחוש דלמא דם מאכלת
הוא דהא היכא דאיכא יותר מגרים דנפקי ליה מדין מאכלת מטמא ר' משום נדה דנדאי
מגופה אתי' ואפי' את"ל דאין א"מ בדוק או דחוק וא"ל דאע"ג דס"ל לרבי ביותר מגרים
ועוד לא תלינו במאכלת היינו לפי האמת דמסיק הש"ס דא"מ בדוק הוא או דחוק הוא
אבל בהא היא גופא קשיא ליה למק' דאע"ג דס"ל לרבי דלא שכיחא שיהיו נהרגין

מאכולות הרבה זא"מ מ"מ פינון דאיפא למימר שהיתה מן מאכולת דמעלמא וטרם שבדקה
היה בעד וגם ספק ממאכולת שבגופה יש לתלות אפי' ביותר מגרים ועוד ולומר שנתמעכו
הרבה מאכולות זא"מ וכמ"ש הפוסקים בבדקה בעד שאינו בדוק וטחתו בירכה דטהורה
לגמרי ז"א דבשלמא התם פינון דאיפא למימר דמעלמא הי' בעד אע"ג דלא שכיחא לפי
שהוא עד בינוני ואין דרכו להעבירו אצל פתמים מ"מ בהצטרף דאיפא למימר מדם
שבירכה הוי תרי ספקי להקל משא"כ מאכולת דעלמא דשכיח טובא דמה"ט ס"ל
לר' בפחות מגרים ועוד דתלינו וטהורה בבדקה בעד שאינו בדוק ואפ"ה ס"ל ביתר
מגרים ועוד אין לתלות במאכולת לפי דלא שכיחא שיהיו נהרגין הרבה מאכולות זא"מ
א"כ מה יועיל בהצטרף נמי מאכולת שבגופה לרבי הא בלאו מאכולת שבגופה נמי
שכיחא ושכיחא מאכולת דעלמא ואפ"ה ס"ל לרבי דלא תלינו ביתר מגרים ועוד וא"כ
מאי מק' הש"ס וליחוש אי מוקמת ליה פרכי א"ו דמיירי בעד הבדוק ואפ"ה מק' וליחוש
דלמא דם מאכולת א"כ דברי הרשב"א מוכרחים פנ"ל בכוננת דברי הרשב"א ברור:
נמצא דכל עיקר הוכחות הרשב"א ז"ל אינו אלא מדר' מטמא משום גדה ביתר מגרים
ועוד אבל בלא"ה הייתי אומר דקו' המק' היא אפי' ביתר מגרים ועוד וליחוש דלמא דם
מאכולת הוא דאע"ג דקיי"ל דלא תלינו ביתר מגרים ועוד לטהר היינו לקולא מ"מ ספקא
איפא אפי' ביתר מגרים ועוד דשמא נהרגו הרבה מאכולות יחד אלא דר' לא ס"ל הכי
דהא מטמא משום גדה מ"מ י"ל דכ"ז לרבי אבל ר"ח ס"ל דאפי' ביתר מגרים ועוד יש
לתלות ולספק במאכולת והכי קאמר ר"ח לר' אי אתה מודה בפחות מגרים ועוד וע"כ
דתלינו במאכולת ה"ה ביתר מכגרים ועוד עכ"פ ספקא הוא דשמא נהרגו הרבה יחד
ולפ"ז י"ל הא דמק' הש"ס וליחוש דלמא דם מאכולת היינו אפי' אי מתניתין מיירי ביתר
מגרים ועוד מ"מ קשיא לר"ח דס"ל דאפי' ביתר מגרים ועוד תלינו במאכולת והש"ס
ניחא לאוקמי מתני' אפי' כר"ח ומכ"ש דניחא להפוסקים דס"ל דהלכתא כר"ח מש"ה
ניחא ליה להש"ס לאוקמי סתם מתניתין פנותי' ומ"ש הרשב"א ז"ל וז"ל א"ו מתני' בעד
הבדוק ובפחות מכגרים היינו אי נימא דס"ל להש"ס דמתניתין אתי' כר' ע"כ דלא מק'
הש"ס אלא על פחות מגרים ועוד דאלו בגרים ועוד לא מקשה לר' כלל אבל באמת י"ל
דאף המק' ס"ל דאפשר לאוקמי מתניתין ביתר מגרים אלא דקשי' ליה לר"ח וכמ"ש
ובאמת ה"מ לשנויי דמתניתין כר' אלא דניחא לתרץ אליבא דכ"ע לפ"ז צדקו דברי
הגאון מהרא"ב ז"ל: ועפ"ז ניחא מה דקשיא טובא על פסק הרמב"ם שפסק בפ"ה
מהלכות א"ב דדם הנמצא בפרוזדור מן הלול ולחויז ספקא טמא שמה מן החדר או שמה
מן הלול שמת ולא חילק בין נמצא על הקרקע פרוזדור או על גג פרוזדור א"כ ק' בנמצא
על שלח או על שלו אמאי חייבים בקרבן הא איפא למימר מן העליה בא ונתו' במכילתין
הק' קו' זו בדף י"ח ע"א ד"ה כאן שנמצא וכו' מפח זה הוכיחו דאליבא דכ"ע ליכא ספקא
בפרוזדור אלא בנמצא על גג פרוזדור פינון דאיפא שינוי לפנינו הא מסתמא אמרינו דמן
החדר אתי' ע"ש אבל לשיטת הרמב"ם דלא מחלק בזה וס"ל דלעולם ספקא הוא קו'
התוס' במ"ע ועיין בסוף ספר שו"ת דרכי נועם בקונטרס מלחמות מצוה ד"ד והנה
בחדושי על הגמ' הקשיתי מאי מקשים התוס' בזה הא פתבו תוס' דף י"ד ע"ב ד"ה ודם
העליה וכו' דבעליה אינה אלא מין א' משא"כ במקור שיש בו ה' מיני דמים א"כ י"ל
שידוע היה לחכמים איזה מין מן ה' מיני דמים שנמצא בעליה וא"כ מתני' דנמצא על

שְׁלֵה וכו' דְּמַחֲזִיב חֲטָאת מַיְירִי שְׁנִמְצָא מִן הַד' מֵינִים אֲשֶׁר לֹא נִמְצָא כֵּן בְּעֵלִי וּא"ל דְּתוֹס' לֹא כ"כ אֶלָּא בְּתִי ב' אֶבֶל לְתִי א' שְׁפִתְבוּ הַתּוֹס' שָׁם אֵין זֶה מְוַכְרַח וּי"ל דְּגַם בְּעֵלִי נִמְצָאוּ הַדְּמִים שְׁנִמְצָא בְּמָקוֹם מ"מ מנ"ל לְהַתּוֹס' לְהַקְשׁוֹת עַל פִּירֵש"י מְהָא דְּנִמְצָא עַל שְׁלוֹ אוֹ עַל שְׁלֵה דְּלָמָּא רַש"י ס"ל כֵּן דְּבַעֲלִי לֹא נִמְצָא כֵּל הַמֵּינִים אֲשֶׁר נִמְצָא בְּמִקּוֹר וְהֵאֵי דְּנִמְצָא עַל שְׁלֵה מַיְירִי שְׁנִמְצָא דָּם שְׂדוּעֵ לֹן שְׂאִין אוֹתוֹ מְרָאָה דָּם נִמְצָא בְּעֵלִי וְכַתְּבִיתִי שָׁם דְּלֹא נִיחָא לְהוּ לְהַתּוֹס' לְתַרְזַן כֵּן מִשּׁוּם דְּקִשְׁנִי לְהוּ מֵאֵי מִק' הַש"ס מִמְתַּנְי' וּלְיַחְזוּשׁ דְּלָמָּא דָּם מֵאֲכֹלֶת הֵיא כו' דְּלָמָּא מְתַנְי' מַיְירִי בְּיַתֵּר מְגָרִיס וְעוֹד א"ו דַּס"ל דְּלִיפָּא לְאוּקְמִי בְּהֵכִי דְּהָא מְתַנְי' סְתָמָא קְתַנִּי דְּמִשְׁמַע כֵּל מַה שְׁנִמְצָא אִפִּי כ"ש נְמִי חֲזִיבִים בְּחֲטָאת וְכִיּוֹן שְׁכֹן לִיפָּא לְאוּקְמִי נְמִי מְתַנְי' דְּמַיְירִי דְּנוֹקָא בְּנִמְצָא שְׂאָר מֵינִי דְּמִים דְּלִיפָּא בְּעֵלִי דְּהָא מְתַנְי' סְתָמָא קְתַנִּי דְּמִשְׁמַע דְּבָכָל מֵינִי מְרָאָה דְּמִים טְמֵאִים שְׁנִמְצָא עַל שְׁלֵה אוֹ עַל שְׁלוֹ חֲזִיבִים בְּקֶרְבָּן וּמִש"ה מְקִשִׁי שְׁפִיר כ"כ שָׁם בְּחִדּוּשֵׁי: אָמְנָם לְפִי מ"ש לְעִיל שְׂאִין זֶה מְוַכְרַח דְּאִיפָּא לְמִימַר דְּהַמְק' לְאוֹ מְסַתִּימַת הַמְשַׁנָּה מִשְׁמַע לִיהַ דְּבָכָל גְּוֹנֵי מַיְירִי מְתַנְי' אֶלָּא דְּמִקְשָׁה דְּאִפִּילוֹ אֵי מַיְירִי מְתַנְי' בְּדְאִיפָּא גְרִיס וְעוֹד אִפ"ה אִיפָּא סְפָקָא לַר"ח דְּשָׂמָא דָּם מֵאֲכֹלֶת הוּא לַפ"ז לַק"מ עַל רַש"י וְהַרְמַב"ם דִּישׁ לְתַרְזַן אֶלְיָבִיָּהּ וְכַמִּש"ל מִיְהוּ בְּלֹא"ה לַק"מ עַל הַרְמַב"ם דַּע"כ לֹא כ' בְּנִמְצָא מִן הַלּוּל וְלַחֲזוּץ דְּסְפָקָא הוּא מְטַעַם דְּקִי"ל דְּקִוּרָבָא דְּאוּרִייתָא הוּא וְגַם חֲזַקַת טְהָרָה דִּינְדָּה ה"ל נֶגֶד רֹבֵב שְׂבָא מִן הַמְקּוֹר כְּפִלְגָּא וּפְלִגָּא וְעֵינֵן בְּתוֹס' דִּי"ז ע"ב ד"ה וְאֵין שׁוֹרְפִין וְכו' וְכ"ז כְּשִׁנְמִצָּא קְרוֹב לְלוּל דְּהֵינּוּ מִן הַלּוּל וְלַחֲזוּץ אֶבֶל מִן הַסְתָּם תְּלִינֵן שְׂבָא מִן הַמְקּוֹר מִש"ה בְּנִמְצָא בְּשַׁעַת תְּשַׁמִּישׁ טְמֵאִים וְחֲזִיבִים בְּקֶרְבָּן: וּמַעֲטָה צְדָקוֹ וְגַם דְּבָרֵיהּ שְׁפִתְבַּת לְקַיִים דְּבָרֵי חו"ל שְׂאִמְרוּ א"מ בְּדוּקָא הוּא אוֹ דְּחוּקָא הוּא וְהָא עֵינֵינוּ רֹאוּת דְּלֹא הֵכִי הוּא שְׁמַצְוִינֵן בֵּא"מ בְּכַמְהָ נְשִׁים וְדְבָרֵי בַעַל שֶׁב"י דְּחוּקֵי וְכַתְּבַת דַּה"ק דְּאוֹתוֹ מִיֵּן כְּנִים שֶׁל הָרֹאשׁ אֵין מְצוּיִין הֵתָם שֵׁא"מ בְּדוּקָא הוּא אוֹ דְּחוּקָא הוּא לְהֵם וְשִׂאנֵי הֵנִי מִיֵּן כְּנִים דְּרַבִּיתִּיהוּ הֵתָם מִשֵׁא"כ בְּכַנִּים שֶׁל הָרֹאשׁ וְהַדְּבָרִים רֹאוּנֵן לְאֶמְרֵן אִי מַה שְׁנִרְאָה מְדְבָרֵיהּ דְּלֹא תְלִינֵן בְּמֵאֲכֹלֶת אֶלָּא מְרָאָה אֲדוּם שְׁשִׁנֵּינוּ בְּמִשְׁנָה מִשֵׁא"כ שְׂאָר אַרְבַּע מְרָאוֹת לֹא תְלִינֵן בְּמֵאֲכֹלֶת וְצ"ל לְדְבָרֵיהּ דַּע"ג דְּאֶנֶן קִי"ל דְּתוֹלִין כֵּל מְרָאוֹת דְּמִים טְמֵאִים בְּמֵאֲכֹלֶת חוּץ מִשְׁחֹר לְדַעַת הָרֹאב"ד בַּס' בַּעַ"נ הֵינּוּ לְדִידֵן דְּאֵין אֲנִי בְּקִיָּאִים לְהַבְחִין בֵּין אֲדוּם שְׂבָא דוּמְלִי לְשִׂאָר אֲדוּם אֶבֶל בְּזִמְן חֲכָמֵי הַש"ס שְׁהֵי בְּקִיָּאִים בְּמְרָאָה אֲדוּם לֹא הֵי תוֹלִין בְּמֵאֲכֹלֶת רַק הָאֲדוּם שְׁשִׁנֵּינוּ בְּמִשְׁנָה מִשֵׁא"כ שְׂאָר מְרָאוֹת דְּמִים לְפִי שְׂשִׂאָר מֵאֲכֹלֶת שְׁבַגּוּף אֵין דוּמָה דוּמָה לְמְרָאוֹת דְּמִים טְמֵאִים אֶבֶל לֹא נִרְאָה כֵּן מְדְבָרֵי הָרֹאב"ד בַּס' בַּעַ"נ וְהַרְשָׁב"א בְּתַה"א אֶלָּא דְּמְרָאָה אֲדוּם שְׁשִׁנֵּינוּ בְּמִשְׁנָה אֵין לְתַלוּת אֶלָּא בְּמֵאֲכֹלֶת שְׁפִירָאשׁ שְׂדוּמָה לוֹ אֶבֶל שְׂאָר מֵינִי דְּמִים שְׁשִׁנֵּינוּ בְּמִשְׁנָה יֵשׁ לְתַלוּת בְּמֵאֲכֹלֶת שְׁבַגּוּף שְׂדוּמָה לְשִׂאָר מֵינִי דְּמִים טְמֵאִים וְעֵינֵן בְּדְבָרֵיהֶם בְּמָה שְׁפִתְבוּ אֶהָא דְּמִק' הַש"ס בַּפ' כַּה"י אַר"ח דְּאֶמַר אֲדוּם דְּמְתַנְי' דוּמָה לְמֵאֲכֹלֶת שֶׁל הָרֹאשׁ מִיְתִיבֵי הַרְגָּה מֵאֲכֹלֶת הָרִי זוֹ תוֹלָה בּוֹ מֵאֵי לֹא דְּכֹלָה גּוּפָא לֹא שֶׁל רֹאשׁ וְז"ל מִשּׁוּם דַּס"ד דְּמְתַנְי' תוֹלָה כֵּל הַפְתָּמִים בְּמֵאֲכֹלֶת וְאִפִּי כְּתָם אֲדוּם שְׁבַאֲדוּנָמִים וּמִש"ה אֶקְשִׁי אֵי אֵיתָא דְּאֲדוּם אֵינוּ דוּמָה לְמֵאֲכֹלֶת שְׁבַגּוּף אִם הַרְגָּה מֵאֲכֹלֶת שְׁבַגּוּף אִיךָ תוֹלָה בּוֹ אֲדוּם שְׁבַאֲדוּנָמִים שְׂאִינוּ דוּמָה לוֹ עַכ"ל מְלִשׁוֹן זוֹ שְׁפִתְבוּ דַּס"ד דְּמִק' דְּתוֹלָה כֵּל כְּתָם בְּמֵאֲכֹלֶת כו' מִשְׁמַע דְּשִׂאָר מֵינִי דְּמִים נִיחָא דְּתוֹלָה בְּמֵאֲכֹלֶת שְׁבַגּוּף אֶלָּא דְּק' לִיהַ עַל אֲדוּם שְׁבַאֲדוּנָמִים וְאֶהָא מְשַׁנֵּי לִיהַ דְּוֹנְדָּאי כֵּל מֵינִי דְּמִים יֵשׁ

לתלות במאכלות אלא דשאָר מיני דמים תולה בהרְגה מאכלות שבגוף ואָדום שבאָדוֹנִים אינו תולה אלא בהרְגה מאכלות שבראש ועם כ"ז דבריה נכונים דלא מק' הש"ס וליחוש וכו' ודלמא מתני' מיירי באָדום שבאָדוֹנִים דלא דומה למאכלות שבגוף וע"כ דמק' הש"ס דלמא ממאכלות הראש בא לשם ואָהא משני שפיר דא"מ בדוק או דחוק הוא לענין מאכלות של הראש אָבֵל לענין שאָר מאכלות שבגוף י"ל שאינו בדוק או דחוק אלא דמתני' מיירי בנמצא אָדום שבאָדוֹנִים דליכא למיתלי במאכלות שבגוף דלא דמי ליה וכ"ז ניחא לדברינו דאע"ג דמתני' סתמא קתני לא מיירי בְּכֹל גוֹנוֹ מיהו השתא דאתני' להכי י"ל דוּנְדָאי מתני' מיירי בְּכֹל מיני מראות דמים שנמצאו על שְׁלֵה או על שְׁלוֹ חֲיִיבִים בקרבן משום דמאכלות של הראש ושל שאר הגוף א"מ בדוק הוא או דחוק הוא אלא דהני מינים של מאכלות דרביתיהו הָתֵם קיי"ל לחז"ל שאין דָּמָם דומה כָּלֵל לשום מראה טמאה ומתני' ע"כ מיירי ביְדוּעָה שהיא מראה טומאה דאל"כ קרבן לא מתייב ומש"ה חייבים בקרבן דהא ליכא למיתלי במין כינים דרביתיהו הָתֵם דדָּמָם אינו דומה למראות דמים הטמאין ושאר מאכלות הן שבגוף או של ראש א"מ בדוק הוא או דחוק וכ"ז בימיהם שהיו בקיאים לפלות בין דָּם לָדָם אָבֵל לדין שאין אנו בקיאים במראות הדמים יש לתלות במיני כָּנִים אלו כן הנה נראה לומר אלא מה דקשני' ע"ז מה שפסק הרשב"א והש"ע בסי' ק"ץ בבדקה בעד הבדוק לה נמצא עליו דָּם אפי' פחות מפגרים ואפי' מאכלות מעוכה בו אפי' טמאה והינינו משום דקיי"ל דא"מ בדוק הוא ולדברינו קשה אמאי טמאה לדין דאין אנו בקיאים במראות הדָּם יש לטהר במאכלות רצופה בו ויש לתלות שָׁמֶן המאכלות דרביתיהו הָתֵם הוא ומן הש"ס אין ראיה וכמ"ש ומיהו קשניא זו קשה גם למ"ש אמ"ו בעל שב"י שמחלק בין דורות הראשונים שהיו מגלחין מקום השער לזמנינו שפסק הרשב"א והטור והש"ע מתנגד לזה שכ' לדין זה אף בזמנינו: מיהו י"ל דהתם מיירי בסתם נשים שלא נמצאו בהן מין כָּנִים הללו וכינן דליכא למיתלי אלא במאכלות של שאר הגוף וכינן דא"מ בדוק הוא אמרינן דמעלמא נפל אָבֵל בנשים שדרךן בקדוּ שֶׁנִּמְצְאוּ מיני כָּנִים הללו ונדאי דתלינן אף דאין להבחין בטופות הללו אם הם עגולים או לא וכמש"ל מיהו אפתי פֶּשֶׁל לְבָרוּרִי הָא דמוכח מהרשב"א בתה"א דלא הקיל אלא בטחתו בירכה והוא עגול אָבֵל אם ידוע שהדָּם בא מא"מ לא תלינן במאכלות אפי' אי לאו א"מ בדוק הוא דהא חשש לפי ר"ח שפי' דקו' המק' וליחוש כו' הוא בנמצא על שְׁלוֹ וכו' הָא אלו נמצא על שְׁלֵה אף למאי דס"ד ולא אסיק אפתי דא"מ בדוק הוא מ"מ חייבים בקרבן פינן דשכיחא דָּם המקור אלא דהרשב"א כ' שפך נראים הדברים הואיל וטחתו בירכה ר"ל שאינו ידוע שָׁמֶן א"מ בא הדָּם ונדמא להא דאמרינן שפֶּל הטמאות כשעת מציאתן ובמקום מציאתן וכמש"ל וכינן דבנ"ד ידוע שהדָּם בא מא"מ א"כ י"ל דלא תלינן במאכלות: מיהו אחר העיון יש לומר דשאני הָכָא וְכֵמוֹ שֶׁפֶתְבֵּת דהרשב"א לא קאמר אלא דלא תלינן במאכלות מספיקא ולומר שָׁמֶן מאכלות הָיָה שָׁם וטפי תלינן במקור דשכיחא טפי אָבֵל בנ"ד שהכָּנִים אלו מצוין באותן נשים תמיד ונדאי דשכיחי טפי מדָּם המקור ותלינן אפי' לפי ר"ח בכָּנִים אלו גם עצמות הקרטין ושינוי צורתן מעידין דלאו מקור אתיא ודומה למ"שהר"ן הביאו ב"י בסי' קצ"א וז"ל אע"פ שאין אנו בקיאים במראות הדָּמִים אין היתר מצד המראה אלא מצד עצמות הדברים שהם מונבדלים ונחלקים עכ"ל ואע"פ שפכת בתשובת ח"צ דהר"ן לא התיר אלא בפאים הקצץ וחול

אָדוּם עִם מ"ר דּוֹקָא דְלֵא כּט"ז אֶלְמָא דְלֵא מְהַנִּי שְׁנוּי צוּרְתָן לַחּוּד יע"ש מ"מ הָא פְּתַבְתִּי
בְּתַשׁוּי שְׁיִיחְדַּתִּי לְדִין זֶה דְלֵא כ"כ אֶלְא הִיכָא דְלִיפָא פָּאב אַבְל הִיכָא שְׁיִישׁ לֵה פָּאב שׁע"י
הַפָּאב נִתְפָּרַר שְׁיִישׁ לֵה מְפָה בְּפִלְיוֹת שְׁמוּלִיד הַחֲצָץ וְהַחּוּל אִז טְהוּרָה אִפִּי בְּאִינוּ בְּאִים
עִם הַמ"ר וּכְמוֹ שְׁהֶאָרְכְתִי שָׁם וְאִף שִׁבְח"צ כ' דְּגַם בְּכָאב אִין לְהַקֵּל בְּאִינוּ בְּאִים עִם מ"ר
שְׁהַר"ן לֹא כ"כ דְּמְהַנִּי פָּאב אֶלְא לְסָנִיף בְּעֶלְמָא הִינּוּ מְשׁוּם דַּס"ל לְהַגָּאוֹן ח"צ דְּכָאב
אִינְהָ פְּמָפָה יע"ש הָא אֵלוּ יִדְעִינוּ בּוֹדְאִי דְּמָפָה יֵשׁ לֵה בְּפִלְיוֹת וְדַאי דְּתַלְיִנוּ הַחֲצָץ וְהַחּוּל
בְּפִלְיוֹת לַכ"ע לְפִי שְׁדַרְכָּן שֶׁל פִּלְיוֹת בְּכָף וּכְמ"ש שָׁם וַא"כ בַּנ"ד בְּיָדוּעַ שְׁדַרְכָּן שֶׁל פְּנִים
שְׁמוּלִידִין טִיפִים פָּאֵלוּ פֶּאָשֶׁר הַנְּסִיוֹן מְעִיד ע"ז וּכְמ"ש לְ וְדַאי דְּאִין לְחַוֵּשׁ שְׁמָא גַם
מִהַמְקוֹר בָּא פְּדוּגְמַת' וְגַם בַּלֵּא"ה אִיפָּא פְּמָה צְדָדִים לְהַקֵּל בְּגִדוֹן זֶה וּכְמוֹ שְׁפַתְבְּתִי שָׁם
בְּתַשׁוּבָה יע"ש וּבְפִרְטוֹת שְׁפָבֶר הַעִיד הַגָּאוֹן מִהַרְשֵׁשׁ"ךְ שָׁם בְּתַשׁוּבַת שַׁב"י סְעִיף ל"ט
שְׁפָבֶר הִיָּה עוֹבְדָא לֹא בְּאַחַת וְלֹא בְּשֵׁתִים שְׁקָרָה לְהֵם כֵּן וְצוּהָ לְיַקַּח בְּגִד פִּשְׁתָּן רַף וּלְחַפָּה
בַּא"מ (וּר"ל לְמַעַלָּה מִבֵּית הַתְּנַרְפָּה) וְגַם בְּאִוְתָן שְׁעָרוֹת נוֹלְדוּ הִנִּי פְּנִים וַע"י חַפּוּף
נִתְמַלֵּא הַבְּגָד טִיפִין וְטִיפִין וְכו' וְהוּאִיל דְּאַתְּפָּרַר לָן דִּישׁ הִנִּי פְּנִים קְרוּב לְבִשָׁר הַפְּנִימִי
וַע"כ יֵצֵא הַדְּבָר בְּהִיתָר בְּהַסְפָּמוֹת גְּדוּלֵי חַקְרֵי לַב עַכ"ד וּמַעֲשֵׂה רַב: וְעַתָּה אֶפְּאֵל עַל סֵדֶר
דְּבְרֵיָה הַנּוֹגַע לְפִלְפּוּלָא מַה שְׁהַקְשִׁיתָ עַל הַשָּׁב יַעֲקֹב בְּסִי' מ"ג דְּלֵהֲכִי מְקַשֵּׁי בְּפִשְׁיִטוֹת
וּלְיַחְוֵשׁ דְּלֵמָא דָּם מְאָכְלוֹת וְלֹא נִיחָא לִיהָ לְאוּקְמִי מִתְּנִיתִין דְּמִיִּירִי בְּדַאיפָּא גְּרִיס וְעוֹד
מְשׁוּם דַּס"ל לְהַש"ס דְּעַל בְּשָׂרָה טְמֵאָה אֶפִּילוּ בְּפַחוֹת מַפְגְּרִיס וְעוֹד טְמֵאָה מְסַפֵּק וְאִם כֵּן
ע"כ מַה דְּתַנִּי בְּמִתְּנִיתִין בְּנִמְצָא עַל עַד שְׁלוֹ אוֹ שְׁלָה דְּטְמֵאִין קְאִי אִפִּי עַל פַּחוֹת מַפְגְּרִיס
וְעוֹד כִּינּוּן דְּהֶאֱמַת כֵּן הוּא דְּאֶפִּי פַחוֹת מַפְגְּרִיס וְעוֹד נְמִי טְמֵאָה וּמִתְּנִי' נְקִט בְּחַד שְׁיִטָּה
טְמֵאִין וְסִיבִין עֲלִיו בְּקֶרְבָּן וְנוֹדַי בְּכַה"ג דְּאִיִּירִי טְמֵאִין כַּה"ג סִיבִין עֲלִיו קֶרְבָּן דְּבַחַד
בְּבָא פְּהֵאִי אִין לְחַלֵּק וְלוֹמַר דְּטְמֵאִין אִיִּירִי אִפִּי בְּפַחוֹת מַפְגְּרִיס וְסִיבִים בְּקֶרְבָּן אִיִּירִי
בְּגְרִיס וְעוֹד לְכַף פְּרִיף שְׁפִיר דְּנוֹדַי עַל טְמֵאִין לַק"מ דִּי"ל לְחַוְמָרָא טְמֵאִין רַק הִיאִיף
נְסִיב קֶרְבָּן מְסַפֵּק עַכ"ל וַע"ז הַקְשִׁיתִי דְּהָא ע"כ הָא דְּתַנִּי בְּמִתְּנִיתִין בְּרִישָׁא טְמֵאִין הִינּוּ
טְמֵאִין וְדַאי לְשׁוֹרֶף עֲלֶיהָ תְּרוּמָה וְקִדְשִׁים וּכְפִירֵשׁ"י שָׁם דְּאֵלוּ טְנוּמַאֲת סַפֵּק אֶפִּילוּ בְּאַחַר
זְמַן תַּנִּי בְּסִיפָא דְּטְמֵאִין מְסַפֵּק וַא"כ ע"כ בְּרִישָׁא מִיִּירִי לְעַנְיָן טְנוּמַאֲת וְדַאי וַא"כ אִף לְעַנְיָן
טְנוּמַאֲת מִיִּירִי מִתְּנִיתִין בְּיַתֵּר מַפְגְּרִיס דְּבְּפַחוֹת מַפְגְּרִיס וְעוֹד אִף דְּטְמֵאָה לְשִׁיטַת הַרְמַב"ם
מ"מ אִינְהָ אֶלְא טְנוּמַאֲת סַפֵּק וּכְמ"ש הוּא בְּעַצְמוֹ דְּכִינּוּן דַּס"ל לְהַמְק' דְּלֵא מִיִּיתִי קֶרְבָּן ע"ז
מְשׁוּם דְּאִיפָּא לְמִימַר דְּמִמְאָכְלוֹת הִיא ה"נ דְּאִין שׁוֹרְפִין עֲלֶיהָ תו"ק וּכְפִירֵשׁ"י לְהַדְּיָא
ע"כ דְּבְרֵיָה יָפָה תְּפַסֵּת עֲלִיו וְאִין לְדְּבָרֵיו שׁוּם הַתְּחַלָּה וְלְכַאוּרָה הִיָּה אֶפְשָׁר לְיִישַׁב דְּבָרֵיו
אֵע"פ שְׁאִין זֶה לְשׁוֹנוֹ דְּהִכִּי מַק' מִדְּתַנִּי סִיפָא נִמְצָא עַל שְׁלָה לַאח"ז טְמֵאִים מְסַפֵּק לְעַנְיָן
טְנוּמַאֲת סַפֵּק מִיִּירִי אֶפִּילוּ בְּפַחוֹת מַפְגְּרִיס דְּכֵן הוּא הֶאֱמַת לְשִׁיטַת הַרְמַב"ם א"כ ה"ה
בְּרִישָׁא מִיִּירִי בְּכַה"ג וּמַש"ה מַק' שְׁפִיר וּלְיַחְוֵשׁ וְכו' מִיָּהוּ גַם זֶה יֵשׁ לְדַחוֹת דְּאִף בְּסִיפָא
לְמַאי דַּס"ד הַשְׁתָּא דִּישׁ לְתַלוֹת בְּמִמְאָכְלוֹת אֶפִּילוּ בַּא"מ מִיִּירִי ע"כ בְּדַאיפָּא גְּרִיס וְעוֹד
דַּל"כ אִף מְסַפֵּקָא א"א לְטְמָא לְהַבְעֵל דְּהָא ס"ס הוּא דְּדַלְמָא מִמְאָכְלוֹת אֶתְיָא וַאֲת"ל
דְּמַגּוּפָה חֲזִי' שְׁמָא בְּשַׁעַת בְּעִלְיָה לֹא רָאֲתָה: וּמַה דְּקַשְׁי' לָךְ עַל הַב"י שְׁכַתְּבַת בְּדִין בְּדָקָה
בְּעַד הַבְּדוּק לֵה וְטַחְתּוּ בִּירְכָה וְנִמְצָא עֲלִיו פַּחוֹת מַפְגְּרִיס וְעוֹד שְׁכַתְּבַת הַרְשָׁב"א טְהוּרָה
בְּעַגּוּל וְז"ל וְהַטְעַם מְבוֹאָר דְּכִינּוּן שְׁלֵא הִרְגִישָׁה רַגְלִים לְדְּבָר שְׁלֵא בָּא מַגּוּפָה וּלְפִיכָף
תּוֹלִין בְּמַה שְׁאֶפְשָׁר לְתַלוֹת הַלְכָף פַּחוֹת מַפְגְּרִיס וְעוֹד תְּלִינּוּ בְּדָם מְאָכְלוֹת כֹּל שְׁטַחְתּוּ

בִּירְכָה או נְתַנְתּוּ תַחַת הַכּוּר אֲבָל כִּשְׁהוּא כַּגֵּרִים וְעוֹד דְּנִפְקָא לֵן מִחֲשֵׁשׁ דָּם מֵאֲכֹלֶת
אֲמַרִינּוּ בִּינּוּ שְׁקִנְיָה בְּעַד בְּדוּק זֶה וְאִין אָנוּ יְכוּלִין לְתַלּוּת בְּדָם מֵאֲכֹלֶת מִפְּנֵי שֶׁהוּא יוֹתֵר
מִגֵּרִים וְעוֹד וְדָאֵי מְגוּפָה שְׁקִנְיָה בּוּ הָנִי וְטַמְאָה נִדְּהָ וְדָאֵי וְלֹא מְסַפְקִינּוּ לָהּ וְכוּ' עכ"ל
וְהַקְּשִׁית דְּל"ל הָּ טַעְמָא הוּאִיל דְּלֹא אֲרַגִּישָׁה ת"ל בִּינּוּ דְּהוּא עֲגוּל וְאִין דְּרָף דָּם קְנוּת
לְהִיּוֹת עֲגוּל מִש"ה תְּלִינּוּ בְּמָה דְּאֲפִשֵׁר לְמִיתְּלֵי וּמִפְּתָּה זֶה רְצוּנָה לְהוֹכִיחַ דָּאֵי דָּם קְנוּת
אֲפִשֵׁר בְּעִגּוּל אֲלֵא דָּם מֵאֲכֹלֶת שְׁאִינוּ בָּא ע"י קְנוּת אִין דְּרָפּוּ בְּמִשְׁנָה לָאוּ רְאִיָּה הִיא
דִּי"ל מִש"ה הַנְּכַרְח הַב"י לְטַעְמָא הוּאִיל דְּלֹא הֲרַגִּישָׁה דָּאֵי מִשּׁוּם הוֹכְחָה הוּאִיל וְהוּא
עֲגוּל קִשְׂיָא אֲמַאי בְּנִמְצָא יוֹתֵר מִגֵּרִים טַמְאָה אֲפִי בְּעִגּוּל הָּא בִּינּוּ דְּעִגּוּל הוּא וְדָאֵי מִיְרְכָה
הוּטַח וּא"ל הָּא לִיכָּא לְמִיתְּלֵי בְּמִיּוֹדֵי מִשּׁוּם דְּהוּא יוֹתֵר מִגֵּרִים וּא"כ וְדָאֵי מְגוּפָה אֲתִיָּא
ז"א דְּהָא הֲרַשְׁבָּ"א ס"ל דְּהָא דְּאֲמַרִינּוּ בִּש"ס וְטַחְתּוּ בִּירְכָה מִיְיָרֵי אֵף שְׁטַחְתּוּ בִּירְכָה
בְּמִקּוּם שְׁהַדָּם מִן הַמְּקוּר בָּא וְיְכוּל לְפּוֹל שְׁם דְּהָא כְּתַב וְז"ל פִּירִש"י וְלֹא תִטְמָא מִשּׁוּם
נִדְּהָ אֲלֵא מִשּׁוּם כְּתוּב בְּדִין הַנְּמִצָּא בִּירְכָה לְבַדּוּ מְפָלֵל דְּמִיְיָרֵי בְּמִקּוּם שְׁהַדָּם מִן הַמְּקוּר
יְכוּל לְפּוֹל שְׁם דָּאֵי בְּמִקּוּם שְׁאִין דָּם מִמְּקוּר יְכוּל לְפּוֹל אֲפִי מִשּׁוּם כְּתוּב לִיכָּא עֵי"ש
בְּתַה"א וּא"כ קִשְׂיָה בְּמִקּוּם שְׁדָּם מִמְּקוּר יְכוּל לְפּוֹל שְׁם הִנֵּה לָנוּ לְתַלּוּת בְּעִגּוּל דְּלָאוּ ע"י
בְּדִיקַת עַד אֲתִיָּא אֲלֵא דְּמִן הַמְּקוּר נָפַל עַל הַיְרֵף וּמִשְׁם הוּטַח עַל הָעֵד וּא"כ אֲמַאי טַמְאָה
נִדְּהָ דְּלֹא הִנֵּה לָנוּ לְטַמְאָה אֲלֵא מִשּׁוּם כְּתוּב דְּהָא בִּינּוּ שְׁנִפְל עַל הַיְרֵף שְׁלֵא בְּהַרְגִּישָׁה אִינְהָ
טַמְאָה אֲלֵא מִשּׁוּם כְּתוּב לְכָף הַנְּכַרְח הַב"י לֹאמַר דְּהָא לְחַוְדָּא שֶׁהוּא עֲגוּל לָאוּ הוֹכְחָה הִיא
אֲלֵא עֵיקַר הוֹכְחָה הוּא הוּאִיל וְלֹא אֲרַגִּישָׁה אֲמַרִינּוּ מְעַלְמָא אֲתִיָּא אֲבָל הִיכָּא דְּלִיכָּא לְמִתְּלֵי
דְּמְעַלְמָא אֲתִיָּא וּבְדָאֵי מְגוּפָה אֲתִיָּא מְסַתְּבַר לְמִתְּלֵי שְׁבָא ע"י בְּדִיקַת עַד וְטַעְמָה וְסַבְרָה
דְּהַרְגִּישָׁתָּ עַד הוּא וּבְאַמַּת הַרְגִּישָׁה וּמִש"ה טַמְאָה נִדְּהָ אֲבָל הִיכָּא דְּאֲפִשֵׁר לֹאמַר דְּמְעַלְמָא
אֲתִיָּא טְפִי מְסַתְּבַר לְמִיתְּלֵי דְּמְעַלְמָא אֲתִיָּא מְלֹמַר שֶׁהַרְגִּישָׁה אֲלֵא שְׁטַעְתָּה וְסַבְרָה
הַרְגִּישָׁתָּ עַד הוּא דְּזִהָ ג"כ לֹא שְׁכִיחָא וְאֲפ"ה בְּמִשְׁנָה טַמְאָה נִדְּהָ שְׁחִזְקַת מִשְׁנָה מְקַנּוּת
הוּא: אֲלֵא שְׁדַבְּרֵי ב"י בְּלֹא"ה צ"ע וְכַמ"ש בְּחִדוּשֵׁי סִימָן קפ"ג וְהַבָּאָת בְּכַתְּבָהּ בַּמ"ש
דְּטַעְמָא הוּא הוּאִיל וְלֹא אֲרַגִּישָׁה מִש"ה תְּלִינּוּ בְּמֵאֲכֹלֶת בְּטַחְתּוּ בִּירְכָה וּבְהַנִּיחְתּוּ תַחַת
הַכּוּר אִם הוּא עֲגוּל מוּכַח מִדְּבָרֵי דְּזִנְקָא בְּלֹא הַרְגִּישָׁה הוּא דְּתְּלִינּוּ בְּמֵאֲכֹלֶת אִם הוּא
עֲגוּל אֲבָל אִם הַרְגִּישָׁה לֹא תְּלִינּוּ בְּמֵאֲכֹלֶת וְאֲפִילוּ עֲגוּל וְאֵלּוּ בְּרִישׁ פ' הַרְוָאָה כְּתוּב
מוֹקְמִינּוּ הָּא דְּעַד שְׁהִיָּה נְתוּן תַּחַת הַכּוּר וְהַפְּסַת דְּמִיְיָרֵי בְּהַרְגִּישָׁה וְאֲפ"ה עֲגוּל טְהוּרָה
וְאֲמַרִינּוּ דְּמָה דְּהַרְגִּישָׁה הִנֵּה הַרְגִּישָׁתָּ הָעֵד וּלפ"ז צ"ל הָּא דְּתְּלִינּוּ לְקוּלָּא כ"כ אֲפִילוּ
בְּהַרְגִּישָׁה טַעְמִיָּה הוּאִיל שֶׁהוּא עֲגוּל רְגֵלִים לְדַבְּרֵי שְׁלֵאוּ מְקַנּוּת אֲתִיָּא דָּם קְנוּת אִינוּ עֲגוּל
וְכַפִּי רִש"י שְׁם וְכַמְש"ל וְכֵן יֵשׁ לְהַקְּשׁוֹת לְכַאוּרָה עַל הַרְשֵׁב"א בְּתַה"א דְּמוּכַח דַּס"ל
גְּבִי טַחְתּוּ בִּירְכָה דָּאֵם הוּא יוֹתֵר מִגֵּרִים דְּטַמְאָה מִשּׁוּם נִדְּהָ אֲפִילוּ בְּעִגּוּל דְּהָא כְּתוּב שְׁם
וְז"ל וְעוֹד דְּהָא מִשְׁמַע דְּכִינּוּ דְּאִיְיָרֵי הָּכָּא בְּעַד הַבְּדוּק וּבְעַד שְׁאִינוּ בְּדוּק וּפְלִגִּינּוּ בִּינְיָהוּ
בְּדִין בְּטַחְתּוּ בִּירְכָה וּבְדִין הַנִּיחְתּוּ בְּקוּפְסָא וְלֹא מְפַלְגִינּוּ בְּהַדְּיָא בְּשַׁעוּרִין אֲלֵמָּא תְּרַנּוּיָּהוּ
חַד שַׁעוּרָא אִית לָהּ וְלְכַאוּרָה אִין זֶה הוֹכְחָה דְּהָא אֲפִתֵי גַם לְדִידְיָה קִשְׂיָא דַּה"ל לְחַלֵּק
בִּין הַשַּׁעוּרִין הָּא בְּעַד שְׁאִינוּ בְּדוּק כ"ע ס"ל דְּבַפְּחוֹת מִגֵּרִים וְעוֹד טְהוּרָה בִּין עֲגוּל וּבִין
מִשְׁנָה כְּדְּמוּכַח מְפָל הַפּוּסְקִים וְאֵלּוּ בְּדָקָה בְּעַד הַבְּדוּק וְטַחְתּוּ בִּירְכָה אִינְהָ טְהוּרָה אֲלֵא
בְּעִגּוּל אֲבָל לֹא בְּמִשְׁנָה וְע"כ צ"ל דְּלִידְיָה נִיחָא מִש"ה לֹא מְפַלֵּיג בִּינְיָהוּ בְּשַׁעוּרִין לְפִי
דְּהָא דְּבְּדָקָה בְּעַד הַבְּדוּק וְטַחְתּוּ בִּירְכָה מִיְיָרֵי בִּין בְּעִגּוּל וּבִין בְּמִשְׁנָה לְפִי דְּבְּעִגּוּל אִין

חילוק בין עד הבדוק וטחתו בירכה ובין עד שאינו בדוק דלעולם בפחות מגרים ועוד טהורה מש"ה לא מפליג בשעורין בינייהו וכינן שפן דהאי דעד הבדוק וטחתו בירכה מיירי אפילו בעגול וכשהוא יתר מגרים טמאה נדה א"כ ק' פינן דס"ל להרשב"א דטחתו בירכה מיירי אפילו במקום שהדם מן המקור יכול לפול שם א"כ אמאי תהא טמאה נדה ה"ל למימר פינן דעגול הוא רגלים לדבר שפן הירף הוטח על העד ואע"ג שהוא יותר מגרים הא"ל דמן המקור נפל לשם וכינן דלאו בהרגשה נפיק אינה טמאה אלא משום פתם דהא בפי' הרואה פתם מוקמינן הא דעד שהוא נתון תחת הכר וכו' מיירי בהרגשה ואפ"ה עגול טהורה משום דרגלים לדבר הוא דלאו מגופה אתיא הואיל שהוא עגול ותלינן להרגשה בטעות דהרגשת עד היתה וסברה דהרגשת המקור הוא ואם פן ה"ה בטחתו בירכה והוא עגול מיהו איפא למימר דשאני בהא דטחתו בירכה פינן דהאי דם ונדאי מגופה אתיא ואיפא למימר דמן המקור נפל על ירכה ושלא בהרגשה אתיא ואיפא נמי למימר דמן המקור בא על העד בשעת בדיקה ובהרגשה אתיא ודסברה דהרגשת עד הוא וטפי מוסתבר לומר דמן המקור בא על העד בשעת בדיקה ובהרגשה אתיא אלא דסברה דהרגשת עד הוא מלומר דמן המקור נפל תחלה על הירף ושלא בהרגשה אתיא פינן דחזקת דם שפא בהרגשה מש"ה לא מהני מה שהוא עגול משא"כ בהיה דעד שנתון תחת הכר יש לתלות דמעלמא אתיא הואיל שהוא עגול ועוד יש ליישב בדרף אחר דברי הרשב"א ואין להאריך בזה: אף דברי הב"י קשיא שכתב הטעם הואיל ולא הרגישה מש"ה תלינן בעגול והניחתו תחת הכר דהא בגמ' מוקמינן דמיירי בארגשה וכמש"ל ובחדושי שם פתבתי לתרץ דברי הב"י דס"ל דהא דמוקמינן ה"ה הא דהניחתו תחת הכר כו' דמיירי בארגשה היינו למאי דס"ד ה"ה דהא דאמר שמואל בדיקה קרקע עולם ומצאה עליו דם דטהורה לגמרי קאמר דטהורה אפילו מדרבנן ומש"ה קשיא ליה מהא דעד הנתון תחת הכר וכו' והנכרח לשנויי דמיירו בארגשה וכו' אבל למאי דמסקינן דמודה שמואל דטמאה מדרבנן ואם פן מעיקרא ל"ק מהא דעד הנתון תחת הכר דא"ל דמיירי בלא ארגשה אפ"ה טמאה מדרבנן במשנף עכ"ד וע"ז פתבת אלי והקשית דהא אף לפי המסקנא ס"ל להב"י דאף דלא ארגשה מ"מ ע"י בדיקת עד יש לומר דארגשה וסברה דהרגשת עד הוא וטמאה מדאורייתא דהא לפי מה דס"ל להב"י דמש"ה כתב הרשב"א דטהורה בפחו' מגרים ועוד והוא עגול וטחתו בירכה פינן דלא ארגשה רגלי' לדבר הוא וא"כ ס"ל דהש"ע מיירי בלא ארגשה דהא הרשב"א מוכיח פן מהש"ס מדלא מפליג בשעורא בין עד בדוק וטחתו בירכה ובין עד שאינו בדוק והניחתו בקונפסא אלמא לתרנונייהו חד שעורא הוא דבפחות מגרים ועוד טהורה לפי דברי ב"י מש"ה טהורה הואיל ולא ארגשה רגלים לדבר דממאכלת אתי א"כ מוכח דס"ל דהש"ס דמיירי בלא ארגשה ואפ"ה אגרינן ביתר מגרים טמאה נדה וק' אמאי טמאה נדה הא לא ארגשה ולא תהא טמאה אלא בפתם מד"ס וע"כ צ"ל דמש"ה טמאה נדה דאמרינן דארגשה וסברה הרגשת עד הוא ומש"ה טמאה מדאורייתא ואם פן ק' לפי דברי ב"י מעיקרא מאי דוחקין דהש"ס לאוקמי בדארגשה ה"ל לאוקמי בדלא ארגשה ואפ"ה טמאה משום דאמרינן דארגשה וסברה הרגשת עד הוא א"ו דס"ל להש"ס במוחלט דאפילו בארגשה נמי טהורה פינן דהוא עגול רגלים לדבר הוא דטענתה וסברה דהרגשת מקור הוא ולא היה אלא הרגשת עד וא"כ ניחא ליה לאשמועינן רבותא דאפילו בכה"ג דטהורה אבל אי

גימא דהא ליתא לפי המסקנא ואין זה סברא מוחלטת א"כ מעיקרא מי דנוחקין לאוקמי
בכה"ג דהא הנה אפשר לשנויי תי' מה שהיה סברא מוחלטת דמיירי בלא ארגישה וכמ"ש
ע"כ דבריה ובאמת קו' זו בלא"ה ק' להפוסקים דס"ל דאף דלא ארגישה והיכא דליפא
למיתלי במידי דמעלמא אתיא אז היא טמאה מדאורייתא ואמרינן דארגישה וסברה
דהרגשה עד הוא א"כ מנ"ל לתרץ דמתני' מיירי בהרגישה ואפ"ה מקילין בעגול וכה"ג
במאי דמשני התם פן על מתני' דנמצא על שלה ובעושה צרכיה דמנ"ל להקל כ"כ ה"ל
לשנויי דמיירי בלא הרגישה אלא דאנן אמרינן דהרגישה וטעה וכן הק' הגאון מהר"ג
בס' שב"י גם קשי' לי למאי דמוקי הש"ס ה'א דעד הנתון תחת הכר דמיירי בדארגישה
וא"כ צ"ל ה'א דמקילין כ"כ היינו הואיל שהוא עגול ואיפא רגלים לדבר דמן מאכולת
אתיא אפתי קשיא מ"ט דרבנן דפליגי אר"א ב"צ פדמסקי הש"ס ס"פ ה'רואה פתם דרבנן
פליגי מהא דאמר שמואל הלכה כר"א ב"צ מפלל דרבנן פליגי ומוכח התם דרבנן לקולא
פליגי וס"ל דטהורה אפ"ה במשונה וכפ"י הרמב"ם בפ"ה המשניות שם וא"כ אי מיירי
בדארגישה מ"ט דרבנן דמטהרי אפ"ה בהרגישה ובמשונה: תו קשיא לי למאי דמוקי הש"ס
התם ה'א דנמצא על שלה וכו' דמיירי בהרגישה א"כ מאי מק' הש"ס בפ' כה"י וליחוש
דלמא דם מאכולת הוא ולפי פירש"י הקו' קאי גם אנמצא על שלה וכן תפס הרשב"א
בתה"א לפירש"י עיקר ואי דמיירי בהרגישה מה"ת לתלות במאכולת לומר שטענה
בהרגשה טפי מסתבר שלא טענה דבשלמא בנמצא לאחר זמן י"ל אע"ג דהרגישה יש
לתלות בטעות לפי שאין דרף דם להתעכב כ"כ בביה"ח גם בהא דאשה שעשתה צרכיה
י"ל נמי דמה"ט תלינן הרגשה בטעות לפי שאין דרף דם נדה לבוא עם מ"ר אבל ה'א
דמקשה וליחוש שמה דם מאכולת אפ"ה בנמצא על שלה קשיא דאי מיירי מתני'
בדארגישה א"כ מה"ת לומר דהרגשה דידה בטעות הנה אדרבה מדהרגישה ונדאי מגופה
אתיא גם הסוגיא דשבועות דף י"ח ע"א אי אפשר להלן דמוקי לה בשלא סמוך לוסתה
ואפרישה ומק' אזה והא נמצא קתני וכו' ומכח זה הדר מהאי אוקמתא ומוקים לה בסמוך
לוסתה ואפניסה יע"ש מאי קו' דלמא לעולם אפרישה הוא דמחייב והא דקתני נמצא כו'
דהא למאי דמוקי הש"ס ה'כא ע"כ בהרגישה מיירי וא"כ דלמא מש"ה חייב אפרישה לפי
שהיא אמרה שהרגישה והנה לו לפרוש ולא הני אונס וא"כ שפיר קתני לשון נמצא
דאח"כ נתברר שראתה והרגשת דם הנה וא"ל דס"ל להש"ס דאפ"ה לא שייך למיתני
לשון נמצא דנמצא משמע שהוא דבר חדש ולא עלה על הדעת מעולם שיהנה נמצא דם
אבל אי מיירי בהרגשה לא שייך לשון נמצא רק ה"ל לומר הנה על שלו או על שלה
וכ"כ בס' ת"ח שם בהדיא דמש"ה לא מוקים הש"ס דמיירי בהרגישה דא"כ לא שייך
לשון נמצא ע"ש א"כ הדרא קו' לדוקתיה איך מוקים לה בפ' ה'רואה בארגישה מאי לשון
נמצא וא"ל דס"ל להש"ס דאי מיירי שלא ראתה דם ממש רק שאמרה שהרגישה אפ"ה
לאו בר קרבן הוא דאנוס הוא דכינן די"ל דהרגשת שמש הוא אף הבעל חושב פן דמה"ת
שתראה פניו שעדיין אין זמנה לראות וע"כ דמיירי דאמרה נטמאתי וכפירש"י וכ"כ בס'
כו"פ ואין זה נכון דאפתי קשיא אמאי הדר מאוקמת' זו ה'א איפא לאוקמי בסמוך לוסתה
ומשום פרישה וכמ"ש התוס' שם דה"מ לאוקמי הכי ומיירי דלא אמרה נטמאתי רק
דאמרה שהרגישה ומהשתא ונדאי דלאו אנוס הוא פניו שאמרה שהרגישה שהוא סמוך
לוסתה הנה לו להבעל לחשוב שמה ראתה א"ו צ"ל דס"ל להש"ס דגם בזה לא שייך

לשון נמצא וכו"ל וא"כ איך מוקים הש"ס בפ' הרוואה דמיירי בארגישה לכו נראה
לכאורה בפ"ה הש"ס הא דמוקי דארגישה וכו' לאו שהיא אומרת שארגישה רק באמת
היא לא ארגישה רק שאנו אומרים הא דלא ארגישה לפי שהיא טענה וסברה דלא הרגישה
ותלתה הרגישה במידי אחריו ואף שהלשון דחוק בש"ס לפ"ז מ"מ בע"כ צ"ל פן מפת
קושניא הנ"ל וכן מטין דברי הרשב"א במ"ה דף קס"ח ע"א שהבאתי כמה פעמים בחדושי
ונ"ל במ"ה שם ודכונותיה ודאי בעד הדיוק בין עגול בין משוף טמאה נדה דוודאי מגופה
אתיא ובהרגישה אתיא אלא דסברה הרגשת עד הוא פדאיתא בפ' הרוואה עכ"ל מדכ'
בפשיטות פדאי' בפ' הרוואה משמע דס"ל דכן הפי' בסוגיא שם וכו"נ מן הר"ן בחדושי
ד"ג ועיין בשו"ת פ"י חי"ד סי' א' מ"ש על מהרי"ו כמה שדחק עצמו בפ"ה הסוגיא דמשני
לעולם דארגישה דה"פ שהיא אמרה שהיא מסופקת מה היתה הרגשתה אם הרגישה מידי
אחריו יע"ש והוא קרוב למה שפתיבתי וכ"כ בס' כו"פ סימן קפ"ג דיש לפרש פן הא
דאמר הש"ס לעולם דארגישה ר"ל דאנו הוא דאמרין דארגישה אלא דסברה וכו' אבל
באמת היא לא אמרה שהרגישה דאלו אמרה שהרגישה לא היו תלינן להקל אף אחר
העיון ראיתי דהתוס' שם ע"כ לא ס"ל לפרש פן שהרי פתבו בד"ה אימור הרגשת שמש
ונ"ל וא"ת אמאי לא נקט הרגשת מ"ר כמו לעיל ואע"פ שלא הטילה עכ"ל ואם היו
מפרשי דהא אמר הש"ס לעולם דארגישה כמ"ש דהיא אמרה דלא ארגישה אלא דאנו
אמרין דארגישה והיא מטעה דקטעתה א"כ מאי הקשו דלמא הרגשת מ"ר וא"כ ע"כ
צ"ל דה"ק דהיא אמרה שלא הרגישה אלא דאנו אמרין דהרגישה ומאי דאמרה דלא
הרגישה לפי דסברה דהרגשת מ"ר הוא ק' דאיך אפשר לשנויי הכי דא"כ הדרה קו'
לדוכותיה על שמואל דאמר בדרקה קרקע עולם וכו' דטהורה אמאי תהיה טהורה דהא
איכא למיחש לשמא הרגישה ומה דאמרה דלא הרגישה לפי שסברה דהרגשת מ"ר הוא
דהא השמא לפי קושני' התוס' אפי' מזמן קרוב נמי אמרין דסברה מ"ר הוא וא"כ מ"ט
דשמואל א"ו דהתוס' ס"ל הפי' בגמרא בפשטא וכ"כ בחדושי ובס' כו"פ כ' דתוס' פאן
ס"ל דהפי' בגמ' הוא דלא אמרה שארגישה אלא דאנו אמרין אלא שהתוס' במס' שבועות
בסוגיא שהבאתי לעיל ס"ל הפי' בגמ' בפשוטי' שהיא אומרת דארגישה ואין דבריו
נכונים ואדרבה איפכא מסתברא דהתוס' במסכת שבועות ס"ל הפי' בסוגיא דכאן דהא
דאמר הש"ס לעולם דארגישה היינו דאנו אמרין דארגישה אבל היא אומרת דלא
ארגישה אבל אלו אומרת דארגישה אפי' לאחר זמן חייבים בקרבן דמסתמא בשעת ביאה
היה הדם פניו דארגישה וכקן' המק' ולא הוי תלינן הרגשה במידי אחריו פניו דאמרה
בהדיא שהרגישה אבל להחמיר אמרין דהיכא דלא הרגישה אמרין דהרגישה ומטעה
דקטעתה לפי שחזקת דם שפא בהרגשה מש"ה אותיות טמאין וחיובין בקרבן משא"כ
לאחר זמן פטורים דרגלים לדבר לפי שאין דרכו של דם להתעכב וכ"כ י"ל דאח"כ בא
הדם בשעת בדיקה ואז הרגישה אלא דסברה הרגשת עד הוא ולפ"ז ניחא מ"ש התוס' שם
ד"ה והא נמצא קתני תימא דעדיפא מיניה המ"ל מהא דתני סיפא נמצא על שקלה טמאה
מספק ופטורים מקרבן ואמאי פטור פניו דאמר נטמאתי עכ"ל וע"ז הקשה בס' כו"פ
דמהא לא ה"מ להקשות דהמ"ל דאיירי שאמרה הרגשתי פתיחת המקור מש"ה לאחר
זמן פטורים דמסתמא לאח"כ בא הדם לפי שאין דרכו של דם להתעכב וכדמוקי הש"ס
דמיירי בארגישה ואפ"ה לאחר זמן פטורים וכ"כ בס' ת"ח ולפמ"ש לק"מ דס"ל להתוס'

כפי' השני דאוקמי הש"ס בדאמרה שלא הרגישה אלא דאנו אמרינו שהרגישה אבל בדאמרה שהרגישה ס"ל להתוס' דבהא לא היו פטורים מקרבן אפי' לאחר זמן וכנ"ל אף התוס' בפ' הרואה ע"כ ס"ל הפי' בפסוקא כפושטיה מיהו על הב"י לק"מ במ"ש דלא תלינו להקל בהניחתו תחת הפר אלא בלא הרגישה די"ל דס"ל הפי' בפסוקא כמ"ש וכמו שנגראה מדברי רשב"א במ"ה שהבאתי לעיל וכנגראה מתוס' במס' שבועות וכן נראה מס' תה"ד בפסקיו סי' מ"ז שהבין פן הפי' בגמרא דמייירי בדאמרה שלא הרגישה ואנו אמרינו דהרגישה שכ' שם וז"ל דרואה מ"ת נמי אין מרגשת דאי מרגשת דנפתח החדר פשיטא דטמאה אלא אמרינו הרגשת שמש הוא וכו' ונחשיב ליה ספקא דאורייתא עכ"ל ואי ס"ל דתלינו להקל אפי' בדארגישה ואמרינו דהרגשת שמש הוא א"כ מאי ראיה מיייתי דלמא התיב מייירי בדארגישה ואפ"ה אינה אלא ספק דשמא הרגשת שמש הוא וא"ל דס"ל דלא אמרינו דטענה אלא היכא דאיכא רגלים לדבר כגון שנמצא הדם לאחר זמן וכנ"ל ז"א דרואה מ"ת נמי איכא רגלים לדבר שאין דרפה של אשה לראות מ"ת וכמ"ש הב"י סי' קפ"ז ותו דהא מקשה הש"ס על האי דנמצא על שלה וליחוש דלמא דם מאכנולת ולפירש"י מקשה אפי' בנמצא על שלה ודליכא רגלים לדבר והאי מתני' מוקים לה בדארגיש אפ"ה מק' דנימא שהוא ספק דלמא דם מאכנולת הוא א"ו דס"ל כפי' השני שפכתנו: ומיהו למ"ש בס' פ"י דמהרי"ו ס"ל ה' דקאמר בש"ס לעולם דארגישה ה"ק שיהא אומרת שהרגישה ואינה יודעת מה הרגישה מש"ה תלינו הרגשה דידה במידי אחרנא פיון שיהא עצמה אומרת שיהא מסופקת יש ליישב ג"כ דברי הב"י ומ"ש בס' הנז' דמתוס' לא משמע פן לק"מ ועיי"ש מיהו אף אם נאמר הפי' בגמרא כפושטיה דהיא אומרת שהרגישה כו' מ"מ פיון דתלינו להקל ואמרינו שטענה מכ"ש דיש לחוש להחמיר אע"פ שאמר שלא הרגישה א"ל דהרגישה וטענת' וסבר שהוא הרגשת מידי אחרנא עד או תשמיש ובאמת היתה הרגשת המקור: ועפ"י הדברים האלה אמרתי לתרץ מה דק' לן במה דגרסינו בדרף י"ב בעי מיניה ר' אבא מר"ה אשה מהו שתבדוק עצמה פשיעור וסת פדי לחייב בעלה בחטאת כו' א"ל לא תבדוק ותבדוק ומה בכך א"כ לבו נוקפו ופורש עיין בהר"ן שפי' דהוא מבעי' ליה אם שבח הוא לה לבדוק או לאו והשיב לא פלומר דאינו רשאי ושאל ותבדוק ומה בכך דאני לא שאלתי רק אם הוא שבח או לא אבל דלא תהא רשאי לבדוק מה"ת לא וא"ל דאינו רשאי פדי שלא יהא לבו נוקפו ופורש ע"ש שפי' פן באבעי' קמיינתא וה"ה הכא שהפני' פן וקשה דאמאי שאל אם היא מחוייבת לבדוק פדי לחייב בעלה חטאת דמשמע דהוא חייב ולא היא ואמאי היא במתני' תני בין נמצא על שלו או על שלה אותום חייבי' בקרבן ועו"ק דלקמן דף ט"ז ע"ב אמרינו אר"א אר"ח ב"א א"ר בדיקה בעד ואבד אסורה לשמש עד שתבדוק מתקנה לה ר' אילא אילו איתא מי לא משמשה ואע"ג דלא ידעה השתא נמי תשמש א"ל רבא זו מוכיחה קנים וזו אין מוכיחה קנים ופירש"י וז"ל זו מוכיחה קנים הרי העד לפנינו ולמחר תראה בו ומהני ליה לטהרות וכו' וגם אם ימצא דם באותו שלפני תשמיש תביא חטאת כפרתה עכ"ל דלמא נקט רש"י דהיא מביא חטאת כפרתה הלא גם הוא חייב בקרבן חטאת ונראה לתרץ דהא בלא"ה ק' דמה מבעי' ליה לר"א אם האשה תבדוק בשיעור וסת פדי לחייב בעלה הא לא משפחת ליה חיוב חטאת פלל דהא למאי דמסקינו בפסוקא דשבועות שהבאתי לעיל דלא משפחת שום חיוב חטאת אם טמאה בשעת תשמיש אלא בבעל סמוך לוסתה וקסבר

יכולני לבעול הא לא"ה ליפא לחיוב חטאת לפי שהוא אנוס וא"כ הכא במאי מייירי אי
בבעל סמוך לוסתה מה השיב א"כ לבו נוקפו ופורש יפרוש ויפרוש ולא יבעול עוד סמוך
לוסתה ומי עבדינו תקנתא לרשיעא או לע"ה שיחזור ויבעול סמוך לוסתה דהא אם יבא
לב"ד ויחייבוהו חטאת יאמרו לו לפי שבא עלי סמוך לוסתה ומש"ה חייב חטאת ומפח
זה יפרוש ולא יבעול עוד סמוך לוסתה ואי מייירי בבעל שלא בסמוך לוסתה א"כ אין
פאן חיוב קרבן פלל ונראה לתרץ ע"פ מ"ש בכ"מ פ"ה מהלכות שגגות ובב"י ס"י
קפ"ה וז"ל ומיהו אפשר דהא דחביב ליה אנוס היינו בשפדקה לפני התשמיש אבל אם
לא בדקה קודם תשמיש לא חשיב ליה פאנוס דכיון שהרמב"ם סובר דאם אין לה נסת
אסורה לשמש עד שתבדוק ואפילו יש לה נסת דרף הצנועות לבדוק כל שלא בדקה לאו
אנוס הוא עכ"ל וצ"ל דמייירי בגנוני שנמצא לאחר תשמיש וידוע שהדם ראתה מקודם
תשמיש פגון שנמצא בעד שפדקה בו לפני תשמיש או בחלוק שלבשה קודם וכה"ג
דאל"כ דלמא בשעת תשמיש ראתה ומה הנה מועיל אלו היתה בדקה קודם תשמיש פיון
שאז לא ראתה וכה"ג הק' בס' המלחמות שם במס' שבועות על בעל המאור שכ' ג"כ
פדברי הכ"מ א"ו דמייירי בגנוני דכתבנא הינצא לנו מדברי הכ"מ דאפילו באשה שיש
לה נסת דקיי"ל דא"צ לבדוק לפ"ת מ"מ פיון דקיי"ל דהצנועות בודקות א"ע אע"ג שאינו
מחויבות מ"מ לא מקרי אנוס דהנה לו לאסוקי אדעתא לשמא ראתה שהרי חז"ל אמרו
דהצנועות יבדקו משום חשש שמא ראתה או משום חימוד תשמיש ראתה עתה ה"ל
לאסוקי אדעתא ויצויות לבדוק ולא מקרי אנוס בהכי ואין להקשות לפ"ז מאי מק' הש"ס
התם אי בשלא בשעת וסתה אנוס הוא הא לשיטת הרמב"ם לא הוי אנוס הא איפא
לאוקמי בשלא בדקה א"ע קודם תשמיש וא"כ לשיטת הרמב"ם לאו אנוס הוא ז"א
דלק"מ דהא סוגיא דהתם אזלי אהא דתני' הנה משמש עם טהורה ואמרה לו נטמאתי
דיודעת דהשתא בשעת תשמיש נטמאת וא"כ זו שהרגישה שעתה נטמאת בשעת תשמיש
ומעיקרא טהורה היתה וכ"מ בשו"ת ח"צ סי' מ"ו א"כ מה הנה מועיל הבדיק' שקודם
התשמיש א"כ אפי' לא בדקה מקודם התשמיש נמי אנוס הוא גם הא דמק' התם ממתני'
דנמצא על שלה כו' ומוקי לה בסמוך לוסתה ואפניסה וכו' דמשמע בשלא סמוך לוסתה
אינו חייב בקרבן ולפי דברי הכ"מ הא אפשר לחייב בקרבן דלמא בשעת תשמיש ראתה וא"כ
בדקה קודם תשמיש דז"א דאיך אפשר לחייב בקרבן דלמא בשעת תשמיש ראתה וא"כ
מה הנה מועיל בדיקתה שקודם תשמיש וכמ"ש ותו דמתני' דהתם קאי על מתני' שלפניו
דרף בנות ישראל משמשות בב' עדים והצנועות מתקנין להן השלישי ועלה קאמר
המתני' נמצא על שלה וכו' וא"כ מוכח דאפי' הצנועות שבדקו א"ע לפני התשמיש אפ"ה
בנמצא א"ת חייבין בקרבן וכה"ג כ' בס' המאור שם מש"ה הנצרה לאוקמי בסמוך לוסתה
ולפ"ז י"ל דונדאי דמבעיא ר"א מר"ה נודאי דמייירי בשלא סמוך לוסתה דאי בסמוך
לוסתה לא הוי פשיט ליה דלא תבדוק משום לבו נוקפו ופורש דיפרוש ויפרוש וא"ל
דמייירי ביוצא לדרף שהתירו חז"ל לשמש בסמוך לוסתה וכמבואר בסי' קפ"ד דכיון
שהתירו חכמים מקרי אנוס וכ"כ בס' כו"פ ופשוט הוא א"ו דמייירי בשלא בסמוך לוסתה
ומיהו לפי דברי הכ"מ פיון דחכמים אמרו דמדת צנועות הוא שתבדוק קודם תשמיש
אע"ג דלא שוניה עליו לחובה מ"מ אי לא עביד בצנועות לא מיקרי אנוס שהנה לו למידק
ולעשות צנועות אבל להפוסקים דס"ל דאפי' מדות צנועות ליפא פיון שלא חששו פלל

לשְׁמָא רְאָתָהּ מְקַרֵי אָנוּס אַע"פ שְׁלֵא צְנוּנָה לְבָדוּק קוּדָם תְּשַׁמֵּישׁ וְעַיִן מַה שְּׂאֲכַתּוּב לְקַמֵּן בְּזָה וְא"כ ה"נ אי נִימָא דְשַׁבַּח הוּא לָהּ שְׁתַּבְּדוּק עֲצָמָה מִיַּד לְאַחַר תְּשַׁמֵּישׁ וְלַחוּשׁ דְּלִמָּא מִחֲמַת תְּשַׁמֵּישׁ רְאָתָהּ א"כ כָּל בַּעַל נָפֶשׁ אֵין לוֹ לְפָרוּשׁ עֲצָמוֹ בְּאַבְרָם חַי דַּאֲע"ג שְׁעַל הַבִּיאַה אָנוּס הוּא מ"מ הַפְּרִישָׁה הִיָּה לוֹ לְפָרוּשׁ בְּאַבְרָם מֵת בְּשַׁלְמָא לְפִי הַמְּסַקְנָא דְהִכָּא דְמְסַקִּינוּ דְלֵא תַבְּדוּק דְלֵא יְהֵא לְבוֹ נוֹקְפוֹ וּפּוֹרֶשׁ וְחַז"ל לֹא חֲשָׁשׁוּ כָּלֵל זֶה לְבַעֲלָהּ לְשַׁמָּא רְאָתָהּ מִחֲמַת תְּשַׁמֵּישׁ רַק לְטְהָרוֹת מְשׁוּם מַעֲלָה בְּעַלְמָא וְלֹא חֲשָׁשׁוּ לְשַׁמָּא תְּרַאֵה א"ת אֲלֵא שְׁתַּהֵיָה מְרַבָּה לְבָדוּק וְכַמ"ש הַרְמַב"ן וְהַר"ן אֲבָל לֹא לְבַעֲלָהּ וְאַפְּלוּ אִם תְּרַצָּה לְהַחְמִיר אֵינוֹ רְשָׁאי א"כ ה"ה הַבַּעַל אֵין לוֹ לְהַחְמִיר וְלְפָרוּשׁ בְּאַבְרָם מֵת וְאַפְּשָׁר אַפִּי אִם יִרְצָה לְהַחְמִיר עַל עֲצָמוֹ אֵינוֹ רְשָׁאי וְכַמוֹ שְׂאֲכַתּוּב לְקַמֵּן פִּינוּן דְּחַז"ל לֹא חֲשָׁשׁוּ לְזָה א"כ אֵינוֹ רְשָׁאי כְּדִי שְׁלֵא יְהֵא לְבוֹ נוֹקְפוֹ לְהַבָּא וְא"כ סוּגְיָא דְשְׁבוּעוֹת אֲזַלָּא לְפִי מְסַקְנָא דְהִכָּא מַש"ה לֹא מְשַׁכַּח הֵתָם לְחַיִּיב בְּחַטָּאת אֲלֵא בְּסוּמוֹ לְוֹסְתָהּ אֲבָל לְמַאי דַּס"ד בְּאַבְעֵיָא דַּר"א דְּחַז"ל חֲשָׁשׁוּ לְזָה אַף לְבַעֲלָהּ לְשַׁמָּא רְאָתָהּ מ"ת וְהִיא מְשׁוּבַחַת אִם תַּבְּדוּק א"ע תּוֹף שְׁיַעוּר נֶסֶת א"כ הַבַּעַל לֹא אָנוּס הוּא מְשׁוּם דְּגַם הוּא ה"ל עַכ"פ לַחוּשׁ וְלְפָרוּשׁ בְּאַבְרָם מֵת וּלְפ"ז נִיחָא הָא דְשַׁאֲלַל דְּוִוְקָא כְּדִי לְחַיִּיב בְּעַלְמָא חַטָּאת אֲבָל הִיא אֵינָהּ מְחַוֵּיבַת בְּחַטָּאת דְּהֵא כְּתַב הַמְּרַדְכִי בְּמַסְכַּת שְׁבוּעוֹת וְהוּבָא בַּש"ע סִימָן קַפ"ה דְּאִם נְטֻמְאָה בְּשַׁעַת תְּשַׁמֵּישׁ וּפְרִישׁ מִיַּד בְּאַבְרָם חַי הוּא מְחַוֵּיב בְּקַרְבָּן אֲבָל לֹא הִיא דְאָנוּסָה הִיא וְלֹא עֲבָרָה מִיַּד וְלָכֵן מְבַעֵיָא לִיהֵא דְוִוְקָא אִם תַּבְּדוּק כְּדִי לְחַיִּיב בְּעַלְמָא חַטָּאת אֲבָל הִיא פְטוּרָה בֵּין עַל הַכְּנִיסָה וּבֵין עַל הַפְּרִישָׁה דְאָנוּסָה הִיא דְהָא מִיַּרְי שְׁלֵא בְּשַׁעַת וְסֻתָּהּ: וּבְזָה מְתוּרָץ מַה דְּקַשְׁיָא לָן טוּבָא עַל הַמְּרַדְכִי שְׁפָסַק דְּעַל הַפְּרִישָׁה בְּאַבְרָם חַי דְּהָא שְׁלֵא בְּשַׁעַת דְּהֵא זֶה הוּא נִגְדַּד הַסּוּגְיָא דְשְׁבוּעוֹת שְׁם דְּבַעֵי לְאוּקְמִי הַמְּתוּנִיתִין דְּנִמְצָא עַל שְׁלֵא דְמִיַּרְי שְׁלֵא בְּשַׁעַת וְסֻתָּהּ וְחַיִּיבִים בְּקַרְבָּן אַפְרִישָׁה אַמַּאי תְּנִי חַיִּיבִים בְּקַרְבָּן דְּהֵא הִיא פְטוּרָה לְדַעַת הַמְּרַדְכִי וּבַע"כ צ"ל לְהַמְּרַדְכִי דְבִאֲמַת ה"מ לְדַחֲוֹת מְזָה דְלֵא מִיַּרְי בְּפְרִישָׁה אֲלֵא דְעַדִּיפָא מִיַּנְיָה פְרִישׁ מְלִשׁוֹן הַמְּשֻׁנָה מוּכַח דְלֵא מִיַּרְי בְּפְרִישָׁה דְהֵא נִמְצָא קְתַנִּי דְהֵא בְלֵא"ה ה"מ לְדַחֲוֹת דְלֵא מְצִי מִיַּרְי בְּפְרִישָׁה מִפְּחַ סִיפָא וְכַמ"ש הַתּוֹסְפוֹת שְׁם אֲלֵא ע"כ צ"ל דְבֵלֵא"ה דְחֵי שְׁפִיר א"כ ה"נ י"ל בְּזָה אַף ק' מַנ"ל לְהַמְּרַדְכִי דִין זֶה דְהֵא לְפִי פְשָׁטִי דְסוּגְיָא מְשַׁמַּע דְּגַם הִיא חַיִּיבַת וְלְדַבְרֵינוּ נִיחָא דְהַמְּרַדְכִי הוֹכִיחַ מְסוּגְיָא דְהִכָּא מְדָלָא מְבַעֵי לַר"א דְתַבְּדוּק אֲלֵא כְּדִי לְחַיִּיב בְּעַלְמָא מוּכַח דְהִיא פְטוּרָה וְסוּגְיָא דְהִכָּא בְּפְרִישָׁה מִיַּרְי וְכַמ"ש וְנִרְאָה מְדַבְרֵי הַכ"מ דַּס"ל לְהַפּוֹסְקִים דַּס"ל דְאֵף הַצְּנוּעוֹת א"צ בְּדִיקָה לְפָנֵי תְּשַׁמֵּישׁ לְבַעֲלָהּ אֵין לְחַיִּיב קַרְבָּן אַפִּי אִם יָדוּעַ שְׁבָא הַדָּם לְפָנֵי הַתְּשַׁמֵּישׁ אַע"ג דְּהִיָּה אַפְּשָׁר לוֹ לְבַעֲלָהּ לְצוּוֹת לָהּ שְׁתַּבְּדוּק לְפָנֵי הַתְּשַׁמֵּישׁ דְהֵא כָּל עֵיקַר דַּס"ל לְהַפּוֹסְקִים דְלֵא תַבְּדוּק הוּא מְטַעַם שְׁלֵא יְהֵא לְבוֹ נוֹקְפוֹ וּפּוֹרֶשׁ וּפְרִישׁוֹ בְּתוֹסְפוֹת שְׁם בְּשֵׁם ר"ת פִּינוּן דְּרוּאָה אֲשֵׁתוֹ בּוֹדְקַת מְחַשֵּׁב שְׂאִם לֹא הִרְגִישָׁה לֹא הִיָּתָה בּוֹדְקַת לְפִי שְׁיִוְדַעַת שְׁחַכְמִים לֹא תִקְנוּ לְבָדוּק וּלְפ"ז י"ל דְּכָל זֶה אִם הִיא בּוֹדְקַת מְעַצְמָה אֲזִי מְחַשֵּׁב הַבַּעַל מְסַתְמָא הַרְגִישָׁה אַחַר שְׁיִוְדַעַת שְׁחַז"ל לֹא חַיִּיבוּ אוֹתָהּ לְבָדוּק אֲבָל כְּשֶׁהַבַּעַל מְצוּנָה לָהּ לְבָדוּק אֲזִי לֹא הִיָּה לוֹ לְחַשׁוֹב שְׁהַרְגִישָׁה וּמַה שְּׁבִדְקָה הוּא מְשׁוּם שְׁצוּנָה עָלֶיהָ שְׁתַּבְּדוּק וּלְפ"ז לְמָה כְּתַב הַכ"מ דְוִוְקָא לְהַרְמַב"ם הוּא דְלֵא הוּי אָנוּס אִם לֹא בְּדִיקָה קוּדָם תְּשַׁמֵּישׁ הָא אַף לְשַׁאֲרַ פּוֹסְקִים נְמִי לֹא אָנוּס הוּא דַּאֲע"ג דַּס"ל דְאֵינוֹ רְשָׁאי לְבָדוּק מְשׁוּם שְׁלֵא יְהֵא לְבוֹ נוֹקְפוֹ מ"מ הַבַּעַל הִיָּה לוֹ לְצוּוֹת עָלֶיהָ שְׁתַּבְּדוּק א"ו דַּס"ל דְכִינוּן דְּחַז"ל לֹא חֲשָׁשׁוּ לְדַבְרָר אֵין לוֹ לְהַחְמִיר בְּזָה כְּדִי שְׁלֵא

יֵהָא לְבוּ נֹקֵפוּ וְכֵן הִוּוּכְחֵתִי בְּחֻדוּשֵׁי מִתּוֹסְפוֹת שְׁם ד"ה מֵהוּ לְמִיַּעֲבֹד פְּקָא מִתְנִיתִין שֶׁהָק' עַל פִּירֵש"י שְׁפִי דְבַעֲי בְּדִיקָה וְכו' הָא אָמַר לְעִיל פֶּל לְבַעֲלָה לֹא בְּעִי בְּדִיקָה וְגַם אִין לְהַחְמִיר וְלְבָדוֹק דַּא"כ לְבוּ נֹקֵפוּ וּפּוֹרֵשׁ ע"כ דְּמָה קו' דְּלִמָּא הָכִי מְבַעֲיָא לִיה דְּאַף דְּמִסְקִינֵן לָה לְעִיל דְּלֹא יֵהָא לְבוּ נֹקֵפוּ וּפּוֹרֵשׁ מ"מ מְבַעֲיָא לִיה אִם לְהַבְעֵל לְהַחְמִיר וּלְצוּוֹת לְאַשְׁתּוּ שְׁתַּבְּדוֹק: וּבְזָה הִיָּה נִיחָא הָא דְּאָמַר הָתָם אָמַר ר"כ שְׁאַלְתִּינְהוּ לְאִינְשֵׁי בֵיתָה דר"פ ודר"ה פִּי אָתוּ רַבְּנָן מְצָרִיכוּ לְכוּ בְּדִיקָה ע"כ דַּאע"ג דְּמִסְקִינֵן דְּלֹא תַבְּדוֹק מ"מ שְׁאַל אִם הֵם מְצָרִיכִים לְהוּ בְּדִיקָה דְּאָז לִיפָא חֲשֵׁשׁ שְׁמָא יֵהָא לְבוּ נֹקֵפוּ וּפּוֹרֵשׁ וְלֹא הָיוּ צָרִיכִין לְדַחֵן כַּמ"ש הַתּוֹס' דַּה"ק מִי מְצָרִיכוּ לְכוּ בְּדִיקָה לְהַקִּיץ אֶתְכֶם עַד שְׁתַּתְּנִישׁב דַּעְתְּכֶם לְהַשִּׁיב אִם הִיא טְהוֹרָה שְׁהוּא דוֹחַק דְּהָא מִי מְצָרִיכוּ לְכוּ בְּדִיקָה אָמְרוּ א"ו הַתּוֹסְפוֹת ס"ל פִּינֵן דְּחֻכְמִים אָמְרוּ שְׁהִיא לֹא תַבְּדוֹק פְּדִי שְׁלֹא יֵהָא לְבוּ נֹקֵפוּ וְאַף הוּא אִין רִשְׁאֵי לְהַחְמִיר וְאִם פֶּן צְדָקוּ דְּבְרִינֵנוּ דְּאִם הִיא אֵינְהָ רִשְׁאֵי שְׁתַּבְּדוֹק א"ע בְּכַדִּי חִיּוּב חֻטָּאת אוּ חִיּוּב א"ת פְּדִי שְׁלֹא יֵהָא לְבוּ נֹקֵפוּ אָף הוּא אֵינְו רִשְׁאֵי לְפָרוֹשׁ בְּאַבְרָם מֵת וְלַחוּשׁ שְׁמָא רְאָתָה וְכ"ז לְפִי הַמְּסַקְנָא אָבָל לְמַאי דַּס"ד דר"א דְּשִׁבַּח הוּא לָה שְׁתַּבְּדוֹק בְּכַדִּי שְׁיַעוּר חֻטָּאת אוּ א"ת אָף הַבְעֵל אִם בַּעַל נָפֵשׁ הוּא לֹא הִיָּה לוֹ לְפָרוֹשׁ בְּאַבְרָם חִי אֲלֵא בְּאַבְרָם מֵת וְאִי לֹא עֲבִיד הָכִי וְנִמְצָא אַחַר כֶּף דָּם בְּכַדִּי חִיּוּב קָרְבָן מְחִיב קָרְבָן עַל הַפְּרִישָׁה אָבָל הִיא פְּטוּרָה וְכַמְש"ל וְעֵינֵן בְּסוֹגֵיָא דְּלִקְמֵן בְּדִי"ז ע"ב דְּמִשְׁמַע דְּחַז"ל חֲשֵׁשׁוּ לְשְׁמָא מִחֻמַּת חִימוּד תְּשֻׁמִּישׁ רְאָתָה וְמַה"ט בְּעִי ר"ז לֹמַר דְּבַעַל נָפֵשׁ לֹא יִבְעוּל וְיִשְׁנָה אַא"כ יִבְדוֹק בְּעַד בְּנִתִּים וְרַבָּא ס"ל דְּלֹא דַּא"כ לְבוּ נֹקֵפוּ וּפּוֹרֵשׁ וְהִינְנוּ פִּינֵן דְּלֹא חֲשֵׁשׁוּ חַז"ל לְכַף אִין רִשְׁאֵי לְהַחְמִיר אֲפִילוּ בַּעַל נָפֵשׁ: וּמַעְתָּה נָבֵא לְתַרְץ בְּמָה שְׁפִירֵש"י שְׁם דְּהִיא תְּבִיא חֻטָּאת כְּפָרְתָה דְּמִשְׁמַע דְּהוּא פְּטוּר דְּהָא לְפִי הַסּוֹגֵיָא דְּשְׁבוּעוֹת א"א לְאַשְׁכּוּחֵי חִיּוּב חֻטָּאת בְּשִׁמְשׁ עִם הַטְּמֵאָה שְׁנֻטְמֵאָה בְּשַׁעַת תְּשֻׁמִּישׁ אֲלֵא בְּסִמּוּד לְוֹסְתָה דְּשְׁלֹא בְּשַׁעַת וְסַת' אָנוּס הוּא וַא"כ ה"נ קִשְׁיָא סוֹגֵי' זֹו דְּבִמַאי מִיָּרִי דְּוֹדַאי לֹא מִיָּרִי בְּשִׁמְשׁ סִמּוּד לְוֹסְתָה דְּמַאי אֲרִיָּא בְּשִׁנְאָבֵד הַעַד דְּאַפִּילוּ מוֹכִיחָה קֵיִים אֲסוּרָה לְשִׁמְשׁ א"ו דְּמִיָּרִי בְּשִׁלֹּא סִמּוּד לְוֹסְתָה וַא"כ ק' אֲמַאי תַתְּחִיב בְּקָרְבָן דְּהָא אָנוּסִים הֵם דְּאַפִּילוּ בְּמוֹכִיחָה קֵיִים פִּינֵן דְּחַז"ל אָמְרוּ שְׁלֹא תַבְּדוֹק וְאַפִּילוּ בַּעַל נָפֵשׁ בּוֹעַל וְשׁוֹנָה לֹא יִבְדוֹק וְכַדְמִסִּיק רַבָּא שְׁלֹא יֵהָא לְבוּ נֹקֵפוּ וּפּוֹרֵשׁ כַּמ"ש הַתּוֹס' שְׁם ד"ה לֹא יִבְעוּל וְכו' וַא"כ מַאי ה"ל לְמַעֲבֹד דְּוֹדַאי אָנוּסִים הֵם פִּינֵן שְׁחַז"ל הַתִּירוּ וְלֹא חֲשֵׁשׁוּ לְכַף לְבַעֲלָה בְּוֹדַאי דְּאָנוּסִים הֵם וּפְטוּרִים מְקָרְבָן וְנִרְאָה לְמַאי דְּמִסְקִינֵן בְּפ' הַרְוָאָה בְּסוֹגֵיָא שְׁהַבֵּאתִי לְעִיל דְּמֵן הַתּוֹרָה אֵינְהָ טְמֵאָה אֲלֵא עַד שְׁתַּרְגִּישׁ בְּבִשְׁרָה וּמוֹקְמִינֵן הַמְּתַנִּיתִין דְּנִמְצָא עַל שְׁלָה בְּדַאֲרֵגִישָׁה וְכו' וַא"כ ה"נ א"א לְחִיבֵי בְּקָרְבָן אֲלֵא בְּדַאֲרֵגִישָׁה דְּאִי לֹאוּ דַּאֲרֵגִישָׁה אֵינְהָ טְמֵאָה מֵן הַתּוֹרָה וְלִיפָא קָרְבָן פֶּלֶל וְהֵן אִם נִפְרֵשׁ כְּפִשְׁטִיָּה דְּהַרְגִישָׁה אֲלֵא שְׁהִיא טְעַתָּה וְסִבְרָה דְּהַרְגִישָׁת שְׁמֵשׁ הוּא אוּ דְנִימָא הַפִּי כַּמ"ש לְעִיל שְׁהִיא אֲמָרָה שְׁלֹא הַרְגִישָׁה אֲלֵא דְּאָנֵן אָמְרִינֵן דְּוֹדַאי הַרְגִישָׁה לְפִי שְׁחֻזְקַת דָּם שְׁבָא בְּהַרְגִישָׁה אֲלֵא שְׁהִיא טְעַתָּה וְסִבְר' שְׁלֹא הַרְגִישָׁה וְהִיָּתָה תּוֹלָה הַרְגִישָׁתָּה בְּשִׁמְשׁ א"כ וְדַאי דְּהִיא לֹאוּ אָנוּס' הִיא דְּהָא אֵלוּ הָנוּ רַמִּי אֲנַפְשָׁה לְמִיָּדָק שְׁפִיר בְּהַרְגִישָׁה הִיָּתָה מְבַחֲנַת וְיִוֹדַעַת שְׁהַרְגִישָׁת מְקוּר הוּא דְּהָא הַחִלּוּק שְׁבִין שׁוֹגֵג לְאָנוּס הוּא כַּמ"ש הַרְמֵב"ם בְּפ"ה מֵהִלְכוֹת שְׁגָלוֹת וְז"ל שְׁהַשׁוּגֵג הִיָּה לוֹ לְבָדוֹק וְלִדְקוֹדֵק וְאֵלוּ בְּדִק יָפָה וְדִקוֹדֵק בְּשִׁאֲלוֹת לֹא הִיָּה בָּא לִיָּדִי שְׁגָגָה וְלְפִי שְׁלֹא טָרַח בְּדַרְיָשָׁה וְחֻקִּירָה וְאַח"כ יַעֲשֶׂה צָרִיף כְּפָרָה אָבָל זֶה מֵה לוֹ לַעֲשׂוֹת עַכ"ל וַא"כ ה"נ אֵלוּ דְּקִדְק' יָפָה

בהרְגֵשְׁתָּהּ הִיטָהּ מִבְּחִינַת שְׁפָתֵיחַת הַחֶדֶר הוּא דְנֹדָא אֵין הֶרְגֵשׁוֹת דּוֹמוֹת זֶה לְזֶה וְכַמ"ש
מֵהֵרִי"ו גְּבִי הֶרְגֵשׁתָּ מ"ר שְׁאִינוּ דוֹמָה לְהֶרְגֵשׁתָּ הַחֶדֶר וְאִפ"ה אָמַר בְּש"ס אֵימַר הֶרְגֵשׁתָּ
מ"ר הוּא וְהֵינּוּ לִפִּי שְׁלֵא דִקְדָקָה יָפָה מִש"ה לֹא מִיִּקְרִי אֲנֹנְס אֲלֵא שׁוֹגֵג מִש"ה חֲזִיבַת
בְּקֶרֶב וְכ"ו דֵּהִיא חֲזִיבַת בְּקֶרֶב אֲבָל אֵיהּ וְדָאִי דְאָנוּס הוּא וּפְטוּר מִקְרָבָן מִש"ה פִּירֵשׁ"י
דֵּהִיא תְּבִיא חֲטָאת כְּפָרְת' וְא"ל א"כ לָמָּה לֹא מוֹקִי הַש"ס בְּשִׁבּוּעוֹת לְהָא מִתְּנִי אֲפִילוּ
בְּשִׁלֵּא בְּשַׁעַת וְסִתָּה וְאִפ"ה יֵשׁ בְּקֶרֶב דְּכִינּוּן שְׁלֵא הַבְּחִינָה בְּהֶרְגֵשָׁה וְז"א דֵּהִיא מִתְּנִי נְמִי
תְּנִי חִיּוּבָא בְּדִידָהּ וְאֵיהּ וְדָאִי אָנוּס הוּא וְא"ל דָּא"כ לָמָּה שְׁאַל ר"א לר"ה כְּדִי לְחִיּוּב
בְּעֵלָה חֲטָאת דֵּהִיא נְמִי חֲזִיבַת בְּחֲטָאת דֵּהִיא מִסְתַּמָּא הֶרְגֵשָׁה וְכִינּוּן שְׁלֵא הַבְּחִינָה
וְדִקְדָק' לְהִיּוֹת רְמִיָּא אֲדַעְתָּה אִף הִיא שׁוֹגֵגַת ז"א דְלֶהֱכִי לֹא נִקֵּט אֲלֵא כְּדִי לְחִיּוּב בְּעֵלָה
חֲטָאת וְלֹא נִקֵּט נְמִי דֵּהִיא תַתְּחִיבַת בְּחֲטָאת דְּבִשְׁלֵמָא אִם אֲמָרָה שְׁהֶרְגֵשָׁה אֲלֵא דְסִבְרָה
דֵּהֶרְגֵשׁתָּ שְׁמֵשׁ הוּא וְאִזְ שְׁפִיר י"ל דְּגַם הִיא תַתְּחִיבַת בְּחֲטָאת אֲבָל הִיא דְאֲמָרָה שְׁלֵא
הֶרְגֵשָׁה אֲלֵא דְאָנוּ אֲמָרִינוּ וְדָאִי הֶרְגֵשָׁה לִפִּי שְׁחֻזְתָּ דָּם שְׁבָא בְּהֶרְגֵשָׁה מ"מ אֵין לָנוּ
לְחִיּוּב בְּחֲטָאת דְּדִלְמָא לֹא רָאֲתָה לְהֵדָם אֲלֵא בְּשַׁעַת פְּרִישָׁה וְאִזְ הִיא פְטוּר' כְּסִבְרַת
הַמְרָדְכִי וּמְסַפִּיקָא אֵינָה מְבִיאָה חֲטָאת אֲבָל הַבְּעַל לְעוֹלָם חֲזִיבַת בְּחֲטָאת לִפִּי שְׁהִיָּה לוֹ
לְפָרוּשׁ בְּאֲבָר מֵת וְכִינּוּן דְּלֹאוּ מִלְתָּא דְּפִסִּיקָא הוּא דֵּהִיא אֵינָה מְחֻיְבַת בְּחֲטָאת אֲלֵא
בְּדִאֲמָרָה שְׁהֶרְגֵשָׁה וְהִיָּה קוֹדֵם פְּרִישָׁה אֲלֵא דְסִבְרָה דֵּהֶרְגֵשׁתָּ שְׁמֵשׁ הוּא אֲבָל אֵי לֹא
אִמַר' כֹּן אֵינָה מְחֻיְבַת בְּחֲטָאת וְכַמ"ש מִש"ה נִיחָא לִיָּה לְמִנְקֵט כְּדִי לְחִיּוּב בְּעַל' בְּחֲטָאת
שְׁהוּא מִלְתָּא דְּפִסִּיקָא בֵּין אִמַר' שְׁלֵא הֶרְגֵשָׁה וְא"ל דְּכ"ו נִיחָא לְמֵאִי דְאִמַר מְעִיקְרָא כְּדִי
לְחִיּוּב בְּעֵלָה בְּחֲטָאת אֲבָל דְּמַבְעִי לִיָּה מְשׁוּם חִיּוּב א"ת אִמַּאי נִקֵּט לְחִיּוּב בְּעֵלָה א"ת הָא
אֵינָה נְמִי תַתְּחִיבַת בְּא"ת ז"א פִּינּוּ דֵּהִיא לֹא תַתְּחִיבַת בְּא"ת אֲלֵא מְסַפִּיקָא שְׁמָא קוֹדֵם
שְׁפִירֵשׁ הַבְּעַל חֲזִיבַת לְהֵדָם וְכִינּוּן דְּאִחַר שְׁפִירֵשׁ הַבְּעַל בְּדָקָה עֲצָמָה בְּעַד שְׁיַעוּר בְּדִיקָה
וּבְהֶצְטֵרָה נְמִי הִזְמִן כְּדִי שְׁיַעוּר פְּרִישָׁה זֹו מִקְרִי אִחַר אִחַר וְלֹאוּ בֵּר קֶרֶבָן הוּא וְעֵינּוּ
בְּרִשְׁפ"א שְׁהִבְאֵתִי בְּסִי' קפ"ז שְׁמִיד אִחַר שְׁיַעוּר בְּדִיקָה הוּא אִחַר אִחַר וְלֹאוּ בֵּר קֶרֶבָן
הוּא וְכִינּוּן דָּא"א לְחִיּוּב בְּקֶרֶבָן אִא"כ אֲתָה אֹמַר לְשְׁמָא קוֹדֵם הַפְּרִישָׁה חֲזִי לְכֹלִי הֵאִי
ל"ח לָהּ לְעַנְיָן קֶרֶבָן וְתוּ דֵּהִיא אִיכָּא ס"ס וְלֹא מִתְּחִיבַת מֵא"ת דְּסִפְקָא שְׁמָא עֲכָשְׁוּ בְּשַׁעַת
בְּדִיקָה בָּא הֵדָם וְאֵין שׁוּם א' מֵהֵם מִתְּחִיבַת בְּקֶרֶבָן וְאִת"ל דְּמִקוֹדֵם בָּא הֵדָם שְׁמָא בְּשַׁעַת
פְּרִישָׁה בָּא הֵדָם וְאֵיהּ הוּא דְּמִתְּחִיבַת בְּקֶרֶבָן וְהִיא פְטוּרָה וְלִיכָּא לְמִימַר דְּשֵׁם סִפְקָא חֲדָא
הוּא דְּמָה לִי אִם הֵדָם בָּא אִחַר מְעֵשָׂה כְּנֹלָן אוּ בְּשַׁעַת פְּרִישָׁה ז"א דֵּהִיא דְּסִפְקָא א' מִתִּיר
אוּ יוֹתֵר מִחֲבִירוֹ מִקְרִי שְׁפִיר ס"ס וְכַמ"ש הַש"ף בְּסִי' ק"י בְּדִינֵי ס"ס וְהִנְיָ הֵרִי סִפְקָא א'
מִתִּיר יוֹתֵר מִן הַסִּפְקָא ב' דְּבִסִּפְקָא א' שְׁנִיָּהּ פְטוּרִין מִקְרָבָן וּבְסִפְקָא ב' פְטוּר' הִיא וְאֵיהּ מִיָּהּ
חֲזִיבַת כֹּן הַעֲלִיתִי בְּחִדוּשֵׁי עִם מְעַט תְּבָלִין לְדַבְּרָה שְׁהוֹסִפְתִּי כָּאֵן וְתַעֲלוֹנָה כְּלִיּוֹתִי בְּדַבְּרָה
שְׁכַתִּיהּ מִיִּשְׂרָאֵל מֵהַ שְׁאֲמַרְתָּ עִפ"י הַדְּבָרִים הַנְּלִלְתִּרְזָן חִדוּשֵׁי הַרְמַב"ן שְׁכ' לְפָרֵשׁ
הַמְתִּנִי בְּמִכִּילֵתִין דָּף י"ו ע"א בְּש"א צְרִיכָה ב' עֵדִים עַל כָּל תְּשֻׁמִּישׁ וְתְשֻׁמִּישׁ אוּ תְשֻׁמִּישׁ
לְאוּר הַנֵּר בְּה"א דֵּיָּה בְּשִׁנֵּי עֵדִים כָּל הַלִּילָה דֵּהִנִּי ב' עֵדִים הֵינּוּ א' לוֹ וְא' לָהּ שְׁלֵא בּוֹדָקַת
בוֹ לִפ"ת רֵאשׁוֹן וְרוֹאֵה אִם טְהוּרָה הִיא וּמְשֻׁמֶשֶׁת וְאִת"כ מְקַנְחַת בוֹ לֹא"ת וּכְשָׁבָא לְשִׁמֵשׁ
פַּעַם אַחֲרָת א"צ כְּלוּם אֲלֵא מְשֻׁמֶשֶׁת וְלֹא"ת מְקַנְחִין הִיא וּבְעֵלָה בְּשִׁנֵּי עֵדִים אַחֲרִים וְאִפְּל'
לְב"ש עַד שְׁלֵפ"ת וְשֵׁלֵא"ת עַד א' הוּא שְׁאֲפִי הַצְּנוּעוֹת לֹא נִהְגוּ צְנִיעוּתָן אֲלֵא בְּעַד שְׁלֵפ"ת
מִתוּרָה שְׁהוּא נְקִי וְטַפָּה כ"ש נִיכְרַת בוֹ אֵין רוּצָה שְׁיִהְיֶה בוֹ לְכֹלֵהּ וְכו' אֲבָל לְאַחַר תְּשֻׁמִּישׁ

שהש"ז רבה בלא"ה אין להקפיד ולקח עד חדש והיגיו נמי דאמר או תשמש לאור הנר ותבדוק בו דלא"ת לא בעינן לכן אלא שצריך לידע אם דם שעליו מתשמיש ראשון הוא או מאחרון הוא כדי לחייב עצמה ובוועלה וכו' ולעולם לפני תשמיש לא בעי ב"ש בדיקה אלא לפני תשמיש ראשון שהרי דיה בבדיקה אחת לעונה א' ולא הוצרכו בדיקות הללו שבין תשמי' הללו אלא משום קרבן לבד אם תמצא דם וכו' וב"ה אומרים דיה ב' עדים כל הלילה אף אלו א' לו וא' לה שלא עולה לפ"ת ראשון שבודקת ורואה אם טהורה היא ולא"ת אחרון משלו לא"ת אחרון עכ"ד וקש"י לך לדבריו אפתי ק' דל"ל בעד שלו על כל ביאה וביאה עד חדש לב"ש כיון דטעמא דב"ש דסבירי להו דצריכה לבדוק אחר כל ביאה וביאה בעד חדש היגיו כדי לחייב בקרבן ולטמא את בוועלה דאם לא היה לה על כל ביאה וביאה עד חדש לא היה מציינו לחייב בקרבן דאפי' אם תמצא למחרתו על העד דם א"ל דבשעת בדיקה שלאחר תשמיש האחרון בא הדם דהא א"א לחייב בקרבן אלא בקנוח תוף שיעור וסת דהקא ודאי דצריכה בדיקה ממש ואי לענין קרבן א"ת דמשפחת לה בבדיקה י"ל דס"ל דבעינן חתיכה א' מב' חתיכות כמו דס"ל למתני' דלעיל אף הא ניחא בעד שלא דצריכה על כל ביאה וביאה עד חדש אבל אפתי ק' בעד שלו למה צריך על ביאה וביאה עד חדש דהא בנמצא על שלו אפילו אחר זמן חייב בקרבן וא"ל דנ"מ לחייבו הרבה חטאות דז"א דכיון דהכל היה בהעלם א' אינו מחייב אלא חטאת א' וכמבואר בסוגי' דשבועות הנ"ל ובמס' פרייתות ואמרת לתרץ דאם לא היה עד שלו רק א' אם היה נמצא דם על העד לאחר כל הביאות לא היה מחייב בקרבן דאע"ג דנדאי היה בשעת ביאה מ"מ הא י"ל שבא הדם בשעת ביאה האחרונה ופטור מקרבן דהא אנוס הוא דהא הקא מייירי שלא בשעת וסתה דאלו בשעת וסתה אסורה לשמש וא"כ ע"כ דמייירי שלא בשעת וסתה ואז הוא אנוס ולכך מצריך ב"ש אף בעד שלו על כל ביאה וביאה עד חדש וא"כ אם נמצא למחרתו דם בעד שלו של ביאות ראשונות מחייב חטאת דאע"ג דלא חייבו חכמים לבדוק העדים בין ביאה לביאה מ"מ לא מיקרי אנוס דהא אם היה רוצה היה יכול לבדוק העדים בין תשמיש לתשמיש וכמ"ש הרמב"ם בהלכות שגגות שהבאתי לעיל עכ"ד ולכאורה דבריהם סותרים דברי מש"ל שהוכחתי דכל מקום שלא חייבו חכמים בבדיקה אינו רשאי להחמיר על עצמו ומקרי אנוס ובאמת אין דבר חוצץ בינינו ודאני לא כתבתי אלא לב"ה דס"ל דלא חשו חכמים לכלל לשמא ראתה מ"ת לחייב חטאת ומה דהצריכו חכמים לבדוק א"ת משום טהרות לאו דחשו לשמא ראתה מחמת תשמיש אלא מעלה בעלמא עבדי פי הכי דליהוי ידה מרבה בבדיקה ומשונבחת וכמ"ש הרמב"ן ונהר"ן בהדושיהם אבל לב"ש דס"ל דצריכה על כל ביאה וביאה עדים חדשים משום חיוב חטאת ודאי דאם ירצה להחמיר על עצמו ושלם לשמש עד שבדקה תחלה משונבח: גם לק"מ על דבריהם ממש"ל דאפי' בביאה א' ונמצא על שלו דס"ד דר"א לחייב בקרבן דהי' לי' לאסוקי אדעת' לשמא ראתה מ"ת ולפרוש באבר מת אלא דמסיק דלא דחכמים לא חשו לכך לשמא ראתה אלא לטהרות מעלה בעלמא הוא אבל לבעלה אינה רשאי וא"כ לב"ש דס"ל דצריך על כל ביאה וביאה עדים חדשים משום שמא ראתה ויחייבו בקרבן א"כ אף אי נימא שהיה בביאה אחרונה מ"מ מחייב בקרבן כיון שלא פירש באבר מת ונהדרא קושיא לדוכתי' לפי הרמב"ן דלמא בעד שלו צריך על כל ביאה עד חדש דז"א דמ"מ אף בשלו צריך עד חדש לכל ביאה וביאה דנ"מ לחייב אותה בקרבן

וגם נ"מ אם פירש בביאה אחרונה באבר מת ולא היה חייב בקרבן אבל פשיש חדש על כל ביאה וביאה ונמצא דם בעדים של ביאות הראשונות היא וגם הוא חייבים בקרבן אפי' פירש באבר מת: וע"פ דברינו אפשר לתרץ מה שהקשו הראשונים ו"ל על הרמב"ם דפסק אפילו באשה שישיש לה נסת צריכה בדיקה לא"ת הוא בעד שלו והיא בעד שלה והש"ע הביא לדעתו בסימן קפ"ו והקשו עליו דהא מסקינן ה"א בפסוקיא דלא תבדוק ותירצו דס"ל להרמב"ם דה"ק דתוף פדי חייב קרבן לא תבדוק אבל אחר כך תבדוק ועדיין ק' אמאי לא הביא הרמב"ם להא דאינה רשאי לקנח א"ע תוף שיעור נסת ואמאי השמיט לדין זה לגמרי ונראה לתרץ דהא פסק הרמב"ם פ"ה מהל' שגגות ד"ח כל העושה מצוה מן המצוות ובכלל עשייתה נעשה עבירה שחייבין עליו פרת בשגגה ה"ו פטור מחטאת שהרי עשאה ברשות אבל בא על אשתו והרי היא נדה חייב חטאת מפני שלא שאלה ואחר כך יבעול אבל יבמתו אינו רגיל בה פדי לשואלה עכ"ל והק' בס' לח"מ דל"ל להרמב"ם ו"ל ליתן טעם באשתו נדה משום דה"ל לשואלה ת"ל דלא עשה מצוה ומן הרמב"ם משמע דס"ל כמ"ד דלא פטור אלא בטעה בדבר מצוה ועשה מצוה משא"כ כשלא עשה מצוה דאינו פטור דהכי דייק לישנא דהרמב"ם פ"ל העושה מצוה מן המצוות ובכלל עשייתו וכו' משמע דוקא בטעה בד"מ ועשה מצוה הוא דפטור ואם פן באשתו נדה דליכא מצוה א"כ ל"ל הטעם שהיה לו לשואלה דאפילו לא ה' לשואלה אפ"ה חייב פינן שלא עשה מצוה וכתב דס"ל להרמב"ם דאף באשתו נדה מיקרי עשה מצוה כמו ביבמתו בביאה ראשונה אע"פ שהיא נדה מיקרי מצוה הבאה בעבירה ה"נ קרינן באשה שמחת עונה מצוה הבאה בעבירה מש"ה הוצרך לטעמא דה"ל לשואלה וכתב עוד שם דאע"ג דאיכא מ"ד התם דלא פטור אלא היכא דזמנו בהול וכדפסק הרמב"ם שם ואם פן ביבמתו מאי זמנו בהול איכא ותי' דס"ל להרמב"ם דהיכא דלא ה"ל לשואלה דינו כמו בזמנו בהול דפטור דאפילו דה"ל ע"ש וכינן שפן ק' מאי מבעיא ליה לר"א אשה מהו שתבדוק פשיעור נסת פדי לחייב בעלה בחטאת אמאי יתחייב בחטאת אפילו לפי דברי שכתבתי לעיל דס"ד דר"א דחייב על שלא פירש בא"מ מ"מ טועה בדבר מצוה הוא ופטור דהא היכא דלא ה"ל לשואלה דינו כמו בזמנו בהול דפטור והכא ליכא למימר דה"ל לשואלה דהא שניהן לא ידעו אם פירסה נדה בשעת תשמיש ואף שהיה אפשר לפרוש בא"מ מ"מ אי לא עביד הכי לא מיקרי אלא טועה וכינן דמצוה עביד פטור מיהו י"ל דר"א ס"ל פסוקיא דפסחים בפ' א"ד דס"ל התם דלא פטר ר"י בטועה בד"מ אלא היכא דזמנו בהול אבל היכא דאין זמנו בהול אע"ג דאי אפשר לשואלה כגון ביבמתו אפ"ה חייב מש"ה שפיר מבעיא ליה אבל הרמב"ם ו"ל דפסק כר"י התם דס"ל דהיכא דא"א לשואלה הוא כמו זמנו בהול ופטור וא"כ א"א למישפח חייב קרבן אפי' בקנוח דשיעור נסת מש"ה השמיט הרמב"ם לדין זה מיהו יש לפקפק ע"ז דונדאי הביאה הוא ד"מ משום שמחת עונה משא"כ בטעה בפרישה א"ל דלא ד"מ מיקרי וכזה אמרתי בדרושי הא דבעי ר"ע מר"א במס' פרייתות בבא על אשתו נדה ונזר ובא עליה בהעלם אחד אם חייב על כל אחד ואחד או לאו דל"ל למיבעי על ב' ביאות דהא על ביאה אחת גמי איכא למיבעי אם חייב שתיים על הפניסה ועל הפרישה ועוד שאר דקדוקים שישיש לדקדק שם והרחבתי הביאור וכאן אקצר: מיהו מה שהקשית על פסק הרמב"ם בפ"ה מהלכות אלו שפסק שם בסוף הפ' וז"ל וה"ה בשאר עריות שאם שגג ובא על הערונה

על דעת שהיא מותרת ונודע לו שהיא ערוה והוא בתוך התשמיש לא יפרוש מיד שיציאתו הנאה לו כביאתו ואם לא ידע שאסור לפרוש מיד ופירש והוא מתקשה אינו חייב אלא חטאת אחד שישגגה אחד היא עכ"ל וקשיא לה פיו דידע קודם הפרישה שהיא ערוה אם פן ידע דחטא על הפניסה ואם פן אחר פה שגג ופירש באבר חי למה היא שגגה אחד הא ידע בנתיים שחטא כמו פרישה בידע שאסור לבעול סמוך לוסתה אלא שדיקמה שישכח לבעול קודם ראיתה וראתה בשעת תשמיש ופירש באבר חי דלא ידע שאסור לפרוש באבר חי ה"ל ב' העלמות פיו שיידע בנתיים שחטא וכפירש"י בסוגיא זו א"כ בסיפא בערוה ה"נ הא ידע קודם פרישה שישגג בערוה ואמאי לא הוי אלא שגגה א' קו' זו פעת צריף עיון ואין לי ישוב הגון ע"ז גם בסוגיא שם יש לדקדק דה"מ לאוקמי בע"ה ומיירי דאתידע ליה בשני ידיעות למה דקיי"ל ידיעות מחלקים לחטאת ועיון: נחזור לענינו במש"ל דסוגיא דשבועות ס"ל דא"א לאוקמי מתניתין דפ' כה"י נמצא על שלה דמיירי בהרגישה שנפתח מקורה דמתניתין נמצא משמע דמעיקרא לא ה"ל שום ידיעה פלל וכ"כ בס' ת"ח שם לפ"ז צ"ל הא דמוקי סתמא דש"ס בפ' הרוואה פתם להך מתני' דמיירי בהרגישה צ"ל כפירוש השני שפתבתי לעיל דר"ל דאנן אמרינן דארגישה וטעמה במה שאמרה דלא ארגישה לפי שסברה דהרגשת שמש הוא מיהו למ"ש בס' ת"ח שם דהא דאיצטריף ליה לרבא למימר ציית מאי דקאמר רבך משום דרב אדא לא הוי חייש להך קו' עכ"ד לפ"ז י"ל דסוגיא דפ' הרוואה פתם ס"ל פרב אדא דלא חייש להך קו' אבל לרבא ורבינא דחיישי להך קו' דלא שייך לשון נמצא אא"כ לא הנה שום ידיעה פלל לפ"ז צריף לאוקמי מתני' דפ' כה"י בדלא ארגשה ואפ"ה אותיום טמאים וחיובים בקרבן דתלינו דטעמה וסברה הרגשת שמש הוא והשתא דמוקמינן להאי מתניתין דפ' כה"י בדלא ארגשה כה"ג יש לאוקמי פל המשניות דמייתי התם לאתובי לשמואל דמיירי בלא ארגשה אלא דאנן תלינו שטעמה שתלתה הרגשת המקור במידי אחרנא לפ"ז ניחא הא דמשני הש"ס דכל המשניות מיירי בדארגשה אלא שאנן אמרינן דלא ארגשה ולא משני איפקא דלא ארגשה ואנן אמרינן דארגשה וכמש"ל די"ל דסוגיא דהתם ס"ל פרב אדא דמוקי מתניתין דפ' כה"י דחיובים אפרישה ואם פן ע"כ צ"ל שהרגישה דאל"כ למה חייבים אפרישה א"ו דהרגישה ואמרה לו בשעת תשמיש שהרגישה מש"ה חייבים אפרישה וכיון דהך מתניתין מיירי בהרגישה מש"ה ניחא ליה להמתרץ התם לאוקמי פולה מתניתין בחדא גוונא אבל למאי דס"ל לרבנא ורבא נדחה אוקמתא זו וע"כ מיירי בדלא ארגשה דאל"כ לא שייך לשון נמצא ובה יתיישב גם פן דברי הב"י שהבאתי לעיל שכתב דטעמא דתלינו בהניחתו פחת הפר ונסת בעגול שהוא ממאכלת לפי דלא ארגשה דס"ל דמסוגיא דשבועות נדחה אוקמתא דפ' הרוואה ומיירי פולה מתניתין בדלא ארגשה ומש"ה תלינו אבל בדארגשה לא תלינו הנה עד פה יצאתי מגדרי והארבתי קצת אף שאין הפל נוגע לנדון זה מ"מ תורה היא ונ"מ להתלמד במ"א: ומעתה נבא לנדון שלפנינו בשאלתך בדין הפנינים הנמצאים אצל כמה נשים בא"מ דלמאי ניהוש לה אי משום דכתב הרשב"א וכ"ה בש"ע דאף בטחתו בירכה לא תלינו במאכלת אלא בעגול דוקא אבל לא במשונה ובהני טיפין טיפין א"א להבחין מתוך קטנותו בין עגול ובין משונה הא פבר הוכחתי בראיות ברורות דמן הסתם תלינו במאכלת אפילו בדליפא רגלים לדבר אלא במשונה טמאה לפי שיש רגלים לדבר דלאו מן מאכלת הוא אבל מסתמא

תלינו דמן מאכלת הוא וא"כ ה"ה בנ"ד דכיון דא"א להבחין בין עגול למשוק תלינו
במאכלת וא"ל ה"ה דהקיל הרשב"א בעגול דנא היכא דסתתו בירכה אבל פשידוע שפא
ע"י בדיקה מן אותו מקום לא תלינו במאכלת אפילו למאי דס"ד דש"ס דא"מ לאו בדוק
הוא שגרי פתב הרשב"א בתה"א דאפי' לדעת ר"ח שפירש דמק' על נמצא על שלו מ"מ
כך נראין הדברים הואיל וסתתו בירכה עכ"ד מוכח דחשש הרשב"א לדעת ר"ת דבנמצא
על שלה לא תלינו במאכלת בשום ענין אפילו אי לאו א"מ בדוק או דחוק הוא וכמ"ל
טעם לדבריו מ"מ ה"ה פבר פתבנו דכ"ז מן הסתם לא תלינו דאע"ג דא"מ לאו בדוק או
דחוק הוא מ"מ לא ברירא דהיה שם מאכלת וכיון דדם המקור שכיח טפי לא תלינו
במאכלת משא"כ בהני נשים דהכי רביתיהו של אותו מין מאכלת בא"מ במקום השער
וידוע בנדאי שתמיד נמצאים שם ומתולדתן באו הני שיפים כאלו נתרבר ע"י הני פנינים
וכיון דשכיחי גבי הני נשים ודאי דתלינו בהו דדמי למכה שבא"מ וכמ"ל שגם אתה וזה
פשוט דה"ה צורתן מעיד על זה ואפי' תוף ג' ימים הראשונים של ז"נ שלה יש לתלות
בהן אע"ג דליכא חזקת טהרה של אשה מ"מ תלינו בהו כיון שהני טיפין טיפין משוננים
משאר דם ראיתיה וידוע שטיפין כאלה באו מן הפנינים לא מחזקין אסורא לשמא גם מן
המקור בא כאלה לפי דלא שכיח שתראה האשה מן מקור טיפים קטנים כזה כמה
שהוכחתי מש"ס ופוסקים הילכך תלינו במצוי דמן פנינים הוא דקיי"ל במצוי ואינו מצוי
תלינו במצוי ועוד יש להקל בנ"ד הואיל דשלא בהרגשה אתיא ואף ע"ג דאיכא למימר
דמ"מ ספק דאורייתא שפא הרגשת עד היא וכדמוכח מדברי הרשב"א במ"ה שהבאתי
לעיל דס"ל דכל המשניות והברייתות מיירי בדלא ארגשה ואפ"ה טמאה מדאורייתא
מ"מ נ"ל דלא דמי נ"ד לזה: ותחלה אביא מה דק' לי טובא על ס' תה"ד בפסקיו סי' מ"ז
על אשה א' שמצאה כמין כתמים ושערות במקום א' מן הצד וז"ל גם אשר כתבת דנראה
לה דספיקא דרבנן הוא הואיל ותמיד רואה היא בלא הרגשה ואין סברא לעולם לומר
הרגשת עד הוא אין נראה דרואה מ"ת נמי אין מרגשת דאי מרגשת דנפתח החדר פשיטא
דטמאה אלא אמרינו דהרגשת שמש הוא אע"ג דבכל פעם בלא תשמיש אינו רואה כלום
בלא הרגשה ונחשיב לה ספקא דאורייתא עכ"ל וק' לי דאין הנדון דומה לראיה דבשלמא
גבי תשמיש אמרינו דתשמיש גורם לראות שתראה מש"ה אמרינו דאע"ג דלא הרגישה
דלמא טעמה וסברה דהרגשת שמש הוא משא"כ באשה שרואה כמין שערות בלא
הרגשה מאי אמרת דלמא הרגשת עד הוא וא"כ אתה אומר דבכל פעם שהיתה בודקת
א"ע בעד באותו פעם נפתח המקור וכוננה את הרגע פסומא בארובה שהיתה תמיד נוטלת
העד ובדקת א"ע באותו רגע שהמקור יהא נפתח מעצמו ומש"ה לא הרגישה ותמיד לא
עברה אותו רגע לא קודם לו ולא אח"ז דלזה ונדאי אין השכל מודה לחוש לזה ואם ר"ל
דבאמת שדרכה לראות להני שערות בלא הרגשה אלא דניחוש שפא עתה ראתה להני
שערות ע"י הרגשה והיא סברה דהרגשת עד היא גם זה ליתא כיון דחזינו שדרפן של
הני שערות לבא שלא בהרגשה וא"כ ע"כ הני שערות יצאו מכלל שאר דם שדרפן לבא
בהרגשה מה"ת ניחוש לשמא ארגשה וטעמה בהרגשה דלא שכיחי שתטעה האשה
בהרגשה כמש"ל טפי מסתבר למיתלי דחזי גם עתה בלא הרגשה לפי ששערות אלו שהן
משוננים במראיתן לפיכך משוננים גם ביציאתן מן המקור דנפקי בלא הרגשה דהא ידענו
שכך דרפן של שערות לצאת בלא הרגשה דהא ע"כ כמה פעמים נפקי בלא הרגשה

כמש"ל וא"כ מה ראיה מיייתי התה"ד מהא דרואה מ"ת לנגידון זה שמוצאת תמיד פמין
שערות דהתם איפא למימר שלעולם לא בא הדם בלא הרגשה משא"כ ה"כא דאי אפשר
לומר פן (אח"ז ראיתי שהרגיש בזה אמ"ו בס' שב"י בס' מ"א דף ע"א והנאני שפוננתי
לדעתו הרמה) ואפשר לומר דבנגידון דמיייתי שם בתה"ד מייירי שהיתה מוצאת גם דם
בעין כמו דמשמע מלשונו שפכת פמין פתמים וישערות וגבי דם בעין ונדאי דאיפא למיחש
דאעפ"י דידעינו שפמה פעמים הנה בלא הרגשה מ"מ כל פעם שמצאה ע"י בדיקת עד
איפא למימר דלמא השתא חזיא בהרגשה וסברה דהרגשת עד הוא דלגבי דם בעין ונדאי
ליפא למימר פיון דהרבה פעמים נפק בלא הרגשה מש"ה נימא דלעולם בא בלא הרגשה
דהא חזקת דם שפא בהרגשה ונדאי דאין לחלק בין דם מרובה למועט אבל היכא שפא
כמו שערות וקליפין וכה"ג מודה התה"ד דלא תלינו דטעמה בהרגשה אלא פיון דידעינו
שהרבה פעמים הנה בא בלא הרגשה דהא ל"ל שלעולם היתה מכוננת הרגע שהנה
המקור נפתח כמ"ש גם אפה לא תלינו בטעות אלא אמרינו דארף עתה לא ארגשה וכיון
שפן אף בנגידון דינו פיון שהיא רואה להני קרטין בלא הרגשה והם משוננין משאר דם
אמרי' דלא טעמה כלל אלא דחזיא בלא הרגשה דהא ל"ל דלעולם היתה טועה בהרגשה
והיא כיונה תמיד לאותו זמן שהיה נפתח המקור וא"כ אף שרשב"א במ"ה כ' דהא דעד
שאינו בדוק מייירי בלא הרגשה וכה"ג כ' הב"י דהא דבדקה בעד הבדוק וסתתה בירכה
מייירי ג"כ בלא הרגשה כמש"ל ומוכח מדבריהם דארף בלא הרגשה היכא דליפא למתלי
במאכלת טמאה משום גדה דהא ר' מטמא משום גדה בעד שאינו בדוק וגבי טתתה
בירכה לכולי עלמא טמאה משום גדה פיון דהעד הנה בדוק לה והוא יותר מפגריס היינו
התם דלא הנה אלא פ"א י"ל פן שטעמה בהרגשה ובאותו פעם שבדקה אירע שנפתח
המקור ומש"ה ס"ל לר"ח ג"כ דאילו נמצא על שלה אפי' אי לאו אותו מקום בדוק או
דחוק אפ"ה לא תלינו במאכלת אף אי נימא דמתניתין דנמצא על שלה מייירי בלא
הרגשה מ"ת פיון דא"ל טעמה וסברה הרגשת שמש הוא מש"ה לא תלינו במאכלת
משא"כ בנ"ד דידעינו שדרפן של הני קרטין לבוא בלא הרגשה תלינו במאכלת ותו
בטיפין קטנים כאילו א"ל דחזקתן שפא שלא בהרגשה דמפח קטנותן לא הרגישו וכ"כ
בפרישה ברס"י קצ"ב דאפי' בטיפין שהיא פחדל י"ל מחמת קטנותן לא הרגישו כ"ש
טיפין אלו שהן קטנים ביותר: והנה ראיתי בס' כו"פ סי' קפ"ג שכתב להוכיח דהג"מ לא
ס"ל להא דניחוש מדאוריין' לשמא הרגשה וטעמה לתלות הרגשה במידי אחריןא דלא
חיישינו לזה מדאורייתא מדכתב הג"מ בפ"ד מהלכות א"ב אות כ' שכתב הטעם דאין
לאשה לבדוק עצמה א"ת וכו' פיון דמן התורה בעינו שתרגיש בבשרה אלא דרבנן אסרו
רואה בלא הרגשה כמו פתמים והם אמרו עכ"ל מזה מבואר דס"ל דאפי' לאחר תשמיש
די"ל הרגשת שמש הוא מ"מ הוא רק מדרבנן כמו פתמים עכ"ד וכבר כתבתי בחדושי
דאין דבריו נכונים שאין בדברי הג"מ ראיה שחולק על שאר פוסקים דהא ונדאי שטעות
פזה לא שכיחא שתטעה האשה בהרגשה וכמש"ל אלא היכא דהדם לפנינו והיכא דונדאי
מגופה הוא פיון דחזקת דם שפא בהרגשה מש"ה תלינו בטעות האשה אבל היכא שאין
שום דם לפנינו טפי מסתבר לומר שלא ראיה כלל מלומר שראתה וטעמה בהרגשה פיון
דלא שכיח שתטעה ואם באת לחוש לשמא ראיה בלא הרגשה לזה כ' פיון דאינו אלא
מדרבנן הם אמרו והם אמרו וכו' ולפ"ז אין פאן מחלוקת דלכ"ע ס"ל אף דלא הרגישו

היכא דאיכא למתלי בטעות תלינו ואמרינו דהרגישה מיהו ממ"ש התוס' ד"ג ד"ה מרגשת בעצמה ונ"ל אלא שמאי אית ליה דלעולם אשה מרגשת ואינה חוששת בהרגשת עד ושמש כמו שאינה חוששת במ"ר עכ"ל נראה מדבריהם פיון דב"ש אינו חושש לכך ה"ה לב"ה אע"ג דחושש לכך היינו מדרבנן דהא לחולין ס"ל נמי דטהורה ולא תישינו להכי אפי' בשמשה בנותים ואע"ג דאיכא למימר ה"ט דלחולין טהורה משום דאף לה"ט דהרגשה מ"מ קאי נמי טעמא דהעמד האשה על חזקתה וכמ"ש התוס' שם בד"ה ואב"א דהאי טעמא דהרגשה אינו אלא פי היכי דלא נעבד סיניג בקדשים מ"מ מתוס' שם ע"ב ד"ה א"ב שכתבו דטעמא דהרגשה מהני להלל שלא לטמא ונדאי ע"כ מוכח מדבריהם דטעמא דהרגשה מהני אפי' בלא טעמא דחזקה דלהוי תולין ומוכח מדבריהם דלא הוי לב"ה ספ"ד דאל"כ הדרא קו' לדוכתיה דמ"ש ממקנה דמטמאין ודאי דהא ה"מ נמי אינו אלא ספ"ד א"ו צ"ל דס"ל להש"ס דאף לב"ה מהני הרגשה דלא הוי ליתא דאורייתא אלא מחזקת דרבנן תולין בתו"ק: ותו קשיא לי לסברא זו דהיכא דאיכא למתלי בטעות האשה תלינו ואמרנו דארגשה וזה הוא סברא דאורייתא א"כ הא דקיי"ל בנמצא על פתם על דבר שאינו מקבל טומאה או שנמצא פתם על בגד צבוע דטהורה וטעמא משום דמה"ת אינה טמאה אלא בהרגשה אלא מדבריהם טמאה אפילו בלא הרגשה ועל פתם שנמצא במקומות אלו לא גזרו ולא מפלגינן בין פתם שידוע שהוא מזמן קרוב ובין פתם שי"ל שמזמן רחוק הוא וכינון דא"ל דמזמן רחוק הא א"ל דארגשה וסברא דהרגשת מ"ר הוא וכמ"ש התוס' ר"פ הרואה וא"כ פיון דהוא סד"א אמאי מקילין במקומות אלו וכ"ש היכא דשמשה מטתה דא"ל דסברא הרגשת שמש הוא ומסתמת הפוסקים שכתבו לטהר במקומות אלו משמע אפי' היכא דשימשה מקודם מציאת הפתם אם נמצא אח"כ על דבר שאינו מקבל טומאה או על בגד צבוע אפ"ה טהורה מיהו י"ל דאע"ג דאיכא למימר שהפתם ה"ה מזמן רחוק מ"מ פיון דא"ל העמד אשה על חזקתה מש"ה אמרינו השתא היא דחזאי ודאי לא הרגישה דאע"ג דס"ל לב"ה דאשה הואיל ועלוה לראות לא אמרי' השתא היא דחזאי מ"מ הנ"מ לתו"ק משום סיניג אבל לא לבעלה אף למ"ש הב"י סי' קצ"א וחספיו עמו האחרונים דלטהר אשה לבעלה להבא יש להחמיר טפי לבעלה מלענין תו"ק שהוא באיסור פרת ק' אמאי טהורה אמנם הא ל"ק על סברת הב"י שכ' דלבעלה חמירא מתו"ק א"כ אמאי פתבו הפוסקים דטעמא דתלינו במכה משום דהעמד אשה על חזקת טהרה ואמאי הא ב"ה ס"ל דאפי' לענין תו"ק לא מוקמינן אחרונה משום דעלוה לראות ז"א דע"כ לא אמר ב"ה אלא היכא דליכא למתלי לדם דאחי מעלמא אלא דונדאי מגופה אתיא מש"ה לענין טומאה למפרע לא מוקמינן אחרונה אלא לענין תו"ק פיון דהשתא ודאי מגופה חזאי וגם עלולה לראות אבל היכא דאיכא למתלי במכה ונדאי דאף לב"ה מוקמינן אחרונה וכ"כ בס' פנ"י בחי"ד סי' א' אבל קו' דלעיל קשיא בנמצא דם על דבר שאינו מקבל טומאה או על גבי בגד צבוע היכא דאיכא למתלי שפא מזמן רחוק אמאי טהורה דהא ספד"א הוא שפא ארגשה וסברא דהרגשת מ"ר הוא או היכא דשימשה מקודם די"ל דסברא הרגשת שמש הוא דליכא למימר העמד לאשה על חזקתה דהא ליכא למתלי במידי אחריתא ובנדאי מגופה חזאי אלא דא"ל דעתה ראתה וכינון דמחזקת לענין לטהר לבעלה כמו בתו"ק לא אמרינן אוקמי אחרונה ותו היכא דידוע וניכר שהפתם בא מזמן רחוק כגון שהוא יבש וכה"ג מאי איכא למימר וכבר

העירותי בזה בחדושי ויהיה איה שיהי' בנדון הפנים הנז"ל נראה לי דתולין וקאשה טהורה ואפי' תוף ג"י לספירתה יש לתלות בהגי פנים מטעם דכתבנא (מיהו למ"ש בס"י קצ"ד דתוף ימי ספירתה יש לטמאה מה"ת אפי' בלא הרגשה ז"א מ"מ יש להתיר עפ"י שאר טעמים שכתבתי לעיל) אחר שכתבתי כל הנ"ל בא לידי תשובה מחכם א' שבזמנינו בכתב שכתב בדין זה פשוט להתיר וז"ל ראשון לתלות בכנים הדבקים בפשר ומקם נולד הקרטין קרטי דם פחירגא דיומא ובאמת דבר זה מצוי ושכיח ותלינן במצוי ובפרט פי מכ"ת כ' שהחזקה אשה זו בדברים פאלה ונראה להוסיף ולומר דתליא בשני סברות רש"י ור"ח דפרכינן ס"פ כה"י וניחויש דלמא דם מאכלת הוא ופירש"י לא על גוף טומאה וטהרה קפריף פי מידי ספקא לא נפקא רק הקושיא למה יתחייב בקרבן וא"כ בנ"ד לתלות במאכלת י"ל מידי ספקא לא נפקא ואין להתירה כ"א כפי דעת ר"ח דדעתו להתירה לבעלה הואיל ויש רגלים לדבר שלא נמצא על עד שלו ולא על שלה וא"כ כ"ש בנ"ד שהרבה רגלים לדבר שנתהנה מעוקצת הפנים ומהותן מעיד על כף וא"כ פשיטא דתלינן בכנים וכבר בברתי בחדושי על י"ד שהמוצאת קרטין ולא הרגישה שנפתח המקור הוא רק מדרכנו ויש להקל בו מפל צד ומ"ש עוד שהקרטין הם קטנים ביותר ע"ד שא"א להבחין אם נימוחו או לא בזה ונדאי הולכין להקל דלא נימוחו ונדאי דהני ס"ס ספק נמוח או לא נמוח ואת"ל נמוח דלמא לאו מן המקור ולהתהפך נמי נוכל לומר ספק מן המקור וספק לאו מן המקור שפא לא נמוח דדעת הרבה פוסקים אפי' מהמקור או לא נמוח טהורה ומה ששאלו חז"ל לרופאים ל"ק בממנ"פ אם נימוח טהורה נאי לא נימוח טמאה הארכתי בזה במ"א והעיקר אם אין אנו יודעים אם נימוח אם לא היינו אומרים שנודאי יהיה נימוח דסתם דם להיות נמוח אבל כיון שאשה זו יש לה מפה וסתם מפה מוציאה גלדי מפה אמרינן מסתמא לא יהיו נמוחין עד שתברר שנמוחו וכן הדבר בנדון הזה כ"ז שלא נתברר אמרינן בריה הוא ולכן ברור דאשה זו טהורה אפי' אם תמצא קרטין פאלו בימי וסתה שריא מפל צד דלא שיהי' פאן א"כ לעולם תטמא דהא משונה ראיתה עכ"ד וכל דבריו נכללו בדברינו וכבר כתבנו מה שיש לדקדק ולסתור בראיות אלו גם מה שנגראה מדעת החכם הנ"ל שהבין מ"ש התוס' בשם ר"ח דפריף אנמצא על שלו דכוננתו דמק' הש"ס דהיה לו לטהר לגמרי לא נ"ל אף שלכאורה משמע כן מדברי תוס' שכתבו וז"ל אמאי מטמאין משמע דה"ל לטהר לגמרי ז"א דא"כ ק' מי דחקו לר"ח לפירוש פן בכוננת המקשה דהא המק' לא קאמר אלא וליחויש דלמא וכו' משמע דעכ"פ א"ל דספיקא הוא אלא נראה דמ"ש התוס' בשם ר"ח אמאי מטמאין ר"ל טומאת נדה ונדאי קאמר וא"ל דאפתי קשיא מי דחקו לר"ח לפירושו ולא פירשו כמו שפירש"י דעל חיוב קרבן מק' וליחויש דלמא מייתי חולין לעזרה י"ל דקשיא ליה לר"ח דא"כ אמאי לא מקשה הש"ס דעלמא איה האשה מטמא נדה בכ"ש וכדאי במתניתין פ' יוצא דופן דליחויש דלמא דם מאכלת הוא ואף שכ' התוס' דא"ל משום חומרא היא זה לא ניחא ליה לר"ח ז"ל דאפתי קשיא האיה משפחת דטמאה משום נדה בכ"ש ופשטי' דמתני' משמע דטמאה נדאי וכ"כ הר"ן בחדושי שם וז"ל א"כ אין לה אשה שטמאה נדה בבדיקה עכ"ל פוננתו כמ"ש דליכא למימר משום חומרא כמ"ש התוספות דא"כ אינה טמאה משום נדה אלא משום פתם ובכולה סוגיא דמכילתין מוכח דטמאה בכ"ש משום נדה נאי ס"ד דניחויש למאכלת לא משפחת לה דטמאה משום נדה

לכן פ"ר ר"ח דקו' המק' וליחוש כו' אינה אלא על נמצא על שלו דרגלים לדבר הוא פ"ן שנמצא על שלו ולא על שלה מש"ה י"ל דספקא הוא אבל בנמצא על שלה דליכא רגלים לדבר ודאי משוינו לה דמגופה אתיא פ"ן דשכיחי בה דמים וכמ"ש הרשב"א בשמו שהבאתי לעיל ומהשתא ניחא דאשה טמאה משום נדה בכ"ש ולא תלינו במאכלת פ"ן דליכא רגלים לדבר ונדאי משוינו לה וכ"ה בחדושי הר"ן שם וז"ל אבל ר"ח פ"ר דעל שלו דוקא פ"ר משום דכ"ן דנמצא על שלו ולא בשלה איכא למיחש לדם מאכלת אבל בדידה פ"ן שהדמים מצויין בה לא תלינו בדם מאכלת עכ"ל הרי להדיא שכתב אף בנמצא על שלו איכא למיחש לדם מאכלת משמע דספקא משוינו לה אף בדאיכא רגלים לדבר וא"כ בנדון דידן אף אי נימא דמיקרי רגלים לדבר מ"מ י"ל דספקא הוא מיהו כפר כתבתי שאין ג"ד דידן דומה למ"ש תוספות בשם ר"ח ובגוף הדין מסכים ה"חכם הנז' לדברינו ב"כ נלע"ד דבנדון כזה יש לטהר בלי שום מיחוש ונדגוד איסור פנ"ל ברור: (סח) ופ"שטתו ומצאה טהורה.

הרשב"א בתה"ק כ' וז"ל האשה שלבשה חלוקה בדיק ופשטתו בדיקה עצמה ונחלקה ומצאה טהור והשאלתו לחברתה ונמצא פתם בחלוקה הראשונה טהורה והשניה טמאה בדיקת חברתה כו' עכ"ל (וכן הוא לשון הרמב"ם בפ"ט מהלכות א"ב ד"ל פ"לשון הרשב"א והמ"מ שם כ' וז"ל ברייתא בפ' ה"א קרוב ללשון רבינו) ולא ידעתי למה כ' ובדיקה עצמה ונחלקה בדיקה עצמה ל"ל דהא אפי' לא בדיקה עצמה אלא שבדיקה חלוקה לחוד כפשטתו נמי דינא הכי הראשונה טהורה והשניה טמאה והו' אמת פ"מ מ"ש הרשב"א בתה"א הביאו ב"י כאן יראה שפ"ד ה"ה גרסתו בש"ס שכתב שם וז"ל בדיקה זו שאמרנו בין שבדיקתו לחברתה והשאלתו לה בין שבדיקתו היא עצמה דמניא בפ' ה"א בדיקה בדיקה עצמה ונחלקה פ"לומר שפשטתו ומצאה טהור והשאלתו לחברתה ונמצא פתם בחלוקה היא טהורה ונחברתה תולה בה פ"לומר הראשונה שהרי בדיקה עצמה ונחלקה כפשטתו ומצאה טהור ונחברתה שתולה בה אוקמה רב ששת דלענין דינא תנן עכ"ל אבל בג"סחא דידן ליתא אלא ה"ג בדיקה חלוקה והשאלתו לחברתה כו' ועל הג"סחא רשב"א ורמב"ם ז"ל קשיא דל"ל בדיקת עצמה הא סגי בבדיקת חלוקה לחוד ומדברי הר"ן בחדושי נראה ג"כ שגרסתו ה"ה כג"ה הרשב"א ז"ל ע"ש וכן הרא"ש ה"ה לו ג"רסת רשב"א וענין מעי"ט שם: ולענ"ד נראה דאפילו לא בדיקה חלוקה אלא בדיקה עצמה ומצאה טהורה והשאלתו לחברתה נאח"כ נמצא בו פתם אצל השניה הראשונה טהורה פ"ן שהיתה בחזקת טהרה שהרי בדיקה א"ע הרי היא בחזקתה ותלינו בשניה דהא לא מצינו בכלה מכילתין דאשה צריכה בדיקת חלוקה אפי' לטהרות אלא בדיקת עצמה וענין מש"ל סי' קצ"ו וכ"ן שבדיקה א"ע אחר הפשיטה הרי היא בחזקת טהרה ואף ע"ג דגם השניה בדיקה א"ע קודם הלבשה מ"מ י"ל דלמא אח"כ ראתה דהא אין ז"ה בעיניה ואימור עם סילוק ז"ה ראתה משא"כ בראשונה דל"ל הכי דהא פשטתו מש"ה אמרינו דתלינו בשניה ול"ד למ"ש רשב"א בדין ג' נשים שלבשו חלוקה בזה"ז ונמצא בו פתם דקיי"ל דכולן טמאות ואם בדיקו ב' מהן תוך שיעור נסת של מציאת פתם ונמצאו טהורות דהן טהורות והשלישית טמאה ואם נמצאו כולן טהורות אז כולן טמאות דהתם פ"ן שכולן נמצאו טהורות אין לתלות בזו יותר מבזו דהא ע"כ חדא מיהו חז"א מקודם הבדיקה אבל הכא שהראשונה בדיקה א"ע אחר שפשטתו ונמצאת טהורה מוקמינו לה

אחזקת טהרה אע"ג דגם השגיגה בדיקה א"ע לאחר לבישתה מייד או קודם לבישתה וגם מייד בפשעת מציאת הפתם בדיקה א"ע ומצאה טהורה מ"מ תלינו דביני ביני חזיא משא"כ ראשונה דהא קיי"ל דהרואה פתם אינה טמאה אלא עד שעת הבדיקה וכמ"ש הרמב"ם בפ"ג מהלכות מו"מ ועיין מ"ש בסמוך אלמא דמחזקינן אותה בטוהרה משעת הבדיקה ולמפרע ואינה טמאה אלא משעת בדיקה ואילך וא"כ זו שבדיקה א"ע לאחר שפשטתו ונדאי דמחזקינן אותה בטוהרה למפרע משא"כ בשגיגה דאע"ג דבדיקה א"ע בפשעת לבישה לא מהני לטהרה מפאן ולהבא ומה שבדיקה א"ע תוף שיעור נסת של מציאת פתם נמי לא מהני פיון שפכר מצאה הפתם טרם הבדיקה אמרינן דכבר חזיא קודם המציאה ולא מהני אלא בשפולן שוות משא"כ כשהראשונה בדיקה א"ע לאחר שפשטתו פנ"ל ברור דכ"ש הוא דהשתא אם בדיקה א"ע תוף שיעור נסת של פתם טהורה כ"ש זו דטהורה היא שבדיקה א"ע קודם שנולד הספק פלל מיהו י"ל למש"ל סעיף מ"א דס"ל להרמב"ם דכל פתם אנו דנין פאלו ראיה עתה בפשעת מציאתה א"כ אין זה כ"ש מ"מ י"ל דהטור לא ס"ל הכי וכיון שפן נלע"ד דמ"ש הרשב"א בתה"ק לפי גרסתו בש"ס ונ"ל וכשפשטתו בדיקה עצמה ונחלקה ומצאה טהורה וכו' דני"ו של נחלקה היא ני"ו המחלקת וכמ"ש האחרונים לעיל סי' קפ"ד סעיף ג' ור"ל בין שבדיקה א"ע או שבדיקה את חלוקה ומצאה טהורה לעולם הראשונה טהורה אף לשון הרמב"ם לא משמע פן וצ"ל דכף הנה גרסתו בש"ס ונדרכו להעתיק כמ"ש בגמ' מ"מ נ"ל דהדין אמת דאם בדיקה א"ע אע"פ שלא בדיקה חלוקה הראשונה טהורה ועכ"פ י"ל דהטור ס"ל הכי ולפ"ז צדקו דברי הדרישה במ"ש בכוננת הטור אבל לא מטעמיה ונ"ל הטור ואם בדיקה חלוקה ולבשתו ופשטתו ומצאה טהור והשאלתו לחברתה ולבשה ומצאה בו פתם הראשונה טהורה והשגיגה טמאה עכ"ל והקשו האחרונים ז"ל דל"ל הבדיקה ראשונה וכל זה לפי הבנתם בטור שהבינו דמ"ש הטור ופשטתו ומצאה טהור ר"ל במצאה להחליק טהור ע"י שבדיקה אותו אחר פשיטתו ומש"ה יפה הקשו דבדיקה ראשונה ל"ל דת"ל דשגיגה טמאה משום שבדיקתו אחר הפשיטה אבל הדרישה פתב ונ"ל נלע"ד דהאי ומצאה טהור קאי אאשה ור"ל דאחר שפשטתו בדיקה האשה ראשונה א"ע ומצאה שהיא טהורה וקמ"ל דתלמי הפתם בשגיגה אע"ג דלא בדיקה החלוקה אחר שפשטתו וכו' וכן נראה מלשון רבינו דקאמר ופשטתו בלשון זכר ומצאה בלשון נקבה ודוק עכ"ל וזה נכון עפ"י מה שכתבנו דכיון דבדיקה א"ע הרי היא בחזקת טהורה למפרע ולכף הוצרף הטור לומר שבדיקה ראשונה החלוקה בפשעת לבישתה דאל"כ אף השגיגה היתה טהורה אף מה שכתב שם הדרישה ונ"ל וצ"ל דה"ט דכאן נמצא וכאן הנה יפה תפסו עליו האחרונים ז"ל דהיכא דשניהן שוות לא אמרינן פאן נמצא וכאן הנה ולדברינו ניקח דהכא פיון דהראשונה בדיקה א"ע שפשטתו והיא בחזקת טהרה למפרע אמרינן פאן נמצא וכאן הנה וכמש"ל אף יתר דבריו שם מגומגמים ע"ש אבל בעיקר פנונת הטור יפה פנון פנ"ל ולא הוצרף הטור לכתוב הדין אם בדיקה חלוקה דזה פשוט וכ"ש הוא וברייתא דנקט בדיקה חלוקה לרבותא לענין דינא דחברתה תולה בה אפילו בדיקה ראשונה חלוקה ומעתה מ"ש בט"ז להוכיח דין חדש דבדיקת הראשונה לא מהני אלא כשהיה הבדיקה לה לצרף לידע אם טמאה היא או טהורה.

משא"כ בשלא הנה החלוק בדוק לה אע"פ שבדקתו כשפשטה פיון שלא הנה אותה
בדיקה לצורך דאפילו תמצא בו פתם היא טהורה פיון שלא הנה בדוק לה מש"ה לא
מהני אותה בדיקה דאמרינן מילתא דלא רמיא עליה לאו אנדעתה ולא בדקה יפה ואף
השנייה טהורה ומש"ה פתב הטור ואם בדקה חלוקה וכו' ולפמ"ש אין זה מוכרח אבל
מ"ש הש"ך בס"ק מ"ז דמש"ה פתב הטור שבדקתו תחלה דאלו לא בדקתו תחלה לא
איצטריו לאשמעינן דהראשונה טהורה משום שמצאה אותו טהורה והשאילתו
לחברתה דבלא"ה טהורה פיון שלא בדקה אותו קודם הלבישה וכמ"ש בסעיף שלפני זה
וכ"כ הרשב"א בתה"ק בהדיא שבדקה חלוקה קודם הלבישה ונדעתו כדפירש אף שאין
פירושו מוכרח מכל מקום הם דברים של טעם: ומ"ש בס' כו"פ על הש"ך ו"ל אמנם
תירוצו אינו מספיק פה דסוף כל סוף אף בהא בדקה מה רבותא יש דראשונה טהורה
פיון בדקתו לאחר פשיטתו ולא מצאה בו דבר עכ"ל לק"מ דע"כ גם בגמ' צ"ל דאמי
לאשמעינן דהראשונה טהורה דה"א אף הראשונה תהיה טמאה וא"כ גם הטור למה לא
ישמיענו הרבותא זו דה"ג בש"ס שם דנ"ח בדקה חלוקה והשאילתו לחברתה היא טהורה
וחברתה טמאה מ"ש מהא דתניא ב' נשים שנתעסקו בצפור א' ואין בו אלא פסלע דם
ונמצא פסלע על זו וכסלע על זו שתיהן טמאות שאני התם דאיכא פסלע יתירה ע"כ
ופירש"י שתיהן טמאות ולא תלינן א' מן הכתמים בצפור ואע"ג דאיכא למיתלי וה"נ
אע"ג בדקה לימא שתיהן טמאות דאימור לאו יפה בדקה ע"כ והק' התוס' תימא מה
דומה לה דלעיל דהכא אין לתלות בזו יותר מבזו אבל לעיל אין לתלות בראשונה הואיל
ובדקה ואור"ת דברייתא איירי שנתעסקה בצפור זא"ז ואם היתה נשאלת הראשונה
היינו מטריין אותה הואיל ונתעסקה ובשביל חברתה אנו מטמאין הראשונה שהיא
טהורה גמורה גם למעלה אע"פ שהראשונה בדקה בטמאנה הואיל ושני' תולה בה לדינא
עכ"ל ויש לדקדק אפתי מאי מק' הש"ס דלמא הכא מיירי שלבשה הראשונה חלוק שאינו
בדוק לה מש"ה הראשונה טהורה אבל השני' טמאה ע"י בדיקה של הראשונה וצ"ל
דס"ל להמק' דע"כ הברייתא לא מיירי בהכי דאי ס"ד דמיירי שלבשה הא' חלוק שאינו
בדוק מאי קמ"ל הברייתא דהראשונה טהורה פשיטא דהראשונה טהורה א"ו מיירי
בחלוק הבדוק לה ואשמעינן דאפ"ה הראשונה טהורה ואפתי קשי' דמאי קמ"ל הברייתא
דהראשונה טהורה אפ"ה דמיירי שלבשה חלוק הבדוק הא נמי פשיטא פיון בדקתו
כשפשטתו א"ו צ"ל דאיצטריו לאשמעינן דה"א פיון דלענין דינא הראשונה תולה בה
ה"א דאף הראשונה תהיה טמאה דאימור לא בדקה יפה כפירש"י והתוס' ועיין בחדושי
הר"ן קמ"ל לדלא אלא הראשונה טהורה ואהא מקשה דלמה באמת לא נימא דהראשונה
תהיה טמאה דמ"ש מהא דתניא וכו' וע"ז משני דש"ה דאיכא סלע יתרה אבל הברייתא
איצטריו לאשמעינן דלא נטעה לומר פסברת המקשה דאף הראשונה תהיה טמאה מש"ה
תני הראשונה טהורה וא"כ גם הטור הוצרך לאשמעינן חדוש דין זה דאפ"ה בדקה
הראשונה להחלוק כשלבשתו ופשטתו ובדקתו והשאילתו לחברתה ונמצא בו פתם
דהראשונה טהורה דה"א דאף הראשונה טמאה וכדס"ד דהמק' התם מש"ה הוצרך הטור
לכתוב שבדקתו הראשונה כשלבשתו דאל"כ אין כאן שום חידוש דטהורה הראשונה
ויפה כ' הש"ך: ולכאורה י"ל דמש"ה לא ניחא ליה להש"ס לאוקמי להך ברייתא דמיירי
בשהראשונה לבשה חלוק שאינו בדוק לה דאם פן אמאי תני והשני תולה בה דמשמע

שְׁהַשְׁנִיָּה תִּתְּלָה שְׁמֵן הָרֵאשׁוֹנָה הוּא הַפְּתָם עֲדִיפָא ה"ל לְדִשְׁנִיָּה תוֹלָה שְׁהַפְּתָם הָיָה בְּחֵלֹק בְּכַר קוֹדֵם שְׁלִבְשָׁה הָרֵאשׁוֹנָה מִיְהוּ אֵין זֶה דִּיּוֹק כ"כ דִּי"ל דְּתוֹלָה בְּהַ דְּקֶאֱמַר הֵינּוּ שְׁנַעְשָׂה אֲצִלָּה הַפְּתָם וְעוֹד אִפִּי אֵי נִימָא דְדוֹקָא הוּא דְּמִיִּירִי בְּרִיִּיתָא בְּחֵלֹק הַבְּדוּק מ"מ מְדַאֲיִירִי הַבְּרִיִּיתָא בְּכַה"ג שְׁהָיָה הַחֵלֹק הַבְּדוּק לָהּ וְלֹא אִיִּירִי בְּחֵלֹק שְׁאִינוּ בְּדוּק דְּאִפ"ה הַשְׁנִיָּה טְמֵאָה ש"מ מְשׁוּם רְבוּתָא דְּרֵאשׁוֹנָה נֶקֶט הָכִי עכ"פ דְּבָרֵי הַשְּׁ"ף נְכוּנִים וּמ"ש הַשְּׁ"ף עַל תִּי שֶׁל הַב"ח שְׁאִינוּ מְכוּוֹן בְּמַנ"י פְּתַב דְּכוּוֹנַת הַב"ח הוּא מִש"ה נֶקֶט הַטּוֹר שְׁלִבְשָׁה חֵלֹק הַבְּדוּק לְדִיּוֹקָא דְּאִפִּי הָיָה בְּדוּק מְעִיקְרָא אֵי לָאו דְּבִדְקָה אוֹתוֹ כְּשֶׁפִּשְׁטוֹ הָיָה רֵאשׁוֹנָה ג"כ טְמֵאָה וּמכ"ש כְּשֶׁלֹּא הָיָה בְּדוּק לָהּ דְּהָרֵאשׁוֹנָה טְמֵאָה דְּלִית לִיהּ לְהַחֵלֹק חֲזָקָה מְבוֹרְרַת לוֹמַר דְּהַשְׁתָּא הוּא דְּנִכְתָּם וּמִיִּירִי בְּחֵלֹק בִּינוּנִי יע"ש אֲזִיל לְשִׁיטְתוֹ שְׁכַתְּבִיתִי לְעִיל דַּס"ל דְּאִפ"ה הַב"ח ס"ל דְּאִפִּי בְּחֵלֹק בִּינוּנִי הַאֲשָׁה טְמֵאָה מְשׁוּם כְּתָם וְלִיתָא כַּמֶּש"ל וְגַם אִיהוּ גּוֹפִי' כ' דְּמִדְּבָרֵי הַב"ח בְּסַעֲרָא ל"ח לֹא מְשַׁמַּע כֵּן וְעֵינִן מ"ש בְּסוּמָא מְזָה: הַרְשָׁב"א ו"ל בַּס' תַּה"א הוֹכִיחַ מְסוּגֵיָא זֶה דְּבִדְקָה שְׁאִמְרוּ בֵּין שְׁבִדְקָתוֹ חֲבָרְתָּה וְהַשְׁאִילְתָּה לָהּ מְדַאֲוִקְמִי ר"ש דְּלַעֲנֵן דִּינָא תָּנִן שְׁאִין חֲבָרְתָּה חֲזָקָתָה לְכַבֵּס לָהּ אֶת הַחֵלֹק דְּאִין מוֹצִיאִין מִמּוֹן מִן הַסַּפֵּק דְּאִמְרָה לָהּ אֲבִדְקָתָהּ לֹא סְמִיכְנָא אֲבָל לְעֵנִן טוֹמְאָה הָרֵאשׁוֹנָה שְׁבִדְקָתוֹ טְהוֹר אֲבָל הַשְּׁנִיָּה טְמֵאָה דְּבִדְקָתָהּ חֲבָרְתָּהּ כְּבִדְקָתָהּ עֲצָמָה וּבְחֵלֹק הַבְּדוּק הוּא לָהּ עכ"ל וְקִשְׁיָא לִיהּ דְּהָא ע"כ עֵיקַר רְאִיִּיתָהּ הַרְשָׁב"א אִינוּ אֲלֵא מִדְּתַנִּי בְּבְרִיִּיתָא דְּלַעֲנֵן דִּינָא חֲבָרְתָּהּ תוֹלָה בְּהַ מְפָלֵל דְּהַשְׁנִיָּה לֹא בְּדָקָה הַחֵלֹק דַּל"כ מְדִינָא גְּמִי תַתְּחִיב הַשְּׁנִיָּה לְכַבֵּס אַחַר שְׂיֹדְעַת בְּבִירוֹר שְׁהָיָה נָקִי כְּשֶׁהַשְׁאִילְתוּ א"ו דְּמִיִּירִי דְּהַשְּׁנִיָּה לֹא בְּדָקָה לְהַחֵלֹק וְאִפ"ה הַשְּׁנִיָּה טְמֵאָה מְזָה הוֹכִיחַ דְּבִדְקָתָהּ חֲבָרְתָּהּ כְּבִדְקָתָהּ עֲצָמָה דְּמֵאָה אֲבָל מְבְרִיִּיתָא דְּלַעֲנֵן מִיְנִיָּה דְּתַנִּיא אֲרוּפָה שְׁלִבְשָׁה חֵלֹקָה שֶׁל קֶצֶרָה וְכו' וְכֵן מִמְתַּנִּי דַּג' נָשִׁים שְׁלִבְשׁוּ חֵלֹק א' לֹא ה"מ לְהוֹכִיחַ דְּבִדְקָתָהּ חֲבָרְתָּהּ כְּבִדְקָתָהּ עֲצָמָה דְּמֵאָה דְּהֵיִתִּי אוֹמַר דְּמִיִּירִי שְׁפָכַר הָיָה הַחֵלֹק בְּדוּק לְכוּלֵן טְרַם שְׁלִבְשׁוּ אוֹתוֹ וְכִינּוּן שְׁהָיָה בְּדוּק לְהוֹן פַּעַם א' הָרִי הוּא בְּחֻזְקַת בְּדוּק לְעוֹלָם עַד שְׁנַדַּע שְׁיִצָּא מְחֻזְקָתוֹ וְכַמ"ש הַרְשָׁב"א לְעִיל מִש"ה מִיִּיתִי מֵהָא דְּהָכָא אִף לְפִי מַה דְּהוֹכַחְתִּי לְעִיל דַּע"כ מִיִּירִי הָכָא שְׁהָיָה הַחֵלֹק בְּדוּק קוֹדֵם שְׁלִבְשָׁה הָרֵאשׁוֹנָה דַּל"כ לֹא הָיָה מִק' הַשְּׁ"ס מִיִּדֵי מ"ש מֵהָא דְּתַנִּי' וְכַמֶּש"ל וַא"כ מֵאֵי רְאִיָּה מִיִּיתִי מֵהָכָא דְּהָא א"ל דַּה"נ מִיִּירִי שְׁהַשְּׁנִיָּה יוֹדַעַת שְׁהָיָה הַחֵלֹק בְּדוּק טְרַם שְׁלִבְשָׁתוֹ הָרֵאשׁוֹנָה אֲבָל אַח"כ כְּשֶׁלִּבְשָׁתוֹ הִיא לֹא בְּדָקָה אוֹתוֹ וְהָכִי מְשַׁמַּע קֶצֶת לִישְׁנָא דְּחֲבָרְתָּהּ תוֹלָה בְּהַ דְּתַנִּי דְּמִיִּירִי שְׂיֹדְעַת הַשְּׁנִיָּה שְׁהָיָה הַחֵלֹק בְּדוּק קוֹדֵם שְׁלִבְשָׁה הָרֵאשׁוֹנָה וְכַתָּם זֶה תוֹלָה בְּהַ וְכַמֶּש"ל: (ס) הַבְּדוּק לָהּ.

גַּם כָּאֵן פְּתַב הַב"ח דַּמֶּש"ה נֶקֶט הַטּוֹר בְּדָקָה חֲלוּקָה וְהַשְׁאִילְתוֹ לְיִשְׂרָאֵלִית גְּדָה וְכו' מְשׁוּם דַּע"כ בְּחֵלֹק הַבְּדוּק מִיִּירִי דַּל"כ אִף בְּלֹא הַשְׁאִילְתוֹ לְגְדָה טְהוֹרָה מְשׁוּם דְּאֲזִיל לְשִׁיטְתָּהּ שְׁכַתְּבִי לְעִיל דְּבְּחֵלֹק שְׁאִינוּ בְּדוּק אֵין בּוֹ מְשׁוּם כְּתָם וְרַש"י וְהַרְמְב"ם שְׁלֹא כְּתָבוּ כֵּן אֲפָשַׁר דַּס"ל דְּבַסְתָּם חֵלֹק אִף שְׁאִינוּ בְּדוּק חֻזְקָתוֹ בְּדוּק וְאִם נִמְצָא בּוֹ כְּתָם יִתַּר מְפָגְרִים טְמֵאוֹת הַלְכָּהּ הָכָא דְּהַשְׁאִילְתוֹ לְעוֹבְדַת כּוֹכְבִּים וּלְגְדָה תוֹלָה בְּהוֹן עכ"ד מְזָה מוֹכַח דַּס"ל לְהַב"ח דְּאִף בְּסַתָּם חֵלֹק גְּמִי ס"ל לְהַטּוֹר שְׁאִין בּוֹ מְשׁוּם כְּתָם דְּלִיכָא לְמִימַר דְּמִיִּירִי בְּחֵלֹק שְׁהוּא בְּחֻזְקַת מְלוֹכְלָה דְּבָזָה לֹא פְּלִיג שׁוּם פּוֹסַק וְאִיָּהּ כְּתַב שְׁרַש"י וְהַרְמְב"ם לֹא ס"ל כֵּן א"ו כַּמֶּש"ל וְזֶה דְּלֹא כַּמֶּנ"י שְׁהַשְׁיָא דְּבָרֵי הַב"ח לְדַעַת אַחֲרַת וּכְבָר

הַרְגִישׁ בְּעֶצְמוֹ שֶׁמִּשְׁכַּח הוּא סוֹתֵר לְמָה שֶׁהֵבִיא הוּא דַעְתּוֹ וְכַמִּשְׁכַּח: (ע) לְיִשְׂרָאֵלִית
נִדְהָ.

ע' בס' מל"מ בפ"ט דהלכות א"ב שר"ל דהא דתולין השלקלה במקולקל היינו דוקא
כְּשֶׁהָיוּ שְׂתִיָּהּ שְׁוֹת אָבֵל אִם הָיְתָה הַנְּדָה זְקֵנָה אוּ מְעוֹבְרָת אוּ מְנִיקָה אֶפְשָׁר דְּלֹא נִתְּלָה
בָּהּ וְנִדְמָא לָהּ דְּתַנְיָ בִּפְּ הָאֵשָׁה ד"ס וְלִקְמָן בִּשְׁ"ע סֵעִי מ"ט עוֹבְרָה וְשֹׁאֵינָה עוֹבְרָה
תּוֹלָה עוֹבְרָה בְּשֹׁאֵינָה מְעוֹבְרָת מְנִיקָה וְשֹׁאֵינָה מְנִיקָה וְכו' וְא"כ ה"נ גְּבִי נְדָה אִם הָיְתָה
עוֹבְרָה אוּ מְנִיקָה אוּ זְקֵנָה אֶפְשָׁר דְּשְׂתִיָּהּ מְקוֹלְקֵלוֹת דְּלָכֵל תְּדָא אִיפָּא אֲנִמְדָּנָא דְּמִן דִּידָהּ
הָיִי הַפְּתָם וְנִדְמָא לָהּ דְּכ' הַרְשָׁב"א בַּת"ה וְפָסֵק כֵּן לְקָמָן בִּשְׁ"ע דָּאִם הָיְתָה אַחַת מְנִיקָה
וְאַחַת עוֹבְרָה אוּ אַחַת זְקֵנָה וְאַחַת בְּתוּלָה דְּשְׂתִיָּהּ טְמֵאוֹת וְאִינָה תּוֹלָה זוּ בְּזוּ וְכו' וְכ"ת שְׂאֵנִי
הֵתָם שְׁלֵא רָאוּ וּמִשְׁ"ה אֵינָן תּוֹלוֹת זוּ בְּזוּ אָבֵל לְעוֹלָם דָּאִם רָאוּ אִפִּי פ"א אֲנִדָּא לְהוּ
חֻזְקָתָן הָא לִיתָא דְּהָא קִי"ל דְּעוֹבְרָת וּמְנִיקָה אֵינָן חוֹשְׁשִׁין לְוִסְתָּהּ הָרֵאשׁוֹן אִפִּי הָיְתָה לְהוּ
נְסֵת קְבוּעָה אִינָה צְרִיכָה בְּדִיקָה וּמְתוּרָת לְבַעֲלִיהוֹן וְאִפִּי שׁוֹפְעוֹת וְרוֹאוֹת דָּם בְּאוֹתָן עוֹנוֹת
שְׂהִי לְמוֹדוֹת לְרֵאוֹת בְּהָ אֵינָן אֲלֵא בְּמִקְרָה בְּעֵלְמָא וְכַמִּשְׁכַּח בְּסִי קפ"ט וְעוֹד דְּאִפִּי אַת"ל
דְּהָיִי טַעְמָא דְּתוֹלִין הַשְּׁלֵקְלָה בְּמִקְלָקְלָה מְהֵנִי אִפִּי אִם הַנְּדָה הָיְתָה עוֹבְרָה אוּ מְנִיקָה מ"מ
לְקַטְנָה שְׁלֵא הִגִּיעַ זְמַנָּה לְרֵאוֹת נ"ל דְּלֹא מְהֵנִי ה"ט לְפִי דְּהַפְּרָשׁ גְּדוּל יֵשׁ בֵּין עוֹבְרָה
וּמְנִיקָה לְקַטְנָה דְּהָא קִי"ל כְּרִשְׁב"א דְּאָמַר גְּשִׁים שְׂאָמְרוּ חֲכָמִים ד"ש כְּתָמָן כְּרֵאִיָּתָן
חוּץ מִתִּינּוּקָת שְׁלֵא הִגִּיעַ זְמַנָּה לְרֵאוֹת אִפִּי סְדִינִים שְׁלֵא מְלֻכְלָכִים בְּדָם אֵינָן חוֹשְׁשִׁין לָהּ
הוֹאִיל וְאֵינָן דְּמִים מְצוּיִין בְּהָ כו' כ"ש שְׂאֵין חֲבֵרָתָהּ תּוֹלָה בְּהָ עכ"ד וְאֵינִי הוֹכַחְתִּי בְּחֻדוּשִׁי
גַּמ' שְׁלֵי דְּאִפִּי הִיכָא שְׂאֵין שְׂתִיָּהּ שְׁוֹת מ"מ תּוֹלָה בְּנְדָה אֶפִּילוּ הִיא מְעוֹבְרָת אוּ מְנִיקָה
דְּבַחְזָקָת מְסוּלְקָת דְּמִים הֵם מ"מ כִּינּוּ דְּהַשְׁתָּא נְדָא חוּזִי א"כ הוּא בְּחֻזְקָת מְעִין פְּתוּחַ כ"ז
שְׁלֵא עָבְרוּ עֲלֵי ז"נ שְׁלָמִים לְזָבָה גְּדוּלָה אוּ יוֹם נְקִי שְׁלָם לְש"י כְּנִגְדַּד יוֹם וְז"ל שְׁם אָהָא
דְּגַרְסִינּוּ הֵתָם ת"ר תּוֹלָה בִּשְׁ"י כְּנִגְדַּד יוֹם בְּשֵׁנִי שְׁלֵא וּבְסוּפְרָת שְׁבָעָה שְׁלֵא טְבֵלָה כו'
וּפִירֵשׁ"י ד"ה בְּשֵׁנִי שְׁלֵא תּוֹלָה בְּהָ וְאֵע"ג דְּלֹא הוֹחֲזָקָה רוּאָה הַיּוֹם כִּינּוּ דְּמַעֲיָנָה פְּתוּחַ
תּוֹלָה בְּהָ וְאֵע"ג דְּמִקְלָקְלָה פּוֹרְתָא דְּצְרִיכָה לְשִׁמּוֹר יוֹם הַמְּחֻרָת כִּינּוּ דְּטַמְאָה הַשְׁתָּא עכ"ל
וְהוּא תְּמוּהָ דְּל"ל טַעְמָא דְּמַעֲיָנָה פְּתוּחַ תִּיפּוּק לִיהָ דְּתִלְיָנָה הַשְּׁלֵקְלָה בְּמִקְלָקְלָה דְּהָא לְקָמָן
בְּטַמְא וְטַהוֹר שְׁהֵלְכוּ בְּשֵׁנִי שְׁבִילִין דְּלכ"ע לְרִשְׁב"ג תּוֹלִין דְּטַהוֹר הֵלֶךְ בְּשְׁבִיל הַטַּהוֹר
וְהֵתָם לִיכָא טַעַם אַחַר אֲלֵא דְּתִלְיָנָה הַשְּׁלֵקְלָה בְּמִקְלָקְלָה וְכֵן הִק' בְּמִל"מ וּמ"ש לְתַרְץ בְּזָה
הֵם דְּבָרִים דְּחֻקִּים מְאוּד וְאֵינָן לָהֶם שְׁחַר יַע"ש לְכֵן נִלְע"ד דְּס"ל לְרִשְׁ"י הָא דְּתִלְיָנָה
הַשְּׁלֵקְלָה בְּמִקְלָקְלָה הִינּוּ דְּנִקָּא הִיכָא דְּשְׂתִיָּהּ שְׁוֹת בְּחֻזְקָת רוּאָה אָבֵל בְּאִם אַחַת מִהֵן
אִינָה מְוַחֲזָקָת בְּרוּאָה אַע"פ שְׂהִיא מְקוֹלְקֵלָת בְּלֹא"ה לֹא הָיְתָה לָנוּ לְתִלוֹת בְּהָ כִּינּוּ דְּאִיכָּא
סְבָרָא לְהֵכָא וְלְהֵכָא וְכַמִּשְׁכַּח לְוִמִּשְׁ"ה ק' לִיהָ לְרִשְׁ"י דְּהֵכָא בִּשְׁ"י אֵינָן לָנוּ לְתִלוֹת בְּהָ אַע"פ
שְׂהִיא מְקוֹלְקֵלָת בְּלֹא"ה דְּהָא קִי"ל לְעֵיל דָּף ל"ט ע"א דְּכָל י"א יוֹם שְׁבִין נְדָה לְנְדָה הִיא
בְּחֻזְקָת טַהֲרָה וְאִינָה צְרִיכָה בְּדִיקָה וְא"כ אֲמַאי גִּימָא דְּתּוֹלָה בְּהָ דְּמִשְׁמַע מְדַתְּנִי סְתָמָא
דְּתּוֹלָה בְּהָ אִפִּי אִם חֲבֵרָתָהּ הִיא בְּיָמִים הָרֵאשׁוֹנִים שְׂרֵאוּיִים לְהִיּוֹת נְדָה אִפִּי"ה תּוֹלָה הִיא
בִּשְׁ"י כְּנִגְדַּד יוֹם וְאֲמַאי גִּימָא דְּזוּ כִּינּוּ דְּבַחְזָקָת מְסוּלְקָת בְּדְמִים הִיא לֹא נִתְּלָה בְּהָ לְזָה כ'
רִשְׁ"י כִּינּוּ דְּמַעֲיָנָה פְּתוּחַ תּוֹלָה בְּהָ וְר"ל דְּאֵע"ג דְּכָל י"א יוֹם הִיא בְּחֻזְקָת טַהֲרָה וּבְחֻזְקָת
מְסוּלְקָת בְּדְמִים ה"מ כָּל שְׁלֵא רֵאֲתָה אָבֵל זוּ שְׂרֵאֲתָה אֲתָמוּל אִינָה בְּכָלֵל מְסוּלְקָת בְּדְמִים
וְאֲדַרְבָּה בְּחֻזְקָת מַעֲיָנָה פְּתוּחַ הִיא וְכ"כ רִשְׁ"י בְּהֵדְיָא לְעֵיל דְּל"ט בְּמִשְׁנָה שְׁם דְּטַעְמָא

דְּנִבָּה וְשׁ"י הֵם בְּחֻזְקַת טוֹמְאָה הוֹאִיל דְּמַעֲיָנָן פְּתוּחַ וְה"ה בְּסוֹפְרַת ז' שְׁלֹא טְבֵּלָה בִּינוֹן דְּלֹא עֲבָרוּ עָלֶיהָ ז' יָמִים שְׁלֵמִים עֲדִינָן מַעֲיָנָן פְּתוּחַ מִקְרִי וְכ"כ בְּהֶדְיָא בְּמַל"מ דְּהִכִּי ס"ל לְרַש"י יע"ש וְאִם כֵּן אֶפְיָלוּ אִי נִימָא דְהָא דְאָמַר רַשְׁבָּ"ג דְּתוּלָה בְּסוֹפְרַת ז' שְׁלֹא טְבֵּלָה מִיְיָרִי שְׁאֶפְיָלוּ הִיא עֲדִינָן בְּיָמִים הָרְאוּיָם לְזִיבָה אִפ"ה הִיא דְּתוּלָה בְּהָא בִּינוֹן דְּבְחֻזְקַת מַעֲיָנָן פְּתוּחַ הוּא וְא"כ בְּטָהוֹר וְטָמֵא שְׁהִלְכוּ בְּשִׁנֵּי שְׁבִילִין דְּשִׁנְיָהוֹן שְׁוִין לְהִלְוִיָּהּ זֶה הֵטַעַם פְּשׁוּט דְּלְרַשְׁבָּ"ג תּוּלִין הַקְּלֵקְלָה בְּמִקְוֵי קֶלֶל כְּנַלְעַנ"ד בְּכּוֹנְנַת רַש"י וְלָזָה הַעֲרִינִי בְּנִי מוֹהַר"מ וְכִינוּן שְׁכָן ה"ה בְּמַעֲוֹבְרַת וּמְנִיקָה אִם הִיא נְדָה תּוּלִין בְּהָא דְּאֵע"ג שְׁהֵם בְּחֻזְקַת מְסוּלְקַת בְּדָמִים ה"מ כ"ז שְׁלֹא רְאָתָה אֵע"ג שְׁכָבֵר רְאָתָה כְּמָה פְּעָמִים מ"מ בִּינוֹן דְּעֵתָה לֹא רְאָתָה הָרִי הִיא בְּחֻזְקַת מְסוּלְקַת בְּדָמִים אֲבָל בְּרְאִיָּה זֹו שְׁרְאָתָה כ"ז שְׁלֹא עֲבָרוּ עָלֶיהָ יָמֵי הַטְּהָרָה יָמִים שְׁלֵמִים הִיא בְּחֻזְקַת מַעֲיָנָן פְּתוּחַ וְחֻבְרַתָּה תּוּלָה בְּהָא דְּמָה שְׁכָתַב בְּמַל"מ עַל דְּבָרֵי הַב"י שְׁהַשְׁיֵיג עַל הַמ"מ שְׁכָתַב הֵטַעַם עַל עוֹבְדַת כּוֹכָבִים הָרוֹאֶה לְפִי שְׁכָל עוֹבְדַת כּוֹכָבֵי שְׁרְאָתָה פ"א לְעוֹלָם הָרִי הִיא נְדָה שְׁל דְּבָרֵיהֶם שְׁהָרִי אֵינָה יוֹצֵאָה לְטְהָרָה וְר"ל דְּיִשְׁרְאֵלִית בִּינוֹן שְׁנִדּוּתָה תְּלוּיָהּ בְּיָמִים וּבָאָה לְכָלִּל טְהָרָה לֹא מִקְרִי נְדָה אֲלֵא בְּתוּחָה יָמֵי נְדוּתָה אֲבָל לְאַחַר שְׁעָבְרוּ יָמֵי נְדוּתָה אָף שְׁלֹא טְבֵּלָה אֵינָה תּוּלָה בְּהִכִּי לְפִי שְׁכָבֵר עֲבָרוּ יָמֵי נְדוּתָה וּפְנִים חֲדָשׁוֹת בָּאוּ לְכָאן אֲבָל הָעוֹבְדַת כּוֹכָבִים בִּינוֹן שְׁרְאָתָה פ"א לְעוֹלָם הִיא נְדָה מְדַבְּרֵיהֶם וְאִין טְהָרַתָּה תְּלוּיָהּ בְּיָמִים וְכָל יָמִים חַד דִּינָא אִי לִיָּה מִש"ה תּוּלָה לְעוֹלָם שְׁתּוּלִין הַקְּלֵקְלָה בְּמִקְוֵי קֶלֶל שְׁלֵעוֹלָם הִיא נְדָה מִשְׁא"כ בְּיִשְׁרְאֵלִית שְׁלֵאֲחַר שְׁעָבְרוּ יָמֵי נְדוּתָה אוֹ יָמֵי סְפִירַתָּה אִין תּוּלִין בְּהָא לְפִי שְׁלֹא חֲשִׁיבָה מְקוּלְקַלְתָּ וְע"ז הַק' הַב"י דְּלְפִי טַעַם זֶה אֶפְיָלוּ עוֹבְדַת כּוֹכָבִים שְׁלֹא הִגִּיעַ זְמַנָּה לְרְאוּת אִם רְאָתָה פ"א תּוּלִין בְּהָא דְּהָא לְעוֹלָם לֹא יֵצֵא מְכָלִּל נְדָה וְזֶה שְׁלֹא כְּדָבָרֵי הַרְשָׁבָ"א וְדִלֹא כְּדִמְשָׁמַע מְדַבְּרֵי רַש"י וְכו' וְע"ז פְּתַב בְּמַל"מ דְּלֹא ק' מִיָּדֵי דְּמִש"ה לֹא תְּלִינָן בְּקִטְנָה עוֹבְדַת כּוֹכָבִים אֵע"ג שְׁרְאָתָה פ"א בִּינוֹן דְּהִיא בְּחֻזְקַת מְסוּלְקַת בְּדָמִים אִין תּוּלִין בְּהָא בְּזָה יָפָה פְּתַב אָף לְפִי מ"ש לְעִיל דְּהִיכָא דְּמַעֲיָנָה פְּתוּחַ י"ל דְּתּוּלִין בְּדָמִים דְּהָא הַשְׁתָּא אֵינָה מְסוּלְקַת בְּדָמִים וְאֲדַרְבָּה בְּחֻזְקַת מַעֲיָנָן פְּתוּחַ הוּא מ"מ כ"ז הִיכָא דְּרְאָתָה הַשְׁתָּא וְלֹא עֲבָרוּ עָלֶיהָ יָמֵי טְהָרַתָּה אֲבָל בְּעוֹבְדַת כּוֹכָבִים קִטְנָה אֵע"ג שְׁרְאָתָה כְּבָר פ"א מ"מ הַשְׁתָּא אֵינָה בְּחֻזְקַת מַעֲיָנָן פְּתוּחַ שְׁהָרִי לֹא רְאָתָה עֲכָשְׁוִין מִש"ה אִי לֹא דְּהִגִּיעַ זְמַנָּה לְרְאוּת וְרְאָתָה פ"א לֹא הֵינְנוּ תּוּלִין בְּהָא אֲבָל קִטְנָה וּמַעֲוֹבְרַת וּמְנִיקָה שְׁרָאוּ עֲכָשְׁוִין כָּל זְמַן שְׁלֹא עָבַר עָלֶיהָ כָּל יָמֵי טְהָרַתָּה יָמִים שְׁלֵמִים חֻבְרַתָּה תּוּלָה בְּהָא לְפִי דְּאָף ע"ג שְׁהוּן בְּחֻזְקַת מְסוּלְקַת בְּדָמִים מ"מ הַשְׁתָּא הֵם בְּחֻזְקַת מַעֲיָנָן פְּתוּחַ וְכַמ"ש וְיִתֵּר הַדְּבָרִים מ"ש בַּס' מַל"מ וְהָאָרִיף לְהַשְׁיֵיג עַל הַמְּהַרְשָׁ"א ז"ל וְגַם מ"ש עַל הַתּוֹסְפוֹת שְׁם עֵינָן בְּחֻדּוּשֵׁינוּ שְׁם מ"ש בְּזָה: (עֵא) שְׁהִגִּיעַ זְמַנָּה לְרְאוּת וְרְאָתָה.

עֵינָן מ"ש הַמ"מ בְּטַעַמוֹ וְהַבְּאֵתִי לְעִיל וּבַב"י פְּתַב הֵטַעַם שְׁהַעוֹבְדַת כּוֹכָבֵי אֵינָה רְגִילָה לְהַקְפִּיד עַל דְּמִיָּה וּכְתֻמָּיָה הִילְכָף כָּל שְׁרְאָתָה פ"א מְשַׁגְּדָלָה אֵע"ג דְּבַעֲדִין שְׁאֵלָה לֹא חֲזָאִי אֵיכָא לְמִיחָשׁ שְׁמִדְמִיָּה רְאוּשׁוּנִים נְתַלְכָּלְוּ בְּשָׂרָה וּבְגִדֵיהָ וְלְכָלְכוּ חֲלוּקִים זֶה אֲבָל בְּיִשְׁרְאֵלִית לִיכָא לְמִימַר הִכִּי שְׁהָרִי בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל רְגִילִין לְנִקּוֹת בְּשָׂרָן וּבְגָדֵים מְדָם וּכְתֻמָּים אֵע"ג שְׁלֹא הִיָּה בְּדַעְתָּן לְטַבּוֹל עַכ"ל וְק' דְּלְדְּבָרֵינוּ נְמִי ק' דֹּא"כ לְמָה צָרִיף דְּוִקָא שְׁהִגִּיעַ זְמַנָּה לְרְאוּת דְּאֶפְיָלוּ בְּעוֹבְדַת כּוֹכָבִים קִטְנָה דְּכָל שְׁרְאָתָה פ"א שְׁיָיָה הִיא טַעַמָא כְּמוֹ שְׁהַק' הוּא לְטַעַם הַמ"מ קו' זֹו וְמָה הוֹעִיל בְּטַעַמוֹ וְכֵן הַק' בַּס' מַל"מ וְאֶפְשָׁר לֹדְמַר

דטעמו פֿינן שׂהיא קטנה וראיה זו שראתה לא הנה אלא אקראי דרפן לנקות א"ע משא"כ בגדולה שעלולה לראות אין דרפן לנקות א"ע ודונסק: (עב) וה"ה אם בדקתו והשאילתו להן ואח"כ לבשתו היא.

עיקר הרבותא אע"ג דאישתכח הפתם גבה אפ"ה היא טהורה ולא תימא דההיא דאישתכח הפתם גבה תתקלקל קמ"ל דאפ"ה טהורה ובש"ף ס"ק נ' פתב ונ"ל אם בדקתו פשפשטו והשאילתו וכו' עכ"ל משמע דר"ל דמייירי שלבשתו היא תחלה ואחר כך פשטו ובדקתו והשאילתו לעובדת כוכבים או לנדה ואח"כ חזרה ולבשה היא ונמצא אצלה הפתם ובאמת אין הכרח לפרש פן וגם מאי נ"מ בלבישה הראשונה לבשתו ופשטו ובדקתו והשאילה לעובדת כוכבי' הרי לבישה ראשונה כמאן דלימא דמאי דהא ליפא לספוקי לשמא מן לבישה ראשונה בא הפתם שהרי בדקתו ואפשר שדחק להש"ף לישנא דאם בדקתו והשאילתו להן וכו' דק"ל לאיזה צורך בדקתו פֿינן שהשאילתו לעובדת כוכבים או לנדה לכך פתב דמש"ה בדקתו דמייירי שיהא לבשתו תחלה מש"ה בדקתו כדי לראות אם טהורה היא אם לא וכ"כ בס' מנ"י: (עג) ואפילו היא בספירה ז"נ.

ועיין בש"ף ס"ק נ"א שפתב דלפי מ"ש הרב דבג' ימים הראשונים אין תולין ה"ה לקמן סמ"ד בעצמה אינה תולה אלא נראה דהרב אזיל לטעמיה לקמן סימן קצ"ו ס"י שפתב דבמכה שבגופה שמוציאה דם תולה בה אם פן ימים של נדה עצמה ודאי כמכה שבגופה שמוציאה דם דמאי אכל לפי מ"ש דאפילו במכה שבגופה אינה תולה א"כ בס' מ"ד אינה תולה בנדתה אלא אחר שלשה ימים הראשונים של ז"נ עכ"ד ועיין בשו"ת פמ"א ח"ש סימן ק"ע שהספיק לזה דלפי מ"ש הרמ"א דבמכה שבגופה שמוציאה דם תולה בה אפילו תוך שלשה ימים הראשונים של ז"נ ה"ה נמי דתולה אפילו תוך ג' ימים הראשונים בחלוק' שלבשה בימי נדתה ע"ש אכל בס' מל"מ שם פתב אין דמיון זה עולה יפה דאע"ג דס"ל להרמ"א דבמכה שבגופה שמוציאה דם תולה בה אפילו תוך ג' ימים הראשונים מ"מ תוך שלשה ימים הראשונים לתלות בעצמה בחלוק שלבשה בימי נדתה ס"ל להרמ"א דלא תלינו דלא דמי אהדדי והוכיח פן מדברי הרמ"א שהביא הש"ף לקמן סימן קצ"ו דנראה מדבריו דס"ל מדכתב הרשב"א סתם דתולה בעצמה אפי' בתוך ימי ספירתה ולא חילק בין ג' ימים הראשונים ובין אחר ג' ימים נראה דלא ס"ל כסברת המרדכי וסה"ת יע"ש והרואה דברי הרשב"א נראה דהרשב"א לא מייירי אלא בתולה בעצמה אלא דהב"י למד מזה שתולה נמי בחברתה ואם איתא לדברי הש"ף אין להביא ראיה מדברי הרשב"א הלו שחולק על המרדכי אשר ע"כ נ"ל היכא דתולה בעצמה נמי הוא דוקא לאחר ג' ימים עכ"ד המל"מ שם: מיהו בס' שו"ת ח"צ סימן ס"ג פתב דנראה דהא דאין תולה בעצמה תוך שלשה ימים הראשונים של ז"נ היינו מן הסתם שלא נודע אם החלוק נכתם מן ימי נדוטה או לאו אז יש לחלק בין ג' ימים הראשונים ולאחר ג' ימים תוך ג' ימים הראשונים לא תלינו שהיה בו הפתם כב' פתם מיימי נדתה ולאח"כ תלינו שהיה בו הפתם כב' מן ימי נדתה אבל ביודע שהיה בחלוק זה כב' פתמים מיימי טומאתה אלא שספק לנו אם נתוסף בו פתם עתה או לאו בזה י"ל דלעולם תולין שמימי טומאתה אפי' תוך ג' ימים הראשונים פֿינן דכב' איתחזק החלוק בכתמים אין לנו לחוש לשמא נתוסף בו פתם ובהא מייירי בש"ע פאן דאין תולין תוך ג' ימים הראשונים היינו מן הסתם דלא נודע אם הנה בו פתם מן הנדה או לאו אבל בדאיתחזק בכתמים ל"ח אפילו תוך ג' ימים הראשונים אם

לא שפֿשעֿה שלא לְבֿשֶׁה בְּגָדִים נְקִיִּים בִּימֵי סְפִירַתָּה רְאוּי לְקוֹנְסָה אֲבָל הֵיכָא שְׁלֵא פֿשַׁעֵה
אִין לְחוּשׁ וְנֶאֱפִילוּ הֵיכָא שְׁפֿשַׁעֵה אִם הִיא אוֹמְרַת שְׁהִיא מִפְּרַת אוֹתָן פְּתָמִים בַּט"ע שְׁהוּ
הִנְהוּ שְׁהִיוּ בּוֹ מִימֵי טְוֵמָאָתָה מְהֵנִי דַּא"צ תְּלִיָּה בְּזַה וְנֶאֱמַנְתָּ הִיא שְׁמִכִּירָה בַּט"ע דְּאֶפִּילוּ
ע"ה קִי"ל דִּישׁ לוֹ ע"ע אֵלָא דְּבִמְלִי דְּמָמוֹן חִינְשִׁינּוּ מִשׁוּם חִימוּד מָמוֹן דְּמִשְׁקַר מִשָּׂא"כ
בְּאֶסְוִרִים מְהִימָן עַכ"ד וְעֵינּוּ מ"ש עוֹד בְּשָׂמוּ בְּנִדּוֹן זֶה לְעֵיל בְּסַעֲרֵי י"ח וְעֵינּוּ מ"ש עוֹד
מְזַה בְּסִימָן קצ"ו סַעֲרֵי י' בְּאַרְיִכוֹת: (עַד) וְעֵינּוּ לְקַמּוֹן סִימָן קצ"ו דְּבַג' יָמִים.

פְּתַב בַּס' מִנ"י לְקַמּוֹן סִימָן קצ"ו נִרְאָה בְּאִשָּׁה שְׁיֵשׁ לָהּ חֲבוּרוֹת וּפְצָעִים שָׂא"י אִם מוֹצִיאֹת
דָּם אוֹ שְׁמַתְעִסְקָה בְּכַתְמִים וּמְתִירָא שְׁלֵא תוּכַל לְסַפֵּר ז"נ בְּלֵא פְתָם לְדִידֵן שְׂאִין הַנְּשִׁים
סוֹפְרִין ז"נ עַד לְאַחַר יוֹם ה' לְשִׁמוּשָׁה וְכַמְבֹּאֵר שְׁם סַעֲרֵי י"א סִי הַנ"ל נ"ל דִּישׁ לָהּ
תְּקֵנָה בְּדָרְךָ זֶה דְּהֵינּוּ מִיָּד שְׁפֿסְקָה דְּמָה בְּיוֹם א' אוֹ ב' לְרֵאֲיִיתָה תְּבַדּוּק עֲצָמָה הֵיטֵב כְּמוֹ
שְׁדַרְפָּה לְבִדּוּק לְסְפִירַת ז"נ וְאַחַר יוֹם ה' כְּשִׁתְּתַחֵיל לְסַפֵּר ז"נ פְּכָר עֶבֶר ג"י שְׁפֿסְקָה דְּמָה
וְאִז תּוֹלִין פְּתָמִים לְהַקֵּל וְכַה"ג פְּסֵק בְּתִשׁוּבַת צ"צ סִימָן ס"ה בְּדַבְרֵי הַשְּׂוֹאֵל וּמְבִיא שְׁם
רְאִיּוֹת בְּרוּרוֹת לְדַבְרֵי וְאַף שְׁהַבְעֵל צ"צ שְׁם מְפַקֵּק בְּזַה לְהַחֲמִיר הֵינּוּ שְׁבִדְקָה שְׁלֵא
בְּמַתְכוּנִין רַק לְכַבּוֹד שְׁבַת וְחֵינְשׁ אוֹלֵי לֹא בְּדָקָה יָפָה מִשָּׂא"כ אִם בְּדָקָה בְּמַתְכוּנִין וְע"ש
עַכ"ד וְדַבְרֵי נְכוּנִים בְּזַה: עוֹד כ' שְׁם ס"ק י"ד וְנ"ל נ"ל דָּאִם מְצָאָה פְתָם תוֹף ג' יָמִים
רֵאשׁוֹנִים לְשַׁבְעָה נְקִיִּים שְׁצָרִיכָה לְחַזֵּר וְלְסַפֵּר ז"נ מְחַדֵּשׁ וְאִז אֵף שְׁרֵאֲתָה פְתָם תוֹף ג'
לז"נ הַשְּׁנִיִּים תּוֹלִין לְהַקֵּל פִּינּוּ שְׁפָכָר עֶבֶר ג"י הֵרֵאשׁוֹנִים וּבְפַעַם שְׁנִיָּה לֹא רְאֵתָה מְגוּפָה
וְאִת"ל שְׁהִיא מְגוּפָה לֹא הִנְחִזְקָה מְעִינָה פְתוּחַ בְּרֵאֲיִיתָה הַכְתָּם וְעוֹד דְּהֵי כַס"ס סְפַק אִם
הַכְתָּם הֵרֵאשׁוֹן הֵיָה מְגוּפָה וְאִת"ל שְׁהֵיָה מְגוּפָה דְלָמָּא פְתָם שְׁנִיָּה לֹא הֵיָה מְגוּפָה עַכ"ל
וְאִין לְדַבְרֵי טַעַם וּבַס' בִּישׁ בֵּאָה"ע סִי ס"ג ס"ק ג' פְּתַב לְהַחֲמִיר בְּזַה וּמְבִיא רְאֵיָה מְדַכ'
בַּתָּה"ד סִי רמ"ט דְּכַתְּמֵי פְחוֹת מְפַגְרִים וְעוֹד תְּלִינּוּ בְּמַאֲכֹלֶת אֶפִּילוּ תוֹף ג"י הֵרֵאשׁוֹנִים
דַּאֲל"כ אִין לָהּ אִשָּׁה שְׁיִכּוּלָה לְטַהַר לְבַעֲלָהּ דָּאִין לָהּ סְדִין שְׂאִין עָלֵיו דָּם מַאֲכֹלֶת מְזַה
מוֹכַח דְּאֶפִּי' אִם נִתְקַלְקַל סְפִירַתָּה הֵרֵאשׁוֹנָה ע"י רְאִיּוֹת פְתָם אֶפ"ה אִין תּוֹלָה תוֹף ג"י
הֵרֵאשׁוֹנִים שְׁל סְפִירַת ז"נ הַשְּׁנִיִּים דַּאֲל"כ אִיף פְתַב אִין לָהּ אִשָּׁה דִּיכּוּלָה לְטַהַר לְבַעֲלָהּ
דְּהָא בְּפַעַם שְׁנִיָּה הִיא בַעֲלַת פְתָם וְאִז הִיא יְכוּלָה לְתַלּוֹת בְּמַאֲכֹלֶת אֲבָל אַחַר ג"י
הֵרֵאשׁוֹנִים שְׂאֵחַר רְאִיּוֹת דָּם מְהַמְקוֹר מִנ"ל דִּיכּוּלָה לְתַלּוֹת בְּמַאֲכֹלֶת אַע"כ ס"ל דָּאִין
חִילּוּק דְּאֶפִּילוּ אִם נִתְקַלְקַל סְפִירַתָּה ע"י מְצִיאַת פְתָם וְחִזְרָה לְסַפֵּר ז"נ שְׁנִיָּי' אִין תּוֹלָה
בַּד"א תוֹף ג' יָמִים שְׁל סְפִירַת ז"נ הַשְּׁנִיָּה מִיָּהוּ פְתַב שְׁיֵשׁ לְסַפֵּק דְלָמָּא דְּוָקָא הֵיכָא
שְׁרֵאֲתָה מְתַחֲלָה מִן הַמְקוֹר הוּא דְּמַחְמֵרִינּוּ דְּאֶפִּילוּ נִתְקַלְקְלוּ ז"נ הֵרֵאשׁוֹנִים ע"י מְצִיאַ'
דְּלֵא תְלִינּוּ פְתָם בַּד"א אֶפִי' בַּג' יָמִים הֵרֵאשׁוֹנִים שְׁל ז"נ הַשְּׁנִיִּים כְּמוֹ בַּז"נ הֵרֵאשׁוֹנִים
פִּינּוּ דְּמַתְחִלָּה הֵיָה נְפַתַח הַמְקוֹר הַפֵּל גְּמִשָּׁף אַחַר תְּחִלָּתוֹ אֲבָל בַּעֲלַת פְתָם מְעִיקְרָא אוֹ
פְלָה אַחַר בְּעִילַת מְצוּה דְּלֵא יְדַעִינּוּ פְלָל אִם נְפַתַח הַמְקוֹר מְעוּלָם י"ל דְּתוֹף ג"י
הֵרֵאשׁוֹנִים תּוֹלִין מִיָּהוּ מְסִיק שְׁם בְּשֵׁם גְּדוּל א' לְהַחֲמִיר מִשׁוּם לֹא פְלוּג וְלֹא יְדַעֲתִי טַעַם
לְזַה דְּלָמָּה נְחַמִּיר בְּהָא כ"כ מִשׁוּם לֹא פְלוּג לְכֵן נ"ל דְּהַמְקִיל בְּזַה לֹא הַפְסִיד בְּפִרְטָם אִם
תְּחִילַת רְאִיּוֹתָה תָּה לֹא הֵיָתָה כ"א ע"י פְתָם דְּהָא קִי"ל דָּאִין תּוֹלִין פְתָם בְּכַתְּמֵי וְכִינּוּ
דְּלֵהֲקֵל לֹא אֶמְרִינּוּ ה"ה לְהַחֲמִיר נְמִי לֹא וְכַמ"ש הַתּוֹס' וְהַרְשָׁב"א אֵהָא דְּאֶמְרִינּוּ דַּנ"ח
ע"א גְּבִי אִין שׁוֹנִין בְּטְהָרוֹת ע"ש מַכ"ש בְּדִין זֶה דַּס"ל לְהַרְמ"א שְׂאִינוּ אֵלָא חוּמְרָא
וְהַשְּׂאָר פּוֹסְקִים חוֹלְקִים ע"ז וְכַמ"ש הַשְּׂ"ף בְּשָׂמוּ סִי קצ"ו ס"ק י"ב וְכ"כ בַּצ"צ שְׁם וְגַם

בכלה אחר בע"מ המקיל לא הפסיד: בשו"ת פמ"א ח"ש סי' ק"ע נשאל אשה שפסקה בטורה ובדקה עצמה פדינה והתחילה לספור ז"נ ובכל יום בדקה עצמה ומצאה טהורה וביום א' לספירתה לבשה פתונת בעלה שפבר לבש בעלה ופשוטו ולבש בגדי לבן לשבת והפתונת אשר פשוט זרקו אותו לתוך הפלים המוכנים ליתן לכביסה וביום ז' לספירתה בדקה הפתונת של הבעל הנז' ומצאה בו פתם וכל ימי לבישתה לא בדקה הפתונת רק בדקה עצמה פדינה ומצאה טהורה מה דינו של האשה הנ"ל והשיב ונ"ל נראה ללמוד היתר דהא בפ' בא סימן דנ"ג ע"ב פליגי רבי ורשב"א אם מטמא למפרע ומשמע דוקא לטהרות פליגי וע"כ הא דתנו דפליגי דמטמא למפרע עד שעת הפיבוס דוקא לטהרות ולקדשים ולא לגבי בעלה ופסק הרמב"ם פ"ט מהלכות א"ב בדין ג' וכל הרואה פתם טמאה למפרע עד כ"ד שעות ואע"פ שהיא טמאה למפרע מדבריהם אינה מטמאה את בועלה למפרע ואינה מונה לנדתה או לכתמה אלא מעת שראתה הדם או שמצאה הפתם הרי להדיא דמונה מעת שמצאה הפתם ומותרת לטבול ביום ז' למציאת הפתם כנדה דאורייתא ש"מ דלא מחזקינן שיצא דם ממקורה קודם מציאתה ה"נ פיון שמצאה הפתם ביום ז' לספירתה א"כ פשוט לן דלא ראתה מקודם מגופה אלא דהשתא מספקינן אם היא מגופה או לא ושפיר יש לתלות פיון שלקחה פתונת בעלה ממקום שזורקים בגדים שלבשו כבר ומוכנים לכביסה והוי כמו שלקחה עד המזדמן לה בבית שהזכיר הרשב"א אפי' קנחה עצמה בעד זה ליכא מאן דמטמא אפילו משום פתם א"כ בנ"ד שלא מצאה הפתם אלא ביום ז' א"כ שוב לא מספקינן דלמא יצא דם מגופה מקודם אלא בשעת מציאת הפתם מספקינן א"כ שפיר יש לתלות בעד שאינו בדוק עכ"ד וכה"ג כ' שם להתיר באשה שביום שני לספירתה פירסה לה המשרתת סדין שהיתה שוכבת עליה בימי נדתה וביום ז' לספירתה מצאה בו פתם ג"כ מטעם הנ"ל ומה מאד אני תמה על החכם הזה שפל דבריו בזה אינם אלא דברי תימא ושגגה מ"ש הא דפליגי ר' ורשב"א כו' דוקא לטהרות ולקדשים וע"כ הא דתנו דמטמא למפרע עד שעת הפיבוס דוקא לטהרות ולקדשים ולא לגבי בעלה לא ידעתי איך שכח הא דתנו במתניתין דף נ"ב הרואה פתם מקולקלת למנינה ולעיל ד"ו בפרייתא הרואה פתם וכו' ומקולקלת למנינה כו' והקלוקל למנין הוא לבעלה גם התוס' פירשו פאן בפלוגתא דרבי ורשב"א היינו לענין קלוקל למנינה פליגי דזו פי' עצמה דקאמרי ועיין בחדושי הרמב"ן והר"ן שם גם מ"ש הרי להדיא דמונה מעת שמצאה הפתם ומותרת לטבול ביום ז' למציאת פתם כנדה דאורייתא ש"מ דלא מחזקינן שיצא דם ממקורה קודם מציאתה ה"נ פיון שמצאה הפתם ביום ז' לספירתה וכו' דברי תימא הם שהרי פן הוא לשון הפרייתא שהבאתי הרואה פתם וכו' ומקולקלת למנינה ומטמאה את בועלה ואינה מונה אלא משעה שראתה וכו' הרי להדיא אע"ג דמקולקלת למנינה ואבדה פתח נדתה דשמא ראתה כבר ואפ"ה תני דאינה מונה אלא משעה שראתה ור"ל דיש לה פל החומרות דהיא מקולקלת למפרע ולענין ספירה שלה אינה יכולה לספור אלא משעה שראתה וכבר הק' התוס' שם דפשיטא ותירצו דקמ"ל שאם ראתה אח"כ יום א' או ב' דאינה מונה אלא בשעת ראיה ממזש ולא בשעת מציאת הפתם דאימור לאו מגופה אתיא אלא מעלמא עכ"ל וכן קי"ל דהרואה פתם גדול שאפשר לחלק לג' גריסין ועוד היא טמאה משום זוב דשמא בג' ימים ראתה וכ"פ הרמב"ם וכמו שאכתוב בסמוך וא"כ הא חיישינן לשמא ראתה מקודם וכל

הקלקול זה לבעלה נמי איירי ומ"ש הרמב"ם שאינה מטמאה את בועלה למפרע טעמו דפסק פתכמים דס"ל הכי כדאינתא בדרך ט"ו ע"א דהרואה פתם אינה מטמאה את בועלה אלא מפאן ולהבא וי"ל דהברייתא דלעיל נמי הכי ס"ל ומאי דתני הרואה פתם מטמא את בועלה היינו מפאן ולהבא אע"פ דס"ל להברייתא שהיא מקולקלת למנינה מ"מ ס"ל דלענן לטמא את בועלה אינה מטמאה אלא מפאן ולהבא וכך הנה גזירת חכמים לגזור בהא ולא לגזור בהא ואין לדמות גזירת חכמי זה לזה והן אמת דמ"ש הרמב"ם שם בפ"ט מהלכות א"ב ד"ג וז"ל וכל הרואה פתם ה"ז מקולקלת למנינה שפא מן הסדר בא ונתקלקלה וסתה עכ"ל אינו ר"ל דמקולקלת למנינה משום דאינה יודעת מתי ראתה הפתם ואם תראה אח"כ א"י אם היא בימי נדתה או בימי זיבתה וכמו שפירש"י דז"א דהא הרמב"ם ס"ל בפ"י דכל אשה שראתה בתחלתה ממנה חוששת כל ימיה ימי נדתה שבעה ואח"כ י"א ימי זיבה וכן כל ימים לעולם בין ראתה בהן דם ובין לא ראתה ע"ש וא"כ מאי קלקול פתחי נדה יש פאן ע"י ראית פתם אלא שיש לו פירוש אחר בזה וכמו שפ"י בפירוש המשניות על המשנה בדרך נ"ב משום דס"ל דאם עקרה וסתה הראשון אז היא חושבת ימי נדתה וימי זיבתה מוסתה השני לזה אמר דהרואה פתם מקולקלת למנינה שפא נפקד העת הידוע לנדתה ונתקלקל וסתה ולזה נתפונן בחיבור במ"ש שפא מן הסדר בא ונתקלקל וסתה פוננתו שאם תראה עוד ב' פעמים בזמנים שונים יש לחוש שפא גם הפתם מן הסדר הנה בא באותו זמן ונתקלקל וסתה הראשון וא"כ היא מקולקלת למנינה שאינה יודעת אם למנות פתחי נדה שלה מוסתה הראשון או לספק עקירת וסתה השני ועכ"פ לדין הוא ספק לשפא ראתה הפתם כבר ואפ"י לבעלה חיישינן דלא סבירא ליה פהרמב"ם בזה וא"כ הפ"י מקולקלת למנינה הוא כפושט"י וכפירש"י וסיעתו: גם מ"ש ויהביא דברי הרמב"ם דס"ל דכתם אינו מטמא למפרע אלא מעל"ע או מפקידה לפקידה פדין רואה אמת שכ"כ הרמב"ם שם אלא שנסתרה דרכו של הרמב"ם בזה ממנו אף אי ניקא דס"ל להרמב"ם דהא דקיי"ל דרואה פתם עד שעת הכפוס טמאה היינו דוקא החלוק מטמאין ליה משעת הכפוס אבל לא להאשה וכמש"ל מ"מ הא מברייתא זו שהבאתי לעיל מוכח להדיא דאפ"י האשה טמאה למפרע ברואה פתם אפ"י יותר מן מעל"ע דהא בהרואה דם שנינו התם הרואה דם דמטמא מעל"ע ומה היא מטמאה וכו' ואח"כ תני הברייתא הרואה פתם מטמא למפרע ומה היא מטמאה וכו' וכיון דברישא גבי הרואה דם תני מעל"ע ואלו גבי פתם תני סתם מטמא למפרע מוכח דאפ"י ביותר מן מעל"ע וכן פירש"י שם דכתם מטמא למפרע עד שעת הכפוס ולא זו שפסק הרמב"ם בזה סותר להברייתא הנ"ל קשיא לי טובא שפסקיו סותרים זה את זה שפאן פסק הרואה פתם אינה טמאה יותר מן מעל"ע ואלו בפ"ג מהלכות מו"מ ד"ז פתב וז"ל הרואה פתם טמאה למפרע עד עת הפקידה וכן הבגד שנמצא עליו הפתם טמא למפרע ועד כמה עד שתאמר בדיקתי החלוק הזה ולא הנה עליו פתם וכו' עכ"ל הרי שכ' לחלק בין האשה לחלוקה דלאשה מהני בדיקת עצמה אבל לחלוק לא מהני בדיקת עצמה עד שתאמר בדיקתי החלוק הזה אבל מעל"ע לא מהני אפ"י לאשה וכ"כ בהדיא שם בכ"מ שהרואה פתם חמור בזה מרואה דם ממש דשם מהני מעל"ע משא"כ בכתם ועיי"ש מ"ש בשם הרי"ק והפוסקים סותרים זא"ז ושום א' מנושא כליו לא העיר בזה גם דברי הרי"ק שהביא שם בכ"מ לכאורה צ"ע שכ' וז"ל וטעם יש בדבר דאלו רואה עתה אין טעם להחמיר עליה למפרע

ביותר מעל"ע אָמנָם פֿתָם שא"י מְתֵי יָצָא דָם זֶה מִגּוֹפָה יֵשׁ לְהַחְמִיר וְלוֹמַר דְּסִמּוּף
לְפָקִידָה יָצָא עַכ"ל הִנֵּה נִתְּן טַעַם עַל שְׁהַחְמִיר הֶרְמַב"ם בְּכַתְּם לְטַמֵּא יוֹתֵר מִן מַעַל"ע
אָבֵל מֵה שְׁהַקִּיל הֶרְמַב"ם לְטַהַר בְּכַתְּם כְּמוֹ בְּרֵאשִׁית מִמֶּשׁ שְׂאִינָה טַמֵּאָה אֲלֵא מִפְּקִידָה
לְפָקִידָה עֲדִינּוּ צָרִיף טַעַם דְּבִשְׁלָמָא גְבִי רוּאָה הָא דְּמִטְמַאינּוּ לְמַפְרַע אִינוּ אֲלֵא מִשּׁוּם
חֲשָׁשׁ לְשִׂמָּא הָיָה הַדָּם בְּבִיה"ח וְכִמוֹ שִׁפְרֵש"י בְּרִישׁ מְכִילְתִּין א"כ פִּינּוּ שְׁבָדְקָה א"ע
תּוֹ לִיכָּא לְמִיחֲשׁ לְשִׂמָּא הָיָה בְּבִיה"ח שְׁהָרִי בְּדָקָה א"ע וְלֹא מְצָאָה כְּלוּם אָבֵל גְּבִי פֿתָם
מֵה מוֹעִיל מֵה שְׁבָדְקָה א"ע וּמְצָאָה טְהוּרָה דְּלָמָּא מְקוֹדָם לְכֹן רֵאשִׁית וְצ"ל דַּס"ל לְהֶרְמַב"ם
ז"ל פִּינּוּ שְׁבָדְקָה א"ע וְהִיא בְּחֻזְקַת טְהוּרָה לֹא חִיּוּשִׁינּוּ לְשִׂמָּא רֵאשִׁית מְקוֹדָם פִּינּוּ דְּכַתְּמִים
אִינוּ אֲלֵא מְדַרְבְּנּוּ מֵהַנִּי מֵה שְׁבָדְקָה א"ע דְּלֹא מְסַפְקִינּוּ לְשִׂמָּא רֵאשִׁית מְקוֹדָם וְכֹן נִרְאָה
לְכַאוּרָה מִתּוֹס' דָּף נ"ג ע"ב ד"ה צָרִיכָה הַפְּסֵק טְהוּרָה עֵינ"ש וְכֵה"ג כְּתַבְתִּי לְעִיל בְּשֵׁם
הֶרְשֵׁב"א בְּתַה"ק וְהַטּוֹר וּלְפ"ז נִלְע"ד בְּנִדּוֹן הַשְּׂאֵלָה שְׁנִשְׂאֵל בְּעַל פּמ"א דְּהִיכָּא דְּבָדְקָה
עֲצָמָה תּוֹף שְׁבַעָה בְּכָל יוֹם פְּדִינוּ וְאַח"כ מְצָאָה הַפְּתָם בְּיוֹם ז' דְּתַלִּינּוּ שְׁהַפְּתָם הָיָה בְּחֻלּוֹק
מְקוֹדָם וְשִׁלְבָשָׁה אוֹתוֹ תּוֹף ז"נ פִּינּוּ שְׁהִיא בְּדָקָה א"ע בְּכָל יוֹם וּמְצָאָה טְהוּרָה הָרִי ע"י
בְּדִיקָה שְׁבָדְקָה א"ע אִיִּתְחַזְקָה לֹן בְּטְהוּרָה עַד עֵתָה תּוֹ לִיכָּא לְאוּרוּעִי לְחֻזְקַתָּה לְטַמֵּאָה
לְמַפְרַע וְלֹא דְּמִי לֹאָם נִמְצָא הַפְּתָם תּוֹף ג' י' דְּלֹא תַלִּינּוּ אַע"ג שְׁבָדְקָה א"ע קוֹדָם מְצִיאַת
הַפְּתָם דְּשִׂאנִי הַתָּם דִּי"ל אִימָּא עִם סִילּוֹק יְדִידָה רֵאשִׁית אָבֵל כְּשִׁבָדְקָה א"ע אַחֵר ג' י' וּמְצָאָה
א"ע טְהוּרָה דְּלֹא חִיּוּשִׁינּוּ לְשִׂמָּא רֵאשִׁית תּוֹף ג' י' מִיָּמִים דְּהָא בְּדָקָה א"ע אַח"ז וּמְצָאָה טְהוּרָה
וְכִינּוּ דְּלַעֲנִין טְהוּרוֹת לֹא מְטַמְּאִינּוּ לֵה קוֹדָם הַבְּדִיקָה ה"ה לְבַעֲלָה דְּהָא וְדֹא לְעִנּוּ טוֹמֵאָה
לְמַפְרַע מִחֻמְרֵינוּ לְטְהוּרוֹת טְפִי מְלַבְּעֵלָה דְּהָא בְּרוּאָה דָּם מִמֶּשׁ מְטַמְּאִינּוּ לְמַפְרַע מַעַל"ע
לְטְהוּרוֹת וְאַפ"ה אִינָה מְקוֹלְקֵלֶת לְמַנִּינָה אֲלֵא פֿתְחֵי נִדְתָּה מוֹנָה מִשְׁעָה שְׂרֵאשִׁית וְלֹא
חִיּוּשִׁינּוּ לְבַעֲלָה כָּלֵל לְשִׂמָּא רֵאשִׁית מְקוֹדָם תּוֹף מַעַל"ע אֲלֵמָּא דְּלְטְהוּרוֹת חֲמִירָא טְפִי
מְלַבְּעֵלָה וְעֵינּוּ בְּמַש"ל ס' קצ"א וְא"כ פִּינּוּ דְּפִסְק הֶרְמַב"ם דְּלַעֲנִין טְהוּרוֹת מְהַנִּי בְּדִיקַתָּה
כ"ש לְבַעֲלָה וּבְפִרְט בְּדִין פֿתָם הַנִּמְצָא תּוֹף ג' י' לְסַפִּירְתָּה שְׂאִין תּוֹלִין אִינָה אֲלֵא חֻמְרַת
הָאֲחֻרוּנִים וְכַמ"ש הַפּוֹסְקִים וְדֹא דִישׁ לְהַקֵּל בְּזֶה (וּלְפ"ז נִרְאָה דָּאָף דְּקִי"ל דְּתוֹף ג' י'
אִינָה תּוֹלָה פֿתְמָה בְּד"א מ"מ אִם פֿשְׁטָה חֻלּוֹקָה וְלֹא בְּדָקָה לְהַחֲלוֹק בְּעַת הַפְּשִׁיטָה וּבְדָקָה
א"ע וּמְצָאָה טְהוּרָה וְאַח"כ נִמְצָא פֿתָם בְּחֻלּוֹק דְּטְהוּרָה וְתַלִּינּוּ לְהַפְּתָם אִי אִיכָּא לְמִיתְלִי
בְּד"א הוּאִיל דְּאִשָּׁה אִיִּתְחַזְקָה בְּטְהוּרָה ע"י בְּדִיקָה וְכַמֶּש"ל לְעוֹד קָצַת רֵאשִׁית לֵה מְהָא דֹאִי
לְעִיל בְּסִי י"ח סְעִיף י"ג בְּסִפִּין שְׁנַאָבֵד עֵינ"ש וְכֹן נִרְאָה לְכַאוּרָה לְהוֹכִיחַ מְהָא דְּפִסְק
הֶרְמַב"ם שְׁם בְּפ"ט מְהַלְכוֹת א"ב דָּף י"ג וְז"ל מְצָאָה פֿתָם א' שְׂאִין בּוֹ פְּדִי ג' פֿתְמִים אִם
בְּדָקָה עֲצָמָה כָּל בֵּין הַשְּׂמִשּׁוֹת שְׁל יוֹם רֵאשׁוֹן וּמְצָאָה טְהוּרָה וְלֹא בְּדָקָה חֻלּוֹקָה וּבְיוֹם
הַשְּׁלִישִׁי מְצָאָה זֶה הַפְּתָם שְׂאִינָה כְּשִׁלְשָׁה פֿתְמִים אִינָה חוֹשֶׁשֶׁת לְזִיבוֹת וְאִם לֹא בְּדָקָה
עֲצָמָה כָּל בְּהַש"מ הוּאִיל וְלֹא בְּדָקָה חֻלּוֹקָה וְשָׁהָה עָלֶיהָ ג' יָמִים בְּיָמֵי זִיבְתָה חוֹשֶׁשֶׁת
לְזִיבָה וְאַע"פ שְׂאִין הַפְּתָם פְּדִי ג' פֿתְמִים עַכ"ל וְקָשָׁה מֵה מוֹעִיל שְׁבָדְקָה א"ע כָּל בְּהַש"מ
שְׁל יוֹם רֵאשׁוֹן פִּינּוּ שְׁלֹא בְּדָקָה א"ע גַּם בִּיהַש"מ שְׁל יוֹם שְׁנִי הָא אִיכָּא לְמִיחֲשׁ לְשִׂמָּא
רֵאשִׁית בְּיוֹם הֶרְאִשׁוֹן וּבְשְׁנֵי רֵאשִׁית בְּהַש"מ שְׁלוֹ וְה"ל ג' יָמִים רְצוּפִים וְכֹן פִּירֵשׁ"י בְּגַמ'
דָּף נ"ב דְּצָרִיכָה לְבָדוֹק גַּם בְּהַש"מ שְׁל יוֹם שְׁנִי הָא לֹא"ה הִיא סְפֵק זָבָה אֲלֵא וְדֹא דַס"ל
לְהֶרְמַב"ם ז"ל דְּכִינּוּ דְּבָדְקָה א"ע כָּל בְּהַש"מ שְׁל יוֹם רֵאשׁוֹן וּמְצָאָה טְהוּרָה תּוֹ לִיכָּא
לְמִיחֲשׁ לְשִׂמָּא רֵאשִׁית בְּיוֹם א' פִּינּוּ דְּמְצָאָה א"ע כָּל בִּיהַש"מ טְהוּרָה מְסַתְמָא לֹא רֵאשִׁית

מקנדם ונהרי היא עד בין השמשות הראשון בחזקת טהורה ולפ"ז נ"ל דלאו דוקא אם
בדקה א"ע פל בהש"מ של יום ראשון אלא ה"ה אם בדקה א"ע בליילה לאחר יום א' נמי
מהני מה"ט אף ק' דא"כ מאי איפא בין ראתה פשתי ראיות ובין ראתה ראיה מרובה
פשלש ראיות דפסק הרמב"ם שם דטמאה ולא התנה דאם בדקה א"ע בבהש"מ דטהורה
מוכח דס"ל דלעולם טמאה ואמאי הא מ"ה אפי' בראיה מרובה יש לטהר מה"ט וצ"ע
ואחר העיון נ"ל לנישב דס"ל להרמב"ם ו"ל דכל פתם הנמצא אמרינו השתא הוא דחזאי
אע"ג דלענין טהרות מטמא למפרע מ"מ לענין זיבה לא חיישינו לדלמא ראתה פבר
וכה"ג אמרינו ברואה ממש דמונה משעה שראתה לענין פתחי נדה אע"ג דלטהרות מטמא
למפרע אבל היכא דחזאי שיעור שני פתמים אמרינו חד שיעורא השתא הוא דחזאי
והשני חזאי למפרע וכיון דחד שיעורא אמרינו השתא הוא דחזאי א"כ בבדקה בהש"מ
של יום ראשון וליפא למיחש דזבה גדולה היא כיון דחד שיעורא חזאי מסתמא השתא
קודם מציאת הפתם ועיין בח"ג שפכתתי ביטור ביטור וכתבתי שפן מוכח מלשון הרב
המ"מ במ"ש שם בדין ט"ו ודוק וכ"מ ממה דקיי"ל לקמן בסעיף נ"א דמהני בדיקה תיכף
למציאת הפתם ע"ש ומ"מ בנדון שכ' הפמ"א נ"ל להיתר וכמ"ל (בס' הל"מ שנדפס
מחדש ראיתי שכ' להחמיר בנדון זה ולענ"ד נראה כמ"ש) אף אם לא בדקה א"ע אחר
ג"י צ"ע אם יש להקל בזה ויש פנים לכאן ולכאן די"ל דלא החמירו אלא במוציאת פתם
תוף ג"י כיון שעדיין היא בחזקת מעין פתוח מש"ה לא תלינו במעלמא אבל כל שמצאה
הפתם לאחר ג"י כיון שעברו עליה ג' ימים ולא הרגישה הרי היא בחזקת מעין סתום
ותלינו בקמה דאפשר למיתלי וכ"נ לכאורה מלשון המרדכי והפוסקים שכתבו דין זה
דמיתלי הכל אם יום המציאה הנה תוף ג' או לאחר ג' וכנ"ל וצ"ע: (עה) שלא ראתה מעולם.

פן הוא לשון הטור והרשב"א בתה"ק והק' בני מוהר"מ דהא זה הוא נגד גמ' ובריינתא
ערוכה בר"פ התינוקת דגרסינו התם אמר ר"נ ב"י ואפי' ראתה ממאי מדקמפליג בסיפא
בין ראתה בין שלא ראתה מפלל דרישא ל"ש הכי ול"ש הכי תניא נמי הכי ב"ה אומרים
עד שתחיה הפכה בין ראתה בין לא ראתה ע"כ ופסקו פן הרי"ף והרמב"ם והמרדכי
דלקטנה נותנין לה עד שתחיה הפכה ואין חילוק בין ראתה ובין לא ראתה והרשב"א
בתה"א דף קע"ט ע"ב כתב וז"ל ושוין שתולין בש"י פנגד יום בראשון שלה וביושבת
על דם טוהר ובבתולה שדמיה טהורין פי' בתולה בתולות דמיה פקטנה או נערה שלא
ראתה ונבעלה שנותנין להם מן הדין לקטנה עד שתחיה הפכה ולנערה שלא ראתה עד ד'
לילות וכו' גם לשון זה ק' מ"ש פי' בתולה בתולות דמיה פקטנה או נערה שלא ראתה
דלכאורה משמע דאף בקטנה צריף להיות בתולות דמי' מיהו בזה י"ל דמ"ש בגמ' דאפי'
ראתה היינו בפ"א וכ"ז שלא הוחזקה לראות מיקרי בתולות דמי' דרא' דידה שראתה
פ"א אינה אלא מקרה אבל אם ראתה פבר ג' פעמים אפשר דאין לה זמן כ"כ עד שתחיה
הפכה אבל לשונו בתה"ק שכתב להדיא כמ"ש הטור והש"ע שצריף להיות קטנה שלא
ראתה מעולם קשה הגם שנראה מדבריו דלישנא תולין בבתולה שדמיה טהורין דחזקתו
מדקרי לה בתולה משמע שעדיין היא בתולה והיינו בתולות דמיה מוכח דאינו תולה אף
בקטנה אלא היכא שלא ראתה מעולם אבל אין לזה טעם דלמה לא תתלה בקטנה אף
שראתה כ"ז שלא חיתה הפכה כיון דשירפה מצוי ועוד דבגמרא דף י' ע"ב איתא מתקוף
לה ר' אלעאי וכי מה בין זה לבתולה שדמיה טהורין וכו' ופירש"י שם דעיקר הקו' התם

אינה אלא מן הגיע זמנה לראות וראתה כבר בבית אביה וכן מוכח דעיקר הקו אינה אלא מן הגיע זמנה לראות וראתה כבר בבית אביה דאלו מן הגיע זמנה לראות ולא ראתה לא הנה מק' מידי לחזק' מהא דבתולה שדמי' טהורים דהא התם אלו חזיא לא הנה מטמא מעל"ע דהא קיי"ל דבתולת דמים אינה מטמאה מעל"ע א"ו כפירש"י דהקושיא היא מן הגיע זמנה לראות וראתה וס"ל להמקשה הא דתני ושיון שתולה בבתולה שדמיה טהורין איירי אפי' בהגיע זמנה לראות וראתה שדמיה טהורין כל הלילה ואפ"ה קרי לה בתולה מוכח דאין זה דיוק דקרי לה בתולה שהיתה כבר לפי שהן תחלת ביאת אחר ימי בתולים ואפי' אי נימא דהרשב"א לא ס"ל כפירש"י שם ויש לו פ"א אחר בקו' המק' דהתם (וכ"נ מן חדושי רשב"א שכ' פ"א אחר בפ"ח שם בפסגיא וגם דבריו שם צ"ע) מ"מ קו' הג"ל ב"ע מ"ט בעי בקטנה שלא ראתה מעולם דהא פ"ון דקיי"ל דאפי' בראתה טהורה עד שתחיה המכה וא"כ הרי שירפה מצוי מ"ט לא תתלה בה ואין לדחוק לומר דהא ע"כ הטור והש"ע שלא ראתה מעולם לרבנותא נקטי' דאפי' לא ראתה מעולם דתולה בה דז"א דחזא שאין לשונם משמע פ"ן דא"כ ה"ל למימר אפי' לא ראתה מעולם א"ו דדוקא קאמרי שלא ראתה מעולם הוא דתולה בה הא ראתה לא ותו דמה רבותא איפא בהא דאטו אנו בעינן למיתלי בדם נדתה אדרבה בדם נדתה לא הוי תלינן בה ולא תלינן בה אלא משום דשירפה של דם בתולים מצוי בה וא"כ מה רבותא איפא בלא ראתה יותר מראתה ואדרבה השתא שכתבו לא ראתה מעולם משמע דוקא לא ראתה אבל ראתה לא יתבינן לה עד שתחיה המכה כמו דהוי ס"ד אי לאו דאשמעינן ר"נ ב"י והברייתא דאין חילוק א"כ גם הטור והש"ע ה"ל לאשמעינן דין זה והיה להם לבאר דבקטנה אין חילוק בין ראתה ובין לא ראתה לעולם תולין בה עד שתחיה המכה וצ"ע ואין להביא סייעתא להרשב"א ו"ל דפי' בתולה שדמיה טהורין היינו שעדיין היא בתולה דוקא וכגון בתולת דמי' וא"כ הא דתני ושיון שתולה בש"י פנגד יום בראשון שלא ובבתולה שדמיה טהורים היינו דוקא שלא ראתה מעולם דאל"כ לא הוי קרי לה בתולה אע"ג דלא ידעינן טעמיה וכמש"ל מ"מ פ"ח מוכח מדקרי לה בתולה וכמ"ש והוא מדפירש"י על המתני' ב"דף י"א ע"א אע"פ שאמרו ד"ש צריכה להיות בודקת וכו' ומשמשת בעדים חוץ מיושבת על דם טוהר ובתולה שדמיה טהורים וכו' ופי' שם וז"ל ובתולה שדמיה טהורים ד' לילות דהיא אינה צריכה לשמש בעדים כו' עכ"ל ומדלא נקט נמי תינוקת שלא הגיע זמנה לראות שהוא רישא דמתני' דהתם א"ו ס"ל דבתיןוקת לא שייך למיתני לישנא דבתולה דהא נותנין לה עד שתחיה המכה אפי' בראתה מש"ה נקט רש"י בלשוננו ד' לילות שהוא בהגיע זמנה לראות ולא ראתה ז"א די"ל דמש"ה לא נקט רש"י תינוקת שלא הגיע זמנה לראות משום דס"ל דאפי' ראתה פ"א אפי"ה אינה צריכה לשמש בעדים כדאיתא לעיל דף י' ע"ב ת"ר חזקה בנות ישראל עד שלא הגיעו לפרקן הרי הן בחזקתטהרה ואין הנשים בודקות אותן וא"כ מאי אריא שדמיה טהורין הא בלא"ה אינה צריכה לשמש בעדים פ"ון דאינה צריכה בדיקה לטהרות וכ"ת דאכתי איפא לאוקמי בשראתה ג' פעמים ואז צריכה בדיקה לטהרות י"ל דסבירא ליה לרש"י דאף על גב דמסקינן בפ' התינוקת דבקטנה אין חילוק בין ראתה ללא ראתה מכל מקום אם ראתה ג' פעמים דינה בהגיע זמנה לראות וכמש"ל ומה שלא פירש"י דמתניתין מייירי בהגיע זמנה לראות וראתה דנותנין לה כל הלילה י"ל משום דבגמ' מדייק מיניה דשתרית

וערבית בעי בדיקה ומקשה עלה מ"ט ואלו בהגיע זמנה לראות וראתה פשיטא דבעי
בדיקה שחרית וְעַרְבִית דְּהָא אֵין לָהּ אֵלָא אוֹתוּ הַלִּילָה מִשׁ"ה לָא נִקְט רִש"י הַגִּיעַ זְמַנָּה
לְרֵאוֹת וְזֵה שְׁמִסְיִים רִש"י שֵׁם אֶבֶל שְׁחֲרִית וְעַרְבִית וְכוּ' ר"ל אפ"ל בְּתוֹלָה שְׁנוֹתַיִן לָהּ
ד' לילות אפ"ה בעי בדיקה שחרית וְעַרְבִית וְאִם פֶּן אֵין בְּדַבְרֵי רִש"י שֵׁם רֵאָיָה וְעוֹד
שְׁהָרֵי הוֹכַחְתִּי לְעֵיל מָמָה דפירש"י בְּדָף י' ע"ב בד"ה מִתְקַיֵּף לָהּ ר' אֶלְעָאי וְכוּ' דס"ל
לרש"י דְּבִלְשׁוֹן בְּתוֹלָה שְׁדָמְיָה טְהוֹרִין נִכְלָל נְמִי אֶפְיָלוּ הַגִּיעַ זְמַנָּה לְרֵאוֹת וְרֵאוֹת דָּאִפ"ה
בְּתוֹלָה קָרִי לָהּ וְהֶרְמַב"ם בְּפִירוּשׁ הַמְּשֻׁנָּה פָּתַב בְּהִדְיָא דְהָדָּ מְשֻׁנָּה וּמְשֻׁמְשֵׁת בְּעֵדִים חוּץ
מִן הַיּוֹשְׁבֵת עַל דָּם טוֹהַר וּבְתוֹלָה שְׁדָמְיָה טְהוֹרִין דְּהִיָּנּוּ בְּתוֹלָה קִטְנָה שְׁנִשְׁאָת וְאִיהוּ
לְשִׁיטְתָיָה אֲזִיל דס"ל דפ"ל וּמְשֻׁמְשֵׁת בְּעֵדִים ר"ל לְאַחַר תְּשֻׁמִּישׁ אֶחָד לוֹ וְאֶחָד לָהּ וּדְלָא
כפירש"י שְׁפִירֵשׁ אֶחָד לִפ"ת וְאֶחָד לָאִת"ל אֶלָּא הִפְלֵ לְאַחַר תְּשֻׁמִּישׁ וְאֶפְיָ לְבִיאָנָה עֶסוּקָה
בְּטְהוֹרוֹת וּבִפ"ד מְהֻלְכוֹת א"ב דִּי"ו פָּתַב דְּהִפְלֵ צְרִיכִין בְּדִיקָה א"ת אֶפְיָלוּ קִטְנָה וּמְעוֹנְבֵרַת
וְכוּ' מִשׁ"ה מוֹקֵים לָהּ אֶפְיָ בְּקִטְנָה גַם הִרְע"ב פ"ל לְמַתְנִי בְּקִטְנָה יַע"ש וְאִע"ג דפ"ל הִרְע"ב
שֵׁם כפירש"י דְּמְשֻׁמְשֵׁת בְּעֵדִים הִיָּנּוּ אֶחָד לְפָנֵי הַתְּשֻׁמִּישׁ וְאֶחָד לְאַחַר הַתְּשֻׁמִּישׁ וְדוֹקָא
כְּשֵׁהִיא עֶסוּקָה בְּטְהוֹרוֹת עִי"ש וְאִם פֶּן קָשָׁה אֵיךְ אֶפְשֵׁר לְאוֹקְמִי בְּקִטְנָה דְמֵאֵי אֲרִיא
שְׁדָמְיָה טְהוֹרִים הָא אֶפְיָלוּ אֵין דְּמְיָה טְהוֹרִים נְמִי א"צ לְשִׁמְשׁ בְּעֵדִים פִּינּוּ דְאִינָה צְרִיכָה
בְּדִיקָה לְטְהוֹרוֹת וְכִמְש"ל דִּמָּה"ט אֵין הַנְּשִׁים בּוֹדְקוֹת אוֹתָהּ וּפְסָקָה הֶרְמַב"ם בִּפ"ד
מְהֻלְכוֹת מו"מ הִלְכָה ח' י"ל דס"ל לְהִרְע"ב דְּמִיָּרֵי בְּקִטְנָה שְׁרֵאוֹתָהּ ג' פְּעֻמִּים דְּהוֹחֲזָקָה
לְרֵאוֹת וּס"ל לְהִרְע"ב לְמָה דְּמִסְקִינּוּ דְּבִקְטָנָה אֵין חִילּוּק בֵּין רֵאוֹתָהּ וּבֵין לָא רֵאוֹתָהּ ה"ה
אֶפְיָ רֵאוֹתָהּ הַקִּטְנָה ג"פ נְמִי זְמַנָּה עַד שְׁתַּחֲזִיגָה הַמַּפָּה וְהָא דְאֶמְרִינּוּ לְעֵיל דְאֵין הַנְּשִׁים
בּוֹדְקוֹת אוֹתָהּ ע"כ מִיָּרֵי בְּדָלָא הוֹחֲזָקָה לְרֵאוֹת דְּאֵי בְּדְהוֹחֲזָקָה לְרֵאוֹת וְדֵאֵי דִינָה כְּשֵׁאֲרָ
נְשִׁים וְזֵה דְלָא כִּמְש"ל לְפִירֵשׁ"י ע"כ דִּין זֵה שְׁכַתְּבוּ הַרְשָׁב"א וְהַטּוֹר וְהַש"ע דְּלָא תְּלִינּוּ
בְּקִטְנָה שְׁדָמְיָה טְהוֹרִים אֶלָּא דוֹקָא בְּקִטְנָה שְׁלָא רֵאוֹתָהּ מְעוֹלָם לָא יִדְעוּנוּ מִזֵּין לָהֶם וצ"ע:
(עו) קוֹדֵם שְׁחִיטָה הַמַּפָּה.

פָּתַב בִּס' מִנ"י וְז"ל מְשֻׁמְשֵׁת דְּלְאַחַר שְׁחִיטָה הַמַּפָּה לָא תְּלִינּוּ בָּהּ וְאִךְ שְׁצָרִיכָה ז"נ פְּדִין
גְּדָה כְּמִבּוֹאֲרָ לְקַמֵּן סִימָן קצ"ג מ"מ אֵין תּוֹלִין בָּהּ וְלָא אֶמְרִינּוּ בְּכַה"ג תּוֹלִין הַקְּלַקְלָה
בְּמִקְוֵי וְעִיָּין בְּסִמּוּד ס"ק מ"ג עכ"ל וְאֵין דְּבָרֵיו נְכוֹנִים בְּזֵה גַם מִש"ל ס"ק מ"ג לָא
דְּבָר נְכוֹנָה וְכוּלָּהּ חָדָא שְׁגָגָה הִיא וְכִמוּ שְׁאֲבָאֲרָ לְקַמֵּן בַּע"ה: (עז) וְאֶפְיָלוּ בְּזִמְן הַזֶּה.

פָּתַב הַש"ף בִּס"ק נ"ד וְז"ל וְאֶפְיָ בְּזִמְן הַזֶּה שְׁאֵין נוֹתְנִין לְשׁוּם בְּתוֹלָה שְׁנִבְעָלָה אֶלָּא
בְּעִילַת מְצוּנָה וְכִדְלִקְמָן סִימָן קצ"ג אִפ"ה תּוֹלָה בָּהּ לְפִי שְׁדָמְיָה מְצוּנִין בָּהּ וְכוּן הַיּוֹשְׁבֵת
עַל דָּם טוֹהַר וְאִךְ ע"ג דְּבִזְה"ז הִיא כְּכָל הַנְּשִׁים כְּדִלְקַמֵּן סִימָן קצ"ד אִפ"ה תּוֹלָה בָּהּ לְפִי
שְׁמֵן הַדִּין הִיא טְהוֹרָה וְאִם תְּתַלָּה בָּהּ אֵין כָּאֵן קְלָקוּל וְמָה שְׁהַחְמִירוּ שְׁלָא לְבַעוֹל עַל דָּם
טוֹהַר לְעַצְמָן הַחְמִירוּ אֶבֶל לְעִנְיָן שְׁלָא תְּצִיל עַל חֲבֵרְתָּהּ לָא הַחְמִירוּ טוֹר וּפּוֹסְקִים עכ"ל
פָּתַב הַב"ח וְהָא דְלָא קָאֲמַר בְּבְתוֹלָה נְמִי טַעְמָא דְּלְעַצְמָן הַחְמִירוּ כְּדִאֶמְרִינּוּ ה"ט בְּדָם
טוֹהַר י"ל דְּהָא דְאֵין נוֹתְנִין בּוֹה"ז לְבְּתוֹלָה אֶלָּא בַּע"מ בְּלִבְד מְדִינָא דְּגִמְרָא הוּא כְּדִלְקַמֵּן
בְּסִימָן קצ"ב אֶבֶל שְׁלָא לְבַעוֹל עַל דָּם טוֹהַר אֵינוּ אֶלָּא חוּמְרָא שְׁנִהְגוּ בָּהּ מְקַצְתָּם וְלָא
מְדִין הַתְּלָמוּד כְּדִלְקַמֵּן בְּסִימָן קצ"ד עכ"ל וּבִס' מ"מ בִּפ"ט מְהֻלְכוֹת א"ב הַשִּׁיגוּ דְּהָא
הֶרְאָב"ד דס"ל דְּתוֹלִין בְּיּוֹשְׁבֵת עַל דָּם טוֹהַר אֶפְיָ בּוֹה"ז ס"ל דְּהָא דְאֵין יּוֹשְׁבֵת עַכְשָׁיו
עַל דָּם טוֹהַר לָאוּ מְשׁוּם דְּנִהְגוּ בָּהּ מְקַצְתָּם אֶלָּא מְדִינָא דְּתְּלָמוּדָא הוּא וּבְכָלֵל חוּמְרָא

דר"ז הוא גם פן וכל זה מבואר בדברי הרשב"א בת"ה וכן ההיא דבועל בעילת מצנה דוקא אליבא דמרן לדעת רבינו גם זה תלוי במנהג ומ"מ בין הכי ובין הכי קו' מעיקרא ליתא דמי עדיף ליה טעמא דהראב"ד שהרמב"ן חולק עליו מטעמא דדמיה מצוין שהוא דין מוסכם אליבא דכ"ע והטור מלתא פסיקא נקט וזה פשוט עכ"ל ובאמת השגה זו שהשיג על הב"ח יש לנישב דאף דהראב"ד ו"ל הכי ס"ל דאפ"ל חומרא שהחמירו חכמי תלמוד יש לומר נמי דלעצמן החמירו ומש"ה חבירתה תולה בה מ"מ י"ל הטור לא ס"ל הכי וס"ל דמה שאסור מדין התלמוד אע"פ שאינה אלא חומרא בעלמא אפ"ה לא אמרינן גבי' דלעצמן החמירו ואין חבירתה תולה בה מש"ה הןכרח ליתן טעם גבי' בתולה שדמיה טהורים הואיל ושירפה מצוי אבל גבי' דם טהור ניחא ליה בטעמא דהראב"ד משום דס"ל דאין אסורה מדין התלמוד וכמ"ש לקמן סי' קצ"ד בשם בה"ג והרמב"ם ז"ל: אמנם עיקר הקו' של הב"ח מעיקרא ליתא ע"פ מה שפיתבו התוספות בדף יו"ד ע"ב ד"ה וכי מה בין זו לבתולה שדמיה טהורים וכו' דקו' רבי אלעאי היא מדלא מפליג ותני סתמא שתולה בבתולה שדמיה טהורין משמע אפ"ה דם הפתם משונה טהורה ואלו ראתה פן הבתולה טמאה כדאי' בדף י"א ע"ב דאם נשתנו מראה דמים שלא טמאה ואמאי תתלה בה וע"ז משני הואיל ושירפה מצוי מש"ה היא תולה בה אע"פ שדם הפתם משונה עיי"ש וכ"נ בפירש"י שם ולפ"ז מש"ה הןצרכו ליתן לטעם הואיל ושירפה מצוי דלא מבעי' לשיטת הרמב"ן שהביאו הרא"ש בפ' התינוקת דס"ל דאנן אין בקיאים להבחין אם דומין המראות של דם זה לזו וא"כ בזה"ז לפי הטעם שלעצמן החמירו לא ה"מ לתלות בבתולה שדמיה טהורין דדלקא הדם של הפתם משונה מדם של הבתולה ואז מדינא תטמא הבתולה ואיך מצי לתלות בה דמאי חזית דמקלקלת לה? שפי מהך מש"ה הןצרכו לטעם הואיל ושירפה מצוי מש"ה לעולם תולה בה אפ"ה? הנה הפתם משונה מדם ראיות של הבתולה כדמוכח ה"מ אלא אפ"ה לדברי הרא"ש שם שכ' דאע"פ שבזה"ז אינן בקיאים להבחין בין דם טהור לדם טמא מ"מ בקיאים להבחין בין שני מינים דמים אם דומים זה לזה עיי"ש מ"מ לא היתה יכולה לתלות מן הסתם כל הפתם בבתולה שדמיה טהורין לטעמא של הראב"ד דלעצמן החמירו עד שתדע בנודאי שדם פתמה דומה לדם ראיות של הבתולה מחמת בתולים ואצ"ל כשיודעת בנודאי שאין דומי' שאינה תולה ועכ"פ צריכה להבחין ולבדוק אח"ז מש"ה נתן הטור והפוסקים הטעם משום דשירפה מצוי מעתה היא תולה כל הפתמים אפ"ה יודעת בנודאי שאינן דומין זה לזה והוא ברור: בהגהות פרישה ובס' מנ"י הק' וז"ל אבל צ"ע דפשיטא דתולין בזה"ז בבתולה שנבעלה בעילה ראשונה דהא בלא"ה קיי"ל דמטמאה כנדה ממש וא"כ פשיטא דתולין הקלקלה במקולקל ומפ"ח קו' זו רצה בעל מנ"י להוכיח דלא מקרי מקולקלת אלא היכא דהיא טמאה מדאורייתא משא"כ היכא דאינה טמאה אלא מדרבנן עיי"ש והא ליתא דאפ"ה אינה טמאה אלא מדרבנן מ"מ מקולקלת היא וחבירתה תולה בה דדוקא בכתמים לא תלינן פיון דלא ידעינן אם מגופה הוא או לאו אבל בעלמא תלינן אפ"ה אינה טמאה אלא מדרבנן דומיא דכתמים וכן מוכח מ"מ ש' לקמן בשם המל"מ דבזה"ז נמי תולין בסופרת ז' שלא טבלה אע"ג דאינה צריכה ז"נ אלא מחומרא דר"ז ומה דקשיא להו ל"ק מידי ובמח"כ נעלם מהם שורש ועיקר דין זה בכך אצ"ע לשון הגמ' והפוסקים איתא בגמ' די"א ע"ב תנן ה"מ תינוקת שלא הגיע מנהגה לראות ונשאת בש"א נותנין לה ד' לילות ובה"א עד שתחיה המכה אר"ג א"ש לא

שנו אלא שלא פסקה מחמת תשמיש וראתה שלא מ"ת אבל פסקה מ"ת וראתה טמאה
עבר לילה א' בלא תשמיש וראתה טמאה נשתנו מראה דמים שלא טמאה וכו' ומייתי שם
בריינתא דתנאי פנותיה עיי"ש וכתבו התוס' שם ד"ה שלא פסקה מ"ת וז"ל דכל פעם
שמשמשת רואה אפי' תשמיש מןפלג מחברו חדש או ג' חדשים הוי דם תשמיש וטהור
כדאמר בפ"ב דף ס"ה מעשה ונתן לה רבי ד' לילות מתוך יב"ח וכו' שמשה בלילה
וראתה למחרתו או בלילה שלאח"כ בלא תשמיש טהור אבל אם ראתה יום שני לשמושה
טמאה כדאמר עבר עליה לילה א' בלא תשמיש וכו' וביום תשמיש נמי אם נשתנו מראה
דמים שלא משל אמש טמאה ואם פסקה מ"ת וראתה אח"כ אפי' באותו יום בין בתשמיש
בין בלא תשמיש טמאה דוודאי חיתה המפה וכלו בביאה ראשונה כל דמי בתולים וכו'
עכ"ל ומוכח ה"תם דאין חילוק בדינים אלו בין קטנה להגיע זמנה לראות וכפירש"י שם
דאב"ה קאי ר"ג א"ש ונהתם לא מייתי פלוגתא דב"ש וב"ה אלא בקטנה שלא הגיע זמנה
לראות אלא דאף בקטנה איפא להני חילוקי דינים אלא שמדברי הרמב"ם בפ"ב מהלכות
א"ב לא נראה פן שכ' שם די"ח וז"ל וכיצד דין הבתולה בדמי' אם נשאת קטנה בין לא
ראתה דם מימיה בין שראתה דם בבית אביה ה"ז מותרת לבעלה עד שתחיה המפה שכל
דם שראתה מחמת מפה הוא ואם ראתה דם אחר שתחיה המפה ה"ז נדה עכ"ל מדכתב
שכל דם שראתה מחמת מפה הוא ולא חילוק בין עבר עליה לילה א' בלא תשמיש ובין
לא עבר עליה משמע דס"ל בקטנה אין חילוק וילעולם כל זמן שלא חיתה המפה היא
מותרת לבעלה וצ"ל דאע"ג דהש"ס ה"תם לא מייתי אלא רישא דמתני' מ"מ ר"ג
א"ש לא קאי אלא אנערה דנותנין לה ד' לילות אבל בקטנה אין חילוק ובדין י"ט כ' שם
בנערה שלא ראתה דם מימיה דנותנין לה ד' ימים ביום ובלילה פ"ב דס"ל הכי בר"פ
התינוקת כמ"ש המ"מ שם ודוקא פשמימשה בכל מעל"ע פ"א כדמוכח ממה שכ' שם
דהני ד' לילות שנותנין לנערה שלא ראתה דם אע"פ שהם בסרוגין בועל לילה הראשון
וממתין אפי' ב' או ג' חדשים ובוועל לילה שני וכו' מבואר דוקא כשבעל אבל כשעבר
לילה א' ולא שימשה אין נותנין יום שלאחריו ואם ראתה בו טמאה.

אלא דק' דלפ"ז למה לא כתב הרמב"ם שמוותרת בנערה שלא ראתה יום ולילה וגם
הלילה שלאחריו וכמ"ש התוס' שהבאתי לעיל דהא לפי דעתו הא דר"ג א"ש קאי אנערה
שלא הגיע זמנה לראות ואהא קאמר דוקא עבר עליה לילה אחד ולא שימשה הוא דאינה
טהורה במה שראתה ביום שלאחריו משמע אבל מה שראתה בליל ב' שאחר תשמיש
אפי' לא שימשה באותו לילה טהורה תלינן בד"ב וגם ק' הא ללוי דס"ל ד' עונות תנן
מוכח דס"ל דהברייתא דמפ' למתניתין בד"א וכו' ארישא דמתני' קאי ולב"ה מסתמא גם
לרב הוא פן וצ"ע: ותו יש להקשות אמאי השמיט הרמב"ם הא דאמרין ה"כא דאם נשתנו
מראה דמים דטמאה מיהו בהא א"ל דס"ל להרמב"ם ז"ל כפירש"י בפ' התינוקת דס"ה
ע"ב דכ"ז לר"מ דס"ל דמראות דמים משוננין הם אבל לחכמים דס"ל כל מראה דמים א'
הו ליתא להא אף זה דחזק דא"כ מה מק' הש"ס ה"כא ממתניתין דבתולה שדמיה טהורים
א"צ לשמש בעדים אמאי דלמא נשתנו מראה דמים שלקו מה קו' דלמא מתניתין פחכמים
אתיא וא"ל דניחא ליה לאוקמי סתם מתניתין כר"מ אפתי קשי' מאי מק' ר' אלעאי לעיל
ד' יו"ד וכי מה בין זו לבתולה שדמיה טהורים ופירשו שם רש"י ותו' דעיקר הקו' היא
דהא אלו חזי' בשינוי מראה טמאה וכמש"ל ומה קו' דלמא רבי ורשב"ג ס"ל פחכמים

ולא כר"מ א"ו דלכ"ע אם נשתנו מראה דמי' טמאה וצ"ע ודברי רש"י יש ליישב וכתבתי
בחדושי גמ' ובשו"ת ב"ח סי' פ"ג ראיתי שכ' דהרי"ף והרמב"ם ס"ל דרב מודה לשמואל
דכ"ז שרואה מ"ת תלינן בד"ב אלא דמוסיף עליו דאף באינה רואה מ"ת מ"מ בנוחרת
נמי ידעינן דלא חיתה המפה ע"ש לפ"ז ל"ק קו' א' שהקשיתי על הרמב"ם משום דס"ל
דהברייתא דמחלק בין עבר עליה לילה א' בלא תשמיש או לאו מיירי באינה נוחרת
ואפ"ה כ"ז שלא פסקה מ"ת ולא עבר עליה לילה א' בלא תשמיש טהורה אבל בנוחרת
אפי' עבר עליה לילה אחד בלא תשמיש או שפסקה מ"ת אפ"ה טהורה אף דברי הב"ח
תמוהים שהרי הרמב"ם שם בדין כ"ד פסק דאם פסקה מ"ת ואחר כך ראתה דם שלא
מחמת תשמיש דטמאה וכמו שאביא לקמן ומבואר שם דאפי' בנוחרת ס"ל הכי אלמא
דס"ל דלרב תרתי בעינן וכמ"ש התוס' והר"ן על דברי הרי"ף שם ואף שיש לדחוק בזה
מ"מ בלא"ה קשה להלום הסוגיא כאן ובדף י"א ע"ב לדעתו דמיימי התם תנ"ה בד"א
וכו' מבואר דהברייתא מפרש למתניתין דתני עד שתחיה המפה וכו' ורב הא מפרש
למתניתין דקרי עד שתחיה המפה כ"ז שנוחרת כדאיתא הכא עד שתחיה המפה ועד כמה
א"ר כ"ז שנוחרת ואהא קאי הברייתא אלמא דאפי' בנוחרת מפליג הברייתא בהני חלוקי
דינים ועיין עוד יש חילוק בין הרמב"ם ז"ל לשיטת רש"י והתוס' שם דלפירש"י ותוס'
אם פסקה פ"א בשעת תשמיש אפי' אם חזרה וראתה בשעת תשמיש טמאה פניו דפסקה
פ"א ולהרמב"ם דוקא אם פסקה פ"א מ"ת וראתה שלא מ"ת אבל אם חזרה וראתה מ"ת
אע"פ שפסקה פ"א מחמת תשמיש אפ"ה טהור שכן נראה ממ"ש שם בדין כ"ד וזה תליא
בפי' וגו' הסוגיא וכמ"ש מהרמ"ט על המרדכי שכ"נ דעת הרי"ף פדעת הרמב"ם וכבר
כתבתי מזה לעיל סי' קפ"ז: ומעתה נבא לבאר דברי הש"ע דמ"ש לנערה שלא ראתה
ולבשתו תוך ד' לילות לבעילתה הני ד' לילות לא משפחת לה רצופים דהא לכ"ע אין
נותנין לה אלא ליל התשמיש ויום שלאחריו אבל יותר אין נותנין לה כ"ז שלא שימשה
וא"כ בזה"ז לאחר תשמיש של ב"מ דינה פגדה גמורה ואסורה ואיך אפשר להיות ד'
לילות רצופים א"ו ד' לילות דקאמר היינו אינן רצופין כל אחת אחר שטבלה ובאמת
שהלשון הטור והש"ע מגומגם קצת במ"ש תוך ד' לילות לבעילתה מ"מ ע"כ הפוננה
כמ"ש ומעתה לק"מ מה שהקשה בהגהות פרישה ובס' מנ"י דבלא"ה טמאה בזה"ז ז"א
דהכא הא מיירי שטבלה א"ע אחר כל תשמיש מן הד' לילות שלה וא"כ ה"ק שאם
השאילתו לנערה שטבלה אחר ז"נ של לילה הראשונה ובעלת החלוק השאילה חלוקה
לבתולה זו בליל טבילתה ושימשה אז בעלת החלוק תולה בה אע"פ שמקלקל לזו אפ"ה
תולה בה מפני ששירפה מצוי וזה פשוט מאד ולא הוצרכתי להאריך בזה אלא משום
דנ"מ לדינא לנ"ז שכ' הש"ע לידע מתי תולין ומתי אין תולין: ומעתה נימא הא דהשמיטו
הפוסקים שתולה גם בהגיע זמנה לראות וראתה שלפי דין המשנה נותנין לה כל הלילה
וא"כ אם השאילתו לנערה פזו אפי' לבשה החלוק אחר ב"מ אפ"ה תולה בה לפי
ששירפה מצוי כל הלילה דלא הוצרכו לכתוב דין זה דפשיטא הוא דבלא"ה אפי' אי לאו
שירפה מצוי אפ"ה יכולה לתלות בה פניו דבלא"ה היא מקולקלת מיהו למ"ש הרשב"א
והטור והש"ע דאינה תולה אלא דוקא בלא ראתה מעולם בלא"ה לק"מ אלא שפבר
כתבתי לעיל שאין לזה טעם ואין חילוק בין ראתה ובין לא ראתה אם שירפה מצוי תלינן
וכמש"ל ולפ"ז מ"ש בס' מנ"י דאחר שחיתה המפה בקטנה אף ע"פ שעדיין הוא תוך ז"נ

לא תלינו בה ומסתייע ממ"ש אח"ז בסמוך מפת קושיא הנ"ל כשל עוזר ונפל עוזר גם הדיוק שלו דמדייק מדכ' המחבר קודם שחיתה המפה משמע דלאחר שחיתה לא תלינו אפי' היא בספירת ז"נ לאו דווקא ואין פאן שום משמעות דה"ק קודם שחיתה המפה תלינו בה אפי' היא טהורה לגמרי פגון אחר שטבלה משא"כ לאחר שחיתה המפה לא תלינו בה פינון שמקלקלת להף מאי חזית וכו' מש"ה לא תלינו בה לאחר שחיתה המפה אבל פשהיא תוף ז"נ בלא"ה תלינו בה אפי' בלא טעם דשירפה מצוי משום דתלינו השקלקלה במקולקל אף יש לעיין פינון דקיי"ל דלא מיקרי לא חיתה המפה אלא פשראטה הדם בעת שתעמוד וכשתשב לא תראה וכשיושבת על הקרקע תראה ואם יושבת על פרים וכסותות לא תראה אבל אם פסקה הדם ולא ראתה כלל בין עומדת ובין יושבת פחיתה המפה דיינינו לה וכמ"ש הרמב"ם שם וא"כ אף אפשר לומר בקטנה שטבלה בזה"ז ותהיה עדיין תוף זמן שלא חיתה המפה דהא פינון דצריף שיהיו הדמים נגריין ממנה בכל עת שתעמוד הא א"א לה לטבול בזה"ז דדיינינו לדם בתולים פדם נדה אף ז"א דהא דבעינו גבי קטנה עמדה ורואה היינו כ"ז ששימשה בלילה אז ביום שלאחריו צריף שתראה אם עומדת אבל כשלא שימשה בלילה אז בימים שאחריה אפי' אינה רואה כשעמדה לא אמרינו שחיתה המפה דמה שלא ראתה משום שלא שימשה בלילה ואם אח"כ תשמש ותראה ביום שלאחריו כשעמדה בידוע שלא חיתה המפה ותדע שכ' הרמב"ם שם דנותנין לקטנה כ"ז שלא חיתה המפה אפי' לא חיתה שנה אטו פל השנה תראה בתמידות יום יום כשעמדה או ישבה ע"ג קרקע א"ו פדכתבנא ועוד דהא אפי' בהגיע זמנה לראות דנותנין לה ד' לילות פתב הרמב"ם שם דלא יתבנון לה ד' לילות אלא דוקא כ"ז שלא חיתה המפה וא"כ אי ס"ד דלא מקרי לא חיתה המפה אלא היכא שראתה בכל עת שתעמוד א"כ היכא משפחת לה דנותנין לה ד' לילות מתוף יב"ח אפי' בזמן הש"ס דממ"נ אם ראתה במשך הזמן בכל עת שעמדה א"כ היא טמאה ואיף הנה אפשר לה לטבול דהא בהגיע זמנה לראות נדאי דאין נותנין לה אלא הלילה ויום שלאחריו אבל מה שראתה ביום שאח"כ היא טמאה וכמ"ל דכ"ז שעבר עליה לילה בלא תשמיש היא טמאה ואי דלא חזיא הא פכר חיתה המפה ואין נותנין לה א"ו דלא בעינו עומדת ורואה אלא ביום שאחר התשמיש וה"ה בקטנה וכמ"ש פנ"ל: (עח) לסופרת ז שלא טבלה.

כ' בס' מל"מ שם דמשמע מלשון המחבר מדכ' סופרת ז שלא טבלה הא אם טבלה בשביעי אינה תולה בה אפי' לדין דקיי"ל פחכמים דאסור לעשות פן שפא תבא לידי ספק וכדאיתא בפ' התינוקת וילדעת הרבה פוסקים אסורה לטבול ביום ז' מטעם גזרה זו שפא יבא עליה ויש מגדולי המורים דס"ל דאם טבלה ביום לא עלתה לה טבילה וכמבואר לקמן בסי' קצ"ז ומה"ט כ' הטור פאן וז"ל וילזבה בימי זיבתה נאפי' בז' שלאולא כ' דווקא כשלא טבלה משום דס"ל דאפי' טבלה תולה בה ונה"ש"ס דנקט לא טבלה משום רבותא דרבי דאפי"ה ס"ל דאינה תולה מ"מ המחבר ס"ל פהרשב"א בתה"א דטעמיה דרשב"ג הוא משום דתולין השקלקלה במקולקל ואע"ג דבידה של זו לטבול ולטהר מ"מ עכשיו מחוסרת טבילה היא טמאה היא ע"כ משמע דווקא כשחוסרת טבילה הא טבלה לא תלינו בה עכ"ד עוד כ' דנראה מדברי פל הפוסקים ז"ל דדוקא נכה תוף ימי זיבה ולגדה תוף ימי נדותה הוא דתולין בהן לרשב"ג אבל אם עברו ימי זיבה אף שעדיין לא טבלה

אינה תולה בה דיוקא בז' שלה הוא שתולה בה הא בטר הכי לא וטעמא דמלתא משום דיוקא בנדה תוך ימי נדוטה ולזבה תוך ימי זיבתה שעדיין טומאתה הראשונה קיימת תולין בה אע"פ שסופרת אבל כשעברו ימי נדוטה או ימי זיבתה אע"פ שלא טבלה מ"מ טומאתה הראשונה כבר פקעה אלא שגזיה"כ הוא דבעינן טבילה ואם אנו תולין בה אנו מביאין לה טומאה מחודשת ומאי חזית דנטמא לזו מחודש ולא לזו מש"ה שתייהן מקולקלות ומ"ש רש"י עלה דמתני' דישראלית טהורה ששאלה חלוק מחברתה טהורה ואח"כ לבשתה חברתה טהורה שתייהן טמאות ל"ד טהורה ממש שטבלה כבר אלא כל שעברו ימי נדוטה או ימי זיבתה ואע"פ שלא טבלה טהורה קרי לה לפי שפבר עברו ימי טומאתה עכ"ד עוד כ' שם דאפי' לדין דקיי"ל דכל אשה שרואה דינה כזבה גדולה משום חומרא דר"ז ומדין הגמור אם טיפה זו ראתה בימי נדתה היתה סופרת ששה והוא ואם בימי זיבתה היתה ש"י כנגד יום וא"כ אם לבשה חלוק זה בזה"ז ביום ז' לספירת נקיים מהו שנתלה בה פיון שע"פ הדין אין תולין בה שאם היתה בימי נדתה כבר עברו ואם בימי זיבתה הרי לא היתה מן הדין כ"א ש"י כנ"י אי נימא דאין תולין בה או דלמא פיון דעכשיו והחמירו עליהם וקבלו חומרא דר"ז חשיבא מקולקלת לדין ואמרין דתולין השלקלה במקולקל וכ' די"ל דזה תליא בפלוגתא דהרמב"ן והראב"ד ז"ל שהביא הטור כאן דלהרמב"ן דס"ל אף היכא דמן הדין הנה לתלות בא' מהן וכיון שהחמירו עליהן אין ראוייה לתלות בזו יותר מזו ושתייהן טמאות מש"ה ס"ל דעכשיו אין תולין בדם טהור ה"נ בטר החומרא אזלינן אף שע"פ הדין אין לתלות בזו יותר מזו מ"מ עכשיו שהחמירו מתוך החומרא זה מקרי מקולקלת ותולין בה אבל להראב"ד דס"ל דבטר עיקר הדין אזלינן ואע"פ שהחמירו לעצמן החמירו ומה"ט ס"ל דתולין האידנא בדם טהור א"כ ה"נ אזלינן בטר עיקר הדין ושתייהן טמאות דאע"פ שהחמירו לעצמן החמירו אבל לענין שפציל החברתה לא החמירו ומיהו אם איתא להא מלתא לא הוי שתקי הפוסקים מיניה ונראה דגם הראב"ד מודה בנדון זה דבטר החומרא אזלינן ותולה בה וחברתה טהורה וע"כ לא אמר דבטר עיקר הדין אזלינן אלא להקל בכתמים דרבנן לא החמירו לענין שלא תציל על חברתה אבל לעולם דלהחמיר מעולם לא אמר הראב"ד דניזיל בטר עיקר הדין אלא פיון דלפי מה שהחמירו ראוי לתלות בה תולין פיון שהיא עכ"פ היא טמאה וחברתה טהורה עכ"ד: (עט) תולה בה.

כ"ז לשיתת הפוסקים דפסקו פרש"י ג' אבל הרמב"ם בפ"ט מהלכות א"ב פסק דאינה תולה כו' וכ' המ"מ הטעם דקיי"ל הלכה כר' מחברו ע"כ וצ"ע דממ"ש פי"א מהלכות גזלות ד"ד מבואר דס"ל דאין הלכה כר' נגד אביו שהיה רבו וכמ"ש הר"י"ף שם בפ' הנזיקין: (פ) בין שראתה כהם בחלוק.

ור"ל דאפי' מצאה הפתם אחר תוך שיעור נסת למציאת הראשון דבכה"ג בראיה ממש הנה חברתה תולה בה וכדלקמן סע"ף נ"א מ"מ בכתם לא תלינן דהא אפי' מצאה הפתם קודם השאלה לא היינו תולין בה פיון דלאו נדאי מגופה אתיא: (פא) ונזרה ולבשתו.

כ' הש"ף ס"ק נ"ז דקמ"ל דאע"ג שחזרה ולבשתו והחלוק הוא אצל הראשונה אפ"ה השנייה ג"כ טמאה עכ"ל ולכאורה אין כאן שום רבותא יותר פיון דאשמעינן שאם נמצא אצל בעלת השאלה דראשונה נמי טמאה אע"ג שנמצא אצל בעלת השאלה ממילא ידעינן

דה"ה אם נמצא אצל בעלת החלוק דבעלת השאלה נמי טמאה ולא אמרינן דהך דמישתכח גבה תתקלקל ונ"ל פוננתו עפ"י מ"ש התוס' דף נ"ח ע"א ד"ה וילעגנן דינא תנן שפתיבו וא"ת מדינא נמי תתחייב השנייה לכבסו פדאמרינן בהמדיר כל שנולד ספק ברשותו עליו להביא ראיה וי"ל פנין דאינה לשניה אלא בתורת שאלה אינה ממש ברשותה ועוד י"ל דהתם קאמר שאם ירצה להוציא יביא ראיה אבל הכא לא תתחייב האחרונה לכבסו עכ"ל ודבריהם צ"ע דמ"ש בת"י השני דהתם קאמר שאם ירצה להוציא כו' הא בהדיא מוכח בסוגיא דהתם דאפי' להחזיק מה שבידו צריף ראיה וכדמסיק ליה התם בדלא יתיב טבח דמי נמי צריף ראיה וכ"כ התוס' שם וכ"פ כל הפוסקים ועיין בתוס' מסכת חולין דף נ"א ע"א מ"ש לתרץ על קו' תוס' דכאן תירוץ אחר מן מה שפתיבו פאן ועוד פתיבו לחלק בין מכר לשאלה וכמ"ש התוס' פאן בת"י הראשון דבשאלה עדיין ברשות המשאל קיימא ולפ"ז י"ל דהיכא דמכרה החלוק שלה לחברתה ונמצא אצל החברתה פתם דהראשונה טהורה משום דהיא תולה בחברתה לפי שברשותה נמצא הפתם והיינו לפי דעת הטור בא"ע סי' נ"ט וכמ"ש בב"ש שם ס"ק י"א דארף לעגנן איסור אמרינן פו ושם איירי לעגנן לבטל הקדושין דסמכינן ע"ז פנין שנולד ברשותה מבטלין הקדושין וא"כ כ"ש היכא בכתמים דסמכינן ע"ז אף כ"ז היכא שמכרה חלוקה לחברתה אבל היכא דהשאלה לחברתה חלוקה ואח"כ לבשתה היא ונמצא אצלה פתם י"ל דשתייהן טמאות אע"ג דנמצא הפתם אצל בעלת החלוק מ"מ א"ל פאן נמצא וכאן הנה פנין שנולד הספק ברשותה דהא אם נולד הפתם אצל בעלת השאלה נמי ברשותה הנה דהא ע"י השאלה עדיין לא יצא החלוק מרשותה מש"ה שתייהן מקולקלות דשמא אצל בעלת השאלה נולד הפתם לפ"ז י"ל דהיינו רבותא דאע"פ שחזרה ולבשה הבעלת חלוקה לחלוקה ונמצא אצלה הפתם וה"א פנין דהחלוק שלה וברשותה נמצא הפתם דתהיה היא טמאה ובעלת השאלה טהורה קמ"ל דלא אלא שתייהן מקולקלות דכיין דלא יצאה מרשותה ע"י שאלה יש לומר נמי דאצל בעלת השאלה נולד הפתם וכמ"ל ולזה אפשר שנתפנין המחבר לעיל סעיף מ"א שפתיבו וה"ה אם בדקתו והשאלתו להן ואח"כ לבשתו היא ומצאה בו הפתם שתולה בהן ע"כ ובס' מנ"י כ' נז"ל והיא רבותא יותר מבבא ראשונה דאע"ג דאשתכח הפתם אצל בעלת החלוק שלבשתו אח"כ אפ"ה תולין בהן עכ"ל היינו נמי כמ"ש דעיקר רבותא דס"ד פנין דאישתכח פתם אצל בעלת החלוק ניימא פנין שברשותה נולד הספק לא נתלי בחברתה קמ"ל הגם שהמחבר לא ס"ל כדעת הטור שם בסי' ל"ט וס"ל דהא דאמרינן פל הנולד ספק ברשותו וכו' אלא בממון אבל לא לעגנן איסור וכמ"ש שם בב"י ומשום הכי לא הביא בש"ע בסי' ל"ט לדינים אלו שכ' הטור שם מפל מקום לא נמנע פאן וכתב לרבותא דלא נטעי כדעת הסוברים דארף באיסור אמרינן הכי קא משמע לן דלא ובספר מנ"י כ' דמ"ש הש"ע פאן וחזרה ולבשתו האי וחזרה לאו אלבשה קאי אלא וחזרה אחלוקה קאי שחזרה ולקחה ממנה החלוק אחר שהשאלתו לחברתה וילבשתו וה"ה לבשתו תחלה עד פאן דבריו: (פב) תולה שמימי נדותה.

הוא עיין מש"ל בשם מ"מ דמ"מ בשלשה ימים הראשונים של ספירות ז"נ אינה תולה אפי' למה דס"ל להרמ"א לקמן סי' קצ"ו דבמכה שבגופה שמוציאה דם תולה אפי' בג"י הראשונים מ"מ הכא ס"ל דאינה תולה וכ"כ בס' מנ"י ס"ק מ"ה דשאני התם דעדיין היתה המכה בגופה משא"כ הכא דכבר עברו ימי נדתה והא דלא הגיה הרב בכאן כדלעיל

סעיף מ"א משום דכאן לא כ' המחבר מן ז"נ וגם סמוך עצמו אלעיל כ"ז נ"ל ברור עכ"ל:
(פג) ואחר שנתעברה לבשתו.

צ"ל דמייירי שהיתה טמאה קודם שנתעברה וירדה לטהרה אלא שהחלוק הזה שמצאה בו פתם עתה יודעת שלא היתה לבוש בימי טומאתה אלא מקודם לכן מקודם שנטמאה מש"ה היא טהורה דתולין שהפתם זה היה בחלוק מקודם שנתעברה ומה שירדה לטהרה אח"כ עולה נמי לטומאת הפתם דאי בשלא ירדה לטהרה אחר לבישת החלוק שלא בימי עבודה מאי מהני שתולין לבישות הימים שלא בימי עבודה סוף סוף טמאה היא עכשיו א"ו פדאמרן ואפשר דאם היא יודעת שהיתה רואה ז"נ קודם שנתעברה ואינה יודעת אם לבשה לחלוק זה שמצאה בו פתם עתה בימי נדתה או לאו אבל יודעת שהיתה לובשה לחלוק הזה קודם שנתעברה אלא שא"י אם לבשה בימי טומאתה או לא יכולה לתלות שהיתה לובשת אותו בימי טומאתה וממנו נכתם אע"ג דבעלמא לא תלינו מספקא אלא היכא דנודאי לבשה אותו בימי טומאתה מ"מ פיון דמעופרת ואינה דכוותי דבחקות מסולקת דמים הן תלינו אף בכה"ג וצ"ע: (פד) אם נתכבס ע"י ישראל.

כ' הש"ך ס"ק ס"א ונ"ל נראה דגם החלוק אינו בפנינו דאם הוא לפנינו תיבדק במקדיר או במגלד ואם אינה בקיאה תחמיר פדלקמן בסמוך אלא מייירי שגאבד החלוק דבכה"ג אין להחמיר כדכ' בפרישה ס"ט וכ"כ הרא"ה בבד"ה דף קע"ט ע"ב וכ"מ ברש"ב"א בת"ה שכ' ואפשר שגם הרב לא אמר אלא בדאפשר למיקם עלה דמלתא ע"כ ומביאו ב"י משמע אבל גאבד אפשר למיקם עלה דמלתא טהורה מספקא דרבנן לקולא ונהכי אמרינו לעיל סימן צ"ח ס"ג וכו' עכ"ל ובס' מנ"י ס"ק ט"ו כ' ונ"ל חזקתו בדויק בשעת כפוס משמע מדברי הטור והרש"ב"א שהוא פלשון המחבר דאפי' הפתם לפנינו והוא מקדיר מ"מ פיון שחזקתו בדויק לא תלינו בלפני כפוס דהא דסמכינן אבדיקה דמקדיר או מגלד היינו אם לא בדקתו בשעת כפוס וכן מבואר להדיא מדברי הרש"ב"א במ"ה דף ק"פ ע"א דר' ור' אחא לא קאמרי אלא היכא דלא בדקתו ע"ש אכן הש"ך כ' דגם בזה סומכינן אבדיקה דמקדיר או מגלד אלא דהכא מייירי בגאבד ונראה דנמשך בזה אחר דעת הרא"ה ב"ב קע"ט ע"ב בבד"ה שפוסר פן אבל לע"ד דעת הטור והרש"ב"א ואחריהם נמשך המחבר כמ"ש עכ"ל ובס' כו"פ נמשך אחר בעל מנ"י דהיכא דנתכבס ע"י ישראלית ואינה בפנינו חשבינן לנודאי נתכבס ולא סמכינן אקידור כלל ומש"ה כ' דהציון בהש"ך הוא שלא במקומו וקאי על אם נתכבס ע"י ישראלית והיא בפנינו ואמרה שלא בדקה או ע"י עובדת פוכבים אפי' שלא בפנינו וכ' שפן משמע בת"ה להדיא עכ"ד ולענ"ד נראה הדין עם הש"ך דאפי' אם נתכבס ע"י ישראלית ואינה בפנינו אם הוא מקדיר תלינו ולא אמרינו בהא חזקתו בדויק ואף הרש"ב"א ס"ל פן וכדי לברר הדברים צריך אני להעתיק דברי הרש"ב"א בתה"א וילפרש דבריו במה נחלק עם הרא"ה ונ"ל ואח"כ נעמוד על עיקר דין זה ונ"ל הרש"ב"א ונ"ל ד' קע"ט ע"ב שנינו בפ' דם נדה הפתם שנטמא בחלוק מטמא למפרע עד שתאמר בדקתי את החלוק ולא היה בו פתם או עד שעת הכפוס ואבע"ז לן עלה בגמ' עד שעת הכפוס חזקתו בדויק או דלמא חזקתו מתכבס וכו' ונ"מ דאימור כפוס ולא בדוק אי אמרת חזקתו בדויק הוא אימור דלא בדוק וא"א חזקתו מתכבס הא מתכבס א"נ דאישתכח באמרא א"א חזקתו בדויק מאן דבדק באמרא נמי בדק א"א חזקתו מתכבס אמרא לא מתכבס ופשיטא דחזקתו בדויק מהא דתנן' אר"מ

מפני מה אמרו פתם שנמצא בחלוק מוטא למפרע עד שתאמר בדיקתי את החלוק ולא היה בו פתם או עד שעת הכבוס מפני שחזקת בנות ישראל בודקות חלוקיהן בשעת כבוסיהן ואם לא בדיקו הפסידו למפרע ומסתבר דל"ד חלוקיהן אלא אף של חברותיהן לאפוקי שפחה ועובדת כוכבים דלא אבל כבסתו ישראלית וליתא קמן חזקת בדיקתו בשעת כבוס אבל היתה קמן ואמרה דלא בדיקה אין חזקתו מתפסס ובעובדת כוכבים ובעובדת אפי' ליתנהו קמן חזקה לא בדוק וחזקה לא מתפסס ודנין אותו בחלוק שאינו בדוק לה ותולה בו ומיהו התם פליגא ביה ר"א ור' דר"א אמר תחזור ותכבסנו אם נדחה מראיו וכו' ור' אומר אינו דומה פתם שלפני כבוס לשל אחר הכיבוס שנה מקדיר ונה מגליד פלומר שלפני הכיבוס דקא עבר בבגד ושל אחר הכיבוס מגליד פלומר גלדו עבה לפי שממשו של דם עליו הנה ששאל מחלוקות בדבר לר"מ אין הכל תלוי אלא בבדיקת הכיבוס ולר"א אע"פ שלא בדיקתו בשעת כבוס תכבסנו עכשיו פיון דאפשר למיקם עלה דמלתא אם נדחו מראיו או לאו ולר' אינו חוזר ומכבסו אלא בודקו במראיו עכשיו אם מקדיר או מגליד ומסתברא פיון דכתמים דרבנן הולכים בו להקל והלכך חלוק או סדין שלבשתו בשעת וסתה שנתפסס וחזרה ולבשתו בלא בדיקה אם נתפסס ע"י ישראלית וליתא קמן דנשאלה חזקה בדיקתו בשעת כבוס ואינה תולה בה אבל אם איתא קמן ואמרה דל"ב בשעת כבוס אין חזקתו מתפסס וה"ז תולה בה ואם נתפסס ע"י שפחה או עובדת כוכבים ה"ז תולה בה ואפי' ליתא שפחה ועובדת כוכבים קמן מיהו אם אפשר למיקם אמלתא אם מקדיר או מגליד ונמצא מגליד חיישינן להו כדרכי אבל ראיתי להר"א ו"ל שכ' פיון דאפשר למיקם עלה כר' דאמר אינו דומה פתם שלפני הכיבוס וכו' בדיקתו לכיבוס אם מקדיר טהורה ואם מגליד טמאה ולפי דברי הרב ו"ל אפי' א"י לכונן אם מקדיר או מגליד חוששין לה וטמאה מספק שאין זה כספקא דרבנן דספק הבא לה ממיעוט הפרה אינו ספק שאם זה אינו מכיר ובקי אחר מכיר ואפשר שגם הרב לא אמר אלא בדאפשר למיקם אמלתא והרמב"ן ו"ל תלה הכל במקדיר ומגליד כר' ויש לחוש לדבריהם ו"ל עכ"ל ביאור דבריו דס"ל להרשב"א ו"ל דג' מחלוקות בדבר דלר"מ הכל תלוי בבדיקה בשעת כבוס ואם לא בדיקה בשעת כבוס מוטא למפרע ולא אמרינן דניקום עלה דמלתא ואם הוא מגליד ודאי דלאחר כבוס הוא ולא מוטא למפרע דס"ל דאפי' הוא מגליד אפ"ה י"ל דמקום כבוס נמי הוי וכן נמי אם נתפסס ע"י ישראלית וליתא קמן דנשייליה אם בדיקה או לאו אמרינן חזקה בדיקתה ולאחר הכיבוס בא הפתם אע"פ שהוא מקדיר אפ"ה אמרינן דלאחר כבוס בא דס"ל שאין מקדיר ומגל יד סימן מובהק לסמוך עליו ואהא פליגי ר"א ור' וס"ל דהכל תלוי כפי שמצאנו עכשיו לר"א תכבסנו עכשיו ולר' הכל תלוי במקדיר ומגליד ואפי' כבסתו ישראלית חברתה ואפי' היא עצמה אין בכך פלוגא ולא אמרי' במקדיר בנודאי בדיקתו ואינו תולה בו אלא כל שמקדיר בידוע דמעיקרא הוי ותולה בו ואם מגליד אפי' אמרה לו בדיקתו בשעת הכיבוס אינו תולה בו דבידוע שלאחר הכיבוס הי' וכ"כ להדיא במ"ה דבהא פליגי הגי תנאי ע"ש נמצא בענין תליות הפתם איכא קולא וחומר לר"מ וקולא וחומר לר"א וירבי דלר"מ דס"ל דלא משגיחין במקדיר ומגליד אלא הכל תלוי בבדיקה בשעת הכיבוס איכא קולא לדידי' אם נתפסס ע"י עובדת כוכבים תלינן שהיה בו למפרע קודם הכיבוס ואפי' החלוק בפנינו וראינו שהוא מגליד אפ"ה תלינן כדמוכח מדאמר ר"מ ואם לא בדיקו הפסידו

למפרע ולא חילק בין מקדיר למגליד או שתכבס שנית כדר"א מוכח דס"ל דלעולם מטמא למפרע ולפ"ז ה"ה לענן תליות פתם תלינו דמעיקרא הוי ביה משא"כ לר' אם חזינו דמקדיר לא תלינו וטמאה וכה"ג לר"א בכיבוס תליא מלתא נמצא קולא לר"מ וחומר לר"א ור' ואם נתכבס ע"י ישראלית לר"מ לא תלינו דאמרינו חזקה בדקתו ולר"א בכיבוס תליא מלתא ולר' אם הוא מקדיר תלינו דלא אמרינו חזקה בדקתו היכא דחזינו שהוא מקדיר וא"כ בנתכבס ע"י ישראלית הוא חומר לר"מ וקולא לר' ור"א אם מקדיר לר' ולר"א אם לא נשתנה מראיתו אחרי הנכבס שנית ועוד איכא חומר לר"א ור' היכא דנתכבס ע"י עובדת כוכבים והחלוק הוא בפנינו אלא שאינו בקי להבחין אם הוא מקדיר או מגליד לר' או אם נשתנה מראיתו לר"א דטמא לפי שהוא ספק מחמת חסרון ידיעה דלא מקרי ספק פלל משא"כ לר"מ טהורה דתלינו שהיה בו קודם הכיבוס משום דס"ל דאין זה סימן למיקם עלה דמלתא ופסק הרשב"א ו"ל פיון דכתמים דרבנן יש להקל ולפסוק כר"מ בהא דאם נתכבס ע"י עובדת כוכבים או ישראלית ואמרה דלא בדקה אפילו החלוק לפנינו טהורה אם אינו בקי להבחין בין מקדיר למגליד פיון דספק הוא אע"ג דלאו ספקא מעליא הוא פיון שהוא ספק מחמת חסרון ידיעה מ"מ פיון דר"מ ס"ל דאין להבחין ע"כ מש"ה מקיל אבל היכא שהוא בקי ורואה שהוא מקדיר בהא ס"ל להרשב"א להחמיר פרבי דהלכתא פנותיה מחברו דלא תלינו ולא כ' הרשב"א להקל אלא באינו בקי וכמ"ש וע"ז כ' הרשב"א אבל הרמב"ד שכ' פיון דאיכא למיקם עלה דמלתא כר' בדקינן לכתם וכו' משמע שפוסק לגמרי כר' דבמקדיר ומגליד תליא מלתא ולדידיה אפי' באינו בקי להבחין בין מקדיר ומגליד אפ"ה טמאה פיון דפסק לגמרי פרבי ולדידיה אפי' באינו בקי טמאה משום דהוי ספק חסרון ידיעה וע"ז מסיק הרשב"א וכו' ואפשר שגם הרב לא אמר אלא בדאיכא למיקם עלה דמלתא ור"ל ד"ל דאף הר"א לא פסקו לגמרי כר' אלא דווקא למאן דאפשר למיקם עלה דמלתא דהיינו שהוא בקי אבל אם אינו בקי י"ל דסוף דעתו להקל פיון דר"מ לא מפליג בין מקדיר למגליד יש לסמוך עכ"פ באינו בקי ול"ד לשאר ספק הבא ממיעוט הפכה דלאו ספק הוא דש"ה דא"ל דהלכתא כר"מ וכ"פ הרמב"ם וכמ"ש בב"י ואח"ז מסיק דהרמב"ן ו"ל תלה הפל במקדיר ומגליד כר' ויש לחוש לדבריהם ו"ל ור"ל דאפי' אינו בקי טמאה פנ"ל בפירוש דבריו וזה דלא כפ"י ו"ל שיהבין דמ"ש הרשב"א לדעת הר"א שאפשר שלא אמר בדאיכא למיקם עלה דמלתא היינו שהוא לפנינו ולא פוקי היכא דנאבד דאז טהורה ולע"ד ל"נ פן אלא פנונתו כמש"ל דאפי' איכא החלוק או הסדין לפנינו אלא שאינו בקי י"ל דס"ל להר"א דטהורה ומטעם שכתבתי והרא"ה ו"ל חלק עליו וכתב דמסתברא למימר דלא פליגי אלא דר"מ אתא למימר דחלוק סתמא נבדק בשעת כיבוס ואפי' נאבד לאח"כ ואינה מטמאה למפרע בכתם אלא משעת כיבוס ואילך אבל היכא דהוא לפנינו אף ר"מ ס"ל פרבי ור"א דבבדיקות תליא וכיון שפן היכא שהוא לפנינו לכ"ע בבדיקה תליא מלתא ואם אינו בקי להבחין בין מקדיר למגליד טמאה מטעם דהוי ספק מחמת מיעוט הפכה דלא שמייה ספק וזה דלא כרשב"א וע"ז השיב הרשב"א ו"ל במ"ה דלא כן הוא אלא דפליגי אהדדי וכמש"ל בשמו ומעתה מ"ש בס' מנ"י וז"ל וכן מבואר להדיא מדברי הרשב"א במ"ה דף ק"פ ע"א דר' ור"א לא קאמרי אלא היכא דלא בדקתו וכו' לא ידענא מאי קאמר דהא בהדיא מבואר ברשב"א במ"ה שם דלר' לא אמרינו במקדיר פנונדי

בדקתו אלא כל שמקדיר בידוע דמעיקרא הוי בו וכמש"ל וא"כ נהי דהרשב"א פתב מתחלה דיש להקל פינו דכתמים דרבנן ולפסוק כר"מ היכא דאינו בקי ולטהר אם נתכבס ע"י עובדת פוכבים מ"מ להחמיר לא פסק פנותיה בנתכבס ע"י ישראלית אלא כר' דאפי' שנתכבס ע"י ישראלית ואינו בפנינו במקדיר מיתלי תלינו גם אחר כף שפתב הרשב"א שיש להחמיר פדעת הר"א והרמב"ן פסק לגמרי פנותיה דר' בין להקל ובין להחמיר ואם כן יפה פתב הש"ך על הש"ע שפתב דאם נתכבס ע"י ישראלית ואינה בפנינו דלא תלינו דע"כ מייירי בנאבד החלוק דאם החלוק בפנינו אפי' בנתכבס ע"י ישראלית תלינו במקדיר ואי במגליד מאי אריא ישראלית אפילו עובדת פוכבים נמי ואם אינו בקי נמי בלאו הא דחזקתו בדוק מחמרינו ואם כן אין חלוק בין עובדת פוכבים לישראלית בדין זה א"ו דמייירי בנאבד וכ"נ ממ"ש בסעיף שאח"ז והוא מתה"ק לבשה חלוק הבדוק לה ופשטתו וכבסתו והשאילתו לחברת' דאם מקדיר בידוע שמן הראשונה הוא ולא חילק בין נתכבס ע"י ישראלית או ע"י עובדת פוכבים אלמא דאפילו בנתכבס ע"י ישראלית אם הוא מקדיר אמרינו דנודאי מן הראשונה ולא אמרינו במקדיר חזקתו בדוק ודלא כס' מנ"י שפתב דמייירי דווקא פשהיא לפנינו ואמרה דלא בדקה וז"א דמסתימת לשונו לא משמע כן ועוד נ"ל פשוט פינו דהש"ע תפס דעת הר"א והרמב"ן להלכה שפסקו כר' דבמקדיר ומגליד תלי' מלתא מש"ה פסק פשהחלוק לפנינו ואינו בקי להבחין בין מקדיר למגליד דטמאה אם כן יש לפסוק לגמרי כר' הו לקולא והו לחומרא ולא לתפוס חומרא דר"מ וחומרא דר' בכתמים דרבנן כנלע"ד ברור: (פה) חזקה בדקתו.

פתב הש"ך ס"ק ס"ב וז"ל דחזקת ב"י בודקת לחלוקות שלהו ושל חברותיהו בשעת פבוס פלומר ואם תמצא פתם מגדת לחברותיה ובזה"ז לא חזינו דדרב"י בכף ונראה להחמיר עכ"ל ולא ידעתי למה החמיר בזה"ז פינו שאין דרפן בכף אמאי לא ניתלי בקודם פבוס אם נאבד החלוק וא"א לעמוד עלה אם מקדיר או מגליד אף כ"ז לפי פירושו שפירש דר"ל בנות ישראל בודקות חלוקיהו ושל חברותיהו ואם מצאה בו פתם מגדת לחברתה שפיר יש לחלק בין זמנם לזמנינו שאין דרפן בכף להגיד לחברותיהו אף לא ידעתי מנ"ל פירושו זה אלא הפירוש הוא כמ"ש תוספות במכילתין דף נ"ו ע"ב שחזקה ב"י בודקות חלוקיהו בשעת הפבוס ואם מצאה פתם מעבירה עליו ז' סמנים או תעשה פבוס טוב וגמור דהא חזינו דע"י פבוס טוב הולך הפתם בלא סמנים וכ"כ העט"ז וז"ל דסתם ישראלית בודקת חלוקותיהו וסדיניהו בשעת פביסה אפי' אינו שלהו ואם הנה בו פתם היתה פובסתו עד שעבר עכ"ל ולפ"ז אין לחלק בין זמנם לזמנינו דנודאי גם בזה"ז בנות ישראל מקפידין שלא תשאר בו פתם: (פו) ונמצא עליו פתם.

פתב הש"ך וז"ל וא"א לידע הדבר ע"י שאלה פדכסעיהו הקודם עכ"ל מלשונו זה מוכח דר"ל כל היכא דא"א בשאלה ואפי' נתכבס ע"י ישראלית וליתא בפנינו נמי אמרינו במקדיר דהראשונה טמאה ולא אמרינו במקדיר חזקה ב"י בודקות חלוקיהו וכמש"ל וזה דלא כס' כו"פ שרצה להסב דעת הש"ך לכונה אחרת וכמש"ל בשמו וליתא: (פז) ואם הוא מקדיר.

מ"ש הש"ך להשיג על העט"ז פבר פתב בלחח"מ פ' האשה ע"ש ודע דמוכח מהא דסעיהו מ"ז שפתב חלוק שלבשתו בימי נדתה ונתכבס כו' דפסק דאין חזקתו מתכבס ויכולה

לתלות שְׁהִיָּה בוּ מְקוֹדֵם הַכּבוֹס דְּהֵיִינוּ דְּוִקָא בְּחִלּוּק שְׁלִבְשָׁתוּ בִימֵי נְדָתָה דְּמִסְתַּמָּא
נְתַלְכְּלָךְ מִדָּם נְדָתָה וְסַפְק אַם מְתַכְּבַס אוּ לָאוּ מְקַרֵי חִלּוּק שְׁאִינוּ בְּדוּק וְכַמ"ש הֶרְשֵׁב"א
בְּהִדְיָא מִש"ה טְהוּרָה אַבְל סְתָם חִלּוּק שְׁנוּתֵינִין לְכַבַּס אַע"ג שְׁפַתְבְּתֵי לְעִיל בְּשֵׁם הַפִּמ"א
דְּהָא מְיַקְרֵי חִלּוּק שְׁאִינוּ בְּדוּק דְּכִינּוּן שְׁפִשְׁטָה חֲלֻקָּה וְנִעְתָּה לִיתָן לְכַבִּיסָה אִינְהּ מְקַפְדָּת
עוֹד עַל חֲלֻקָּה אַם מְתַלְכְּלָךְ עוֹד וְגָרַע מֵעַד בֵּינוּנֵי מ"מ אַחַר שְׁנוּתְכַבַּס אַע"פ שְׁלֵא בְּדָקָה
אוֹתוּ קוֹדֵם הַלְבִישָׁה מ"מ מְיַקְרֵי עַד הַבְּדוּק דְּמֵי יִימַר שְׁהִיָּה בוּ פְתָם וְאִת"ל שְׁנוּתְלְכְּלָךְ
קוֹדֵם שְׁנוּתְכַבַּס מ"מ י"ל שְׁיִצְאָא ע"י כְּבִיסָה וְשִׁאנֵי הָכָא שְׁלִבְשָׁה אוֹתוּ בִימֵי וְסָתָה שְׁקָרוּב
לוֹדָאֵי שְׁנוּתְלְכְּלָךְ מִשָּׂא"כ בְּסְתָם חִלּוּק אוּ סְדִין כְּנ"ל וְעֵינִין מִש"ל עוֹד מְזָה: (פַּח) שְׁתִּיָּהוּ
טְמָאוֹת.

דִּין זֶה מְקוּרוֹ מְהָא דְּאִי בְּש"ס דָּף נ"ח ת"ר אַרְנוּפָה שְׁלִבְשָׁה חֲלֻקָּה שְׁלֵ קַצְרָה וְקַצְרָה
שְׁלִבְשָׁה חֲלֻקָּה שְׁלֵ אַרְנוּפָה אַם מַגִּיעַ כְּנֶגֶד בֵּית הַתְּנַרְפָּה שְׁלֵ אַרְנוּפָה שְׁתִּיָּהוּ טְמָאוֹת וְאִם
לָאוּ אַרְנוּפָה טְהוּרָה וְקַצְרָה טְמָאָה וְנִמְצָא בְּזָה גְּנוּסְחָאוֹת מְתַחֲלָפוֹת וְלִיפָא נִפְקוּתָא לְעֵנִין
דִּינָא מ"מ בְּכָל הַגְּנוּסְחָאוֹת אִיתָא אַם מַגִּיעַ כְּנֶגֶד בֵּית הַתְּנַרְפָּה כּו' וְלֵא הוֹזְכָר חֲגוּר כְּלָל
וְכוּ הֶרְמֵב"ם בַּפ"ט מֵהָא"ב וְהֶרְשֵׁב"א וְהַטוּר כְּנֶגֶד פְּתוּרָה פְּתוּרָה פְּתוּרָה פְּתוּרָה אֵלָא הַמְחַבֵּר
בַּש"ע שְׁיָנָה מְלִשׁוֹן תְּנַרְפָּה לְחֲגוּר וְאִין בְּזָה קַפִּידָא דַּס"ל לְהַמְחַבֵּר הֵיִינוּ חֲגוּר וְהֵיִינוּ
כְּנֶגֶד בֵּית הַתְּנַרְפָּה וְכִמוּ שְׁפִי רַש"י וְהַרְע"ב ר"פ הַרְוָאָה פְּתָם מִן הַחֲגוּר וְלִמְטָה כְּנֶגֶד
בֵּית הַתְּנַרְפָּה וְהִבִּיאוּ הַש"ךְ לְעִיל ס"ק כ"א וּמ"ש הַש"ךְ שְׁם בְּשֵׁם הֶרְשֵׁב"א שְׁחֲגוּר הוּא
הַסִּינָר שְׁחוּגְרוֹת בוּ הַנְּשִׁים לְצַנִּיעוֹת אִינוּ חוֹלֵק עִם רַש"י אֵלָא שְׁמִפְרַשׁ מֵאִי הוּא הַחֲגוּר
אַבְל לַכ"ע הוּא כְּנֶגֶד בֵּית הַתְּנַרְפָּה וּמ"ש הַש"ךְ בְּשֵׁם רַש"י דְּהַחֲגוּר הוּא כְּנֶגֶד בֵּית
הַתְּנַרְפָּה לִיתָא דְּרַש"י פִּירַשׁ כֵּן עַל לִמְטָה מִהַחֲגוּר אַבְל חֲגוּר עֲצָמוּ לְמַעְלָה מִבֵּית הַתְּנַרְפָּה
הוּא וְהָרָאב"ד חִידֵשׁ דִּין זֶה שְׂאָף בְּמִקוֹם הַחֲגוּר עֲצָמוּ טְמָאָה כִּינּוּ דָּאָם הִיא שׁוֹחָה מַגִּיעַ
כְּנֶגֶד בֵּית הַתְּנַרְפָּה וְנִפְקָא לִיהּ דִּין זֶה מִדְּקַתְנֵי מִן הַחֲגוּר וְלִמְטָה טְמָאָה וּמִן הַחֲגוּר וְלִמְעֵלָה
טְהוּרָה וְאִלוּ חֲגוּר עֲצָמוּ שְׁיִיר וְלֵא פִּירַשׁ בוּ מָה דִּינוּ לְהִיכֵן שְׁדִינּוּ לִיהּ אַם לִמְטָה אוּ
לְמַעְלָה מִש"ה פְּתָב לְהַחְמִיר דַּאע"פ שְׁהַחֲגוּר עֲצָמוּ הוּא לְמַעְלָה מִבֵּית הַתְּנַרְפָּה כִּינּוּ דַע"י
שְׁחִיָּה מַגִּיעַ כְּנֶגֶד בֵּית הַתְּנַרְפָּה טְמָאָה אַבְל לְעוֹלָם הַחֲגוּר עֲצָמוּ לְמַעְלָה מִבֵּית הַתְּנַרְפָּה
הוּא וְכ"כ הֶרְשֵׁב"א בְּתַה"א דָּף קַע"ח ע"ב וְנ"ל תְּנִי בַּפ' הַרְוָאָה שְׁתֵּי נְשִׁים שְׁלִבְשׁוּ חֲלּוּק
א' א' אַרְנוּפָה וְא' קַצְרָה אַם מַגִּיעַ כְּנֶגֶד בֵּית הַתְּנַרְפָּה שְׁלֵ אַרְנוּפָה שְׁתִּיָּהוּ טְמָאוֹת כְּלוּמַר
דְּלִכְלֵ אַחַת הוּא לִמְטָה מִן הַחֲגוּר וְכו' כְּנֶגֶד בֵּית הַתְּנַרְפָּה שְׁלֵ קַצְרָה קַצְרָה טְמָאָה וְאַרְנוּפָה
טְהוּרָה לְמַעְלָה מִן הַחֲגוּר לְאַרְנוּפָה הִיא עַכ"ל אֵלְמָא דַּס"ל דְּהֵיִינוּ לִמְטָה מִן הַחֲגוּר וְהֵיִינוּ
כְּנֶגֶד בֵּית הַתְּנַרְפָּה וְנ"ל בְּדָף קַע"ו ע"ב רָאָתָה עַל חֲלֻקָּה מִן הַחֲגוּר וְלִמְטָה פִּי חֲגוּר סִינָר
שְׁחוּגְרוֹת בוּ הַנְּשִׁים לְצַנִּיעוֹת וְהוּא כְּנֶגֶד בֵּית הַתְּנַרְפָּה וְעַל חֲלֻקָּה כָּל שְׁהוּא לִמְטָה מִן
הַחֲגוּר ל"ש כְּנֶגֶד בֵּית הַתְּנַרְפָּה ל"ש מִן הַצְּדִידִים לְפִי שְׁהַחֲלּוּק עֲשׂוּי לְהַתְּהַפֵּךְ וּמָה
שְׁלֵאֲחֲרִיָּה חוּזָר לְפָנִים וְכָל שְׁהוּא לִמְטָה מִן הַחֲגוּר פְּעָמִים שְׁהוּא מְתַפְּנִין כְּנֶגֶד בֵּית
הַתְּנַרְפָּה עַכ"ל הִבִּיאוּ ב"י סִימָן זֶה וְר"ל מְשׁוּם דְּקַשְׁיָא לִיהּ לְהֶרְשֵׁב"א כִּינּוּ דְּלִמְטָה מִן
הַחֲגוּר הֵיִינוּ כְּנֶגֶד בֵּית הַתְּנַרְפָּה אַם כֵּן לְמָה שְׁיָנָה הַמְשַׁנָּה בְּלִשׁוֹנוּ וְנִקְטַ בְּרִישָׁא הַרְוָאָה
פְּתָם עַל בְּשָׂרָה כְּנֶגֶד בֵּית הַתְּנַרְפָּה וְכו' וְגַבִּי חֲלֻקָּה נִקְטַ מִן הַחֲגוּר וְלִמְטָה וְכו' וְהָא אִיִּדי
וְאִיִּדי חַד שְׁיַעֲזָרָא הוּא וְלָזָה תִּי מְשׁוּם דִּישׁ חֲלּוּקָה דְּבִנְמִצָּא עַל בְּשָׂרָה צָרִיךְ שְׁיִמְצָא
הַפְּתָם כְּנֶגֶד בֵּית הַתְּנַרְפָּה וְלֵאפּוּקֵי אַם נִמְצָא עַל צְדִידֵיהּ שׁוֹקָה וְרִגְלֵיהּ אַף ע"פ שְׁהוּא

למטה מבית התנרפה דא"א להדם לבא לשם מש"ה נקט פנגד ב"ה דוקא לאפוקי צדדים
דלא אבל בחלוק בכ"מ שימצא בו פתם פשהוא למטה מחגור אפילו מן הצדדים לבית
התנרפה טמאה לפי שדרכו של חלוק להתהפף וכ"כ הר"ן בהדיא בחדושי ר"פ הרואה
דמה"ט שינה לשון הסיפא מרישא יע"ש: אמנם מדברי בעל תוי"ט ר"פ הרואה נראה
שלא הבין דברי הרשב"א פן שפתב על דברי הרשב"א אלו וז"ל דאצ"ל דמה שמן
בית התנרפה ולמעלה עד החגור דנדאי דתיישינו דמתרמי פנגד בית התנרפה ע"י שחיה
ששחתה דשכיחא טובא ששחתה ובעת השחי' מגיע החלוק שפחת החגור עד למטה פנגד
בית התנרפה עכ"ל נראה שהבין דהרשב"א ג"כ ס"ל דמן החגור ולמטה הוא למעלה
מבית התנרפה ולכן קשיא ליה למה כ' הרשב"א דכ"ש למטה מן החגור ל"ש פנגד בית
התנרפה ל"ש מן הצדדים לפי שהחלוק עשוי להתהפף ומה שלא חזר לפני' וכו'
ולמה לא נתן טעם גם מה שהוא למעלה מבית התנרפה ולמטה מן החגור שהיא טמאה
ולמה כ' שאצ"ל זה שהטעם פשוט דתיישינו דמתרמי פנגד בית התנרפה ע"י שחיה והא
ליתא דכל עיקר לא בא הרשב"א לומר אלא פינן דאידי ואידי למטה מבית התנרפה היא
למה שינה הלשון ולא נקט כמו דתני ברישא נגד בית התנרפה לכה' כ' דלכה' שינה להורות
דא"צ פנגד בית התנרפה אלא דאפי' מן הצדדים וכמש"ל ולכאורה יש להוכיח דהרשב"א
לא ס"ל פהראב"ד דס"ל דמקום חגור עצמו פלמטה מן החגור דאי ס"ל פהראב"ד למה
ליה לתרץ דמש"ה נקט מן החגור ולמטה משום צדדים וכו' ת"ל דלא הני מצי למיתני
פנגד בית התנרפה משום מקום החגור עצמו שהוא למעלה מבית התנרפה ואפ"ה טמאה
א"ו דלא ס"ל להרשב"א פהראב"ד בזה ויש לדחות ואני תמה על הש"ג שהבאתי לעיל
סעיף ל' דס"ל דאפילו פנגד הטבור הוא למטה מהחגור וכ' דאין לפרש דלמטה מן החגור
הוא פנגד בית התנרפה דא"כ הא תני ליה ברישא ועוד דליכא שום פוסק דמפרש הכי
עכ"ל וכי אשתיטתיה מיניה פל הפוסקים שהבאתי לעיל: מיהו לענני דיןא נראה דכל
שאפשר שבא ע"י שחיה פנגד בית התנרפה חיישינו לה וכמבואר בש"ע סעיף י"ג והש"ס
והפוסקים הנ"ל מייירי היכא שהיא חוגרת חגורה וא"א לבא אף ע"י שחיה נגד בית
התנרפה וכבר כתבתי לעיל מזה ע"ש: אף בדין זה שהיתה אחת ארובה ואחת קצרה
ולבשו שתיהן החלוק והפתם הוא לקצרה למטה מבית התנרפה ולגדולה אינה למטה
מבית התנרפה כ"א על ידי שחיה שתשחה הרבה צ"ע אי נימא דתלינו בקטנה דתלינו
במצוי טפי מלומר שהוא מן גדולה ובא על ידי שחיה טפי מיסתבר לתלות בקטנה או
נימא דסוף סוף פינן דאפשר לבא מן הגדולה על ידי שחי' שתיהן טמאות ונראה להחמיר
וכ"כ הר"ן בחדושי דאפי' אינו מגיע לארובה אלא ע"י הדחק אפ"ה שתיהן טמאות
והיינו דתני ארובה וקצרה ע"ש: (פט) בד"א בשלא פשוטו אותו בלילה.

האי בד"א קאי אם הוא למעלה מחגור דשתיהן טהורות ע"ז קאמר בד"א שלא פשוטו
כו' משא"כ אם פסו ראשן דאז בכ"מ שימצא טמאה משום דחוזר הילף והילף פמבואר
לעיל סעיף י"ד וט"ו ולכן אם שניהן פסו ראשן שתיהן טמאות ואם א' פסטה ראשה
אותה שפסטה טמאה כ"ז פשוט וכ"ה בתה"ק ודלא כעט"ז שכ' דאם א' פסטה בו את
ראשה אותה שפסטה טמאה אע"פ ששתיהן הוא למטה מן החגור תלינו יותר בראיות
הלילה מראיות היום מפני שאם היתה רואה ביום היתה מרגשת לפיכך תלינו באותה
שפסטה בו בלילה דתלינו שראתה בשינה ולא ארגשה ודבריו תמוהים מאד אף שבעל

לחח"מ העתיק דבריו להלכה עכ"ז אינו אלא דברי תימה וכבר הרגיש בזה המנ"י וכבר פתבתי לעיל מזה באריכות: (צ) פולן טמאות.

כ' הט"ז בשם תה"א דאפי' בבאו לישאל בזא"ז כמ"ש בסעיף כ"ה ועיין שם מ"ש בזה: (צא) דוקא שנקנה עצמה בעד שבנדח. המחבר סתם פדעת הרשב"א דאינה מצלת חביתה אלא פשקנחה עצמה תוך שיעור נסת של מציאת הפתם ומצאה טמאה דפסק כבר פדא שם בפסגיא אבל הרא"ש פסק כר"א ולידידיה אפי' אחר שיעור נסת מצאה טמאה מצלת חביתה וכ"ש אם בדקה עצמה ומצאה טהורה דמצלת עצמה דלא בעי תוך שיעור נסת וכ' הב"ח ומיהו לא תלינו לקולא אף לר"א לאחר שיעור נסת אלא תוך שיעור בדיקה לחורין ולסדקין עכ"ל וכ' עוד דכ"ז בבדיקה ומצאה טמאה דמצלת חביתה הוא דבעינו תוך שיעור בדיקה לחורין ולסדקין אבל בבדיקה א"ע ומצאה טהורה לענו מצלת א"ע אפי' אחר שיעור זה מצלת א"ע דאיפא סברא להקל טפי לענו מצלת א"ע מלענו מצלת על חביתה כדכ' הרנ"ה בהשגות הביאו ב"י עכ"ד וכל דבריו אינו מוכרחים אלא נ"ל פינו דלר"א תלינו אפי' אחר שיעור נסת תלינו כל מעל"ע אחר מציאת הפתם אפי' לענו מצלת על חביתה וטעמא דמלתא דהא קיי"ל בדרך נ"ג ע"ב פרבי דתולין פתמה בראייתה כל מעל"ע וכ"פ הרמב"ם בפ"ט מהלכות א"ב א"כ ה"נ תולין הפתם בראייה שראתה אחר כך כל מעת לעת וכ"ה בהדיא במדרש רבה פרשת וישב סוף פ' פ"ו אמר רבה בר רב חסדא שבעה נאמנים לאלתר ואלו הן הסיה והשיירא והמטהרת את חביתה וכו' והמטהרת את חביתה פדתנו שלש נשים ישנות במטה אחת ודם פחת אחת מהן פולן טמאות בדקה אחת מהן דם היא בלבד טמאה אמר רבא ובלבד מעל"ע ופי' במ"כ בשם רש"י מעל"ע משעה שראתה עד שישנה עמהם עכ"ל וביפ"ת תמה דהא בפ' עשרה יוחסין מסיק ר"ח דוקא תוך שיעור נסת ואיך אמר הקא מעל"ע ולק"מ דהתם קאי אליבא דבר פדא ורבא ס"ל כר' אושעיא מיהו כ"ז לדעת הרא"ש והטור אף הב"י כ' שהרא"ש יחיד בזה מש"ה פסק פאן בש"ע דלא פנוותיה אלא בין מצאה טמאה לענו מצלת את חביתה ובין מצאה א"ע טהורה להציל א"ע לעולם בעינו תוך שיעור נסת שהוא כדי חיוב חטאת הא לא"ה לא ולפ"ז אם שפתים בדקו א"ע תוך שיעור זה ומצאה טהור' והשלישית בדקה א"ע לאחר שיעור זה אע"ג דמצאה נמי טהורה מ"מ היא טמאה והשפתים טהורות דבדיקת השלישית אינה מעלה ואינה מוריד וכאלו לא בדקה כלל הוי ולפ"ז כ"ש אם לבשו חלוק א' זא"ז ושפתים הראשונות בדקו א"ע כשפשטו החלוק ולא בדקו החלוק ונמצא הפתם אצל השלישית ולא בדקו א"ע מיז תוך שיעור נסת למציאת הפתם דהשתא הראשונות טהורות והג' טמאה דהשתא אם היו השפתים הראשונות בודקות א"ע תוך שיעור נסת למציאת הפתם היו טהורות מכ"ש עכשיו שפכר בדקו א"ע קודם למציאת הפתם שיכולין לתלות בשלישית וגדולה מזה פתבתי לעיל שנ"ל לדעת הטור דבכה"ג אפילו אם השלישית בדקה א"ע תוך שיעור נסת של מציאת הפתם אפ"ה שפתים הראשונות טהורות מטעם שכ' הרמב"ם בפ"ג מהלכות מו"מ שהמוצא פתם אינה מטמאה למפרע אלא עד שעת בדיקה ע"ש ואף שהאחרונים לא הבינו פן פדעת הטור מ"מ בנדון זה שהשלישית לא בדקה א"ע תוך שיעור נסת וראשונות בדקו א"ע אחר שפשטו החלוק כ"ע מודים דשלישית טמאה וב' הראשונות טהורות: נדע הא דפסק המחבר בש"ע בבדיקה ומצאה טמאה תוך שיעור נסת דמצלת על חביתה ולא מחלק

בין חלוק למטה הוא דלא פהראב"ד והרשב"א וסיעתו דס"ל דדוקא גבי מטה וספסל
ששכבו וישבו בב"א הוא דמציל בבדיקה א' תוך שיעור וסת ומצאה טמאה לפי שהוא
שיעור וסת לכולן משא"כ בחלוק שא"א אלא בזא"ז אינה מצלת לפי שהוא אחר שיעור
וסת של ב' הראשונות וכה"ג במטה וספסל אם ישבו או שפכו בזא"ז נמי אינו מציל
מטעם זה אבל בבדקו ומצאו טהורות תוך שיעור וסת של מציאת פתם אין חלוק בין
חלוק למטה וספסל ולעולם מהני להציל א"ע אבל המחבר סתם וכו' דלעולם מהני בין
להציל את חברותיה ובין להציל א"ע בין חלוק ובין במטה וספסל אם היתה הבדיקה
תוך שיעור וסת וכדעת הרמב"ם שכתב ב"י שחולק אהראב"ד והרשב"א וס"ל דאין
חלוק גם הטור לא הביא דברי הרשב"א בזה ובב"י תמה דלמה השמיט הטור דעת
הרשב"א שדרכו של הטור להביא תמיד דעת הרשב"א ובכאן השמיט דעתו לגמרי
ובחדושי על מס' זו פתבתי לתרץ פיון דכבר הביא הטור במסקנתו לדעת אביו הרא"ש
דפסק כר"א גם במצאה א' מהן טמאה א"צ תוך שיעור וסת אלא דלעולם מצלת על
חברותיה א"כ אין חלוק בין חלוק למטה וספסל והרשב"א שכתב פן אגיל לשיטתו
דס"ל דבעינן דוקא תוך שיעור וסת מש"ה מפליג שפיר משא"כ לדעת הרא"ש א"ח"ז
מצאתי פן בס' לחח"מ בפ' האשה שכתב פן על הב"י ונהניתי שפוננתי לדעת הגדול ומזה
מוכח דס"ל להלחח"מ דלא פהב"ח שהבאתי לעיל דס"ל דאף לדעת הרא"ש צריף
שתהיה הבדיקה תוך שיעור בדיקה לחורין ולסדקין דא"כ ה"ל לחלק בין חלוק למטה
דנדאי א"א שתהיה הפשיטה של ראשונה ולבישה ופשיטה של שתיים האחרונות תוך
שיעור זה או כמש"ל דאפילו תוך מעל"ע מהני ומיירי שהיה הפל תוך מעל"ע מש"ה לא
מחלק מידי אבל אם היה הפשיטה של אחת מהן קודם מעל"ע י"ל דאף הרא"ש ס"ל פן
פהרשב"א מיהו מתני' לא מיירי בהכי אלא שהיה.

הפשיטה של ג' נשים הפל תוך מעל"ע ולפ"ז ל"ק קו' המ"מ שהק' דסדר המשנה לא
משמע פן עיין ב"י דלדעת הרא"ש דמתני' אתיא כר"א לק"מ אלא דקו' המ"מ עדיין
למאן דבעי לאוקמי מתני' כבר פדא ואי איתא לסברת הראב"ד והרשב"א קשיא דסדר
המשנה לא משמע פן א"ח"ז ראיתי שגם הפ"ח תירץ פן כמש"ל פיון דהטור ס"ל פדעת
אביו הרא"ש דפסק כר"א אין חלוק בין חלוק למטה וספסל וכתב והכי נקטינו נראה
מדבריו שנטה אחר דעת הרא"ש ז"ל שפסק כר"א מיהו י"ל שלא כ' והכי נקטינו אלא
בדיו זה שאין חלוק בין חלוק למטה פיון דבלא"ה הרמב"ם ס"ל ה"כ אבל בענין בדיקה
תוך שיעור וסת י"ל דס"ל פהרשב"א והרמב"ם והראב"ד וסיעתו: והנה לעיל סימן קפ"ז
כתב בהגה"ה סעיף ב' דאין אנו בקיאים בשיעור חיוב א"ת לפ"ז י"ל דה"ה בשיעור זה
של חיוב חטאת נמי אין אנו בקיאים ואם פן נפל דין זה בבירא אף פיון שלא הגיה
הרמב"ם פאן כמש"ל י"ל דדעתו להקל פאן בכתמים דרבנן גם פיון דלהרא"ש א"צ תוך
שיעור זה מש"ה סתם פדעת המחבר להקל: (צב) היו שלשתן ערומות.

כצ"ל ומ"ש בט"ז ס"ק מ' דנימא מלתא דלא רמיא עליה ולא שכיח עיין בשו"ת צ"צ
סימן ס"ה ובעה"ג סימן ע' ועיין לעיל סימן צ"ד בט"ז ס"ק י"ב ובש"ף ס"ק כ"ח ועיקר
בזה פל שאמרה שעשתה זה לאיזה פנונה ודאי דבכה"ג ליפא למימר מלתא דלא רמי'
וכו' או בזמן קרוב ואינו רגיל קצת כמ"ש ט"ז ועיין לעיל סימן י"ח סעיף ד' ובסימן כ"ג
בש"ף ס"ק ט"ו: (צג) אין בכתמים וסת.

מדברי הרמב"ם בפירושו המשנה בפי' בא סימן ה'רואה פתם מקולקלת למנינה נראה שחולק אזה וס"ל דיש בפתמים משום נסת שפתב וז"ל וכוונת אמרו מקולקלת למנינה נפסד העת הידוע לנדתה ונתקלקל לוסתה עכ"ל כבר כתבתי לעיל מהשהכריחו לפירושו זה ע"ש: האחרונים העתיקו פאן בשם הרש"ל שפתב בשם מהר"ם על אשה מופה שחין דבר פשוט שפתמיה טהורין אפילו אם בשעת נסת לא בדקה עצמה ושוב בדקה עצמה ומצאה פתמים על חלוקה ועל סדינה דטהורה עכ"ל ופשוט הוא דאפ"י אם מצאה פתמים בשעת נסתה דטהורה היא ואפ"י אם יש לה מפה שאינה יודעת אם מוציאה דם אפ"ה טהורה ואפ"י אם מוצאת בשעת נסתה וכמש"ל סימן קפ"ז בהגה"ה ססע"י ה' דבכתמים תולה בכל ענין: הרב בט"ז הביא פאן תשובת הרמ"א בסימן צ"ז והשיג עליו והש"ך בנקה"כ הספים עם הט"ז לדינא וז"ל הרמ"א שם ושאלתם ע"ד הפתם שמצאה אשה בחלוקה והיה יותר מכגריס אף שהיה לאשה חטטין ומכות המגנעלים בדם והנה זאת האשה היתה רגילה בשעת מציאת הפתם לראות מראה לבן וירוק הפשרים וכל חלוקה היה מלוקלף מפתמים הזרקים ולבנים ההם ובראש אחד מן הפתמים ההם היה נמצא המראה אדם והיה האדם סביב הפתם הלבן פדמות דבר לח המתפשט בכגד לבן והיה נדמה למראית עין שמראה האדם היא קצוות פתם הלבן ושהכל פתם אחד ושאלתם אם אזלינן בכתם זה לקולא ולתלותו בחטטין שבגופה מאחר שנמצא סמוך וסביב המראה שיצא מגופה עכ"ל השואל תשובה אע"ג דחכמים הקילו הרבה בענין הפתמים הואיל והם מדבריהם וכו' מ"מ בכה"ג נראה דטמאה מאחר דאיכא הוכחה שהיא מגופה עם הפתם הלבן דהא פתב בתה"ד סימן רמ"ו דמראה לבן וירוק נמי מן המקור אתא אם כן בידוע שנפתח מקורה שיצא ממנו הלבן והירוק אם כן ונדאי מראה האדם נמי יצא משם מאחר שנדמה הכל לפתם אחד וטמאה ואפ"י לא יהא אלא ספק אם הוא פתם אחד או לא נראה דאזלינן לחומרא מאחר שידוע שנפתח המקור למראה לבן וירוק חוששין שגם האדם יצא משם וראיה מהא דאמרין ר"פ ה'רואה פתם א"ש בדקה קרקע עולם וישבה עליה ומצאה דם עליה טהורה כו' וקאמר התם ת"ש עד שהי' נתון תחת הכר ונמצא עליו דם אם עגול טהור אם משוף טמא ה"ד אי ארגשה עגול אמאי טהור אלא לאו דלא ארגשה וקתני משוף טמא וכו' והשתא יש לדקדק אמאי לא משני דמירי בכה"ג שנמצא עליו גם כן מראה לבן וירוק דמשוף הוא טמא דנדאי עם המראה הלבן וירוק בא מן המקור משא"כ בעגול דאפשר למיתלי במאכלת מיהו יש לדחות ראיה זו דהתם קאי אליבא דשמואל דס"ל דאינה מטמאה עד שתרגיש דווקא ולא בע"א ולכן פריף שפיר ה"ד ותדע דלפי המסקנא דהלכתא פשיטא דטמאה אם בדקה א"ע ומצאה עליו פתם משוף וכדפסקינן התם הלכתא ואפ"ה פריף אי דלא ארגשה משוף אמאי טמא אלא אליבא דשמואל פריף הכי דס"ל הרגשה דווקא ולא קנימי במסקנא הכי עכ"ד ודבריו תמוהים מאד בעיני ולא ידעתי במה דחה הראיה זו דלכאורה ראיתו נכונה דמוכח מסוגיא זו דהיכא דמצאה מראה טמא אצל מראה טהור שהוא בנדאי מן המקור לא תלינן להמראה טמא במידי אלא אמרינן כי היכי דהאי ממקור אתי האי נמי ממקור אתי ואפ"י אם המראה טמא הוא פחות מגריס ועוד אפ"ה לא תלינן בדם מאכלת פיון שהוא סמוך למראה הלבן או ירוק שהוא מן המקור דאלת"ה קשיא מאי מק' הש"ס אשמואל מהא דעד הנתון תחת הכר אי דארגשה כו' הא י"ל דמירי בארגשה אלא

שְׁמַצָּא נְמִי עַל אוֹתוֹ עַד מְרָאָה לְבִנָּה וִירוּקָה שְׁהוּא בְּנוֹדָאִי מִן הַמְקוֹר וּמִשׁ"ה מְשׁוּףָּה
טְמָאָה דְחִזְקַת דָּם קְנוּתָה שְׁהוּא מְשׁוּףָּה וּמְגוּפָּה אֲתֵיָא אַבְל עֲגוּל טְהוּרָה כִּינּוּ דְאִיפָּא רְגְלִים
לְדַבְרֵי שְׁאִינָה מְגוּפָּה כִּינּוּ שְׁהוּא עֲגוּל מִשׁ"ה טְהוּרָה וְתַלְיִנּוּ בְּדָם מְאֻכְלָת וְהָא דְאֲרַגְיִשְׁהָ
תַלְיִנּוּ הִרְגְּשָׁה בְּמְרָאָה לְבִנָּה וִירוּקָה וּכְמִ"ש בַּת"ד שְׁם דְתַלְיִנּוּ בְּהִכִּי א"ו מְדָלָא מוּקִי
הִש"ס בְּהִכִּי ע"כ צ"ל דס"ל לְהִש"ס דָּאִין לְאוּקְמִי בְּכַה"ג דָּאִם פִּן שְׁנַמְצָא עַל הָעֵד גַּם פִּן
מְרָאָה לְבִן וִירוּקָה אִפִּי עֲגוּל נְמִי יְהֵא טְמָא דְכִינּוּ דְהֵאִי מְמַקְוֹר אֲתֵיָא י"ל דְהֵאִי נְמִי מְמַקְוֹר
אֲתֵיָא אוֹ י"ל דס"ל לְהִש"ס דָּאִי מְיִירִי בְּכַה"ג אִם פִּן לֹא הָנִי פְּלִיגִי רַבְּנָן אֲרַאב"צ
וְכַדְמִסִּיק ס"פ הַרְוָאָה וּס"ל דְאִפִּי מְשׁוּףָּה טְהוּר וְכַדְמוּכַח הֵתָם וּכְמִש"ל בְּשֵׁם הַרְמְב"ם
בְּפִירוּשׁ הַמְשַׁנָּה דְחִזְקַת דְּחִזְקַת לְקוּלָּא פְּלִיגִי וְאִי דְמְיִירִי בְּכַה"ג לֹא הָיוּ חִזְקַת חוּלְקִין וּמְטַהְרִין
וּס"ל דְתַלְיִנּוּ אִפִּי מְשׁוּףָּה בְּמְאֻכְלָת דְכִינּוּ דְנַמְצָא אַצֵּל הַמְרָאָה שְׁהוּא בְּנוֹדָאִי מִן הַמְקוֹר
י"ל דְהֵאִי נְמִי מִן הַמְקוֹר אֲתֵיָא א"ו דְלֹא מְיִירִי בְּהִכִּי וּמִשׁ"ה מְק' שְׁפִיר וְאִם לְדַבְרִים אֱלוֹ
נְתַפְּנוּן הַרְמ"א ז"ל לֹא יַדְעָתִי מַה הַשִּׁיב ע"ז וְכַתְּבִי מִיְהוּ יֵשׁ לְדַחוּת רְאֵיהָ זֹו דְהֵתָם קָאִי
אֲלִיבָּא דְשְׁמוּאֵל דס"ל דְאִינָה מְטַמְאָה עַד שְׁתַּרְגִּישׁ כו' הָא קוֹשְׁיִיתוּ הִיא דַּה"ל לְאוּקְמִי
דְמְיִירִי בְּדְאֲרַגְיִשְׁהָ וְאִם שְׁלֵא לְזָה נְתַפְּנוּן הַרְמ"א ז"ל בְּמִ"ש שְׁיֵשׁ רְאֵיהָ מְסוּנְגִי זֹו לֹא
יַדְעָתִי כִּי אִין שׁוּם הַתְּחִלָּה לְדַבְרִיו וְאִין לְדַחוּת לְרְאֵיהָ זֹו דְמִש"ה לֹא מוּקִים הִש"ס
בְּכַה"ג מִשׁוּם דס"ל דָּאִם פִּן אַרְף בְּעַגוּל טְמָא כִּינּוּ דְהִרְגְּיִשְׁהָ לֹא תַלְיִנּוּ לְהִרְגְּשָׁה בְּמִידִי
אֲחֵרִינָא אֲלֵא אֲמֵרִינּוּ דְהִרְגְּשַׁת דָּם הוּא דז"א דְהֵא הַשְׁתָּא נְמִי מְשַׁנִּי דְהִרְגְּיִשְׁהָ וְאִפִּי"ה
עֲגוּל טְהוּר דְתַלְיִנּוּ לְהִרְגְּשָׁה בְּהִרְגְּשַׁת עַד א"כ ה"נ ה"מ"ל בְּכַה"ג דְתַלְיִנּוּ בְּעַגוּל דְהִרְגְּשַׁת
לְיַחַד לְבִנָּה הָיָה וְהָדָם מְמַאֻכְלָת הוּא א"ו מְדָלָא מוּקִים הִכִּי מוּכַח כִּינּוּ דְנַמְצָא אַצֵּל
הַמְרָאָה שְׁהֵא נּוֹדָאִי מִן הַמְקוֹר לֹא תַלְיִנּוּ לְהָדָם שְׁהוּא מְעַלְמָא וְאִפִּי בְּפַחוּת מַכְבְּרִים וְזָה
הוּא דְלֹא כְּמִסְקַנְתָּ רְמ"א בְּתַשׁוּבָּה שְׁם דְמִסִּיק דַּעַכ"פ פַּחוּת מַכְבְּרִים תַלְיִנּוּ דְמְעַלְמָא אֲתֵיָא
אִפִּי נְמַצָּא אַצֵּל מְרָאָה לְבִנָּה וִירוּקָה שְׁהוּא נּוֹדָאִי מִן הַמְקוֹר: אַרְף נְרָאָה דִישׁ לְדַחוּת רְאֵיהָ
זֹו מַה"ט דְלֹא נִיחָא לִיהָ לְהִש"ס לְאוּקְמִי בְּכַה"ג דְהֵא סְתָמָא קְתַנִּי עַד שְׁהֵיָה נְתוּן פַּחַת
הַפֵּר וְכו' אִם מְשׁוּףָּה וְכו' וְאִי דְמְיִירִי בְּכַה"ג הָיָה לוֹ לְפָרֵשׁ שְׁנַמְצָא אַצֵּל הַמְרָאָה אֲחֵרָת
שְׁהוּא נּוֹדָאִי מִן הַמְקוֹר מִש"ה נִיחָא לִיהָ לְשׁוֹנִי טְפִי לְעוֹלָם דְאֲרַגְיִשְׁהָ וְאִימֵר הִרְגְּשַׁת עַד
הוּא: תו כ' הַרְמ"א בְּתַשׁוּבָּה שְׁם וְז"ל אַרְף יֵשׁ לְהִבְיָא רְאֵיהָ מְהֵא דְאֲמֵרִינּוּ הֵתָם אֲמֵר רַבָּא
נְמַצָּא עָלֶיהָ מִין א' תּוֹלָה בְּהָ פְּמָה מִינִים עַד א"ד נְתַעֲסָקָה בְּמִין א' תּוֹלָה בְּהָ פְּמָה מִינִים
מִיתִיבִי נְתַעֲסָקָה בְּאֵדוּם אִין תּוֹלָה בְּהָ שְׁחוֹר כִּי קְאָמֵר רַבָּא דְאֲתַעֲסָקָה בְּתַרְנַגְלוּת דְאִית
בְּהָ פְּמָה מִינִים וּמְבִנְאָר שְׁם בְּפִירִשׁ"י וְתוֹס' דְל"ק אִם נְמַצָּא עָלֶיהָ מִין א' שְׁיָדוּעַ שְׁבָא
מְעַלְמָא כְּגוֹן שְׁהוּא לְמַעְלָה מִן הַחֲגוֹר תּוֹלָה הִיא בּוֹ פְּמָה מִינִים דְאֲמֵרִינּוּ כְּמוֹ שְׁזָה בָּא
מְעַלְמָא ה"ה שְׁאָר מִינִים וְאִפִּי ל"ב דְלֹא מְקִיל כ"כ מ"מ הָרִי קָמוּ דָּאִם נְתַעֲסָקָה בְּמִין
א' תּוֹלָה בְּהָ פְּמָה מִינִי דְמִים דְאֲמֵרִינּוּ כְּמוֹ שְׁזָה מְעַלְמָא בָּא ה"ה מִינִים אֲחֵרִים וְאִזְלִינּוּ
בְּהָ לְקוּלָּא מְאֻכְרָ דְאִיפָּא הוּכְחָה דְאֲתֵי מְעַלְמָא אַע"ג דָּאִין זָה מִין עֲצָמוֹ כ"ש שְׁנִיזֵל
לְחוּמְרָא לְתַלוּת מִין א' בְּחִבְרוֹ לֹמֵר שְׁכְמוֹ שְׁזָה הַמְרָאָה הִירוּקָה וְהִלְבֵּן בָּא מִן הַמְקוֹר ה"ה
שְׁמַרְאָה אֲדוּם בָּא מִן הַמְקוֹר דְהֵא אֲמֵרִינּוּ דִיּוֹתֵר תַלְיִנּוּ לְחוּמְרָא בְּדַבְרֵי הַמוּכַח מְמָה
שְׁאִזְלִינּוּ לְקוּלָּא אַע"פ שְׁאִינּוּ אֲלֵא כְּתָם דְרַבְּנָן דְגְרָסִינּוּ הֵתָם הָאִי אִיתְמָא דְאֲשַׁתְּכַח לֵה
דְמָא בְּמִשְׁתִּיתָא וְכו' וְהַתְנִי' אִין שׁוֹנִין בְּטְהָרוֹת כִּי אֲמֵרִינּוּ אִין שׁוֹנִין לְקוּלָּא אַבְל לְחוּמְרָא
שׁוֹנִין כו' עַכ"ד כְּבָר עָמַד ע"ז בַּט"ז דְלַפ"ז הָיָה לְנוֹ לֹמֵר אַרְף אִם נְמַצָּא הַמְרָאָה אֲדוּם

רחוק מזה הלכו נמי טמאה דומיא דנמצא עליה מין א' דתולה בה פמה מינים דומיא דנתעסקה בתרנגולת דמיני' יליף הרמ"א לדין זה דהא התם א"צ שיהיו סמוכים זה לזה וא"כ ה"ה בזה ודאי ליתא דא"כ כל אשה שיצא ממנה מראה טהור נימא דכל פתם שלה טמא אפי' יש במה לתלות ובגמ' ופוסקים לא חילקו בדבר זה ומביא ראיות לזה מש"ס ואף דראיותיו יש לדחות וכמ"ש בנקה"כ מ"מ הדין דין אמת דוודאי בשני מקומות אין שום ה"א לאסור ומעשה בכל יום שתולין פתמים במה שיש לתלות אע"פ שיש בחלוקה פמה פתמים לבנים וירוקים ואין לה סדין וחלוק של אשה שאין בה פתמים ממראות טהורים שמגופה ולפי דין זה יהיה רחוק לעולם לטהר ולתלות הפתם ולומר דמעלמא אתי דע"פ הרוב נמצאים פתמים ממראות טהורות שידועים דמגופה אתיא ואפי' אם תרצה לומר שלא החמיר אלא באם נמצא המראה טמא והטהור סמוכים זה לזה וכדמשמע מדבריו אפתי קשיא לפי סברתו דלמה בנמצא עליו מין א' תולה בו פמה מינים וכן בנתעסקה בתרנגולת דתולה בו פמה מינים ואפי' נמצאו רחוקים זה מזה ואלו הקא בעי סמוכים זה לזה דהא אם לקולא תלינו אפי' ברחוקים כ"ש דיש לתלות אפי' ברחוקים פי היכי דהאי ממקור אתיא האי נמי ממקור אתי א"ו צ"ל כמ"ש הט"ז דלא דמי' פלל זה לזה דוודאי כל היכא דאפשר למיתלי לא גזרו פלל על הפתם ומעיקרא פשגזרו על הפתם לא גזרו אלא היכא דליכא למיתלי דמעלמא אתי ודאי דאמרו בנמצא בה מין אחד דתולה בה פמה מינים לאו משום דהאי מעלמא אתיא ה"נ שאר פתמים מעלמא אתי' אלא דאנו הכי אמרינו פינו דמן הדין הנה לנו לתלות בכתמים דמעלמא אתיא פינו דלא הרגישה אלא דמחמרינו משום דהא בצפור לא נתעסקה ובשוק של טבחים לא עברה מש"ה לא תלינו דמעלמא אתי' דאם איתא דמעלמא אתי' הוי ידעה אבל פשנמצא עליה מין א' דוודאי מעלמא אתי' והיא לא ידעה מהיכן בא עליה אמרינו פי היכי דלא יתבה דעתה לידע מנין הפתם זה בא לזה ה"נ נתעסקה או עברה בלא דעת במקום פתמים או שניטז עליה ממקום אחר ולא ידעה משום הכי טהורה אבל לא מטעם פי היכי דהא מעלמא אתיא ה"ה שאר פתמים ודאי אינו וא"כ פאן דאף על גב דהמראה לבנה וירוקה מגופה אתיא יש לנו לומר דהדם ממפה אתיא או משאר דברים שאנו יכולין לתלות: גם מה שהביא ראיה מהא דנתעסקה בתרנגולת אין לזה דמיון וראיה פלל דאטו אנו אמרינו פי היכי דהאדום מתרנגולת אתיא ה"נ שחור אלא הטעם פינו שיש בתרנגולת פמה מיני דמים והיא נתעסקה בו מש"ה תולין בו פמה מיני דמים וליכא פאן שום קולא לתלות זה בזה אלא שפך הוא עיקר הדין פינו שנתעסקה בהרבה מיני דמים יכולה לתלות פמה מיני דמים אבל מנ"ל למילף מפאן דאם נמצא מראה אחד שהוא מן המקור דלא תלינו שאר מראות במה שיש לתלות דאף שיש במקור פמה מיני מראות מ"מ מאן לימא לן מדהאי מן המקור ה"נ האי וליכא אלא ספק אם מעלמא אתיא או לאו פכתמים דעלמא שהוא ספק אם מגופה אתיא או לאו וכיון דאיכא למיתלי תלינו שפך אמרו בפתמים דתולין בכל דבר שיכול לתלות וכבר עמד ע"ז בט"ז על מה שהביא הרמ"א ראיה מתרנגולת יע"ש: אף מה שהביא הרמ"א ראיה מהא דפ' בא סימן דף נ"ב ע"ב בהא דאמר רבא בהא זכניהו ר"ח ב"א לרבנו מ"ש פחות מג' גריסין במקום אחד דלא חיישינו וכו' ג' גריסין במקום אחד נמי נימא תרתי ופלגא מגופה חזיא ואידך אגב זוהמא דם מאכולת הוא ורבנו פינו דאיכא לפלוגי כגריס ועוד לכל יומא תלינו ע"כ מדקאמר ואידך

אגב זוהמא דם מאכונלת הוא דל"ל אגב זוהמא דם מאכונלת הוא אפי' בלא אגב זוהמא נמי דהא תלינו בפחות מפגרים ועוד במאכונלת אע"ג דלא הוי ביה זוהמא בתחלה אלא ש"מ בכה"ג לא תלינו שמקצת אתא מגופה ומקצתו אתא ממאכונלת דאיך יתרמה שיהיה זה אצל זה ויהיה פתם אחד משני דברים אם לא שאגב זוהמא דרפן של מאכונלת בכף אבל בעלמא דלא שייך למימר הכי לא תלינו דמיתרמי וא"ל אם פן אמאי ס"ל לחכמים דאית ביה משום זוב וראתה לפתם זה בג' ראיות ואיך יתרמי שיהיה הכל פתם אחד ז"א דתדא דיותר מדמין לחומרא מלהקל ועוד דשאני התם דתלינו הכל בראיות גופה דעביד דמתרמי להיות הכל פתם אחד אבל אין לומר שמקצת הוא מן המקור ומקצתו ממקום אחר ונעשה הכל פתם אחד עכ"ד ולכאורה הוא ראיה נכונה ובט"ז לא הביא ראיה זו ומ"ש ע"ז בתשובת מעיל צדקה סימן כ' וז"ל וגם הגוף הראיה של הרב יש לפקפק קצת מה שהביא ראיה מדברי רבא שסיים אגב זוהמא וכו' די"ל דהוצרך לומר פן לדברי מאן דפליג לקמן עליה דר"ח ב"א דבעינו דווקא הרגה הוא דתולין ואי לאו אין תולין להכי איצטרך ר"ח ב"א לומר לדידהו בזה דאיכא זוהמא נתלה בה דאגב זוהמא שכיחי ונתלה מבלי הרגה עכ"ל דבריו דחוקים דאע"ג דאגב זוהמא שכיחא מאכונלת מ"ש פינו דלא הרגה לא תלינו לרבנו דפליגי לקמן אר"ח ב"א ואמרו הרגה דווקא דאטו רבנו דפליגי אר"ח ב"א לקמן ואמרו דהרגה דווקא משום דלא שכיחא מאכונלת פליגי ונדאי דארף רבנו ס"ל דשכיחא מאכונלת אלא דס"ל דאין לתלות אלא בהרגה דלא תלינו שנהרגה ממילא ואם פן מה השיב פאן ר"ח ב"א דשכיחי אגב זוהמא מ"מ מאן לימא דנהרגה: ועוד איך אפשר לומר דרבנו דהכא הו רבנו דהתם דפליגי אר"ח ב"א אם פן ל"ל ג' גריסין ועוד דווקא אפי' בפחות נמי אפשר לחלק לשלשה ראיות א"ו מש"ה בעי' ג' גריסין ועוד משום דס"ל דאין להחמיר בכתם אחד מאלו ראתה בשלשה פתמים בחלוק אחד או בשלשה חלוקים דהתם ונדאי בעי' ג' גריסין ועוד דאל"כ תלינו במאכונלת ה"נ פשהוא בכתם אחד צריך נמי לשיעור זה ואם פן מוכח דחכמים דהכא ס"ל כר"ח ב"א בזה דתלינו במאכונלת אפי' בלא הרגה ואולי סבירא ליה להמעיל צדקה דמש"ה בעינו לחכמים פתם גדול כדי לחלק לג' גריסין ועוד לפי שאין דרפה של אשה לראות ראיה מעוטה בפחות מפגרים ועוד וכמש"ל די"ל פן: ועוד יש להביא ראיה לדברי הרמ"א מהא דגרסינו בפ' הרוואה בעי' ר"י נתעסקה בכגרים ונמצא עליה כגרים ועוד וכו' ופסק הרא"ש לחומרא דלא תלינו אלמא אמרינו דלא עביד דמתרמי משני מינים אהדדי ואם פן ה"ה בנדון זה ואפי' לדידן דפסקינו לאבעיא זו להקל ודלא פרא"ש י"ל דווקא היכא דאפשר למתלי במאכונלת משום דאגב זוהמא דם מאכונלת אתיא אבל בעלמא לא אמרינו הכי ועוד דהא חכמים דפליגי אר"ח ב"א ס"ל אפי' במאכונלת לא אמרינו הכי וכ"פ הרמב"ם בפ"ט מהלכות א"ב פחכמים ואם פן כ"ש דבעלמא לא אמרינו הכי מיהו נראה דיש לחלק בין שהוא הפל ממראה אחד או משני מראות וכמו שרצה גם הרמ"א לחלק פן אף שפטר.

לזה ממה דנמצא עליה מין אחד וכו' משמע דאין לחלק בהכי אבל לפמ"ש דאין משם ראיה לנדון זה אם פן שפיר יש לחלק פן היכא דשניהם ממראה אחד אמרינו פינו דמראה אחד לשניהם והם זה אצל זה מסתמא פתם אחד הוא משא"כ כשהן שתי מראות אע"פ שהן זה אצל זה אמרינו דמתרמי בהדדי ולא אמרינו פינו דהאי ממקור הוא האי נמי ממקור הוא דאע"ג שנפתח המקור לזה מ"מ לא בא עמקו דם דהא חזינו פמה נשים

שְׁנֵיגָרִין מִהֵן לִיחָה לְכַנֵּה תְּמִיד וְהֵדֵם אֵינּוּ בָּא אֶלָּא לְזִמְן וְסִתָּה וְעַפ"ז גִּרְאָה שֶׁהֵדִין עִם הַט"ז דְּאִין לְהַחְמִיר בְּזֶה דֵּאֵ"פ שְׁסֻמוּכִים זֶה לְזֶה יֵשׁ לְתַלּוּת בְּמָה שְׁיֵשׁ לְתַלּוּת אִם לֹא בְּאוֹתוֹ עֵינֵן שְׁנֵשְׂאֵל רַמ"א עָלָיו שֶׁלְמִרְאִית עֵינֵי הָיָה גִּרְאָה שֶׁהָאֵנָדֵם הוּא קְצוּוֹת הַמִּרְאָה טְהוֹר שֶׁהֵיָה מִתְּפַשֵּׁט וְהוּלָף סְבִיבוֹת הַמִּרְאָה טְהוֹר כְּעֵין קוֹ אֵנָדֵם יִסְנוֹב אוֹתוֹ בְּזֶה הַסְּפִים הַט"ז עִם הַרַמ"א שֶׁהוּא נוֹדָאי טַמָּא אֲבָל בְּלֹא הָאֶלָּא שֶׁהַמִּרְאָה טְהוֹר וְטַמָּא סְמוּכִים זַל"ז אוֹתוֹ הַמִּרְאָה הָאֵנָדֵם הוּלָף וּמִתְּפַשֵּׁט עַל הַמִּרְאָה הַטְּהוֹר אוֹ אֵיפְכָּא לֹא יֵצֵא מִדִּין שְׂאָר כְּתָם וְכָל הֵיכָא דְאֵיכָּא לְמַתְּלֵי הָאֵנָדֵם דְּמַעְלָמָא אֲתֵי תְּלִינָן אַף בְּשׁו"ת מ"צ סִימָן הַגְּזָפָר כָּתַב דְּאֵפִי בְּכַתְּם שֶׁהוּא מוֹקֵף בְּעוֹנָג וְתַמּוּנָה נִפְלְאָה שְׁנִרְאָה בְּעֵינֵי שֶׁהִכֵּל הַתְּפַשֵּׁטוֹת אֲחָד יֵשׁ לְהַקְל כָּל שְׂאִין הָאֵנָדֵם שְׁבוּ כְּגָרִיס וְאֵל תִּתְּמָה אַף שְׁנִרְאָה שֶׁהִכֵּל כְּתָם אֲחָד וְהַתְּפַשֵּׁטוֹת הַלְּכֹן מְקוּם י"ל שֶׁדָּם מְאָכְלוֹת נִתְעָרַב בְּעוֹדוֹ לַח וְהִטְבַּע דְּחָה חֵלֶק הָאֵדוֹם לְצַדְדָיו וְהָרִי גַם אִם בָּא מִן הַגּוֹף ע"כ אָנוּ צ"ל בְּכַה"ג שֶׁהָרִי הִכְתָּם מִתּוֹכוֹ לְכֹן וְצ"ל שֶׁחֵלֶק אֲדַמִּימוֹתוֹ נִדְחָה לְצַדְדָיו וְאֵל תִּתְּמָה שְׁנִתְּלָה בְּמִקְרָה רְחוּק בְּזֶה דְּכָל שֶׁהוּא חֲשֵׁשׁ מְאָכְלוֹת תְּלִינָן אֲפִילוּ בְּיוֹתֵר רְחוּק מִשּׁוּם דְּאִין לָהּ כָּל סְדִין שְׂאִין לָהּ כְּמָה טִיפֵי דָם מְאָכְלוֹת וְלֹא הִנְחַת בַּת לֹא יוֹשְׁבַת תַּחַת בַּעֲלָה וְרִאֲיָה דְּהָא אִם נִתְעַסְקָה כְּגָרִיס וְנִמְצָא עָלֶיהָ כַּב' גְּרִיסִין קִי"ל דְּטְהוֹרָה דְּאֵמְרִינָן דְּמִתְרַמִּי מְאָכְלוֹת אֶצֶל הַגְּרִיס שְׁנִתְעַסְקָה אֶלָּא שְׂאִין תּוֹלִין בְּב' מְאָכְלוֹת זַא"ז דֹּא"ל"כ אִין לָהּ כְּתָם שְׁיִטְמָא שְׁנִתְּלָה בְּשָׁנִים וּשְׁלִשָּׁה מְאָכְלוֹת וְאִין לְדַבֵּר סוּף וּבְטָלָה גְּזִירַת חֲכָמִים אֲבָל דָּם שְׁנִתְעַסְקָה בּוֹ אָנוּ תּוֹלִין שְׂבָא בְּצַדֵי דָם מְאָכְלוֹת וְאֵלוֹ הַתְּעַסְקָה בְּשָׁנֵי זְמָנִים בְּשָׁנֵי סְלַעִים וְנִמְצָא עָלֶיהָ ב' סְלַעִים בְּמְקוּם אֲחָד מְכּוּוֹן גִּרְאָה לְכֹאֲוָרָה מְדָלָא הַנּוֹפְרִיו הַפּוֹסְקִים דִּין זֶה שְׂאִין תּוֹלִין אוֹתוֹ לְהַקְל לוֹמַר דְּאֵי תְּרַמִּי שְׂבָא זֶה בְּצַד זֶה דְּאֵף בְּכַה"ג תּוֹלִין וְעוֹד רִאֲיָה שְׂלֵא גְּזָרוּ כְּלָל עַל אֲדַמִּימוֹת קָטָן מְכּוּרִיס שְׁמִקִּיף הַלְּכֹן דֹּא"ל"כ אַף אִם כָּל כְּמוֹת הַלְּכֹן עִם הָאֵדוֹם שְׁמִקִּיפוּ הֵיָה פְּחוֹת מְגָרִיס הֵיָה מִן הָרְאוּי לְהַחְמִיר כָּל שְׁיֵשׁ לְכֹן בְּתוֹכוֹ בְּאֵמְצָעִיתוֹ דְּאֵלוֹ מִן הַמְּאָכְלוֹת לְכֹן שְׁבַתּוֹכוֹ מִזֵּין וְאִם כֵּן לֹא יִמְלֹט שְׁשׁוּם אֲחָד מִן הַפּוֹסְקִים הֵיָה מְזַכִּיר הַחֲזִידוּשׁ הַזֶּה וְכו' וְכ"ז שֶׁכְּתַב הַרַמ"א לֹא חֲשֵׁשׁ אֶלָּא בְּיָדוּעַ בּוֹדָאי שֶׁהַלְּכֹן בָּא מִמֶּנּוּ כְּגוֹן דְּשָׂכִיחַ שֶׁרְאָתָה בְּבִדְיָקָה כֵּן מִמֶּשׁ כְּדַמּוֹתוֹ וְצִלְמוֹ אֲבָל בְּנוֹסְתַּפֵּק אִם גַּם הַלְּכֹן מִמֶּנּוּ אַף שְׂאִין לָהּ מְקוּם לְתַלּוּת בּוֹ הַלְּכֹן אֲפִילוּ אִם הָאֵנָדֵם הַמְּקִיף אֵת הַלְּכֹן הוּא יוֹתֵר מְגָרִיס תְּלִינָן לְהָאֵנָדֵם אִם יֵשׁ לָהּ מְקוּם לְתַלּוּת בּוֹ וְכַמ"ש הַרַמ"א שֶׁם וְהִנְנִי כּוֹתֵב דְּכָרִי לְהַלְכָה אֲבָל לֹא לְמַעֲשֵׂה עַד יִסְפִּימוּ עָמִי מִבְּעָלֵי הוֹרְאָה הַמְּפֹרָסִים וּמָה שֶׁחֲשֵׁשׁ הַב"ח בְּסִימָן קפ"ח לְלִיקוּי כְּזֶה דְּוֹקָא בָּאִם רְאָתָה כֵּן ע"י רִאֲיָה דֹא"צ שְׁיַעוֹר א"נ בְּמִצָּאָה אוֹתוֹ מִתְּחִלָּה כְּנֹלוּ יְרוּק אוֹ לְכֹן וְאַחֵר כִּף גִּשְׁתָּנָה לְפָנֵינוּ אֲבָל בְּלֹא הָאֵמְרִינָן שֶׁהֵיָה בּוֹ תַּעֲרוּבַת דָּם מְאָכְלוֹת וְדוּק עַכ"ד הֵיָה מְרוֹב עֵנּוֹתְנוֹתוֹ לֹא רְצָה לְסַמְוֵף עַל דְּעַתּוֹ מ"מ לַעֲנֹד"נ שְׁיֵשׁ לְסַמְוֵף עַל דְּכָרִיו לְהַלְכָה וּלְמַעֲשֵׂה דָאִם הוּא פְּחוֹת מְכּוּרִיס וְעוֹד אַף שְׁלִפֵי מִרְאִית הָעֵינֵן גִּרְאָה שֶׁהָקוּ יִסְנוֹב לְהַעֲוֹגֵל לְכֹן שְׁבַתּוֹכוֹ מ"מ י"ל דָּדָם מְאָכְלוֹת הוּא דְּאֵף אִם הוּא מְגוּפָה ע"כ צ"ל דְּהִטְבַּע דְּחָה לְהָאֵנָדֵם עַד שְׁיִסְבֵּב לְהַעֲוֹגֵל כְּמוֹ כֵּן י"ל בְּדָם מְאָכְלוֹת שְׁבַתּוֹכוֹ שֶׁהִטְבַּע דְּחָה אוֹתוֹ וְאֲדַרְבָּה גִּרְאָה מִהַש"ס דָּאִם בָּאָה מְעַלְמָא י"ל שֶׁקְרָה מְקָרָה שְׁנַעֲשֵׂה בְּתַמּוּנָה מְשׁוּנָה וְנִפְלְאָה מִשָּׂא"כ כְּשָׂבָא מְגוּפָה אִין סְבָרָא כ"כ שְׂבָא מְשׁוּנָה בְּתַמּוּנָה שְׁהָרִי בִּפ' הַרְוָאָה מִבְּעֵינָא לִיָּה כְּשִׁיר מֵאִי וְכו' וּפְיִרְשׁוּ הַמְּפָרְשִׁים דְּמִבְּעֵינָא לִיָּה כֵּינָן שֶׁהוּא מְשׁוּנָה מִי גִימָא אֵלוֹ מְגוּפָה הֵיָה לֹא הֵיָה בְּתַמּוּנָה מְשׁוּנָה כ"כ וְע"כ דְּמַעְלָמָא אֲתֵיָּא אֶלְמָא דַּס"ל לְהַש"ס

פִּינּוּן שֶׁהוּא מְשׁוֹנֶה בְּתַמוּנַת הַכֶּתֶם יֵשׁ לְתַלּוֹת טְפֵי דְאֵתִי מְעַלְמָא מְבִגּוּפָה וְאִם כֵּן אֶפְיָלוּ
 הֵיךְ הָעוֹנָל אֲנֹדֶם שְׁסָבִיב יוֹתֵר מְבִגְרִיס הֵיךְ אֶפְשָׁר לְהַקְל לְתַלּוֹת הֵיכָא דְאִיכָא לְמִתְלִי
 לְפִי דְאֵר שֶׁהִיא מְשׁוֹנֶה בְּתַמוּנָה נְפִלְאָה אִין זֶה הוֹכְחָה שְׁמַגּוּפָה אֲתִיָּא וְאֶדְרָבָה טְפֵי יֵשׁ
 לְתַלּוֹת דְּמַעְלָמָא אֲתִיָּא דְאֵר שֶׁהוּא סָבִיב לְהָעוֹנָל אֵלּוּ מַגּוּפָה הֵיכָה מֵאֵן הֵיךְ מְכַוֵּן לְתַמוּנָה
 זוּ וְאִי שְׁקֵרָה הַמְקֵרָה אוּ שְׁכֵן הַטְּבַע שֶׁל הָאֲנֹדֶם ה"נ י"ל אִם הָאֲנֹדֶם אֲתִיָּא מְעַלְמָא וְעוֹד
 מְמַעְשָׂה שְׁבָא לְפָנֵי ר"ע בְּאִשָּׁה שְׁאֲמָרָה לוֹ רְאִיתִי פְתָם וְטוֹיְהָרָה מְחַמַּת מְכָה שְׁבִגּוּפָה
 שְׁאֲמָרָה לוֹ שֶׁהִיָּה לֵה וְאִי ס"ד דְּבַכָּה"ג לֹא תְלִינְן לְמָה לֹא חֲשַׁשׁ ר"ע שֶׁהִפְתָּם הוּא בְּתַמוּנָה
 כְּזֹאת וְאִז לֹא תְלִינְן בְּמִדֵּי דְהָא הַכֶּתֶם לֹא הֵיךְ לְפָנֵי ר"ע וְכַמ"ש הַרְאָב"ד וְהַרְשָׁב"א ו"ל
 מְדַלָּא אֲמָרָה לוֹ פְתָם זֶה רְאִיתִי אֶלָּא אֲמָרָה לוֹ רְאִיתִי פְתָם מְשַׁמַּע דְּלֹא הֵיךְ הַכֶּתֶם לְפָנֵי
 ר"ע וּמִזֶּה הוֹכִיחוּ דַא"צ הַדָּם לְהַקִּיף אִם דּוּמָה לְהִדָּם שְׁאֲנוּ תּוֹלִין בּוֹ אֶלָּא מִן הַסֵּתָם אֲנוּ
 תּוֹלִין אֲנֹדֶם בְּאֲדוּם.

וְאִם כֵּן לְמָה לֹא צִוָּה ר"ע לְהַבִּיא לְפָנָיו הַכֶּתֶם מְשׁוּם שְׁמָא הַכֶּתֶם הוּא כַה"ג וְהַט"ז סְתֵר
 עִם רְאִיָּה זוּ מֵר"ע לְדַבְרֵי הַרְמ"א דְּלְסַבְרָתוֹ אֵר בְּסִמוּכִים זֶה לְזֶה מְרָאָה טְהוּר עִם מְרָאָה
 טְמֵא לֹא תְלִינְן אִם כֵּן אֲמָאֵי לֹא חֲשַׁשׁ ר"ע לְכַף וְזֶה ק' נְמִי לְפִי מְסַקְנָתוֹ שֶׁהַסְפִּים לְהַרְמ"א
 הֵיכָא שֶׁהוּא בְּתַמוּנָה זוּ שֶׁהָקוּ אֲנֹדֶם מְסַבְב לְהַלְוֹן דְּלֹא תְלִינְן אִם כֵּן אֲמָאֵי לֹא חֲשַׁשׁ ר"ע
 לְהַכִּי הַגַּם שִׁי"ל דֵּהַט"ז לֹא כ"כ אֶלָּא לְפִי סְבֵרַת הַרְמ"א דַּס"ל דְּאִם אֲנוּ אוֹמְרִים לְהַקְל
 כ"ש דִּישׁ לְהַחְמִיר וְכִינּוּן דֵּר"ע שְׁאֵל לְהַקְל שְׁמָא מְכָה יֵשׁ בְּךָ בְּךָ ה"מ לְהַקְשׁוֹת וּלְשׂוֹאֲלָה
 שְׁמָא נִמְצָא אֶצְל הַלְוִן אֶבֶל לְפִי הָאֲמַת י"ל דְּלֹא חִיִּישֵׁינוּ לְהַחְמִיר וְהֵיכָא דְאִיכָא לְמִיתְלִי
 תְלִינְן מ"מ מֵה טוֹרַח הֵיךְ בְּשׂוֹאֲלָה וְעַכ"פ הֵיךְ לְשׂוֹאֲלָה וּבְאֲמַת חִלְיָה לְהַקְל נִגְד הַרְמ"א
 וְהַט"ז אֶבֶל בְּאִם שֶׁהָקוּ אֲדוּם הַמְסַבְב הַלְוִן אוּ הִירוּק הוּא בְּפָחוֹת מְגָרִיס וְעוֹד יֵשׁ לְסַמְוֵךְ
 עַל הַגְּאוּן בְּעַל מְעִיל צְדָקָה לְהַקְל וּבִלֵּא"ה מֵה שֶׁהוֹכִיחַ הַרְמ"א בְּתַשׁוּבָתוֹ דְּאִם תְּלִינְן
 לְהַקְל כ"ש לְהַחְמִיר וּמַבִּיא רְאִיָּה מִתּוֹסְפּוֹת ר"פ הַרְוָאָה פְתָם הֵיכָה הַר"ן שְׁם בְּחִדּוּשֵׁי
 פְתָם בְּהִיפּוֹ דְּבַכְתָּמִים דְּרַבְּנָן תְּלִינְן לְהַקְל אֶבֶל לֹא לְחַוְמָרָא לְדַבְרֵי צ"ל דְּשִׂאנִי גְבִי
 מְשִׁתִּיתָא דְּאֵמֵר דְּשׁוֹנִין לְהַחְמִיר אֶבֶל לֹא לְהַקְל דְּש"ה דְּאִין פְּאָן מְקוּם לְתַלּוֹת אֶבֶל הֵיכָא
 דִּישׁ לְתַלּוֹת דְּמַעְלָמָא אֲתִיָּא טְפֵי מִסְתַּבֵּר לְהַקְל מְלַחְמִיר וְכַמ"ש הַט"ז פְּאָן כְּנֹלַע"ד:
 וְטָרַם אֶכְלָה בְּדִינֵי פְתָמִים הַמְּוֹנָפֵר בְּסִי זֶה מְצִאתִי חוֹבָה לְבָאֵר הָא דְקִי"ל דְּכַתְמִים דְּרַבְּנָן
 וּמִן הַתּוֹרָה אִין שׁוּם טוֹנְמָאָה בְּפְתָמִים וְלַד"ה טְהוּרָה הִיא לְבַעְלָה אֵר לְמ"ד מְק"מ טְמֵא
 וּכְמוֹ שְׁאֲבָאֵר בַּע"ה לְקַמֵּן מַאיִזָּה טַעַם הוּא וַיֵּשׁ לְזֶה שְׁנֵי פָנִים הָא פִּינּוּן דְּשִׂלָּא בְּהַרְגָּשָׁה
 אֲתִיָּא מֵהֵאֵי טַעַמָא אִין הָאִשָּׁה טְמֵאָה לְבַעְלָה ע"י מְצִיאַת פְתָמִים דְּאֶפְי' בְּאוּ מַגּוּפָה מ"מ
 פִּינּוּן דְּשִׂלָּא בְּהַרְגָּשָׁה אֲתוּ טְהוּרִים דְּגִזְרַת הַכֶּתוּב הוּא שְׂאִין הָאִשָּׁה טְמֵאָה אֶלָּא בְּרוּאָה
 בְּהַרְגָּשָׁה אֶבֶל שְׂלָא בְּהַרְגָּשָׁה אֶפְי' רוּאָה הַדָּם שׁוֹפְעַת מַגּוּפָה אֶפְי' טְהוּרָה מִן הַתּוֹרָה
 אֶלָּא חֲכָמִים גְּזָרוּ בְּפְתָמִים שְׁתַּטְמָא לְבַעְלָה מְשׁוּם דְּגִזְרָה דְּלִמָּא אַרְגָּשָׁה וְלֹאוּ אֲדַעְתָּה
 כְּפִירִש"י בַּפ' הַרְוָאָה רִישׁ דְּרַף נ"ח ע"א ד"ה מְדַרְבְּנָן כו' אוּ כְפִי הַתּוֹס' ד"ה מוֹדָה שְׁמוּאֵל
 כו' דְּאֶפְי' נוֹדָאֵי לֹא אַרְגָּשָׁה טְמֵאָה הוּאִיל וְרְאֵתָה דִּם נְדוּת וְעוֹד י"ל טַעַם אַחַר דְּמַש"ה
 פְתָמִים דְּרַבְּנָן דֵּהַתּוֹרָה לֹא טְיַמְאָה אֶלָּא הֵיכָא דְּנוֹדָאֵי מַגּוּפָה אֲתִיָּא אֶבֶל פְתָמִים דְּאִיכָא
 לְמִימֵר דְּמַעְלָמָא אֲתִיָּא לֹא אֶסְרָה הַתּוֹרָה אֵר ע"ג דְּבַעְלָמָא קִי"ל דְּסַפְקָא דְּאוּרִיִּיתָא
 לְחַוְמָרָא מ"מ פְּאָן גַּזְה"כ הוּא דְּסַפְיָקָא שְׁרִיא דְּמָרָא דְּשְׁרִיא הַתּוֹרָה מְמַזְר מְסַפֵּק וְכַה"ג
 אֲמָרִינוּ בְּקִדּוּשֵׁינוּ דְּרַף ל"ט גְּבִי עָרְלָה בַח"ל דְּאֶסּוּר מֵהַל"מ מְסִינֵי דְּכָךְ נְאָמֵר וְדָאֵי אֶסּוּר

וספקא מותר ה"נ פאן אפי' לא עברה בשוק של טבחים אפ"ה אמרינו דלמא עברה ולא
אדעתה נאפי' ישבה ע"ג דבר הבדוק לה תלינו דאימור לא בדיקה יפה וכמו שאבאר
להבא: וכבר עמדו על תקירה זו בשו"ת מוהר"ם לובלין והשואל הגאון מוהר"י סג"ל
ונ"ל הגאון מוהר"מ לובלין סי' ב' תשובה וכו' ואומר שעיקר היסוד שנובנים עליו דברי
שאלת כ"ת הוא לדעת אם הטעם שאמרו רז"ל שאין האשה טמאה עד שתרגיש גזה"כ
הוא או הטעם דכשאינה מרגשת דאיכא לספוקי שאין הדם ממנה אפי' היכא שבדיקה
המקום שישבה עליו אימור לא שפיר בדיקה לכן צריכה שתרגיש שאז הוא בירור גמור
שהדם ממנה אבל אין ה"נ אפילו בלא הרגשה אי איכא ידיעה ברורה שהדם ממנה אפי'
לא הרגשה טמאה ומינה נמי אפי' היכא דהרגישה אם אותה הרגשה אינה בבירור שהיא
הרגשת דם אינה טמאה דהא השתא נמי ליכא ידיעה ברורה שהדם ממנה וא"כ נראה
לברר זה מסוגיא דשמעתא ר"פ הרואה דאיתא התם אמר שמואל בדיקה קרקע כו' ת"ש
האשה שעושה צרכיה וכו' ה"ד אי דארגשה יושבת אמאי טהורה אלא לאו דלא ארגשה
וקתני עומדת טמאה ומשני לעולם דארגשה ואימור הרגשת מ"ר הוא כו' וא"כ בעומדת
אמאי טמאה דהא בעומדת נמי ליכא ידיעה מבנורת דהא אפשר דלא הדר מ"ר אלא מפה
יש לה במקום מ"ר וממנו יצא הדם והאי הרגשה הרגשת מ"ר הוא וכו' עכ"ל וראיה זו
אין בו ממש דונדאי מן הסתם אין לנו לתלות במפה וזיל בתר רוב נשים שאין להם מפה
פלל דאל"כ לא תמצא לעולם שתהא אשה טמאה נדה דנימא מפה יש לה במקור א"ו
דלא חיישינו למפה אלא היכא דמוכח ומה"ט מטמא ר"מ בעומדת משום נדה וכדאי
לעיל די"ד ע"ב ולא תלינו במפה אלא היכא דמוכח כגון ביושבת לפי שאין דרוך לדה"מ
לצאת עם מ"ר מש"ה תלינו במפה אבל בעומדת דדרפה בכף אידי דחזיק לה עלמא
מש"ה אמרינו דונדאי מן המקור הוא דרוב דמים שבאשה מן המקור הוא ורוב נשים אין
להם מפה אלא הכי איכא לאקשוני דאי ס"ד דטעמא בהקפידה התורה על ההרגשה לפי
שע"י הרגשה נתברר שהדם ממנה ה"ל לאוקמי דמירי שלא הרגשה אפ"ה עומדת
טמאה כיון דונדאי שהדם בא ממקור לא בעינו הרגשה ושמואל לא אמר אלא בבדיקה
קרקע עולם אע"ג דקרקע עולם מיבדק שפיר כדמסיק אפ"ה תלינו דלא בדק שפיר וכ"מ
הלשון בגמ' דמסיק לקמן אפי' קרקע עולם דמיבדק שפיר דאיכא למימר מגופה אתיא
טהור וקשה מאי איכא למימר דקאמר וכף ה"ל למימר דונדאי מגופה אתיא א"ו אע"ג
דקרקע מיבדק שפיר מ"מ לאו ונדאי הוא די"ל דלא בדק שפיר אלא דמסתבר דמגופה
אתיא דהא בדק לה ומש"ה אמר הש"ס דא"ל וכו' וא"כ ל"ל להש"ס לאוקמי הא דאשה
שעושה צרכיה בארגשה א"ו דטעם דהרגשה הוא מגזה"כ אפי' לרואה ונדאי בלא הרגשה
טהורה מן התורה וכן הק' במוהרמ"ל שם עוד הביא ראיה מהא דמקשה הש"ס התם מעד
הנתון תחת הכר ומהא דנמצא על שלו וכו' אי דלא ארגשה כו' דמה קושיא דהא התם
כיון דונדאי מגופה אתיא דהא משובח הוא ומקנות אתיא וגם נמצא על שלה אותיות ע"י
בדיקה ונדאי מגופה אתיא אפי' בלא הרגשה טמאה למאי דס"ד השתא א"ו דהרגשה
גזה"כ הוא אפי' לרואה ממש ששופעת דם מא"מ טהורה בלא הרגשה עכ"ל: ולענ"ד
נראה דלא ק"מ ותחלה נעמד על פוננת רש"י במה שפי' שם בסוגיא דף נ"ח רב אשי
א"ש דאמר כר' נחמיה וכו' ונ"ל ר"א אמר טעמא דשמואל דאמר לעיל בדיקה קרקע
עולם וכו' לאו משום הרגשה אלא כר"נ ס"ל דאמר לא הזכירו חכמים גזירת פתם אלא

על דבר המקבל טומאה הלכה כל הני תיובתא לאו קושיא גינהו דשמואל לא איירי בהרגשה כלל עכ"ל ולכאורה דברי רש"י תמוהים דהא שמואל גופא אמר שנהא בבשרה וכו' ודוחק לומר דס"ל לרש"י דהאי דקאמר בבשרה לאו מדברי שמואל הוא אלא דסתמא דגמ' והם טעמא לשמואל דנה דוחק וכבר עמד בזה מ"ו הגאון בס' שב"י סי' מ"א והק' פן אף גם דבריו שם תמוהים במה שכ' ליישב פירש"י והן במה שכ' עוד שם בענין זה ועיי"ש לכן נלע"ד דרש"י ס"ל דהא דמסיים שמואל שנהא בבשרה עד שתרגיש כו' אליבא דר"א ה"ק דמן התורה בעינו הרגשה שהוא מברר שהדם מגופה אתיא אבל בלא הרגשה י"ל דלאו מגופה אתיא ותלינו דמעלמא אתיא ואפי' בבדקה קרקע עולם י"ל דלא בדקה שפיר וכדס"ל להשואל במוהרמ"ל אלא דחכמים גזרו על פתם ובנמצא על דבר שאינו מקבל טומאה לא גזרו וכ"ת דא"כ מעיקרא אמאי לא ניחא ליה להש"ס לפרש פן דברי שמואל ומאי מקשה הש"ס מעיקרא כל הני תיובתא דהא איכא לשנויי דשאני התם דנדאי מגופה אתיא מש"ה אפילו בלא הרגשה טמאה וכן מוהרמ"ל י"ל דנדאי למאי דסבר הש"ס מעיקרא דשמואל סבר בבדקה קרקע עולם דטהורה לגמרי אפילו מדרבנן אמר וא"כ קשיא ליה מפמה משניות דפ' בא סימן ודם נדה וכמ"ש תוס' ד"ה הרואה וכו' וע"כ צ"ל כתי' התוס' בשם הר"י דמהתם ליכא למיפדך דהיינו יכולין לעמוד בש"ש זמן מרובה ואימור הרגשה ולאו אדעתה וכו' וכ"ז ניחא אי טעמא דשמואל דמטהר לגמרי אפי' מדרבנן בבדקה קרקע עולם הוא משום דגזה"כ הוא דאפי' ברואה ממש מגופה טהורה בלא הרגשה ולאו משום דמספיקא מטהר לה שפיר י"ל דבעלמא היכא דזמן רחוק הוא יש לטמא הפתמים דאימור ארגשה ולאו אדעתה אבל אי נימא דטעמא דשמואל דס"ל דמש"ה הצריכה התורה הרגשה כדי שתדע בנדאי שהיא מגופה וכ"ז שלא נודע בנדאי שהוא מגופה טהורה ואף חכמים לא גזרו בה למאי דס"ד השתא א"כ קשה מכל דיני פתמים דהא לעולם בכל הפתמים דעלמא יש לספק דלמא מעלמא אתיא ואמאי טמאה א"ו צ"ל דטעמא דשמואל דבלא הרגשה טהורה מגזה"כ אפילו נדאי ראתה וגם רבנן לא גזרו בה היכא דנדאי לא הרגשה וכגון שהוא מזמן קרוב אבל היכא שהוא מזמן רחוק דאיכא למימר ארגשה ולאו אדעתה טמאה ואין להקשות לדברינו דא"כ אמאי פירש"י בשנויא דר"י מדיפתא משני דמודה שמואל שהיא טמאה מדרבנן ונ"ל דלמא ארגשה ולאו אדעתה עכ"ל הא השתא דמסיק ר"י דשמואל לא אמר אלא דמדאורייתא טהורה א"כ י"ל דלשמואל לא תליא מידי בהרגשה אי נדאי דחזיא מגופה להרגשה לא בעינו אלא שע"י הרגשה מבונר שהדם מגופה וכדס"ל לרב אשי וכמ"ש ומנ"ל לרש"י דרב ירמיה לא ס"ל הכי דלמא אף ר' ירמיה הכי ס"ל דאין חילוק בין ארגשה או לא ארגשה היכא דנדאי מגופה חזיא ואינה טהורה מן התורה אלא היכא דאיכא למיתלי דמעלמא אתיא ואע"ג דלא עברה בשוק של טבחים מן התורה טהורה ואמרין דלמא עברה ולאו אדעתה אלא מדרבנן גזרו בפתמים היכא דליכא למיתלי בבירור כגון שעברה בשוק של טבחים או שנתעסקה בפתמים י"ל דמשמע ליה לרש"י ו"ל דהא דמשני רבי ירמיה מודה שמואל דטמאה מדרבנן לא בא לשנויי אלא הא דמקשה קתני מיהת על בשרה וכו' ואהא משני דמודה דטמאה מדרבנן אבל הא דמקשה לעיל מהא דנמצא על שלה כו' ומהא דאשה שעושה צרכיה נשאר תירוץ לעיל דבהא לא שנייד דטמאה מדרבנן דהא בנמצא על שלה ובשלו אותיום חייבים בקרבן וא"כ מוכח

דמדאוריני' הוא וגם באשה שעושה צרכיה נמי מסקינן דר"מ משום גדה מטמא משמע
מדאורייתא קאמר בהא ס"ל לר' ירמיה כתי' הש"ס לעיל דמייני בארגשה מוכח דס"ל
לר"י כדבעי למימר מעיקרא אליבא דשמואל וגם מדמשני ר"י אהא דעל בשורה וכו'
דטמאה מדרבנן מוכח דס"ל אליבא דשמואל דבהרגשה תליא מלתא מגזה"כ דאלת"ה
אלא דאף לר' ירמיה טעמא דשמואל דבעי הרגשה אינו אלא פדי לברר דמגופה אתיא
אבל היכא דנדאי מגופה אתיא אפילו לא ארגשה טמאה מן התורה דא"כ בהא דעל בשורה
דאמרינן הכא דנדאי מגופה אתיא דאי מעלמא על חלוקה בעי לאשכוחי מן התורה טמאה
אי לא בעינן הרגשה מן התורה ומדאמר ר"י דטמאה מדרבנן משמע ליה לרש"י דאף
ר"י ניחא ליה לשנויי דברי שמואל למאי דס"ד מעיקרא דטעמא דשמואל דבעינן הרגשה
מגזה"כ גם לשון אמר רב ירמיה ולא רב ירמיה אמר דאז הוי משמע דרב ירמיה הדר
ממאי דבעינן למימר מעיקרא אליבא דשמואל משמע דלר"י נמי ס"ל דשמואל בעי
הרגשה דוקא מגזה"כ ולפ"ד ניחא הא דקשיא לן הא דמותיב הש"ס פל הגי תיובתי
לשמואל קשה אף אי ליתא דשמואל מי ניחא הא דמשנה שלמה שנינו לקמן דאמר ר"ע
לתלמידיו שלא אמרו חכמים הדבר להחמיר כו' דכתמים עצמן דרבנן וכדמפרש התם
רבינא וע"כ דמש"ה הכתמים דרבנן לפי דאתי בלא הרגשה וא"כ למה מקשה הגי קושיות
על שמואל על מתני' דלקמן ה"ל לסדר פל הגי קושיות וא"ל דעל המתני' דלקמן לא הנה
קשיא ליה פיון דעכ"פ מדרבנן טמאים משא"כ שמואל דאמר אפי' מדרבנן טהורים היכא
שהוא מזמן קרוב היכא דליכא למימר דלמא ארגשה ולא אדעתה למאי דס"ד מעיקרא
מש"ה מקשה שפיר ז"א דאף על מתני' נמי קשיא פיון דס"ל דמן התורה הכתמים טהורים
דבעינן דוקא בהרגשה א"כ קשיא מהא דנמצא על שלו וכו' דתייבין בקרבן א"כ מוכח
דמדאורייתא טמאים וגם מהא דאשה שעושה צרכיה דמסקינן בפ"ב דלר"מ טמאה משום
גדה וה"ל להקשות ה"ד אי דארגשה וכו' א"ו כמ"ש דכתמים מש"ה טהורים מן התורה
פיון דאיכא למימר דמעלמא אתיא ואפ"י אי נימא דמדאוריני' לא בעינן פלל להרגשה
אפ"ה כתמים טהורים מדאורייתא מטעם זה וא"כ לא ה"מ להקשות פל הגי תיובתי
דשאני התם דנדאי מגופה בא מש"ה טמאה מדאוריני' אבל לשמואל מקשה שפיר למאי
דס"ד השתא דבעינן להרגשה דוקא וא"כ ק' ה"ד וכו' דאי לא ארגשה אפי' נדאי מגופה
אתיא נמי טהורה דלדידיה בהרגשה תליא מלתא ולכאורה יש להקשות על דברינו דאפתי
קשיא מעיקרא מאי קא מותיב פל הגי תיובתי על שמואל דלמא שמואל נמי ס"ל דהיכא
דבבירור דמגופה חזיא לא בעינן להרגשה פלל וטעמא דשמואל דאמר בבשורה עד
שתרגיש בבשורה לפי שע"י הרגשה מבורר שהדם מגופה הוא וכמו דס"ל לר"א אליבא
דשמואל לפי רש"י ומש"ה מטהר בישבה ע"ג קרקע עולם דלמא מעלמא אתיא ואף
דבדקה אימור לא בדקה שפיר וכ"ת דאם פן קשיא מכל דיני כתמים השנויין בפ"ב בא
סימן ודם גדה דאמאי טמאים וכמש"ל דהא למאי דס"ד דהשתא ס"ל להש"ס דשמואל
מטהר לגמרי אפי' מדרבנן ואם פן ק' הא בכל כתמים דמעלמא יש לספק פן דלמא מעלמא
אתיא נאמאי טמאים לזה י"ל דנדאי מן הסתם תלינן דמגופה אתיא דרוב דמים מן המקור
ובשוק של טבחים לא עברה נדאי דמגופה אתיא אבל היכא דלא ארגשה דאיכא הוכחה
לפנינו דלאו מן המקור אתו דהא רוב דמים שמן המקור בהרגשה בא וכמ"ש הרמב"ם
ז"ל שחזקת דם שמן המקור בהרגשה אתי וכן מוכח מפמה סוגיות וכמש"ל ר"ס זה דדם

שמן המקור ע"פ הרוב בהרגשה אתיא וכיון דלא ארגשה יש לנו לתלות דמעלמא אתיא ויהיננו טעמא דקרא דהקפיד על הרגשה דאי לא הרגישת פיון דחזקת דם שמן המקור בהרגשה אתיא יש לנו לתלות דמעלמא אתיא ואם פן לא קשה מכל הגי משניות דפ' בא סימן ודם הנדה דשאני התם פיון דמזמן רחוק הוא ויש לומר דארגשה ולאו אדעתה טפי מיסתבר למיתלי דמגופה אתיא דהא השתא אין לנו שום הוכחה דלאו מגופה אתיא וכיון דליכא פאן שום אמתלא ורגלים לדבר דלאו מגופה אתיא תלינן דמגופה אתיא דהא רוב דם מן המקור אתיא ובשוק של טבחים לא עברה אכל שמואל דמיירי שראתה הפתם בזמן קרוב דליכא למימר דארגשה ולאו אדעתה ואם פן יש הוכחה לפנינו דלאו מגופה אתיא ומעלמא מדלא ארגשה מש"ה טהורה דאימור דלא בדקה שפיר ומעלמא אתיא ונראה דלק"מ די"ל דס"ל להש"ס דאי טעמא דשמואל דמטהר בבדקה קרקע עולם משום דלא ארגשה מש"ה תלינן דלא בדקה שפיר ודריש הכי טעמא דקרא דבבבשרה פיון דלא ארגשה מש"ה תלינן דאתי מעלמא דכיון דחזקת דם שמן המקור אתי בהרגשה וס"ל דאף חכמים לא גזרו בהא אם פן לא הנה להם לגזור גם בכתם שמזמן רחוק דאף דאיכא למימר בהא דארגשה ולאו אדעתה נגד זה י"ל נמי דעברה בשוק של טבחים ולאו אדעתה משא"כ בהא דשמואל דליכא למיתלי דמעלמא אתיא אם לא שנימא דלא בדקה יפה והיא תליא רחוקה ואפ"ה מטהר כ"ש דיש לטהר בכתם שמזמן רחוק אע"ג דליכא הוכחה מעליא כ"כ מ"מ י"ל עברה ולאו אדעתה וכמ"ש מש"ה ס"ל להש"ס טעמא דשמואל לאו משום דתלינן דמעלמא אתיא אלא דאפ"י ודאי מגופה אתיא מטהרינן לה מגזה"כ פיון דלאו בהרגשה אתיא משא"כ בכתמים דעלמא דאיכא למימר ארגשה ולאו אדעתה טמאה מדרבנן מש"ה מק' הש"ס שפיר מהו מתניתא אכל לשנויא דרב אשי ניחא דס"ל דטעמא דשמואל דמטהר בבדקה קרקע עולם דכיון דטהורה לא טימאה אלא היכא דנדאי בבירור גמור מגופה חזיא כגון דארגשה שנה מברר דחזיא מגופה אף חכמים לא גזרו בנמצא על דבר שאינו מקבל טומאה אכל בנמצא על דבר שהוא מקבל טומאה מדרבנן אם לא בידוע שעברה בשוק של טבחים פנ"ל ברור בדעת רש"י ז"ל וראיות ברורות יתנו עדיהן דרש"י ז"ל ס"ל פן דלקמן דף ס"ב ע"ב פירש רש"י ד"ה א"ל הנח לכתמים ונ"ל דעיקר תחילת גזרתן אינה אלא מדרבנן הילכך מקילינן דמדאורייתא עד שתראה בבשרה עכ"ל דקדק וכתב דמדאורייתא עד שתראה בבשרה ולא כתב עד שתרגיש בבשרה כלשון דאמר שמואל א"ו פוננתו דלמסקנא לשנויי דר"א לאו בהרגשה תליא מלתא דאם ודאי מגופה חזיא אפ"י בלא הרגשה טמאה אלא דהרגשה נמי מברר שהוא מגופה מ"מ אין הרגשה עיקרא דמלתא אלא בבירור הדברים תלי' דבעינן דנדאי מגופה חזיא מש"ה כתב עד שתראה בבשרה פלומר דנדאי מגופה אתיא הא כל היכא דאיכא לספוקי דלאו מגופה אתיא מן הטהורה אלא דחכמים גזרו בה מש"ה כתב עד שתראה שלא תטעה לומר דבעינן דוקא הרגשה כדס"ד דהש"ס מעיקרא אליכא דשמואל ובאמת ראיה לאו דוקא דאטו בראיה תליא מלתא אלא ראיה לאו דוקא וה"ה ידיעה ברורה דמגופה אתיא נמי מהני דטמאה ודאי ומה"ט מהני הרגשה שהוא פמו ראיה דמגופה אתיא ונ"ל דדברי רש"י ז"ל מוכרחים דע"כ הא דאמר ר"ל הכא הנח לכתמים דרבנן טעמא פיון דאיכא למימר דמעלמא אתיא מש"ה טהורה מה"ת דליכא למימר דטעמא דר"ל דכתמים דרבנן משום דבעינן דוקא הרגשה אפ"י אי ודאי מגופה אתיא וכדס"ד דהש"ס מעיקרא

אליבא דשמואל אם פן ק' פיון דקיי"ל דמקור מקומו טמא ואע"ג דאין האשה טמאה משום רואה מ"מ הדם שהיה במקור מטמא במגע והוא אב הטומאה וכמ"ש הרמב"ם בפ"א מהלכות מו"מ ולענין זה אין חילוק בין ארגשה או לא ארגשה דאפי' לא ארגשה מ"מ הדם מטמא במגע וכדמוכח ממתניתין דהאשה שמתה ויצא ממנה רביעית דם לקמן דף ע"א ע"א ע"ש וכ"כ הגאון מהר"ג בתשובת אמ"ו בס' שב"י דלענין הדם שיהא מטמא במגע אין חילוק בין ארגשה או לא ארגשה דאפי' לא ארגשה מ"מ הדם טמא ודבריו מוכרחים מפמה מקומות בש"ס אם פן מאי משני ר"ל הנח לכתמים דרבנן וכו' דנהי דכתמים דרבנן דאין האשה טמאה מן התורה פדין רואה פיון דלא ארגשה מ"מ הדם מטמא מן התורה במגע ובמתניתין דהכא לענין טומאת מגע מיירי פדתנן הטבילו ועשה על גבו טהרות דמינה מותיב ליה ר"י ואם פן הוא מטמא מה"ת ומאי משני ר"ל וכי מה ענין ראיה לטומאת מגע ודחוק לומר דר"ל מוקי למתניתין שלא אליבא דהלכתא וס"ל מתניתין אתיא כמ"ד מקור מקומו טהור מש"ה פירש רש"י דהיינו טעמא דכתמים דרבנן דבעינו מה"ת עד שתראה בבשרה ר"ל שיהא ודאי מגופה אבל היכא דאיכא למימר דלאו מגופה היא טהורה ומה"ט אין לחלק בין טומאת ראיה לטומאת מגע דכי היכי דהתורה לא טומאה להאשה שתהיה פרואה אלא היכא דנדאי מגופה אתיא ה"נ לענין טומאת דם שישטמא במגע אינו מטמא אלא היכא דנדאי מגופה הוא אבל לא היכא דאיכא למיתלי דמעלמא אחי דלא עדיף טומאת מגע מטומאת ראיה דכי היכי דלענין רואה תלינו להקל מן התורה ה"ה לענין טומאת הדם שישטמא במגע ועיין עוד בזה שאכתוב לקמן בע"ה: ועוד ראיה דרש"י ס"ל הכי דהיכא דברירא לן דמגופה חזיא אפילו בלא הרגשה טמאה מן התורה הוא ממה שפירש"י דף נ"ב ע"ב וז"ל מהו דתימא פל כה"ג וכו' להכי נקט ב' ימים וחלוק לאשמעינן דהשתא נמי חששא בעלמא הוא ומביאה קרבן ואינו נאכל דשמא לאו מגופה הואי הך פתם שלישי ומליקת חולין נבלה דאי לא אשמעינן ה"א הרי רגלים לדבר דנדאי זיבה היא עכ"ל מבואר מדבריו דאלו ודאי מגופה חזיא אע"ג דלא ארגשה טמאה מן התורה דמה"ט מביאה קרבן ואינו נאכל ובאמת הרמב"ן והר"ן בחדושיהם חלקו על פי זה וס"ל דה"ק דאינה מביאה קרבן פלל ובס"ד ה"א דנימא דמסתמא ארגשה ולאו אדעתה ומביאה קרבן ונאכל קמ"ל דאינה מביאה פלל דהא פתמים דרבנן ולאו חיישינן מדאורייתא לדלמא ארגשה ולאו אדעתה עכ"ל אבל לא כן דרף רש"י ו"ל דס"ל דלמסקנא לשנויא דר"א לא בעינו להרגשה פלל דאפי' בלא ארגשה טמאה מה"ת היכא דברירא לן דמגופה חזיא אבל היכא דליכא בירור דמגופה חזיא טהורה מן התורה אלא דהכא פיון דתרי יומי מגופה חזיא לא דמיא פלל לשאר ספקא דמטהרינו לה מן התורה לגמרי אלא ספקא גמורה מיהו הוי להחמיר ומביאה קרבן ואינו נאכל וגם הרמב"ם בס' בעה"נ בריש שער הפתמים פי' כפירש"י פאן וז"ל מ"ד פל כה"ג מביאה קרבן ונאכל קמ"ל שאינו נאכל הא קרבן מיהו מתני עכ"ל מוכח דס"ל דלא תליא מידי בהרגשה מדאורייתא מיהו יש לדחות די"ל פיון דב' ימים בהרגשה חזיא חיישינן מדאורייתא דגם הפתם בהרגשה חזיא ולאו אדעתה נחששא זו חיישינן אפי' מה"ת וכמו דאמרין לקמן אם רוב ימים בהרגשה חזיא וכו' וכן י"ל לפירש"י וע"ש בתוספות ד"ה קתני מיהו וכו' ודחוק: עוד י"ל לפירש"י דס"ל דאף לפי האמת אמרינן מדתרי יומי בהרגשה חזיא אף בשלישי ודאי בהרגשה חזיא אלא דאינו נאכל משום דלמא מעלמא אחי ונהכריחו לכוך

דאי כפי' הרמב"ן והר"ן ל"ל למימר דה"א פל כה"ג מביאה קרבן ונאכל לא ה"ל למימר
אלא מ"ד פל כה"ג מביאה קרבן ותו לא א"ו דהאמת הוא דמייתי קרבן אלא דאינו נאכל
ועוד י"ל דאף ע"ג דמן התורה לא חיישינו דלמא ארגשה ולאו אדעתה משום דרוב נשים
אינו טועות בקד מ"מ האי רובא לאו רוב מעליא מש"ה היכא דאיכא חזקת טומאה כמו
פאן אמרי' סמוך מעוט דטועות בהרגשה ושכחו להרגשה לחזקת טומאה ואיתרע לה
רובא וכדאי' דף י"ח ע"ב: (עוד י"ל דס"ל לרש"י ז"ל דהא דבעינו גבי זבה הרגשה
מדכתיב זובה בבשרה כמו דאיתא במכילתין דף מ"א ע"ב היינו דוקא בראי' א' של
משא"כ לאחר שראתה פ"א בהרגשה אפי' חזיא בשאר ראיות שלא בהרגשה מצטרפין
לראי' א' של יום א' ונעשית זבה גדולה דהא עיקר קרא בבשרה דדרשינו מיניה דבעינו
בהרגשה בנדה פתיב אלא דמרינו נמי לזבה מזובה כדאיתא התם ודרשינו זבה דומיא
דנדה דבהרגשה א' סגי' וגם זה דוחק לענ"ד אלא כמ"ש ועיין לעיל): וכן נראה מפירש"י
דף נ"ג ע"ב ד"ה והוא מתקן הלכותי' לידי זבה במ"ש שם דאף להקל תולין כתמה
בראייתה לטבול ליל שביעי לכתמה וכו' וגם בזה תמהו הרמב"ן והר"ן שם איך אפשר
לה לטבול ליל שביעי לכתמה דאפי' ודאי מגופה חזיא לכתם מ"מ הא שלא בהרגשה הוא
וטהורה מן התורה ולכמ"ש ניחא דכיון דלר' תולין כתמה בראייתה ואמרי' דהאי פתם
מגופה אתיא פיון דתוף מעל"ע חזיא מגופה א"כ גם הפתם מגופה חזיא א"כ אפילו בלא
הרגשה טמאה מה"ת דלמסקנא לא הקפידה התורה על הרגשה אלא דיש להקשות על
פירש"י דמנא ליה דלרבי פודאי משונו' ליה דהפתם מגופה אתיא אלא באת"ל דמגופה
חזיא מסתמא תוף מעל"ע לראייתה חזיא אבל לעולם שמשפקא דלמא מעלמא אתיא וכבר
הרגישו תוספות בזה: ובהכי ניחא מה שפירש"י לעיל דף ה' ע"א אהא דאמר ר"י א"ש
משום רחב"א פל הנשים פתמן טמא למפרע חוץ מתינוקת שלא הגיע זמנה לראות וכו'
דאפי' אין לה במה לתלות דבשוק של טבחים לא עברה איכא למימר עברה ולאו אדעתה
וכו' וכן פי' לעיל מזה ד"ה מלונכלין בדם ולא ידעה אי מגופה אתיא או לאו מבואר
דס"ל דאי ודאי מגופה אתיא לא מקילינו וברש"י זה פתבתי טעם לדבריו מיהו לפי
דברינו פאן בלא"ה ניחא דרש"י לשיטתו אזיל דס"ל דכל עיקר דכתמים מדרבנן אינו
אלא משום דמן התורה בעינו שחדע בנודאי דמגופה אתיא הא לא"ה טהורה אבל אי
נדאי מגופה חזיא טמאה מה"ת אפי' ודאי לא ארגישה ומש"ה לא היו מקילין בתינוקת
שלא הגיע זמנה לראות אלא בספק אם מגופה חזיא או לאו ודלא כמ"ש בס' לחח"מ
שרוצה להגיה בדברי רש"י וכבר השגתי עליו רס"י זה.

גם נ"ל מן מה שפירש"י בס"פ הרואה אהא דלא אמרו להקל אלא להחמיר וכו' ופי' ז"ל
שלא להקל בנדה גמורה ע"כ ואלו למאן דבעי הרגשה הא פי' לעיל דהטעם משום דלמא
ארגשה א"ו דלעיל פי' בן למאי דבעי למימר דשמואל ס"ל דמדאורייתא בעי הרגשה
מש"ה פי' דטעמא דהחמירו לטמא פתמים משום דלמא ארגשה ולאו אדעתה וכאן פי'
אליבא דר"א דלדידיה לא ס"ל שמואל דבעי הרגשה מן התורה לרואה ממש מש"ה פי'
דגורו שלא להקל בנדה גמורה ונהגה גם דעת התוס' נ"ל דס"ל לרש"י דאליבא דהלקתא
קיי"ל דהיכא דברירא לן דמגופה חזיא אפי' בלא הרגשה טמאה מן התורה וכמו שאבאר
בע"ה ע"פ ראיות ברורות שפן דעתם ז"ל הגם שלכאורה מדברי התוס' דף נ"ח ע"א
ד"ה מודה שמואל לא משמע פן שפכתבו ז"ל פי' הקונטרס דתלינו דלמא ארגשה ולאו

אדעעתה וא"נ דאפי' מןחזק לה שלא הרגיש' טמאה הואיל וראתה דם נדות ור"א נמי מודה דלשמואל היכא דלא הרגיש טהורה מן התורה וטמאה מדרבנן אלא דאתי לפרושי דכי נמצא אקרקע דטהורה אפי' מדרבנן עכ"ל כפונתו דלא ניחא להו כפרש"י שפי' דר"י מדפתי ס"ל דמה"ט טמאה מדרבנן דחיישינו דלמא ארגשה ולא אדעעתה דכיון דהמק' ס"ל דכתם שעל בשרה שאין דרפה להשהות זמן רב ליכא למימר ארגשה ולא אדעעתה דוחק לומר דר"י מדפתי פליג אסברא זו בלא שום טעם מש"ה ניחא להו לפרש דס"ל לר"י מדפתי דאפי' אי נדאי ארגשה טמאה מדרבנן ומה שפכתבו דאף לשינויא דר"א ס"ל לשמואל היכא דלא ארגשה טהורה מה"ת א"ז סתירה לדברינו דלא פתבו פן אלא דשמואל הכי ס"ל דלא ניחא להו כפירש"י דלשינויא דר"א טעמא דשמואל דקפיד קרא על הרגשה פדי לברורי שהיא מגופה דא"כ מ"ט דשמואל בדיקה קרקע עולם דטהורה דדוחק לומר תלינו דלא בדיקה שפיר הא מסקינן דקרקע מיבדק שפיר מש"ה פתבו דאף לשינויא דר"א טעמא דשמואל משום הרגשה ומיהו דוקא שמואל הכי ס"ל אכל אנו לא קיי"ל פנוניתה דשמואל בהא והטעם אבאר לקמן בעז"ה וזו מדויק בדבריהם שפכתבו ור"א נמי מודה דלשמואל היכא דלא ארגשה טהורה ע"כ משמע דוקא שמואל הכי ס"ל אכל אנו לא קיי"ל פנוניתה: וראיה לזה ממ"ש התוס' לעיל דף ה' ע"א ד"ה ואינה מונה אלא משעה שראתה תימא פשיטא וכו' וס"ל דמייירי שראתה יום א' או ב' ימים וכו' וקמ"ל דאינה מונה מיום מציאת הפתם וכו' דאימור לאו מגופה אתיא וכו' מדכ' אימור לאו מגופה אתיא אלא מעלמא מבואר דס"ל אלו מגופה חזיא היתה מונה ממציאת הפתם אע"ג דלא ארגשה אלמא דס"ל דמן התורה טמאה כל שנודאי מגופה חזיא אפי' בלא הרגשה וכל עיקר בכתמים דרבנן אינו אלא כיון דלא נדאי מגופה חזיא ואיכא למימר דמעלמא אתיא וכמש"ל לפירש"י וכו' נ"נ ממ"ש לקמן דף נ"ג ע"ב ד"ה שהוא מתקן הלכותיה לידי זיבה וד"ה צריכה הפסק טהרה וכו' שלא השיגו על פירש"י שכ' דלר' תולה אף להקל ולטבול ליל שביעי לכתמה אלא מטעם דרבי לא אמר שתולין כתמה בראייתה בנודאי אלא מספק אבל אי נודאי דתולין כתמה בראייתה ס"ל דטובלת בשביעי למציאת כתמה אע"ג דשלא בהרגשה חזיא מוכח דס"ל דלא תליא בהרגשה פלל ועוד ראיה ממ"ש דף נ"ו ע"ב בד"ה לא נחשדו על כתמיהו וז"ל ואע"ג דכתמים דרבנן הו' טומאה אית להו דסברה דמגופה אתיא עכ"ל ואכתי ק' מה בכך דמגופה אתיא מ"מ דרבנן הוא דהא שלא בהרגשה חזיא והר"ן בחדושי' כ' בזה"ל וא"ת הא כתמים דרבנן נינהו ואינהו לא זיהירי בדרבנן י"ל דאינהו סברי דמדאורייתא נינהו דלית להו דרשא דבבשרה עד שתרגיש בבשרה עכ"ל וכו' הנה לתוס' לתרץ א"ו דס"ל להתוספות דלדין לא ס"ל הא דשמואל והא דכתמים דרבנן משום דתלינו דמעלמא אתי מש"ה כ' שפיר דהו' טומאה אית להו דסברה דמגופה אתיא אבל הר"ן ס"ל דאף למסקנא קיימא לן הא דשמואל וכמו שאבאר לקמן מש"ה כתב דלא דרשי דרשה בבשרה: ועוד נ"ל ראיה מתוס' דף ג' ע"א ד"ה והא איכא כתמים דס"ל נמי כפירש"י גבי תינוקת שלא הגיע זמנה לראות דמש"ה מטהרינו אפי' סדינון שלה מלןכלכים בדם דתלינו דאימור בשוק של טבחים עברה ולא אדעעתה מבואר דס"ל דאלו נודאי מגופה חזיא אין לחלק בין תינוקת שלא הגיע זמנה לשאר נשים ואי דס"ל דה"ט דכתמים דרבנן כיון דלא ארגשה א"כ אפי' נדאי מגופה חזיא נמי י"ל דטהורה בתינוקת וכמ"ש הש"ך רס"י ז' ול"ל טעם דתלינו דמעלמא אתיא

הגם דלפני רש"י פתבתי ריש סי' זה טעם פינון דס"ל לרש"י דמה"ט טמאה מדרבנן דתיישי אימור ארגשה וְלאו אדעתה א"כ מה"ט אין לחלק בין הגיע זמנה ללא הגיע זמנה אבל התוספות דלא ס"ל הכי כמ"ש לעיל בשמם דאפי' ונדאי לא הרגשה אפ"ה גזרו בפתמים פינון דרואה א"כ י"ל בתינוקת לא גזרו פינון דלא שכיחא שתראה ול"ל טעמא דאימור בשוק של טבחים עברה א"ו דס"ל דה"ט דכתמים דרבנן דתלינן דמעלמא אתיא א"כ הא דמקילין בתינוקת שלא הגיע זמנה לראות היינו היכא דלאו ונדאי מגופה חזיא ועוד ראיה ממ"ש התוספות דף ס"ב ע"ב ד"ה הנח לכתמים דרבנן וז"ל ומיהו פינון דרגילות לבא פתם מגופה לא מקילינן אי לאו משום דאיכא למיתלי בצבע כדפני' במתניתין ולא דמי לדם תבוסה דלקמן דמקילין משום דהוי דרבנן עכ"ל ואי ס"ד דס"ל דמש"ה כתמים דרבנן ומשום דאפי' אי ונדאי מגופה אתו מ"מ פינון שלא בהרגשה חזיא טהורה מה"ת א"כ מה בכך מה שרגילות לבא מגופה סוף סוף אינה אלא מדרבנן דהא שלא בהרגשה הוא ואפתי ל"ל טעמא דמתני' דתלינן בצבע תיפזק ליה פינון דאינו יכול לצאת ע"י הדחק אפי' ונדאי דם נמי טהורה כמו בדם תבוסה דלקמן א"ו צ"ל דס"ל להתוס' דהא דכתמים דרבנן אינו אלא משום דמדאורייתא פינון דאיכא למיתלי דמעלמא אתי טהורה ומש"ה לא מקילינן ה"כא אע"ג דאינו אלא מדרבנן פינון דרגילות לבא מגופה ואף מ"ש לעיל לשיטת רש"י ו"ל דה"כא ע"כ מוכח דלאו מטעם הרגשה ס"ל לר"ל דכתמים דרבנן דכ"ז אינו מועיל אלא להתיר אשה לבעלה אבל לפי מאי דקיי"ל דמק"מ טמא אין לחלק בין אתי בהרגשה או לאו דלעולם ה"ם מטמא במגע לטהרות וכיון דמתני' דה"כא לטהרות מייירי מש"ה לא רצה לפרש דמה"ט פתמי' דרבנן פינון דלא ארגשה דזה לא מהני לענין טומאת מגע לטהרות דדוחק לומר דמתני' אתיא דלא פהלכת' וס"ל כמ"ד מק"מ טהור ולפ"ז לכאורה י"ל דגם מתוס' פאן אין ראיה דלעולם י"ל דס"ל להתוס' ו"ל דמש"ה כתמים דרבנן אפי' אי ונדאי מגופה אתי פינון דשלא בהרגשה חזיא וכדשמואל אלא ה"כא לר"ל ע"כ טעמא דידיה דאמר פתמים דרבנן משום דמדאורייתא תלינן דמעלמא אתי מ"מ עכ"פ מוכח מדבריהם פאן דס"ל דאף בלא טעמא דהרגשה איכא טעמא דכתמים אינו אלא מדרבנן משום דמדאורייתא תלינן דמעלמא אתי ומעתה אין מוכרחים לומר דקיי"ל פהא דשמואל דאף דקיי"ל דכתמים דרבנן לאו מטעמא דשמואל אלא כמו דצריכין אנו לומר לר"ל דס"ל דלענין טהרות אינו אלא מדרבנן וכה"ג י"ל נמי דהיינו טעמא דלבעלה טהורה מה"ת משום דתלינן דמעלמא אתי ואין להקשות דמנ"ל למידחי להא דשמואל מהלכתא לשיטת התוס' דס"ל דאף ר"א ס"ל דטעמא דשמואל דבהרגשה תליא מלתא וכמ"ל בשמם י"ל חזא מהא דר"ל דפליג אשמואל דלשמואל טעמא דכתמים דרבנן משום דשלא בהרגשה אתי ואלו לר"ל טעמא אחר ינא איכא משום דתלינן דמעלמא אתיא ואפי' אי גימא דמר אמר חזא ומר אמר חזא ונא פליגי וכמו שאכתוב לקמן מ"מ י"ל דמשמע להו ו"ל דלית הלכתא פשמואל מסתמא דתלמודא שבהאתי לעיל דנ"ב דאמר מ"ד מביאה קרבן ונאכל קמ"ל דפשוטי' דשמעתתי' משמע מ"מ קרבן מיייתי וכפירש"י והראב"ד ו"ל ואי ס"ד דבעינו הרגשה אפי' קרבן נמי לא לייתי ואף שפתבתי לעיל די"ל דכיון דתרי יומי בהרגשה חזיא גם הפתם בהרגשה חזיא וארגשה ונא אדעת' מ"מ זו דוחק דמדאורייתא לא חיישינן פלל להא אפי' להפתם שפזמן רב וגם זו דוחק לומר דס"ל לרש"י דאף דבעינו גפי זבה הרגשה מפל מקום סגי

בְּרֵאשִׁית א' שֶׁל יוֹם א' אֶלֶּא כַּמ"שׁ: וְעוֹד כְּתִבְתִּי בְּתוֹשׁוֹ שְׂאֵלָה דְּמוּכָח מְהֵא דְּאָמַר רַב לְקַמְּן דְּרַף ס"ח ע"א נְדָה שְׁבִדְקָה עֲצָמָה בְּיוֹם ז' שְׁחִרְתִּי וּמְצָאָה טְמֵאָה וּבִיהֵא ש"מ לֹא הִפְרִישָׁה וּלְאַחַר הַיָּמִים מְצָאָה טְמֵאָה דְּאָמַר רַב זָבָה וְנוֹדָאֵי מוּכָח דַּס"ל דְּלֹא בְּעֵינֵן הִרְגֵּשָׁה כְּלָל דַּאֲל"כ אַמְאֵי זָבָה וְנוֹדָאֵי הָא לֹא אַרְגִּישָׁה וְא"ל דְּפִלְגְּתָּ דְּרַב וְלוֹי מִיְיָרִי בְּאַרְגֵּשָׁה דְּהָא לֹא גִזְרַךְ כְּלָל בְּפִלְגְּתִיָּהּ וְא"ו דְּרַב לִית לִיהָ הָא דְּשִׁמוּאֵל דְּאָמַר דְּבִהִרְגֵּשָׁה תְּלִי מְלִתָּא כְּנִלְע"ד וְעוֹד מְסוּנְגִי דְּלַעִיל דְּרַף כ"א ע"ב מְשַׁמַּע דְּמִמְעֵטִין בְּשִׁפּוּר וּבְחִתִּיכָה מְטַעַם דְּאִין דְּרַפָּה לְרֵאוֹת וְלֹא מְטַעַם הִרְגֵּשָׁה וְלִשְׁמוּאֵל צ"ל דְּטַעֲמָא מְשׁוּם הִרְגֵּשָׁה וְכַמ"ש הֵר"ן בְּחִדּוּשׁוֹ ר"פ הָרוּאָה וּמַעֲתָה מַה שֶּׁאֲמ"ו בַּס' שָׁב יַעֲקֹב דְּחָה בְּשִׁפְתֵי יָדַיִם לְדַעַת הַגְּאוּנִיִּים שְׁסוּבְרִים דְּהָא דְּאִין אִשָּׁה טְמֵאָה מַה"ת אֶלֶּא בְּהִרְגֵּשָׁה דְּלֹא כ"ע מוֹדִים בְּזָה וּלְדַעַתוֹ ו"ל הוּא מִן הַנִּמְנָע לֹמַר כֵּן אֶלֶּא דַּכ"ע ס"ל הָא דְּשִׁמוּאֵל וּלְפַמְש"ל מוּכָח דַּעַת רַש"י וְתוֹס' י"ל דְּלִית הִלְכָתָא כְּנוֹתִי דְּשִׁמוּאֵל וְכ"נ דַּעַת הָרָא"ש שְׁלֹא הִבִּיא לְמִימְרָא דְּשִׁמוּאֵל כְּלָל מְשַׁמַּע דַּס"ל דְּלִית הִלְכָתָא כְּנוֹתִי וְכ"ש בַּס' אֲמ"ו דְּסַמְךָ הָרָא"ש עַל מַה שֶּׁהִבִּיא הַמְשַׁנָּה שָׁם שְׁאָמַר ר"ע לְתַלְמִידָיו מַה הִדְבָּר קָשָׁה בְּעֵינֵיכֶם כּו' שְׁנֵא' נִאֲשָׁה כִּי תִהְיֶה וְגו' דָּם וְלֹא כְּתוּב דְּטַעֲמָא דְּמַתְנִי נְמִי מְשׁוּם הִרְגֵּשָׁה הִיא וּלְפַמְש"ל לִיתָא דְּבָלָאוּ טַעֲמָא דְּהִרְגֵּשָׁה כְּתוּבִים דְּרַבְּנָן גִּינְהוּ אַף מְדַבְּרֵי שְׁאָר פּוֹסְקִים נִרְאָה דַּס"ל דְּהָא דְּשִׁמוּאֵל הִלְכָתָא הוּא דְּהָא הֶרְמֵב"ם רפ"ט מְהִלְכוֹת א"ב כ' וְז"ל אִין אִשָּׁה מְטַמְּאָה מַה"ת בְּנִדְהָ אוּ בְּזִיבָה עַד שְׁתַּרְגִּישׁ וְתַרְאָה דָּם וְיֵצֵא בְּבִשְׂרָה וְכו' וְאִם לֹא הִרְגִישָׁה וּבְדָקָה וּמְצָאָה דָּם לְפָנֵינוּ בְּפִרוּזְדוֹר ה"ז בְּחֻזְקָתָא שְׁבָא בְּהִרְגֵּשָׁה כְּמוֹ שְׁבָאֲרָנוּ עַכ"ל מְבֹאָר דַּס"ל דְּאֶפִּי מְצָאָה בְּפָנִים אִינָה טְמֵאָה אֶלֶּא מְשׁוּם דְּבְחֻזְקָתָא שְׁבָא בְּהִרְגֵּשָׁה הָא אֵלּוּ יְדַעָה בְּנוֹדָאֵי שְׁלֹא הִיָּה בְּהִרְגֵּשָׁה אַע"ג דְּבִכְה"ג לִיכָא לְמִתְלִי דְּמַעְלָמָא אַתִּי אַפ"ה טְהוּרָה דְּעַל הִרְגֵּשָׁה קַפִּיד קָרָא אַפִּי וְנוֹדָאֵי מְגוּפָה אַתִּי אִינָה טְמֵאָה אַא"כ חוֹזִי בְּהִרְגֵּשָׁה וּלְפִי דַּעַתוֹ הָא דְּקִי"ל כְּתוּבִים דְּרַבְּנָן הָא מִן הַתּוֹרָה טְהוּרָה הִינְנוּ טַעֲמָא מְשׁוּם דְּשְׁלֹא בְּהִרְגֵּשָׁה חוֹזִי: וְעַפ"ז יֵשׁ לִיִּישׁב פְּסֻק הֶרְמֵב"ם שָׁם בַּפ' הַנֶּ"ל דִּין ל"ו שַׁכ' כָּל כְּתוּבִים שְׁנִמְצָא עַל הַבְּגָד שְׁאִין לָהּ בְּמַה יְתָלָה אִין מְטַמָּא עַד שְׁיִנְדַע שְׁהוּא דָּם וְאִם נִסְתַּפֵּק לָהֶם שְׁמָא הוּא דָּם אוּ צָבַע אֲדוּם מְעִבְרִין עָלָיו ז' סְמָנִים וְכו' וְאִם עָמַד כְּמוֹת שְׁהוּא ה"ז צָבַע וְטְהוּרָה וְהָרָאב"ד הַשִּׁיגוּ שְׁאִין הַבְּדִיקָה ז' לְטְהַר אֶת הָאִשָּׁה אֶלֶּא לְטְהַר אֶת הַבְּגָד שֶׁאֵע"פ שְׁיִהְיֶה דָּם שְׁאֲחַר שְׁאִינוּ יְכוֹל לְצַאת אִינוּ מְטַמָּא מְפָנִי שְׁהוּא בְּלוּעַ שֶׁאִי לְצַאת וְהוּא טְהוּר אַבְּל הָאִשָּׁה לְעוֹלָם טְמֵאָה עַכ"ל וְקו' הָרָאב"ד הִיא קו' עֲצוּמָה דְּאִי ס"ד כְּדַעַת הֶרְמֵב"ם ו"ל דְּאֶפִּי לְטְהַר הָאִשָּׁה לְבַעֲלָהּ מְהַיְבִדִּיקוֹת ז' סְמָנִים א"כ ק' הַטְּבִילוֹ וְעֵשׂוֹ ע"ג טְהוּרוֹת דְּתַנּוּ בְּמַתְנֵי דְּהֵתָם וְכ"פ הֶרְמֵב"ם פ"ד מְהִלְכוֹת מו"מ ל"ל הַטְּבִילוֹ הָא אַפִּי בְּלֹא הַטְּבִילוֹ הַטְּהוּרוֹת טְהוּרוֹת פִּינּוּ דְּתַלְיָנָן בְּצָבַע דְּהָא מַה"ט הִיא טְהוּרָה לְבַעֲלָהּ א"ו דְּלֹא מְהַיְבִי דְּתַלְיָנָן בְּצָבַע אֶלֶּא לְעֵנִין טוֹמְאָתָא לְמַפְרַע דְּטְמֵאָה מְדַרְבְּנָן פִּינּוּ שְׁהַקְפִּיד עָלָיו וְסַבַּר שְׁיִכּוֹל לְצַאת אַבְּל בְּטוֹמְאָה דְּאוֹרְיִתָּא לֹא מְקִילִינָן לְתַלּוֹת בְּצָבַע וּמַש"ה בְּעֵינֵן הַטְּבִילוֹ מְשׁוּם דְּבַעוּדוֹ לַח הִיָּה מְטַמָּא לְהַבְּגָד מִן הַתּוֹרָה אִם דָּם נְדָה הִיָּה וְכַמ"ש הַתּוֹס' שָׁם וְא"כ לְעֵנִין לְטְהַרָה לְבַעֲלָהּ נְמִי לֹא מְקִילִינָן לְתַלּוֹת בְּצָבַע וְכַן הִק' הֵר"ן בְּחִדּוּשׁוֹ עַל הֶרְמֵב"ן וְכַמ"מ שָׁם דְּחַק לִיִּישׁב דַּעַת הֶרְמֵב"ם וְכ' דַּס"ל לְהֶרְמֵב"ם דְּלְטְהוּרוֹת מְחַמְרִינָן טְפִי מְלַבְּעֵלָהּ מַש"ה בְּעֵינֵן לְטְהוּרוֹת דְּוִןקָא הַטְּבִילוֹ מַשֶּׁא"כ לְבַעֲלָהּ וְהוּא דוֹחַק וְעֵינֵן בְּב"י ס' קצ"א וְעֵינֵן מ"ש שָׁם וּלְפִי דְּבְרֵינוּ דְּבְרֵי הֶרְמֵב"ם ו"ל גְּכוּנִים וּלְק"מ דְּוִןדָּאֵי גַם הֶרְמֵב"ם ס"ל דְּהָא

דְּבַעֲיָנוּ לְטִהָרוֹת דְּוִנְקָא הַטְּבִילוֹ מִשּׁוּם דְּלֹא סְמַכְיָנוּ לְמִיתְלֵי בְּצַבְעֵ אֱלָא בְּטוֹמְאָה דְּרַבְּנָנוּ וְלֹא בְּטוֹמְאָה דְּאוֹרֵייתָא מִשּׁוּם דְּהָאִי ס"ס לָאו ס"ס מְעַלְיָא הוּא וְכַמ"ש הַתּוֹס' מִש"ה דְּוִנְקָא הֵיכָא דְּהַטְּבִילוֹ דְּלִיכָא תוּ טוֹמְאָה דְּאוֹרֵייתָא אֱלָא מְדַרְבְּנָנוּ טְמֵא הַבְּגָד בִּינוּ דְּסַבְרֵ הֵיךָ שְׂיִכּוּל לְצִאת וְהַקְפִּיד עָלָיו שְׁהֵרִי עֲדִינָן לֹא הֶעְבִּיר עָלָיו ז' סְמָנִים הוּא דְּמַהְגִּי ס"ס לְמִיתְלֵי בְּצַבְעֵ וּמִש"ה לְטִהָרָה לְבַעֲלָהּ בִּינוּ דְּאֵינָה טְמֵאָה אֱלָא מְדַרְבְּנָנוּ דְּהָא לֹא אֲרַגְשָׁה תְּלִינוּ בְּצַבְעֵ מִשּׁוּם ס"ס וְכ"ת א"כ הַבְּגָד נָמִי אֵינָה טְמֵאָה אֱלָא מְדַרְבְּנָנוּ דְּהָא לָאו דָּם נִגְדָה הוּא דְּהָא שְׁלֵא בְּהַרְגָּש' חוּזִי זֶה אֵינּוּ דְּהָא אָנּוּ קִי"ל דְּמַק"מ טְמֵא וְיַכְבֵּר הוֹכַחְנוּ מְהָא דְּאִשָּׁה שְׁמַתָּה בְּסוּף מְכִילְתִּין דְּלָמ"ד מְק"מ טְמֵא אִפִּי' אִי חוּזִי שְׁלֵא בְּהַרְגָּשָׁה הַדָּם מְטַמֵּא בְּמַגָּע וְכֵן מוֹכַח מְהָא דְּאִר"י ב'פ' יוֹצֵא דוֹפֵן דָּף מ"א ע"ב מְקוֹר שְׁהַזִּיעַ כַּב' טִיפֵי מְרַגְלִיּוֹת וְכו' אָבֵל תָּדָא אֵימָא מְעַלְמָא אֲתֵיָא וּפִירִש"י שֵׁם מִן הַצְּדָדִים וְא"כ ע"כ מִיָּרִי דְּלֹא הֲרַגְשָׁה דְּאִי בְּהַרְגָּשָׁה לְמָה נִיתְלֵי דְּמְעַלְמָא אֲתֵי' דְּהָא אֲרַגְשָׁה וְכַדְפְּרִיף הַש"ס ר"פ הַרְוָאָה וְהָכָא לֹא שְׂיָיָף תִּי' הַש"ס דְּהִתָּם דְּאֵימּוֹר הַרְגָּשָׁת עַד הוּא דְּהָא לֹא נִזְכָּר בְּדַבְּרֵי ר"י שְׁמַצָּאָה ע"י בְּדִיקָת עַד דְּוִנְקָא אֱלָא סְתַמָּא קְתַנִּי דְּאִפִּילוּ בְּרוּאָה מִמֶּשׁ אוֹ ע"י קְנוּחַ מְבַחוּץ נָמִי טְפָה אַחַת טְהוּרָה אִי דְּאֲרַגְשָׁה לְמָה נִיתְלֵי בְּמִן הַצְּדָדִים וְא"כ לְעַנְנָן טוֹמְאָת הַבְּגָד הִיא סְפַק דְּאוֹרֵייתָא וְכַמ"ש הַתּוֹס' בְּמְכִילְתִּין דִּי"ו דְּמֵאֵן דַּס"ל מְק"מ טְמֵא הוּא מְדְאוֹרֵייתָא הַלַּמ"מ אוֹ מַגָּה"כ מִשּׁוּם דְּרִשָּׂא וְכַמ"ש הַר"ן וְהַרְמְב"ן בְּחַדוּשֵׁיהֶם דָּף מ"א ע"ב מִש"ה בְּעֵינָן הַטְּבִילוֹ דְּוִנְקָא דְּכִינוּן דְּהַטְּבִילוֹ נָפַק מִטוֹמְאָה דְּאוֹרֵייתָא מִשָּׂא"כ לְטִהָרָה לְבַעֲלָהּ דְּלִיכָא אֱלָא אִיסוּר דְּרַבְּנָנוּ וְא"ל א"כ מֵאִי מְשַׁנֵּי ר"ל הַנּוּחַ לְכַתְּמִים דְּרַבְּנָנוּ דְּהָא לְעַנְנָן לְטַמֵּא לְהַבְּגָד הוּא דְּאוֹרֵייתָא וְכַמ"ש י"ל דַּס"ל לְהַרְמְב"ם ז"ל דַּר"ל מוֹקִי לְמַתְנִי' כַּמ"ד מְק"מ טְהוּר וְלִדְיָדִי' אָף לְעַנְנָן טוֹמְאָת מַגָּע הוּא דְּרַבְּנָנוּ בִּינוּ דְּשְׁלֵא בְּהַרְגָּשָׁה חוּזִי וְלָאו דָּם נִגְדָה הוּא מִן הַתּוֹרָה טְהוּר אָף הַבְּגָד אָבֵל לְדִידָן דְּקִי"ל כַּר"י דְּאָמַר א' מִשְׁקִין קַלִּין וְא' מִשְׁקִין חֲמוּרִים אִם הִנּוּסָה הַתּוֹרָה וְכו' וְכַמּוֹ שְׁפָסַק הַרְמְב"ם פִּי"ד מֵהִלְכוּת פְּלִים מוֹקְמִינוּ לְמַתְנִי' כַּמ"ד מְק"מ טְמֵא דְּהִלְכְתָא כְּנוּתִי' וְאִפִּי' הַתְּלִינוּ בְּצַבְעֵ בִּינוּ דְּאֵי לְצִאת אֵינּוּ אֱלָא טוֹמְאָה דְּרַבְּנָנוּ בִּינוּ דְּהַקְפִּיד וְסַבְרֵ שְׂיִכּוּל לְצִאת וְלַפ"ז י"ל דַּס"ל לְהַרְמְב"ם דְּאִלְיָכָא דַּר"י רִישָׁא דְּמַתְנִי' ז' סְמָנִים מְעַבִּירִים וְכו' מִיָּרִי לְטִהָרָה לְבַעֲלָהּ וְסִיפָא דְּמַתְנִי' הַטְּבִילוֹ וְעָשׂוּ ע"ג טְהוּרוֹת הֶעְבִּיר עָלָיו ז' סְמָנִים מִיָּרִי לְטִהָרוֹת וְכַמ"ש הַר"ן בְּחַדוּשֵׁי ע"ש דְּלְטִהָרָה לְבַעֲלָהּ מְהֵנִי ז' סְמָנִים אָבֵל לְטִהָרוֹת בְּעֵינָן דְּוִנְקָא הַטְּבִילוֹ וְכַמ"ש אֱלָא דְּקָשָׁה לַפ"ז עַל מ"ש הַרְמְב"ם ז"ל בַּפ"ג מֵהִלְכוּת מו"מ דִּין ט' וְז"ל מְעַנְבְּרָת שְׁהוּצִיא הָעוֹבֵר אֵת יָדוֹ וְכו' וְטוֹמְאָת כְּתָמִים הַפֵּל מַד"ס וְטוֹמְאָתוֹן מְסַפֵּק לְפִיכְדָּה אֵין שׁוֹרְפִין עָלֵיהֶן תְּרוּמָה וְקַדְשִׁים וְכו' וּמְפָשְׁטֵי דְּלִישָׁנָא מְשַׁמַּע דְּקָאִי נָמִי אִמ"ש לְעֵיל מִיָּנִיָה דִּין ז' הַבְּגָד שְׁנַמְצָא עָלָיו כְּתָם כו' דְּהַבְּגָד נָמִי אֵינּוּ טְמֵא אֱלָא מַד"ס וְכֵן מְבִנְיָן לְהַדְּיָא בְּפִתְיָה שְׁלוֹ לְמַשְׁנִיּוֹת דְּסֻדָּר טְהוּרוֹת שְׂכ' ד"ה וְטוֹמְאָת נִגְדָה וְז"ל וְדָם עַל הַחֲלוּק אֲשֶׁר לֹא יִתְאַמַּת שְׁהוּא דָּם נִגְדָה הַפֵּל אָבוֹת מְדַרְבְּנָנוּ עַכ"ל וְאִמְאִי אֵינּוּ אֱלָא מְדַרְבְּנָנוּ הָא קִי"ל דְּמַק"מ טְמֵא וְא"כ אַע"ג דְּשְׁלֵא בְּהַרְגָּשָׁה אֲתֵי מ"מ מִן הַתּוֹרָה טְמֵא וְדוֹחַק לֹאמַר דַּס"ל לְהַרְמְב"ם דְּמַק"מ טְמֵא אֵינּוּ אֱלָא מְדַרְבְּנָנוּ וְכַמ"ש לְכַאוּרָה מְמ"ש סַפ"ד מֵהִלְכוּת מו"מ דַּז"א דַּמְמ"ש פ"א מֵהִלְכוּת הַנְּ"ל דִּין ט' סְתִימַת לְשׁוֹנוֹ שֵׁם מְשַׁמַּע שְׁהוּא מְדְאוֹרֵייתָא ע"ש וּמ"ש סַפ"ד מְטַמֵּא טוֹמְאָת כְּתָמִים דְּמְשַׁמַּע לְכַאוּרָה דְּאֵינּוּ אֱלָא מַד"ס לִיתָא דְּהַרְמְב"ם תְּפַס לְשׁוֹן הַמְשָׁנָה שֵׁם וְכַמּוֹ שְׁאָנוּ צְרִיכִין לְפָרֵשׁ לְשִׁיטַת הַתּוֹס' וְהַרְמְב"ן וְהַר"ן דַּס"ל דְּמַק"מ טְמֵא

מן התורה דטומאת פתמים דנקט המשנה לאו דווקא פן צ"ל להרמב"ם ו"ל ולכן נלע"ד דס"ל להרמב"ם ו"ל דתרתני בעינו מן התורה חדא שתהא יודעת דנודאי מגופה אתי' וגם שפתרגיש בבשרה אבל ברואה פתם אע"ג דאיפא למימר דארגשה וכגון שמצאה לפתם מיז אחר תשמיש דאיפא למיתלי דארגשה וסברה הרגשת שמש הוא או שמצאה פתם לאחר שעשתה צרכיה דאיפא למימר ארגשה וסברה הרגשת מ"ר הוא אפ"ה טהורה מה"ת פיון דאיפא למיתלי דמעלמא אתי' ואין נודאי דמגופה אתי' אבל במצאה דם לפנים בפרוודור היכא דאיפא למיתלי שטעמה בהרגשה פגון לאחר תשמיש או ע"י בדיקת עד וכה"ג אמרינו חזקת דם שפא בהרגשה וכמ"ש הרמב"ם רפ"ט ואם לא הרגשה ויבדקה ומצאה הדם לפנים בפרוודור ה"ז בחזקת שפא בהרגשה והינו היכא דאיפא למיתלי שטעמה בהרגשה וכמ"ש והתורה לא טיהרה לדם שפא שלא בהרגשה אלא היכא דנודאי שלא בהרגשה אתי' פגון היכא דליכא למיתלי שטעמה בהרגשה ומ"ש ומצאה הדם לפנים נמי אתי' למעוטי פתם דאיפא למימר דמעלמא אתי' שאינו אלא מד"ס אע"ג דא"ל שטעמה בהרגשה מגזה"כ וס"ל להרמב"ם ו"ל דתרי מעוטי איפא דמן בשורה דרשינו למעוטי שלא בהרגשה ומן דם ממעטינו ולא פתם כפשטי' דמתני' דלקמן שאמר ר"ע לתלמידיו דם ולא פתם ובלא"ה ניחא לשיטת הרמב"ם דס"ל דכל ספק דאורייתא לחומרא אינו אלא מדרבנן ולפ"ז ניחא נמי ה' דמשני ר"ל הנח לכתמים אפי' למ"ד מק"מ טמא ודוק ולפ"ז לענין מק"מ נדאי לא חמירא מדם נדה כי היכי דממעטינו מדם ולא פתם פיון דלאו מגופה אתי' האשה טהורה לבעלה ה"ה לענין טומאת מגע ומק"מ אינו טמא אלא בודאי מגופה אתי' לפ"ז אפסדן לקמייתא מש"ל לענין שבעה דברים שמעבירן על הפתם לדעת הרמב"ם ש"כ הרמב"ם ו"ל דמהני לטהר האשה לבעלה ולענין טהרות פתם דבעינו דוקא הטבילו ובע"כ צריכין אנו לדברי המ"מ ו"ל שהבאתי לעיל מיהו יש ליישב דברינו דלענין לטהר לבעלה איפא בפתמים ספיקי טובא לקולא משא"כ לענין מק"מ: ומעתה ניחא מה שתמהתי לעיל דלמה סתמו הפוסקים לטהר הפתמים אפי' שמצאו אחר תשמיש או אחר הטלת מ"ר וכה"ג אם נמצא על דבר שאינו מקבל טומאה או ע"ג בגד צבוע דהא איפא ספקא דאורייתא דלמא ארגשה וסברה וכו' ולפ"ז ניחא דאפי' בלא טעמא דהרגשה הפתמים טהורים מן התורה פיון דאיפא למיתלי דמעלמא אתי' וכו' נ"מ מן הסמ"ג הביאו בהגהות ש"ע סי' זה סעיף יו"ד בנמצא על בה"כ דטהורה ומסתמא מיירי שעשתה צרכיה וא"ל אימור ארגשה וסברה הרגשת מ"ר הוא ואפ"ה טהורה: וראיתי בס' זכרון יוסף שנדפס מחדש שרצה לפרש דברי הרמב"ם דמה"ט דאם מצאה בפנים בחזקת שפא בהרגשה לפי שרוב דם מן המקור הוא בא בהרגשה אתי' ודוקא בפנים ור"ל מן הלול ולפנים משא"כ במצאה מן הלול ולחוי' וכ"ש פתם ממש דא"ל מן העליה בא או מעלמא אתי' וכיון דאיפא תרי מעוטי חדא שמא לא מן המקור הוא ועוד שמא שלא בהרגשה אתי' מצטרפין הני תרי מעוטי לחזקת טהרת האשה ומטהרין לה מה"ת עכ"ד וז"א דאם פן קשיא אמאי בנמצא על שלול ועל שלה איתוים חייבים בקרבן ה' איפא תרי מעוטי חזקת טהרת האשה וא"ל דהא מוקמינו לה בש"ס דמיירי בארגשה וכו' ז"א ה' איפא למימר דלמא הרגשת שמש הוא דהא מה"ט מק' הש"ס בפ"ק ודלמא דם מאכולת הוא וכו' ואע"ג דמוקמינו לה בדארגשה אפ"ה מק' ודלמא דם מאכולת הוא ונתלי הרגשה בהרגשת שמש א"כ ה"נ נימא פן ועמש"ל בסי'

זה בענין הקרטין דאפשר לנישב דבריו דהא מוקמינן להאי מתניתין במסכת שבועות
בסמוך לוסתה וא"כ אין פאן חזקת טהרה דאשה וכמש"ל ועוד יש לומר דשאני מאכלות
דשכיחי משום הכי מקשה דניחוש לשמא דם מאכלות אפילו בארגשה מכל מקום בעיקר
פירושו לא נהירא לי אלא כמ"ש וכ"נ בספר שב"י ובס' כו"פ בכוננת הרמב"ם כמ"ש
בסימן קפ"ג: והנה ראיתי בס' שב"י סי' מ"א שהק' למאי נ"מ סיגים הרמב"ם גבי פתמים
וטומאת זו בספק שמא מן החזר בא הלא בלא"ה אין שורפין עליו תו"ק הואיל דהוי רק
מדרבנן וע"ז כתב הרמב"ם לא בא אלא להורות טעמיה דטהור הואיל דטומאה זו בלא"ה
לא בנודאי מן החזר בא כמו בדין שלפניו שמצאה בפנים והוי ספק אחד דאורייתא
ומחזקין בנודאי בא בהרגשה משא"כ בכתם דיש עוד ספק בגוף הדם עכ"ד ולא משמע
כן ונ"ל דס"ל להרמב"ם ז"ל דדוקא כיון שהוא ספק הוא דאין שורפין עליהן תו"ק הא
אלוהיה נודאי טומאה מד"ס היו שורפין עליהן תו"ק כמו בששה ספקות דפ"ה דמס'
טהרות ומייתי לה בש"ס במסכת שבת פ"ק ובמכילתין בפ' בנו"כ דאע"ג שהן מד"ס
אפ"ה שורפין עליהן תרומה (וכן מבואר בפ' המשניות להרמב"ם בפ"ד למסכת טהרות
משנה י"א ונ"ל אמן אם נסתפק אדם אם נטמא באב מאבות הטומאה אשר הם מד"ס
כי ספקו טמא ושורפין עליו את התרומה וכו' אלא אם יהיה האב עצמו ספק כמו בית
הפרס שהוא ספק אם נגע או לא נגע אין שורפין עליו את התרומה לפי שהוא ס"ס עכ"ל
מבואר דס"ל להרמב"ם דעל אה"ט שהוא מד"ס שורפין עליו את התרומה אם לא היכא
דאמר בש"ס בהדיא עבדי רבנן היפרא דלא לשרוף עליה תו"ק כמו בכלי זכוכית במסכת
שבת וגבי דם עובדת כוכבים וכה"ג הא בעלמא שורפין תו"ק באה"ט שהוא מד"ס אלא
שי"ל דברי אמ"ו הגאון דקשיא ליה כיון דבגמרא איתא בהדיא דאין שורפין תו"ק על
טומאת פתמים פדאיתא במסכת גדה ד"ו ע"א מנ"ל להרמב"ם האי טעמא דמש"ה אין
שורפין תו"ק כיון דספקא הוא דהא אפילו בנודאי טומאה שהוא מד"ס אשפחן שעבדו
היפרא דלא לשרוף תו"ק כמש"ל דלמא ה"ה טומאת פתמים אפילו היה נדאי מחזר אתיא
אין שורפין דמעיקרא פה גזרו דלא לשרוף עליו תו"ק ומיהו י"ל דבאמת בכלה דאין
שורפין עליו תו"ק טעמא איכא והיכא דליכא טעמא עבדי כעין דאורייתא ושורפין עליה
תו"ק והכא איתא בפ"ז דמסכת טהרות דאוכל גבלות עוף טמא אין חייבין עליה על ביאת
מקדש ואפ"ה שורפין עליה תרומה אע"פ שהוא מדרבנן עיי"ש בפ' הר"ש והרע"ב
ובפ' הרא"ש שם כתב שפך גזרו חכמים מתחלה ולהרמב"ם ה"ה בכל טומאה דרבנן
שהוא אה"ט שורפין עליה תו"ק אם לא היכא שמזכיר בפ' דעבדו היפרא כמש"ל ועיין
בר"ש רפ"ב דמסכת זבים ועיין בתוס' בריש מסכת גדה דאפילו מעל"ע שפנדה אי לאו
שלא יהיה לבו נוקפו ופורש היו שורפין עליו תרומה וכן בנגע באחד בלילה דשורפין
עליו לרבנן אע"פ שאינו אלא מדרבנן כמבואר בתוס' שם) וכ"פ הרמב"ם ס"פ י"ג
מהלכות שאר אה"ט וז"ל שם וכולן גזרה מדבריהם וכו' אע"פ שעיקר טומאתן בספק
ה"ז תשרף הואיל ונדאי ספקות אלו טומאתן מה"ת אבל אם נסתפק לו בכ"מ אם נגע
בבית הפרס וכו' הרי אלו תולין מפני שעיקר טומאתן מספק שמא טמאין הן או טהורים
וא"ת טמאים שמא נגע וכו' ונמצאו ב' ספיקות ואין שורפין על ב' ספיקות עכ"ל ולפ"ז
נ"ל דס"ל דהיכא דנודאי מן החזר אתיא אע"ג דשלא בהרגשה אתיא גזרו בה חז"ל
דלמא ארגשה ולא אדעתה ושורפין עליה תו"ק הואיל דנודאי ספיקות אלו טומאתן

מה"ת וכפירש"י ועיקר גזרות חכמים הנה בכתמים דלמא מגופה חזינא וארגשה וְלֹא
אדעת' ולמסקנא צ"ל דאפי' מזמן קרוב חיישי' להכי ולא פמו דס"ד דמק' וכמש"ל בס'י
זה אבל בכתמים דא"ל דלמא מעלמא אתינא ואיפא תרי ספיקי לקולא דלמא לאו מגופה
חזינא ואת"ל מגופה דלמא לא ארגשה מש"ה תולין ואין להקשו' לדברינו דא"כ אמאי
אמרי על ו' ספקות שורפין התרומה דמשמע תו לא הא איפא נמי הך דלעיל ז"א דכבר
כתבו התוספות בפ"ק דשבת ד"ה על ו' ספקות וז"ל אור"י דאפילו איפא ספיקא יותר
ששורפין עליהם תרומה וכו' לא חשיב אלא הני דתקנו באנשא עכ"ל ולכאורה נראה
להביא ראיה לדברי הרמב"ם דהיכא דנדאי מגופה חזינא אלא דשלא בהרגשה אתינא
אפ"ה שורפין עליה תו"ק והא דאמרין ד"ס ע"ב סבר לה כבר פדא דאמר כל שבעלה
בחסאת טהרותיה טמאות כל שבעלה בא"ת טהרותיה תלויות א"כ ק' וממ"נ במאי מיירי
אי בדארגשה בשעה שעסוקה בטהרות אפילו לאחר זמן נמי טמאה ואי בדלא ארגשה
בשעה שעסוקה בטהרות אפילו בתוך שיעור נסת אמאי טהרותיה טמאות דארף דדם
מעיקרא אתינא פיון דשלא בהרגשה חזינא אינו אלא מד"ס ואמאי תשרף הא אינו אלא
מד"ס והכא לא שייך שנוי' פדמשני בר"פ הרואה לעולם דארגשה וכו' ואימור הרגשת
עד הוא פיון דלא בדיקה א"ע רק אחר שעסקה בטהרות וא"כ בשעה שעסקה הא ליכא
למיתלי בשום טעות ובטעות דמ"ר ליכא למיתלי כמ"ש התוס' שם ודוחק לומר דמיירי
שאמרה שארגשה ואינה יודעת מה ארגשה אם פתיחת המקור או הרגשת מ"ר מש"ה
כל שבעלה בחסאת טהרותיה טמאות דהרגשת דם הנה משא"כ לאחר זמן טהרותיה
תלויות דאימור הרגשת מ"ר הוא דנה דוחק לאוקמי פלוגתא דב"פ ור"א דאמרי סתמא
דמיירי דוקא בכה"ג אבל לדעת הרמב"ם דס"ל דהיכא דנדאי מגופה חזינא אלא דשלא
בהרגשה חזינא פיון דרבנן גזרו בה שמה ארגשה וְלֹא אדעתה שורפין עליו תו"ק ניחא
הכל אף ראיה זה יש לדחות י"ל דמטעם טומאת משא מטמאין לה דמק"מ טמא וכיון
שראתה תוך שיעור נסת ס"ל לב"פ דנדאי בעת שעסקה בטהרות הנה דם בביה"ח
דאע"ג דביה"ח ביה"ס הוא ואין פאן טומאת מגע מ"מ טומאת משא יש: מיהו אע"פ שאין
ראיה לדברינו מ"מ הישוב לדעת הרמב"ם נכון דאפילו אי נימא דהרמב"ם רפ"ט
מהלכות א"ב מיירי לענין טומאת האשה לטמא כל ז' פדין רואה ובהא פתב שהוא מד"ס
אפ"ה הצריך לכתוב שאינו אלא מספק דנ"מ דאין שורפין עליה תו"ק וכמ"ש ועוד לאביי
דס"ל דאותו מקום בלוע הוא דאפילו במשא לא מטמא ראיה נכונה הוא: נחזור על
הראשונות כבר הוכחנו דלשיטת רש"י ותוספות לא קיי"ל פנותיה דשמואל דדרש
בבשרה עד שתרגיש כו' אלא היכא דנדאי מגופה אתינא אפי' בלא הרגשה טמאה מה"ת
וכ"נ דעת הראב"ד בס' בעה"נ כמש"ל אבל דעת הרמב"ם נראה דס"ל דהלכתא כשמואל
דאינה טמאה מה"ת אפי' בנדאי מגופה חזינא אא"כ הרגשה אבל היכא דאיכא למיתלי
דהרגשה אלא שטענה וסברה וכו' אם מצאה בפנים דנדאי מגופה חזינא אמרינן חזקת
דם שפא בהרגשה וטמאה מה"ת אבל כתמים אינו אלא מד"ס אע"ג דאיכא למיתלי
דארגשה וסברה וכו' כגון אחר תשמיש וכו"ג פיון שאינן נדאי מגופה אינה טמאה אלא
מד"ס ולזה הפי' הספ"מ אמ"ו בס' שב"י ובס' כו"פ דמה שכתב הרמב"ם בדיקה ומצאה
הדם לפני בפרוזדור ה"ז בחזקת שפא בהרגשה טעמא פיון שמצאה ע"י בדיקת עד י"ל
ארגשה וסברה הרגשת עד הוא הגם שכתב בס' שב"י עוד פירוש אחר והוא דס"ל

להרמב"ם דנוקא בבדקה ומצאה בפנים דליכא אלא חד ספקא אי בהרגשה אתיא או לאו הוא דאמרינו חזקת דם שפא בהרגשה משא"כ בהצטרף עוד ספק דשפא לאו מן המקור אלא מן העליה וכמש"ל בשמו וכ"ש היכא דאיכא לספוקי דמעלמא אתיא לא חיישינו דלמא ארגשה ולאו אדעתה פיון דאיכא תרי ספיקי להיתר ומ"ש הרמב"ם ובדקה ומצאה הדם לפנינו בפרוודור ר"ל מן הלול ולפנים שהוא ונדאי מן החדר עכ"ד.

ולפי דבריו אלו י"ל דאפי' ע"י בדיקת עד דא"ל דארגשה וסברה וכו' אינה טמאה מה"ת דלא חיישינו לטעות ודוקא היכא דארגשה ואיכא הוכחה שלא ראתה דם באותו פעם כמו אחר אותיות או בעגול וכה"ג הוא דאמרינו אימור הרגשת שמש הוא או עד הוא אבל היכא דלא ארגשה ל"ח דלמא ארגשה וטעתה דסברה וכו' פיון שלא מצאה הדם מן הלול ולפנים איכא תרי ספיקי ומש"ה לא מוקי הש"ס התם איכא דלמא ארגשה וכו' ואפשר פנונתו נמי פיון דאיכא חזקת טהרת האשה מש"ה מקילינו וכמ"ש בס' ז"י שבהבאתי לעיל וקשיא לי דאם פן הא דכתב רחמנא בבשרה למעוטי שלא בהרגשה במאי מיירי אי מהלול ולפנים הא הוא בחזקת שפא בהרגשה אע"ג דלא ארגשה לפי זה ואי דאתי למעוטי מלול ולחויז תיפוק ליה פיון דספקא הוא וכמ"ש הרמב"ם בפ"ה מהלכות א"ב דאפי' בנמצא על קרקע פרוודור נמי ספקא הוא אם פן תיפוק ליה בלא"ה לשיטת הרמב"ם ז"ל דס"ל דכל ספקא רחמנא שריא אפי' היכא דאיכא איסור פרת ודלא פיש גוססאות שפתבו בפ"ט מהלכות ט"מ דספקא דכרת מן התורה אסור אלא דכל ספקא אינו אסור אלא מדרבנן אפילו באסור דאיכא פרת ועיין במהרי"ט ובס' פ"ח בי"ד סימן ק"י ואם פן קרא ל"ל דאפילו אי לא בעינו הרגשה מן התורה נמי מן הלול ולחויז מן התורה טהורה ואפשר לומר דאי לא קרא דבבשרה היינו מטמאים אפילו מלול ולחויז דלא הוי ספקא ממש דרוב דמים מן המקור הן באין ומשום הכי לא דמי האי ספקא לשאר ספקות אף השתא דכתיב בבשרה דבעינו דנוקא הרגשה ספקא מעליא הוא פיון דשלא בהרגשה חזיא מפל מקום נראה לי דהיכא דמצאה בפנים ע"י בדיקת עד חיישינו דלמא ארגשה וסברה בדיקת עד הוא וכבר כתבתי לעיל שפן דעת הרשב"א במ"ה דאע"ג דלא הרגשה טמאה מן התורה היכא דא"ל דארגשה וסברה וכו' וכן הוכיח בני מוהר"מ שי' מסוג'י שפדף י"ב ע"א דגרסינו התם בעי מיניה ר"א מר"ה אשה מהו שתבדוק עצמה פשיעור וסת פדי לחייב בעלה חטאת ומסתמא שאל על כל הנשים אם יש להן לבדוק לאחר תשמיש פדי לחייב בעלה חטאת אפי' בדלא הרגשה וכמ"ש הר"ן והרמב"ן בחדושיהם דדונח לומר דשאל לו דנוקא באם ארגשה אם תבדוק או שהיא מסופקת בהרגשה אם ארגשה פתיחת המקור או לא חדא דהא סתמא מבעיא ליה ועוד דבהא לא היה משיב משום דלבו נוקפו ופורש יפרוש ויפרוש דהא אם הרגשה אסור לו לפרוש אפי' באבר חי וצריכה היא שתאמר לו בשעת תשמיש אפילו וה"ה פשמיסופקת אם הרגשה או לאו ועו"ק לא"ד דהכי מבעיא ליה אם תבדוק פדי לחייבו א"ת פיון דלא אסיק אדעתיה הך טעמא דלמא לבו נוקפו ופורש אם פן אמאי תבדוק ולמה לא תקנח עצמה תוך שיעור וסת פיון דארגשה ודלמא יש פאן דם ותהא חייבת בחטאת ומי התיר לה שתמתין עד פדי שיעור א"ת א"ו דאפי' בלא הרגשה איכא חייב חטאת משום חזקת הדם שפא בהרגשה ואמרינו הא דלא ארגשה פסבורה הרגשת שמש הוא ומ"ש בס' כו"פ סימן קפ"ג דהגמ' לא ס"ל לסברא זו פבר כתבתי שאין דבריו מוכרחים ולכאורה י"ל

בכוננת התוספות שהבאתי לעיל דמוכח מדבריהם דטעמא דכתמים דטהורים מן התורה משום דתלינן דמעלמא אתי' ולא פתבו לטעמא דהרגשה לפי דס"ל דאלו ונדאי מגופה אתיא הנינו אומרים דארגשה ולא אדעתה וזו סברא דאורייתא היא פניו דחזקת דם שפא בהרגשה אלא פניו דאיפא נמי ספקא דלמא מעלמא אתיא בהצטרף הספקות שריא מה"ת וכמש"ל בשם תשובת שב"י ומ"ש התוספות דאימור מעלמא אתי' חדא מתרי טעמי נקט וה"ה דטעמא משום דלא ארגשה אלא דהנינו חוששין לשמא ארגשה ולא אדעתה אבל פניו דאיפא נמי ספקא דלמא מעלמא אתי' לא חיישין להא מיהו אין הכרע לזה די"ל נמי דס"ל להתוספות דלא קיי"ל להא דשמואל וכמש"ל וכן הרא"ש לא הביא בפסקיו להא דשמואל וממתניתין דס"פ הרוואה דדרשין דם יהיה זונה ולא פתם י"ל מתיבות דם יהיה זונה דריש הכי דמשמע פשהוא זוב מבשרה ודלא כמ"ש בתוי"ט דדריש מן בבשרה עד שתרגיש דלישנא דמתניתין לא משמע הכי מיהו מדברי הרשב"א בס' תה"א ריש שער ד' משמע פדברי התוי"ט דטעמא דמתניתין דממעטין פתם הוא מן תיבת בבשרה דכיון דמה"ת בעינו הרגשה דכתיב בבשרה עד שתרגיש בבשרה מש"ה פתמים דרבנן וכ"נ מדברי הרמב"ן בחדושו בכתב דוכתי דטעמא דכתמים דרבנן משום דמה"ת בעינו הרגשה דנוקא וכדעת הרמב"ם ז"ל שהבאתי לעיל דקיי"ל פנותיה דשמואל וכ"כ בהלכותיו ריש פרק ד' ע"ש גם הר"ן בחדושו בכתב דוכתי פתב דהא דכתמים דרבנן טעמא משום דלא ארגשה ולא משום ספקא דלמא מעלמא אתי: ועפ"ז אמרתי דבר המתקבל לענ"ד אהא דאמר ר"נ פל דבר שאינו מקבל טומאה אינו מקבל פתמים פתבו התוספות טעמא דר"נ פניו דדבר שהפתם בו טהור גם על האשה לא גזרו טומאה עכ"ד מבואר מלשונם דה"ט דמטהרין לאשה במצאה פתם על דבר שאינו מקבל טומאה פניו דאותו דבר שנמצא בו הפתם טהור לא רצו לגזור גם על האשה שום טומאה אבל הר"ן בחדושו שם פתב ונ"ל וה"ט משום דדבר המקבל טומאה פניו שמה שנמצא עליו הפתם טמא גזור בה רבנן פדי שלא יבאו לטהר הפגד אבל פשנמצא ע"ד שאינו מקבל טומאה לא גזרו על האשה פלל עכ"ל מבואר מדבריו דעיקר גזרת חכמים הנה לטמא בכתמים אינו אלא משום דדבר שנמצא בו הפתם טמא מש"ה גזרו רבנן לטמא גם האשה פדי שלא יבאו לטהר הפגד אבל מדברי התוספות לא נראה פן אלא ס"ל דהא דגזרו על הפתמים טעמא משום שלא יבאו להקל בנדה דאורייתא כמו שאר הרחקות שהם מד"ס אלא היכא דנמצא הפתם ע"ד שאינו מקבל טומאה לא רצו לגזור טומאה על האשה ונ"ל דתוספות לשיטתיהו אנלי דס"ל דלית הלכתא פשמואל דאמר עד שתרגיש וכו' מש"ה לא ה"מ לפרש פפירוש הר"ן אבל הר"ן דס"ל דהלכתא פשמואל כמש"ל מש"ה פי שפיר וכמו שאבאר דהא צריכין אנו להבין מ"ש הר"ן דמש"ה גזרו חכמים על הפתמים בנמצא ע"ד המקבל טומאה פדי שלא יבאו לטהר את הפגד משמע דס"ל דהפגד ודאי טמא מה"ת וקשה טעמא מאי יהיה הפגד טמא וע"כ צ"ל משום דקיי"ל מק"מ טמא מה"ת ולמ"ד מק"מ טמא א"צ להרגשה דאפי' ודאי שלא ארגשה נמי הדם מטמא להנוגע בו וכמש"ל מש"ה גזרו נמי לטמא האשה לבעלה ואע"ג דמה"ת טהורה לבעלה פניו דלא ארגשה מ"מ גזרו בה פדי שלא יבאו לטהר הפגד לפי שאין הפל יודעין שיש חילוק בין טומאת מגע לטומאת האשה לבעלה ואי לא הא לא קיימא הא וא"ל דאף אי לא גזרו לטמא אותה לבעלה ע"י פתם אפ"ה לא יבאו לטהר הפגד דהא חזו דמטמינן לה טומאת

עָרַב לְטְהָרוֹת וּלְקַדְשִׁים מִחֲמַת מַגֵּעַ שְׁלָה בְּדָם וּכְדַפְיָרֵשׁ רִשׁ"י בְּמַכִּילָתָיו דָּף כ"ב ע"א
וְאִם כֹּן אֵיךְ יִבְאוּ לְטַעוֹת לְטְהַר הַבְּגָד י"ל דְּגִזְרוּ חַז"ל דְּזִמְנִין שְׁתַּמְצָא פְתָם בִּימֵי סְפִירַתָּהּ
וְאִם לֹא גִזְרוּ עַל הַפְתָּמִים לְטַמְאָה לְבַעֲלָהּ לֹא הֵיחָה סוּתְרָת לְמַנְיָנָה וְאִם כֹּן יֵאמְרוּ שְׁגָם
הַבְּגָד אֵינּוּ טָמֵא וְאֵע"ג שְׂיִצְא מִמֶּנָּה תוֹךְ יָמֵי סְפִירַתָּהּ מ"מ דָּם לֹא מִשְׁקָה הוּא וְלֹא מֵעֵין
הוּא כְּמִבְּוֹאָר בְּגִמְרָא ס"פ כה"י גַם טְוִמְאָת מִשְׁקִין צָרִיךְ רְבִיעִית לְטָמֵא כְּדֵאִיתָא בִּפ' דָּם
הַנֶּזֶדָּה וְעַיִן בְּרַמְב"ם פ"א מְהַלְכוֹת מו"מ דְּהָא הַשְׁתָּא לִית לְהוּ הֵיפְרָא מִפְּחַ טְוִמְאָת עָרַב
דְּאִשָּׁה דְּהָא הִיא בְּלֹא טְמֵאָה לְטְהָרוֹת וּלְקַדְשִׁים וּלְכַף הַנּוֹצְרָכוּ לְגִזְרוּר עַל הַפְתָּמִים
לְבַעֲלָהּ דְּאִז אִם מוֹצְאָה לְהַכְתָּם בִּימֵי סְפִירַתָּהּ סוּתְרָת לְמַנְיָנָה וְיִוְדָעִים הַפֶּל שְׁהַפְתָּם
מִטָּמֵא לְהַבְּגָד וְלַעֲנִין סוּתְרָת לְיוֹמֵי אֵי חֲזָיָא בְּלֹא הֶרְגָּשָׁה עַיִן מִש"ל דְּפְלוּגְתָּא דְּרַבְּנָן וְתָא
הִיא אִךְ כ"ז אֵי גִימָא דְּטַעֲמָא דְּכַתְּמִים טְהוֹרִים מִה"ת הוּא הוֹאִיל דְּלֹא אֲרֻגְשָׁה מִש"ה
טְהוֹרָה לְבַעֲלָהּ אֲבָל לְטָמֵא בְּמַגֵּעַ לְטְהָרוֹת וּלְקַדְשִׁים מִטָּמֵא אִפִּי' שְׁלֵא ע"י הֶרְגָּשָׁה שְׁפִיר
י"ל כִּנ"ל אֲבָל לְשִׁיטַת הָאוּמְרִים דְּלִית הַלְכָתָא כְּנוֹתִיָּה דְּשְׁמוּאֵל דְּאִפִּילוּ בְּלֹא הֶרְגָּשָׁה
טְמֵאָה מִה"ת אִפִּילוּ לְבַעֲלָהּ הֵיכָא דְּהָדָם בְּנֻדָּי מְגוּפָה אֲתִיָּא וְטַעֲמָא דְּכַתְּמִים טְהוֹרִים
מִה"ת הוּא כִּינּוּן דְּלֹא נֻדָּי מְגוּפָה אֲתִיָּא מִש"ה טְהוֹרָה מִה"ת וְכַמִּש"ל אִם כֹּן תוּ אֵין
לְחֻלְק בֵּין טְוִמְאָת מַגֵּעַ מִטַּעַם מְק"מ לְטְוִמְאָת רֵאִיָּה לְבַעֲלָהּ דְּכִי הֵיכִי דְּטִיְהַרְהַר הַתּוֹרָה
לְבַעֲלָהּ הֵיכָא דְּלִיכָא נֻדָּי מְגוּפָה ה"נ לְעַנְיָן מְק"מ לְמַגֵּעַ דְּהֵיכָא דְּלֹא מְגוּפָה אֲתִיָּא וּי"ל
דְּמַעֲלָמָא אֲתִיָּא נְמִי טְהוֹרָה מִה"ת דְּלֹא עֲדִירָף טְוִמְאָת מַגֵּעַ בְּהָא מִטְוִמְאָת רֵאִיָּה וְכַמִּש"ל
מִש"ה לֹא הָוָה מְצִי הַתּוֹסְפוֹת לְפָרֵשׁ כְּפִירוּשׁ הַר"ן אֲלִיבָא דִּר"נ מִשׁוּם דִּס"ל דְּאֲלִיבָא
דְּהַלְכָתָא לֹא קִי"ל כְּנוֹתִיָּה דְּשְׁמוּאֵל וְכַמּוֹ שְׁהוֹכַחְתִּי לְעֵיל כִּנ"ל מִיְהוּ י"ל דְּבִלְא"ה גִּיחָא
לְפִי שְׁהַתּוֹסְפוֹת מְפָרְשִׁים הָאֵי מִשְׁתִּיתָא דְּאִמְר הָתָם בְּסַמוּךְ הוּא מְקַבֵּל טְוִמְאָת נְגַעִים אִם
כֹּן לֹא שְׂיִיךְ לִוְמַר כְּטַעַם הַר"ן כְּדִי שְׁלֵא יִבְאוּ לְטְהַר הַבְּגָד דְּאִם כֹּן מ"ט גִּזְרוּ עַל מִשְׁתִּיתָא
שְׂיִטְמָא בְּכַתְּמִים דְּהָא הֵכָא הוּא בְּאַמַּת אֵינּוּ מְקַבֵּל טְוִמְאָה מִן הָדָם לְכַף הַנּוֹצְרָכוּ לְפָרֵשׁ
דְּכִינּוּן שְׁאוֹתוֹ דְּכַר שְׁנַמְצָא בּוֹ כְּתָם אֵינּוּ מְקַבֵּל שׁוּם טְוִמְאָה לְכַף לֹא גִזְרוּ עַל הָאִשָּׁה וְדוֹקָא
בְּדָכָר שְׁאֵינּוּ מְקַבֵּל שׁוּם טְוִמְאָה הוּא דִּל"ג מִשְׁא"כ בְּמְקַבֵּל שׁוּם טְוִמְאָה אִפִּילוּ טְוִמְאָת
נְגַעִים גִּזְרוּ גַם בְּאִשָּׁה אֲבָל הַר"ן פִּירֵשׁ לְקַמֵּן ד"ס ע"ב דְּהָאֵי מִשְׁתִּיתָא הוּא מְפִלִי אוּרְג
שְׁמְקַבֵּל טְוִמְאָה מִש"ה פִּירֵשׁ כְּפִשְׁטִיָּה מִיְהוּ גַם לְדַבְרֵי הַתּוֹסְפוֹת אֵין לוֹ טַעַם כ"כ דְּמָה
עַנְיָן טְוִמְאָת נְגַעִים לְהֵכָא וְע"כ צ"ל דִּל"פ וְשׁוּם טְוִמְאָה אַחַת הִיא וְע"כ צ"ל כַּמ"ש: אִךְ
דְּבַרֵי הַטּוֹר וְהַש"ע נִפְלְאוּ מִמֶּנִּי שְׁכ' בִּרְס"י זֶה וְזו"ל ד"ת אֵין הָאִשָּׁה מְטַמְאָה וְלֹא אֲסוּרָה
לְבַעֲלָהּ עַד שְׁתַּרְגִּישׁ וְכו' דְּלָמָּה כְּתִב שְׁאֵין הָאִשָּׁה מְטַמְאָה מִשְׁמַע דִּר"ל לְטְהָרוֹת וּלְקַדְשִׁי
וְזו"א דְּכִינּוּן דְּקִי"ל דְּמְק"מ טָמֵא וּמְטַמְא לְאִשָּׁה טְוִמְאָת עָרַב מִנ"ל דְּלַעֲנִין טְוִמְאָת מַגֵּעַ
בְּעֵי הֶרְגָּשָׁה מִה"ת דְּהָא מוֹכַח בְּש"ס דְּלַעֲנִין מְק"מ לְטָמֵא בְּמַגֵּעַ לֹא בְּעֵי הֶרְגָּשָׁה וְכַמִּש"ל
נְרֵאִיתִי בְּב"ח שְׁהַרְגִישׁ בְּזָה שְׁכ' וְזו"ל פִּי' ד"ת אֵין הָאִשָּׁה מְטַמְאָה טְהוֹרוֹת לְמַפְרַע וְלֹא
אֲסוּרָה לְבַעֲלָהּ עַד שְׁתַּרְגִּישׁ שְׂיִצְא דָּם מִבְּשָׂרָה דְּדַרְשִׁינוּ וְאִשָּׁה כִּי תִהְיֶה זָבָה דָּם יִהְיֶה
זָבָה בְּבָשָׂרָה עַד שְׁתַּרְגִּישׁ בְּבָשָׂרָה וְכִשְׁתַּרְגִּישׁ שְׁנַפְתַּח הַמְּקוֹר וְיִצְא דָּם אַע"פ שְׁפָדְקָה
אַח"כ וְלֹא מְצָאָה כְּלוּם טְמֵאָה דְּנֻדָּי מְצָאָה טִיפַת דָּם כְּחֻרְדָּל וְנִתְקַנַּח אוּ גְמוּק אוּ נְאָבָד
וְנִחְכְּמִים גִּזְרוּ עַל כָּל כְּתָם שְׁנַמְצָא וְכו' אַע"פ שְׁלֹא הֶרְגִישָׁה כָּלֵל שְׁהִיא טְמֵאָה וּמְטַמְאָה
טְהוֹרוֹת לְמַפְרַע וְאֲסוּרָה לְבַעֲלָהּ וְכו' וּבַתְה"ד כ' עוֹד דְּאִפִּי' לֹא הֶרְגִישָׁה שְׂיִצְא דָּם אֲלֵא
הֶרְגִישָׁה שְׁנַפְתַּח מְקוֹרָה וּבְדָקָה אַח"כ וְלֹא מְצָאָה כְּלוּם טְמֵאָה מְדַאֲוִרִיָּתָא ע"ש בְּסִי'

רמ"ו עכ"ל מבואר דקש"י ליה קו' הנ"ל דלענין טהרות שתטמא אותן לא בעינן להרגשה מה"ת למאי דקיי"ל מק"מ טמא ולמה כ' הטור ד"ה אין האשה מטמאה וכו' עד שתרגיש לזה כ' שפירושו דאינה מטמאה למפרע אף דבריו דחוקים מאד דטומאה למפרע מאן דכר שמייה ועוד דומיא דאסורה לבעלה דמיינרי להבא ה"נ מיינרי לטהרות להבא ועו"ק לי למאי נ"מ כ' הטור שאין האשה מטמאה עד שתרגיש שאין זה נ"מ בזה"ז ובתה"ק שדרכו של הטור להעתיק לשונו לא כ"כ אלא ו"ל ד"ת אין האשה מטמאה משום נדה עד שתרגיש בבשרה שנא' וכו' וכ"ה לשונו בארונה ור"ל שאינה מטמאה משום רואה נדה עד שתרגיש אבל לענין טומאת מגע שתטמא טומאת ערב לא בעינן הרגשה מה"ת וכן בהלכות להרמב"ן לא כ' ג"כ פלשון הטור ע"ש לכן נלע"ד דכוננת הטור במ"ש דד"ת אין האשה מטמאה עד שתרגיש שיעצא דם בבשרה משום דאם לא הרגישה ומצאה פתם מה"ת פיון דאיכא למיתלי דמעלמא אתי טהורה וכמו שהבין השואל בשו"ת מוהר"מ לובלין שהבאתי לעיל אבל היכא דחזינא נדאי מגופה אפי' אי אתי שלא בהרגשה נמי טמאה מה"ת וכדס"ל לרש"י ו"ל דלמסקנא טעמא דשמואל נמי הכי הוא דכיון דלא ארגשה א"ל מעלמא אתי ובדקה קרקע עולם איכא נמי למימר דלא בדקה שפיר ולפ"ז אין לחלק בין טומאת ראיה לטומאת מגע משום מק"מ דהיכא דלאו נדאי מגופה אין לטמא אותה משום טומאת מגע דלא עדיף בזה מטומאת ראיה דמספיקא מטהרינו לה ה"ה לענין טומאת מגע אבל אי הוי אמרינו דאפי' לנדאי רואה בעינן הרגשה מה"ת מגזה"כ אין למילף טומאת מגע מזה דבעי הרגשה דנהי דלא משוי לה התורה לרואה עד שתרגיש מ"מ פיון שהדם טמא לפי שבא מן המקור יש לה לטמא את האשה לפי שנגעה בדם אע"פ שלא הרגישה וכן מבואר בסוגיא דף כ"ב ע"א דאע"ג דאין דרפה של אשה לראות דם בפתיקה ומיעטה הפתוב מטעם דלאו ראיה ממש הוא מ"מ מטמא משום מגע ה"נ לענין הרגשה דאע"ג דמיעטה התורה דלאו ראיה הוא בלא הרגשה מכל מקום מטמא להאשה במגע ומש"ה כ' הטור שאין האשה מטמאה לטהרות עד שתרגיש אע"ג דליכא נ"מ בזה"ז כדי לגלות טעמו דלא נטעה דס"ל דאפי' נדאי ראיה מגופה אפי"ה טהורה מה"ת מגזה"כ ולזה כ' שאינה מטמאה לקדשים ולטהרות כ"ז שלא הרגישה דמינייה מוכח דעיקר טעמא דבעינן הרגשה כדי לברר שהוא מגופה שאז ליכא ספקא דלמא מעלמא אתי אבל אי לא ארגישה דאיכא לספוקי דמעלמא אתי טיהרה התורה ומעתה מה"ת אף לטהרות ולקדשים טהורה אע"ג דקיי"ל דמק"מ טמא פיון דלאו נדאי מגופה אתי מש"ה טהורה מן התורה: ובזה א"ש דלא קשה על הטור מה שהקשו האחרונים ו"ל פיון דהרא"ש לא הביא דברי שמואל דבעינן מה"ת עד שתרגיש למה פתבו הטור ולכמ"ש גיחא דאף הטור ס"ל דהיכא דנדאי מגופה חזינא אפי' בלא הרגשה טמאה אלא בכתימים כ' הטעם דטהורין מה"ת פיון דלא ארגשה איכא למיתלי דמעלמא אתי: אף עדיין צל"ע דכיון דהרא"ש לא הביא הא דאמר שמואל בדקה קרקע עולם וכדמפרש לה ר"א משום דקרקע אינו מקבל טומאה מזה נראה דס"ל להרא"ש דלא קיי"ל פנותיה דאף שהביא הרא"ש לקמן בפ' האשה להא דר"נ ומסיק דהלכתא פנותיה מ"מ אי ס"ל להרא"ש דהלכתא כשינויא דר"א הנה לו להביא להא דר"א אלקיבאל דאי התם הא איכא למימר דמיינרי שלא בדקה מעיקרא או דא"ל דלא מיבדק שפיר מש"ה טהורה פיון דמה"ת בעינן דנדאי מגופה חזינא אבל היכא דאיכא לספוקי דמעלמא אתי מה"ת טהורה

אָלאַ דַחֲכָמִים גָּזְרוּ בָּהֶם אָמְרוּ וְהֵם אָמְרוּ בְּנִמְצָא ע"ד שְׁאִינוּ מְקַבְּלִים טוֹמְאָה טְהוּרָה אָבֵל
בְּבִדְקָה קַרְקַע עוֹלָם י"ל דְּהוּי כְּמוֹ וְדָאִי מַגּוּפָה חֲזִינָא וּמַה"ת טְמֵאָה וְאִי הוּי ס"ל לְהֵרָא"ש
כְּשִׁינוּיָא דַר"א הֵיזֵה לֹו לְהֵבִיאוּ אָלָא נִרְאָה דַס"ל לְהֵרָא"ש ו"ל דְּכָל זֶה לְמֵאִי דַס"ל
לְשִׁמוּאֵל דְּאַפִּי וְדָאִי רְאָתָה בְּעֵינֵי לְהַרְגֵּשָׁה מַה"ת מִשָּׂא"כ לְדִידֵן דַס"ל דְּלִית הִלְכָתָא
כְּוִנְתִּיה דְּשִׁמוּאֵל וּכְמִש"ל שְׁהַתּוֹס' ס"ל כֹּן דְּהַפְתָּמִים דְּטְהוּרִים מַה"ת מְשׁוּם דְּאִיפָּא
לְמִתְלֵי דְּמַעְלָמָא אֲתִיָּא אָבֵל בְּבִדְקָה קַרְקַע עוֹלָם דְּמִיבְדַק שְׁפִיר הוּי כְּמוֹ וְדָאִי דְּמַגּוּפָה
אֲתִיָּא טְמֵאָה לְדִידֵן מִשָּׂא"ה הַשְּׁמִיט הֵרָא"ש לְדִין זֶה דַס"ל דַר"א לֹא מְשַׁנֵּי אָלָא לְדְשִׁמוּאֵל
וְאִיהוּ לֹא ס"ל הֵכִי א"כ צ"ע עַל הַטּוֹר לְמָה הֵבִיא לְהָא דְבִדְקָה קַרְקַע עוֹלָם דְּטְהוּרָה
שְׁהוּא נִגְדַּ אָבִיו הֵרָא"ש ו"ל: תו ק"ל לַמ"ש לְעֵיל דְּמְשׁוּם מְק"מ מְטַמָּא אָפִילוּ חֲזִינָא בְּלֹא
הַרְגֵּשָׁה א"כ מֵאִי מְקַשָּׁה הַש"ס מְהָא דְּשִׁמוּאֵל דְּאָמַר עַד שְׁתַּרְגִּישׁ בְּבִשְׁרָה מִמַּתְנִי דְּהֵאֲשָׁה
שְׁעוֹשָׁה צְרָכֶיהָ ה"ד וְכו' אָלָא לֹא דְלֹא אַרְגֵּשָׁה וְקַתְנִי עוֹמְדַת טְמֵאָה דְּמֵאִי קו' דְּהָא הָאִי
מַתְנִי מִיִּירֵי בְּטְהוּרוֹת כְּדִמְוֹכַח לְקַמֵּן בַר"פ הָאֲשָׁה וּכְמ"ש הַתּוֹס' לְעֵיל בְּשֵׁם ר"ח דָּף י"ד
ע"ב וַא"כ י"ל דְּמִיִּירֵי בְּלֹא אַרְגֵּשָׁה אֲפ"ה עוֹמְדַת טְמֵאָה לְטְהוּרוֹת מְשׁוּם מְק"מ דְּטַמָּא
מִיהוּ אִנְהוּ י"ל דְּדִיִּיק מַר"ש דַס"ל הֵתֵם דְּאַפִּי אִישׁ וְאֲשָׁה שְׁהַטִּילוּ מִיָּם בְּסַפֵּל טְמֵאָה וְהָא
ר"ש ס"ל לְעֵיל דָּף מ"א ע"ב דְּמְק"מ טְהוּר אָף יֵשׁ לְדַקְדַק אֵהָא דְּמַקְשָׁה מְעַד שְׁהֵיזֵה נְתוּן
תַּחַת הַכַּר וְגַם עַל הָא דְּמַקְשָׁה מַג' סְפָקוֹת וּמַמַּתְנִיתִין דְּהֵרָוָאָה כְּתֵם דְּדַלְמָא כָּל הֵנִי מִיִּירֵי
לְטְהוּרוֹת וּמְשׁוּם מְק"מ דְּטַמָּא וְיֵשׁ לִיִּישׁב: נְחֻזָּר לְעֵינֵינוּ דְּהָא דְקִי"ל דְּכַתְּמִים דְּרַבְּנָן
לְדַעַת רַש"י וְתוֹס' וְסִיעַתָּם אֲפִי אִם מְצָאָה לְהַפְתָּם אַחַר הַתְּשָׁמִישׁ וְכַדוּמָה לֹו אַע"ג
דְּאַפְשָׁר לֹוּמַר דְּאַרְגֵּשָׁה וְסִבְרָה דְּהַרְגֵּשׁת שְׁמֵשׁ הוּא וְכו' אֲפ"ה אֲמַרִּינוּ דְּכַתְּמִים דְּרַבְּנָן
וְכ"כ בְּשׁו"ת פַּמ"א ח"ש ס' קכ"ו וְעֵינֵי בְּשׁו"ת שַׁב"י ס' מ"ה וּכְמִש"ל בְּשָׁמֵם ס' קפ"ג
וְטַעֲמָא כִּינּוּן דְּלֹאוּ וְדָאִי מַגּוּפָה חֲזִי מִשָּׂא"ה טְהוּרָה מַה"ת וְאַפִּי לְדַעַת הַרְשָׁב"א וְהַרְמַב"ן
וְהַר"ן שְׁהֵבֵאתִי לְעֵיל דַס"ל דְּהָא דְּכַתְּמִים דְּרַבְּנָן הַטַּעֲמֵם מְשׁוּם דְּשִׁלָּא בְּהַרְגֵּשָׁה חֲזִינָא לַפ"ז
אִיפָּא לְמִימַר דְּהֵיכָא דְּמַצָּאָה לְכַתָּם אַחַר תְּשָׁמִישׁ וְכו' אֲפ"ה דְּאִיפָּא לְמִימַר דְּטַעֲמָה בְּהַרְגֵּשָׁה
דְּטַמָּאָה מְדַאֲוֵרִיָּתָא מ"מ מְסַתִּימַת הַפּוֹסְקִים שְׁלֹא חִלְקוּ בְּזַנָּה נִרְאָה דַס"ל דְּלַעוֹלָם כְּתָמִים
דְּרַבְּנָן וְהַטַּעֲמֵם כִּינּוּן דְּטַעוֹת לֹא שְׁכִיחַ כ"כ וּכְמִש"ל בְּדוּכְתִי טוּבָא וּבְהַצְטָרְף נְמִי דְּלִמָּא
מְעַלְמָא אֲתִיָּא אַע"ג שְׁלֹא נִתְעַסְקָה בְּכַתְּמִים אִיפָּא לְמִימַר דְּלִמָּא עֲבָרָה וְלֹאוּ אֲדַעַתָּה מַה"ת
טְהוּרָה וּכְמִש"ל בְּשֵׁם שַׁב"י דְּמַה"ט כ' הַרְמַב"ם דְּוִקָא הֵיכָא שְׁמַצָּאָה בְּפָנִים הִיא בְּחֻזְקַת
שְׁהַרְגִּישָׁה אָבֵל הֵיכָא דְּנִמְצָא כְּתֵם כִּינּוּן דְּאִיפָּא לְסַפּוּקֵי שְׁמָא מְעַלְמָא אֲתִיָּא לֹא אֲמַרִּינוּ
בְּחֻזְקַת שְׁהַרְגִּישָׁה וְאִינְהָ טְמֵאָה אָלָא מַד"ס מַה"ט י"ל נְמִי בְּמַצָּאָה כְּתֵם אַחַר תְּשָׁמִישׁ
וְכַדוּמָה לֹו אַע"ג דַּא"ל דְּאַרְגֵּשָׁה וְטַעַתָּה אֲפ"ה אִינְהָ טְמֵאָה אָלָא מַד"ס כִּינּוּן דְּאַפְשָׁר
לְמִימַר עֲבָרָה וְלֹאוּ אֲדַעַתָּה לְאוּקְמִי אֲתִתָּא בְּחֻזְקַת טְהוּרָה וְכֹן נִרְאָה מִדְּבַרֵי הַרְמ"א בְּסִימָן
זֶה סַעִיף יו"ד שְׁפַתְבֹּ אוּ שְׁנַמְצָאוּ ע"ג בַּה"כ דְּמְשַׁמַּע אָפִילוּ הִיא עוֹשָׂה צְרָכֶיהָ אֲפ"ה אִם
נִמְצָאוּ ע"ג בַּה"כ טְהוּרָה אַע"ג דְּאִיפָּא לְמִיחַשׁ שְׁמָא אַרְגֵּשָׁה וְסִבְרָה הַרְגֵּשׁת מ"ר הִיא
אֲפ"ה טְהוּרָה וְאַע"ג שְׁבִדְקָה מְקוֹנְדֵם לְמִקוֹם שְׁיִשְׁבָּה עֲלֶיהָ דָּאִי לֹא בְּדַקָּה פְּשִׁיטָא דְּטְהוּרָה
דְּאַפִּי ע"ד שְׁמַקְבֵּל טוֹמְאָה נְמִי טְהוּרָה כְּמוֹ כְּתָמִי עַד שְׁאִינוּ בְּדוּק לְהָא דְּטְהוּרָה.

וּלְפַמִּש"ל מְקִילִינּוּ בְּכַתָּם אֲפִי בְּעַד בִּינּוּנֵי דְּטְהוּרָה וְכַדַּעַת הַב"ח וַא"כ קָשָׁה מֵאִי אִינְרִיָּא
ע"ד שְׁאִינוּ מְקַבְּלִים טוֹמְאָה א"ו דְּמִיִּירֵי דְּאַפִּי הֵיזֵה בְּדוּק לְהָא כְּפָר אֲפ"ה טְהוּרָה דְּכִינּוּן דְּלֹא
אַרְגֵּשָׁה וְאִיפָּא נְמִי לְמִימַר דְּאַחַר כְּוֹ נְכַתָּם מְעַלְמָא דְּטַעוֹת לֹא שְׁכִיחָא מִשָּׂא"ה מִן הַתּוֹרָה

טהורה ומד"ס היא דטמאה ובנמצאו ע"ד שאינו מקבל טומאה לא גזרו מש"ה סתמו הפוסקים ולא כתבו לחלק בנמצא פתם ע"ד שאינו מקבל טומאה דבנמצא אחר תשמיש או אחר הטלת מ"ר דטמאה א"ו דאין חילוק ומה"ט י"ל דמש"ה לא כתבו לחלק בין פקחת לשוטה דבשוטה כל פתמים טמאים מדאורייתא דלמא ארגשה ועיין מש"ל בתשובת שאלה מזה ולפמ"ש גיחא דכינן דלאו נודאי ממקור אתיא דאיכא למימר דמעלמא אתיא ואיכא נמי למימר דשלא בהרגשה אתיא טהורה מה"ת ובנמצא ע"ד שאינו מקבל טומאה לא גזרו ומה"ט הוריתי באשה שעושה צרכיה ומצאה על הרעי שלה דם ובדקה עצמה ומצאה טהורה פיון דנמצא הדם על הרעי שהוא דבר שאינו מקבל טומאה דטהורה האשה אע"ג דליכא למיתלי דמעלמא אתיא י"ל שםמקום הרעי בא שפמה בני אדם מוציאין משם דם בבלי דעת ובלי שום הרגשת פאב ואע"ג שהיא א"י אם דרפה בכף מ"מ תלינן פיון דנמצא ע"ד שאינו מקבל טומאה והיא לא ארגשה איכא ס"ס וכה"ג אמרינן באיש ואשה שעשו צרכיהו בפסל אע"ג שאין דרכו של איש להוציא דם כדאיתא בפסגיא שם אפ"ה קי"ל דטהורה וא"כ בנ"ד נמי עכ"פ מה"ת טהורה וכיון שנמצא ע"ג דבר שאינו מקבל טומאה טהורה אפי' מד"ס וכ"ש דניחא למש"ל לשיטת רש"י דס"ל דגזה"כ הוא עד שתראה בבשרה וגם לשיטת התוס' שכתבתי לעיל דס"ל דמה"ט פתמים דרבנן דאיכא למימר מעלמא אתיא ואע"ג דלא עברה בשוק של טפחים אפ"ה תלינן דעברה ולא אדעתה ה"נ פאן דתלינן דיש לה מכה זו שמוציאה דם ממקום הרעי פיון שפן נמצא בהרפה ב"א אע"ג דבלא"ה לא תלינן אא"כ יודעת שיש לה מכה וכו' מ"מ בנמצא ע"ד שאינו מקבל טומאה יש לתלות בנ"ד: ודע שלולי שכתבו התוס' לעיל דף ו' ד"ה ואינה מונה וכו' שהבאתי לשונם לעיל ז"ל דאימור לאו מגופה אתיא אלא מעלמא עכ"ל הייתי אומר בפ"י אלא מעלמא ר"ל דלאו ממקור אתיא אע"ג דמגופה אתיא קרי ליה מעלמא פיון דלאו ממקור הוא ואל תתמה על לשון מעלמא אתיא שפן הוא לשון הגמרא דף מ"א ע"ב דאמרינן התם אהא דאמר ר"ל משום ר"י גשיאה מקור שהזיע וכו' ודווקא ב' אבל חזא אימא מעלמא אתיא ופירש"י מעלמא מן הצדדים אלמא כל שאינו מן המקור נכלל בכלל מעלמא מ"מ מ"ש התוס' אימור לאו מגופה אתי דחקתילפרש פן דלשון זה משמע דלא אתי כלל מגופה ע"כ פונונתם שמא עברה ולא אדעתה וכן הוא לשונם בכל המקומות שהבאתי לעיל מבואר דס"ל דתלינן מה"ת דמעלמא אתי אע"ג דלא עברה ותלינן במציאות רחוק דעברה ולא אדעתה וכ"נ מדברי הכ"מ רפ"ט מהלכות א"ב דאמאי טמאה מד"ס בכתמים הא ס"ס הוא שמא מעלמא אתיא ואת"ל מגופה שמא מעלמא אתיא אע"ג דמירי דלא עברה בשוק של טפחים דהיכא דעברה אפי' מד"ס טהורה בנמצא על בגדיה א"ו מירי בדלא עברה אפ"ה משנה ליה ס"ס ואע"ג דמדברנן טמאה היא מטעמא דבשוק של טפחים לא עברה וכדאיתא בריש מכילתין או מטעם שכ' הכ"מ שם מ"מ י"ל מדאורייתא טהורה מה"ט וה"נ בנ"ד פבר פתבתי דהשואל במוהרמ"ל ס"ל הכי די"ל דאפילו הנה המקום שישבה בחזקת בדוק מ"מ איכא למימר דלא בדקה שפיר ע"ש והשואל שם הוא הגאון מוהר"י סג"ל ואף המוהרמ"ל דחה דבריו מ"מ פבר פתבתי סעד לדברי השואל ואף שמלשון השואל נראה דדוקא בהיה דבר בחזקת בדוק אבל לא בשבדקה עכשיו בכנונה מכנונת לידע אם תמצא פתם אם הוא מגופה או לא דאז לא אמרינן אימור לא בדקה יפה דאל"כ לא תמצא

לעולם שתדע בודאי שמגופה היא אפי' במוצאת הפתמים ע"י עד הבדוק לה וכ"מ מדבריו שם וילדעתו הא דבדקה קרקע עולם וישבה עליה מיירי נמי שהיה בחזקת בדוק אצלה ולא שבדקה עכשיו לשום פנונה מכוננת לדעת אם תמצא פתם אם מגופה היא או לא אלא שהיה הקרקע בדוקה כבר ואיכא למימר דאיתרמי אח"כ שבא דם מעלמא או דלא בדקה שפיר פיון דלא בדקה לשום פנונת איסור והיתר מ"מ ס"ל היכא דאיכא אפשירי שמעלמא אתיא אינו אלא מד"ס וה"נ איכא למיתלי דממקום שבא הצואה בא הדם הואיל שהוא מונח עליה תלינו דממקום א' אתי וכמ"ש התוס' ר"פ האשה ד"ה דלמא בתר וכו' דמש"ה לא חיישינו דלמא בא הדם פדרךכו בשעה שהיא מונקת דכיון דלא חזאי קונדם עשית צרכיה או אח"כ א"כ הדם לא ממילא אתיא אלא ע"י מ"ר שחזרו למקום הא לא"ה היכא דליכא למימר שחזרו למקום פגון במונקת אמרינו דמכה יש לה בחלחולת וממקום מ"ר אתיא ה"נ בנ"ד ואף שכתבו התוספות אח"כ לדחות זה וכתבו ושמא בשעת זינוק א"א לדם לבא פדרךכו שמחמת הזינוק נסתם המעין ע"כ מ"מ נראה דלא פתבו פן אלא ליישב פירש"י מש"ה פתבו לשון ושמא די"ל דרש"י ס"ל הכי אבל התוס' לא ס"ל סברא זו אלא פיון דלא אתי מקונדם אי אח"כ אמרינו דממקום מ"ר בא הדם וה"נ בנ"ד אע"פ שאינה יודעת שיש לה בא"מ דהא התם נמי א"י ממכה ואפ"ה תלינו שיש לה מכה בחלחולת: ואין להקשות על מ"ש לעיל דבנמצא על הצואה דמיקרי דבר שאינו מקבל טומאה לא גזרו בו משום פתמים דא"כ אמאי בנמצא על מ"ר טמאה ז"א דמ"ר מיקרי משקה ומקבל טומאה וכמ"ש הרמב"ם בפ' י' מהלכות טומאת אוכלין מיהו בלא"ה היכא שהיא עושה צרכיה לתוך הפלי ונמצא דם על צרכיה אין להקל מטעם שנמצא הדם על גבי דבר שאינו מקבל טומאה דהא אם הוא דם נדה הפלי טמא אע"ג שהצואה אינו מקבל טומאה מ"מ הפלי טמא מחמת טומאת משא וכמ"ש רש"י ר"פ דם נדה ד"ה היא עושה מו"מ ואף שיש להקל גם בזה מטעם דתלינו דממקום הצואה אתיא אפ"ה מסתפינא להקל וצ"ע: מזה יצא לנו חידוש דין דהא דקיי"ל בנמצא פתם על דבר שאינו מקבל טומאה דלא גזרו בהא וטהורה מ"מ אם אותו דבר שנמצא עליו הפתם מונח ע"ג דבר המקבל טומאה פיון שאותו דבר שאינו מקבל טומאה מונח ע"ג דבר המקבל טומאה ונטמא משום משא לכך גם האשה טמאה דהא לפמש"ל בשם הר"ן בחדושי עיקר הגזרה היה לטמא האשה משום דאותו דבר שנמצא עליו הפתם הוא טמא משום מק"מ טמא מש"ה טימאו גם להאשה דאי לא הא לא קיימא הא א"כ י"ל ה"ה בנ"ד פיון דכלי תחתון טמא משום משא מש"ה גזרו נמי על האשה ואף שלפי מ"ש בכוננת התוס' דס"ל דכיון דאותו דבר שנמצא עליו הפתם טהור השוו מדותיהן ולא רצו לגזור טומאה גם על האשה א"כ פאן נמי י"ל דטהורה אע"ג שאותו דבר מונח ע"ג דבר המקבל טומאה מ"מ אין זה מוכרח הגם שי"ל דדוקא דם נדה ממש מטמא במשא משא"כ מה שנמצא במקור אע"ג שהוא אב הטומאה מה"ת מ"מ מלשון הרמב"ן והר"ן בחדושיהם למכילתין דף ז' משמע דס"ל שהוא כדם נדה ממש והיכא דדם בלוע וא"י לצאת ולא הקפיד עליו אם מטמא או לא עיין בגמ' דס"ב דמשמע דכ"מ שלא העביר עליו ז' סמנים מסתמא מקפיד עליו: לעיל בסי' קפ"ו פתבתי בשם מנ"י שכתב דמה"ט לא פתבו הפוסקים פיצד ונהוג החכם עצמו לראות דם נדה דהיינו אם רואין דם בליקה ולעשות צל בידו על הדם וכמבואר בס"פ כה"י וכ"פ הרמב"ם בפ"ה מהלכות א"ב משום דלדין אינו טהור אלא המראה לכן

והירוק וזה אין צ"ע ודקדוק היטב פי בקל יכול החכם להבחין ענין זה לכו בכל ענין
שירצה החכם יוכל לראות פדי לטהרה או לטמאה וכ"כ הראב"ד בהשגות בפ"ה מהא"ב
ע"ש עכ"ד מ"ש בשם הראב"ד ו"ל ליתא דהראב"ד לא קאי כלל אזה כ"א אמ"ש שם
הרמב"ם ואם נסתפקו לו במראה מן המראות צריך להקריף ולערנף לדיו או לדם הקנה
וכו' וע"ז פתב הראב"ד שאין זה הלכה למעשה שאין לנו עכשיו דם טהור אלא כל מראה
אדמומית טמא אבל מהא דאם האידינא רואין דם בליילה לטהר או לטמא או לאו מזה לא
מייירי כלל הראב"ד ו"ל מ"מ מסתימת הפוסקים שלא הנפירו כלל בזה"ז זמן בדיקת
הפתם מוכח פדברי המנ"י ואף שפתב הרמ"א בהג"ה סי' קצ"ו סעיף ד' שהבדיקה של
ז"נ צריך לכתחלה להיות לאור היום ולא לאור הנר מבנאר דאף בזה"ז יש לבדוק לאור
היום לכתחלה י"ל דלא החמירו אלא בבדיקה שתוף ז"נ משא"כ פשהיא בחזקת טהורה
דאז רשאי לראות אף בליילה ועיין בתוספות דף י"ג ד"ה אימא בודקין מטותיהן ביום
וכו' מיהו אם האשה בודקת א"ע בליילה ומספקא לה אם נדמה לאודם או לאו ופירשה
מבעלה מספק ואחר כך למחרתו חזרתו לראותו לאור היום וראתה שאין בו מראה הנוטה
לאדמומית יש להקל כדמוכח מהא דסוף פרק כה"י גבי הא דר' ראה דם בליילה וכו'
דלמאי דס"ד דרבי מספק טימא בליילה מק' דנדאי טעה דכיון דחזני' ביום והיה לו מראה
טהור אמרינו אין לדיין אלא מה שעיינו רואות ה"ה בנדון זה ואף שיש לפקפק על ראיה
זו די"ל דש"ה דלמאי דס"ד מעיקרא ס"ל הא דר' טימא לאו משום דאידימי ליה בליילה
למראה טמא אלא כיון דאין רואין דם בליילה מש"ה טמאה מספק וא"ל אם כן למה חזני'
ליה כלל בליילה י"ל דמעיקרא סבר שמה לא יהיה לו שום מראה אדום וזה אפשר להבחין
אף בליילה כמש"ל אבל אחר שראה שהוא אדום אף שלא היה לו מראה טמא אפילו הכי
טמא מספק כיון דאין רואין דם בליילה ואהא מקשה שפיר דאין לדיין אלא מה שעיינו
רואות וכן פתב המהרש"א שם דלמאי דס"ד הש"ס מעיקרא ס"ל להש"ס שהיה רבי
מטהר ביום אף על גב דלא אשתני ליה מבליילה ע"ש מה שאין כן בנדון זה שבליילה
מספקא לה ועכשיו ביום לא מספקא לה י"ל דאישתני מפפח הוא דקמפפח כדאמרינו
התם מ"מ נראה מדמסיק הש"ס מעיקרא אחזיק בטמא וכו' ופירש"י וז"ל כלומר אמש
לא מספק טומאה אלא שפיר חזני' ואחזיק בטמא דאמרינו לקמן ר' בדיק לאור הנר עכ"ל
משמע דנקא משום דבליילה נדאי טמא היה אבל אלו מספקא ליה בליילה כי הדר וחזי
לאור היום שהוא טהור לא תלינו דהדם נשתנה ואין לומר דשאני התם דאי לאו דס"ל
לר' דבודקין לאור הנר אלא דהוי ס"ל דאין בודקין לאור הנר ומש"ה היה מטמא מספק
אע"ג דנראה לו בליילה שהוא מראה טמא אפ"ה לא היה מטמא אלא מספק כיון דאין
רואין דם בליילה לא היה לו לחזור ולטמא כיון שראה ביום שהוא טהור והיה לו לתלות
דמה שנדמה לו בליילה למראה טמא משום דא"א לפלות בין דם לדם לאור הנר מש"ה
הנכרח הש"ס לאסוקי דר' אחזיקה בטמא דס"ל רואין דם בליילה משא"כ בנדון זה אפשר
להפיר לאור הנר בין מראה אדום ובין מראה ירוק ולכן וכיון דמספקא לה בליילה אע"ג
דכי הדר וחזני' לה לאור היום פשיטא לה שהוא מראה טהור יש לטמא ולתלות דהדם
אישתני מ"מ נ"ל להקל בזה כיון דבליילה מספקא לה ולא איסתזוק לה בטמא יש לתלות
שע"י אור הנר שמתפשט על המראה טהור מש"ה מספקא לה והחוש יעיד ע"ז שע"י
מראה הנר נדמה מראה ירוק שקורין גע"ל לאודם קצת אבל היכא דאיסתזוקה א"ע לנדאי

טמא ע"י ראיתיה בלילה אע"ג דחזרתו וראתו ביום ויש לו מראה טהור אין להקל כנלע"ד: (צד) לא קבעתו ולא עקרתו.

פירוש אם יש לה נסת קבוע ואח"כ פסקה מלראות וראתה ג' פתמים או ראתה ב"פ ראיה ממש ובפעם ג' ראתה פתם בג' זמנים ידועים ולא אמרינן שפזזה נעקר נסת הראשון לענין שא"צ לחוש לו עוד דע"י פתמים לא נחשב עקירה דאין זה ראיות אלא נחשבה פהפסיקה שלש עונות דאם חזרה וראתה פעם אחת חזרה לקביעותה וכדלעיל בסי' קפ"ט סעיף ט"ו וכ"כ בפרישה: בט"ז ס"ק מ"א פתב וז"ל ומזה גם פן ראיה למ"ש בסעיף ל"ח דאינו בדוק לא הוי טומאה דאורייתא אע"פ שקנחה עצמה עכ"ל וכבר פתבתי בזה לעיל מלתא בטעמא ע"ש ודלא פנראה מדברי הפרישה פאן ע"ש: (צה) חוץ מפתמי עד הבדוק.

וכ"כ הטור והוא מדברי הראב"ד בס' בעה"נ אבל הרמב"ם ס"ל דיש קביעות נסת ע"י מציאות פתמים ופירש פן מהמשנה דהרואה פתם ה"ז מקולקלת למנינה ר"ל שפא עקרה לנסת הראשון וקבעה נסת אחרת פמבואר בפ"י המשניות ובפ"ט מהלכות א"ב ואזיל לשיטתו כמש"ל אבל אנו לא קיי"ל הכי אלא כמ"ש בש"ע פאן דאין בפתמים קביעות נסת ולא נעקרו כ"א ע"י פתמי עד הבדוק לה וכבר נתבאר לעיל סעיף ל"ה בבדקה עצמה בעד הבדוק לה דאפילו טחתו בירכה ואח"כ נמצא עליו טמאה נדה אלא בפחות מפגרים ועוד והוא עגול יש מחלוקת בפוסקים אם טמאה אם לא וכמבואר שם אבל בפגרים ועוד או במשנה ונאפילו בפחות מפגרים ועוד טמאה נדה לכ"ע ואם פן בכה"ג קבעה נסת ולפירוש רש"י שם בסוג' מבואר דאם בדקה עצמה בעד הבדוק לה וטחתה בירכה ונאבד העד ונמצא דם על ירכה טמאה נדה אפילו בנמצא על ירכה במקום שאין דם מן המקור יכול לפול שם כ"כ התוספות שם דלפ"י רש"י מייירי שפאבד העד ואפ"ה טמאה נדה ע"ש ולפ"ז צ"ל אע"ג דקיי"ל דאין מחזיקין טומאה במקום למקום היינו דוקא היכא דמספקא לן אם נגע במקום טומאה אז אף דיזענין דנגעה במקום טומאה מ"מ פינו דמספקא לן אם חזר ונגע בידו באותו מקום שנמצא הדם מש"ה לא מחזיקין משא"כ פאן דיזענין שפדקה עצמה בעד וחזרה ונגעה בעד על ירכה אף שפאבד העד ולא יזענין אם הנה דם על העד פלל אפ"ה מחזיקין לטומאת ודאי ולפ"ז י"ל ה"א דקיי"ל בסעיף י"א אם יש לה מפה בכתפה והפתם על ירכה במקום שא"א לבוא מהמפה טמאה משום דלא מחזיקין טהרה במקום למקום כ"ז מסתמא אבל היכא דיזעה בודאי שנגעה במפה ואח"כ חזרה ונגעה באותו מקום שנמצא הדם אע"ג דלא ידעה אם נתלכלכה ידה בנגעה במפה פגון שרפחה ידה אפ"ה תולה במפה דומיא דטחתה בירכה לפירש"י וא"ל דלמא דוקא להחמיר אמרינן הכי ולא להקל ז"א דאי אמרינן להחמיר ה"ה דתולין להקל פדמוכח בגמ' דף נ"ח ע"א וכמ"ש התוס' שם ועוד פינו דהכא לטומאת ודאי משונו' ליה עכ"פ י"ל להקל דמצי לתלות מספיקא אף התוס' שם כ' עוד תי' אחר לפירש"י לפ"ז י"ל דהיכא דנאבד העד לא מחזיקין טומאה וכן הרשב"א והרמב"ן בחדושי' לא פתבו לתי' התוס' דמייירי דנאבד העד אלא פתבו דלרבותא כ' רש"י דאפי' נמצא גם על ירכה אפ"ה טמאה נדה וכן נראה מסתימות הפוסקים שפתבו דאין מחזיקין טהרה במקום למקום ולא חלקו פלל מזה נראה דס"ל דאפי' ידוע לה שנגעה במפה ואח"כ נגע בא"מ שנמצא הדם עכשיו אפ"ה טמאה ולא מחזיקין טהרה במקום למקום אפילו בכה"ג ול"ד למ"ש בסעיף י"א בשם הפרישה בנתעסקה ידיה בפתמים דתלינן אפי' בנמצא פתם על הגוף דש"ה

שִׁדוּעַ לָהּ שְׁהִיָּה דָם עַל יָדֶיהָ וְכִינּוּ דְיָדַיִם עֲסֻקָנוֹת הֵן תְּלִינּוּ מִשָּׂא"כ הֵיכָא דְלֹא יִדְעִינּוּ
אִם נִתְלַכְלְכוּ יָדֶיהָ דְלֹא תְלִינּוּ ה"ה אִם בְּדִקְהָ עֲצָמָה בִּידֶיהָ וְאַח"כ קִנְחָה יָדָהּ בְּסִינֵר שְׁלֵהָ
וְנִמְצָא דָם עַל הַסִּינֵר י"ל דְּאִינְהָ טְמֵאָה וְצ"ע: שְׁאֵלָה ע"ד אִשָּׁה שְׁיִישׁ לָהּ נֶסֶת פְּדֻרָהּ פֶּלַח
הַנְּשִׂימִים וְשִׁלָּא בְּשַׁעַת וְסִתָּה יֵשׁ לָהּ בְּדִיקָה טְהוּרָה מִדָּם גְּדוּת רַק שְׁמִצָּאָה קְרִטִין קְרִטִין
אֲדוּמִים וְנִלְקֻטִין מִהַפְּשָׁטוֹן זֶה לְזֶה זְמַן רַב אֲשֶׁר אִינְנָה יְכוּלָה לְטַהֵר לְבַעֲלָהּ גַּם סִינְנָה מִי
רְגָלִים וּמִצָּאָה לְאַחַר הַסִּינּוֹן ג"כ מִהַקְרִטִין הַנְּ"ל יוֹתֵר וְיוֹתֵר מִמָּה שְׁנִמְצָאָה בְּבִדְיקָה וְהִנֵּה
יֵשׁ לָנוּ לֹמֵר דְּזוּ דִּינוֹ שְׁלַ הַר"ן הַמּוּבָא סוּף סִימָן קצ"א וְא"צ לְהַטִּיל בְּמִים לְרֹאוֹת אִם
נְמוּחוּ דָּאָף אִם נְמוּחוּ ג"כ טְהוּרָה כַּמ"ש הַשְּׁ"ף ס"י הַנְּ"ל וְאָף אִי נִימָא סְבָרַת הַט"ז
שְׁמָא קְרִטִין הָאִשָּׁה הַנְּ"ל אִינָם דּוּמִים בְּאִיזָה צַד לְקְרִטִין דְּהַר"ן הַנְּ"ל מ"מ לֹא אֲמַרִינּוּ
בְּתַר דְּתַמּוּ מִיָּא אֲתָא דְּמָא וְהִבִּיאוּ הַמִּי רְגָלִים אֶת הַקְרִטִין מִהַמְקוֹר דְּאֲפִי לר"מ לֹא
חִיְיִשִּׁינּוּ לְמִיעוּטָא דְּמִיעוּטָא דְּלֹא שְׁכִיחַ וְהֵכָא וְדָאִי לֹא שְׁכִיחַ מִלְתָּא דְּבִשְׁעַת וְסִתָּה אִינְהָ
מוּצָאֵת כ"א דָּם מִמָּשׁ וְשִׁלָּא בְּשַׁעַת וְסִתָּה הַדּוֹר מִי רְגָלִים לְהַמְקוֹר וְהִבִּיאוּ מִהַמְקוֹר קְרִטִין
הַנְּ"ל וְטְהוּרָה אָף לר"מ וּמַכ"ש לר"י וּכַמ"ש הַר"ן בְּעֲצָמוֹ הוּבָא בַב"י סִימָן הַנְּ"ל
דְּלַמְעוּטָא דְּלֹא שְׁכִיחַ כַּה"ג לֹא חִיְיִשִּׁינּוּ וְאָף שְׁמֵלְשׁוֹן רַמ"א שְׁכ" וְאִינְהָ מוּצָאֵת אוֹתוֹ חוּל
כ"א אַחַר הַטְּלַת מ"ר דְּמִשְׁמַע מִינְיָה שְׁאִם מוּצָאֵת אוֹתָם גַּם כֵּן בְּבִדְיקָה בְּלֹא הַטְּלַת מִים
אֲסוּרָה ז"א דְּלֹא אֲתָא לְמַעוּטִי אֲלֵא שְׁאִם מוּצָאֵת אוֹתוֹן קְרִטִין בְּבִדְיקָה לְחוּד וּבְמִי רְגָלִים
לֹא נִמְצָאָה כָּלֵל וְלַמְעוּטִי סְבָרַת הַט"ז וְכַדְעַת ח"צ בְּתַשׁוּבָה סִימָן ע"ג וְגַם אֲפִשֵׁר דְּאֲתָא
לְמַעוּטִי אִם קִנְחָה עֲצָמָה לְאַחַר מִי רְגָלִים וְאַח"כ מִצָּאָה בְּבִדְיקָתָה קְרִטִין וּבְכַרְטָא אִם
נִבְדְּקַת הָאִשָּׁה הַנְּ"ל בְּבִדְיקַת מַהֲרִי"ו סִימָן כ"ה וְאִם כֵּן חִזִּינּוּ דְּאִית לָהּ מִפְּהָ בְּמִקּוּם מִי
רְגָלִים מַה"ת נִימָא דְּלֹא לִיתְלִי אָף בְּשַׁעַת וְסִתָּה בְּמִפְּהָ כְּזוֹ כַּמ"ש הַשְּׁ"ף סִימָן קפ"ז ס"ק
כ"ד וְלֹא שְׁיִיף לֹמֵר דָּאִם כֵּן לֹא תְטַמָּא לְעוֹלָם הָא יְכוּלָה לְהַטְמָא אִם רוּאָה דָּם מִמָּשׁ
ע"ש בְּש"ף ס"ק כ"ו וְאָף שְׁמֵפְקִי הַשְּׁ"ף קָצַת אֲבִדְיקַת מַהֲרִי"ו בְּסִי קצ"א סק"ז וְגַם
אֲפִשֵׁר דְּבִקְרִטִין לֹא מִהַנְּ"י בְּדִיקָה (זוֹ הוּאִיל שְׁאִינְהָ יְכוּלָה לְצַפּוּעַ הַעֵד שְׁתַּכְּנִים בְּעוֹנָמָק
כְּמוֹ דָּם) מ"מ גַּם אָנוּ יְכוּלִין לְאַשְׁפּוּחֵי בְּדִיקָה הַמְבַרְרַת שְׁבָאוֹ הַקְרִטִין מִמְּקוּם מִי רְגָלִים
וְהִינּוּ שְׁתַּבְּדוּק הָאִשָּׁה וְתַקְנָם הֵיטֵב בְּחוּרִין וּבְסֻדְקִין שְׁלֵא יִשְׁאִירוּ רוּ שְׁם קְרִטִין נְדַבְקִין
וְאַח"כ תַּשֵּׁב עַל הַסְּפֵל וְתַקְלַח לְתוּף הַסְּפֵל וְקוּדָם גָּמַר הַקְּלִיּוֹם תַּטִּיל הַמִּזְלָדַת אֶת הַסְּפֵל
מִתַּחַתָּה וְתַסְנּוּ מִי רְגָלִים וְאִם תִּמְצָא שְׁם קְרִטִין וְדָאִי מִמְּקוּם מִי רְגָלִים אֲתִי שְׁנוּלְדוּ שְׁמָה
הַקְרִטִין הַלְלוּ וּמִתְמַצִּית מִי רְגָלִים אֲתוּ וְלֹא שְׁיִיף לְמִימַר דְּלִמָּא בְּתַר דְּתַמּוּ מִיָּא הַדּוֹר מִי
רְגָלִים לְהַמְקוֹר וְאִינְתִי קְרִטִין הַלְלוּ הָא לְקַחוּ אֶת הַסְּפֵל מִתַּחַתִּיהָ קוּדָם גָּמַר הַקְּלִיּוֹם וְהָא
דְּלֹא הוֹזְכַר הַרְבֵּי בְּדִיקָה בַש"ע הִינּוּ מִשׁוּם דְּבִבְדִיקַת מַהֲרִי"ו מְבוֹרְרַת אָף אִם עוֹמְדַת
וְשׁוֹתֶתֶת וְלֹא נִמְצָא דָּם כ"א בְּסוּף הַשְּׁתִּיתָה ע"ש וְגַם אֲפִשֵׁר שְׁתַּבְּטַל הַדָּם בְּתוּף הַמִּי
רְגָלִים אֲשֶׁר הֵמָּה בְּתוּף הַסְּפֵל אֲבָל קְרִטִין וְדָאִי נִמְצָאוּ אָף בְּתוּף הַמִּים וּבְכַרְטָא לְפִי דְּבָרֵי
רַמ"א אִם נִמְצָא דָּם מִמָּשׁ תוּף מ"ר וְגַם עַד הַבְּדִיקָה כְּתַב הוּא שְׁאִינוּ אֲלֵא חוּמְרָא
בְּעֵלְמָא וְאִם כֵּן בְּקְרִטִין כַּה"ג וְדָאִי אִינוּ מִחְמִיר כָּלֵל וְאָף שְׁכַתְבַּת הַשְּׁ"ף ס"ק ח' וְז"ל וְלְפִי
מ"ש לְעֵיל ס"ק ג' שְׁפִי רַבִּינוּ חֲנַנְּאֵל הוּא עִיקָר שְׁאִין פָּאן חוּמְרָא רַק הוּא שְׁרֵשׁ הַדִּין
ע"ש וּלְפַעֲנָ"ד אִינוּ מְוַכְרַח לֹמֵר כֵּן לְפִי ר"ח דִּי"ל הָא דְמַק' הַשְּׁ"ס מְזַנְּקַת נְמִי דְּלִמָּא
בְּתַר דְּתַמּוּ מִיָּא אֲתָא דָּם לֹא מַק' אֲלֵא לר"מ דַּס"ל טְמֵאָה נְדָה מִמָּשׁ וְאִם כֵּן מַק' שְׁפִיר
דְּלִמָּא לְאַחַר הַזִּנְזוּק שׁוֹתֶת וּמִבִּיָּא דָּם מִהַמְקוֹר דְּהָא לר"מ טְמָא נְדָה וְדָאִי אִם יוֹשְׁבַת

ושוטה או אם עומדת ומקלחת אם כן יש לחוש לאחר הזינוק תהיה שותמת והדור מי רגלים למקור ואייתי דמא אכל לר"י דס"ל דאינה טמאה אלא משום פתם אף אם שותמת ודאי אם כן יוכלנו לומר דלדידה לא חיישינן דלמא שותמת לאחר הזינוק וא"כ י"ל לר"י טהורה אם מצאה דם במי רגלים ויושבת ומזנקת אף שאינה יושבת על שפת הספל ואף אם מצאה אחר כך בבדיקה גם כן ע"ש וא"ל דאי אמרינן דקו' הש"ס הוא דוקא לר"מ ולא לר"י אם כן קו' הר"ן ומביאו הש"ך ס"ק ג' דהאידא אפשר דשמואל ור' אבא ס"ל כר"י ושללא וטרקא אליבא דר"מ ז"א דאיכא ג"כ נ"מ בהך שקלא וטרקא אליבא דר"י ג"כ משום דאף אליבא דר"י אם עומדת ושותמת ודאי גם ר"י מודה דטמאה נדה דאיכא תרתי לריעותא וא"כ אליבא דאמת אף אם עומדת ומזנקת צריכה ג"כ לעמוד בשפת הספל לקלח בתוך הספל הואיל דבסוף הזינוק איכא למיחש לשמא שותמת ובאותו פעם איכא תרתי לריעותא ואיכא למיחש דלמא באותו פעם הדור מ"ר להמקור דבתרתי לריעותא מודה ר"י לר"מ וצריכנא גם כן לאוקמי בעומדת בשפת הספל ומקלחת לתוך הספל דאם איתא דהדור מ"ר למקור בשפת הספל אבעי לאשכוחי אף לר"י וק"ל: ובזה מיושב קו' הט"ז סק"א ונ"ל רבים מק' למה פתב אצל מקלחת לתוך הספל ואצל שותמת פתב על שפת הספל ולהנ"ל ניקח דגם ל"א אלו אין להתיר כ"א בעומדת על שפת הספל ומקלחת לתוך הספל אבל אם שותמת על שפת הספל אף שהוא בסוף הקלוח אסורה והא דלא פתב הרמ"א דוקא בעומדת על שפת הספל יש לומר דהרב קיצר במוכן וכמ"ש הש"ך בעצמו סק"ד ע"ש ולהכי הרמ"א נקט בלישגניה אבל אם שותמת על שפת הספל דמייירי ג"כ אף במקלחת לתוך הספל הואיל דלסוף הקלוח היא שותמת על שפת הספל אסורה הואיל דאיכא תרתי לריעותא עומדת ושותמת לבסוף אסורה מש"ה נקט בלישגניה אבל אם שותמת על שפת הספל הואיל דלבסוף א"א אלא בשתיקה וק"ל: ועוד לשיטת ר"ח נידון דינן שהאשה רואה קרטין הללו בלא הרגשה כלל מה"ת לטמא ובנדאי אמרינן דתולה שפאו מתמצית מי רגליה והא דכתב הט"ז סי' ק"ץ ס"ק כ"ט ואף על גב דס"ל בפ' כה"י לרבי בעד שאינו בדוק דטמאה משום נדה היינו משום כיון שהיא בחזקת בדוקה קצת ה"ל לרבי פאלו ראתה דם בבירור והיא טמאה מן התורה א"כ נשמע מיניה דאם בדקה בעד הדוק ודאי היא טמאה מן התורה ואף שלא בהרגשה משום דאמרינן שפבורה היתה שהוא הרגשת עד ובאמת הוא הרגשה ממש ע"ש ז"א די"ל דהוא לא פתב כן אלא לדעת הש"ע שפוסק שם סעיף ל"ו בעד שאינו בדוק דטמאה משום פתם ובסימן קצ"א פוסק הש"ע באשה שהשתינה מים דטהורה לגמרי וצ"ל דס"ל להש"ע דהדין עד שאינו בדוק הוא חמור מדין אשה שעשתה צרכיה ולא פדעת תוס' נדה דף י"ב ע"ב בד"ה ור"י מטהר ע"ש וא"כ יכול לאוקמי נמי הדין דעד שאינו בדוק בלא הרגשה אבל לדברי רבינו חננאל דהוכיח מהגמרא הנ"ל דעד שאינו בדוק אינו חמור יותר מהאשה שעשתה צרכיה ודאי צריכנא לומר כמו דמוקמינן המתני' באשה שעושה צרכיה בהרגשה ה"נ מוקמינן הדין עד שאינו בדוק מייירי בהרגשה ע"ש ולק"מ קו' הט"ז הנ"ל וכמו דאוקמי שמואל להמתני' דהאשה שהיא עושה צרכיה ה"נ צריכנא לאוקמי עד שאינו בדוק ע"ש היטב: וגם יש להתיר הקרטין הללו מפני ש"ס שמא מן הפליות ואת"ל מן המקור שמא לא נמוחו ואף דאיכא לברורי ע"י בדיקה מ"מ ס"ס מותר אף בלא בדיקת פושרין וכדאי' בפ"ח י"ד פללי ס"ס פללי ב' ע"ש וכן פוסק בש"ך בדיני ס"ס דין

ל"ה ע"ש אם לא במקום שאין הפסד בדבר ע"ש ואף שיש באשה זו חזקת איסור נדה מ"מ אפ"ה מהני ס"ס פדאי' בפ"ח בדיני ס"ס כלל ט"ז ע"ש מפל הני טעמי נראה להתיר אשה זו וק"ל עכ"ל הקכם דודי מוהר"ל זי"ן דק"ק ליסא: תשובה ע"ד אשה שיש לה נסת פדרה כל הנשים ושללא בשעת נסתה א"א לטהר מחמת קרטין אדנמים גלקטין מן העד וסינתה מי רגליה ונמצאו אלו הקרטין בימי רגליה הרבה יותר ממה שנמצאו ע"י בדיקת עד בט"ז סי' קצ"א הקיל מאד באלו הקרטין והגאון בח"צ השיג עליו בתשובתו סי' ע"ג ואמ"ו הגאון שב"י סי' ל"ח עמד לימין ט"ז והשיג על הח"צ חמשה השגות ולפענ"ד נראה דדברי ח"צ נכונים ונ"ל ח"צ ראש דבריו כ' הנה ב' היתרים במקום הזה א' מצד עצמות הקרטין ואפי' אינה מרגשת כאב כלל עכ"ל ולא עיין בתשו' הר"ן שכתב בפירושו שלא תלה במפה אלא מפח שיש לה כאב בפליות ונ"ל פגון זה הדבר ברור שתולה בכאב הפליות שיש לה עכ"ל הרי שלא תלה במפה אלא מפח שיש לה כאב פליות עכ"ל וכתב ע"ז בש"י ונ"ל הנה עינתתי שם בתשו' דלא כתב זאת אלא לפי מה שכתב עוד להתיר מהא ששנינו אם יש לה מפה תולה במפתה וכו' וכתב אע"פ שהרמב"ן כתב דבזמן הזה אין תולין במפה וכו' פגון זה הדבר ברור שתולה בכאב הפליות שיש לה וכו' עכ"ל היינו פיון שיש לה כאב הוא דומה שיש לה מפה אבל באמת כתב כל זה רק לסניף הלא כבר כתב לפני זה הוכחות אחרים שתולין בחול שדרה להוליד בפליות כמ"ש שם ונ"ל ואני אומר אפילו לר"מ איתתא שריא וכו' עכ"ל לפי טעם זה א"צ כאב בפליות ובאמת נמצא אפילו באנשים לפעמים בשתן הרבה חצץ אדום ויצא אפי' בלא כאב כו' גם אם דעתו דוקא הואיל שהיה לה כאב בפליות היה לו להזכיר בשאלה וכו' ובלא זה הלא הב"י כתב ע"ז ולי נראה דבלאו האי טעמא איתתא שרי ובהדיא תניא בפרק המפלת וכו' אם פן צ"ל דומיא דהתם אף על פי שאינה מרגשת במפה עכ"ל בהשגה א': תו כתב בהשגה ב' ונ"ל מה שכ' בתשו' מהר"ץ וזה שגגה גדולה דהתם ביוצאים עם מי רגלים עסקינן ועל קוטב זה סובב והולך ענין תשובת הר"ן ובה נדאי מתיר הר"ן אפי' בלא כאב שהרי כל עצמו הוא בא להתירה ממשנת האשה שהוא עושה צרכיה וזה נדאי באין לה כאב מייירי עכ"ל הנה מזה מסכים בעצמו שדרה חצץ אדום בא מן הפליות אפי' בלא כאב וא"כ סותר דברי עצמו עכ"ל בהשגה ב' ותמה תמה אקרא פה קדוש יאמר דבר זה דהא נדאי כ"ע מודה שאותן בני אדם שיש להם מפה בפליות ונרפו להוליד חול וחצץ אדום כשהוא יוצא דרפו לצאת אפי' בלא כאב פי כן נמצא אפי' באנשים שיוצא בפי רגלים שלהם כמין חול וחצץ אדום אפי' בלא שום כאב אף אין זה ברוב בני אדם כ"א במיעוט שרוב ב"א אינו יוצא עם מי רגלים שום חול וחצץ אדום וגם אותן ב"א שדרפן לצאת מי רגלים כמין חול וחצץ אדום אין זה מצד הטבע רק ע"י מפה שיש להם בפליות וכמ"ש הט"ז בעצמו ונ"ל בעצמות הקרטין שרגיל לבוא מחמת מפה בפליות עכ"ל מוכח דס"ל שאין דרה חול לבוא כ"א מחמת מפה שבפליות וכיון שפן בנדאי מן הסתם אשה שיוצא ממנה כמין חול וחצץ אדום אין לנו לתלות במפה שבפליות דמנא ידעינן שיש לה מפה בפליות וטפי מסתבר שהיא מרוב ב"א שאין להם מפה בפליות ומה שהיא רואה כמין חול וחצץ אדום הוא מן המקור אע"פ שהוא משונה משאר דם משום הא ליכא לטהר שהרי שנינו המפלת כמין קליפות וכמין שערות וכעין עפר תטיל למים ולא נימוחו הוא דתלינו במפה אבל כל זמן דלא בדקינן לה בפושרין אז תלינו במפה א"כ

מה"ת למיתלי הָכָא בַּמִּכָּה שְׁבַפְלִיּוֹת כ"ז שְׁלֹא יִדְעִינוּ שְׁיֵישׁ לָהּ מִכָּה בְּפִלְיוֹת מִש"ה מְצַרִּיף
הָר"ן פָּאָב בְּפִלְיוֹת דְּדוּמָה שְׁיֵישׁ לָהּ מִכָּה וְאֵז תְּלִינוּ הַחֲצִץ אָדוּם מִהַמִּכָּה שְׁבַפְלִיּוֹת וְהַמְשִׁיף
דְּבָרֵי הָר"ן בְּתִשְׁבָּה כִּי הוּא תַחֲלָה כ' לְהַתִּיר חֲצִץ אָדוּם מִחֲמַת שְׁיֵיצָא עִם מִי רְגָלִים
דְּקִי"ל כִּר"י דְלֹא חֲיִישֵׁנוּ דְלִמָּא בְּתֵר דְתַמּוּ מִיָּא אֲתָא דָם וּבִין עוֹמְדָת וּבִין יוֹשְׁבַת וּכ'
לְסִתּוֹר דַּעַת רַבִּינוּ מְשׁוֹלֵם דְּפִסְק הִלְכְתָּא כִּר"מ גַּם כ' לְסִתּוֹר דַּעַת מוהר"מ מִרוֹנְטְבוֹרֶק
דִּס"ל דְאָרְף לִר"י חֲיִישׁ דְלִמָּא בְּתֵר דְתַמּוּ מִיָּא אֲתָא דָם וְכַתֵּב עוֹד אֲפִילוּ לְדַעְתָּם דְּמַחְמִירִים
מ"מ בִּנ"ד י"ל דְאֲפִילוּ לִר"מ שְׁרִיָּא מְשׁוּם דְּמִלְתָּא דְלֹא שְׁכִיחָא הִיא וּלְמַעוּטָא דְלֹא שְׁכִיחָ
אֲפִי ר"מ לֹא חֲיִישׁ ע"כ וּלְפִי טַעְמִים אֱלוּ מִתִּיר אֲפִי בְלֹא שׁוּם הַרְגָּשָׁת פָּאָב כִּינּוּן שְׁפָא
הַחֲצִץ אָדוּם עִם מִי רְגָלִים וְאִח"ז מְסִיק דְאֲפִי בְלֹא הִנֵּי צְדָדִים דְלַעִיל אִיתְתָּא דָּא שְׁרִיָּא
וּר"ל אֲפִי מִי שְׁפָא לְחוּשׁ לְדַעַת הָרַב ר' מְשׁוֹלֵם וְדַעַת מוהר"מ מִר"ב וְאֲפִי אִי נִימָא דִּר"מ
חֲיִישׁ בְּהָא מ"מ יֵשׁ לְהַתִּיר מִחֲמַת שְׁמַרְגָּשָׁת הַפָּאָב בְּפִלְיוֹת דְּקִי"ל דְתוֹלִין בַּמִּכָּה כִּן תִּנְכֹן
דְּבָרֵי הָר"ן וּבְאַמַּת לְדַעַת הָר"ן סִגְיָא לְהַתִּיר כִּינּוּן שְׁיֵיצָא הַחֲצִץ עִם מ"ר אֲפִי בְלֹא הַרְגָּשָׁת
פָּאָב אִף שְׁכ' נְמִי הִקְיָתָר שֶׁל הַרְגָּשָׁת פָּאָב כִּינּוּן שְׁהִיָּה בִּנ"ד פָּאָב וְא"כ שְׁרִיָּא אֲפִי לְדַעַת
הַמְחַמְרִים דְלַעִיל וְכִן דְרַף כָּל בְּעָלֵי הוֹרָאָה לְצַדֵּד וּלְחַפְשׁ אַחַר כָּל צְדָדֵי הִקְיָתָר אֲע"פ
דְּסִגְיָא בְּטַעַם א' לְחוּד כְּדֵי שְׁלֹא לִתְּנֵן פ"פ לְבַעַל דִּין לְחִלּוֹק וּמַעֲתָה יָפָה הַשִּׁיג הַח"צ עַל
הַט"ז שְׁהָרִי בְּנִידוֹן דִּט"ז לֹא הָיוּ הַקְרָטִין בָּאִים עִם מִי רְגָלִים וְאִפ"ה כ' הַט"ז בְּשֵׁם הָר"ן
לְהַתִּיר מִחֲמַת עֲצָמוֹת הַקְרָטִין אֲפִי בְלֹא פָּאָב וְזֶה אֵינוֹ שְׁהָרִי הָר"ן לֹא הַתִּיר אֲלֵא בְּפָא
עִם מ"ר אוֹ מִחֲמַת פָּאָב הַפְלִיּוֹת אֲבָל בְּלֹא פָּאָב וְשְׁלֹא בְּשַׁעַת הַטְּלַת מ"ר לִפְּאָ שׁוּם
שְׁרִיּוֹתָא וְעַכ"פ צְרִיף חֲדָא מִתְרַתִּי אוֹ שְׁפָא עִם מ"ר וְאֵז שְׁרִיָּא אֲפִי בְלֹא פָּאָב אוֹ שְׁפָא
שְׁלֹא בְּשַׁעַת הַטְּלַת מִי רְגָלִים וּבְזֶה צְרִיף פָּאָב לְבָרֵר עַל הַמִּכָּה שְׁבַפְלִיּוֹת וְזֶה אֵין שׁוּם
סְתִירָה בְּדָבָרֵי ח"צ וְכָל עֵינְקֵר הַשְּׁגַת ח"צ עַל הַט"ז אֵינוֹ אֲלֵא בְּמָה שְׁמַתִּיר קְרָטִין קְרָטִין
הַנְּמַצָּאִים שְׁלֹא בְּמִי רְגָלִים וּבְלֹא פָּאָב גַּם מָה שְׁמַבִּיא הַט"ז בְּתִשְׁבָּתוֹ פְּלוּגְתָּא דְר"ן
וּמְרַדְכֵי שְׁאִינוֹ עוֹנֵן לִנ"ד כִּי הֵם מִיָּרִי בְּבָאִים עִם מ"ר: וּמָה שְׁפַתֵּב עוֹד בְּש"י רֵאזֵה
לְדַבְרֵיוּ מְדָלָא כְּתִב הָר"ן בְּהַשְׁאַלָּה שֶׁם שְׁהִיָּה לָהּ פָּאָב ל"ק מִיָּדִי דְהָא לְפִי מָה שְׁהִיָּה נִידוֹן
דְּשֵׁם שְׁפָא הַחֲצִץ עִם מ"ר בְּאַמַּת ל"צ לְדַעַת הָר"ן פָּאָב דְאֲפִילוּ בְלֹא פָּאָב שְׁרִיָּא אֲבָל
בְּשְׁלֹא בָּא עִם מ"ר וְדָאֵי דְמְצַרִּיף פָּאָב וְכַמ"ש לַעִיל וְתוּ דְמְבִנְאָר שֶׁם דְלִשׁוֹן הַשְׁאַלָּה אֵינוֹ
לֹא מְדָבְרֵי הָר"ן וְלֹא מְדָבְרֵי הַשְׁוֹאֵל אֲלֵא מְדָבְרֵי הַמְדַּפִּיס: וּמ"ש עוֹד בְּש"י סִינְעֵתָא
מְדָבְרֵי הַב"י שְׁפַתֵּב וְז"ל וְל"נ דְּבִלְא"ה אִיתְתָּא דָּא שְׁרִיָּא דְבִהֲדִיא תְנִי וְכו' א"כ צ"ל
דְּוִמָּא דְהֵתֵם וְכו' לֹא יִדְעֵתִי אִיף עָלָה בְּדַעַתוֹ לְהִבִּיא רֵאזֵה מִמָּה שְׁב"י בְּעֲצָמוֹ דְחָה לְדַבְרֵיוּ
וְתִקְנָה בִּס' בִּד"ה שְׁאִין הַנִּידוֹן דוּמָה לְרֵאזֵה דְהָא הֵתֵם בְּעֵי בְּדִיקַת פּוֹשְׁרִין וְכ"כ בִּד"מ
וּלְפִי הַס"ד דְּב"י בְּנִידוֹן זֶה שְׁרִיָּא אֲפִילוּ בְלֹא פָּאָב מִחֲמַת עֲצָמוֹת הַקְרָטִין וְחֲצִץ אֲבָל לְפִי
הַאֲמַת דְּקִי"ל בְּמַפְלַת כְּמִין קְלִיפּוֹת דְּצַרִּיף בְּדִיקַת פּוֹשְׁרִין אֲבָל בְּלֹא בְּדִיקָה לֹא תְלִינוּ
בַּמִּכָּה כִּינּוּן שְׁאִין מִכָּה לְפָנֵינוּ אִם כִּן בִּנ"ד עַכ"פ צְרִיף הַרְגָּשָׁת פָּאָב שַׁע"י זֶה מוּכַח שְׁיֵישׁ
לָהּ מִכָּה: וּמִמִּילָא מְבִנְאָר מָה שְׁפַתֵּב עוֹד בְּש"י בְּהַשְׁגָּה ג' וְז"ל לְפִי דְבָרֵיו לְמָה לוֹ לְהָר"ן
לוֹמֵר שְׁתִּלָּה בְּכָאָב הַפְלִיּוֹת הִלָּא הָר"ן מִיָּרִי בְּבָא עִם מ"ר וְלָזֶה לֹא צְרִיכִין לְהַפָּאָב עַכ"ל
לְק"מ דְּוִנְדָּאֵי בְּנִידוֹן דְּהָר"ן שְׁהִיָּה חֲצִץ יוֹצֵא בְּמִי רְגָלִים לֹא צְרִיף לְהַרְגָּשָׁת פָּאָב וְלֹא כְּתִב
שֶׁם לְהַתִּיר מִחֲמַת הַפָּאָב אֲלֵא לְסִנְיָף בְּעֲלָמָא דְלִיָּהוּי הַף שְׁרִיּוֹתָא אֲלִיבָא דְכ"ע אֲפִילוּ לְמִי
שְׁפָא לְחוּשׁ לְדַעַת הָרַב רַבִּינוּ מְשׁוֹלֵם וְהַדַּעַת מוהר"מ מִר"ב כַּמ"ש לַעִיל אֲבָל בְּשְׁאִין

באות עם מ"ר ודאי דצריך פאב דאל"כ מנא ידעינן שיש לה מכה בפליות: תו כתב בש"י שם להתיר אפילו בשאינו בא עם מ"ר מטעם שכתב הר"ן שהוא מעוטא דמעוטא דאפילו לר"מ לא חייש לה עכ"ד ומסתמיע מדברי תשובת ב"י שכתב פן בסי' קס"ז לא ירדתי לסוף דעתו דהר"ן לא קאמר אלא בבאים עם מ"ר דאז הוי מעוטא דמעוטא לפי שאין זה אלא מעוט דתהדר מ"ר למקור וגם זה דנימא אף שהדר מ"ר למקור אינו מוצא כ"א כעין חצץ וחול ובכל פעם אינו רואה כעין זה מש"ה הוא מעוטא דמעוטא אבל בשאינו בא עם מ"ר לא הוי מעוטא דמעוטא והמפלת פמין קלפות ועפר יוכיח שגם הם משוננים ואפ"ה צריך בדיקת פושטין: תו כתב הש"י בהשגה ד' וז"ל ועל ארבעה לא אשיבנו מה שכתב הגאון מוהר"ן הנה חרד עלינו כל התרדה ללא דבר דפשוט הוא שמה שכתב הר"מ עכ"ל לא ידעתי מה פשוט לו זאת נגד הב"י וד"מ וט"ז שלא הבינו פה גם דעת הש"י הוא פן ובנדאי הוא נעלם מן הגאון הנ"ל הואיל שלא הביאו וכו' ואדרבה פשטא דלישנא לא משמע פן עכ"ל ולא ידעתי מה עדיפתא דש"י מהני רבנותא שהביא בח"צ ובנדאי גם עיניו ראה לדברי הש"י ואטו כי רוכלא ליחשיב וליזול שהרי הש"י לא כתב מדעתו פלום רק העתיק דבריו וכבר הביא לד"מ שם בתשובה עכ"ז מלאו לבו לחלוק עליהם ומה שכתב השב"י וז"ל ואדרבה פשטא דלישנא לא משמע פן לע"ד נראה דדברי הח"צ מוכרחים לכאורה בפשט המרדכי שהרי כל דברי מוהר"מ שבמרדכי סובבים ע"ז דר"י לא פליג על ר"מ ביושבת וכי היכי דלר"מ ביושבת על שפת הספל ונמצא דם תוך הספל ועל שפת הספל טמאה הכי נמי לר"י דבהא לא פליג ר"י אלא ביושבת ס"ל לגמרי כר"מ ואע"ג דפליג בעומדת ומקלחת היינו בנמצא דם בתוך הספל לחודא אבל בנמצא על שפת הספל ובתוך הספל אפי' יושבת מודה ר"י לר"מ דטמאה דס"ל למהר"מ דגרע כשנמצא על שפת הספל ותוך הספל ביושבת מן עומדת ונמצא רק בתוך הספל וכן נראה מתוספות בסוגיא שם במה שכתבו ועוד י"ל כמ"ש מהרש"א שם אף שבתוספות שם לא פתבו רק לס"ד דמקשה מ"מ ס"ל למהר"מ דגם דלמסקנא י"ל פן ודוק ולפי הבנת ב"י וד"מ שרצו להשוות דעת המרדכי בשם מוהר"מ לדעת הר"ן דאף המרדכי ס"ל דאיכא למיתלי הגי קרטין בהפליות אלא שמרדכי כתב לאסור משום דם גמור הנמצא בבדיקה לאחר מ"ר ק' א"כ למה ליה להמרדכי למימר דביושבת ס"ל לגמרי כר"מ דהא אפילו אי נימא דר"י פליג על ר"מ אפילו ביושבת ונמצא תוך הספל ועל שפת הספל מ"מ בנידון הזה שלא נמצא במי רגלים אלא קרטין ולאחר מי רגלים דם ממש בהא ודאי מודה ר"י וכמ"ש הב"י דאפילו לרא"ש דס"ל דר"י מטהר ביושבת לגמרי אפילו בשותתת מ"מ מודה היכא דלא מצאה בתוך מ"ר דם כ"א בבדיקת העד לאחר הטלת מ"ר דטמאה ונהכי נמי בנ"ד שהרי מה שמצאו בתוך מי רגלים אינו אלא קרטין דאיכא למיתלי בפליות ודאי דאינו מצילין על הדם בעין שראתה בבדיקת העד שפינו שאינו דומה לזה ול"ל להמרדכי לפלפול הזה א"ו נראין דברי הח"צ דלהנהו קרטין קרי למהר"מ ז"ל דם אף שיש לדחוק ולדחות זה מ"מ פשטן של דברים נראין פן: וראיתי בתשובת פמ"א סימן י"ב שהקשה לדעת מוהר"מ הנ"ל למה מהדר הש"ס אתקפתא אדר"מ הנה לו להדר אדר"י דהלקתא פנותיה דמטהר בעומדת דניחוש דלמא בתר דתמו מיא אתא דמא יע"ש ולק"מ דהא מוהר"מ אגזיל לפי תי' הר"י שבתוספות כמ"ש להדיא בהג"מ פ"ה מהלכות א"ב ומביאו ב"י סימן זה ולפי מה שכתבו התוספות הנה ס"ד דמקשה דמתניתין מיירי

בין במזנקת ובין בשותתת ואפ"ה ס"ל לר"י דטהורה אפילו בעומדת ואם פן איך מצי להק' לר"י דלמא בתר דתמו מיא וכו' שקהרי למאי דס"ד השתא אפילו בשותתת ס"ל לר"י דטהורה ולא חייש כלל דהדר מ"ר למקור ומוהר"מ לא קאמר אלא למסקנא דמוקמינן הא דר"מ ביושבת ומקלחת ובנמצא תוך הספל ולא על שפת הספל השתא י"ל לר"י דמודה ביושבת ונמצא דם על שפת הספל ותוך הספל דלא פליג אלא בעומדת ומקלחת לתוך הספל ונמצא דם בתוך הספל גרידא תו פתב בש"י בהשגה ה' ונ"ל מה שכתב עוד אבל הר"ן מייירי מצד הקרטין דאין שום דם עליה מותר אפילו לר"מ עכ"ל ט"ז שגגה גדולה היא שקהרי משנה שלימה שנינו כמין עפר תטיל למים ואם נישחו טמאה והיא יכשיר הר"ן בלי שום בדיקה והטלה למים עכ"ל והנה לדעתי לא ראו עיניו דגם הש"ך פתב פן בס"ק י"ד וכו' אף די"ל דהוא משיג רק על הט"ז דרצה לטהר אפילו בלא מ"ר אבל משמעותו דהוא משיג גם פן על הר"ן גופי' דכתב דאיך יכשיר הר"ן בלי שום בדיקה וכו' עכ"ל שב"י ולפענ"ד פוננת הח"צ דלא השיג אלא על הט"ז שילפי הבנתו בהר"ן דמתיר בלא מי רגלים ובלא פאב ע"ז פתב ח"צ לדעתו איך יכשיר הר"ן בלא בדיקה א"ו דהר"ן לא מייירי אלא בבאים עם מי רגלים ואין פאן שום משמעות אחר בדברי הח"צ ובחנם פתב השב"י על הח"צ שדבריו הם דבר שפתים ושפת יתר ולא כן הוא פי דברי הח"צ נכונים וברורים: ומה שכתב עוד בשב"י ונ"ל ובפרט די"ל דאין זה מוכרח לדעת הר"ן דוקא הואיל שנמצא אחר מ"ר רק המעשה שהיה פה היה ועו"ל לרבותא כ"כ וכו' עכ"ל ולענ"ד נראה דנדאי עיקר היתר של הר"ן תלוי בזה שפא אחר מ"ר או בכאב כמבואר למענין דבריו וגם לו יתנה בדברי שב"י דאיכא למימר דלאו דוקא נקט מ"מ מנ"ל להקל באיסור חמור כזה ולומר דהר"ן לאו דוקא נקט דלמא דוקא הוא ומי שפא להתיר ולומר דלאו דוקא נדאי עליו להביא ראיה: כלל דמלתא שפל מה שכתב אמ"ו בזה לא זכיתי להבין ודבריו תמוהים בעיני העולה מפל מה שכתבנו אשה שיש לה מכה בפליות תלינן חצץ אדום במכה אבל מן הסתם לא אמרינן שיש לה מכה ואם מרגשת פאב בפליות תלינן חצץ אדום בפליות לפי שע"י פאב נתברר שיש לה מכה בפליות ולפ"ז לכאורה יש לומר אשה שנמצא במי רגליה חצץ אדום וכיון שאין דרך דם מקור לצאת עם מי רגלים ע"כ מכה יש לה בשלחופית או בפליות ולפ"ז נוכל לתלות במכה זו אפילו מה שמצאה בלא מי רגלים אף לדעת הגאון ח"צ דאיהו לא קאמר דצריך פאב אלא היכא דלא מצאה כלל במי רגלים מה שא"כ במצאה במי רגלים שע"ז נתברר שיש לה מכה נוכל לתלות נמי במכה אף מה שמצאה שלא על ידי מי רגלים אף כ"ז ביושבת על שפת הספל ולא נמצא דם כ"א בתוך ספל אבל בלא"ה לדין דחיישינן דלמא לבתר דתמו מיא אתא דמא פמו שפסק רמ"א כר"ח וא"כ אפי' נמצא תוך מי רגלים עדיין לא נתברר שיש לה מכה ואף שאין דרך דם המקור לצאת עם מ"ר מ"מ דלמא בתר דתמו מיא אתא דמא ואין לומר דאף דנימא בתר דתמו מיא אתא דמא והיננו לפי שנתמעט המים ולא נפקי בקלוח הדרי מ"ר למקור ואייתי דמא כדפי' התוס' וא"כ פינו דמפקי דמא פהאי ולא דם ממש ה"ל מיעוטא דמיעוטא ולא חיישינן כמ"ש הר"ן דאי ס"ד דהדר מ"ר למקור למה אייתי דם פהאי ולא דם ממש שקהרי המקור מלא דם תמיד וכמ"ש המ"ב סי' מ"ט בשלמא קרטין שיצא מאליו בין נסת לנסת י"ל שפך דרכו של המקור לדחות דם המותרות שלא נתבשל פראוי ולהחזיק דם מבושל עד זמן הראוי אבל א"ל דמ"ר אפקי

לדָם י"ל הוא מְלֵטָא דְלֵא שְׂכִיחָא דְאִפִּיק דָם כִּי הָאֵי וְלֵא מְפָקִי דָם מִמֶּשׁ אַף מִדְּבָרֵי הָרִ"ן
לֹא מִשְׁמַע כֹּן שְׂכִי וְנ"ל הָאֵיךְ נֶאֱמַר דְּכִי הִדְר מִי רְגֵלִים לְמִקּוּר מְפָקִי דָם כִּי הָאֵי וּבְשַׁעָה
אַחֲרַת אֵינוֹ יוֹצֵא מִמֶּנּוּ דָם כִּי הָאֵי כָּלֵל הָאֵי וְדֵאֵי מְעוּטָא דְלֵא שְׂכִיחָא עכ"ל מוֹכַח מִלְשׁוֹנוֹ
דְּדוּקָא אִם בְּשַׁעָה אַחֲרַת לֹא מְפָקִי דָם כִּי הָאֵי אֲבָל כִּי מְפָקִי נְמִי דָם כִּי הָאֵי בְּשַׁעָה אַחֲרַת
לֹא אֶמְרִינּוּ דִּהְוָה מְעוּטָא דְלֵא שְׂכִיחָא דְאִפִּי אֵי נִימָא דְזוֹ לֹא שְׂכִיחָא דְכִי הִדְר מ"ר לְמִקּוּר
דְּמִפִּיק דָם כִּי הָאֵי וְלֹא דָם אַחֲרֵי מ"מ בנ"ד שְׂרָגִילָה לְרֵאוֹת קְרִטִין קְרִטִין אִפִּי שְׂלֵא ע"י
הַטְּלַת מ"ר אִף כִּי נִמְצָא נְמִי תוּף מ"ר י"ל דְּמִמִּילָא נָפַל תוּף מ"ר בְּתַר דְּתַמּוּ מִיָּא וְלֹא
ע"י דִּהְדְר מ"ר לְמִקּוּר אֲלֵא מְעַצְמוּ נָפַל לְשֵׁם אִף שְׁתוּס' כְּתוּבוּ שֵׁם בְּסוּגִיא דְלֵקָה לֹא
חִיִּישִׁינוּ שְׂבָא מֵאֲלִיו הִיִּינוּ כְּמוֹ דְּמִסְקִי מְלֵטָא בְּטַעֲמָא כִּינּוּ דְלֵא אֲתִיָּא מְקוּדָם אוֹ אַח"כ
וְדֵאֵי דמ"ר גְּרַמוּ מִשָּׂא"כ בנ"ד דְּבִאָמַת דְּרָפָה לְרֵאוֹת כֹּן מְקוּדָם וְאַח"כ וְדֵאֵי דְאִיפָא
לְמִיחַשׁ לֵהָא אֲלִיבָא דכ"ע וְאֵין שׁוּם צַד לְהִיתַר אֲלֵא בְּיוֹשְׁבַת עַל שְׁפַת הַסְּפָל וְנִמְצָא דָם
תוּף הַסְּפָל גְּרִידָא דְאֵז מוֹכַח לְפִירֵשׁ"י דְּמַכָּה יֵשׁ לָהּ אִפִּי בנ"ד שְׁהָרִי לְפִירוּשׁוֹ א"א לְצֵאת
דָם הַמְּקוּר בְּשַׁעַת הַטְּלַת מ"ר וְכִינּוּ דְלֵא נִמְצָאוּ עַל שְׁפַת הַסְּפָל וְדֵאֵי עִם מ"ר אֲתִיָּא וּמַכָּה
יֵשׁ לָהּ בְּחִלְחוּלִית אִף מֵאֵן גָּבַר וּמֵאֵן סְפוּן לִידַע בְּזִמְנֵי הַזֶּה אֵיזָה הוּא שְׁפַת הַסְּפָל וְאֵיזָה
הוּא תוּף הַסְּפָל בְּפֶרֶט בְּקְרִטִיוֹשָׁא"א לְכוּנִי בֵּין נִמְצָא תוּף הַסְּפָל לְעַל שְׁפַת הַסְּפָל: וּמָה
שְׂכִי הַחֲכָם הַשּׁוֹאֵל דְּתִיבְדַק בְּאִנְפּוֹן זֶה שְׁתִּהְיֶה יוֹשְׁבַת עַל שְׁפַת הַסְּפָל וְתַטִּיל מִיָּם בְּקִלּוּחַ
וְטָרַם שְׂתַכְלֶה מִיָּמֵי רְגֵלֶיהָ תְּבֵא אִשָּׁה אַחֲרַת וְתַקַּח הַסְּפָל מִב"ר טָרַם שְׂתַכְלֶה הַמִּים וְאֵז
לִיפָא לְמִיחַשׁ לְמִיָּדֵי דִּהָא לְקַחַה הַסְּפָל קוּדָם שְׁפַלְתָּה מ"ר וְהִיא שְׂמַקְלַחַת לֹא יִדְעָה
שְׂתַקַּח מִתַּחְתֶּיהָ הַסְּפָל וְלֹא הִיָּתָה מְרַגְּשַׁת בְּנִטְלַת הַסְּפָל וְאִם כֹּן בְּנוּדֵאֵי לֹא צְמַצְמָה
וְעֲצָרָה מ"ר וְתוֹ לִיפָא לְמִיחַשׁ לְמִיָּדֵי וְגַם זֶה לֹא יֵשֶׁר בְּעֵינֵי דְאֶפְשָׁר אִף בְּיוֹשְׁבַת לְהִיּוֹת
שׁוֹתֶמֶת וּמִי יָכוֹל לְהַבְחִין אֵיזָהוּ מְקַלַּחַת וְאֵיזָהוּ שׁוֹתֶמֶת דִּהָא מְעִיקְרָא כְּדִמְקַשָּׁה הַש"ס
יוֹשְׁבַת נְמִי הוּי ס"ד דְּמִקְשָׁה דְּמִיָּרִי בְּשׁוֹתֶמֶת אֲלֵמָא דְאֶפִּילוּ בְּיוֹשְׁבַת אֶפְשָׁר לְהִיּוֹת
שׁוֹתֶמֶת וְתוֹ אִיפָא לְמִיָּדֵק דְּכָל זֶה נִיחָא לְפִירֵשׁ"י דס"ל שֵׂא"א לְהִיּוֹת דָם מְקוּר יוֹצֵא
בְּהַטְּלַת מ"ר אֲבָל לְפִירוּשׁ הַתּוֹסְפוֹת שְׁפַתְבוּ הַטַּעַם דְּמִש"ה לֹא חִיִּישִׁינוּ שְׂיָצָאוּ דָם מְקוּר
עִם מ"ר דְּכִינּוּ דְלֵא אֲתָא מְקוּדָם אוֹ אַחֲרֵי כֹף וְדֵאֵי דמ"ר גְּרַמוּ לְרֵאִיָּה זוֹ כ"ז בְּאִשָּׁה שְׂאִין
רוּאָה תְּמִיד כְּעֵין קְרִטִין אֲבָל בנ"ד שְׁרוּאָה תְּמִיד אֶפִּילוּ שְׂלֵא בְּשַׁעַת הַטְּלַת מ"ר יֵשׁ לְחוּשׁ
דְּאֲתִיָּא מִן הַמְּקוּר בְּשַׁעַת הַטְּלַת מ"ר לְפִירוּשׁ הַתּוֹסְפוֹת.

וּבַר מִן דִּין נִרְאָה דְּכָל עֵיקַר הִיתַר הָרִ"ן אֵינָה אֲלֵא בְּקְרִטִין הַבָּאִים עִם מ"ר בְּהָא אִיפָא
לְמִיָּתְלֵי דִּיָּצָאוּ מִן הַפְּלִיּוֹת דְּרָף הַשְּׁלַחוּפִית אֲבָל בְּחוּל וְחֻצֵץ גְּרִידָא מנ"ל שְׂיֵשׁ לָהֶם דְּרָף
וּמְבוּא מִן הַפְּלִיּוֹת לְבַה"ח וְכֹן נִרְאָה בְּדְבָרֵי הַח"צ בְּסוּף הַתְּשׁוּבָה הַנּוֹ"ל וְרֵאִיתִי בְּתְשׁוּבַת
שְׁב"י ס' ל"ט בְּשֵׁם מִהֲרַשְׁש"ך שְׁהַשִּׁיג עַל הַש"ף בְּסַעֲרֵי ק"ח בְּמָה שִׁהָק' עַל הַרְמ"א
דְּלֵאִיזָה צִנְרָף כְּתוּב הָאֵי דִינָא דָאֵם מְצָאָה תוּף מ"ר וְגַם עַל הָעֵד שְׂבִדְקָה עֲצָמָה כּוּ בְּשֵׁם
יֵשׁ מִחְמִירִין דִּהָא כְּבָר כְּתוּב לְעִיל דָּאִין לְהִתִּיר אֲלֵא בְּיוֹשְׁבַת וּמְקַלַּחַת וְע"ז כְּתוּב הָרַב
מִהֲרַשְׁש"ך דס"ל לְרַמ"א דְאֶפִּילוּ לְדַעַת ר"ח לֹא מְטַמֵּא ר"י לְכַתְּחֵלָה כִּי אִם כְּשֶׁנִּמְצָא עַל
שְׁפַת הַסְּפָל וּכְשֶׁנִּמְצָא תוּף הַסְּפָל מִזָּה לֹא מִיָּרִי ר"מ וּר"י מְפַלּוּגְתָא וְאִיפָא לְמִיָּמַר דְּגַם
לְבַעֲלָה מְטַהֵר ר"י אִף לר"ח עכ"ד וְלֹא עֵינִן יָפָה בְּמֶרְדְּכִי וּבַהֲגַה"מ פ"ה מֵהַל' א"ב שְׂפַתְבוּ
בְּהִדְיָא לְדַעַת ר"ח אֶפִּילוּ בְּנִמְצָא תוּף הַסְּפָל וְעַל שְׁפַת הַסְּפָל מְטַמֵּא ר"י לְכַתְּחֵלָה וּבְנוּדֵאֵי
לֹא יִחְלֹק רַמ"א עֲלֵיהֶם וְכֹן נוֹטָה דַּעַת הָרִ"ן בְּתְשׁוּבָה שְׂפַתְבוּ הוּא לְדַעַת ר"ח אֲלֵא הָא

איכא למינדק אדבריי הש"ך שאין ענין דעת המחמירין שהביא רמ"א כאן לדברי ר"ח כלל דהא בלא"ה צריכין אנו להבין אמאי דקיי"ל בנמצא על שפת הספל ותוף הספל דטמאה קא קיי"ל דתולין במכה והכא פיון דנמצא תוף הספל מסתמא מפה יש לה במקום מ"ר דהא א"א לדם המקור לצאת עם מ"ר לפרש"י וכה"ג לפירוש תוס' מדאתו עם מ"ר מסתמא במקום מ"ר הוא ואם פן אף בשנמצא על שפת הספל נתלי באותה מפה או נימא דמשויורי דם התמצית הוא מה שיצא עם מ"ר ולזה י"ל דהיינו טעמא דחיישינו דלמא פל הדם יצא בתר דתמו מיא ומה שנמצא נמי בתוף הספל חיישינו דלמא מן שפת הספל ירד לתוף הספל אבל כשלא נמצא כלל על שפת הספל אמרינו דאי איתא בתר דתמו מיא איתא איך אפשר שיירד הפל לתוף הספל ולא ימצא בשפת הספל כלל אף כ"ז ביושבת על שפת הספל ונמצא דם על שפת הספל ותוף הספל אז חיישינו דלמא לבתר דתמו מיא איתא ומן שפת הספל ירד לתוף הספל אבל אם היתה יושבת על שפת הספל נמצא דם תוף הספל גרידא וע"י בדיקת עד מצאה גם פן דם אז יש לטהרה דהא ממה שנמצא תוף הספל ולא על שפת הספל מוכח דמכה יש לה דאם איתא דבתר דתמו מיא איתא על שפת הספל בעי לאשכוחי א"ו דמכה יש לה ואם פן מה שנמצא על ידי בדיקת עד יש לתלות במכה זו ולטהרה אף לשיטת ר"ח אבל דעת היש מחמירין שהביא רמ"א כאן ס"ל דאף בכה"ג טמאה והכי מוכח מדברי הג"מ והמרדכי בשם מוהר"ם דהא עובדא דהתם הנה שמצאה בתוף מ"ר וגם על עד שבדקה בו פמבואר שם וע"כ מייירי שהיתה יושבת על שפת הספל ונמצא דם רק בתוף הספל דאלת"ה אלא דמייירי ביושבת על הספל ולא על שפת הספל ק' מאי איירא שמצאה בבדיקת עד דהא אפילו לא מצאה כלל בבדיקת עד אלא במ"ר לחוד נמי לדעת המרדכי טמאה דהא ס"ל דביושבת לא פליג ר"י על ר"מ וכי היכי דלר"מ חיישינו דלמא בתר דתמו מיא איתא דם ה"נ לר"י א"ו מדלא פתב המרדכי לאסור רק ע"י שנמצא דם בבדיקת עד ע"כ מייירי בכה"ג שהיתה עושה צרכיה על שפת הספל ולא נמצא כ"א בתוף הספל ואפ"ה פיון שמצאה גם ע"י בדיקת עד אסורה ולא אמרינו דמתמצית מ"ר הוא וכן מוכח בב"ח דמייירי המרדכי בכה"ג שהיתה יושבת על שפת הספל ונמצא דם תוף הספל לחוד שכתב דאילו לא נמצא בבדיקת עד דטהורה דלא גרע מדם ממש שנמצא תוף מ"ר והיינו דוקא כה"ג ובאמת הוא חידוש דין ול"ד כלל להא דנמצא על שפת הספל ותוף הספל: ואני תמה מאד על הש"ך שכתב וז"ל וא"ל דהכא נמי ביושבת ומקלחת אפילו הכא כשנמצא גם על העד טמאה דהא אפילו ביושבת על שפת הספל ונמצא דם בשפת הספל ותוף הספל טמאה כ"ש כשנמצא תוף הספל ועל עד עכ"ד ולא ידענא מאי קאמר דע"כ מייירי המרדכי ביושבת על שפת הספל ולא נמצא פי אם בתוף הספל כמש"ל ואם פן מה כ"ש הוא דבשלמא בנמצא על שפת הספל ותוף הספל י"ל דדם איתא בתר דתמו מיא ומן שפת הספל בא לתוף הספל משא"כ ביושבת על שפת הספל ונמצא דם בתוף הספל לחוד רק שע"י בדיקת עד מצאה דם דע"כ מוכח דמכה יש לה ומסתבר לטהר ובאמת לפי תי' ב' של ב"י והסכים עמו בד"מ שכתב דמרדכי לאו מטעם קרטין אסר אלא מטעם דם ממש שנמצא ע"י בדיקת עד לא מוכח כלל מדברי המרדכי דמייירי בהכי וי"ל דלא מייירי אלא ביושבת על הספל ולא על שפת הספל ומה שהצריך לאסרה ע"י מה שמצאה דם בבדיקת עד משום דאי לאו שמצאה בבדיקת עד הנה תולה הקרטין הנ"ל בפליות אבל לתי' ראשון של הב"י

מוכח שפיר דמיירי ביושבת על שפת הספל ונמצא דם בתוך הספל וצ"ע היטב: גם מה שכתב ב"י דרא"ש ס"ל דתלינן הדם שנמצא על ידי בדיקת עד שמשיורי דם מ"ר הם לא מוכח מידי דרא"ש לא קאמר אלא בנמצא על שפת הספל דאפילו אי נימא בטר דתמו מיא אתא מ"מ מטהר ר"י פיון דאיפא חדא למעליותא דיושבת ובאים עם מ"ר אבל בנמצא על עד י"ל דאף הרא"ש מודה וכבר הרגיש הש"ך בזה וכמו שרשום בקיצור בהגהות רמ"א (שוב ראיתי בשו"ת פ"מ חי"ד סי' א' שהשיג על הב"י בזה וכמ"ש דאין ראיה דס"ל להרא"ש הכי וכתב להגיה בב"י יע"ש) וצ"ל לדעת המחמירין אלו דאע"ג דבעלמא קיי"ל דתולה במפה הכא שאני משום דאין פאן מפה מבנורת אלא משום דאין דרוך דם המקור לצאת עם מ"ר א"כ די לנו להקל אלא ביוצא עם מ"ר ממש אבל בנמצא אח"כ לא תלינן במפה וצ"ע: ובשו"ת פמ"א סי' הנ"ל הרבה להשיב על ר"ח ועלה בדמיונו לדחות דברי ר"ח אשר פל דבריו דברי קבלה וכבר שקל למטרפסי באותה תשובה שם שכתב דזקנה אין לה פתם וטעה בדבר שתינוקות של ב"ר יודעים דאין חילוק בין זקנה לילדה וכך שנינו נשים שאמרו חכמים דיין שענתן כתמן פראייתו וזקנה תולה בילדה אבל לטהר פתמה מפל וכל טעותא רבה הוא דלא אשתכח פנותיה: נחזור לנ"ד דמה שנמצאו הקרטין במ"ר אין להקל משום זה אף מה שנמצא בלא מ"ר וכמ"ל ואפילו אי איפא נמי פאב בפליות יש לפקפק דאולי אין דרוך לצאת מן הפליות לבה"ח פי אם ע"י מ"ר ובלא"ה פקפק שם בתשובת ח"צ דאין לדמות פאב למפה והר"ן לא אמרה אלא לסגיף בעלמא ודווקא פבא עם מ"ר ואפילו אי נימא דבנ"ד יש לדמות פאב למפה דכיון שראייתה משונה משאר ראיות וכבר העמידו הרופאים שפן דרוך להוליד פמין חול וחצי אדום בפליות אף כ"ז פבא עם מ"ר שפן דרכו לצאת וכנז"ל: ובשו"ת עה"ג סי' כ"ב פתב להתיר מחמת אמירת הרופאים שטיפים הללו דרכו לבוא מן הצדדים מחמת הגידים הקטנים המושפעים בדם והגאון בח"צ סי' הנ"ל דחה בשתי ידיים דאין לסמוך על אמירת הרופא בלי שום אמתלא והוכחה לדבריו ובאמת אף שהדין עם הגאון ח"צ שאין לסמוך על אמירת הרופא שאמר מאומד דעתו בלי שום הוכחה מ"מ להא מיהא מהני אמירתו למעבד ספקא אולי מן הצדדים הם באים פיון שהוא דבר מועט איפא למיתלי ולומר מן הצדדים הם באים אע"ג דוודאי לא הנה שגם מן המקור אפשר לצאת כה"ג מ"מ גם מן הצדדים אפשר למיתלי וראיה לזה ממה שכתב הב"ח בסי' קפ"ג שכתב הא דאמר ר"ז בנות ישראל החמירו על עצמן שאפילו רואות טיפת דם פחדל סופרות ז' נקיים הקשו הראשונים ז"ל דמאי רבותא דטיפת דם פחדל דהא מה"ת מטמא בכ"ש ע"ז פתב הב"ח ז"ל ולפע"ד נכון דבפ' יוצא דופן דף מ"א אמר ר"י מקור שהזיע כב' טיפי מרגליות טמאה ודוקא תרתי אבל חדא מעלמא אתי פירוש מן הצדדים וזה יאמר פאן דהחמירו בנות ישראל אפי' טיפת דם אחת פחדל אע"פ שאינה פי אם טיפה אחת לא תלינן דמצדדים אתיא עכ"ל הרי שע"פ הדין הנה אפשר למיתלי טיפה אחת במן הצדדים וכדאמרינן במקור שהזיע אלא דמצד חומרא דר"ז מחמירין י"ל דווקא היכא דאיפא חד ספקא אבל בדאיפא עוד ספקא מטהרינן וכיון שפן אומרים בטיפה אחת דתלינן מן התורה דמן הצדדים הוא מכ"ש בקרטין קרטין אלו דמשהו בעלמא הוא ומדברי הגאון בשב"י סי' הנ"ל נעלם כ"ז יע"ש שרצה לומר דמן התורה אין האשה טמאה בטיפת דם פחדל מלבד שהשיגו החכמים הגאון מהרש"ך והגאון מוהר"י עליו

מדברי רש"י דף מ"ב נעלם ממנו ג"כ דברי רש"י בד' י"ד ע"ב שפתיב בהדיא וז"ל אפי' כעין חרדל או פחות מכן ע"כ וכן מוכח בפסג' בר"פ המפלת א"ה לא יסתור בזיבה יע"ש וע"פ דברי הב"ח נ"ל לתרץ הרמב"ד ששהביא הרא"ש ז"ל בפרק התינוקות וז"ל שם הרמב"ד ז"ל פתב דהאידין ליכא שריותא דבדיקת שפופרת דאפילו ידוע שפאה מן הצדדים הרי גזרו על בנות ישראל כל רואה טיפת דם פחדל יושבת זו נקיים ע"כ והם דברים תמוהים דאנה רמוזה גזרה זו בדברי ר"ז וכמו שהשיג עליו הרא"ש ז"ל דר"ז לא אמר אלא בסתם ראיה אבל בידיע שפא מן הצדדים לא החמירו ולפי דברי הב"ח נכונים דברי הרמב"ד דס"ל דבטיפת דם פחדל איכא למיתלי טפי במן הצדדים אתיא מלומר שהוא ממקור דהא מהאי טעמא מטהרינו בטיפה א' בפ' יוצא דופן במקור שהזיע אלמא דאיכא למיתלי טפי דבר מועט פהאי במן הצדדים מלומר שהוא מן המקור ואפ"ה החמירו בנות ישראל על עצמן מש"ה ס"ל להרמב"ד ז"ל דה"ה בנדאי דאתא מן הצדדים החמירו על עצמן אבל הרא"ש השיג עליו דנהי דהחמירו על עצמן היינו בסתמא אפילו היכא דאיכא למיתלי טפי במן הצדדים אבל בידיע שהוא מן הצדדים לא וכ"כ הר"ן בתשובה שם על דברי הרמב"ד הנ"ל וז"ל אע"פ שגזרו בנות ישראל על כל הדם היינו לפי שאינו ידוע מאיזה מקום בא הדם אם מן המקור אם מן הצדדים אבל היכא דאתי נדאי מן הצדדים טהורה עכ"ד וכוננתו דארף דהחמירו על עצמן היינו בסתמא דאע"ג דאיכא למיתלי טפי במן הצדדים כיון שהוא דבר מועט אפ"ה החמירו על עצמן דאלת"ה מאי חומרא שניף בזה שפף הוא מן הדין להחמיר בספקא א"ו פדאמרן וא"כ לפ"ז דדבר מועט איכא למיתלי טפי במן הצדדים דאתיא ולא מן המקור אפי' אי נימא דמצד החומרא דר"ז דיש לטמא כ"ז בחד ספקא אבל אי איכא נמי ספקא דשפא לא נימוח נדאי שפיר דמי למיעבד ס"ס ספק מן הצדדים או מן המקור ואת"ל מן המקור שפא לא נימוח וקרטין קרטין הללו ע"פ הרוב א"א לנסותן אם נימוח או לאו שפאבדו במשמוש הידים ואע"ג דש"ף סימן קפ"ז מפקפק על ס"ס זו שכ' רמ"א שם כה"ג משום דשם חד הוא מ"מ בנ"ד דאיכא למיתלי טפי במן הצדדים ואינו אלא מצד חומרא שהחמירו על עצמן איכא למימר דלא החמירו אלא בחד ספקא דהיינו דם ממש אבל בכה"ג לא החמירו דעכ"פ רובא להתיירא הוא ואע"ג דמפלת כמין קליפות כמין שערות וכמין עפר בעי בדיקה י"ל דהתם מיירי בידיע שפאו מן המקור וכלישנא דש"ס המפלת כו' דזה שניף במקור ועוי"ל שאני התם דאפשר למבדקה ולא סמכינו על ס"ס היכא דאיכא לברורי מה שא"כ בנ"ד אע"ג דבעלמא איכא למימר דהך ספק דשפא מן הצדדים לאו ספקא כיון דרוב הדם מן המקור כמ"ש בט"ז סי' ק"ץ סק"ב מ"מ בכה"ג דמשהו בעלמא הוא איכא למיתלי טפי במן הצדדים כנז"ל ועיין בפסג' דרואה פתם דנ"ב ע"ב ובתוס' שם בד"ה שלש גריסין דמוכח מדבריהם שאין דרף של אשה לראות מן המקור פחות מפגריס וכתבתי בחדושי הגמרא ואין להאריך בזה דעכ"פ בנ"ד שיהם קרטין קטנים דאפי' טיפה אחת ליתא יש לתלות דאתיא מן הצדדים וכה"ג פתב בתשובת ב"י סי' קט"ז ועוד יש לצרף לזה לצדד להתיירא ולעשות ס"ס שפא מן הצדדים ושפא מן המקור ואת"ל מן המקור שפא דם טהור הוא שפא במקור איכא דם טהור דהא דמים בלבד הם טמאים אבל שאר דמים טהורים ולא כל אדם טמא ולא כל השחור טמא אלא מה שאמרו חכמים וכ"כ בתשובת ב"י שם ואע"ג דהך ספקא שפא דם טהור הוא ספק חסרון ידיעה מ"מ בכה"ג שהוא

חסרון ידיעה לכל העולם שהרי אפי' בימי חכמי הש"ס היו נמנעין לראות דם משום חסרון הבקיאות מכ"ש בזה"ז ובחסרון שהוא חסרון ידיעה לכל העולם כתב הט"ז בי"ד סי' צ"ח דמיקרי ס"ס (מיהו בְּהָא דקיי"ל גבי ספק צבע וספק דם דטמאה וכ"כ המ"מ פנין דאפשר לברורי מש"ה טמאה וכתב במנ"י אע"ג דהאינדנא אין בקיאים מ"מ מיקרי ספק מחסרון חקמה דלא הוי ספק מוכח אע"ג דכ"ע אין בקיאים אפ"ה לא הוי ספק מיהו י"ל דש"ה דאם פן עקרת כל דיני פתמים מש"ה החמירו בזה ודוק) וראיתי בס' ב"ש כסי' קנ"ה שחולק על הט"ז בדין זה וכתב להוכיח דלא מיקרי ספק אפילו בכה"ג דאל"כ למה פתבו תוספות במכילתין דף נ"ב דמשהגיעה לכלל שנותיה לא תמאן בזמן הזה דאע"ג דלא בעל משום דאין בקיאים לבדוק כל גופה וק' הא היכא דלא בעל לא הוי אלא מדרבנן ואי ס"ד דמיקרי ספק היכא שהוא חסרון ידיעה לכל העולם נימא דהוא ספק מדרבנן להקל א"ו אע"ג שהוא חסרון ידיעה לכל העולם לא מיקרי ספק עכ"ד ויש לדחות דאע"ג דקיי"ל ספק דרבנן להקל מ"מ היכא דאיתחזק איסורא לא אמרינן אפי' בספק דרבנן להקל הכא נמי כ"ז שלא מיאנה היא בחזקת א"א מדרבנן וע"י ספק מיאון אתה בא להוציאה מחזקה זו מש"ה לא אמרינן בְּהָא סד"ר לקולא וכן פתבתי בחדישי הגמרא נמצא דזה שפיר מקרי ס"ס ספק מן המקור או מן הצדדים ואת"ל מן המקור שפא דם טהור הוא ועיין בס' תבואת שור ל"ד סי' ל"ח שכתב להקל גבי ריאה שאינה שחורה כדיו אע"ג דבגדה מחמרינן היינו משום דאיסור פרת הוא ותו דלפעמים מסור הוא לנשים רק היכא דשחור פזפת יש להחמיר אבל בדיקה מזה יש להקל ע"ש מה שכתב לחלק בין איסור פרת לאיסור לאו עיין בתה"ד סי' מה שכתב בזה אם יש לחלק בהכי ומה שכתב עוד דדם נדה מסור לנשים ז"א דלעולם לא היה דבר זה מסור לנשים ומה שהחמירו עתה לפי שפבר נתמעטו הלבבות בימי אמוראים שלא ידעו להפליא בין דם לדם וכ"כ בתשובת ח"צ סי' מ"ו וז"ל ועל פיוצא בזה נאמר עדות מסורה לב"ד ואין בנות ישראל מורות לעצמן אלא חכם עכ"פ ספקא מיהו הוי אם דם טהור או דם טמא הוא ובהצטרף נמי הך ספקא דלמא מן הצדדים הוא מקרי שפיר ס"ס ובהא ל"ק קו' הש"ף דמאי ס"ס הוא דהא שם ספקא חד הוא דמה לי אם הוא מן הצדדים או מן המקור ודם טהור שם ספקא חד הוא דז"א דספק אחד מתיר יותר מחברו דאם נימא דאם הוא מן הצדדים אז הדם עצמו טהור מה שאין פן אי נימא ממקור הוא אפי' דדם טהור הוא מ"מ הדם עצמו טמא הוא דקיי"ל מקור מקומו טמא הוא אפילו פחות מרביעית כמ"ש התוס' במכילתין דף ט"ז וכ"כ אלי הגאון מוהרצ"ה שהיה אב"ד דק"ק ה"ש: וא"ל דהך ספקא דשפא דם טהור הוא לאו ספקא מקרי דרוב דמים שבמקור דם טמא הוא הא ליתא דכבר פתבתי לעיל בחדישי סימן קפ"ח דהראב"ד בס' בעה"נ סבירא ליה הכי דרוב דמים טמאים הם ותלינן מן הסתם שהוא דם טמא ואפ"י להקל סמכינן אהא ומביאה ראיה מהא דאמרינן במכילתין דף כ"א קשתה ב' ולשלישי הפילה ואינו ידוע מה הפילה וכו' דר"י ס"ל א"א לפתיחת קבר בלא דם מש"ה מביאה קרבן ונאכל וקשיא דאמאי מביאה קרבן ונאכל דנהי דא"א לפתיחת קבר בלא דם מ"מ דלמא דם טהור הוא א"ו דרוב דמים באשה טמאים והר"ן"ה בהשגות השיג עליו דהכי קאמר א"א לפתיחת קבר בלא דם טמא אבל לעולם רוב דמים באשה טהורים ומביא ראיות להיפך דלא אמרינן דרוב דם באשה טמאים יע"ש ועמ"ש בס' קפ"ח וא"כ לא מפעיא לדעת הר"ן"ה דס"ס מעליא הוא אלא

אפי' לדעת הרֶאָב"ד דס"ל דרוב דמים מן המקור טמאים מ"מ י"ל דס"ס מעליא הוא ואף ע"ג שכ' הש"ף ביי"ד סי' נ"ג ס"ק י"ד בשם הב"ח ונ"ל פל מה דמכשירינן מטעם ס"ס היינו היכא דאיסור והיתר שוין אבל היכא דאיכא למיתלי לאיסור טפי מבהיתר תלינו לחומרא ע"כ כב"ר פתבתי בחדושי סי' קפ"ג ובסי' קפ"ז דליתא להאי פללא והבאתי ראיה מן התוס' במכילתין דף י"ח ד"ה שליא בבית ועוד ראיות פמו שהארכתי שם: ותו יש ראיה להביא דלא פדברי הש"ף מסוגיא דידן ריש פ' האשה דהא מסקינן הכא דתניא פנותיה דר"י דכי א"ר מאיר בחד ספקא אבל בס"ס לא אומר וא"כ הא חזינו דלר"מ דס"ל באשה שעשתה צרכיה דטמאה ומסקינן לעיל דף י"ד ע"ב דר"מ משום גדה מטמא לה ולא משום פתם אלא דס"ל לר"מ דאיכא למיתלי טפי דהדור מ"ר למקור מדנימא דמפהיש מש"ה משוי לה לכודאי גדה ואפ"ה אית ליה היכא דאיכא נמי עוד ספיקא שפא מן האיש הוא דטהורה לגמרי אלא ע"ג דאין ספיקות שקולין אפ"ה מקרי ס"ס ודוק ותו איכא למימר דע"כ לא קאמר הרֶאָב"ד דרוב דמים טמאים אלא בדם ממש אבל בדם משונה פי האי לא הוי רובא ואע"ג דבר"פ המפלת סבר ר"י לאוקמי פלוגתא דר"י ורבנן במפלת חתיכה שהפילה ואינו יודע מה הפילה דר"י סבר זיל בתר רוב חתיכות ורוב חתיכות של ד' מיני דמים הם ורבנן פליגי עליה וס"ל דלא אמרינן דרוב חתיכות של ד' מיני דמים הם ואיתותב ר"י ומוקמי לה פלוגתייהו באוקימתא אחריתי וא"כ י"ל דלמסקנא כ"ע ס"ל דאפי' בחתיכה אמרי' דרוב חתיכות של ד' מיני דמים הם אע"ג שהוא משונה מ"מ י"ל דאדרבה איכא מסתברא פיו דמעיקרא סבר ר"י לאוקמי פלוגתייהו דפליגי ברוב חתיכות אם הם של ד' מיני דמים ולהו אוקימתא סברי רבנן דלא אמרינן רוב חתיכות של ד' מיני דמים הם ומסתמא הילקתא פנותיה פרבנן אע"ג דלבסוף הדר ביה י"ל דלכ"ע לא אמרי' דרוב חתיכות של ד' מיני דמים הם פיו שהוא משונה משאר דם ושפיר הוי ס"ס מכ"ש בהצטרף פל הספקות יחד חדא דשפא מן הצדדים ושפא מן המקור את"ל מן המקור שפא לא גמוח ואת"ל דגמוח שפא דם טהור הוא מכ"ש היכא דאתיא שלא בהרגשה וכמו שהארכתי בזה בסימן קפ"ג ליישב דברי הט"ז בסי' ק"ץ ס"ק כ"ט במה שהקשה עליו בתשובת שב"י: אמנם מה שכ' בתשובת שב"י להתיר היכא דבאו הקרטין אלו עם הליחה לבנה דתלינן דראתה ע"י הרגשה של הלחה לבנה ולא הנה הרגשת דם והספים עמו בתשו' שבו"י כב"ר השגתי עליו בתשו' א' שכתבתי בסי' קפ"ח מסוגיא דר"פ ה"רואה ומחדושי ה"ר"ן שם ועוד יש להקשות ע"ז מסוגיא זו דר"פ האשה דס"ל לר"מ בעומדת טמאה ולפי מה דמסקינן בפ' כה"י דר"מ משום גדה מטמא לה אמאי טמאה משום גדה דהא אפי' אי נימא דהדור מ"ר למקור מ"מ לא הנה הרגשת דם אלא הרגשת מ"ר דכינן דאתי דם עם המ"ר איכא למיתלי הרגשה במ"ר שהם רוב לסברת תשובת שב"י אלא נדאי דליתא להאי סברא אלא דסוף סוף הרגשה הוא וגם על ה"ר"ן בתשו' יש לתמוה שכ' דטעמא דר"מ דחייש דלא דדור מ"ר למקור משום דר"מ לטעמא דחייש למעוטא דא"כ למה ר"מ מטמא משום גדה ודי אם הנה מטמא משום פתם לא מבעיא לשיטת התוס' שפתבו בחולין דר"מ לא חייש למעוטא אלא מדרבנן דק' אלא לפי דעת התוס' שפתבו במקומות אחרים דאיכא למימר דר"מ מדאורייתא חייש לה מ"מ לא הוי אלא ספקא ואמאי מטמא לה משום נדאי גדה ועוד מה יענה ה"ר"ן לר"ש דאית ליה נמי כר"מ ומחמיר טפי והיכן מצינו דר"ש אית ליה דחיישינן למעוטא ואדרבה מבואר

בגמ' דיבמות דף ס"ז ע"א וע"ב דר"ש ס"ל דלא חייש למעוטא ואע"ג דלחד תירוץא בעי הש"ס למימר דס"ל לר"ש דחיישי למעוטא לבסוף הדר ביה הש"ס ועוד לפי ה"ר"ן תיקשי למאי דמשני התם דר"ש לא חייש למעוטא מדר"ש דהקא א"ו דליתא לדברי ה"ר"ן ויש ליישב: אמנם היכא דאפשר לברורי ע"י מיעוה בצפון ודאי יש לברר אלא שמדברי הרמ"א ס"ס קפ"ח משמע דלא מהני מה שממעוה קצת אלא דצריה הכל בדיקה כמ"ש בסי' קפ"ח וזו דבר קשה הוא מאד ומה גם דאפי' אם נתמעוה אפתי איכא ס"ס כמו שכתבתי לעיל ספק מן הצדדים ואת"ל מן המקור שמא ד"ט הוא אמנם מה שגראה מדברי הט"ז בעובדא דידיה שבאו הקרטין לאחר דם הנסת עם הדם שהוא כעין שרית מי בשר בזה קשה הדבר להקל דנראים הדברים שבאים מן מקור וטוב לפני אלהים ימלט מזה כנלע"ד גם יש לצרף לזה אם נמצא דם תוף מ"ר דהיינו באופן זה שכתבתי למעלה בשם חכם א' שתבא אשה חכמה ותקח הספל מתחתיה בעודה מקלחת בכלי דעת האשה המטלת מים וכמש"ל ואע"ג שכתבתי למעלה דאף בכה"ג איכא למיחש דלמא שותתת היא מ"מ הא לדעת הרמב"ם והרא"ש וה"ר"ן ופסק פנוטייהו המחבר להלכה לעולם טהורה אפי' בשותתת ואע"ג דאנו קיי"ל כר"ח מ"מ יש לצרף לדעתם להנהו צדדי היתרא דלעיל ומה גם כשהוא בלא הרגשה ואע"ג כשנמצא ע"י בדיקת עד הוא סד"א וכמ"ש בפסקי מהרא"י סי' מ"ז דדלמא ארגשה וסברה הרגשת עד הוא מ"מ אינה אלא ספקא ומה"ט היכא דאיכא למיתלי להתירא תלינו וכמו שהארכתי בזה בחדושי לסי' קפ"ג יע"ש: ובענין הרגשה הראני בני מוהר"מ מלתא דתמיה בשו"ת שב"י סי' ל"ו במה שכ' שם בשם הגאון מוהר"ג נר"ו ונ"ל והנה לענין טומאת נדה לטמא שאר דברים מבואר דאינו מטמא אף שהדם בפנינו דהוי טומאה בלועה וכן מבואר בש"ס דף מ"ב דפריה בירידה אמאי טמאה טומאה בלועה היא וכו' א"כ ע"כ בבשרה לא קאי רק לבעלה וכו' עכ"ל ובמח"כ טעה טעותא רבה דכולהו מכילתין מוכח דאין לחלק בין טהרות לבעלה גם לשון המשנה כהו הוא כל הנשים מטמאות בביה"ח ולישנא דמטמאות לא שייך אלא לטהרות דאי לבעלה טמאים ה"ל לומר וכ"פ רש"י בריש מכילתין ובגמ' שם אימור פותלי בית הרחם העמידוה ונתתם לטהרות מייגרי ועוד כהנה רבות במכילתין דמייגרי לטהרות ומה שמביא ראיה לדבריו מסוגיא דף מ"ב ליתא דהתם כשטבלה לראייתה דמשום ראיה אינה טמאה שפכר טבלה וליכא לטמוי אלא משום מגע דם שבביה"ח בהא קאמרינו דמגע בית הסתרים היא וטהורה אבל ברואה אין חילוק דאפי' טהרות היא מטמאה אפי' בעודה בביה"ח ופשוט הוא אלא מה שיש לדקדק בהא דכ' הרמ"א לעיל סי' קפ"ז דאפילו באין לה נסת קבוע והוא ספק אם הדם בא מן המקור או מן הצדדים תלינו במפה מכת ס"ס ספק מן הצדדים וכו' אבל אם ידוע שבא מן המקור וכו' מוכח מדבריו דכל זמן שלא ידעינו בנדאי שבא מן המקור יש לספק שמא מן הצדדים וקשה דא"כ איך מצאנו דינו ורגלינו בסוגיא דף י"ד ע"א בהא ששנינו נמצא על שלו טמאים וחייבים בקרבן נמצא על שלה וכו' ומקשה הש"ס וניחוש דלמא דם מאכולת הוא ופירש"י ואמאי טמאין ודאי וכו' ואי ס"ד דהיכא דלא ידעינו בנדאי שהיא מן המקור איכא לספוקי שמא מן הצדדים הוא ואמאי תני במתני' חיובים בקרבן איך אפשר לחייבה בקרבן דלמא מן הצדדים הוא וא"ל דה"נ מייגרי בידוע שהוא מן המקור דז"א דא"כ מאי מק' וליחוש דלמא דם מאכולת הוא ותו דבידוע שהוא מן המקור וע"כ שיינדעת בנדאי

שנפתח מקורה וכה"ג תו אין לחלק בין נמצא על שלו או על שלה ובשלמא לדעת המרדכי שכ' באשה שיש לה נסת תלינו דמן הצדדים לק"מ דאמאי חייבים בקרבן דהא מתני' מייירי באשה שיש לה נסת וכמו שהק' בתשו' אמ"ו שב"י דזה לק"מ דהמרדכי לא אמר אלא בגיש לה נסת ושימשה שלא בפשעת ונסתה דסמכינן אהא דאין אורח בא אלא בזמנו אבל מתני' דהקא הא מייירי בסמוך לנסתה וכדאוקמינן בלא"ה בפ"ב דשבועות מתני' דהקא דמייירי בסמוך לנסתה וכמ"ש לעיל סי' קפ"ז ועוד פתבתי שם לתרץ בגוונא אחריתי קושית שב"י על המרדכי אבל לדעת הרמ"א קשה דאיהו פתב דאפי' באין לה נסת איפא לספק שהוא מן הצדדים קשיא וליפא לתרץ דנדאי ע"פ הרוב אינו בא מן הצדדים ומש"ה חייבים בקרבן דאיפא למיתלי ברובא וכמ"ש התוס' דף ס' ע"ב ד"ה אימא שמש עכבני וכו' מש"ה כי ליפא מפה חייבים בקרבן משא"כ בהצטרף נמי דיש לה מפה מצטרפינו הך מעוטא דמן הצדדים לספיקא דמן המפה אתיא ודלא פדעת הש"ך שכ' דא"א למעבד ס"ס אלא היקא דאו"ה שוין וכמ"ל דז"א דכל זה ניחא אלו הנה בלא"ה פלגא ופלגא כמו במפה שמוציאה דם דאיפא לספיקא שמה מן המקור ושמה מן המפה יש לצרף המיעוט דמן הצדדים להך פלגא דמן המפה והוי רובא להתיירא וכמ"ש לעיל סי' קפ"ג וסי' קפ"ז אבל במפה שא"י אם מוציאה דם דליפא פאן מחצה על מחצה שיקרי המקור נדאי מוציאה דם והמפה א"י אם מוציאה ובהצטרף נמי הך מעוטא דמן הצדדים עדיין ליפא רובא להתיירא וע"כ דס"ל להרמ"א דהך ספקא דשמה מן הצדדים הוא ספק השקול ובהצטרף המפה הוי רובא להתיירא קשיא מסוגיא זו.

ותו קשיא בנמצא לא"ז דטמאין מספק הא ס"ס הוא שמה מן הצדדים ואת"ל מן המקור שמה לא בא אלא לאחר תשמיש ובפטרות קשיא למ"ש לעיל בשם הב"ח דבראיה מועטת איפא למיתלי במן הצדדים וכמו שהוכיח מר"פ המפלת ומוכח שם דאיפא למיתלי טפי במן הצדדים ממה דנתלה במקור דהא מה"ט אמרינו התם דחזא טפה אינה טמאה דאימור מן הצדדים הוא ובנדאי דמספקא לא מטהרינו לה אלא משום דראיה מועטת הוא דרובא מן הצדדים א"כ מתני' דמייירי נמי אפי' בראיה מועטת דהא מקשה וניחוש דלמא דם מאכולת הוא ובראיה יותר מן כגריס נדאי דליפא לספיקא במאכולת ועיין מ"ש לעיל סי' ק"ץ מזה וצ"ל הא דמקשה הש"ס בפשיטות וניחוש דלמא דם מאכולת ולא ניחא ליה לאוקמי ביתר מן גריס מייירי מתני' וע"כ משום דסתמא קתני דמשמע פל שהוא נמצא דם אפי' דבר מועט ולפי דעת הב"ח הא ע"כ לא מייירי מתניתין אפי' כ"ש דא"כ ניתלי בצדדים ולא מחייב קרבן א"ו דמתניתין נחת לשעורא ואם פן דלמא מייירי נמי מתניתין ביתר מגריס וצ"ע ועיין מ"ש בזה בסיון קפ"ז: קצא (א) על שפת הספל.

כ' בש"ך ס"ק ב' וק"ו אם שותת תוף הספל עכ"ל ר"ל דלא מבעיא אם שותת מתחלה לתוף הספל דאיפא למיחש הואיל ומ"ר מרובים נדחק ליה עלמא ונהדרו מ"ר למקור אלא אפי' שאינה שותתת אלא לבסוף על שפת הספל ומעיקרא היתה מקלחת רק לבסוף שנתמעטו מ"ר עד שאינן יוצאים בזינוק אפ"ה חיישינו דלמא בתר דתמו מיא אתא דם פינו דאיפא תרתי לריעותא דעומדת ושותתת לבסוף וכ"כ הב"ח על הטור והפרישה פתב דהרבנותא היא דאם היתה שותתת על שפת הספל ונמצא דם תוף הספל לחוד אפ"ה טמאה אע"ג דאלו היתה מקלחת ויושבת על שפת הספל ונמצא דם תוף הספל לחוד

טהורה אבל בשותתת ועומדת לעולם טמאה ודברי המנ"י על הש"ף לא ידעתי פוננתו:
(ב) וי"א דאפילו ביושבת.

כתב בש"ף דכן מוכח ברש"י ונעלם ממנו דברי המרדכי שכתב להדיא דדעת רש"י אינו
כן אלא הא דמסיק דאף לכתחלה קאי נמי ארישא דמתניתין וכבר הרגיש בזה בשו"ת
פמ"א ח"א סי' י"ב ומה שהשיג על הב"י שכתב לחלק בין טהרות לבעלה דכתב דאע"ג
דמסקינן דר"י לכתחלה קאמר היינו לטהרות אבל לבעלה מחמרינו טפי דז"א אלא דכי
היכי דלטהרות לכתחלה אסור ה"ה לבעלה עכ"ד ובאמת שדברי הב"י צ"ע שכתב ונ"ל
אע"ג דלענין בדיקה מחמרינו לטהרות טפי מלבעלה כדמשמע בפ"ק דנדה שאני התם
דמשום גזרת מעל"ע לא שייכי אלא בטהרות מפני כן הוצרכו בדיקה להם אע"ג דלבעלה
ל"צ אבל בענין זה יש להחמיר לבעלה דהוי אסור פרת יותר מלטהרות דלית בהו אסור
פרת עכ"ל וק' מ"ש דגזרת מעל"ע לא שייכי אלא לטהרות הא גם לבעלה שייך גזרת
מעל"ע לענין מקולקלת למנינה דלא ידעינן מתי יתחילו פתחי נדה ואפ"ה לא גזרו
לבעלה פלום דקיי"ל דהרואה דם אינה מקולקלת למנינה ומתחילין פתחי נדותה מיום
שראתה ול"ח שמה ראתה אתמול וכותלי בית הרחם העמידוה אע"ג דלטהרות חיישינן
להכי אלמא דהחמירו בטהרות טפי והנכון בזה פדברי המע"מ (וכ"כ בפרישה סי' ק"צ
סעיף מ"ד) שכתב על דברי הב"י דבלאו האי טעמא דגזרת מעל"ע לא שייכי אלא
בטהרות יש לחלק דשאני לענין בדיקה דהחמירו טפי בטהרות דקיל הוא שהקילו לענין
בדיקה שלא יאזכרו נוקפו ופורש ובזה מיושב נמי שלא החמירו לענין מקולקלת למנינה
דבהא נמי שייך לבו נוקפו שאם יראה דמטמאין למפרע לענין מקולקלת למנינה לבעלה
וכ"מ סוגיא שבדף ג' ע"ב דאמרינן דטעמא דשמה משום ביטול פ"ו והלל מפ"ו מי
קאמינא לטהרות הוא דקא אמינא מבואר דאלו אמרו דתהוי מקולקלת למנינה לבעלה
נדאי דאיכא למיחש לביטול פ"ו וק"ל: אף דברי הש"ף מגומגמים שכתב דשנה טהרות
עם לבעלה דלענין זה דלכתחלה אסורה הן לטהרות והן לבעלה ובדיעבד מותר משום
דבש"ס משמע דר"י גבי עד שאינו בדוק מטמא משום פתם ובש"ס מדמה האשה שעושה
צרכיה לעד שאינו בדוק ק' הא אפתי ל"ד עד שאינו בדוק להעושה צרכיה ועמדה וראתה
דאלו בעד שאינו בדוק אפי' בדיעבד טמא אלא דתולין לא אוכלין ולא שורפין והכא
אינה לכתחלה וכבר הרגיש בזה גם בפמ"א: וענין במהרש"א דף י"ד במכילתין שהקשה
דלא ה"ל לומר לשיטת ר"ח דאי מהתם ה"א דיעבד וכו' דהא למאי דמטמא ר"י משום
פתם הוא אפי' דיעבד ותי' דקאמר האי לישא לשנויי נמי למאי דקס"ד דלא טמא ר"מ
אלא משום פתם דהשתא ע"כ ר"י לגמרי מטהר עכ"ד מבואר דבכתם אפי' דיעבד טמא
אלא שלפי תי' המהרש"א לק"מ דהא דאמר אי מרישא ה"א דיעבד היינו דרצה נמי
לתרץ למאי דס"ד בפ' כה"י אבל לפי המסקנא דהתם דר"מ משום נדה ס"ל י"ל דר"י
לא טיהר אלא משום נדה אבל מטמא משום פתם ובסיפא מטהר לגמרי ומעתה לבעלה
ולטהרות שוין הן וענין בתה"א דף קפ"ג ע"א שכתב גם כן דיש להחמיר בבעלה טפי
מלטהרות וענין במ"מ פ"ט דהלכות א"ב דין ל"ו שכתב גם כן לדעת הרמב"ם דיש
להחמיר לטהרות טפי מן לבעלה וכן מוכח בגמ' דף ס"ג ע"ב דקאמר צריכא דאי
אשמעינן הא ה"א לטהרות יע"ש ובמ"מ פ"ט ד"ד פתח לחד תי' דס"ל להרמב"ם דיש
להחמיר לבעלה טפי מלטהרות ע"ש הביאו ב"י סי' קפ"ט ד"ה ענברה וכו' מיהו י"ל

דה"ק דהתם לטהרות איתמר ובדיעבד דזה לא שיניף לבעלה אבל לכתחלה ה"ק וה"ק חוששין וע"ל סי' קצ"ח לענין תציצה וטבילה דמחמרי טפי לטהרות מלבעלה: (ג) טהורה בכל ענין.

ומשמע דהיינו בנמצא תוף הספל על המים כדאיתא בש"ס עכ"ל הש"ך ס"ק ו' נראה כוונתו בעומדת ומזנקת ונמצא על שפת הספל דלא מהני ס"ס ומכ"ש דלא מהני בשותתת לגמרי ועומדת אמנם אין לו הכרח ואין בסוגיא שום זכר מזה ונראה דהוכיח כן מפח קו' הב"ח דק' ליה מאי מק' הש"ס ור"י השתא בחד ספקא מטהר בס"ס מבעיא דלמא איצטריו לאשמעינו בס"ס דמטהרים אפילו בעומדת ושותתת א"ו דהמק' הוכיח מדתני מתני' איש ואשה שעשו וכו' ונמצא דם על המים דמייירי במקלחת ונמצא תוף הספל מש"ה תני במתניתין על המים להורות זה דמייירי שנמצא תוף הספל מש"ה מק' שפיר אלא שטור לא ס"ל דאל"כ למאי הלכתא כתב האי דינא דאיש ואשה שעשו צרכיהו וכמ"ש הב"י והב"ח ואין לתרץ קו' הב"ח דמ"מ מק' שפיר השתא בחד ספקא וכו' ואי דרצה לאשמעינו בעומדת ושותתת דמטהר ר"י בס"ס גם זה לא צריכא דהשתא לר"מ דמטמא בח"ס ואפ"ה מטהר בס"ס אפי' בעומדת ושותתת וע"כ דס"ס הני כמו תרתי לטיבותא כ"ש ר"י דמטהר בח"ס פניו דאיכא חדא לטיבותא פשיטא דמטהר בס"ס דהוא כמו תרתי לטיבותא ואם כן מה צריף לאשמעינו לר"י הא ליתא דמפל מקום צריף לאשמעינו דאיש ואשה מקרי ס"ס דה"א דה"ה ספק שפא מאיש כמו דליתא דמי' כמו דס"ל לר"ש שחזקת דמים מן האשה: (ד) וכ"ז אם נמצא דם במקרה וכו' אפילו מצאה דם אחר הטלת מ"ר.

בתשובת צ"צ סי' צ"ב כתב וז"ל פלגא דמלתא לפי הסכמת האחרונים אין להתיר אלא ברגילה למצוא דם תוף מ"ר בתוף הספל וכואב כשהיא מטלת מים אז יש להתיר אפי' ביוצאת דם גם אחר הטלת מ"ר על העד שבודקת בו משום דתלינו לומר דאותו דם שמוצאת על העד לאחר הטלתה הוא מתמצית הדם שמצאה תוף מ"ר דאותו שמצאה תוף מ"ר ודאי לאו דם המקור דאין דרוף מקור לצאת עם מ"ר כדפירשתי א"נ בשלא מצאה דם תוף מ"ר תוף הספל אלא שכואב לה הרבה בשעת הטלת מ"ר ממש והיא בודקת קודם הטלת מ"ר ונמצאה נקי' ואחר כך מכנסת מו' נקי מבפנים ומשתנת אבל אם אינה מרגשת כאב בשעת הטלתה ממש אין להתירה אף ע"פ פשפוגשת כאב קודם לכן ואחר כך עכ"ל וז"ל ודעתי מנ"ל הא להחמיר חנומרות האלו ולפענ"ד נראה דאפי' לא מצאה פלל תוף מ"ר אלא מיז אחר הטלת מ"ר מצאה דם ולא הנה לה כאב בשעת הטלת מ"ר אלא לאחר הטלת מ"ר הנה לה כאב ואז מצאה דם טהורה ע"י בדיקה שכתב רמ"א פניו שמצאה סמוך למ"ר וע"י הכאב ומ"ש הרמ"א ז"ל וז"ל אבל אשה שרגילה לראות דם במ"ר ומרגשת כאב בשעה שמתלת מים וכו' דמשמע לכאורה דבעינו דוקא כאב בשעת הטלת מ"ר היינו היכא שראתה תוף מ"ר בעינו לכאב נמי בשעת הטלתה אבל היכא שלא ראתה דם אלא אחר הטלת מ"ר סגיא בכאב שאחר הטלת מ"ר ומש"ה כתב הרמ"א בסיפא וז"ל ואפי' מצאה דם אחר הטלת מ"ר כשמקנחת עצמה טהורה דמאחר דמרגשת כאב ואינה מוצאת דם רק אחר הטלת מי רגלים ודאי דם המכה הוא ע"כ ולא התנה שצריף להיות דמרגשת כאב בשעת הטלת מי רגלים אלא כתב סתמא דמרגשת כאב ומכ"ש לפמ"ש הש"ך דלדעת מהרי"ו ה"ה בדיקה מעליוותא הוא ויש לסמוך

עליה וכן מבואר בתשובת מהרי"ל סי' ר"ג שפכתב וז"ל אמנם הר"י הלוי מטרפורט שלח לי בשם מוהר"מ ז"ל אע"פ שרוב פעמים אינן רואות הנשים פי אם לאחר השתן והשתן פואב לה אחר כך גם פעמים שאין שתן פואב לה אחר כך טמאה כו' משמע שאם תמיד רואה מחמת פאב טהורה אע"פ שאין פואב לה פי אם אחר הטלת מ"ר פינו דראייתה נמי הוא לאחר מ"ר וכן מוכח מדברי הגאון ח"צ סי' ע"ג ברואה סמוך להטלת מ"ר מהני פאב אע"ג דפאב אינה פמכה מ"מ בנ"ד שרואה תמיד סמוך להטלת מ"ר פאב פמכה ועם צירוף בדיקה שפכתב הרמ"א מהני ועיין בתשובת א"ש סימן כ"ב שפכתב דחולי הארי"ן ווינ"ד הוא מכה גמורה ע"כ נלע"ד דלא פדברי הצ"צ (ועיין בתשובת שבוי"י ח"ש סי' ע"ו שפכתב להחמיר לכתחלה ולהיות מתון בדין זה וכתב צדדים להקל) ובלא"ה דברי התשובה הנ"ל מגומגם מאד דנראה פסותר עצמו ולא סוף דבריופראש דבריו יע"ש וגם מ"ש עוד שם דמהרי"ל סמוך שם להתיר משום שלא היה דם אדום אלא פקה פמנגלא וזו עיקר היתר של מהרי"ל עכ"ד והמעניין בדברי מהרי"ל יראה שלא פכתב שם אלא לסניף וז"ל שם גם יש קצת ראיה דלאו מן המקור פא הואיל ואינו דומה למראית דם אלא מראה מנגלא הרי שלא פכתב אלא לקצת ראיה ולא דעיקר ההיתר נשען על זה וכן מוכח הגהת רמ"א שפכתב להתיר אפילו בדם ממש שרואה לאחר הטלת מ"ר: (ה) רק באשה שיש לה נסת.

כ' בפ"ה ס"ק ז' ונראה דמייירי שאינה רואה בשום פעם דם כ"א בשעת צרכיה וכו' עכ"ד דברים אלו לא נתנו לאונמין דא"כ איך כ' מהרי"ל אכן אם יש לה עונה פדרף הנשים אפילו אין וסתה קבוע פגון שפחתה או שהותירה ג' או ד' ימים או שבוע וכו' רק שיהא לה עונה קבוע שרגילה להמתין לכל הפחות מסוף ראיה כך וכך ימים עכ"ל ממ"נ בפמאי מייירי אי מייירי שראתה פעמים שלא בשעת צרכיה א"כ הדרא קושיא לדפכתה דל"ל שיש לה קבוע ת"ל אפילו פלא עונה קבוע תשתי דהא לא שייך דא"כ לעולם לא תהא טמאה דהא אפשר שתטמא פשתראה שלא בשעת עשיית צרכיה ואי דמייירי שאינה רואה תמיד כ"א בשעת עשיית צרכיה א"כ איך היתר מהרי"ל פשרואה פ"א שלא בעונה הקבוע לה דהא פינו דאשה זו דרפה בכך לראות דם נדתה מן המקור ע"י עשיית צרכיה דהא מה"ט מטהר לה שלא בשעת עונתה משום דתטמא פשראתה בעונתה הקבוע פימים הרגילה לרחק או לקרב וע"כ צ"ל שפך דרפה של אשה לראות דם המקור ע"י עשיית צרכיה וא"כ מה בכך ששינתה ראיתה וראתה בתוך ימי עונתה אטו אשה שיש לה נסת וראתה שלא בשעת נטהר אותה ואף זו פן דהא וסתה בכך לראות ע"י עשיית צרכיה וכי משום שקרבה ראיתה נטהר דהא ודאי ליתא ע"כ צ"ל דמה שכ' מהרי"ל וז"ל וכי לעולם לא תהא טמאה אינה אלא לשון מושאל ולא דוקא הוא דודאי דאפשר לה להיות טמאה פשראתה שלא ע"י עשיית צרכיה אלא פינו דמ"ר שכוחים מאד בכל יום ובכל שעה חיישינן שמא יזדמן ראיתה מן המקור סמוך להטלת מ"ר ואתה מטהרה שלא פדין לכך הוצרך שתהיה לה נסת דאל"כ יש לחוש פנ"ל ומה גם שנשים שיש להם חולי זו אין להם עת פנוי שא"צ להטיל מ"ר אלא שתמיד הפה מטילים מ"ר מעט מעט ואין המ"ר שלקהם פלים בב"א לכך קאמר מהרי"ל שפיר דא"כ לעולם לא תהא טמאה אלא שיש להקשות דלעיל בסי' קפ"ז באשה שיש לה מכה כ' הרמ"א דבאשה שאין לה נסת בעונתה פינונת שלה שצרכיה לחוש ואינה תולה בפמכה א"כ אמאי לא לימא ג"כ

כָּאן דְּאָפִי בְּאִין לֵה נֶסֶת דַּא "צ לְחוּשׁ אֶלָּא בְּיוֹם ל' לְרֵאֲיִיתָהּ וְאִמְאִי בְּעֵי דְנוּקָא אִשָּׁה שְׂיִישׁ לֵה נֶסֶת וְרֵאֲיִיתִי בְּשׁו"ת כִּנ"י חֵי"ד סִי ל"ד שְׁהֶרְגִישׁ בְּזֶה הַגָּאוֹן מֵהֶרַצ"ה וּמֵה שְׁהִשִּׁיב בְּזֶה בִּכְנ"י לֹא חָשׁ לְקַמְחֵי יַע"ש וְצ"ל דְּשִׁאֲנִי הֵתֵם שְׂיִישׁ לֵה מִפְּהַּ מְבֹרְרֵת מִשֵּׁא"כ הֵכָא דְלִיפָּא מִפְּהַּ מְבֹרְרֵת לְדַעַת מְהֶרִי"ל וְכִמ"ש בְּנִקְה"כ לְעֵיל בְּסִי קִפ"ז דִּס"ל לְמְהֶרִי"ל דְּהֵכָא גְרַע אִפִּי מִמִּפְּהַּ שֵׁא"י אִם מוֹצִיאָה דָּם וּמִש"ה בְּעֵי דְנוּקָא שְׂיִישׁ לֵה נֶסֶת וְלֹא מִטְעָמָא דַּא"כ לְעוֹלָם לֹא תִהָא טְמֵאָה דְּהָא אִפִּי בְּשִׁאֲנִין לֵה נֶסֶת פִּינּוֹן דְּחוּשְׁשֵׁת לְיוֹם לְמ"ד שְׁלֵה סְגִיא דְּהִשְׁתָּא לֹא שְׂיִיף לֹא מֵר דַּא"כ לְעוֹלָם לֹא תִהָא טְמֵאָה וְכִמּוֹ שְׁפִסְק הֶרַמ"א לְעֵיל אֶלָּא דְּכָאן אֵינָה אֶלָּא לְשׁוֹן מְנוּשָׁאֵל וְכִמ"ש אֶלָּא דְּחִיִּישִׁינּוּ שְׂמָא יְנַדְּמֵן רֵאֲיִית נִדְתָּה מִמִּשׁ וְתַתְּלָה בְּהָא וְתִטְהַר שְׁלֵא כְּדִין לְכֹף בְּעֵי דְנוּקָא יֵשׁ לֵה נֶסֶת וְאֶמְרִינּוּ חִזְקָה אִין אוֹרַח בָּא אֶלָּא בְּזִמְנֹו אַע"ג דְּקִי"ל וְסִתּוֹת דְּרַבְּנָן מ"מ סְמִכִּינּוּ אֵהָא בִּנ"ד: (ו) וְאִם בְּדָקָה עֲצָמָה ג"פ.

וְהוּא מְהֶרְדְּכִי בְּשֵׁם מוֹהֶר"מ זצ"ל דִּס"ל דִּל"ד לְנֶסֶת הַקְּפִיצוֹת שְׁנַעְעָקָר בִּפ"א וְכ"כ בִּס' תַּפְל"מ ע"ש וְצ"ע דְּבַהֲג"מ פ"ח מְהִלְכוֹת א"ב מְבֹרְאָר דִּס"ל לְמוֹהֶר"מ דְּאִשָּׁה שְׁרֵאֲתָהּ בְּשִׁעָה שְׁעוֹשָׁה צְרָכֶיהָ דּוֹמָה לְנֶסֶת הַקְּפִיצוֹת וְשִׁאֲרָא אֲנֹס וְעֵינִין: (ז) וְלִפְעַנ"ד לֹא מִשְׁמַע מְהֶרֵא"ש מִיָּדִי.

וְכ"כ בְּשׁו"ת פִּמ"א ח"ב סִי פ"ד דְּמֵן הֶרַא"ש לֹא מוֹכַח מִיָּדִי לְטַהַר בְּכַה"ג דְּהֶרַא"ש לֹא קִאָּמֵר אֶלָּא בְּנִמְצָא נְמִי עַל שְׁפַת הַסְּפָל דְּטַהוֹרָה לִר"י פִּינּוֹן דְּמִטְהַר בְּחֻדָּא לְטִיבוֹתָא א"כ כְּשִׁנְמִצָּא עַל שְׁפַת הַסְּפָל אֶמְרִינּוּ דְּאָתוּ עִם מ"ר כְּשִׁשׁוֹתִתִּין בְּסוֹף מִשֵּׁא"כ בְּנִמְצָא עַל הָעֵד מִנ"ל דְּתִלִּינּוּ דְּמִתְמַצִּית הַדָּם שְׂיִצָּא עִם מ"ר הוּא יַע"ש וּמִיָּהוּ י"ל פִּינּוֹן דְּלְדַעַת הֶרַא"ש מְטַהֲרִינּוּ בְּנִמְצָא נְמִי עַל שְׁפַת הַסְּפָל מִטְעָמָא דְּתִלִּינּוּ שְׂבָאוּ עִם מ"ר כְּשִׁהִיּוּ שׁוֹתִתִּין בְּסוֹפֵן וְלֹא חִיִּישִׁינּוּ דְּלִמָּא אֲתִי מִמִּילָא מִן הַמְּקוֹר בְּלֹא מ"ר כְּלָל א"ו כֹּל הֵיכָא דְּאִיכָּא לְמִיתְלִי תִלִּינּוּ לְהִקְל וְהִינּוּ מִטְעָמָא שְׂפִתְבוּ הַתּוֹס' בְּסוּגִיא דְּרַגְלִים לְדַבְּרָה הוּא דְּאָתוּ עִם מ"ר מְדָלָא אָתוּ אֶלָּא בְּסוּמוֹף לְהִטְלַת מ"ר א"כ גַּם בְּמִצָּאָה אַח"כ ע"י בְּדִיקַת עַד תִּלִּינּוּ שְׂמִתְמַצִּית דָּם דְּאָתוּ עִם מ"ר הוּא וְכֵן נִרְאָה מִן הַמְּרַדְּכִי דְּאִיָּהוּ לֹא כ' לְהַחְמִיר בְּמִצָּאָה תּוֹף מ"ר וּבְבִדִיקַת עַד אֶלָּא לְמֵאִי דִּס"ל דִּר"י לֹא פְּלִיג אִר"מ אֶלָּא בְּיוֹשְׁבַת לְגַמְרִי כְּנוֹתִיזָה ס"ל אֶבֶל לְמֵאִן דִּס"ל דִּר"י פְּלִיג אִר"מ אִפִּי בְּיוֹשְׁבַת אִפִּי בְּמִצָּאָה אַח"כ ע"י עַד נְמִי טַהוֹרָה הִיא וְדו"ק שָׁם: וְהִנֵּה מְשִׁיגְרֵת לִישְׁנָא דְּהֶרַמ"א מוֹכַח דִּס"ל דְּהֵיכָא דְּמִצָּאָה גַּם אַח"כ עַל הָעֵד דְּטְמֵאָה אִפִּי עֲבָדָה כְּעֵין בְּדִיקַת מַהֲרִי"ו שְׁהֶרִי אֶפִּילוּ בְּיֵשׁ לֵה כָּאֵב לֹא כָּתֵב לְהִקְל אֶלָּא ע"י בְּדִיקַת מַהֲרִי"ו וְא"כ בְּאִין לֵה כָּאֵב שֵׁכ' לְהַחְמִיר הֵיכָא שְׂמִצָּאָה גַּם עַל הָעֵד ע"כ מִיָּרִי אִפִּי ע"י בְּדִיקַת מַהֲרִי"ו וְטְעָמָא דִּס"ל לְהֶרַמ"א דְּהָא בְּדִיקָה לֹא בְּדִיקָה מְעַלְיוֹתָא וְכִמ"ש הַש"ף ס"ק ז' וְדִי לְנוּ לְסִמְנוֹף עַל בְּדִיקָה זֹו בְּיֵשׁ לֵה כָּאֵב אוּ שְׂמִצָּא רַק תּוֹף מ"ר אֶבֶל לֹא בְּאִין לֵה כָּאֵב וּמִצָּאָה גַּם אַח"כ ע"י הָעֵד וְלִפ"ז הִנֵּה אֶפְשָׁר לִיִּישֵׁב קוֹ הַש"ף בִּס"ק ח' שְׁהִקְשָׁה לְאִיזָה צְנוּף כ' הֶרַמ"א כְּלָל לְהָא דִּינָא יַע"ש דִּי"ל דְּכָאן מִיָּרִי בְּיוֹשְׁבַת עַל שְׁפַת הַסְּפָל וּמִצָּאָה דָּם תּוֹף הַסְּפָל וְעַל הָעֵד וְא"ל דְּהָא נְמִי פְּשִׁיטָא וְכִמ"ש הַש"ף שְׁהֶרִי אִפִּי בְּיוֹשְׁבַת עַל שְׁפַת הַסְּפָל וּנְמִצָּא דָּם בְּתוֹף הַסְּפָל וְעַל שְׁפַת הַסְּפָל כ' לְהַחְמִיר מְכ"ש בְּנִמְצָאָה אַח"כ עַל הָעֵד דִּי"ל דְּלְעֵיל לֹא כ' לְהַחְמִיר כְּשִׁיטַת ר"ח אֶלָּא בְּלֹא בְּדִיקָה דְּמַהֲרִי"ו אֶבֶל ע"י בְּדִיקָה דְּמַהֲרִי"ו ס"ל לְהִקְל פִּינּוֹן דְּהֶרַבָּה פּוֹסְקִים חוֹלְקִים עַל ר"ח וְס"ל דִּר"י מְטַהַר אִפִּי בְּנִמְצָאָה נְמִי עַל שְׁפַת הַסְּפָל מְשׁוּם הֵכִי סְמִכִּינּוּ

אבדיקת מהרי"ו ולטהרה בכה"ג אבל בנמצא נמי על העד דחמירא טפי ע"ז מסיק להחמיר אפי' ע"י בדיקת מהרי"ו אע"ג שנמצא העד שנתנה בעומק הגוף נקי כיון שנמצא על העד שפדקה עצמה בביה"ח טמאה אלא דעדיין צ"ע דמשמע מן הפוסקים דהא בקא תליא דמאן דאית ליה לטהר במצאה על שפת הספל ותוך הספל מטהר נמי במצאה תוך מ"ר ועל העד וא"כ אי ס"ל להרמ"א לטהר ע"י בדיקת מהרי"ו במצאה תוך הספל ועל שפת הספל משום דהרבה מהפוסקים ס"ל דר"י מטהר בכה"ג גם במצאה תוך מ"ר ועל העד הנה לו לטהר ע"י בדיקת מהרי"ו ואפשר דהרמ"א ס"ל מסבירא דנפשיה להחמיר במצאה ע"י בדיקת עד אע"ג שמצאה נמי תוך מ"ר ולא מהני בדיקת מהרי"ו ומאחר די"ל במצאה על העד חמיר טפי מנמצא על שפת הספל ואין בדברי הרא"ש הרכח שמקיל בזה וכמש"ל ומה שכ' רמ"א ז"ל יש מקילין פונותו על הב"י שהבין פו מדברי הרא"ש אבל באמת אינו מוכרח מש"ה כ' להחמיר בזה אבל בנמצא על שפת הספל ותוך הספל דעתו להקל ע"י בדיקת מהרי"ו ועדיין צ"ע: (ח) ואם אינה מוצאת דם אח"כ כשפדקה עצמה רק קרטין.

בתשו' פמ"א ח"ב סי' הנז' כ' דהיכא דמצאה דם על העד שקונתה בו ובתוך מ"ר מצאה כעין חצי אדום לא תלינן האידנא שבא מתמצית החול דעד כאן ל"ק הר"ן אלא היכא שמצאה על העד חול וחצי ובתוך מ"ר נמי כה"ג אבל היכא שמצאה דם ממש אחר הטלת מ"ר ובתוך מ"ר כעין חול וחצי אדום נדאי לא תלינן אם לא שיש לה פאב בהטלת מ"ר והו דברים פשוטים: ומה שצ"ע לפי מה דמסקינן באיש ואשה שעשו צרכיהן בספל דטהורה לגמרי לכ"ע ולדעת הטור מטהר לר"י אפי' בעומדת ושותתת וכמש"ל אע"ג דאיכא למיתלי דהדור מ"ר לגמרי דהא מה"ט מטמא ר"מ ואפילו לר"י א"ל הכי למאי דמסקינן דמתניתין מייירי במקלחת וא"כ בשותתת ועומדת לא פליג ר"י עם ר"מ וכמש"ל אפ"ה עבדינן לס"ס באיש ואשה שעשו צרכיהן אע"ג דלא שכיחי דמים משוינן ליה לס"ס א"כ באשה שרואה דם מ"ת היכא דאיכא למיתלי דלמא מאי שיוצא ממנו בשעת תשמיש הוא דם או שמא ש"ז שלו אדומים וכדאמרינן בפ' בנו"כ דף ל"ב ע"ב דקרא אתי למעט ש"ז אדומה שאינה מטמא אלמא איכא ש"ז אדומה באיש וכמ"ש הב"י בב"ה סי' ק"ץ וכמ"ש נמי לעיל בסס"י קפ"ז א"כ היכא דלא ידעינן שהדם אתיא מן המקור שלה לא ה"ל לאחזוקי לרואה מ"ת דהא ס"ס היא ספק מן האיש ספק מן האשה ואת"ל מן האשה שמא מן הצדדים הוא וכמ"ש הרמ"א לעיל סי' קפ"ז בהגה"ה דמשוינן לספק שמא מן הצדדים הוא אז היכא דיש לה מפה אע"פ שא"י שמפכה מוציאה דם ואין לה נסת י"ל נמי ס"ס בכה"ג ספק מן האיש ואת"ל מן האשה שמא מן המפה הוא וא"ל דהא לא שכיחי שיהיה בכה"ג מן האיש ומש"ה לא תלינן בו הא ה"נ לא שכיחי שיהיה הדם עם מ"ר של האיש ואפ"ה מטהרינן משום ס"ס למ"ש הב"י שם דלא שכיחי שתהיה אשה רואה מ"ת מש"ה תלינן להקל פל מה דאפשר למתלי וא"כ אמאי לא עבדינן ס"ס בכה"ג ודחוק לומר דהתם מייירי שידיעין בנדאי שאינו מן האיש דמסתימות הפוסקים לא משמע הכי ועיין בש"ע א"ע סי' כ"ב ובבי"ש ס"ק ב' שכ' שם ז"ל ואם נמצא דם בעד של אשה ויש ספק אם הדם ממנה או ממנו נראה לכאורה דמותר לאיש להוציא זרע קדי לברר וכו' גם יש להביא ראיה מש"ס פ' הערל ויש לדחות וצ"ע עכ"ל ולפמ"ש אף על גב דליכא לברורי אפילו הכי אפשר לטהר מכח ס"ס הנז"ל וצע"ג: בשו"ת פמ"א סי'

קנ"ו נשאל אשה שא"י לטהר ג' רביעי שנה שתמיד מוצאת ע"י בדיקה פתמים אדומים כמו שריות בשר ויש לה חול שקורין זנד (ר"ל חול במי רגלים) וקודם בדיקתה מרגשת כאב גדול במתנים ואחר הכאב מוצאת הפתמים הנ"ל ויש לה נסת קבוע ובשעת הטלת מ"ר אינה מרגשת כאב רק שמוצאת פמין חול אדום והפתמים הנ"ל פשהם לחים הם כמו מוגלא ולאחר שנתניבש נתקשה הפתם מאד ויכול לגרוך אותן מהבגד וצידד שם להקל פינון שדם ראיתה משונה ורואה מחמת כאב וגם רגילה למצוא במ"ר חול וקצין אדום ויש לה נסת קבוע אע"פ שאינו ידוע שמפתה מוציאה דם וגם א"י אם המפה במקום שדהם בא מ"מ פינון שמפה וכאב במתנים קרובים לכליות וגידי מקור יש להקל יע"ש: קצב (א) שמה מחמת חימוד וכו'.

כ' ה"ן בחדושי דמקשה ע"ז מהא דאמרי במכילתין דף כ' האי דם חימוד הוא ות"י דהא דאמר האי ד"ח הוא לטהרו לא אמר פן אלא להראות חקמתו ע"כ וכ"כ הרשב"א בחדושי עוד כ' ה"ן ונ"ל ול"נ דאפשר דאי קי"ל דנדאי דם חימוד הוא טהור והאי דצריכה לישב ז"נ משום דאגב חימוד מתעוררים דמים ואע"פ שדם חימוד טהור אפשר שגמשהו אף דם נדות עמו עכ"ל: (ב) ואינה צריכה הפסק טהרה.

גרסינן בגמרא דף ס"ו ע"א אמר רבא תבעוה להנשא ונתפייסה צריכה שתשב ז"נ רבינא אינעסק ליה לבריה בי רב חביבא (נ"א חנינא) א"ל ס"ל מר למכתב פתובה לארבעה יום א"ל אין פי מטא לארבע נטר עד ארבע אחרנא אינעכב ז' יומי בתר האי יומא א"ל מאי האי א"ל לא סבר לה מר להא דרבא דאמר רבא תבעוה להנשא ונתפייסה צריכה שתשב ז"נ א"ל אימר דאמר רבא בגדולה דקחזיא דמא אבל בקטנה דלא חזיא דמא מי אמר א"ל בפ"י אמר רבא ל"ש גדולה ול"ש קטנה גדולה טעמא מאי משום דמחמנדא קטנה נמי מחמנדא עכ"ל המהרש"א מפירוש מהרש"ל דהיינו ליום ד' שהבתולה נשאת ליום ד' וכפירושו איכא במרדכי ע"ש אבל מפירוש רש"י שכתב אינעכב ז' יומי בתר יומי שנתפייסה לינשא עכ"ל אין נראה לפרש פן פינון דנטר ליום ד' בשבוע אחרנא ה"ל יום ז' מיום רביעי ולא מיום שנתפייסה ונראה לפירוש דנטר עד ארבע לאו היינו יום רביעי בשבוע שהבתולה נשאת עכ"ל ולפענ"ד נראה דנדאי לפי גי' שלנו פירוש הרש"ל מוכרח דהא ק' מעיקרא מאי קסבר רבינא דא"ל סבר מר למכתב פתובה לארבעה יומי דאמר אין הא איהו ידע להא דרבא ואם פן למה הסכים לדבריו וכן הק' מוהרמ"ל ולפירוש המהרש"ל ניחא דמעיקרא סבר רבינא הא דא"ל דנכתוב פתובה לארבעה יומי פנונתו ליום ד' שבשבוע שאחר ז"נ וסבר דר"ח לא הקפיד אלא שתנשא ליום ד' כמו בזמן המשנה שב"ד היו יושבים בבו"ה אבל באמת ר"ח לא ידע הא דרבא וסבר הנה שתנשא מיז ביום ד' בשבוע זו שנתפייסה בו ואחר שעכב ר"ח עד ד' אחרנא ושאל לו ר"ח מאי האי אז א"ל רבינא לא ס"ל מר וכו' וגילה לו שמעיקרא פי אמר אין הנה דעתו שמסכים עמו שתנשא ביום ד' שבשבוע אחר שאפשר להנשא לו והיינו אחר ז"נ אבל רש"י שכתב דאינעכב ז' יומי בתר שנתפייסה לא הנה לו גי' זו אלא כגי' המ"מ בפ"ח מהלכות א"ב דגרס אמר להו ליום פלן נכתב פתובה אינעכב ז' יומי בר מההוא אתא א"ל מ"ט אינעכב מר וכו' ולפי הגי' זו הוכרח לפרש דאינעכב ז' יומי בתר שנתפייסה בו דאין לפרש שנתעכב ז' יומי אחר יום פלן שרצו למכתב פתובה דלמה יעכב כ"כ אחר שהנה די בהמתנת שבעה ימים מיום שנתפייסה אבל לפי גי' דידן ניחא דמש"ה אינעכב עד ד'

אחרוני לפי שהקפידו מעיקרא דתנשא ליום ד' בשבוע ועוד יש לומר דהוכרח רש"י לפרש דאיכעב ז' יומי בתר יום שנתפייסה לפי שהרמב"ן והראב"ד ז"ל סוכרים דא"צ הפסק טהרה והוכיחו זה מעובדא דהכא דהא ר"ח לא הנה סבר דמש"ה איכעב ונדאי שלא הפסיקה בטרה ואפ"ה לא אשכחן לרבינא דאצרכ' ז' יומי אחרנינא אבל בדיקה תוף ז' בעי דכיון דנקיים בעי לא סגינא בלא בדיקה תחלה או סוף כ"כ הר"ן לדעתם והק' הרשב"א בתה"א דף קס"ו דהא מהכא מוכח דאפילו בדיקה תוף ז' לא בעי דהא ר"ח לא אסיק הא דרבא דאמר אפילו בקטנה ואם פן אפילו בדיקה לא הנה ות' הר"ן בהלכות הרי"ף וכ"כ בחדושי דהא קיי"ל דסגינא בבדיקת סוף אע"פ שאין תחלתו אפילו ברואה ונדאי וה"נ בדיקה אותה לבסוף וכל זה ניקח אי ניקח דהעיפוב הנה ז' יומי מיום שנתפייסה ונפיר י"ל דרבנינא בא ביום ז' של נקיים לכתוב פתובה לערב ואז בדיקה אותה וסגינא בהכי כיון שהנה לה בדיקה בסוף ז"נ אבל אי ניקח דלא בא רבינא עד יום ז' לאחר שקבעו בראשונה ואם פן הנה זה אחר ז"נ שלה ואז לא מהני בדיקה דהא פשלא בדיקה עד יום ח' לספירה אבדה ז"נ הראשונים וצריכה לחזור ולספור ז"נ מן יום ח' כדאימתא לקמן בסי' קצ"ו אבל הרשב"א ס"ל שרבנינא לא בא עד יום ז' בתר יומא שהוקבע מעיקרא למיכתב פתובה שהוא אחר ז"נ מש"ה הק' שפיר על הראב"ד והרמב"ן דס"ל דבעי בדיקה תוף ז' דהא מוכח מהאי סוגיא דלא בעינו דליכא למימר שבדיקה עצמה פשבא רבינא כיון דהנה אחר ז"נ ולא מהני מידי וזה מדויק בדברי רשב"א ז"ל שכתב שם וז"ל ורבנינא נמי לא אתא עד לבתר פל הני שבועה ואפ"ה לא אשכחן דאצרכה ז' אחרנינא עכ"ל פוננתו דליכא למידחי שבדיקה בסוף דהא רבינא לא אתא עד לבתר פל הני ז' אבל הראב"ד והרמב"ן ס"ל דלא איכעב ז' יומי אלא בתר שנתפייסה כפירש"י ומעתה י"ל דרבנינא אתא ביום ז' לנקיים שלה ובדיקה עצמה ביום ז' דמהני וז"ל הראב"ד בס' בעה"נ סוף שער הפרישה ותביעה זו מצאנו אע"פ שלא הפרישה בבדיקה סופרת ז' וכו' ממעשה דרבנינא דאיכעב וכו' ואמר להו ליום פלן נכתב פתובה פירוש נהנה פנויים לכתוב פתובה ונכתוב אותה איכעב ז' יומי בתר האי יומא פירוש בתר יום תביעה כלומר אע"פ שכתב הפתובה נתעכב עד שהשלים השבוע וא"ל מ"ט עבד מר הכי בלא פנסה ביום פתיבת הפתובה וא"ל לא ס"ל וכו' חזינא הכא דלא הוי הפסק טהרה דלא ס"ל דתיבעי שבועה ואפ"ה עלו לספירות שבועה וא"ת אפילו בדיקה נמי לא לייעבד פלל והיכא אשכחן נקיים בלא בדיקה הא ל"ק לן דכיון דס"ל סופן אע"פ שאין תחלתן פי אתא בסוף ז' אצרכה בדיקה ואטבלה אלא הפסק טהרה קשיא א"ו הכא הוא דתביעת נשואין לא בעי הפסק טהרה עכ"ל מבואר כמש"ל וכ"כ הרשב"א ז"ל במ"ה דלשיטת הראב"ד צ"ל שלא נתעכב ז' ימים ממש שא"כ אפילו סופן ליכא אלא פשבא ביום השביעי ממש עכ"ל אלא דטובא קשיא ליה ע"ז דאף ע"ג דקיי"ל בבדיקה עצמה בח' שאין לה אלא אותו יום וצריכה למנות עוד ששה נקיים ואמאי ניקח לצרף למפרע ששה ימים ליום השמיני ותהי בדיקת יום ח' בדיקת סוף א"ו דהא ונדאי לא אפשר דכיון דהיא התחילה למנות ז' ימים מקודם וחשבו שיכלו נקיים שלה קודם שמיני ובדיקתה לא הנה עד יום שמיני לספירתה תו לא שייך לצרופי למפרע ליום השמיני שהוא אחר ז"נ לספירתה הן למ"ש הרא"ש בס' בד"ה דף קפ"ג דהטעם דבעינו בדיקה תוף ז"נ פי היכי דלהוי ספורין לפנינו מש"ה פי איכא תחלתן ו' ספורין דבתריה גוררים אבתריה וכי איכא סופן איכא למימר דו'

ספורין דלקמיה גרורים בתריה ולפ"ז י"ל דכל ז' ימי נקיים מינשן שייכי בהדדי וכיון דלפי מנינה פבר פלטה הז' נקיים תו ליפא לצרופי ימים שלמפרע לשמיני דכיון דלא בדיקה עצמה בכל השבעה שלפי מנינה לא מקרי ספורין כלל וליפא לצרופי והו' לטעם הרשב"א במ"ה שפכת שם דאנו לאו ספורין לפינונו בעינו אלא שתספור שבעה מוחזקים בטירה וכיון שהפרישה בטירה ובדיקה עצמה ביום הראשון כל הו' ימים שאחריה מוחזקין בטירה וכן פשדיקה עצמה בשביעי כיון שהפרישה בטירה ובז' מצאה טהורה מוחזקים הימים שלפניה בטורים י"ל גם כן דכולה ז' ימים פחדא שייכי וכיון שלא בדיקה אפילו בדיקה אחת תוך ז' אין כל הימים שעברו מוחזקים בטירה כלל ואף אם בדיקה בשמיני אין לצרף לו ו' ימים למפרע כיון דלפי מנינה פבר עברו ימי נקיים שלא ואין לימים שעברו שום שייכות בצרופי לשמיני וכ"ז אי בעינו לדעתה וכונתה אבל אי נימא דלאו בדידה תליא מילתא אלא דאפילו לא פנונה לשום ספירה כלל כעובדאברתיה דר"ח שלא הנה לה שום פנונה לספירה כלל ואפ"ה אמרינו דעלמה לה אם פן מה לי אם בדיקה בסוף בשביעי שלה או בשמיני שלה או יותר סוף סוף נצטרף לאותו יום שבדיקה א"ע ששה ימים למפרע וכמ"ל ואם פן למה פכת הרשב"א דלשיטתם מייירי שבא ביום ו' עצמו וכ"מ מדברי הראב"ד וכמ"ל דמה חילוק יש בין ז' לשאר ימים אי לא בעינו פנונתה לספירת ז"נ שלה ולכאורה י"ל לפי מה שכתב הרשב"א במ"ה הטעם של הבדיקה משום דבעינו מוחזקין וקיי"ל לחז"ל דלא איתחזקו הימים שבנתיים אלא פשאין בין בדיקה לבדיקה יותר מן ו' ימים וכמ"ש הרשב"א ז"ל דכל שהפרישה בטירה ובסוף הז' מצאה טהור חזקה שפולן יצאו בטירה עכ"ל ודוקא בכה"ג אבל כל שהוא יותר מן ו' ימים בין בדיקה לבדיקה אין הימים שבנתיים מוחזקים בטירה לפ"ז יצא לנו דין פשהאשה פסקה בטירה במ"ש ועולה בדעתה שלא להתחיל נקיים שלה עד יום ב' כדי שיכלו הנקיים שלה ביום אחד ולא בדיקה עצמה עד יום אחד שהוא סוף נקיים שלה למנין ספירתה אפ"ה לא מהני אע"ג שהוא יום ז' לספירתה כיון שפבר עברו יותר מן ז' ימים בין בדיקה לבדיקה אין הימים שבנתיים מוחזקים בטירה: ולפ"ז י"ל דלא ק' מה שהקשיתי לעיל דלמה התנה הרשב"א דלשיטת הרמב"ן והראב"ד ז"ל מייירי דרבינא בא ביום ז' דווקא דהא אפילו אם בא אחר ז' ימים כיון שבדיקה עצמה באותו היום שבא רבינא נצטרף לאותו יום ששה ימים למפרע ונימא דהבדיקה דהשתא תתחזק ששה ימים למפרע שהם בחזקת טהרה כמו שאר בדיקת סוף כיון דלאו בכוננה תליא מילתא וכמ"ל דז"א דאין הבדיקת סוף תחזיק הימים שלמפרע בטירה אלא דווקא פשאין בין בדיקה לבדיקה יותר מן ז' ימים: אף עדיין אין זה מעלה אריכה לקושיתנו דהא בעובדא ברתייה דר"ח לא הנה אפי' הפסק טהרה וכמ"ש הרשב"א שם בשמם ואפ"ה מהני בה בדיקת סוף וע"כ צ"ל שהבדיקה מה שהיא בודקת עכשיו הוא מחזיק ששה ימים למפרע וא"כ הדרה קושיא לדונפתה מה לי בדיקת ז' או בדיקת ח' ושאר ימים דלעולם תחזיק ששה ימים למפרע בטירה וי"ל דס"ל דכיון דברתייה דר"ח קטנה היתה ולא הנה בחזקת רואה כלל אלא מחמת חשש חימוד אתיא עליה אין אנו מחמירין עליה אלא פרואה בשעת חמודה ולא יותר דדם חימוד מועט הוא וכאלו פסקה בטירה משווינו לה דהא מה"ט א"צ הפסק טהרה לשיטתם וכיון דהפסקה בטירה משווינו לה מש"ה צריכה בדיקה בשביעי דוקא כי היכי דלא להגי יותר מן ז' ימים בין בדיקה לפסיקת החימוד ואי

קוּשָׁא לָךְ פִּינּוֹן דְּמִשְׁוִית לָהּ פְּנוּדָאֵי פִסְקָה בְּטַהֲרָה מִשׁוּם דְּדָם חִימוּד מוּעֵט הוּא מַה"ט
נִימָא גַם בְּשָׂאֵר הַיָּמִים דְּכַבְדוּקָה מִשְׁוִינִי לָהּ פְּכַר הַקֶּשֶׁה זֶה הַרְשָׁב"א ו"ל שֵׁם עַל הַרְמַב"ם
וְהַרְאַב"ד ו"ל דַּמְמ"נ אִם אַתָּה חוּשֵׁשׁ לְחִימוּד בְּכָל יוֹם וּמִצְרִיף בְּדִיקָה מַה"ט מַכ"ש
דְּנִיחוּשׁ בְּיוֹם הַתְּבִיעָה מִמֶּשׁ שְׂמָא רְאַתָּה לְאַחַר הַתְּבִיעָה בִּיה"ש וְאִם אֵי אַתָּה חוּשֵׁשׁ לְכַף
דְּוּוּקָא בְּשַׁעַת הַתְּבִיעָה אַתָּה חוּשֵׁשׁ לְשְׂמָא רְאַתָּה מַכ"ש דְּלֹא נִיחוּשׁ לְשָׂאֵר הַיָּמִים שְׂאֵחַר
יוֹם הַתְּבִיעָה עֵי"ש וּבְאַמְתָּ ק' קוּשָׁא זֹו ג"כ עַל הַרְאַ"ש ו"ל שְׂהַסְפִּים לְדַעַת הַרְאַב"ד
וְהַרְמַב"ם דְּאִינוּ צְרִיף הַפִּסְקָ טַהֲרָה וּכ' דְּצְרִיכָה בְּדִיקָה לְכַתְחֵלָה בְּכָל יוֹם וְיוֹם מִן יָמֵי
נְקִיִּים שְׁלָהּ מִטַּעַם דְּיוֹתֵר שְׂהִיא קְרוּבָה לְנִשְׂוֹאִין לְבָהּ הוּמָה וּמִשְׂתַּאָּה וְתִדְרִיר חִינְשִׁינּוּ
שְׂמָא מִחֻמַּת חִימוּד תִּרְאַה עֵי"ש א"כ קֶשֶׁה כ"ש דְּנִיחוּשׁ בְּאוֹתוֹ יוֹם הַתְּבִיעָה שְׂמָא מִחֻמְדָּה
וְחִזְרָה וּמִחֻמְדָּה וְלֹא הַפְּסִיקָה בְּטַהֲרָה וְכִי גְבוּל יֵשׁ לָהּ שְׂאִינָה מִחֻמְדָּת בְּכָל יוֹם אֲלֹא פ"א
וְאִין בְּיָדֵי יֵשׁוּב נְכוּן לְיִשְׁבַּב הַדְּבָרִים עַל מְכוּנָם אִף עֵיקָר אִיסוּר זֶה אִינוּ אֲלֹא מְדַבְרִינָם
הֵם אָמְרוּ וְהֵם אָמְרוּ וְצְרִיכִין אָנוּ לִילָף בְּעַקְבֵי הַרְאַשׁוֹנִים ו"ל כְּאַשְׁרֵי הִבִּינוּ הֵם בְּעֵיקָר
דְּבָרֵיהֶן וּגְזִירָתוֹן וְכוּן מִסִּיק הַרְשָׁב"א ו"ל עַל דְּבָרֵי הַרְאַב"ד וְהַרְמַב"ן ו"ל אַע"פ שְׂכ' שְׂלֹא
יִרְד לְסוּף דַּעַתְם וְשְׂלֹא מְצָא עֵיקָר לְדְבָרֵיהֶם מ"מ כ' שְׂצְרִיף לְחוּשׁ לְדְבָרֵיהֶם ו"ל וְהִנֵּה
לְמַדְנוּ מִתּוֹרָתוֹ שֶׁל הַרְאַב"ד וְהַרְמַב"ן וְהַרְשָׁב"א לְפִי גִירְסַתְם דְּלֹא בְּעֵינּוּ סְפִירָה כָּלִל
דְּאַפִּי בְּלֹא פְּנוּנְתָה שְׂתַהֲיָה לְסְפִירַת נְקִיִּים אַפ"ה עוֹלִין לָהּ פִּינּוֹן שְׂיִשְׁבָּה ז' יָמִים וְזֶה דְּלֹא
כַּמ"ש בְּשׁו"ת מ"צ ס"י ס"ג שְׂכ' דַּעַכ"פ סְפִירַת ז' בְּעֵינּוּ שְׂהַחֲזִיקָה עֲצָמָה בְּחֻזְקַת סוּפְרַת
ז"נ כְּפִשְׁטִיָּה דְקָרָא וְסְפִירָה לָהּ וְגו' וְאַחַר תְּטַהֵר וְלוּלִי דְאַפְשֵׁר שְׂתַסְתֹּר הַנִּי בְּעֵי בְּרוּכֵי
עַל סְפִירַתָּה כַּמ"ש הַתּוֹס' מְנַחֲוֹת דָּף ס"ה ע"ב עַכ"ד דְּלִפִּי דַּעַת הַפּוֹסְקִים הַנִּי"ל מוּכַח
דְּלֹא בְּעֵינּוּ סְפִירָה כָּלִל דְּהָא בְּרַתִּי דַּר"ח לֹא סְפִירָה כָּלִל לְפִי מַה דְּסְבָרֵי דְבַקְטָנָה לִיפֹא
חֻשֵׁשׁ חִימוּד דַּר"ל דְּדוּקָא הָכָא הַקִּילוּ פִּינּוֹן דְּלֹא וְדַאי רוּאָה הִיא הָא בְּעֵלְמָא בְּעֵינּוּ סְפִירָה
דַּר"א דְּאֵי נִימָא דְּמִדְּאוּרִיָּתָא סְפִירָה בְּעֵינּוּ וְכָל זְמַן שְׂלֹא חֻשְׁבָּה לְנְקִיִּים לָאו סְפִירָה הִיא
א"כ מַאי תּוֹעֵלַת בְּהַמְתַּנַּת ז' יָמִים פִּינּוֹן דְּלֹא סְפִירָה הִיא וְאִין לְחַלְק בֵּין סְפִיק רוּאָה לְנִדְּאֵי
רוּאָה פִּינּוֹן דְּלֹא סְפִירָה הִיא וְלֹא עֲלָתָה לָהּ אִם רְאַתָּה אֲלֹא שְׂהַרְאַ"ש ו"ל הַקֶּשֶׁה עַל
הַגְּדוּלִים שְׂסוּפְרִים דַּר"צ בְּדִיקָה כָּל ז' מִשׁוּם דַּס"ל דְּבְרַתִּיהָ דַּר"ח לֹא יִדְעָה כָּלִל דְּצְרִיכָה
לְסְפֹר ז"נ וְאַעַפ"כ פְּנִסָּה דַּר"כ אַפִּי יִשִּׁיבַת ז' אִין פֹּאֵן וּמַה תּוֹעֵלַת יֵשׁ בְּהַמְתַּנַּת ז' יָמִים
עַכ"ל מְבוֹאֵר דַּס"ל פִּינּוֹן דְּלֹא פִּינּוּנָה לְסְפִירַת נְקִיִּים לֹא עֲלָתָה כָּלִל אֲלֹא דְבְּעֵינּוּ שְׂתַכּוּוּן
לְסְפִירָה וְגַם בְּרַתִּיהָ דַּר"ח סְפִירָה ז"נ לְפִי גִי' סְפִירָה אֲשַׁכְּנֹו דַּר"כ לֹא הִיָּה מִק' מִיָּדֵי עַל
הַגְּדוּלִים אֵלוּ דְּלִמָּא פְּתַב שְׂאִין פֹּאֵן אַפִּי יִשִּׁיבַת ז' אִי לֹא בְּעֵינּוּ פְּנוּנָה כָּלִל דְּהָא ס"ל
לְהַגְּדוּלִים אֵלוּ שַׂא"צ בְּדִיקָה פִּינּוֹן דְּלֹא הוֹחֲזִיקָה מְעֵינָה פְּתוּחַ וְגַם דְּדָם חִימוּד אִינוּ אֲלֹא
דְּבַר מוּעֵט וְלָמָּה לֹא יַעֲלָה לְסְפִירַת ז"נ א"ו ש"ס"ל לְרַא"ש כְּדַעַת הַמְּעִיל צְדָקָה דְּבְּעֵינּוּ
דוּקָא פְּנוּנָה לְסְפִירָה גַם כָּל זֶה לְשִׁיטַת הַפּוֹסְקִים דְּפִסְקוּ פְּרַב דַּס"ל דְּסִגְיָא בְּבְדִיקַת תַּחֲלָתוֹן
אוּ סוּפְן אֲבָל לְשִׁיטַת הַפּוֹסְקִים לַר"ח דַּס"ל דְּבְּעֵינּוּ תַּחֲלָתוֹן וְסוּפְן וּמוּכַח שֵׁם בְּסוּגְיָא דָּף
ס"ט דְּלִמָּאן דְּאִית לִיהּ הָכִי ס"ל דְּסְפּוּרִין לְפִנְיֵנוּ בְּעֵינּוּ וְכַדְדַּחֵי לִיהּ הָתָּם לַכ"ע סְפּוּרִין
לְפִנְיֵנוּ בְּעֵינּוּ וּמוּכַח הָתָּם דְּלִמָּאן דְּבְּעֵי סְפּוּרִין לְפִנְיֵנוּ מִדְּאוּרִיָּתָא הִיא וְכַמְש"ל בְּסִי' קצ"ו
וְכוּן מְבוֹאֵר לְקַמְן סִי' הַנְּזַכֵּר דְּאִיסוּר פְּרַת הוּא וְדַאי דְּבְּעֵינּוּ פְּנוּנְתָה וְדַעַתָּה וּבְדִיקָה תַּחֲלָה
וְסוּף דְּאֵי לַא"ה לָאו סְפּוּרִין נִינְהוּ וְנִינְהוּ וְנִינְהוּ וְנִינְהוּ וְנִינְהוּ וְנִינְהוּ וְנִינְהוּ וְנִינְהוּ וְנִינְהוּ
לְקַמְן סִי' קצ"ו דְּאַפִּי' בְּדִיעַבְד לֹא מְהִנֵּי אִם לֹא בְּדָקָה תַּחֲלָה וְסוּף וְדַאי דְּבְּעֵינּוּ פְּנוּנָה

לספירה ועינין מ"ש לקמן בסי' זה ובסי' קצ"ו בע"ה ודברי הרשב"א צ"ל"ע דמאי הוכיח מדלא אשפחן דאצרכי זו אחרוני דלפי גרסתו דגרס ביה רב חביבי הא מבואר במס' פתובות ד"ח ע"א דלא אסתיע מלתא והדרי בהו ומש"ה לא אמר דאצרכי זו אחרוני דהא הדרי בהו ואף שי"ל דהאי דכתובות עובדא אחרניא הוו מ"מ מנ"ל להרשב"א להוכיח דלמא עובדא חדא הוי: (ג) להפסיק בטהרה.

כ' הש"ה והאינדנא נהגו להפסיק בטהרה אף לבתולה ובדקין כל ז' נקיים וכ"כ הרש"ל ומביאו הפרישה והב"ח וכתב מיהו בדיעבד אפילו לא בדיקה אלא פ"א תוך ז' סגי ופשוט הוא עכ"ל ור"ל דאף האינדנא נהגו להקל אף שהחמירו האינדנא לענן הפסק טהרה ומצריכין הפסק טהרה פרואה ודאי מ"מ בהא לא מחמירין וסגי בדיעבד בבדיקה א' תוך ז' דאע"ג דקיי"ל לקמן סי' קצ"ו דאפילו בדיעבד לא מהני כ"א כשבדיקה יום א' ויום ז' הקא פיון שאינה ודאי רואה סמכין אפוסקים דס"ל דסגי בבדיקה א' תוך ז' ימים כמ"ש הש"ה לקמן ס"ק ב' וכ"כ בס' לחח"מ בפ' התינוקת מיהו כל זה מייירי בקטנה שלא ראתה מעולם או בזמן הש"ס אף בראתה היו טובלין עצמן לטהרות אבל האינדנא שאין טובלין עצמן כ"א לבעלה א"כ בהגיע זמנה לראות או בקטנה ידוע שראתה ודאי דכל דין שאר אשה יש עליה שצריכה בדיקה בתחלתן ובסופן דאע"פ שעכשיו לא ראתה מחמת חינוך מ"מ היא בחזקת רואה פיון שהגיע זמנה לראות ושמה ראתה פ"א כמ"ש הב"ח בתשו' סי' קי"ח ומכ"ש בנדאי ראתה דלא סגי בלא בדיקת ראשון ושביעי שלה דבלא"ה לא מיקרי ספורין פלל וכמ"ש"ל דלדעה זו קיי"ל דבעינו ספורין לפנינו מדאורייתא מיהו היכא דפסקה בטהרה ואח"כ תבעוה להנשא י"ל דמונה מיום הפקרת אף לדין וא"צ הפסק טהרה לחשש ד"ח בדיעבד פיון דלא ונדאי ראתה ולראייתה ממש כפר פסקה בטהרה קודם שתבעוה להנשא ובתנאי שהבדיקה של הפסק טהרה היה לאיזה פנונה מכוננת דאל"כ אמרינן מלתא דלא רמיא וכו' ואימור לא בדיקה שפיר וכל מ"ש בסי' זה דסגי בבדיקה א' תוך ז' מייירי בקטנה וכ"כ בס' מנ"י ונכון הוא הגם דהב"ח בתשובה שם כ' בשם הגהמי"י סי' א' דאף בקטנה שלא ראתה מעולם איכא למיחש לשמא ראתה פ"א ולא אדעתה מ"מ נ"ל דלענן זה אין להחמיר כ"כ וסגי בבדיקה א' תוך ז' דהא דבנו"כ גדות מעריסתן אוקמינן לה כר"מ בר"פ דהתם משמע דלרבנן דלא חיישי למעוטה לא חיישינן לה ונהי דנחמיר לכתחלה אפי' בלא הגיע זמנה לראות לשמא ראתה ולא אדעתה משום חומר איסור פרת וחיישינן לכתחלה אפי' למעוטה מ"מ יש לסמוך בזה על הפוסקים דס"ל דאפי' בזבה גמורה סגי בבדיקה א' תוך ז' כצ"ל ועמש"ל: (ד) מונים אותה משעה.

עיין בט"ז ס"ק ג' מ"ש בכוננת הרשב"א ז"ל ודבריו ברורים ונכונים דהרשב"א בעל סברא זו ס"ל דלא חיישינן דמחמדת והולכת אלא לפ"א הוא דחיישינן מש"ה ס"ל דא"צ בדיקה כל שבועה ולכן כ' דמסתברא ליה דלא מהני אם תבעוה עכשיו להנשא אחר יב"ח דתמנה מיד ז"נ פיון דלא מחמדה עכשיו וע"כ כשאמרו דאיכא חשש חינוך אינו אלא משעה שמתקנין לה צרכי החופה וכאותו שאמרו מפי רמו שערי באסתא וכו' וא"כ לא מהני ז"נ שישבחה כבר פיון דהחשש חינוך אינו אלא עכשיו משעה שהיא סומכת בדעתה ומכינה עצמה לחופה ודברי הפרישה תמוהים כמ"ש הט"ז ויש להקשות על הרשב"א ז"ל שהוכיח מסוגיא זו דא"צ בדיקה כל שבועה דס"ל דרבינא לא אתא עד לבתר כל הני

ז' ואפ"ה לא אצרכיה תו ז' אחרונה דלמא שאני התם שהיתה קטנה והיא בחזקת מסולקת
בדמיה מש"ה הרי היא כאלו בדיקה עצמה וליכא למיחש שמא מחמת חימוד ראתה תו
ז' ימים דהא הרשב"א ס"ל דלא חיישינו לה אלא לפ"א הוא דחיישינו לה לשיטתו אבל
בעלמא היכא שהגיע זמנה לראות וראתה י"ל פיון דאצרכיה ז"נ צריכה נמי בדיקה תו
ז' ימים פי היכי דלגוי ימים מוחזקים בטרה על ידי בדיקה וכמש"ל בשם הרשב"א
דמה"ט אצרכיה בדיקה חדא תו ז"נ משום דימים מוחזקים בעינו וכל זמן שלא בדיקה
עצמה בדיקה חדא תו ז' ימים לא הוי מוחזקים דארף ע"פ שהיא שלא בשעת וסתה מפל
מקום לא מיקרי ימים מוחזקים דהא אשה שמצאה פתם שלא בשעת וסתה אינה תולה
באשה שיש לה וסת ובשעת וסתה וכמבואר לעיל ססי' ק"ז אבל קטנה דקיי"ל דאפילו
היכא דלית לה למיתלי פתמים טהורין מש"ה אפילו בלא בדיקה מיקרי ימים מוחזקים
ומנ"ל להרשב"א ז"ל למילף שאר נשים מקטנה ואפשר לומר דס"ל להרשב"א ז"ל פיון
דמסקינו התם דבפירוש אמר רבא ל"ש גדולה ול"ש קטנה משמע דחד דינא אית להו
פיון דבקטנה מוכח דא"צ בדיקה ה"ה בגדולה נמי א"צ בדיקה עיין בב"ש סי' ק"ט
שמסתפק באשה שנשתטית וספרה ז"נ בימי שטותה ע"י נשים אחרות שבדקוה ואחר
כך נעשה חלומה אם רשאים לכונסה על סמך נקיים הראשונים או נימא דכשנעשה
חלומה נתעורר החימוד מחדש ועיין שם: (ה) אע"פ שלא נתקדשה.

כתב זה לאפוקי מדעת הרא"ה בבד"ה נשם דס"ל דחשש חימוד אינו אלא לאחר קדושין
דוקא לכה כתב אף על פי שלא נתקדשה וכל שכן אחר שנתקדשה וכמו שכתב הש"ך
ס"ק ג': (ו) ויש לסמוך הטבילה כו'.

היא ע"פ שיטת הפוסקים דסוכרים דכל שהיא קרובה יותר לנשואין לבה הומה ומחמדת
ומכ"מ אין חימוד זה דומה לחימוד של תביעה דהתם אפילו בדיקה לא מהני משא"כ תו
ז"נ או אחר טבילה בדיקה מיהו מהני וכמ"ש בט"ז ס"ק ה' והרא"ש ז"ל הוכיח פן
מדהזכיר רבא ז"נ ולא מחמת חומרא דר"ז אלא אפילו קודם שנהגו חומרא דרבי זירא
דבימי רבא לא פשטה חומרא דר"ז בכ"מ כדקא"ל רבא לר"פ אמיןא לך אסורא ואת
א"ל מנהגא היכא דאחמור אחמור וכו' אלא ז"נ דאמר רבא שיהיה נקיים בבדיקה דבכל
יום חיישינו שמא מחמת חימוד תראה עכ"ל ודבריו תמוהים וכבר הרגיש בס' כו"פ סימן
קפ"ג וז"ל ועדיין לכאורה התמיה קיימת ל"ל שיהיה ז"נ אפילו ראתה ושופעת דם כל
ז' מחמת חימוד פיון דפוסקת סוף יום ז' טובלת לערב פשאר נדה עכ"ל ודבריו אינו
מדוקדקים דהא לא ק"מ דאטו אנו מחזקין לה לנדאי רואה ביום התביעה דנימא דאפילו
תראה אחר כך בכל יום מחמת חימוד דפוסקת לערב של יום ז' וטובלת פדיון נדה אלא
דאנו לספק רואה משווינו לה ביום התביעה לכה צריכה אח"כ בדיקה בשאר הימים
שאם תראה מחמת חימוד נאז אין יכול לספור ימי נדתה מיום התביעה אלא מן היום
שראתה בו דלמא ביום התביעה לא ראתה ועכשיו מתחילין הימי נדה שלה וכן בכל יום
ויום מן ימי נדתה איכא לספוקי בכה"ג אם תראה בו מש"ה צריכה בדיקה כל ימי משך
נדתה אלא אי איכא לאקשוני על הרא"ש הכי איכא לאקשוני דלמה אמר רבא ז' נקיים
דהא מה"ט א"צ אלא ו' נקיים ועם יום התביעה הוא ז' אבל ביום התביעה א"צ בדיקה
דממ"נ עולה לחשבון ז' אבל בששה ימים שאחר יום התביעה צריכה בדיקה דאם תראה
בהן ימים הראשונים פלו ואין עולין לחשבון ז' ימי נדתה ולמה אמר רבא ז"נ: ותו קשיא

דאם פון רבא מיירי אפילו היכא דלא נהגו חומרא דר"ז איך סתם רבא נאמר דתשב ז' ימים דהא אם יום התביעה ה'ה תוף ימי זיבתה סגיא ביום א' נקי לבד פדין ש"י או אם תבעה בז' לנדתה יכולה לטבול לערב ובע"כ צריכין אנו לומר פנונת הרא"ש ז"ל דס"ל דאף קודם חומרא דר"ז נתפשטה תקנתא דר' דתקן ברואה א' או ב' דתשב עוד ששה מלבד ימי הראיה שראתה בהן לפי גירסת הרא"ש דגרס דתקן ר' בסוריא ור"ל ה"ה בשאר ארצות ומשוני' ליה לכולה בטעות וכמו שפירש רש"י בגמרא ולפ"ז הא דאמר רבא דתשב ז"נ ע"כ דנקיים אינו מוסב על שבעה אלא ה"פ ששה והוא צריכה לישב פתקנתא דר' שהם שבעה עם יום התביעה וימים אלו שתמנה מלבד יום התביעה צריכה להיות נקי בבדיקה מחשש דם חומוד וכ"כ בס' כו"פ שזו פנונת הרא"ש ז"ל או י"ל כמ"ש הר"ן בחדושי דס"ו ז"ל שם ד"ה ראתה וכו' ונקיים דקאמר אפולה יומא קאי אלא שיגרת לישן הוא ז"נ עכ"ל פן י"ל דהרא"ש שיגרת לישן ז"נ נקט ועיין מ"ש לקמן בסמוך ומיבת לאו שפתב בחדושי הר"ן הוא ט"ס וצ"ל אפולה יומי קאי ועיין בפירוש הר"י מ"ש הר"ן: אף אפתי דברים אלו צריכים תיקון דלכאורה עדיין מנ"ל להרא"ש ז"ל דצריכה בדיקה בימים אלו מלבד יום התביעה והא דבעי רבא נקיים היינו משום תקנתא דרבי דהא לתקנתא דרבי בראתה יום א' דמונה ששה והוא או בראתה ב' ימים דמונה ששה והן ע"כ הני ששה צריכין להיות נקיים שלא ראתה בהן כלל דאם ראתה בהן הא חוזרת למנות ז' ימים מן יום הראיה פיון דכטעות משווינו להו בקל יום ויום שראתה איפא לספוקי שמא היום תחלת נדה היא והראשונים היו סוף ימי זיבה וכ"כ הר"ן בהדיא בפ"ב דשבועות וכ"כ בחדושי למכילתין וכ"כ הרמב"ן שם דהני ששה צריכה שלא תראה בהן מה"ט ואם פן נקיים דאמר רבא הוא מה"ט ולא דמצריף בדיקה כלל מחשש חומוד אלא לומר שאם תראה בהן לא סגיא בז' אלא צריכה למנות מן יום הראיה וצ"ל דהא צריכין אנו להבין במימרא זו דאמרין במכילתין דף ס"ו ע"א אמר רב יוסף אר"י א"ר התקין ר' בשדות ראתה יום א' תשב ששה והן שנים תשב ששה והן שלשה תשב ז"נ אמאי לא אמר גם גבי ששה תשב ששה נקיים וכבר הרגישו בקו' זו הר"ן והרמב"ן שם ומתירוצם דחוק ע"ש וילכו ס"ל להרא"ש ז"ל דכל היכא דאמרין לשון נקיים לא סגיא בלא בדיקה דהכי משמע נקיים ונדאין ע"י בדיקה וכ"מ מלשון הרא"ש ז"ל שם לגבי דבעינן בדיקה א' תוף ז' דטעמא דבהכי מקרי נקיים ע"י בדיקה וכ"כ הר"ן בפ"ב דשבועות וז"ל פיון דנקיים בעינן בעי בדיקה א' תוף ז' בתחלתן או בסופן ע"כ משמע דבלא"ה לא קרינן נקיים אף כ"ז לספירה זבה לטהרה מטומאתה דגזיה"כ הוא דאינה עולה מטומאתה עד שתספור ז"נ הא לא"ה היא בטומאתה הראשונה מש"ה בעינן נקיים בדוקים הן מטעם דבעינן ספורים לפנינו וליפא ספורים לפנינו כי אם ע"י בדיקה כמ"ש הפוסקים והן מטעם הרשב"א ז"ל דבעינן ימים מוחזקים שע"י בדיקה הן מוחזקים בטהרה דכ"ז בעינן אם אנו רוצין לטהר על ידי ספירה זו מטומאתה הראשונה אז שפיר י"ל דכ"ז שאין מוחזקים וספורים אוקמינן לה בפתקה לטומאה עד שינדע לה בנדאי שהם נקיים ברורים ומוחזקים וכה"ג נמי לבתר חומרא דר"ז פיון דגזר על ראיה אחת דדין זבה גמורה יש לה מש"ה צריכה ז"נ על ידי בדיקה פמו בזבה גמורה אבל בתקנתא דר' דנהי דמצריף שתשב בתר ראיות יום א' או בתר ראיות ב' ימים עוד ששה ימים אע"ג דצריכה שלא תראה באותן ו' ימים דאל"כ מספקינן לה מראיה אחרונה

שְׁלֵה דְדַלְמָא הַשְׁתָּא תַחֲלַת נְדָה מ"מ רָאִיָה זֹו אִינְה מְטַמְאָה אֶלְא מְפָאן וּלְהַבָּא אַם כֹּן מַה"ט א"צ בְּדִיקָה דְמַסְפִּיקָא לָא מְחֻזְקִינָן לָהּ בְּרֹאָה אֶלְא כִּינּוּן דְפִסְקָה בְּטַהֲרָה בִּיה"ש וְלֹא הִרְגִישָׁה מְמִילָא מְחֻזְקִינָן לָהּ בְּחֻזְקָתָא שְׁלֵא רָאִתָּה וּא"צ בְּדִיקָה כְּדֹאִיתָא בְּגַמְרָא דְרַף ס"ח דְאֶפִּילוּ בְּשַׁנֵּי שְׁלֵה וְה"ה בְּרֹאשׁוֹן לְכַמְּה פּוֹסְקִים וְעַל יְדֵי מוֹד דְּחֻזְקָה מְהִינֵי לְכ"ע עֵינָן סִימָן קצ"ו לְכַד לֹא אָמְרִינָן דְּבַעֲינָן נְקִיִּים אֶלְא גַבֵּי רָאִתָּה ג"י דְּהַתָּם שְׁיִינְךָ לְשׁוֹן נְקִיִּים שְׁפִירוּשׁוֹ נְקִיִּים וְנִדְאִין ע"י בְּדִיקָה מִשָּׂא"כ בְּרָאִתָּה יוֹם א' אוֹ ב' יָמִים דְּבִשְׁשָׁה יָמִים שְׁתַּשְׁבַּע עוֹד אִין צְרִיךְ בְּדִיקָה וּמִן הַסֵּתָם מְחֻזְקִינָן לָהּ בְּשְׁלֵא תִרְאָה מִש"ה לֹא אָמַר שְׁם תִּיבַת נְקִיִּים וְזֶה בְּרוּר לַע"ד: וּמַעֲתָה מְדִיִּיק הָרָא"ש וְ"ל שְׁפִיר מְדָאֵמַר רְבָא תַשְׁבַּע ז"נ דְּאֶרְף דְּנְקִיִּים לֹא קָאִי עַל כָּל ז"י אֶלְא מְשַׁשָּׁה יָמִים שְׁאֲחַר תְּבִיעָה וּז"נ דָּא"ר ל"ד אֶלְא שְׁיִגְרַת לְיִשְׁנָא הוּא וּמ"ש הָר"ן אוֹדְנְקִיִּים דְּקָאֵמַר לָאו אֶפְוֵלָה קָאִי מ"מ ק' כִּינּוּן דְּבִינְיָו עֲדִינָן לֹא נְתַפְשְׁטָה חוּמְרָא דְר"ז בְּכ"מ אֶלְא תַקְנָתָא דְר' נְאִיךְ אָמַר נְקִיִּים דְּהָא לְמַסְנָתָא דְר' דְּאֶרְף דְּבַעֲינָן שְׁלֵא תִרְאָה בְּשַׁשָּׁה יָמִים שְׁאֲח"כ הָא מ"מ לֹא בְּעִינָן בְּדוּקִים כְּמוּכָן מְלִשׁוֹן נְקִיִּים דְּבַעֲי בְּדוּקִים א"ו דְּש"ה דְּבַעֲינָן אַע"ג דְּבַעֲלָמָא לְמַסְנָתָא דְר' לֹא בְּעִינָן בְּדוּקִים מְשׁוּם דְּמַסְתְּמָא לֹא מְחֻזְקִינָן טְוּמָאָה וְהִיא בְּחֻזְקָתָא שְׁלֵא תִרְאָה כ"ז דְּלָא אֶרְגָּשָׁה אֲבָל הָכָא כָּל שְׁהִיא סְמוּכָה לְחֻזְקָתָה לְבָה הוּמָה וְחוּמְדָת וּלְכַד מְצַרִיךְ רְבָא בְּדִיקָה וְדַבְרֵי הָרָא"ש נְכוּנִים: וּלפ"ז מְיֻשָּׁב מַה שְׁמַקְשִׁים הָעוֹלָם דְּמַה מְק' הַש"ס בְּפ' הַחוּלְצִי וּבְפ"ק דְּיוֹמָא אֵהָא דְרַב וּר"נ דְּמַכְרְזֵי מֵאן הָוָה לְיוֹמָא מְהָא דְאָמַר רְבָא תְּבַעוּהָ לְהַנְשֵׂא וְכו' דְלָמָא בִּימֵי רַב וּר"נ עֲדִינָן לֹא נְתַפְשְׁטָה חוּמְרָא דְר"ז וְכַד הָיָה הַפְּרוּז מֵאן הָוֵי לְיוֹמָא דְּהִינְנוּ הָאִשָּׁה שְׁהִיא בְּיוֹם ז' לְגַדְתָּה דְּתַהֲיָה מוֹתֶרֶת לִיהָ בְּלִילָה דְּלִיכָא לְמִיחַשׁ לְהָא דְרְבָא דְאֶרְף אַם רָאִתָּה הָא הוּא יוֹם ז' לְגַדְתָּה שְׁאֶפִּילוּ תִרְאָה כָּל הַיּוֹם תַּפְסוּק בְּטַהֲרָה וְתַטְבּוּל לְעַרְב וְזֶה מְדוּקָה בְּלִישְׁנָא מֵאן הָוֵי לְיוֹמָא דְּהִינְנוּ אִשָּׁה שְׁהִיא יוֹם ז' לְגַדְתָּה וְתַהֲיָה טְהוּרָה לוֹ לְעַרְב וְכֹן הִק' בְּס' כו"פ וְתִי דְּחֻזְקָה ע"ש וּלפ"ד נִיחָא דְס"ל לְהַש"ס דְּכַבְרָה נְתַפְשְׁטָה מְזַמֵּן קְדוּם וְאַם כֹּן לְפִי תַקְנָתָא דְר' אֶרְף אַם תִּרְאָה בְּיוֹם ז' לְגַדְתָּה צְרִיכָה שְׁתַּשְׁבַּע עוֹד שְׁשָׁה יָמִים אַח"כ דְּחִיִּישִׁינָן שְׁמָא בְּיוֹם ז' תַּחֲלַת נְדָה הִיא וּמִש"ה אֶרְף אַם תְּבַעוּהָ בְּיוֹם ז' לְגַדְתָּה צְרִיכָה שְׁתַּשְׁבַּע עוֹד שְׁשָׁה יָמִים שְׁמָא רָאִתָּה מְחַמַּת חִימוּד וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי שְׁלֵה הִיא תַּחֲלַת נְדָה: (ז) וְהַמְנַהֵג לְטַבּוּל הַפְּלָה לַיִל ד' וְכו'.

נְרָאָה דְלָאו דְּוָקָא לַיִל ד' אֶלְא כ"ז שְׁאִין יוֹתֵר מִן ד' לַיִלוֹת סְמוּךְ לְבַעֲיִלַת מְצוּהָ ש"ד דְאִין לוֹמַר דְּוָקָא לַיִל ד' קָאֵמַר לְפִי שְׁיִשׁ לוֹ סְמָךְ דְּבַזְמַן הַתַּלְמוּד הָיָה בְּתוּלָה נְשִׂאֵת לְיוֹם ד' דְאֵם כֹּן אֲמַאי קָאֵמַר אֲבָל אִין לְהִרְחִיק הַטְּבִילָה מִן הַבְּעִילָה יוֹתֵר מְזוּהָ טְפִי ה"ל לְאִשְׁמְעִינָן דְאֶפִּילוּ בְּפְחוֹת מְזוּהָ כְּגוֹן אַם טוֹבֵלַת בְּלַיִל ה' נְמִי לֹא א"ו שְׁאִין קְפִידָא אֶלְא שְׁלֵא לְהִרְחִיק יוֹתֵר מְזוּהָ אֲבָל כָּל שְׁאִין רְחוּק יוֹתֵר מְזוּהָ מוֹתֵר לְפִי הַמְנַהֵג אַע"פ שְׁאִין הַטְּבִילָה בְּלַיִל ד' אֶלְא בְּשָׂאָר יְמֵי הַשְּׁבוּעָה: (ח) וְאַם לֹא תְּבַעֵל בְּמ"ש.

לְכַאוּרָה מְשַׁמַּע מְלִשׁוֹן הָרַמ"א דְאֵם אִינוּ אֶלְא ד' יָמִים בֵּין טְבִילָה לְבַעֲיִלַת מְצוּהָ א"צ לְבַדּוּקָה תוֹךְ יָמִים אֵלוּ אֲבָל הַב"ח כְּתִבַּת כָּאֵן וְכ"כ בְּתַשׁוּבָה סִימָן קי"ח דְאֶפִּילוּ הִיכָא דְלִיכָא אֶלְא יוֹם א' בֵּין טְבִילָה לְב"מ צְרִיכָה שְׁתַּבְּדוּקָה עֲצָמָה אֶלְא דְּיוֹתֵר מְזוּהָ אִין מְרַחֲקִין עַל סְמָךְ הַבְּדִיקָה אֲבָל כָּל שְׁאִינוּ אֶלְא ד"י בֵּין טְבִילָה לְב"מ סְמִכִינוּ לְכַתְּחִלָּה עַל הַבְּדִיקָה לְפִי הַמְנַהֵג: (ט) אַם בְּדָקָה רַק פ"א תוֹךְ ז'.

מבואר אם לא בדיקה אפילו פ"א תוף ז לא עלתה לה טבילה ראשונה וצריכה לחזור ולספור ז"נ ואע"ג דאשה דעלמא יכולה לטבול א"ע כמה ימים קודם שתזקק לבעלה אפילו ימשנה יותר מן ז' ימים עד שתזקק לבעלה וא"צ בדיקה שאני הכא דכל שהיא קרובה לנשואין איכא חשש חימוד מש"ה אם לא בדיקה א"ע פ"א תוף ז' ימים שאחר טבילתה חיישינו לשמא ראתה מחמת חימוד אבל אם לא ראתה אחר הטבילה ז' ימים הרי עדיין יכולה לבדוק דהא בדיעבד סגיא בבדיקה אחת תוף ז ועוד פיון דכבר בדיקה ביום ז' שקודם טבילתה אותה בדיקה מהני לשלשה ימים שאחריה דלא חמירי מרואה ודאי וספירה ז"נ דבדיקת יום א' מתזקת לששה ימים שאחריה אע"פ שלא בדיקה כ"ו ימים שאחריה מהני לרוב הפוסקים וה"נ הוי בדיקת יום ז' שבסוף ספירתה תחלתו של ששה ימים וכ"נ מתשובת מ"ב סימן מ"ב: (י) הגשואין.

עיין ש"ך ס"ק ו' מ"ש בשם הב"ח דמייני שדחו הגשואין בסתם ולא הסכימו באותה שעה על איזה זמן יהיה הגשואין וכו' בזה חיישינו דלמא לא אסקא אדעתה שתהא נזהרת יפה בבדיקה דמאחר שע"י קביעות הגשואין אינה חוששת להנהיג ז"נ הראשונים אבל אם הדחיה מזמן קביעות הראשון לזמן קביעות השני הפל היה במעמד שעסוקין באותו ענין אין ספק דאין צריף לחזור ולספור ז"נ מחדש ואי קבדקה עצמה באותה שעה ומצאה טהורה טהורה היא עכ"ל וגדולה מזו כתב הב"ח סימן קי"ח דאם בדיקה שחרית ואחר כך דחו הגשואין בסתם ואח"כ חזרו וקבעו הגשואין ליום פלוני והפל ביום א' הדחיה והקביעות קודם הערב וחרה ובדיקה עצמה בערב ומצאה טהורה דאם היו דגין לזו כתביעה חדשה היתה צריכה לחזור ולספור ז"נ פדיון כל תביעה להנשא ונתפייסה דאפילו בדיקה לא מהני אלא דאנו לא חיישינו לה לחימוד חדש אלא לשמא לא אסקא אדעתה לבדוק יפה מש"ה א"צ לחזור ולספור ז"נ דמאחר שהדחי' והקביעות הפל ביום א' היו ושהות מועטת בנתיים והבדיקה שחרית וערבית שניהם היה בשעתא דאסקא אדעתה קביעות הגשואין והיתה נזהרת בהם בבדיקה יפה אם פן לא צריכה לחזור ולספור ז"נ עכ"ל וכ"כ בשו"ת מהריט"ץ סימן ס"ז דהיכא דדחי' והקביעות היה הפל ביום א' בין בדיקת שחרית וערבית אפילו דחו בסתם מתחלה וחרו ונתפשו פיון דבשעת בדיקה אסקא אדעתה להיות נזהרת יפה א"צ לספור ז"נ דאפילו היכא דדחו הגשואין בסתם אין פאן חשש חימוד חדש אלא דחיישינו שלא היתה נזהרת בבדיקה יפה: ובאמת דק' טובא ע"ז פיון דפסק הש"ע דבדיעבד סגיא בבדיקה א' תוף ז' אם פן מה לי אם הדחיה והקביעות היה באותו יום או אם הקביעות היה איזה ימים אח"כ פיון דלחימוד חדש לא חיישינו אלא דחיישינו שמא לא בדיקה יפה באותן ימים שעמדה בגדר הדחי' ומה בכך הא אפילו לא בדיקה כלל איזה ימים אינו מפסיד כ"ז שלא עברו ז' ימים בלא בדיקה ועוד הדבר תמוה דניחוש לחימוד באותן הימים שעמדה בגדר הדחי' אדרבה אבדה חמדתה וכבר הרגיש בזה בשו"ת מהריט"ץ שם וכתב שהם קו' חזקות אבל מדברי המ"ב בתשובה שם מבואר דס"ל דטעם של מוהר"מ שבמרדכי שמפנו מקור הדין זה דמשום חשש חימוד חדש נגעו בו הואיל דלא אסקא אדעתה הנהיג ז' נקיים הראשונים הואיל ודחו הגשואין איכא חימוד חדש דבעינו דרמיה אנפשה ונהבי אדעתה שלא תבא לידי חשש דם חימוד והכא הואיל ודחו הגשואין ונתיאשה מן ז"נ הראשונים ולפיכך כל שחרו ונתפייסו הוי כמו שתבעוה להנשא מחדש ואיכא חשש חימוד ומה"ט כתב שאם בדיקה בימים

הראשונים הא חזינו דלא נתיאשה ליכא חימוד חדש וחולק על מהרי"ק שיהביאו בהגה"ה פאן דס"ל דבדיקה לא מהני הביאו בש"ך לקמן ולפ"ז ניקא הכל ולק"מ ולטעם זה אם דחו הנשואין בסתם אפילו חזרו ונתפשו באותו יום והדיחוי והפיוס הכל הנה בין בדיקת שחרית וערבית אפ"ה צריכה ז"נ אחרים פיון דהדיחוי הנה בסתם נתיאשה מז"נ הראשונים ואיכא חימוד חדש פשחזרו ונתפייסו ולא מהני לה בדיקת ערבית דהא אפילו בדיקה בשעת הפיוס לא מהני וכן נראה מדברי הט"ז פאן אבל דברי מהרי"ק מורין דס"ל דלאו מטעם חימוד חדש חייש לה אלא מחשש חימוד של אותן הימים שעמדה בדיחוי דמשתבעה להנשא עד שתבעל איכא למיחש טובא הלכך בעינו דיהבי אדעתיה ואסקא טובא ואע"ג דבדיקה עצמה אימור לא בדיקה יפה וצ"ל לדעתו דאע"ג שעומדת בדיחוי אפ"ה לא אבדה חמדתה ומצפה שיהא דיחוי פנה חוזר ונראה ומ"מ מספיקא לא בדיקה שפיר ומש"ה לא מהני בדיקתה ולפ"ז נראה דגם המחבר והרמ"א ו"ל ס"ל פטעמו של מהרי"ק דלא מחשש חימוד חדש חיישינו לה אלא מחששא דחימוד דימים שבתים דאימור לא בדיקה יפה ואף ע"ג דס"ל דסגיא בבדיקה א' תוף ז' דשאני התם פיון שיהא יושבת תוף ז"נ רמיא אנפשה ומסקי אדעתיה טובא אם הרגישה ובנדאי לא הרגישה פלום דאם הרגישה היתה בודקת א"ע משא"כ פשדחו הנשואין דנתיאשה מן הנקיים הראשונים ולא מסקא אדעתיה טובא דאיכא למיחש לדלמא מחמדה ואע"ג שבדיקה דלמא לא בדיקה יפה ולפ"ז אם הדיחוי והפיוס הנה הכל ביום א' בין בדיקת שחרית לערבית א"צ לחזור ולמנות ז"נ מחדש וכדברי הב"ח ומהריט"ז ו"ל דהא לחשש חימוד זה דשלא ביום התביעה מהני בדיקה דשחרית וערבית ואין להחמיר כ"א בעומדת יום א' או יומים בדיחוי ומטעם שכתבנו: ועפ"ז נראה לי לבאר דברי המרדכי בשם מוהר"מ שממנו מקור דין זה כפי מה שהעיד הב"ח שפן מצא מנה מפי גדולי ארץ ו"ל מהר"מ דקדק מרשב"ם מלשנו שאם דחו הנשואין פגון שאין יכולין להתפטר יחד אבות חתן וכלה או מחמת גדינא או מחמת הוצאת הנשואין אע"פ שישבה ז"נ צריכה לחזור ולישב ז"נ פשיתפשו וישלימו יחד ודעתן לעשות הנשואין דהכי איתא פ' התינוקת רבינא איעסק ליה לבריה פי רב חביבי ונתפייסה בת ר"ח לינשא לבנו של רבינא א"ל רבינא לקרובי הפלה ליום פ' נכתוב פתובה פלומר לעשות הנשואין ליום הנועד פי מטי האי יומא שקבעו ביניהם לכתוב הפתובה אמרו לרבינא לנטר מר עד ד' אחרנא מיום ד' זה ליום ד' הבא בשבוע אחרת וכי לא ס"ל מר להא דרבא תבעוה להנשא ונתפייסה צריכה ז"נ והא לה לשון הרשב"ם ובתולה זו שתנשא לבנה היא שכחה ולא שמרה ז"נ עד יום זה שמא ראתה אתמול ולא מהני טבילה דהשתא לראיה דאתמול הלכך לנטר מר עד ארבע אחרנא ותמן אדעתיה ותשב ז"נ ותבעל ליל ראשון של חופה פמשפט הבתולה עכ"ל רשב"ם מדקאמר רשב"ם שכחה ולא שמרה ז"נ אלמא בעינו דיהבא אדעתיה אע"פ שיהא יושבת בתוף ז"נ ה"ה גמי היכא שדחו הנשואין אע"פ שתוף ז"נ היא צריכה לחזור ולישב ז"נ משום דלא מסקא אדעתיה אהנה ז"נ הואיל ודחו הנשואין אז אינה חוששת להנה ז"נ עכ"ל המרדכי ודבריו צריכין ביאור מ"ש אף ע"פ שיהא יושבת בתוף ז"נ כו' דמנ"ל בעובדא ברתיה דר"ח שהיתה יושבת ז"נ דפשטיה דשמעתתיה משמע דברתיה דר"ח צדיין לא ישבה ז"נ ועוד דאין ענין ברתיה דר"ח לנדון דיחוי התם טעמא משום חימוד חדש דאפי' בדיקה לא מהני משא"כ בהך דדחית הנשואין דמהני בדיקה אלא דחיישינו דלמא לא אסקא

אדעֶתָּה ומנ"ל למילף דְּהֵתָם חֵיִשִּׁינָן לְדַלְמָא לָא אֶסְקָא אדעֶתָּה טוֹבָא לְמַבְדֵּק יָפָה ומ"ש
הב"ח שם דס"ל דגם בְּבִרְתִּיהָ דר"ח מִסְתַּמָּא יִשְׁבָּה ז"נ דְּהָא אַרְף בְּלֵא הָא דְרָבָא צְרִיכָה
כָּל אִשָּׁה שְׂתַנְשָׂא ז"נ וטְבִילָה אִפִּי קִטְנָה דְחֵיִשִּׁינָן לְשִׁמָּא רָאֲתָה פ"א לְפָנֵי שְׁנָה או
שְׁנַתִּים או כְּשֶׁהִיא בֵּת יוֹם א' וּמְסַתִּיעַ מְהָא דְכָתַב הַגַּה"מ פ"א מְהֵלְכוֹת א"ב אָמַת שְׁכֹן
הוּא בַּהֲגַה"מ שֵׁם בְּשֵׁם רָאֲבִי"ה אַרְף נִרְאָה לְמַעֲיִין שֵׁם דְּלֵא מְצָרִיף אֶלָּא טְבִילָה קוֹדָם
הַנְּשׂוֹאִין מְהָא חֲשִׁשָׁא אֲבָל לֵא לְסַפִּירַת ז"נ דס"ל דְּנָהִי דְחֵיִשִּׁינָן לְחֲשִׁשָׁא רְחוּקָה בְּאִיסוּר
כְּרַת לְכַתְחֻלָּה כַּמֶּש"ל כ"ז כִּי הֵיכִי דְלֵא לִיגַע בְּאִיסוּר כְּרַת אֲבָל סַפִּירַת ז"נ דְּאִינוּ אֶלָּא
מְחֻמְרָא דר"ז דְּאֶפִּי אִי נִימָא דְרָאֲתָה לְפָנֵי שְׁנָה מַה"ת א"צ לְסַפִּירָה כָּלֵל אֶלָּא פִּינּוּן
שְׁעָבְרוּ ז' יָמִים טוֹבְלַת וְאֶפִּילוּ רָאֲתָה בְּהֵן כ"ז שְׁפוּסְקַת לְעָרַב שֶׁל יוֹם ז' וּמכ"ש ז'
שְׁבִנוּדָאִי מְזִמָּן קְרוֹב לֵא רָאֲתָה וְגַם לֵא חֵיִשִּׁינָן דְּלֵמָא רָאֲתָה ג"פ בִּימֵי יִזְבָּה דְּהָא אִפִּי
לְפַעַם א' דְּנִיחוּשׁ הוּא חֲשִׁשָׁא רְחוּקָה מִש"ה א"צ אֶלָּא טְבִילָה בְּלֵי שׁוּם סַפִּירָה לְנִקְיִים
דְּמִסְפָּקָא בְּחֲשִׁשָׁא רְחוּקָה בְּהָאִי לֵא חֵיִשִּׁינָן לְחֻמְרָא דר"ז גַּם בְּלֵא"ה דְּבָרֵי הַב"ח בְּזָה
הֵם מְשׁוּלְלֵי הַבְּנָה שֶׁכ' דס"ל לְמוֹהַר"מ דְּבַת ר"ח גַּם קוֹדָם שְׁנַתְּפִיִּיסָה יִשְׁבָּה כְּבָר ז"נ
מנ"ל זָה לְמוֹהַר"מ לְכֹן נ"ל דס"ל לְמוֹהַר"מ ז"ל מְסַבְרָא דְנִפְשִׁיהָ פִּינּוּן דְּדַחוּ הַנְּשׂוֹאִין
דְּאִינָה חוֹשֶׁשֶׁת לז"נ שְׂיִשְׁבָּה כְּבָר וְאִינָה מְסַקָּא אדעֶתָּה כָּל יָמֵי מְשֻׁף הַדִּיחוּי וְאֶפִּי בְּדָקָה
אִיכָּא לְמִיחַשׁ דְּלֵא בְּדָקָה שְׁפִיר לְפִי מַהֲרִי"ק וְהַנְּמַשְׁכִּים אַחֲרֵיו וְלָזָה לֵא הִיָּה צְרִיף רָאֲיָה
שְׁהוּא מִיָּלִי דְּסַבְרָא פִּינּוּן שְׂאִינָה חוֹשֶׁשֶׁת לְנִקְיִים הָרְאִישׁוֹנִים וְהוּא בְּגִדְרֵי הַדְּחִיָּה מְסַפָּקָא
לֵא מְסַקָּא אדעֶתָּה לְמִיבְדֵּק שְׁפִיר וְלִדְעַת אִם הִרְגִּישָׁה או לֵא וְכַמֶּש"ל אֶלָּא דְּלֵא תִימָא
כְּשִׁיטַת הַרְשָׁב"א ז"ל דס"ל דְּאִין לְחוּשׁ לְחִימוּד אֶלָּא בְּשַׁעַת הַתְּבִיעָה אֲבָל אַח"כ אִין כָּאן
שׁוּם חֲשִׁשׁ חִימוּד אַע"פ שְׁהִיא קְרוֹבָה לְנְשׂוֹאִין וּלפ"ז אִין כָּאן שׁוּם חֲשִׁשׁ דְּאֶפִּי אִי לֵא
בְּדָקָה שְׁפִיר כָּל אוֹתָן הַיָּמִים שְׁהִיא בְּגִדְרֵי הַדְּחִיָּה מַה בְּכָף הָא כְּבָר סַפְרָה ז"נ לְחֲשִׁשׁ
חִימוּד שֶׁל תְּבִיעָה וְתוּ ל"ח לְחִימוּד טְפִי וְא"כ מ"ש אִשָּׁה ז' מְשַׁאֲרָא אִשָּׁה דְּעֵלְמָא שְׁפוּפֶרַת
ז"נ אַע"פ שְׁלֵא תִזְקַק לְבַעֲלָה עַד אַחַר זְמַן לְזָה הוֹכִיחַ מוֹהַר"מ מְפִירֶשֶׁב"ם דְּלִיתָא לְסַבְרַת
הַרְשָׁב"א ז"ל אֶלָּא דְּבָכֵל זְמַן שְׁהִיא קְרוֹבָה לְבִיאָה הִיא מְחַמְדַת וְצְרִיכָה דְּאֶסְקָא אדעֶתָּה
לְמִיבְדֵּק יָפָה וְהוּא מִדְּכ' הַרְשָׁב"ם ז"ל וּבְתוּלָה ז' שְׂתַנְשָׂא לְבַנְדָּה הִיא שְׁכַחָה וְלֵא שְׁמָרָה
ז"נ ע"כ ס"ל לְהַרְשָׁב"ם שְׁהִיָּה ז' יָמִים מִן יוֹם שְׁתַּבְּעוּ עַד אוֹתוֹ יוֹם שְׁקַבְּעוּ מְעִיקְרָא
לְמִיכְתַּב הַפְּתוּנָה דְּאִי הִיָּה פְּחוֹת מִן ז' יָמִים קֶשֶׁה מְאִי שְׁכַחָה וְלֵא שְׁמָרָה דְּקָאֲמַר דְּהָא לֵא
הִיָּה אֶפְשָׁר לְשְׁמוֹר ז"נ וְכָף ה"ל לְרִשְׁב"ם לומר לֵא שְׁמָרָה אֶלָּא ע"כ דס"ל לְהַרְשָׁב"ם
ז"ל דְּשַׁבְּעָה יָמִים וְיוֹתֵר הִיָּה מְזִמָּן הַתְּבִיעָה עַד שַׁעַת הַנְּשׂוֹאִין וְטַעֲמוֹ שֶׁל רִשְׁב"ם לְפָרֵשׁ
כֹּן דַּא"כ קֶשֶׁיָא עַל ר"ח מְאִי ס"ד לְהַסְכִּים מְעִיקְרָא עַל הַזְּמַן שְׁקַבְּעוּ אִי ס"ד דְּהוּי פְּחוֹת
מִן ז' יָמִים דְּהָא יָדַע לְהָא דְרָבָא דל"ש גְּדוּלָה וּל"ש קִטְנָה בְּעִי ז"נ מִש"ה פִּירֶשֶׁב"ם
דְּבִאָמַת הִיָּה ז' או יוֹתֵר יָמִים מִן יוֹם שְׁנַתְּפִיִּיסָה עַד שְׁקַבְּעוּ הַנְּשׂוֹאִין אֶלָּא שְׁהִיא שְׁכַחָה
וְלֵא שְׁמָרָה ז"נ וּלפ"ז הוֹכִיחַ מוֹהַר"מ דַּע"כ מִיּוֹם שְׁנַתְּפִיִּיסָה עַד הַנְּשׂוֹאִין לְכַּה הוּמָה
וּמְחַמְדַת דְּאִי ס"ד פְּדַעַת הַרְשָׁב"א דְּלִיכָּא חִימוּד כ"א בְּשַׁעַת הַתְּבִיעָה א"כ מַה בְּכָף
שְׁשַׁכְחָה וְלֵא שְׁמָרָה ז"נ הָא כְּבָר עָבְרוּ ז' יָמִים מִן שַׁעַת הַחִימוּד דְּאֶפִּי הִיא לֵא כּוֹנְנָה
שְׂתַעֲלָה לְנִקְיִים מִמִּילָא תַעֲלָה דְּהָא מַה"ט ס"ל לְהַרְשָׁב"א דְּאֶפִּי לֵא בְּדָקָה כָּל ז' וְאֶפִּי
כָּלֵל כּוֹנְנָה כָּלֵל עָלוּ לָה כַּמֶּש"ל וְאֶפִּי לְמַש"ל דְּלֵא סְגִיא לִיָּה בְּלֵא בְּדִיקָה מְשׁוּם דְּבַעֲיָנָן
יָמִים מוֹחֲזָקִים בְּטַהֲרָה שְׂתַעֲלָה לָה לְסַפִּירַת ז"נ מ"מ י"ל דס"ל לְמוֹהַר"מ ז"ל דְּכָל זָה

בגדולה אבל ברתיה דר"ח שהיתה קטנה שלא ראתה מעולם הימים שבינתיים בחזקת טהרה עומדין דבחזקת שימור הם אלא ע"כ דכ"ז שהיא קרובה לביאה איפא חששא דחימוד וצריכה דלהגוי רמיה אדעתה טובא ול"ש גדולה או קטנה דלעולם איפא חששא דחימוד וכינן דברתיה דר"ח שכתה ולא שמרה ז"נ בנדאי לא יתבא אדעתה ואיפא חששא דחימוד לפ"ז למד ממנו מוהר"מ ז"ל דה"ה אם דחו הנשואין דצריכה לחזור ולספור ז"נ פשיטפשו וישלימו דכינן דבכל יומא ויומא איפא חימוד חיישינן שפא מתמת הדחוי נתיאשה מן הנקיים הראשונים ולא רמיה אם הרגשה וחקמה או לאו ואפי' בדיקה לא מהני לשיטת מהרי"ק וסיעתו דאימור לא בדיקה יפה ומתמת חששא דחימוד צריכה בדיקה יפה ואסוקי אדעתה טובא כנלע"ד בפירוש המרדכי: ומעתה נבא לפסק הלכה מ"ש הש"ך בשם הב"ח הבאתי לעיל וז"ל אבל אם הדחיה כו' והקביעות לזמן ב' וכו' ואי בדיקה עצמה באותה שעה ומצאה טהורה טהורה היא עכ"ל לא ידעתי בדיקה דאותה שעה למה פיו דבנ"ד לא נתיאשה מן הנקיים הראשונים ועיינתי בב"ח וראיתי שהש"ך לא העתיק יפה והב"ח לא כ' פן אלא כשדחו הנשואין ולא קבעו זמן שני אלא בסתם פשיטפשו וישלימו ואח"כ ביום או יומים השלימו וקבעו זמן שני לנשואין ע"ז כ' דמשום תביעה חדשה ליפא ואי בדיקה עצמה באותה שעה ומצאה טהורה טהורה היא אלא דאיפא למיחש שפא לא אסקא אדעתה מקודם שתהא נזקרת יפה ונ"מ שאם הנה הדחיה בסתם ואח"כ באותו יום הנה קביעות לזמן השני בין בדיקת שחרית לערבית דאי הוי חיישינן לחימוד חדש לא הנה מועיל בדיקת ערבית וצריכה לחזור ולספור ז"נ מחדש אבל השפא דנימא דלא חיישינן לחימוד חדש אלא דחישינן דלא אסקא אדעתה מקודם בבדיקה יפה א"כ בזה דבדיקות שחרית וערבית הנה בשעה דאסקא אדעתה יפה א"צ לחזור ולמנות ז"נ וכמש"ל אבל היכא שהדחיה והקביעות לזמן ב' הפל הנה ביחד לא חיישינן למידי אפילו בדיקה א"צ וכן מבואר בתשובתו שם: (יא) צריכה לחזור ולישב ז"נ ולטבול.

האי תיבות ולטבול נראה שהג"ה הרמ"א בדברי המחבר והוא מלתא דפשיטא ומאי קמ"ל ונראה שפא לאשמעין דאע"פ שפכר ספרה ז"נ וטבילה אח"כ דחו הנשואין אפ"ה צריכה שתחזור ותספור ז"נ וזה מדויק מדקאמר צריכה לחזור ולישב ולטבול מכלל דכבר הנה לה טבילה וכ"כ הש"ך בשם המרדכי אף עדיין יש לדקדק מאי רבותא דטבילה איפא בהא ואפשר דסד"א דכינן דטבילה והיא טהורה גמורה תו לא ניהוש לשפא לא בדיקה יפה דנוקי אותה בחזקת טהורה אף מ"ש פן הש"ך בשם המרדכי לא מצאתי פן ובדברי המנ"י פאן ראיתי מלתא דתמיה שפיים אחר דברי הש"ך הנ"ל וז"ל אם עברה ושפשה צריכה להמתין ו' עונות שלמות ואח"כ תמנה יום א' נקי וטבול וכמבואר לקמן סי' קצ"ו עכ"ל והם דברים תמוהים דמה ענין זה לזה דהתם טעמה במנין יום א' לכוף די שתספור אחר ו' עונות יום א' להשלים ז"נ אבל הכא דחישינן דלא נזקרה בבדיקתה ושפא ראתה בנתיים אם שפשה ולא שמרה ז"נ צריכה שתספור ז"נ אחר ו' עונות ולא סגי ביום א': (יב) אע"פ שבדיקה עצמה.

כ' הש"ך בס"ק ז' בשם המ"ב פלה שפרה ז"נ אדעת הנשואין שהיו מוגבלין לר"ח ניסן וכשהגיע ר"ח ניסן לא בא ולמחרתו בא ציר מהמתן דאתילד ליה אונסא בדרף ומיז יבא ביום או יומים ועכשיו חנופה ב' או ג"י אחר ר"ח ניסן דבזה נדאי א"צ ז"נ אחרים אפי'

לא בְּדָקָה עֲצָמָה בְּיָמִים שְׁבַנְתִּימִים אִם לֹא עָבְרוּ עָלֶיהָ ז' יָמִים בְּלֹא בְּדִיקָה וְאִפִּי הָרֵב וּמוֹהֲרִי"ק מוֹדִים לָזֶה דְּמֵאֲחֵר דְּלֹא דָחוּ הַנְּשׂוֹאִין אֶלָּא שְׁמַחְמַת אֲוָנָס וְנִתְעַכֵּב הַדְּבָר וְנֹדְאֵי דְלֹא נִתְיָאֵשׁה מִן ז"נ הָרֵאשׁוֹנִים וְסִמְכָה דַּעְתָּהּ שְׂיָבֵא הַחֲתָן יוֹם אִו יוֹמִים וְרָמְיָא אֲנַפְשָׁה וְיִגְבֵּא דַּעְתָּהּ שְׁתָּהּא נְקִיִּים וְשִׁלָּא תְּבֵא לִידֵי חֲשֵׁשׁ חִימוּד ע"כ וְהֵט"ז חוֹלֵק ע"ז וּס"ל דְּצָרִיכָה ז"נ מְחַדֵּשׁ דְּכִינּוֹן שְׁלֵא בָּא לְיוֹם הַמְּוִגְבֵּל וְנֹדְאֵי מְסוּפָקָת בְּדַעְתָּהּ דְּכָל הַדְּרָכִים בְּחֻזְקַת סִפְנָה וְשִׁמְא יֵשׁ סִפְנָה שְׁלֵא יָבֵא פִּלְל וְאֲחֵר שְׁנוּדַע לָהּ שְׁהוּא בָּא וְנֹדְאֵי הָנִי חִימוּד חֲדָשׁ ע"כ וְהַשֵּׁ"ף הַסְּפִים לְדְבָרֵי הַמ"ב וּכ"ו וְנ"ל וְכֹאֲמַת אִין לְהַחְמִיר בְּדִינִים אֱלוֹ דְּבִלֵּא"ה הַרְבֵּה פּוֹסְקִים ס"ל דֵּא"צ ז"נ וְגַם בְּדַעְבֵּד סְגִיָּא בְּבִדִיקָה א' תוּף ז' לַכ"ע וְגַם פֶּל עֵיקָר הַדִּין זֶה הוּא מְדַבְרִינָהּ עַכ"ל וְנ"ל דְּאִין זֶה מְסַפִּיק דַּמ"ש דְּבִלֵּא"ה הַרְבֵּה פּוֹסְקִים ס"ל דֵּא"צ ז"נ וְנ"ל פְּנוּנְתוֹ דְּלַדְעַת הַרְשָׁב"א דַּס"ל דְּאִין חוֹשְׁשִׁין רַק לְחִימוּד שְׁל שַׁעַת הַתְּבִיעָה אֲבָל אַח"כ אִין עוֹד חִימוּד א"כ לְדַעְתּוֹ אִפִּי דָחוּ הַנְּשׂוֹאִין בְּסִתָּם וְלֹא קָבְעוּ מוֹעֵד שְׁנֵי אִין לְחוּשׁ לְיָמִים שְׁבַנְתִּימִים פִּינּוֹן דְּלִיכָּא עוֹד חִימוּד וְגַם לְשִׁיטַת הַרְאָב"ד וְהַרְמַב"ם דַּס"ל דְּבִדִיקָה א' תוּף ז' בְּעֵינֵינּוּ נִרְאָה ג"כ דְּלֹא ס"ל כְּסִבְרַת הָרֵא"ש דְּכָל שְׁהִיא קְרוּבָה לְבִיאָה לְבָהּ הוּמָה פִּינּוֹן דַּס"ל דְּלַכְתַּחְלָה סְגִיָּא בְּבִדִיקָה א' תוּף ז' וְכַמ"ש הַב"י לְדַעְתּוֹ דְּאֵי ס"ל לְסִבְרַת הָרֵא"ש הִיָּה מְצָרִיף בְּדִיקָה בְּכָל יוֹם לְכַתַּחְלָה וְכַמ"ש הָרֵא"ש וְא"כ לְדִידְהוּ ג"כ א"צ נְקִיִּים אֲחֵרִים אָף לַמ"ש הַט"ז דְּאִיכָּא לְמִיחַשׁ לְחִימוּד חֲדָשׁ פִּינּוֹן דְּסִבְרָה דְּכָל הַדְּרָכִים בְּחֻזְקַת סִפְנָה הֵם אִין זֶה מַעְלָה אַרְוִיכָה וְא"ל דְּנִתְפְּנוּן הַשֵּׁ"ף לְדַעַת רִיב"א שְׁפַתְבַּר הַגַּה"מ דַּס"ל דְּוִקָּא הִיכָּא דְּדַעְתּוֹ לְיִשָּׂא אוֹתָהּ מִיָּד הוּא דְּאִיכָּא חֲשֵׁשׁ חִימוּד וְכֵן כָּתַב בְּחֻדוּשֵׁי אֲנָשֵׁי שֵׁם שְׁאֲצֵל הַמְּרָדְכֵי בְּשֵׁם הַרוֹקַח שְׁכ' כֵּן בְּשֵׁם הַר"י שְׁפִירָא דְּכָבֵר כ' הַב"י ס' זֶה דְּסִבְרָא זוֹ דָּחוּי' מְכָל הַפּוֹסְקִים גַּם מ"ש הַשֵּׁ"ף דְּבִדַעְבֵּד סְגִיָּא בְּבִדִיקָה א' תוּף ז' לַכ"ע גַּם זֶה אִינוּ מְסַפִּיק דַּש"ה דִּי"ל דְּנִתְיָאֵשׁה מִן הַנְּקִיִּים הָרֵאשׁוֹנִים גַּם י"ל דְּאִיכָּא חִימוּד חֲדָשׁ כְּדַעַת הַט"ז וְכַס' מַנ"י כ' דְּמִסְתַּבְּרָא דְּבָרֵי הַשֵּׁ"ף פִּי עֵיקָר דִּין זֶה לְהַצְרִיף ז"נ מְחַדֵּשׁ הוּא חוֹמְרָא גְדוּלָּה כְּמוֹ שְׁהֶאָרִיף בְּתַשׁוּבַת מ"ב לְסִתְנֵר דְּבָרֵי מַהֲרִי"ק עַכ"ל לֹא יִדְעַתִּי פְּנוּנְתוֹ דַּעְיָקָר הַמְּחַלְוֹקַת שְׁפִין הַמ"ב וּמוֹהֲרִי"ק אִינוּ אֶלָּא הִיכָּא דְּבִדִיקָה בְּיָמִים שְׁבַנְתִּימִים בְּהָא הוּא דְּחוֹלֵק הַמ"ב עַל מַהֲרִי"ק דְּלֹא מְסַתְּבֵר שְׁבִדִיקָה לֹא תַּהֲנִי פִּינּוֹן דְּלֹא נִתְיָאֵשׁה מִיָּמִים הָרֵאשׁוֹנִים שְׁהָרֵי בְּדָקָה עֲצָמָה וְהִכָּא הָא מִיָּרֵי פְּשִׁלָּא בְּדָקָה עֲצָמָה בְּיָמִים שְׁבַנְתִּימִים מְנ"ל לְהַקְל דְּלֵמָּא זֶה דְּמָיָא לְדַחֲיַת הַנְּשׂוֹאִין וְלֹא בְּדָקָה בְּיָמִים שְׁבַנְתִּימִים דְּחִיָּשִׁינּוּ שְׁמָא נִתְיָאֵשׁה מִן יָמִים הָרֵאשׁוֹנִים וְה"נ דְּכֻוּנְתִּיָּה וְלְסִבְרַת הַט"ז י"ל דְּגָרַע מְדַחֲיַת הַנְּשׂוֹאִין דִּישׁ לְחוּשׁ לְחִימוּד חֲדָשׁ כַּמֶּש"ל לְכֵן נ"ל לְנַהֲגַג לְכַתַּחְלָה כַּמ"ש בַּס' מַנ"י שֵׁם וְנ"ל וְכַמ"מ נ"ל דְּצָרִיכָה שְׁתַּבְּדוּק עֲצָמָה בְּאוֹתָהּ שְׁעָה שְׁפָא הַצִּיר וּמְצָאָה עֲצָמָה טְהוּרָה עַכ"ל כֵּן יֵשׁ לְהַמּוֹרָה לְצוּוֹת לְהַפְלָה כְּשִׁיבָא הַצִּיר שְׁתַּבְּדוּק עֲצָמָה מִיָּד וְהוּא פְּעִין פֶּשֶׁר בֵּין הַדַּעוֹת דְּהָא ס"ל לְרֵאבִי"ה דְּאִפִּי בְּשַׁעַת הַתְּבִיעָה מְהִנֵּי בְּדִיקָה וְאֵע"ג שְׁפַתְבַּר ע"ז הַב"י דְּסִבְרָא זוֹ דָּחוּיָה הִיא וּמְחוּ לְהוּ אֲמוּחָא מ"מ יֵשׁ לְעַשׂוֹתוֹ סְנִיף לְשָׂאָר צְדָדֵי הַיָּתֵר בְּנִדּוֹן זֶה וְכַה"ג גַּם מ"ש הַב"י לְדַחֲוֹת דְּבָרֵי רֵאבִי"ה מְדַכְתֵּב הָרֵא"ש דְּחִיָּשִׁינּוּ שְׁמָא תִּרְאָה בְּכָל יוֹם מַהז' מְשַׁמַּע בְּהִדְיָא דְּלֹא סְגִיָּא בְּלֹא ז"נ עַכ"ל דְּרֵאָה זוֹ אִינְנֵי מְבִין דְּלֵמָּא מִיָּרֵי בְּשִׁלָּא בְּדָקָה בְּשַׁעַת תְּבִיעָה אִז צָרִיכָה שְׁתַּסְפּוֹר ז אֲבָל בְּשִׁבְדָקָה בְּשַׁעַת תְּבִיעָה א"צ לְהַמְתִּין ז' יָמִים אֶלָּא בְּכָל יוֹם שְׁקוּנְדָם הַבִּיאָה צָרִיכָה בְּדִיקָה וְצ"ע: וְכַסְפֵּר ב"ה הַעִיד דְּנוֹהֲגִין לְפִסְוִק הַלְכָה לְמַעֲשָׂה כַּס' מ"ב וּכ"ז מִיָּרֵי בְּשִׁלָּא עָבְרוּ ז יָמִים בְּלֹא

בְּדִיקָה אֶבֶל אִם עָבְרוּ ז' יָמִים בְּלֹא בְּדִיקָה צָרִיכָה לְחַזֵּר וְלִסְפֹּר ז"נ וּכְמ"ש בְּתִשׁוּבָה מ"ב
שֵׁם הַבֵּיאוֹ הַשֵּׁ"ךְ וְרֵאִיתִי בִּס' כו"פ ס'י זֶה שֶׁכ' ע"ז וְנ"ל וְאִין מוֹכֵן לִי כָּלֵל הַגְּבוּל יָמִים
אִלוּ מֵה טִיבֵן מִמ"נ אִם אֶתָּה עוֹשֶׂה זֶה הַבֵּיאוֹה שֶׁל הַחֶתֶן כְּתִבִיעָה חֲדָשָׁה אִם לֹא עָבַר אִפִּי
יוֹם א' הָרִי כָּאֵן תְּבִיעָה חֲדָשָׁה וְחִימוּד חֲדָשׁ וְאִם אֶמְרִינֵן דְּלֹא נִתְּנָא שֶׁ מִן תְּבִיעָה רֵאשׁוּנָה
א"כ אִף דְּעָבְרָה ז' יָמִים וְלֹא בְּדִקָה מ"מ הָא כְּבָר מְנָה ז' יָמִים בְּזִמְנֵן הָרֵאשׁוֹן וְכו' דִּמ"ש
שִׁשָּׁה מְשַׁבְּעָה וְכו' לֹא יִדְעָתִי מֵה טַעַם יֵשׁ בְּדָבָר וּמֵאִין אֲדִנִּי הַדִּין הַזֶּה הִטְבְּעוּ כִּי אִין לֹ
שׁוֹרֵשׁ וְעֵיקָר כָּלֵל בְּרֵאשׁוּנִים עכ"ל וְאִנִּי תָּמִיד מְאֹד עַל תְּמִיחָתוֹ עַל שֶׁהוּא צוֹנֵחַ עַל הַמ"ב
כָּא וְנִצְוֹחַ עַל מֵה שֶׁכְּתָבוּ הַפּוֹסְקִים בְּשֵׁם הַמְּרַדְכֵי דְאִם טְבִלָה קוֹדֵם לְשׂוֹאִין ז' יָמִים אוֹ
יֹתֵר אוֹתָהּ טְבִילָה לֹא מְהִינִי וְעֵינֵן ב"ח שֶׁכ' דְּמִינִירֵי בְּלֹא בְּדִיקָה שֶׁלֹּא בְּדִקָה כָּל ז' וּג"כ
קִשָּׁה דִּמ"ש ז' אוֹ פְּחוֹת מִז' מִמ"נ וְכו' וְכ"ה בְּהִגָּהוֹת רַמ"א ס'י זֶה סְעִיף ב' שֶׁכ' יֵשׁ לָהּ
לְבָדוּק עֲצָמָה בְּכָל יוֹם עַד בְּעִילַת מְצוּה וְדוֹקָא לְכַתְּחִלָּה אֶבֶל בְּדִיעֵבַד אִין לְהַחְמִיר אִם
בְּדִקָה פַּעַם א' תּוֹף ז' ע"כ וְהוּא מְדַבְּרֵי ב"י וְתִיקְשֵׁי נְמִי מֵה גְבוּל יֵשׁ בֵּין פ"א תּוֹף ז' אוֹ
לְאוֹ א"ו הַדְּבָר בְּרוּר דְּבָכָל יוֹם חִינְשִׁינֵן לְחִימוּד אֶלָּא דְלֹא חִינְשִׁינֵן לְהֵאֵי חִימוּד כְּמוֹ
דְּחִינְשִׁינֵן לְחִימוּד לְשַׁעַת הַתְּבִיעָה דְּהֵתֵם לֹא מְהִינִי אִפִּי בְּדִיקָה אֶבֶל בְּשִׂאָר יָמִים מְהִינִי לָהּ
בְּדִיקָה וְלְכַתְּחִלָּה צָרִיכָה בְּדִיקָה בְּכָל יוֹם כִּמ"ש הָרֵא"ש אֶלָּא דְלֹא אֵלִים הֵאֵי חֲשִׁשָּׁא
דְּחִימוּד מְרוּאָה וְדֵאִית וְסוֹפְרַת ז"נ דְּבַעֲיֵנֵן נְמִי לְכַתְּחִלָּה בְּדִיקָה בְּכָל יוֹם וְאִפ"ה ס"ל לְרוֹב
פּוֹסְקִים דְּמְהִינֵי בְּדִיקָה חֲדָא תּוֹף ז"נ וְטַעַמָּא כִּמ"ש לְבִשְׁמֵ הַרְשָׁפ"א בִּמ"ה דְּטַעַמָּא דְּבְּדִיקָה
מְשׁוּם שֶׁהַבְּדִיקָה מְחִזִּיק בְּטְהָרָהוּ בְּדִיקַת יוֹם הָרֵאשׁוֹן מְחִזִּיק לְכָל ו' יָמִים שֶׁאֲחֵרִיָּה
בְּטְהָרָה וּבְדִיקַת הַסּוֹף מְחִזִּיק שִׁשָּׁה יָמִים שֶׁלְּפָנֶיהָ בְּטְהָרָה וּבְדִיקַת הָאֲמִצָּע מְחִזִּיק יָמִים
שֶׁלְּפָנֶיהָ וְשֶׁלֹּאֲחֵרִיָּה בְּטְהָרָה וְכו' ז' תּוֹף ז' אֶבֶל בְּדִיקַת יוֹם שְׁמִינִי לֹא מְהִינִי מִיָּדִי וְאִם אֶמְרוּ
בְּרוּאָה וְדֵאֵי אִין לְהַחְמִיר בְּחֲשִׁשָּׁא דְּרַבְּנֵן יֹתֵר מֵא"ד וּמְהִינֵי בְּדִיקָה א' תּוֹף ז"י לְהַחְזִיקָה
בְּטְהָרָה דְּלֹא רֵאִתָּה אֶלָּא כִּי הֵיכִי דְּהִשְׁתָּא טְהוּרָה ה"נ בְּשִׂאָר יָמִים וּמְשׁוּם כֶּף אִם לֹא
עָבְרוּ עֲדִינֵן ז' יָמִים אַחַר טְבִילָה כִּינֵן שֶׁבְּדִיקָה עֲצָמָה בְּיוֹם שְׁבִיעֵי קוֹדֵם טְבִילָה אוֹתָהּ
בְּדִיקָה מְהִינֵי לְשִׁשָּׁה יָמִים שֶׁאֲחֵרִיָּה אוֹ י"ל כִּינֵן שֶׁלֹּא עָבְרוּ עֲדִינֵן ז' יָמִים יֵשׁ לָהּ תִּקְנָה
שֶׁתְּבָדוּק עֲכָשָׁיו וּמְהִינֵי לְיָמִים שֶׁעָבְרוּ מִשָּׂא"כ כְּשֶׁעָבְרוּ ז' יָמִים דְּבְּדִיקַת שְׁמִינִי ל"מ מִיָּדִי
דְּהֵכִי קִי"ל לְחַז"ל וְכִמ"ש ל' וּלְפ"ז צְדָקוֹ דְּבָרֵי הַמ"ב שֶׁהִתְנָה שֶׁצָּרִיף שֶׁלֹּא יַעֲבְרוּ ז' יָמִים
בְּלֹא בְּדִיקָה וְדְּבָרֵי יֵשׁ לֹא שׁוֹרֵשׁ וְעֵיקָר בְּפּוֹסְקִים: כְּתִב בִּט"ז ס"ק ח' מְעַשֶּׂה בְּאַלְמָנָה א'
שֶׁהִנָּה לָהּ זִמְנֵן מוֹגְבֵל בְּתַנָּאִים עִם הַחֶתֶן שֶׁלָּהּ לְנִשְׂוֹאִין אֶלָּא שֶׁהַחֶתֶן אֶמְרָ לָהּ שֶׁאֲפָשֶׁר
שִׁיקָדִים הַנִּשְׂוֹאִין וְכֵן עֲשֶׂה וְהִיא אֶמְרָה שֶׁסְּמָכָה ע"ז וְסִפְרָה ז"נ טְבִילָה וְכָא עֲלֶיהָ וְנ"ל
אֵע"פ שֶׁהַאֲלָמָנָה עֲשִׂתָּה שֶׁלֹּא כְּדִין כִּינֵן שֶׁלֹּא הִנָּה לָהּ בִּירוּר עַל הַקְּדָמַת הַחֶתֶן וְנָה עַד שֶׁכָּא
הַחֶתֶן וְכִינְסָה נִמְצָא שֶׁבְּשַׁעַת שֶׁהִתְחִילָה לְדַעַת הַבִּירוּר נִתְּחַדֵּשׁ הַחִימוּד וְצָרִיכָה לְחַזֵּר
וְלִסְפֹּר ז"נ מ"מ כִּינֵן שֶׁעָבְרָה וְעֲשִׂתָּה כֵּן אִין לְהַפְרִישָׁה מִכַּח זֶה וְרֵאִיָּה מִמ"ש ס'י קצ"ו
סְעִיף י"ב וְכו' עכ"ל וְר"ל דא"צ לְהַמְתִּין שֶׁיַּעֲזוֹר הַבְּחִנָּה צ' יוֹם מ"מ צָרִיכָה לְחַזֵּר וְלִסְפֹּר
ז"נ וְלְטַבֵּל אֶבֶל בְּתִשׁוּבָה הַב"ח שֵׁם כ' שֶׁנִּשְׂאֵל בְּאִשָּׁה א' שֶׁנִּקְבְּעוּ הַנִּשְׂוֹאִין שֶׁלָּהּ לְיוֹם
פְּלוּנֵי וְקֵרוּבֵי הַכֶּלֶה הַסְּפִימוֹ לְהַקְדִּים הַנִּשְׂוֹאִין ג' יָמִים לְפָנֶי זִמְנֵן הַקְּבוּעַ לְשַׁלְּחוֹ לְהַחֶתֶן
שִׁיקָדִים וְכָא לְזִמְנֵן זֶה וְלִפִּי שֶׁפְּשׁוּט הִנָּה בְּעֵינֵיהֶם שֶׁיִּשְׁמַע הַחֶתֶן לְקוֹלֵם הַתְּחִילָה הַכֶּלֶה
לְשִׁמּוֹר ז"נ שֶׁיְהִיוּ סְמוּכִים לְחוֹפָה וְהַנְּשִׂים חֲשִׁשׁוּ שֶׁמָּא לֹא יְבֵא הַחֶתֶן אֶלָּא לְזִמְנֵן שֶׁקְבְּעוּ
בְּרֵאשׁוּנָה חֲזָרוּ וְאֶמְרוּ לְהַכֶּלֶה שֶׁתְּשַׁמּוֹר ז"נ מִחֲדָשׁ שֶׁיְהִיוּ סְמוּכִים לְחוֹפָה לְפִי קְבִיעוֹת

הראשון והחתן בא יום א' אחר זמן שהקדימו לו וחרזו והספימו שתהיה החופה יום א' לאחר קביעות הראשון ונחלקו בעלי הוראה מקצתם הורו שתטבול מיד על סמך ז"נ הראשונים שכבר נשלמו ומקצתם הורו שתאחר טבילתה עד פי ישלמו ז"נ האחרונים ומקצתם הורו שצריכה לישב ז"נ שלישית והספים הב"ח אע"פ שפלה זו היתה יודעת בטיב קביעות הראשון לנשואין והיא התחילה לספור מקודם לפי שחשבה אולי יבא החתן מקודם ע"פ הפתב ששלחו אליו קרוביה שפיר היתה יכולה לסמוך אספירה זו לטבול סוף ז"נ הראשונים ובתנאי שתבדוק עצמה בכל יום אחר הטבילה כמקמי טבילה ואע"פ שאין הטבילה בליל בעילת מצוה שפיר מהני דלא אמר הרשב"ם דלא מהני אלא כשלא תבדוק עצמה לאחר טבילה כשאר נשים שאין בודקין התם הוא דאין ז"נ סמוכים לבעילת מצוה אבל כשבודקת עצמה בכל יום ויום אף לאחר הטבילה שפיר ה"ל ז"נ סמוכים לבעילת מצוה אלא שלכתחלה ודאי אין נכון להרחיק הטבילה מליל ב"מ אלא לפי מה שנהגו לפי המנהג שהיה בזמן שבתולה נשאת ליום ד' ואצ"ל שפלה זו יכולה לסמוך על ז"נ השניים וא"צ לחזור ולספור ז"נ שלישית דלחמוד לא חיישינו שתהא לה דין תבעוה להנשא דאף בדיקה לא מהני הא ודאי ליתא כדפרישית עכ"ל מבואר דלא כט"ז פ"ן דהיא סמכה אדעתיה שיהיה פן יכולה לסמוך על ספירה זו ולמעשה יש להורות כמש"ל דבעת שיתברר לה יום הנשואין תבדוק עצמה אם תמצא עצמה טהורה יכולה לסמוך על ספירה זו וכ"ז לכתחלה אבל בדיעבד אם לא בדקה עצמה באותה שעה שנתברר לה יום קביעות הנשואין ואיכא הפסד כגון שטבחה טבוח ויתקלקלו האוכלין אם ידחו הנשואין עד שתספור ז"נ ויצטרכו לעשות חופת נדה נ"ל דכדאי הוא הב"ח לסמוך עליו במלתא דרבנן כמ"ש הט"ז בשם המ"מ פי"א מהלכות א"ב דאפי' ראתה פ"ן דלא הרגישה טהורה ובלא"ה נראה דאינו אלא חששא דרבנן דמדאורייתא לא חיישינו פלל לשמא ראתה ד"נ מחמת חמוד דמוקמי לה בחזקת טהרה לפיכך יש לסמוך על הב"ח בזה שתטבול על סמך ספירה זו ועדיף מלעשות חופת נדה וכה"ג כ' הש"ך לקמן סי' קצ"ו ס"ק כ' ואע"פ שיש לחלק בין נדון דהתם לנדון זה מ"מ נ"ל כמ"ש ואצ"ל אם כבר נבעלה אחר טבילתה וספירה זו שא"צ ספירה וטבילה אחרת ודלא כט"ז: פתב הלבוש דאם מחמת הקטט נתפרדה החבילה ובאותו מעמד הסכימה הפלה לישא לאיש אחר ונכנסה מיד באותו יום לאיש אחר הדבר פשוט דה"ל תביעה חדשה ואפילו בדקה עצמה ומצאה טהורה צריכה לספור ז"נ מחדש דאיכא פאן חמוד חדש ע"כ והספימו כל האחרונים לזה ועוד פתב הט"ז דאם אחר הריצוי לחתן שני חזר החתן ראשון ונתרצה עמה צריכה ג"כ לחזור ולספור ז"נ מחדש פ"ן דאיפסקה אחר בינתיים עכ"ל: מה שפתב הט"ז ס"ק א' דליכא חשש חמוד היכא דהיא עמו במטה בס' כו"פ פתב סעד לדבריו מן תוספות דפ' החולץ וביומא די"ח ע"ש אף הרשב"א במ"ה לא ס"ל הכי שהק' על הרא"ה שכתב שאין התביעה של קודם הקדושין פלוג אלא אזלינן בתר תביעה דאחר קדושין דבהיה דסמכה דעתה דאם איתא הכי בטלת פל קדושי ביאה עכ"ד ולפי דברי הט"ז לק"מ דהא קודם קדושין ליכא חמוד לסברת הרא"ה ובשעת ביאה שמקדשה נמי ליכא חמוד לדעת הט"ז א"ו דהרשב"א לית ליה סברא זו מיהו הרא"ה ז"ל י"ל דס"ל סברא זו ול"ק ליה קו' הרשב"א ז"ל ומה שהק' עוד הרשב"א ז"ל על הרא"ה ז"ל אם פן לא תמצא קדושין ונחפה טהורה ביום א' ומשונית להו לכל ישראל פטועין שמקדשין

ומכניסין לחופה ובוּעַל בְּעִילַת מִצְוֵה בְּיוֹם א' ע"כ י"ל לְדַעַת הָרֹא"ה פִּינּוֹן דְּאִיפֵא שְׂדוּכִים
בְּקִנְסוֹת וּבְחֻרְמוֹת הָיָי כְּמוֹ קְדוּשֵׁין דְּהִקָּא וּדְאִי סְמָכָה דַּעְתָּהּ: עוֹד פֶּתַח הָרֶשֶׁפֶ"א ז"ל שָׁם
וְז"ל וְאֵנִי אוֹמֵר כִּי מִנְהַגֵּן שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּכָל מְקוֹם וּמְקוֹם תּוֹרָה הִיא וְכָל מָה שֶׁעוֹשִׂין
בְּמִנְהַגֵּן יְסוּדָתָן בְּקוֹדֶשׁ וּבְכָל מְקוֹמוֹתֵינוּ הִנְהִיגוּ לְהַכִּין סְעוּדָה וְשִׁמְחַת שַׁבַּת לִפְנֵי שַׁבַּת
שֶׁל הַנְּשׂוּאִין וְזוֹ הִיא תְּבִיעָה וּמִמְנָה מוֹנִין לָהּ שֶׁבְּעָה אֵלּוּ עַכ"ל וְכָתַב בְּס' מִנ"י וְז"ל דְּבָרֵינוּ
הֵם ע"פ מִנְהַג שְׁנֵהֲגוּ לְכַנּוֹס בַּע"ש וְלִטְבֹּל לַעֲת הַכְּנֻסַת שַׁבַּת פְּמִבְּנֹאֵר בֵּא"ה סִימָן ס"ג
וּס"ד וְצ"ל דְּמִיד בַּע"ש שֶׁלִּפְנֵי הַשַּׁבַּת שֶׁל שַׁבַּת דְּנִשְׂוֹאִין שְׁמִכְנִים עֲצָמָן לְסְעוּדָה מִקְרִי
יוֹם הַתְּבִיעָה דֹּא"ל כ"כ לֹא תִמְצָא ז"נ וְעַכְשָׁיו שְׁנֵהֲגוּ ע"פ הָרוֹב לְטְבֹּל בְּלִיל שְׂשִׁי צ"ל דְּיוֹם
הַתְּבִיעָה מִקְרִי ב' וּג' יָמִים קוֹדֶם הַשַּׁבַּת עַל דְּרָף דְּאֶמְרֵינוּ בְּרִישׁ פְּתוּבוֹת שְׂיָהָא טֹנְרַח
אָדָם בְּסְעוּדָה שְׁלִשָּׁה יָמִים עַכ"ל וְכ"ז לְמִנְהַגֵּן שְׁנֵהֲגוּ לְכַנּוֹס מַע"ש שֶׁפָּרָה הִיָּה מִנְהַג מִקוֹדֶם
פְּמִבְּנֹאֵר וְכֵן מ"ש הָרַמְ"א לְעֵיל סְעִיף א' וְכֵן הַמְּנַהֵג לְטְבֹּל הַפְּלָה לִיל ד' אַע"פ שֶׁלֹּא
תִּבְעוֹל קוֹדֶם מוֹצָאֵי שַׁבַּת לֹא נִתְכַּוֵּן לְמִנְהַג רַע שֶׁהִבִּיא הַש"ף בְּס"ק י"א שֶׁלֹּא לְבַעוֹל
רַק אַחַר ב' אוֹ ג' אַחַר הַנְּשׂוֹאִין ח"ו שְׁמִנְהֵג רַע זֶה יַעֲלוּ עַל הַסֶּפֶר אֱלָא פְּנוּנְתוֹ לְפִי שְׁהִיוּ
נוֹהֲגִין לְכַנּוֹס בַּע"ש וְכַמ"ש הַמְּרַדְכִי פ"ק דְּכְתוּבוֹת וְהַרַע"ב רִישׁ מ"ס פְּתוּבוֹת דְּמִשׁוּם
תְּקַנְתָּ עֲנִיִּים נִהְגוּ לְכַנּוֹס בַּע"ש וְהִיוּ נוֹהֲגִין שֶׁלֹּא לְבַעוֹל בְּתַחֲלָה בְּשַׁבַּת כַּמ"ש הָאֶחָרוֹנִים
סִי ר"פ בֵּא"ח בְּשֵׁם הָאֲגוּדָה וְאַע"פ שֶׁאֵין הִלְכָה כֵּן מ"מ הִיוּ נוֹהֲגִין לְהַחְמִיר וּכְנִרְאָה
מִתְּשׁוּבַת מוֹהַרמ"ל סִימָן נ"ג הִבִּיא הַש"ף סִימָן קצ"ז ס"ק ב' וְלִכְפֹּה לֹא נִבְעָלָה עַד מ"ש
וּלְפ"ז צ"ל דְּלֹא דוֹנָקָא ג' יָמִים קוֹדֶם שַׁבַּת מִקְרִי יָמֵי תְּבִיעָה דֹּא"ל כ"כ לֹא פְּלוּ ז"נ בְּלִיל ד'
וְכֵן לְמִנְהַגֵּנוּ שֶׁאֵין אָנוּ מְדַקְדְּקִין וְעוֹשִׂין נִשְׂוֹאִין בְּכָל יוֹם מִימֵי הַשְּׁבֻעָה אִף בְּיוֹם א' צ"ל
דְּמִיד בְּיוֹם א' שֶׁלִּפְנֵי שַׁבַּת זֶה מִקְרִי יוֹם הַתְּבִיעָה דְּאֵין רִגְלִין לְהַכִּין צְרָכֵי הַסְּעוּדָה בְּכָל
הַשְּׁבֻעָה שֶׁלִּפְנֵי שַׁבַּת זֶה שֶׁהוּא קוֹדֶם הַנְּשׂוֹאִין אֲבָל יוֹתֵר אֵין לְהַקְדִּים שְׁתַּחַל לְסַפֹּר ז"נ
קוֹדֶם ב' שַׁבָּתוֹת שֶׁלִּפְנֵי הַנְּשׂוֹאִין אִף ע"ג שֶׁתְּבַדּוֹק עֲצָמָה בְּכָל יוֹם מ"מ בְּעִיקָר הַיּוֹם
שֶׁהוּא נִחָשֵׁב לְתְּבִיעָה לֹא מְהִיבֵי בְּדִיקָה וְאֵם כֵּן אִם תִּטְבֹּל לְסוּף אוֹתָן ז"נ אִף שֶׁלֹּא תִרְחִיק
הַטְּבִילָה מִן ב"מ כ"א ב' אוֹ ג' יָמִים מ"מ אוֹתָן יָמִים לֹא עָלוּ לָהּ וְשִׁמָּא רָאָתָה בּוּ וְאִף דְּאָנּוּ
עֲבַדְנֵנוּ הִכְנָה דְּרַבָּה וּמְכִינִים זְמַן הַרְבֵּה קוֹדֶם לָזֶה אֵין לְהַקְל יוֹתֵר כְּנ"ל לְהוֹרוֹת לְכַתְּחֻלָּה:
(יג) וְהַמְּנַהֵג לִיקַח קֶטָן אֲצֵל הַחֲתָן.

פֶּתַח הַש"ף ע"ל סִימָן שִׁמ"ב פְּתַבְתִּי בְּשֵׁם הַב"ח דְּצ"ל שְׂיֻדְעִים טַעַם בִּיאָה וְשֶׁאֵין מוֹסְרִין
עֲצָמָן לְבִיאָה עַכ"ל וּפְיָרֵשׁ רַש"י בְּקְדוּשֵׁין דָּף פ"א ע"ב שְׂיֻדְעַת טַעַם בִּיאָה כְּלוֹמֵר מָה
בִּיאָה שֶׁתִּדַע לְסַפֵּר דְּבָרֵיהָ בְּשׂוּק וְאֵינָה מוֹסְרַת עֲצָמָה לְבִיאָה מִתּוֹךְ קִטְנָה עֲדִינָן לֹא לְבִשָּׁה
יְצַר הָרַע הַלְכָף אֵין כָּאֵן מִשׁוּם דַּעַת קְלָה שֶׁלֹּא תִהְיֶה נוֹחָה לְהַתְּפַתּוֹת עַכ"ל וּבְס' מִנ"י פֶּתַח
עַל דְּבָרֵי הַש"ף וְז"ל וְרִאִיתִי בְּב"ח שֶׁם שֶׁלְמַד דְּבָר זֶה מִמָּה דְּאִיתָא כֵּן בֵּא"ה ע"ס סִימָן כ"ב
אֲבָל בְּאַמַּת אֵין רִאִיָּה כָּלֵל מִשֵּׁם דְּדוֹנָקָא לְהַתְּיַחַד עִם אִשָּׁה אַחֲרַת אָסוּר אֵא"כ כְּפֹה בְּקִטְנָה
שֶׁאֵינָה מוֹסְרַת עֲצָמָה לְבִיאָה דְּבְמוֹסְרַת עֲצָמָה לְבִיאָה אָסוּר מִטַּעַם דְּאָסוּר לְאִישׁ א'
לְהַתְּיַחַד עִם ב' נָשִׁים מִשֵּׂא"כ כָּאֵן אֲפָשֶׁר דְּאִף בְּמוֹסְרַת עֲצָמָה לְבִיאָה מוֹתֵר וְכו' פִּינּוֹן
שֶׁאֲשֵׁתוֹ הַנְּכַנְסַת לְחוּפָה עִמּוֹ וְאֲשֵׁתוֹ מְשַׁמְרָתוֹ וְכַמְּבֹאֵר שָׁם בֵּא"ה ע"ש אִף דִּישׁ לְחַלֵּק
מ"מ אֵין רִאִיָּה מִשֵּׁם עַכ"ל וּבְס' כו"פ פֶּתַח עַל מִנ"י דְּנ"ל טַעַם הַב"ח דְּס"ל כְּמֵאֵן דְּס"ל
בֵּא"ה ע"ד בְּלִילָה בְּעִינֵינוּ ב' כְּדִי שֶׁאֵם יִשֵּׁן א' נִשְׂאָר לְכ"א שׁוֹמֵר וְאֵם כֵּן וְדִאִי דְּהַבְּעַל אֲשֵׁתוֹ
מְשַׁמְרָתוֹ אֲבָל הִקָּא הָא מִיַּחְדִּין קֶטָן עִם הַבְּעַל וְאוֹתוֹ קֶטָן גַּם כֵּן אֵינִי דִּיּוּדַע טַעַם בִּיאָה

והינינו שהוא בן ט' שנים ויום א' וא"כ אף הוא אסור להתניח ובעל אינו רק שומר א' ונהרי הקטן מתניח עם הפלה ועוד בת אחת ובלילה לא סגי בשומר אחד ולכך מצריף שאותה קטנה לא תמסור עצמה לביאה וליכא חשש פיתוי ולאונס לא חיישינו דתצעוק ויהיו השומרים נעורים ונהרי פאן נגד הקטן ב' שומרים הקטנה והבעל משא"כ במוסרת עצמה לביאה אין פאן נגד הקטן רק שומר אחד דהינינו הבעל נאנן בעינו ב' שומרים בלילה וזה הטעם למנהג שלוקחין דוקא קטן וקטנה עכ"ד וכל דבריו אינו אלא דברי תמה דא"כ למה לוקחין דוקא קטן הא גדול נמי ש"ד גם לפי מה שפתיב הש"ך פאן שאין מוסרין עצמן לביאה משמע דקאי נמי על הקטן דאינו מוסר עצמו לביאה כלומר שלא לבשו יצה"ר וקטן בן ט' שנים ויום א' פבר לבשו יצה"ר דמה"ט אסור להתניח כמ"ש בא"ע שם אף לפי לשון הב"ח ופ"ח סימן קצ"ב משמע דלא קאי אלא אקטנה ועוד לא ידעתי מי הגיד לו דלא מקרי יודע טעם ביאה עד שהוא בן ט' שנים ויום א' דנראה קטן פבר שבע וכבר תמניא יודע טעם ביאה ובעיקר דברי המנ"י פבר קדמו בזה החמ"ח בא"ע שם ס"ק ט' שפתיב על מ"ש המ"מ פ' כ"ב דא"ב אהא שפתיב הרמב"ם דנשים הרבה עם אנשים הרבה מותרין להתניח שלמד פן מהא דאמרינו גפי חתן הוא ישן בין האנשים והיא ישנה בין הנשים כי ראייה זאת חלושה דשאני חתן וכלה דהם איש ואשתו והם שמירה לאחרים ואף דיש לחלק בין הפלה לאשה אחרת מ"מ מנ"ל לחלק וללמוד מזה קולא עכ"ל וכינון דהרמב"ם ז"ל למד מזה קולא וס"ל לחלק בין פלה לאשה אחרת מכ"ש דיש ללמוד מזה חומרא וזו טעם המנהג שלוקחין דוקא קטן וקטנה היינו פחות מכן ט' ויום א' לקטן וקטנה שאינה מוסרת עצמה לביאה לנטירה יתירה דהא ס"ל להרמב"ם דאשה אחת לא תתניח עם אנשים הרבה וחישינו שפא תישן הקטנה בלילה לכה צריף קטן דוקא ודברי הב"ח נכונים: (יד) מחזיר גרושתו.

וכתב הט"ז דאם עבר וקנסה דא"צ שמירה פיון דכבר בעלה פשהיתה אשתו לא תקיף יצריה וכ"כ בתשובת רדב"ז ח"א סימן קס"ד ע"ש ולפ"ז י"ל דאם בא עליה בזנות ואח"כ פנסה דנמי א"צ שמירה פיון דכבר בא עליה פ"א וראיתי בס' תפארת למשה שהגיה דין זה בצ"ע: פתיב בס' מנ"י ונראה דה"ה אם גירשה פשהיה מעוברת והחזירה גם פן צריכה לישוב ז"נ דאף דמעוברת היא בחזקת מסולקת בדמים מ"מ חיישינו שפא מחמת חימוד ראתה כמו בקטנה ברס"י זה ומבואר לעיל ססי' קפ"ט דקטנה עדיפא מן מעוברת ואפ"ה חיישינו לה לשפא ראתה מחמת חימוד כ"ש מעוברת עכ"ד ובריק"ש צידד להקל בגרושה מעוברת אם אמרה שפדקה ביום התביעה דיש לסמוך בזה על ראב"ה ע"ש וצ"ע: בב"ח הק' פאן למאי דקיי"ל בסימן קצ"ו דצריף בדיקה לחורין וסדקין עד מקום שאבר תשמיש מגיע ואם לא עשתה פן לא הוי אלא קינוח בעלמא ולא יצאה ידי בדיקה אם פן בתולה דתבעיה להנשא איהו יכולה לבדוק בעוד פתחה נעול הלא פל הנשים מטמאות בביה"ח ואמרינו בפ' יוצא דופן דביה"ח הוי עד בין השינים והינינו עד מקום שהשמש דש וכ"ש דק' אבתולה שראתה פבר איהו מותרת בבדיקה ומירץ בשם דרשות מהר"ש מאויסטרר"ף וכן הוא בדרשת מהרי"ל פיון דשמואל אמר יכילנא למיבעל פמה בתולות בלא דם א"כ כ"ש דאשה בעלמה יכולה לבדוק את עצמה אף ע"פ שהיא בתולה ואין הבתולים מעפבים פכף ע"כ והב"ח תי' דלפי מה שיתבאר בסימן קצ"ו דהרבה מחברים ס"ל דאינה צריכה לבדוק עד מקום שהשמש דש אלא בחורין ובסדקין פפי פחה

ולכ"ע בדיעבד סגינא אע"פ שאינו מכניסו עד מקום שהשמש דש א"כ לפי זה הבתולות גם כן בודקות את עצמן היטב כפי כח האפשר ויוצאין ידי חובתן בדיעבד דמיא מאחר שאי אפשר בעונן אחר עכ"ד ועיין בתשובת נ"ש סי' ס' שתמה מאד על דברי מהרש"ל ומהרי"ל שהוא מן הנמנע שתבדוק עצמה עד מקום שהשמש דש בלי השרת בתולים וע"י הט"ה הוא קשה מאד דלאו כולי עלמא בקיאים בזה לכך העיקר כמו שכתב הב"ח ועיין מה שכתבתי לקמן סי' קצ"ו בע"ה: קצג (א) ופורש.

כתב הב"י בשם הרשב"א בתשובה אע"ג דאין לה מכה גדולה מזו לא תלינו בה כדתלינו בעלמא במכה משום דשאני התם דאיכא למיחש לדשמואל דאמר יכילנא לבעול כמה בתולות בלא דם ועוד דבתולה יש להחמיר לפי שאינו אלא לשעה ופעם אחת אבל היכא שאפשר שתאסרנה ע"י על בעלה לא החמירו עכ"ל ובאמת על התי' ק' מאדפינו דהא דשמואל לא שכיחא ולכאורה י"ל דס"ל להרשב"א דדוקא הט"ה דשמואל לא שכיחא שהיה בועל בעילה גמורה אבל הט"ה שכיחא כדאמרין בפ"ק דכתובות דרוב בקיאים בהט"ה וכ"כ תוס' בכתובות שם אף לשון הרשב"א שכ' דאיכא למיחש לדשמואל אינו סובל זה גם בתה"א דף קס"ה ע"ב כ' בהדיא וז"ל ובהט"ה לא תלינו דמלתא דלא שכיחא הוא וכדאמרין לעיל בעל ולא מצא דם עכ"ל אלמא דלא ס"ל כתוס' בזה וכמו שאבאר לקמן בעז"ה וכן דבריו אלו דכ' בתי' ב' מבואר דס"ל להרשב"א ז"ל דאפי' במכה שידוע שמוציאה דם אפ"ה אינו תולה בו כל שהיא מכה עוברת שאינה אלא לשעה וכן נראה ממ"ש דף קפ"א ע"ש ע"ב ולא נראה כן דעת שאר פוסקים אלא דלעולם תולין במכה שמוציאה דם אפי' במכה עוברת ואינה אלא לשעתה ע"ל סי' קפ"ז מיהו י"ל דש"ה דשם מכה אחת היא ולא פליג משא"כ ד"ב דלעולם היא מכה עוברת אבל הרא"ש כ' כן טעם אחר דנדאי לא חיישינו שמא יצא דם מן המקור עם דם בתולים דלמה נחוש בתניוקת וכו' ואפילו באשה גדולה למה נחוש הא אמרין לקמן דאפי' אשה המוחזקת להיות רואה מ"ת אם יש לה מכה תולה במכת' ולא חיישינו שמא יצא דם מן המקור עם דם מכתה ונ"ל טעם לחומרא זו לא בשביל שנחוש שמא יצא דם מן המקור עם דם בתולים דלמה נחוש לזה וכו' אלא משום דב"מ לכל מסורה ואין הפל בקיאים בחילוק שיש בין תינוקות שלא הגיע זמנה לראות ובין הגיע זמנה ובין בוגרת ובין לא ראתה ועוד משום דחתן יצרו תקפו הלכך הסכימו רבותינו להשוות כולן ולייתן להם דין חומרא שבחומרות דהיינו בוגרת שראתה דנותנין לה בעילת מצנה עכ"ד ותמ' לי' דמנ"ל דבבוגרת שראתה לדין המשנה בועל בעילת מצנה ופורש והא דאמרין התם גפי' בוגרת דאמר רב דנותנין לה לילה ראשונה ל"ש אלא שלא ראתה אבל ראתה אין לה אלא ב"מ פירושו כיון שהיא ראתה אין נותנין לה לילה ראשונה אלא ב"מ ומנ"ל דצריכה לפרוש מיד אלא כ"ז שלא ראתה יותר מותרת לבעלה דהא אם לא ראתה דנותנין לה כל הלילה נדאי דא"צ טבילה אח"כ כיון דכל הלילה מותר לבעול אף אם תראה כל פעם באותו לילה דתלינו הפל בדם בתולים למה תהיה אסורה אח"כ אלא ה"פ שכל אותה הלילה אף אם ראתה כל פעם הן מחמת בעילה או שלא מחמת בעילה מותרת אבל אח"כ אם ראתה וכה"ג הא דאמר בבוגרת שראת' דאין לה אלא ב"מ נמי ה"פ דכל דם שהיא רואה בשעת תשמיש הראשון הוא דם בתולים אבל מה שתראה אח"כ הן ע"י בעיל' או שלא ע"י בעילה לא תלינו בדם בתולי' אבל אם לא ראת' אח"כ מותרת לבעלה וא"צ טבילה

עבור הַדָּם נְשָׁתַת מִמֶּנּוּ בְּשַׁעַת ב"מ דְּתִלְיִנָּן בְּדָם בְּתוּלֵי אֲבָל דִּי צְרִיף לְפָרוּשׁ מִיַּד הֵיכָן הוֹנְפֵר זֶה לְדִין הַמְּשָׁנָה וְהִנֵּה הָרָא"שׁ לְפִי שֵׁיטְתוֹ חוֹלֵק עַל מַה שְׂכֵּי הָרָאב"ד דְּצָרִיף לְפָרוּשׁ בְּאֲבָר מֵת דַּא"כ מַאי נּוֹתְנִין לָהּ דְּקָאָמַר ע"כ צְרִיף לְבַעֲוֹל ב"מ אֱלָא ה"פ אַע"ג דְּהִתְחַמְּירוּ לַעֲשׂוּתָהּ פְּנֻדָּה אַחַר בְּעִילָהּ זֹו נּוֹתְנִין לוֹ כֹּל בִּיאָה זֹו שֵׁיבְעוּל וְיִגְמֹר עכ"ל וְכ"ז הוּא לְשֵׁיטְתוֹ דַּס"ל דְּאָרְף לְדִין הַמְּשָׁנָה הֵיכָא דְלִית לָהּ אֱלָא בַע"מ צְרִיף לְפָרוּשׁ מִיַּד אֲבָל לְהָרָאב"ד י"ל דַּלְק"מ דַּס"ל דְּלְדִין הַמְּשָׁנָה אַף הֵיכָא דְאִין נּוֹתְנִין לָהּ בְּעִילַת מְצָנָה מ"מ אִין צְרִיף לְפָרוּשׁ מִיַּד אֱלָא דְאָם לֹא רְאָתָה אַח"ז עוּד מְוַתְרַת לְבַעֲלָהּ בְּלֹא טְבִילָה דְּוָמְיָא דְּנוֹתְנִין לָהּ כֹּל הַלִּילָה אוֹ ד' לִילוֹת דְּאָרְף לְאֲחַר ד' לִילוֹת אוֹ לְאֲחַר לִילָה מְוַתְרַת לְבַעֲלָהּ בְּלֹא טְבִילָה אִם לֹא רְאָתָה אַח"כ ה"נ הֵיכָא דְּנוֹתְנִין בְּעִילַת מְצָנָה וַא"כ שְׁפִיר אָמַר בְּמַתְנֵי לַב"ש דְּנוֹתְנִין לָהּ ב"מ דְּכָל דָּם שְׁהִיא רוּאָה בְּשַׁעַת ב"מ טְהוּרָה וּמְוַתְרַת לְבַעֲוֹל אַח"כ וּמכ"ש דַּא"צ לְפָרוּשׁ בְּאֲבָר מֵת דְּהָא מְוַתֵּר אִפִּי לְבַעֲוֹל אַח"כ וְכֵן הָא דְּאָמְרִינָן בְּשִׁמְעָתִין ל"ש אֱלָא שְׁלֹא רְאָתָה אֲבָל רְאָתָה אִין נּוֹתְנִין לָהּ אֱלָא ב"מ לְגִי הָרָא"שׁ שְׁגָרַס פֶּן וְכֵן הוּא גִי הַרְשָׁב"א נְמִי ה"פ דְּאִין נּוֹתְנִין לָהּ אֱלָא ב"מ הָא ב"מ נּוֹתְנִין לָהּ שְׁמְוַתְרַת לְבַעֲלָהּ אַח"כ אִם לֹא רְאָתָה אֲבָל לְדִידָן דְּקִי"ל דְּבוּעֵל ב"מ וּפּוּרְשׁ י"ל כְּדַעַת הָרָאב"ד דְּצָרִיף לְפָרוּשׁ בְּאֲבָר מֵת אַף מְדַבְּרֵי הָרָאב"ד בְּפ"ה דַּא"ב נְרָאָה שְׁסוּבְרָ ג"כ כְּדַעַת הָרָא"שׁ דְּכָל הֵיכָא דְאִין נּוֹתְנִין לָהּ אֱלָא ב"מ צְרִיף לְפָרוּשׁ מִיַּד אַף לְדִין הַמְּשָׁנָה דְּעַל מַה שְׁפַסְק הָרַמְבַּ"ם שֶׁם דְּאָם רְאָתָה בְּבֵית אָבִיהָ וְאַח"כ נִשְׂאֵת אִין לוֹ לְבוֹא עָלֶיהָ אֱלָא בִּיאָה רֵאשׁוּנָה וּפּוּרְשׁ כ' הָרָאב"ד כַּב"ש הִיא עכ"ל מְבַנְאָר דַּס"ל דַּלְב"ש דְּאָמַר נּוֹתְנִין לָהּ ב"מ צְרִיף לְפָרוּשׁ מִיַּד וְלֹא יַדְעָתִי מִנ"ל לְפָרֵשׁ פֶּן: וּבִיּוֹתֵר קָשָׁה לִי עַל הַרְשָׁב"א בְּתַה"א דָּרְף קַס"ה ע"ב שְׁהַקְשָׁה אֵהָא דַּא"ל ר' אֲבָא לַר"א אֱלָא מַעֲתָה בַעַל נֶפֶשׁ לֹא יִגְמֹר בִּיאָתוֹ וְנ"ל וְקָשִׁיא לִי מַאי קָשִׁיא לִיהָ טְפִי אַרְבּוּתֵינוּ מִמַּתְנֵי דְּקַתְנֵי בְּתִינוּקַת שְׁהַגִּיעַ זְמַנָּה לְרֵאוּת וְרְאָתָה בּוּעֵל ב"מ וּפּוּרְשׁ עכ"ל וְלֹא יַדְעָתִי מַאי קָשִׁיא לִיהָ דְּהֵיכָן מְוַזְכֵּר בְּמַתְנֵי דְּצָרִיף לְפָרוּשׁ מִיַּד וְכ"נ לְכַאוּרָה מְסוּנְיָא דְּכַתְּנֻבוֹת דָּרְף ד' בְּהֵאִי דַּא"י הֵתָם דְּכָל אוֹתָן הֵימִים הוּא יֵשֵׁן בֵּין הָאֲנָשִׁים וְכו' כ' הַמְּהַרְשֵׁ"א וַיֵּשׁ לְדַקְדָּק דְּמַסְקִינָן לְקַמֵּן טַעְמָא מְשׁוּם אֲבִילוֹת קִילָא לִיהָ הָא אֵית בֵּיהָ נְמִי מְשׁוּם דָּם בְּתוּלִים דְּלֹא קִילָא לִיהָ וַיֵּשׁ מְתַרְצִים בְּזֵה דְּמִיַּירֵי בְּמוֹפֵת עַץ אוֹ בְּאַלְמָנָה שְׁנִשְׂאֵת לְבַחֲוֹר וְהוּא דְּחוּק אֲבָל מְדַבְּרֵי הָרָא"שׁ לְמַדְתֵּי תִי דְּאִיַּירֵי הָרְף בְּרִיַּיתָא לְפִי הַמְּשָׁנָה רֵאשׁוּנָה דְּאִין לְפָרוּשׁ מְשׁוּם ד"ב עכ"ד וְאִי ס"ד דְּאָרְף לְדִין הַמְּשָׁנָה בְּבוּגְרַת שְׁרְאָתָה בּוּעֵל ב"מ וּפּוּרְשׁ אִפְתִּי קָשִׁיא אִיף סַתְּם הַתְּנָא וְתַנִּי כֹּל אוֹתָן הֵימִים כו' דְּמַאי פְּסָקָא הָא אִיכָא נְמִי בּוּגְרַת שְׁרְאָתָה דַּא"צ לִישֵׁן בֵּין הָאֲנָשִׁים א"ו דְּלְדִין הַמְּשָׁנָה בְּכּוּלָּהּ א"צ לְפָרוּשׁ גַּם בְּתַשׁוּ' הַרְשָׁב"א סס"י זֶה מְבַנְאָר דַּס"ל דַּב"ש דְּאָמַר דְּבוּעֵל ב"מ ר"ל דְּפּוּרְשׁ מִיַּד וּמַאֲד קָשָׁה לִי דַּמְנ"ל זֶה אַח"ז רְאִיתִי בְּהַשְׁגוֹת הָרַנ"ה בְּשִׂאָר הַפְּרִישָׁה שְׂכֵי לְהַדְיָא כְּדַבְּרֵי וְנ"ל דְּאִפִּילוּ לַב"ש דְּמַחְמִירִין לֹא הִתְחַמְּירוּ כֹּל הַצְּנוּרָה שְׁלֹא הוֹנְפֵרָה פְּרִישָׁה בְּמְשַׁנְתָּנוּ כֹּל עֵיקַר שְׁפַשְׂאָמְרוּ נּוֹתְנִין לָהּ ב"מ לֹא אָמְרוּ שְׁיֵהָא פּוּרְשׁ מְמַנָּה מִיַּד אֱלָא שְׁאָם תְּחַזֵּר וְתִרְאָה לְאֲחַר ב"מ אִפִּילוּ בּוּ בְיוֹם אוֹ בְּלִילָה הוּא חֲזִיב לְפָרוּשׁ מְמַנָּה דְּוָמְיָא דְּנִתְיַנַּת ד' לִילוֹת וְעַד שְׁתַּחֲזִיהַּ הַמְּכָה שְׁאִין חֲזִיב לְפָרוּשׁ מְמַנָּה עַד שְׁתַּרְאָה לְאֲחַר ד' לִילוֹת א"נ לְאֲחַר שְׁתַּחֲזִיהַּ הַמְּכָה ה"נ כְּשִׂאָמְרוּ ב"ש נּוֹתְנִין לָהּ ב"מ שְׁאָם תִּרְאָה לְאֲחַר מִכֵּן אִפִּי בּוּ בְּלִילָה פּוּרְשׁ מְמַנָּה וְאִם לֹא תִרְאָה לְאֲחַר מִכֵּן אִינוּ פּוּרְשׁ לְעוֹלָם וּלְדַבְּרֵי ב"ה אִינוּ פּוּרְשׁ כֹּל הַלִּילָה וְאַפִּי רְאָתָה אַחַר בִּיאָה רֵאשׁוּנָה וְלְאֲחַר הַלִּילָה

אם ראתה פורש ואם לא ראתה אינו פורש נמצא שאפילו ב"ש לא חיבובו לפרוש מבעילת מצנה פשלא ראתה אחר פה וכשחזרו רבותינו ונמנו וגזרו שיהא פורש ממנה מיד עד שתספור ז' לראייתה שראתה מתוך ב"מ עכ"ל והן הן הדברים שכתבתי ואפשר לישב בדוחק דעת הפוסקים דס"ל דפי' דנותנין לה היינו לשמש וכן פירש"י ולא ניחא להו לפרש דפי' דנותנין לה קאי על הדם דנותנין לה שיהא טהור אלא נותנין לה קאי על הבעילה דא"כ קשיא הא דאמר נותנין לה בע"מ מאי נותנין לה ע"כ צריף לבעול ב"מ כמ"ש הרא"ש אלא ע"כ צ"ל דלענין זה נותנין לה שרשאי לבעול ולגמור ביאתו או לענין זה נותנין שא"צ לפרוש באבר חי כמ"ש הרא"ש ו"ל א"כ מוכח שהוא פדם נדה ממש אף לא ידעתי מי הכריחם לכה דהא אפשר לפרש דקאי על הדם מה שהיא רואה בשעת בעילה דנותנין לה שהוא דם טהור וכמ"ש אח"ז ראיתי בהרי"ף פ"ק דכתובות גבי בוגרת שדעתו ג"כ פהרא"ש ואף דלכאורה לדין אין נ"מ בפלפול הזה כיון דקי"ל בכזלה בועל ב"מ ופורש מ"מ לפי מה שאכתוב לקמן יש בזה נ"מ לדינא: (ב) מיד.

כתב הש"ך ס"ק א' ה"ה דמותר לפרוש באבר חי וא"צ להמתין עד שימות האבר ע"כ והוא מן הרא"ש והרשב"א דלא פהראב"ד דס"ל דצריף לפרוש באבר מת וכבר כתבתי לעיל דהרא"ש הוכיח זה דא"כ מה נותנין לה בעילת מצנה הא ע"כ צריף לבעול בע"מ ואני שמעתי ולא אבין דהא י"ל נותנין לה שרשאי לגמור ביאתו אבל לעולם דצריף לפרוש בא"מ וא"ל דא"כ קשיא למאי דס"ד דרבי אבא דאמר אלא מעתה בעל נפש לא יגמור ביאתו וא"כ לדידך תיקשי מה נותנין לה ז"א דאף ר"א ידע דנותנין אפי' לגמור ביאתו אלא דמק' אגוף הדין אמאי התירו לו כ"כ לגמור ביאתו וע"ז השיב ר"א דמ"ש"ה התירו לו כדי שלא יהא לבו נוקפו ועוד למ"ש הרשב"א בתה"א בלא"ה לק"מ שכ' דעל מתני' לק"מ אלא על רבותינו שהחמירו אפי' בתינוקת שלא הגיע זמנה לראות ולא ראתה דאלמא כעין נדאי משוי' לה והלכך לדידהו הוא דקשיא ליה א"כ בעל נפש לא יגמור ביאתו עכ"ד לפ"ז למשנה ראשונה נדאי ידע דאין לבעל נפש להחמיר שלא לגמור ביאתו ומותר אפילו לפרוש באבר חי והראב"ד לא כתב פן אלא למאי דקיי"ל פרבותינו ואף דמסקינן דמותר לגמור ביאתו אפי' בעל נפש ס"ל להראב"ד ו"ל מ"מ לפרוש באבר חי אינו רשאי ולק"מ אבל הרשב"א ו"ל מסיק מילתא בטעמא דכיון דהתירו לו לגמור ביאתו כ"ש דהתירו לו לפרוש באבר חי ולא תהא פרישתו גדול מכל גמר ביאתו ועוד שאם אתה עושה כמשמש עם הטהורה ואמרה לו נטמאתי אף הוא לבו נוקפו ופורש וזו היא תשובתו של ר"א וזו נ"ל מבואר ואפי' לבעל נפש וכן דעת הר"ז הלוי עכ"ד: (ג) מצאה דם טמאה.

הרא"ש והרשב"א כתבו דבהדיא לא תלינן משום דלא שכיחא כדאמרינן שאני שמואל דרב גוברי' וקשיא ליה לפמ"ש הרשב"א בת"י הראשון שהבאתי לעיל מש"ה לא תלינן בדם בתולים דאיכא למיחש לדשמואל וא"כ קשיא פשלא מצא פלום מ"ט נגזר דמ"ג אם הטה הרי לא מצא פלום ואי לא הטה הא דם בתולים היא אף לפי תי' ב' ניחא דהטעם דבבתולה יש להחמיר טפי שאינו אלא לשעוה וחישינן שמה נתערב בו דם נדה וא"כ היכא דלא מצא פלל חיישינן כי היכי דדם בתולים חפוהו ש"ז או נימוק דהא נדאי דהנה שם ד"ב דהא הטיה לא שכיחא י"ל נמי דלמא דם נדה נמי בא עמו ונחפוהו ש"ז או נימוק אבל לטעם הרא"ש שכ' דכיון דביאת מצנה לכל מסורה לכה הספימו להשוות כולן וליתן

לָהֶם דִּין חוֹמְרָא שְׁבַחְמוֹרוֹת הֵינְנוּ בּוֹגְרֵת שְׁרָאָתָה דְאִין לָהּ אֵלָא בְּעִילַת מְצוּנָה בְּלֵא"ה
נִיחָא כִּינּוּ דְהֵטִיל לָא שְׁכִיחָא וּבְנוֹדָא יֵשׁ דָּם בְּתוּלִים כְּאִן וְחִפּוּהוּ ש"ז אוּ נִימוּק מִש"ה
פּוֹרֵשׁ כְּדִין בּוֹגְרֵת שְׁרָאָתָה גַם י"ל לְדַעַת הָרָא"ש אָף שְׁכ' דְלַתְעֲרוּבְתָ ד"נ לָא חֵינְשִׁינּוּ
הֵינְנוּ דְמִשּׁוּם זֶה לְחַוְדָא לָא הֵיזָה לָהֶם לְגִזּוֹר דִּיכְפָרוּשׁ דְמַה"ת נְחוּשׁ לְזָה אֲבָל הַשְׁפָּא דְגִזְרוּ
דְפּוֹרֵשׁ כְּדִי לְהַשְׁוּוֹת כְּפִלְן יַחַד הַשְׁפָּא נְמִי גִזְרוּ מִשּׁוּם תְּעֲרוּבְתָ ד"נ וְכ"כ הַב"י כְּאִן בְּמ"ש
לִינְשִׁיב דְבָרֵי הָרִי"ף וְהַרְמַב"ם וּמִהַשְׁפָּא נִיחָא מַה דְקִשְׁיָא לִי עַל הָרָא"ש וְ"ל דְהִכָּא דְחָה
בְּשִׁתֵּי יָדִים לְטַעַם דְחֵינְשִׁינּוּ מִשּׁוּם תְּעֲרוּבְתָ ד"נ וְאֵלּוּ בְּפ"ק דְכְתוּבוֹת כ' הַטַּעַם מִשּׁוּם
תְּעֲרוּבְתָ ד"נ וּלְפַמ"ש נִיחָא דְהָא וְהָא אִיתָא וְהִכָּא לָא כ' אֵלָא מִשּׁוּם ה"ט לְחַוְדָא לָא גִזְרוּ
דְמ"ש בְּמַכָּה דְלָא גִזְרוּ לְתַעֲרוּבְתָ ד"נ א"ו דְהַעֲיָקָר הַגְזֵרָה הֵיזָה כְּדִי לְהַשְׁוּוֹת כְּפִלְן יַחַד
וְהֵתֵם בְּכְתוּבוֹת כ' דְגִזְרוּ מִשּׁוּם תְּעֲרוּבְתָ ד"נ הֵינְנוּ לְבַתֵּר שְׁהַשְׁוּוֹ יַחַד וְנִתְנּוּ לָהּ דִּין חוֹמְרָא
שְׁבַחְמוֹרוֹת גִּזְרוּ נְמִי מִשּׁוּם תְּעֲרוּבְתָ ד"נ וְנ"מ דְאָפִי' בְּעַל וְלֹא מְצָא כָּלֵל דְטַמְאָה דְאִי לָא
מִשּׁוּם תְּעֲרוּבְתָ ד"נ לָא הֵיזָה לָהֶם לְהַחְמִיר כ"כ: אָף מַה שְׁהַקְשִׁיתִי לְעֵיל ס' קפ"ז דְהִיא
גּוֹפָא קִשְׁיָא מ"ט אָמְרוּ בְּבוֹגְרֵת שְׁרָאָתָה דְבוּעַל בְּעִילַת מְצוּנָה וּפּוֹרֵשׁ דְהָא ס"ל לְהָרָא"ש
דְכָל בּוֹגְרֵת יֵשׁ לָהֶן דָּם בְּתוּלִים כְּפִנְרָאָה מִן הַטּוֹר בֵּא"ע ס' ס"ח דְפָסֵק כִּן דְאָף לְבוֹגְרֵת
יֵשׁ טַעֲנוֹת דְמִים בְּנוֹדָא ס"ל דְכִן דַּעַת אָבִיו הָרָא"ש וְכִינּוּ דִישׁ לָהּ טַעֲנוֹת דְמִים מ"ט
צָרִיף לְפָרוּשׁ הָא וְדָאִי קו' הִיא וְאִין לִי יֵשׁוּב נְכוּן ע"ז כְּעַת הַגַּם שְׁרָאִיתִי בְּס' כו"פ שְׁכ'
דְס"ל לְהַטּוֹר דְרוּב בּוֹגְרוֹת יֵשׁ לָהֶן דָּם בְּתוּלִים אֲבָל מְעוּט אִין לָהֶן דָּם בְּתוּלִים לְכַף לְעַנְיָן
כְּתוּבָה מְפֻסָּדָת כִּינּוּ דְהָרוּב מְסִייעַ לְהַבְעֵל ע"ש וּלְפ"ז הִי' נִיחָא דְמַה"ט אָמְרוּ בּוּעַל ב"מ
וּפּוֹרֵשׁ כִּינּוּ דְאִיכָּא מְעוּט שְׁאִין לָהֶם דָּם בְּתוּלִים וְאִיכָּא נְמִי מְעוּטָא דְהֵטִיל מִש"ה אָמְרוּ
דְפּוֹרֵשׁ דְשְׁמָא דָּם נִדָּה הִיא אָף לְעַנְיָן ד' א"א לֹמַר כִּן דְהָא מְסִיק הַטּוֹר שְׁם לְעַנְיָן לְאִוְסְרָהּ
עַל בְּעֵלָה דְאָם קַבֵּל בְּהָ אֲבִיהָ קְדוּשִׁין פְּחוּתָה מִבֵּת ג' שְׁנַיִם יוֹם א' אוּ בְּאִשְׁתָּ כִּהֵן אִסוּרָהּ
לְבַעֲלָהּ וּמִבּוֹאָר שְׁם דְזָה קִיאִי אֲכַל הַנְּשִׂים שְׁיֵשׁ לָהֶם טַעֲנוֹת בְּתוּלִים דְהָא לָא מְפַלֵּג מִיַּדִּי
מוֹכַח דְקִיאִי אִפִּי' עַל בּוֹגְרֵת דְאָם לָא הֵיזָה לָהֶם דָּם בְּתוּלִים אִסוּרָהּ לְבַעֲלָהּ אִם קַבֵּל בְּהָ
אֲבִיהָ קְדוּשִׁין פְּחוּתָ מִן ג' שְׁנַיִם דְאִסוּר' לְבַעֲלָן אִי דִישׁ מְעוּט בּוֹגְרוֹת שְׁאִין לָהֶם ד"ב
אֲמַאי תְּהָא אִסוּרָהּ לְבַעֲלָהּ הָא אִיהוּ פָּסֵק כְּרַבִּינוּ יוֹנָה שְׁהִבִּיא הָרָא"ש בְּפ"ק דְכְתוּבוֹת
שְׁאִם הִיא אֲמַרָה נְאֻמְסִיתִי אוּ מְנַפֵּת עֵץ אֲנִי אִפִּי' קַבֵּל בְּהָ אֲבִיהָ קְדוּשִׁין פְּחוּתָ מִג' שְׁנַיִם
אִפִּי' הַ מְנוֹתֵרֵת לְבַעֲלָהּ כִּינּוּ דְהִיא אוֹמְרֵת כְּרִי לִי וְהוּא טוֹעֵן שְׁמָא וְעוֹד דְחֻזְקָתָ כְּשֵׁרוֹת
מְסִייעַ לָהּ וְאֵע"ג דְרַצּוֹן הוּא רוּב וְאִוְנָס מְעוּט אִפִּי' אֵלִים טַעֲנוֹת כְּרִי וְחֻזְקָתָ כְּשֵׁרוֹת
מְסִייעַ דְשִׁרְיָא לְבַעֲלָהּ לְפ"ז אִי אִיתָא דְמְעוּט בּוֹגְרֵת אִין לָהֶם דְמִים אֲמַאי תְּאֻסְרוֹר לְבַעֲלָהּ
הָא הִיא טוֹעֵנָת שְׁלֵא זִינְתָה וְהֵיזָה לָנוּ לְתַלוֹת בְּמְעוּטָא מִשּׁוּם כְּרִי וְחֻזְקָתָ כְּשֵׁרוֹת דִּינְדָה
וְא"ל דְדוֹקָא נְגִד הָרוּב דְרַצּוֹן דְלָאו רוּב גְּמוּר הוּא כְּמ"ש הַתּוֹס' ד"ט הוּא דְמַהֲנִי טַעֲנוֹת
כְּרִי וְחֻזְקָה דִּינְדָה מִשְׁא"כ הִיא רוּבָא דְרוּב בּוֹגְרוֹת יֵשׁ לָהֶם ד"ב דְהוּא רוּב גְּמוּר לָא מַהֲנִי
טַעֲנוֹת כְּרִי דִינְדָה דְהַמְעִינּוּ בְּרָא"ש שְׁם יִרְאָה דְאִין לְחַלֵּק בְּכַף וְעוֹד שְׁהָרָא"ש כ' שְׁם בְּהַדְיָא
דְלִגְנִי רַש"י בְּדָף ל"ו כָּל בּוֹגְרוֹת יֵשׁ לָהֶם דָּם בְּתוּלִים וְאָף שְׁהָרָא"ש כְּאִן כ' דִישׁ בּוֹגְרוֹת
שְׁאִין לָהֶם דָּם בְּתוּלִים ע"כ לְדַעַת הַסּוֹבְרִים כִּן כ"כ וְכַמ"ש בְּמַע"מ וְהֵיזָה הַתּו' בְּר"פ
הַתִּינּוּקָת הַקְשׁוּ אֵהָא דְאָמַר שְׁם שְׁאֲנִי שְׁמוּאֵל דְרַב גּוּבְרִי' מִשְׁמַע דְשְׁמוּאֵל לָא שְׁכִיחָא
מְהָא דְאָמַר בְּפ"ק דְכְתוּבוֹת ד"ו ע"ב רוּב כְּקִיאִין בְּהֵטִי' וְתִיַרְצוּ דְהֵטִי' דְכְתוּבוֹת אִינְהָ
בְּעִילָה גְּמוּרָה שְׁתַּתְּעֵבֵר בְּהָ כְּשִׁאָר בִּיאוֹת וְכִן כ' הַתּו' שְׁם וְז"ל דְשְׁמוּאֵל הֵיזָה יָכוֹל לְבַעֲלוֹ

בעילה גמורה שאשה מתעברת בו בלא דם אבל בהטני' אין אשה מתעברת עכ"ל ולפ"ז צ"ל הא דאמר רבי חנינא בעל ולא מצא דם ואח"כ בעל ומצא דם דטמאה דאמרינן דאי איתא דהוי דם בתולים מעיקרא הוי אחי נאי לדשמואל לא שכיחא מיירי שאמר שבעל בעילה גמורה שראוי להתעבר בה דאי לא"ה הא אמרינן דהטניה שכיחא לכ"ע א"ו הא דפליגי ר"ח ור"א מיירי שאמר שבעל בעילה גמורה וראוי להתעבר בה ור"א סבר דשמואל שכיחא אפי' בבעילה גמורה בלא הטניה ור"ח סבר דשמואל לא שכיחא שביבעל בעילה גמורה בלא השרת בתולים ושאיני שמואל דרב גוברין וכיון שאמר שבעל בעילה גמורה שראוי להתעבר אמרינן דאלו הנה ד"ב מעיקרא הוי אחי ולפ"ז מן הסתם כשהבעל אינו יודע אם בעל בעילה גמורה או לא תלינן דבעל בהטניה פיון דהטניה שכיחא אף כל הפוסקים כתבו דאם בעל ולא מצא דם טמאה וסתמו דבריהם ולא חלקו בין אם אמר הבעל שבעל בעילה גמורה או לא מבואר דס"ל דלא פתוס' אלא אפי' מן הסתם לא תלינן בהטניה וקשאי' להפוסקי' הנ"ל איך מתרצי' קו' התו' דהא בפ"ק דכתובות מבואר דהטניה שכיחא מיהו התוס' במס' תגיגה דף י"ד ע"ב ביארו דבריהם יותר וכתבו ונ"ל וי"ל דוודאי תחלת ביאה רוב בקיאיני בשעת מעשה אכן גמר כדי שתתעבר בו א"א כ"א לשמואל עכ"ל לפ"ז כשאמר שאמר ביאתו ודאי דלהטי' לא חיישינן והפוסקים מיירי בשגמר ביאתו דאז א"א כ"א לשמואל אבל בשלא גמר ביאתו לכ"ע שכיח הטי' ומ"ש התוספות במס' נדה ובמס' כתובות לחלק בין בעילה גמורה שראוי להתעבר בה פנונתם נמי לזה דכ"ז שלא גמר ביאתו אינה ראוי להתעבר וכמ"ש התוס' במס' יבמות דף נ"ה ע"ב דבהעראה אינה יכולה להתעבר כ"א בגמר ביאה ועיין בשו"ת נ"ש סי' ס' מה שרצה לפרש בכוננת הגמ' דאמר שאני שמואל דרב גוברין ואין בדבריו ממש ומעתה מ"ש הרמ"א דנהגו להקל אם לא גמר ביאה רק הערה בה ולא ראתה דם אבל אם בא עליה ביאה ממש צריך לפרוש ממנה אע"פ שלא ראתה דם המנהג הנה הוא מעיקר הלכה דאף הפוסקים דס"ל דצריך לפרוש אע"פ שלא ראתה דם ולא תלינן בהטני' משום דהטי' לא שכיחא היינו דווקא בשגמר ביאתו אבל תחלת ביאה הטניה שכיחא לכ"ע וכמ"ש: ועדיין פ"ש גבן לברורי מה זה הנקרא גמר ביאה הא וודאי דהעראה היא הפנסת עטרה וכמו שפסק הרמב"ם ומבואר בא"ע סי' ד' אף נ"ל דמן הפנסת עטרה עד גמר ביאה הפל נכלל בכלל העראה וכה"ג אמרינן במס' יבמות שם דלמ"ד העראה זו נשיקה דמן נשיקה ועד הפנסת העטרה הוא בכלל העראה ה"נ למ"ד העראה זו הפנסת עטרה גמר ביאה הוא גמר ביאה ממש ומן הפנסת העטרה עד גמר ביאה הוא בכלל העראה וכ"נ מן הרמ"א בהגהה דליכא למימר דווקא בהפנסת העטרה הוא דמתיר בלא ראתה דזו פשיטא דבהפנסת עטרה לחוד אין כאן השרת בתולים כ"ל וכמ"ש הט"ז בא"ע סי' ז' הביאו בס' ב"ש שם ס"ק א' ומ"ש רש"י בכתובות דף ט' ע"ב ד"ה מאי לאו וכו' שע"י העראה שובר בתולים ר"ל שכל שלא גמר ביאתו העראה קרי ליה או דכ"ז שלא גמר ביאתו בכלל העראה הוא וזה שפסיים הרמ"א ז"ל אבל אם בא עליה ביאה ממש וכו' ר"ל גמר ביאה ובמס' יבמות שם אמרינן דגבי שפחה חרופה אינו חייב אלא על ביאת מירוק ופירש"י שם כשהוא מזריע אבל התוס' שם כתבו דמחייב אפי' בלא הוצאת זרע אלא שתהא ביאה ראוי להזריע ונראה לפי התוס' הא דקאמר דאינו חייב אלא על ביאת מירוק ר"ל הפנסת כל האבר דבו ראוי להזריע וכמ"ש הרמב"ם בפ"ה מהלכות א"ב דבשעת גמר ביאה האבר

נכנס לפנים מן הלול וכה"ג יש להקל פאן כ"ז שלא גמר הביאה במירוץ האבר ולא ראתה דם כנלע"ד ואף שיש לפקפק על זה מ"מ נראה בתינוקת ובנערה שלא ראתה יש לסמוך ע"ז דהא לשיטת הרי"ף והרמב"ם היא דהחמירו חז"ל ואמרו בועל בעילת מצנה ופורש לא קאי אלא על הגיע זמנה לראות וראתה אבל בלא ראתה או בלא הגיע זמנה לראות ואפי' ראתה א"צ לפרוש אפי' למשנה אחרונה וגם לשיטת הר"ן אפי' בבוגרת שלא ראתה לא החמירו ואע"ג דאנן לא קיי"ל הכי מ"מ בכה"ג יש לעשות סניף טהור לכ"ע אף מסוגיא דסנהדרין דף ע"ג מוכח דבהכנסת עטרה יש השרת בתולים מ"מ נלע"ד מ"ש הוא נכון: (ד) שלא לשחוק בתינוקת.

לא ידעתי פירושו אם ר"ל שלא לשחק בו אם בא ולא ראתה אפ"ה צריך לפרוש הא זה איסור גמור הוא לכל אדם אפי' אינו בעל נפש וכמו שפסק המחבר ואם נתפסו להא דאמרי' בגמ' רפ"ב המשחקין בתינוקת מעפבין את המשיח זה נמי איסור הוא ולא מדת חסידות הוא וכמבואר בא"ע סי' כ"ג וגם דין זה לא שייך הכא כלל כ"א בע"א ואפשר דר"ל שישמור ביאתו בפעם אחת וקטנה דנקט דבר בהונה הואיל ורחמה צר אפ"ה בעל נפש יחוש לעצמו בביאה ראשונה ויגמור ביאתו: בספר כו"פ הקשה פאן על המהרש"א בכתובות דף ד' שהקשה על התוספות שם ד"ה אבל דברים שבצנעה נוהג וכו' דהקשה דתקשי לרב ושמואל דאמרי' בפ"ב דמ"ק דתשמיש המטה בשבת של ז' ימי אבלות רשות מברייתא דהתם דתני דכל אותן הימים הוא ישן בין האנשים וכו' דמה קושיא דהא י"ל דרב ושמואל מפרשי טעמא דבריייתא דפורש משום דם בתולים וכמשנה אחרונה וע"ז הקשה בס' כו"פ דהא לדין המשנה קודם חומרא דר"ז אם היתה בימי זיבתה א"צ לשמור רק יום פנגד יום דנודאי לא חמור דם בתולים מן דם גדה ונדאי ולפ"ז ליכא לפרש מטעם דם בתולים הוא פורש דא"כ איך סותם הבריייתא ותני כל אותן הימים הוא ישן כו' דמאי פסקא דמייירי שנשאת בימי נדתה דהא איכא שנשאת בימים הראויים לזיבה וא"צ שימור אלא יום פנגד יום עכ"ד ודבריו נכונים אף קו' זו יש להקשות נמי על תוספות שם ד"ה בועל ב"מ ופורש וכו' שכתב דהש"ס לא מצוי לדייק בדברים של צנעה נוהג מדקתני בועל ב"מ ופורש דהמ"ל דפורש משום דם בתולים אבל מהוא ישן בין האנשים וכו' ועוד דכל אותן ימים משמע דכלהו הוי חד טעמא דהיינו משום אבלות עכ"ל דלמה לדוסק הנה דהא בלא"ה א"א לפרש הא דתני כל אותן הימים הוא ישן כו' משום דם בתולים דהא תינח אם נשאת בימי נדתה אבל אם נשאת בימי זיבתה למה יפרוש כל אותן הימים הא די בשמור יום פנגד יום לכן ע"כ צ"ל דס"ל לתוספות דאיכא לאוקמי הבריייתא בקטנה או בנערה שלא ראתה מעולם לפי שפך מצות חכמים להשיא בנזו ובנותיו סמוך לפירקן פדאיתא במס' יבמות דס"ב ע"ב ובמסכת סנהדרין והו סמוך פירוש לפני פירקן או לאחריו מיד וכמ"ש הרמב"ם בפ' כ"א מהלכות א"ב והוא פשהוא בן י"ג שנים ויום א' והיא בת י"ב שנים ויום א' ואז מסתמא עדיין לא ראתה וכדאיתא בפ"ק במכילתין דכ"ז שלא הגיעו לפירקן אין הנשים בודקות אותן לפי שהיא בחזקת שאינה רואה דכל אימת שתראה מתחילין ימי נדתה ולפ"ז צדקו דברי המהרש"א במה שהקשה על התוספות אמאי דקשיא להו דמקשי לרב ושמואל ברייתא דהכא דאימא רב ושמואל אוקמיה לפי המשנה אחרונה ובקטנה ובנערה שלא ראתה מעולם דהשתא מתחילין ע"י דם בתולים שראתה ימי נדתה דהא ע"כ תוספות ס"ל הכי דאיכא לאוקמי

בְּרִיָּתָא בְּכַה"ג אַף מַה שְׁהַקְשָׁה מְהַרְשֵׁ"א לְהַרְמָ"א שְׁהֵבִיא הָרָא"ש וְנִדְאֵי דְלֵק"מ וְכַמ"ש
בַּס' כּו"פ דַּא"כ אֵיךְ פְּסִיקָא לִיהָ לְמִתְנֵי דְכָל אוֹתָן הֵימִים הוּא יִשְׁן כּו' דְּהָא אֵיפָא נִישְׂאָת
בִּימֵי זִיבְתָה דַּא"צ אֵלָא שְׁיָמּוּר יַכ"י וְאֵי דְמִיָּרֵי בְּקַטְנָה אוּ בְּנַעֲרָה שְׁלֵא רְאָתָה מְעוּלָם
י"ל דַּס"ל לְהַש"ס דְּזָה דוֹחַק לְאוּקְמֵי סְתָמָא דְבְּרִיָּתָא דְמִיָּרֵי דְוִקָא בְּכַה"ג הֵגַם
דְּהַתּוֹסְפוֹת ס"ל דְּאֵיפָא לְאוּקְמֵי הַבְּרִיָּתָא בְּכַה"ג וְכַמְש"ל וְגַם לְדַעַת הָרָא"ש וְסִיעֲתוֹ
דַּס"ל דְּבּוֹגְרַת אֲפִילוּ לְמַשְׁנָה רֵאשׁוּנָה בּוֹעֵל ב"מ וּפּוֹרְשׁ א"כ צ"ל דְּבְּרִיָּתָא לֹא מִיָּרֵי
בְּבוֹגְרַת וְכַמְש"ל אַע"ג דְּהַבְּרִיָּתָא סְתָמָא קְתַנִּי מ"מ עַל הַרְמ"ה לֹא ק"מ דְּאִיהוּ ס"ל
דְּסְתָמָא דְּבְּרִיָּתָא מִיָּרֵי בְּכוּלְהוּ וְעַל פִּי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה עָלָה בְּדַעַתִּי לִישְׁב דְּבְּרֵי הָרִי"ף
וְהַרְמָב"ם שְׁהֵבִיא ב"י בְּסִימָן זֶה דַּס"ל דְּרַב וְשְׁמוּאֵל לֹא אָמְרֵי דְּבוֹעֵל ב"מ וּפּוֹרְשׁ אֵלָא
הֵיכָא דְּרֵאָתָה וְעוֹדָה בְּבֵית אַבִּיהָ שְׁפִינוּן שְׁנַקְבַּע בְּגַמְרָא אֲפִיִּסְקָא דְּרֵאָתָה וְעוֹדָה בְּבֵית
אַבִּיהָ מִשְׁמַע דְּלֹא קִיָּמֵי אֵלָא אַכַּה"ג ע"ש בַּב"י וּמַקְשִׁי ע"ז דַּא"כ מֵאֵי פְּרִיךְ הַש"ס
מִמְעֵשָׂה דְּרַב דְּהֵיִיא ע"כ בְּלֹא רְאָתָה מִיָּרֵי מְדַנְתָּן לֵה ד' לִילוֹת עֵינֵי בַב"י וְבַס' הַשְּׁגוֹת
הָרַז"ה מַה שְׁפָתְבוּ לְתַרְזֵן בְּזָה בְּדוֹחַק וְעַם דְּבְּרִינוּ אֵלֶּה נִיחָא דְּהָא צְרִיכִין אָנוּ עוֹד לְדַקְדַּק
בְּסוּגְיָא שְׁם דְּמַקְשָׁה ר"ח מִמְעֵשָׂה דְּרַב א"ל רְבָא אַהֲדוּרֵי אֲפַרְכָּא לְמָה לִי לוֹתִיב
מִמְתַּנִּיתִין וְהוּא סָבַר מְעֵשָׂה רַב ע"כ דְּלָמָּה לִיהָ לְאַלוּמֵי קוֹנְשִׁיתוּ מִמְעֵשָׂה רַב הָא בְּלֹא"ה
גַּם מִמְתַּנִּיתִין הַקּוֹנְשִׁיא עֲצוּמָה וְכִי רַב וְשְׁמוּאֵל יִחְלְקוּ עַל הַמְתַּנִּי לְכֹן נִלְע"ד דְּמַעֲיָקְרָא
דְּאַפְתִּי לֹא אֲסִיק דְּרַב וְשְׁמוּאֵל אָמְרֵי כְּרַבּוּתֵינוּ וְלֹא יַדַּע מַהֲךְ בְּרִיָּתָא דְּרַבּוּתֵינוּ נְמִנו
וְגַמְרוּ וְכו' מִפְּחַ קו' זוּ דְּהוּי קוֹשְׁיָא לִיהָ לַר"ח דְּאֵיךְ רַב וְשְׁמוּאֵל יִחְלְקוּ עַל הַמְתַּנִּי סָבַר
ר"ח דַּה"ט דְּרַב וְשְׁמוּאֵל דְּאִינְהוּ אֲזֻלֵי לְשִׁיטְתֵיהוּ וְס"ל דְּתַשְׁמִישׁ הַמְטָה בְּאַבְל בְּשַׁבַּת
וּבְמוֹעֵד הוּא רְשׁוּת וְהוּי קוֹשְׁיָא לִיהוּ הַבְּרִיָּתָא דְּתַנִּי בַּה דְּכָל אוֹתָן הֵימִים הוּא יִשְׁן בֵּין
הָאֲנָשִׁים כּו' דְּאַלְמָא דְּתַה"מ אָסוּר בְּמוֹעֵד וְע"כ דְּהַבְּרִיָּתָא פְּלִיג עַל הַמְתַּנִּי וְס"ל דְּדַם
בְּתוּלִים דִּין נִדָּה יֵשׁ לוֹ וּבוֹעֵל ב"מ וּפּוֹרְשׁ וּמַש"ה אָמְרֵי רַב וְשְׁמוּאֵל דְּהִלְכָה דְּבוֹעֵל ב"מ
וּפּוֹרְשׁ דַּס"ל כְּהָךְ בְּרִיָּתָא דְּפְלִיג עַל מְתַנִּי אַף ק' דַּמְנ"ל לְרַב וְשְׁמוּאֵל דְּהַבְּרִיָּתָא חוּלְק
עַל הַמְתַּנִּי דְּלָמָּה הַבְּרִיָּתָא מִיָּרֵי בְּבוֹגְרַת שְׁרֵאָתָה דְּאַף לְדִין הַמְשָׁנָה רֵאשׁוּנָה ס"ל בּוֹעֵל
ב"מ וּפּוֹרְשׁ פְּשִׁיטַת הָרָא"ש וְסִיעֲתוֹ וְכַמְש"ל וְעַדִּין מַנ"ל דְּהַבְּרִיָּתָא חוּלְק עַל הַמְתַּנִּי
דַּלְב"ה נּוֹתְנִין לַכ"א פְּדִינוּ וְצ"ל דַּס"ל לְרַב וְשְׁמוּאֵל דְּאֵי ס"ד דְּהַבְּרִיָּתָא מִיָּרֵי בְּבוֹגְרַת
שְׁרֵאָתָה וְלַכ"ע אַם כֹּן ק' אֵיךְ סְתָם הַבְּרִיָּתָא וְתַנִּי דְּכָל אוֹתָן הֵימִים הוּא יִשְׁן וְכו' דְּמֵאֵי
פְּסָקָא דְּנִשְׂאָת דְּוִקָא בִּימֵי בְּגָרוֹת הָא אֵיפָא דְּנִשְׂאָת בִּימֵי קְטַנּוּתָה וּבִימֵי נַעֲרוּתָה וְאֵיךְ
תַּנִּי סְתָם וְכִינוּן שְׁכֹן מוֹכַח דְּרַב וְשְׁמוּאֵל בְּכָל גְּוֹנֵי מִיָּרֵי דְּבוֹעֵל בְּעִילַת מְצוּהָ וּפּוֹרְשׁ
וּמַכ"ש דְּנִיחָא טְפִי לְמַש"ל דְּסְתָמָא דְּבְּרִיָּתָא מִיָּרֵי שְׁנִישְׂאוּ סְמוּךְ לְפִירְקוֹן כְּמַצּוֹת חֻכְמִים
דְּאִז מְסְתָמָא עַדִּין לֹא רְאָתָה דַּא"כ ק' אֵיךְ תַּנִּי דְּכָל אוֹתָן הֵימִים וְכו' הָא אֵיפָא נִישְׂאָת
בִּימֵי זִיבְתָה א"ו דְּמִיָּרֵי בְּכַה"ג בְּלֹא רְאָתָה וְסְתָמָא דְּמִלְתָּא הֵכִי וְכַמְש"ל הֵכִי ס"ל לַר"ח
דַּה"ט דְּרַב וְשְׁמוּאֵל לְמֵאֵי דְּלֹא אֲסִיק אַפְתִּי מִבְּרִיָּתָא דְּתַנִּי רַבּוּתֵינוּ נְמִנו וְכו' הוּי סָבַר
דְּרַב וְשְׁמוּאֵל פְּסָקֵי כְּהָךְ בְּרִיָּתָא הוּא יִשְׁן וְכו' וְאִם כֹּן מוֹכַח דְּרַב וְשְׁמוּאֵל ס"ל דְּאַף בְּלֹא
רְאָתָה בְּבֵית אַבִּיהָ נְמִי אֵין נּוֹתְנִין לֵה אֵלָא ב"מ וּפּוֹרְשׁ דְּהָא ע"כ דְּמוֹקְמֵי הָךְ בְּרִיָּתָא
דְּהוּא יִשְׁן וְכו' בְּכַה"ג וְכַמְש"ל וּמַש"ה שְׁפִיר מַק' מִמְעֵשָׂה דְּרַב דְּמוֹכַח דְּקִי"ל כְּמַתַּנִּי
דְּהָקָא וּבְאַמַּת דַּה"מ לְהַקְשׁוֹת דְּרַב וְשְׁמוּאֵל אֵיךְ שְׁבָקֵי לְמַתַּנִּי וְעַבְדֵי כְּבְּרִיָּתָא אֵלָא
דְּאַלְמָא לִיהָ לְהַקְשׁוֹת מִמְעֵשָׂה דְּרַב וְכו' לְמֵאֵי דַּס"ד דְּר"ח אַבְל לְמֵאֵי דְּמַסִּיק הַש"ס

דאינהו עבדי כרבותינו וכדתני אם פן רב ושמואל לאו מברייתא דהתם עבדי הכי אלא כדתני דרבותינו גמנו וכו' מעתה י"ל דאר רבותינו לא נחלקו אלא בראתה ועודה בבית אביה אבל בלא ראתה נשאר דין המשנה וכב"ה ומה דקשיא לרב ושמואל מברייתא דהוא ישן וכו' דמוכח דתה"מ אסור באבל במועד ובשבת עיין בס' מג"ש מ"ש לנישב בזה ואין להקשות על דברינו דאיה אפשר לומר דרב ושמואל מתרצים להברייתא דהוא ישן וכו' אליבא דנפשייהו דס"ל דתה"מ באבל בשבת ומועד רשות דטעמא דברייתא משום דם בתולים דאפתי ק' מן שבת של שבוע שנייה עיין בס' מג"ש שם ובס' פ"י שכתב לנישב זה אבל מ"ש בס' פ"י שם ונ"ל ואי תקשי משבת שניה שנוהג ז' ימי אבלות איפא למימר דהתם נמי משום דם בתולים משום דמסתמא איירי ברייתא בבתולה שניסת בד' ונבעלת בה' פדינה כדקתני הרי שהיה טבחו טבוח ויינו מזוג ומסתמא היינו בד' ואם פון פיון דקיי"ל דפולטת ש"ז סותרת למנינה א"כ לא תוכל למנות ז"נ אלא מיום א' נמצא דשבת שניה נמי עדיין לא טבלה לנדתה עכ"ל אין לדבריו שחר פיון דבזמן הברייתא עדיין לא נתפשטה חומרא דר"ז א"כ בממנ"פ אי ניסת בימים הראוים לנדה ליפא ז"נ וא"צ לישב אלא ז' ימים בין ראתה ובין לא ראתה וטובלת ביום ז' לערב אם פסקה מנדתה וא"כ מאי סתירה איפא ע"י פליטת ש"ז דהא אפילו רואה ד"נ ממש טובלת ביום ז' לערב ואי דמייירי שניסת בימים הראוים לזיבה ליפא ז"נ ודי בשומרת יום פנגד יום א"צ ז"נ אלא בראתה ג' ראיות בג' ימים ואין להאריה עוד בזה: (ה) ולא תתחיל למנות עד יום ה' לשמושה.

כתב בט"ז בשם מהר"ל מפראג דאע"פ דהשתא נהוג עלמא דנדה מתחלת למנות מיום הששי כמבואר בסימן קצ"ו מ"מ במתחלת למנות אחר ביאה ראשונה של בתולים מתחלת למנות מיום ה' וכן הורה הלכה למעשה עכ"ל וכ"כ מוהרש"ל בבניאורי הסמ"ג ובסימן קצ"ו ס"ק ה' שם ביאר דבריו די"ל דלא גזרינן בה שפא תשמש באותו יום בסופו דהיינו בין השמשות דמ"ה החמירו שלא תתחיל למנות עד יום ו' פיון דאין פאן דם נדה רק דם בתולים לא החמירו בו לבסוף עוד יום אחד משום תשמיש בין השמשות אבל אם באמת נבעלה בעילת מצנה בין השמשות נראה ונדאי דחשביון לה פאלו נבעלת בלילה שלאחר אותו ביה"ש אפילו גבי פלה נמצא שאם נבעלה הפלה בליל מ"ש תמנה מיום החמישי ואם נבעלה ביה"ש של סוף יום א' תמנה מיום ו' עכ"ל ולפ"ז אם פירסה נדה מיד אחר בעילת מצנה אין להקל למנות מיום ה' אלא צריכה להמתין עד יום ו' פיון דלא הקילו פאן אלא משום דאין פאן דם נדה אלא דם בתולים אבל היכא דפירסה נדה ממש היא צריכה ז"נ משום דם נדה אם פן אין להקל בזו יותר מבאשה אחרת ופשוט הוא: (ו) ונוהג עמה בכל ד"נ.

כתב בס' מנ"י ונ"ל הב"י אסור לפרוץ גדרן של ראשונים להקל בו אפילו כחוט השערה ומי שעושה פן הרי הוא פורץ גדר וישכנו נחש אכן ראיתי נוהגין שנותנין להם לאכול יחד בקערה אחת ולא ידעתי מאין יצא להם מנהג זה גם הט"ז כתב בשם מוהר"ל מפראג צד קולא להלכה ולמעשה ונ"ל דאע"פ דהשתא נהוג עלמא דהנדה מתחלת וכו' ואפשר שמה נתפשט להם פה המנהג גם פן בקולא זו ולאכול בפעם ראשון מקערה א' אבל באמת הוא נגד לשון משמעות הש"ע והב"י והמחמיר תע"ב: (ז) אלא שנוהג גמורה וכו'.

וזו מותר לו לישן בא"מ וה"ה נמי שהיא מותרת לה לישן על מטה המיוחד לו אפילו לדעת הט"ז לקמן סימן קצ"ב בס"ק ו' דאסור בנדה הקא מודה דשרי ובלא"ה חולק ע"ז בס' מנ"י ומתיר אף בנדה גמורה שהיא מותרת לישן במטה המיוחד לו ע"ל מ"ש בזה: (ח) ואפילו בסדין שהדם עליו.

בס' דרישה פתב ומעטה נהגו פרישות יתירה שלא ליגע אפילו בסדינים שיש בו נדות אע"פ שלא בפניה ואין טעם לחומרא זו שלא אסרו אלא שלא ישכב ויישן על מטתה משום הרגל ואפשר שהטעות נמשך מזה שסבורין שאסור לישן במטתה משום שיגע בדם נדתה ולפ"ז אסור ליגע גם כן בסדין אבל ז"א דהטעם הוא משום הרגל עברה עכ"ל וכ"כ בס"ט"ז לקמן סימן קצ"ה ס"ק ו' ומה שמקצת נזהרין שלא ליגע בדם נדתה שיבוש הוא עוד פתב הדרישה סימן זה דאין חילוק בין ימי נדתה או בין ימי לבונה לעולם אסור לו לשכב במטה שלה וכתב וז"ל אבל שמעתי משום מ"י שנהג היתר בימי לבונה אבל לקמן סי' קצ"ה משמע בהדיא דאין חילוק בשום דבר עכ"ל: פתב הט"ז לקמן סימן שמ"ב סק"ג ובזה ניחא מה שיש להקשות על מ"ש שצריך שמירה להחתם אחר שבעל בע"מ הא אמרו בגמרא דדוקא באיסור שהוא אבילות החמירו עליו פאן שצריך שמירה אע"פ שבעל דלא יטעה להקל עוד כיון שהקילו בו רבנן לענין היתר תשמיש באונן אבל ביש איסור נדה עליו א"צ שמירה אם בעל כבר שבונדאי לא נחשד על הנדה וא"כ לדין שפורש אחר בע"מ כמו בשאר נשים למה צריך שמירה בזמנינו די"ל כיון דבזמן התלמוד היה חייב בשמירה אין לנו להקל בזה דאין בנו פח אלא להחמיר ולא להקל פנ"ל עכ"ל ובס' נקה"כ השיג עליו מדברי הרא"ש דפ"ק דכתובות דכ' להדיא דלמשנה אחרונה שאמרו דם בתולים אשתו ישנה עמו וכ"פ רמ"א ס"ס קצ"ב וכ"מ מתוס' שם במ"ש דאי משום דם נדות כיון דבעל אשתו ישנה עמו ע"ש וכל ראיותיו אינן בהן ממש לדחות דברי הט"ז דהט"ז לא קאמר אלא גבי אבל דלא מהני כיון דבזמן התלמוד שלא היה פורש אחר דם בתולים הי' צריך שמירה מש"ה אף לדין צריך שימור אף דקיי"ל דבועל בע"מ ופורש דאין בידינו להקל אבל בלא אכל אף הט"ז מודה דא"צ שמירה אחר בע"מ כיון דבעל ודם בתולים חמירא לן כמו דם נדה מש"ה א"צ שימור דהא שמירה אף בזמן התלמוד לא היה צריך שימור דהא היה מותר אפ"ל לבעול אחר בע"מ וכ"כ בס' קרבן נתנאל אף מ"ש הט"ז כיון דבזמן התלמוד היה צריך שימור דאין בידינו להקל דבריו תמוהים דהא דקיי"ל בועל בע"מ ופורש היה בזמן התלמוד וכמשנה אחרונה וכבר הרגיש בזה בנקה"כ ואפשר דכוננתו לשיטת הר"ף ונהרמב"ם דס"ל דלא גזרו אלא בראתה בבית אביה ואף דאנן מחמירים בכולהו אין בידינו להקל שלא להצריך שימור מיהו למ"ש הש"ף בנקה"כ דבזמן הזה מת אביו או אמה דין שאר קרובים יש לו לית בזה נ"מ לדינא: קצב (א) אפילו.

התוס' במס' פרייתות דף י' ד"ה א"א לפה"ק בלא דם פתבו וז"ל ותימא א"כ למאי איצטרף למיכתב גבי זכר וטמאה ז' ימים עכ"ל ובס' אמרי נועם פ' תזריע כ' לתרץ דנ"מ אם ילדה תוף ימי נדתה דמן התורה דאפילו ראתה פל שבעה ופסק' ביום שביעי קודם חשיכה טובלת לערב להכי איצטרף גבי יולדת דאם ילדה בשביעי לנדתה ופסקה לערב דאפ"ה טמאה משום הלכה טומאת ז עוד כ' שם דנ"מ אם ילדה תוף ימי זיבתה דמן הדין אם ראתה יום א' א"צ אלא שימור יום פנגד יום לקח איצטרף קרא ביולדת

דאפ"ה צריכה ז משום הלידה דאלו משום הראיה שראתה בשעת הלידה הי' סגי בשומר יום א' פנגדו ועיי"ש מיהו יש עדיין לפקפק דפשוט' דקרא משמע דכולהו ז' ימים שטימא הפתוב בלידה פולהו חד טעם אית להו והפל טמא משום הלידה ואלו בהנהגה גונוי דלעיל דמיינרי שילדה תוך ימי נדתה או בתוך ימי זיבתה היום הראשון בלא"ה טמא משום הדם למ"ד א"א לפה"ק בלא דם ויותר נראה לתרץ דאיצטריף וטמאה ז' ימים היכא דילדה בתוך ימי זיבתה מתוך הקנשי דטהורה לגמרי משום הדם דקנשי סמוך ללידה רחמנא טהרה ומכ"ש דניחא לדעת הרמב"ם וסיעתו דס"ל דכל דם שראתה מחמת לידה מיקרי דם קנשי אפי' ילדה בשופי וכמ"ש בסמוך וא"כ אם ילדה תוך ימי זיבתה אף דא"א לפה"ק בלא דם מ"מ משום דם אינה טמאה דדם קנשי הוא ואינה טמאה אלא משום לידה אף לפי מה שפירש"י בחנומ"ש פ' הג"ל אשה פי תזריע אפי' לידתה מחוי פועין שהזריע אמו טמאה לידה וכיון דקרא מיינרי נמי בכה"ג ואתא לא שינוי תי' הג"ל דהא קיי"ל דאין קנשי לנפלים ובזה אפשר להמשיך דברי רש"י בחנומ"ש שם דמתחלה פי' אפי' ילדה מחוי וכו' ואח"כ פי' כימי נדת דותה דאפי' נפתח הקבר בלא דם וק"ל ועיין בסוגי' דר"פ יוצא דופן ובתוס' שם דהאי דרשא אפילו ילדה מחוי אפי' לרבנן דפליגי אר"ש ס"ל להאי דרשא ע"ש אב"ל רש"י שם ס"ל דלרבנן לית להו האי דרשא דלא צריכא קרא להא ע"ש וכיון דרש"י ז"ל הביא לפשוט' דקרא כר"ש מש"ה איצטריף לפרש לקרא כימי נדת דותה תטמא כמ"ד אפ"ש לפה"ק בלא דם: (ב) חשובות יולדות בזוב.

בטור כ' וז"ל והאידיןא פל היולדות חשובות יולדות בזוב דקיי"ל א"א לפה"ק בלא דם וכו' ע"ז הב"ח דמדינא אפי' היתה יולדת בי"א יום שבין נדה לנדה והיתה רואה ב' ימים רצופים וילדה ביום ג' לא היינו מצטרפין הך טיפת דם שראתה מחמת פה"ק שתהי' נקרא זכה גדולה דהלא קיי"ל דם יתנה זוכה מחמת עצמה ולא מחמת נלד אבל האידיןא דהחמירו וקבלו עליהם חומרא דר"ז אף טיפה זו דמחמת לידה קבלו עליהם שתהא נקראת יולדת בזוב מחמת טפה זו ודוק עכ"ל ובס' תל"מ תמה ע"ז וכו' וז"ל אשתמיטתי דבהדיא אמרינן דף ל"ח ת"ר יש רואה ק' יום כ' וב' שאחר הנדה לאפוקי מ"ד א"א לפה"ק משמע למ"ד דא"א לפה"ק בלא דם הוי יולדת בזוב וכפירש"י בפ"ק בא סימן דף נ"ד אברייתא דראתה ב' ולשלישי הפילה ע"ש ודווקא לומר דמיינרי בקשתה וכו' עכ"ל ולק"מ ואשתמיטתי להרב בעל תל"מ הרמב"ם בפ"ז מהלכות א"ב ד"ד שכ' וז"ל חל שלישי לראית' ביום הלידה אפי' כל היום פולה בשופי אין זה יולדת בזוב שהרי יום הלידה סמוך לקנשי עכ"ל וכ"כ ע"ז המ"מ וז"ל הדין שכ' רבינו פשוט הוא שאפילו ילדה בלא קנשי ובלא צער אין לה אונס גדול מלידה וא"א בלא קנשי עכ"ל וא"כ מכ"ש הדם שהיא רואה בשעת לידה דדם קנשי מיקרי וכ"כ הרשב"א בתה"א דף קפ"ז ע"א וכ"כ הרמב"ן והר"ן בחדושי' ב"דף ל"ז במכילתין וז"ל דכל מה שהיא רואה מחמת פה"ק של נלד אינו גורם זיכה דאין לה קנשי גדול מפה"ק שהוא מחמת הנלד ומה דאמרינן לקמן דהיכא שראתה שני בלא קנשי וילדה למ"ד דא"א לפה"ק בלא דם שהיא זכה גדולה וצריכה ז' י"ל דהיא דווקא לנפלים דאין קנשי לנפלים ע"ש והן אמת דהתוס' לא ס"ל הכי אלא דאפי' מה שראתה בשעת לידה אם לא ראתה מחמת צער וקנשי וכן מוכח ממ"ש ב"ד ד"ה רבא אמר אינה סותרת וא"ת והא רבא סובר בפ"ב דא"א לפה"ק

בל"ד וא"כ תסתור דהקא בעינן ז"נ מדם עכ"ל מבואר דס"ל דדמ שראתה מחמת פה"ק
של ולד לא מקרי דם קנשי דאי ס"ל דהני דם קנשי לא היו מקשים מידי וכן תנרצו
הרמב"ן והר"ן על קו' זו וכן מוכח ממ"ש התוס' שם דף ל"ח ד"ה מאי דעתך דלא ס"ל
כשיטת הרמב"ם וסיעתו שפיתו שם דהא דיש רואה ק' יום מיירי בכן קיימא ולשיטת
הרמב"ם וסיעתו א"א לומר הכי אלא דע"כ מיירי בנפלים דאל"כ איך מסיק עלי'
לאפוקי מ"ד דא"א לפה"ק בלא דם וכמש"ל ועוד יתבאר לקמן דתוס' לא ס"ל הכי מ"מ
אין תפיסה על הפ"ח מן הש"ס וגם מי סניא למימר דהטור תפס שיטת הרמב"ם וסיעתו:
אך מ"ש הפ"ח הטור אין דבריו מוכרחים וגם מה שהבין הפ"ח בכוננת הפ"י במ"ש
על הטור שכ' והיולדת בימי זיבתה אם ראתה דם בלידתה צריכה ז"נ וכו' וכ' ע"ז הפ"י
פלומר בי"א יום שפין נדה לנדה אם רואה דם בלידתה פלומר אם רואה ג' ימים רצופים
דאז היא נזה גדולה וצריכה ז"נ צריכה שיהיו נקיים מדם לגמרי וכו' עכ"ל וכ' הפ"ח
דר"ל דיוולד' בימי זיבה דקאמר רבינו היינו שלאחר הלידה ראתה ג' ימים רצופים ונעשה
נזה גדולה והשיגע"ז דפשיט הלשון לא משמע הכי אלא דמיירי דמקמי לידה ראתה ג"י
רצופים ע"ש והדבר פשוט דגם הפ"י נתפנין לפרש פן דהטור מיירי דמקמי לידה ראתה
ג"י תוך י"א יום שפין נדה ונחלילה למשוני' לרבינו הפ"י לטועה שיספור דימי לידה
ראויים לזיבה אם ראתה בהן והדבר פשוט בגמ' ובכל הפוסקים דימי לידה אינן ראויים
לנדה ולזיבה דאפי' ראתה כל ימי לידתה והיא בתוך י"א יום שפין נדה לנדה אפ"ה
טובלת סוף ז' לזכר וסוף י"ד לנקבה וכן אם ראתה בסוף ימי הלידה אף שהיא תוך ימי
נדת' אפ"ה טובלת סוף ז' וסוף י"ד דימי הלידה אינן ראויים לזיבה ולנדה וכ"ה בהדיא
בגמ' דף ל"ז ע"ב וגדולה מזו פסק הרמב"ם בפ"ז מהלכות א"ב די"א דאפילו ילדה תוך
ספירות ז"נ של זיבה וראתה דם תוך ימי לידתה שאין עולין לה ימי הראיה ולא סותרין
כל הימים אלא משלמת על הימים שספירה פשיפסוק הדם שאין סותר הכל אלא ראיות
של זיבה אלו סותרין יומן לבד ע"כ מבואר אע"ג דקיי"ל בנזה בעלמא שסופרת ז"נ
אם ראתה תוך ימי ספירתה סותרת הכל היינו משום דכ"ז שלא ספירה ז"נ ימי זיבה
מיקרי מש"ה סותרת זיבה סותר אכל ימי לידה אינן ראויים לזיבה ולנדה וכן הרגיש
בס' הג"ל על הפ"ח בזה ולכאורה יש לטעות דאף ימי לידה אינן ראויין לנדה ולזיבה מהא
דגרסינן במכילתין דף מ"ב ע"א ת"ר הנדה והנזה והש"י כ"י והיולדת פולן מטמאות
בפנים כבחוץ ומק' הש"ס בשלמא כולהו לחיי אלא יולדת אי בימי נדתה נדה היא נאי
בימי זיבה וכו' ופירש"י אי בימי נדה ילדה וראתה הא תני לה וכו' משמע לכאורה
מלשון רש"י דאפי' ילדה נאח"כ ראתה אפ"ה אי בימי נדה נדה נאי בימי זיבה אך
א"א לפרש פן דאי מיירי שילדה נאח"כ ראתה ה"ל להש"ס להקשות דמאי נ"מ שטמאה
הדם בפנים כבחוץ הא בלא"ה טמאה היא משום לידה דטמאה אפי' בלידה יבשתא ול"ל
להקשות מפי' אי נדה נדה וכו' דכבר תני לה אגופא דמלתא ה"ל להקשות דמאי נ"מ בזה
אם מטמאה בפנים כבחוץ הא בלא"ה טמאה היא א"ו מה שפירש"י ילדה וראתה ר"ל
וראתה כבר קודם הלידה מחמת פה"ק וכמו שפירש"י בדרף ל"ח ע"א ד"ה קמ"ל דאפשר
לפה"ק בל"ד ונ"ל דאי לא אפשר ה"ל נזה כשילדה אחר שנים של אחר הנדה דה"ל יום
לידה שלישי נאי הוי חזי קודם הלידה בפה"ק הרי היא נזה הואיל ובלא קנשי ראתה
עכ"ל וכן כוננתו פאן דראתה מחמת פה"ק קודם הלידה נאהא מק' שפיר אי נדה נדה

זיבה זיבה וילשיטת הרמב"ם ס"ל דכל היום של לידה מיקרי קנשי הא דמק' הש"ס הכא
אי זיבה זיבה נ"ל למאי דס"ד השתא מיירי בנפלים וכמש"ל: והנה לכאורה י"ל סייעתא
לשיטת התו' דס"ל דאם ילדה בשופי הדם שראתה בפה"ק של לידה לא מיקרי דם קנשי
ודלא פשיטת הרמב"ם וסייעתו דגרסינן בר"פ המפלת קשתה ב' ולשלישי הפילה ואינה
יודעת מה הפילה ה"ז ספק לידה ספק זיבה מביאה קרפן ואינו נאכל ר"י אומר מביאה
קרפן ונאכל שא"א לפה"ק בלא דם וכתבו התו' שם ד"ה ואינו נאכל ונ"ל וב' קרפנות
א"צ להביא משום דאימא ראתה וילדה דא"כ קנשי סמוך ללידה היא וטהורה כו' דיש
קנשי לנפלים וכן צ"ל לר"י דסבר יש קנשי לנפלים דאי אין קנשי הנה לה לה להביא ב'
קרפנות של זיבה דהוי ודאי נאכל ושל לידה דהוי ספק אינו נאכל דלזיבה ולידה לא
סגיא בקרפן חד עכ"ל וכיון דבריינתא דהכא ס"ל יש קנשי לנפלים קשה לשיטת הרמב"ם
וסייעתו דס"ל דכל מה שראתה מחמת פה"ק דלידה הוא דם קנשי אפי' ילדה בשופי למה
נקט הבריינתא קשתה ב' וכו' הא אפי' ראתה ב' ימים בשופי ובג' הפילה נמי אינה מביאה
אלא חד קרפן דלמאי נחוש לשמא ראתה עם הולד הא פיון דראתה עם הולד קנשי הוא
לדעתם וכיון דבג' מחמת קנשי הוא אף דב' ימים הראשונים ראתה בשופי אפ"ה רחמנא
טהרי' פדאינתא בפרק בנו"כ ופסקה הרמב"ם שם: והן אמת דברי התוספות שם צ"ע
דהא גרסינן ס"פ ב"ס דף נ"ד ע"ב ראתה ב' ולשלישי הפילה וא"י מה הפילה ה"ז ספק
זיבה וספק לידה מביאה קרפן ואינו נאכל וימי לידתה וכו' והתם הא לא תני ראתה ב'
בקנשי ובנודאי בראתה בשופי מיירי וכן פירש רש"י שם ואפ"ה תני מביאה קרפן וכו'
דהיינו בסד קרפן סגי' (ואיך רצו התוספות להוכיח דת"ק ס"ל יש קנשי לנפלים מדס"ל
דאינה מביאה אלא חד קרפן אפתי איך מתורץ הבריינתא דהתם) ולולי דבריהם הנה נ"ל
דהיינו טעמא דלא מייתי אלא חד קרפן פיון דס"ל לת"ק וכן בריינתא דס"פ ב"ס דאפשר
לפה"ק בל"ד אם פן מהיכי תימי שתביא קרפן על ספק זה דשמא ראתה אדרבה אוכי
לאתמא בחזקת שאינו רואה וכ"כ הר"ן בהדיא פאן בסוגיא זו בחדושי' ואף דכבר היא
בחזקת שראתה בב' ימים מ"מ עדיין לא נעשה זבה גדולה ואוקמינן לה בחזקה זו שאינה
ז"ג ואע"ג דלענין איסור מצינו בכמה דוכתי שחז"ל להחמירו לאסור מספקא ולא אזלינן
בתר חזקה דמעיקרא כגון היכא דאיכא רגלים לדבר ומצוי קצת וכה"ג וי"ל דמה"ט היא
ספק זבה לענין שצריכה שתספור ז"נ וכפירש"י שם בס"פ ב"ס ה"מ לענין איסור
החמירו שצריכה שתספור ז"נ ולא אמרינן דניזיל בתר חזקה דמעיקרא וכמש"ל משום
שהוא רגיל קצת פשנפתח מקורה שתראה דם אע"ג דלא נודאי משווינן ליה אבל לענין
קרפן לא רצו להחמיר ולומר שתביא קרפן זיבה מספק ולהתיר מליקת חולין ע"ג המזבח
פיון דאיכא חזקה פנגדה אע"ג דקיי"ל דחטאת העוף פא על הספק מ"מ לא התירו אלא
מדין חק ובספק גמור וכן פירש"י במסכת פרייתות דף ח' ע"א דמה"ט אשה שיש עליה ה'
ספק לידות או ה' ספק זיבות אינה מביאה אלא קרפן א' ואין השאר עליה חובה פדאינתא
התם אבל קרפן לידה נדאי דמביאה מספק דספק גמור הוא דאע"ג דמיירי הכא שלא
היתה בחזקת מעוברת דאלו היתה בחזקת מעוברת היתה מביאה קרפן ונאכל וכדאמר
ריב"ל לקמן דף כ"ט וכן פסק הרמב"ם ז"ל בפ"א מחו"כ מ"מ ספיקא מעליא הוא דכי
היכי שהיתה מוחזקת שלא נתעברה בולד שיש לו צורת אדם ה"נ לא הוחזקה שנתעברה
מדבר שאין לו צורת ולד נהרי הפילה לפנינו וכי היכי דמספקא לן שלא הנה צורת ולד

ה"נ י"ל שְׁהִיָּה לוֹ צוּרַת וְלָד וּלְפ"ז הָא דְלָא מְחַיֵּיב ת"ק דר"י וְכֵן בְּרֵייתָא דב"ס אֵלָא בְּחַד קָרְפֵּן הֵינּוּ בְּסַפְקָא קָרְפֵּן דְּלִיָּדָה אֲבָל לֹא מִשּׁוּם זִיבָה וְהָא דְקַתְנֵי ה"ז סְפֵק לִיָּדָה וּסְפֵק זִיבָה הֵינּוּ לְעַנְיָן אִיסוּר וּכְמַש"ל: וְעַפ"ז נ"ל לְתַרְזֵן מֵאֵי דְקָשְׁיָא לָן בְּבְרֵייתָא דס"פ ב"ס דְּמַסִּיִּים אַחַר דְּתַנִּי ה"ז סְפֵק זִיבָה וּסְפֵק לִיָּדָה וַיְמִי לִיָּדָה שְׁרָאָתָה בְּהֵן כּו' דְּמָה עֲנִין זֶה לְכָאן דְּהָא לְמֵאֵי דְמַסִּיק הַש"ס דִּין זֶה ל"ד בְּסַפְקָא יוֹלְדָת אֵלָא אֲפִילוּ בּוֹדָאֵי לִיָּדָה עוֹלִין לָה יְמִי לִיָּדָה שְׁלֵא רָאָתָה אִם כֵּן לָא ה"ל לְמִיתְנֵי הָכָא דִּין זֶה גַבֵּי סְפֵק לִיָּדָה דְּהָא אֲפִשְׁר לְמִיטְעֵי וְלוֹמַר דְּדוֹקָא גַבֵּי סְפֵק לִיָּדָה הוּא דְעוֹלִין מִשָּׂא"כ בּוֹדָאֵי לִיָּדָה וְכַדְבְּעֵי לְמִימַר ר"פ הֵתָם וּלְפ"ז מ"ש דְּלְעַנְיָן קָרְפֵּן לָא נ"מ בְּסַפְקָא זִיבָה אֲפִילוּ אֵי אִין קוֹשֵׁי לְנִפְלִים אוֹ שְׁיִלְדָה בְּשׁוֹפֵי מִטְעָם דְּאִיכָא חֲזָקָה שְׁלֵא רָאָתָה לָא מִיִּתְנֵי סְפֵק מְלִיקַת חוֹלִין נִיחָא הָא דְּמַסִּיִּים הַבְּרֵייתָא הָכָא דִּין זֶה דְּהָא יֵשׁ עוֹד לְדַקְדָּק בְּלִשׁוֹן הַבְּרֵייתָא דְּהֵתָם תַּנִּי ה"ז סְפֵק זִיבָה סְפֵק לִיָּדָה בְּלֹא נִי"ו הַנוֹסֶפֶת מְשַׁמֵּעַ דְּלִיכָא לְסַפּוֹקֵי אֵלָא בְּהֵנִי תְּרֵי סְפֵקוֹת דְּלִמָּא יוֹלְדָת וְלֹא זָבָה הִיא אוֹ שְׁמָא זָבָה הִיא וְלֹא יוֹלְדָת וְאִמָּאֵי לָא תַּנִּי אֵלָא הֵנִי תְּרֵי סְפֵקוֹת הָא אִיכָא נְמִי סְפֵק ג' דְּשְׁמָא יוֹלְדָת וְגַם זָבָה הִיא וּכְפִירוּשׁ רַש"י שֵׁם וְאִמָּאֵי לָא חֲשִׁיב הַבְּרֵייתָא נְמִי לְהֵאֵי סְפֵקָא בְּשְׁלֵמָא הָא ל"ק לִיָּה דְלָא ה"ל לְמִיתְנֵי לְהֵנִי סְפֵקוֹת דְּשְׁמָא זָבָה אוֹ יוֹלְדָת לְחוֹדָא הִיא אֵלָא דֵּה"ל לְמִיתְנֵי רַק הֵאֵי חֲשִׁשָּׂא דְלִמָּא זָבָה וְגַם יוֹלְדָת הִיא דִּי"ל דְּנִיחָא לִיָּה לְהַתְּנָא לְאֲשַׁמְעִין הֵנִי חֲשִׁשׁוֹת דְּנ"מ אִם יִלְדָה בְּקוֹשֵׁי דְאִז לִיכָא הֵאֵי חֲשִׁשָּׂא דְשְׁמָא זָבָה וְגַם יוֹלְדָת הִיא לְהֵכִי תַּנִּי דְּאִיכָא לְמִיחַשׁ לְכָל חֲדָא בְּאִפִּי נְפִשְׁיָה וְאֵע"ג דְּבְרֵייתָא דְּהֵתָם לָא מִיִּרֵי בְּיִלְדָה בְּקוֹשֵׁי וּכְמַש"ל מ"מ אַגַּב אוֹרְחָא נִיחָא לִיָּה לְאֲשַׁמְעִין בְּמֵאֵי דְנ"מ לְדִינָא אִם הֵיִתָּה יוֹלְדָת בְּקוֹשֵׁי אֲבָל מ"מ ק' דֵּה"ל לְמִיחַשְׁבַּ גַּם הֵאֵי סְפֵקָא דְשְׁמָא יוֹלְדָת וְגַם זָבָה הִיא מִיָּהוּ לְמ"ש לְעֵיל לְק"מ דְּמֵאֵי נ"מ בְּהֵאֵי סְפֵקָא דְּהָא פִּינּוֹן דְּכָבֵר גִּילָה לְנוּ הַתְּנָא דְּחוֹשְׁשֵׁת מִשּׁוּם לִיָּדָה וְאִינָה טְהוֹרָה לְבַעֲלָה עַד אַחַר י"ד יוֹם אֲפִילוּ לֹא רָאָתָה בְּהֵן דְּשְׁמָא יִלְדָה נְקֵבָה וְגַם אֲשַׁמְעִין דָּאִם רָאָתָה בְּהֵן דְּצָרִיכָה שְׁתַּשְׁמֹר ז"נ אִם כֵּן לְמֵאֵי נ"מ הֵאֵי חֲשִׁשָּׂא דְּנִיחוּשׁ שְׁמָא יוֹלְדָת וְגַם זָבָה הִיא וְאֵי לְעַנְיָן קָרְפֵּן הָא כְּתַבְנוּ דְּמ"מ אִינָה מְבִיאָה אֵלָא קָרְפֵּן א' וּלְהֵכִי לָא תַּנִּי הֵאֵי חֲשִׁשָּׂא כְּלָל דְלָא נ"מ מִיָּדֵי דְּהָא כְּבָר נִתְּתָ לָה כָּל הַחוֹמְרוֹת בְּהֵנִי תְּרֵי סְפֵקוֹת וּמָה יוֹסִיף הַסְּפֵק הַג' אִף אֵי נִימָא דִּימֵי לִיָּדָה שְׁלֵא רָאָתָה בְּהֵן אִין עוֹלִין לְסַפִּירַת ז"נ אִם כֵּן וְדָאֵי דְמוֹסִיף חוֹמְרָא בְּמָה שְׁאֲנוּ חוֹשְׁשִׁין לְסַפְּקָא הַג' שְׁמָא יוֹלְדָת וְגַם זָבָה דָּאֵי לָא הֵנִי חֲזִיִּישִׁין אֵלָא לְכָל חַד וְחַד בְּאִפִּי נְפִשְׁיָה דְּשְׁמָא זָבָה הִיא וְלֹא יוֹלְדָת אוֹ יוֹלְדָת וְלֹא זָבָה הִיָּה סְגִיָּא בְּמָה שְׁסַפְּרָה ז"נ בְּתוֹף יְמֵי לִיָּדָתָה וְטוֹבְלַת מִיָּד אַחַר יְמֵי לִיָּדָתָה מ"מ אִם יוֹלְדָת וְלֹא זָבָה הִיא א"צ ז"נ וְאִם זָבָה הִיא וְלֹא יוֹלְדָת הָא סְפֵרָה ז"נ אֲבָל עֲכָשְׁוֹ שְׁבָאֲנוּ לְחוּשׁ לְשְׁמָא יוֹלְדָת וְגַם זָבָה הִיא צָרִיכָה שְׁתַּסְּפֹר ז"נ אַחַר י"ד יוֹם שֶׁל יְמֵי לִיָּדָה דְּדַל יוֹלְדָת וְגַם זָבָה הִיא מִשּׁוּם כְּףֵּ הַנּוֹצְרָכָה הַבְּרֵייתָא לְהַסְמִיף הֵאֵי דִינָא דִּימֵי לִיָּדָה שְׁלֵא רָאָתָה בְּהֵן עוֹלִין לָה כִּי הֵיכִי דְלָא תִּיקְשִׁי לָךְ לְמָה לָא תַּנִּי הַבְּרֵייתָא הַסְּפֵק הַג' וּמִתּוֹף כְּףֵּ תַטְעָה לוֹמַר דַּס"ל לְהַבְּרֵייתָא פְּדַעַת הַרְמַב"ם וְסִיעַתוֹ דְּכָל מָה שְׁרָאָתָה ע"י פה"ק שֶׁל הַלִּיָּדָה דָּם קוֹשֵׁי מִיקְרֵי אֲפִילוּ יִלְדָה בְּשׁוֹפֵי וּמִשּׁוּם הֵכִי לָא תַּנִּי הַסְּפֵק הַג' דְּלָא מְשַׁכַּח לִיָּה דְּהָא אִם רָאָתָה עִם הַלִּיָּדָה לִיכָא זִיבָה כְּלָל לְהֵכִי מְסִימַת הַבְּרֵייתָא הֵאֵי דִינָא דְעוֹלִין לָה דְלָאוּ הֵינּוּ טַעְמָא דְּדָם קוֹשֵׁי הוּא אֵלָא פִּינּוֹן דְּעוֹלִין לָה לִיכָא נ"מ בְּסַפְּקָא הַג': וְעַפ"ז יֵשׁ לִיִּישׁב דְּבָרֵי הַרְמַב"ם בְּפ"ד מֵהַלְכוֹת א"ב וְז"ל רָאָתָה ב' יְמִים וּבְשְׁלִישֵׁי הַפִּילָה וְאִין יָדוּעַ מָה הַפִּילָה ה"ז סְפֵק זִיבָה וּסְפֵק לִיָּדָה עַכ"ל וְהִנֵּה שְׁיָנָה

מלשון הברייטא דהברייטא תני ספק זבה ספק יולדת בלא וי"ו העטוף והרמב"ם פתב ספק זבה וספק יולדת וצריך טעם למה שינה מלשון הברייטא ועם דברינו ניחא דנדאי הברייטא ניחא ליה לאשמעינו הני ספקות דאיכא לספוקי בכל חדא באפי נפשיה דנ"מ לענין ילדה בקנשי וכמש"ל וס"ל להרמב"ם דהברייטא ס"ל יש קנשי לנפלים אבל הרמב"ם דפסק אין קנשי לנפלים א"כ לא נ"מ בהני ספקות לכה תפס הקיצור דאיכא לספוקי לשמא זבה וגם יולדת היא וענין מ"ש לקמן: ובדברי המ"מ ראיתי תמיה שכתב על דברי הרמב"ם ה"ל ונ"ל בפ' המפלת כו' קשתה ב' כו' עכ"ל וכל הרוואה יראה דלא מן הברייטא דפ' המפלת למד הרמב"ם דין זה דשם מיירי בקשתה אלא הרמב"ם הוציא דין זה מברייטא דס"פ ב"ס שהיא ממש כמ"ש הרמב"ם גם דברי הכ"מ שם מגומגמים ואין להם הבנה כלל יע"ש: ומדי עברי בין עין עיוני בדין זה ראיתי גם בדברי המהרש"א ז"ל מלתא דתמיה שכתב על התוספות דף ל"ח ע"א ד"ה מאי דעתך ונ"ל דליכא למימר דנקט קנשי משום דס"ל לר"מ דא"א לפה"ק בל"ד כו' אשתמיטת' היא דסומכוס משום ר"מ דף כ"א ע"ב גם מ"ש בתירוץ קו' זו ונ"ל ועוד דמשמע (בריש המפלת כצ"ל) דת"ק דר"י דהוא ר"מ דכל סתמא דמתניתין פנותיה הוא ס"ל דאפשר לפה"ק בל"ד עכ"ל לאו פללא הוא דבהדיא פתב רש"י במס' ערובין דף מ"ו דבר פלוגתא דר"י ר"ש הוא והתם נמי קאי אסתם מתני' יע"ש: נחזור לענינו הראשון דלפי מש"ל י"ל הא דתני בברייטא דר"פ המפלת קשתה ב' ולא תני דינו בראתה בלא קנשי כמו דתני הברייטא דס"פ ב"ס ואי משום דר"י בר פלוגתיה תני קשתה דאי לאו דקשתה היתה צריכה להביא ב' קרבנות והא' נאכל דזו דוחק דת"ק יאמר קשתה משום דר"י ואין לומר מש"ה תני קשתה דאי לא"ה היתה צריכה להביא ב' קרבנות הא הוכחנו לעיל דאפ"ה אינה מביאה אלא חד קרבן אבל לפי מ"ש דמש"ה לא תני הברייטא דס"פ ב"ס הספק השלישי דשמא זבה וגם יולדת היא משום דלא נ"מ מידי בהאי ספקא דהא כבר יתבינו לה פל חומר מחמת הני תרי ספקות דס"ל להברייטא דימי לידה שלא ראתה בהן אין עולין לספירת ז"נ וכברייטא דטועה דס"ל הכי וכדאמרינו בדרף כ"ט מש"ה תני קשתה לאשמעינו דדוקא בקשתה הוא דליכא אלא הני ב' ספקות וס"ל יש קנשי לנפלים אבל אי לא קשתה איכא נמי ספק ג' דשמא זבה וגם יולדת היא ונ"מ שצריכה להמתין בספירת ז"נ שלא עד אחר שעברו ימי הספק לידה מיהו בלא"ה י"ל הא דנקט הת"ק קשתה לרבנות תני הכי דאע"ג דקשתה ואיכא ב' ספקות למיתלי דלאו זבה היא חדא דלמא לא ראתה דם ואת"ל דראתה דם שמא ולד הנה והוי קישוי מחמת לידה ואפ"ה חוששת לזיבה ויהיה איה שיהיה הפי בברייטא מ"מ הא דתני בברייטא קשתה ב' ימים קשה על הרמב"ם וסיעתו דס"ל דמה שראתה מחמת פה"ק של לידה דם קנשי הוא וא"כ למה תני כלל קשתה דבלא"ה נמי אם באנו לחוש לשמא הנה דם עם הנולד קנשי הוא להרמב"ם כל יום הלידה ולהרמב"ן והר"ן מה שבא בפה"ק של לידה וצ"ל לדעתם דס"ל שיש חילוק דאף דקיי"ל בלידה ולד קנימא דאפי' ראתה ב' ימים בשופי ובשלישי ראתה מחמת קנשי דם קנשי מיקרי כדאיכא בפ' בנו"כ מ"מ בנפלים אפי' למאן דאית ליה יש קנשי לנפלים מ"מ בהא גרע מכן קנימא דלא מהני אם ראתה ב' ימים בשופי ובשלישי בקנשי אלא דצריך פל ג' ימים בקנשי וה"ט דברייטא דתני קשתה ב' ימים וצ"ע: ומה שהקשיתי על התוס' מהא דס"פ ב"ס יש ליישב בדוחק דס"ל להתוס' אף דבברייטא דהתם תני ראתה ב' ימים ולא תני

קוּשְׁתָּהּ לָאוּ דְמִיִּירֵי דְוָקְא בְרֵאֲתָהּ בְּשׁוּפֵי אֱלָא מִשׁ"ה תְּנִי רֵאֲתָהּ סֶתֶם מְשׁוּם דְּמִיִּירֵי בְּכָל גִּוּוּנֵי שְׂרֵאֲתָהּ הֵן ע"י שׁוּפֵי וְהֵן ע"י קוּשֵׁי וּלְכֹף תְּנִי מְבִיאָה קְרָבֵן וְלֹא תְּנִי ב' קְרָבָנוֹת מְשׁוּם דְּלֹא פְּסִיקָא לִיהָ דְּהָא אֵיפֹא רֵאֲתָהּ בְּקוּשֵׁי דְּאֵינָה מְבִיאָה אֱלָא קְרָבֵן א' וּלְכֹף תְּנִי סֶתֶם מְבִיאָה קְרָבֵן דַּעֲכ"פ חַד צְרִיכָה לְהִבְיָא: וּמַעַתָּה נְבוּא לְבָאָר מַה שְׁנוּגַע לְדִינָא לְדִידֵן דַּמ"ש הַטּוֹר דְּהָאִיִּדְנָא פֶּל יוֹלְדוֹת חֲשׁוּבוֹת יוֹלְדוֹת בְּזוּב דְּקִי"ל א"א לְפַה"ק בַּל"ד הִילְכִיף צְרִיכָה ז"נ וְכו' לְשִׁיטַת הַרְמַב"ם דַּס"ל דְּכָל מַה שְׂרֵאֲתָהּ בְּיוֹם הַלִּידָה דָּם קוּשֵׁי מִיִּקְרִי וְאִפִּי יִלְדָה בְּשׁוּפֵי וְכו' לְשִׁיטַת הַרְמַב"ן וְהַר"ן דַּס"ל דַּעֲכ"פ מַה שְׂרֵאֲתָהּ מְחַמַּת פַּה"ק שֶׁל וְלָד אֵין לָהּ קוּשֵׁי גְדוֹל מְזַה צ"ל דַּכ"ז שְׁכ' הַטּוֹר אֵינָה אֱלָא מְחַמְרָא דְּרַבְּנֵן דְּכִינּוּן דַּבְּלֵא"ה הַחֲמִירוּ בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל כַּר"ז שְׂאִפִּי רֵאֲתָהּ טִיפַת דָּם פְּחַרְדָּל דְּיוֹשְׁבַת עָלֵיו ז"נ הַחֲמִירוּ נְמִי אִפִּי בְּדָם קוּשֵׁי שְׂיִטְמָא כְּדָם שׁוּפֵי וְכַמ"ש הַב"ח וְכ"כ בְּהִדְיָא בַּס' בַּעַה"נ דָּף ג' ע"א וְעֵינֵן בְּמַרְדְּכֵי מַחְלֻקַּת הָרֵאשׁוֹנִים בְּזַה וּמְסִיק ג"כ דְּהָאִיִּדְנָא אֵין לְחַלְקָא בֵּין קוּשֵׁי לְשׁוּפֵי מְחַמְרָא דַּר"ז וְעֵינֵן בְּהַשְׁגוֹת הַרְז"ה עַל ס' בַּעַה"נ אֲבָל לְשִׁיטַת הַתּוֹס' דָּאֵם יִלְדָה בְּשׁוּפֵי לֹא מִיִּקְרִי דָּם קוּשֵׁי מַה שְׂרֵאֲתָהּ בְּעַת פַּה"ק שֶׁל הַגְּלָד דְּבָרִים כְּפִשְׁטוֹן דְּהָאִיִּדְנָא הֵנִי פְּלוֹן יוֹלְדוֹת בְּזוּב דְּהָא הַחֲמִירוּ ב"י כַּר"ז לְהִיּוֹת יוֹשְׁבוֹת עַל פֶּל דָּם ז"נ בֵּין דָּם נְדָה וּבֵין דָּם זִיבָה וְהָאֵי דָּם שְׂרֵאֲתָהּ בְּשַׁעַת פַּה"ק אֵי נְדָה נְדָה וְאֵי זִיבָה זִיבָה הוּא פְּדָאֵי בַּגַּמ' דָּף מ"ב וַא"כ לְדִידֵן לְעוֹלָם צְרִיכָה לִישֵׁב ז"נ וּמַעַתָּה נְבוּא לְבָאָר דְּבָרֵי הַמְּחַבֵּר כָּאֵן בַּש"ע דַּמ"ש עַכְשָׁיו בּוּזָה"ז פֶּל הַיּוֹלְדוֹת חֲשׁוּבוֹת יוֹלְדוֹת בְּזוּב וְכו' הֵינּוּ מְשׁוּם דְּקִי"ל לְעֵיל סִי קַפ"ח דַּא"א לְפַה"ק בְּלֹא דָּם אָף מ"ש אַח"כ נְמַצְאָתָא אוּמַר שְׁהַיּוֹלְדַת זָכָר תִּשָּׁב ז' לְלִידָה וּז' לְנִקְיִים לְזִיבָה וְהַיּוֹלְדַת נְקֵבָה יוֹשְׁבַת שְׁבוּעִים לְלִידָה וּז' לְנִקְיִים לְזִיבָה כּו' הָא ע"כ מִיִּירֵי בְּשְׂרֵאֲתָהּ תוּף יְמֵי הַלִּידָה לְמַגּוֹת נְקִיִּים דָּאלוּ לֹא רֵאֲתָהּ לְפַה צְרִיכָה שְׁתִּשָּׁב ז' לְזָכָר וּז' נְקִיִּים לְזִיבָה וְכו' בְּנִקְבָה שְׁבוּעִים לְלִידָה וּז' נְקִיִּים לְזִיבָה הָא יְמֵי לִידָה שְׁלֵא רֵאֲתָהּ בְּהוֹ עוֹלִין לָהּ לְז' נְקִיִּים וְכַמוֹ שְׁפָסַק הוּא בְּעַצְמוֹ מִיַּד אַחַר דִּין זֶה א"ו דְּהָא מִיִּירֵי שְׂרֵאֲתָהּ תוּף יְמֵי הַלִּידָה א"כ ק' דָּאָף אֵי נִימָא דְּלָאוּ יוֹלְדַת בְּזוּב הֵיא וְאִפְשָׁר לְפַה"ק בְּלֹא דָּם צְרִיכָה שְׁתִּשָּׁב ז"נ מְחַמַּת הַדָּם שְׂרֵאֲתָהּ תוּף יְמֵי הַלִּידָה דְּהָא ס"ל לְהַמְחַבֵּר דְּלִידֵן דְּנוֹהֲגִין חוּמְרָא דַּר"ז אֵין חִילוּק בֵּין דָּם שְׂרֵאֲתָהּ תוּף יְמֵי הַלִּידָה אַע"פ שְׂאֵינּוּ גוֹרֵם שׁוּם טְוִמְאָה לְשָׂאָר דָּם דְּהָא אִפִּי בְּדָם טוֹהַר מְחַמְרִינֵן לִישֵׁב עָלֵיו ז"נ מַכ"ש דָּם שֶׁל יְמֵי לִידָה וְכַמ"ש בַּב"י כָּאֵן וְהַסְּפִימוּ עִמּוֹ הָאֲחֵרוֹנִים וְכַמ"ש הַט"ז כָּאֵן וְעִי מ"ש בְּסַמוּף וּלְפ"ז לֹא נ"מ מִיַּדִּי בְּהָא דְּכָל יוֹלְדוֹת חֲשׁוּבוֹת יוֹלְדוֹת בְּזוּב מְחַמַּת דְּקִי"ל א"א לְפַה"ק בַּל"ד אֱלָא בְּיוֹלְדַת זָכָר וְלֹא רֵאֲתָהּ תוּף יְמֵי לִידָתָהּ דָּאֵם הֵינָה אִפְשָׁר לְפַה"ק בַּל"ד הֵינָה יְכוּלָה לְטַהַר מִיַּד בְּכָלוֹת ז' יְמֵי לִידָתָהּ דְּהָא לֹא רֵאֲתָהּ פְּלֵל אֲבָל לְפִי מַה דְּקִי"ל א"א לְפַה"ק בַּל"ד א"כ צְרִיכָה ז"נ וּבְכָלוֹת ז' יְמֵי לִידָתָהּ אֵינָה יְכוּלָה לְטַהַר דְּהָא יוֹם הָרֵאשׁוֹן וְדָאֵי רֵאֲתָהּ מְחַמַּת פַּה"ק וְעַדֵּינֵן לֹא הֵינָה ז"נ וְאֵינָה יְכוּלָה לְטַהַר עַד שְׁמִינֵי לְלִידָתָהּ אֲבָל בְּיוֹלְדַת נְקֵבָה לִיכָא נְפִקוּתָא פְּלֵל בְּהָאֵי דְּכָל יוֹלְדוֹת חֲשׁוּבוֹת יוֹלְדוֹת בְּזוּב מְחַמַּת דַּא"א לְפַה"ק בַּל"ד דַּמַּמ"נ אֵי לֹא רֵאֲתָהּ תוּף יְמֵי לִידָתָהּ אָף אֵי נִימָא דַּא"א לְפַה"ק בַּל"ד טוֹבְלַת לְסוּף י"ד יְמִים דְּהָא לֹא רֵאֲתָהּ וְהֵינָה לָהּ ז"נ וְאֵי בְּדִרְאֲתָהּ תוּף הֵי"ד יוֹם שֶׁל לִידָה אָף אֵי נִימָא דְּאִפְשָׁר לְפַה"ק בַּל"ד מ"מ צְרִיכָה שְׁתִּשָּׁב ז"נ מְשׁוּם הַךָ רֵאֵינָה שְׂרֵאֲתָהּ תוּף יְמֵי הַלִּידָה וַא"כ לְפַה"ק כ' הַמְּחַבֵּר נְמַצְאָתָא אוּמַר כּו' דְּמִשְׁמַע דְּהָא תְּלִי בְּהָא שְׁכ' דְּהָאִיִּדְנָא פֶּל הַיּוֹלְדוֹת חֲשׁוּבוֹת יוֹלְדוֹת בְּזוּב וּבְאֲמַת לֹא תְּלִי בְּזַה פְּלֵל וְכַמ"ש וְכו' הַק' בַּב"י עַל הַטּוֹר ד"ה וּמ"ש

רבינו יש לה ימי טומאה ולשון הרמ"א ו"ל מגומגם ביותר שכ' בהג"ה וילאחר ז' לזכר
 וי"ד לנקבה מותרת מיד מאחר שספירה ז"נ וכו' איך אפשר שמיד אחר ז' לזכר פבר
 ספירה ז"נ דהא יום הראשון של ז' ימי הלידה ודאי טמאה היתה דא"א לפה"ק בל"ד וצ"ל
 דהאי מיד ל"ד דאע"ג דגבי נקבה האי מיד ממש מ"מ גבי זכר ל"ד הוא ויותר נראה
 דמ"ש אח"ז מאחר שספירה ז"נ האי מאחר ט"ס וצ"ל אחר שספירה ז"נ ובזה יבא על
 נכון: והנה דברי המחבר פאן הן לשון הרמב"ן ו"ל בהלכותיו הביאו ב"י פאן אמ"ש
 הטור שאם ילדה נקבה ולא ראתה בשבעת ימים הראשונים וראתה בז' ימים השניים אינו
 סותר ושהרמב"ן חולק ע"ז וס"ל דסותר וכו' ע"ז הב"י וז"ל ומ"ש בשם הרמב"ן וכו' ו"ל
 הרמב"ן בהלכותיו וכו' והוא לשון הש"ע פאן ולא ידעתי שום משמעות מדברים אלו
 שהרמב"ן חולק ע"ז ואפשר דדייק מדכ' ימי לידה שהם ז' לזכר וי"ד לנקבה אם לא
 ראתה וכו' ולא כ' סתם ימי לידה שלא ראתה בהן וכו' ולמה לו לפרש שהם ז' לזכר וי"ד
 לנקבה כו' א"ו דכוננתו דצריך שכל ימי הלידה הן של זכר והן של נקבה נקיים משא"כ
 אם ימי הלידה של הנקבה יהיו ימים הראשונים נקיים ואח"כ ראתה סותר ודחוק והנה
 לו להב"י להביא מ"ש הרמב"ן בדין י"ט שיש מבוואר פן בהדיא ונ"ל שיש השמטת
 סופר בב"י ונתפונן על מ"ש הרמב"ן בדין י"ט ונ"ל שם יולדת נקבה בזה"ז שספירה ז"נ
 מתוך י"ד ונתורה וראתה צריכה ז"נ משתפסוק עכ"ל ומ"מ קשי' לפי מה דס"ל לב"י
 דמ"ש הטור דאינו סותר היינו דוקא לאותן הבועלים על דם טוהר אבל למנהגנו נודאי
 דסותר א"כ מנ"ל להטור דהרמב"ן חולק ע"ז הא הרמב"ן ס"ל דהאידין ליכא מאן דשרי
 לבעול על דם טוהר וכמ"ש הטור בשמו וכן הוא בהלכותיו בהדיא דלדין אין שום מקום
 רשאי להקל בדם טוהר וא"כ מנ"ל שהרמב"ן והרא"ש מחולקים כלל בדין זה דהא י"ל
 דמודה הרמב"ן להרא"ש בזה לדין דגמרא אלא דמצריך ז"נ לאחר שתראה בזה"ז
 דדוקא דאין בועלין על דם טוהר וצ"ע וגם לשון הטור לא נהלם יפה שכ' דהאידין כל
 היולדות חשובות יולדות בזוב מטעם דא"א לפה"ק בל"ד הלכך צריכות ז"נ ואם אינה
 רואה תוך ז' ימי הלידה עולין לה לנקיים ואפי' ילדה נקבה ולא ראתה בשבעה ימים
 הראשונים ועלו לה לספירות וראתה בשבעה ימים השניים אינה סותרת וטובלת לאחר
 י"ד אפי' לא פסקה עכ"ד וק' דכיון דלא ראתה בז' ימים הראשונים ע"כ מייירי בלא יום
 הלידה דהא יום הלידה א"א למיחשביה לימים הנקיים דהא נודאי ראתה פיון דא"א
 לפה"ק בל"ד א"ו מ"ש ולא ראתה בשבעה ימים הראשונים ועלו לה לספירה היינו ז'
 ימים בלא יום הלידה שהם ח' עם יום הלידה ולא פש מן יום הלידה כ"א ששה ימים
 ואיך כ' וראתה בשבעה ימים השניים אינה סותרת וטובלת לאחר י"ד הא לא נשאר
 מימי הלידה כ"א ו' ימים והטור גמשה אחר אביו הרא"ש ו"ל בס"פ ב"כ ולשון הרא"ש
 אפשר ליישב אבל לשון הטור א"א ליישב ועיין מש"ל סי' קצ"ו בזה בסעף י': (ג) ואם
 שלמו ז"נ.

כ' בב"י דהרמב"ם חולק על ר"ת דר"ת ס"ל דאם יולדת נקבה ובתוך ימי לידתה ספירה
 ז"נ ואחר הספירה ראתה תוך י"ד של ימי לידתה אפ"ה אינו סותר ומותרת לטבול מיד
 אחר י"ד של ימי לידתה אבל הרמב"ם חולק ע"ז דע"כ לא אמר הרמב"ם אלא בדם
 טוהר וכמ"ש בפ"ז מהלכות א"ב דיוולדת בזוב וספירה ז"נ ולא טבלה ואח"כ ראתה דם
 ה"ז טובלת ומותרת לבעלה מיד שכל ימי טוהר אינם ראויים לא לנדה ולא לזיבה ע"כ

וְנֹה פְּשׁוּט בְּטַעְמוֹ אֵין לוֹ צוֹרֵךְ רְאִיָּה וְאִם רְאִתָּה תוֹךְ שְׁבוּעִים לְנִקְבָּה מִשְׁמַע דְּפְּשִׁיטָא לִיה דְּסוּתְרָת כָּל מַה שְׁסִפְרָה פִּינּוּן שְׁאִינוּ ד"ט עכ"ד מִפְּחַזָּה דְּחִק עֲצָמוּ לְפָרְשׁ דְּבָרֵי הַגַּמ' דְּמִשְׁמַע מְדַבְּרִיו דְּלִיפָּא שׁוּם פְּלוּגְתָּא בְּזֵה בֵּין הֶרְמֵב"ם וּבֵין ר"ת יע"ש וְאֲנִי תָּמָה מְאֹד עַל הַב"י דְּאִיךְ אֶפְשָׁר לוֹמַר דְּהֶרְמֵב"ם חוֹלֵק עַל ר"ת וּס"ל דְּדָם טָמֵא שְׁפָתוֹךְ יָמִי לִיְדָתָה שְׁרָאָתָה אַחַר שְׁסִפְרָה ז"נ סוּתְרָה הָא כ' שָׁם הֶרְמֵב"ם בְּדִין י"א וְז"ל יָמִי לִיְדָתָה וְיָמִי גְדָתָה אִם לֹא רְאִתָּה בְּהוֹן וְכוּ' וְאִם רְאִתָּה בְּהוֹן דָּם אֵין עוֹלִין לָהּ יָמִי הֶרְאִיָּה וְלֹא סוּתְרִין כָּל הַיָּמִים אֲלֵא מִשְׁלֵמַת עַל הַיָּמִים שְׁסִפְרָה כְּשִׁיפְסוֹךְ הַדָּם שְׁאִין סוּתְרָה הַכֹּל אֲלֵא רְאִיוֹת שְׁל זוּב אֲבָל אֵלּוּ סוּתְרִין יוֹמָן בְּלִבָּד עכ"ל פִּינּוּן דְּס"ל לְהֶרְמֵב"ם דְּדָם טָמֵא שְׁל יָמִי לִיְדָה אֵינוּ סוּתְרָה אִפִּי רְאִתָּה תוֹךְ יָמִי סְפִירָה א"כ מֵהוּ סְתִירָה שְׁיָיךְ אַחַר ז"נ וְכַמ"ש הַב"י סִי' קצ"ו גְּבִי ש"ז פִּינּוּן דְּלֹא סוּתְרָה אֲלֵא שְׁאִינָה עוֹלָה וְהִקָּא הָא כְּפָר סְפָרָה ע"ש וְכ"כ הֶרְשֶׁב"א בַּתְה"א דָּף קפ"ז ע"ב דְּכִינּוּן דָּאִם רְאִתָּה בְּאֲמַצְעַה הַסְּפִירָה אֵינָה סוּתְרָת אֲלֵא דְּאֵינָה עוֹלָה הַשְׁתָּא דְּשִׁלִּימוּ לָהּ הָא שְׁלִימוּ לָהּ ע"ש וצ"ע וּמְהַרְשֵׁ"ל ז"ל בְּבִאוּרֵיו לְסֶמ"ג הַבֵּין גַּם לְדַעַת הַסֶּמ"ג דְּס"ל דְּאִפִּי רְאִתָּה דָּם תוֹךְ יָמִי לִיְדָה טָרַם שְׁגָמְרוּ ז"נ דְּאֵינוּ סוּתְרָה וְתָמָה עָלָיו וּמְפָרֵשׁ כְּפִינּוּתוֹ לְדַעַת אַחֲרַת דְּס"ל דְּמִקְסָתָר גְּמִי סוּתְרָה ע"ש וְלֹא יְדַעְתִּי עַל מַה תָּמָה עַל הַסֶּמ"ג הָא הֶרְמֵב"ם גְּמִי הָכִי ס"ל וְכַמְש"ל וְיֵמָה שְׁרָצָה לְהוֹכִיחַ שָׁם מְהָא דַּמְק' רַבָּא לְאַבְיִי מְהָא דְּתַנְיָא וְאַחַר תְּטָהֵר אַחַר לְכַוֵּן וְכוּ' וְאִי ס"ל דְּאִפִּי רְאִתָּה לֹא סוּתְרָה א"כ יִקְשֶׁה רַבָּא לְנִפְשִׁיָּה ע"כ לַק"מ עפ"י מ"ש הַתּוֹס' דָּף ל"ג ד"ה רוֹאָה וְכוּ' דְּדוֹנְקָא הִיכָּא דְּמִטְמָא טוּמְאָתָּה ז' הוּא דְּהוֹי הַפְּסָקָה לְרַבָּא מִשָּׁא"כ יוֹם א' לֹא מְפָסִיק וְגַם אֵינוּ גוֹרַם רְאִיָּה זוֹ טוּמְאָתָּה מו"מ דְּבִלְא"ה טְמֵאָה הִיא: וְיֵמָה שְׁנִרְאָה דַּעַת הַב"י דְּס"ל דְּדָם טוּהַר לֹא יִסְתָּר הוּא פְּשׁוּט יוֹתֵר מִמָּה שְׁנִצְאֵר דְּדָם בִּימֵי הַלִּיְדָה לֹא יִסְתָּר מְדַבְּרֵי הַתּוֹס' שָׁם בַּפ' ב"כ דָּף ל"ו ע"א נִרְאָה לְכֹאֲרָה אִיפְכָּא דְּבִימֵי לִיְדָה הוּא פְּשׁוּט יוֹתֵר לְפִי שְׁאִינוּ גוֹרַם לֹא טוּמְאָה דְּכָל שְׁבוּעִים בְּלֹא"ה הִיא טְמֵאָה אֲבָל דָּם טוּהַר גוֹרַם טוּמְאָה אִךְ ז"א דְּהַתּוֹס' לֹא פְּתָבוּ כֵּן אֲלֵא אֲלִיבָא דְּלוּי דְּס"ל לְב"ה דְּב' מַעְיָנוֹת הֵן וְלִכְּךָ פְּתָבוּ דְּאֲלִיבָיָה בְּשׁוֹפְעַת גוֹרַם טוּמְאָה לָהּ שְׁהָרִי אֲסוּרָה הִיא לְטַבּוּל לְבַעֲלָה עַד שְׁתַּפְּסוֹךְ הַדָּם אֲבָל אֲלִיבָא דְּרַב אֵין הַד"ט גוֹרַם שׁוּם טוּמְאָה לָהּ דְּהָא בְּלֹא"ה הִיא טְמֵאָה קוּדָם הַטְּבִילָה וְכַשְׁטוּבְלַת עֲצָמָה וְטְהוּרָה הִיא לְבַעֲלָה אִךְ שְׁלֵא פָּסַק הַדָּם וְא"כ צְדָקוּ דְּבָרֵי הַב"י דְּטָפִי מְסַתְּבַר לוֹמַר שְׁדָם טוּהַר לֹא יִסְתָּר סְפִירָתָה מִמָּה שְׁנִצְאֵר דְּדָם בִּימֵי לִיְדָה לֹא יִסְתָּר: אִךְ מ"מ קִשְׂיָא לִי דַּע"כ הֶרְמֵב"ם לֹא ס"ל הָכִי שְׁהָרִי גְּבִי רוֹאָה דָּם בִּימֵי לִיְדָה פָּסַק דָּאִם רְאִתָּה תוֹךְ סְפִירַת ז"נ שְׁלָה דְּאֵינוּ עוֹלָה וְאֵינוּ סוּתְרָה וְאֵלּוּ בְּדָם טוּהַר כ' הַמ"מ שָׁם דְּס"ל דָּאִם רְאִתָּה תוֹךְ יָמִי סְפִירַתָּה דְּמִקְסָתָר גְּמִי סוּתְרָה הָרִי לְהֶרְמֵב"ם חֲמִירָא לִיה דָּם טוּהַר מִן דָּם בִּימֵי לִיְדָה וּבְאֲמַת הוּא נֶגֶד הַסְּבָרָא וְאֵין דְּבָרֵי הַמ"מ מְוַכְרְחִים לְפִי שְׁלֵא כ' כֵּן אֲלֵא מִשׁוּם דְּקִשְׂיָא לִיה עַל הֶרְמֵב"ם דְּפָסַק שָׁם ד"י דְּדָם הַקּוּשִׁי אֵינוּ סוּתְרָה אִם בָּא לָהּ תוֹךְ סְפִירוֹת ז"נ וְלֹא עוֹד אֲלֵא שְׁעוֹלִין מִן הַמְּנִין וְאִהָּא קִשְׂיָא לִיה דְּמ"ש דָּם קוּשִׁי מִדָּם טוּהַר דְּקִי"ל דְּאֵינוּ עוֹלָה וְע"ז תִּירָץ דְּשִׁאֲנֵי דָם טוּהַר פִּינּוּן דְּקִי"ל דְּבִיוֹמָא וְטְבִילָה תְּלִי רַחֲמָנָא וְיּוֹלְדַת בְּזוּב שְׁלֵא סְפָרָה אֵין לָהּ דָּם טוּהַר לְכָךְ אִם רְאִתָּה תוֹךְ יָמִי טְהָרָה בְּעוֹדָה סוּפְרַת סוּתְרַת הִיא מְנִינָה עכ"ד וְאֵין דְּבָרִים אֵלּוּ מְוַכְרְחִים בְּדַעַת הֶרְמֵב"ם דִּי"ל כַּמ"ש הַר"ן בְּחִדוּשָׁיו בַּגַּמ' דָּף ל"ז ע"א וְכ"כ הֶרְשֶׁב"א בַּתְה"א דָּף קפ"ז ע"א דְּה"ט דְּלֹא דְּמִי דָּם קוּשִׁי לְדָם טוּהַר שְׁאִינוּ עוֹלָה דַּש"ה שְׁהָדָם טְמֵא דְּבִיוֹמָא וְטְבִילָה תְּלִי רַחֲמָנָא וְכִינּוּן שְׁגוֹרַם טוּמְאָה דְּרָךְ

רָאָה אַע"פּ שְׁאִינוּ סוֹתֵר אֵינוּ עוֹלָה דְּנִקְיִים מְרָאָן בְּעֵינָיו וְהָט דַּש"ז אַע"פּ שְׁאִינוּ גוֹרֵם סוֹתֵר יוֹמוֹ דְּכִינּוֹן שְׁמַטָּמָא דְּרַף רָאָה אֵינוּ עוֹלָה אַבְל דָּם קוֹנְשֵי פִינּוֹן שֶׁהוּא טְהוֹר לְגַמְרֵי נְקִי מִקְרֵי דַה"ל כַּד"ט אֵלֶיבָא דְלוֹי דְאָמַר ב' מַעְיָנוֹת הֵן שְׁעוֹלָה עַכ"ד מְבֹאָר דַּס"ל לְהַרְ"ן לְדַעָה זֹו שְׁאָף ד"ט אֵינוּ סוֹתֵר אֵלָא יוֹמוֹ דְלֹא כַהמ"מ וּמ"ש הַגְהֵמִי"י הַבִּיאוּ ב"י כָּאֵן וְ"ל אַבְל בְּתוֹף ז' לִיכָא מֵאֵן דְּפְלִיג דְאָפִי ד"ט סוֹתֵר הָר"ן חוֹלֵק ע"ז וּס"ל דְאָפִי תוֹף ז אֵינוּ סוֹתֵר וְכַמ"ש וְהַכִּי ס"ל לְהַרְמְב"ן וְ"ל בְּחֻדוֹשְׁוֹ בַגְמ' דָּף ל"ז פְּדַעַת הָר"ן דַּד"ט אֵינוּ סוֹתֵר אֵלָא שְׁאִינוּ עוֹלָה דְּוֹמְיָא דַש"ז וְכ"כ הָרְשָׁב"א שָׁם וּבִבְאָמַת שְׁמַדְבְּרֵי הַתּוֹס' מוֹכַח דַּס"ל כַּמ"ש הַמ"מ וְהַגְה"מ דַּד"ט מִקְסַתָּר נְמִי סַתֵּר דְּהַכִּי מוֹכַח מַמ"ש בְּדָף ל"ו ד"ה שְׁבוּעַ בְּתָרָא וְכו' שֶׁהוֹכִיחוּ דְיוֹלָדַת בְּזוּב אוֹ בִזְה"ז דְּכֹנְלָהוּ נְשֵי חֻשְׁבִּינּוֹ פְּיוֹלְדוֹת בְּזוּב שְׁסַפְרָה ז"נ וְרָאָתָה אַח"כ בִּימֵי טְוָהָר דְאֵינוּ סוֹתֵר מְבֹאָר דַּס"ל דְּדוֹנָא אַחַר שְׁסַפְרוּ ז"נ אֵינוּ סוֹתֵר הָא תוֹף יְמֵי הַסְפִּירָה סוֹתֵר וְכֵן מְבֹאָר בְּהַדְיָא בְּדַבְרֵיהֶם בְּדָף ל"ז ע"א ד"ה דְּבַר הַגּוֹרֵם סוֹתֵר כּו' עִי"ש וּמֵן הַש"ס אֵין לְהוֹכִיחַ מְדַאֲמְרִינּוֹ הַתָּם פִּימֵי נִדַת דְּוֹתָהּ תַטְמָא לְרַבּוֹת הַיּוֹלָדַת בְּזוּב שְׁצָרִיכָה שְׁתַּשְׁבּ ז"נ וּמְסַקִּינּוֹ דְבְעֵינּוֹ נְקִיִּים מְדָם דִּי"ל מ"מ מִקְסַתָּר לֹא סַתֵּר אֵלָא דְבְעֵי נְקִיִּים מְדָם כְּדִי שְׁיַעֲלָה אוֹתוֹ הַיּוֹם לְסַפִּירָתָה ז"נ שְׁאֵם לֹא הִיָּה נְקִי אוֹתוֹ הַיּוֹם אֵינוּ עוֹלָה וּמֵן הָרַב בַּב"י מְבֹאָר דְּמִפְּשֻׁט פְּשִׁיטָא לִיהָ דָּאֵם רָאָתָה תוֹף ז"נ ד"ט נְמִי סוֹתֵר וְצ"ע דְּהָא פְּלוּגְתָּא דְּרַבְּנּוֹתָא הִיא וְכַמ"ש וּמַעְתָּה מ"ש הָרַמ"א לְקַמֵּן סִי קַצ"ז בַּהַגְה"ה סְעִיף א' אִם הִיָּה אֶפְשָׁר לָהּ לְטַבּוֹל קוֹנְדָם לְכֹן כְּגוֹן שְׁהִיָּה אַחַר לִיָּדָה וְכו' וְכו' ע"ז בְּש"ף ס"ק ב' וְ"ל דְּנָקָא כְּשִׁטּוֹבְלַת אַחַר לִיָּדָה וְלֹא רָאָתָה דָּם טְמָא אַבְל אִם רָאָתָה דָּם טְמָא וְזַמֵּן טְבִילְתָּהּ בְּלִיל שַׁבַּת מְוַתְרַת לְטַבּוֹל מְשׁוּם דְּהוּי בְּזַמְנָה כ"כ מְהַר"י בַּפְּסָקִי סִי נ"ג וּמְבִיאוּ ד"מ וְנִרְאָה דְדָם טְמָא הוּי לְאַחַר ל"ג לְזַכֵּר וּס"ו לְנִקְבָה כְּדַלְעִיל סִי קַצ"ד עַכ"ד מְבֹאָר דַּס"ל דְּדוֹנָא אִם רָאָתָה דָּם טְמָא דְּהֵינּוּ אַחַר מְלֹאת אַבְל אִם רָאָתָה תוֹף מְלֹאת נְחַל לִיל טְבִילְתָּהּ בְּלִיל שַׁבַּת אֵינָה רְשָׁאֵי לְטַבּוֹל אַע"ג דְּאַנּוֹן מַחְמְרִינּוֹ שְׁלֹא לְבַעוֹל עַל ד"ט מ"מ פִּינּוֹן דְּמַדִּינָא מְוַתֵּר לְבַעוֹל עַד ט"ו הוּי טְבִילָה שְׁלֹא בְּזַמְנָה וּבִבְאָמַת שְׁזָה הוּא חוּמְרָא גְדוּלָה דְּהָא לְדַעַת כְּמָה פּוֹסְקִים ס"ל דְּלֹאֲחַר שְׁקַבְלוּ חוּמְרָא דַר"ז מְדִינָא אֲסוּרִין לְבַעוֹל עַד ט"ו וְכַמְבֹּאָר בְּטוֹר וּבַב"י וַא"כ מ"ש חוּמְרָא זֶה מְפַל שְׁאָר חוּמְרוֹת אֲשֶׁר אָנּוּ מַחְמְרִינּוֹ בְּשְׁאָר דִּינֵי נִדָּה וְכַתְּמִים אַפ"ה הֵן טוֹבְלוֹת כְּשִׁחַל טְבִילְתָּן בְּלִיל שַׁבַּת וְלָמָּה נַחְמִיר בְּחוּמְרָא זֹו שְׁלֹא לְטַבּוֹל וְכַל נְשֵי דְעַלְמָא כּוֹלֵן אֵין טוֹבְלִים כ"א אַחַר סְפִירַת ז"נ דְּמַדִּין הַתּוֹרָה אִם הִיא נִדָּה טוֹבְלוֹת בְּסוֹף שְׁבִיעֵי לְרֵאִיָּתָן אֵלָא מִפְּחַ חוּמְרָא דַר"ז סוֹפְרוֹת ז"נ וְאַפ"ה מְקַרֵי טְבִילָה בְּזַמְנָה נְעוּד שְׁאִינּוֹן סוֹפְרוֹת ז"נ עַד אַחַר חַמְשָׁה יָמִים מִיּוֹם רֵאִיָּתָהּ וְחוּמְרָא זֹו מְוַרְכָּב מִכְּמָה חוּמְרוֹת יַחַד וְכַמְבֹּאָר שָׁם גַּם אֵין מְחַלְקִין בֵּין שְׁמֻשָּׁה לְלֹא שְׁמֻשָּׁה וְהַכֵּל מַחְמְרַת הָאֲחַרוּנִים וְאַפ"ה טוֹבְלוֹת בְּלִיל שַׁבַּת וְלָמָּה יִגְרַע חוּמְרָא זֹו שְׁאֵין בּוֹעֲלִין עַל דָּם טְוָהָר שְׁיֵשׁ לָהּ סַמָּךְ וְעֵיקַר לְדִינָא דַגְמ' אַחַר שְׁקַבַּע חוּמְרָא דַר"ז נְעוּד טְעָמִים אַחְרִים וְכַמ"ש הַפּוֹסְקִים דְּמִקְרֵי טְבִילָה שְׁלֹא בְּזַמְנָה וּבַתַּה"ד סִי רַכ"ה מְבֹאָר דְלֹא הַחְמִירוּ בְּיוֹלָדַת אֵלָא הִיכָא שְׁהִיָּה לָהּ אֶפְשָׁר לְטַבּוֹל קוֹנְדָם לְכֹן אֵלָא שְׁהִיָּתָה דוֹחָה מַחְמַת שְׁלֹא הִיָּה לָהּ פַּח הָרַבָּה אַבְל מִצַּד הַנְּקִיּוֹת הִיָּתָה יְכוּלָה לְטַבּוֹל עֲצָמָה קוֹנְדָם לִיל שַׁבַּת בְּהָא הוּא דְאֲסוּר אַבְל אִם לֹא הִיָּתָה יְכוּלָה לְטַבּוֹל מְקוֹנְדָם מַחְמַת שְׁלֹא הִיָּתָה מְוַתְרַת וְנִקְיָה מְדָם אַע"פּ שְׁלֹא רָאָתָה אֵלָא דָּם טְוָהָר כְּגוֹן תוֹף מְלֹאת אַפ"ה מְוַתְרַת לְטַבּוֹל בְּלִיל שַׁבַּת אֵלָא שְׁבַפְסָקִי מַהֲרִי"ו כ' שְׁנַהֲגוּ הַנְּשִׁים כֹּן שְׁלֹא לְטַבּוֹל

בְּלִיל שְׁבֵת אַחַר הַלֵּידָה אִם לֹא רָאוּ דָם טָמֵא וְצ"ל דְּאוֹתָן שֶׁהִנְהִיגוּ לָהֶן כֵּן הָיוּ סוֹבְרִים דְּחוּמְרָא דר"ז לֹא שְׁיִיף פְּלִל בְּדַט"ו וְכַמ"ש הֶרְמַב"ם וְהַטּוֹר דְּבִכְמָה מְקוּמוֹת הָיוּ בּוֹעֲלִין עַל דַּט"ו מֵה"ט וְהַלְפָּה פִּינּוֹן שֶׁהָיָה בְּעֵינֵיהֶם חוּמְרָא בְּלֹא טַעַם לְכַף הַחֲמִירוֹ שְׁלֹא תִּטְבֹּל בְּלִיל שְׁבֵת אַחַר הַלֵּידָה אִם לֹא רָאָתָה דָם טָמֵא דל"ד לְשַׁאֵר חוּמְרוֹת שְׁיִישׁ לָהֶם טַעַם וְסָמָךְ אָף כ"ז נִיחָא אִם כָּבֵר הָיָה לָהּ ז"נ אַחַר הַלֵּידָה וְאַח"כּ רָאָתָה דָם טוֹהֵר אַבָּל אִם לֹא הָיָה לָהּ בְּאַפְשָׁר לְסַפֵּר ז"נ מִחֲמַת רְאִיְתָהּ וְאֵע"פ שֶׁנִּמְשָׁךְ לְתוֹף יָמֵי טוֹהֵר מ"מ פִּינּוֹן דְּנָשִׁי דִּינָן יוֹלְדוֹת בְּזוּב הֵן מִפְּתַח חוּמְרָא דר"ז וְצָרִיכָה ז"נ מְדָם דְּאַפִּי דָם טוֹהֵר סוֹמֵר לְדַעַת הַרְבֵּה פּוֹסְקִים וְכַמ"ש ל וְאַפִּי לְדַעַת הַפּוֹסְקִים דַּס"ל דְּמִיֶּסְתֵּר לֹא סִתֵּר אֱלֵא דְאִינָהּ עוֹלָה כ"ז לְדִין תּוֹרָה אַבָּל לְחוּמְרָא דר"ז וְכ"ז שְׁלֹא סָפְרָה ז"נ מִיֶּסְתֵּר נָמִי סִתֵּר דְּהָא צָרִיכָה לִישָׁב גַּם עַל דָּם שְׂרָאָתָה ז"נ פִּינּוֹן שֶׁהוּא דָם טָמֵא וְגוֹרֵם טְוּמָאָה שְׂאִינּוּ עוֹלָה לְנַקְיִים וְכַפִּירָש"י דָּף ל"ה ע"ב דְּהַתּוֹרָה לֹא טִיְהָרְתוּ עַד שֶׁתִּסְפָּר וְכָל זְמַן שְׁלֹא סָפְרָה הָיוּ בְּדָם זִיבָה וְכו' וְא"כ אָף אֵי נִימָא דְבְּדָם טוֹהֵר לֹא שְׁיִיף חוּמְרָא דר"ז מ"מ בְּדָם זֵה שְׂרָאָתָה תוֹף יָמֵי סְפִירְתָּהּ נוֹדָאֵי דְשְׁיִיף חוּמְרָא דר"ז וְאֵע"ג דְּלְדַעַת הָרֵא"ש וְהַטּוֹר לֹא שְׁיִיף חוּמְרָא דר"ז בְּדָם שְׂרָאָתָה תוֹף יָמֵי לֵידָה הִינּוּ טַעֲמָא דְדָם זֵה אִינּוּ גּוֹרֵם לָהּ שׁוּם טְוּמָאָה וְכַמ"ש הַתּוֹס' וְהָרֵא"ש דְּבִלֵּא"ה הִיא טְמָאָה אַבָּל הַדָּם טוֹהֵר שְׂרָאָתָה תוֹף יָמֵי סְפִירְתָּהּ שְׁגוֹרֵם לָהּ טְוּמָאָה שְׂצָרִיכָה לְמַנּוֹת יוֹם אַחַר כְּנַגְדוֹ אֲלִיבָא דכ"ע וְלְדַעַת הַתּוֹס' סוֹמֵר לְגַמְרֵי וְכַמּוֹ שְׁפַתְבּוּ בְּסַמוּךְ נוֹדָאֵי דְשְׁיִיף בִּיָּה חוּמְרָא דר"ז וְכ"נ מֵהַתּוֹס' שָׁם וְא"כ הָא נוֹדָאֵי טְבִילָה בְּזַמְנָהּ הִיא כְּשֶׁאֵר טְבִילוֹת דְּנָשִׁי דִּינָן וְצ"ל דְּמַהֲרִי"ו לֹא מִיָּרִי אֱלֵא הִיכָא דְּהָיָה בְּאַפְשָׁר לָהּ לְסַפֵּר ז"נ בְּהָא הוּא דְּמַחְלֵק בֵּין רָאָתָה דָם טָמֵא אַח"כּ וּבֵין אִם רָאָתָה דָם טוֹהֵר אַח"כּ דְּכִינּוֹן דְּהָיָה בְּאַפְשָׁר לָהּ לְסַפֵּר ז"נ אֱלֵא שְׁלֹא רָצָה לְסַפֵּר ז"נ וְלְטְבֹּל מִפְּתַח חוֹלְשַׁת הַלֵּידָה אוֹ מִחֲמַת הַבוּשָׁה כַּמ"ש מַע"מ אֵע"פ שְׂרָאָתָה אַח"כּ דָּם טוֹהֵר וְסָפְרָה ז"נ וְחָל לֵיל טְבִילָתָהּ בְּלִיל שְׁבֵת נִהְגוּ שְׁלֹא לְטְבֹּל פִּינּוֹן דְּהָיָה לָהּ בְּאַפְשָׁר לְטְבֹּל קוֹדֵם וְאֵע"ג שֶׁחֲזָרָה וְרָאָתָה דָם טוֹהֵר וּמִן רָאִיָּה זוֹ חָל טְבִילָתָהּ בְּלִיל שְׁבֵת פִּינּוֹן דַּס"ל לְאוֹתָן שֶׁנִּהְגוּ כֵּן דְּהָא דְאִין בּוֹעֲלִין עַל דָּם טוֹהֵר אִינּוּ אֱלֵא פְּרִישׁוֹת וְחוּמְרָא בְּעֵלְמָא מַש"ה הָיוּ שְׁלֹא בְּזַמְנָהּ מִשְׁא"כ בְּרָאָתָה אַח"כּ דָּם טָמֵא אֵע"ג דְּהָיָה בְּאַפְשָׁר לָהּ לְסַפֵּר ז"נ פִּינּוֹן דְּאַח"כּ רָאָתָה דָם טָמֵא וּמִן רָאִיָּה זוֹ חָל לֵיל טְבִילָתָהּ בְּשְׁבֵת טְבִילָה בְּזַמְנָהּ הִיא וְשָׂרִיָּא לְטְבֹּל אַבָּל בְּשְׁלֹא הָיָה בְּאַפְשָׁר לָהּ לְסַפֵּר ז"נ מִחֲמַת שְׁלֹא הִיָּתָה נְקִיָּה מְדָם אַפִּי שֶׁהָיָה דָם טוֹהֵר פִּינּוֹן דְּהָאִיֶּדְנָא בְּזוֹה"ז כּוֹלֵן יוֹלְדוֹת בְּזוּב הֵן וּבְעֵי נְקִיָּים מִכָּל דָּם אֶפְּלוּ מְדָם טוֹהֵר טְבִילָה בְּזַמְנָהּ הִיא וְרִשְׁאָה לְטְבֹּל בְּלִיל שְׁבֵת וְא"ל מִשׁוּם לֹא פְּלוּג דְּלָמָּה נְחָמִיר כ"כ דְּבִלֵּא"ה אַפִּי בְּהָיָה אֶפְשָׁר לָהּ לְסַפֵּר ז"נ וְאַח"כּ רָאָתָה דַּט"ו חוּמְרָא גְּדוּלָּה הִיא שְׁלֹא תִּהְיֶה רִשְׁאָה לְטְבֹּל בְּלִיל שְׁבֵת וְא"כ בְּגִדּוֹן זֵה אִין לְהַחֲמִיר פְּלִל נ"ל בְּרוּר: (ד) י"ד לְנִקְבָּה.

כְּבֵר הַבְּאֵתִי לְעֵיל מ"ש הַטּוֹר דְּאַם סָפְרָה ז"נ תוֹף י"ד יָמֵי לֵידָה אֵע"פ שְׂרָאָתָה אַח"כּ תוֹף יָמֵי לֵידָה אִינּוּ סוֹמֵר וְטוֹבְלָת לְאַחַר י"ד יוֹם אַפִּי לֹא פָּסְקָה וְהוֹכַחְתִּי דְּאַף הֶרְמַב"ם ז"ל אִינּוּ חוֹלֵק ע"ז וְדִלֵּא כַּב"י דְּסָבֵר שֶׁהֶרְמַב"ם חוֹלֵק ע"ז דו"א דְּהָא פָּסַק הֶרְמַב"ם דְּאַפִּי רוֹאָה דָּם לֵידָה בְּתוֹף ז' שָׁל סְפִירוֹת נְקִיָּים דְּאִינּוּ סוֹמֵר אֱלֵא דְּאִינּוּ עוֹלָה וְא"כ מְאִי סְתִירָה שְׁיִיף לְאַחַר שְׁסָפְרָה ז"נ וְכַמ"ש הַב"י לְקַמֵּן סִי קַצ"ו גְּבִי ש"ז אָף עֲדִינּוּ י"ל שְׁהֶרְמַב"ם חוֹלֵק עַל הָרֵא"ש וְטוֹר לְעַנְנֵן חוּמְרָא דר"ז לְהָרֵא"ש וְהַטּוֹר ס"ל דְּאַף בְּתַר

חונמרא דר"ז אפ"ה טובלת לאחר י"ד אפי' אם ראתה דם לידה וזה אינו מוכרח דהרמב"ם
יספור הכי דמ"ש בפ"ז דדמ לידה אינו סותר אלא שאינו עולה כ"ז כ' לד"ת מקודם
תקנת ר"ז שיקרי אף בדם נדה כ' שאינו סותר וע"כ דמיירי קודם שקבלו חונמרא דר"ז
דאל"כ הא בלא"ה צריכה ז"נ משום ד"נ שראתה וכהי מוכח התם דכל מה שכ' בפרק
זה הוא לדין של תורה ופ' י"א הוא שכ' והביא לחונמרא דר"ז ולפ"ז י"ל דס"ל להרמב"ם
דחונמרא דר"ז שיקרי אף בדם לידה ואף שכ' בפ' י"א דין נ"ו דבדם טוהר לא שיקרי חונמרא
דר"ז אלא שהגאונים החמירו בו מ"מ י"ל דבדם לידה שיקרי חונמרא דר"ז וכן נראה
ממ"ש הרמב"ם פ"א אחר שכ' בדין ד' חונמרא דר"ז כ' שם בדין ה' וכן פל היולדות
בזה"ז הרי היא פולדות בזוב וצריכה ז' ימים נקיים וקשה פיון דאיהו פסק בפ"ד דאפשר
לפה"ק בל"ד וא"כ איך סתם וכ' דכל היולדות בזה"ז צריכה ז"נ הא איפא לידה יבשתא
א"ו דס"ל דבתר חונמרא דר"ז אף בדם לידה צריכה ז"נ וא"כ לעולם לא משפחת לה
יולדות בזה"ז שפתה טוהרה לבעלה בלא ז"נ ואם לא ראתה תוה ימי לידה הרי שיקרי
לה נקיים דימי לידה שלא ראתה בהן עולין לנקיים ואם ראתה בהן הא צריכה נקיים
משום אותו דם שראתה וכ"נ מדברי המ"מ מיהו לדין שאין בועלין על דם טוהר אין
נפקותא בכל זה דהא כ' הב"י שאף הטור לא כ"כ אלא לאותן שבוועלים על דם טוהר
אבל לאותן שאין בועלין על דם טוהר ונהגו חונמרא דר"ז בדם טוהר מכ"ש דנהיגי חונמרא
דר"ז בדם לידה ואף שכ' הב"ח דאף לאותן שאין בועלין על דט"ו מ"מ בדם לידה לא
שיקרי חונמרא דר"ז לא נראין דבריו וכבר השיגו בט"ז ושאר אחרונים ז"ל וכתבו שאין
דבריו מחנורין בזה: מיהו גם דברי הט"ז לא מחנורין יפה שכ' הטעם דבמקום שנוהגין
לבעול על דט"ו אין שיקרי חונמרא דר"ז ולפי דאיך תעשה ז"נ פיון שדם שהיא רואה
באותן הימים בועלין עליו ואין זה פלוס דיולדות בזוב יוכיח דצריה ז"נ וכל מה שראתה
טרם שספרה ז"נ דם טמא הוא דלמא ה"נ פועין דאורייתא תקנו אלא הטעם פשוט דבאותן
מקומות שבוועלין על דם טוהר ס"ל דלא החמירו ב"י אלא בדם הגורם נדות או זיבה
משא"כ בדם לידה אבל במקומות שאין בועלין ס"ל דלא חלקו בראייתן: גרסינן בגמ'
דף ל"ז ע"א בעי רבא קנשי מהו שתסתור בזיבה וכו' ומסקינן אמר אב"י נקטינן אין
קנשי סותר בזיבה ע"כ ופירש"י אהא דבעי רבא אי נימא דווקא דבר הגורם סותר והאי
לאו גורם הוא וכו' וז"ל והאי לאו גורם הוא דלא אתי בה לידי זיבה ואי קשיא והרי קרי
שאינו גורם כדקיי"ל וסותר ההיא לאו סתירה דחד יומא הוא דסתר וכי בעי רבא לסתור
הפל עכ"ל הגם דהרא"ש בפ' ב"כ הנה לו גרסא אחרת ברש"י מ"מ פה היא הגרסא
שלקנינו מבואר מדבריו דאף דמסקינן דווקא דבר הגורם סותר מש"ה קנשי אינו סותר
ה"מ לסתור שבעה הוא דאינו סותר אבל מ"מ אותו יום אינו עולה דלא גרע מקרי והא
דאמר אב"י נקטינן אין קנשי סותר בזיבה י"ל דאינו סותר שבעה אבל יום א' מסתר מיהו
סותר ולזה נטה דעת הרמב"ן בחדושי שם שכ' וז"ל ומיהו ונדאי פיון דמעין א' הוא אינו
עולה דלא גרע מימי טוהר דבתר לידה דאמרינן לעיל לרב דאמר מעין א' הוא אינו עולין
והא לא סתירה מיקרי אלא דבעי נקיים מפל דם של אותו מעין עכ"ל יע"ש וכ"כ הר"ן
בחדושי בגמ' דף ל"ה ע"ב בשם הרב רבינו יונה דדם קנשי סותר יומו כש"ז ע"ש וכ"כ
הראב"ד בהשגות בפ"י מהלכות א"ב שדם קנשי אינו סותר ואינו עולה אבל הרמב"ם
ס"ל שם דדם קנשי לא זו דמסתר לא סתר אלא דאפי' עולה וכ"כ הרשב"א בתה"א דף

קפ"ז בשם ר"ח דס"ל פהרמב"ם וכבר פתבתי לעיל שדברי הר"ן בחדושי שנתן טעם לדברי הרמב"ם ז"ל דל"א דמי דם קנשי לדם טוהר דשאני דם טוהר שהוא מטמא דביומא וטבילה תליא בחמנא וכיון שהוא דרף ראיה אינו עולה וה"ט דש"ז דכיון שטמא דרף ראיה אינו עולה אבל דם קנשי פינון שהוא טהור לגמרי נקי מיקרי ע"כ וזו דלא כהמ"מ שנתן טעם אחר להרמב"ם ודבריו תמוהים וכמש"ל ויש להביא סעד לדברי הרמב"ם ז"ל שדבריו מוכרחים מסוגיא זו שאח"כ דפליגי אבני ורבאבימי לידה שלא ראיה ביה אם עולה או לאו וכתבו התוס' בשם רש"י בתשובה דאבני מודה דימי לידה שאינה רואה ביה עולין לספירת זבתה דהכי מוכח בפ' ב"ס מן הפרויטא ועוד פתבו שאר הוכחות דלא פליגי אבני ורבא אליבא דנפשיה אלא אליבא דר' מרינוס בעי מהו שפעלה דאמר ר' מרינוס אין לידה סותרת בזיבה וס"ל לרבא דלאו דוקא אמר דאינה סותרת אלא ה"ה דעולה פדמייתי ראיה מאחר תטהר דאם לא הנה עולה מיסתר נמי סתר ואבני ס"ל מדנקט ר"מ אין לידה סותרת ולא נקט אינה סותרת ועולה מקלל דס"ל דאינה עולה ע"ש והנה הא דאמר ר' מרינוס אין לידה סותרת בזיבה פירש"י אם היתה זבה ופסקה והתחילה לספור ולידה אינה סותרת ע"כ והא דפליגי אבני ורבא אליבא דר"מ אם עולה או לאו היינו בכל ימי הלידה פליגי דהיינו ז' לזכר וי"ד לנקבה ולא ראיה ביה ובהא פליגי אם עולה ולא דוקא ביום הלידה עצמו פליגי אלא בכל ימי הלידה פליגי וכדמוכח מסוגיא דהתם וכן פירש מהרש"א ומוהר"מ ולפ"ז יש לדקדק דמנ"ל לאבני דר"מ ס"ל דימי הלידה אינו עולה ופליגי אברייתא דבא סימן דלמא אף ר"מ ס"ל בפרייתא דב"ס והא דאמר ר"מ אינו סותר ולא אמר אינו סותר ועולה י"ל דלא ה"מ למימר הכי דהא הקשו התוס' שם ד"ה רבא אמר וכו' וז"ל וא"ת והא רבא סובר בפ' בתרא דף ס"ו דא"א לפה"ק בל"ד וא"כ תסתור דהא בעינן ז"נ מדם וי"ל דרבא אליבא דר"מ קאמר כדפני' וסבר דאפשר לפה"ק בל"ד דהא קאמר אינה סותרת עכ"ל והנה קושית התוס' ל"ק לשיטת הרמב"ם דס"ל דאם חל יום ג' לראייתה ביום הלידה דאפני' כל היום פלוג בשופי אין זו יולדת בזוב ומכ"ש מה שראתה ע"י פה"ק של הלידה דקנשי הוא וכ"כ הרשב"א בתה"א וכן תי' הר"ן והרמב"ן לקושית תוס' וכמש"ל בשמם ומעתה י"ל דאף ר"מ סבר דימי הלידה שלא ראיה עולין לספירת ז"נ וכפרייתא דס"פ ב"ס ומה שלא אמר ר"מ אינו סותר ועולה י"ל דאי הוי אמר הכי ה"א דאף יום הלידה עולה דהא ר"מ מייירי בראיה קודם הלידה וספירה מקצת הנקיים וכפירש"י ובאמת ס"ל דאין יום הלידה עולה דס"ל א"א לפה"ק בל"ד אלא דמ"מ אינו סותר דדם קנשי קי"ל דאינו סותר אבל אינו עולה נאי הוי אמר דאינו סותר ועולה ה"א דאף יום הלידה עולה וה"א דס"ל אפשר לפה"ק בל"ד לכה אמר דאינו סותר אבל עולה לא עלה יום הלידה ומנ"ל לאבני דר"מ פליגי אברייתא דב"ס א"ו מוכח פדעת הרמב"ם ז"ל דדם קנשי עולה ולפ"ז שפיר הוכיח אבני דר"מ פליגי אברייתא דפ' ב"ס מדלא אמר ועולה: ולשון התוס' שהבאתי לעיל תמוהים לי מאד שכתבו וז"ל וא"כ תסתור דהא בעינן ז"נ מדם עכ"ל ולא ידעתי פנונתה למאי צריכין לזה דבלא"ה פינון שהיא בספירת ז"נ וראיה דם פשיטא דסותר דהא האי דם שראתה בשעת לידה דם זיבה הוא דכל זמן שלא ספירה ז"נ הפל זיבה הוא וכדאמרין לעיל דמ"ב אי בימי זיבה זיבה והא דאמרין דבעינן ז"נ מדם לא צריכין אלא היכא דלא הוי זיבה כגון דם טהור ואפ"ה סותר לשיטת התוס' שם ד"ה דבר

הגורם ולשיטת הרמב"ם וסייעתו עכ"פ אינו עולה בקנה הוא דצריכין לטעמא דנקי מדם
בעינו אע"פ שאינו זיבה וכדאמרין דף ל"ה ע"ב ודף ל"ז ע"ב אבל מה שראתה תוך ימי
ספירתה פשיטא דמותרת מאחר תטהר שאין חילוק בין ראתה בשעת לידה בשופי או
אם ראתה שלא מחמת לידה הפל זיבה מיקרי וראויה להצטרף עם ב' ראיות וכדאי לקמן
דל"ח ובכמה דוכתי: נחזור לעניננו דהרמב"ם ור"ח ס"ל דאם ראתה מחמת קנשי אותו
היום עולה לספירת ז"נ אבל רש"י ורמב"ם דוהר"י ור"ן ס"ל דאינו עולה ומעתה יש
לי ספק עצום הא דקיי"ל דבר תורה אין האשה טמאה עד שפירגיש ותראה הא אם ראתה
בלא הרגשה טהורה ומספקא לי אם ראתה תוך ספירת ז"נ בלא הרגשה אם אותו היום
עולה לספירת ז"נ או לאו דלשיטת הרמב"ם ור"ח דס"ל דאם ראתה דם קנשי דעולה
דה"ה נמי אם ראתה בלא הרגשה ונדאי דעולה דמ"ש אבל לשיטת החולקים על הרמב"ם
דס"ל דדם קנשי אע"ג דאינו סותר מ"מ אינו עולה למה לא נימא פן בראתה בלא הרגשה
דאינו עולה הא מעיין א' הוא ואנן נקיים מדם בעינו בשלמא לדם טהור ליכא לדמויי
דלשיטת התוס' מיקטר נמי סתר פדמוכח מדברייהם ד"ה דבר הגורם ולשיטת הרמב"ם
והר"ן אינו עולה מיהו ולמ"ש לעיל אף הרמב"ם הכי ס"ל די"ל דל"ד דשאני דם טהור
דכ"ז שלא ספירה ז"נ דם טמא הוא דביומי וטבילה תלי רחמנא משא"כ בחזינא בלא
הרגשה שהיא טהור לגמרי אבל לדם קנשי נראה דדמי ליה דכי היכי דדם קנשי אינו
עולה ה"נ בחזינא בלא הרגשה אף דמעטטה רחמנא מקרא דבבבשרה שאם ראתה בלא
הרגשה דטהור י"ל היינו דווקא בתחלת ראיתיה דהא עיקר קרא דבבשרה בנדה כתב וזכה
דרשינן מרבויא דזוכה יהיה בבשרה כדאמרין בגמ' דף מ"א ע"ב וא"כ י"ל דומיא דנדה
דליכא ספירה אבל בנדה תוך ימי ספירתה אף בחזינא בלא הרגשה אינו עולה ועוד דדם
קנשי נמי דרשינן מקרא דכתיב גבי זכה פי יזוב זוב דמה דמה מחמת עצמו ולא מחמת
ולד וקרא נמי סתמא פתיב ואפ"ה להפוסקים הנ"ל קרא לא מייירי אלא בתחלת ראיתיה
ה"נ בדרשא דבבשרה לא מוקמינן לה אלא בתחלת ראיתיה ועוד לכמ"ש הרמב"ם
ברפ"ז מהלכות א"ב וז"ל שצאמר בזב דם יהי זוכה בבשרה מפי השמועה למדו זיבה
מחמת עצמה ולא מחמת ולד עכ"ל ואע"ג דהאי קרא בנדה פתיב מ"מ כ' שצאמר בזכה
דהא מן יהיה זוכה דרשינן לזכה כמש"ל וא"כ פי היכי דרישא דקרא זוכה מוקמינן לה
דווקא בתחלת הראיה דווקא ולא תוך ספירת ז"נ ה"נ סיפא דקרא דכתיב בבשרה למעט
בלא הרגשה נמי מייירי דווקא בתחלת הראיה דהא תרנוייהו בהדדי פתיב מיהו דברי
הרמב"ם שם תמוהים שהוא נגד הסוגיא דף ל"ו ע"ב ע"ש וצ"ע גם דברי המ"מ שם
תמוהים שכ' דהרמב"ם פסק דאין קנשי לנפלים מהא דאמר בפ' ב"כ דף ל"ח ע"ב דרבא
דהוא בתרא סבר אין קנשי לנפלים ע"כ ומזה אין שום ראיה דרבא הכי ס"ל דהא רבא
שם לא קאמר אלא לפרש הברייתא דהכי ס"ל להברייתא אבל עדיין מנ"ל דרבא הכי
ס"ל ונהיה לו להמ"מ להביא דרבא הכי ס"ל מפ' בתרא דף ס"ו דאדברי רבא לרב
ושמואל ודרש קשטה ב' ימים ובג' הפילה תשב ז"נ קסבר אין קנשי לנפלים וא"א לפה"ק
בל"ד דמהתם מבואר דרבא הכי ס"ל וצ"ע: נחזור על הראשונות אף למאי דאמרין
בסוגיא שם דמעט לדם קנשי שלא תגרום זיבה מקרא דדמה ומקרא דוטמאה ז' ימים
כנדה ואף דקרא סתמא פתיב אפ"ה ס"ל להני פוסקים דלעיל שאינו עולה אם פן מנ"ל
להקל ולומר דאם חזינא בלא הרגשה דתעלה לספירת ז"נ וכל הפוסקים לא כתבו אלא

שָׂאִין הָאִשָּׁה מִתְטַמְּאָה מִן הַתּוֹרָה עַד שְׁתַּרְגִּישׁ וְכוּ' הָא מְסַפֵּירוֹת ז"נ אִם עוֹלָה בְּחֻזָּא בְּלֹא הַרְגָּשָׁה אוֹ לֹא לֹא פְתָבוּ וְאָף שֶׁפְתָבוּ בְּדִינֵי פְתָמִים לְתַלּוֹת אִפִּי' תוֹף סְפִירוֹת ז"נ אִם הוּא אַחַר ג"י אֶלְמָא דְאַפִּילוּ תוֹף ז"נ אִינוּ סוֹתֵר אִפִּי' לְיוֹמוֹ דְּהָא כָּל עֵיקָר דְּתַלְיִנָּן גְּבִי פְתָמִים הוּא מְשׁוּם דְּאִינָן טְמָאִים אֶלָּא מְדַרְבָּנָן פִּינָן דְּלֹא בְּהַרְגָּשָׁה חֻזָּא מוּכַח דַּס"ל דְּאָם חֻזָּא בְּלֹא הַרְגָּשָׁה תוֹף סְפִירוֹת ז"נ דְּאוֹתוֹ יוֹם עוֹלָה מִן הַתּוֹרָה דַּל"כ הִיָּה לָהֶם לְפָרֵשׁ דַּע"פ אוֹתוֹ יוֹם אִינוּ עוֹלָה פִּינָן דְּסַפֵּק דְּאוֹרְיִיתָא הוּא לֹא תַלְיִנָּן בְּמִיָּדֵי ז"א דְּיֵשׁ לוֹמֵר דְּהִיכָא דְּאִיכָא לְמִיתְּלֵי בְּלֹא הַטְּהוֹרָה מְשׁוּם ס"ס וְכַמ"ש הַכ"מ בְּרִישׁ פ"ט מְהֻלְכוֹת א"ב וְאַפִּילוּ הִיכָא דְּלִיכָא לְמִתְּלֵי ס"ל לְהַכ"מ שָׁם דְּאִינוּ אֶלָּא חוּמְרָא דְּרַבְּנָן מְטַעַם ס"ס וְעֵינָן ס"ס ק"ץ מ"ש הַט"ז וּבַמְנ"י וְעֵינָן מ"ש שָׁם בַּס"י הַנ"ל דְּלִשְׁיטַת רַש"י וְתוֹס' אֶפִּילוּ בְּלֹא טַעְמָא דְּהַרְגָּשָׁת הַפְתָּמִים הֵם דְּרַבְּנָן אֶבְל הִיכָא דְּנוֹדָאֵי רְאָתָה אִפִּי' בְּלֹא הַרְגָּשָׁה י"ל דְּאוֹתוֹ יוֹם אִינוּ עוֹלָה עִם סְפִירוֹת ז"נ לְשִׁיטַת הַפּוֹסְקִים הַנ"ל דַּס"ל דְּדָם קוֹשֵׁי אִינוּ עוֹלָה וְרְאִיָּה לְזָה מְצֵאֵי בְּחֻדוּשֵׁי הַרְמַב"ן שֶׁפְתָב אֶהָא דְּאֶמְרִינוּ דָּף נ"ב ע"ב מ"ד כָּל פְּהֵאֵי גּוֹנָא מְבִיאָה קַרְבָּן וְנֶאֱכָל קַמ"ל וְנ"ל לְשָׂאִין לְפָרֵשׁ קַמ"ל דְּאִינוּ נֶאֱכָל אֶבְל מְבִיאָה קַרְבָּן כְּמוֹ שֶׁפְתָבוּ רַבִּים דְּהָא פְתָמִים דְּרַבְּנָן הֵם וְאַפִּי' בְּיָדוּעַ שְׁמַגּוּפָה חֻזָּא ד"ת טְהוֹרָה וְאִינוּ מְבִיאִין לָהּ לְיָדֵי גְדָה פְּדֵאִיתָא לְקַמָּן בַּפ' הַרְוָאָה אֶלָּא ע"כ נְפָרֵשׁ דַּקַּמ"ל דְּאִינָה מְבִיאָה קַרְבָּן וְכוּ' וַיֵּשׁ לְדַחּוּק שְׁפִינוּ שְׁרָאָתָה ב' וְצָרִיכָה שְׁיִמּוֹר בְּשְׁלִישֵׁי אַע"פ שְׂאִין דִּין הַפְתָּם לְטַמָּא בְּתַחֲלָה פִּינָן שְׁדָבֵר בְּרוּר דְּמַגּוּפָה חֻזָּא בְּדִין הוּא שְׁתַּעֲשֶׂה זָבָה גְּמוּרָה שְׁהָרִי לֹא עֲלֵתָה לָהּ שְׁיִמּוֹר וְאִין זָה נָכוֹן עַכ"ל מְבֹאָר דַּס"ל דַּאֲע"ג דְּשָׁלָא בְּהַרְגָּשָׁה חֻזָּא מ"מ אִין זָה שְׁיִמּוֹר דְּנָקִי מְדָם בְּעֵינָן וּמ"ש וְאִין זָה נָכוֹן ר"ל דַּמ"מ זָבָה גְּדוּלָה לֹא נַעֲשִׂית בְּרְאִיָּה זוֹ דְּשָׁלָא בְּהַרְגָּשָׁה אֶתְיָא שְׂאִין רְאִיָּה זוֹ גּוֹרְמַת לְזִיבָה וְלֹא בַת קַרְבָּן הִיא אֶבְל מָה שְׁלֹא עָלָה אוֹתוֹ הַיּוֹם לְשְׁיִמּוֹר סְבָרָא נְכוּנָה הִיא וְאָף הַרְמַב"ן מוֹדָה בָּהּ וְעוֹד נ"ל רְאִיָּה לְזוֹ דְּלֹא עֲלֵתָה לְזוֹ"נ אָף דְּלֹא בְּהַרְגָּשָׁה חֻזָּא דְּהָא קִי"ל לְקַמָּן סִימָן קצ"ו דְּצָרִיכָה שְׁתַּבְּדוּק בְּיוֹם הַרְאֻשׁוֹן מִן הַשְּׁבָעָה וּבְשָׁבִיעֵי וְכַמ"ש שָׁם בַּש"ע סְעִיף ד' וְאַפִּי' בְּדֵיעַבְד אִין לְהַקֵּל בְּלֹא בְּדִיקַת יוֹם הַרְאֻשׁוֹן וּשְׁבִיעֵי וְטַעְמָא מְבֹאָר בַּב"י הוּאִיל דְּפִלְגְּתָא דְּרַבְּנוֹתָא הִיא אִם צָרִיף בְּדִיקָה תַּחֲלָתוֹן וְסוּפָן אוֹ לֹא אִין לְהַקֵּל בְּדָבֵר שֶׁהוּא סְפֵק אִיסוּר פֶּרֶת עַכ"ד מְבֹאָר דַּס"ל דְּהֵאֵי בְּדִיקָה דְּאוֹרְיִיתָא גִּינְהוּ וּמְדַכְּ' וְסַפְרָה וְלִיכָא סְפוּרִים בְּלֹא בְּדִיקָה לְמָאן דְּבַעֲזֵי סְפוּרִים לְפָנֵינוּ וְעֵינָן מַש"ל בְּסִימָן קצ"ו בַּע"ה מְזָה וּלְפ"ז אִי ס"ד דְּאָם רְאָתָה בְּלֹא הַרְגָּשָׁה דְּעוֹלָה לְסְפִירוֹת ז"נ קִשְׂיָא בְּדִיקָה זוֹ לְמָה דְּהָא לֹא אַרְגָּשָׁה וְאִם כֵּן אָף אִם תְּמַצָּא דָם בְּלֹא הַרְגָּשָׁה הִיא וְטְהוֹרָה מִן הַתּוֹרָה וּמֵאִי נ"מ בְּבְדִיקָה זוֹ שֶׁהַצָּרִיכָה הַתּוֹרָה לְבַדּוּק דְּאִי אַרְגָּשָׁה לַכ"ע צָרִיכָה בְּדִיקָה וְלִיכָא מֵאן דְּפְלִיג וּל"צ קָרָא לְהַכִּי וּלְדַעַת הַתַּה"ד אִפִּי' בְּדִיקָה לֹא מְהַנִּי כְּמִבְּוָר רַס"י ק"ץ א"ו דְּזָה מֵיָרִי אִפִּי' בְּלֹא אַרְגָּשָׁה הַצָּרִיכָה הַתּוֹרָה סְפוּרִין בְּדוּקִין וְאִם כֵּן מוּכַח דְּאַפִּי' חֻזָּא בְּלֹא הַרְגָּשָׁה תוֹף סְפִירוֹת ז"נ דַּע"פ אִינוּ עוֹלָה אוֹתוֹ יוֹם הַרְאִיָּה וְלִיכָא לְמִימֵר דְּהַתּוֹרָה חֲשָׁשָׁה דְּלִמָּא אַרְגָּשָׁה וְלֹא אַדְעָתָה אַע"ג דְּבַעֲלָמָא לֹא חֲיִישִׁינוּ לְהַכִּי דְּהָא כְּתִיב בְּבִשְׂרָה עַד שְׁתַּרְגִּישׁ וְכוּ' וְאִי חֲיִישִׁינוּ לְהַכִּי א"כ לֹא תְמַצָּא שְׁתַּהֲיָה טְהוֹרָה דְּלַעוֹלָם אִיכָּא לְמִיחַשׁ לְהַכִּי אִם לֹא ע"י שְׁפוּפָרַת כַּמֶּש"ל בְּסִימָן קפ"ח בְּשֵׁם הַר"ן וְזוֹ דוֹחַק לְאוּקְמֵי קָרָא בַּכַּה"ג דְּנֹקָא א"ו דַּמַּה"ת לֹא חֲיִישִׁינוּ לְהַכִּי מ"מ י"ל תוֹף סְפִירַת ז"נ שֶׁהִיא בְּחֻזָּקָת טוֹמְאָה דְּמִן הַתּוֹרָה חֲיִישִׁינוּ לִיהָ דְּלִמָּא אַרְגָּשָׁה וְלֹא אַדְעָתָה דַּא"כ סוּף סוּף הוּא סְפֵק דְּאוֹרְיִיתָא וְלֹא זוֹ דְּאִינוּ עוֹלָה אֶלָּא

אף זו שסותר דלמא ארגשה ונלא אנדעתה אלא דלשיטת הראב"ד וסיעתו אין אנו מוכרחים לזה די"ל שה"ט שהקפידה התורה על הבדיקה דחיישינו דלמא חזיא נאף דשלא בהרגשה הוא מ"מ אותו יום אינו עולה אבל לשיטת הרמב"ם דס"ל דדם קנשי עולה ולפי מש"ל דם בלא הרגשה לא גרע מדם קנשי וע"כ צ"ל לדעתו דמש"ה הקפידה התורה על הבדיקה תוך ספירת ז"נ משום דלמא ארגשה ונלא אנדעתה הואיל דבלא"ה היא בחזקת טמאה לפ"ז לא די דאינו עולה אלא מיסתר נמי סתר לה מספקא דלמא ארגשה ונלא אנדעתה: ועפ"י שיטת הראב"ד וסיעתו אמרתי לתרץ מה דק' טובא בסוגיא דפ' התינוקת דף ס"ח ע"ב דפליגי ר"א ור"י במתניתין בזה וזכה שפדקו עצמן ביום הראשון ומצאו טהור וביום השביעי ומצאו טהור ושאר ימים שבנתיים לא בפקו ר"א אומר הרי הן בחזקת טהרה ורי"א אין להם אלא יום הראשון תני' א"ל ר"א לר"י לדבריה אמה מונה בסרוגין והתורה אמרה ואחר תטהר וכו' א"ל ר"י נאי אמה מודה בזה שראה קרי ובגזיר שהולך סככות ופרעות שמונה בסרוגין והתורה אמרה וכו' ור"א בשלמא התם לטמאה בה אמר רחמנא שאינה סותרת אלא יומו נאי משום איחלופי זב בב"ק לא מיחלף גזיר שהולך וכו' רבנן בדאורייתא לא מיחלף אבל הכא אי חיישינו דלמא חזיא בספק אחד לאיחלופי בנודאי ע"כ וק' מאי צריך הכא לטעמא דאמי לאחלופי תיפוק ליה דאי חיישינו דלמא חזאי הוי ספק אם עלו למנין הימים שפדקו דהא אם חזיא הוא סותר למפרע ומ"ש ימים שלא בדיקה מימים שפדקה דכולה חד ספקא הוא ולמה אלו יעלו לה ואלו לא יעלו לה וכן הק' מוהרמ"ל ועוד ק' מאי ס"ד דר"י לדמות האי דהכא לזב שראה קרי או לסככות ופרעות דהתם דינא הכי הוא שאינה עולה ואינה סותרת אבל הכא אי חיישינו לספק שפא ראתה אם פן היא סותרת ומה שתי' מוהרמ"ל שם פתב הוא עצמו שהוא דוחק ומלבד שהוא דוחק א"א לאמרו כלל שפתב ונ"ל וי"ל בדוחק דגם ר"י מודה דמדאורייתא מוקמינן לה אחזקת טהרה ול"ח שפא חזיא נהא דס"ל דאין לה אלא יום א' ויום ז אינו אלא מדרבנן עכ"ל דאפתי קשיא דא"כ יהיה גזירת חכמים כמלתא בלא טעמא דאם גזרו שלא יעלו אותן הימים שלא בדיקה שפא ראתה ולא אזלינן בטר חזקת טהרה מה"ט ה"ל למיגזר שאף ימים הראשונים לא יעלו דהיא היא נאם ר"ל דאף מדרבנן מוקמינן לה אחזקת טהרה אלא דלכתחלה צריכה לבדוק עצמה בכל יום מספירת ז"נ ולא תסמוך אחזקה מש"ה פיון שעברה על מצות חכמים ולא בדיקה עצמה קנסו אותה שלא יעלו לה אותן הימים דאל"כ לא אתיא שפיר דברי ר"א שאמר אבל הכא אי חיישינו דלמא חזאי בספק וכו' דהא לפ"ז לאו מטעם דלמא חזאי אמרו שלא יעלו דהא בדיעבד סמכינן על חזקת טהרה דינדה אלא משום קנס אמרו שלא יעלו לה הואיל ועברה על מצות חכמים ולמ"ש גיחא עפ"י שיטת הראב"ד וסיעתו דאם חזיא בלא הרגשה אינו סותר אלא יומו מה"ת מיהו מדרבנן פיון שגזרו על הכתמים שיהיו מטמאין כמו ראיה שע"י הרגשה ה"ה לענין לסתור אין חילוק בין חזיא בהרגשה או שלא בהרגשה ור"י לא חייש הכא דלא בדיקה אלא לספיקא דאורייתא לענין שלא יעלו לה הימים שלא בדיקה דלמא חזיא אבל לסתירה לא חייש דהא אף אם ראתה אינה סותרת מן התורה דהא לא ארגשה ואע"ג דמדרבנן סותר פיון דאינו אלא ספקא ל"ח מספקא לאיסורא דרבנן ואע"ג דיש לגזור ספקא אטו נודאי משום איחלופי לא גזרינן נאהא מניתי ר"י ראיה מזב ומסככות ופרעות ור"א ס"ל דל"ד להתם פדאמר אי משום איחלופי וכו' אבל הכא אתי

לאיחלופי בנודאי ואע"ג דגם נודאי ראתה אינו סותר למפרע אי חזי בלא הרגשה אלא מדרבנן לא הוי גזרה לגזרה משום דספקא בנודאי מיחלף ונדא גזרה היא ואין זה גזרה לגזרה ועוד י"ל פיון דאיסור חמור הוא שהיא בכרת גזרינן אפי' גזרה לגזרה וכ"כ הב"י בסימן קפ"ג ע"ש ועיין מ"ש בסימן קצ"ו עוד מזה לתרץ בד"א ולפ"ז הא דקיי"ל בדיקה קרקע עולם וישבה עליה ואח"כ מצאה עליה דם או פל דבר שאינו מקבל טומאה דטהורה או בנמצא ע"ג בגד צבוע דטהורה כמבואר בסי' ק"ץ ובכולם הטעם לפי דכתמים דרבנן ובכה"ג לא גזרו וכ"ז אי בעינן דווקא מה"ת שתרגישי בבשרה אבל לפי מש"ל דבתוך ז"נ לא בעינן להרגשה מה"ת ואלוהא דכ"ע סותר ליומו מה"ת ולשיטת הרמב"ם פתבתי לעיל די"ל דס"ל דמיסתר נמי סתר ליה מטעם דלמא ארגשה אין להקל כלל דבשלמא בשאר כתמים היכא דאיכא למיתלי דמעלמא אתי' שפיר דתלינן אפי' תוך ז"נ משום דבלאו טעמא דהרגשה הו' מדרבנן וכמש"ל אבל בכה"ג דנודאי מגופא אתי' לא ידעתי שום צד להקל ומש"ל לשיטת הרמב"ם ז"ל די"ל דמש"ה צריכה התורה בדיקה תוך ז"נ אפי' בלא ארגשה משום דכיון דכבר היא בחזקת טומאה חיישינן אף מה"ת לדלמא ארגשה ולא אדעתה מצאתי סעד לדברי מדברי הר"ן בחדושו שכו' על הא דאמרין בגמרא דף נ"ב מ"ד מביאה קרבן ונאכל וכו' וז"ל ותינו טעמא דה"א משום דב' ימים בהרגשה חזי' אף ראית חלוק בהרגשה חזי' ולא אדעת' עכ"ל מבואר דס"ד דאף מה"ת חיישינן להא ואף דמסיק קמ"ל דלא ופי' הר"ן דאינה מביאה כלל ול"ח להא מן התורה י"ל דתינו דווקא היכא דלא איתחזקה בזבה גדולה דאף דראתה ב' ימים מ"מ עדיין יש לה חזקה שהרי לא היתה זבה גדולה אבל בתוך ז"נ דכבר איתחזקה לז"ג וצריכה שתשב ז"נ י"ל דחיישינן להא מה"ת וצריכה שתשב ז"נ בדוקים ויהיו נודאי נקיים ואף שכתבו התוס' בר"ש מסכת גיטין דלא מיקרי איתחזק אסורא דאינה בחזקת שתראה בכל שעה מ"מ חזקת היתר אין כאן וגז"ה כ שתספור נקיים ברורים ואי לא בדיקה איכא למיחש לשמא ארגשה וראתה ואם מצאה דם טמאה דחיישינן שמא ארגשה פיון דאין לה חזקת טהרה מיהו מדרבי הד"מ לקמן סימן קצ"ו הביאו הש"ך שם ס"ק י"ג משמע דס"ל דאין לחלק שכ' שם וז"ל אבל במכה שידוע שמוציאה דם נ"ל דתלינן אף בג' ימים הראשונים דהא אפי' בראיה ממז' תלינן לעיל סימן קפ"ז במכה שמוציאה דם כ"ש כתמים דרבנן וא"ל דשאני בראיה ממז' דהוא תחלת ראיה ולכך תלינן במכה ואמרין דמעינה סתום וכו' אבל תוך ספירת' שמעינה פתוח כבר לא תלינן במכה כלל ז"א דהרי פתבתי דיש סוכרים דבשעת וסתה תלינן במכה הואיל וסתות דרבנן א"כ כתמים נמי שהו מדרבנן תלינן במכה עכ"ל מבואר דס"ל דהכתמים מצד עצמותן הו' דרבנן הואיל ולא ארגשה דאי ס"ל דתוך ז"נ טמאה אפי' בלא הרגשה אלא היכא דאיכא למימר דמעלמא אתי' הו' מדרבנן אין הגדון דומה לראיה שמביא מהא דוסתות דרבנן דשאני הכא דאע"ג דכתמים דרבנן בעלמא משום אימור מעלמא אתו אפי' היכא דליכא לפנינו לתלות בו וכמש"ל בשם הכ"מ מ"מ י"ל תוך ג"י פי היכי דלא תלינן במכה שלפנינו שמוציאה דם לפי ס"ד דהשתא הואיל ומעינה פתוח ה"נ אין לתלות דמעלמא אתי' דהא על דא אנו מדיינין אם לתלות הואיל ומעינה פתוח או לאו א"ו דס"ל להרמ"א דהכתמים דרבנן מטעם דלא ארגשה בלא טעם דאימור מעלמא אתי' ואפי' בתוך ז"נ ואף שיש לדחוק ולדחות ראיה זו מ"מ כף נ"ל מפשט דבריו וכן ראיתי בכמה תשובות האחרונים ז"ל דס"ל דאין לחלק

בְּזֶה בֵּין סְפִירַת ז"נ וּבֵין בְּתַחֲלַת רְאִיָּה דְלַעוֹלָם אִם לֹא אֲרַגְשָׁה אֵינָה אֶלָּא מַד"ס וּלְדַעֲתִי
צַע"ג בְּזֶה: וּבְדַבְרֵי הַר"ן שֶׁהִבְאֵתִי לַעֲלֵל יֵשׁ לִי מְקוֹם עֵיוֹן אֲף שְׁפַל דְבָרָיו הֵם דְבָרֵי
הַרְשָׁב"א בְּתַה"א דָּף קפ"ז ע"א מ"מ לֹא עֲמַדְתִּי עַל דַּעֲתָם בְּזֶה דַּמ"ש וְז"ל אֶבֶל דָּם קוֹנְשֵׁי
כִּינּוּן שֶׁהוּא טְהוֹר לְגַמְרֵי נְקִי מִיְקָרֵי דַה"ל פְּדָם טוֹהַר אֶלְיָבָא דְלוֹי וְכו' אִם ר"ל דְצֹאֲפִי לְמֵאֵי
דְקִי"ל מְק"מ טְמֵא מְטֵמֵא לְאִשָּׁה טוֹמְאָת מְגַע מ"מ דָּם קוֹנְשֵׁי הוּא טְהוֹר לְגַמְרֵי אוֹ דַר"ל
שָׂאִין בּוֹ שׁוּם טוֹמְאָה מִחֲמַת רְאִיָּה אֶבֶל לְמַה דְקִי"ל מְק"מ טְמֵא הֵדָם קוֹנְשֵׁי טְמֵא לְטְמֵא
בְּמַגַּע דַּל"ד לְדָם טוֹהַר דְהַכְּתוּב קָרָאוּ דְמֵי טְהָרָה מְשַׁמַּע דְטְהוֹר לְגַמְרֵי מַגְזָה"כ אֲף מַמ"ש
הַר"ן וְל"ד לְדָם טוֹהַר שָׂאִינוּ עוֹלָה דַש"ה שֶׁהֵדָם טְמֵא דְבִיּוֹמָא וְטְבִילָה תְּלִי רַחֲמָנָא וְכו'
וְכִינּוּן שְׁגוֹרָם טוֹמְאָת דְרַף רְאִיָּה אַע"פ שָׂאִינוּ סוֹתֵר אֵינּוּ עוֹלָה דְנִקְיִים מְרַאֲיָה בְּעֵינָן עַכ"ל
נְאִי ס"ד שְׁדָם קוֹנְשֵׁי מְטֵמֵא בְּמַגַּע מָה עַדִּיפְתִּיה מְדָם טוֹהַר לְרַב דַּא"ל דַּש"ה דְגוֹרָם טוֹמְאָה
לְאִשָּׁה דְדַרְךָ רְאִיָּה ז"א דְמָה גוֹרָם טוֹמְאָה לְאִשָּׁה אֵיכָּא הָא בְּלֹא"ה טְמֵאָה כֹּל זְמַן שְׁלֹא
טְבִילָה לְלִידְתָּהּ וּמִיד שְׁטְבִילָה אַחַר ז"נ הִיא טְהוֹרָה אֲף שֶׁהִיא רוּאָה וְכַמ"ש הַתּוֹס' דָּף ל"ו
וַא"כ מֵאֵי גוֹרָם טוֹמְאָה אֵיכָּא א"ו צ"ל דְעַיְקָר כְּנוֹנְתוֹ דְהַתָּם הֵדָם טְמֵא לְטְמֵאָה בְּמַגַּע וְאֲף
שָׂאִינוּ גוֹרָם שׁוּם טוֹמְאָה לְאִשָּׁה מ"מ כִּינּוּן דְדַרְךָ רְאִיָּה הוּא וְהֵדָם עֲצֻמוֹ מְטֵמֵא מַש"ה אֵינּוּ
עוֹלָה אֶבֶל דָּם קוֹנְשֵׁי טְהוֹר לְגַמְרֵי אֲפִי לְמ"ד מְק"מ טְמֵא דְמַעֲטִי קָרָא מְדָמָה דְנִקְא מִחֲמַת
עֲצֻמָּה אוֹ מִן כְּנִדְתָּהּ וְלֹא כְּנִיבְתָּה כְּדֹא"י בְּגַמְרָא וּלְגַמְרֵי מַעֲטִיָּה קָרָא אֲף לְפַמַּש"ל בְּסִי
ק"י דְדָם שְׁרָאָתָה שְׁלֹא בְּהַרְגָּשָׁה אַע"ג דְאִשָּׁה טְהוֹרָה מ"מ הֵדָם טְמֵא לְמ"ד מְק"מ טְמֵא
וְכוֹ כ' הֶגְאוֹן מוֹהַר"ג בְּתַשׁוּבָה שֶׁל אַמ"ו שָׁב יַעֲקֹב וְהִבְאֵתִי רְאִיָּה לְדַבְרָיו מַגְמ' ע"ש א"כ
לֹא יִדְעֵתִי טַעַם לְחֻלְק בֵּין דָּם קוֹנְשֵׁי לְדָם שְׁרָאָתָה בְּלֹא הַרְגָּשָׁה דְהָא הָא נְמִי מַעֲטִי קָרָא
מִן בְּבִשְׂרָה עַד שְׁתַּרְגִּישׁ נְאִי נִימָא דְדָם קוֹנְשֵׁי טְהוֹר לְגַמְרֵי מִשׁוּם דְקָרָא לְגַמְרֵי מַעֲטִי"ה"נ
נִימָא כֹּן בְּרָאָתָה שְׁלֹא בְּהַרְגָּשָׁה דְלְגַמְרֵי טִיְהָרָה רַחֲמָנָא וְכִינּוּן דְהַרְמָב"ם פְּסֻק דְמְק"מ טְמֵא
נְאִם כֹּן אֵי ס"ל דְדָם קוֹנְשֵׁי מְטֵמֵא בְּמַגַּע מִשׁוּם מְק"מ טְמֵא אֵין טַעַם לְחֻלְק בֵּינוּ לְדָם טוֹהַר
וְכַמ"ש וּמ"ט פְּסֻק דְדָם קוֹנְשֵׁי עוֹלָה נְאִי ס"ל דְדָם קוֹנְשֵׁי לְגַמְרֵי טְהוֹר אִם כֹּן אֲף בְּרָאָתָה
בְּלֹא הַרְגָּשָׁה נִימָא כֹּן נְאִין לְהִבְיָא רְאִיָּה מִתּוֹסְפוֹת דָּף ל"ו ע"ב ד"ה נְגִדָה לְיוֹמָא דַּס"ל
דְדָם קוֹנְשֵׁי טְהוֹר לְגַמְרֵי אֲף שְׁלֹא לְטְמֵא בְּמַגַּע שְׁכַתְבוּ וְז"ל נְרָאָה דְאֲף לְבַעֲלָה ל"ח שְׁמֵא
תַּשְׁפָּה וְכו' עַכ"ל וְק' דְפְּשִׁיטָא דְפְּלִיגֵי רַב וְשְׁמוּאֵל וּר"י לְבַעֲלָה דְאֵלוּ לְטְהוֹרוֹת לְכ"ע
טְמֵאָה מִשׁוּם דְנִגְעָה בְּדָם קוֹנְשֵׁי א"ו דַּס"ל לְהַתּוֹס' קוֹנְשֵׁי טְהוֹר לְגַמְרֵי ז"א דְאֵיכָּא לְמִימַר
דְהִנֵּי אַמּוֹרָאֵי מוֹקְמִי לְמַתְנִי כַּמ"ד מְק"מ טְהוֹר אֶבֶל לְדִידָן דַּס"ל מְק"מ טְמֵא י"ל אֲף דָּם
קוֹנְשֵׁי כֹן וְצ"ע: כְּתַב הַטּוֹר יוֹלְדֵת טְמֵאָה כְּנִדְתָּה אֶפְּיָלוּ בְּלֹא רְאָתָה דָּם וְכו' וְכַתַּב בְּפְרִישָׁה
דְאֲף דַּס"ל לְהַטּוֹר אֵי אֶפְּשֵׁר לְפַה"ק בְּל"ד אֶפְּ"ה כְּתַב אֲפִי בְּלֹא רְאָתָה דָּם דְאֵיכָּא
לְאִשְׁכּוּחֵי שֶׁהִפִּילָה וְלָד שֶׁהוּא קָטָן כְּמוֹ שְׁכּוֹפְרֵת עַכ"ד וְז"א דַּע"כ שָׂאִין לְזָה מְצִיאוֹת כְּלָל
שִׁיְהִיָּה וְלָד קָטָן כְּמוֹ שְׁכּוֹפְרֵת דַּא"כ הָא דַּתְנִי קוֹשְׁתָּה ב' וְכו' דַּס"ל לְר"י מְבִיאָה קָרְבָן
וְנֶאֱכָל אִם הִיָּה אֶפְּשֵׁר כֹּן אִם כֹּן אַמֵּאֵי ס"ל לְר"י דְמְבִיאָה קָרְבָן וְנֶאֱכָל וְאֲף שְׁזָה יֵשׁ
לְדַחוֹת דְמִיְרֵי שֶׁהַרְגִישָׁה בְּפִתִּיחַת הַקְּבֵר מ"מ יֵשׁ לְהִבְיָא רְאִיָּה מְהָא דְאֵיתָא בְּדָף ל"ח
יֵשׁ רוּאָה מְאָה יוֹם נְאִין זִיבָה עוֹלָה בְּהֵן כִּיצַד ב' בְּלֹא עַת וְז' נְגִדָה וּב' שְׁלֹאֲחַר הַנְּגִדָה וּפ'
שֶׁל נְקִבָה וְז' נְגִדָה וּב' שְׁלֹאֲחַר הַנְּגִדָה מֵאֵי קַמ"ל לְאֶפְּוִקֵי מְמ"ד א"א לְפַה"ק בְּל"ד וּפִירַשׁ"י
דְאֵי לֹא אֶפְּשֵׁר ה"ל זְבָה כְּשִׁילְדָה אַחַר ב' שְׁלֹאֲחַר הַנְּגִדָה דַּה"ל יוֹם הַלִּידָה שְׁלִישִׁי נְאִי הָנִי
חֲזָיָא קוֹנְדָם הַלִּידָה בְּפַה"ק הָרִי הִיא זְבָה ע"כ וּלְפִי דְבָרֵי הַפְּרִישָׁה אֲף אֵי אַמְרִינּוּ אֵי אֶפְּשֵׁר

לפה"ק בנ"ד נמי איפא לאשפוחי בכה"ג א"ו שאין לנה מציאות שיהיה צורת הנלד ויהיה פחות משפופרת וכ"מ מהא דאי לקמן דף ס"ו ע"א דאדברי רבא לרב ושמואל וכו' אלא דהטור קושטא דמלתא נקט דאפי' אם היה אפשר לפה"ק בל"ד ולא ראתה דם טמאה משום טומאת לידה אבל באמת לדין א"א לפה"ק בלא דם וליפא לידה בלא דם ומה שהצריכה התורה לכתוב לטומאת שבועה לזכר פבר פתבתי בסי' זה: עוי"ל דהא דקיי"ל דא"א לפה"ק בל"ד היינו דוקא בסתם נשים אבל משפחת דורקטי שאין להם דם בתולים ודם נדה פדאיתא במס' פתנבות דף י' ע"ב ובמכילתין דף ס"ד ע"ב לא שייך לומר א"א לפה"ק בל"ד לפי שאין להם דם בחדר כלל מיהו התוס' בכריתות שהבאתי לעיל ברס"י מקשי' שפיר דקרא א"א לאוקמי דמייירי בכה"ג דהא כתיב פימי נדת דותה תטמא וכתיב ושלשים ושלשה תשב בדמי טהרה אלמא דמייירי באשה שיש לה דם ומ"ש הב"ח בקונטרס אחרון ע"ד הפרישה לא ידעתי מה קאמר פי אין לדבריו הבנה כלל: (ה) יש מקומות שנוהגין שא"ט תוף מ' לזכר ופ' לנקבה.

כתב בד"מ הביאו הט"ז והש"ך שמנהג זה נתיסד במקומות שנהגו פן ע"פ דברי ר"ת דפסק פאביי דס"ל דימי לידה שלא ראתה בהן אינו עולין לספירת ז"נ ולדעתו כ"ז שלא טבלה ללידתה ימי לידתה מיקרי דקיי"ל ביומי וטבילה תלי רחמנא ע"ש לפ"ז צריכה להמתין מטבול עד שתספור ז"נ אחר מלאת וכ"כ הש"ך והב"ח ומ"ש הרמ"א שנוהגין שאין טובלין תוף מ' לזכר כו' דמשמע דאחר מ' לזכר ופ' לנקבה יכולה לטבול צ"ל דלאו דוקא מיד קאמר אלא דאף אחר כף א"א לה לטבול עד שתספור ז"ל לטעם זה וכ"ה בד"מ והט"ז הק' דלטעם זה אין לחלק בין תוף מלאת לאחר מלאת דלעולם עיקר ימי לידה עד שתטבול כמבואר במרדכי והש"ך כתב בשם ד"מ ליישב המנהג דאפשר דאותן שנהגו מנהג זה להחמיר ראו דברי ר"ת תוף עיקר ימי לידתה דהיינו תוף מ' לזכר ופ' לנקבה אבל לא אח"כ ע"כ ולכאורה דברים אלו פתפל בלי מלח ואין שום טעם לחלק בין תוף מלאת לאחר מלאת פיון דלעולם ימי לידה מיקרי כל זמן שלא טבלה ובס' תפל"מ כתב שיש טעם נכון לחלק ביניהם ע"פ מה דאיתא דף ל"ז ע"ב דמיייתי אביי ראיה דימי לידה שלא ראתה בהן דאינו עולה מהא דתנן' פימי נדתה כף ימי לידתה מה ימי נדתה אינו ראוי לזיבה ואין ספירת שבועה עולה מהן אף ימי לידתה אינו ראוי לזיבה ואין ספירת שבועה עולה מהן ע"כ ופירש"י אף ימי לידה הואיל ודמי לנדה ואין ראוי לזיבה כדאמר ולא דמה מחמת נלד ה"נ לעגנן ספירה מדמינן להו לנדה ולא תעלה בהן ספירת ז' כגון אם ילדה בימי ספירה עכ"ל מבואר דליפא למילף מהאי היקשא אלא מה דדמו לנדה דאין ראויין לזיבה אבל ימים הראויין לזיבה כמו לאחר מלאת אע"ג דימי לידה מיקרי פיון דלא טבלה מ"מ ראוי לזיבה ולא ילפינן מהו היקשא פיון דלא דמו לנדה בהא דהא נודאי דאחר מלאת אף שלא טבלה ללידתה מ"מ ראוי לזיבה דאל"כ וכי לעולם לא תהא זכה ולקמן דף ל"ח אמרינן יש רואה מאה יום ואין זיבה עולה מהן פי' צד שנים בלא עת וכו' ואי ס"ד דכ"ז שלא טבלה לנדתה אין זיבה עולה בהן אם פן איפא לאשפוחי שתהיה רואה כל ימיה ואין זיבה עולה בהן וכגון שלא טבלה ללידתה א"ו דאף שלא טבלה ללידתה מ"מ אחר מלאת ראוי לזיבה דתו לא מיקרי דמה מחמת נלד מש"ה אותן שנהגו חומרא זו נהגו פדברי ר"ת תוף עיקר ימי לידתה דהיינו תוף מלאת דכיון דאין ראוי לזיבה דמי לנדה ואמתקש לה משא"כ לאחר מלאת פיון דלא דמי לנדה ליפא

למילך מהיקשוא דנדה מש"ה עולין לספירת ז"נ ואף שלא טבלה ודבריו נכונים הם וכו' מדוניק מה שיקראיך הבריינתא מה ימי נדתה אין ראויין לזיבה ואין ספירת ז' עולה וכו' ולא אמר בקיצור מה ימי נדה אין ספירת ז' עולה מהן אף ימי לידה אין ספירת ז' עולה מהן א"ו דהבריינתא אתיא לגלויי דליפא למילך מהך היקשוא אלא מאי דדמי לנדה שאין ראויין לזיבה וכפירוש רש"י לאפוקי אחר מלאת אף שלא טבלה ללידתה פיון דראונו לזיבה ולא דמו לנדה ספירת ז' עולה מהן לפ"ז נ"ל מ"ש המרדכי והג"א אליבא דר"ת דכ"ז שלא טבלה ימי לידה מיקרי ר"ל דנוקא תוך מלאת משום דהא חזינון דכל שלא טבלה שנה לימי לידה לכל דינו שהדם מטמא לח ויבש ואינו גורם לנדה ולזיבה כמו בימי לידה שהוא ז' לזכר וי"ד לנקבה מש"ה אמרינו דלענין דין זה נמי ימי לידה מי קרי דאינו עולה לספירת ז"נ אבל אחר ימי מלאת דאישתני דינה דאפי' לא טבלה עדיין נעשית נדה ונזכה נדאי דאין לכוללו בימי לידה ועולה לספירת ז"נ לכ"ע ואף שהד"מ לא כ"כ וכמש"ל נמשכו אחריו הש"ך והט"ז נ"ל כמ"ש ומ"ש המרדכי והגהמ"י פל ימיה ר"ל לכל ימי המלאת: עוד כתב בס' הג"ל אע"ג דמוכח מהא דיש רואה מאה יום וכו' דמיד אחר ימי המלאת מתחילין ז' ימי הנדה א"כ לכאורה קשיא איך תספור מיד אחר ימי המלאת לז"נ דהא ימי נדה שאינה רואה בהן אין עולין לספירת שבועה נקיים וכדאמר מה ימי נדה וכו' ז"א דלקמן בבריינתא דיש רואה מאה יום מייירי שלא היתה זכה קודם לידתה וכמבואר שם בהדיא מש"ה מתחילין מיד אחר המלאת ימי הנדה אבל כשהיתה זכה קודם לידתה ולא ספרה ז"נ אין מתחילין הימי נדה עד שספרה ז"נ וכמ"ש רש"י פאן ואם פו הכא שלא טבלה ללידתה ולא עלו לה ספירות ז"נ תוך ימי המלאת משום דדמי לנדה שאין ראויין לזיבה אף אחר מלאת אינה נעשית נדה עד שתספור תחלה ז"נ לזיבתה מש"ה יכולה לספור נקיים שלא מיד אחר ימי המלאת ואין להקשות דכיון דמה"ט הואיל דדמו לנדה שאינה ראויה לזיבה מש"ה אין ספירות ז"נ עולה מהן א"כ נימא נמי אף שטבלה אחר ימי לידתה לא תעלה לה לספירה תוך ימי טוהר שלה דהא פל משה ימי טוהר שלה אינה ראויה לזיבה ז"א דנה לא א דמי לנדה דמה שאינה ראויה לזיבה היינו מפתח הקולא שהקילה התורה שפל הדמים שהיא רואה בהן הם טהורים מש"ה דין הוא שאם לא ראתה בהן דלא גרע משאר ימים שעולה בהן ספירות ז"נ משא"כ בימים הראוים לנדה שאם תראה בהן דם היא טמאה ונהדם טמא ואפ"ה אין ראויה לזיבה וכה"ג בימי לידה שהיא טמאה ונהדם שראתה בהן טמא דמי ממש לנדה וכן אם לא טבלה אחר לידתה היא טמאה ונהדם שראתה בהן טמא אף תוך ימי טוהר וכב"ה במתני' דביומי וטבילה תלי רחמנא הני דמי ממש לנדה שאף שראתה אינו ראוי לזיבה אע"ג שהדם טמא מש"ה ילפי' שפיר בהאי היקשוא שלא יעלו לספירת ז"נ ע"כ דבריו ואף שאין זה לשונו מ"מ זה פנונתו ומילי דסברא נינהו: מיהו מה שהקשה דאיך תספור נקיים שלא מיד אחר ימי המלאת הא תחלת נדה היא ואין עולין לספירת ז"נ למ"ד דאין ימי לידה עולין לספירות ז"נ בלא"ה לק"מ ועיין בתוס' דף נ"ד ע"א שכתבו דלר"ת דנוקא נדה שראתה בהן אינו עולין ור"ל אף שמקצת הימים הם נקיים מ"מ פיון שפכר ראתה בהן והיא נדה ממש אינו עולין אבל ימים הראוים לנדה עולין שפיר ודוק שם ואין להאריך עוד בזה: עוד כתב בספר הג"ל וז"ל לשוב עיינתי בש"ס וצלע"ג על הסה"ת והגה"מ דס"ל דלר"ת צריכין ב' טבילות דנ"ל מבואר שם דא"צ ב' טבילות אפי' לר"ת

דְּנוֹקָא תוֹף ז' או תוֹף י"ד שְׁהֵם טְמֵאִים מִצַּד עֲצָמָן וְלֹא מִהֲנִי בְּהֵן טְבִילָה ס"ל לְאַבְיֵי ור"ת
דְּפֶסֶק פְּנוּתִיהָ דְאִינָה עוֹלָה בֵּינָן דְּהַתּוֹרָה טְמֵאָה בּוֹ לְזָכָר וי"ד לְנִקְבָּה אַף שְׂאִינוּ רוֹאֵה
כְּאֵלוּ רוֹאֵה דָם אִם פֶּן לֹא הָיוּ נְקִיִּים אַבְל אַחַר ז' וי"ד אַף שְׂלֵא טְבִילָה הֵימִים בְּעֲצָמָם
טְהוּרִים וּבִגְדֵיהֶם לְטַבֵּל אֲמַאי לֹא יַעֲלוּ מ"ש מִפֶּל זָבַה דְּעֵלְמָא שְׂסוּפְרַת ז"נ קוֹדֵם טְבִילָה
אַף שְׂעֵדִינָן הִיא טְמֵאָה וּכ"מ בְּש"ס שְׁם בַּפ' הַמְּפָלֶת בְּבְרִייתָא דְטוֹעָה דְטוֹבְלַת צ"ה
טְבִילוֹת דְּאֲתִיָּא כְּאַבְיֵי ע"ש בְּהֶדְיָא דָּף כ"ט וְז"ל דְּאֲמַרִּינָן ב"ש וּב"ה תְּרַנּוּיָהוּ ס"ל יְמֵי
לִיְדָה שְׂאִינוּ רוֹאֵה אֵינָן עוֹלִין לְסְפִירַת זִבְתָּהּ אִם פֶּן אֲמַאי תְּשַׁמֵּשׂ אֹר לִיל ל"ה וְגַם מַאי
פְּרִיָּה בְּעֵשְׂרִים וְחַד תְּשַׁמֵּשׂ הָא הַטְּבִילוֹת שְׂטַבְלָה תוֹף י"ד יוֹם הָיוּ כְּלֹא טְבִילָה לְעַנְנָן יְמֵי
לִיְדָה דְּהָא שְׂמָא הֵם תוֹף י"ד לְנִקְבָּה בֵּינָן שְׂפָאָה בִּיה"ש ע"ש רַק ע"י טְבִילַת לִיל שְׂאֲחַר
י"ד לְטַהֲרָה מִטְּמֵאָת לִיְדָה וְאִם פֶּן יוֹם ט"ו לֹא יַעֲלֶה לְמַנְיָן דּוֹ"נ שְׂלָמִים בְּעֵינָן וּכְבָר יֵצֵא
שְׂעָה אַחַת מִלִּיל ט"ו קוֹדֵם טְבִילָה דְּהָיוּ יְמֵי לִיְדָה וְעוֹד דְּפְרִיָּה שְׂבוּעָה קָמָא לְטַבֵּל בִּימְמָא
דְּלָמָא כָּל יוֹמָא וְיוֹמָא שְׂלָמוּ סְפוּרִים דִּילָה ע"ש וּמַאי קו' הָא לֹא טְבִילָה עַד שְׂפָאָה לְפָנֵינוּ
וּצְרִיכָה לְסְפוּר ז"נ אַחַר הַטְּבִילָה דִּימֵי לִיְדָה אֵינָן עוֹלִין אַע"כ דְּאַחַר ז' וי"ד לֹא מִיְקָרִי
יְמֵי לִיְדָה כְּלָל וּכ"מ מִדְר"י בְּר"י דְּאָמַר דִּיהָ לְטְבִילָה בְּאַחְרוֹנָה דְּהֵינָנו לִיל ל"ה וְאִם פֶּן
אֲמַאי מְנוֹתָרַת לְשַׁמֵּשׂ לִיל ל"ה הָא לֹא סְפָרָה ז"נ אַחַר הַטְּבִילָה דְּהָא ל"פ אֶלָּא בְּטְבִילָה
בְּזַמְנָהּ מְצֻנָּה וְלֹא בִימֵי לִיְדָה אֵי עוֹלִין אַע"כ דַּא"צ ב' טְבִילוֹת אַף לר"ת וְצַע"ג עַל הַסֵּה"ת
וְהַג"מ עכ"ל מַה שְׂהֵק מְהָא דְּפְרִיָּה הַש"ס בְּעֵשְׂרִין וְחַד תְּשַׁמֵּשׂ גַּם מַאי דְּמַק' מְהָא דְּמַק'
הַש"ס שְׂבוּעָה קָמָא לְטְבִילָה בִּימְמָא דְּבְרִי שְׂגָגָה הֵם דְּלַק"מ דְּהַפּוֹסְקִים לֹא כְּתָבוּ פֶּן אֲלִיבָא
דְר"ת אֶלָּא לְמַאי דְּקִי"ל כַּב"ה דְּבִיּוֹמֵי וְטְבִילָה תְּלִי רַחֲמֵנָא מִש"ה שְׂפִיר כְּתָבוּ דַּכ"ז שְׂלֵא
טְבִילָה מִיְקָרִי יְמֵי לִיְדָה וְאֵינָן עוֹלִין אֲלִיבָא דְר"ת בֵּינָן דְּלֹא טְבִילָה אַבְל לַב"ש דַּס"ל
דְּבִימִים לְחוּד תְּלִי רַחֲמֵנָא וְלֹא אִיכְפַת לָן בְּטְבִילָה אִם פֶּן אַף שְׂלֵא טְבִילָה תוֹ לֹא מִיְקָרִי
יְמֵי לִיְדָה בֵּינָן דְּשְׂלָמוּ הֵימִים וַא"כ קו' הַש"ס בְּהֵנִי קו' אֲזִלִּי אֲלִיבָא דַּב"ש דְּתְשַׁמֵּשׂ
בְּעֵשְׂרִים וְחַד וּבְשְׂבוּעָה קָמָא לְטְבִילָה בִּימְמָא לַב"ש אַף מַה שְׂהֵק אֲמַאי תְּשַׁמֵּשׂ אֹר שְׂלֵשִׁים
וְחַמֵּשׁ לְכַאוּרָה קו' הִיא דַּלְב"ה אֲמַאי מְשַׁמֵּשׂת אֹר ל"ה לְהַפּוֹסְקִים הַג"ל וְכַה"ג יֵשׁ
לְהַקְשׁוֹת מְהָא דְּאָמַר ר"פ בְּסוּף פֶּרֶק ב"ס שְׂאֵי הֵתָם בֵּינָן דְּאִיבָא לְמִימַר יוֹלְדַת זָכָר הִיא
וְכַל הֵנִי שְׂבַעָה יִתִּירָא דְּקִנְיָהֲבִינָן לֹא סְלָקִי לָהּ לְסְפִירַת זִבְתָּהּ ע"כ וְרַצָּה ר"פ לְדַחוֹת דְּלֹא
תְּפִשׁוּט מִן הַבְּרִייתָא דִּימֵי לִיְדָה שְׂלֵא רְאָתָה בְּהֵן דְּעוֹלִין לְסְפִירַת זִבְתָּהּ אֶלָּא דְּאִיבָא
לְמִימַר דְּאֵינָן עוֹלִין וּש"ה וְכו' וְלַדְעַת הַפּוֹסְקִים הַג"ל בֵּינָן דַּס"ל דְּאֵין עוֹלִין אֵיף אֶפְשָׁר
דְּקִנְיָהֲבִינָן הֵנִי שְׂבַעָה יִתִּירָא דְּסְלָקִי לָהּ לְסְפִירַת זִבְתָּהּ דְּהָא ע"כ צְרִיכָה שְׂתַטְבֵּל בְּסוּף
ז' וְאִם פֶּן לִיבָא שְׂבַעָה שְׂלָמִים דְּהָא בְּצָרִי לָהּ הַשְׂעָה שְׂטַבְלָה בּוֹ אֹר לְשַׁמֵּינִי וְדוֹחַק לּוֹמַר
דְר"פ מוֹקִיָּם לָהּ לְהַבְּרִייתָא כַּב"ש דַּס"ל דְּבִיּוֹמֵי לְחוּד תְּלִי רַחֲמֵנָא וְעוֹד מִי דְּחָקוּ לר"פ
לְאוֹקְמֵי הַבְּרִייתָא כַּב"ש ה"ל לּוֹמַר דְּלֹא סְלָקוּ לָהּ מִהֵנִי שְׂבַעָה יִתִּירָא דְּקִנְיָהֲבִינָן לָהּ אֶלָּא
שְׂשָׁה יְמִים וְאֲתִיָּא אֲלִיבָא דַּכ"ע וְהָא דְּאָמַר יְמֵי לִיְדָתָה שְׂאִינָה רוֹאֵה בְּהֵן עוֹלִין לְסְפִירַת
ז"נ ר"ל חוּץ מִשְׂמִינֵי בֵּינָן שְׂאִינוּ יוֹם שְׂלָם וּצְרִיכָה שְׂתַסְפֹּר עַד יוֹם א' לְהַשְׁלִים ז"נ אַחַר
י"א יְמֵי לִיְדָה א"ו דְּלִיתָא לְדַעַת הַפּוֹסְקִים הַג"ל וּכְשֶׁלְּמַדְתִּי הִלְכָה זוֹ דְּפֶרֶק הַמְּפָלֶת
הַרְגָּשְׁתִּי ג"כ בְּקו' זוֹ שְׂהֵק הַמְּחַבֵּר הַג"ל לְדַעַת הַפּוֹסְקִים הַג"ל דְּאֲמַאי תְּשַׁמֵּשׂ אֹר ל"ה
לַב"ה וְדַחֲתִי אוֹתוֹ דִּי"ל דַּס"ל לְהֵנִי פּוֹסְקִים הַג"ל דְּשְׂבוּעָה ג' סְלָקוּ לָהּ לז"נ אִם יִלְדָה
נִקְבָּה בְּזוּב אַע"ג דְּחָסְרָה לָהּ מִקְצַת מִן הַלִּיל ט"ו בְּשַׁעָה שְׂהֵיָתָה טוֹבְלַת בְּהֵן לְלִיְדָתָה וְלֹא

הִיָּה יוֹם הָרֵאשׁוֹן שֶׁל ז"נ יוֹם שְׁלָם אִפ"ה עוֹלָה לָהּ לְיוֹם א' פִּינּוֹן דְּלֵא רֵאֲתָהּ מִמֶּשׁ דְּהָא רְמִי ב"ח קִשְׁיָא לִיה דְּאֲמַאי לֹא נִסְפּוֹר שְׁפוֹסְקַת בּוּ לז"נ דְּהָא קִי"ל מְקַצַּת יוֹם פְּכוּלוֹ פְּדֵאִיתָא בְּדָף ל"ג ע"א וְאָף דְּלֵא קִי"ל הֵכִי דְּהָא פְּרִיָּה בִּפ' הַתִּינּוּקַת לְרַב דְּאָמַר יוֹם שְׁפוֹסְקַת בּוּ עוֹלָה לְמַנִּין שְׁבַעַה וְרַב פְּכוּתָאִי אֲמַרָה לְשִׁמְעֵתִיהָ י"ל דְּהִיָּנּוּ דּוּקָא בְּרוּאָה מִמֶּשׁ הוּא דְּאֲמַרִּינּוּ דְּסוּף הַיּוֹם נִגְרַר לְתַחֲלָתוֹ מִשָּׂא"כ בְּלֵא טְבִילָה לְלִידְתָּהּ דְּהַיּוֹם מִצַּד עֲצָמוּתָהּ הוּא טְהוֹר אֲלֵא דכ"ז שְׁלֵא טְבִילָה אִינוּ עוֹלָה אֲמַרִּינּוּ מְקַצַּת הַיּוֹם פְּכוּלוֹ וְעֵינּוּ בְּרִשְׁבָּ"א בַּתְּה"א דָּף קפ"ג ע"ב שְׁפַתְב דְּלֵא אֲמַרִּינּוּ סוּף הַיּוֹם פְּתַחֲלָתוֹ אֲלֵא פְּשַׁתְחַלַּת הַיּוֹם גּוֹרַם טְנֻמָּאָה אוֹ טְהָרָה אֲבָל פְּשָׁאִין תַּחֲלַת הַיּוֹם גּוֹרַם טְנֻמָּאָה אוֹ טְהָרָה אִינוּ נִחְשָׁב לְהַיּוֹת גּוֹרַר אַחֲרֵי סוּף הַיּוֹם וְע"ש וְאִם כֵּן ה"נ שְׁלִיל ט"ו אִינוּ גּוֹרַם טְנֻמָּאָה אֲדַרְבֵּה גּוֹרַם טְהָרָה שְׁעַד עֲכָשְׁיוֹ לֹא הִיָּה מְהַנִּי לָהּ טְבִילָה וּמִיָּד בְּתַחֲלַת לַיִל ט"ו מְהַנִּי לָהּ טְבִילָה אֲלֵא דְצָרִיָּה זְמַן שְׁעָה מוֹעֵטַת בְּכַדִּי שְׁתַּטְבּוּל וְאִם כֵּן דְּבַר אַחַר גְּרַם לָהּ שְׁהִיא טְמֵאָה בְּהַתַּחֲלַת הַלַּיְלָה דְּמַחְסְפַת טְבִילָה לֹא אֲמַרִּינּוּ שְׁתֵּהָא גּוֹרַרַת אַחֲרֵיהָ כָּל הַיּוֹם אֲלֵא אֲמַרִּינּוּ מְקַצַּת הַיּוֹם פְּכוּלוֹ וְעוֹלָה לְסְפִירַת ז"נ וְעֵינּוּ בְּהָרָא"ש פ' בְּנוֹת פּוֹתִים כַּנ"ל בְּרוּר לִיִּשְׁבָּב דְּבָרֵי הַפּוֹסְקִים הַנ"ל: אֲמַנָּם בְּחֻדוּשֵׁי הוֹכַחְתִּי מְדַבְּרֵי ר"ת עֲצָמוֹ דְּלֵא ס"ל כְּשִׁיטַת הַפּוֹסְקִים הַנ"ל אֲלֵא ס"ל דְּאֲפִי לֹא טְבִילָה לְלִידְתָּהּ אִפ"ה עוֹלִין לְסְפִירַת ז"נ מִיָּד אַחַר ז' לְזַכַּר וִי"ד לְגַבְבָּה דְּלֵא אִיִּתְקַשׁ לְנִדָּה אֲלֵא יְמֵי לִידָה עֲצָמוֹן שְׁהֵם ז' לְזַכַּר וִי"ד לְגַבְבָּה שְׁהֵם טְמֵאִים אִפִּי לֹא רֵאֲתָהּ בְּהֵן הוּא דְּאִין עוֹלִין מִשָּׂא"כ אַחַר כָּף עוֹלִין אִפִּי לֹא טְבִילָה וְהוּא מ"מ"ש הַמְהַרְש"ל שֶׁם בְּסוּגְיָא דְּטוּעָה דָּף ל' בְּרִשְׁ"י ד"ה טְבִילָה יִתִּירָא וְז"ל וּמִשָּׁה נְמִי מִיִּנְשָׁב אֲמַאי מְשַׁנֵּי שְׁפֵאֲתָהּ בִּיהַש"מ דְּלָמָּא לְעוֹלָם בִּיּוֹם בָּאֲתָהּ וּכְדוּס"ד מְעִיקְרָא וְהָא דְק' לֹן בְּצִיר לֹן חֲדָא דְּלָמָּא הֵךְ טְבִילָה דְּסוּף שְׁבוּעָה קָמָא חֲשִׁיב אֲלֵא מִשּׁוּם דְּדַק בְּלִישְׁנָא וּק"ל אַחַר כָּף מְצֵאֲתִי בְּגַלְיוֹן בְּשֵׁם הַתּוֹס' כְּמוֹ שְׁפִירְשֵׁתִי וְכַתּוּב עוֹד שְׂרַבִּינוּ תָּם תִּירֵץ מִשּׁוּם דְּב"ה ע"כ לֹא חֲשִׁיב חֲדָא בְּשָׁבוּעָה אִם כֵּן לְדִידְיָהּ בְּצִיר חֲדָא וּק"ל עכ"ל וְכוּנְוַתּוֹ מְבוֹאָר וְעֵינּוּ בְּתוֹסְפוֹת ד"ה עֲשָׂרִים וְתַמְנִיָּא וּמְהַרְש"ל אֲכַתּוּב דְּלֵא יַדַּע מַה תִּיּוּבְתָּהּ דְּטְבִילָה דְּסוּף שְׁבוּעָה קָמָא לֹא שְׁיִיכָא אֲלֵא בְּרֵאֲתָהּ בְּבִיהַש"מ וּכְפִירַש"י לְהַדְיָא לְקַמֵּן ד"ה סוּף שְׁבוּעָה רֵאשׁוֹן עכ"ד וְאֲנִי לֹא יַדַּעְתִּי מַה תִּיּוּבְתָּא אִף שְׂרַש"י כ"כ וְכִי גַבְרָא אֲגַבְרָא קְרַמִּית דְּנַלְע"ד דְּס"ל לְהַתּוֹס' בְּגַלְיוֹן דְּאֲפִי כְּשִׁבְבָתָהּ בִּיּוֹם אִי בְּדָקָה עֲצָמָה בְּאוֹתוֹ יוֹם וּמְצָאָה טְהוֹרָה מִיְקָרֵי סְפוּרִים לְפָנֵינוּ וְכֵן מְבוֹאָר מִתּוֹס' לְקַמֵּן דָּף ס"ט ד"ה שְׁבַעַה לְנִדָּה וְכוּ' וְז"ל שֶׁם וְעוֹד דְּסוּף סוּף סְגִי לָהּ בְּמָה שְׁבַדְקָה בִּיּוֹם הַסְפִירָה וּמְצָאָה טְהוֹרָה דְּאִי אִין בְּדִיקַת סוּף הַיּוֹם עוֹלָה לְסְפִירָה לֹא הִיָּה תַקְנָה לְבְנוֹת יִשְׂרָאֵל אֲא"כ יְבַדְקוּ בְּעֲלֵיִת עֲמוּד הַשַּׁחַר דְּסְפִירַת לִילָה אִינָה סְפִירָה עכ"ל מְבוֹאָר בְּבַדְקָה בְּסוּף הַיּוֹם וּמְצָאָה טְהוֹרָה מִיְקָרֵי סְפוּרִים לְפָנֵינוּ אִף שְׂרַש"י לֹא ס"ל כֵּן מ"מ הַגְּלִיּוֹן ס"ל הֵכִי וְצָדְקוּ דְּבָרֵיהֶם: אִף לְדְבָרֵי הַפּוֹסְקִים הַנ"ל ק' דְּמַאי תִּירֵץ ר"ת מִשּׁוּם דְּב"ה ע"כ דְּלֵא קְחִישְׁב חֲדָא בְּשָׁבוּעָה וְכוּ' הָא לְדַעַת הַפּוֹסְקִים הַנ"ל לֹא קִשְׁיָא כָּלֵל לְב"ה סוּף שְׁבוּעָה קָמָא לְטְבִילָה פִּינּוֹן דְּהַשְׁתָּא מוֹקְמִינּוּ שְׁבָאֲתָהּ לְפָנֵינוּ בִּיּוֹם וְהִיא לֹא טְבִילָה עַד הַלִּילָה דְּהָא בְּשָׁבוּעָה קָמָא לֹא טְבִילָה אֲלֵא בְּלִילָה אִם כֵּן א"א לְמִיִּחְשָׁב לְיוֹם הָרֵאשׁוֹן שְׁבָאָה לְפָנֵינוּ לז"נ דְּהָא ב"ה סְבִירָא לְהוּ בִּיּוֹמֵי וְטְבִילָה תְּלִי רַחֲמָנָא וְא"כ אִף שְׁעַבְרוּ יְמֵי הַלִּידָה קוֹנְדָם שְׁבָאֲתָהּ לְפָנֵינוּ אִפ"ה א"א לְמִיִּחְשָׁב לְיוֹם הָרֵאשׁוֹן מְשָׁבָאֵת לְפָנֵינוּ לְסְפִירַת ז"נ פִּינּוֹן שְׁלֵא טְבִילָה וְהַדְרָה הַקוּ' לְדוּקְפָתָהּ דְּה"ל לְאוּקְמֵי כְּגוֹן שְׁבָאֲתָהּ לְפָנֵינוּ בִּיּוֹם וְקַחֲשִׁיב ב"ש הֵךְ טְבִילָה דְּסוּף שְׁבוּעָה קָמָא תוּךְ

צ"ה לטבילה ואימרום דב"ה ע"כ לא חשיב חזא בשבוע ז"א דאף לב"ה י"ל דחשיב
חזא בשבוע אלא דלדידה א"א למיחשב טבילה דסוף שבוע קמא דלדידה ליפא טבילה
בסוף שבוע קמא א"ו דר"ת לית ליה פסברת הפוסקים הנ"ל אלא ס"ל דדוקא ימי לידה
ממש שהם ז' לזכר וי"ד לנקבה אע"פ דאינון עולין דאתקשי לידה אבל אחר שעברו ז'
לזכר וי"ד לנקבה אע"פ שלא טבלה עולין: שוב ראיתי בבאורי מהרש"ל להסמ"ג שכ'
ונ"ל במרדכי כ' שגרא להצריך פל יולדת ב' טבילות לפי ר"ת אחת לאחר ז' לזכר או
לאחר י"ד לנקבה פדי להשלים ימי לידה ואח"כ תוכל לספור ז"נ וטובלת ומותרת לבעלה
אבל פל זמן שלא טבלה אחר לידה פל הימים קרויני ימי לידה דקיי"ל פרב דאמר מעין
א' הוא והתורה טיהרתו וטימאתו לב"ה דם יולדת שלא טבלה מטמאה לח ויבש א"כ
הפל קרויני ימי לידה עד שתטבול ע"כ ואני אומר שתימא הוא בעיני הלא כתבו התוס'
להדיא בשם ר"ת דהיולדת דאפי' לא טבלה וספירה ז"נ ואח"כ ראתה דאינה סותרת וק"ו
בלא ראתה פלל שיכולה לספור בלא טבילה וכמ"ש הספר לעיל ע"כ וא"ל דמייירי
בטבלה אחר ימי הלידה אלא שלא טבלה אחר ז"נ דא"כ אפי' דם לא הנה מטמא ולעיל
כ' אבל דם עצמו מטמא וק"ל וכן פל הפוסקים לא הזכירו ולא נהגו פן עכ"ל הנה עיקר
ראיתו מן הסמ"ג שם אבל מן התוס' אין ראיה די"ל דמייירי בדטבלה ללידתה אלא שלא
טבלה אחר ז"נ לזיבתה וכמ"ש הוא עצמו ומ"ש התוס' שם ז"ל דאפי' ב"ה דמטמאין לח
ויבש מודו דעלתה לה ספירה עכ"ל קאי אמ"ש לעיל דהא אמר הקא דכי ראתה וכו'
ואהא מסיימו דאפי' ב"ה מטמאין לח ויבש מ"מ מודו דעלתה לה לספירה ומסוגלי דהקא
אין ראיה לדידן ויעלה ספירה אפי' בלא טבלה ללידתה דהא בסוגיא זו מייירי בלא טבלה
משום דסוגי' זו ס"ל דימי לידה שאינה רואה בהן עולה לספירת ז"נ מש"ה לא צריך
טבילה אבל לדידן אליבא דר"ת דס"ל דקיי"ל דימי לידה שאינה רואה אינה עולה י"ל
דצריך טבילה קודם ספירת ז"נ ופסק ר"ת נ"מ לדידן היכא דטבלה אחר לידתה ואח"כ
ספירה ז"נ דמהני אפי' אם ראתה אח"כ דם טוהר אלא עיקר הוכחת מוהרש"ל הוא מלשון
הסמ"ג שפסיים אחר דין זה שאם ילדה בזוב וספירה ז"נ ואח"כ ראתה דם טוהר דעלתה
לה ז"נ אבל דם עצמו מטמא מוכח דמייירי בלא טבלה ללידתה ואפ"ה ס"ל דעלו לה ז"נ
וא"ל דהסמ"ג ס"ל דלא כר"ת אלא פשיטת הפוסקים דפסקו דימי לידה שאינה רואה
בהן עולין לספירת ז"נ מש"ה ס"ל דעלו לה לנקיים אע"פ שלא טבלה ז"א דהא כ' הסמ"ג
אח"כ דבצרפת נהגו פדברי ר"ת הואיל ונפק מפנייה וא"כ לא ה"ל למיסתם לעיל להתיר
דעולין לה לז"נ אע"פ שראתה אחר ספירתה דם טוהר אפי' לא טבלה א"ו דליתא לדברי
המרדכי אלא דאף לדברי ר"ת א"צ ב' טבילות אבל מדברי התוס' אין הוכחה דיש לדחות
דמייירי בטבלה ללידתה וכן נראה לכאורה מלשון התוס' שם שכתבו ונ"ל דהא אמר הקא
דכי ראתה בשבוע ג' דלא סתרה אע"ג דדם טמא הוא כ"ש דראיות דם טוהר אינה סותרת
עכ"ל ואי דמייירי בדלא טבלה ק' מה עדיפותא דדם טוהר מהא דראתה בשבוע ג' דהא
גמי דם טוהר הוא אלא שפינון שלא טבלה הוא מטמא לח ויבש דהא אנו קיי"ל פרב דמעין
א' הוא א"ו בדטבלה מיהו י"ל דלעולם מייירי בלא טבלה ואפ"ה כתבו דכ"ש ד"ט דהא
פינון דסוגי' זו אלא אליבא דלוי דס"ל ב' מעיינות הן והקא מייירי בשופעת ממעין טמא
וא"כ שפיר כ"ש הוא דכיון דאפי' בשופעת ללוי לא סתרה אע"ג דדם טמא הוא ור"ל
דלא מהני לה טבילה כ"ז ששופעת ללוי דמעין טמא אתיא וגורם טומאה אפ"ה אינה

סוּתְרַת כ"ש דָם טוֹהַר דַּע"ג דְּמִטְמָא לַח וְיִבֵּשׁ לַב"ה כ"ז שְׁלֵא טְבִילָה מ"מ מְהַי לַה טְבִילָה אַע"פ שְׁלֵא פְּסָקָה מְלַרְאוֹת לְדִינָן דְּקִי"ל כְּרַב דְּאָמַר מְעִין א' הוּא וְכֵן נִרְאֶה דְּמִיירֵי בְּדִלָא טְבִילָה דְּאִי בְּטְבִילָה מְהִיכִי תִּינְי דִּיִּסְתוֹר פִּינּוֹן דְּאַף הֵדָם הוּא טְהוֹר וְלָמָּה צָרִיךְ ר"ת רְאֵיהּ לְזֵה דַּע"ג דָּדָם קוֹשֵׁי נְמִי אֵינָה מְטַמְאָה אַפ"ה סוּתְרַת לְיוֹמֵי לְשִׁיטַת הֶרְאָב"ד וְסִיעֵתוֹ וְכַמְש"ל מ"מ פִּינּוֹן דְּאֵינוֹ סוּתְרַת אֶלָּא לְיוֹמוֹ וְהֵכָא פִּינּוֹן דְּסִפְרָה הָא סִפְרָה וְכַמְש"ל א"ו דְּמִיירֵי בְּדִלָא טְבִילָה נְעוּד שְׁפָכְרַת הוֹכַחְתִּי מְדַבְּרֵי גְלִיוֹן תּוֹ' דַּר"ת ס"ל פְּסָכְרַת הֶמְרָדְכִי וְהַג"מ דְּמַצְרָכִי ב' טְבִילוֹת וַא"כ ע"כ צָרִיכִין אָנוּ לְפָרֵשׁ דְּבָרֵי הַתּוֹס' פֶּאן בְּשֵׁם ר"ת דְּמִיירֵי נְמִי בְּלֵא טְבִילָה וְכִינּוֹן דַּר"ת שְׁמַמְנוּ יִצְא הוֹרְאָה זֹו דְּהִלְכְתָא פְּאַבְיֵי דְּאֵין יְמֵי לִידָה עוֹלִין לְסִפְרַת ז"נ ס"ל דְּלֹאֲחַר שְׁעָבְרוּ ז' לְזָכַר וי"ד לְנִקְבָה עוֹלִין לְסִפְרַת ז' נְקִיִּים אַע"פ שְׁלֵא טְבִילָה א"כ אֵין לְחוּשׁ מַה שְׁהַחְמִירוּ הַפּוֹסְקִים הַג"ל וְהוֹסִיפוּ עַל דְּבָרֵינוּ פִּינּוֹן דַּר"ת גּוֹפֵא לֵא ס"ל הֵכִי נְאִין לְדַחוּת דְּבָרֵינוּ הַג"ל וְלוֹמַר דְּהַסְוִיָא דְּהֵכָא אֶזְלָא אֶלְיָבָא דְּלוֹי לְקַמֵּן דַּס"ל דְּאַף לַב"ה לֹא בְּיוֹמֵי וְטְבִילָה תְּלִי רַחֲמֵנָא אֶלָּא מְשׁוּם דְּסִבְרַב מְעִינּוֹת הֵם דַּז"א דַּא"כ יְהִיָּה כָּל הַסְוִיָא דְּהֵכָא שְׁלֵא אֶלְיָבָא דְּהִלְכְתָא דְּהָא קִי"ל כְּרַב פְּדַפְסָק הַתָּם בַּגְמ' וְלָלוֹי בַּלֵּא"ה לַק"מ מְבַרְיָתָא דְּהֵכָא דְּאִיְהוּ אָמַר כְּתוּבָא דְּשׁוֹיִן וְכַדְמִשְׁנֵי הַתָּם עַל קוֹ' אַחֲרִיתֵי לַפ"ז אֵין לְנוּ שׁוּם טַעַם לְחוּמְרָא זֹו שְׁנֵהֲגוּ בְּקִצַּת מְקוֹמוֹת נְאִי מְשׁוּם הָא דַּכ' הָאֲגוּדָה שְׁהַטַּעַם פֶּן יִשְׁכַּחוּ הָעוֹנֵה דַּמ' לְזָכַר וּפ' לְנִקְבָה כְּבָר כ' הַט"ז דְּלִיפָא לְמִיחַשׁ לְהֵכִי לְפִי שְׁאִין דִּין זֵה נוֹהֵג בְּזַמְנֵינוּ לְפִי שְׁאִין אָנוּ בּוֹעֲלִין עַל ד"ט וְמַה"ט הַשְּׁמִיטוּ דִּין זֵה בַּש"ע וְכ"כ מֵהַרש"ק בְּסִפְרַת תְּפָאֲרַת שְׁמוּאֵל בְּהַגְהוֹתִיו עַל הָרֵא"ש לְמַס' נִדָּה וְכ' שְׁמַצְנָה לְבַטֵּל הַמְנַהֵג הַגַּם שִׁי"ל דַּמ"ש הַמְהַרש"ק דְּמַצְנָה לְבַטֵּל הַמְנַהֵג לֹא קָאִי אֶלָּא לְאֵלוֹ שְׁנוֹהֲגִים לְהַמְתִּין לְזָכַר שְׁשָׂה אוֹ שְׁבַע שְׁבוּעוֹת וְלְנִקְבָה ט' שְׁבוּעוֹת שְׁהִיא חוּמְרָא בְּלֵא טַעַם וְרִיחַ שְׁמַחְמִירִים בְּיוֹתֵר בְּזָכַר לְהַמְתִּין מְלַטְבּוֹל אַף אַחַר מ' יוֹם וּבְנִקְבָה מְקִילִין לְטַבּוֹל קוֹדֵם פ' יוֹם בְּהָא הוּא דַּכ' שְׁיֵשׁ מַצְנָה לְבַטֵּל הַמְנַהֵג אֲבָל אוֹתָן שְׁנֵהֲגוּ לְהַמְתִּין מ' לְזָכַר וּפ' לְנִקְבָה י"ל דַּס"ל כַּמ"ש הַרְמ"א דְּאֵין לְהַתִּיר בְּמְקוֹם שְׁנֵהֲגוּ לְהַחְמִיר מ"מ מְרִישׁ דְּבָרֵינוּ שְׁכ' וּמְזָה בָּא מְנַהֵג שֶׁל שְׁטוֹת שְׁהַנְּשִׁים אֵין טוֹבְלוֹת אַחַר זָכַר פְּחוֹת וְכו' כְּדִי שְׁתַּעֲבוֹר הַלֵּילָה אֲסוּר וְכו' וְטַעוֹת הוּא בְּיָדָם כִּי דְּוָקָא לְאוֹתָן שְׁבוּעֲלִין עַל ד"ט נְאֻסְרָה אוֹתוֹ הַלֵּילָה וְכו' מְדַקְרֵי לִיָּה מְנַהֵג זֵה מְנַהֵג שֶׁל שְׁטוֹת וְטַעוֹת א"כ מ"ש בְּסוֹף דְּבָרֵינוּ דְּמַצְנָה לְבַטֵּלוֹ קָאִי נְמִי לְעִיקַר הַמְנַהֵג שְׁנֵהֲגוּ בְּיֵשׁ מְקוֹמוֹת וּמ"מ מִי יָבֵא אַחַר הַכְּרַעַת רַמ"א ז"ל שְׁאִין לְהַתִּיר בְּמְקוֹם שְׁנֵהֲגוּ לְהַחְמִיר אֲבָל מ"מ אֵין לְהַטִּיל עוֹנֵשׁ עַל הָעוֹבֵר ע"ז וְכַמ"ש הַט"ז אִם לֹא בְּמְקוֹם שְׁהוּא מְוַסְפֵּם לְהַחְמִיר בֵּין פְּוֹלָם אֲבָל בְּמְקוֹם שְׁקִצַּת נִהְגוּ לְהַקֵּל אַף שְׁמַקְצַת מַחְמִירִים הָיוּ כְּאֵלוֹ אֵין פֶּאן שׁוּם מְנַהֵג דְּהָא בַּלֵּא"ה הַרְמַב"ם כְּתַב לְבַטֵּל הַמְנַהֵג לְגַמְרֵי וְה"ה בְּמְקוֹם שְׁאִין נוֹהֲגִין לְהַמְתִּין עַד אַחַר מ' לְזָכַר וּפ' לְנִקְבָה רַק שְׁמַמְתִּינֵין אַחַר נִקְבָה ט' שְׁבוּעוֹת אוֹ פְּחוֹת בְּאוֹתָן הַמְקוֹמוֹת וְנִדְּאִי יֵשׁ לְהַתִּיר שְׁתַּטְבּוֹל מִיָּד אַחַר שְׁתַּטְהַר פִּינּוֹן דְּחִזִּינּוּ דְּלֹא חָשׂוּ לְחוּמְרָא זֹו שְׁהַחְמִירוּ בְּיֵשׁ מְקוֹמוֹת אֶלָּא שְׁהַחְמִירוּ בְּלֵא טַעַם כַּמ"ש הַמְהַרש"ק מַש"ה יֵשׁ לְבַטֵּלוֹ נְאֻף שְׁיֵשׁ לוֹמַר שְׁטַעַמָּם בְּמְקוֹמוֹת הֵהֵם הוּא מְשׁוּם הָא דַּכ' הַרְיב"ש הֵבִיא אוֹ בַב"י וְז"ל אִם נִהְגוּ זֵה לְגַדֵּר וּפְרִישׁוֹת וְכו' אִם מְפִנֵי נְקִיוֹת שְׁבָאוֹתָם הַיָּמִים דְּיָמִים מְצוּיִים בְּהֵם וְכו' עַכ"ל לַפ"ז י"ל שְׁשִׁיעֵרוּ ע"פ אֲנוּמָד דַּעַת שְׁעַד ט' שְׁבוּעוֹת הַדְּמִים מְצוּיִים בְּהֵם וְלֹא יוֹתֵר וְכַה"ג בְּזָכַר חֲמִשָּׁה אוֹ שְׁשָׂה שְׁבוּעוֹת מ"מ מְאַחַר שְׁהַמְנַהֵג הִזָּה אֵינוֹ כְּתוּב בְּשׁוּם סִפְרַת מְסַפְרֵי הַפּוֹסְקִים וְהַרְמַ"א ז"ל

לא הביאו אין לחוש לו אח"ז ראייתי במע"מ דף ל"ג שכ' פן בקדנא ע"ש שכ' עוד טעמים למנהג זה: עוד כ' בט"ז דארף במקומות שנהגו להחמיר מ"מ במפלת אין מנהג בשום מקום להחמיר וכ"כ בשו"ת ח"צ סי' ח' וכ' שם הטעם דס"ל שטעם החוקרא הוא לפי שהדמים מצויים בהם כמ"ש הריב"ש וראו שאין דמי המפלת מרובים מש"ה לא החמירו במפלת עוד כ' הטעם שני פיון שלכל הטעמים מנהג זה אינו אלא חוקרא והרחקה יתירה ראו הנשים להחמיר ביולדת ולא במפלת פי רוב יולדות מניקות בניהם ואין באיחור הטבילה שום ביטול פו"ר ולא הני ליה חוקרא דאחי לידי קולא משא"כ במפלת שיש בו איחור הטבילה וביטול פו"ר לא ראו להחמיר עכ"ד ובס' בה"י חידוש וכ' מדעתו דארף במפלת צריכה להמתין מ' לזכר ופ' לנקבה ויטול מה שחידש וכ"כ הש"ך בסק"ד דבמפלת ליפא מאן דמחמיר וסגיא לה ז"נ אחר י"ד יום וכ"נ מדברי האחרונים עכ"ל ובס' מנ"י תמה עליו למה כ' דבעי ז"נ אחר י"ד יום דהא קי"ל דימי לידה שאינה רואה בקו עולין לספירת ז"נ ולפע"ד נראה דעת הש"ך דס"ל דאותן מקומות שנהגו להמתין מלטבול עד אחר מ' לזכר ופ' לנקבה ס"ל דהלקתא פאביי וכמו שפסק ר"ת דאין ימי לידה עולין לספירת ז"נ וכמ"ש בד"מ בשם הפוסקים שהחמירו הואיל ונפק מפומי דר"ת ולא הקילו במפלת אלא לאחר ז' לזכר וי"ד לנקבה שתספור ז"נ לפי דס"ל דמ"ש הסה"ת והג"מ דכ"ז שלא טבלה מיקרי ימי לידה אינו מוכרח וכמ"ל דלא אתקש לנדה אלא ימי לידה ממ"ש דהיינו ז' לזכר וי"ד לנקבה מ"מ ביולדת דליפא ביטול פו"ר החמירו כדעת הפוסקים הנ"ל שתוף ימי מלאת אין עולין לספירות ז"נ אם לא טבלה אבל במפלת דאיפא פו"ר לא ראו להחמיר בחוקרא זו אבל בעיקר ימי לידה שהוא תוף ז' לזכר וי"ד לנקבה אין להקל אף במפלת פיון דלדעתם הלקתא פאביי כנ"ל ליישב דברי הש"ך בזה: ולולי דמסתפינא הני אמינא מלתא חדתי דמה שנהגו באותן המקומות להחמיר ביולדת ולהקל במפלת הוא עפ"י מ"ש הד"מ שהבאתי לעיל שהטעם של אותן שנהגו פן הוא משום דסבירא ליה כרבינו תם וסבירא ליה נמי דכ"ז שלא טבלה ללידתה ימי לידה מיקרי ולפי מה שפירש רש"י דמשום הכי ילפינן ימי לידה מנדה דאינה עולה לספירות רות ז"נ ה"ט דדמי לה שאין ראון לזיבה כמו נדה וימי לידה דאינן ראוין לזיבה נפקא לן מדכתיב זוב דמה מחמת עצמה ולא מחמת וליד וכמו שהבאתי לעיל לשונו ולכאורה יש לדקדק דהא האי דמה דרשינן לעיל למעוטי מה שראתה מחמת קנשי אבל מה שראתה מחמת שופי טמאה וצ"ל דש"ה שראתה לפני הלידה מש"ה בעינן שתראה מחמת קנשי דאי בשופי לאו מחמת וליד הוא אבל מה שראתה אחר הלידה אין לחלק דבין מחמת קנשי ובין מחמת שופי הפל מחמת וליד הוא וממועט מן דמה ולא מחמת הנולד והנה למ"ד אין קנשי לנפלים צ"ל דהאי מעוטא דדמה ולא מחמת וליד לא קאי אנפלים אלא דוקא בנולד ממ"ש דליפא למימר דה"פ אין קנשי לנפלים שאין אשה מתקשה בנפלים דהא חזינן דלאו הכי הוא אלא יש קנשי גם לנפלים כמו בנולד גמור א"ו דה"פ דאין דין קנשי לנפלים וכן פירש"י בדל"ח ע"א ד"ה אין קנשי לנפלים וז"ל אין הנפל מטהר קנשי עכ"ל וע"כ דמאן דס"ל הכי אית ליה שום דרשא או דגמרא גמירא ליה דהאי מעוטא דדמה לא אתי למעוטי אלא בנולד גמור אבל בנפלים אף מחמת הנולד יש זיבה לפ"ז ה"ה אחר הלידה נמי יש זיבה דהא תרנוייהו מדמה נפקא דוקא מחמת עצמה ולא מחמת הנולד וכיון דבנפלים אף מחמת הנולד יש זיבה תו אין לחלק בין קודם הלידה לאחר הלידה ומעתה

בנפלים פינון דיש זיבה אף בימי הלידה תו אין למילף בהיקשא לנדה דהא לא ילפינו מיניה אלא מאי דדמי לה שאין ראונן לזיבה מש"ה אף בימי הלידה עולין לכה נהגו להקל במפלת וא"ל על דברינו מהא דתנא יש רואה מאה יום ואין זיבה עולה בהן פיצד וכו' ופ' של נקבה וכו' ולשיטת הר"ן והרמב"ם והרמב"ן מייירי הך ברייתא בנפלים כמש"ל דז"א דלשיטתם צ"ל דס"ל להך ברייתא יש קנשי לנפלים וכל דברינו אינו אלא למאי דקי' אין קנשי לנפלים ולפ"ז אפשר ליישב קו' התוספות שם בד"ה מאי דעתך וכו' שהקשו וא"ת נהלא בלא קנשי משפחת כל ימיה שלא תהא זבה פגון שהפילה אחר פ' לנקבה וכו' ולפ"ד לק"מ דכיון דס"ל לר"מ אין קנשי לנפלים א"כ יש זיבה אף תוך ימי הלידה כמש"ל: (ז) אינה חוששת לולד.

במשנה ד' ל' שנינו המפלת ליום מ' אינה חוששת לולד ליום מ"א תשב לזכר ולנקבה ולנדה ופירש"י ליום מ' לטבילתה ע"כ וכתב בשו"ת עה"ג סימן כ"א דמוכח מדברי רש"י אלו שאנו חושבין מיום טבילתה הסמוכה ולא חיישינו שנתעברה מקודם לכן אע"פ שא עליה בעלה מקודם וטעמא פינון שראתה נדה קודם שירדה לטהר א"ע הוא ברור גמור שלא נתעברה מקודם לכן דאם נתעברה שוב לא תראה נדה ממילא מוכח שולד זה עדיין אינו בן מ"א יום ופסק פן להלכה ובשו"ת שבות יעקב ח"ר הק' ע"ז הגאון מוהר"י מילר דהא קיי"ל דאין מעונבת מסולקת בדמים רק אחר הכרת העובר שהוא ג' חדשים ומה שהשיב ע"ז בעהמ"ח הנ"ל לא עמדתי על פונתו שראתה מדעתו דס"ל דה"ט דבעינו הכרת העובר דאז נתברר שהיא מעונבת אבל קודם לזה מנא ידעינו שהיא מעונבת אבל לעולם מיד שנתעברה היא בחזקת מסולקת בדמים והא ונדאי ליתא דהא אמרינו בגמרא ד"ט בעי מיניה ר"י מר"ז ראתה וא"כ הופר עובריה מהו פינון דבעידנא דחזאי לא הופר עובריה מטמא או דלמא פינון דסמוך לה חזאי לא מטמא א"ל מידי הוא טעמא אלא משום דראשה פבד עליו ואבריה פבדין עליה בעידנא דחזאי אין ראשה ואבריה פבדין עליה ע"כ מבואר דאפי' נתברר שמעונבת היתה אפ"ה אמרינו דעלולה לראות כ"ז דאין ראשה ואבריה פבדין עליה וכ"כ בס' כו"פ וכו"ת דש"ה שהדם לפנינו וחוזינו דאינה מסולקת בדמים עדיין מש"ה מטמא למפרע מעל"ע ואמרינו פינון דהשתא חזאי משום דעדיין אין ראשה ואבריה פבדין עליה ה"נ א"ל דמאתמול חזאי משא"כ מן הסתם אמרינו דמיד שנתעברה היא מסולקת בדמים ז"א מדאמר הש"ס מידי הוא טעמא וכו' משמע שהטעם הוא הך דבעינו הכרת עובר אינו אלא משום דראשה ואבריה פבדין עליה ולא מטעמא פדי שיתברר לנו שהיא מעונבת ועוד הך דספק בן ט' לראשון או בן ז' לאחרון אי איתא להא לא הוי אישתמט בשום דוכתא לאשמעינו שאם ראתה בינתיים דאמרינו שמו האחרון הוא א"ו כ"ז שלא הופר עובריה אינה בחזקת מסולקת וכ"מ עוד מפמה דוכתי במכילתין ומה שפירש רש"י ליום מ' טבילתה אפשר דמייירי בטבילה אחר הלידה דנודאי לא נתעברה מקודם ובה לאפוקי שלא לפרש המתני' כמו שפירשו התוס' הברייתא במסכת פרייתות ד"י ע"א שפכתו שם ד"ה ביום מ' ליצירת הזכר וכו' ונ"ל אף שאין יכולין ליזע יום ארבעים ליצירה ונהלא ש"ז שזאה לקלוט פעמים עד ג' ימים ומיהו שמואל הנה בקי כדאמרינו פ' המפלת וכו' ור"ל וכ"ש בזמן התנא דברייתא שהיו בקיאים וכ"כ מהרש"ק שם וא"כ אם תרצה לפרש המתני' דהכא נמי הכי המפלת ליום מ' היינו שאנו מפירים בו שהוא יום מ' ליצירה וז"א דא"כ אמאי

תני בסיפא ליום מ"א תשב לזכר ולגובה ולגובה אמאי תשב לגדה הא נודאי נלד הוא וכבר הרגיש בזה בתה"א דף קפ"ו ע"ב וכתב דטעמא דשמא לא נקלט הגרע עד יום ג' וכ"ז שלא עבר מ"ג יום תשב לגדה ע"ש ואם פן אי מיירי הכא בבקי ומפיר שהוא מ"א יום מתחלת יצירה א"כ קשיא אמאי תשב לגדה מש"ה פתב רש"י דמתני' לא מיירי בבקי ומפיר אלא מעת טבילתה הוא מ' יום ומש"ה בסיפא תשב לגדה דשמא לא נקלט הגרע מיז או דמיירי שבעל אח"כ הרבה פעמים ומש"ה תשב לגדה דשמא לא נתעברה בביאה ראשונה שאחר הטבילה ומ"מ תשב לזכר ולגובה מספק דשמא נתעברה מביאה ראשונה שאחר הטבילה אבל לעולם דמיירי בגווי דליפא לספוקי שמא קודם הטבילה פבר נתעברה וכמ"ש ומה שמביא בס' עה"ג ראיה מדברי הרמב"ם אין שום ראיה ע"ש: (ח) אבל חוששת משום גדה.

כ' הב"י ונ"ל כ' הרשב"א בת"ה דכל שמפלת בפחות ממ"א מיא בעלמא הוא ולית ליה פה"ק וראיה מדאמרין פ' ד' מח"פ נלד דגמר צורתו מיפתח טפי פחות מכו' מ' לא מיפתח טפי פלומר ואפשר ליה בלא דם וכן דעת הר"ן אכל הר"א חולק ואמר דלא גרע מחתיכה דמטמא ר"י משום פה"ק ועוד תניא קשטה ב' ולשלישי הפילה וא"י מה הפילה ה"ז ספק זיבה ספק לידה וכו' אלמא המפלת רוח א"א לה בלא פה"ק ואי משום ההיא דפ"ד מח"פ שינויא היא ואשנוי' לא סמכינן וראוי להחמיר פדבריו והלכך אם קים לה דקודם מ"א הוא אינה חוששת לנלד אבל מ"מ חוששת משום גדה עכ"ל וכ"ה בס' תה"א מלשנונו זה מבואר שפך הוא מפורש שם בגמ' נלד דגמר צורתו וליתא בגמרא שלפנינו שום זכר מזה ובס' בדיק הבית ובמ"ה פתבו שהוא גמרא בפ' אמרו לו וגם שם לא נזכר מזה פלל ולכאורה שערב אחא משבחא הוא שמחלק פן פמבואר בהרשב"א שם ובס' בעה"נ דף ג' ע"ב למד פן מהא דפ' ד' מח"פ דף י' דאמרי' שם אמר ר"א רבא מתרץ לה ביום מ' ליצירת זכר וביום פ' ליצירת נקבה ור"י היא וכו' ומקשה התם תיפוק ליה דטמאה היא משום גדה ומשני בלידה יבשתא א"ה מאי למימרא מ"ד א"א לפה"ק בלא דם קמ"ל דאפשר לפה"ק בל"ד וקשיא ליה לר"א משבחא איך מוקמי לרבא המתניתא דאפשר לפה"ק בל"ד הא רבא אית ליה בפ' התינוקת דא"א לפה"ק בל"ד אפי' בנפלים שלכך מחלק ר"א בין נפל שנגמרה צורתו לבין נפל שלא נגמרה צורתו כגון תוך מ' שאין לו פה"ק לכ"ע וכ"מ מהרא"ש ר"פ המפלת שראית ר"א משבחא היא מההיא דלעיל וכ"מ לכאורה בס' בעה"נ שם ע"ש וכ"נ מן הסמ"ג אבל מלשון הרשב"א משמע שפן הוא בגמ' בהדיא וצ"ל שפן הנה גירסתו שם וכ"מ בחדושי רמב"ן בדרף כ"א ואם נדחוק דגם הרשב"א פוונתו כמ"ש דר"ל דמוכח שם אבל אינו מבואר בהדיא הגם שאין לשונו מודה פן ז"א דא"כ קשה דלמה ליה לדחות דברי ר"א משבחא משום דשינוי הוא ואשנויא לא סמכינן עדיפא ה"ל למימר דרבא לא ס"ל הכי אלא דמוקי להברייתא דס"ל כמ"ד אפשר לפה"ק בל"ד אבל ליה לא ס"ל הכי וכמ"ש הרשב"א שם בעצמו דף קפ"ה ע"א שאין להוכיח מהא דפ' ד' מח"פ דקיי"ל אפשר לפה"ק בל"ד דיד דחד מן תנאי דס"ל הכי תני לה אבל אנו לא קיי"ל פוונתיה וכ"נ מדברי הרמב"ד בס' בעה"נ שדחה מטעם זה דברי ר"א משבחא ע"ש ע"כ שהיה להם גירסא אחרתא בש"ס שם ודברי התוס' בכריתות שם צ"ע שכתבו שמו"ל קמ"ל פי' דאפשר לפה"ק בל"ד והכי פסק בשאלתות דר"א מהאי דהכא וכו' עכ"ל מלשונם משמע שהשאלתות פסק בכ"מ דאפשר

לפה"ק בל"ד ולפי מ"ש הפוסקים הנ"ל בשמו לא פסק בן אלא בנפל שלא נגמרה צורתו וגוף השאלתות אינה תח"י פעת לעיין בו: (ט) או שפיר.

עיין בפ"ה הרע"ב פ"ג דמס' בכורות מהו שפיר: (י) או חתיכה. בשו"ת מע"צ סי' מ"ו כ' לפקפק בדין זה בשם הגאון מהרא"ב ואין לחוש לדבריו אחר שפל הפוסקים פתבו דין זה בלי שום חולק דכ"ע ס"ל דאם אין בו עצם אין לחוש לולד ומה שרצה בעה"מ הנ"ל לומר דהרשב"א חולק אזה לא עיין ברשב"א בארוך ובקצור שפסק להדיא דאם אין בו עצם אין חוששין לולד וכ"כ הב"י בשמו ומה שרצה הגאון מהרא"ב לפרש הא דאר"ב אם יש בה עצם כו' היינו לענן טומאת לידה לישב לזכר ולנקבה אבל אם אין בה עצם ספק טומאת לידה והיינו שתשב לזכר ולנקבה ולנדה ע"כ הוא נגד פל הפוסקים ובטלה דעתו נגד פל הפוסקים והני רבנותא ועיין מ"ש בסמוך: (יא) ואם פלו ז"נ.

ויש לדקדק בכל הני שהוא ספק ולד אמאי תשב לנקבה הא קשה קושית תוס' שהקשו בדרף כ"ז ד"ה חומר ב' ולדות דלא ה"ל לישב כ"א לזכר דהא ס"ס הוא ספק שמא אינו ולד ואת"ל ולד שמא זכר הוא וע"ז תירצו דא"כ אם תראה ביום ל"ד ותחזור ביום מ"א איכא למימר נמי אימור לא ילדה כלל והוי במ"א ש"י פנגד יום ואפ"י איכא ולד אימור נקבה ושתי ראיות דם טוהר הוא וא"א בתרנוייהו למיזל לקולא דסתרי אהדדי אזלינן בתרנוייהו לחומרא עכ"ל וכ"כ התוס' בב"ק דף י"א ע"א דכ"ז ניחא מדינא דש"ס שהיו בועלין על דם טוהר משא"כ לדין דאין בועלין על דם טוהר ועוד דאפ"י במקום שנהגו לבעול על דם טוהר מ"מ לאחר שנתפשטה חומרא דר"ז ויושבבת ז"נ על פל דם שהיא רואה וליכא שומרת יום האידנא כלל לא שייך תי' תוס' דיבא להקל אם תראה יום ל"ד ותחזור ותראה יום מ"א שלא תהא אלא שומרת יום וא"כ הדרה קוש' התוס' לזנכתיה דהאיידנא לא תשב אלא לזכר הא איכא ס"ס וא"ל דהאי ספק שמא אינו ולד לאו ספק מעליא הוא לפי שהוא ספק הבא מחסרון ידיעה דז"א דאפתי קשיא לשיטת הפוסקים שכתבו דספק חסרון ידיעה שהוא לכל העולם שפיר מיקרי ספק וכמ"ל בס"י ק"ץ וא"כ ה"נ הא ספק הוא לכל העולם שאין שום חכם בזמן הזה שהוא יכול לומר שהוא בקי בזה ובפרט בספק שפיר שאף בזמן הש"ס נתמעט הבקיאיות פדאמרינן מעולם לא דכו שפיר בנהרדעא ואין לתרץ דכיון דקודם שנתפשטה חומרא דר"ז וגם בזמן שהיו בועלין על דם טוהר לא הוי ס"ס והיו צריכין לישב לנקבה מספק גם עתה שנתפשטה חומרא דר"ז ונהגו שלא לבעול על דם טוהר לא להקל קבלו עליהם אלא להחמיר וכמ"ש הט"ז בכה"ג סי' שמ"א והבאתיו לעיל בס"י קצ"ב דזהו דוחק ועוד דאפתי קשיא לשיטת הב"ח והש"ך שם דלא ס"ל הכי ועוד דהט"ז לא קאמר התם אלא שאין פנו פח להקל מה שהחמירו בזמן התלמוד ועיין מש"ל ביישובו משא"כ בחומרא דר"ז שפבר נתפשטה בזמן התלמוד ואף שהרא"ש כ' בפ' התינוקת דבימי רבא לא נתפשטה חומרא דר"ז בכ"מ מ"מ פתר רבא פבר נתפשטה בכ"מ גם הוא סותר דברי עצמו כמ"ש המע"מ שם ועוד חומרא דר' פבר הנה מקודם וכמ"ל סי' קצ"ב מיהו למ"ש התוס' דף כ"ט ד"ה תשב לזכר וכו' וז"ל ומיהו בטועה מחמרינן אע"ג דאיכא פמה ספיגי וכוננתם דה"ה הכא אע"ג דאיכא ספקא ראוי להחמיר וכ"נ מפירש"י בדרף כ"ז ד"ה חומר ב' ולדות דס"ל הכי דמחמרינן אפ"י היכא דאיכא ס"ס לפ"ז י"ל דפוסקים תפסו תוס' זה עיקר ועיין מה שאכתוב לקמן בזה: (יב) לא עלתה לה טבילה.

וכ' הש"ף ומשמע במפלת ליכא מאן דמחמיר להצריכה פ"א יום וכבר כתבתי לעיל דהכי סבירא להו לשאר האחרונים ז"ל ודלא כמ"ש בס' בה"י להחמיר אף במפלת במקום שנהגו להחמיר בשאר יולדת ועיין בספר מעיל צדקה סימן הנ"ל שפסק ג"כ דלא פנותיה: עוד כתב הש"ף שם ונ"ל ונראה דבע"נ יחמיר לפרוש ממנה ליל מ"א וליל פ"א משום ספק זכר או נקבה ע"כ וכבר כתבתי שהט"ז כ' דהאינדנא שאין בועלין ע"ד טוהר אין לחוש לזה וכן הספיקו שאר האחרונים ובלא"ה מוכח משמעטא דטועה דאין לחוש מספקא דא"כ איה תשמע אור ליום ל"ה הא איכא למיחש שמה ליל מ"א או פ"א הוא: כתב הרמב"ם פ"י מהלכות א"ב הפילה חתיכה לבנה אם נקרעת ונמצא בה עצם ה"ז טמאה לידה עכ"ל לכאורה נראה דס"ל שאין בדיקת זו חובה והוא סייעתא להגאון מהרא"ב שכתבתי בסמוך דס"ל דאפ"ל בלא נמצא בו עצם טמאה מספק א"כ בדיקה זו אינה אלא להקל עליה שאם תמצא בו עצם טמאה לידה ונדאי יתבינו לה ימי טוהר אף המ"מ כ' שם דאף בנמצא בו עצם אין לה ימי טוהר ועוד דלמה לא יהא בדיקה חובה הא נ"מ לענין קרבן ונאכל ועוד נ"מ לענין קביעות נסת ועוד דלשון הכרייתא דתני קורעה משמע שהוא חובה וע"כ דהרמב"ם לאו דווקא אם קרעה אמר אלא צריף לקרעה ועל דברי המ"מ יש לדקדק מ"ט כ' דלא יתבינו לה ימי טוהר הגם שהרשב"א כ' ג"כ דלא יתבינו בחתיכה ימי טוהר הא כ' מלתא בטעמא משום דחיישינן שמה הרחיקה ימי לידתה אבל הרמב"ם שהשמיט דין זה ולא כתבו כמ"ש המ"מ בעצמו מזה נראה דלא ס"ל להאי חששא דהרחיקה לידתה לפ"ז למה לא יהיה לה ימי טוהר ואפשר דס"ל כמ"ש הראב"ד דחיישינן שמה מגוף אטום בא מיהו אינו מוכרח דהרמב"ם יספור פנותיה אלא י"ל דס"ל להרשב"א שהשיג על הראב"ד בזה בתה"א וע"ש: (יג) ולד חי.

משום דבחיות תליא מלתא דהא דתלינו השל"י בולד מפני שאנו אומרים קרע ולד להשליא ויצא כמ"ש הרמב"ם והרשב"א ובחי הוא דאיכא למימר הכי ולא במת ב"י: (יד) עד כ"ג יום.

כ"כ פל הפוסקים וקשה לי הא אמרי' בגמרא דף כ"ז ע"א אמר רבה בב"ח אר"י מעשה ותלו השליא בולד עד כ"ג יום וכו' אמר ר"א בר"י דר"ע אר"י מעשה ונשתתה הולד אחר לחבירו ל"ג יום וכו' הניחא למ"ד יולדת לט' יולדת למקונטעין משכחת לה וכו' אלא למ"ד יולדת לט' אינה יולדת למקונטעין מא"ל ומשני איפוד שמעטא ל"ג לשליא כ"ג לולד ע"כ וא"כ הא מסקינן דל"ג יום תולין לשליא וא"ל דכ"ז למ"ד דא"י למקונטעין משא"כ למ"ד דיוולדת א"צ לומר איפוד דהא אגון קיי"ל כמ"ד יולדת לתשעה א"י למקונטעין ועיין באה"ע סי' קנ"ו וא"כ לדין צ"ל איפוד וצ"ל ע"פ מ"ש התוס' שם דסוגיא דידן לית ליה הא דרבה בר תוספאה דלידיה אצ"ל איפוד ואגון קיי"ל פדרבה בר תוספאה וכמבואר בהרמב"ם פט"ו מהלכות א"ב וכ"ה בש"ע אה"ע סימן ד' אם פן לדין אין צריף לומר איפוד וק"ל: (טו) אבל אם הפילה ג'פ'.

כ"פ הרמב"ם והר"ן והרשב"א דלא פריש"י שפירש דהא דאמרינן דף כ"ז ע"ב אין תולין את השליא אלא בדבר של קיימא בא לאפוקי שאם הפילה דבר שאין ראוי לבריית נשמה כגון בירף א' באמצע או גוף אטום או כמין בהמה חיה ועוף אבל הפילה ג'פ' הראוי לבריית נשמה אפ"ל לא פלו חדשיו פיון שפיוצא בו מתקיים תולין בו השליא ועיין

בְּחִדּוּשֵׁי רִשְׁבִּי א וּבב"י שְׁנַתְנו טַעַם לְמַה לֹּא פִירֵשׁ"י כְּשֶׁאָר פּוֹסְקִים לַעַנ"ד גְּרָאָה דס"ל
לְרִשְׁ"י שֵׁישׁ חִילוּק דכ"מ שְׁנֵא' בֶּן קִינְמָא פִירוּשׁוֹ (שְׁאִין) כִּיּוֹצֵא בּוֹ מִתְקִינִים וּרְאָיָה מְהֵא
דְּאִיתָא ד"ח ע"ב ת"ר הָרִי שְׁהִיְתָה בְּחִזְקָתָא מְעוֹנְבֵרְת וּרְאָתָה דָם וְאַח"כּ הִפִּילָה רוּחַ אוֹ פֶּל
דְּבַר שְׁאִינוֹ שֶׁל קִינְמָא הָרִי הִיא בְּחִזְקָתָהּ וּד"ש וְכו' וּרְמִינָהּ קִשְׁתָּה שְׁנִים וְלִשְׁלִישֵׁי הִפִּילָה
רוּחַ אוֹ פֶּל דְּבַר שְׁאִינוֹ שֶׁל קִינְמָא ה"ז יוֹלְדֵת בְּזוּב וּא"א לִיְדָה מְעַלְיוּתָא הוּא קוֹנְשֵׁי סְמוּדָּה
לְלִיְדָה רַחֲמָנָא טְהַרְגִי וְקִשְׁה דְּמֵאֵי ק"ו דְּלָמָּא ס"ל לְהֵאֵי תַנָּא אִין קוֹנְשֵׁי לְנַפְלִים וְלֹא עֲדִיף
הִפִּילָה רוּחַ מִשְׁאָר נַפְלִים אַע"כּ צ"ל דְּהִמְקִשָּׁה הוֹכִיחַ דס"ל לְהֵאֵי תַנָּא יֵשׁ קוֹנְשֵׁי לְנַפְלִים
מִדְתַּנִּי אוֹ פֶּל דְּבַר שְׁאִינוֹ שֶׁל קִינְמָא דְּפִירוּשׁוֹ שְׁאִין כִּיּוֹצֵא בּוֹ מִתְקִינִים וְתִדּוּק מִיְגִינָה הָא
אֵלוֹ הִנֵּה כִּיּוֹצֵא בּוֹ מִתְקִינִים אִפִּי' גַּפְלָא לֹא הָיִי יוֹלְדֵת בְּזוּב מוֹכַח דס"ל לְהֵאֵי תַנָּא יֵשׁ קוֹנְשֵׁי
לְנַפְלִים וְאִי הִפִּילָה רוּחַ לִיְדָה מִיְקָרִי אִמְאֵי הָיִי יוֹלְדֵת בְּזוּב מִש"ה מְקִשָּׁה הַש"ס שְׁפִיר
לפ"ז מוֹכַח כְּרִשְׁ"י דכ"מ שְׁאֵמֵר שְׁאִינוֹ שֶׁל קִינְמָא פִי' שְׁאִין כִּיּוֹצֵא בּוֹ מִתְקִינִים וְאַחַר
הָעִיּוֹן נ"ל שְׁחִילּוּף גְּרָסָאוֹת יֵשׁ כָּאֵן דְּהִרְשֵׁב"א וְסִיעֵתוֹ הִנֵּה לְהֵם גִּי' אַחֲרַת אִין תּוֹלִין אֵת
הַשְּׁלֵיָא אֶלָּא בְּבֶן קִינְמָא כְּפִירָא מִתְה"א וּבְחִדּוּשֵׁי וּכ"נ מְחִדּוּשֵׁי הָר"ן אֶבֶל לְפִי גִי'
שְׁלִפְנִינּוֹ וְהִיא גִי' רִשְׁ"י דְּגָרְסִי שֶׁל קִינְמָא וְנִדְּאֵי אִין לְפָרֵשׁ כ"א כְּפִירֵשׁ"י וּבְטוֹר שְׁכ'
וְנ"ל בּוֹד"א בְּיוֹלְדֵת וְלֹד שֶׁל קִינְמָא וְכו' סִתָּם וְלֹד הוּא דְּבַר הָרְאוּי לְהִתְקִינִים דַּא"כ לֹא
וְלֹד מִיְקָרִי וְכִשְׁהוּא אָמֵר שֶׁל קִינְמָא מִמִּילָא מְבַנְּאָר שֶׁהוּא עֲצָמוֹ מִתְקִינִים: מַה שְׁהִקְשָׁה
בב"י עַל הָרַמְבַּ"ם שְׁכ' דְּתוֹלִין הַשְּׁלֵיָא בְּנֹלְד אַחַר כ"ג יוֹם הָא בְּגִמְרָא לֹא אָמְרוּ אֶלָּא כ"ג
יוֹם מִש"ה כ' דכ"ג יוֹם דְּאָמְרוּ בִּשְׁ"ס הִינְנוּ בְּלֵא אוֹתוֹ יוֹם שֶׁל יְצִיאַת הַשְּׁלֵיָא וְנֵה שְׁכ'
הָרַמְבַּ"ם אִפִּי' אַחַר כ"ג יוֹם ר"ל כ"ד יוֹם עִם יוֹם יְצִיאַת הַשְּׁלֵיָא וּבִס' תַּפְל"מ כְּתִב בְּשֵׁם
מוֹהַרש"ק דְּהֵאֵי אַחַר שְׁכ' הָרַמְבַּ"ם צ"ל אַחַר בְּצִיר"ה תַּחַת הָא' וּפְתַח תַּחַת הַחִי"ת וּר"ל
שְׁנַתְעַכְב הַשְּׁלֵיָא אַחַר הַנֹּלְד כ"ג יוֹם וּמַעֲתָה י"ל דְּהִנֵּי כ"ג יוֹם עִם יוֹם יְצִיאַת הַשְּׁלֵיָא הוּא
עכ"ד גַּם הָרַמְבַּ"ן בְּהַלְכוּתוֹ פ"ז ד"ט פְּתַח פְּלִשׁוֹן הָרַמְבַּ"ם: פְּתַח הָרִשְׁבִּי"א בְּתַה"א דְּאָנּוּ
הָאִיְדָנָא אִין אָנּוּ בְּקִיָּאִין מֵהוּ גּוּף אָטוּם וּבְכַרְבִּי' שֶׁל ב' שְׁדִרְאוֹת וּבְכּוֹלֵן טְמֵאָה לִיְדָה מְסַפֵּק
דְּהָא אָנּוּ לֹא יְהִיבִינוּ לְשׁוּם יוֹלְדֵת יְמֵי טוֹהַר א"כ אִין לְחַוֵּשׁ שְׁמַתוּף חוֹמֵר יְבֵא לִידֵי קוֹלָא
אֶלָּא שְׁהִרְאָב"ד סִבַּר אִף דְּאָנּוּ לֹא בְּקִיָּאִין בְּצוֹרֵת הַנּוֹלְדוֹת מ"מ בְּגוּף אָטוּם אָנּוּ בְּקִיָּאִין
וְעִינֵין מ"ש בִּסְס"י זֶה וְהִרְשֵׁב"א בְּתַה"א כ' בְּשֵׁם הָרַאָב"ד שְׁהִקְשָׁה דמ"ש בְּמַפְלַת חֲתִיכָה
לְבָנָה וְיֵשׁ בּוֹ עֲצָם דְּאָמוֹ טְמֵאָה לִיְדָה וּמ"ש בְּהַמְפְּלַת יְד שְׁאִינָה חֲתוּכָה דְּאָמְרִינוּ מְגוּף
אָטוּם כָּא וְתִי' הָא דְּבַעֲיָנוּ חֲתוּכָה דְּוּוֹקָא לְעִנֵּין קָרְבֵן וְנֶאֱכַל הוּא דְּבַעֲיָנוּ אֶבֶל לְעִנֵּין טוֹמְאָה
בְּכָל דְּהוּ מְטַמְּאִינוּ מִשׁוּם לִיְדָה וְהִרְשֵׁב"א הַשִּׁיב ע"ז דְּלִק"מ דְּשִׁאֲנֵי יְד שְׁאִינָה חֲתוּכָה
דְּאִיפָא רִיעוּתָא לְפָנִינוּ שְׁאִינוֹ חֲתוּף מִש"ה תְּלִינֵן דְּמְגוּף אָטוּם הוּא מִשָּׂא"כ חֲתוּכָה לְפָנִינוּ
לִיפָא רִיעוּתָא וְהִטוֹר כְּתִב דְּכָל מַה שְׁהִפִּילָה אִפִּי' וְשִׁטּוֹ אָטוּם אָמוֹ טְמֵאָה לִיְדָה וּבְהַמְפְּלַת
יְד וְרַגְלָא כ' ג"כ דְּאָמוֹ טְמֵאָה לִיְדָה וְכו' הַב"י דְּמַה שֶׁלֹּא כ' הִטוֹר דְּבַעֲיָנוּ דְּוּוֹקָא יְד חֲתוּכָה
לְפִי דס"ל כְּהִרְאָב"ד דְּלֹא אִיתְמַר דְּבַעֲיָנוּ חֲתוּכָה אֶלָּא לְעִנֵּין קָרְבֵן וְנֶאֱכַל וְלֹא יְדַעְתִּי מִי
הַכְּרִיחוּ לְכַף אֶלָּא גְּרָאָה דס"ל לְהִטוֹר דְּאָנּוּ הַשְּׁתָא אִפִּי' גּוּף אָטוּם לְפָנִינוּ מְטַמְּאִין אוֹתָהּ
מִשׁוּם לִיְדָה מִשׁוּם דְּאָנּוּ אִין בְּקִיָּאִין א"כ וְנִדְּאֵי דְּלֹא עֲדִיף יְד שְׁאִינָה חֲתוּכָה מְגוּף אָטוּם
עֲצָמָה: גַּם מַה שְׁהִקְשָׁה בּב"י דְּלָמָּה לֹא הִבִּיא הָרַמְבַּ"ם הָא דְּאָמֵר רְבָא וְשִׁטּוֹ נְקוּב אָמוֹ
טְמֵאָה לִיְדָה וְתִי' דס"ל לְהָרַמְבַּ"ם דְּרַבָּא ס"ל טְרַפְּה חִזָּה אֶבֶל אָנּוּ קִי"ל טְרַפְּה אִינָה חִזָּה
מִש"ה בְּהִפִּילָה גַּפְלָא שְׁוִשְׁטוֹ נְקוּב אָמוֹ טְהוֹרָה וּמַה שֶׁלֹּא כ' הָרַמְבַּ"ם דְּאָמוֹ טְהוֹרָה שְׁכַבְּר

נודע דרפּו של הרמב"ם ברוב המקומות שלא לכתוב כ"א דינים הסדורים בתלמוד אליבא דהלכתא עכ"ד אינו מוכרח אלא נראה דס"ל להרמב"ם ז"ל דרבא אתיא אליבא דהלכתא דטרפה אינה תיה נאפ"ה ס"ל דאמו טמאה משום דלאו בטרפה תליא אלא בראוי לבריית נשמה תליא וכדאיתא בברייתא דתני תנא קמיה דרב דף כ"ד ע"ב והאי ברייתא פליגא אאידי דברייתא דהמפלת גוף אטום דס"ל בטרפה תליא מלתא ומה שלא כ' הרמב"ם דנשטו נקוב אמו טמאה ממילא משמע דאמו טמאה דכל פמה שלא כ' דאמו טהורה ידעינן דטמאה וכה"ג כ' בתשובת ח"צ סי' ע"ה ומה שתמה על מ"ש הרמב"ם דבעינן עד טבור עיין בתשו' הנז' שם ובס' כו"פ סי' כ': (טז) אין תולין אותה בנולד.

הטעם דהא דתולין השליא בנולד משום דאמרין בזה השליא ונפק אבל בנפק קודם הנולד ל"ל הכי רשפ"א: (יז) חוששת מיום ראשון. הטעם דחיישינן לשמא יצא בא"מ ראשו או רובו דהוי פליד מיהו לדידן דקיי"ל דא"א לפה"ק בל"ד בלא"ה טמאה מיום הראשון משום פה"ק דא"ל דמייירי שייצא ביום הראשון רק דבר דק כשפופרת דק שפדקין דבכה"ג אין לנו לחוש שיש בו הראש או רוב מוחיו של נולד ואם נשתתה יציאת השליא הרבה ימים אחר יציאת א"מ ונדאי דאיכא נ"מ דאם לא היתה טמאה רק משום פה"ק הנה די בשבעה ימים אבל עכשיו שאנו חוששין משום לידה טמאה י"ד ימים משום ספק נקבה אע"פ שעדיין לא יצא כל השליא רק מקצת אבל לשון הש"ע שכ' שם שייצא מקצת ביום הראשון ולא נגמר עד יום השני ק' דבלא"ה טמאה ביום הראשון משום פה"ק ועל הגמ' לק"מ מדאמר רבא התם לחוש חוששת מיום הראשון וכו' הא רבא אית ליה בפ"ב דא"א לפה"ק בל"ד ובלא"ה טמאה י"ל דנ"מ דכלו ימי טוהר מיום הראשון וביום מ"א מן ראשון טמאה אבל לדידן דלא יתבינן ימי טוהר אין נ"מ בזה ועיין מש"ל: (יח) דמות בהמה.

כ' הש"ך לדידן שאין אנו בקיאים לעולם נותנין לה ימי טומאות של נקבה פדלעיל ס"ג וכן פתב הרמב"ד בספר בעה"נ הביאו ב"י בסימן זה וז"ל שאין אנו יודעין לבדוק בין זכר לנקבה אא"כ הנולד גדול עכ"ל והרמב"ן בהלכותיו פ"ז דין ד' פתב וז"ל ואין מפרישין בין זכר לנקבה עד שישעיר גוף הנפל ויהיה זכרותו או נקבותו ניכר לעינים עכ"ל מ"מ מבואר מדבריהם כשהוא ניכר לעינים בזה לא אמרו שאין אנו בקיאים ולא אמרו אלא בשניכר קצת וכ"מ מדברי המחבר בסעי' זה שכ' ואע"פ שהנולד הנדמה הוא זכר מבואר דאף אנו בקיאים בהא ומייירי כשניכר להדיא וכ"מ בטור בכמ' דינים בסי' זה דאף האידנא בקיאים כשניכר להדיא ומ"ש הרמב"ן ועד שישעיר גופו בגמ' דף כ"ה אמרינן לענין שפיר לא תעביד עובדא עד שישעיר ופירש"י שיהיה לו שערות בראשו והרמב"ן מחמיר לענין הבחנה בין זכר לנקבה דבעינן שישעיר דאז מן הסתם ניכר זכרותו ונקבותו להדיא: (יט) ימי טומאה של נקבה.

כ' הש"ך טומאה של נקבה מספק עכ"ל האי ספק שכ' ס"ס הוא דהא דאין תולין באינה קשורה לאו בנדאי דמנולד אחר הוא אלא ספק הוא כמו שכתבו התוספות שם ובשלהי פ' בה"מ לפ"ז ס"ס הוא שמא שליא זו מן הנדמה הוא ואת"ל דמשל נולד אחר הוא שמא זכר הוא וכבר כתבתי לעיל שהתוס' הק' קו' זו נתירוץ שם לא שייך הכא דהא אנו קיי"ל דצריכה לישב לזכר משום הנדמה לפי שאין אנו בקיאים אם כן לא שייך לחוש

שָׂאם תִּרְאֶה בְּיוֹם ל"ד וּתְחַזֵּר וּתִרְאֶה לְיוֹם מ"א דְּתִרְצֶה לְטַהַר מִטַּעַם דְּשָׂמָא בְּשִׁלְיָא הֵיזְה נִקְבָּה וְשָׂמָא לֹא הֵיזְה וְלֹד כָּלֵל בְּשִׁלְיָא אֲלֵא מְשַׁל נִדְמָה הוּא ז"א דְּהָא אַרְף בְּשִׁבִיל הַנְּדָמָה צָרִיכָה שְׁתַּשְׁב לְזָכַר לְדִידֵן וּא"ל דמ"מ אִיפָא ס"ס אִם תִּרְאֶה בְּיוֹם ל"ד וּתְחַזֵּר וּתִרְאֶה בְּיוֹם מ"א סָפֵק שְׂמָא הַשִּׁלְיָא מִן הַנְּדָמָה הִיא וְהַנְּדָמָה עֲצָמָה לָאוּ וְלֹד הוּא וְאֵת"ל שְׁהַשִּׁלְיָא אִינְה מִן הַנְּדָמָה שְׂמָא הֵיזְה בּוּ נִקְבָּה הָא לִיתָא דְּזוּ לָאוּ ס"ס הִיא דְּכָל עֵיקַר שְׂאֲנוּ מְטַהְרִין ע"י ס"ס הוּא מְשׁוּם דע"י ס"ס הָא אִיפָא רַב צְדָדִים לְהַתִּיר אֲבָל בְּנִדּוֹן זֶה הוּא לְעוֹלָם פִּלְגָא וּפִלְגָא דְּהָא כְּשִׂאֲנוּ אוּמְרִים סָפֵק שְׂמָא הַשִּׁלְיָא הִיא מִן הַנְּדָמָה וְהַנְּדָמָה שְׂמָא אִינְו וְלֹד בְּצַד זֶה גּוּפָא אִיפָא פִּלְגָא לְאִיסוּר וּפִלְגָא לְהַתִּיר דְּאַרְף שְׁהַשִּׁלְיָא מִן הַנְּדָמָה הוּא סָפֵק לָן אִם הַנְּדָמָה הוּא וְלֹד אוּ לָאוּ גַם בְּצַד זֶה שְׂאֲנוּ אוּמְרִים וְאֵת"ל שְׁהַשִּׁלְיָא לָאוּ מִן הַנְּדָמָה הוּא שְׂמָא הֵיזְה בּוּ נִקְבָּה בְּאוֹתוֹ צַד גּוּפָא שְׂאֲנוּ אוּמְרִים דְּשִׁלְיָא לָאוּ מִן הַנְּדָמָה הִיא אִיפָא פִּלְגָא לְאִיסוּר וּפִלְגָא לְהַתִּיר שְׂמָא זָכַר הֵיזְה בּוּ וְשָׂמָא נִקְבָּה הֵיזְה בּוּ וְכָל כַּה"ג לָאוּ ס"ס הוּא מִיְהוּ כְּבָר פְּתַבְתִּי דְּבִלֵּא"ה צ"ל דס"ל לְהַפּוֹסְקִים דְּבַכַּה"ג מְחַמְרִינְו אִפִּי בְּמָקוֹם ס"ס וְכמ"ש הַתּוֹסֵ' דכ"ט מִיְהוּ מְסוּגִיָא דב"ק דִּי"א מְבִנְיָר דְּבְמָקוֹם ס"ס לָא מְחַמְרִי וצ"ע: (כ) נוֹתְנִין לָהּ יְמֵי טוֹמְאָה ש"נ.

בגמ' אַמְרִי דְּאַפִּי אֲתִילִיד זָכַר בְּהִדְיָא לָא אַמְרִינְו מְדַהֲאֵי זָכַר הוּא הָאֵי נְמִי זָכַר הוּא אֲלֵא אַפִּי"ה תַּשְׁב לְנִקְבָּה: (כא) וְחוֹשֶׁשֶׁת שְׂמָא נִקְבָּה הֵיזְה. כ"כ הַטּוֹר וְכַתְּב ע"ז הַב"י דְּמָה שְׁלֵא כְּתַב הַטּוֹר דְּתַשְׁב לְזָכַר וְלִנְקָבָה וְלִנְדָּה פִּינּוּ דְּהַשְׁתָּא לָא יְהִיבִין יְמֵי טוֹהַר וְגַם חִילּוּק בֵּין גְּדוּת לְזִיבוּת א"כ אִין נ"מ בְּהָא עכ"ד וּבס' תל"מ כְּתַב ע"ז דְּמִשְׁמַע דְּלְבוּעֵלִין עַל דָּם טוֹהַר אִיפָא נ"מ בְּהֵיזְה בְּחִזְקַת מְעוֹנְבֵרַת וּכ"כ בס' הַב"ח לְהִדְיָא וצ"ע דְּאַשְׁתְּמִיט לְהוּ הָא דְּאַמְרִינְו דָּרַף כ"ח דְּלֵא יְהִיבִין יְמֵי טוֹהַר דְּאִימּוֹר הַרְחִיקָה לִידְתָּה וְכוּ' וּמְכָאן יֵצֵא לִי תִימָא רַבָּה עַל הַרְמַב"ם שְׁכַתְּב בַּפ"י הַחוֹזְקָה עוֹנְבֵרָה וְלִדְדָּה וּא"י מִהוּ שְׁתַּשְׁב לְזָכַר וְלִנְקָבָה וּבְדִין כ' כְּתַב כ"מ שְׁנַאֲמַר תַּשְׁב לְזָכַר וְלִנְקָבָה אִין נוֹתְנִין לָהּ יְמֵי טוֹהַר אֲלֵא עַד מ' יוֹם ע"ש וְאַמְאֵי לָא לִיתְב לָהּ כָּלֵל דְּאִימּוֹר הַרְחִיקָה לִידְתָּה וְכוּ' ק' אַהֲרָשְׁב"א שְׁכַתְּב דָּרַף קפ"ו ע"ש כְּדָבְרֵי הַרְמַב"ם כו' מִיְהוּ כְּבָר תְּמָה הַמ"מ עַל הַרְמַב"ם דִּי"א שְׁלֵא הַזְכִּיר כָּלֵל דִּין הַרְחִיקָה לִידְתָּה עכ"ד וְכָל דְּבָרֵי בְּזָה אִינְו אֲלֵא דְּבָרֵי שְׁגָגָה וּלְק"מ דְּלֵא אַמְרִינְו שְׂמָא הַרְחִיקָה לִידְתָּה אֲלֵא הִכָּא דְּחִזְינְו רִיעוּתָא לְפָנִינוּ שְׁלֵא הַפִּילָה אֲלֵא יְד חֲתוּכָה וְשָׂאֲר אַבְרִים לָא חִזְינְו דְּהַפִּילָה וְכִינּוּ דְּחִזְינְו שְׁהַפִּילָה הַנּוֹלֵד לְסִירוּגִין אַבְרִים אַבְרִים מִש"ה חִיִּישִׁינְו שְׂמָא כְּבָר יֵצֵאוּ מִמֶּנָּה רַב הָאֲבָרִים אֲבָל כְּשִׁהַפִּילָה וּא"י מִהוּ מְסַתְּמָא אַמְרִינְו הַכָּל בַּפ"א הַפִּילָה לָא מְחַזְקִינְו אִיסוּר וְלוּמַר שְׁהַפִּילָה בְּסִירוּגִין וּכ"כ הַתּוֹסֵ' בְּהִדְיָא דָּרַף כ"ה ע"ב ד"ה הַמְּפִלֵת סַנְדָּל אוּ שִׁלְיָא וּא"ל א"כ מֵאֵי מִק' הַש"ס מְהָא מְתַנִּי עַל ר"ח וְרַבָּה בַר"ה דְּלֵמָּא מְתַנִּיתִין מִיְרֵי שְׁהַפִּילָה לְתוֹף הַנְּהַר וּא"י מָה הַפִּילָה מִש"ה לָא מְחַזְקִינְו רִיעוּתָא י"ל דס"ל דְּאֵי מְתַנִּיתִין מִיְרֵי בַכַּה"ג מֵאֵי קמ"ל פְּשִׁטָא וּכ"כ הַרְשָׁב"א בְּחִדּוּשֵׁי עַל מְשֻׁנָּה זוּ וְז"ל תְּמִיָה פְּשִׁטָא וְז"ל דְּבַמְּפִלֵת יְד חֲתוּכָה עֶסְקִינְו וּקמ"ל דְּמִבִּיאָה קָרְבּוּ וְנִאֲכָל וְלֵא חִיִּישִׁינְו שְׂמָא מְגוּרָף אָטוּם בָּא וְהָכִי מוֹכַחַת סוּגִיָא דְּלַעִיל עכ"ל אֲבָל הַפּוֹסְקִים דִּין הַמְּשֻׁנָּה כְּפִשְׁטִיָה הַעֲתִיקוּ וְלֵא מִיְרֵי בַכַּה"ג שְׁהַפִּילָה יְד חֲתוּכָה אֲלֵא שְׁרָאֲתָה שְׁהוּא וְלֹד וְלֵא הַבְּחִינָה אִם זָכַר אוּ נִקְבָּה הִיא אוּ בְּהוֹחֲזָה מְעוֹנְבֵרַת אַע"פ שְׁלֵא הַבְּחִינָה אִם וְלֹד הוּא כָּלֵל מ"מ נוֹתְנִין לָהּ יְמֵי טוֹהַר שְׁלֵא זָכַר וְלֵא חִיִּישִׁינְו כָּלֵל לְשָׂמָא הַרְחִיקָה לִידְתָּה וְהַמְּעִינְו בְּרַמְב"ם יִרְאֶה שְׁהוּא מְפָרֵשׁ רִישָׁא דְּמְתַנִּיתִין דְּמְפִלֵת וּא"י מִהוּ

דַּתְּשֵׁב לְזָכַר וּלְנִקְבָּה שְׁלֵא הִבְחִינָה כָּלֵל אִם וְלֹד הוּאֵאוּ לָאוּ כַּגּוֹן שְׁעֵבְרָה הַנֶּהָר וְהַפִּילָה
אִפְ"ה לֹא תִשָּׁב לְנִדָּה דְמִיָּרִי נְמִי בְּהוֹחֲזָקָה עֹבְרָה וְסִיפָא דְמִתְנִי' א"י אִם וְלֹד הוּא מִיָּרִי
נְמִי בְכַה"ג אֵלָא דְמִיָּרִי שְׁלֵא הוֹחֲזָקָה מְעוֹבְרָת מִש"ה תְּנִי תִשָּׁב לְזָכַר וּלְנִקְבָּה וּלְנִדָּה
וּצ"ל לְדַעְתּוֹ דְּמַעֲיָקְרָא מְקַמֵּיהּ דְּשִׁמְעִינוּ לְהָא דְרִיב"ל מוֹקְמִינוּ לְמִתְנִיתִין דְּרִישָׁא מִיָּרִי
בְּיַד חֲתוּכָה וְרַגְלֵי חֲתוּכָה דֵאל"כ מֵאִי קִמ"ל מִתְנִיתִין כְּקו' הָר"ן א"ו דְּמִיָּרִי בְכַה"ג
וְאִשְׁמוּעִינוּ דְלֹא חִיָּשִׁינוּ שְׁמָא מְגוּף אָטוּם בָּא פִּינוּ דְלֹא חֲזִינוּ שְׁהַפִּילָה יוֹתֵר מִסְתַּמָּא הוּא
גּוּף אָטוּם קִמ"ל דל"ח לְהַכִּי וּמְבִיאָה קְרָבָן וְנֶאֱכָל אֲבָל הַשְׁתָּא דְשִׁמְעִינוּ לְדְרִיב"ל י"ל
דְּמִתְנִי' מִיָּרִי בְּהוֹחֲזָקָה עֹבְרָה וּקִמ"ל אַע"ג דְלֹא הִבְחִינָה אִם הוּא וְלֹד כָּלֵל כַּגּוֹן שְׁעֵבְרָה
נֶהָר וְהַפִּילָה אִפְ"ה מִיָּתִי קְרָבָן וְה"ה דִּישׁ לָהּ יָמֵי טוֹהַר לְפִי שְׁהוֹחֲזָקָה עֹבְרָה וּבִאֲמַת
בְּגַמְרָא דְלַעֲלִיל ה"מ לְדַחֲוֵת דְּמִיָּרִי בְכַה"ג אֵלָא דְבִלֵּא"ה מְשַׁנֵּי שְׁפִיר: אָף דְּבָרֵי רִש"י
תְּמוּהִים שְׁפִירֵשׁ בְּדָף י"ח ע"א אֵהָא דְאֶמְרִינוּ בְּג' מְקוּמוֹת וְכו' וְנ"ל שֶׁמֶּ וְאִין חוֹשְׁשִׁין
לוֹמֵר לֹא יִהְיוּ לָהּ יָמֵי טוֹהַר וְכו' וְהִיָּנוּ פְּנוּדָאֵי מְדִיָּהֲבִינוּ לָהּ יָמֵי טוֹהַר הוּאֵיל וְרוֹב נְשִׁים
לָאוּ מְגוּף אָטוּם יוֹלְדוֹת וְכו' וְהוּא תִימָא הָא מְסַקִּינוּ לְקַמְן דְלֹא יִהְבִּינוּ לָהּ יָמֵי טוֹהַר כָּלֵל
מְטַעַם דְּשְׁמָא הִרְחִיקָה לִידְתָּהּ וְא"ל דִּס"ל לְרִש"י דְר"י פְּלִיג אַר"ח וְרַבָּה דְלַקְמָן קִשָּׁה
מִנ"ל זֶה דְהָא י"ל דְלֹא פְּלִיג ר"י אַר"ח וְרַבָּה בֵר"ה וְהָא דְאֶמְרֵי דְעֵשָׂאוּ פְּנוּדָאֵי הִיָּנוּ לְפִי
שְׁמִבִּיאָה קְרָבָן וְנֶאֱכָל דְּמִדְקַתְנִי וְאִין חוֹשְׁשִׁין וְכו' א"כ מְשׁוּם קְרָבָן תְּנִי לָהּ דְאִין חוֹשְׁשִׁין
לוֹ וְלוֹמֵר שְׁהַקְרָבָן לֹא יִהָא נֶאֱכָל אֵלָא דְנֶאֱכָל וּצ"ע: גַּם דְּבָרֵי הַתּוֹסְפוֹת שֶׁמֶ ע"ב ד"ה
לְמַעוּטֵי רַבָּא וְכו' צ"ע שְׁכַתְּבוּ ז"ל א"נ בְּהָאֵי שְׁלִשָּׁה נְמִי לֹא הָיוּ רוֹב גְּמוּר וְכו' וְק' לְפִי
מָה שְׁנִרְאָה מִתּוֹסְפוֹת שֶׁמֶ מ"ש בְּד"ה הַמְּפָלֵת יַד חֲתוּכָה דִּס"ל דְהָאֵי מִתְנִי' דְהַמְּפָלֵת
וְא"י מָהוּ לֹא מִתּוֹקְמֵי אֵלָא בְּיַד חֲתוּכָה וְרַגְלֵי חֲתוּכָה ע"ש לִפ"ז אִיף אֶפְשָׁר דְרַבָּא דְר"י
לָאוּ רוֹב גְּמוּר הוּא וְא"כ ק' אִמָּאֵי לֹא תְנִי בְּמִתְנִי' דְהֵתָם וּלְנִדָּה פִּינוּ דְהָאֵי רוֹב לָאוּ רוֹב
גְּמוּר הוּא וּלְפַמְש"ל דְהַרְמַב"ם ס"ל דְּמִתְנִי' מִתּוֹקְמֵי בְּהוֹחֲזָקָה עֹבְרָה כְּדְרִיב"ל שְׁפִיר
י"ל דְר"י ס"ל דְהִנֵּי רַבָּא לָאוּ רוֹב גְּמוּר הוּא וְיֵשׁ סַעַד לְהַרְמַב"ם ז"ל אָף מְדְבָרֵי הַתּוֹסְפוֹת
שֶׁמֶ אִין שׁוּם גִּילּוּי דַעַת בְּזֵה דֵה"ל לְפְרוּשֵׁי דְלִתְנִי' זֶה דְר"י ס"ל דְהָאֵי רַבָּא לָאוּ רוֹב
גְּמוּר הוּא לֹא מִתּוֹקְמֵי מִתְנִי' דְהַמְּפָלֵת וְא"י מָהוּ בְּיַד חֲתוּכָה: וְאַגַּב נִזְכִּיר מָה דְקִשְׁיָא לִי
בִּימֵי חֲרַפֵי בְרִש"י דָּף כ"ח ד"ה גִּיתְנִי וּלְנִדָּה וְכו' וּלְקַמְן בְּהָאֵי פְרָקָא מְפָרֵשׁ לְמָה הַנּוֹזֵכַר
זָכַר וְכו' דְבָרֵיו אֵלוּ צַע"ג דְלִמָּאֵי חִיָּשִׁינוּ לְשְׁמָא הִרְחִיקָה לִידְתָּהּ אָף אִי לֹא תְנִי רַק
לְנִקְבָּה וּלְנִדָּה לֹא הָיוּ תְנִי זָכַר כָּלֵל נְמִי הִיָּתָה מְקוּלְקַלֵּת עַד מ"א שְׁאֵם תְּרָאָה בְּיוֹם ל"ד
וְתַחֲזוֹר וְתְרָאָה בְּיוֹם מ"א חִיָּשִׁינוּ שְׁמָא בְּיוֹם ל"ד עַדִּין תּוֹף יָמֵי טוֹהַר הוּא וְיוֹם מ"א
תַּחֲלַת נִדָּה לְפִי שְׁהַרְחִיקָה לִידְתָּהּ וְסוּף יָמֵי לִידְתָּהּ נִשְׁלְמוּ בֵּין יוֹם ל"ד לְיוֹם מ"א וְלִכְאוּרָהּ
יֵשׁ לְתַרְזַן דָּאֵי לָאוּ דְתְנִי לְזָכַר ה"א שְׁאֵם חֲזָרָה וְתְרָאָה בְּיוֹם מ"א לֹא תְהָא אֵלָא ש"י כ"י
מְטַעַם ס"ס שְׁמָא לֹא הִרְחִיקָה לִידְתָּהּ וְכוּלוּ דִם טוֹהַר הוּא וְאֵת"ל דְהַרְחִיקָה לִידְתָּהּ שְׁמָא
הִרְחִיקָה כ"כ עַד שְׁכַבְרֵי שְׁלְמוּ לָהּ כָּל יָמֵי טוֹהַר גַּם קוּדָם יוֹם ל"ד וְהַרְאָיָה שְׁרָאָתָה בְּיוֹם
ל"ד תַּחֲלַת נִדָּה הִיא וְהַרְאָיָה שְׁרָאָתָה בְּיוֹם מ"א ש"י כ"י הִיא וּלְכַף תְּנִי נְמִי דַתְּשֵׁב גַּם
לְזָכַר לִפ"ז בְּאוֹתוֹ צַד שְׁבָאֵתִי לְהַקְלֵל וְלוֹמֵר שְׁמָא תּוֹף יָמֵי טוֹהַר הִיא דִּילְגָדָה נִקְבָּה הָא
אִיכָּא נְמִי לְמִימַר דְשְׁמָא יִלְגָדָה זָכַר וְעַתָּה בְּיוֹם מ"א רְאָיָה זֹו הִיא תַּחֲלַת נִדָּה וְכֵן בְּצַד
הַשְּׁנִי שְׁבָאֵנוּ לְהַקְלֵל דְהַרְחִיקָה לִידְתָּהּ עַד שְׁנִשְׁלְמוּ יָמֵי טוֹהַר קוּדָם יוֹם ל"ד הָא אִיכָּא
לְמִימַר דְלִמָּא בֵּין יוֹם ל"ד וּבֵין יוֹם מ"א הוּא דְכָלוּ וְנִשְׁלְמוּ וְאִם כֵּן הוּא פְּלִגָּא לְאִסּוּר

ופלגא להיתר ומספיקא מחמרינן משא"כ אי לא חששא דשמא זכר ילדה אם פן רנבא להתיירא הוי כמו בכל ס"ס דהא באותו צד שאנו דנין דאימור לא הרחיקה לידתה ואם פן הוא אז פולו להתיירא הוי דנקבה ילדה והפל דם טוהר הוא וגם פשאנו דנין לחומרא דניחוש דהרחיקה לידתה איכא פלגא ופלגא י"ל שלא הרחיקה כ"כ אלא שושלמו בין יום ל"ד ליום מ"א והוא לחומרא כמו כן י"ל להקל שפך הרחיקה עד שגם יום ל"ד הנה אחר ימי טוהר שלה והוי רנבא להתיירא וכן השיב לי א"א מ"ו הגאון וצ"ל מ"מ מדברי רש"י ד"ה חומר ב' ולדות נראה דס"ל דאף במקום ס"ס מחמרינן וצ"ע: גם בדברי הרמב"ם בפ"ה המשניות יש פאן מקום עיון שכ' וז"ל וזהו פנונת תשב לזכר לנקבה ולנדה שלא יהיו לה ימי טוהר כלל ובמלאת מ' יום תטבול פאלו ילדה זכר ולא תגע בקדשים כל זה הזמן כמו היולדת אע"פ שלא ראתה דם שבמלאת פ' תטבול ותביא קרבן יולדת ואז תטהר לאכול בקדשים ואמנם טבלה ביום מ' להיות טבילה בזמנה אם היתה יולדת זכר וזה הפונה תשב לזכר ולנקבה ולנדה וכו' ושומר זה הענין עכ"ל מלבד מה דקשה דא"כ למה לא משני הש"ס הכי אהא דמקשה למה הוזכר זכר וכו' קשיא נמי הא אנו קיי"ל דטבילה בזמנה לאו מצנה עינין בלח"מ פ"ו מהלכות יסודי תורה ואתיא מתני' דלא פהלקתא ועוד קשה דה"ל להרמב"ם לומר דצריכה נמי טבילה סוף ז' דלמא זכר הוא וכדאי בסוגיא דטועה ועוד קשה הא דט"י ארוך בעי טבילה ב"ש הוא דס"ל הכי אבל ב"ה ס"ל דא"צ טבילה פדאיתא בשלהי מכילתין א"כ מתני' ב"ש היא ולא ב"ה וא"ל דב"ה מודה דלקדשים בעי טבילה וכפירש"י וכדאיתא במסכת חגיגה ז"א דהאי טבילה דבעי לקדשים אינה אלא לאחר שהביאה פפרתה וכדאי שם וא"כ לא מהני האי טבילה דסוף מ' שהרי א"א לה להביא פפרתה עד אחר פ' וכמש"ל מזה וצ"ע: (כב) אינה טמאה לידה.

כ' הש"ך פלומר מדאורייתא אבל מדרבנן טמאה לידה ביצא אבר א' פדלקמן סעיף י"א וטמאה ג"כ נדה מדאורייתא משום דא"א לפה"ק בל"ד וכ"כ העט"ז וכ"מ בפוסקים עכ"ל ואין להקשות מאי נ"מ סוף סוף טמאה היא י"ל דנ"מ טובא דאם הנה לידה מן התורה הנה מנינו ימי טומאה מיד משיצא אבר א' וכששקלמו י"ד ימי טומאת נקבה ואח"כ לא ראתה היא טהורה לבעלה משא"כ השתא דביציאת אבר א' לא הוי לידה מדאורייתא א"כ אם יצא אבר א' היום והשאר למחר מנינו ימי טומאתה מן יום יציאת רוב הגוף ואפ"ל לא ראתה בהן טמאה מיהו בטור שכ' ג"כ דין זה בלא"ה לק"מ שכ' בהדיא דנ"מ לענין ימי טוהר דאע"ג דטמאה מדרבנן מיד פשיצא אבר א' מ"מ לא יתבין לה ימי טוהר אלא מיום שפיצא רוב הגוף לפי שפימיו הי' בקצת מקומות נוהגין בימי טוהר אבל המחבר בש"ע שפימיו פבר נשתררב המנהג בכ"מ שלא לבעול על דם טוהר צ"ל כמ"ש דנ"מ אם לא ראתה ביום ט"ו מן יום יציאת אבר א' דאלו הוי לידה מן התורה היתה טהורה לבעלה לפי ששקלמו לה ימי טומאתה אבל עכשיו דלא הוי לידה מן התורה עד יציאת הרוב טמאה לפי שעדיין היא תוף ימי טומאת לידה גם י"ל דנ"מ לענין פסולי עדות וכמ"ש הש"ך לעיל סי' ט"ז ס"ק י"ז וא"ל דהא בלא"ה יש איסור דאורייתא משום שפיצא אבר א' משום דא"א לפה"ק בל"ד ז"א דמ"מ נ"מ אם נתעבב יציאת הרוב אחר שפיצא אבר א' ז' ימים דאלו משום פה"ק הנה סגי שתמתין ז' ימים משא"כ השתא אסורה מדרבנן משום לידה וכמש"ל בשם הרשב"א אף בעיקר דברי הש"ך שפירש פן דעת

המחבר שהוא לשון הרמב"ם בפ"י מהלכות א"ב דסברי נמי דמ"מ טמאה מדרבנן מיד שיצא אבר א' אין סתימת לשונו משמע פן ואף ש"ל בדעת הרמב"ם שפן דרכו לסתום הדין כפאשר הוא מונפר בש"ס מ"מ המחבר דרכו לפרש ולא לסתום ועוד שבסעיף שאחר זה כ' הוציא עובר את ידו והחזירו אמו טמאה לידה והאי טומאה ר"ל מד"ס וא"כ מה שכ' פאן בסעיף זה אינה טמאה לידה סתמא כמפרש דאינה טמאה לידה אפי' מד"ס אבל הרמב"ם נזהר בלשונו שכ' וז"ל הוציא עובר את ידו והחזירו אמו טמאה לידה מד"ס עכ"ל אף המחבר שכ' סתם אמו טמאה לידה לעיל כ' אינה טמאה לידה מסתמא יש לפרש בחדא גוונא לכן נראה לי דס"ל להמחבר ז"ל לדעת הרמב"ם אפילו מדרבנן בכה"ג אינה טמאה לידה אע"ג דקיי"ל ביצא אבר אחד אמו טמאה לידה מדרבנן היינו דווקא בולד שלם משא"כ במקותף דגרע וכדאמרינן בש"ס בשלם כ"ע ל"פ פי פליגי במקותף אלמא דמחותף גרע לענין אם הראש פוטר ה"נ י"ל דאע"ג דאבר א' הוי לידה מד"ס היינו דווקא בולד שלם משא"כ במקותף שהרי פשלמדו בש"ס דאבר א' הוי לידה היינו דווקא בולד שלם משא"כ במקותף דהא למדו בש"ס דאבר אחד הוי לידה מדכתיב ויהי בעת לידתה ויתן יד והתם נולד שלם הנה ואף דהאי ילפותא אינה אלא אסמכתא ולא הוי ילפותא גמורה מפל מקום מסתמא איירי בולד שלם דוגמא לאסמכתא שהביאו לזה אף שפטור מבואר כדברי הש"ף מ"מ אין פאן ראיה דהרמב"ם יספור הכי ועוד שגם בטור אינו מבואר בהדיא דסובר פן וז"ל הטור יצא מהופף פגון שיצא דרף מרגלותיו אינו חשוב פילוד ליתן לו ימי טהרה עד שיצא רוב הנולד בין אם הוא חי או מת או שלם או מקותף אבל משיצא אבר א' טמאה לידה עכ"ל הנה מפשט לשונו לכאורה משמע מדכ' או שלם או מקותף אבל משיצא אבר א' טמאה לידה אף במקותף ס"ל אם יצא אבר א' טמאה לידה: מיהו יש לדחות דמ"ש דאף במקותף טמאה משיצא אבר א' היינו שהוציא אבר א' ואח"כ חתכו וכיון דהיה שלם כשהוציא אבר א' מש"ה אמו טמאה לידה ומ"ש או מקותף מיירי נמי שהוציא אברים אברים וחתכו ועיקר הרבנותא היא אע"ג דלא נפקי רובא בבת א' וס"ד דלא הוי לידה עד שיצא רובא בב"א פדאי' בש"ס ר"פ בה"מ דף ס"ח ע"ב דמבעי לן לענין איסור יוצא אי בכה"ג הוי רוב פילוד או לאו מש"ה קמ"ל פאן דהוי פילוד אף בכה"ג שפכתבו התוס' שם דלא מבעי לי' התם אלא על מה שבפנים אי הוי פילוד בכה"ג דלא יצא רובא בב"א אבל למה שבחוץ מןפשט פשיטא לי' דהוי פילוד ז"א דהא דפשיטא לי' התם דלמה שבחוץ דהוי פילוד היינו פיון ששנינו הכא דהוי פילוד וכמ"ש התוס' שם הא לא"ה ה"א דאף לענין טומאת לידה לא הוי מקרי רוב אלא ביצא הרוב בפ"א אבל היכא דנחתף במעי אמו ואח"כ הוציא אבר א' י"ל דאף הטור ס"ל דלא הוי פילוד וא"כ הרמב"ם והש"ע שפכתבו בהדיא נחתף במעי אמו בהא י"ל דכ"ע מודים דבאבר א' לא הוי פילוד אפי' מד"ס: גם י"ל דאת"ל דהטור מיירי בקל גוונא אפי' נחתף במעי אמו אפ"ה באבר א' הוי פילוד י"ל דהטור לשיטתו אגזיל דס"ל לדין דקיי"ל כר"י דפליג אר"א התם ס"ל הראש פוטר במקותף פמו בשלם מש"ה ס"ל דתו אין לחלק בין שלם למחותף ומה"ט אף בהוציא אבר א' אין לחלק ביניהם וענין בב"י אבל הרמב"ם והמחבר דס"ל דאף לדין דקיי"ל כר"י אפ"ה יש חילוק בין שלם למחותף דבשלם סגי ברוב הראש ובמחותף בענין פל הראש וכיון דמצינו שיש חילוק ביניהם א"כ מנ"ל דבמחותף באבר א' הוי לידה מד"ס פיון דלא מצינו שאמרו פן אלא בשלם מהיכא תיתי

להחמיר אף במחמתה וכל עיקר האיסור אינו אלא מד"ס ומן הרמב"ן בהלכותיו הביאו ב"י ג"כ אין ראיה דס"ל דאף במחמתה באבר א' הוי פילוד ונ"ל העובר שהוציא ידו והחזירו טמאה לידה מד"ס ואם יצא אח"כ מונין לו משעה שיצא וכן הולד שיצא אברים אברים משיצא אבר אחד מטמאין אותו מד"ס משום דהוי לידה ומשיצא רובו מונין לה עכ"ל י"ל דר"ל במ"ש וכן הולד שיצא אברים אברים היינו שיצא ואח"כ חתכו מש"ה הוי לידה באבר א' משא"כ בנחתה במעי אמו וכן י"ל בהרשב"א בתה"א ע"ש ואפילו אי נימא דפליגי י"ל לשיטתיהו אזלי דלא מפלגי בין נחתה לשלם בהוצאת הראש אבל להרמב"ם והמחבר דמפלגי בהוצאת הראש בין שלם לחתנה א"כ ממילא משמע דאף בהוצאת אבר א' לענין איסור דבריהם שיש לחלק: ויש לדקדק על הרמב"ם והמחבר למה השמיטו הדין שאם יצא שלם ומסורס דבעי נמי הרוב דוקא ואף די"ל דממילא משמע מדבריהם מ"מ לא היה להם להשמיט מלכתוב דין המונזר במשנה בפירוש שהרי לר"י דקיי"ל פנותיה צריף לפרש המתני' דתני יצא מחמתה ומסורס דה"ק יצא מחמתה או שלם וזה מסורס ע"ש א"כ דין שלם ומסורס מונזר במתני' בהדיא ולא היה להם להשמיט אבל הטור ושאר פוסקים כתבו הדין כצורתו כאשר שנוי במתניתין וראיתי בב"ח שכ' פאן על הרמב"ם דס"ל הקא דרוב פדחתו סגי' ואלו בהלכות נחלות פסק סתם דיצא פדחתו ילוד משמע דבעי כל הפדחת ותו' דהרמב"ם פסק להחמיר באיסור נדה כמ"ד דסג' ברוב פדחת ע"ש וק"ל הא אע"פ שהחמרת בתחלתו הקלת בסופו דשלמו לה ימי טומאה מן הוצאת רוב פדחתו ומ"ש עוד שם דאף הטור ס"ל לחלק בין שלם למחמתה לענין הוצאת הראש אין זה סתירה לדברינו דאנן בשיטת המחבר אמרינו דלא ס"ל פנותיה עיין בב"י: (כג) אע"פ שפחתה אח"כ.

הא אלו נחתה מעיקרא לא הי' סגי' ברוב הראש וכמש"ל ויש להקשות על המחבר והטור דהקא כתבו סתם דראש פוטר בנפלים ולא חלקו בין המוציא ראשו מת לראשו חי ובין בן שמנה ובין בן ט' ולקמן בסי' ש"ה כ' דאין הראש פוטר אלא בבן ט' ל"ש הוציא ראשו חי או מת אבל בן שמנה אם הוציא ראשו חי הוא דפטר אבל לא בראשו מת ע"ש סעיף כ"ב וכ"ג והא דין בכור ודין טומאת לידה א' הוא וכמבואר בהרמב"ם בהלכות בכורים פי"א וכבר הרגיש בזה בס' שו"ת פמ"א סי' זה ולכאורה עלה בדעתו לתרץ דברי הטור והש"ע ע"פ דברי כנה"ג שהקשה עוד שם הפסקי טור והש"ע אהדדי דהתם בסי' ש"א פתב דהמפלת בהמה וחייה אינו פוטר אלא בהיה לו חצי פרצוף אדם וכה"ג בגוף אטום דאינו פוטר ואלו הקא כ' לחומרא דאנן אין בקיאים בזה ותו' דדוקא לענין איסור פרת החמירו משא"כ גבי בכור דממונא אע"ג דקיי"ל המוציא מחברו ע"ה מ"מ היקא דאיכא חזקה דגופה כי הקא שמעמידין להאשה בחזקת שלא ביכרה מוציאין ממון ומסתייע לזה מן תשו' מוהרי"ק שכ' בן ופסק' הרמ"א שם גבי שפיר ע"ש ועיין בתשו' ח"צ סי' ק"ד לפ"ז כה"ג י"ל על קוש' הנ"ל דהא דאין ראש של בן שמנה מת פוטר לאו דכ"ע היא אלא במחלוקת היא שנויה דרמב"ם פי"א דבכורים ס"ל דאינו פוטר וכ"נ דעת רש"י במכילתין דף כ"ו דאמר התם גבי סנדל דתנן גבי פרייתות שיצאו דרוך ראשיהו ולד דאית ביה חיותא מדנפיק רישא הוי ולד סנדל עד דנפיק רובא ופירש"י דהכי אמרינו בבכורות דאין הראש פוטר בנפלים ובתוס' הקשו ע"ז דהא לא ק"ל התם ה"כ אבל לפ"ז לא קשה מידי דסבירא ליה לרש"י דלא איתותב שמואל אלא בבן שמונה שהוציא ראשו חי אבל

בְּכֵן שְׁמוֹנֶה שְׁהוּצִיא רֵאשׁוֹ מֵת לִכ"ע אֵינּוּ פּוֹטֵר וּכ"נ לְהוֹכִיחַ לְפִי מֵה שְׁפִירֵשׁ"י בַּפ' בה"מ שֶׁכ' שֶׁמֶ דְּהָא דְנִקְט מִתְּנִי בְּן שְׁמוֹנֶה שְׁיִצְאָ רֵאשׁוֹ חֵי מִשׁוּם רְבוּתָא דְאִין בְּכוֹר לִכְהֵן דְאָפִי לֹא יֵצֵא אֶלָּא רֵאשׁוֹ אַפ"ה אִין הֵבֵא אַחֲרָיו בְּכוֹר לִפְהֵן אֶבְל לְעֵנֵן בְּכוֹר לְנַחֲלָה אִפִּי יֵצֵא כְּלוֹ הֵבֵא אַחֲרָיו בְּכוֹר לְנַחֲלָה לִפ"ז ק' פִּינּוֹן דְּמִשׁוּם רְבוּתָא דְאִין בְּכוֹר לִכְהֵן מִתְּנִי ה"ל לְמִתְּנִי רְבוּתָא טְפִי דְאָפִי בְּהוּצִיא רֵאשׁוֹ מֵת אַפ"ה אִין הֵבֵא אַחֲרָיו בְּכוֹר לִפְהֵן אִו' דְּבֵן שְׁמוֹנֶה שְׁהוּצִיא רֵאשׁוֹ מֵת לֹא הָיִי כִּילּוּד דֵּאל"כ ה"ל לְמִתְּנִי בְּמִתְּנִי הֵבֵא אַחֲרֵי נְפִלִים אִפִּי הוּצִיא רֵאשׁוֹ מֵת הֵבֵא אַחֲרָיו בְּכוֹר לְנַחֲלָה וְאִינוּ בְּכוֹר לִפְהֵן וְאִין לְהַקְשׁוֹת ע"ז דֵּאל"כ מֵאִי אַע"פ שְׁהוּצִיא רֵאשׁוֹ חֵי דְקִתְּנִי בְּמִתְּנִי דְהָא הִשְׁתָּא דְנִקְא רֵאשׁוֹ חֵי הוּא דְפוֹטֵר לִק"מ דְּבִסְדֵּר הַמְּשֻׁנָּה שְׁבִכְל הַמְּשֻׁנּוֹת לֹא כ' אַע"פ רַק בְּמִשְׁנָה הַנְּדָפְסָ בַּגַּמ' גְּרָסִי אַע"פ וְהָתֵם גּוֹפֵא בַר"פ י"ב כְּשֶׁמְבִיא הַש"ס מְשֻׁנָּה זֹו לְהַק' עַל שְׁמוּאֵל ג"כ לֹא גְרָסִינּוּ בִּיהֵ אַע"פ דְעֵיקָר דְלֹא גְרָסִינּוּ אַע"פ וְכֵן הִיָּה גְרָסֵת הַרְמַב"ם ז"ל אֶבְל מִן תּוֹס' שֶׁמֶ שְׁהַקְשׁוֹ עַל פִּירֵשׁ"י בְּמָה שְׁפִי עַל סְגֻלָּה דְאִין הָרֵאשׁ פּוֹטֵר בְּנְפִלִים דְהָא אִיתּוּמַב שְׁמוּאֵל מְבִנְיָר דַּס"ל דְאָפִי בְּן ח' שְׁהוּצִיא רֵאשׁוֹ מֵת הָיִי לִיָּדָה וְלִדְעָתָם צ"ל הָא דְנִקְט בְּמִתְּנִי רֵאשׁוֹ חֵי מִשׁוּם רְבוּתָא דְבְּכוֹר לְנַחֲלָה נִקְט דְאָפִי הוּצִיא רֵאשׁוֹ חֵי אַפ"ה הֵבֵא אַחֲרָיו בְּכוֹר לְנַחֲלָה הָיִי וְא"ל דֵּאל"ה לִיתְּנִי רְבוּתָא טְפִי דְאָפִי יֵצֵא הַנְּלָד כְּלוֹ הֵבֵא אַחֲרָיו בְּכוֹר לְנַחֲלָה הָיִי י"ל דַּס"ל כְּדַעַת הַש"י שְׁהֵבִיא הַסַּמ"ע ס' רַע"ז דַּס"ל דְאֵם יֵצֵא הַנְּפִל כְּלוֹ הֵבֵא אַחֲרָיו אִינוּ בְּכוֹר לְנַחֲלָה וּמִזֵּה סִיּוּעַ לְדַבְרֵי הַמְּחַבֵּר ש"י וּבִתּוּי"ט רַפ"ח דְּבְּכוּרוֹת הַשִּׁיג עַל הַחֲכָם הַנְּזַכֵּר מִדַּבְרֵי רַש"י ר"פ בַּה"מ לַפַּמ"ש לִק"מ דְאָף דְרַש"י לֹא ס"ל כֵּן מ"מ הַתּוֹס' מְסִיעֵים לוֹ וְכִינּוֹן דְדִין זֶה בְּמַחֲלֻקַת שְׁנוּנֵי י"ל דְלַעֲנִין אִיסוּר כְּרַת הַחֲמִירוֹ דְהָיִי לִיָּדָה וְכַדַּעַת הַתּוֹס' מִשָּׂא"כ לְעֵנֵן מְמוֹן הַקַּל פְּסָקוֹ כְּהַרְמַב"ם וְסִיעֵתוֹ מִטַּעַם שֶׁכ' הַכְּנֵה"ג וְעַל הַרְמַב"ם בַּלֵּא"ה לִק"מ שְׁדַרְכּוֹ לְהַעֲתִיק הַדִּין כְּפִי שְׁהוּא מְסוֹדֵר בְּתַלְמוּד וְיִלְמּוּד הַסְּתוּם מִן הַמְּפִנְרֵשׁ אָף הָא לִיתָא דַּמ"מ ק' אִיָּד סְתָמוֹ שְׁהָרֵאשׁ הָיִי לִיָּדָה דְמִשְׁמַע אִפִּי בְּכֵן ח' שְׁהוּצִיא רֵאשׁוֹ מֵת הָא אָף שְׁיֵשׁ בּוֹ חוֹמֵר בְּתַחֲלָתוֹ מ"מ יֵשׁ קְוֵלָא בְּסוֹפּוֹ דְאֵם הוּצִיא רֵאשׁוֹ בְּיוֹם א' יִצִּיאַת הַגּוֹף הִיָּה בְּיוֹם הַשְּׁנִי דְאָף אֵם נֹאמֵר דְרֵאשׁ הָיִי כִּילּוּד א"כ בְּיִלְדָת נִקְבָּה כְּשִׂיאִנָּה רוּאָה בְּיוֹם ט"ו הִיא טְהוּרָה לְבַעֲלָה דְהָא כְּבָר שְׁלָמוֹ י"ד יְמֵי לִיָּדָה אֶבְל אִי נִיָּמָא דְבְּכֵן ח' וְרֵאשׁוֹ מֵת לֹא הָיִי רֵאשׁ כִּילּוּד א"כ לֹא הָיִי לִיָּדָה שְׁלָה כ"א בְּיוֹם ב' כְּשִׂיאִנָּה הַגּוֹף וְלֹא שְׁלָמוֹ יְמֵי לִיָּדָתָה עַד יוֹם ט"ו מִן יוֹם הוּצִיאַת הָרֵאשׁ וְטַמְאָה אַע"פ שְׁלֵא רֵאֲתָהּ וְה"ל לְפָרֵשׁ וְצַע"ג: (כַּד) אָמוֹ ט"ל.

עַמ"ש בַּסַּס"י זֶה עַל מ"ש הַב"י בְּזֵה: (כַּה) מְקַשָּׁה לִיָּלָד. בְּשׁוֹ"ת נ"ש ס' ט' כ' בְּאִשָּׁה שְׁפִלְאוֹ יְמִיָּה לְלָדָת לְפִי דְמִיּוֹנָה וְקִרְאוֹ לְהַמְיָלְדָת וְגַם שְׁאָר נְשִׁים הַסְּפִימוֹ שְׁהַגִּיעַ עִתָּה עַת לַדַּת' וְהַתְּעַסְקוֹ עִמָּה וְאַחֲרֵי אֵיזָה שְׁעוֹת הַמְיָלְדָת לֹא רֵאֲתָה אֶת הַנּוֹלָד וְעִדְיִין הִיא הוֹלְכַת כְּמוֹ ד' שָׁבוּעוֹת אַח"ז וְכַרְיָסָה בֵּין שְׁיִנְיָה וְהַנְּשִׁים מְעִידוֹת שְׁבִכְל מְדִינַת פּוֹלִין הַמְּנַהֵג שְׁתִּיכְפָּר שְׁקִרְאוֹ לְהַמְיָלְדָת וְהִיא בּוֹדְקַת אֶת הָאִשָּׁה אִם הִגִּיעַ זְמַנָּה לְלָדָת אוֹ לֹא מְחַזְקִינָן אוֹתָהּ בְּטַנְמָאָה וְהַאֲרִיף לְעִשׂוֹת סְמוּכוֹת לְהַמְנַהֵג ע"פ הַדִּין מְהָא דֵּאל"כ בַּפ' מְפָנִין דַּפְה"ק הוּא מְשַׁתְּשֵׁב עַל הַמְּשַׁבֵּר וְהָא קִי"ל דֵּאל"כ לִפְה"ק בַּל"ד לְכֵן טַמְאָה מְשִׁשְׁבָּה עַל הַמְּשַׁבֵּר וְכ' ע"ז בַּס' סוּלָת לְמַנְחָה וְז"ל וְלַעֲנַ"ד אִין דְּבָרָיו בְּרוּרִים וְכ"ש אִין מְוַכְרְחִים דְאָף דְקִי"ל דְמִשְׁתְּשֵׁב עַל הַמְּשַׁבֵּר הָיִי פַה"ק הִיָּנּוּ אֵם יוֹלְדָת אַח"כ מְתוּף קִישׁוּי זֶה מִשָּׂא"כ אִם אֵינָה יוֹלְדָת אַח"כ וְהַלְכָהּ זְמַן רַב וְלֹא יָלְדָה אִיגְלָאי מְיָלְתָא לְמַפְרַע שְׁטַעוֹת

הָיָה וְחָבְלֵי שָׂוֵא הָיָה גַם הַמְיַלְדֹת טַעַתָּה וּרְאֵיָה בְרוּרָה לְזֶה שְׁפָן אֵית' בַּפ"ו דְּאֵהְלוֹת מ"ד
דְּמַשְׁנַפְתַּח הַקָּבֵר אֵין פְּנָאֵי לְהֵלֵף וְעֵינֵין בְּתוּי"ט וּא"כ זֹו שְׁהֵלְכָה אַח"כ מוּכַח שְׁלֵא הָיָה
פַּה"ק גַּם נ"ל דְּבַכְה"ג לֹא שְׁיִיף מְנַהֵג פִּי הוּא דְּבָר שְׁאִינוּ מְצוּי שְׁתַּטְעָה הַמְיַלְדֹת וְכָל
הַנָּשִׁים וְשִׁתְלָף הָאִשָּׁה אַחַר יְשִׁיבָתָה עַל הַמְשַׁבֵּר כַּמָּה יָמִים וּבְדָבָר שְׁאִינוּ מְצוּי לֹא שְׁיִיף
מְנַהֵג וְלַעֲנִין שְׁבַת דְּמַחְלָלִין בְּיוֹשְׁבַת עַל הַמְשַׁבֵּר מְשׁוּם דְּאֲזַלְיִן בְּתַר רֹוב נָשִׁים וְחֻזְקַת
הַמְיַלְדוֹת הַבְּקִיאוֹת שְׁיִוְדְעִין זְמַן הַלֵּידָה וְכו' גַּם לֹא יְהֵא אֲלָא סְפַק הָא קִי"ל סְפַק פ"ג
מְחַלְלִין הַשְּׁבַת עַכ"ל וּבַס' כו"פ מְסִיק דְּבִאוּתָהּ שְׁעָה בְּאַמַּת יֵשׁ לְבַעַל לְהַזְהֵר בָּהּ אֲבָל
כְּאֲשֶׁר רְאִינוּ שְׁפָסְקוּ הַצִּירִים וְעַמְדָה מִן הַמְשַׁבֵּר וְלֹא יֵלְדָה אֵיתְגְּלִי מִקְלֵתָא דְלֹא כֹן הָיָה
וְכִאֲבָא בְּעֻלְמָא הוּא דְּכֹאֲיֵב לָהּ וְלֹא הָיָה מְעִיקְרָא פַּה"ק דְּלֹא שְׁכִיחַ שְׁיִהְיֵה נִפְתַּח וְיַחְזֹור
וְיִסְתָּם חָבְלֵי לֵידָה לְכֹן נִרְאֵה שְׁלֵא הָיָה פַּה"ק וְיִטְהוּרָה וְכֹן הַמְנַהֵג בְּכָל מְקוֹם מִיְהוּ בְּמְקוֹם
דְּנַהֲגוּ אִיסוּר יֵשׁ לְהַנִּיחַ מְנַהֲגִין כִּי הוּא חוּמְרָא שְׁיֵשׁ בּוֹ קִצַּת טַעַם וּמְקוֹם לְסַמּוּף עַד כְּאֵן
דְּבָרֵיו וּבְאַמַּת אֲנִי תַמָּה עַל מ"ש בְּסוּלַת לְמַנְחָה וּרְאֵיָה בְרוּרָה לְזֶה מַפ"ז דְּאֵהְלוֹת וְכו'
דְּקו' זֹו קָשָׁה עַל הַגְּמָרָא לְמ"ד דְּפַה"ק הוּא מְשַׁתְּשֵׁב עַל הַמְשַׁבֵּר אוֹ מְשַׁעָה שְׁהַדָּם יוֹרֵד
וְשׁוֹתֵת וּפְלִיג אַהָא דְּאֲמָרֵי לָהּ מְשַׁעָה שְׁחַבְרוּתָיָהּ נוֹשְׂאוֹת אוֹתָהּ בְּאַגְפֵיהָ הָא מְמַתְנִי
דְּאֵהְלוֹת מוּכַח דַּס"ל כְּמוֹ הָא דְּאֲמָרֵי לָהּ וְאִיף פְּלִיגֵי הֲנִי אֲמוּרָאֵי עַל הַמְתַּנִּי דְּמַפְרָשׁ
דְּפַה"ק הֲנִי מְשַׁעָה שֵׁא"י לְהֵלֹף וְהֵינּוּ כְּאֲמָרֵי לָהּ וְכַבֵּר הַקָּשָׁה קִוְשִׁיא זֹו הַר"ש שְׁמֵם וְהַנִּיחַ
בְּקִוְשִׁיא וְאַפ"ה פָּסַק בַּש"ע כְּכָל הֲנִי אֲמוּרָאֵי וְא"כ מֵאֵי זֶה רְאֵיָה מְמַשְׁנֵה הַנְּ"ל הָא ע"כ
הֲנִי אֲמוּרָאֵי דִּיְהִיבֵי הֲנִי שְׁיַעוּרָא אַחְרֵינָא לֹא ס"ל הֲכִי מִיְהוּ מ"ש פִּינִין דַּאח"ז הִיא הוֹלְכַת
וְאֵינָה מְרַגְשַׁת חָבְלֵי לֵידָה אֲתַגְלִי לְמַפְרַע שְׁהֵיָה טוּעָה וְסָבְרָה שְׁהֵם חָבְלֵי לֵידָה בְּזֶה דְּבָרֵיו
נְכוּנִים וּמ"ש בַּס' כו"פ דְּבִאוּתָהּ שְׁעָה צְרִיף הַבַּעַל לְהַזְהֵר בָּהּ נ"ל דְּלֹא דוּקָא בְּאוּתָהּ
שְׁעָה שְׁיִשְׁבָּה עַל הַמְשַׁבֵּר אֲלָא מִיַּד שְׁאַחְזוּהָ צִירִים וְחָבְלֵי לֵידָה וּמְבַקְשַׁת לְהִבִּיא לָהּ
חֻכְמָה צְרִיף הַבַּעַל לְהַזְהֵר בָּהּ דְּנֻדָּאֵי לֹא יְשִׁיבַת הַמְשַׁבֵּר גּוֹרָם פַּה"ק אֲלָא כָּל שְׁהִיא
קְרוּבָה לְלֵידָה כ"כ שְׁצִירִיכָה לִישֵׁב עַל הַמְשַׁבֵּר וְאִיכָּא לְמִיחַשׁ אֵלוּ הֵיָתֵה הַמְיַלְדֹת מְזוּנְמַת
אַצְלָה הֵיָתֵה מוֹשִׁיבָה מִיַּד עַל הַמְשַׁבֵּר לְכֹן צְרִיף לְהֵיוֹת נִזְהָר בָּהּ וְאִם אַח"כ נִתְגַּלָּה שְׁטַעוֹת
הָיָה אַצְלָה אֵין כְּאֵן שׁוּם מִיחֻוֹשׁ דְּהָא חֲזִינִן דְּטַעוֹת הָיָה וְאֵין לְחוּשׁ דְּנִפְתַּח הַקָּבֵר וְאַח"כ
נִסְתָּם דְּזֶה לֹא שְׁכִיחַ וְטַפִּי מִיִּסְתַּבֵּר לְמִתְלֵי בְּטַעוֹת אֲבָל הֵיכָא דְּנַהֲגוּ לְאַסוּר אֵין לְהַתִּיר
לְהֵם כַּמ"ש בַּס' כו"פ וּמָה שְׁהַקָּשָׁה הַר"ש עַל הֲנִי אֲמוּרָאֵי דִּיְהִיבֵי שְׁיַעוּרִים אַחְרִים לְפַה"ק
דְּקִשְׁיָא לְהוּ מְתַנִּי דְּאֵהְלוֹת נִלְע"ד לִישֵׁב דְּהָא אֲמָרִינִן הֵתָם אֵין לְנַפְלִים פַּה"ק וּבְנֻדָּאֵי
דְּאֵין לְפָרֵשׁ שְׁאֵין לְהֵם פַּה"ק כְּכָל מַש"ה כ"ז שְׁהוּא בְּמְקוֹר אֲמוּ אֵינוּ מְטַמָּא לְאַנְהֵל אַע"פ
שְׁהִיא מְתַקְשָׁה לִילְד וּלְפ"ז צ"ל כ"ז שְׁלֵא עֵיגַל רֵאשׁוּ כְּפִיקָה אֲפִשְׁר לְצַאֵת אַף בְּלֵי פַה"ק
דְּהָא וְנֻדָּאֵי לִיתָא דְּהָא דְּרַכּוּ שְׁל מְקוֹר לְהֵיוֹת סְתוּם לְגַמְרֵי וּמָה"ט קִי"ל בַּס' קַפ"ח סְעִיף
ג' אִם הַפִּילָה חֲתִיכָה אִם הוּא גְדוֹל מְשַׁפּוּפֶרֶת דַּק שְׁבַדְקִין טַמְאָה מְשׁוּם דַּא"א לְפַה"ק
בְּלֵא דָם וְכ"ש לְנַפֵּל שְׁלֵא עֵיגַל רֵאשׁוּ כְּפִיקָה דְּצְרִיף פַּה"ק לְהוֹצֵאת הָרֵאשׁ מִן הַרְחָם
וְאַמָּי הַבֵּית הָרֵאשׁוֹן טְהוֹר לְשִׁיטַת הַר"ש ע"כ צ"ל דַּה"פ אֵין לְנַפְלִים פַּה"ק ר"ל דִּין
פַּה"ק וְכִמוֹ שְׁאַמְרוּ אֵין קוֹשֵׁי לְנַפְלִים וּבְהָא וְדָאֵי דְּאֵין ר"ל שְׁאֵין לְהֵם קוֹשֵׁי כְּכָל דְּהָא
חֲזִינִן דְּאִיכָּא קוֹשֵׁי לְנַפְלִים אֲלָא דַּר"ל שְׁאֵין לְהֵם דִּין קוֹשֵׁי לְטַהַר דָּם וְכַמְש"ל ה"ג
פְּרִוּשׁוֹ אֵין פַּה"ק לְנַפְלִים ר"ל שְׁאֵין לְהֵם דִּין פַּה"ק לְנַפְלִים לְטַמָּא הַבֵּית הָרֵאשׁוֹן מְחַמַּת
לַה"ק דְּכִינִן שְׁאֵין הַקָּבֵר נִפְתַּח הַרְבֵּה הֲנִי טַמְאָה בְּלוּעָה וְאֵין מְטַמְאָה בְּאַהֵל אַע"פ שְׁסוּף

הטומאה לצאת וכפרש"י בבכורות דף כ"ב אבל אם עיגל ראשו כפיקה דצריף לפתוח הרבה אז לא הוי טומאה בלועה ומטמאה לאהל משום דסופו לצאת וכ"פ הגאון מהר"א"ה בסוף ספר דרכי נועם דף ו' ע"א לפ"ז הא דאמרינן במתני' משנפתח הקבר אין פנאי להלך ר"ל גמי פשנפתח הקבר הרבה פשיעור שיטמא באהל אבל בפתיחה מועטת י"ל דיש לה פנאי להלך לפ"ז לענן ספנת נפשות לחלל עליה שבת ס"ל להני אמוראי דמיד שהתחיל לפתוח הקבר אע"פ שלא נפתח שיעור גדול מ"מ קרובה ללדת היא ומחללים עליה שבת ולק"מ וא"כ ה"ה לענן איסור נדה מיד שיושבת על המשבר איכא פה"ק פורתא וצריף הבעל להזהר ממנה אם לא היכא שנתגלה אח"כ שהיה טעות ובמקום דלא נהגו איסור: (כו) או שאינו ניכר.

בטור כ' רבונתא טפי אע"ג דהשני אינו ניכר אם נלד הוא ואת"ל נלד הוא ספק אם זכר הוא או נקבה היא אפ"ה חוששת לנקבה וקבר כתבתי לעיל דאפי' במקום ס"ס החמירו ומיהו הכא בלא"ה אף לתירוץ התוס' שכתבתי לעיל ניחא פיון דאיכא למיעבד ס"ס דסותר לס"ס זו לא עבדינן ס"ס פלל אע"ג דהכא לא שייך לומר כתירוצם שכתבו דאם תראה ליום ל"ד ותחזור ותראה ליום מ"א דאיכא למיעבד ס"ס הסותר לס"ס הראשון שנתאמר ספק לא היה נלד פלל וא"כ ביום ל"ד היתה תחלת נדה ועכשיו ביום מ"א היא ש"י כ"י ואת"ל דנלד היה שמה נקבה היא והפל דם טוהר היא דהא הכא איכא זכר בהדיא וא"כ אף שולד השני אינו נלד אפ"ה ביום ל"ד א"א לה להיות תחלת נדה מחמת הנלד הראשון מ"מ פיון דהכא מייגרי שילדה נלד הראשון לפני שקיעת החמה והשני אחר שקיעת החמה א"כ איכא למיעבד ס"ס דאיסתור לס"ס הראשון וכגון שתראה ליום מ' של הנלד שני שהוא יום מ"א מן הנלד ראשון ואח"ז תראה ליום מ"ו של הנלד ב' תאמר שכתבול בליל מ"ז מטעם ס"ס דשמה השני לא היה נלד כאן וא"כ ביום מ"א של הנלד הראשון היתה תחלת נדה ועכשיו ביום מ"ז הוא יום שביעי לנדתה ואת"ל שהיה נלד שמה נקבה היתה והפל דם טוהר וא"כ סותר לס"ס הראשון: ותמיה לי על המחבר שהשמיט דין אשה שהפילה סנדל דתשב מספק לנקבה והוא משנה שלימה וכן הוא בכל הפוסקים וא"ל שפסוק על מ"ש בסי' זה שאם אינו ניכר מהו דתשב מספק לנקבה ז"א דהא כתב הרמב"ן ז"ל בהלכותיו פ"ז ד"ג וז"ל פעמים תשמש האשה לאחר עיבורה ותפחת צורת העובר במעי' ויעשה כמו חתיכה בלא צורה ותצא פרוכה על מקצת הנלד וחתיכה זו נקראת סנדל והסנדל מטמא את אמו פולד גמור לפיכך המפלת זכר וסנדל תשב לנקבה שמה סנדל זה נקבה הוא ואם לא יצא פרוך עם הנלד ה"ז פשאר חתיכות ואם נמצא בה עצם טהור עכ"ל מבואר דאם יצא פרוך עם הנלד אע"פ שאינה אלא חתיכה בלא עצם אפ"ה טמאה מספק משום טומאת נקבה וחידוש דין זה היה לו להמחבר להביא והטור כ' דין סנדל סתם ולא ביאר פירושו וצ"ע על המחבר שהשמיטו לגמרי: ראיתי בסוף הס' שו"ת דרכי נועם פלפול ארוך וכרוך הנורא מהגאון מהר"א"ה ונחמדים שכנגדו חולקים עליו בדין אשה שהיתה מקשה לילד ביום ו' ובליל פניסת שבת ילדה אם יחא נימול לשמנה בשבת או נחיש שמה הוציא ראשו חוץ לפרוזדור בע"ש שהוא פילוד ועיקר מחלוקתם מהו הפרוזדור האמור בענן זה אם ר"ל שמן צנאר הרחם וחיון לצנאר הרחם עד סוף שפתות הערוה הפל נכלל בכלל פרוזדור ולא נקרא יצא חוץ לפרוזדור כ"א כשיצא לאויר העולם או דנימא דגבול יש שעד אותו גבול נקרא פרוזדור

וּמִשָּׁם וְאֵילֶךְ אַע"פ שְׁעֵדֵינָן הוּא תוֹף גּוֹף הָאִשָּׁה מ"מ אֵינוּ נִקְרָא פְּרוּזְדוֹר אֲלָא חוּץ
לְפְרוּזְדוֹר מִקְרֵי אַע"פ שְׁעֵדֵינָן לֹא יֵצֵא לְאוּרֵי הָעוֹלָם וְעוֹדְנוּ הוּא בְּבִיחָה מ"מ חוּץ
לְפְרוּזְדוֹר הוּא וְהִנֵּה אִמְרַתִּי אֲסוּרָה וְאֲרָאָה אֶת הַמְּרָאָה הַגְּדוֹל הַגָּה זְקוּקִין דְּנוֹרָא שְׂיֵצֵא
מִפִּי הַגְּדוֹלִים הַגָּ"ל וְרֵאִיתִי שֶׁהוּא עֲגִין אֲרוּךְ וְאִם אֲבָא לְחַפְשׁ וְלִסְלָס לְבָכָל פֶּרֶט וּפֶרֶט
אֲרָכוּ הַדְּבָרִים הַרְבֵּה וְיִלְאָה הַקּוֹרָא בְּכֹן מְשַׁכְּתִי יָדֵי מִזְהָ רַק בְּאַשֶּׁר שְׂרֵאִיתִי בִּס' שׁו"ת
פּמ"א ס' ז' שֶׁהוּא קוֹרָא מְלֵא אַחֲרֵי הַגָּאוֹן מְהֵרָא"ה וְדִקְמָה בְּנִפְשׁוֹ פִּי כְּבִיר מְצַאָה יָדוֹ
לְהַשִּׁיג עַל הַגָּאוֹן מְהֵרָא"ה וְלִשְׁוֹנִיָּה לְטוּעָה בְּדָבָר מְשֻׁנָּה וְלִבְבִי לֹא כֵן יְדֻמָּה פִּי לְדַעֲתִי
דְּבָרֵי הַגָּאוֹן מְהֵרָא"ה ד"ת הֵם וְצָרִיכִים פָּנִים וְלִפְנֵי וְלִפְנֵים אֶף שֶׁהַחֲכָמִים חוֹלְקִים עָלָיו
וְהַקִּיפּוֹ אוֹתוֹ בְּחִבְלֵי רֵאִיוֹת בְּרוּב חֲרִיפּוֹתָם וּבְקִיאוֹתָם מ"מ אַחַר כָּל הַרְאָיוֹת אֵין מְזִיזִין
אוֹתוֹ מִמְקוֹמוֹ דְּהַסְּוֹגֵי דְאִיתָמַר בְּדוּקְתָא עֲדִיפָא שְׂמֻמְנוּ יְסוּד הַבְּנִין שְׂבִנָּה מְהֵרָא"ה
וּמִסְתַּבֵּר כְּנוֹתִיָּה וְכֹאשֶׁר אֲבָרַר בַּע"ה: אִיתָא בִּפ' יוֹצֵא דוֹפֵן דִּמ"ב ת"ר נִדְהָ וְהִזְבָּה
וְהִיִּלְדַת מְטֻמָּאוֹת בְּפָנִים כְּבַחוּץ וּמְקוֹשִׁינָן יוֹלְדַת מְאִי מְטֻמָּאָה בְּפָנִים כְּבַחוּץ אִיכָּא וְאוֹקְמִי
כְּגוֹן שֶׁהוֹצִיא הַנֶּלֶד רֵאשׁוֹ חוּץ לְפְרוּזְדוֹר וְכִי הֵיכָא דְאַתָּא לְקַמִּיָּה דְרָבָא א"ל מַהוּ לְמַמְהֵל
בְּשִׁבְתָּא א"ל אִימָא לִי אֵינִי גּוֹפָא דְעוֹבְדָא הֵיכִי הָוִי א"ל שְׂמַעִית לְנֶלֶד דְּצוּנִין אֲפִנְיָא דְמַעְלֵי
שְׁבִתָּא וְלֹא אֶתְיִלַּד עַד שְׁבִתָּא א"ל הֵיכִי הוֹצִיא רֵאשׁוֹ חוּץ לְפְרוּזְדוֹר הוּא וְהָוִי מִיָּלָה שְׁלֵא
בְּזַמְנָה וְאֵין מְחַלְלִין עָלֶיהָ אֶת הַשְּׁבִתָּה ע"כ וְז"ל רש"י כְּגוֹן שֶׁהוֹצִיא נֶלֶד רֵאשׁוֹ חוּץ
לְפְרוּזְדוֹר וְאוֹלִיד וְקָאֵמַר דְאָרְף ע"ג דְאֶפְתִּי רֵאשׁוֹ בְּפָנִים הוּא דְהֵינּוּ בְּבִיחָה ח הָוִי כְּיִלּוּד
וְטֻמְאָה לִידָה וְכִרְבּ אוֹשְׁעִיָּא דְאֵמַר חוּץ לְפְרוּזְדוֹר וְנֶלֶד הָוִי דִּאר"א בִּפ' בַּה"מ אֵהָא דְחֲנָן
הָאִשָּׁה שְׂמַת עוֹבְרָה בְּתוֹף מַעֲיָה וּפְשֻׁטָה חִיָּה אֶת יָדָה וְנִגְעָה בּוֹ חִסְיָה טֻמְאָה טוֹמְאָת שְׂבִעָה
וְהָאִשָּׁה טְהוֹרָה עַד שְׂיֵצֵא הַנֶּלֶד וְהָוִינָן בַּה"מ חִיָּה אִמָּאִי טֻמְאָה טוֹמְאָה בְּלוּעָה הִיא וְאִר"א
הָ טוֹמְאָת חִיָּה מְדַרְבְּנָן גְּזֵרָה שְׂמָא יוֹצִיא הַנֶּלֶד אֶת רֵאשׁוֹ חוּץ לְפְרוּזְדוֹר וְתַגַּע בּוֹ דְמַכִּי
נִפְקֵי ה"ל יִלּוּד וְלֹא ה"ל בְּלוּעָה וְטֻמְאָה מְדִאוּרֵיָּתָא מִשׁוּם דְּנוֹגַע בְּמַת אֲלֵמָא חוּץ לְפְרוּזְדוֹר
יִלּוּד הוּא הַלְכָף לְעִנְיָן לְטֻמְאָה אֶת אִמּוֹ טוֹמְאָת לִידָה נְמִי יִלּוּד הוּא וְכִי הֵיכָא דְאַתָּא וְכו'
כְּלוּמַר מְדַרְבָּא נְמִי שְׂמַעִינָן דְרֵאשׁוֹ חוּץ לְפְרוּזְדוֹר הָוִי כְּיִלּוּד עכ"ל וּמִזְהָ לְמַד מְהֵרָא"ה
מְדַפִּיר ש"י אַע"ג דְרֵאשׁוֹ בְּפָנִים בְּבִיחָה ח ש"מ דְאָרְף שְׁלֵא יֵצֵא הַגְּלוּגְלוּת לְאוּרֵי הָעוֹלָם
אֲלָא כְּנֹלָה עֲדֵינָן בְּפָנִים הָוִי לִידָה לְעִנְיָן נִדְהָ וְלְעִנְיָן מִיָּלָה וּמִיָּהוּ כ"ז דְּנֹקָא לְהִנֵּי תַרְתִּי
הוּא דְהָוִי לִידָה דְאִיתְקַשִּׁי לְהַדְדִי בִּפ' פִּי תַזְרִיעַ אֲבָל לְשֹׁאֵר מִיָּלִי בְּעִנְיָן הוֹצָאָה לְאוּרֵי
הָעוֹלָם מִמֶּשׁ אֵין אֲנִי אַחֲרָיִן לְלַמּוּד מְלִידָה וּמִיָּלָה שְׂאָר מִיָּלִי וּפְרוּזְדוֹר דְאִיתָא גַּבִּי כְּכוּר
לֹא הָוִי כְּהָדָה דְהָקָא דְהָתָם קָרִי פְרוּזְדוֹר לְעוֹבְרֵי הַיָּרְכִים וְכַמ"ש הַתּוֹסְפוֹת בְּכַמְהָ מְקוֹמוֹת
עכ"ד וְהִנֵּה כָּל עֵין רוֹאָה יִרְאָה שֶׁא"א לְפָרֶשׁ פִּירוּשׁ אַחַר בְּדָבָרֵי רש"י גַּם פֶּשֶׁטָא דְסוּגֵיָּא
מוֹכִיחַ כְּדָבָרֵי מְדַהֲנָרְף הַש"ס לְאַתּוּנֵי מְדַר"א וּמְרַבָּא דְהוֹצִיא רֵאשׁוֹ הָרִי הוּא כְּיִלּוּד הָא
מְשֻׁנָּה שְׁלֵמָה הִיא יֵצֵא כְּדָרְכּוֹ עַד שְׂיֵצֵא רוּב רֵאשׁוֹ כְּדֵאִיתָא לְעִיל דָּף כ"ח וְעוֹד בְּכַמְהָ
מְקוֹמוֹת שְׁנִינּוּ דְרֵאשׁוֹ הָוִי כְּיִלּוּד א"ו דְבַעֲזֵי לְאַתּוּנֵי רֵאָה דַּע"ג דְעֵדֵינָן כְּנֹלָה רֵאשׁוֹ בְּפָנִים
הָוִי כְּיִלּוּד דְלֹא בְּעִנְיָן אֲלָא שְׂיֵצֵא חוּץ לְפְרוּזְדוֹר וְכֵן הִבִּין הַמְּהַרְשֵׁ"א דְבָרֵי רש"י אֵלוֹ
וְכַתֵּב שְׁגַם הַתּוֹסְפוֹת בַּד"ה שֶׁהוֹצִיא וְנֶלֶד וְכו' סוּבְרִים כֵּן ע"ש וְמַה מְאֹד אֲנִי תַמְמָה עַל
הַפּמ"א שֶׁם שֶׁהַעֲלִים עֵינּוּ מִן הַמְּהַרְשֵׁ"א בְּהַלְכָה שְׂמֻשְׁמֻשׁוֹ יָדָיו וְאֵלוֹ רֵאָה דְבָרֵי
הַמְּהַרְשֵׁ"א לֹא הִנֵּה כּוֹתֵב מַה שְׂכַתֵּב עַל הַמַּהֲרָא"ה פִּינּוֹן דְאִית לִיהָ תַנָּא דְמִסְיַיעַ מְאִרִי
דְכּוֹלָא תַלְמוּדָא מְהַרְשֵׁ"א וְז"ל וְאֶף שְׂכַתֵּב דְמְדַבְּרֵי הַתּוֹסְפוֹת ד"ה כְּדָרְבּ אוֹשְׁעִיָּא סוּתַר

זו לקמן אבאר בע"ה הנלע"ד בזה מ"מ לדעתו התוספות בדבור הנזכר סובר בפירושו רש"י וכתב שא"א להולמו אלא לפי שיטת רש"י והדין עמו שא"א לפרש כ"א לשיטת רש"י שהרי פתבו ונ"ל שהוציא וְלָד ראשו חוץ לפרוֹזדור אבל בפרוֹזדור עצמו טהורה דלא חשיב כבחוץ וא"ת והא אמר לעיל בפ"ק דם הנמצא בפרוֹזדור ספקו טמא וי"ל ה"ם ספק טמא פשיטא לחוץ ועוד יש לחלק בין דם נדה לדם לידה עכ"ל מבואר דלתי' הראשון של תוספות לידה נדם נדה שוין דכ"מ שדם נדה חשוב כבחוץ ה"נ לענין לידה חשוב פילוד וא"כ פיון דקיי"ל דכל הנשים מטמאות בביה"ח ה"נ חשוב לידה וזה מבואר כפירש"י: וראיתי בס' שו"ת מ"ב סימן מ"ט שכתב להוכיח דבין השינים הוא לפנים מן הלול שבין השינים הוא סמוך לרחם טפי מן הלול שהרי מן הלול ולפנים אמרי' דספיק' טמא וכל הנשים אינן מטמאות אלא בביה"ח ואמרין בגמרא שם עד היכן ביה"ח עד בין השינים ובין השינים עצמן פלפנים וע"כ דהלול הוא למטה לצד חוץ מן בין השינים דאל"כ אמאי מן הלול ולפנים טמא הא הוא למעלה מבין השינים א"ו דבין השינים קרובים יותר לרחם מן הלול עכ"ד ונעלם ממנו דברי התוספות פאן דלתי' הראשון של התוס' לא מוכח מידי דר"ל דהלול קרוב להרחם טפי מבין השינים והא דמן הלול ולפנים טמא היינו פשיטא לחוץ ובאמת זה תליא בשני תירוצים של תוס' הנזכר דלתי' ראשון ס"ל דדם הנמצא בפרוֹזדור אינו מטמא אלא פשיטא חוץ לפרוֹזדור ולעיל די"ח מוכח דלול הוא בפרוֹזדור ע"ש א"כ מוכח דלול מקרבא טפי לרחם מן בין השינים דהא ע"כ בין השינים הם חוץ לפרוֹזדור דהא עד בין השינים היא מטמאה בפנים כבחוץ ולפי תירוץ זה אין בתוך הפרוֹזדור טומאה כלל עד שיצא לחוץ וע"כ דבין השינים הם חוץ לפרוֹזדור וכיון דהלול הוא בתוך הפרוֹזדור הרי הלול למעלה מבין השינים וכ"כ המרדכי בפ"ב דמסכת שבעות ונ"ל שטמאה בפנים שיצא מפרוֹזדור וכותלי בית הרחם העמידוה טמאה כאלו יצא לחוץ עכ"ל אלמא דס"ל דכ"ז שלא יצא מפרוֹזדור לחוץ אין פאן שום טומאה והוא פתירוץ הראשון של תוספות אבל לתירץ השני של תוספות דס"ל דאף דם הנמצא בפרוֹזדור ולא יצא לחוץ טמאה ע"כ דהלול למטה מבין השינים דהא פיון דדם הנמצא אפי' למעלה מן הלול טמא אפי' לא יצא לחוץ ע"כ שבין השינים הם למעלה לצד החדר טפי מן הלול דאל"כ איך תטמא במצאה דם לפנים מן הלול הא אינה מטמאה בפנים כבחוץ אלא מן השינים לצד חוץ ומעתה צריכין אנו לומר דג' גבולין יש מן סוף החדר ולמטה דהא ע"כ הבין השינים אינן פה האם דא"כ הא דאר"י עד בין השינים ומבעיא ליה לתלמודא אם בין השינים פלפנים או פלחוץ ואי ס"ד דבין השינים הם מיד בסוף החדר מה מבעיא ליה אם בין השינים פלפנים וכו' הא מוכח דהם פלפנים דאי ס"ד דבין השינים הם פלחוץ א"כ שיעורא דר"י הוא עד סוף החדר ממש דמן החדר ולחוץ הפל ביה"ח א"כ ל"ל לר"י לומר עד בין השינים ה"ל למימר עד החדר ומה מבעיא ליה תפשוט דבבין השינים פלפנים דהשתא הוצרך לר"י למימר עד בין השינים דאי הוי אמר עד החדר ה"א דאף בין השינים פלחוץ ולכך אמר עד בין השינים ולא עד בכלל דבין השינים פלפנים א"ו מדמבעיא ליה להש"ס צ"ל דאין בין השינים סמוכים לפה האם מש"ה שפיר מבעיא וכ"כ בס' מ"ב מפח הוכחה הנ"ל ועוד כתב שאר ראיות שאין השינים סמוכים לפה האם והפרוֹזדור מפסיק ביניהם גם צ"ל שהפרוֹזדור נמשך גם למטה מבין השינים דהא הוכחנו לעיל שלת' זה הלול הוא למטה לצד חוץ מבין השינים

ומסוגיא דמשל משלו חכמים מבואר דהלול הוא תוך הפרוזדור ונמשך ממנו ולמטה וע"כ דהפרוזדור שהוא צנאר הרחם נמשך גם למטה מן בין השנינים והא ליפא למימר דהפרוזדור נמשך עד למטה בשפתות הערנה דא"כ איך אפשר לומר דהנולד יצא מן הפרוזדור נעדין הוא בביה"ח כפרש"י דהתוספות בדבור זה ס"ל נמי פנותיא כמש"ל והא מיד פשיצא מן הפרוזדור הוא באויר העולם א"ו צ"ל דהפרוזדור אינו נמשך עד לבסוף אלא שיעור מה למטה מבין השנינים ואח"כ פלה הפרוזדור ואין פאן אלא ביה"ח נמצא שלשה גבולים יש למטה מפי החדר דמן סוף החדר עד בין השנינים ובין השנינים בכלל נקראים פרוזדור ואין לו שם אחר ומבין השנינים ולמטה גם שם יש חלק מן הפרוזדור נכלל בכלל ביה"ח ולפעמים קורא אותו בשם פרוזדור פהאי דלעיל בנמצא בפרוזדור מן הלול ולפנים או לחוץ דמייירי בחלק שהוא למטה מן הלול וכמ"ש וכן הקא דאמר הוציא ראשו חוץ לפרוזדור מייירי נמי שהוציא ראשו מן כל הפרוזדור אף מן חלק שהוא למטה מן הלול דלא דמי לדם נדה כמ"ש התוס' בתי' זה ומקום שפלה הפרוזדור עד שפתות הרחם נקרא בשם ביה"ח לבד ואין לו שם אחר ודברים אלו מבוארים ברמב"ם שכ' בפ"ה מהלכות א"ב וז"ל כל הנשים מתטמאות בביה"ח ואעפ"י שלא יצא הדם לחוץ אלא נעקר מן הרחם ולא שמת הואיל ויצא מן השנינים ה"ז טמאה וכו' ועד היכן הוא בין השנינים עד מקום שיגיע אליו האבר בשעת גמר ביאה ובין השנינים עצמו פלפנים משל משלו חכמים באשה הרחם שנוצר הנולד הוא הנקרא מקור והוא שדם נדה וניבה יוצאה ממנו וקורין אותו חדר לפי שהוא לפני ולפנים וצנאר הרחם פולו והוא המקום הארוך שמתקבץ ראשו בשעת העיבור כדי שלא יפול הנולד ונפתח הרבה בשעת לידה קורין אותו פרוזדור כלומר שהוא בית שער לרחם ובשעת גמר ביאה האבר נכנס בפרוזדור ואינו מגיע עד ראשו שבפנים אלא רחוק ממנו מעט לפי האצבעות ולמעלה מן החדר ומן הפרוזדור בין החדר לפרוזדור הוא המקום כו' מקום זה נקרא עליה כמו נקב פתוח מן העליה לגג הפרוזדור ונקב זה קורין אותו לול והאבר נכנס לפנים מן הלול בשעת גמר ביאה עכ"ל הנה מ"ש ובשעת גמר ביאה האבר נכנס בפרוזדור ואינו מגיע עד ראשו שבפנים אלא רחוק ממנו מעט לפי האצבעות אינו ר"ל שהאבר נכנס בשעת גמר ביאה לפנים מבין השנינים והא לעיל כ' עד היכן בין השנינים עד מקום שיגיע אליו האבר בשעת גמר ביאה משמע דאין האבר מגיע רק עד בין השנינים ולא לפנים ממנו ועוד דהא ר"י הוא דאמר עד בין השנינים ומסקינן דבין השנינים פלפנים ובמתני' תני עד מקום דישה ואי ס"ד דהאבר נכנס בשעת גמר ביאה לפנים מן בין השנינים א"כ פליג ר"י על הברייתא וא"ל דמקום דישה לחוד וגמר ביאה לחוד וכמ"ש חכם א' בס' הג"ל דזו דוסק ועוד דנראה מדברי המ"מ דמ"ש הרמב"ם דבין השנינים הוא המקום שיגיע אליו אבר התשמיש למד פן מברייתא זו דתני מקום דישה ע"ש וכ"נ ממ"ש בפ"ה המשניות לכן העיקר כמ"ש המ"ב בתשובה שם דמ"ש הרמב"ם ואינו מגיע עד ראשו שבפנים אינו ר"ל דמ"מ נכנס האבר לפנים מן בין השנינים אלא עד בין השנינים ומפני שפין השנינים אינו רחוק מן הרחם רק מעט כ' פן דזו מ"ש אלא רחוק ממנו מעט לפי האצבעות ור"ל פשיצא האבר עד בין השנינים אז הוא רחוק מעט מראשו שבפנים ולפעמים אף לבין השנינים אינו מגיע פגון באבר קטן ואז הוא רחוק הרבה מראשו שבפנים וברייתא דאמר עד מקום דישה בסתם ב"א והוא עד בין השנינים ודבריו נכונים וזה דלא כב"י סי'

קצ"ו ועיין במע"מ פ' התינוקת ע"ש לפ"ז פיון דבשעת גמר ביאה אין האבר מגיע רק עד בין השינים וגבי לול כ' הרמב"ם דהאבר נכנס לפנים מן הלול בשעת גמר ביאה מבואר כדברינו שפכתנו לעיל דבין השינים הוא למעלה והלול הוא למטה לצד חוץ גם מדכ' הרמב"ם ובשעת גמר ביאה האבר נכנס בפרוזדור מכלל דקונדס גמר ביאה אין האבר בפרוזדור מבואר דאין הפרוזדור נמשך עד שפתות הערנה בכל משך של ביה"ח פי אם שיעור מה אחר בין השינים ולא במשך כל ביה"ח לפ"ז הוא דאמרינן הוציא ראשו חוץ לפרוזדור הרי הוא פילוד מייגרי אע"ג דראשו עדיין בביה"ח אפ"ה הרי הוא פילוד ומ"ש המהרש"א דממ"ש התוס' בד"ה וכדר"א מבואר דלא ס"ל כפירש"י שהקשו תימה וכו' אפי' הוציא ידו נמי טמאה הסיה שנגעה בו וכו' וכו' ע"ז המהרש"א וז"ל ולפי מה שפירש"י בשמעתין דהוציא ראשו חוץ לפרוזדור בביה"ח כו' אין מקום לקושיות דמש"ה נקט ראשו דהוי פילוד אבל בהוציא ידו חוץ לפרוזדור דאפתי בפנים בביה"ח לא נטמאה חיה במגע אפי' לרבא דטומאת ביה"ס הוא ולאביי בהיסט נמי לא מטמאה טומאה בלועה היא וע"כ הנראה דכל דבריהם וכו' לפי שיטתם בר"פ בהמה המקשה ובר"פ יש בכור דפרוזדור דשמעתין הוא ביה"ח דהשתא יצא ראשו חוץ לפרוזדור היינו יצא לחוץ לביה"ח דתו לא הוי טומאה בלועה וה"ק בשמעתין פגון שהוציא ראשו חוץ לפרוזדור דבהכי מייגרי דמטמאה בפנים כבחוי דהולד מטמא בפנים היינו בביה"ח אף אם לא יצא אלא ראשו וכולו מבפנים בביה"ח מיהו מ"ש התוס' בסמוך בד"ה שהוציא ולד כו' ור"ל דהתם ספיקו טמא אשיצא לחוץ א"א להולמו אלא לפי שיטת רש"י ותו לא מדי עכ"ל תמיה בעיני שהתוס' יסתרו דבריהם בכי' הסוגיא בשני דבורים הסמוכים זה לזה ולא ידעתי מעיקרא מאי קשיא ליה להמהרש"א וז"ל דנלע"ד דאף התוס' בדבור זה ס"ל כפירש"י ואפ"ה הסיה שנגעה בו טמאה ואליבא דרבא דהלכתא פנומיה נגד אביי דס"ל דא"מ בית הסתרים הוא דמקשו הכי דגרסינן במס' חולין דף ע"א ע"א אמר רבה פשם שטומאה בלועה אינה מטמאה כף טהרה בלועה אינה מטמאה וכו' ואמרינן התם ע"ב אמר רבא תרנוייהו תניניהו כו' ומשני פי קאמר רבא פגון שבלע ב' טבעות א' טמאה וא' טהורה דלא מטמא מטמאה לטהורה והא עובר וסיה דכשתי טבעות דמיא נקא מטמא לה עובר לסיה ומשני דגזרו בה טומאה מדרבנן כדר"א גזרה שפא יוציא ולד ראשו חוץ לפרוזדור ע"כ ופירש"י פי קאמר רבא וכו' דאי ממתני' דקתני וכו' ה"א לאו משום בליעה היא אלא משום דמגע בית הסתרים לאו מגע הוא לענין טומאה וכו' אבל טבעת בטבעת לאו בית הסתרים שייך למימר בהו אע"פ שנטמנו באדם הרי הן פנונחים בתיבה ונטמאו אשמעינן רבה דטעמא דמתני' משום בלועה היא ואפי' חכרתה לא מטמא עכ"ל הרי מבואר דלא שייך בית הסתרים אלא באדם שאין מקבל טומאה אם נגע בו טומאה בבית הסתרים שלו או להיפך שאם האדם טמא ונגע בבית הסתרים שלו לטהרות אין הטהרות מקבלין טומאה מן הבית סתרים של אדם אבל שני הטבעות הפנונחים בבית הסתרים של אדם וא' טמא וא' טהור מטמא הטהור דלא שייך פאן בית הסתרים דכמאן דמנחי בתיבה דמי וא"כ עובריה וסיה דכשתי טבעות דמיא מטמא זה לזה לכו הקשו תוס' שפיר אליבא דרבא דמאי אריא ראשו דאפי' הוציא ידו נמי דאף דמסיק התם דרבה אמר אפי' בשתי טבעות היינו דנוקא בטומאה בלועה וכמ"ש התוס' שם דרבה גליף מקרא וגזה"כ הוא אבל בבית הסתרים לא אשפחן דממעט ליה קרא פיון דלא שייך

בית הסתרים בשני טבעות מה"ת למעוטי דבקרא לא אשפחן אלא בבלועה כנלע"ד פשוט ומקרא"ה נדחק בזה ולפענ"ד נראה כמ"ש ולפ"ז מדויק מ"ש התוס' פאן דהא תו לאו טומאה בלועה היא ור"ל דאף שהיא בבית הסתרים מ"מ פיון דלאו בלועה היא נטמאה הסתיה בנגיעה ומעטה אין פאן שום סתירה בתוס' אלא ס"ל כפירש"י דאף שהוציא ראשו חוץ לפרוודור מ"מ עדיין ראשו בביה"ח וכן פירש"י במס' שבת דף פ"ו ע"ב אשה אית לה פרוודור פותלי בית הרחם בולט מן השינינים ולחוץ ובית הרחם הני מן השינינים ולפנים עכ"ל נראה מדבריו שעד אותו בליטה שהוא מן השינינים ולחוץ הוא הפרוודור אבל בבהמה אין שום בליטה אלא ביה"ח לפני הרחם: עוד פתב מקרא"ה מדכ' הרמב"ם וצנאר הרחם פולו והוא המקום הארוך שמתקבץ ראשו בשעת העיבור כדי שלא יפול הולד ונפתח הרבה בשעת לידה קוראין אותו פרוודור מבואר דלא נקרא פרוודור אלא צנאר הרחם וא"ל דכל מה שהוא מן החדר ולחוץ נקרא צנאר הרחם והוא על כל משך ביה"ח ז"א דהא פתב גבי בדיקת שפופרת שדוחקת את המוח עד שיגיע לצנאר הרחם ואם נמצא דם על ראש המוח וכו' מבואר דצנאר הוא סמוך לפתחו של חדר דאי ס"ד דצנאר הרחם הוא בכל משך אותו מקום אם כן מה זה שפתב שדוחקת את המוח עד שיגיע לצנאר הרחם הא מיד פשתכניס היא בצנאר הרחם א"ו פדאמרן עכ"ד ונכון הוא אלא שדברי התוספות בר"פ בהמה המקשה ובר"פ יש בכור נראה פמתנגדים לפירש"י וכמ"ש מהרש"א שהבאתי לעיל מיהו מקרא"ה פתב דהתוספות דהתם לא נחתי לביר מקום הפרוודור ביחוד רק שבאו להבדיל בין פרוודור דפ' בהמה המקשה ודפ' י"ב דהני עובי ירכיבים ובין פרוודור בפ' י"ד דהני בתוך גופה של אשה ולתפוס לישא קלילא נקטי לישא דביה"ח שהוא שם כולל לכל מה שהוא מן השינינים ולחוץ ואה"נ דפרוודור הני לפנים מביה"ח והוא אמצעי בין החדר וביה"ח עכ"ד והיינו לתירוץ קמא של תוס' אבל לפי תירוץ ב' של תוספות ע"כ הפרוודור נכנס לתוך ביה"ח וכמש"ל ניקא טפי דמ"ש התוספות דפרוודור דהתם הוא ביה"ח אין ר"ל כל ביה"ח אלא חלק מביה"ח ועיקר פוננתם לא באו אלא לומר דהתם מייירי תוך גופה של אשה גם י"ל דמ"ש התוספות שם דפרוודור דהתם הוא ביה"ח אינו אלא שם מושאל וקרי לפרוודור בשם ביה"ח לפי שהוא כביה"ח לחדר וכיון דלא נחתי התם לפרש איזה נקרא ביה"ח כ"א לחלק בין האי דהקא לדהתם ואף שזה דחוק לפרש כן מ"מ מוטב לסבול הדחוק קצת כדי להשוות דבריהם דהתם עם ההיא דפ' י"ד שהספימו לפירוש רש"י וגם דפשטא דסוגיא מוכח כפירש"י דאל"כ למה מיייתי ראיה מדר"א ומדברא דהוציא ראשו הני פילוד ולא הביאו מפמה משניות דהוצאת הראש הני פילוד גם הטור והש"ע לא פתבו דין זה רק פאן למה לא פתבו גם כן בהלכות נחלות כמ"ש פאן דיציאת חוץ לפרוודור הני פילוד כדברי מקרא"ה ומ"ש בזה בעל פמ"א לא מחנור יע"ש אף מה שנוגע לגוף הדין בענין למול אותו בשבת אין בידי הכרע אחר שחלקו עליו חכמי דורו ידעתי בנפשי שאין אני פדאי להכריע מה גם שאין מקומו של דין זה פאן בהלכות אלו ואני לא באתי רק מה שנוגע בהלכות אלו מ"מ אחר שבא לידי דין זה אגב גררא אמרתי לכתוב הנראה לע"ד בקצרה: הש"ך בסימן רס"ו ס"ק ט' פתב וז"ל פתב בסמ"ק סימן קנ"ז וצריך לדקדק באשה מקשה אם הוציא ראשו חוץ לפרוודור בע"ש אין מלין אותו בשבת כ"א בע"ש וצריך לשאול לנשים ואם אינן יודעות יש לילף אחר המנהג ע"כ וכ"כ הפל בו סימן ע"ג עכ"ל ודבריו

אלו סתומים מאד והתכמים השלמים בס' הנז' כ"א פתב פירושו לזכרים אלו כפי רוחב בינתו דמה זה שפתב שיש לילה אחר המנהג ובס' הפל בו פתב במקום שיש לילה אחר המנהג פתב שיש להלף אחר חזקה והגאון מוהר"י הלוי פתב דפירושו יש להלף אחר החזקה דאמרין השתא הוא דהוציא ראשו ולא מע"ש דהא מעיקר' היתה בחזקת שלא ללדה ולזה נתפנין הש"ך שכ' במקום חזקה מנהג שלא תטעה לפרש דהולכין בטר חזקה שכל המקשה הוציא ראשו חוץ לפרוודור שנה גרם הקישוי לפי שהולד במקום צר לזה פתב שיש לילה אחר המנהג דהמנהג הוא דכל אשה היולדת בשבת מלין לתינוק ביום השבת ואע"פ שהיה מתקשה מבע"י ומהרא"ה חולק ע"ז ופירש לדעת הסמ"ק להחמיר דמשנתקשה כבר הוציא ראשו חוץ לפרוודור וחזקה דמשעשה שנתקשה הוציא ראשו חוץ לפרוודור כי זה גרם לה הקישוי דאין לפרש כמ"ש מוהרי"ה דמוקמינן לה בחזקת שלא הוציא ראשו עד עתה פנין דאשה זו עומדת ללדת עתה כי מלאו ימיה אין פאן שום חזקה כדאמרין בשיליה מס' קדושין דביומי דמישלים שית אין חזקה לא לנערות ולא לבוגרות עכ"ד מיהו אחר שהעידו התכמים הנ"ל שכן נהגו אם נולד בליל שבת שמלין אותו לשמנה בשבת ולא חיישינן לשמא הוציא ראשו מבע"י אין לערער אחר המנהג והנח לישאל אם אין נביאים וכו' ועכ"פ באשה מקשה לילד בע"ש יש לשאול לנשים כמ"ש הש"ך בשם הסמ"ק וכל בו אם שהוציא ראשו חוץ לפרוודור מבע"י ואם אומרים שאין יודעים יש לו ב' צדדים להחמיר ולהקל אם אומרין דיודעין דהוציא ראשו וא"י אותו רגע דהוציא ראשו אם היה בין השמשות או בלילה יש לדין להחמיר וכמ"ש מהרא"ה בשם מוהרמב"ח אבל אם אומרים שא"י אם היה כ"כ זמן ועיכוב בין יציאת הראש לשאר הגוף וספק להם אם היה זמן מפסיק בין יציאת הראש להגוף ושמא בטר רישא גופא גרידא מיד ולא היה זמן ושהיות מפסיק בין יציאת הראש ויציאת שאר הגוף אחריו או לא בזה יש לילה אחר המנהג ולמול אותו בשבת פנין דעיקר הלילה היה בשבת גם אם אומרים שהיה ראש הנולד עומד בפנינו על פתח פותלי בית הרחם לאויר העולם מבע"י בהא נמי אחר שקבר נהגו למול אותו בשבת ויש להם לסמוך על התכמים השלמים החולקים על מהרא"ה דסוכרים דאף לענין טומאת לידה בעינן הוציא ראשו לאויר העולם דווקא וה"ה לענין מילה אין לסתור המנהג אף דמקסבר דברי מהרא"ה כפשוט הלכה ר"פ י"ד כמש"ל ע"ש וכ"נ מן הטור סס"י זה מ"מ קשה לסתור המנהג אף דמקסבר לפסוק נגד המנהג וכמ"ש מוהרי"ק הביאו ב"י סי' זה דכ"מ שיש לישב המנהג יש לילה אחריו ואחרי פתבי זה ראיתי בדברי רש"י במס' ב"ב דכ"ד ע"א שכתב וז"ל נמצא בפרוודור נמצא דם לאשה בין פותלי רחם מבחוץ הקרוי ביה"ח עכ"ל מלשונו זה לכאורה משמע שהפרוודור שוטף ועובר כל ביה"ח עד הפתח היצא לאויר העולם וזה דלא פהרא"ה דס"ל דלרש"י אין הפרוודור נמשך והולך כל ביה"ח כ"א מקצתו של ביה"ח ויש לדחות דמ"ש רש"י נמצא דם לאשה בכותלי רחם מבחוץ פנונתו שלא תטעה לפרש שנמצא בפרוודור בחלק שהוא למעלה מבין השנינים וכמש"ל שחלק מן הפרוודור הוא למעלה מבין השנינים וקצתו חוץ מביה"ח לזה פירש דמה שאמרו נמצא בפרוודור ר"ל בחלק שהוא בביה"ח דהיינו למטה מבין השנינים ולא ניחא ליה לפרש כפשוטה דכ"מ שנמצא בפרוודור למעלה מן הלול טמא דקשיא ליה קו' תוספות דהא למעלה מבין השנינים אינו מטמא בפנים כבחוץ ותימצו תוספות דמייירי פשהוציא אחר כף לחוץ

לרש"י לא ניתקא ליה לפרש כהן לכהן מפ' דמינרי בחלק שהוא בביה"ח אבל לעולם דרש"י ס"ל דאין הפרונדור במשך כל ביה"ח וכדמשמע מפירושו בפ' י"ד וכדס"ל להרמב"ם ז"ל וכמש"ל וכן מבואר ממ"ש הרמב"ם ז"ל בפירושו המשנה ר"פ י"ד ונ"ל לשם וביה"ח כינוי מן המקום אשר הוא יוצא מצנאר הרחם והוא המקום אשר יכנס בו האמה בעת המשגל וכו' והוא אמרם בגדר ביה"ח מקום שהשמש דש עכ"ל מדכ' אשר הוא יוצא מצנאר הרחם מכלל דאין צנאר הרחם שוטף כל ביה"ח ומה שהוא יוצא מצנאר הרחם הוא הנקרא ביה"ח וצנאר רחם עצמו פרונדור מיקרי ואף שהוכחנו דגם מקצת צנאר הרחם עובר למטה מבין השינים שהוא ביה"ח מ"מ נכלל בכלל ביה"ח בשם הכללי אע"פ שהשם הפרטי שלו הוא פרונדור וז"ש הרמב"ם כינוי מן המקום וכו' ולא כתב כינוי מקום וכו' אלא ר"ל דאף צנאר הרחם מה שהוא חוץ מבין השינים מכונה בשם ביה"ח כמו המקום שהוא חוץ לצנאר הרחם שהשם פרטי שלו הוא ביה"ח אף לחלק צנאר הרחם שמחוץ לבין השינים ע"ד הפינוי נקרא נמי ביה"ח: ומה שהק' בס' פמ"א על מהר"א שכתב דאף לעגן בכור לנחלה ולשאר מילי לא חשיב ילוד עד שהוציא ראשו לאויר העולם מ"מ לעגן טומאת לידה הוי ילוד מפי הוציא ראשו לביה"ח משום דאיפקש לנדה דכתיב כימי נדת דותה תטמא וע"ז השיב בס' הג"ל דהך היקשא איצטריו להא דדרשינו דף ל"ז ע"ב מה ימי נדתה אין ראוי לזיבה ואין ספירת שבועה עולה מהן וכו' עכ"ד מלבד דקיי"ל אין היקש למחצה וי"ל דהא נמי ילפינו מיניה בלא"ה נמי לק"מ דאדרבה י"ל מהא סייעתא למהר"א דהא רבא מוקי ליה התם ברי"ז זו כר"א אבל לרבנן דפליגי אר"א ליכא למילף הך היקשא להא מלתא ע"ש ולרבנן י"ל דהך היקשא איצטריו לאגמורי לעגן טומאת לידה דהוי ילוד מפי הוציא ראשו לביה"ח כמו בנדה מיהו בלא"ה איצטריו להאי היקשא דגמרינו מיניה דטבילת יולדת בלידה כפירש"י ביומא ד": אלא מה שיש להקשות אדברי מהר"א ז"ל דבמתני' ר"פ יש בכור תני וחשיב מה שאינו בכור לכהן והוי בכור לנחלה וחשיב בן ח' שהוציא ראשו חי וכן ט' שהוציא ראשו מת דאינו בכור לפהו והוי בכור לנחלה ואי ס"ד דלעגן טומאת לידה הוי ילוד מפי הוציא ראשו חוץ לפרונדור וה"ה לעגן בכור לכהן דהוי לידה שאין הבא אחריו בכור לפהו דאין טעם לחלק ביניהם וכמ"ש הרמב"ם פט"ו דהלכות בפורים דכל מה שהוא ולד לעגן טומאת לידה ה"ה לעגן בכור לכהן והוי ולד וכן מסתמא ה"ה מה שנקרא לידה לטומאה ה"ה לעגן בכור לכהן וה"ל למתני' למתני' נמי בן ט' שהוציא ראשו חוץ לפרונדור ועדיין ראשו בפנים בביה"ח שהבא אחריו אינו בכור לכהן והוא בכור לנחלה דלעגן נחלה יפיר בעיניו כמ"ש מהר"א ש"ש וצ"ע: ובאשר שראיתי בשו"ת פמ"א שכתב שם לתרץ קו' מוהרמ"ל במסכת ב"ק דף י"א שפירש דשליא שיצאה מקצתו אסורה באכילה דחיישינו לשמא יצא באותו מקצת ראשו או רובו שהוא סותר לסוגיא דר"פ בה"מ דאם בן לא מקשה הש"ס התם מידי יע"ש אמרתי להעלות ג"כ דבר נאות ומתקבל בשם בני הפנוח הקריף מוהר"מ זלה"ה פי לת' בעל המחבר הג"ל וכ"כ בס' כו"פ בי"ד סימן י"ד שניהם לדבר אחד נתפוננו דרש"י הוכרח לפרש בן אליבא דר"א דהוא התם מרא דשמעתיה דשליא שיצאה מקצתה ביום הראשון וכו' ועלה מותיב האי תיובתא מאי קמ"ל דאין מקצת כו' ולדידיה ע"כ צריך רש"י לפרש דחיש שליא שיצאה מקצתה דאסורה באכילה משום שמא יצא רובו באותו מקצת דאי משום חישא דנפק

ראשו הא איהו ס"ל במסכת נדה דכ"ט דבמחנותה אין הראש פרובו ורש"י ס"ל דמחוי שבתה השליא נידון פנתה כמ"ש בהדיא בב"ק ד"ה דאין מקצת שליא וכו' מש"ה איצטריוה לפרש אליבא דר"א דמש"ה אסור באכילה משום דתנישנין שפא יצא רובו באותו המקצת אבל בתולין אזלא הסוגיא אליבא דהלכתא דתנימא לן כר"י דאפילו במחנותה הראש פרובו ומה"ט אין אנו מוכרחים לפרש דמשום הכי אסור באכילה משום חששא דיצא רובו אלא משום חששא דראשו ע"כ תוכן דברייהם ועדיין לא העלו ארוכה לקו' מוהר"מ ו"ל דמ"מ מנ"ל להק' בר"פ בה"מ מאי קמ"ל וכו' הא איפא למימר דלאו משום חששא דיציאת הראש הוא דאסור באכילה אלא משום דלמא נפק רובא כמו דס"ל לר"א אבל בני זלה"ה אמר בטוב טעם ונדעת לנישב הקו' הנ"ל עפ"י מה דאיתא במכילתין דף י"ח אר"י בג' מקומות הלכו בו חכמים אחר הרוב ועשאום פודאי שליא דתנן וכו' פירש"י דרוב שליא אינו בלא ולד והק' בתוס' דלפ"ז למה אמרו שליא שיצאה מקצתה אסורה ואי מעוט שליא בלא ולד ה"ל למשרי משום דסמוך מעוטא דאין בהם ולד פלל לפלגא שלא יצא רוב הנולד והוי רובא להיתרא וכתבו דיש לפרש לפירוש הקונטרס דהתם מייירי בשליא שיצאה ונמצא ולד תוך השליא ע"ש ודבריהם תמוהים דא"כ למה אמר המתניתין הטעם סימן ולד באשה וכו' וביותר ק' לגירסתם דגרסי פסימן ולד וכו' דמוכח שהוא טעם תיפוק ליה דנמצא אחר כף בתוכו ולד ול"ל סימן דקאמר וצריף לדחוק לדבריהם דה"ק דאף במקצת שיצא הוא סימן שיש ולד בתוך אותו המקצת וכ"כ בס' פר"ח בי"ד סימן ק"י בדיני ס"ס ודוחק מיהו מפירש"י שם אסורה פולה מבואר דס"ל דמתניתין מייירי אע"פ שאינו נזכר בתוכו מיהו ולד וכ"מ הסוגיא דשילהי פ' בה"מ דלא מייירי בניזכר שיש בו ולד דא"כ לא מצאנו ידיו ורגלינו במה דפליגי ר"א ור"י התם לכן נראה לתרץ קו' התוס' לשיטת רש"י ו"ל עפ"י מה שכתב בפר"ח בדיני ס"ס שהק' לדעת הרמב"ם ו"ל דס"ל דכל ספיקא רחמנא שריא והא דספקא דאורייתא לחומרא אינו אלא מדרבנן אם כן מאי הק' הש"ס בשילהי פ' בה"מ מפדי אין שליא בלא ולד ל"ל קרא דשליא שיצאה אסורה ופירש רש"י דפשיטא שאסורה דשפא יצא הנולד והרי הוא פילוד ואי אמרינו כל ספקא להחמיר אינו רק מדרבנן אם כן צריף קרא דתאסור מדאורייתא ומירץ דכינו דיצא מקצת שליא הוי תרי צדדים לאיסור חדא דשפא יצא רובו של ולד באותו מקצת ואת"ל דלא יצא הרוב שפא יצא הראש דהוי גמי פילוד וחד צד להיתר שיצא מעוטו ולא ראשו וכינו דאיפא תרי צדדים לאיסור וחד צד להיתר הוי רובא לאיסור ובכה"ג אף מן התורה אסורה ולא אמרינו ספקא רחמנא שריא אלא בספק השקול משא"כ דאיפא רובא לאיסורא מש"ה פריף הש"ס דל"ל קרא לאיסור בלא קרא דעינו דאסור מס"ח לפ"ז ל"ק קו' תוספות על רש"י דליכא למימר סמוך מעוטא דאין בו ולד לפלגא שלא יצא הראש או הרוב דז"א דהקא אלו יש בו ולד לאו פלגא לאיסור הוא, אלא רובא לאיסור הוא ואם כן ליכא הקא אלא תרי מעוטי חדא דשפא אין ולד בשליא וחדא דשפא לא יצא הראש או הרוב ותרי מעוטי לא מהני נגד חד רובא וכינו שפן אין אנו צריכין לדחוקו של פר"ח שהק' דמנ"ל להוכיח ממתניתין דאין מקצת השליא בל"ו דלמא לעולם דיש מקצת שליא בל"ו וכ"ת אם כן לישתרי מטעם ס"ס ז"א דאין הספיקות שקולים דהא אי נימא דיש במקצת שיצא ולד תו אין לומר דלמא לא יצא רובו אוראשו דהא אי נימא שיצא עמו מקצת הנולד הוי רובא לאיסורא דמסתמא יצא

ראשו או רובו כמש"ל וע"ש שמשדחיק עצמו בישובו אמנם לדברינו רוחא שמעתתא ולק"מ דאין מקצת שליא בל"ו דאי ס"ד שיש מקצת שליא בל"ו אם פן יש לנו ספק א' השקול אי יצא שום וְלד באותו מקצת שיצא או לאו וכיון דיש מיעוט שליא שאין בו וְלד כפירש"י סמוך הך מעוטא לפלגא שלא יצא באותו מקצת שום וְלד וא"כ הוי רובא להתיירא א"ו דאין מקצת שליא בל"ו: גם י"ל בקיצור דאי ס"ד דיש מקצת שליא בל"ו אם פן יש פאן ספק אם יצא באותו מקצת שום מהוֹלד או לאו ואף אם יצא הא איפא מעוטא דלא יצא רק מעוט מן הוֹלד וסמוך הך מיעוט לפלגא שלא יצא פלל והוי רובא להתיירא ודוק: אף כ"ז אנו צריכין לומר פי היכי דיהיה מוכח ממתני' דאין מקצת שליא בל"ו אַבל מן ר"א עצמו ונדאי דמוכח דס"ל דאין מקצת שליא בל"ו ול"ק פלל קו' פר"ח דלדידה ליפא למימר דס"ל דיש מקצת שליא בל"ו ואפ"ה ס"ל דחוששין לשמא יצא ביום הראשון דלא הוי ס"ס משום דאם יצא מן הוֹלד בתוך אותו מקצת דאיפא רוב צדדים לאסור דשמא יצא רובו ואת"ל דלא יצא רובו שמא יצא ראשו דז"א דהא ר"א ס"ל דאין הראש פוטר בנפלים כמש"ל ואפילו לחד לישנא דבמסכת גדה דף כ"ט דלא ס"ל לר"א הכי אלא במקותה מ"מ נראה לכאורה מדברי רש"י פאן דשליא הוי פמו מחותה ועיין בר"ן בס"פ בהמה המקשה דלא ס"ל הכי מ"מ מדברי רש"י נראה דס"ל פן וכ"כ בס"פ מ"א דרש"י מדמה ליה למחותה הגם שאין מוכרח כ"כ מ"מ הא איפא התם חד לישנא דאף באינו מחותה ס"ל לר"א דאין הראש פוטר א"ו צ"ל לר"א דס"ל דאין מקצת שליא בל"ו ואין להקשות דא"כ הדרה קו' תוספות במסכת גדה שהקשו לפירש"י לדוכתיה דכיון דס"ל לר"א דאין הראש פוטר וע"כ הא דחוששין ביום הראשון היינו טעמא דחיישינו לשמא יצא רובו ביום הראשון הא איפא ספקא אם יצא רובו ביום הראשון או לאו וספק זה הוא ספק השקול א"כ נסמוך להך פלגא דשמא לא יצא מיעוט שליא שאין בה וְלד פלל והוי רובא להתיירא ולא תאסור ביום הראשון הא לק"מ מתרי טעמי חדא דאיהו נתיר ביום קמא מטעמא דנוקמי מיעוט שאין בו וְלד לפלגא שלא יצא הרוב דשמא אח"פ ביום ב' פשיצא פולו יהא ניכר שיש בו וְלד ואם פן למפרע עבדינו אסורא דהא הוא הנה ספק דאורייתא אם יצא הרוב או לאו ואיהו אפשר לכנס לבית הספק משום סמוך מעוטא שמא יתברר אחר כך שיש בו וְלד ולא מבעיא להפוסקים דאין סומכין על הס"ס במקום דאפשר להתברר וכ"ש בזה שהוא ספק השקול אלא דאמרינו סמוך מעוטא לפלגא דלא מהני במקום דיתברר אח"פ דהא בס"ס איפא מ"ד דבעינו שפל הספיקות יהיו שקולים ועכ"פ לא עדיף סמוך מעוטא לפלגא מס"ס דלא אזלינו בתריה במקום דאפשר לברורי ואפילו להפוסקים דס"ל במקום ס"ס אפילו איפא לברורי א"צ בדיקה מ"מ איהו נימא דשרי' ביום קמא קמא משום סמוך מעוטא שאין בו וְלד לפלגא שלא יצא הרוב דלמא יהיה נראה לעינים ביום ב' שיש בו וְלד בלא שום בדיקה ונמצא דעבד ספק איסור למפרע וכה"ג פתב הש"ך ססי' ק"י ע"ש: ועוד דבלא"ה לק"מ דכמו שחידשו לנו התוס' דס"ס הסותרים זא"ז לא עבדינו דממ"נ נעשה איסור א"כ לא עדיף בזה גם הא דנסמוך מעוטא לפלגא אם יסתור זה את זה דלא סומכין מעוטא לפלגא א"כ בנ"ד אם נטהר אותה ביום הראשון מטעם סמוך מיעוטא שאין בו וְלד לפלגא שלא יצא הרוב אח"פ ביום ט"ו נטהר אותה אם לא ראתה בו דשמא יצא ביום הראשון רובו ועכשיו הוא אחר שבועים דנקבה סמוך מיעוטא דשאין בו וְלד פלל להך פלגא דשמא

יָצָא רַבּוֹ בַּיּוֹם הַרְאִשׁוֹן וְנִטְהַר אוֹתָהּ לְגַמְרֵי בַּיּוֹם ט"ו וְנָהּ הוּא סוֹתֵר לְמֵאֵי דְסַמְכִינָן מְעִיקְרָא הַמְעוּטָא לְהַדּוּ פְלַגָּא דְלֵא יָצָא בַּיּוֹם הַרְאִשׁוֹן רַבּוֹ מִש"ה לֹא סַמְכִינָן הַמְעוּטָא לְשׁוּם פְּלַגָּא וְא"ל דְּבַיּוֹם ט"ו בְּלֹא"ה י"ל סְמוּךְ מְעוּטָא לְפְלַגָּא דְזַכְרִים ז"א דָּאם תְּרַאָה בַּיּוֹם מ"א נִשְׁתַּרְי לֵה מְטַעַם סְפַק נִקְבָּה וְכַמ"ש הַתּוֹס' וּמְעִיקְרָא הַתְּרַתָּה מְטַעַם סְפַק זָכַר וְעוֹד יֵשׁ לְצִיָּיר בַּע"א וְדוּק וְא"ל דְּאֶפְתִּי קִשְׁיָא לַר"א דַּס"ל דָּאִין הַרְאֵשׁ פּוֹטֵר בְּנִפְלִים א"כ קִשְׁיָא לְדִידִיָּה הָא דְתַנּוּן שְׁלֵיָא שְׁיִצְעָהּ מְקַצְתָּהּ דְאַסוּרָה בְּאַכִּילָה אֲמַאי לֹא נִימָא סְמוּךְ לְפְלַגָּא שְׁלֵא יָצָא הַרְבֵּב הַמְיַעוּט שְׁלֵיָא דָּאִין בּוּ וְלָד כָּלֵל דָּאִין לְתַרְזֵן אֲלִיבָיָה דְאִיכָּא רַבּוֹ צְדָדִים דְהוּי יְלוּד מְשׁוּם שְׁמָא יָצָא הַרְבֵּב וְאֵת"ל דְלֵא יָצָא הַרְבֵּב שְׁמָא יָצָא הַרְאֵשׁ הָא לְדִידִיָּה אִין הַרְאֵשׁ פּוֹטֵר ז"א דַּר"א לֹא אָמַר דָּאִין הַרְאֵשׁ פּוֹטֵר אֲלֵא בְּאָדָם אֲבָל בְּבַהֲמָה י"ל דַּס"ל דְּהַרְאֵשׁ פּוֹטֵר כַּמ"ש הַתּוֹס' ר"פ בַּה"מ ד"ה שְׁלֵיָא אֲלִיבָא דְשְׁמוּאֵל ע"ש: וְלִפ"ז יְתַרְזֵן קוֹשְׁיָא עֲצוּמָה מַה דְקִשְׁיָה טוּבָא אֲמָה שְׁפִירִיש"י ד"ה דְקָא מְטַהֲרַת לֵה מְרַאשׁוֹן וְנ"ל שְׁתַּהֲא סוֹפְרַת י"ד שְׁל נִקְבָּה עִם יוֹם הַרְאִשׁוֹן וְדַמְנִי שְׁתַּרְאָה בַּיּוֹם ט"ו טְהוּרִין וְכו' עַכ"ל וְכ"כ הַתּוֹס' שְׁם דְלֵמָּא כ' וְדַמְנִי שְׁתַּרְאָה דְהָא אִפִּי לֹא תְרַאָה נְמִי קוֹלָא הִיא דְהָא יְמִי לִינְדָה טְמֵאִין אִפִּי לֹא רְאָתָה בְּהוּן וְלִפְמ"ש נִיחָא דָּאם לֹא תְרַאָה בְּהוּן לֹא הִיָּה מְקִשָּׁה רַבָּא מִיָּדִי דְדִילְמָא בְּאַמַּת ס"ל לַר"א דְאִינָה מוֹנָה אֲלֵא מְרַאשׁוֹן כִּינּוּן דְאִיכָּא פְּלַגָּא וּפְלַגָּא אִם יָצָא רַבּוֹ בַּיּוֹם הַרְאִשׁוֹן אִו לָאו וְאִיכָּא נְמִי מְיַעוּט שְׁלֵיָא שְׁאִין בּוּ וְלָד וְסְמוּךְ לְהַדּוּ פְּלַגָּא שְׁיִצְעָא רַבּוֹ בַּיּוֹם הַרְאִשׁוֹן וְהָא מִילְתָּא גּוּפָא אֲשַׁמְעִינּוּ ר"א דְמוֹנָה מִיּוֹם הַרְאִשׁוֹן וְא"צ לְחוּשׁ לַיּוֹם ט"ו אִם לֹא רְאָתָה בְּהַ מְטַעַם שְׁכַתְּבִנּוּ וְאִין לְהַקְשׁוֹת דַּא"כ אֲמַאי מְטַמְּאָה בַּיּוֹם הַרְאִשׁוֹן וּמְטַהֲרַת בַּיּוֹם ט"ו אִימָא אִיפְכָּא דְבַיּוֹם הַרְאִשׁוֹן א"צ לְחוּשׁ מְטַעַם זֶה דְסַפַּק שְׁמָא לֹא יָצָא רַבּוֹ בַּיּוֹם הַרְאִשׁוֹן וְסְמוּךְ מְיַעוּטָא שְׁלֵיָא דָּאִין בּוּ וְלָד כָּלֵל לְהַדּוּ פְּלַגָּא שְׁלֵא יָצָא בַּיּוֹם הַרְאִשׁוֹן וְהוּי רַבּוֹא לְהַתִּירָא וְאִי מְשׁוּם דַּא"כ יִסְתַּר אִם לֹא תְרַאָה בַּיּוֹם ט"ו דְנִתְלָה דְנִפְקַ בַּיּוֹם הַרְאִשׁוֹן סוּף סוּף מֵאֵי חֲזִית לְטַמְּאָה יוֹם הַרְאִשׁוֹן יוֹתֵר מִן ט"ו ז"א דְבַיּוֹם הַרְאִשׁוֹן א"א לְטַהֵר מְטַעַם זֶה דְשְׁמָא יְהִיָּה נִיכָר בְּתוֹכוֹ וְלָד כַּמְש"ל וְר"א מְיַרְי בְּלֹא נִיכָר בְּתוֹכוֹ וְלָד דְאַז מְטַהֲרִין בַּיּוֹם ט"ו בְּלֹא רְאָתָה וְעוֹד י"ל דַּמְש"ה מְטַמְּאִין בַּיּוֹם הַרְאִשׁוֹן מְשׁוּם דַּס"ל לַר"א א"א לִפְהַ"ק בְּל"ד וְא"כ בַּיּוֹם הַרְאִשׁוֹן בְּלֹא"ה הִיא טְמֵאָה וְעִיָּקֵר מִילְתָּא לֹא קַמ"ל ר"א אֲלֵא דְמוֹנָה מִיּוֹם הַרְאִשׁוֹן לְטַהֲרָה בַּיּוֹם ט"ו וְלִקְוֹלָא אָמַר ר"א דְהָא הִכִּי ס"ל לְרַבָּא גּוּפָא בַּפ' הַתִּינּוּקַת דַּא"א לִפְהַ"ק בְּל"ד לְכֹן הַנְּצַרְהוּ רַש"י לְפָרִשׁ שְׁאִם תְּרַאָה בַּיּוֹם ט"ו דְהַשְׁתָּא אִין לְפָרִשׁ דְבָרֵי ר"א דְלִקְוֹלָא אָמַר ק' אֲמַאי הָא סְפַקָּא הוּא דְשְׁמָא לֹא יָצָא רַבּוֹ עַד יוֹם שְׁנֵי וְאִין לּוֹמַר סְמוּךְ מְיַעוּטָא דָּאִין בּוּ וְלָד כָּלֵל לְהַדּוּ פְּלַגָּא דְשְׁמָא נְפִיק בַּיּוֹם הַרְאִשׁוֹן דְזֶה לֹא שְׁיָיָה אִם רְאָתָה בַּט"ו דְכִינּוּן שְׁאִין וְלָד כָּלֵל לִיכָּא כָּאן דִּם טְהוּר וְדִם טְמֵא הוּא וְאִין לְהַקְשׁוֹת אֶפְתִּי אִיָּה אָמַר רַבָּא לְחוּשׁ חוֹשְׁשֵׁת וְכו' מְיַמְנִי לֹא מְנָה וְכו' אֲמַאי לֹא תַמְנָה לְקוֹלָא מְרַאשׁוֹן הָא אִיכָּא רַבּוֹא דְיָצָא בַּיּוֹם הַרְאִשׁוֹן לְסַבְרַת הַפְּר"ח וְא"ל דְרַבָּא נְמִי אִית לִיָּה דָּאִין הַרְאֵשׁ פּוֹטֵר בְּנִפְלִים דְזוּ דוֹחַק דְרַבָּא יִסְבּוֹר דְלֵא כְּהִלְכְתָּא גַם א"ל דְלְדַבְרֵיו דַּר"א אָמַר דְזוּ ג"כ דוֹחַק נְרָאָה דְלִק"מ הָא פְּסַק הַרְמְב"ם וְכ"פ בְּטוֹר וּש"ע ס'י ש"ה דְהָא דְרַאֲשׁ פּוֹטֵר בְּכֹן שְׁמוֹנָה דוֹקָא בְּיָצָא רַאשׁוֹ חִי אֲבָל לֹא בְרַאשׁוֹ מֵת וְלִדְעֻתָם צ"ל דְדוֹקָא בְּאָדָם הוּא דְאִינוּ פּוֹטֵר אֲבָל בְּבַהֲמָה אִין חִילּוּק דַּא"ל"כ קִשְׁיָא מְהָא דַּר"פ בַּה"מ דְאַמְרִינּוּ הֵתֵם דְרַאֲשׁ פּוֹטֵר אִפִּי בְּשְׁלֵיָא דְמְסַתְמָא לָאו בֶּן ט' הוּא וְעַכ"פ מִיָּדִי סְפַקָּא לֹא נְפִיק וְאִיכָּא סְפַקָּא טוּבָא וְעִיָּין א"ו דִּישׁ חִילּוּק בֵּין אָדָם לְבַהֲמָה

לפ"ז אף לרְבָא נִיחָא וְדוּק מִיְהוּ בְלֵא"ה צ"ל דְלִדְבָרֵי דר"א קְאָמַר דְהָא אִיְהוּ ס"ל א"א לִפְהִי בְל"ד וּא"כ מֵאֵי חוֹשְׁשֵׁת מְרֵאשׁוֹן דְקָאָמַר הָא בְלֵא"ה טְמָאָה מְרֵאשׁוֹן עִמְש"ל דִּישׁ לְדַחֹת: וּמַעֲתָה יְתוּרִץ קוֹשְׁיַת מוֹהֲרֵמ"ל דְּוִנְדָּאֵי פָּאן בְּמִס' ב"ק נִיחָא לִיָּה לְרִש"י לְפָרֵשׁ דְחֻשְׁשָׁא הוּא לְשָׂמָא יָצָא רְבּוּוּ פִּינּוּן דְבֵלֵא"ה לר"א צָרִיךְ לְפָרֵשׁ פֶּן דְהָא ר"א ס"ל בְּאָדָם אֵין הָרֵאשׁ פּוֹטֵר בְּנִפְלִים מִש"ה מְפָרֵשׁ רִש"י לְכַוְלָה שְׂמַעְתִּין בְּטַעַם זֶה וּבְאָמַת בְּבִהֶמָה אִיפָּא עוֹד טַעַם דְחִיּוּשֵׁינּוּן לְשָׂמָא יָצָא רֵאשׁוֹ דְבִבְהֶמָה אָף ר"א מוֹדָה וּכְמִש"נ אֲלֵא דְהָכָא בְשְׂמַעְתִּין לֹא נַחִית לְהִכִּי וְסָגִי בְהֵאֵי טַעַמָא לְחוּד דְשָׂמָא יָצָא רְבּוּוּ אָבֵל בִּפ' בַּה"מ מוֹכִיחַ הַש"ס שְׁפִיר דַּע"כ הָרֵאשׁ פּוֹטֵר בְּבִהֶמָה דֹּאֵלֵת"ה אֲלֵא מְשׁוּם דְלֹא נִפְיָק רְבּוּוּ לְחוּדָא הוּא דְחִיּוּשֵׁינּוּן לָהּ א"כ קֹשְׁיָה קוֹשְׁיַת הַתּוֹס' דְנִימָא סְמוּדָּה מְעוּטָא דִּישׁ שְׁלֵיָא בְל"ו לְהָהּ פִּלְגָא דְלֹא נִפְיָק רְבּוּוּ וְאִמָּאֵי אֲסוּרָה א"ו דְאִיפָּא עוֹד חֻשְׁשָׁא דְלֵמָא נִפְקֵי רֵאשׁוֹ וְהוּי רְבּוּוּ לְאֲסוּרָא וְכִסְבֵּרֵת הַפּר"ח וְכִמְש"ל וְנִכּוֹן הוּא: וְעַפ"ז נִרְאֵה לְתַרְצֵי קוֹשְׁיַת הַתּוֹס' עַל רִש"י בְּמָה שְׂפַתְבּ דְגִזְרוּ מְקַצְתָּה אֲטוּ כְּוָלָה דְגִזְרִינוּ מְקַצְתָּה אֲטוּ הִיכָא דְנִפְיָק כְּוָלָה וְיַחְזוּר לְפָנֵי דְאִיךְ אֲפִשֵׁר לְטַעוֹת שְׁהֵרִי גַם בִּיצִיאַת מְקַצְתָּה הִינְצָא אֲסוּר מְדֹאֲוֵרֵיָתָא וְתַחֲלָה נַעֲמֹד עַל פְּנוֹת רִש"י ז"ל בְּמָה שְׁפִי' וְנ"ל אֲלֵא ה"ק אֲסוּרָה בְּאֲכִילָה גְזֵרָה אֲטוּ דְנִפְיָקָא כְּוָלָה וְאֲתוּ לְמִימַר אֵין פָּאן וְלֵד וְאִם חֲזָרָה לְפָנִים תְּשַׁתְּרִי בְשַׁחֲיִטַת הָאֵם וְאָכְלוּ גְבֵלָה דְהֵיא וְדֵאֵי סִימָן וְלֵד בְּאֲשָׁה וְכו' עכ"ל מְבֹאָר מְלִשׁוֹנוֹ זֶה דְאֵי לָאו דְהוּי סִימָן וְלֵד אִם יָצָאָה כֹּל הַשְׁלֵיָא וְחֲזָרָה לְפָנֵיהּ דְהוּי שְׁרִיָא וְצ"ל לְדַעְתּוֹ דֵּאֵ"ג דְקִי"ל דְאָבֵר שְׂיָצָא וְחֲזוּר לְפָנֵיהּ דְאֲסוּרָה דְהָא מ"ד דְפִלִּיג אֵהָא בִּפ' בַּה"מ אֲתוּתֵב וְדוּחַק לּוֹמַר דְסַתְמָא דְגַמ' מוֹקִי לִיָּה לר"א דְלֹא כְּהִלְכְתָא אֲלֵא נִרְאֵה דִס"ל לְרִש"י פִּינּוּן דְקִי"ל דְשְׁלֵיָא אֵינָה מְטַמְאָה טוֹמְאָת אֲוֹכְלִין וְלֹא טוֹמְאָת גְבֵלָה חִישְׁבַּ עֲלֵיהּ מְטַמְאָה טוֹמְאָת אֲוֹכְלִין אָבֵל לֹא טוֹמְאָת גְבֵלָה כְּדֵאֵי בְּמִשְׁנָה ס"פ בַּה"מ וּפִירִש"י דְמִש"ה לֹא מְטַמְאָה טוֹמְאָת גְבֵלָה דְלָאוּ בְּשֵׁר הִיא אֲלֵא כְּשֵׁאָר אֲוֹכְלֵי בְּעֵלְמָא ע"ש וְלִית בֵּיהּ מְשׁוּם לָאו דְבְּשֵׁר בְּשֻׁדָּה טְרַפְסָה דְדִרְשֵׁינּוּן מִיְגִינָה פִּינּוּן שְׂיָצָא חוּץ לְמַחֲצוֹתוֹ וְכו' דְהָא שְׁלֵיָא לָאו בְּשֵׁר הִיא אֲלֵא שְׂאֵם לֹא חֲזוּר לְפָנִים אֲסוּרָה מְשׁוּם אִמ"ה דְהָא אִפִּי חֶלֶב וּבִיצִים אֵי לָאו דְאִית לָן קִרָא דְשְׁרִי הוּי אֲסוּרִינוּן לְהוּי מְשׁוּם אָבֵר מִן הַחֲזִי דְהֵיא וְאִסוּרָא לָאו בְּבִשְׁרֵי תְּלֵי אֲלֵא כֹּל הִינְצָא מִן הַחֲזִי אֲסוּר אָף דְלָאוּ בְּשֵׁר הוּא וְכ"כ בַּס' כו"פ ס' פ"א וְלִכְךָ אִינְצָרִיךְ קִרָא הֵתָם כֹּל בְּבִהֶמָה תֹּאכְלוּ לְרַבּוּת אֵת הַשְׁלֵיָא שְׁלֵא תֹאמַר דְאֵין שְׁחִיטַת הָאֵם מְטַהֲרָתוֹ וְתֹאסוּר מְשׁוּם אִמ"ה וְכֵן פִירִש"י בְּמִשְׁנָה שָׁם וְעֵינִין בַּס' כו"פ שָׁם אִם הָךְ יִלְפוּתָא יִלְפוּתָא גְמוּרָה הִיא מְדֹאֲוֵרֵיָתָא אוּ אֵינּוּ אֲלֵא אִסְמִכְתָּא מְדַבְּרֵיהֶם דְפִירְשָׁא בְּעֵלְמָא הִיא ע"ש וּבַפּר"ח וְהוּא מְחַלְקֵת בֵּין הַרְמָב"ם וְהַרְאָב"ד ז"ל וְכ"נ לְכֹאֲוֵרָה פִּינּוּן שְׂעֵדִינּוּן הַשְׁלֵיָא מְחַוְבָּרַת בְּשֵׁאָר בְּנֵי הַמַּעֲמִים אֲפִשֵׁר דַּל"ש בִּי אִיסוּר אִמ"ה מַה"ת מ"מ אִיסוּר מְדַרְבָּנּוּן מִיְהוּ אִיפָּא לְכ"ע וְס"ל לְרִש"י דְכ"ז כְּשֵׁאֵינָה חוּזְרַת לְפָנֵי אָבֵל כְּשִׁחֻזְרַת לְפָנֵי אִפִּי יָצָא כְּוָלָה לִית בְּהּ מְשׁוּם אִמ"ה דְשַׁחֲיִטַת הָאֵם מְתִירָתוֹ וְלִית בִּי מְשׁוּם אִמ"ה וְשֵׁאֵי אָבֵר שְׂיָצָא דְלֹא מְהַיֵּי חֲזָרָה דְנִלְמַד מִקִּרָא דְוּבְשֵׁר בְּשֻׁדָּה טְרַפְסָה דוּמְיָא דְטְרַפְסָה שְׂאֵין לוֹ תִקְנָה מִשֵׁא"כ בְּשְׁלֵיָא דְלָאוּ בְּשֵׁר הוּא וְלִית בְּהּ אֲלֵא אִיסוּר אִמ"ה וְלִפ"ז יָפָה פִירִש"י מ"ד יֵשׁ מְקַצְת שְׁלֵיָא בְל"ו וְה"ק מְתַנִּי שְׁלֵיָא שְׂיָצָאָה מְקַצְתָּה אֲסוּרָא אִפִּי חֲזָרָה אוֹתוֹ מְקַצְת לְפָנֵי אַע"ג דַּל"ש בִּי אִיסוּר אִמ"ה דְהָא חֲזָרָה וְאַפ"ה אִיפָּא לְמַגְזוּר אֲטוּ יָצָאָה כְּוָלָה וְחֲזָרָה דְנִשְׁתְּרִי נְמִי מְטַעַם חֲזָרָה וְהֵתָם אֲסוּרָה מְשׁוּם דִּישׁ סִימָן וְלֵד כו' וְהוּי כְּפִילוּד וְלֹא מְהַיֵּי חֲזָרָה וְכ"ת דְאוֹתוֹ מְקַצְת בְּלֵא"ה אֲסוּר דְהָא סָפֵק

דאָרײַת' הוא שָׂמָא יֵצֵא עִמּוֹ קֶצֶת מִן הַנֶּלֶד וְלֹא מֵהַיּוֹ בִּי חֲזָרָה ז"א דְּהָא אִי אָמְרִינּוּ יֵשׁ
מִקְצֵת שְׁלִי בל"ו א"כ אָמְרִינּוּ סְמוּךְ מִיְעוּט שְׁלִיּוֹת דְּלִית בְּהוּ וְלָד כְּלָל לְהֵךְ פְּלִגָּא דְּלֹא
נְפִיק בְּאוֹתוֹ מִקְצֵת שְׁיֵצֵא שׁוּם וְלָד וְהוּי רַבָּא לְהַתִּירָא אֲלֵא דְגִזְרוּ מִשׁוּם אִטּוּ יֵצֵאָה כְּנֹלָה
וְכִינּוּ דְמִשׁוּם הֵךְ גִּזְרָה גִזְרוּ בְּמִקְצָתוֹ תּוּ אִין לְחֻלְק בֵּין מַה שְׁבִפְנִים לְמִקְצָתוֹ שְׁבַחּוּן וְהַפֵּל
אֲסוּרָה וְאִין לְהַקְשׁוֹת לְדַבְרֵינוּ אֲלֵא דֵא"כ קִשִׁי הֵתָם מַה מִקְשָׁה הַש"ס הָא נְמִי תְּגִינָא
שְׁלִי וְכו' דְלִמָּא הֵתָם מִשׁוּם דְגִזְרִינּוּ מִקְצָתָהּ וְכו' כְּקו' הַתּוֹס' וְתִי תּוֹס' שְׁתִּירְצוּ דְאָם
אִיתָא דְבִיִּצִיאַת הָרֵאשׁ לֹא הוּי לִיְדָה לֹא הִי רְאוּי לְגִזְרָה כִּינּוּ דְבְּמִקְצָתָהּ א"א לְבֵא בְּשׁוּם
פַּעַם לִידֵי חֲשִׁיבוֹת לִיְדָה לִיתָא לְפִי דְבְּרִינּוּ דְלִמָּא לְעוֹלָם דִּיִּצִיאַת הָרֵאשׁ לֹא הוּי לִיְדָה
אֲלֵא דְבִיִּצִיאַת רַבָּה הוּי לִיְדָה וְא"כ אֲפִשֵׁר לְבֵא לִידֵי חֲשִׁיבוֹת בִּיִּצִיאַת מִקְצָתוֹ ע"י רֹב
הַנֶּלֶד לְק"מ דְּלִפִּי מ"ש בְּכּוֹנוֹת רִש"י דְאִי לֹא דְגִזְרָה מִקְצָתָהּ אִטּוּ כְּנֹלָה הוּי אַף הַמִּקְצָת
שְׁיֵצֵא שְׁרִי דְסִמְכִינּוּ מִעוּט שְׁלִיּוֹת דְּלִית בְּהוּ וְלָד לְפִלְגָּא דְלֹא נְפִיק מִן הַנֶּלֶד בְּאוֹתוֹ מִקְצָת
וְכו"ז אִי אָמְרִינּוּ יֵשׁ מִקְצָת שְׁלִי בל"ו אָבֵל אִי אִין מִקְצָת שְׁלִי בל"ו לִיכָּא לְמִימַר טַעְמָא
דְּמַתְנִי דְגִזְרִינּוּ מִקְצָתָהּ אִטּוּ כְּנֹלָה הָא חֲזוּי לְהוּ דְאוֹתוֹ מִקְצָת אֲסָרִי רַבְּנֵי דְאוֹתוֹ מִקְצָת
וְנִדְאִי דְאֲסוּר מַה"ת אַף אִם לֹא נְפִיק בִּי רַק מִקְצָת מִן הַנֶּלֶד לִפ"ז י"ל דְּסוּגְיָא בַּפ' בַּה"מ
אֲזֵלָא לְמִסְקָנָא דְאִין מִקְצָת שְׁלִי בל"ו מַעְתָּה א"א לְפָרֵשׁ הַמְשָׁנָה מִטַּעַם גִּזְרָה וְא"ל
דְאִיִּצְטְרִיף לְאֲשַׁמְעִינּוּ הֵכָא דְרֵאשׁ פּוֹטֵר דְאִי מֵהֵתָם ה"א יֵשׁ מִקְצָת שְׁלִי בל"ו דְאִי דַּמְש"ה
אֲשַׁמְעִינּוּ הֵכָא דְרֵאשׁ הוּי כְּנִלּוּד כְּדִי שְׁלֵא נְטַעָה לְפָרֵשׁ מַתְנִי דְלִקְמָן מִשׁוּם גִּזְרָה א"כ אַף
דְּתַנִּי הֵכָא דְרֵאשׁ הוּי כְּנִלּוּד אֲפִתִי אִיכָּא לְמַטְעִי וּלְפָרֵשׁ מַתְנִי דְלִקְמָן מִשׁוּם גִּזְרָה דְרַבְּנֵי
וּבְאַמְתָּ מִדְּאוֹרְבֵיִתָּא אֲסוּר' לְמֵאִי דְקִי"ל אִין מִקְצָת שְׁלִי בל"ו וְה"ל לְהַתְנָא לְאֲשַׁמְעִינּוּ
דְאֲסוּר מִדְּאוֹרְבֵיִתָּא גַם נ"מ לְטוֹמְאָת לִיְדָה דְלֹא שְׁיִיף הֵךְ גִּזְרָה א"ו לְהַתְנָא מִיְפְּשֵׁט פְּשִׁיטָא
לִיָּה שְׁלֵא יִטְעָה כֵּן שׁוּם אָדָם דִּישׁ מִקְצָת שְׁלִי בל"ו אֲלֵא ר"א שְׁהוּא אֲמוּרָא הַנְּצָרָה
לְאֲשַׁמְעִי כְּדִי שְׁלֵא נְטַעָה כֵּן וְעִינּוּ בַת"ח מַה שְׁכ' שָׁם בְּב"ק דְלִמָּה לֹא נִיחָא לְרִש"י לְפָרֵשׁ
גִּזְרָה מִקְצָתוֹ אִטּוּ רַבָּא כְּפִי הַתּוֹס' יַע"ש וְעוֹד הָאֲרִיף בְּנִי ז"ל בְּזָה בְּדַבְרִים יִשְׁרִים בְּסוּגְיָא
דְּחֻלּוּן שָׁם בְּהָא דְאֲבַעֲיָא אַת"ל אִין לִיְדָה לְאֲבָרִים וּבְאַשְׁרֵי שְׁאִין זָה נּוֹגַע לְהִלְכּוֹת אֵלוּ
קִצְרִתִי כִי אִין כָּאֵן מְקוּמוֹ רַק אֲעֲתִיק מַה שְׁמַצָּאתִי לוֹ בְּעַנְיָן זָה: שְׁהַקְשָׁה אַמ"ש תּוֹס'
בְּמַכִּילִתִּין דָּף כ"ה ע"ב ד"ה הַמְפָּלֵת סוּגְלֵי אוֹ שְׁלִי וְכו' וְז"ל וְא"ת בְּשְׁלִי לְתַנִּי וְלִנְדָּה
דְאִימַר הִרְחִיקָה לִיְדָתָהּ וּכְבָר כְּלוּ יְמֵי וְכו' וְעוֹד י"ל דְאִי הוּי תְּנִי וְלִנְדָּה ה"א מְבִיאָה קֶרֶב
וְאִינוּ נְאָכֵל וְכו' עכ"ל מְבַנְיָר דַּס"ל לְתִי זָה דְבִשְׁלֵא לֹא יִהְבִּינּוּ לָהּ יְמֵי טוֹהַר וְהוּא נְגִיד
סוּגְיָא הַנ"ל מְדַאֲמַר לְחוּשׁ חוּשְׁשַׁת מְרֵאשׁוֹן פְּשִׁיטָא דְהָא אַף מְקוּדָם לְרֵאשׁוֹן הִיא טְמֵאָה
מִחֲשֵׁשׁ הִרְחַקְתָּ לִיְדָה גַם לְמָה דְפִירִש"י וְתוֹס' בְּהָא דְרַבָּא חֲנוּמְרָא דְאִתִּי לִידֵי קוֹלָא שְׁאָם
תִּרְאָה וְכו' מוּכַח דִּיִּהְבִּינּוּ דָם טוֹהַר וְדוֹחֵק לּוֹמַר דַּר"א מִיְיָרִי בְּשִׁנְיָפֵר שְׁיֵשׁ כָּל הַנֶּלֶד וְע"כ
צ"ל דְּהַתּוֹס' לֹא כְּתִבּוּ כֵּן אֲלֵא לְר"ח וְרַבָּה דְאִית לְהוּ דְחִיִּישִׁינּוּ שְׂמָא הִרְחִיקָה לִיְדָתָהּ
אָבֵל ר"א וְרַבָּא י"ל דְלֹא ס"ל הָא דַּר"ח וְרַבָּה וּלְפ"ז י"ל דַּמְש"ה הַשְּׁמִיט הַרְמַב"ם לְהָא
דְשְׂמָא הִרְחִיקָה לִיְדָתָהּ וְתַמָּה הַמ"מ לְמָה הַשְּׁמִיטוּ דִּי"ל שְׁסַמְךָ אֲסוּגְיָא דְבְּכָאֵן דַּס"ל הַשְּׁלִי
דְמֵי לְיָד חֲתוּכָה דְאִיכָּא לְמִימַר נְמִי דְנִימּוֹק וְיֵצֵא וְכוּן פִּירֵשׁ רִש"י בְּחֻלּוּן דָּף ע' וְאֲפִילוּ
הֵכִי לֹא חִיִּישִׁינּוּ לְשְׂמָא הִרְחִיקָה לִיְדָתָהּ עכ"ד: (כז) יוֹצֵא דוֹפָן.

בש"ע סי' ש"ה סעיף כ"ד פסק יוצא דופן והנולד אחריו כדרך שנייהם פטורים הראשון
מפני שלא יצא מהרחם והשני מפני שקדמו אחר ע"כ והט"ז כ' שם וז"ל אע"ג דאותו

אחר לא פטר הרחם מ"מ פינון שנה הנולד אחריו לא הוי בכור לנחלה דהא לאו ראשית
אזנו הוא לא הוי נמי בכור לכהן דבכור לדבר א' דהינו לרחם ולא לולדות לא הוי בכור
הכי אמרינן בפ' יש בכור דף מ"ז עכ"ל מדבריו אלו משמע דאם היצא דופן הנה נפל
הוי היצא דרף רחם בכור לכהן דהא השת' היצא דרף הרחם הוי נמי בכור לנחלה דהוא
ראשית אזנו לפי שהראשון לא הי' לבו דנה וקא ליתא דאפי' שהיצא דופן הנה נפל
אפ"ה היצא דרף רחם לאו בכור לכהן הוא פינון דלאו בכור לולדות הוא הוי בכור רק
לדבר א' ולא מקרי בכור וראיה דאף בבהמה אמרינן פן שם בדף י"ט דאם יצא א' דרף
דופן והשני דרף רחם בתרונניהו לא קדיש בבכורה משום דבכור לד"א לא הוי בכור
והתם ליכא לפרש אלא משום בכור לולדות וכן הוכחתי בחדושי בדברי המהרש"א במ"ש
במכילתין דף כ"ו ע"א: פתב הטור סס"י זה דמשיצא אבר א' טמאה לידה וכו' בב"י
מתלוקת הראשונים די"א דווקא הוציא יד הוי לידה ולא בשאר אברים וי"א דל"ש יד
או שאר אברים לעולם הוי לידה וכדעת הטור וכו' ע"ז וז"ל וכן נראה מדברי הירושלמי
דגרסינן בפ' כה"י אמר ר"י ג' הן שהן כספק ועשו אותן פנודאי ואלו הן המפלת יד
חתוכה ורגל חתוכה ושללא ודם הנמצא בפרונדור עכ"ל ולא ידעתי מה ענין דברי
הירושלמי לדין זה כלל דהתם לאו משום דהיד והרגל לכד אנו מטמאין אלא פינון
שהפילה יד ורגל חתוכה הא חזינו דשאר הגוף פבר יצא ממנה והפילה אברים אברים
והקא מיירי בולד שלם אלא שהוציא יד או אבר אחר אפי' החזירו אי מקרי לידה משום
הך אבר שיצא אף שאין הנולד יצא כ"א אחר פמה ימים וגם ק' למה הביא זה מן
הירושלמי הלא הוא תלמוד ערוף גם בתלמודא דידן דף י"ח ע"א אח"ז ראיתי שהרגיש
בזה מהרש"ק: תו פתב בב"י ד"ה הוציא ידו או רגלו והחזירו וכו' וז"ל וכבר נתבאר
בסמוך ודברי רבינו פפולים עכ"ל נכתב ע"ז הב"ח וז"ל ואע"ג דרבינו פבר פתב בסמוך
דמשיצא אבר אחד טמאה לידה התם מיירי במחנותה וקאמר דנחתה ממנו אבר אחד יצא
לחוץ אמו טמאה לידה אבל פאן מדבר בשלם והוציא ידו והחזירה וקמ"ל דאפ"ה טמאה
לידה והיכא דנחתה אבר אחד יצא לחוץ דנלמד לעיל במכ"ש מהוציא ידו והחזירה
וקאמר הקא רב הונא דטמאה לידה והב"י פתב ודברי רבינו פפולים ולמאי דפרש"י אינן
פפולים אלא לא זו אף זו קאמר עכ"ל ולא ידעתי מאי קאמר דמאי כ"ש הוא ואדרבה
במחנותה הוי רבותא טפי מולד שלם וכדאיתא בפסגיא ומכ"ש לדעתו דס"ל דאף הטור
ס"ל לחלק לענין הוצאת הראש בין שלם למחנותה וכמש"ל בשמו ואולי עיקר פנונתו
דהקא אשמעינן רבותא אפילו בהחזירה הוי פילוד דלא שמעין הא מדלעיל גם זה ליתא
דדעת הרב ב"י ז"ל דזה לאו רבותא היא וכמ"ש התוס' בפ' בה"מ ד"ה סיפא מאי קמ"ל
וכו' וז"ל וא"ת ודלמא הוצרף לאשמעינן דאע"ג דהחזירו הוי פילוד דמההיא דבכורות
לא שמעינן אלא בלא החזירו וי"ל דפשיטא ליה דכיונדבלא חזרה הוי לידה פי החזירו
נמי לאו פלום הוא ומיהו אי לאו דבכורות לא הוי ק' ליה אמאי איצטריוף ליה למיתני
החזירו פינון דאיצטריוף לאשמעינן דיציאת הראש הוי לידה אשמעינן נמי אגב אורחיה
דחזרה לאו פלום הוא אבל פולה פבא ליה למיתני משום האי חידוש פורתא עכ"ל
וזה פנונת הב"י דמשום האי חידוש פורתא לא הנה צריף הטור להכפיל בדברים
דבשלמא ר"ה פינון דאשמעינן דיד הוי לידה אשמעינן אגב אורחיה האי חידוש פורתא
דחזרה לא מהני אבל הטור שכבר פתב דאבר אחד הוי לידה לא הנה לו להכפיל הדברים

טבילות משום טהרות מש"ה א"א לקיים פירש"י דא"ל דגם דביתהו דשמואל נהגה פן דקא שמואל בבבל הנה ושמ לא הנה טהרות וכמ"ש התוס' במס' נדה דס"ז והרא"ש שם וכ"כ בס' ק"נ ונכון הוא ואין זה המנהג שהביא הרמב"ם פט"ו מהלכות א"ב דשם מיירי שנהגו שלא לספור ז"נ עד ששאלמו ז' ימי נדה ומטבילה לא הנוצר כלל והוא מנהג אחר וע"ז פתב הרמב"ם ז"ל שהוא מנהג טעות הביאו ב"י סימן קפ"ג ובב"ח שם נתן טעם להמנהג זה עיין בתה"ד סימן רמ"ה ובהגהות ש"ד ועיין מ"ש סימן קצ"ו וכתב הריב"ש שם בשם הרמב"ן בדורות האחרונים בטלוהו להני ב' טבילות משום דהוי חנומרא דאמי לידי קולא שיבואו בה לידי מכשול להקל באיסור דרבנן כמו שנקשל בזה אותו תלמיד שהזכירו פ"ק דשבת ע"כ: (ב) דכינון שבא עליה.

ונוקא היכא דיש היתר לאסורה וכבר בא עליה פי הכא אבל היכא דאין היתר לאסורה אע"ג דכבר בא עליה אסור להתניח עמה דתיתי בעינן וכדאיתא לעיל סימן קפ"ז סעיף י"ב וה"ה בזוניתה תחת בעלה דאסורה עליו אסור להתניח עמה וכדאיתא בפ"ק דמסכת סוטה דף ז' וכ"כ במ"י: (ג) ולא יושיט.

אפי' בדבר שהוא ארוך מטעם שמה יגע בבשרה וכדמפרש לקמן: (ד) וכן ע"י זריקה ובריק"ש פתב להתיר כל שאינו דרף שחוק ואין לזוז מדברי הרמ"א ובס' כו"פ פתב גם פן שראה נוהגין זורקין כלפי מעלה ולא לנוכח אשתו כמתפנין לזרוק לידה אלא פאינו מתפנין והיא פושטת ידה ומקבלה דזו לא הוי כזריקה ול"נ אע"פ שיש להקל מעיקר הדין מ"מ אין להתיר וכל המחמיר בענינים פאלה תע"ב וכ"כ בס' מנ"י דאפי' לנפוח נוצה או עפרורית מבגדי אשתו פשהיא לוכשת בה אין להקל וסחור סחור וכו': (ה) אא"כ יש שום שינוי.

הפוסקים למדו דין זה מהא דמדמי הש"ס התם בפ"ק דשבת דאסור לישן עם אשתו נדה במטה א' לשני ב"א המפירים זא"ז א' אוכל בשר וא' אוכל גבינה דאסורים לאכול על שולחן אחד אא"כ יש היכר ביניהם כדאיתא לעיל סימן פ"ח ובס' תפארת למשה הק' ע"ז דלא דמי דהתם מדמי שכיבה עם אשתו נדה במטה א' לב' ב"א האוכלים בשר וגבינה על שולחן א' משא"כ אכילתו עם אשתו נדה דאף אם יאכל עמה בקערה אחת אין איסור אלא משום הרגל דבר מנ"ל למיגזר פולי האי ולאסור לאכול בשולחן א' בלא היכר ע"ש ונעלם ממנו דברי הראב"ד ז"ל בס' בעה"נ הביאו הר"ן פ"ק דשבת שהק' פן ותי' יפה וז"ל וא"ת מפני שהשוו בגמרא ענין עליות העוף וגבינה על שולחן אחד לענין הנדה אין זה דומה לזה שלא השוו וכו' אלא שלא תישן עמו במטה בבגדי' פי כשם שהשולחן הזמנה לאכילה כף המטה הזמנה לתשמיש וכמו שגזרו בבשר וגבינה העלאה אטו אכילה כף ראוי לגזור עליה במטה אטו תשמיש אבל אכילת הנדה עם בעלה על שולחן אחד מותר שאפי' בקערה אחת אינה אלא משום הרגל דבר מנין לנו לאסור אלא שיש לסמוך דבריהם ממה שאמרו פיוצא בו לא יאכל זב פרוש עם זב ע"ה שמה יאכילנו דברים טמאים והתם ודאי על שולחן א' נמי אסור דומיא דעוף וגבינה דאיכא למיגזר בי' עליה אטו אכילה וקאמר פיוצא בו אלמא אכילת זב ונדה נמי אסור על שולחן א' פי האיך מיהו אתחזי לן שאם הפרישה מפה אחרת לעצמה אע"פ שהיא אוכלת על שולחן א' מותר דהא איכא היפרא להרחקה והכי נהוג עלמא לבשר וגבינה עכ"ל מבואר דס"ל דהאיסור

לֶאֱכֹל עַל שְׁלֶחַן א' יֵשׁ לוֹ רֵאִיָּה מִן הַשֵּׁס וְלֹא לְמָדוּ מֵהָא דְשַׁנִּי ב"א דא' אוֹכֵל בְּשָׂר וְכוּ'
אֵלָּא שְׁרִיּוּתָא דְמַהֲנֵי הֵיכְרָא וְכ"ש הוּא מֵהֶתֵּם וְעֵינָן מ"ש עוֹד בְּסוּמָא בְּזָה: (ו) לְחֵם אוֹ
קָנָן.

פְּתַב הַפְּרִיָּשָׁה וְט"ז בְּוִנְקָא פְּשָׁאִין אוֹכְלִין מְאוּתוֹ לְחֵם וְאִין שׁוֹתִין מְאוּתוֹ קָנָן בְּוִנְקָא
דְּסִימָן פ"ח עכ"ל מִיְהוּ מְבֹנָאָר שֵׁם שְׁאֵם הַקְּנָן שְׁשׁוֹתִין מְמַנּוּ אִין דְּרַפּוֹ לְהִיּוֹת עַל הַשְּׁלֶחַן
הוּי הֵיכְרָא פְּשִׁעוּמָד הַשְּׁתָּא עַל הַשְּׁלֶחַן אַע"פ שְׁשׁוֹתִין מְמַנּוּ אַף שֶׁהַב"ח שֵׁם חוֹלֵק ע"ז הָא
הַשֵּׁ"ף שֵׁם הַסְּכִים לְדַבְרֵי הַשֵּׁ"ע וְכַמ"ש פֶּאן דְּמַהֲנֵי דְהָא הֶרְמַב"ם מִתִּיר לְגַמְרֵי לֶאֱכֹל
עַל שְׁלֶחַן אֶחָד וְלֹא אֶסֶר אֵלָּא בְּאַוּכְלִין מְקַעְרָה אַחַת גַּם בְּד"מ פְּתַב וְנ"ל וּבְמַדְיִנוֹת אֵלּוּ
הוּא הַמְּנַהֵג בְּכ"מ שְׁרֵאִיתֵי שְׁאוּכְלִין עֲמָה עַל שְׁלֶחַן אֶחָד אֲבָל לֹא בְּקַעְרָה אַחַת מִיְהוּ וְנ"ל
דְּמ"ש בְּד"מ שְׁרֵאֵה בְּכָל הַמְּדִינּוֹת הָאֵלּוּ שְׁאוּכְלִין עֲמָה עַל שְׁלֶחַן אֶחָד פְּדַבְרֵי פֶן הוּא
לְפִי שְׁהוּא הֵיָה בְּמַדְיַת פּוֹלִין שְׁאוּכְלִין כָּל בְּנֵי הַבַּיִת מְקַעְרָה אַחַת וְכִינּוּ שְׁבִימֵי נְדָתָה
אוֹכְלֵת הִיא מְקַעְרָה שְׁלָה לְבַדָּה הָא הוּי הֵיכְרָא וְכַמ"ש לְקַמּוֹן מִשָּׂא"כ בְּמַדְיִנוֹת אֲשַׁכְּנּוּ שְׁכָל
אֶחָד אוֹכֵל מְקַעְרָה שְׁלַפְנֵי מִשׁוּם הָכִי צְרִיף הֵיכְרָא אַחַר וּמִזָּה מִיְיָרֵי הַפּוֹסְקִים וּמִשׁוּם הָכִי
הַשְּׁמִיט הֶרְמ"א פֶּאן בַּהֲג"ה מְנַהֵג זֶה וְסוּמָא עֲצָמוּ עַל מָה שְׁפַתּוֹב לְחַלֵּק בֵּין דְּרַפּוֹ לֶאֱכֹל
בְּקַעְרָה אַחַת אוֹ לָאוּ: פְּתַב הַמְּרָדְכִי בְּפ"ק דְּשַׁבַּת בְּשֵׁם חַכְמֵי נְרַבּוּנָה סוּמָא מְדַכְתִּיב אֲשַׁתָּה
פְּגָפּוֹן פּוֹרְיָה בִּירְכַתִּי בֵּיתָה ע"כ ר"ל סִיפָא דְקָרָא בְּנִיף פְּשַׁתִּילֵי זִיתִים סְבִיב לְשַׁלְחָנָה אֲבָל
אֲשַׁתָּה בְּזַמַּן שְׁהִיא פְּגָפּוֹן פּוֹרְיָה אִינָה סְבִיב לְשַׁלְחָנָה אֵלָּא בִּירְכַתִּי בֵּיתָה גַּם בְּמִשְׁנָה
בְּמַכִּילֵתִין דְּף ס"ד ע"ב מְדַמָּה נְשִׁים בְּדַמְיָא לְגָפּוֹן פּוֹרְיָה יֵשׁ גָּפּוֹן וְכוּ' וִי"א הָא דְצָרִיכִין כ' כ'
הַשֵּׁ"ף בְּס"ק ז' בְּשֵׁם הַב"ח דְּאָף לְסַבְרָא זֹו אִינָה אֵלָּא פְּשָׁגַם בְּנֵי בֵּית אוֹכְלִין עֲמָהֶם עַל
שְׁלֶחַן א' בִּיחַד הֶתֵּם הוּא דְשָׁרֵי כְּשֶׁהִיא אוֹכְלֵת מְקַעְרָה שְׁלָה אַע"פ שְׁאוּכְלִין עַל מִפָּה א'
בְּלֹא שׁוּם הֵיכְרָא אֲבָל כְּשֶׁבְּנֵי בֵּית אוֹכְלִין עַל שְׁלֶחַן אַחַר וְהָאִישׁ וְהָאִשָּׁה אוֹכְלִין לְבַדּוֹן עַל
שְׁלֶחַן א' כ"א מְקַעְרָה שְׁלוֹ אֶסוּר אִפִּי הֵיָה רְגִיל לֶאֱכֹל עֲמָה בְּקַעְרָה א' וְכ' ע"ז הַשֵּׁ"ף
וּמִשְׁמַע בְּדַבְרֵי דַה"ק פְּשָׁאִין שֵׁם ב"ב כָּל אֶסוּר וְאִין דְּבַרְיֵי מְוַכְרְחִים עכ"ל נִרְאָה
מְדַבְרֵי הַשֵּׁ"ף שְׁמָה שְׁכ' שָׁאִין דְּבַרֵי הַב"ח מְוַכְרְחִים לֹא קָאִי אֵלָּא מַה דַּס"ל דְּאָף כְּשָׁאִין
שֵׁם בְּנֵי בֵּית כָּל אֶסוּר אֲבָל מַה דַּס"ל שְׁאֵם יֵשׁ שֵׁם בְּנֵי בֵּית וְהַבְּעַל וְהָאִשָּׁה אוֹכְלִין עַל
שְׁלֶחַן וְהַב"ב עַל שְׁלֶחַן אַחַר דְּאֶסוּר מוֹדָה לִיָּה הַשֵּׁ"ף דְּאֶפִּי דְּרַפּוֹ לֶאֱכֹל כָּל הַשְּׁנָה מְקַעְרָה
א' וְהַשְּׁתָּא כ"א אוֹכֵל מְקַעְרָה שְׁלוֹ לְבַד דְּאֶסוּר וּבְאַמַּת שָׁאִין לְדַבְרֵי אֵלּוּ הֶכְרַח בְּב"ח
דִּסְבּוֹר הָכִי וְאַפְשָׁר דְּאָף הַב"ח לֹא מִיְיָרֵי אֵלָּא בְּדַאִיכָא בְּנֵי בֵּית שֵׁם וְהוּא וְאַשְׁתּוֹ אוֹכְלִין
עַל שְׁלֶחַן א' לְבַדּוֹן וְשָׂאָר בְּנֵי בֵּית עַל שְׁלֶחַן אַחַר דְּאֶז מְרָאָה אַקְרוּבֵי דְעַתִּיָּה טְפִי אֲבָל
כְּשָׁאִין בְּנֵי בֵּית שֵׁם אֲפָשָׁר דַּס"ל נְמִי לְהַב"ח דְּסִגְיָא כְּשֶׁהוּא אוֹכֵל מְקַעְרָה שְׁלוֹ לְבַדּוֹ וְהִיא
מְקַעְרָה שְׁלָה אַם דְּרַפּוֹ כָּל הַשְּׁנָה לֶאֱכֹל מְקַעְרָה א' וְע"ש: וְאָף בְּעֵינֵי הַדִּין מַה שְׁנִרְאָה
מִן הַב"ח לְחַלֵּק בֵּין הֵיכְרָא זֶה שְׁכ"א אוֹכֵל מְקַעְרָה שְׁלוֹ לְבַד אַע"פ שָׁאִין דְּרַפּוֹ בְּכָף בְּשָׂאָר
יְמֵי הַשְּׁנָה וּבִין שָׂאָר הֵיכְרִים כְּגוֹן פְּרִיסַת מִפָּה לְכ"א וְכַה"ג דְּמַהֲנֵי בְּיוֹשְׁבֵין עַל שְׁלֶחַן א'
לְבַדּוֹן מִשָּׂא"כ הֵיכְרָא דְכ"א אוֹכֵל מְקַעְרָה שְׁלוֹ דְלֹא מְהַנֵּי בְּאַוּכְלִין עַל שְׁלֶחַן א' לְבַדּוֹן לֹא
נִרְאָה לְעַנ"ד וְנ"ל הָרָא"ש פ"ק דְּשַׁבַּת וּמַה שְׁרַגִּילִין עַכְשָׁיו לֶאֱכֹל עִם אֲשַׁתּוֹ נְדָה בְּשְׁלֶחַן
אֶחָד לְפִי שְׁבִימִיָּהֶם הִיוּ רְגִילִים כ"א לְבַדּוֹן עַל שְׁלֶחַן קָטָן וְכְשָׁאֲשַׁתּוֹ עִמּוֹ עַל אוֹתוֹ קָטָן
נִרְאָה דְרַף חֲבָה וְנְדָמִי לְהַצְעַת הַמְּטָה וּמְזִיגַת הַפּוֹס וְהַרְחַצַת פְּנֵי יָדָיו וְרַגְלָיו אֲבָל הָאִידְנָא
שְׁכָל בְּנֵי הַבַּיִת אוֹכְלִין עַל שְׁוֹלְחָן אֶחָד אִינּוּ דְרַף חֲבָה וַיֵּשׁ שְׁעוֹשִׁין הֵיכְרָא בִּינֵיהֶם וְהוּי

כְּמוֹ שְׁנַיִם שְׂאוּכְלִין יַחַד זֶה בְּשֵׁר וְזֶה גְּבִינָה עַכ"ל מְדַבְּרֵיו אֵלּוּ מְבֹנָאָר דַּס"ל לְהֵרָא"ש דְּהִטְעַם דְּאָכִילָה עַל שְׁוֹלְחָן א' לָאוּ טַעְמָא מְשׁוּם דְּגִזְרִינָן הַעֲלָאָה אִטּוּ אָכִילָה פִּינּוּ דְּאָכִילָה גּוּפָא אִינוּ אָסוּר אֱלָא מְשׁוּם הֶרְגֵּל עֲבִירָה וּל"ל לְמִיגְזֹר פְּוֹלֵי הָאֵי וּכְמַש"ל אֱלָא דְּאָכִילָה גּוּפָא עַל שְׁוֹלְחָן אֶחָד אֵיפָא דְּרַף חֲבֵה פְּמוּ מְזִיגַת הַפּוֹס וְהִרְחֻצַּת פְּנִיּוֹ יָדָיו וְרַגְלָיו וּלְפִי טַעַם זֶה י"ל דְּלָא מְהַנִּי הֵיפְרָא דְּבִשְׁלֵמָא גְּבִי אָכִילַת בְּשֵׁר וּגְבִינָה דְּהִטְעַם דְּאָסוּר מְשׁוּם דְּגִזְרִינָן דְּלֵמָא אֲתִי לְמִיכַל עֲמֹו וְכִינּוּ דְּאֵיפָא הֵיפְרָא דְּכִיר שְׁלֵא לְאָכּוֹל עֲמֹו אָבַל הֵכָא טַעְמָא מְשׁוּם דְּהוּא דְּרַף חֲבֵה וְאֵיפָא לְמִיחַשׁ לְהֶרְגֵּל דְּבַר מַה מְהַנִּי הֵיפְרָא סוּף סוּף אֵיפָא חֲבֵה וְאֲתִי לִידֵי הֶרְגֵּל דְּבַר וְלָא דְּמִי לְמְזִיגַת הַפּוֹס דְּמְהַנִּי שְׁנִינּוּי דְּהִתָּם הַחֲבֵה הוּא לְפִי שְׁמִשְׁמִשְׁתָּ הִיא לֹו בְּדַבְּרִים אֵלּוּ וְאִינָה מְשִׁמְשֵׁת פְּרָאוּי אֱלָא מְנִיחָתּוּ לְפָנָיו וּבִידָא דְּשִׂמְאֵל כְּדָאִיתָא הִתָּם לָא מְיִיתִי לִידֵי חֲבֵה אָבַל הֵכָא שְׁהָאָכִילָה יַחַד עַל שְׁוֹלְחָן הוּא דְּרַף חֲבֵה מֵאִי מְהַנִּי הֵיפְרָא אַחַר שְׁעוּשָׁה דְּאָף דְּמְהַנִּי הֵיפְרָא שְׁלֵא יֵאֲכַל עֲמָה מְקַעְרָה א' מ"מ הֵאָכִילָה יַחַד עַל שְׁוֹלְחָן א' מְבִיא לִידֵי חֲבֵה וְהֶרְגֵּל דְּבַר וּע"ז כ' דַּס"ז בְּדוֹרוֹת הֵרָאשׁוּנִים אָבַל בּוּזָה"ז שְׂאוּכְלִין בְּשְׁלֵחָן א' אִין הֵאָכִילָה יַחַד בְּשְׁלֵחָן א' מְבִיא לִידֵי חֲבֵה וּלְפ"ז הִנֵּה אֶפְשָׁר דְּאָף הֵיפְרָא לָא צְרִיף בּוּזָה"ז פִּינּוּ דְּכָל עֵינָר הָאִסוּר לָא הִנֵּה אֱלָא מְשׁוּם כְּשְׂאוּכְלִין עַל שְׁלֵחָן א' לְבַדָּן הוּא דְּרַף חֲבֵה אָבַל דְּנִיגְזוֹר הַעֲלָאָה אִטּוּ אָכִילָה מְעוּלָם לָא גְּזָרוּ וּכְשִׁפְלָא בְּנֵי בֵּית אוּכְלִין עַל שְׁלֵחָן יַחַד לָא צְרִיף אֶפִּילוּ הֵיפְרָא אֱלָא דְּיֵשׁ מְצַרִּיכִין הֵיפְרָא לְפִי דַּס"ל הִטְעַם דְּגִזְרִינָן הַעֲלָאָה אִטּוּ אָכִילָה כְּנ"ל פְּשׁוּט: וּבְזֶה מְבֹנָאָר דְּבָרֵי הֵרָא"ה בְּסִפְרָא בְּד"ה שְׁעַר ב' שֶׁכ' ג"כ דְּלָא אָסוּר עַל שְׁלֵחָן א' אֱלָא כְּשְׂאוּכְלִין עַל שְׁלֵחָן א' לְבַדָּן אוּ שְׂמֻסְבִּין סְמוּכִין אָבַל אִם הָיוּ שְׁמֵ אַחֲרִים אוּכְלִין וּמְפָסִיקִים בִּינֵיהֶם מְוַתְרִין וְכ' ע"ז הֵרָשֵׁב"א בְּמ"ה דָּאִין לְזֶה טַעַם וְרִיחַ דְּאֶפִּילוּ יֵשׁ עֲמָהֶם אַחֲרִים אִינָה הֵיפְרָא יֵשׁ לְהֶם וְאִם יְבוֹאוּ לִידֵי הֶרְגֵּל לְאָכּוֹל בְּקַעְרָה א' שְׁנֵיהֶם מִי מְעַכֵּב א"ת שְׁהָאָחֲרִים יִזְכְּרוּם וְיִמְנְעוּם מֵאִין הֵם יוֹדְעִים שְׁהִיא נִגְדָה וְכִי צְרִיכִין לְהוֹדִיעַ אֶת הַמְּסוּבִין וְעוֹד דְּדוּמְיָא דְּבִשְׁר וּגְבִינָה וְכו' וְאִטּוּ הִתָּם פִּי אַחֲרִינָא בְּהַדְּיָהּ מִי שְׁרִי עַכ"ל וּלְפִי מ"ש לְק"מ דַּס"ל לְהֵרָא"ה ז"ל פְּדַעַת הֵרָא"ש ז"ל דָּאִין הִטְעַם מְשׁוּם דְּגִזְרֵי הַעֲלָאָה אִטּוּ אָכִילָה אֱלָא מְשׁוּם דִּישִׁיבָה עַל שְׁלֵחָן א' וְלִיפָא אַחֲרִינָא בְּהַדְּיָהּ אִיהוּ גּוּפָא דְּרַף חֲבֵה הִיא וְכֹן כְּשִׁישׁוּבִין וּמְסוּבִין סְמוּכִין זַא"ז הָיוּ נְמִי דְּרַף חֲבֵה וְאָסוּר מְשֵׂא"כ כְּשִׂאָחֲרִים יוֹשְׁבִים ג"כ וּמְפָסִיקִים בִּינֵיהֶם אִין פָּאן דְּרַף חֲבֵה וּל"ק כָּל קוֹשְׁיוֹת הֵרָשֵׁב"א עַל הֵרָא"ה ז"ל וְכֹן מְבֹנָאָר מְדַבְּרֵי הַטּוֹר שֶׁכ' וְז"ל וְלָא יֵאֲכַל עֲמָה עַל הַשְּׁלֵחָן וְאָצ"ל בְּקַעְרָה א' וְדוּקָא בְּנִימִים הֵרָאשׁוּנִים שְׁהָיוּ לְהֶם שְׁלַחְנוֹת קְטַנוֹת וְכו' אָבַל הֵאִדְנָא שְׂרָגִילִין רַבִּים וְכו' בְּלִבְד שְׁיַעֲשׂוּ שׁוּם הֵיפְרָא כְּגוֹן שְׁיַפְרוֹס מְפָה אוּ שְׁיִתְנוּ שׁוּם דְּבַר בִּינֵיהֶם וְכו' עַכ"ל מְבֹנָאָר דְּכְשִׂאוּכְלִין עַל שְׁלֵחָן לְבַדָּן לָא מְהַנִּי שׁוּם הֵיפְרָא פִּינּוּ דְּזוֹ עֲצָמוּ דְּרַף חֲבֵה כְּשְׂאוּכְלִין עַל שְׁלֵחָן יַחַד לְבַדָּן וְלָא מְהַנִּי הִכִּי אֱלָא כְּשִׂאָחֲרִים אוּכְלִים עֲמָהֶם דָּאִז לִיכָא חֲבֵה מְחַמַּת יְשִׁיבָה וְאָכִילָה עַל שְׁלֵחָן א' וְאָפ"ה צְרִיף הֵיפְרָא דְּהַטּוֹר חֲשֵׁשׁ לְדַעָה זֹו דְּגִזְרִינָן הַעֲלָאָה אִטּוּ אָכִילָה וְכַמ"ש הֵרָא"ש דְּיֵשׁ מְצַרִּיכִין הֵיפְרָא וְכַמ"ש הֵרָא"ש בְּקִיצוֹר הַלְכוֹת נִגְדָה שְׁלוֹו וְצ"ע עַל הַב"ח בְּמַה שְׁחִילַק בֵּין הֵיפְרָא דְּאָכִילָה כ"א מְקַעְרָה לְבַד לְשִׂאָר הֵיפְרִים דְּלְדַעָה זֹו אִין לְחַלֵּק וְכַדְמוּכַח מִן הַטּוֹר וְכַמ"ש מִיְהוּ הַש"ע לָא חֲשֵׁשׁ כָּלֵל לְדַעָה זֹו וְכ' בְּסִתָּם דְּמְהַנִּי הֵיפְרָא וּמְשִׁמְעַ דְּאֶפִּילוּ אוּכְלִין לְבַדָּן עַל הַשְּׁלֵחָן וְאִין לְהַחְמִיר דְּהָא הֵרַמְב"ם לָא אָסַר כָּלֵל עַל שְׁלֵחָן א' כ"א מְקַעְרָה אַחַת וְכַמ"ש"ל: כְּתַב רַש"ל

בבבאיורי סמ"ג אם היא אינה אוכלת המאכל שהוא אוכל אסור לאכול על שלחן א' שעתה אין פאן הקפרא וצריף שינוי עכ"ל: (ח) י"א שאסור לאכול.

והש"ף תמה ע"ז דפשיטא דאסור פנין דאנן קיי"ל אסור לשמות משויורי כוס שלה כדאימא בסמוך סעיף ד' א"כ כ"ש בשיורי מאכל ואדרבה שתיה נלמוד מאכילה ולמה כ' הרמ"א דין זה בשם י"א ע"ש אבל לא משמע פן בדברי ב"י בס' בד"ה שאחר שכ' בב"י דין שתיה דבסמוך כ' ע"ז בבד"ה בשם ס' א"ח דבאכילה מותר לאכול זה מה ששייר זה אלמא דס"ל דבאכילה יש להתיר טפי דבשלמא שתיה א"א בענין אחר כ"א בזה אחר זה משא"כ באכילה דאפשר לאכול שניהם בבת אחת מן הקערה מש"ה בזא"ז ליפא משום הרגל דבר וכ"כ בס' כו"פ גם בהגה"מ לא למד שתיה מאכילה אלא מהא דאמרה אכל עמי ושתה עמי דעל פולן הקפיד עליה ואין ללמוד אכילה משתיה מטעם שפכתתי ועוד דבשתיה מראה חבה פשהוא שותה אחריה דאינש דעלמא אין דרוף לשמות משויורי כוס ששתה חבירו כדאי' בא"ח סי' ק"ע מש"ה י"ל אם הוא שותה אחריה מראה חבה יתירה משא"כ באכילה: כתב בט"ז דכשמביאין קערה ובתוכה חתיכות גדולות וכ"א נוטל חתיכה א' מן הקערה ומשימה לפניו ואוכל ממנו אין בזה איסור פנין דאין האכילה מיז כשנוטלה מן קערה משא"כ בחתיכות קטנות אסור אפי' נוטלין זה אחר זה נמי אסור: כתב הב"י בשם רי"ו דהא דאסור לאכול עמה על שלחן א' בלא הקפד מ"מ אם היא אינה יושבת במקומה המיוחד לה בשאר ימות השנה הני הקפד ושרי: (ט) היא.

כתב הש"ף אע"פ שחזרו ומלאוהו אבל אם שתה כל הכוס וחרו ומלאוהו שרי אע"פ שלא הדיחו הכוס ביניהן ובב"י כ' שמנהגן להדיח הכוס בין שתיה דינדה לשתייה דידיה ומנהג פשר הוא אבל אין נוהגין פן עכ"ד: (י) אם לא שמפסיק.

וה"ה משויורי מאכל דינדה מהני אם הפסיק אדם אחר ביניהם ט"ז: (יא) לה. כתב הש"ף בשם הב"ח דמתיר ישיבה פשהוא לבוש בבגדים לישוב על מטתה אפילו בפניה עכ"ד ובס' הב"ח שלפנינו לא כתב להתיר אלא דוקא שלא בפניה ובט"ז אוסר ובנקה"כ חלק עליו עוד כתב בט"ז שיהא לא תישן במטה שלו דיש טפי הרהור בשפכה ובקומה אבל ישיבה בעלמא מותרת לישוב על מטתו דהיא לא מרגילה ליה ובס' מנ"י חלק עליו ומתיר שתישן היא במטה שלו וכתב וכן יש קצת ראיה מהא דכתבו הפוסקים דהיא מותרת לשמות אחריו כדאמרינן בפ"ק דשבת גבי עונבדא דהאי תלמיד אכל עמי ושתה עמי ולא אמרה אכלתי עמו ושתייתי עמו ועיין בבאורי סמ"ג לאנן לרש"ל ונתם נמי קאמר וישן עמי עכ"ל ודבריו תמוהים מאד דא"כ תידוק נמי מדלא אמרה וישנתי עמו מוכח דבהא ליפא שום חידוש דאפילו בימי גדטה שרי זה ליתא וח"ו לומר פן וע"כ מהאליפא למיזק פלל ובאמת הפוסקים לא דייקי פלל אלא מלשון לא יאכל הזב ולא אמר ולא תאכל הזבה וכו' אבל מהתם ליפא להוכיח שהשיבה פפי מה ששאל אליה מה הוא אצלה וע"ז השיבה אכל עמי וכו' ונראה דכל הני דפליגי רבנותא נכון להחמיר וכמ"ש הרמב"ם בס' בעה"נ שאכתוב בסמוך מיהו נראה ממ"ש הרא"ש בפסקי הלכות נדה בקצרה וז"ל ולא ישכב על מטתה אפילו כשאינה במטה עכ"ל משמע דוקא שכיבה הוא דאסור ולא ישיבה וכן בהלכות נדה להרמב"ן פ"ח כתב וז"ל אסור לשכב על מטתה וכו' וכל המרבה בהרחקה ה"ז משוכח עכ"ל ומדלא הזכירו פלל אסור בישיבה מבואר דאפי' בפניה נמי שרי

ונגיעה שנוגעת בסדין שהוא מלונכה בדם אין אסור אע"פ שקצת נזהרין בזה ושיבוש הוא ט"ז: (יב) שמתנדדת.

אבל ע"ג קורות פבדים המונחים על הארץ מותר לישוב עם אשתו לפי שכבדתו קובעתו נ"ש בתשובה: (יג) במטה. כתב הש"ך וז"ל מיהו במטה של עץ או של בנן מותר עם אשתו הוא במטתו והיא במטתה וכ"כ הר"מ אלשקר בתשובה סימן צ"א והוא מפ' הדר דס"ג ע"ב הישן בקילעא שאיש ואשתו שם עכ"ל ודבריו תמוהים הא בהדיא כתב הרמ"א ואפ"י אם שוכבים בב' מטות אם נוגעים זב"ז אסור והתם נמי מיירי במטה של עץ וכמבואר במרדכי שכתב דאפ"י אם רגלי המטות נוגעים זב"ז דאסור ואם ר"ל פשאין נוגעין זב"ז פשיטא דמותר ומה"ת לאסור ואי משום יחוד הא נמי פשיטא דיחוד מותר בגדה כמבואר בגמרא בהדיא וא"צ להביא ראיה מרמ"א וכבר עמד ע"ז בס' א"מ סימן זה וכתב שעיין בתשובת מהרמ"א שם ומיירי שם דישינים תחת הוילון הפרוס ושוכבין שם הוא במטתה וכו' וצ"ל דס"ד דהוי דרף חבה הואיל דהוילון הוא פרוס רק להם לבדם מפני הצניעות ואפשר חסר בקאן בש"ך אמנם ראיה שלו תמיה דהוא פירש קילעא דפ' הדר מלשון קלעים כמ"ש שם להדיא ובאמת פירושו חדר בכל דנקתא בש"ס וכן פירש"י שם ובברכות דף כ"ב ובע"ז דכ"ד עכ"ל: (יד) אפילו בעקבה.

מגמרא דנדרים דף כ' ע"א הוא דאיתא התם ר"א בר"י אומר כל המסתפל בעקבה של אשה הניין לו בנים שאינו מהונגנים אר"י ובאשתו נדה אומר ר"ל עקבה דתני במקום הטנופת שהוא מכונן כנגד העקב ע"כ וכתב הרשב"א בתה"א דמן עקבה נלמד בכ"מ מקומות המכוסים שבה דאסור להסתפל בהן ותמה הב"י והב"ח ופרישה הא בגמרא אר"ל דעקבה דתני במקום הטנופת משמע דבהא לחודא אסור ולא בשאר מקומות ונעלם מהם דברי הראב"ד בס' בעה"נ דף ב' שכתב בשם י"מ דמלתא דר"י לחוד ודר"ל לחוד דהא דר"י בעקבה ממש ובאשתו נדה והא דר"ל אפילו באשתו שאינו נדה ומאי עקבה מקום הטנופת ור"י ור"ל לא פליגי אלא בפירושא דברייתא כו' ואנו לית לן לאכרועי בהא מלתא דמעשה שמים הוא מיהו מידי אסורא לא נפיק ונקטינו פתרוןיהו לחומרא דאסור להסתפל בעקב אשתו נדה ומן העקב נלמד כ"מ המכוסה שבה וכו' עכ"ל וכבר נתעורר בזה בס' מנ"י: (טו) אבל מותר להסתפל.

ובש"ד כתב ולא יתן בה עיניו יותר מדאי פן יתקלקל עמה כדאמר הספר לשם כל המסתפל באשה יותר מדאי הניין לו בנים שאינם מהונגנים אומר רב יוסף ובאשתו נדה אמרו שלא יראה בה יותר מדאי עכ"ל צ"ל דס"ל הא דאמר התם המסתפל בעקבה של אשה כו' לאו דווקא מקומות המכוסים בעקבה אמרו אלא אפילו במקומות הגלויים ועקבה דנקטי לרבויא אמרו וכ"ש בשאר אברים מקומות היפוי מיהו הרמב"ם מתיר וכמ"ש הרמ"א פאן וטעמא הואיל והיא מותרת לאחר זמן אינו בא לידי מכשול: ודע דבכמה ענינים התמירו באשתו נדה יותר מן ערוה דעלמא ובכמה ענינים הקילו באשתו נדה יותר מן ערוה דעלמא וטעמא כמ"ש הרא"ש ז"ל בהלכות נדה הקצר וז"ל ומשעת ראיתה עד שתטבול ויש להתרחק לה קצת מבעלה בדברים שאפשר (נ"א בדברים שאפשר) פי התורה אסרה היחוד עם כל העריות וגם נדה היא בכרת פשאר עריות אלא שהדבר קשה להזהר מיחוד אשתו ומצאו רמז מן המקרא להתיר יחוד נדה ודרשו

בסנהדרין דף ל"ז סוגה בשושנים ובשביל שנתניח תדיר עמה עשו גדר וסייג ואמרו שלא יאכלו על שולחן אחד וכו' עכ"ד מש"ה בקצת החמירו משום סייג וגדר ובקצת הקילו מפני שראו שהוא דבר קשה וא"א להזהר וכל המחמיר על עצמו קדוש יאמר לו: (טז) זוכרים.

הקשה בס' מנ"י וז"ל ולא ידעתי מאין יצא להם טעם זה הלא הטעם מפורש להדיא בש"ס ס"פ אע"פ פדי שלא תתגנה על בעלה ופירש רש"י בימי טהרה אם לבשה בגדים שלבשתה בימי נדתה עכ"ל ותמיה גדולה על האחרונים שלא הרגישו בזה ויש בה כמה נ"מ לדינא וצ"ע ובאמת לפי מ"ש הב"י דהטור למד פן מהא דאמרנו הנוחזקה נדה בשכנותיה בעלה לוקה עליה ופירש רש"י שראוה שלבשה בגדי נדות קו' הרב מנ"י קו' עצומה היא דמנ"ל דמהאי טעמא הוא הא מפורש בש"ס טעם אחר אלא נראה דהרמב"ן והטור כ"כ מסברא דנפשיה כיון דמצינו דבאונשי התירו להתקשט בימי נדתה אלא שלא תתגנה על בעלה וכמ"ש בסמוך אלמא דהקישוט מביא לידי הרגל דבר מש"ה ראוי לעשות זכירה ותיפרא וכ"מ בפסקי הרמב"ן בהלכותיו פ"ח ד"ח ע"ש: ובזה מיושב מה שהקשה במנ"י וז"ל וזכירה זו למה דלא צריכין היכר אלא אם פן יש איזה הרגל וסיבה וקרויב דעת ולמ"ש לק"מ שהקישוט הוא המביא לידי קרויב דעת והגמרא דלא יתיב האי טעמא דמש"ה הבלאות יש לה משום האי טעמא הוי סגי' בקצת בגדים מבלאות שלא ולא הנה צריף למיהב לה פל הבלאות והטור ניחא ליה למנקט האי טעמא דאלו לטעם הש"ס אפשר פשטין שניהם מקפידין ע"ז א"צ לשנות בגדיה מש"ה יתיב האי טעמא דצריף משום היפרא: (יז) להתקשט.

כתב בס' מנ"י ואע"ג דאמר במס' שבת דף ס"ד זקנים הראשונים היו אומרים והנה בנדתה שלא תכחול כו' עד שבא ר"ע ולימד אם פן אמה מגנה על בעלה ונמצא בעלה מגרשה ומשמע מדקדוק לשון הש"ס דר"ע אזיל לשיטתו דאמר אפילו מצא אחרת נאה הימנה אבל אנו דלא קי"ל פנותיה אם פן תהא אסורה להתקשט וכו' שוב מצאתי בלח"מ ס"פ התינות שהרגיש בזה ותי' דמ"מ יש לחוש ע"י שתתגנה ישים לה עלילות דברים עד שיגרשנה עכ"ד ועיין בס' מל"מ פ"ו מהלכות גרושין שהרגיש בזה ותי' דאיתא בהדיא בירושלמי שילהי מס' גיטין דזקנים אתיא כב"ש ור"ע אתיא כב"ה: (יח) חוץ ממזיגת הכוס.

ועיין בב"ח ובש"ף הביאו שכתב דה"ה ליתן הקערה על השולחן ודוקא קערה המיוחדת לבעלה אבל לא פשבגי בית אוכלין ממנה וכ"כ ב"ש דף קי"ג ע"ב והט"ז כתב מדלא אמרו רק מזיגת הכוס ולא אמרו גם פן תיקון המאכל א"ו דחכמים שיערו זה בתקמתם שאין בזה קרויב דעת רק מעשה עבדות וכ"נ לפמ"ש הרמ"א דוקא מזיגה בפניו והנחה לפניו הוא דאסור הא הנחתה לפניו לחוד דשרי ה"ה ה"נ דשרי דאפילו אי משוינו דנתינה מן הקדירה לקערה למזיגה מ"מ כיון שהוא שלא בפניו שריא מיהו הב"ח לשיטתיה דס"ל דאע"פ דהמזיגה הנה שלא בפניו כיון דהנחה הוא לפניו אסור מש"ה החמיר בזה אבל למ"ש הרמ"א והספיים לזה הש"ף בס"ק י"ד אין להתמיר פלל בזה: (יט) אסורה ליצוק לו מים.

פְּתַח הַפְּרִיִּשָׁה דַלֵּפ"ז צ"ל דְּזָרִיקָה שְׁרָיָא דַּאֲל"כ בְּלֵא"ה אָסוּר אַף לִפְמ"ש הַט"ז י"ל דְּהָא לָא הָוֵי כְּמוֹ זָרִיקָה לְפִי שְׁהִיא נוֹגַעַת בְּכָלִי וְהַכְּלִי בְּמִים וְהַמִּים הֵמָּה ע"י זָרִיקָה גַם לִפְמ"ש הַט"ז דְּבַכְלָל הָאִסוּר הָוֵי שְׂאֵם הוּא רוּחִין מְכָלִי שְׂיֵשׁ בּוֹ נֶקֶב וּבִשְׁעַת רַחֲצָתוֹ הִיא יוֹצֵקַת מִים לְכָלִי גַם כֵּן ל"ד לְזָרִיקָה וְאַצ"ל לִפְמ"ש הַש"ף בְּשֵׁם הַר"י דְּאָסוּר לְתַת לְפָנָי בְּעֵלָה קִיתוֹן שֶׁל מִים וְכו' שְׂיִרְחוּן בָּהֶם רִגְלֵיו מְפָנִי שְׁהוּא דְרָף חֲבָה דַּלֵּק"מ: (כ) וְאִין חִילוּק בְּכָל אַלְהָ.

מִשְׁמַע דְּקָאֵי לְכָל מִלֵּי הַמְּוֹזְפָר כְּאִן בִּש"ע וְאַף מ"ש סְעִיף ח' דְּרָאוּי שְׁתִּיחַד לָהּ בְּגָדִים לִמֵּי גְדוּתָהּ וְכו' ה"ה בְּרוּאָה פְּתָם כֵּן וְק"ל דַּא"כ לְמָה אָמְרוּ בְּמַסְכַּת פְּתוּבוֹת דְּרָף ע"ב וּבְמִס' קְדוּשִׁין ד"פ הַחֻזְזָקָה גְּדָה בְּשִׁכְנוּתֶיהָ הִיא בְּעֵלָה לֹוְקָה עֲלֵי וּפִירִש"י שְׁרָאוּהָ שְׁלִבְשָׁה בְּגָדֵי גְדוּתָהּ אִיךְ אֶפְשָׁר לְלַקּוֹת דְּלָמָּא לֹא מְצָאָה אֱלָא כְּתָם דְּאִינָה טְמֵאָה אֱלָא מְדַרְבְּנָן וְלֹא בַר מְלַקּוֹת הוּא בְּשִׁלְמָא הָא ל"ק דְּאִיךְ אֶפְשָׁר לְלַקּוֹת דְּלָמָּא חֲזִינָא בְּלֹא הַרְגָּשָׁה י"ל דְּחֻזְזָקַת דָּם שְׁהוּא בָּא בְּהַרְגָּשָׁה וְאֲזִלִּינָא בְּתַר רֹוב דָּם שְׁהִיא רוּאָה בְּהַרְגָּשָׁה דְּהָא אֲזִלִּינָן בַּד"נ בְּתַר רֹובָא אַף הָא קִשְׂיָא דְּלָמָּא לֹא חֲזִינָא דָּם כְּלָל אֱלָא שְׁמִצָּאָה הַכְּתָמִים וְצ"ל כֵּינּוּן דְּלֹא עֲבָרָה בְּשׂוּק שֶׁל טְבַחִים דְּאֵלוּ עֲבָרָה הִיְתָה תּוֹלָה בָּהּ וְכֵינּוּן דְּלֹא עֲבָרָה תְּלִינּוּ בְּמִצּוֹי דְּנֻדָּי רָאָתָהּ וּבְהַרְגָּשָׁה חֲזִינָא וְעִדְיִין צ"ע: וְעַפ"ז אֶפְשָׁר לִיִּישֵׁב מַה שְׁהַקְשָׁה בְּתִשׁוּבַת הַרְמ"א הַבְּאֲתִיו לְעִיל סִימָן קַפ"ה אֵהָא דְּאֶמְרִינָן בְּמַסְכַּת פְּתוּבוֹת דְּרָף ע"ב וּבְמִס' קְדוּשִׁין דְּרָף פ' הַחֻזְזָקָה גְּדָה בְּשִׁכְנוּתֶיהָ בְּעֵלָה לֹוְקָה עֲלֵיהָ מִשׁוּם גְּדָה אֲמַאי לֹא קֹאֲמַר דָּגַם הִיא לֹוְקָה וּלְפַמ"ש י"ל דַּמְש"ה הִיא אִינָה לֹוְקָה בְּמַלְקוֹת דְּהָא ק' דְּאִיךְ אֶפְשָׁר לְחַיִּיב מְלַקּוֹת כְּלָל דְּלָמָּא כְּתָם מְצָאָה אוֹ שְׁלֹא בְּהַרְגָּשָׁה חֲזִינָא וְע"כ צ"ל דְּאֲזִלִּינָן בְּתַר רֹובָא דְּהָא בְּשׂוּק שֶׁל טְבַחִים לֹא עֲבָרָה וּבְצַפּוֹר לֹא נִתְעַסְקָה מְסַתְּמָא מַגּוּפָה אֲתִי וּבְהַרְגָּשָׁה חֲזִינָא דְּרֹוב דָּם בְּהַרְגָּשָׁה אֲתִיָּא בְּשִׁלְמָא אִם מְצָאָה כְּתָם וְאֶמְרָה שְׁלֹא הַרְגִּישָׁה וְנֻדָּי דְּאִינּוּ אֱלָא מַד"ס אֲבָל מִן הַסְּתָם אֲזִלִּינָן בְּתַר רֹובָא דְּבְהַרְגָּשָׁה אֲתִיָּא אַף קִשְׂיָה כֵּינּוּן דְּכַתִּיב וְסִפְרָה לָהּ לְעֶצְמָה שְׁהִיא נְאֻמָּתָה וַא"כ אֲמַאי לֹוְקָה הָא אִינָה נְאֻמָּתָה דְּשְׁלֹא בְּהַרְגָּשָׁה חֲזִינָא אוֹ ע"י כְּתָם אִם כֵּן אִיךְ אֶפְשָׁר לְהַתְרוֹת בּוֹ לְמַלְקוֹת דְּשְׂמָא תֹאמַר דְּשְׁלֹא בְּהַרְגָּשָׁה חֲזִינָא וְהוּי הַתְּרֵאת סִפְק וְאֶפְלִי לְמ"ד הַתְּרֵאת סִפְק שְׁמִיָּה הַתְּרֵאָה מ"מ קִשְׂיָה אִיךְ פִּסְק וְתַנִּי לֹוְקָה עֲלֵיהָ הָא אִיכָּא דְּזִמְנִין דְּאִינּוּ לֹוְקָה וּבַכַּה"ג שְׂאוּמְרַת דְּשְׁלֹא בְּהַרְגָּשָׁה חֲזִינָא וַא"ל דַּש"ה דְּאִיְתְּרַע נְאֻמָּנוֹת שְׁלָהּ כֵּינּוּן דְּשִׁמְשָׁה עִם בְּעֵלָה בְּטוֹמְאָה ז"א דְּהָא קִי"ל דְּחֲשׂוּד לְדַבְּרַי הַקָּל אִינּוּ חֲשׂוּד לְדַבְּרַי הַחֲמוּר וַא"כ ה"נ גְּהִי דְּחֲשׂוּדָה לְעַבְנוֹר עַל ד"ס אֶפְתִּי י"ל דְּלֹא עֲבָרָה עַל אִסוּר דְּאוֹרִיָּתָא וְנ"ל דְּהָא מִשְׁמַע בְּפָרֶק הָאֲשָׁה רַבָּה דַּע"א נְאֻמָּן בְּאִסוּרִין וְדוֹקָא בְּמִיָּדֵי דְּאִיְתִיָּה בְּיָדִים וּמִיָּדֵי דְּלֹא אֲתַחְזֹק אִסוּרָא וְכַתְּבוּ הַתּוֹסְפוֹת שֵׁם וּבְרִישׁ מַס' גִּיטִין דְּיִלְפִינּוּ לָהּ דַּע"א נְאֻמָּן בְּאִסוּרִין מִן וְסִפְרָה לָהּ דְּכַתִּיב גְּבִי גְּדָה וַא"ל דְּהֵתָם אִיְתַחְזֹק אִסוּרָא ז"א דְּהֵתָם אִינָה בְּחֻזְזָקַת שְׁתַּרְאָה לְעוֹלָם וְהָא דְּנְאֻמָּתָה לְוִמֵּר שְׁטַבְלָה לְטוֹמְאָתָה מִשׁוּם דְּהוּי בְּיָדָהּ וְכַמ"ש רִישׁ מַס' גִּיטִין וְלְכַאוּרָה קִשְׂיָא דַּמ"מ גִּילְף דַּע"א נְאֻמָּן אֶפְתִּי הִיכָּא דְּאִיְתַחְזֹק אִסוּרָא מְהָא דְּכַתְּבַת בְּבִשְׂרָה עַד שְׁתַּרְגִּישׁ בְּבִשְׂרָה וַא"כ מִן הַתּוֹרָה הָאֲשָׁה נְאֻמָּתָה לְוִמֵּר דְּחֻזְזָנָא בְּלֹא הַרְגָּשָׁה אַע"ג דְּרֹוב דָּם בְּהַרְגָּשָׁה אֲתִיָּא אַפ"ה הִיא נְאֻמָּתָה נְגִיד הַרֹוב מַכ"ש דְּנְאֻמָּתָה נְגִיד הַחֻזְזָקָה דְּהָא רֹובָא וְחֻזְזָקָה רֹובָא עֲדִיף אַף ז"א דְּמְהָא לִיכָּא לְמִילְף דִּי"ל דָּאִם רָאִינוּ שְׁהֵדָם שׁוֹתֵת מְמַנָּה בְּאֻמָּתָה אִינָה נְאֻמָּתָה וְהָא דְּכַתְּבַת בְּבִשְׂרָה הִינּוּ אִם רָאָתָה דָּם וְלֹא נוֹדַע לָנוּ שְׁתַּרְאָה כ"א עַל פִּיָּה אֲזִי הִיא טְהוּרָה כֵּינּוּן דְּלֹא אִיְתַחְזֹק לָן בְּרוּאָה

כ"א על פיה וְהִפָּהּ שְׁאָסֵר הוּא הִפָּה שְׁהִתִּיר וּע"כ לֹא מִבְּעֵי לֹן הֵתָם אִם ע"א נֶאֱמָן הִיכָא דִּאֲתַחְזֹק אֶסוּרָא הֵינּוּ בְּאֲתַחְזֹק שְׁלֵא ע"פ הָעֵד מִשָּׂא"כ הִיכָא דְלֹא אֲתַחְזֹק כ"א ע"פ הָעֵד וְנִדְאֵי דְנֶאֱמָן וּלפ"ז הִיכָא דְהִתְחַזְקוּ נִדְהָ בְּשִׁכְנוּתֵיהּ וְנִדְאֵי דְאֵינָהּ נֶאֱמָנָת לֹמֵר דְשְׁלֵא בְּהִרְגָשָׁה חֲזִיָּא פִּינּוּ דְכִבְרַהּ הִתְחַזְקָה שְׁלֵא ע"פ דְלֹא שְׁיִיף לֹמֵר שְׁהִפָּה שְׁאָסֵר הוּא הִפָּה שְׁהִתִּיר דְוִוּקָא פְּשָׁאֵר תּוּף כ"ד מִשָּׂא"כ הִכָּא שְׁהִתְחַזְקָה כְּבָר גַּם י"ל דְמִש"ה נֶאֱמָנָת לֹמֵר שְׁלֵא בְּהִרְגָשָׁה חֲזִיָּא בְּמַגּוּ דְאִמְרָה מִפָּה יֵשׁ לִי בְּמִקּוּר דְבִקָּה לֹא שְׁיִיף לֹמֵר דְנִיזִיל בְּתֵר רַבָּא פִּינּוּ שְׁהוּא שְׁלֵא בִּשְׂעֵת וְסִתָּה וְאִיכָּא חֲזִיקַת טְהָרָה דִּינְדָּה מִשָּׂא"כ הִכָּא בְּהִתְחַזְקוּ נִדְהָ בְּשִׁכְנוּתֵיהּ אִף כ"ז לְעֵנִין שְׁלֵא תְהֵא נֶאֱמָנָת לְהַעֲיֵד וּלְהִתִּיר דְכִבְרַהּ שְׁהוּא בְּחֲזִיקַת אִסוּר לְאַחֲרֵינִי אֲבָל הָעֵד לְעֵצְמוֹ וְנִדְאֵי שְׁהוּא נֶאֱמָן כְּגוֹן שְׁנִמְצָא תְרַנְגְּלוּת שְׁחֻטָּה בְּמִקּוּם שְׁיֵשׁ לְחֻוּשׁ לְנִבְלָה אוֹ לְשַׁחֲטָה עוֹבֵד כּוֹכְבִים וְכַה"ג וְעֵינִין בְּרִשְׁבִּי"א שֶׁם בִּיבְמוֹת אִף דְאֵנּוּ לֹא מְהַמְנִינּוּ לִיהּ מְכַל מְקוּם הָעֵד עֵצְמוֹ וְנִדְאֵי דְרִשְׂאֵי לְאַכּוֹל בְּמָה שְׁפָרִי לֹו שְׁהוּא פְּשָׁר מִש"ה לְק"מ דְמָה"ט הִיא אֵינָה לֹוּקָה דִּיכּוּלָּה לֹוּמֵר דַּע"י פְּתָם מְצָאָה דָם אוֹ שְׁלֵא בְּהִרְגָשָׁה חֲזִיָּא: (כא) לִיבּוּנָה.

הֶאֱחָרוּנִים פְּתָבוּ שְׁאִין לְהַקֵּל כ"א בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי שֶׁל נְקִיִּים דְשׁוּב לִיכָּא לְמִיחֻשׁ לְהַרְגֵּל דְכִבְרַהּ דְכִינּוּ דְסִמּוּף לְטְבִילָה הוּא לֹא שְׁבִיק הִתִּירָא וְאֲכַל אֶסוּרָא: (כב) פְּנִינּוּ יָדִיו. כ' הַשְּׁ"ף אֲבָל מְזִיגַת הַכּוֹס אֲשַׁפְּחוּן הִתִּירָא טוֹבָא ע"כ ור"ל לְדַעַת הַגְּמִי"י דְמְזִיגָה בְּלֹא הוֹשְׁטָה אוֹ הוֹשְׁטָה בְּלֹא מְזִיגָה שְׂרִי וּלְדַעַת הַרְשָׁבִי"א דְמְזִיגַת יֵין בְּמִים דְנִקָּא אֶסוּר מִשָּׂא"כ בְּשָׂאֵר מְשָׁקִין שְׂרִי א"כ ה"נ וְאֵע"ג דְכִבְרִיא נִכּוֹן לְהַחְמִיר בְּכּוּלְהוּ מ"מ בְּחֻלְהּ שְׂרִי ע"כ: (כג) אֶסוּר לְבַעֲלָהּ.

כ' כְּנֵה"ג בְּשֵׁם הַרְדֵּב"ז הִזָּה בְּעֵלָה אֶנְפֵּן מְקִיז דָם אִם אֵין שֶׁם מְקִיז ז דָם אַחַר מְוֹתֵר ע"כ וְכ' ע"ז הַכְּנֵה"ג ה"ה אִם יֵשׁ שֶׁם מְקִיז דָם אַחַר אֵלָא שְׁאֵינּוּ בְּקִי כ"כ אִם יֵשׁ לְחֻוּשׁ שְׁלֵהִיּוּתוֹ בְּלִתֵּי בְּקִי יַעֲשֶׂה לָהּ הִיזְק וּבְעֵלָה הוּא מְקִיז דָם בְּקִי שְׁאִין לְחֻוּשׁ לְכֹף בְּהָא וְנִדְאֵי דְמִי לְרַפּוּאָה דְמְוֹתֵר הָא לֹא"ה אֶסוּר ע"כ: (כד) אֶסוּר לְמַשְׁמֵשׁ לָהּ הַדְּפָק.

כ' הַשְּׁ"ף וְנ"ל וְמִיהוּ אִם הַחֻלְהּ מְסוּפֵן וְאֵין שֶׁם רוֹפְאִים מְשַׁמֵּע קֶצֶת מְדַבְּרֵי תְשׁוּבוֹת הַרְמַב"ן ס' קכ"ז דְשְׂרִי מְפָנִי פ"נ אֵלָא דִּי"ל לְטַעְמֵי אֲזִיל דַּס"ל דְנִגְיַעַת נִדְהָ אֵינָה אֵלָא מְדַרְבְּנָן אֲבָל לְהַרְמַב"ם דְנִגְיַעַת עֲרוּנָה אֶסוּרָה מֵה"ת הִכָּא אַע"פ שְׁיֵשׁ פ"נ אֲפֹשֶׁר דְאֶסוּר מְשׁוּם אֲבִיזָרָא דַּג"ע וְצ"ע עכ"ל ב"י וְכ"כ הַעֲט"ז וְאֵין נִרְאָה דְוִוּדָאֵי אִף לְהַרְמַב"ם לִיכָּא אִסוּר דְאוֹרִיזָתָא אֵלָא פְּשַׁעוּשָׁה כֹּן דְרַף תְּאָנָה וְחַבְתָּ בִּיאָה כְּמִש"ל ס' קנ"ז ס"ק יו"ד מִשָּׂא"כ הִכָּא וְכֹן הַמְנַהֵג פְּשׁוּט שְׁרוֹפְאִים יִשְׂרָאֵל מְמַשְׁמָשִׁים הַדְּפָק שֶׁל אִשָּׁה אִפִּי אִשְׁתְּ אִישׁ אוֹ עוֹבְדָת כּוֹכְבִים אַע"פ שְׁיֵשׁ רוֹפְאִים אַחֲרִים עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וְכֹן עוֹשִׂים שְׂאֵר מִינֵי מְשׁוּמֹשִׁים עַפ"י דְרַכֵּי רַפּוּאָה אֵלָא הַדְּבָר פְּשׁוּט כְּמ"ש וְזֶה נִרְאָה דַּעַת הַרְב דְלַעֲיֵל ס' קנ"ו מְשַׁמֵּע מְדַבְּרֵי כְּהַרְמַב"ם וְכְמ"ש שֶׁם ס"ק יו"ד וְכֹאן הִתִּיר מְשַׁמּוּשׁ הַדְּפָק מ"מ בְּאֵין סְבִיבָה אֶסוּר לְבַעֲלָה לְמַשְׁמֵשׁ הַדְּפָק פְּשָׁהִיא נִדְהָ וְכִדְאִית' בְּתִשׁוּ' הַרְמַב"ן וּבְדַבְּרֵי הַרְב עכ"ל וְכַס' מנ"י כ' דְאֵין רִאָּה מְשַׁאֵר נְשִׁים לְאַשְׁתּוֹ נִדְהָ דִּישׁ לְהַחְמִיר בְּאוֹתוֹ בְּאִשְׁתּוֹ נִדְהָ שְׁלִבּוֹ גַם בְּהָ מִן אִשָּׁה אַחֲרֵת וְכְמ"ש בְּתִשׁוּ' הַרְשָׁבִי"א סִימָן א' קפ"ח וּבְהִגָּהַת ש"ע אַה"ע סִימָן כ"א עכ"ל וְכַמְח"כ אֵין בְּדַבְּרֵי מְשַׁמֵּשׁ דְהַרְשָׁבִי"א בְּתִשׁוּ' שֶׁם וְהַרְמַב"א בְּהַגַּה"ה לֹא מִיִּירֵי אֵלָא בְּמָה שְׁאָסְרוּ חֲכָמִים מְשׁוּם הַרְגֵּל דְכִבְרַהּ בְּהָא הוּא דְשְׁיִיף לְחַלֵּק בֵּין אִשְׁתּוֹ

נדה דלבו גס ביה לאשה דעלמא אכל מה שאסור מה"ת משום קרובות ערוה ודאי דחמירא
א"א מאשתו נדה ואין לחלק בין לבו גס ביה או לאו ומדחזינן מעשים בכל יום שהרופאים
ישאלים ממשמשים בדפק ושאר מיני משמושים שמדרכי רפואה אפילו לא"א מוכח
דאינו אסור מה"ת וכ"כ בס' כו"פ שדברי הש"ך ברורים ומסיים וכן נוהגין שאשה שיש
לה מפה בבטנה וכ"מ תנרפה רופאים רואים אותה וזה ודאי בגדר ג"ע כדאמר הש"ס
ימות ואל תעמוד ערומה א"ו כדאמר הש"ס דנה במלאכתו עוסק עכ"ד מיהו מה שנוראה
מדברי הפוסקים הנ"ל דמה שאינו אסור אלא מדרבנן ליכא בכלל אבינרא דג"ע ואמרין
בי' יעבור ואל יהרג וכ"כ הש"ך בהדג"א סי' קנ"ז ק' לי הא אמרין בסנהדרין שלהי פ"ק
בן סורר ומורה במעשה באדם א' שנתן עינו באשה אחת והעלה לבו טינא באו ושאלו
הרופאים ואמרו דאין לו תקנה עד שתבעל לו ואמרו חכמים ימות ואל תבעל לו תעמוד
לפניו ערומה ימות ואל תעמוד לפניו ערומה תספר מאחורי הגדר ימות ולא תספר עמו
מאחורי הגדר ובכל הגי' ליכא איסור דאורייתא לכ"ע אלא בחבוק ונשויק לדעת הרמב"ם
בפ' כ"א מהלכות א"ב ד"א ואפ"ה אמרו חכמים ימות כו' גם למ"ד התם דפנויה היתה
ודאי דליכא שום לתא דאורייתא וע"כ צ"ל דש"ה דחולי בא מחמת עבירה לפיכך ימות
ואל יעשה העבירה וכמ"ש מוהרמב"ח בס' תוספת יוה"כ וכ"מ בסימן קנ"ה דאם אמר
הבא לי עלין סתם והביא לו עלין מעצי אשה ופסקו הפוסקים דלא כהירושלמי דס"ל
פינן דאיכא לאו דלא ידבק בידה הוי אבינרא דע"ז אלא דאפ"ה שרי אף הר"ן והרב
בהגה"ה לעיל סימן קנ"ז ע"כ לא ס"ל לחלק בהכי דא"כ מנ"ל למילף מהאי עובדא
דאפילו דבר שאין בו מיתה רק לאו בעלמא יעבור ואל יהרג דלמא ש"ה דהחולי בא
מחמת העברה א"ו דלא ס"ל לחלק בהכי ועיין בשו"ת חו"י סימן קפ"ב שהרגיש ג"כ
בזה א"כ אף בדבר שאין בו לאו רק הרחקה מדרבנן נמי נימא דהוי אבינרא דג"ע ויהרג
ואל יעבור פהאי עובדא דהתם אף מדברי הר"ן פ' אין מעמידין ופ' כ"ש וה"נ בסנהדרין
שם משמע דס"ל דבכל הגי' איכא לאו דלא תקרבו והוא תמוה וכ"כ בס' מל"מ פ"ה
מהלכות יסודי התורה בשם הרא"ם בתשו' ח"א סי' נ"ט דאפילו בחלוצה דאינה אסורה
אלא מדרבנן הרי היא בכלל ג"ע ויהרג ואל יעבור ומייתי ראיה מהאי עובדא דשלהי פ'
בן סורר ומורה דאפילו בפנויה ובדבור בעלמא ואפילו שלא בפניו שאין בכל אלו כ"א
איסור הנאת פנויה בלבד ואפ"ה אמרו ימות וכו' משום דאבינרא דידיה הוא ע"ש וכ"כ
הריב"ש סימן רנ"ה בהדג"א: ועוד ק' לי על הש"ך ש' שכ' בסימן קנ"ז דמהאי עובדא דמייתי
הש"ס מוכח כדברי הרמב"ם דס"ל דאף שאר קרובות לערוה אסור מה"ת כמו חבוק
ונשויק ולמ"ש אין שום ראיה שהרי אפילו דבור אסרו התם מיהו הא דאמר התם דפנויה
היתה לק"מ אהר"ן דהא אמר התם דמשום פגם משפחה אמרו כו' אלא דראיה של הר"ן
מהא דאמר התם למ"ד א"א שפיר וכ"נ מן הנ"י שם ועיין בהגהות מל"מ פי"ז מהלכות
א"ב ואין דבריו ברורים אצלי דמה שהביא ראיה מהא דאמר ליה הבא עלין סתם וכו'
והוא דעת הי"א לעיל סימן קנ"ה סעיף ב' כבר הסכימו הפוסקים דלא כהירושלמי זה
וכמ"ש הש"ך שם ס"ק י"א ע"ש ולענין דינא במקום ס"נ יש לסמוך על הפוסקים
המקילים לשמשה וכ"ש למשמש הדפק דשרי ועיין בס' בי"ש בא"ע סי' כ' שהשיג ג"כ
על הש"ך: קצו (א) אם תראה ב' או ג"י.

אע"ג דזבחה דאורייתא אינה אלא בראתה ג"י עיין כו"פ מ"ש בזה והב"ח בק"א פתב דר"ל אם תראה ב"י זה אחר זה וראי' ב' היתה כל ביה"ש דה"ל ספק ראתה ג"י משפט אחד לו פנודאי ראתה ג"י דבדקת ביום שפסקה עכ"ד: (ב) בטתרה.

כ' הש"ף ונ"ל ביהש"מ ולא ידעתי פנונתו הא מבואר פן בש"ע ובדיקה זו תהיה סמוך לביהש"מ: (ג) רק שחרית. כ' הש"ף היינו מיום ב' מדאורייתא ואילך פדלקמן ס"ב עכ"ל ועיין מש"ל: (ד) להחמיר לכתחלה.

עיין מש"ל דנלע"ד בראתה יום א' אפילו בדיעבד בעינן שיהיה מוה דחוק כל ביה"ש: (ה) מאחר דהקהל. כ' הש"ף ונ"ל אע"פ שצדיקין היא לא התפללה ערבית תה"ד שם עכ"ל ועי"ל סי' שע"ה ס"ק י"ד מ"ש לחלק בין האי דהכא לאבל: (ו) אפילו עשו הקהל שבת.

כ' הש"ף אפילו התפללה היא ג"כ ועשתה שבת מותר ואע"ג דגבי אבל פסק לקמן דאפילו בדיעבד אותו היום אינו עולה עי' ש"ף לקמן סימן הנ"ל ס"ק ט"ו מ"ש לחלק בזה מיהו גם פאן כ' הש"ף בשם אביו וכו' שפן נראה מן הפהרש"ל בתשו' סימן פ"ב דאם היא התפללה ערבית דאין להקל אפילו דייעבד: תו כ' ונ"ל מ"מ מבואר מהאגור שיהבאתי דאף להמקילים היינו עד כ"ד שעות וא"כ פשהיום גדול כ"כ חשבנין יום נלילה שוין וכמש"ל סי' קפ"ד ס"ק ז' אבל בתר הכי לכ"ע אסור עכ"ל דבריו מגומגמי וכבר השיגו ע"ז כל האחרונים אלא דלעולם הבדיקה תהיה עד סוף היום הן ביום ארוך או ביום קצר ומ"ש האגור כ"ד שעות לפי שמעולם אין בלילה ניום יותר מן כ"ד שעות: פתב הב"ח ונ"ל נלפע"ד דבקיץ פשמתפללים הקהל ערבית בעוד היום גדול דיותר נכון היה שתבדוק עצמה לאחר תפלת ערבית בעוד שהוא יום סמוך ללילה שהוא כמו שעה או יותר או פחות לאחר תפלת ערבית אלא הואיל ונפק מפומיה דמהרא"י דאין להפסיק בטתרה אלא קודם תפלת ערבית כמ"ש בתה"ד סימן רמ"ח צריף ליתנה לכתחלה להפסיק קודם תפלת ערבית מיהו לכתחלה צריף עוד לבדוק עצמה גם אחר תפלת ערבית בעוד שהוא יום היותר סמוך ללילה שאפשר שזאת היא עיקר ההפסקה בטתרה אבל דייעבד אם לא חזרה ובדקה אחר תפלת ערבית א"נ דייעבד אם לא בדקה קודם תפלת ערבית מורין לה שתהא בודקת לאחר תפלת ערבית לכתחלה ותתחיל למנות מיום המחרת שזו היא עיקר ההפסקה בטתרה ביום שהוא יותר סמוך ללילה שאפשר פנ"ל ולפ"ז מ"ש בהגהות ש"ע דאם נתקלקלה תוה ימי ספירתה סמוך לערב שראתה דם או מצאה פתם אחר ברכו דמפסיקין בטתרה אף לאחר ברכו דחשבנין לה דייעבד דמשמע דוקא תוה ימי ספירתה אבל בתחלת ספירתה אם ראתה דם אחר ברכו אע"פ שעוד היום גדול אינה מפסקת וכו' ליתא אלא אף בתחלת ספירתה מפסקת בטתרה אפילו אם ראתה דם סמוך לערב פינן שצדיקין יום גמור הוא ואדרבה זו עיקר ההפסקה בטתרה כדפ"ל ואם לא ראתה שום דבר לא דם ולא פתם אלא שלא הפסיקה קודם ברכו אף בעל הגהות ש"ע מודה דמפסקת בטתרה לאחר ברכו אפילו עשו הקהל שבת כדכ' באגור ע"ש מהר"י מולין ומפורש כף בהג"ה להדיא עכ"ל והש"ף ס"ק ה' כ' דאף הרב בהג"ה מודה לזה דאפילו אם ראתה דם סמוך לערב מפסקת אחר ברכו בתחלת ספירתה וה"ק אפילו פסקה קודם ברכו לא אמרינן פינן דפסקה קודם ברכו א"כ חשיב אחר ברכו לדידה לילה אלא

אם נתקלקלה אח"כ מפסקת אפילו אחר ברכו והיינו שכ' הרב ובדיעבד אין לחוש ואם היא רואה דם עד סמוך לערב פשיטא דאין דייעבד גדול מזה ומתחלת להפסיק אחר ברכו ומ"ש ונוהגין לכתחלה ליזהר היינו היכא דאפשר פגון שאינה רואה דם קודם וק"ל עכ"ל: (ז) ובדיעבד אין לחוש.

ר"ל באם שגגה או פשעה ולא בדיקה קודם ברכו בודקת ופוסקת בטוהרה דאחר ברכו כמ"ש סמוך בשם הב"ח ופ"ד: פתב הט"ז סק"א ונ"ל רש"ל בתשובה סי' פ"ב כ' דכיון ששנים מתחילין למנות מיום ו' כמ"ש בסעיף י"א פשיטא שישכח למנות אפילו אחר תפלת ערבית עכ"ל מפשיטתיה דלישנא משמע דהרש"ל כ"כ על דין זה שישכח להפסיק בטוהרה אפ"י אחר תפלת ערבית כיון שהתחילה למנות מיום ז' לראייתה וז"א דלעולם צריף שתהיה הפסק טוהרה ביום דווקא אף אם פוסקת בטוהרה בשביעי שלא צריף שתהיה הפסקת טוהרה ביום וכיון דחשבינו לאחר תפלת ערבית ללילה מה מהני מה שמתחילין למנות מיום ו' והרש"ל לא כ' פן אדינא דהכא אלא מה שנהגו להחמיר שלא למנות נקיים אלא מיום ו' לראייתה אהא כ' דלפי מנהג זה אם ראתה אחר ערבית ביום א' נעדיין הוא יום כולה ללפוש בגדים נקיים בסוף יום ה' ומונה מיום ו' וכמ"ש הש"ך בשמו לק' ס"ק י"ט והט"ז נתן במקום לטעות בדבריו וכבר העיר בזה בס' א"מ: (ח) תוף מי ספירתה.

כבר פתבתי סמוך דלאו דוקא אלא ה"ה בתחלת ספירתה פשהיא מפסקת בטוהרה קודם ברכו וזוהרה וראתה אחר ברכו או שראתה עד סמוך לערב דפוסקת בטוהרה לכתחלה אפ"י אחר ברכו אף שלכאורה דברי הרמ"א אין מורין פן ודברי הש"ך שפתבתי בסמוך דחוקים פפי לשון הרמ"א וכ"כ בס' מנ"י מ"מ כ' דיש לסמוך על דברי הש"ך והב"ח מיהו מה שפסקייהם המנ"י בזה ונ"ל ובפרט לדין כמ"ש בסק"ג עכ"ל טעה בדברי הט"ז במ"ש בשם רש"ל שפתבתי בסמוך ובס' סולת למנחה מתנצל עצמו וכ' שגם פנונתו דהרש"ל קאי על האי דין דלקמן סעיף י"א ע"ש אבל ממ"ש פאן מבואר שלא הבין פן: (ט) צריכה לבדוק עצמה.

מבואר דס"ל להמחבר דבראתה ב' או ג"י לכתחלה צריכה שתבדוק ותפסוק בטוהרה סמוך לבה"ש אבל א"צ שיהא שם מוה דחוק כל ביה"ש אלא למצוה מן המבחר וכמ"ש בסעיף א' אבל אם ראתה יום א' ופסקה בטוהרה בו ביום צריף שיהא שם מוה דחוק כל ביה"ש וכ"כ הרמב"ן בהלכותיו פ"ב וכ"כ המ"מ בשמו פ"ו דהלכות א הביאו ב"י סי' זה דאם ראתה יום אחד ופסקה בטוהרה בו ביום אינה מונה מיום המתרת א"כ הנה ידה בעיניה פל ביה"ש וכ' הב"י שתיקון זה במוה דחוק קורא הרמב"ן ידה בעיני' פל ביה"ש מ"ד דיד' בעיני' ממש פל ביה"ש קאמר דזה דבר שא"א לעשות פן עכ"ל ונ"ל שטעמו של הרמב"ן ז"ל דמצריף ידי' בעיניה פל ביה"ש מ בפסקה בטוהרה ביום הראשון ולא סגי בבדיקה סמוך לבה"ש מ משום דגרסינן בש"ס דס"ח על פלוגתא דפליגי במתניתין שם גדה שבדיקה עצמה יום ז' שחרית ומצאה טוהרה וביה"ש"מ לא הפרישה ולאחר הימים בדיקה ומצאה טמאה הרי היא בחזקת טוהרה וכו' רי"א פל שלא הפרישה בטוהרה מן המנחה ולמעלה ה"ז בחזקת טמאה וחכ"א אפילו בשני' לנדתה בדיקה ומצאה טוהרה וביה"ש"מ לא הפרישה וכו' ה"ז בחזקת טוהרה ופירש"י וג' מחלוקות בדבר לת"ק

שביעי הוא דמטהרתה בדיקת שחרית אבל שני לא ולר"י אפילו בדיקת זו שחרית לא מטהרת עד שהפרישה ביהש"מ ולרבנו בתראי אפילו בשני ע"כ ומייתי בגמרא ברייתא תני אמרו לו לר"י אלמלי ידי מונחת בעיני' כל ביהש"מ יפה אתה אומר עכשיו אימור עם סילוק ידי ראתה מה לי הפרישה בטקרה בז' מן המנחה ולמעלה מה לי הפרישה בטקרה בראשון וכו' מבואר דס"ל לתקמים דפליגי על ר"י דאם אין ידיה מונחות בעיניה כל ביהש"מ לא עדיפא בדיקת ביהש"מ מבדיקת שחרית וכי היכי דבדיקת ביהש"מ מהני בדיעבד ה"נ בדיקת שחרית מהני צ"ל דאע"ג דאף התקמים ס"ל דלכתחלה תפסוק בטקרה סמוך לבהש"מ וכמ"ש הב"י פאן ושאר פוסקים היינו לכתחלה ראוי לאחר ההפסק טקרה כל מה דאפשר אבל לר"י דס"ל דאפילו בדיעבד לא מהני עד שתבדוק מן המנחה ולמעלה בז' ע"ז השיבו התקמים פינו דאין ידי' בעיניה כל ביהש"מ אפ"ה מהני לדידה ולא תישינו לשמא ראתה אחר הבדיקה משום דמוקמינו אחזקת בדוקה וטקרה ה"נ להני מועיל בדיעבד בדיקת שחרית ובשאר יומי אפילו אינה בשביעי לפ"ז בראתה יום אחד ופסקה בטקרה בו ביום דס"ל להרמב"ן וסיעתו דלא מהני בדיקת שחרית דוקא בשני הוא דאמרי רבנו בתראי דמהני אבל לא בראשון ע"כ דאף בדיקת ביה"ש לא מהני אא"כ ידיה בעיניה כל ביהש"מ דאל"כ קשיא אף לרבנו בתראי מה שהשיבו לר"י אלא ע"כ לרבנו בתראי דפסקינו פותיהו לא שרי הפסק טקרה ביום ראשון אא"כ ידי' מונחות בעיני' כל ביהש"מ דהיינו ע"י מוה דחוק שמונח שם כל בהש"מ לפ"ז אפילו בדיעבד לא מהני אם לא הנה מונח שם מוה דחוק כל ביהש"מ אם ראתה יום א' ופסקה בו ביום כנלע"ד ומ"ש בס' בעה"נ על דברי המחבר אלו וז"ל לשון הרשב"א בת"ה וכ"כ הטור בשם אביו כו' ליתא אלא המחבר פסק פהרמב"ן בהלכותיו וכמ"ש: ונ"ל דכל הפוסקים דס"ל דבדיקת שחרית לא מהני בפסקה בטקרה ביום הראשון ס"ל דלא מהני בפסקה ביהש"מ כ"א ע"י מוה דחוק כל ביהש"מ וכ"נ מהמ"מ לפי מה שמפ' הב"י פאן לדעתו דס"ל דאף הרמב"ם ס"ל פהרמב"ן בזה וכן מבואר בבד"ה להרא"ה דף קס"ו ע"ש ומעתה אני תמה על הרמ"א בהג"ה דפסק פהמחבר בזה דבדיקת שחרית לא מהני ביום הראשון ופסק בדיעבד אם בדיקה עצמה סמוך לביהש"מ ומצאה עצמה טהורה אע"פ שלא הנה המוה אצלה כל ביהש"מ סגי לא ידעתי מנ"ל זה והמ"מ הנרשם בהגהות רמ"א לא ידעתי לכונן שאין מפל הפוסקים אלו שמיא שום ראיה דס"ל הכי ועיין גם הרי הוכחתי מסוג' דגמ' דאין לחלק בין בדיקת ביה"ש כשלא הנה ידיה מונחות שם כל ביהש"מ ובין בדיקת שחרית דאם בדיקת ביהש"מ מהני כה"ג אף בדיקת שחרית מהני וכינון דפסק הרמ"א ז"ל דבדיקת שחרית לא מהני בראשון אף בדיקת ביה"ש לא מהני אם לא הי' ידיה מונחות בעיניה כל ביה"ש הגם שהתוס' שם ד"ה א"ל כתבו דביום הראשון שפיר יש לחלק בין בדיקת שחרית ובין בדיקת ביה"ש אע"פ שאין ידיה מונחות שם כל ביה"ש וז"ל דכינון דהחזק' רואה שחרית דין הוא להצריכה הפרש' מן המנחה ולמעלה בלא חומרא אלא מן הדין ואין לנו להתמיר ולספק שמא עם סילוק ידיה ראתה להצריכה בדיקה בסוף היום אבל ר"י שבא להתמיר ולספק דאפילו בשלא ראתה שחרית אלא בבדיקה עצמה ומצאה טהורה הוא מצריף הפרשה גם בסוף היום הנה לו להתמיר ולבדוק מספק שמא עם סילוק ידיה ראתה עכ"ל והם כ"כ לפי שיטתם דמחלקי' פן אף בשאר ימים בין ראתה בו ביום או לאו לפ"ז י"ל פן לדידן לחלק בין יום ראשון לשאר

ימים אף דברי התוספות דחוקים מאוד בחילוק זה שמחלקים אלא שהם מוכרחי לחלק
כן מכת גושיתם דלימא ר"י לנפשי' ע"ש וכל זה לשיטתם שכתבו שם בדיבור זה דהא
דאמר ר"י לעיל דף נ"ג ומה אילו נדה שלא הפרישה בטורה מן המנחה ולמעלה לא
תהא בתזקת טומאה וכו' דאלמא אף ר"י בעי הפרישה מן המנחה ולמעלה מייירי
כשהפרישה ביום שראתה בשחרית בהא הוא דצריד הפרישה מן המנחה ומעלה והכא
מייירי בבדקה שחרי' ומצאה טהורה ואהא קשי' להו דלימא ר"י לנפשיה והוכרחו לדונק
הזה שכתבו בתירוץם אבל הפוסקים דפסקו דדונקא ביום הראשון לראיתתה הוא דלא
מהני בדיקת שחרית אבל ראתה ב' או ג"י מהני בדיקת שחרית בשני או בשלישי אף
שראתה בו ביום לא ס"ל כתי' תו' פאן וי"ל דס"ל כתי' ראוין ראשון בתוספות דנ"ג דהא
דקאמר ר"י אלו נדה שלא הפרישה בטורה מן המנחה ולמעלה לא תהא בתזקת טומאה
מייירי בלא בדקה כלל וכיון שלא בדקה גם מן המנחה ולמעלה הא לא היה לה הפסק
טהרה כלל מש"ה היא בתזקת טומאה אבל אם בדקה בצורה עצמה טהורה הנה
מהני אע"פ שראתה גם בו ביום וכן צ"ל דהכי סבירא ליה להרשב"א כתי' א' וצ"ל הא
דנקט ר"י מן המנחה ולמעלה לאו דונקא אלא ה"ה אם בדקה מקודם ומצאה טהורה אלא
דנקט מן המנחה ולמעלה לפי דלכתחלה יש לה לבדוק מן המנחה ולמעלה וכמש"ל ולפ"ז
לק"מ דר"י אדר"י ולא ק' נמי דנימא ר"י לנפשיה דהא השתא סבר ר"י דלעולם מהני
בדיקת שחרית וצוהרים אלא דלכתחלה קאמר דיש לאחר הפרישת טהרה מן המנחה
ולמעלה ולא מק' אלא על רבי יהודה דס"ל דאף בדיעבד לא מהני בדיקת שחרית ואהא
מק' שפיר פינו דלדידך חיישינו אפילו בדיעבד שפא, עם סילוק ידיה ראתה א"כ אף
בה"ש לא יועיל וכמש"ל ואין אנו צריכין לדונק של התוספות ואם פן מנ"ל להרמ"א
ז"ל דהפוסקים דס"ל דבדיקת שחרית לא מהני בראשון דיועיל ביה"ש אף אם אין ידיה
מונחות בעיניה פל ביה"ש ואדרבה נראה דכל הפוסקים העומדים בשטתה זו דל"מ ביום
אחד בדיקת שחרית ס"ל בהרמב"ן ז"ל דמצריד מוד דחוק מונח שם פל ביה"ש אם
פסקה בטורה ביום ראשון וצ"ל דהרמ"א מקריע פן מדעתיה דנפשיה בפירה בין
הפוסקים ולדעתיה צע"ג: לכן נלע"ד שאין להקל בלא מוד דחוק מונח שם פל ביה"ש אם
הפרישה בטורה ביום הראשון אפי' בדיעבד וכדעת הרמב"ם והרמב"ן והרא"ה והכי
משמע פשטי' דסוגיא ונ"מ לדין היכא דחזרה וראתה בתוך ימי ספירתה דכיון שלא
ראתה רק יום א' לא מהני בדיקת שחרית כמ"ש הש"ך ס"ק ו' אם מפסקת בטורה בו
ביום צריד שיהא מוד דחוק פל ביה"ש ואפילו בדיעבד מעכב אם לא היה מונח שם מוד
דחוק דאינה מונה ממחרת א"נ נ"מ בכלה שרוצה להפריש בטורה ולא ראתה רק יום
א' ורוצה להפריש בטורה בו ביום דצריד מוד דחוק שם פל ביה"ש: גם מה שפסק
הרמ"א דבדיקת שחרית מהני בשאר ימים חוץ מן יום הראשון אפי' ביום שראתה בו
אף שדרכו לפסוק פתוס' והרא"ש פאן גמשך אחר דברי הב"י שמפרש דאף הרא"ש ס"ל
הכי ומ"ש הרא"ש ואחר שיפסוק הדם תבדוק עצמה יפה יפה ובדיקה זו תהיה ביה"ש
וכו' כ' הב"י דהרא"ש לא כ' פן לפסק הלכה אלא לרווחא דמלתא דאפי' מאן דסבר
דבהפסיקה ביום א' נמי סגי בבדיקת שחרית מודה דבאינה יום שתפסוק עדיף טפי
למבדק ביה"ש דמרחקה נפשה מידי נדנוד ספק כו' ועוד האריד בזה ע"ש אבל בס'
תפל"מ היטיב לראות שכ' דהרא"ש ס"ל כשיטת התוס' דף ס"ח שהבאתי לעיל ולדעתם

אין חילוק בין יום ראשון לשאר ימים אלא כל שראתה ומפסקת בטירה ביום שראתה
בו צריך הפסק טירה ביה"ש שהוא מן המנחה ולמעלה וכפירש"י במתני' והרע"ב שם
וגם הרא"ש מייירי בכה"ג פשהיא מפסקת בטירה ביום שראתה בו דאז מצריך הפסק
טירה קודם ביה"ש ובזה נסתלק תמיהת ב"י דאיהו יפסוק הרא"ש פ'חידאי כר"י דמתני'
דלפ"ז לק"מ אלא דס"ל דלכ"ע באם שהפסיקה ביום שראתה בו אין חילוק בין יום
ראשון לשאר ימים וזה דעת הטור שכ' שהרא"ש חולק על הרשב"א לפי דהרשב"א ס"ל
דאפי' ביום שראתה בו מהני בדיקת שחרית וע"ז כתב דהרא"ש חולק ע"ז דלא מהני
בדיקת שחרית אם הפסיקה בטירה ביום שראתה בו ואף שהתוס' ב"ג תירצו עוד
ת' אחר וכמו שהבאתי לעיל בשמ"מ מכתבו נמי בתירוץ ב' כמ"ש פאן וי"ל דהרא"ש
תפס ת' זה עיקר גם רש"י שם ד"ה לא תהא בתוקת כו' ס"ל כתי' זה של תוס' שכתבו
פאן ב"ג ס"ח וכמ"ש מהרש"ל בכוננת דברי רש"י: מיהו מה שפירש"י לקמן דף ס"ח
ע"ב ד"ה מי אפא למ"ד וכו' סותר פירושו מה שפי' ב"ג דהא למה שפי' ב"ג נ"ג
ס"ל דר' יוסי מודה דאם הפסיקה בטירה ביום שראתה בו דלא מהני בדיקת שחרית
א"כ קשה מאי קאמר ר' בראשון טעיתי שלא שאלתי וכו' מאי מבעיא ליה הא בראשון
נדאי דלא מהני בדיקת שחרית דהא אפי' בשאר ימים אם ראתה לא מהני בדיקת שחרית
בו ביום וכן הקשה מהרש"א שם וע"כ צ"ל כתירוץ דמבעיא ליה אי מהני מן המנחה
ולמעלה או לאו דדלמא בראשון שהתחזקה מעינה פתוח אינו מועיל אפילו בדיקת ביה"ש
א"כ קשה איהו פי' לקמן וז"ל אבל בראשון דהני פתיחת מעינה ליכא למ"ד דאם בדיקה
בצהרים ומצאה טהורה דתהוי הפרשה עכ"ל מבואר דס"ל דהש"ס מתמה על בדיקת
צהרים ואהא משני אין נהתניא וכו' אלמא ס"ל להש"ס דלר' מבעיא ליה אי מהני בדיקת
צהרים והא ליחא לפי מה שפי' ב"ג דלפ"ז זה לא מבעיא ליה לרבי אלא אי מהני
בדיקת ביה"ש וכמ"ש ל"מ"מ להרא"ש י"ל דתפס ת' תוס' שב"ג ס"ח עיקר וכפירש"י
דף נ"ג ואין להקשות דאי ס"ל להרא"ש ה"כ א"כ ע"כ מפרש דמבעיא ליה אי ביום
הראשון מהני הפרשה אפי' ביה"ש וכמ"ש מהרש"א ואיהו סתם וכו' דתפרוש ותבדוק
ביה"ש ה"ה לו לפרש דביום הראשון אפי' ביה"ש לא מהני י"ל דס"ל להרא"ש בהא
פרשב"א שכ' בתה"א פ"ג דאמר ר' טעיתי שלא שאלתי ויהיב טעמא למילתיה אטו וכו'
ראשון נמי וכו' וברייטא תני בהדיא דמהני הפסקה בראשון בטירה יש לפסוק דמהני
אפי' בראשון: ה"נצא מזה דאפילו אם פסקה בטירה בשאר ימים אם ראתה בו ביום
צריך שתבדוק סמוך לביה"ש דוקא ובדיקת צהרים לא מהני כדי לחוש לדעת התוס'
וכפירש"י ב"ג נ"ג וכדעת הרא"ש לפי מה שהבין הטור לדעת אביו הרא"ש דחולק על
הרשב"א וס"ל דבדיקת שחרית לא מהני אפי' בפוסקת בשאר ימים מיהו מו' דחוק נדאי
דאינו מעכב בשאר ימים אפי' בפוסקת ביום שראתה בו דהא לשיטת התוס' וסיעתו
צריכין אנו לחלק כמ"ש התוס' דדוקא אם באנו להחמיר מחמת חומרא שלא מן הדין
הוא דיש לחוש אף בבדיקה סמוך לביה"ש דשמא עם סילוק ידיה ראתה אבל היכא
דראתה בו ביום דמן הדין הוא דבדוק' מן המנחה ולמעלה הואיל וראתה בו ביום ותו לא
חיישינן דשמא אח"כ ראתה כמו שהוכיחו מפכ"ק דלימא ר"י לנפשיה ונהו אמת פי לולי
דבריהם הייתי אומר ליישב קושיותם דמקשי' דלימא ר"י לנפשיה דלק"מ דהנה הב"י
כתב דהא דאמר מן המנחה ולמעלה ר"ל מן מנחה קטנה ולמעלה שהוא ב' שעות וחצי

קונדם הלילה ע"ש ואני תמה איך כ' פן בפשיטות הא רש"י פ"א פאן במתני' וכ"פ הרע"ב דהא דאמר ר"י מן המנחה ולמעלה היינו ביה"ש וכפירש"י לקמן דנ"ג ע"א ולדעתם צ"ל הא דאמר מן המנחה ולמעלה לאו מתחלת זמן מנחה קאמר אלא מסוף זמן מנחה קאמר ש"הוא עד ביה"ש אף הר"א"ה בס' בד"ה כ' דמן המנחה דקאמר היינו תחלת זמן מנחה והואיל דניצא כבר רוב היום תו לא תיגיש לשמא תחזור ותראה וכ"פ רש"י בדר"ס"ג ע"ב ונלע"ד דמן המנחה ולמעלה דקאמר רבי יוסי ודאי דאיפא לפרש כפירש"י דהיינו ביה"ש ומן המנחה ולמעלה דאמר ר"ל מסוף זמן תפלת המנחה או הקרבת המנחה כמ"ש המ"א סי' רל"ג שהוא ביה"ש אבל רבי יהודה דס"ל במס' ברכות דזמן המנחה עד פלג המנחה לפ"ז אפי' אי נימא דסוף זמן תפלת המנחה קאמר אפתי הוא יותר מן ב' שעות עד הלילה ודוחק לומר ר"י מן המנחה ולמעלה דרבנן קאמר אלא דמסתמא מן המנחה ולמעלה דידיה אמר לפ"ז ל"ק מידי דהא צריכין אנו לדקדק דמה השיבו חכמים לר"י אלמלי ידיה מונחות בעיניה וכו' דלמא באמת ר"י מייירי כה"ג דהא פן משני הש"ס לעיל דף נ"ג כשידיה בעיניה ואם פן דלמא ר"י נמי בכה"ג איירי ולפי דברינו ניחא פיון דר"י מסתמא מן זמן תפלת המנחה ולמעלה דידיה אמר שהוא יותר מן ב' שעות עד הלילה אם פן ליפא למימר דמייירי כשידיה בעיניה דל"ל ידיה בעיניה בזמן גדול פנה פיון דסגי' לה כשידיה בעיניה רק כל ביה"ש שהפסיקה בטורה במשך זמן קטן פנה א"ו מדאמר ר"י מן המנחה ולמעלה ר"ל בכל עת שתבדוק במשך זמן זה עד ביה"ש סגי' אפילו כשאין ידיה בעיניה ולא חיישינו שפא חזרה וראתה פיון שעבר כבר הרוב יום וע"ז השיבו חכמים דאי חיישינו בבדיקת שחרית לשמא חזרה וראתה אף במיעוט היום יש לחוש להכי אבל לרבי יוסי לק"מ די"ל דס"ל פחכמים דתפלת המנחה עד הערב ומן המנחה ולמעלה דאמר היינו סוף זמן תפלת מנחה שהוא עד ביה"ש וא"כ ל"ק וכי ידיה בעיניה די"ל אין ה"נ דמייירי בידיה בעיניה כל בין השמשות פנ"ל: מיהו נ"ל דהתוס' לא ניחא להו לתרוצי הכי משום דלפי שיטתם שפכתבו דהא דאמר ר"י מן המנחה ולמעלה מייירי בהפרישה בטורה ביום שראתה בו לפ"ז צ"ל הא דמבעיא ליה לרבי בראשון מהו היינו דמבעיא ליה אי מהני בראשון בדיקת ביה"ש ואי ס"ד דהא דאמר ר"י מן המנחה ומעלה מייירי דוקא כשידיה מונחות בעיניה כל ביה"ש א"כ מאי מספקא ליה לרבי אי בכה"ג מהני ביה"ש דיום הראשון מהיכי תיתי לא יתא מהני דמאי נחוש לי דאף דביום הראשון מעינה פתוח מ"מ פיון דידיה בעיניה כל ביה"ש תו ליפא למיחש למידי א"ו הא דאמר ר"י מן המנחה ולמעלה מייירי אפי' בשאין ידיה בעיניה כל ביה"ש ובכה"ג הוא דמבעיא ליה לרבי אי מהני ביום הראשון מש"ה מקשי דלימא ר"י לנפשיה: אלא אפתי ק' לי טובא דמה מקשי דלימא ר"י לנפשי' לפי מה שפירש"י בדר"י דמן המנחה ולמעלה היינו ביה"ש וע"כ ר' יוסי ביה"ש דידי' אמר דהא ביה"ש דרבי יהודה לדידיה ימא הוא וכיון דביה"ש דידיה אומר שהוא פהרף עין לא שייך לומר וכי ידיה בעיניה כל ביה"ש דנונדי ידיה בעיניה כל ביה"ש דהא שיעור בדיקה הוא יותר הרבה מהרף עין וצ"ל דהתוס' לא ס"ל כפירש"י אלא כשיטת הר"א"ה דס"ל דמן המנחה ולמעלה הוא קונדם הרבה מביה"ש וטעמיה הואיל וניצא רוב היום כמש"ל: ובדברי הב"י פאן צ"ע שכ' נז"ל נראה מדברי רבינו שהרא"ש סובר דאיזה יום שתפסוק צריכה לבדוק ביה"ש וכר"י דמתני' דאמר כל שלא הפרישה בטורה מן המנחה ולמעלה ה"ז בתזקת טמאה דהא לא

חילק בין יום ראשון לשאר ימים וא"כ הוא קשה למה פסק פייחידאי עכ"ל וק"ל דהא אף כר"י לא אתי דהא ר"י מצריף מן המנחה ולמעלה בשביעי דוקא אבל בשאר ימים לא מהני אפי' בדיקה מן המנחה ולמעלה וכן פירש הרמב"ם בפ"ה המשניות ע"ש וא"ל דס"ל להב"י דר"י לא פליג את"ק אלא בהא דאמר דמהני בדיקת שחרית בשביעי ואיהו ס"ל דבעי מן המנחה ולמעלה אבל אם בדיקה מן המנחה ולמעלה יהיה באיזו יום שיהיה מהני לר"י הא ליתא דאי ס"ל דמהני בדיקה מן המנחה ולמעלה בשאר יומי כ"ש דיהא מהני בדיקת שחרית בשביעי דהא טפי יש לחוש אם בדיקה מן המנחה ולמעלה בתמישי או בששי שלא שהוא משך זמן ארוך עד טבילתה לשמא תחזור ותראה ממה שיש לחוש אם בדיקה בשביעי שחרית שאין משך זמן ארוך כ"כ וכ"מ ממה שהשיבו התקמים בברי"ן לר"י מה לי הפרישה בטקרה בז' מן המנחה ולמעלה מה לי הפרישה בטקרה בראשון משמע דלר"י דדוקא שביעי קאמר וא"כ אף כר"י נמי לא ס"ל דהא הרא"ש כ' באיזה יום שתפסוק מהני הפסקת ביה"ש ולר' יהודה לא מהני אלא בהפסיקה בטקרה בז' וכיון דנשי דינן ספק גדות וספק זיבות הן ושמא גדה היא ולא מהני הפסק טקרה בשני או בשלישי ואף שגם את"כ בודקת עצמה בימי נקיים שלא מ"מ דיעבד מהני בתחלתן אע"פ שאין סופן לשיטת הרא"ש וגם אותן הבדיקות אינן ביה"ש כ"א כל היום מתי שתראה וצ"ע: תו יש לעיין במ"ש הב"י שם דאפי' אי נימא דתקמים ס"ל דוקא בשני מהני אבל לא בראשון היינו בדיקת שחרית הוא דאיכא לאיפלוגי בין ראשון לשני אבל ביה"ש אפי' בראשון מהני לרבנן בתראי וכ' וז"ל וכ"מ דהא אמתני' דבדיקת שחרית קיימי תקמים דאמרי בשני לגדתה אבל לא בראשון ודוקא שחרית דומ' לשני דאיירי בי' מתני' ממעטים ליה אבל מבין השמשות דלא איירי בי' מתני' לא ממעטים ליה עכ"ל והב"ח כ' ע"ז שהוא דבר פשוט ולכאורה ק' דא"כ אמאי אפרו רבנן בתראי אפי' בשני ה"ל למימר רבותא טפי אפי' בראשון ביה"ש והוי כ"ש בשני שחרית וכמש"ל מיהו זה יש לדחות דקאי אדברי הת"ק דנקט שחרית מש"ה אפרו בשני מהני נמי בדיקת שחרית אלא הא קשיא ליה מה מקשה הש"ס בראשון מי איכא למ"ד ופירש"י הא אפי' רבנן בתראי בשני שלא הוא דקאמרי דלמא הא דאפרו מה לי הפרישה בטקרה בראשון היינו ביה"ש דמהני וכיון דמהני ביה"ש בראשון כ"ש דמהני בדיקת שחרית בשאר יומי וכצ"ל לפי התוס' דהא דמתמה הש"ס בראשון מי איכא למ"ד היינו אפי' אי בדיקה ביה"ש בראשון מי איכא למ"ד דהא רבנן בתראי בשני אפרו ואי ס"ד דאף בראשון ביה"ש מהני ה"ל למימר רבותא טפי דאפילו ביה"ש בראשון מהני ולא חיישינן שפא חזיא את"כ פלילה כ"ש דמהני בדיקה בשני שחרית ואהא משני אין וכו' דהא רבי אמר טעיתי שלא שאלתי אטו וכו' וס"ל דבראשון ביה"ש מסתברא דמהני ונראה ליישב דהא דכתב הב"י בדיקה בראשון ביה"ש אף לרבנן בתראי מהני היינו דוקא פשהו ידיה בעיניה כל ביה"ש פנראה מלשוננו כמה שכ' שם על הרמב"ם דסבר פהרמב"ן דמהני בדיקת ביה"ש בראשון והיינו פשידיה בעיניה כל ביה"ש וע"ש ובהא ודאי הדין עמו דבהא ליכא למיחש למידי וכמ"ש לעיל דע"כ לרבנן בתראי בעינן ביום א' ביה"ש פשידיה בעיניה ומעתה ל"ק הא דמתמה הש"ס בראשון מי איכא למ"ד ולא ניתא ליה לאוקמי בראשון ביה"ש וכפשידיה בעיניה כל ביה"ש משום דס"ל להש"ס הא דאמרי רבנן מה לי בדיקה מן המנחה ולמעלה בשביעי מה לי בדיקה בראשון מסתמא ראשון דומיא דשביעי דר"י והא מיירי בשלא יהיה ידיה

מִן־נְחוֹת בְּעֵינֶיהָ אַף רֵאשׁוֹן כֵּן מִשׁ"ה מִתְמַה הַשּׁ"ס כִּינּוּ דְמַעֲיָנָה פְּתוּחַ יֵשׁ לְחוּשׁ שְׁמָא עִם סִילּוּק יְדִידָה רְאֵתָה וְאֵהָא מְשַׁנֵּי אֵין וְכוּ' וְלִרְבִּי מְסַפְקָא לִיהָ אִם אַף בְּדִיקַת שְׁחָרִית מְהֵנִי בְּרֵאשׁוֹן וְלִפ"ז צ"ל דְּשַׁנֵּי דְנִקְטִי ל"ד וְכִמ"ש הַרְשָׁב"א ו"ל אוּ דְבִרְיִי פְּלִיג אֲמַתְנִי וְס"ל דְּאֵף בְּרֵאשׁוֹן מְהֵנִי בְּדִיקַת שְׁחָרִית וְכִמ"ש הַרְאָ"ה ו"ל וְעֵינֵין: (י) רַק יוֹם א'.

כְּבָר פְּתַבְתִּי לְעֵיל בְּשֵׁם הַשּׁ"ף שְׁכ' בְּשֵׁם מַע"מ דְּנ"מ לְדִידוֹן הֵינְנוּ הֵיכָא דְחֻזְרָה וְרֵאֵתָה בְּתוּף יְמֵי סְפִירָתָה וְאִם הֵיא רּוּצָה לְהַפְסִיק בְּטַהָרָה בּוּ בְיוֹם לָא מְהֵנִי בְּדִיקַת שְׁחָרִית כִּינּוּ שְׁלֵא רְאֵתָה אֲלָא יוֹם א' וְמַעֲיָנָה פְּתוּחַ וְלִפְמ"ש לְעֵיל לָא מְהֵנִי אֲא"כ הַפְּרִישָׁה בְּטַהָרָה קוֹדֵם בִּיה"ש וְיִמְנָח שְׁם מוּף דְּחוּק כָּל בִּיה"ש וְבַס' מִנ"י כ' דְּנ"מ בְּכֻלָּה שְׁרוּצָה לְהַפְרִישׁ בְּטַהָרָה לִפְמ"ש הַשּׁ"ף לְקַמְן ס'י זֶה ס"ק כ' אִם הוּא שְׁעַת הַדְּחַק דֵּא צ"צ לְהַמְתִּין עַד יוֹם ה' לְרֵאֵינִיתָה: עוֹד פְּתַב הַשּׁ"ף בְּשֵׁם הַמַּע"מ ו"ל אֲבָל לָא רְאֵתָה רַק כְּתָם אֲפֹשֶׁר לְהַקְל בֵּין בִּימֵי סְפִירָה בֵּין בְּתַחֲלָה עַכ"ל וְלְקַמְן בַּס"ק כ"א מְסִיק דְּאֲפִילוּ בְּמַצָּאָה כְּתָם וְלֵא שְׁיִמְשָׁה נוֹהֲגִין לְהַמְתִּין ה' יְמִים וְאִם כֵּן אֵין לְמַצוּא קוֹלָא בְּכְתָם אֲלָא בְּמַצָּאָה תוּף יְמֵי סְפִירָתָה דְּמְהֵנִי הַפְּסִיק טַהָרָה בְּשְׁחָרִית וְהֵדִין עֲמָהֶם דְּהָא הַרְשָׁב"א ס"ל אֲפִילוּ בְּרוּאָה מְמַשׁ מְהֵנִי בְּדִיקַת שְׁחָרִית אֲפִי בְיוֹם הַרֵאשׁוֹן וְכ"כ הַרְמַב"ן בְּשֵׁם יֵשׁ מְקוּלִין הַגַּם שְׁאֵינִן שְׁוִין בְּטַעֲמָא דְּמִילְתָא דְּהַרְשָׁב"א פְּתַב הַטַּעַם כִּינּוּ דְּרַבִּי מְסַפְקָא לִיהָ אִי מְהֵנִי בְּדִיקַת שְׁחָרִית בְּרֵאשׁוֹן וְיָהִיב טַעֲמָא לְמִלְתָּא אֲטוּ כּוּלְהוּ וְכוּ' וְטַעֲמָא דְּמִיְסַתְבַּר וְאֲשַׁכְּחֵן בְּבִרְיִיתָא דְּס"ל דְּמְהֵנִי אֲפִילוּ בְּרֵאשׁוֹן מִשׁ"ה יֵשׁ לְפַסּוּק הַלְכָה כֵּן וְרַבְּנָן בְּתַרְאֵי דְּאָמְרוּ בְּמַתְנֵי אֲפִילוּ בְּשַׁנֵּי וְכוּ' י"ל דְּלָאוּ דְּנוּקָא אָמְרוּ אֲלָא ה"ה אֲפִי בְּרֵאשׁוֹן מְהֵנִי וְכִמ"ש שְׁם בַּמ"ה וְאֵלוּ טַעֲמָא דִּישׁ מְקוּלִין שְׁהִבִּיא הַרְמַב"ן ו"ל טַעֲמָן דְּאֲפִי אִי רַבְּנָן בְּתַרְאֵי דְּנוּקָא בְּשַׁנֵּי אָמְרוּ דְּמְהֵנִי בְּדִיקַת שְׁחָרִית וְלֵא בְּרֵאשׁוֹן ה"מ הֵיכָא דְּאֲחַר הַיְמִים מְצָאָה טַמְאָה הוּא דְּלָא מְהֵנִי בְּדִיקָה בְּרֵאשׁוֹן אֲבָל הֵיכָא דְּמַצָּאָה טַהוּרָה מְהֵנִי אֲפִי בְּרֵאשׁוֹן ע"ש מ"מ לְעַנְגוֹן הֵדִין שְׁוִים דְּמְהֵנִי בְּדִיקַת שְׁחָרִית בְיוֹם א' וְאִם כֵּן עַכ"פ בְּכְתָמִים דְּרַבְּנָן יֵשׁ לְסַמּוּף עַל הַרְשָׁב"א וְהֵישׁ מְקוּלִין שְׁבַרְמַב"ן: פְּתַב בְּסַפֵּר מַע"מ דְּף ש' ו"ל וְכָל יָרָא ה' צָרִיף לְהַזְהִיר ע"ז דְּלָא מְהֵנִי בְּדִיקַת שְׁחָרִית כְּשִׁפּוּסְקַת בְיוֹם הַרֵאשׁוֹן כ"א סְמוּף לְבִיה"ש וְלִפְמ"ש לְעֵיל צָרִיף נְמִי לְהַזְהִיר שְׁיִהְיָה מוּף דְּחוּק אֲצֻלָּה כָּל בִּיה"ש: (יא) תַּלְבַּשׁ חֲלוּק.

לְשׁוֹן הַמְּרַדְכֵי בְּשֵׁם הַרוּקַח תַּלְבַּשׁ חֲלוּק לְבָן שְׁאִם תַּרְאָה עוֹד שְׁיִהָא נִיכָר בְּחֻלּוּקָה הֵבִיאֵוּ ב"י: (יב) שְׁתַּרְחֲץ וְלוֹבְשֵׁת לְבָנִים. וְהַטַּעַם בְּכָל זֶה דְּאוּלֵי נְתַלְכְּלָךְ גּוּפָה אוּ חֲלוּקָה בְּאֵיזָה כְּתָם וְתַמְצָא תוּף ז"נ דְּאָז אֵין תּוּלִין כְּמַבְנוֹאָר בְּסַמּוּף סְעִיף יו"ד לְשׁוֹן מִנ"י וְשִׁפְתַּת יִתַּר הוּא דְּכ"ש אִם הֵיךָ הֵדִין דְּתוּלָה בּוּ צָרִיכָה לְכַתְחֻלָּה שְׁתַּרְחֲץ וְתַלְבוּשׁ לְבָנִים דְּשְׁמָא תַּרְאָה אַחַר כְּףָה וְתַתְלָה בּוּ: (יג) אֲבָל בִּשְׁעַת הַדְּחַק.

פְּתַב בַּס' מַע"מ דְּף ש' ע"ב וְנ"ל וְרַמ"י הוּסִיף בְּלִשׁוֹנוֹ שְׁתּוּכַל לְסַפּוֹר ז"נ בְּלֵא רְחִיצָה כְּלָל מִיהוּ נִרְאָה לִי דְּלָאוּ לְאֲפוּקֵי רְחִיצַת פְּנֵיהָ שְׁלִמְטָה דְּכּוּלֵי הָאֵי א"א לּוֹמַר שְׁלֵא תּוּכַל לְמַצוּא מִים מוּעָטִים בְּכַדֵי רְחִיצַת הַפְּנִים שְׁלִמְטָה וְכוּ' וְיוֹתֵר מְשַׁמַּע דְּאֵין ה"נ שְׁנַתְּפוּנוּ אֲפִילוּ עַל פְּנֵיהָ שְׁלִמְטָה וְכִשְׁהֵיא דְּחוּקָה כ"כ שְׁאֵין לָהּ מִים כְּלָל וְכָלֵל דֵּאלֵת"ה הָא אָמְרוּ דְּרְחִיצַת כָּל גּוּפָה אֲפִילוּ שְׁלֵא בִּשְׁעַת הַדְּחַק אֵינָה אֲלָא לְכַתְחֻלָּה א"ו דְּהֵכָא אֲפִי פְּנֵיהָ שְׁלִמְטָה א"צ וְכ"מ וְדֵאֵי קְבוּחַ קָאֵמֵר לְנִקּוּתָהּ בְּמֵאֵי דְּאֲפֹשֶׁר וּפְשִׁיטָא דְּלָא סְגִיא בְּלֵא"ה

עכ"ל ופשוט דיכולה לרחוץ פנים שלמטה עם מי רגלים פשהיא דחוקה ואין לה שאר מים פלל וכן שמעתי שנהגו כן: (יד) פעמים בכל יום.

ונ"ל הסמ"ג בשחרית פשעמדה ממטה וערבית פשהולכת לבה"כ קודם שיהיה לילה וכ"כ התוספות פ"ק דנדה ד"ז ע"ב דע"כ לא פליגי תנאי במתני' דף ס"ח ע"ב אלא בדיעבד היכא דלא בדה"ש כ"א ראשון ושביעי אבל לכתחלה כ"ע מודים לר"ע דצריכה לבדוק בכל יום וכ"כ הרא"ש פ"ק התינוקת ושא"ר פוסקים וכ"ה בס' בעה"נ ומ"ש פעמים בכל יום כ"כ בסה"מ וסה"ת וסמ"ק ומהר"דכי בשם הרוקח וטעמים דהכי תנו בפ"ק די"א ואע"ג דאסיקנא התם דלא אמרו אלא לטהרות אבל לבעלה לא בעיא בדיקה וכדלעיל סימן קפ"ו היינו דוקא לאחר שטבלה שהרי היא בחזקת טהורה לבעלה אבל בספירות ז"נ דהיא בחזקת טמאה צריכה בדיקה פעמים שחרית להוציאה מידי ספק שמא ראתה בלילה שלפניו וערבית להוציאה מידי ספק שמא ראתה ביום דבספירת ז"נ לבעלה צריכה בדיקה כמו לטהרות אחר שטבלה כ"כ הב"ח לדעתם ועיין מש"ל: (טו) אחת שחרית.

הרא"ש בפ' התינוקת ובהלכות נדה בקצרה שפירש סוף מסכת נדה כתב ונ"ל ובאותו ז' ימים תבדוק בכל יום עצמה ונחלוקה בבדיקה יפה וכו' ותימא על הטור והש"ע שכתבו סתם צריכה להיות בודקת וכו' ולא כתבו בפירוש עצמה ונחלוקה וכמ"ש הרא"ש ז"ל: כתב הגאון מהר"ג בשו"ת שב"י סימן ל"ו בנדון האשה שמצאה תמיד בבדיקתה קרטין קטנים שנימוחו ע"י הרוק ונ"ל ועוד אמינא באשה זו להקל ולהחמיר דהיינו שעכ"פ אחר וסתה גמורה תצטרף להפסיק בטורה גמורה וכו' וזהו לפי דעתי ודאי אפשרי וצריכה מן התורה הפסק טורה בלי פקפוק ומאז ואילך כיון שיש לה נסת קבוע לימים וכו' לא תבדוק א"ע פלל ועל סמך בדיקה אחת תטבול וכו' אף שלא ראיתי לאחד מן הראשונים שהעלו על לבם והזכירו שום דבר מענין קולא בבדיקתה מ"מ מאחר שאנו פסקינן דאם לא בדה"ש רק פעם ראשונה די בזה אם פן טוב לנו לסמוך על קולא זאת מלבדוק אותה ולהקל אח"כ בענין ראיתיה הנ"ל ויש לזה ראיות גמורות ואין מקום להאריך וכ"ש אחר טבילתה לבעלה א"צ בדיקה וכו' ובאמת מה טוב היה אם היה באפשר שתבדוק לבסוף גם פן אבל מי יודע שתהיה נקיה והארכתי בזה גם פן וכו' וכן הוריתי כמה פעמים עכ"ל לכאורה משמע מלשוננו דדי בבדיקת הפסק טורה שלא ובכל ז' ימי נקיים לא תבדוק עצמה פלל רק שתסמוך על בדיקת הפסק לחוד וזה ודאי א"א דא"כ לא הוי ספירה פלל ולא עלו לה לנקיים פלל וכמבואר פאן בש"ע וע"כ יש קיצור בדבריו דבדיקה חדה צריכה תוף ז"נ לכ"ע ובלא"ה לא סגי לה ומלבד הבדיקה של הפסק שלא מצריך עוד בדיקה א' תוף ז"נ מ"מ גוף הדין מה שהקיל שלא תבדוק עצמה בכל יום מן ז"נ פתקנת חכמים מחשש שמא תמצא בבדיקתה קרטין קטנים ותצטרף להקל שלא תאסור לבעלה ע"כ מוטב לבטל תק"ח שלא תבדוק פלל כי אם בדיקה אחת שהוא מעכב אפילו דיעבד לא ידעתי מנ"ל זה וגברא חזינא וראיותיו לא חזינא ולכאורה יש ראיה לדבריו ממ"ש בבבאורי מהר"ש"ל להסמ"ג אהא דכתב שם דרואה מ"ת לא תבדוק בשפופרת לבעלה הראשון שמא תמצא דם בראשו של מוף ותאסר אכ"ע ונ"ל לכאורה י"ל מפאן שמי שיש לו בביתו דבר שיש בו חשש ספק איסור וכו' ירא לבדוק אחריו שמא ימצא ותאסור דמותר לאוכלו בלי בדיקה וכו' ונ"ל שיש לחלק דהכא יש

ספקות דאפילו אם תמצא דם למעלה שמא ראויה היא לשני שאין פל האצבעות שוין ועל סברא זו אין אנו רשאין לסמוך אע"פ שאפשר שהיתר גמור הוא משום הכי אינו מחויב לגרום שיבא לידי ספק אדרבה קצת איסור יש בדבר לעגן האשה חנם את"ל שהוא היתר אבל גבי תולעים אם ימצאהו אסורים בנדאי אם פן פשאין הפסד בבדיקת מצוה וחובה היא ולא נעלים עינינו עכ"ל מהר"י א"ש וה"ה מה שאינו מוזכר בתלמוד בהדיא דטרפה רק מחומרת הגאונים נמי רשאי שלא לבדוק ומה"ט משליכים הקצבים ראשי הכבשים בימות החמה עכ"ל לפ"ז י"ל דה"ה בנ"ד אף אין הגדון דומה לראיה דשאני התם דכל עיקר הבדיקה אינה אלא משום החשש ספק איסור זה שפיר י"ל פיון דאינו איסור נדאי אף אם ימצא משום הכי פשר הדבר שלא לבדוק פלל אבל הכא דבלא"ה מצות חכמים שתבדוק בכל יום מז"נ שלה הן מטעם דלהוי ספורים בדוקים והן מחשש שמא תראה דם וכמש"ל דתוף ז"נ החמירו כמו לטהרות מנ"ל דרשאין אנו לבטל מצות חכמים מחששא זו שמא תמצא קרטין אלו ויכנס ספק ונדנוד איסור בלבנו ול"ד למ"ש הרשב"א בתה"א דתולין במפה אפילו בשעת וסתה לדין דקיי"ל וסתות דרבנן נכתב אע"ג דקיי"ל בעבר זמן וסתה דאסורה לשמש עד שתבדוק וכ"ש זו שרואה ואיך תתיר ותירץ דשאני הכא דלא אפשר ואין דנין אפשר משא"א ולא אמרו תבדוק אלא בדאפשר אבל לא בדלא אפשר עכ"ל התם לא אפשר בבדיקה דאף אם תמצא תולה במפה משא"כ בנ"ד אם תמצא דם ממש טמאה מנ"ל לבטל מצות חכמים והא יש ללמוד מדברי הרשב"א למאן דס"ל דתולה במפה אפילו בספירת ז"נ ועיין מש"ל בכה"ג דיש לה מפה א"צ לבדוק בכל יום פיון דמצות בדיקה בכל יום אינה אלא מדרבנן דאי מדאורייתא צריף בדיקה בכל יום אין לחלק בין לכתחלה לדיעבד ואמאי אינו מעכב אלא ראשון וז' וכמ"ש בסמוך א"כ דמי' לנסתות דרבנן דמקיל בה הרשב"א ז"ל פיון דלא אפשר ועיין מ"ש בסמוך משא"כ באפשר אין ראיה לבטל מצות חכמים משום כדי שלא יכנס ספק בלבנו: ותו ק' לי על הגאון מהר"ג ז"ל פיון שפסק המחבר בש"ע דאין להקל אפילו בדיעבד בלי בדיקה תחלה וסוף ומבואר בב"י משום חשש ספק איסור פרת דס"ל דמאן דפסק דבעי בדיקה תחלה וסוף מדאורייתא הוא שלא הוי ספירה פלל בלא בדיקה תחלה וסוף וכמ"ש בסמוך ואיך עלה על, דעתו להקל במקום שהמחבר לא רצה להקל מחמת חומת האיסור וצ"ע"ג: (טז) ואם לא בדקה בכל הז' אלא פ"א.

כ' הש"ף תוף ז"נ מלבד הבדיקה דהפסק טהרה דלעיל סעיף א' עכ"ל בס' תפל"מ הק' על המחבר פיון שפסק פדעת הסמ"ג וסיעתו דצריף בדיקה שחרית וערבית ודלא פהרא"ש דלא מצריף אלא בדיקה א' בכל יום ולדעתם לא מהני אפילו בדיעבד בדיקת ראשון ושביעי כ"א כשבדיקה פעמיים בכל יום וכמבואר בהדיא בסמ"ג הביאו ב"י פאן וז"ל וסמ"ג כ' וז"ל הלכה למעשה הוא כו' ואם שכתה ולא בדקה עצמה כ"א ביום שפסקה בו לערב ולמחרת שהוא יום א' של ספירה בדקה עצמה שחרית וערבית ולא בדקה עצמה עד יום הז' כו' דמותרת וטובלת בלילה וטהורה וכו' עכ"ל ואם פן למה פסק פאן דסג"ל בבדיקה פעם אחת וכן בסעיף זה שכתב וי"א שצריף שתבדוק ביום א' מהז' וביום הז' ואין להקל ע"כ והיינו פדעת הסמ"ג וסיעתו דפסקו כר"ח והיה לו לבאר דצריף נמי בדיקה פעמיים ביום א' וביום ז' פעמיים: ולפענ"ד נראה דלק"מ דעד פאן לא החמיר המחבר לפסוק דאפילו בדיעבד לא מהני בלא בדיקת יום א' ושביעי אלא משום דאין להקל

באיסור פרת וכמ"ש בב"י פאן ואביאנו בסמוך דס"ל דמאן דמצריך בדיקת ראשון וז' מדאורייתא קאמר דלא סגי בלא"ה דלא מיקרי ספורים לפנינו כי אם בבדיקת ראשון ושביעי כמו שיתבאר בסמוך אבל לעגנו בדיקת פעמיים בכל יום ס"ל להמחבר דאינו אלא חומרא דרבנן בטירות וה"ה בימי ספירה אבל מדאורייתא אפי' אי נימא דצריכה בדיקה דווקא סגי בבדיקה אחת ביום מש"ה לכתחלה מצריך בדיקה פעמים בכל יום אבל בדיעבד הקיל דסגי בבדיקה א' ודלא כסמ"ג דס"ל דבדיקת שחרית וערבית מעפב אפי' בדיעבד: (יז) וביום השמיני בדיקה ומצאה טהורה.

בס' תפל"מ תמה על דין זה ע"ש וכבר כתבתי בזה לעיל סי' קצ"ב ויתבאר עוד בסמוך בע"ה: (יח) וי"א שצריך. הוא דעת סמ"ג וסיעתו דפסקו להחמיר הואיל ונחלקו רב ור"ח דלרב סגי בבדיקה א' תוך ז"נ תחילתו או סופן ולר"ח בעי תחילתו וסופן ולא נתברר הלכה כדברי מי ראוי להחמיר כדברי ר"ח שלא יתיר מן ה' ימים בין בדיקה לבדיקה מלבד יום שפסקה בו וכ"כ בסה"ת והגהמ"י בשם ראב"ן ובשם רבינו שמונה וכו' בב"י וכיון דכל הני רבנותא מספקא להו אין להקל בדבר שהוא ספק איסור פרת עכ"ל מבואר דס"ל דבדיקה זו מדאורייתא היא שאין ספירה בלא בדיקה מיהו כל זה למאן דמצריך בדיקה תחלה וסוף אבל להפוסקים דס"ל דסגי בבדיקה א' תוך ז"נ לא נתבאר אם בדיקה זו מדאורייתא היא או לאו וכבר הבאתי לעיל סי' קצ"ב דעת המחבר ס' מעיל צדקה דס"ל דאפי' מאן דס"ל דסגי בבדיקה תחילתו או סופן עכ"פ ספירה בעינן שהחזיקה בעצמה בחזקת סופרת ז"נ וכפשוטה דקרא וספירה לה וגו' ואחר תטהר דמשמעו דבעינן ספירה ממש ולולא דאפשר שתסתר המנין הני בעי ברוכי על ספירתה וכמ"ש התוס' מנחות דס"ה ובמסכת כותובות דע"ב עכ"פ בעינן לפחות שתחשב למנין נקיים וגם ר"א דס"ל דלא בעי בדיקה בכל יום מן ז"נ מ"מ בעי ספירה ומה"ט בעי דווקא בדיקה תוך ז"נ אבל בדיקה בח' לא מהני דבלא"ה לא ידענו טעם לזה כיון דעכ"פ הוחזקה בטירה ומה יגרע לה שהמתנה עוד יום א' אחר ז' א"ו דספירה בעינן וכל שלא בדיקה תוך המנין לפחות פ"א לא מהני ולא מיקרי ספירה ומה שאמרו לר"א לא בעינן ספורים לפנינו פי' ספורים גלויים לא בעינן אלא סגי בבדיקה אחת בסוף או בתחילה וכן משמעות הלשון בש"ס דקאמר תחילתו אע"פ שאין סופן וכן להיפך משמעו שעל שום מספר קאמר עכ"ד ומתוך זה פסק בנדון שנשאל לו באשה שמצאה פתם בימי לבונה ולעת ערב הפסיקה מחדש בטירה ולבשה שנית לבנים ואמרו לה חברותיה ביום המחרת שגם על הפתם צריכה להמתין מחדש ה' ימים פדין רואה פתם בימי טהרתה משום פליטת ש"ז ואחר ב' ימים נודע לה שאין אשה המוצאת פתם בתוך ימי לבונה צריכה להמתין ה' ימים ובאתה ושאלה אם היא רשאי למנות ז"נ מפסיקות טהרה הראשון שמיד שלאחר מציאות הפתם הפסיקה בטירה או לאו ע"כ וע"ז השיב דכיון שלא כיונה במספר נקיים באיזה ימים מהם לא עלו לה וכו' עוד וז"ל וטעמא רבה נמי איכא להדא מילתא דאולי כל שלא נתנה דעתה לספרן לנקיים לא הקפידה אף אם הרגישה קצת לבדוק נפשה ואף אם תאמר עתה שלא הרגישה מתחילה לא מהני והוא בכלל כל מילתא דלא רמיא עליה דאינש לאו אדעתיה ואין נאמנים עליו עכ"ל הנה הטעם השני הוא פשוט ועמש"ל בשם שו"ת צ"צ אף מ"ש דלכ"ע בעינן שפיונה דעתה לספירה וכל שלא חשבה בדעתה למנות למנין הנקיים לא עלו לה לספירת שבועה דלאו ספירה מיקרי ומדאורייתא

ספירה בעינו צ"ע והנה הראיה שהביא מבדיקה בשמיני לא מהני מוכח דבעינו ספירה דוקא דאל"כ למה יגרע מה שהמתינה עוד יום א' אחר ז' א"ו דספירה בעינו הוא ראיה נכונה ועדיפא יש להקשות דאי ס"ד דלא בעינו ספירה א"כ למה אמרו דאם לא בדקה בז"נ עד יום שמיני דלא עלו לה הז"נ ומשלמת על יום השמיני עוד ששה ימים וכמ"ש הפוסקים אמאי נימא דיתחילו הז"נ מיום ג' אחר יום שפסקה ונמצא יום ח' להפסקת טהרה הוא יום ז' לספירת ז"נ והא סגיא בסופן אע"פ שאין תחילתן א"ו דספירה בעינו וכיון דעפשה הנה למנות לנקיים ממחירת יום שפסקה תו לא חזי יום שמיני לאצטרופי בהדיהו אבל אי לא בעינו ספירה כלל אין סברא לומר כיון דחשבה למנות מיום מחירת שפסקה תו א"א למנות מיום השני כיון דלא בכונה תליא מלתא ובלא כונה ומחשבה כלל עולה לספירת ז"נ מהיכא תיתי נאמר שע"י מחשבתה מגרע גרע דלא חזינא תו לאצטרופי ולמנות מן יום השני.

ולכאורה י"ל דמש"ה לא אמרינן דתתחיל הז"נ מיום ג' שלאחר יום הפסקת טהרה שלא דא"כ אתה מפליג הבדיקה אחרונה של ז"נ מן בדיקת הפסקת טהרה שלא דא"כ דמהני אם לא בדקה עד שביעי ה"מ כשאינו מרוחק מן הבדיקה של הפסק טהרה כ"א ז' ימים דהיינו כשהיא מונה ז"נ מיד למחרתו של הפסק טהרה שלא דזו דוחק דמסתימת הפוסקים לא משמע הכי אלא דלעולם מהני הבדיקה בשביעי של נקיי' אף אם לא התחילה למנות מיד ממחירת של יום הפסק טהרה דהא אין עליה שום חיוב למנות ז"נ מיד ממחירת של יום הפסק טהרה אלא אם תרצה שלא להתחיל ז"נ כ"א יום ב' או ג' אחר הפסק טהרה רשות בידה דכיון דפסקה בטהרה היא בחזקת טהרה לעולם עד זמן וסוף וכ"כ בס' תפ"מ וא"כ אי ס"ד דלא מהני בדיקת שביעי אלא בהתחילה למנות ז"נ ממחירת יום הפסק לא הנה להפוסקים לסתום אלא לפרש דלא מהני בדיקת שביעי אלא בכה"ג א"ו דלעולם מהני בדיקת שביעי אף בלא התחילה למנות נקיים שלא ממחירת יום הפסק ועוד הוכחתי לעיל סי' קצ"ב מהא דכ' הראב"ד בס' בעה"נ"פ גבי תבעוה להנשא ונתפייסה דס"ל דא"צ הפסק טהרה כדמוכח מעובדא דרבינא ואפ"ה כ' דמירי שבדקה ביום שביעי דקיי"ל סופן אע"פ שאין תחילתן וכ' הרשב"א במ"ה דף קס"ו דלדעתו צ"ל שלא נתעכב רבינא ז' ימים ממש שא"כ אפי' סופן ליכא אלא כשכא ביום השביעי ממש ע"ש אלא אע"ג דלא מצריף התם הפסק טהרה כלל אפ"ה כ' הרשב"א דצ"ל דמירי כשכא ביום השביעי ממש אבל ביום ח' לא מהני והתם ליכא למימר האי טעמא דלא להפליג הבדיקה דז"נ מבדיקת הפסק דהא לא צריף בדיקה להפסק טהרה כלל גבי ד"ח.

ואף שכתבתי שם ליישב דשאני ד"ח כיון שאינו אלא דם מועט כאלו ידוע שהפסיקה בטהרה וכמ"ש הרא"ה בבד"ה שם מ"מ קשה דא"כ מה"ט להני נמי אם הנה בא רבינא ביום ח' ולמה כ' הרשב"א דלדעתו דווקא כשכא ביום ז': מיהו אכתי קשה לדעת הראב"ד אף אי נימא דבעינו ספורין עדיין אינו מתורץ דלמה לא נצטרף ששה ימים קודם שמיני לשמיני דלהני שמיני שביעי ואי משום דבעינו כוונתה ודעתה לספירה ז"א דהא ברתיה דר' חנינא לא ספרה כלל ואפ"ה ס"ל להראב"ד דמהני וכמ"ש"ל סי' הנזכר ועוד אבאר בסמוך וכיון שכן לכאורה נסתר ראיה זו מ"מ מבואר מהרבה פוסקים דס"ל דבעינו ספירה לכ"ע ומטעם זה בעינו בדיקה אחת תוף ז' דבלא"ה לא מיקרי ספורים ונ"ל

הרא"ש ב'פ' התינוקת אבל אם לא בְּדָקוּהוּ עד יום השְׁמִינִי לא מִיקָרֵי סְפוּרִים דְּבִדְיָקָה תוֹף ז' בְּעֵינָיו עכ"ל מְבֹאָר דס"ל דְּבַעֲיָנוּ סְפוּרִים וּבְלֹא בְּדִיקָה א' תוֹף ז' לא מִיקָרֵי סְפוּרִים וכ"כ הָרָא"ה בְּסֵפֶר הַחֲנוּנִי פְרָשֶׁת א"מ מְצֻנָה ר"ז ונ"ל וְאֶפְשָׁר שְׁעִיקָר דְּבָר זֶה פִּינּוּן שְׁהַתוֹרָה צְנוּתָה וְסִפְרָה לָהּ וּגו' וְאֶחָד תְּטַהֵר וּמְפִינּוּן שְׁלֹא בְּדִיקָה לֹא בְּתַחֲלָה וְלֹא בְּסוּף אֵין פָּאן סְפִירָה עכ"ל וכ"כ הַעֲט"ז סי' זֶה שְׁהַטַּעַם שְׁאֵם לֹא בְּדִיקָה עַד יוֹם שְׁמִינִי שְׁאֵין לָהּ אֲלֵא שְׁמִינִי הוּא לְפִי שְׁזוֹ לֹא קִיּוּמָה מְצֻנָת סְפִירָה שְׁאֵין סְפִירָה אֲלֵא ע"י בְּדִיקָה תוֹף יְמֵי סְפִירָה וְכֵן מְבֹאָר בַּתְּהֵא בַתְּהֵא שֶׁכ' ונ"ל אֲשֶׁה שְׁהַפְרִישָׁה בְּטַהֲרָה בְּיוֹם שְׁפָסְקוּ דְמִיָּה שְׁלֵה צְרִיכָה לְבַדּוֹק עֲצָמָה כָּל ז' יְמֵי הַסְפִירָה שְׁיִהְיוּ סְפוּרִים בְּבִדְיָקָה לְפִנְיָנוּ לֹא בְּדִיקָה עֲצָמָה כָּלֵל בֵּא' מִיְמֵי הַסְפִירָה אַע"פ שְׁהַפְסִיקָה בְּטַהֲרָה בְּיוֹם שְׁפּוֹסְקַת בּוֹ וְלֹאֲחֵר ח' יְמֵים בְּדִיקָה וּמְצָאָה טְהוּרָה אֵינָה טְהוּרָה שְׁאֵין פָּאן סְפוּרִים כָּלֵל עכ"ל מְבֹאָר מְדַבְּרֵי דס"ל לְכַתְחִילָה בְּעֵינָיו בְּדִיקָה בְּכָל יוֹם כְּדֵי שְׁיִהְיוּ סְפוּרִים לְפִנְיָנוּ אֲבָל בְּדֵי־עַבְד מְהִי בְּדִיקָה אַחַת תוֹף ז"נ דַּאל"כ לֹא הָיוּ סְפוּרִים כָּלֵל וְכֵן מְבֹאָר מֵתוֹס' דָּף ז' בְּמַכִּילֵתִין ד"ה רֵא"א שְׁכַתְבוּ ונ"ל וּבְדִיקָה יוֹם הָא' וְיוֹם הַז' תְּשִׁיב סְפִירָה וּכ"נ מֵתוֹס' דס"ח שְׁכַתְבוּ דְצָרִיף לְהִיּוֹת הַבְּדִיקָה בְּיוֹם דְּסְפִירָה בִּימָמָא הוּא ע"ש הָרֵי מְדַבְּרֵי כּוֹלֵן גְּלַמַּד דְּבַעֲיָנוּ סְפִירָה דְוּוֹקָא וּמַה"ט בְּעֵינָיו בְּדִיקָה א' תוֹף ז"נ לְכ"ע דְּאֵין סְפִירָה בְּלֹא בְּדִיקָה וְעכ"פ צָרִיף שְׁתִּהְיֶה חוֹשֶׁבֶת בְּדַעְתָּהּ מְסַפֵּר הַיָּמִים שֶׁל הַנְּקִיִּים שְׁלֵה אַע"ג דְּלֹא נִהְגוּ שְׁיִהְיֶה סְפִירָה בְּפָה דְוֹקָא כַּמ"ש הָאֲגוּדָה הִבִּיאוּ בַס' הַנ"ל דְּמַצְרִיף סְפִירָה בְּפָה מְלֹא כְּמוֹ בְּסִפִּירַת עוֹמֵר וְיוֹבֵל בַּב"ד כ"כ הַשְּׁל"ה בְּשַׁעַר הָאוֹתִיּוֹת דָּף ק"א ד"פ דְּצָרִיכָה לְסַפֵּר בְּפָה דְוֹקָא וְשִׁכּוֹן נִהְגוּ כָּל יְמֵי וְצוּנָה לְאֲשֶׁתוֹ שְׁתִּסְפֹּר לַעַת עֶרֶב קוֹדֵם שְׁקִיעַת הַחֶמֶה הַיּוֹם יוֹם א' לְסִפִּירַת לְבוּנֵי וְכֵן יוֹם ב' וְעֵינָיו מ"ש בְּזֶה בַר"ס קצ"ח בַּע"ה וְכַתְּבֵה דַמ"ש הַתּוֹסְפוֹת בְּכַתּוּבוֹת דָּף ע"ב סוּף ד"ה וְסִפְרָה לָהּ וְכו' ונ"ל אֲבָל זָבָה שְׁאֵם תְּרָאָה תְּסַתּוֹר אֵין לָהּ לְמַנּוֹת עכ"ל ר"ל אֵין לָהּ לְמַנּוֹת בְּבִרְכָה פִּי כֵן הַתְּחִילוּ הַתּוֹסְפוֹת וְהַנְּפִירוּ בְּדַבְּרֵיהֶם בְּרִכָּה וְאֶפְשָׁר שְׁהוּא ט"ס וצ"ל אֵין לָהּ לְבָרָךְ אֲבָל לְסַפֵּר בְּלֹא בְּרִכָּה הִיא מְחַוֶּיֶת כְּדַכְּתִיב וְסִפְרָה לָהּ עכ"ד וְעֵינָיו בַּס' כְּנֵה"ג סִימָן זֶה מ"ש בְּזֶה אֲבָל מ"מ בְּעֵינָיו שְׁתַּתֵּן דַּעְתָּהּ וְחוֹשֶׁבֶת שְׁיִמִּים הָאֵלוּ יִהְיֶה לְנְקִיִּים שְׁלֵה אַע"פ שְׁלֹא נִהְגוּ לְסַפֵּר בְּפָה מְלֹא וּכ"מ מְדַבְּרֵי הָרָא"ה בַּס' בַּד"ה שְׁהַשִּׁיג עַל הַרְשָׁב"א דס"ל דְּמַהֲנֵי בְּדִיקָה בְּאֲמַצַּע סְפוּרִים כְּמוֹ בְּדִיקַת תְּחִלָּה אוֹ סוּף ונ"ל וְדַבְּרֵי תְּמוּהִים דְּאֵנָן שְׁבַעָה נְקִיִּים סְפוּרִים בְּעֵינָיו בְּשִׁלְמָא כִּי אֵיכָא תְּחִלְתָּן אוֹ סוּפָן אֵיכָא לְמִימַר דְּסִלִּיק לְשַׁבְעָה סְפוּרִים דְּכִי אֵיכָא בְּתַחֲלָתָן ז' סְפוּרִים גְּרִירֵי אַבְתְּרִיָּה וְכִי אֵיכָא לְמִימַר דְּז' סְפוּרִים דְּלִקְמִיָּה גְּרִירֵי אַבְתְּרִיָּה אֲבָל בְּדִיקָה דְּבְּאֲמַצַּע זֵיל הִכָּא לִיכָא ז' סְפוּרִים וְזֵיל הִכָּא לִיכָא ז' סְפוּרִים עכ"ל ור"ל דְּהָא לֹא אֲמַרִּינוּ דְּלִהְיוּ גְּרִירֵי דְּלִקְמִיָּה וְדַבְּתְרִיָּה דְּכּוֹלֵי הָאֵי לֹא אֲמַרִּינוּ מַש"ה לֹא מְהִי בְּדִיקַת הָאֲמַצַּע מְבֹאָר מְדַבְּרֵי דְּבַעֲיָנוּ ז"נ סְפוּרִים וְאֵף הַרְשָׁב"א בַּמ"ה שְׁכַתְּבֵה ע"ז ונ"ל אֵנָן לֹא סְפוּרִים בְּפִנְיָנוּ כַּר"ע וְכַר"י אֲלֵא שְׁתִּסְפֹּר ז' מְחַוֶּיֶת בְּטַהֲרָה וְכַר"א וְכַדְקַתְנֵי וְכו' וְאֵם בְּדִיקָה בְּרֵאשׁוֹן בְּלֵבָד וּשְׁאָר הַיָּמִים לֹא בְּדִיקָה אֵין פָּאן בְּדִיקַת ז' סְפוּרִים אֲלֵא מִדִּין חֲזַקַת טְהוּרָה וְכֵן כְּשֶׁבְּדִיקָה בְּשַׁבְעֵי וּשְׁאָר הַיָּמִים הִרְאִישׁוּנִים לֹא בְּדִיקָה אֵין הִרְאִישׁוּנִים סְפוּרִים אֲלֵא מִדִּין חֲזַקָה דְּכָל שְׁהַפְרִישָׁה בְּטַהֲרָה וּבְסוּף הַז' מְצָאָה טְהוּרָה חֲזַקָה שְׁכּוֹלֵן יְצֵאוּ בְּטַהֲרָה וְכִינּוּן שְׁכּוֹן כ"ש כְּשֶׁבְּדִיקָה בְּאֲמַצַּע דְּיוֹם הָאֲמַצַּעֵי ה"ל לְקוֹדֵם מִן כְּבוֹדְקַת בְּסוּפָן וְלֹאֲחֵרוֹנִים כְּבוֹדְקַת בְּתַחֲלָתָן עכ"ל עֵיקָר הַשְּׁגָתוֹ עַל הָרָא"ה ונ"ל פִּינּוּן דְּלֹא קִיּוּמָה כַּר"ע וְכַר"י דס"ל

דְּבַעֲיִנו סְפוּרִים לְפָנֵינוּ אֲלֵא כִּר"א דס"ל דְּסִגְיָא בְּתַחֲלָתָן אוּ סוּפֵן וְטַעֲמִיהָ מִשּׁוּם דְּבַעֲיִנו סְפוּרִים מְוַחֲזָקִים בְּטַהֲרָה כֹּל שְׁפֵן דְּמַהֲנֵי בְּדִיקָתָא הָאֲמַצְעָה שֶׁע"י אֵיתְחַזְקֵי הֵימִים וְשֶׁלְּפָנֵיהָ וְשֶׁל אַחֲרֶיהָ עַל כ"פ נִרְאָה מְדַבְּרֵי דְסִפְרָה מִיְהוּ בְּעֵי וּכְמ"ש הֵת"ה: מִיְהוּ מ"ש דְּאָף אִם בְּדָקָה בְּתַחֲלָתָן לִיכָא סְפוּרִים לְפָנֵינוּ לֹא מִשְׁמַע לְכַאוּרָה כֹּן מִפְּשָׁטֵיהָ דְסִגְיָא וּכְמ"ש בְּסִמוּף בַּע"ה: וּמ"ש הֶרְשֵׁב"א ז"ל דְּטַעַם הַבְּדִיקָה הוּא פִי הֵיכִי דְלִהְיֵי יָמִים מְוַחֲזָקִים קִשְׁיָה פִינוּן שְׁכַבְרָא אֵיתְחַזְקָה ע"י הַפְּסָק טַהֲרָה שְׁלָה פְדָאִיתָא בְּמַתְנִי דְס"ח ע"א דְאָפִי נִדְהָ שְׁהַפְרִישָׁה בְּטַהֲרָה וְאִפִּילוּ בְּשִׁנֵי שְׁלָה וּלְאַחַר הֵימִים בְּדָקָה וּמְצָאָה טְמֵאָה הֲרִי הִיא בְּחֻזְקָתָא טְהוּרָה וּל"ל הַבְּדִיקָה דְתוּף שְׁבַעָה הָא מְוַחֲזָקָתָא וְעוֹמְדָתָא הִיא מִשְׁהַפְרִישָׁה בְּטַהֲרָה בְּבִדְיוֹתָא הַפְּסָק וְע"כ צ"ל פִינוּן דְכְתִיב וְסִפְרָה לָהּ לֹא סִגְיָא בְּלֹא בְּדִיקָה וּכְמ"ש ל' וְע"כ דְגַזְהָר"כ הוּא שְׁיֵהִי הֵימִים מְוַחֲזָקִים בְּטַהֲרָה ע"י בְּדִיקָה שְׁבַדְקָה בּוֹז"נ עֲצָמָן מְלַבֵּד הַבְּדִיקָה שֶׁל הַפְּסָק טַהֲרָה: וְז"ל הֶרְאָ"ה בִּס' הַחֲזִינוּף מְצוּהָ ש"ל וְאִם תִּשְׁאֵל לָמָּה חֲזִיבוּנוּ חַו"ל לְמַנּוֹת הַשָּׁנִים שְׁבַע מְדַכְתִּיב וְסִפְרָתָ לָהּ וְלֹא רְאִינוּ מְעוֹלָם שְׁיִמְנָה הַזָּב יָמֵי סְפִירוֹת וְלֹא הַזָּבָה יָמֵי סְפִירָתָהּ וְאֵע"פ שְׁפַתְבָּ וְסִפְרָה זֹלַת שְׁחִיבִים שְׁיִתְנוּ לָב עַל הֵימִים וְלֹא שְׁיִתְחַזְקִיבוּ לְמַנּוֹתָם בְּפֶה וּלְכַרְף עַל מְנִינָם תְּשׁוּבַת דְּבַר זֶה מָה שְׁהַקְדַּמְתִּי לָהּ בְּרֵאשִׁי סְפָרֵי פִי כֹּל עֲנִין הַתּוּרָה תְּלוּי בְּפִירוּשׁ הַמְקוּבָל וְכו' וְכֹן בְּאַתְנֵי הַקְּבֵלָה שְׁצוּי וְסִפְרָתָ לָהּ צָרִיף מְנִין בְּפֶה וְצוּי הַסְפִירָה הַפְּתוּבָה בְּזָב וְזָבָה אֵינוּ אֲלֵא הַשְּׁגָחָה בְּיָמִים וּמְנַהֲגֵן ש"י בְּכ"מ כֹּן הוּא וְאֵע"פ שְׁאִינוּן נְבִיאִים בְּנֵי נְבִיאִים הֵם וְכֹן עֲנִין זֶה מְצָאֵנוּ בַּתּוּרָה בְּלִשׁוֹן זְכִירָה דְכְתִיב בְּעֲנִין עֲמֻלָּה וְזְכִירָה ע"ד מְרִים וְכְתִיב גַּם כֹּן זְכִירָה בְּעֲנִין י"מ וְעַל זְכִירַת י"מ בְּאַתְנֵי הַקְּבֵלָה לְעִשׂוֹתָהּ בְּפֶה וּכְמ"ש ז"ל בְּבִרְכּוֹת אֲמַת וְצִיב דְּאוּרִיָּתָא וְשָׂאָר הַזְּכִירוֹת דִּי לָנוּ בָּהֶם זְכִירַת הַלֵּב לְבַד הַשְּׁגָחָתָנוּ עַל הַדְּבָרִים עַכ"ל וְנִלְע"ד דְּמ"ש שְׁיִתְנוּ לָב עַל הֵימִים ר"ל ע"י בְּדִיקָה שְׁתַּבְּדוּק עֲצָמָה תּוּף יָמֵי הַסְפִירָה לְמָר פְּדָאִית לִיָּהּ וּלְמָר פְּדָאִית לִיָּהּ וְזוּ מ"ש הַשְּׁגָחָה בְּיָמִים ר"ל ע"י הַבְּדִיקָה פִי כֹן בְּאַתְנֵי הַקְּבֵלָה אֲבָל בְּלֹא בְּדִיקָה לֹא סְפִירָה הוּא וּכְמ"ש ל' וְאֲפֹשֶׁר לומר שְׁחַז"ל לְמַדּוּ כֹן מְדַכְתִּיב גַּבִּי זָב וְסִפְרָה לֹא וְכֹן גַּבִּי זָבָה וְסִפְרָה לָהּ לומר לְעֲצָמָן דְּאֵי ס"ד דְּהֵאֵי סְפִירָה ר"ל סְפִירָה מְמַשׁ מָה בָּא הַפְּתוּבָה לְלַמְדֵנוּ פְּשִׁטָּא שְׁהֵם עֲצָמָן וְסִפְרוּ דְהָא הַמְצוֹת חָל עֲלֵיהֶן לְסִפּוּר וְכִי צָרִיכִין אָנוּ קְרָא בְּסִפִּירַת עוֹנָם שְׂאֲחַר לֹא וְסִפּוּר בְּשִׁבְלֵנוּ דְפְּשִׁטָּא הוּא שְׁחִיב הוּא עַל כ"א בְּעֲצָמוּ וְאִם כֹּן הֵקָא קְרָא ל"ל וְאֵי דְצָרִיף קְרָא שְׁהֵם נְאֻמָּנִים בְּזָה שְׁסִפְרוּ הָא נְמִי פְּשִׁטָּא הוּא פִינוּן דְּבִידוּ לְסִפּוּר ע"א נְאֻמָּן וְכִמוּ שְׁפִירַש"י בְּרִישׁ מִס' גִּיטִין וּבְחֻלִין דְּרַף יו"ד ע"ב שְׁהֲרִי הָאֵמִינָה הַתּוּרָה כ"א וְאַחַד מִיִּשְׂרָאֵל עַל הַפְּרִשְׁתָּה הַתּוּרָה וְעַל הַשְּׁחִיטָה וְכו' א"ו דְּעֵיקַר קְרָא אֲתִנָּא שְׁנְאֻמָּנִים עַל הַבְּדִיקָה שְׁפַתּוּף יָמֵי הַסְפִירָה וְזֶה אֵין בְּיָדָם וּכְמ"ש הַתּוּסְפוֹת שָׁם: וְעַפ"ז יְתַנְרֵץ הֵת"כ פ' מְצוֹרַע וְז"ל וְסִפְרָה לֹא לְעֲצָמוּ מְכָאן אֲמָרוּ הַזָּב וְהַזָּבָה שְׁבַדְקוּ עֲצָמָן בְּיוֹם הֶרְאֵשׁוֹן וּמְצָאוּ טְהוּרִין וּבְיוֹם הַשְּׁבִיעִי וּמְצָאוּ טְהוּרִין וְשָׂאָר כֹּל הֵימִים לֹא בְּדָקוּ ר"א אוֹמֵר הֲרִי אֵלוּ בְּחֻזְקָתָא טַהֲרָה רִי"א אֵין לָהֶם אֲלֵא יוֹם הֶרְאֵשׁוֹן וְז' רַע"א אֵין לָהֶם אֲלֵא יוֹם ז' בְּלִבָּד ע"כ כְּפִינוּתוֹ פִינוּן דְּדַרְשִׁינוּ מִן וְסִפְרָה לֹא לְעֲצָמוּ מוּכַח דְּבַעֲיִנוּ בְּדִיקָה תּוּף ז' מִש"ה פְּלִיגֵי אִם תַּעֲלֶה הַבְּדִיקָה בְּדִיעֵבַד אִם לֹא בְּדָקָה כֹּל ז' אֲבָל בְּלֹא דְרִשְׁיָה הַנָּז"ל לֹא הֲוֵי יְדַעֲיִנוּ דְּבַעֲיִנוּ בְּדִיקָה תּוּף ז' אֲלֵא ה"א דְּדִי בְּבִדְיוֹתָא שְׁל יוֹם הַפְּסָקָה וּק"ל: מְכַל הַלִּין מְבוֹנָאָר דְּבַעֲיִנוּ סְפִירָה וְעַכ"פ שְׁתַּתֵּן בְּדַעֲתָהּ שְׁיַעֲלוּ יָמִים אֵלוּ לְנִקְיִים אָף מָה שְׁעוֹמֵד לְגַגְדָנוּ מָהָא דְכְתִב הֶרְאָב"ד בְּסִפְרָה בַּע"ה נ' הִבִּיאֵו הֶרְשֵׁב"א בַּתְּה"א דְּרַף קַס"ו גַּבִּי תְּבַעוּהָ

להנשא וכו' דלא בעי הפסק טהרה והוכיח ממעשה דרבינא דאינעסק לבריה בי ר"ח דר"ח
לא אסיק אדעתיה הא דרבא ומיסבר סבר דברתיה דקטנה היא לא צריכה כלל לישב ז"נ
ורבינא לא אתי עד לבתר הני שבועה ואפ"ה לא אשקחן דאצרכה ז' אחרינא אלמא דלא
בעי הפסק טהרה והרשב"א ז"ל למד מזה דאפילו בדיקה תוך ז' לא צריכה כלל ע"ש ואי
ס"ד דמדאורייתא בעינן ספירה ממש או שתתן דעתה לכך הא לא"ה לא הוי ספירה כלל
ואם פן אמאי לא אצריכה התם ז' אחרינא ומה תועלת הנה מה שהמתינה ז' ימים ואפשר
שלוזה נתפגין הרא"ש בפ' התינוקת שהקשה על דברי יש מן הגדולים שכתבו שאינה
צריכה הפסק טהרה ולא בדיקה כלל בימי הספירה לא בתחילתן ולא בסופן וסעדו
דבריהם מעובדא דרבינא וכו' וז"ל ואינו ראיה כלל דאם פן אפילו ישיבת שבועה אין
כאן ומה תועלת יש בהמתנת שבועה ימים עכ"ל פונתו כמ"ש דכיון דלא בדיקה כלל ולא
נתנה אדעתה שתהיה לנקיים הרי היא פאלו לא ישבה כלל וכמ"ל סימן קצ"ב ואפשר
לומר דדעת הרשב"א ז"ל דאע"ג דנזה דאורייתא בעי פנונה לספור ז"נ מ"מ
הכא גבי תבעוה להנשא שאינו אלא חששא דרבנן דשמא ראתה מחמת חימוד ואף אם
ראתה אינה צריכה לז"נ מן התורה אלא מחומרא דר"ז לא התמירו אלא המתנת ז' ימים
משום לא פלוג פתקנתא דר"ז אבל לענין דבעי ספירה ממש כנזה דאורייתא לא התמירו
כ"כ אף שהיא דוחק צריכין אנו לומר פה מפח הראיות שהבאתי לעיל מלשון הפוסקים
וגם מהא דפסקו כל הפוסקים שאם לא בדיקה עד שמיני דמשלמת עוד ז' ימים ואי ס"ד
דלא בעינן דעתה וכוננתה לספירת ימים נקיים אין טעם לפסק זה דמנ"ל דלא מצרפין
ששה ימים למפרע ויהיה שמיני לפסיקת בדיקת טהרה שביעי לנקיים דהא בגמרא לא
אמרינן דלא מהני בדיקת שמיני אלא בבדיקה בראשון ובשמיני דמאן דמצריף תחלתן
וסופן לא שייך לאיצטרופי כפירוש רש"י שם או למאי דמוקי התם כר"י ס"ל דאין לה
אלא ראשון ושביעי מודה בראשון ושמיני דאין לה אלא שמיני אבל למאי דס"ל
דבבדיקה אחת סגי אי ס"ד דלא בעינן פנונה לספירה מנ"ל דלא מצטרפין ו' ימים
למפרע ובספר תפל"מ כתב וז"ל והא דמשמע בש"ס דביום ח' לחוד לא מהני בדיקה
וצריכה תחלה או סוף היינו שאם תרצה לשמש ביום ח' אחר הבדיקה וטבילה אסורה
עד הלילה כיון דלא בדיקה כל ז' ע"כ צ"ל דיום ח' הוא ז' ואסורה לשמש בו ביום משום
דר"ש ודוק היטב עכ"ל ולא דק דלא על זה נאמר בש"ס דבדיקת שמיני לא מהני אלא
כמ"ל בבדיקה בראשון ובשמיני דנאן דמצריף תחלתן וסופן או לר"י דס"ל דמונה
בסורוגין ומשלמת על הימים שבדיקה עד תשלום ז' ובהא מודה דאין לה אלא שמיני כיון
דלא חזי לאצטרופי ואם פן אין ראיה להפוסקים דלדין לא מהני בדיקת שמיני א"ו
דבעינן שתתן דעתה לספירת ז"נ וכמ"ל: והן אמת דפשוט' דסוגיא בשמעתין דף ס"ט
לא משמע הכי דהא מק' התם אמאי דאמר רב סופן אעפ"י שאין תחילתן מבריייתא דטועה
דאי ס"ד דלא בעינן ספורים לפנינו ביממא נמי ניטבליה וכו' דמאי קו' דלמא ש"ה דלא
היה לה ספורים כלל מש"ה לא מהני ורב מיירי בשפירה ז"נ אלא שלא בדיקה עד שביעי
מש"ה ס"ל דמהני כיון שפירה.

ובספר מעיל צדקה הרגיש בזה ומ"ש לתרץ בזה הוא דוחק גדול ולא ירדתי לסוף דעתו
וגם אי יתבינו ליה כל דחוקיו שכ' דהא דס"ל לתלמודא דלרב אפי' ספירה לא בעינא
היינו קודם דאסיק מבריייתא דטועה שאמרו יום א' וכו' משא"כ בטר דאסיק מהך ברייתא

אמרנו דאריב ס"ל דבעינו ספורים אפתי ק' מסתמא דתלמודא בדף ל' ע"א דמקשה
התם שבוועתא קמא דאתי לקמן ליתבילה ביומא וכו' ומשני הא מני ר"ע היא דאמר בעינו
ספורים לפנינו ואי ס"ד דלמסקנא לכ"ע בעינו ספורים א"כ מאי מוקי כר"ע הא אתיא
ככ"ע ושאי טועה דלא הנה לה ספורים כלל א"ו מאן דאית ליה סופן אע"פ שאין תחילתן
אפי' ספורים נמי לא בעי וצ"ע על הפוסקים הנ"ל דס"ל דסופן אע"פ שאין תחילתן
ואפ"ה ס"ל דבעינו ספורים הא בגמרא לא משמע פן: ומיהו פל ז' למאן דלא בעי ספורים
לפנינו אבל למ"ד דבעינו ספורים לפנינו אין פאן שום ספק דודאי בעינו ספורים ממש
וכן מוכח מסוגיא זו דמקשה לרב בתרייתא דאמר סופן אע"פ שאין תחילתן מברייתא
דטועה ומשני הא מני ר"ע היא דאמר ספורים לפנינו בעינו וק' מאי מקשה הש"ס דהא
רב מצריך הפסק טהרה וברייתא דטועה איפא לאוקמי דלא הפרישה בטהרה ומ"ש
הרמב"ן בחדושי תי' על קושיא זו הוא דוחק גדול והנכון כמ"ש מהרש"א ונ"ל דרב נמי
לא בעי הפרישה בטהרה בודאי אלא להחמיר שלא לטהרה לבעלה בסופן אע"פ שאין
תחילתן אלא בהפרישה בטהרה בודאי אבל לגבי טבילת מצוה בזמנה אע"פ שלא
הפרישה בטהרה בודאי ע"י בדיקה משום ספיקא דשמא הפרישה בטהרה צריכה טבילה
בזמנה וכו' מדברי התוס' שכתבו וכו' עכ"ל ביאור לדבריו פיון דרב ס"ל דסגיא באופן
אע"פ שאין תחילתן ובעת שפסקה ששה ימים הראשונים עדיין לא נתבררו בודאי אם
הם נקיים ברורים או לאו דהא אפתי לא בדק' עד שביעי אפ"ה ס"ל דעולין לנקיים אע"פ
שבעת ספירתה לא ידעה כלל אם ראויה לז' נקיים או לאו אלמ' דס"ל דלא תליא בהכי
א"כ ה"ה כשלא הפרישה בטהרה פיון דאיפא למימר שמא פסקה בטהרה ועלו לה ז"נ
אע"ג שהיא לא ידעה בודאי ומספיקא אסורה לבעלה דשמא לא פסקה בטהרה מ"מ
לענון טבילת מצוה בזמנה צריכה להחמיר ולטבול מספיקא דשמא בזמנה היא ומש"ה
ס"ל להש"ס דלרב בתרייתא לא בעי ספורים כלל דאי ס"ד דבעו ספורים צריכה שתדע
בשעת ספירה שהיא ספירה ודאי שאותו יום שהיא סופרת לנקיים הוא ודאי נקי ולא
מהני בדיקה בשביעי כדי להחזיקה בטהרה למפרע דהא מעיקרא לא ידעה בשעת
ספירתה אם הם נקיים ברורים או לאו א"ו מדמהני בדיקה לבסוף ע"כ דלא בעי ספירה
כלל: והשתא נמי גיחא הא דמק' מברייתא דטועה לרב בתרייתא ולא מק' נמי לדרב
קמיייתא דס"ל דמהני בדיקה בתחלה תקשי מברייתא דטועה דאע"ג שלא בדיקה בתחילתן
בטועה מ"מ מספיקא תטבול ביממא שמא היו נקיים וטבילה בזמנה היא א"ו דלרב
קמיייתא לק"מ פיון דבעי בדיקה בתחילה ס"ל נמי דספורים לפנינו בעינו ר"ל ספירה
ברורה נקיה בודאי שע"י בדיקה בתחילה ס"ל נמי דספורים לפנינו בעינו ר"ל ספירה
ברורה נקיה בודאי שע"י בדיקה בתחילתה מוחזקים כל הימים בנקיים מש"ה גבי טועה
פיון שפסק אצלה אם היו נקיים או לאו לאו ספורים ניהו אפי' אם היו נקיים מ"מ פיון
דלא היו ספורים גלויים לה לאו ספורים ניהו: ובהכי גיחא הא דמשני הש"ס הא מני
ר"ע היא דבעי ספורים לפנינו מנ"ל דלר"ע לא ס"ל שתטבול מספיקא דלמא הא דאמר
ר"ע דבעי בדיקה בכל יום נמי לחומרא אמרה שאסורה לבעלה כ"ז שלא בדיקה בכל יום
אבל מנ"ל דר"ע ס"ל דבעינו ספירה גלויה א"ו ס"ל להש"ס דטעמי' דר"ע דמצריך
בדיקה בכל יום דכיון דכתי' וספירה לה וליפא ספורים בלא בדיקה בכל יום מז"נ וס"ל
דקרא דוקא קפיד על ספירה ואפי' בדיעבד מעפב וכ"ז דליכא ספורים לפנינו ר"ל

ספורים ונדאין וגלויים לאו ספירה היא וטעמין דמ"ד דצריה תחלתן וסופן גם הוא מצריה ספירה וכיון דס"ל דקפיד קרא אספירה צריה ספורים ונדאין וגלויים אלא דס"ל כיון דהנה לה בדיקה בתחילתה ספורים לפנינו נינהו דאחר בדיקת יום ראשון גרידי פוליהו ז"נ לענין זה מ"מ לטהרה לבעלה או גבי זב לטהרות התמירו דבעי נמי בדיקה בסוף וכמ"ל וזה שלא פדברי הרשב"א במ"ה דס"ל דאף למאי דס"ד דרב ס"ל דוקא בתחילתן הוא דמהני אבל לא בסופן נמי לא ספורים לפנינו נינהו וז"א כמ"ש ויש ליישב דהרשב"א כ"כ למאי דמסיק דס"ל לרב דסופן בלא תחילתן נמי מהני וע"כ דלא מצריה ספורים לפנינו אלא דמצריה בדיקה לבסוף משום חזקה לאחזוקי לטהרה לימים שלמפרע א"כ מה"ט דמהני תחילתן אע"פ שאין סופן נמי משום חזקה הוא לאחזוקי לימים שלהבא בחזקת טהרה דליכא למימר דטעמין משום דנהוי ספורים לפנינו הא רב לא מצריה ספורים לפנינו מדמהני לדידה בדיקה בסוף אבל מעיקרא הוי סבר הש"ס דהא דמהני לרב תחילתן אע"פ שאין סופן הטעם פי היכי דלקהי ספורים לפנינו מש"ה לא מק' לעיל אדרב קמיינתא מיהו מוכח דמאן דמצריה תחילתן וסופן טעמא משום דבעינו ספורים לפנינו דא"כ מאי מק' ארב מברייתא דטועה דאלמא ספורים לפנינו בעינו הא ר"א אמר בהדיא דסגיא בראשון ובשביעי ואיהו אליביה דר"א אמר דהלכתא פנותיה פדפסקינן בפ"ק א"ו דמאן דמצריה תחילתן וסופן טעמין משום דבעינו ספורים לפנינו וכיון שכן הא המחבר פסק דאין להקל בלא בדיקת ראשון ושביעי כהפוסקים דפסקו כר"ח מעתה ונדאי הדין דין אמת כמו שפסק בס' שו"ת מעיל צדקה כיון דבדעתה הנה שלא לספור הימים ראשונים ונקיים שוב אינו עולין: ועפ"ז אני תמה על רבותינו בתשו' האחרונים שכתבו להקל ולתלות במכה אפי' תוך ז"נ ומטהרים אפי' בלא נקיים לגמרי וכבר עמד ע"ז הגאון הח"צ בתשו' הנ"ל סי' הנ"ל שכ' דאין להקל כלל בימי לבונה לתלות במכה פאותה שאמרו כל ספק נגעים עד שלא נזקק לטומאה ספיקו טהור משנזקק לטומאה ספיקו טמא ואין זה ענין לכתם דשאני כתם שאינה אלא מדרבנן לאפוקי זה שלפנינו רואה והמחבר שם הודה לו אלא שכ' פי לא עליו תלונוה זו כ"א על הפוסקים אחרונים שכתבו לתלות במכה אף בימי לבונה וכן מבואר בד"מ סי' זה הביאו הש"ך פאן ס"ק י"ג דיש לחלק ולומר דלא תלינן במכה אלא בתחילת ראית' דמעניה סתום משא"כ בימי ספירתה שמעניה פתוח כבר לא תלינן במכה כלל ועי' בט"ז ס"ק ד' דכ' כה"ג ולא הקילו אלא בכתמים ע"ש שפלבד חילוק זה קשה כיון דפסקינן דבעינו תחילתן וסופן וידועה זו צריה ספורים לפנינו דהיינו ספורים ונדאין וכיון שדם לפנינו אף ש"ל דתולין במכה נקיים ונדאין לא הוי דהא איכא למימר נמי דדם נדה הוא וליכא ספורים ונדאין דהא מדינא בנדה כיון דפסק' בטהרה הרי היא בחזקת טהרה אע"פ שאח"כ מצאה עצמה טמאה כדאי' במשנה התם והבאתי לעיל ואפ"ה בנזבה התמירו דלא מהני הפסק טהרה לחודא רק צריה נקיים ברורים ביותר מצד הימים עצמן נקיים ונדאין מלבד החזקת טהרה דידה וא"כ היכא שדם לפנינו ע"כ מטעם חזקה אתינו עלה דכיון דהיא בחזקת טהרה שפסקה בטהרה תלינן במכה והא לא מהני תוך ז"נ ואפ"י בבדיקה יום הראשון ויום השביעי ומצאה טהורה ובינתיים ראתה לא מהני ונדאי מן הסתם כיון דבדיקה יום הראשון ושביעי ומצאה טהורה מסתמא אמרינן שפולן יצאו בטהרה אבל היכא דראתה בינתיים אותו ימים שראתה לאו ונדאי נקיים הם וליכא למימר דגרידי בתר יום ראשון הא חזינו דנשתנה

מיום הראשון דבו לא חזי' כלל והשתא חזי' ואלו הני חזי' בראשון לא היינו תולין במפה כמש"ל ומ"ש בימים שאחריה דנתלה במפה דהא פולי שבועה יומי צריכין להיות נקיים ונדאין ולא עדיף יום ראשון משאר ימים בענין זה גם לפמ"ש הרשב"א לשיטתו דמש"ה מהני בדיקת תחלה או סוף משום דע"י בדיקות אלו מוחזקי' פל הימים בטקרה נמי י"ל דדוקא מן הסתם מוחזקי' בכך משא"כ פשראתה דם להדיא לא איתחזקה ע"י בדיקות אלו דהא בעינינו ראינו שנשתנה ימים אלו שראתה בהן מימים שבדקה בהם שלא ראתה כלל גם יש לספק פינון שמבואר בכל הפוסקים דלכתחילה בעינו בדיקה בכל יום כדי שיהיו ספורים לפנינו ואם זו מדאורייתא היא או לאו ואי קשה דא"כ מנ"ל דבדיעבד אינו מעכב י"ל דלקמה אית ליה לר"א שום לימוד ע"ז לפ"ז י"ל כל הראוי לביולה וכו' משא"כ במפה דאין ראוי לבדיקה ועוד לא ידעתי מה הוא הגבול שנתנו בזה ומתי תתחיל לספור ז"נ פינון שהיא רואה מחמת מפה תמיד א"כ אחר וסתה מתי גדע שפסק דם המקור ומתחיל למנות ז"נ דהא חזינו רוב נשים שאין להם מפה ופסקו בטקרה ומתחילין לספור קצת נקיים ואח"כ מתקלקלין וחוזרים ורואים וא"ל דהולכים בזה כפי שהיתה רגילה לטהר עצמה קודם שנולד בו מפה זו מאד קשה לסמוך ע"ז דונדאי לאו כל העתים שוין אצלה הפל כפי התוס' דמים פעמים הם מעוטים ופעמים הם מרובים ואצ"ל דאין הולכין בזה אחר רוב נשים שדרךן לפסוק קודם יום שביעי וכמ"ש הב"י בסי' זה בישובו על הרא"ש ז"ל גם זה לא מפלגא הוא ומצוי הוא בכמה נשים שאינן יכולים לטהר א"ע אף אחר ז' לראיתם ועיין מש"ל בזה בסעיף ז' ועוד אשנוני' ניקום ונסמוך בכו אני אומר אף שמצנה גדולה היא לעשות שלום בין איש לאשתו מ"מ בנדון זה טוב לפני אלהים ימלט מזה: ודע דהר"ן ה' בהשגות על בעה"נ ס"ל דאף לכתחילה א"צ בדיקה בכל יום ובטלה דעתו נגד כל הני רבנותא וכ' עוד שם דהא דפסקינו פרב פנגד ר"ח הוא משום דהאינדנא נשי דידן נדות הם ומשום חומרא דר"ז משווינו להו לספק זיבות מש"ה יש לפסוק פרב דסגי בתחילתן או סופן ומדברי המחבר בב"י לא נראה פן שכ' דאין להקל משום חומרא איסור פרת ס"ל דאף האינדנא אין לחלק פינון דבזבה גמורה יש להחמיר משום איסור פרת אף בנשי דידן אין להקל: (יט) ובדיעבד מהני אפי' לאור הגר.

הרב הוציא פן מדברי הב"י שכתב פן דלפי שאינו מעכב לכן לא פתבו הרמב"ם והטור ועיקר דין זה הנוצר בגמ' פ' כה"י של בית מונבז אין בודקין מטומיהן אלא ביום ומזפירין אותן לשבח והתם נדאי דאינו אלא זהירות לכתחילה דמייגרי לטהרות בבדיקה שאחר התשמיש ומשום דצבע הפתם ניכר יותר ביום מבלילה אבל בדיעבד אינו מעכב כדאמרנו התם או תבדוק לאור הגר: אבל ק' לי איך מדמה בדיקה שבתוך ז"נ לדהתם דשאני הבדיקה שהיא לספירת ז"נ דטעמא משום דליכא ספירה בלא בדיקה וכמו שהספירה צריך ביממא ה"נ הבדיקה וכ"מ מתוס' דף ס"ט ד"ה שבועה לנדה וז"ל דאי אין בדיקת סוף יום עולה לספירה לא ה' תקנה לבנות ישראל אא"כ יבדקו בעליית עמוד השחר דספירת הלילה אינה ספירה עכ"ל מבואר דהבדיקה הוי משום ספירה וצריך להיות ביום דוקא ואין ראיה מלשון הרשב"א בתה"ק הביאו ב"י פאן דמשמע נמי דטעמא דהבדיקה ביום היא משום דניכר טפי ביום מבלילה י"ל דאיהו לשיטתו אגיל דס"ל דסגי בסופן אע"פ שאין תחילתן וע"כ לאו משום ספירה הוא אלא דימים מוחזקים בעינו ומעתה אין לחלק בין בדיקה ביום ובין בדיקת לילה אבל למ"ש המחבר דאין להקל בלא

בדיקות תחילה וסוף ולפמ"ש לעיל דלדעה זו ספורים לפנינו בעינו וטעמא דבדיקה משום ספורים הוא אם פן הבדיקה דוקא ביום ולא בלילה ומעכב אפילו בדיעבד לכן יש להזהיר לביתו שתבדוק דוקא ביום וכמ"ש הסמ"ג שחרית בקומה ממטתה וערבית פשהולכת לבה"כ ובדיעבד אפילו פעם אחת ביום מהני וכמ"ל ואין להקל נגד דעת התוספות אחר זה ראיתי בריק"ש שכתב וז"ל אין הבדיקה עולה פהוגן אלא ביום עד כאן לשונו אולי פינו לטעם שכתבתי: (כ) ומצאה טמאה.

וה"ה אם לא בדיקה פלל ולאחר ג' או ד' ימים בדיקה ומצאה טהורה היא בחזקת טמאה וכמו שמשנים ה"ז בחזקת טמאה עד שתפסיק בטהרה ופשוט הוא: (כא) בבגד פשתן לכן ישן. ז"ל הטור ולא בב"פ חדש אפי' שהוא נקי ולכן מפני שהוא קשה עכ"ל וכ"כ בתה"ק וז"ל מתוך שהוא קשה מעט שפא יענותנה עכ"ל לפ"ז אם אינה חוששת לכה מותרת לבדוק עצמה בב"פ חדש לכן ונקי ובב"י כ' בשם הגהות מיי' שחקי' דנקט לאפוקי קודם ליבון וכן פירש"י בגמ' ואם לא דקדקה בכף נראה שלא הפסידה מדקאמר בגמ' של בית מונבז היו מזכירים אותו לשבח על כף אלמא לא חובה ולא עיכוב הוא ע"כ: (כב) או בצמר גפן.

משמע אבל לא בבגד מצמר גפן ובלח"מ כ' שפא נוסח' בהרא"ש סוף הלכות נדה שכ' או בבגד צמר גפן מיהו בגנוסחא שלפנינו כ' כמ"ש בש"ע פאן וברא"ש פ' התינוקת כ' שתכניס בגד לכן או צמר גפן וכו' ולא התנה שיהיה הבגד מפשתן וגם שיהיו ישנים דוקא ולכתחילה אין לזוז מפסק הש"ע ובדיעבד אינו מעכב כמ"ל בשם הגהות מיי': פתב בהגהות ש"ד ואותן נשים הבודקות באצבעות שלהן בלא בגד ובלא מוכין לא דיין שהן טועות אלא שהן נדות לכל דבריהן פי בדיקתן אינה בדיקה נהרי הן בחזקת טמאות עכ"ל: (כג) לחורין ולסדקין.

כ"כ פל הפוסקים חוץ מן הראב"ד בספר בעה"נ דס"ל דצריכה בדיקה בבה"ח והוא עד מקום שהשמש דש אבל א"צ לחורין ולסדקין בדיקה דלא מצרכי בדיקת חורין וסדקין אלא לטהרות דוקא אבל לא לבעלה ולמד זה מהא דאמרין בפ"ק עד שלפני השמש אינה ממעט פפקידה מ"ט מתוך שמהנפה לביתה אינה מכנסת לחורין ולסדקין ראינו מפאן אע"פ שתקנו חכמים בדיקה לתשמיש ולטהרות עד שלפני השמש בדיקה היא לתשמיש ואינה בדיקה לטהרות מפני שאינה מכנסת לחורין ולסדקין ע"כ והרשב"א בתה"א דף קפ"ג דחה ראיה זו וכ' עליו וז"ל דהיא אפטר שיהא בעלה שהוא איסור פרת קיל ממעלות עסק טהרות וע"כ דאף פאן וי"ל דבבא לישאל אומרים לה לבדוק לחורין ולסדקין וכאן חשש פשיעה מתוך שמהומה לביתה וכו' עכ"ד ולא זכיתי להבין דבריו דמאי קשיא ליה דהא חזינו שהחמירו בטהרות טפי מלבעלה דהא לטהרות חששו לטמא אותה למפרע דשפא פותלי בית הרחם העמידוה ואלו לגבי בעלה לא חששו לכה דהא אינה מקולקלת למנינה ואינה מונה אלא משעה שראתה פדאי' בדר' ו' ע"א אלמא דהחמירו טפי לטהרות מלבעלה והיינו בהאי חששא גופא דלטהרות חששו שפא פותלי בה"ר העמידוה בחורים ובסדקין משא"כ לבעלה לא חיישינן להכי אלא אמרינן דאם איתא דהוי דם מעיקרא הוי אתיא וכדאי' בריש מכילתין משום דאין דרוך לדם להתעכב.

מיהו י"ל דמש"ה לא גזרו שתהיה מקולקלת למנינה משום דא"כ יהיה בטל מפ"ו וכמ"ש בסי' קצ"א ועיין ונאף שאין ראיה להראב"ד דא"צ בדיקת חורין וסדקין לבעלה מהא דאמרין דטעמא דשמאי דאם איתא דהוי דם מעיקרא הוי אתיא ונאף הלל לא נחלק עליו אלא משום סניג לקדשים אבל לענין שתהא מקולקלת למנינה אף הלל לא גזר אלא דכל לבעלה לא חיישינן להכי י"ל דשאני התם דאיכא נמי חזקת טהרה דאשה מש"ה לא חיישינן לבעלה להכי משא"כ בבדיקה שבתוך ימי ספירתה שפא להוציא מחזקת טומאה דידה י"ל דלכ"ע חיישינן לשמא חורים וסדקים העמידו דם ועמש"ל סי' קצ"א עוד ראיות לזה: מיהו גם להראב"ד זו אין ראיה דמה שהביא ראיה מהא דאמרין מתוך שמהומה לביתה דחה הראב"ד ו"ל בעצמו בשם יש מי שאומר דשאני התם שאין עיקר הבדיקה לבעלה אלא מחמת מעלת הטהרות הצריכה נמי בדיקה לבעלה לפיכך די בדיקה קלה משא"כ תוך ימי ספירתה דצריכה בדיקה מן הדין צריכה בדיקת חורין וסדקים גם הרשב"א דחה ראיה זו וכמש"ל וכ"כ הר"ן בחידושו בגמ' שם מיהו נראה דאף להחולקים על הראב"ד ו"ל ומצריכים לבעלה בדיקת חורין וסדקין ונקא נאפי' בדיעבד לא מהני בלא בדיקת חורין וסדקין ולדעת הרא"ש ו"ל צריכה שתבדוק פן עד מקום שהשמש דש כל זה אינו אלא מחומרא דרבנן אבל מן התורה אע"פ שלא בדיקה בחורים ובסדקין כל שהוא שוהה בבדיקה בכדי שתרד מן המטה תו ליכא למיחש למידי דהא מה"ט אינה חייבת בא"ת אפי' למאן דלא בעי חתיכה כה א' מן ב' חתיכות אפ"ה פטורה דליכא תו ספיקא דאורייתא משום דאי איתא דהוי דם מעיקרא לא היתה שוהה כ"כ ולא אמרין דחורים וסדקים העמידוה משום דאין דרף לדם להתעכב כ"כ וכדאי' בדר' ס' ע"ב דאם איתא דהוי דם מאן עפביה וליכא אלא גזירת מעל"ע דרבנן וכפירש"י שם נאפי' בר פדא לא חלק עליו אלא תוך שיעור נסת או בכדי שתרד וכו' ע"ש ולפ"ז הואיל ואינו אלא חומרא דרבנן אבל מדאורייתא לא בעינן בדיקת חורין וסדקין י"ל דלא גזרו ונהחמירו אפי' בדיעבד אלא היכא דאפשר משא"כ בדלא אפשר סגיא בבדיקת ביה"ח אפי' בלא בדיקת חורים וסדקים: ובהכי ניתא מה שהקשו הראשונים ו"ל על בתולה שתבעוה להנשא דאיך יכולה לבדוק א"ע בעוד שפתיחה נעול ומה שתירצו בזה הוא דחוק דהדבר ברור שא"א לבתולה שתבדוק א"ע בחורין וסדקין ומכ"ש בבדיקה עד מקום שהשמש דש שהוא מן הנמנע אלא כיון שחומרא זו אינה אלא מדרבנן אף הם לא החמירו אלא היכא דאפשר משא"כ בא"א סגי לה בבדיקה קלה שהיא סגיא מן התורה וכן פתבתי לעיל סי' קצ"ב בשם הב"ח אבל אלו היה בדיקת חורים וסדקים מה"ת אין לחלק בין אפשר ללא אפשר: וראיתי בס' שו"ת זכרון יוסף בחי"ד סי' יו"ד שכ' שם שנשאל אודות אשה אחת שיש לה מכה שקורין פא"ר פא"ל ועשתה לה מילדת הבקיאה טבעת של שענה ותחבה הטבעת לתוך רחמה לעכב יציאת החסרון בצד ימין מן הרחם עד שהענגל מפסיק כל אורח הפרוזדור לשנים והוא דבוק למעלה ולמטה וא"א לה להיות זולת הטבעת מחשש ס"נ זולת בעת תכרע ללדת מוכרחים להסיר הטבעת ממנה מעתה מה יהיה משפט האשה בעת הפרשתה מטומאת לידתה לטהרתה ובדיקת ספירת ז"נ מאחר שאינה יכולה לבדוק במקום הנחת הטבעת שניתפדת מה לעשות בעידן דנחתה לטבילת מצוה שהרי טבעת חוצץ בסתר רחמה ע"כ והשיב ע"ז וז"ל האשה הזאת תוכל להפריש בטהרה ולבדוק א"ע במוך נקי שתכניס באמצע רחמה עד קרוב להמקום

שְׁהַשְׁמֵשׁ דָּשׁ וְכוּ' דְלִכְאוּרָה פֶתַח הַחֶדֶר לְפָרוּזְדוֹר בְּאַמְצַע הַפְּרוּזְדוֹר כַּמ"ש הַב"י ס"י קפ"ז וְטַבְעַת הוּא מֵצַד הַחֶדֶר וְגַם תְּבִדּוּק צַד שְׁמַאל רַחֲמָה וְאַף שְׁבָצַד יְמִין מְקוֹם הַנְּחַת הַטַּבְעַת אֵינָה יְכוּלָה לְבִדּוּק נ"ל דְּאֵין בְּכֶף כְּלוּם וְכוּ' כִּי נ"ל בְּרוּר וְאַמֶּת שְׁאֵם תְּשִׁים הַמוֹף בְּמְקוֹם אוֹ קְרוֹב לְמְקוֹם שְׁהַשְׁמֵשׁ דָּשׁ וְתַנְיַחְהוּ שָׁם כָּל בֵּיה"ש לַמ"ש בַּש"ע סַע"י ב' בְּשַׁעַת הַפְּרֻשְׁתָּה לְטַהֲרָתָה וְכֵן תַּעֲשֶׂה גַם בְּאַחַד מֵיְמֵי הַסְּפִירָה בְּשַׁחֲרִית אוֹ עַרְבִית אַע"פ שְׁבִשְׁאָר הַיָּמִים תְּבִדּוּק א"ע בְּבִדְיָקָה קְלָה שׁוֹב אֵין פֶּאן בֵּית מִיְחוּשׁ דַּע"י בְּבִדְיָקָה זֹ אִם תִּרְאֶה שְׁהַמוֹף נָקִי נַעֲשִׂית מְוַחֲזָק' שְׁפִסְקָה דַּמִּי וְכוּ' וְכ"ת אַפְתִּי אֵיכָּא לְמִיחֻשׁ שְׁיֻצָּא כְּבָר קוֹדֵם בְּבִדְיָקָה זֹ וְעֵינְכֶבָה הַטַּבְעַת מְלַצָּאת מְשׁוּם דְּהָיִי כְּמוֹף דְּחוּק דְּמוּדָה רַבָּא בַּמַּס' נְדָה ד"ג וְעוֹדְנָה טְמוֹן תַּחַת הַטַּבְעַת אוֹ דְּבוּק עָלָיו דִּי"ל מַמ"נ אֵי אַפְתִּי הוּא גְּנוּנְאֵי בֵּין הַשְּׁנַיִנִים אֵינָה מְטַמְּאָה כְּדַאֲמַרְיָנוּ בְּנְדָה דַּמ"א וְכוּ' וְאֵי כְּבָר נְפִיק לְבִירָא לְבִיה"ח מְעִידָן דְּנִפְיָק ה"ל רוּאָה וְגַבֵּי נְדָה דְּאוּרִינְיָתָא בְּעֵי לְמִימְנֵי ז' מְעִידְנָא דְּאִיתְּבַרְרָ לָהּ דְּנִפְיָק דְּמָה לְבִיה"ח וְנָבָה לְכַשְׁתַּטְהַר מְזוּבָה תְּסַפֹּר ז"נ וְתַטְבּוּל אַע"ג שְׁבָרוּר לָהּ שְׁעִדְיָן דָּם בְּבִיה"ח מ"מ הַטְּבִילָה מְטַהֲרָתָה מְטוֹמְאָת נְדָתָה וְנִזְבְּתָה לְבַעֲלָהּ וְאֵינָה טַמְּאָה אֲלָא טוֹמְאָת עַרְב לְעַנְנֵי טְהוֹרוֹת בְּמִשְׁאָ וְכוּ' וְכֵן מוֹכַח מְש"ס דְּנְדָה דַּמ"ב וְכוּ' וְאֵין לְהַקְשׁוֹת מַמ"ש הַב"י וְנ"ל אֲפֻשֶׁר שְׁטַעֲמָא מְשׁוּם דְּקִי"ל כָּל הַנְּשִׁים מְטַמְּאוֹת בְּבִיה"ח וְכוּ' צְרִיף לְבִדּוּק כָּל בֵּיה"ח וְעַד מְקוֹם שְׁהַשְׁמֵשׁ דָּשׁ הוּא בֵּיה"ח וּמְפַנֵּי כְּפֹ צְרִיף לְבִדּוּק עַד שָׁם עַכ"ל וּלְפ"ד תִּיקְשִׁי מֵאֵי מְזִיק יְצִיאַת הַדָּם לְבִיה"ח י"ל דְּחִינְשִׁינָן דְּבִשְׁעָה זֹ עַצְמָה שְׁבוּדְקָת א"ע יוֹצֵא דָם מְמַנָּה לְבִיה"ח לְמְקוֹם שְׁלֵא תַגִּיעַ עִם עַד הַבְּבִדְיָקָה לְשָׁם בְּאִנְפֹן שְׁאֵינָה נַעֲשִׂית בְּבִדְיָקָה זֹ מְוַחֲזָקת נְקִיָּה מְדָם מִשְׁא"כ בְּבִדְיָקָה שְׁאֲמַרְנוּ שְׁתַּהֲיָה עַד קְרוֹב לְמְקוֹם שְׁהַשְׁמֵשׁ דָּשׁ וְיַהֲיָה הַמוֹף דְּחוּק שָׁם הָרִי חֲזִינוּ בְּבִדְיָקָה זֹ שְׁפִיר שְׁפִסְקָה מְקוֹר דְּמִיָּה וְלֹא חִינְשִׁינָן תּוֹ לְדָמָא דְּנִפְיָק כְּבָר וְכוּ' עַכ"ל וְאֵנִי שְׁמַעְתִּי וְלֹא אָבִין דְּאַף לְפִי דְּבָרֵי שַׁע"י מוֹף דְּחוּק גַּתְּבַרְרָ שְׁפִסְקָה דָּם הַמְקוֹר וְלֹא חִינְשִׁינָן לְדָם שְׁיֻצָּא כְּבָר שְׁאֵינֹ גוֹרֵם שׁוּם טוֹמְאָה הָא תִּינַח בְּבִדְיָקָה שְׁבוּדְקָת א"ע לְהַפְרֻשְׁתַּי טְהוֹרָתָה שְׁבִדְיָקָה זֹ אֵינָה אֲלָא מְשׁוּם כְּפֹ שְׁתַּדַּע אִם כְּבָר פִּסְקָה דָּם הַמְקוֹר אֲבָל הַבְּבִדְיָקָה שְׁחִיבּוֹ אוֹתָהּ לְבִדּוּק אוֹתָהּ תּוֹף סְפִירַת ז"נ שְׁהִיא לְבַרְרָ שְׁהֵם יָמִים נְקִיִּים וְשְׁלֵא חֲזָרָה וְרִאֲתָה אַחַר הַהַפְּסָקָה טְהוֹרָה שְׁלָהּ וְכַמ"ש לְעִיל סִי' זָה וְכַסִּי קַצ"ד אֵי מְשׁוּם דְּבַעֲיָנוּ יָמִים מְוַחֲזָקִי וְאֵי מְטַעֵם דְּבַעֲיָנוּ סְפוּרִים לְפָנֵינוּ וְדָאִין וַע"י בְּבִדְיָקָת יוֹם א' גַּם שְׁאָר יָמִים מְוַחֲזָקִים וְבָרוּרִים שְׁלֵא תִרְאֶה עוֹד וְא"כ מָה יוֹעִיל בְּבִדְיָקָה זֹ שְׁאֵינָה מוֹצִיאָה מִיַּדִּי סְפָק רִאֲיָה דְּהָא אֵיכָּא לְמִיחֻשׁ שְׁמָא רִאֲתָה וְהַטַּבְעַת הוּא מְעַכֵּב לְהַדָּם וּמִש"ה לֹא נִמְצָא כָּלֵל עַל הָעַד לְפִי שְׁהַדָּם הוּא תוֹתִי הַטַּבְעַת אוֹ עַל הַטַּבְעַת וְכֵן מְבוֹאָר בְּהַדְּיָא בַּתְּה"א שָׁם בְּהַשְׁגָּתוֹ עַל הַרְמַב"ן דַּס"ל דְּבִדְיָקָת הַפְּסָקָה צְרִיכָה חוֹרִין וְסְדָקִין אֲבָל בְּבִדְיָקָת ז' דְּבַחֲזָקָת טְהוֹרָה עוֹמְדָת בְּבִדְיָקָה קְלָה סְגִיא וְכַתֵּב ע"ז וְנ"ל וְגַם זָה אֵינֹ מְסַפִּיק לְדַעְתִּי דְּכִינוּן שְׁאֲתָה מְצְרִיכָה בְּבִדְיָקָה בֵּימֵי סְפִירָה וְכוּ' מָה הוֹעִילָה זֹ בַּחֲצֵי בְּבִדְיָקָה אִם אַתָּה חוֹשֶׁשֶׁת לוֹ אַע"פ שְׁהַפְּסָקָה טְהוֹרָה זֵיל חוּשׁ לָהּ אַפִּי' לְחוֹרִין וְסְדָקִין וְאִם אֵי אַתָּה חוֹשֶׁשׁ לָהּ לְחוֹרִין וְסְדָקִין מְפַנֵּי מָה אַתָּה מְצְרִיף לְשְׁאָר הַמְקוֹמוֹת וְאֲדַרְבָּה הַדַּעַת נוֹתְנָת שְׁיָהָא חוֹרִין וְסְדָקִין צְרִיכִין בְּבִדְיָקָה יוֹתֵר מְפַנֵּי שְׁהֵן מְעַמִּידִין הַדָּם וְחִינְשִׁינָן שְׁמָא רִאֲתָה כְּבָר וּמָה שְׁלֵא נִמְצָא עַל הָעַד הוּא מְשׁוּם דְּלֹא בְּדָקָה בְּחוֹרִין וְסְדָקִין וְכ"כ הַב"ח שְׁטַעֵם הַבְּבִדְיָקָה לְדַעַת הַסְּמ"ג מְשׁוּם שְׁמָא רִאֲתָה כְּבָר וּמָה"ט מְצְרִיף בְּבִדְיָקָת שַׁחֲרִית וְעַרְבִית וְכַמְש"ל בְּשִׁמוֹ וְלַדַּעַת הַמְּחַבֵּר הַנְּ"ל קֶשֶׁה לָמָּה צְרִיכָה בְּבִדְיָקָת חוֹרִין וְסְדָקִין בְּבִדְיָקָה

שְׁבוּדָקָת לְהַפְסֵק טְהָרָה דַּמְמ"נ אִי גִיחוּשׁ לְשָׂמָא רְאָתָה כְּבָר וְהַחֲוִירִין וְסִדְקִין מְעַמִּידִים לְדָם מַה בְּכָף כִּינּוּן דְּהִשְׁתָּא מִיְהוּ פְסָקָה וְאִי דְגִיחוּשׁ לְשָׂמָא אֶפְתִּי לֹא פְסֵק מְקוּר דְּמִיָּה לְזוּב מִן הַחֲדָר הָא כִּינּוּן דְּפִתַח הַחֲדָר בְּאַמְצַע הַמְקוּר אִם אֵיתָא דְאַפְתִּי לֹא פְסֵק הַדָּם מְלִזוּב עַל הָעֵד בְּעִי לְאַשְׁפוּחֵי כִּינּוּן שְׁמַכְנִיסָה לְעֵד עַד סְמוּךְ לְמָקוּם שְׁהַשְׁמַשׁ דָּשׁ וּבַע"כ צ"ל דְחִיָּשִׁינּוּן שְׂמָא זָב הַדָּם עֲדִינּוּן דְרָף צְדָדִי פִתַח הַמְקוּר לְכוּתְלֵי הַפְּרוּזְדוּר לְחוּרִין וְסִדְקִין שְׁלֹא פְנִגְד׃ הָעֵד וְאִף שְׁפִתַח הַחֲדָר בְּאַמְצַע הַחֲדָר מ"מ לְפַעְמִים הַדָּם שׁוֹתֵת לְצְדָדִים מַש"ה בְּעִינּוּן בְּדִיקַת חוּרִין וְסִדְקִין וּא"כ בְּגִדוֹן זֶה מַה מוֹעִיל מַה שְׁמַכְנִיסָה הַמּוּךְ בְּאַמְצַע הַרְחָם אַחַר שֶׁא"א לֵה לְבָדוּק א"ע בְּצַד יָמִין מְפָנִי הַנְּסַחַת הַטְּבַעַת וְחוּלְשַׁת הַפְּרוּזְדוּר וְאִין פֶּאן בְּדִיקַת חוּרִין וְסִדְקִין שְׁחִיבּוּ אוֹתָהּ חֲכָמִים וּמַה שְׁהִבִּיא רְאָיָה מִן הַמַּהֲרָא"י שְׁפֵסֵק לְעִיל סִי"ק פ"ז סְעִיף ז' אִין רְאָיָה דְלֹא עַל הַטַּעַם זֶה לְחוּד סְמֻךְ כ"א בְּדִיאִפָּא נְמִי קֶצֶת פֶּאב וְגַם תְּמִיד הָיָה נִמְצָא בְּמָקוּם א' מִן הַצַּד מִשֶּׁא"כ בַּנ"ד דְּאִיפָּא לְמִיחַשׁ שְׂמָא הַשְׁתָּא זָב הַדָּם דְרָף צְדָדִים לְצַד יָמִין שְׁלֵה: וְעוּד קִשָּׁה לְדַעְתּוֹ שְׁהָרִי הַב"י פֶּתַח שְׁשֻׁמַע רַבִּים מְגַמְגָּמִים עַל הַבְּדִיקָה קִשָּׁה שְׁמַצְרִיף הָרָא"ש לְבָדוּק עַד מְקוּם שְׁהַשְׁמַשׁ דָּשׁ שֶׁהוּא דְבָר שֶׁא"א וְאִם תַּכְנִיסָה כ"כ בְּעוֹמֵק ע"י תַּחְבּוּלוֹת תַּקְלָקֵל עֲצָמָה וְעַכ"ז מְפָנִי חוֹנְמֵר הָאִיסוּר פֶּתַח בַּב"י לְבַעַל נֶפֶשׁ יִצְנָה בְּבִיתוֹ דְּבְדִיקָה שְׁבוּדָקָת בְּשַׁעַת הַהִפְסֵק טְהָרָה שְׁלֵה וּבְבְדִיקָה א' שְׁבִתּוּךְ ז"נ תְּבָדוּק עַד מְקוּם שְׁהַשְׁמַשׁ דָּשׁ וְכֵן פְּסֵק פֶּאן בַּש"ע בְּסֵתָם אֶפְיָלוּ לְאִינוּן בַּעַל נֶפֶשׁ וְאִי כְּדַבְרֵי הַמַּחְבֵּר הַנ"ל טוֹרַח הִזּוּ לְמַה הָא דִּי אִם תַּכְנִיס הַמּוּךְ בְּאַמְצַע הַרְחָם אֶפְיָלוּ אִינוּן מַגִּיעַ עַד מְקוּם שְׁהַשְׁמַשׁ דָּשׁ שְׂאִם לֹא יִמְצָא דָם עַל הַמּוּךְ יִתְבָּרַר שְׁפֵסֵק דָּם הַמְקוּר מְלִזוּב דַּל"כ עַל הַמּוּךְ הָיָה לוֹ לְמִצּוֹא שְׁהָרִי פִתַח הַחֲדָר בְּאַמְצַע הַחֲדָר אַע"כ צ"ל שְׁזָה אִינוּן מוֹצִיא מִיַּדִּי סְפֵק דְחִיָּשִׁינּוּן שְׂמָא זָב הַדָּם לְצְדָדִי הַרְחָם לְמַעְלָה מְמָקוּם שְׁמַגִּיעַ הָעֵד שָׁם וְחוּרִים וְסִדְקִים שְׁבִכּוּתְלֵי הַרְחָם מְעַמִּידִים לְהַדָּם וְאִם כֵּן בְּבְדִיקָה שְׁכַתְבַּר הַנ"ל שְׁתַּכְנִיס הַמּוּךְ עַד מְקוּם שְׁהַשְׁמַשׁ דָּשׁ בְּאַמְצַע הַרְחָם מַה מְהַנִּי כִּינּוּן שְׁאִינָה יְכוּלָה לְבָדוּק בְּצַד יָמִין שְׁלֵה וְעוּד נ"ל שְׁאִין בְּדִיקַת הַהִפְסֵק טְהָרָה שְׁלֵה בָּא לְבָרַר שְׁעֵתָה בְּשַׁעַת בְּדִיקָה פְּסֵק הַדָּם מְלִזוּב דְאַטּוּ תַהֲיָה שׁוֹפְעַת כְּנֶהְרָא אֲלֵא כִּינּוּן שְׁנִמְצָא אַחַר בְּדִיקַת חוּרִים וְסִדְקִים הַמּוּךְ נְקִי נִתְבָּרַר שְׁכָבֵר פְּסָקָה מְלִרְאוֹת זְמַן מַה דַּל"כ דְרָף הַדָּם לְהַתְעַכֵּב בַּחוּרִים וְסִדְקִים וְכִינּוּן שְׁלֹא נִמְצָא כְּלוּם בַּחוּרִים וְסִדְקִים אַחַר הַבְּדִיקָה נִתְבָּרַר שְׁכָבֵר נִסְתַּם הַמַּעֲיָן וְאִם כֵּן עֵיקַר בְּדִיקַת חוּרִים וְסִדְקִים הוּא מַה"ט אִם כְּבָר פְּסָקָה מְלִרְאוֹת וְאִינוּן מוֹעִיל מַה שְׁנִתְבָּרַר שְׁעֵתָה בְּשַׁעַת בְּדִיקָה אִינָה רוֹאָה מִיְהוּ אֵלוּ הָיָה בְּדִיקַת הַמַּחְבֵּר הַנ"ל בְּדִיקָה מְעוּלָה הָיָה תַקְנָה לְזֶה שְׁיִהְיֶה הַמּוּךְ דְחוּק שָׁם כְּמוֹ שְׁעָה אוֹ יוֹתֵר וְאִם תִּמְצָא נְקִי יִתְבָּרַר שְׁנִסְתַּם הַמַּעֲיָן אִף עֵיקַר הַבְּדִיקָה אִינָה כְּלוּם דְלִמָּא יִצָּא דָם דְרָף צְדָדִי הַפִּתַח לְחוּרִין וְסִדְקִין וְכַמְש"ל: תּוּ פֶתַח הַמַּחְבֵּר הַנ"ל וְנ"ל וְעוּד נ"ל דְאַחְזוּקִי רִיעוּתָא לֹא מַחְזוּקִינוּן לְמִימֵר דְנִפְקָ דְמָה וְהוּא תוֹתִי הַטְּבַעַת מְדַמְנִי' בְּגִדָה ד"ו הַרוֹאָה דָם וְכו' וְאִינָה מְקוּלְקַלְתָּ לְמַנְיָנָה וְלֹא מְפַלֵּיג בֵּין שְׁהִיָּה אֲצִלָּה מוּךְ דְחוּק אוֹ לָאו וְכו' וְקִשְׁיָא לְכַאוּרָה וְאַמַּאי גִיחוּשׁ כִּינּוּן דְאִיפָּא גְבַהּ מוּךְ דְחוּק אִימָא מְאַתְמוּל נִפְקָ לְבִיהַ"ח וְכו' א"ו דְלֵהָא לֹא חִיָּשִׁינּוּן וְכֵן הָא דְקְאָמְרִינוּן בַּש"ס מוּדָה רַבָּא בְּמוּךְ דְחוּק פִּירוּשׁוֹ דְמְטַמָּא שְׂמָאִי לְמַפְרַע מַעַל"ע כְּמוֹ לְהַלֵּל אֲבָל לֹא לְהַחְמִיר יוֹתֵר לְטַמָּא לְמַפְרַע אִף לְחוּלִין אוֹ שְׁתַּהֲא מְקוּלְקַלְתָּ לְמַנְיָנָה וְכַשְׂאָר מוּדָה שְׂמָאִי דְקְאָמֵר הָתָם וְהִינּוּן מִטַּעַם הַנְּזָכֵר עַכ"ל מ"ש דְמְטַמָּא שְׂמָאִי לְמַפְרַע מַעַל"ע כְּמוֹ לְהַלֵּל אִינוּן מְדוּקְדָק דְהָא הַלֵּל לִית לֵיהָ טוֹמְאָת מַעַל"ע אֲלֵא מְפִקִידָה לְפִקִידָה

אָמנם עיקר ראייתו הוא תימא גדולה ונעלם ממנו דברי התוספות בריש מכילתין ד"ג
ע"א ד"ה ואב"א וז"ל ונראה דלהאי לישנא נמי צריף טעמא דהעמד אשה על חזקתה
דאל"כ פי קאמר מודה שמאי בשוטה וכן מודה שמאי במוף וכי יטמאנה למפרע אף
לחוליו וכלא כל הנשים דינו שעתו לחוליו אף להלל אלא הני טעמא לא איצטריף אלא
פי היכי דלא נעביד סניג בקדשים עכ"ל ומעתה מה ראייה משם לנ"ד דלחוליו וכן לבעלה
לענין שלא תהא מקולקלת למנינה ס"ל לשמאי ולהלל דל"ח משום דמוקמינו לה
אחזקתה חזקת טהרה דינדה משא"כ בנ"ד דליכא חזקת טהרה אפי' א"נ דליכא נמי חזקת
טומאה כיון שאין דרף שתהא טמאה לעולם וכמ"ש התוספות ריש מסכת גיטין ופ' האשה
רבה והוי חזקה שעשויה להשתנות דלאו חזקה היא מ"מ חזקת טהרה נמי ליכא ודאי
דחיישינו שראתה והחורים והסדקים והטבעת מעפבים הדם מלצאת: עוד אני תמה על
המחבר הנ"ל אף לפי דעתו שהבדיקה הזו שכתב הוא בבדיקה מעולה למה הקיל שלא
תעשה פן כ"א בבדיקת הפוסק וגם בא' משאר ימי הספירה ובשאר הימים תבדוק
בבדיקה קלה הא הב"י לא הקיל פן אלא בבדיקה עד מקום שהשמש דש דסגי' בהכי
וטעמיה משום שהיא בבדיקה קשה והואיל דרוב הפוסקים ס"ל דסגי' בבדיקה אחת תוף
ז' אע"פ שלכתחלה הצריכו לבדוק בכל יום לענין בבדיקה בענין זה שהוא דבר קשה וגם
פי רוב הפוסקים אין מצריכו לבדוק בענין זה דיינו לעשות פדברי המצריכים לבדוק
בענין זה בבדיקות הפוכרים שהם בבדיקת יום הפוסקה ובדיקה אחת תוף ז' וכו' ואע"פ
שקצת פוסקים סוכרים שצריכה לבדוק תחילתו וסופן הלא הם הסמ"ג וסה"ת הם לא
הצריכו להכניס עד מקום שהשמש דש סגי' לד"ה עכ"ל ובב"י שם יש ט"ס ע"ש וכצ"ל
כמ"ש ואם פן הב"י לא הקיל דסגי' בבדיקה אחת תוף ז' אלא בבדיקה הקשה שהוא
עד מקום שהשמש דש משום דהמצריכים בבדיקת תחילתו וסופן ס"ל דל"צ עד מקום
שהשמש דש והמצריכים בבדיקה עד מקום שהשמש דש לא מצריכים בבדיקה תחילתו
וסופן אלא סגי' ליה בבדיקה אחת תוף ז' אבל בבדיקת חורין וסדקין דלרוב הפוסקים
בענין מנ"ל דסגי' ליה בפ"א תוף ז' וכןן שלדעתו הך בבדיקה שכתב הוא במקום בבדיקת
חורין וסדקין ודאי דלא סגי' בלא תחילתו וסופן ואפשר מ"ש ושאר הימים תבדוק
בבדיקה קלה ר"ל שא"צ להכניס המוף כ"כ בעומק עד מקום שהשמש דש אף שאין
לשונו משמע פן: ומ"ש שם דאפשר דבשעת הדחק כה"ג כ"ע מודים להראב"ד דא"צ
בדיקת חורים וסדקים וסגי' ליה בבדיקה קלה כפר כתבתי די"ל פן דה"ט דבתולה
שתבעוה להנשא דאע"ג דא"א לה שתבדוק בחורים וסדקים סגי' לה בבדיקה קלה
הואיל וא"א בלא"ה מיהו כ"ז היכא דליכא דם למיסרף ביה סמכינן אהא דאם איתא דהוי
דם הוי אחי שאין דרף לדם להתעכב כ"כ משא"כ בנ"ד: והנה כתב שם בספר הנ"ל
שחקר מן הנשים הממונים מן הקהל להראות פתמי הנשים לחכם והעידו שנהגו הנשים
המדונפאים במכה זו ונושאים טבעות פנ"ל שיש להם ב' טבעות אחת שמנחת ברחמה
בעת וסתה וטומאת נדתה והשני שמנחת שם בעת הפרשתה לטהרה ומניחתו שם ז' ימי
הספירה ואינה נוטלת מתוכה בשעת הבדיקה רק בודקת א"ע והטבעת בתוכה כמו
שחוקל ובשעת טבילתה נוטלת מתוכה ואין כל הטבעות שונים כי מקצתם גדולים
ומקצתם בינוניים או קטנים הפל לפי תנאיר החסרון ואיכות המכה גם אמרו שרוב
הטבעות האלו אינן מעפבים את הבדיקה פלל פי רובם מונחים בצדדי הרחם מרוחקים

מתחלת פּוֹתְלֵי בֵּית הַרְחָם לְמַעַלָּה לְצַד הַגּוֹף עַד שְׁתוּכַל לְהַכְנִיס אֶצְבַּע לְשֵׁם וְלֹא תִגִּיעַ לְמָקוֹם הַטְּבַעַת כִּלְל עַכ"ד נ"ל שֶׁהַנְּשִׁים הִלְלוּ עֲשׂוּ כֵן עַפ"י הוֹרְאָת חָכָם שֶׁהוֹרָה לָהֶם כֵּן וְסָבִירָא לִיה פִּינּוֹן שֶׁהוּא שְׁעַת הַדְּחָק שֶׁא"א לָהֶם לְהוֹצִיא הַטְּבַעַת תָּמִיד סָמוּךְ עַל הַכְרַעַת הַרְמַב"ן שֶׁהֵבִיא הַב"י דְּבַבְדִּיקַת הַהֶפְסֵק טְהָרָה צָרִיךְ בְּדִיקַת חוֹרִים וְסָדְקִים מִשֶּׁא"כ בְּדִיקָה שֶׁל סְפִירַת ז"נ סָגִיא בְּבִדְיָה קֵלָה ע"כ הוֹרָה שֶׁבְּשַׁעַת הַפְּרֻשְׁתָּה לְטְהָרָה צָרִיכָה לְהוֹצִיא הַטְּבַעַת וְלִבְדוֹק אֲבָל בְּבִדְיָה סְפִירַת ז"נ הוֹאִיל וְהוּא שְׁעַת הַדְּחָק שֶׁאֲפָשָׁר שִׁישׁ קִצָּת סִפְנָה לְהוֹצִיא הַטְּבַעַת יֵשׁ לְסָמוּךְ עַל הַרְאָב"ד וְהַרְמַב"ן דְּסָגִיא בְּבִדְיָה קֵלָה הַגַּם שֶׁכְּתַבְתִּי לְעִיל דִּישׁ לְפַקֵּק ע"ז דְּעַד כָּאֵן לֹא הִתִּירוּ הַפּוֹסְקִים הַנְּ"ל בְּבִדְיָה קֵלָה דוֹקָא הֵיכָא דְלִיכָא מִיָּדִי לְמִסְרָךְ דָּאז סְמָכִינוּ עַל בְּדִיקָה קֵלָה לְפִי שְׁאִין דְרָךְ לְדָם לְהַתְעַכֵּב מִשֶּׁא"כ הֵיכָא דְאִיכָא מִיָּדִי לְמִסְרָךְ לֹא סְמָכִינוּ עַל בְּדִיקָה קֵלָה י"ל דַּס"ל דָּאָף עוֹבֵי הַטְּבַעַת אִינוּ מְעַכֵּב לְהַדָּם דְּהָא מְסָקִינוּ בְּרִישׁ מְכִילְתִּין דְרָבָא ס"ל אֶפִּילוּ מְשַׁמְשֵׁת בְּמוֹךְ אִינוּ מְעַכֵּב לְדָם מְשׁוּם דְּאֵגַב זִיבָה מִיְפּוּיץ כּוּיץ וְיֵשׁ מְקוֹם לְדָם לְצִאָת כ"א בְּמוֹךְ דְּחוּק וְעוֹבֵי הַטְּבַעַת לֹא הָיוּ כְּמוֹ מוֹךְ דְּחוּק דְּהָא יֵשׁ מְקוֹם לְדָם לְצִאָת וְאֵע"ג דְּהָא אֵימְרָא לְשִׁמְאֵי מ"מ לְחֻלְוִין מוֹדָה הִלֵּל לְשִׁמְאֵי וּבְסָבְרָא זֹו לֹא נִחְלָקוּ אֲלֵא דְמִדְרַבְּנָן הַחֲמִירוּ וּבְעֵי בְּדִיקַת חוֹרִין וְסָדְקִין וְהֵיכָא דְלֹא אֲפָשָׁר סְמָכוּ הַפּוֹסְקִים הַנְּ"ל בְּכַחַא דְהִתִּירָא וְאֵם כֵּן הוּא שְׁמַנְהֵגֵם עַפ"י חָכָם אִין לְסַתְּוֹר מְנַהֵגֵם: וְרִאִיתִי בְּדַבְרֵי הַחָכָם הַשּׁוֹאֵל שֵׁם שְׁיִצְאָ לְדוֹן בְּדָבָר חֲדָשׁ שְׁפַתְבּוֹ וְ"ל וּמְלַבֵּד זֶה אִיכָא לְמִימַר דְּבַנְדָּה בְּעֵינוּ בְּדִיקָה מְדֹאֹרֵייתָא יִימָא וְלֹא סְמָכִינוּ אַרְנוּבָא וְהִינּוּ מְשׁוּם דְּסָפֵק טְוִמָאָה הִיא וּבְרַה"י טְמָא וְלֹא מְבַעֲיָא לְתִירוּץ אֲחַד שֶׁל תּוֹסְפוֹת רִישׁ גִּדָּה דְדוֹקָא לְמַפְרַע לֹא יִלְפִינוּ מְסוּטָה אֲבָל שְׁאָר טְוִמָאוֹת יִלְפִינוּ אֵם כֵּן טְמָאָה מְסָפֵק כּו' אֲלֵא אֶפִּילוּ לְפִי תִירוּץ ב' דְתוֹסְפוֹת שְׁפַתְבוֹ דְלֹא יִלְפִינוּ סָפֵק רְאִיָּה מְסוּטָה אִיכָא נְמִי לְחַלֵּק דְלִטְהַר בְּרַה"ר לֹא יִלְפִינוּ מְשׁוּם דְּהֵתָם אִיכָא סָפֵק מְגַע וְהָכָא אִיכָא סָפֵק רְאִיָּה אֲבָל לְטְמָא בְּרַה"י וְכו' וְדָאֵי יִלְפִינוּ מִק"ו מְסוּטָה שְׁהֵתָם הוּא טְוִמָאָת מְגַע וְלֹא מְסַתְבַּר לְאַחְמוּרֵי כ"כ וּמַכ"ש טְוִמָאָת רְאִיָּה דְטְמָאָה מְסָפֵק עַכ"ל גַּעְלָם מְמַנּוּ דְבָרֵי הַתּוֹס' בְּמְכִילְתִּין דָּף י"ז ע"ב ד"ה וְאִין שׁוֹרְפִין עָלֵינוּ אֵת הַתִּירוּמָה וְכו' שְׁפַתְבוֹ בְּהִדְיָא דְלֵהֲאֵי שְׁנוּיָא דְלֹא יִלְפִינוּ טְוִמָאָת רְאִיָּה מְסוּטָה אֶפִּילוּ בְּרַה"י לֹא יִלְפִינוּ ע"ש גַּם מַה שְׁכַתְבּוֹ דְלִתִּירוּץ א' שֶׁל תּוֹסְפוֹת דְמַחְלָק בֵּין לְמַפְרַע וּבֵין לְהַבָּא וְדָאֵי דְטְמָאָה מְסָפֵק גַּעְלָם מְמַנּוּ דְבָרֵי הַתּוֹסְפוֹת בְּמַס' ב"ק דָּף י"א ע"א ד"ה אִין מְקַצָּת שְׁלִיָּא בְל"ו שְׁפַתְבוֹ וְ"ל וְא"ת לר"א דְאָמַר וְכו' ה"ד אִי בְרַה"ר אֶפִּילוּ בְּחַד סְפִיקָא מְטַהְרֵי וְאִי בְרַה"י אֶפִּילוּ בַּס"ס נְמִי טְמָא וְכו' וְיֵשׁ לוֹמַר דְשְׁמַעְתִּין אֵינִירֵי לְעַנְיָן לְאַוְסְרָה לְבַעֲלָה עַכ"ל מְבֹנְאָר מְדַבְרֵיהֶם דְלִתִּירוּצָם דְמִינֵירֵי לְבַעֲלָה אִין לְחַלֵּק בֵּין רַה"ר לְרַה"י דְלַעוֹלָם בְּחַד סְפִיקָא מְטַמְאִין וּבַס"ס מְטַהְרִין וְלֹא יִלְפִינוּ מְטוִמָאָה דָּאִין לְפָרֵשׁ דְבָרֵיהֶם דְלִתִּירוּצָם מִינֵירֵי הַסּוֹגִיא בְר"ה אֲבָל בְּרַה"י אֶפִּילוּ לְבַעֲלָה טְמָאָה דָּא"כ הִיָּה לָהֶם לְפָרֵשׁ בְּתִירוּצָם כֵּן וְי"ל דְמִינֵירֵי בְשְׁמַעְתִּין בְּר"ה וְלַעַנְיָן לְאַוְסְרָה לְבַעֲלָה א"ו הַשְׁתָּא דְמַסְקֵי דְמִינֵירֵי לְבַעֲלָה אִין חִילּוּק בֵּין רַה"י לְר"ה וְכֵן יֵשׁ לְהוֹכִיחַ בְּשְׁמַעְתָּתָא דְהֵתָם דָּאִין חִילּוּק וְע"ש וְע"כ הַתּוֹס' שֵׁם תְּפָסוּ עֵיקַר כְּתִירוּץ הַרְאָשׁוֹן בְּרִישׁ מְכִילְתִּין וְלֹא ס"ל לְחַלֵּק בֵּין טְוִמָאָת גְּיָעָה לְטוִמָאָה שְׁע"י רְאִיָּה דָּא"כ לֹא הָיוּ מְקַשִּׁים מִיָּדִי דְהָא וְדָאֵי טְוִמָאָת לִידָה הִיא טְוִמָאָה שְׁע"י רְאִיָּה וְל"ד כִּלְל לְטוִמָאָת מְגַע אַפ"ה כְּתַבוּ דְלַבְעֲלָה אִין חִילּוּק בֵּין רַה"י לְר"ה וְא"ל דַּש"ה שִׁישׁ לָה חֲזַקַת טְהָרָה ז"א דָּאֵי גִילְף טְוִמָאָה לְבַעֲלָה מְטוִמָאָה לְטְהָרוֹת אִין

לחלק בין יש לה חזקת טהרה או לא דהא לענין טומאה לטהרות ברה"י טמא אפי' יש לה חזקת טהרה: והנה החכם הג'ל פתב דאף שמשוינו טומאה לבעלה כמו טומאה לטהרות דברה"י ספיקא טמא מ"מ כ"ז באין לה חזקת טהרה כגון בימי ספירה אבל ביש לה חזקת טהרה לא משום דליכא למילף מסוטה דש"ה דאיתרע חזקתה וכמ"ש התוספות עכ"ד לא ירדתי לסוף דעתו דלפי דעתו שפא להשוות טומאה לבעלה וטומאה לטהרות אהדדי אין לחלק בין יש לה חזקת טהרה או לא דהא קיי"ל דספק טומאה ברה"י טמאה אפילו באיתחזק טהרה וכמ"ש התוספות שם דמסוטה ילפינו שעשואה הפתוב כנדאי אף ע"ג דאית לה חזקה שאינה טמאה ודאי דלא איתרע אלא חזקת טהרה ודאית ע"ש אלא שאין ענין זה לזה כלל ואין לדמות טומאה לבעלה לטומאה לטהרות וכמ"ש ומה שרצה להסתייע לזה מדברי הרא"ש בפ' בנות פותים במ"ש על דברי הראב"ד דס"ל דפולטת ש"ז אינו סותר ליומו אלא בטהרות אבל לא לבעלה וכתב ע"ז הרא"ש דבריו תמוהים איהו תסתור לחצאין שתעלה לה ספירה לבעלה ואסורה לקודש ולמקדש עכ"ל ומדברים אלו רוצה ללמוד לכאן דג"כ אין לחלק ביניהם אבל אין ענין דהתם דומה לכאן וכמ"ש הוא עצמו שם די"ל דשאני הכא דלא גמרינו מסוטה אלא דוקא לענין טומאה ולא לענין איסור גם בר מן דין אין ראיה מדברי הרא"ש כלל לדהכא וכמ"ש בחזושי הר"ן בגמרא דף מ"ב על הראב"ד דכיון דגורם טומאה לקדשים סותר נמי לבעלה דנקיים מכל טומאה בעיניו ע"ש וזה פונת הרא"ש עיין בס' לחח"מ שם ולפמ"ש לק"מ דכונת הרא"ש כמ"ש הר"ן: גם לפי דברי החכם הג'ל יתרו ויפלו כל דיני ס"ס בהלכות אלו שאנו מטהרין לבעלה מפח ס"ס וכמ"ש הרמ"א סימן קפ"ז וכן הק' תוספות בכמה דוכתי במכילתין דנטהר מפח ס"ס ולפ"ד א"א לטהר דהא קיי"ל ברה"י כל ספיקות שאתה יכול להרבות ספיקו טמא וכה"ג ק' מהא דר"פ האשה דמטהר התם מפח ס"ס ולפ"ד החכם הג'ל צ"ל דמייירי הפל בר"ה אלא ודאי הא ליחא שאין ללמוד כלל איסור לבעלה מטומאה וכל שלבעלה אין לחלק בין ר"ה לרה"י הן בדאיתחזק טומאה או לאו: עוד ראיתי שהחכם הג'ל ר"ל דמדאורייתא אזלינן בתר רובא דנשים שפסקו מלראות ביום ה' או יום ו' לתחלת ראיתן והחכם המשיב פתב דאין נ"ל למיזל בתר רובא דנשי דעלמא לגבי אשה מיוחדת שאין טבע הנשים שוין בענין זה אלא דאזלינן בתר רובא דהוה איתתא גופא ע"ש וכתב שג"ל מוכח מן הש"ס דנדה דט"ו ע"ב דאזלינן בתר רובא דהוה איתתא דאמרינן התם בעלה מחשב ימי וסתה ובא עליה שפירושו שמשב ע"פ רגילותה משוה זמן ראיתה הקודם וכדמשמע מפירוש רש"י דאל"כ במה יודע לו משוה זמן ראיתה עכ"ל ולכאורה ראיה זו נכונה ואע"ג דמסיק התם דר"י לא אמר אלא בספק ראיתה ומשום ס"ס אבל ודאי ראיתה לא אמר מ"מ הא מפרש התם דטעמיה משום מי יימר דטבלה ולא קאמר טעמא דאימור לא פסקה מלראות ולא היתה יכולה לטבול ועוד דלמאי דס"ד דר"ש בר ייבא דאמר ר"י אפילו בנדאי ראיתה משמע דמחשב ימי וסתה דקאמר ר"י היינו ימי משוה ראיתה שדרכה לראות בהן ולפסוק אחר כך אז מותר לבא עליה אלא דק"ל ע"ז מהא דגרסינן לקמן דס"ה אהא דתנו בנדה ז' שחרית ומצאה טמאה וביה"ש לא הפרישה דתני לוי במתני' אחר ה"מ בין בנדה ומצאה טהורה בין בנדה ומצאה טמאה ה"ז ספק זבה וכ"פ הרמב"ם בפ"ו מהלכות א"ב וכ"פ כל הפוסקים ובש"ע פאן בסעיף ה' ולא מפלגי מידי לומר דאם ברוב ימיה דרפה לפסוק בשביעי דטהורה א"ו דלעולם היא בחזקת

טוּמְאָה עַד שֶׁתִּפְרֹשׁ בְּטִהְרָה וְאֶפְיָלוּ אִי נִימָא דְמִדְרַבָּנָן מְטַמְּאִינוּ לָהּ מִסְפֵּק וְלֹא אֲזַלִּינוּ בְּתֵר רֹב יָמִים לְהַקְל אֲבָל מִדְּאֻרֵייתָא אֲזַלִּינוּ בְּתֵר רֹב יָמִים אֶפְיָלוּ לְהַקְל מ"מ ק' ל"ל לְהַש"ס לֹמֵר הֵכָא מִי יִימַר דְּטַבְלָה וְלֹא אָמַר מִי יִימַר דְּפִסְקָה מְלַרְאוֹת וְלֹא הֵיטָה יְכוּלָה לְטַבֵּל דְּהָא מַה"ט אָמְרִינוּ דְּאַחַר הַיָּמִים אֶפְיָלוּ בְּדָקָה וּמְצָאָה טְהוֹרָה שְׁהִיא סָפֵק זָבָה דְּשָׂמָא לֹא פִסְקָה מְלַרְאוֹת אַע"ג דְּקִי"ל דְּכָל י"א יוֹם הִיא בְּחֻזְקָתָא מְסוּלְקָתָא בְּדָמִים וְכַדְאִיתָא בְּדָף ל"ט וּכְמ"ש בְּסִימָן קפ"ט בְּשֵׁם הֶרְאָב"ד וְאַפ"ה חִיּוּשֵׁינוּ לָהּ פִּינוּן שְׁהִיא בְּחֻזְקָתָא רוּאָה וְה"ה הֵכָא וּבַע"כ צ"ל דַּש"ה דְּאִינְהָ אֵלָא סָפֵק רְאָתָה וְהָא דְּאָמַר מִי יִימַר דְּטַבְלָה ה"ה דַּהמ"ל מִי יִימַר דְּפִסְקָה וְעֵינָן: מְכָל הַלִּין מְבֹרָאָר דְּאֶפְיָלוּ אִי נִימָא דְּמִדְּאֻרֵייתָא אֲזַלִּינוּ בְּתֵר רֹב יָמִים מ"מ מִדְּרַבָּנָן לֹא אֲזַלִּינוּ לְהַקְל וְזֶה סִינְעֵתָא לְמַש"ל דְּקָשָׁה הַדְּבָר לְהַתִּיר בְּמַכָּה פּוֹר פֶּאֶל שְׁמוּצִיאָה דָּם תְּמִיד לְעֻנְיָן סְפִירַת ז"נ שְׁלָהּ מִשּׁוּם דְּלֹא יִדְעִינוּ מֵאִיזָה יוֹם תִּתְחִיל לְמִנּוֹת פִּינוּן שְׁהִיא רוּאָה תְּמִיד וּבְתֵר רֹב יָמִים שְׁדַרְפָּה לְפִסְוֹק מְלַרְאוֹת קוֹדֵם שְׁאִירַע מָכָה זֹו לֹא אֲזַלִּינוּ עַכ"פ מִדְּרַבָּנָן וְאַפְשָׁר דְּאֶפְיָלוּ מִדְּאֻרֵייתָא נְמִי לֹא אֲזַלִּינוּ לְהַקְל שְׁהַטְבַּע שֶׁל בְּנֵי אָדָם עֲשׂוּיָה לְהַשְׁתַּנּוֹת וְאִין זִילַת דָּם נִדְתָה הוּא בְּכָל הַיּוֹסְתוֹת בְּשִׁנְהָ וְנִדְרְכּוּ לְהַשְׁתַּנּוֹת בֵּין רַב לְמַעַט לְפִי בְּרִיאוֹת הַגּוֹף וְחוֹלְשָׁתוּ בְּרִיבּוּי הַדָּם וּמִיעוּטוֹ: וּמָה שְׁנֵאָמַר בְּתַשׁוּבָה הַנ"ל שֶׁשֶׁם שְׁהוּא סָפֵק אִם בְּדִיקַת תּוֹף סְפִירַת ז"נ הוּא דְּאֻרֵייתָא אוֹ דְּרַבָּנָן דְּמִדְּאֻרֵייתָא סְמִכִינוּ עַל מָה שְׁפִסְקָה בְּטִהְרָה וְלֹא הֶרְגִישָׁה שְׁנִפְתַּח עוֹד מְקוֹרָה וְלִבְסוּף הָעֵלּוּ לְהַלְכָה דְּהַבְדִּיקָה הוּא מִדְּאֻרֵייתָא מְבֹרָאִיתָא הַשְּׁנוּיָה בְּסִפְרָא פְּרָשַׁת מְצוֹרַע כְּבָר הָאֲרַכְתִּי בְּזֶה לְעֵיל סִימָן זֶה מָה שְׁנַלְע"ד וּמָה שְׁנוֹגַע לְעֻנְיָן הַחֲצִיצָה בְּטַבֵּילָה בְּנִדּוֹן זֶה אֲבָאָר בַּע"ה לְקַמֵּן סִימָן קצ"ח: וּבְדַבְרֵי הַרְמַב"ם שְׁהַבְּאִתִּי לְעֵיל צל"ע שְׁפֵתָב וְז"ל וְנִדְהָ שְׁבְדָקָה עֲצָמָה בְּתוֹף יְמֵי נִדְתָה וּמְצָאָה שְׁפִסְקָה הַדָּם וְאַפְיָלוּ פִּסְקָה בְּשִׁנְיָה לְנִדְתָה וְשִׁגְגָה אוֹ הַזִּידָה וְלֹא בְּדָקָה עַד לְאַחַר נִדְתָה יָמִים רַבִּים וּכְשֶׁבְדָקָה מְצָאָה טְמֵאָה אִין אוֹמְרִים שְׂמָא כָּל אוֹתָן הַיָּמִים הֵיטָה טְמֵאָה וְתַהֲיָה זָבָה אֵלָא כָּל אוֹתָן הַיָּמִים שְׂמָא לֹא בְּדָקָה בְּחֻזְקָתָא טְהוֹרָה בְּדָקָה עֲצָמָה וּמְצָאָה אֶפְיָלוּ בְּדָקָה בּו' לְנִדְתָה וּבִיה"ש לֹא בְּדָקָה עֲצָמָה כְּדִי לְפָרוֹשׁ מִטּוֹמְאָתָא נִדְתָה אֵלָא הַמְתִּינָה יָמִים וְאַח"כּ בְּדָקָה וּמְצָאָה טְהוֹרָה ה"ז סָפֵק זָבָה וְכו' לֹא יִדְעִתִּי מָה אֶפְיָלוּ בְּשַׁבְעֵי שַׁכ' דְּהָא פִּינוּן דְּמְצָאָה טְמֵאָה מָה רְבוּתָא דְּשַׁבְעֵי טְפִי מִשְׁאָר יָמִים: (כד) וְאִם יִקְשָׁה בְּעִינְיָה.

כְּבָר כְּתַבְתִּי לְעֵיל שְׁפֵתָב הַב"י שְׁבַנְעָרוֹתוֹ רָאָה זְקָנִים שְׁהֵם מְגַמְגָּמִים עַל בְּדִיקָה זֹו שְׁהוּא דְּבָר שֶׁא"א וּמִסִּיק שֶׁם לְהַחְמִיר לְבַעַל נֶפֶשׁ אֲבָל כָּאֵן בַּש"ע סְתָם וְכו' לְהַחְמִיר אֶפְיָלוּ לְאִינוּ בַּע"נ בְּבְדִיקַת הַפִּסְקָה וּבְדִיקַת יוֹם אֶחָד שֶׁל סְפִירַת ז"נ שְׁתַּבְּדוּקָה עַד מְקוֹם שְׁהַשְּׁמַשׁ דַּשׁ גַּם בַּב"ח כ' שְׁהוּא דְּבָר קָשָׁה מְאֹד פִּינוּן שְׁרָאֵשׁ אוֹתוֹ צְנוּאָר נְסִתָּם מְאֹד אִיף תּוּכַל לְבַדּוּקָה שֶׁם בְּמוֹף בְּאַצְבָּעָה גַּם הִיאֵף תּוּכַל לְכוּיֵן אוֹתוֹ הַפְּתַח שְׁבִרָאֵשׁ צְנוּאָר הַרְחַם שְׁהַאֲבָר נִכְנָס לְשֵׁם הָלֹא הוּא תְּלוּי וְעוֹמֵד וּמִתְנַדְּנָד כְּמוֹ שְׁאוּמְרוֹת הַנְּשִׁים הַפְּקֻחוֹת שְׁבִהוּן וְנִרְאָה לִיִּישָׁב וְלֹמֵר דְּנוֹדָי כְּשֶׁבָּאָת הָאִשָּׁה לְהַכְנִיס אֶצְבָּעָה עִם הָעַד כ"כ בְּעוֹנָמָה הוּא דְּבָר נִמְנָע מִחֻמַּת גְּוִדָל דְּחוֹק הַסְּתִימָה מְבַפְּנִים אֲבָל אִם דּוֹחַק מוֹף הַרְבֵּה זֶה ע"ז עַד שְׁתַּכְּנַס בְּעוֹנָמָה שְׁהַשְּׁמַשׁ דַּשׁ אִינוּ נִמְנָע שְׁכָל אֶחָד דּוֹחַק אֶת חֲבֵרוֹ וְכוּן כְּפֹלֵם זֶה אַח"ז עַד שְׁנִכְנַס לְמְקוֹם שִׁינָיִם וְתַדַּע שְׁהֵרִי הַדָּמִים יוֹצְאִים דְּרָף שֶׁם בְּשַׁפִּיכָה לְפַעְמִים וְכוּן הָאֲבָר נִכְנָס לְשֵׁם בְּגַמְרָה בִּיאָה וַא"כ ג"כ אֶפְשָׁר שְׁיַכְנַס ג"כ לְשֵׁם הַמוֹף ע"י שְׁדוֹחַקָתָא אוֹתוֹ בְּעוֹנָמָה כְּדִפְי' וְעוֹד דְּכִמוֹ שְׁאִין כָּל הָאֶצְבָּעוֹת שְׁוִין כְּףֵי אִין כָּל הַרְחַמִּים שְׁוִוֹת יֵשׁ שְׁרַחְמָה

צָר וְיֵשׁ שְׂרָחֵמָה רָחֵב וְאֶפְשָׁר הוּא וְאֵינִי הַמּוֹדֵה לְשֵׁם וְאִם עַכ"ז לֹא יִגִּיעַ הַמּוֹדֵה עַד מְקוֹם שֶׁהַשְּׂמֵשׁ דָּשׁ הֵנָּה פִּינּוֹן שֶׁבְּדִקְהָה הַיֵּטֵב בַּחוּרִין וּבְסֻדְקִין תּוֹ לֹא חֲזִינִישִׁינּוּ דְלִמָּא אִיכָּא דָם בְּפִרוּזְדוֹר עֲצָמוּ וְהָרִי הִיא מְטַמְאָה בְּבִיה"ח דל"ח לְהַכִּי עַכ"ד וְלֵעֲנַ"ד נִרְאָה שֶׁבְּדִיקָה זֹו שֶׁהַמְצִיא ע"י דְחִיקַת מוֹדֵה הַרְבֵּה זֶה אַחֵר זֶה הוּא בְּדִיקָה הַקְּשָׁה בְּיוֹמָר וְיֵשׁ לְחוּשׁ שֶׁתְּקַלְקַל א"ע וְהַנְּכוֹן שֶׁתְּבָדוּק א"ע מְקוֹם שֶׁתּוֹכַל לְהַגִּיעַ עִם הָעֵד בְּאַצְבָּעָה כְּפִי כְּחָה אוֹלֵי תַּגִּיעַ עַד מְקוֹם שֶׁהַשְּׂמֵשׁ דָּשׁ וְאִם לֹא תַּגִּיעַ לֹא נִתְּנָה תּוֹרָה לְמַלְאַכֵי הַשָּׁרַת וְאִינוּ מְעַכְבּ בְּדִיעֵבֵד וְכַדְמִסִּיק רַמ"א בַּהַג"ה: (כה) וּבְדִיקָה שֶׁל יוֹם רֵאשׁוֹן.

בב"י כ' שעכ"פ בדיקה א' של תוֹדֵה ז"נ צָרִיף שֶׁתְּבָדוּק א"ע עַד מְקוֹם שֶׁהַשְּׂמֵשׁ דָּשׁ וְסֻגִּיא בְּהַכִּי פִּינּוֹן דְלָרוֹב הַפּוֹסְקִים סֻגִּיא בְּבְדִיקָה אַחַת תּוֹדֵה ז"נ אַע"ג דְּהַסְמַ"ג וְסֵה"ת מְצָרְכֵי בְּדִיקַת א' וְשָׁבִיעֵי הֵם לֹא הַצָּרִיכוּ לְהַכְנִיס כ"כ בְּעוֹנָמָק עַד מְקוֹם שֶׁהַשְּׂמֵשׁ דָּשׁ הַלְפָּה בְּבְדִיקָה א' שֶׁבְּתוֹדֵה ז"נ שֶׁבְּדִיקַת א"ע כ"כ בְּעוֹנָמָק סֻגִּי לַד"ה אֲמַנְם צָרִיף שֶׁתִּיחַד יוֹם א' בְּתוֹדֵה הַזֶּה פְּדֵי שִׁיחֵה יוֹם מְיֻחָד לְבְדִיקָה זֹו שֶׁתִּדַע שֶׁתְּמִיד צָרִיכָה לְבָדוּק בְּאוֹתוֹ יוֹם בְּאוֹתוֹ עֲנִין וְנ"ל שֶׁהַיּוֹם הַיּוֹמָר רָאוּי לְיִיחָד הוּא הַיּוֹם ב' פְּדֵי שֶׁאִם תִּשְׁפַּח בְּאוֹתוֹ יוֹם מְלַבְדוּק בְּעֲנִין זֶה הֵינָה לְפָנֶיהָ יָמִים הַרְבֵּה לְתַשְׁלוּמִין בְּעוֹדָה תּוֹדֵה ז' עַכ"ד וּבַד"מ תְּמַה עָלָיו לְמָה יִיחָד יוֹם ב' וְלֹא יוֹם א' וְשׁוֹב מְצִאתִי בַש"ע שֶׁכ' שֵׁם יוֹם הָרֵאשׁוֹן עַכ"ל וְלֵעֲנַ"ד נִרְאָה דְבִלֵּא"ה רָאוּיָה שֶׁתְּהִיָּה בְּדִיקָה זֹו בְּיוֹם א' שֶׁהָרִי כְּתַבְתִּי לְעִיל בְּרַס"י זֶה דְלִמָּאן דְּמְצָרִיף סְפוּרִים לְפָנֵינוּ ע"י בְּדִיקָה שֶׁבְּדִיקָה א"ע בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן מְקַרֵי סְפוּרִים לְפָנֵינוּ כְּדַמוּכַח מְסוּגָ' דְּהֵתָם וַא"כ פִּינּוֹן דְּאֲנִי פְּסֻקִינוּ דְּאֶפִּי בְּדִיעֵבֵד מְעַכְבּ בְּלֵא בְּדִיקַת רֵאשׁוֹן וְשָׁבִיעֵי מְטַמְא דְּבַעֲיָנוּ סְפוּרִים לְפָנֵינוּ מַש"ה יֵשׁ לְהַצָּרִיף בְּדִיקָה זֹו בְּרֵאשׁוֹן שְׁלֵה אָבֵל לֹא בְּשָׂאָר יָמִים דְּלֵאוּ סְפוּרִים לְפָנֵינוּ הֵם ע"י בְּדִיקָה זֹו פִּינּוֹן שְׁלֵה הֵינָה בְּדִיקָה זֹו בְּרֵאשׁוֹן שְׁלֵה וְכ"ת א"כ תְּצַטְרָף גַּם בְּשָׁבִיעֵי שְׁלֵה בְּדִיקָה זֹו י"ל דְּאֶפִּי לְמֵאֵי דְּמְצָרִיכִין גַּם בְּדִיקָה בְּשָׁבִיעֵי אִינוּ אֱלָא מְדַרְבְּנָן אָבֵל מִן הַתּוֹרָה סֻגִּיא בְּבְדִיקָה בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן וְכַמוּכַח מֵהֵתָם שַׁע"י בְּדִיקַת הָרֵאשׁוֹן מְיַקְרֵי סְפוּרִים לְפָנֵינוּ דַּמַּש"ה לֹא מוֹתִיב מִמֵּתְנִיתָא דְּטוּעָה לְדָרְב קַמְיִיתָא וְכַמַּש"ל וְכִינּוֹן שֶׁאִין בְּדִיקַת שָׁבִיעֵי אֱלָא מְדַרְבְּנָן מַש"ה הַקִּיל בְּבְדִיקָה זֹו הַקְּשָׁה: (כו) עַד מְקוֹם שֶׁהַשְּׂמֵשׁ דָּשׁ.

כ' הַב"י דְּטַעְמוֹ פִּינּוֹן דְּקִי"ל דְּנָשִׁים מְטַמְאוֹת בִּיצִיאַת הַדָּם לְבִיה"ח אַע"פ שֶׁעֲדִינּוּ לֹא יִצָּא לְחוּץ כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאָר בְּסִי' קַפ"ג צָרִיף לְבָדוּק כָּל בִּיה"ח וְעַד מְקוֹם שֶׁהַשְּׂמֵשׁ דָּשׁ וְהוּא בִּיה"ח וּמְפָנִי כָּף צָרִיף לְבָדוּק עַד שֵׁם וַאֲע"פ שֶׁכְּתַב הַרְמַב"ם בַּפ"ה מֵהַא"ב שֶׁבְּשַׁעַת גְּמַר בִּיאָה הָאֶבֶר נִכְנָס בְּפִרוּזְדוֹר וְאִינוּ מִגִּיעַ עַד רֵאשׁוֹ שֶׁבְּפָנִים אֱלָא רְחוּק מִמְּנוּ מְעַט לְפִי הָאֲצָבָעוֹת ע"כ דְּלַפ"ז אֶפִּי תַכְנִיס הָעֵד עַד מְקוֹם שֶׁהַשְּׂמֵשׁ דָּשׁ עֲדִינּוּ לֹא יִצָּאָה י"ח בְּדִיקַת הַפִּרוּזְדוֹר כְּנֻלוּ י"ל דַּס"ל דְּמֵאֵי דְּאֶפְשָׁר לְמִיבְדַק בְּבִיה"ח בְּדִיקִינוּ א"נ שֶׁאִינּוּ סוֹבְרִים כְּהַרְמַב"ם דְּהָא בַפ' י"ד בְּעֵי הֵי נִיהוּ בִּיה"ח בְּמִתְנִיתִין תְּנִי מְקוֹם שֶׁהַשְּׂמֵשׁ דָּשׁ וְהַרְמַב"ם מְפָרֵשׁ דְּעַד מְקוֹם שֶׁהַשְּׂמֵשׁ דָּשׁ הוּא בִּיה"ח אָבֵל עֲדִינּוּ נִשְׂאָר קָצַת מְבִיה"ח לְצַד פָּנִים וְהֵם מְפָרֵשִׁים שֵׁשׁם נְגַמְר הַבִּיה"ח עַכ"ל וְכַס' מֵע"מ דָּף ש"א ע"א הַשִּׁיגוּ וְכ' וְז"ל הוּא סוֹבֵר דְּפִרוּזְדוֹר הוּא נִיהוּ בִּיה"ח וְאִינוּ כֵּן שֶׁהָרִי הַרְמַב"ם בְּעֲצָמוּ כ' וְעַד הֵיכָן בִּיה"ח כו' חוּץ מִבֵּין הַשִּׁנָּיִם וְעַד הֵיכָן הוּא בִּיה"ח ע"פ שֶׁאִינוּ הִרְחַם עֲצָמוּ וְכָל מַה שֶׁמִּמְנוּ וְלְחוּץ בְּכָלֵל בִּיה"ח יִחַשְׁב אָבֵל עֲנִין הַפִּרוּזְדוֹר אַע"פ שֶׁאִינוּ הִרְחַם עֲצָמוּ וְכָל מַה שֶׁמִּמְנוּ וְלְחוּץ בְּכָלֵל בִּיה"ח יִחַשְׁב מ"מ כְּשֶׁנִּצְאָר בִּיה"ח אִין הַמְּכַוֵּן בּוֹ כָּל הַפִּרוּזְדוֹר אֱלָא עַד מְקוֹם שֶׁהַשְּׂמֵשׁ דָּשׁ וְזֶה מְבֹאָר

בְּדַבְרֵי הַרְמַב"ם וכו' וּמַעֲתָה גַם לְהַרְמַב"ם בִּיה"ח אֵינוֹ מַגִּיעַ לְיוֹתֵר כ"א עַד מְקוֹם שֶׁהַשְּׁמַשׁ דָּשׁ וְאֵע"פ שֶׁהַשְּׁמַשׁ אֵינוֹ מַגִּיעַ לְרֵאשׁוֹ שֶׁל פְּרוּזְדוֹר שְׁמַבְפָּנִים הָאֵי לְאוֹ בִּיה"ח מִיְקָרִי לְעִנְיָן זֶה אַף לְהַרְמַב"ם זֶה נ"ל פְּשוּט וּבְרוּר וּגְדוֹל מְזֵה דְבִקְדָּא אֵיתָא בְּגַמ' דְּיוֹצֵא דוֹפָן דַּמ"ב יֵצֵא רֵאשׁוֹ חוּץ לְפְרוּזְדוֹר דְּהֵינּוּ בִּיה"ח וְכֵן פִּירֵשׁ"י הָא קָמֵן בְּהִדְיָא דְּבִיה"ח וּפְרוּזְדוֹר לְאוֹ חֲדָא מְלֵתָא נִינְהוּ עַכ"ל וְכִבְר הָאֲרַכְתִּי בְּזֵה לְעֵיל סִי קִצ"ד אָמְנָם בְּב"ח רְאִיתִי מְלֵתָא דְתַמְנִי שְׁכ' בְּסִי זֶה וְזו"ל וְעוֹד דְּאָפִי הִיָּה הִדָּם בְּפְרוּזְדוֹר בְּבִיה"ח אֵין סְפִיקוֹ טָמָא אֱלָא פְּשִׁיזָא לְחוּץ אֲבָל פְּשִׁנְשָׂאֵר בְּפְרוּזְדוֹר אֵינוֹ טָמָא פְּדַכְתְּבוּ הַתּוֹס' בְּפ' י"ד דַּמ"ב ע"ב וְזו"ל שֶׁהוֹצִיא וְלָד רֵאשׁוֹ חוּץ לְפְרוּזְדוֹר אֲבָל בְּפְרוּזְדוֹר עֲצָמוּ טְהוּרָה דְלָא חֲשִׁיב כְּבַחוּץ וְא"ת וְהָא אָמַר לְעֵיל בְּפ"ק דָּם הַנְּמַצָּא בְּפְרוּזְדוֹר סְפִיקוֹ טָמָא וִי"ל הֵתָם סְפִיקוֹ טָמָא פְּשִׁיזָא לְחוּץ וְעוֹד יֵשׁ לְחַלֵּק בֵּין דָּם לִידָה לְדָם נִדָּה עַכ"ל הָרִי דְלִשְׁנוּיָא קָמָא אִפִּי הִיָּה דָם בְּפְרוּזְדוֹר אֵינוֹ טָמָא פְּשִׁנְשָׂאֵר שָׁם וְלֹא יֵצֵא לְחוּץ הִילְכִיָּה מְסַפִּיקָא לֹא מְטַרְחִינָן לְמִיבְדַּק גַּם בְּפְרוּזְדוֹר עֲצָמוּ וְלֹא פְתָבוּ הָרָא"ש וְרַבֵּינוּ וְהַרִי"ו מִהֲגֵהוֹת מִיְמוֹנֵי דְתַכְנִיסָהוּ עַד מְקוֹם שֶׁהַשְּׁמַשׁ דָּשׁ אֱלָא לְמַצְנָה וְלֹא לְעַכְבַּ פְּלָל וְעוֹד הָאֲרַכְתִּי בְּתַשׁוּבָה בְּס"ד עַכ"ל וְהֵם דְּבָרִים תְּמוּהִים מְאֹד דְּהָא קִי"ל כֹּל הַנְּשִׁימִים מְטָמְאִים בְּפָנִים כְּבַחוּץ פְּדָא' בְּמַשְׁנָה שָׁם וְעַלָּה מִפ' בְּגַמְרָא הֵתָם דְּהִיא מִבֵּין הַשְּׁיִנִים וְלְחוּץ דְּמְטָמָא אֵע"פ שֶׁלֹּא יֵצֵא לְחוּץ דְּאֵלוֹ לְאַחַר שִׁיזָא לְחוּץ אִפִּי הַכְּנִיסָה קִנְיָה לְתוֹךְ הַמְקוֹר וְהוֹצִיא דָם טָמָא מְשִׁיזָא לְחוּץ וּמ"ש הַתּוֹס' כְּבָר פְּתַבְתִּי בְּיָאוּרוֹ לְעֵיל סִי קִצ"ד עֵי"ש אַח"ז רְאִיתִי שְׁגַם מְהַר"י הַלּוֹי ז"ל בְּקוֹנְטְרַס מְלַחֲמַת מְצָנָה שֶׁבְּסוּף סִפְר דְּרַכִּי נִוְעַם עֲמַד ע"ז: (כז) רַק שֶׁבְּדִקָּה עֲצָמָה יִפָּה בְּחוּרִים וּבְסֻדָּקִים.

מְבוֹנָר דְּבְדִיקַת חוּרִים וְסֻדָּקִים מְעַכְבַּ בְּדִיעֵבַד וְעַמְש"ל דְּאָפְשֵׁר לֹמַר דְּהִיכָא דְלָא אָפְשֵׁר דִּישׁ לְסַמְוֵךְ עַל הָרָאָב"ד ז"ל דַּס"ל דְּלִבְעָלָה סְגִיָּא בְּבְדִיקָה קִלָּה בְּבִיה"ח וְעִנְיָן צ"ע: (כח) אֵע"פ שֶׁלֹּא הִגִּיעַ.

וּר"ל אֵע"פ שִׁיזְדַעַת בְּוֹדָאֵי שֶׁלֹּא הִגִּיעַ לְמְקוֹם שֶׁהַשְּׁמַשׁ דָּשׁ אִפִּי"ה מְהַנִּי בְּדִיעֵבַד: (כט) שֶׁשׁוּמַעַת וְאֵינָה מְדַבְּרַת. אֵין לְשׁוֹן זֶה מְדוּקָדָק פִּינּוֹן דְּשׁוּמַעַת אֵיף קָרִי לָהּ חֲרָשִׁית וְזו"ל הַרְמַב"ם בְּפִירוּשׁוֹ לְמַס' תְּרוּמוֹת פ"א מ"ב חֲרָשׁ בְּלִשׁוֹנָנוּ הוּא שְׁאֵינוֹ שׁוּמַעַת וְרז"ל קוֹרְאִים ג"כ לְאֵלֶם חֲרָשׁ לְפִי שֶׁסִּבַּת הָאֱלָמוֹת הִיא חֲרָשׁוֹת יְחַדֵּשׁ בְּעוֹבֵר בְּעוֹדוֹ בְּבִטּוֹן אִמּוֹ וְלֹא יִשְׁמַע מִה שֶׁמְדַבְּרִים לוֹ וְכו' וְקָרָא לְאֵלֶם בְּסִבַּת הָאֱלָמוֹת חֲרָשׁ עַכ"ל וְכ"כ הִרְעֵב שָׁם מְבוֹנָר דְּלִהְיֵי נִקְרָא אֵלֶם בְּשֵׁם חֲרָשׁ פִּינּוֹן דְּסִבַּת אֱלָמוֹתוֹ הוּא הַחֲרָשׁוֹת אֲבָל שִׁיָּהִיָּה הַשׁוּמַעַת וְאֵינוֹ מְדַבֵּר נִכְלָל בְּכָלֵל חֲרָשׁ זֶה לֹא שְׁמַעְנוּ: (ל) שֶׁמְרַבָּה לְבְדוּקָה.

ע"ל סִי קַפ"ד וְסִי קַפ"ז דְּלִשְׁיִטַת רֹב הַפּוֹסְקִים דְּוִקָּא שֶׁלֹּא בְּשַׁעַת הַתְּשַׁמִּישׁ אֲבָל לְפָנֵי הַתְּשַׁמִּישׁ וְלֹאֲחַר הַתְּשַׁמִּישׁ אֵין לָהּ לְהַחְמִיר וְלְבְדוּקָה לְפָנֵי בְּעָלָה פְּדִי שֶׁלֹּא יִהְיֶה לְבוֹ נִוְקָפוֹ וְכ"פ הַרְמַב"ם שָׁם וְדוּקָא בִּישׁ לָהּ נִסְתָּ קְבוּעָה אֲבָל בְּאֵין לָהּ נִסְתָּ קְבוּעָה אֲפִילוֹ בְּשַׁעַת הַתְּשַׁמִּישׁ צָרִיכָה בְּדִיקָה וְע"ש: (לא) שִׁיָּהִיו רְצוּפִים.

בְּת"כ יְלִיף לָהּ מְדַכְתִּי וְאַחַר תְּטַהַר אַחַר א' לְכוּלָן וּמִיִּיתִי לָהּ בְּגַמ' בְּמַכְלִיתִין בְּכַמְּה דְּוִכְתִּי וּפִירֵשׁ"י בְּדַל"ג ע"ב אַחַר א' לְכוּלָן פְּלוּמ' זְמַן א' לְכוּלָן שִׁיָּהִיו רְצוּפִין טְהַרְתָּן עַכ"ל וְבַס' ק"א פ' מְצוּרָה פ"ט כ' וְזו"ל וְלִי נִרְאָה לְדִיִּיק אַחַר א' שִׁיָּרְצָה שֶׁלֹּא יִהְיֶה לְכָל ז"נ אֱלָא אַחַר א' פְּלוּמַר אַחַר טְוִמָאָה וְלֹא ב' פְּעָמִים אַחַר טְוִמָאָה דְּהֵינּוּ אִם מְשַׁלְמַת אוֹתָם אַחַר

טַנְמָאָה שְׁנִית שֶׁל קֶצֶתְם אַחַר טַנְמָאָה רֵאשׁוֹנָה וּקֶצֶתְם אַחַר טַנְמָאָה ב' נִמְצָא שְׁיֵשׁ לָהּ ב' מִיָּנִי אַחַר עַכ"ל מִפְּלֵ זֶה מְבֹאָר שֶׁהֲגִי' אַחַר אֶחָד לְכוֹלֵן וְלֹא כַּמ"ש בְּסִפְרִים דִּינֵן בְּכָל הַמְקוֹמוֹת דְּמִיָּתִי הִגְמ' לְהַפְרִיזָתָא זֹו אַחַר אַחַר לְכוֹלֵן אֶלָּא כַּע"ל אַחַר אֶחָד לְכוֹלֵן וְכֵן הוּא בְּהַרְי"ף בַּפ"ב דְּשִׁבּוּעוֹ' וְכֵן הָר"ן שֶׁשׁ פִּי' פָּמוּ שְׁפִי' בַּק"א ע"ש שׁוֹב רְאִיתִי בַּס' לַח"ח דְּרַע"ט ע"ב שַׁכ' כַּמ"ש וְעִיָּן עוֹד שֶׁשׁ בְּדָף ש"א ע"ב מ"ש עוֹד בְּזָה: (לִב) שְׁאָם רְאֵתָה דָם.

עִיָּן בַּט"ז שַׁכ' דִּישׁ נִפְקוּתָא בְּזָה אֶף לְדִידֵן דְּאִית לֵן חוּמְרָא דַּר"ז לְעִנְיָן בְּדִיקָה תוּף ז"נ דְּחוּבָה עָלֶיהָ פִּינֵן שְׁאָם תִּרְאָה תִּסְתּוֹר הַפֵּל מִש"ה חֲזַקְתָּ טַנְמָאָה עָלֶיהָ וְצָרִיכָה בְּדִיקָה בְּכָל יוֹם פְּעֻמִּים וּדְבָרָיו דְּחוּקִים וְלַעֲנ"ד לַק"מ דְּהָא הַנּוֹצֵרָה לְאִשְׁמַעִינֵן אֶף לְדִידֵן אִם רְאֵתָה בְּשַׁבִּיעֵי אִפִּי' בְּסוּף הַיּוֹם סְתָרָה פֶּל הִיָּמִים דַּמָּה"ט הוּא דְּאִמְרִינֵן אֲסוּרָה לְטַבּוֹל בְּיוֹם שַׁבִּיעֵי שְׁלֹא תִשְׁמַשׁ בְּשַׁבִּיעֵי דְשִׁמָּא תִרְאָה וְתִמְצָא זָבָה לְמַפְרַע אֶבֶל בְּלֹא"ה הִיָּתָה מְוַתֵּרֵת לְטַבּוֹל בְּשַׁבִּיעֵי שְׁחָרִית וְלִשְׁמַשׁ מְטַתָּה אַח"כ דְּהָא אֶף אִם תִּרְאָה א"ת הָא אִינוּ סוּתֵר לְמַפְרַע אֶלָּא מְפָאן וְלִהָבָא הִיא טַמְאָה וְלַכְּף כְּתוּבוּ הַטּוֹר וְהַש"ע דו"נ צָרִיכִין לְהִיּוֹת רְצוּפִים דַּמָּה"ט שְׁאִפִּי' רְאֵתָה בְּשַׁבִּיעֵי הוּא סוּתֵר לְמַפְרַע וְלַכְּף אִפִּי' לְדִידֵן דְּקִי"ל כְּחוּמְרָא דַּר"ז אִיכָּא נ"מ שְׁאֲסוּרָה אִפִּי' לְטַבּוֹל בְּשַׁבִּיעֵי מְגוּזָרָה שְׁמָא תִשְׁמַשׁ וְאַח"כ בְּאִוְתוֹ יוֹם תִּרְאָה וְתִמְצָא זָבָה לְמַפְרַע וְאִין לוֹמֵר דְּאַכְתִּי קָשָׁה דְּאַף אִי נִימָא דָּאִם רְאֵתָה תוּף ז"נ לֹא סָתֵר הַקּוּדְמִים מ"מ אוֹתוֹ יוֹם הִרְאָהּ וְדֹאִי דְּאִינוּ עוֹלָה מִיָּהוּ וְא"כ בְּשַׁבִּיעֵי אֲסוּרָה לְשִׁמַּשׁ מָה"ט דְּשִׁמָּא תִרְאָה בּוּ וְלִיכָּא ז"נ וְאַכְתִּי מֵאִי נ"מ לְדִידֵן בְּדִין זֶה אִם הוּא סוּתֵר לְהַקּוּדְמִים אוּ לֹא ז"א דְּאִי לֹא דְּרֵאָהּ שְׁתּוּף ז"נ הוּא סוּתֵר לְהַקּוּדְמִים הִיָּתָה מְוַתֵּרֵת לְשִׁמַּשׁ בְּשַׁבִּיעֵי אַחַר שְׁטַבְלָה דְּאַף שְׁתִּרְאָה אַח"כ אִינָה טַמְאָה אֶלָּא מְפָאן וְלִהָבָא אֶבֶל הַתִּשְׁמִישׁ שְׁבִינְתִּי' בְּהִיתֵר הִיָּתָה פִּינֵן דְּמַקְצָת הַיּוֹם כְּכוֹלוֹ הָא שְׁלֵמוֹ לָהּ ז"נ וְכ"כ בְּהַדְיָא הָרֵא"ש גְּבִי פּוֹלְטֵת ש"ז דַּמָּה"ט פּוֹלְטֵת ש"ז בְּשַׁבִּיעֵי שְׁלוֹ אִינוּ סוּתֵר דְּכִינֵן דַּש"ז אִינוּ סוּתֵר אֶלָּא יוֹמוֹ וְכִינֵן שְׁסַפְרָה מַקְצָת הַשַּׁבִּיעֵי כְּכַר שְׁלֵמוֹ הַנְּקִיִּים מִשָּׂא"כ בְּזִיבָה פִּינֵן שְׁסוּתֵר פֶּל הִיָּמִים הַקּוּדְמִים מִש"ה סוּתֵר בְּשַׁבִּיעֵי עַד הַלְיָלָה ע"ש מְבֹאָר כַּמ"ש דְּכִינֵן דְּסוּתֵר לְהַקּוּדְמִים מִשׁוּם הִכִּי סוּתֵר בְּשַׁבִּיעֵי פֶּל הַיּוֹם וְכָל עֵינְקֵר לֹא בָּאוּ הַטּוֹר וְהַש"ע אֶלָּא לְהַשְׁמִיעֵנוּ דְּכִינֵן דְּבַעֲיָנֵן רְצוּפִים מָה"ט הוּא דְּסוּתֵר בְּשַׁבִּיעֵי אִם רְאֵתָה עַד הַלְיָלָה וְנ"מ לְדִידֵן דְּאֲסוּרָ' לְשִׁמַּשׁ בְּשַׁבִּיעֵי אַחַר שְׁטַבְלָה דְשִׁמָּא תִרָא' וְאַפִּי' לְטַבּוֹל בְּשַׁבִּיעֵי אֲסוּרָה מָה"ט כְּדֹאִיתָא לְקַמֵּן סִימָן קַצ"ז וּמ"ש וְצָרִיכָה לְפִסְטוֹק בְּטַהֲרָה וְלַחְזוֹר וְלִמְנוֹת ז"נ ר"ל בְּדִין תוּרָה וּמִשׁוּם הִרְאָהּ רֵאשׁוֹנָה אִפִּי' קוּדְם חוּמְרָא דַּר"ז הִגַּם שַׁבְּב"י כ' עַל הַטּוֹר בַּמ"ש אוּ בִּיה"ש שְׁהוּא סְפֵק יוֹם דְּלִיכָּא נ"מ לְדִידֵן וְלִפִּי מ"ש י"ל דְּאִיכָּא נ"מ דְּאֲסוּרָה לְשִׁמַּשׁ בְּסוּף הַיּוֹם סְמוּךְ לְבִיה"ש מ"מ י"ל בְּחַבּוּרוֹ ש"ע חֲזוֹר בּוּ אַחַר זֶה רְאִיתִי בַּס' תַּפְל"מ שַׁכ' ג"כ כַּמ"ש אֶלָּא שְׁלֹא בִּינָר דְּבָרָיו כַּמ"ש וְדְבָרֵי הַב"ח מְגוּמְגָמִים: וְעַפ"י דְּבָרֵי הָרֵא"ש שְׁהִבְאִיתִי פָּאן יֵשׁ לִינִישׁב מָה שֶׁהַקְּשִׁיתִי בַּסִּי' קַצ"ד שַׁכ' דְּקִי"ל א"א לִפְה"ק בַּל"ד וְלַכְּף הָאִינְדָּא פֶּל הַיּוֹלְדוֹת חֲשׁוּבוֹת יוֹלְדוֹת בְּזוּב וְצָרִיכוֹת ז"נ וְאִם אִינָה רוֹאָה בְּתוּף יְמֵי הַלִּינְדָה עוֹלִין לז"נ וְאַפִּי' יְלִינְדָה נִקְבָה וְלֹא רְאֵתָה בְּשַׁבְעָה יְמִים הִרְאִישׁוֹנִים וְעָלוּ לָהּ לְסַפִּירֵת זִיבָה וְרְאֵתָה בּוּז' יְמִים הַשְּׁנִיִּים אִינָה סוּתֵרֵת וְטוּבְלֵת לְאַחַר י"ד אִפִּי' לֹא פִּסְקָה עַכ"ל וְהַקְּשִׁיתִי שֶׁשׁ פִּינֵן דַּכ' שְׁלֹא רְאֵתָה בּוּז' יְמִים הִרְאִישׁוֹנִים וְעָלוּ לָהּ לְסַפִּירֵת זִיבָה ע"כ מִיָּרִי שְׁסַפְר' ז' יְמִים בְּלֹא יוֹם הַלִּינְדָה דְּהָא יוֹם הַלִּינְדָה א"א לְמִיחְשָׁבֵי' תוּף יְמִים הַנְּקִיִּי'

דָּקָא א"א לפה"ק בל"ד א"ו דז"נ ספר' בלא יום הלידה וא"כ לא פֿש מן הימי לידה אחר
שְׁסַפְרָה ז' לנקיים רק שְׁשָׁה יָמִים וְאִיךָ כ' אַח"כ וְרָאָתָה בְּשַׁבְעָה יָמִים הַשְּׁנַיִים וּלְפַמ"ש
בְּשֵׁם הָרֵא"ש דְּהִיכָא דְּלֹא סוֹתֵר אֲלָא יוֹמוֹ אִם רָאָתָה בְּשַׁבְעֵי כִּינּוֹן שְׁהִיָּתָה תַּחֲלַת הַיּוֹם
נִקְיָה עוֹלָה לְסַפִּירַת ז"נ וּכְבָר הַבְּאִתִּי לְעִיל דַּס"ל לְהַרְמַב"ם דָּדָם שְׁרָאָתָה תוֹף יָמֵי הַלִּידָה
אִינוֹ סוֹתֵר אֲלָא יוֹמוֹ ע"ש וא"כ מְשַׁפְּחַת לָהּ שְׁסַפְרָה ז"נ בְּלֹא יוֹם הַלִּידָה דְּהִינּוּ שְׁשָׁה
יָמִים שְׁלֵמִים וְתַחֲלַת יוֹם הַשְּׁבִיעִי הִיָּתָה ג"כ נִקְיָה וְעָלְתָה לָהּ לְסַפִּירַת ז"נ אַע"פ שֶׁאֲח"כ
בּוֹ בַּיּוֹם רָאָתָה אַפ"ה עָלוּ לָהּ סַפִּירַת ז"נ דְּמַקְצֵת הַיּוֹם כְּכֹלּוֹ דְּכִינּוֹן דָּדָם שְׁבַתוֹף יָמֵי
הַלִּידָה אִינוֹ סוֹתֵר לְהַיָּמִים הַקּוֹדְמִים אֲלָא לְיוֹמוֹ עָלָה לָהּ מַקְצֵת הַיּוֹם כְּכֹלּוֹ וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי
נִחְשָׁב לְכָאן וּלְכָאן מִיְהוּ נִרְאָה מְדַבְּרֵי הַתּוֹס' וְהָרֵא"ש דְּלֹא ס"ל כְּהַרְמַב"ם וּכְמַש"ל ס'י
הַג"ל: (לג) אֵין תּוֹלִין אוֹתוֹ לְהַקְל.

הַטַּעַם שְׁבַתוֹף ג"י הָרֵאשׁוֹנִים עֲדִינּוּ יֵשׁ לְהַסְתַּפֵּק אִם פֿסק דָּם מְקוֹר שְׁלָהּ וּלְאַפּוֹקִי לְאַחַר
ג' כ"כ הַמְרָדְכִי וְהַג"מ בְּשֵׁם סה"ת וּכ' בס' מנ"י ולפ"ז נִרְאָה בְּאַשְׁמָה שְׁמַתְעַסְקַת בְּכַתְמִים
אוֹ שֵׁשׁ לָהּ חֲבוּרוֹת וּפְצָעִים וּכּו' הַבְּאִתִּי לְשׁוֹנוֹ ס'י ק"צ סְעִיף מ"א וּכ' וְכַה"ג פֿסק
בְּתַשׁוּבַת צ"צ ס'י ס"ה בְּדַבְּרֵי הַשּׁוֹאֵל וּמְבִיא שָׁם רְאִיּוֹת בְּרוּרוֹת לְדַבְּרֵי וְאִף שְׁהַבְעֵל
צ"צ שָׁם מְפַקֵּק בְּזָה לְהַחְמִיר הִינּוּ שְׁבַדְקָה שְׁלֹא בְּמַתְפּוֹן רַק לְכַבּוֹד שְׁבַת וְחִיּוּשׁ אוֹלֵי
לֹא בְּדַקָּה יָפָה מִשָּׂא"כ אִם בְּדַקָּה בְּמַתְפּוֹן עַכ"ל וּבְאַמַּת דְּבַר הַשּׁוֹאֵל שָׁם נְכוּנִים וְהוּא
הַגָּאוֹן מֵהַר"ג בַּעַ"מ שׁו"ת עה"ג כְּמִבְּנוֹרָא בְּסַפְרוֹ ס'י ע"ט וְכָל דְּבַר הַצ"צ שָׁם בַּמַּח"כ
לֹא מְחַוְוִין וּבְפֶרֶט בַּמ"ש שָׁם דְּהַרְשֵׁב"א לֹא פֿסק כְּרַבְּנָן בְּתַרְצֵי בְּמַכִּילֵתִין דָּף ס"ח דַּס"ל
דְּמַהְיֵי אַפ"י בְּדַקָּה בְּשֵׁנֵי לְנִדְתָה דְּמַהְיֵי אֲלָא דוֹקָא בְּאוֹתוֹ יוֹם שְׁהִיא רוֹצָה לְפִסּוּק בּוֹ
בְּטַהֲרָה הוּא דְּמַהְיֵי בְּדִיקַת שְׁחֵרִית לִיתָא וְלֹא עֵינּוּ בַּתְּה"א וּבַמ"ה בְּדָף קפ"ב וּכ"פ כָּל
הַפּוֹסְקִים וּכ"פ הַרְמַב"ם פ"ו מֵהַא"ב כְּרַבְּנָן בְּתַרְצֵי וְהַבְּאִתִּי לְעִיל גַּם נִרְאָה לְהוֹכִיחַ
מְלִשׁוֹן הַרְמַב"ם דַּס"ל כְּדַעַת בַּעַל עה"ג דְּאַפ"י אִם בְּשַׁעַת שְׁבַדְקָה א"ע בְּשֵׁנֵי לְנִדְתָה הִיָּה
בְּדַעַתָּה לְבָדוּק עוֹד בְּשַׁבְעֵי וְלֹא בְּדַקָּה אַפ"ה מַהְיֵי מַדְכ' וְנ"ל וְאַפ"י פֿסקָה בְּשֵׁנֵי לְנִדְתָה
וְשִׁגְגָה אוֹ הַזִּידָה וְלֹא בְּדַקָּה עַד לְאַחַר נִדְתָה וּכּו' וְלֹא כְּתַב בְּקִיצוֹר אַפ"י פֿסקָה בְּשֵׁנֵי
לְנִדְתָה וְלֹא בְּדַקָּה וּכּו' אֲלָא דְּאַתִּי לְאַשְׁמַעִינּוּ אַפ"י כְּשֶׁבְּדַקָּה בְּשֵׁנֵי לְנִדְתָה הִיָּה בְּדַעַתָּה
לְבָדוּק עוֹד וְאַח"כ שִׁגְגָה ע"י שְׁשִׁכְחָה אוֹ שְׁהַזִּידָה אַח"כ אַפ"ה מַהְיֵי הַבְּדִיקָה בְּשֵׁנֵי לְנִדְתָה
וְלֹא חִיּוּשֵׁינּוּ לְשִׁמָּא לֹא בְּדַקָּה שְׁפִיר אֲלָא מְמַשׁ שְׁפִי בְּחַדוּשֵׁי מוֹהַרמ"ל בְּרִישׁ מְכִילֵתִין
יֵשׁ סַעַד לְדַבְּרֵי הַצ"צ שְׁכ' אֵהָא שְׁפִירש"י בְּמַתְנֵי ד"ה מַעַל"ע מְמַעֲטַת וּכּו' וּפְקִידָה
לְפְקִידָה וּכּו' ז"ל כְּגוֹן דְּבְּדַקָּה עֲצָמָה שְׁחֵרִית דְּאַמְרִינּוּ לְקַמְן בְּמַתְנֵי פְּעַמִּים צְרִיכָה לְהִיּוֹת
בּוֹדְקַת עַכ"ל וּכ' מוֹהַרמ"ל וְצָרִיךְ לְהַתְיַשֵּׁב מֵה צְרִיךְ רִש"י לְהַבִּיא מַתְנֵי דְּלְקַמְן לְכָאן
הִיָּה לוֹ לְפָרֵשׁ כְּגוֹן שְׁבַדְקָה עֲצָמָה תוֹף מַעַל"ע וּמְצָאָה עֲצָמָה טְהוֹרָה מְמַעֲטַת ע"י מַעַל"ע
וְנִרְאָה דַּס"ל לְרִש"י דָּאִם גְּזַמְוִן שְׁבַדְקָה עֲצָמָה תוֹף מַעַל"ע בְּהַזְמֵן אוֹתָהּ בְּדִיקָה אִינָהּ
מְמַעֲטַת ע"י מַעַל"ע כ"א דוֹקָא אוֹתָהּ בְּדִיקָה שְׁבּוֹדְקַת עֲצָמָה שְׁחֵרִית וְעַרְבִית שְׁאָז
מְדַקְדַּקַת בְּבְדִיקַתָּה יָפָה כִּינּוֹן שְׁתַּקְנַת חֲכָמִים הוּא מִשָּׂא"כ בְּבְדִיקָה אַחֲרַת לְכַף הַבִּיא
מַתְנֵינִי דְּלְקַמְן וְלוֹמַר שְׁתַּקְנַת חֲכָמִים הוּא עַכ"ל הַבִּיא בַּס' מ"ל מ"ג מֵהַלְכוֹת מו"מ
דִּין ד' ז"ל דְּקוֹדֵם הָרַב הַמְנַהֵיר בְּרִישׁ גְּדָה בְּמִשְׁנֵה קַמְיִיתָא דָּאִין פְּקִידָה מְמַעֲטַת מַעַל"ע
אֲלָא בְּפְקִידָה שְׁהִיא תַק"ח כְּגוֹן שְׁחֵרִית וְעַרְבִית שְׁאָז בּוֹדְקַת יָפָה אֲבָל אִם בְּדַקָּה עֲצָמָה
שְׁחֵרִית וּמְצָאָה טְהוֹרָה וְחִזְרָה וּבְדַקָּה עֲצָמָה בְּחִצֵי הַיּוֹם וּמְצָאָה טְהוֹרָה וְאַח"כ בְּדַקָּה

ומצאה דם אין אומרים שלא תטמא מחצוי היום ואילך וכו' אלא מטמאה משחרית משום דבדיקה דחצוי היום לא חשיב בדיקה דאימור לא בדיקה עצמה יפה פינו שלא תקנו חכמים לבדוק באותו העת עכ"ל ואע"ג דהאי לטהרות הוא י"ל דה"ה לבעלה ומשמע דאפילו אמרה דבדיקה עצמה יפה אפ"ה אינו ממעט דאל"כ מה דנוחקין דרש"י לפרש דוקא בדיקת שחרית וערבית ממעט ולא פירש דמייירי בכה"ג א"ו דלא מהני משום דאמרינן דהוא מלתא דלא רמא עליה והוה הוה פדברי הצ"צ מ"מ בנדון הנ"ל פינו דהוה חומרא אינו אלא מחומרת האחרונים וכמ"ש הצ"צ שם המיקל פדברי עה"ג לא הפסיד: (לד) וה"ה אם ה"ה לה מכה בגופה.

הש"ך האריך להשיג על דין זה ונדעתו דאין להקל אא"כ המכה מוציאה דם תמיד וא"א לה להזהר ולזה נטה דעת הט"ז ובס' מנ"י כתב להקל פדעת הרמ"א וכ"כ בשו"ת פנים מאירות ח"ב סימן ק"ע וכן הסכים בס' כו"פ וכתב שגוף הדין הוא תמוה דהא מבואר בכל הפוסקים דאפילו בנדה דאורייתא אם בדיקה עצמה בשני לנדתה ושוב לא בדיקה עד יום ח' ומצאה טמאה אין מטמאין למפרע דאמרינן אוקמינן בדיקת טהרה והא לא הוה בדיקה שלשה ימים שפסק דם המקור ש"מ דבבדיקה פ"א ולא מצאה הוה בדיקה בדיקת דם המקור ומכ"ש דקשה להפוסקים דס"ל דמהני אפילו בדיקת יום הראשון עוד הקשה דאם אתה מחזקת אותה ברואה תוה ג' לבדיקתה אם פוהא דאמרינן דלכה לרבי אין הטהורה תולה בש"י בשני שלה דכי הדדי גינהו ופירש רש"י דאף היא בדיקת טהרה וקשה הא לא הוה בדיקה להיות פוסקת ג"י והא הטהורה יכולה לתלות בתמה במכה וש"י פנגד יום א"י לתלות ואיך הם פי הדדי הלא היא בדיקת טמאה כ"כ עד שאנו תולין במקור יותר מבמכה ואיך חכמה שיכולה לתלות במכה לא תוכל לתלות בה ואף רש"י ג' דחולק הוא מטעם דתלינן הקלקלה במקולקל אבל לא מטעם הנ"ל עכ"ד וקושיא השניה נלע"ד דלק"מ דהא כתב הרשב"א בתה"א דף קפ"ב ע"ב שכתב אהא דמסקינן דס"ח ע"ב דאין חילוק בין ראשון לשני דאטו בוליהו לאו בדיקת טמאה קיימי וכינו דפסק פסק ראשון גמי פינו דפסק פסק ומעיקרא סבר הואיל והוה בדיקה מעין פתוח ונ"ל שם ולפיכה אע"פ שכל הנשים ספק נדות ספק זיבות ואפשר שהיא נדה ומעינה פתוח אפילו הכי כל שהפרישה טהורה ואפילו ביום הראשון ה"ז בדיקת טהרה עכ"ל מבואר דדוקא בנדה הוא דאמרינן דמעינה פתוח משא"כ בזבה אע"פ שראתה אינה בדיקת מעין פתוח דהא כל י"א יום היא בדיקת טהרה משום דהיא בדיקת מסולקת בדמיה כמ"ש בס"י ק"ץ ואף דהשתא ראתה אמרינן מה שראתה ראתה ותו לא תראה עוד לפ"ז הא דבעינן ג' ימים להחזיקה בדיקת פסיקת המקור דוקא בנדה הוא דבעינן הכי שהיא בדיקת רואה משא"כ בזבה היא בדיקת מסולקת בדמיה כל שפסקה בטהרה אע"פ שלא עברו עליה עדיין ג' ימים ואם פוהא דלא תלינן לרבי בש"י בשני שלה דשאני זבה שהיא בדיקת מסולקת והפוסקים דהצריכו ג' ימים דוקא היינו מחששא דשאני נדה היא ואין להקשות דאפתי קשה למה הצריכו ג' ימים הא ממ"נ אם זבה היא הא בדיקת מסולקת בדמיה היא ואם נדה היא הא לא בעינן נקיים ז"א דהשתא דהחמירו בנות ישראל להצריך ז"נ על כל ראיה אפ"י אי ברירא לן שהיא נדה אפ"ה צריכה ז"נ וכמ"ש הפוסקים דהחמירו עליהן כדי שלא תחלק בין ראיה לראיה וכן מוכרחים אנו לומר בדברי הרשב"א דס"ל הכי דאל"כ מאי אע"פ שכל הנשים ספק נדות וכו' שכ' דנמי קשה דאם היא נדה פשיטא

דְּמַהְגֵּי הַפֶּסֶק טְהֵרָה בְּרֵאשׁוֹן דְּהָא א"צ לְנִקְיִים ו' כמ"ש: וְלִהְיֵתֵר הַקּוּ' רֵאשׁוֹנָה נ"ל דס"ל
לְהֵגֵי הַפּוֹסְקִים דְּמִן הַדִּין לֹא הָיָה לָנוּ לְתַלּוֹת לְכַתֵּם תּוֹךְ ז"נ בְּשׁוּם דְּבָר מְשׁוּם דְּאָפִי' אִי
חֲזִינָא בְּלֹא הַרְגָּשָׁה סוּתֵר לְיוֹמוֹ מִיְהוּ וְכַמְש"ל סִימָן קצ"ד בְּאַרְיִכוֹת אֶלְא דְתַלְיִנָּן בְּמִצּוּי
כִּינּוּן דְּהִיא בְּחֻזְקָת מְסוּלְקָת בְּדַמִּים וְלִכְךָ בְּעֵינָן חֻזְקָה אֲלִימָתָא דְכִבְר פֶּסְקָה ג' יָמִים הָא
לֹא"ה לֹא תַלְיִנָּן דְּמַעְלָמָא אֲתִי כִּינּוּן דְּסַפִּיקָא דְאֹרְיִיטָא הוּא דְהָא אִיכָא לְמִימֵר דְּמַגּוּפָא
אֲתִינָא וְעוֹד נ"ל דס"ל לְהֵגֵי פּוֹסְקִים דְתּוֹךְ יָמֵי סְפִירָתָה יֵשׁ לְהַחְמִיר אִפִּי' פֶּסְקָה בְּטְהֵרָה
דְּהָא חֲזִינָן בִּימֵי סְפִירָתָה דִּאֲע"פ שְׁפֶסְקָה בְּטְהֵרָה צְרִיכָה בְּדִיקָה בְּכָל יוֹם לְכַתְחֵלָה וְאִי
לֹא בְּדִיקָה כָּלֵל תּוֹךְ יָמֵי סְפִירָה לֹא עָלוּ לָהּ לְנִקְיִים לְדַעַת סה"ת שְׁמַמְנִו מְקוֹר דִּין זֶה
צְרִיכָה בְּדִיקָה בְּרֵאשׁוֹן וְשִׁבְעֵי וְאִי לֹא בְּדִיקָה מְעַכְב אִפִּי' בְּדִיעֵבַד אֶלְמָא דְלֹא אִימְחֻזְקָה
בְּטְהֵרָה בְּמָה שְׁפֶסְקָה בְּטְהֵרָה בְּשַׁעַת הַהֶפְסֵק וְלְדַעַת זֶה פְּתַבְתִּי לְעֵיל בֵּרס"י זֶה דְטַעֲמָא
הוּא דְבְּעֵינָן סְפוּרִים לְפָנֵינוּ ר"ל סְפוּרִין וְנִדְאִין אֶצְלָה וְלֹא מְהֵגֵי סְפוּרִים מְוַחְזָקִים וְא"כ
מִן הַדִּין לֹא הָיָה לָנוּ לְתַלּוֹת לְכַתֵּם בִּימֵי סְפִירָה אִפִּי' יֵשׁ לְפָנֵינוּ בְּמָה לְתַלּוֹת דְּהָא בְּש"ס
לֹא מְצִינָו בְּהִדְיָא דְתַלְיִנָּן לְכַתֵּם תּוֹךְ יָמֵי סְפִירָה וְא"כ י"ל דע"כ לֹא תַלְיִנָּן לְכַתֵּם אֶלְא
בְּתַחֲלִילַת רֵאִיטָה דְאִית לָהּ חֻזְקָת טְהֵרָה אֲבָל לֹא בִּימֵי סְפִירָה דִּאֲע"פ שְׁפֶסְקָה בְּטְהֵרָה
מ"מ לֹא מְהֵגֵי דְאֲנָן סְפוּרִים לְפָנֵינוּ בְּעֵינָן וְלֹא סְפוּרִים מְוַחְזָקִים וְכִינּוּן שְׁיֵשׁ דָּם לְפָנֵינוּ
אֲע"פ שְׁיֵשׁ בְּמָה לְתַלּוֹת מ"מ לֹא סְפוּרִים וְנִדְאִין נִיגְהוּ אֶלְא שְׁפִינּוּן שְׁכַבְר פֶּסֶק דָּם הַמְקוֹר
שְׁלֵשָׁה יָמִים וּבְדִיקָה עֲצָמָה וּמְצָאָה טְהוּרָה וְיֵשׁ לְפָנֵינוּ בְּמָה לְתַלּוֹת תַּלְיִנָּן אֲע"ג דְּלֹא מְהֵגֵי
חֻזְקָה זֶה דְּפֶסֶק דָּם הַמְקוֹר ג"י לְעַגְנָן בְּדִיקָה דְהָא אִפִּי' בְּדִיקָה עֲצָמָה בְּשַׁלְשָׁה יָמִים
הַרְאִישׁוֹנִים וְלֹא בְּדִיקָה עֲצָמָה בְּשִׁבְעֵי לֹא מְהֵגֵי לְדַעַת סה"ת וְסִיעֲתוֹ דְדוּקָא רֵאשׁוֹן וְשִׁבְעֵי
בְּעֵינָן אִפִּי' בְּדִיעֵבַד מְעַכְב מ"מ שְׁאֵנִי הֵכָא דְהָא בְּדִיקָה עֲצָמָה וּמְצָאָה טְהוּרָה גַם יֵשׁ בְּמָה
לְתַלּוֹת מִש"ה תַּלְיִנָּן כַּנ"ל מִיְהוּ כ"ז בְּכַתְמִים אֲבָל בְּרֹאָה מִמֶּשׁ אֲע"פ שְׁיֵשׁ לָהּ מִכָּה בְּחָלֵל
הַגּוּף שְׁמוּצִיאָה דָּם כְּבָר פְּתַבְתִּי בֵּר"ס זֶה דְּאָפִי' לְאַחַר ג"י אִין לְתַלּוֹת דִּמ"מ לֹא סְפוּרִים
לְפָנֵינוּ נִיגְהוּ וְאִפִּי' לְמֵאן דְּלֹא מְצָרִיךְ סְפוּרִים לְפָנֵינוּ אֶלְא סְפוּרִים מְוַחְזָקִים יֵשׁ לְפַקְפֵּק
הֵנָּה וְהֵנָּה כַּמְש"ל: וְעַפ"י דְּבִרְיֵינוּ נ"ל לִיִּישֵׁב מַה שְׁהַקְשָׁה בְּחֻדוּשֵׁי מוהר"מ לְבַגְמָרָא
דס"ח ע"ב אֵהָא דְהַשִּׁיב ר"א לר"י דס"ל בְּזָב וְנִזְבָּה שְׁבָדְקוּ עֲצָמָן בְּרֵאשׁוֹן וְשִׁבְעֵי וּבְשִׁאָר
הַיָּמִים לֹא בְּדָקוּ דְאִין לְהֵם אֶלְא רֵאשׁוֹן וְשִׁבְעֵי וְע"ז הַשִּׁיב ר"א אִי חִיִּישִׁינָן דְּלָמָּא חֲזִינָא
בְּסַפֵּק אֲתִי לְאַחְלוּפֵי בְּנֻדָּא וְהַקְשָׁה דְלָמָּה לוֹ לר"א לומר דְאֲתִי לְאַחְלוּפֵי בְּנֻדָּא תִּיפּוּק
לִיָּה אִי חִיִּישִׁתְּ לְהֵכִי אִף רֵאשׁוֹן וְשִׁבְעֵי לִיכָא דְלָמָּא חֲזִינָא בְּנֻדָּא וְהַתּוֹרָה אֲמָרָה וְאַחַר
תְּטַהֵר וְשִׁלָּא תִּהְיֵא טוּמְאָה מְפֻסְקָת בִּינֵיהֶם כְּדָאֲמַר ר"א מְעַיקְרָא ע"כ וְכִבְר פְּתַבְתִּי בְּזֶה
לִישֵׁב בְּסִי' קצ"ד ע"פ מ"ש שְׁם דָּאֵם תּוֹךְ יָמֵי סְפִירָתָה חֲזִינָא בְּלֹא הַרְגָּשָׁה דְנָהִי דְמִסְתֵּר
לֹא סֵתֵר מ"מ אוֹתוֹ הַיּוֹם אִינוּ עוֹלָה יַע"ש וְעַתָּה נ"ל לִיִּישֵׁב עוֹד בְּד"א דְמֵאן דְּמְצָרִיךְ
סְפוּרִים לְפָנֵינוּ וְלֹא מְהֵגֵי מַה שְׁהַפְסִיקָה בְּטְהֵרָה אֲע"ג דְּמַהְגֵּי גַבֵּי נִדָּה אִפִּי' הַפְסִיקָה
בְּרֵאשׁוֹן אוֹ בְּשֵׁנֵי שְׁלָה אֲע"ג דְּאַחַר שְׁבִיעֵי בְּדִיקָה וּמְצָאָה טְמֵאָה מוּקְמִינָן לָהּ עַד הַשְׁתָּא
בְּחֻזְקָת טְהֵרָה צ"ל דְּגִזְזִירַת הַפְּתוּב הוּא דְלֹא לְהֵגֵי סְפוּרִים עַד שְׁיֵהִיו סְפוּרִים לְפָנֵינוּ ע"י
בְּדִיקָה וְלְמָדוּ כֵּן מְדַכְתִּיב וְסִפְרָה לָהּ דְלִיכָא סְפוּרִים בְּלֹא בְּדִיקָה וְקָפִיד קָרָא דוּקָא ע"י
בְּדִיקָה וְכַמ"ש הַב"י הִבְאֵתִיו לְעֵיל דְּמִדְאֹרְיִיטָא הוּא וְכַדְמוּכַח בְּסוּגְיָא שְׁם דְּמַה"ט א"צ
לְטַבּוֹל מְסַפִּיקָא בְּטוּעָה אֲע"ג דְּאִיכָא לְמִימֵר שְׁמָא הָיוּ לָהּ נְקִיִּים אֲפ"ה לֹא בְּעֵי טְבִילָה
דְּאָפִי' הָיוּ נְקִיִּים כִּינּוּן דְּהִיא לֹא יְדַעָה בְּנֻדָּא שְׁהִיוּ לָהּ סְפוּרִים לֹא סְפוּרִים נִיגְהוּ וְכַמְש"ל

דמוּכָח פֶּן ע"ש מש"ה ס"ל לר"י דאע"ג דלא בְּדָקָה בִּינְתִימִים אִין לְסַפֵּק לְשַׁמָּא רָאָתָה
בְּהֵם דְּהָא בְּנִדָּה סְמִכִינֵן אַחְזָקָה זֹו מַה שְׁפִסְקָה בְּטַהֲרָה וּכ"ש הֵכָא דְבְּדָקָה גַּם בְּיוֹם
הָרֵאשׁוֹן אֵלָא דְגוּזָה"כ הוּא שְׁלֵא יַעֲלוּ לָהּ לְסַפִּירָה בְּלֵא בְּדִיקָה מִש"ה רֵאשׁוֹן וְשִׁבְעֵי
שְׁבַדְקָה עֲצָמָה בְּהֵן עָלוּ לָהּ אֲבָל ר"א ס"ל דְּאָתִי לְאַחְלוּפִי בְּנִדָּאִי וּכְפִירִש"י שְׁם דְּאִימּוֹר
מִדְּלֵא חֲשָׁבָה אֵלָא רֵאשׁוֹן וְשִׁבְעֵי נִדָּאִי רָאָתָה בִּינְתִימִים וַיֵּאמְרוּ דְּאָפִי נִדָּאִי רָאָתָה נְמִי
וּמַה שְׁאָמַר ר"א אִי חֲזִינְשִׁינֵן דְּלָמָּא חֲזָאִי בְּסַפֵּק ר"ל דְּלַעֲנִין סְפִירָה הָוִי סְפֵק מְגוּזָה"כ פִּינֵן
דְּלֵא בְּדָקָה א"פ וּמִש"ה אִינֵן עוֹלִין לְסַפִּירָה אֲבָל לַעֲנִין סְתִירָה שְׁתַּסְתֹּר רֵאשׁוֹן וְשִׁבְעֵי
נִדָּאִי דְּלֵא סִתַּר דְּהָא אִיתְחַזְקָה שְׁפִסְק דָּם הַמְקוֹר אֵלָא מְשׁוּם דְּאָתִי לְאַחְלוּפִי בְּנִדָּאִי רָאָתָה
הוּא דְּאִיכָּא לְמִיחֶשׁ פֶּנ"ל: נְחֹזֵר עַל הָרֵאשׁוֹנִים דְּלַדְעַת הָרַמ"א וְנִמְשָׁכוּ אַחֲרָיו הָרַב בִּמְנ"י
וּבְשׁו"ת פמ"א וּבס' כו"פ יְכוּלָה לְתַלּוּת בְּמַפָּה שְׁמוּצִיאָה דָּם אִפִּי תוֹף ג"י וּלְמ"ש הַש"ף
בְּסִי' ק"ץ סְעִיף מ"א ס"ל לְהַרְמ"א דַּה"ה דִּיכּוּלָה לְתַלּוּת אִם לְבִשָּׁה אוֹ הֲצִיעָה תַּחְתִּיָּה
בְּגָדִים שְׁלִבְשָׁה בִּימֵי נְדָתָה אִפִּי תוֹף ג"י דְּזָה הָוִי כְּמוֹ מַפָּה בְּגוּפָה וְלָזָה הִסְפִּים בְּשׁו"ת
פמ"א שְׁם אֵלָא שְׁבס' מל"מ פ"ט מְהֵלְכוֹת א"ב כ' דְּלֵא דְּמִיָּא לְמַפָּה שְׁבַגּוּפָה וּכְמִש"ל
בְּסִימֵן הַנּוֹז בְּשִׁמּוֹ אִף הָרֵאָה שְׁמַבִּיא שְׁם דַּע"כ הָרַמ"א ס"ל לְחַלְקֵי בִּינְיָהֵם דַּא"כ אִיף
כְּתַב בְּד"מ סִימֵן זֶה הֵבִיא הַש"ף פֶּאן שְׁהַרְשֵׁב"א חוֹלֵק עַל סַה"ת וּס"ל דְּתַלְיִנֵן כְּתָם אִפִּי
תוֹף ג"י וְהָא הָרֵשֵׁב"א לֹא כ' אֵלָא דְּאָפִי בִּימֵי סְפִירָתָה תּוּלָה בְּעֲצָמָה פְּגוֹן שְׁאִם לְבִשָּׁה
בְּגָדִים שְׁלִבְשָׁה בִּימֵי נְדָתָה וְאִי אִיתָּא דְּזָה דְּמִיָּא כְּמוֹ מַפָּה שְׁבַגּוּפָה א"כ מְנ"ל לְהַרְמ"א
דְּהַרְשֵׁב"א חוֹלֵק עַל סַה"ת דְּהָא לַדְעַת הָרַמ"א בְּמַפָּה שְׁבַגּוּפָה אִף סַה"ת מוּדָה דְּתוּלָה
אִפִּי תוֹף ג"י עַכ"ד וְאַחַר הָעִיּוֹן לֹא רָאִיתִי שׁוּם רָאָה מְזָה דְּהַרְמ"א בַּאֲת"ל קְאָמַר דְּתַחֲלָה
כ' דְּאִף הַמְרַדְכִי בְּשֵׁם סַה"ת לֹא הִחְמִיר אֵלָא בְּמַפָּה שֵׁא"י שְׁמוּצִיאָה דָּם אֲבָל בְּמַפָּה שְׁיִדוּעַ
שְׁמוּצִיאָה דָּם אִף סַה"ת מוּדָה דְּתוּלִין אִפִּי תוֹף ג"י וְכְמוֹ שְׁהוֹכִיחַ מְלִשׁוֹן הַמְרַדְכִי וְאַח"כ
כ' דְּרָף אַת"ל דְּסַה"ת מִיִּירִי בְּכָל גְּוֹנֵי מ"מ נ"ל לְצַדֵּד לְהַקֵּל בְּמַפָּה שְׁמוּצִיאָה דָּם בְּנִדָּאִי
מְשׁוּם דְּשָׂאָר פּוֹסְקִים לֹא חִילְקוּ בֵּין כְּתָם שְׁרָאָתָה בִּימֵי סְפִירָה לְשָׂאָר כְּתָם א"כ מְשַׁמַּע
דַּס"ל דְּאָפִי תוֹף ג"י בְּכָל מְקוֹם שְׁיֵשׁ לְתַלּוּת וּכ"כ לְעֵיל סִימֵן ק"צ סְעִיף מ"א בְּשֵׁם ב"י
בְּשֵׁם הָרֵשֵׁב"א דְּתַלְיִנֵן כְּתָם אִף בִּימֵי סְפִירָה עַכ"ד וּכ"ז אִי נִימָא דַּס"ל לְסַה"ת דְּאִין
לְחַלְקֵי בֵּין מַפָּה שְׁבַגּוּפָה הַמוּצִיאָה דָּם לְשָׂאָר תְּלִיּוֹת כְּתָם מוּכָח דְּהַרְשֵׁב"א חוֹלֵק עַל סַה"ת
בְּהָא אֲבָל לְמֵאִי דַּס"ל לְהַרְמ"א דְּסַה"ת מוּדָה בְּכַה"ג ס"ל דְּהַרְשֵׁב"א אִינוּ חוֹלֵק עַל סַה"ת
וְשֵׁאִנִי תַלִּי' זֹו דְּדַמְלִ' לְמַפָּה שְׁבַגּוּפָה הִידוּעַ דְּמוּצִיאָה דָּם וְכָף הֵם הֲצַעַת דְּבָרֵי הָרַמ"א
בְּד"מ דְּמֵן הַסְּבָרָא ר"ל דְּאִף דְּלֵא תְּלִינֵן תוֹף ג"י בְּכ"מ שְׁיְכוּלָה לְתַלּוּת מ"מ בְּמַפָּה
שְׁבַגּוּפָה הִידוּעַ שְׁמוּצִיאָה דָּם תְּלִינֵן דְּעַדִּיף מְשָׂאָר תְּלִיּוֹת דְּתוּלִין בְּהָ כְּתָם וַיֵּשׁ לְסַמְנָה עַל
סְבָרָא זֹו דְּהָא שְׂאָר הַפּוֹסְקִים לֹא חִילְקוּ בְּכָף מְשַׁמַּע דַּס"ל דְּתַלְיִנֵן כְּתָם אִפִּי תוֹף ג"י
בְּכ"מ שְׁיְכוּלָה לְתַלּוּת וְגַם הָרֵשֵׁב"א ס"ל דְּתוּלִין כְּתָם אִפִּי תוֹף ג"י אִף אַת"ל דְּרֵשֵׁב"א
דוֹקָא בְּהָא דְּתוּלָה בְּעֲצָמָה הוּא דַּס"ל הָכִי מ"מ מוּכָח שְׁהַסְּבָרָא זֹו נְכוּנָה דְּבְּמַפָּה שְׁבַגּוּפָה
תְּלִינֵן אַע"ג דְּלֵא תְּלִינֵן בְּשָׂאָר תְּלִיּוֹת לֹא עַדִּיף הֵךְ תְּלִיָּה שְׁתוּלָה בְּעֲצָמָה בְּבָגְדִים שְׁלִבְשָׁה
בִּימֵי נְדָתָה מְמַפָּה שְׁבַגּוּפָה הַמוּצִיאָה דָּם פֶּנ"ל וּמ"מ אִין אֲנִי כְּדָאִי לְחַלְקֵי עַל הַגְּאוֹן מל"מ
שְׁכ' דְּמַה שְׁלִבְשָׁה בְּגָדִים שְׁלִבְשָׁה בִּימֵי נְדָתָה לֹא דְּמִיָּא לְמַפָּה שְׁבַגּוּפָה וּמַה גַּם בְּגוּף הַדִּין
שְׁנַחֲלָקוּ הַש"ף וְהַט"ז עַל הָרַמ"א אִם תּוּלִין בְּמַפָּה שְׁבַגּוּפָה הַמוּצִיאָה דָּם אִין בְּנִדָּי הַכְּרַע
אִף שְׁהַאֲחֹרֹנִים תְּפָסוּ דְּבָרֵי הָרַמ"א עֵיקָר מְטַעַם דְּגוּף הַדִּין שְׁלֵא לְתַלּוּת כְּתָם תוֹף ג"י

בכ"מ שִׁיכוֹל לְתֵלוֹת אֵינוֹ אֶלָּא חוּמְרָא וְאִין לֹו עֵיקָר בְּש"ס מ"מ כְּבָר הֶרְאִיתִי פְּנִים
בְּהִלְכָה שְׂיֵשׁ לְדִין זֶה שׁוֹרֵשׁ וְעֵיקָר וְאִף דְּלְכֹאֲרָה יֵשׁ לְהִבְיָא רְאִיָּה לְדַבְרֵי הֶרְמ"א מִמְעֵשֶׂה
דְּאִשָּׁה אַחַת שְׁבָאת לִפְנֵי ר"ע בְּדָף נ"ח ע"ב דְּאִמְרָה רְאִיתִי פְתָם וְאָמַר לָהּ שְׂמָא מִפֶּה
הִיָּתָה בָּךְ וְאִמְרָה לֹו הֵן וְחִיָּתָה אָמַר לָהּ יְכוּלָה לְהִתְגַּלְעַל וּלְהוֹצִיא דָם אִמְרָה לֹו הֵן וְטִהְרָה
ר"ע וּמְדֵלָא חֻשָּׁשׁ ר"ע שְׂמָא הִיָּה תוּף ג"י לְסִפְיָרְתָה א"ו בְּמִכָּה שְׁבָגוּפָה הַמוֹצִיאָה דָם
תוּלָה אִפִּי תוּף ג"י וְהָכָא פִּינֹן דִּיכוּלָה לְהִתְגַּלְעַל וּמוֹצִיאָה דָם הָוֵי כְּמוֹ מִכָּה שְׁוֹדָאֵי מוֹצִיאָה
דָם שְׁפֹן דְרַכְפָּה שֶׁל מִכָּה לְהִתְלַחֵלַח וּלְהוֹצִיא דָם אוֹ ע"י חִיפּוּף אִף ז"א דָּאֵם חִיָּתָה הַמִּכָּה
אֵע"ג דְּאִפְשָׁר לְהִתְגַּלְעַל וּלְהוֹצִיא דָם מ"מ לֹא הָוֵי כְּמִכָּה שְׂיָדוּעַ שְׁמוֹצִיא דָם וְכ"כ בַּס'
פמ"א שָׁם וְמָה שְׂלֹא שְׂאֵל לָהּ ר"ע אֵם הִיא תוּף ג"י יֵשׁ לְתַרְזַן בְּכִמָּה גְּנוּנֵי גַם הֶרְאִיתִי
שְׁמִבִּיא הַשְּׂיָף הֵם רְאִיתִי נְכוֹנוֹת וּמ"ש בַּס' פמ"א בְּזָה אִין בּוֹ מִמֶּשׁ וּבְכַרְט מ"ש שָׁם
לְתַרְזַן עַל מָה שֶׁהָק' הַשְּׂיָף דְּהָא אִפִּי בְּנִתְעַסְקָה בְּדָם צְפוּר לֹא תְלִינֵן בָּהּ אֵע"פ שְׂיֵשׁ דָם
לִפְנֵינּוּ כ"ש בְּמִכָּה שְׁמוֹצִיאָה דָם וְכ" ע"ז שָׁם וְנ"ל וְלֹא זְכִיתִי לְהִבִּין קוֹשְׁיָתוֹ דְּהָא הִיָּכָא
שְׁמִצָּאָה כְּתָם בְּגוּפָה אֵם עֶסְקָה בְּדָם צְפוּר אִינָה תוּלָה בָּהּ וְכִשְׂיֵשׁ מִכָּה בְּגוּפָה תוּלָה בָּהּ
כְּמִבְּנֹאֵר לְעֵיל סִימֵן ק"ץ ססע"י י"א וְסַעֲיָף ח"י עכ"ל תְּמָה אֲנִי מְאֹד עַל הַחֻכָּם הַזֶּה לְמָה
נִתְקַשְׁה לֹו לְהִבִּין זֶה דְּהָא מְבֹנָר טַעְמוֹ בְּהִדְיָא בְּרִישׁ פ' הַרְוָאָה דְּאִי מְעַלְמָא אִתִּי עַל
חֲלֻקָּה ה"ל לְאִשְׁכוּחֵי פְלוּמַר פִּינֹן דְּמִיִּשְׁתַּכַּח עַל בְּשָׂרָה לְחוּד רְגָלִים לְדַבְרֵי דְּמַגּוּפָה אִתִּי
וְכמ"ש הַרְשֵׁב"א בַּתְּה"א דָּף קע"ז מִשְׁא"כ בְּמִכָּה שְׁבָגוּפָה לֹא שְׂיָיָף לֹוּמַר כֵּן מִש"ה
לְעוֹלָם תוּלָה בּוֹ וְבַע"כ צ"ל כְּדַבְרֵי הַשְּׂיָף דַּס"ל לְהֶרְמ"א דְּשִׂאֲנֵי דָם צְפוּר דְּמְעַלְמָא אִתִּי
וְאִפְשָׁר לָהּ לְהִזְהַר בּוֹ מִשְׁא"כ בְּמִכָּה שְׁבָגוּפָה שְׂאִינָה יְכוּלָה לְהִזְהַר בּוֹ מ"מ מְלִשׁוֹנוֹ
בַּהֲגַה"ה לֹא מִשְׁמַע לְחֻלְק בְּכָף וְכמ"ש בַּט"ז פְּאָן וּלְפִי מ"ש הַשְּׂיָף דְּטַעְמָא שֶׁל הֶרְמ"א
הוּא מְשׁוּם דְּבְמִכָּה שְׁבָגוּפָה א"א לָהּ לְהִזְהַר קִשְׂיָא א"כ אִיָּךְ כ' לְעֵיל סִימֵן ק"ץ דַּמִּש"ה
לֹא הִגִּיָּה הָרַב בְּסַעֲיָף מ"ד בְּלְבָשָׁה חֲלוּק בִּימֵי נִדְתָה וְכו' דְּתוּף ג"י אִינָה תוּלָה מְשׁוּם
דְּאִזְזִיל לְשִׂיטְתוֹ פְּאָן דַּס"ל בְּמִכָּה שְׁבָגוּפָה תוּלָה בָּהּ אִפִּי תוּף ג"י וְיִמֵי נִדְתָה הָוֵי כְּמִכָּה
שְׁבָגוּפָה מָה עֲנִין זֶה לְזָה דְּשִׂאֲנֵי מִכָּה שְׁבָגוּפָה שִׁא"א לָהּ לְהִזְהַר מִשְׁא"כ בְּלְבִישַׁת חֲלוּק
שֶׁל יְמֵי נִדְתָה דְּאִפְשָׁר לָהּ לְהִזְהַר וְאִפְשָׁר שְׂזָה טַעְמוֹ שֶׁל הַמֶּל"מ שְׁכ' דְּלֹא דְּמִיָּא זֶה לְזָה
וְעכ"פ בְּנִדְוֹן שְׁנִשְׂאֵל עָלָיו בַּס' פמ"א ס' הַנ"ל כְּתַבְתִּי לְעֵיל ס' ק"צ סַעֲיָף מ"א שְׂיֵשׁ
לְהַקֵּל כַּמ"ש בַּס' פמ"א וְלֹא מְטַעְמִי ע"ש וְעֵינֵי שָׁם מ"ש בְּשָׁם תְּשׁוּבַת מְעֵיל צְדָקָה וְיִתַּר
דִּינִים הַשְּׂיָיִכִים לְסַעֲיָף זֶה כְּבָר כְּתַבְתִּי בַּס' ק"ץ שָׁם ע"ש: (לָהּ) אֵם הוּא תוּף ו' עוֹנוֹת.

זֶה הוּא שִׂיטַת הַתּוֹסְפוֹת וְהֶרְאִי"ש ז"ל אֶבֶל הֶרְמִב"ם ז"ל בַּפ"ה מֵהִלְכוֹת אַה"ט דִּי"ב כ'
וְנ"ל דַּס"ז עֲצָמָה שְׁנַפְלֻטָה תוּף הַג' עוֹנוֹת מְטַמְּאָה וְכו' וְאֵם פְּלֻטָה אַחַר ג' עוֹנוֹת הָרִי
הָאִשָּׁה טְהוֹרָה וְכו' וְכ' אַח"כ בְּדִין י"ג וְכַמָּה הִיא הָעוֹנָה יוֹם אוֹ לַיְלָה וְאִין הָעוֹנָה שְׁנַבְעָלָה
בָּהּ מִן הַמְּנִין פִּיצַד נִבְעָלָה בְּלַיִל שְׁבַת ג' עוֹנוֹת שְׁלָה יוֹם שְׁבַת וְלַיִל א' בְּשַׁבַּת וְא' בְּשַׁבַּת
אֵם פְּלֻטָה תוּף זְמַן זֶה טַמְּאָה פְּלֻטָה מְלִיל ב' וְהִלְאָה טְהוֹרָה וְכמ"מ כ' דְּפִסְק כַּר"א ב"ע
דַּבְּפ"ח דְּמִסְכַּת מְקַנְאוֹת דַּס"ל דְּפּוֹלְטָת ש"ז בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי דְּטְהוֹרָה ע"ש וְתַמָּה לְמָה פִּסְק
כַּר"א ב"ע וְלֹא פִּסְק כַּר"ע דְּהִלְכָתָא פְּנוּתִיָּה מְחַבְּרֹו אוֹ פְּחַכְמִים דַּבְּפ"ר ר"ע ע"ש וְלַעֲנ"ד
נִרְאָה דְּהֶרְמִב"ם פִּסְק כֵּן מְהָא דְּאָמַר רַבָּא בְּמִכְיָלִיתִין דַּמ"א ע"ב מְשַׁמְשֵׁת אֶסְרוּיָה לְאַכְוֹל
בְּתַרוּמָה כֹּל שְׁלֻשָׁה יָמִים שִׁא"א לָהּ שְׁלֹא תִפְלוּט וּפְסָקָה הֶרְמִב"ם בַּפ"ז מֵהִלְכוֹת תְּרוּמָה
וְכ' שָׁם הַכ"מ לְפִי מ"ש בַּפ"ה מֵהִלְכוֹת אַה"ט מ"ש פְּאָן ה"ז אֶסְרוּיָה לְאַכְוֹל בְּתַרוּמָה כֹּל

ג' ימים הוא ל"ד פל ג' ימים שְלִמִים אֶלָּא עַד יוֹם הַשְּׁלִישִׁי כר"א ב"ע עכ"ד ודְבָרָיו תְּמוּהִים דְּהָא פֿל ג' ימים קָאָמַר וְאִיךָ אֶפְשָׁר לְפָרֵשׁ דְּעַד יוֹם ג' קָאָמַר אֶבֶל בְּאַמְתַּ לְק"מ דְּדוֹקָא פֿל ג' ימים קָאָמַר דְּהָא פֿינֵן דְּבַעֲיָנֵן ג' עוֹנוֹת מְלֻבַּד הַעוֹנָה שְׁנִבְעֵלָה בּוֹ וְאַנֵּן קִי"ל דְּט"י אָסוּר בְּתְרוּמָה דְּבַעֲי הַעֲרַב שְׁמֵשׁ א"כ לֹא מִשְׁפַּחַת לָהּ דְּמִשְׁמַשְׁת רִשְׁאֵי לְאַכּוֹל בְּתְרוּמָה תוֹךְ ג' ימים דְּהָא אִם נִבְעֵלָה בְּלִיל שְׁפַת וְהִיא פּוֹלְטַת עַד לִיל ב' וּבְלִיל ב' הִיא טוֹבְלַת מ"מ הִיא אָסוּרָה לְאַכּוֹל בְּתְרוּמָה עַד שְׁיַעֲרִיב שְׁמֵשׁ בְּיוֹם ב' וְהָא אִיכָּא ג"י שְׁאָסוּרָה בְּתְרוּמָה וּמִש"ה דִּינִיק רְבָּא דְּוּוֹקָא אָסוּרָה לְאַכּוֹל בְּתְרוּמָה אֶבֶל מִעֲשָׂר שְׂרֵי לְאַכּוֹל וּא"כ מוֹכַח מְדַבְּרֵי רְבָּא דִּס"ל הֵכִי דְלֹא בַעֲיָנֵן טְפִי מִן ג' עוֹנוֹת מְלֻבַּד עוֹנַת הַבְּעִילָה וְכֵן פַּחוֹת נְמִי לֹא מְדַאָּמַר פֿל שְׁלֵשָׁה יָמִים אָסוּרָה וְאִי בַעֲי יוֹתֵר מִן ג' עוֹנוֹת מְלֻבַּד עוֹנַת הַבְּעִילָה אַף אַחַר ג"י אָסוּרָה וְכֵן אִם לֹא הִיָּתָה צְרִיכָה כ"א ג' עוֹנוֹת עִם עוֹנַת הַבְּעִילָה אַף בְּתוֹךְ ג"י אִיכָּא לְאַשְׁכּוּחֵי דְּתֹאכַל בְּתְרוּמָה א"ו כִּמ"ש וְלִזְהָ הַעֲרִיב בְּנֵי הַמְּנוּחַ הַחֲרִיף מוּהַר ר' מִשָּׁה זצ"ל: וּלפ"ז אֲמַרְתִּי הָא דְּמַסִּיק הַש"ס הֵתֵם וְרְבָּא אֶקְרָא קְאִי וְכו' דְּלֹאִיזָּה צוֹרֵךְ הַנְּצָרָה לְכַף וּמֵאִי הָוִי קִשְׂיָא לִיהָ אִי רְבָּא מִקְלָתָא בְּאַפִּי נִפְשִׁיָּה קָאָמַר וּלְפִי דְּבָרֵינוּ נִיחָא מִשּׁוּם דְּהָוִי קִשְׂיָא אֲמֵאִי אֲמַר רְבָּא סְתָמָא וְאַסוּרָה לְאַכּוֹל בְּתְרוּמָה דְּמִשְׁמַע אִפִּי תְרוּמַת ח"ל דְּהָא רְבָּא בַח"ל הָוִי וְאַמֵּאִי הָא קִי"ל דְּתְרוּמַת ח"ל א"צ הַעֲרַב שְׁמֵשׁ וּכִמ"ש הַרְמַב"ם שָׁם ד"ח וְכִינֵן שְׁפֵן אַף תוֹךְ ג"י מוֹתֵרַת לְאַכּוֹל לְכַף מְסִיק דְּרְבָּא אֶקְרָא קְאִי דְּכִי פְתִיב וְרַחֲצוּ וְכו' לְכַף שְׁפִיר קָאָמַר סְתָמָא דְּאַסוּרָה לְאַכּוֹל פֿל ג' יָמִים תְּרוּמָה דְּאוֹרֵיִתָּא פֿנ"ל וְהַמְחַבֵּר בִּש"ע תַּפְס לְהַלְכָה פְּדַעַת הַתּוֹס' וְהָרָא"ש שְׁהוּא לְהַחֲמִיר דְּבַעֲי ו' עוֹנוֹת: (לו) עַד יוֹם ה'.

כ' הַש"ף דְּעַד אוֹתוֹ הַיּוֹם חֲיִישִׁינֵן לְכָל יוֹם וַיּוֹם שְׁמָא תְּפֻלְוֹת אוֹ שְׁמָא תְּפֻלְוֹת פֿל הַג' יָמִים עַכ"ל לְכֹאֲוֵרָה דְּבָרָיו תְּמוּהִים דַּע"כ צ"ל דְּאַנּוּ חוֹשְׁשִׁין לְשְׁמָא פְּלֻטָּה בְּכָל יוֹם וַיּוֹם מִן הַג' יָמִים דְּאִי בְּרִירָא לָן שְׁאִינָה פּוֹלְטַת אֶלָּא יוֹם א' אוֹ ב' יָמִים לֹא הִיָּתָה צְרִיכָה לְמַנּוֹת ז' יָמִים אַחַר הַג' יָמִים אֶלָּא הִנֵּה דִי בַחֲמֵשָׁה אוֹ שְׁשָׁה יָמִים דְּהָא פּוֹלְטַת אִינָה סוֹתֵרַת לְמַפְרַע וּא"כ אַף אִם הַיּוֹם רֵאשׁוֹן הִנֵּה נָקִי מִפְּלִיטַת ש"ז וְאַח"כ פְּלֻטָּה בַב' יָמִים מ"מ יֵשׁ לְצָרְף הַיּוֹם רֵאשׁוֹן לְשְׁשָׁה יָמִים שְׁתַּמְנָה אַח"כ אֶלָּא ע"כ דְּחִישִׁינֵן שְׁפַכְל יוֹם וַיּוֹם מִן הַשְּׁלִשָּׁה יָמִים תְּפֻלְוֹת מִיהוּ לַמ"ש לְעֵיל דְּלִמְאִי דְּמַצְרִיכִין בְּדִיקַת רֵאשׁוֹן וְשְׁבִיעֵי דְּוּוֹקָא קִי"ל דְּבַעֲיָנֵן סְפוּרִים לְפָנֵינוּ וְכִינֵן דְּלֹא יִדְעָה אִיזָּה יוֹם שְׁתַּעֲלָה לָהּ לְנִקְיִים לֹא הָוִי סְפוּרִים פֿלָל: (לז) וְסוֹתֵרַת.

פְּלוּמַר אַע"פ שְׁשֻׁלְמוֹ ו' עוֹנוֹת בְּתַחֲלַת לִיל ד' אַחַר שְׁמוֹשָׁה בַמ"ש מ"מ פֿינֵן שְׁפֻלְטָה בְּתַחֲלַת לִיל ד' קוֹדֵם שְׁמוֹשָׁה בַמ"ש א"כ סוֹתֵרַת אוֹתוֹ יוֹם וְהִינֵנוּ פֿל יוֹם ד' מִש"ה אִינָה מַתְחַלַּת לְסְפוּר אֶלָּא מִיּוֹם ה' ש"ף: (לח) עַד יוֹם ה'.

כ' הַש"ף בְּשֵׁם מוּהַרש"ל בְּתִשׁוֹ' סִי' פ"ב דְּלְפִי מְנַהֵג זֶה אִם רְאָתָה אַחַת עֲרַבִּית בְּיוֹם א' וְעַדִּין הוּא יוֹם יְכוּלָה לְלַפְוֵשׁ בְּגָדִים נְקִיִּים בְּסוּף יוֹם ה' וּמוֹנָה מִיּוֹם ו' וְאִין סְפִיקָא בְּדַבְּרָ וּמִשְׁמַע מְדַבְּרֵי אַע"פ שְׁהַתְּפַלְלָה הִיא ג"כ תְּפַלַּת עֲרַבִּית אֶבֶל לְפִי מְנַהֵג הַמְּקוֹמוֹת שֶׁל הַטוֹר שְׁלוֹבְשִׁים לְבָנִים בְּיוֹם ד' לְרֵאִיִּתָּן וּמוֹנִין מִיּוֹם ה' צ"ע בְּדַבְּרָ וְאִינוּ דוֹמָה לַמ"ש מִהָרָא"י בְּתִשׁוּבָה שְׁאִין הָאֲשָׁה יְכוּלָה לְהַפְסִיק בְּטַהֲרָה אַחַר שְׁהַתְּפַלְלוּ קֹהֵל עֲרַבִּית דְּשִׁאֲנֵי הֵכָא שְׁבָא לָהּ הַסְבָּה מִן הַשָּׁמַיִם וְאִין שְׁיִיךָ לוֹמַר שֶׁה"ל לְהַקְדִּים אוֹ לְאַחַר מִשָּׁא"כ

בהפסקת טְהָרָה כו' ומ"מ נִרְאָה דִּי לְנוּ שְׁנַחְמִיר הֵיכָא שְׁהִתְפַּלְלָה כְּכַר עַרְבִית וְעִשְׂתָּה
אוֹתוֹ כְּכַר לַיְלָה אַבְל הֵיכָא שְׁלֵא הִתְפַּלְלָה הִיא עַרְבִית אִפִּי שְׁכַבְר הִתְפַּלְלוּ הַקְהָל עַרְבִית
לֹא נַחְמִיר כַּה"ג לְחֻשְׁבוּ לַיְלָה מֵאַחַר שְׁבֵא לֵה הַסְפָּה מִן הַשָּׁמַיִם עַכ"ל וְנִרְאָה שְׁנַחְמִיר
לְדַבְרֵי מֵהֵרָא"י דְלַעֲיִל סְעִיף א' אַבְל לַמַּשׁ"ל ס"ק ד' דְדַעַת מְהֵרִי"ל וְהֵרַב בְּהַפְסַקַת טְהָרָה
לְהַקְל אִפִּי הִתְפַּלְלָה הִיא וּכ"ש הֵכָא וּכ"ל עַכ"ל הַש"ך: (לט) לֹא שְׁמַשָּׁה.

מֵשׁוּם דְלֹא פְלוּג רַבְּנָן וְגַזְרִינָן לֹא שְׁמַשָּׁה אִטּוּ שְׁמַשָּׁה וְאֵע"ג דְשְׁמַשָּׁה גּוֹפָה גְזֵרָה הִיא אִטּוּ
בִיהֵש"מ חֻשְׁשָׁא דְבִיהֵש"מ פְּשׁוּטָה הִיא וְחֻשְׁשׁוּ בְּהַ רַבְּנָן טוּבָא בְּכַמְהָ דְוַכְתִּי תַה"ד הֵבִיאוּ
הַש"ך: בַּס"ק כ' מְבֹאָר דְאִפִּי לֹא שְׁמַשָּׁה צְרִיכָה לְהַמְתִּין חֻמְשָׁה יָמִים וְתַמְנָה מִיּוֹם ו'
דְגַזְרִינָן אִטּוּ שְׁמַשָּׁה וְלִשְׁמָא תְשַׁמֵּשׁ בִּיהֵש"מ וְכַסְבֹּרָה שְׁהוּא יוֹם וּבְאֲמַת הִיָּה לַיְלָה
וּבְאֲמַת הִיא חֲנוּמְרָא גְדוּלָה דְכִיּוֹן דְאֲנָן מַחְמֵרִינָן שְׁלֵא לְחַלֵּק בֵּין שְׁמַשָּׁה לְלֹא שְׁמַשָּׁה א"כ
אִמְאִי צְרִיכָה לְהַמְתִּין ה' יָמִים הָא סְגִי בַד' יָמִים דְהָא אַף אִם תְשַׁמֵּשׁ בִּיהֵש"מ אִם תִּרְאָה
דָּם אַח"כ בְּלַיְלָה אוּ בְיוֹם שְׁלֹא־חֲרִיּוּ צְרִיכָה לְהַמְתִּין ד' יָמִים מִשְׁעַת רְאִיְתָה דְהָא אֲנָן לֹא
מְגִינָן הֵנִי יָמִים מַעַת הַתְשַׁמֵּשׁ כ"א מִן רְאִיְתָה וּמְאִי אִיכָא תוּ לְמִחְשׁ דְהָא אַף אִם תְסַבֹּר
שְׁהִתְשַׁמֵּשׁ הִיָּה בִיהֵש"מ מ"מ הִרְאָה לֹא הִיָּה בִיהֵש"מ וְאִין לֹא־מֵר דְחִיְיִשִּׁין לְשְׁמָא תִרְאָה
ג"כ מִיָּד א"ת בִּיהֵש"מ וְהִיא תְחַשְׁבֵּן אוֹתוֹ לְיוֹם וּבְאֲמַת הִיָּה לַיְלָה זֶה הוּא חֻשְׁשׁ רְחוּק וְעוֹד
דַּא"כ כָּל אִשָּׁה שְׁפוּסַקַת בְּטְהָרָה לְאַחַר שְׁרָאָתָה ה' אוּ ו' יָמִים לֹא הִיָּה לָהּ לְמַנּוֹת מִיָּד
מִמְחַרְת יוֹם הַהִפְסַק מֵהֵאִי חֻשְׁשָׁא דְשְׁמָא תְטַעָה בְּבִיהֵש"מ וְסַבְרָה שְׁהוּא יוֹם וְתַפְסוּק בּוֹ
א"ו דְלֵהָא לֹא חִיְיִשִּׁין דְוַדַּאי גְזֵרָה לְדַקְדָּק אִם הוּא וַדַּאי יוֹם אֲלֵא בְתַשְׁמִישׁ הוּא
דְחִיְיִשִּׁין דְלֹא יְהִי אַדְעָתָא בְּעַת תְשַׁמֵּשׁ מֵשׁוּם דְלֹא אִסְקָה אַדְעָתָה שְׁתִּרְאָה אַח"כ מַש"ה
חִיְיִשִּׁין שְׁמָא תְטַעָה שְׁשַׁמֵּשׁ בְּיוֹם כִּיּוֹן דְלֹא יְהִי אַדְעָתָה בְּשַׁעַת תְשַׁמֵּשׁ לְדַקְדָּק עַל
הַזְמַן אִם הוּא בִיהֵש"מ אוּ לֹא מַש"מ כְּבִהֵפְסַק טְהָרָה דְוַדַּאי דְקַדְקָה וְאִי לֹא דְיִוְדַעַת
שְׁהוּא יוֹם בְּוַדַּאי אִינָה פּוּסַקַת בּוֹ כִּיּוֹן דְאִסְוִיר וְהִיתֵר תְלוּי בּוֹ וְה"נ אִם תִּרְאָה מִיָּד א"ת
רְמִיָּא אֲנַפְשָׁה לְדַקְדָּק הֵיטֵב אִם הוּא וַדַּאי יוֹם אוּ לֹא כְּדִי שְׁתַּדַּע לְמַנּוֹת מְמַנּוֹ ד' יָמִים
טָרַם שְׁנַמְנָה ז"נ וְכֵן צ"ל גְּמִי בְּאִם נִתְקַלְקְלָה תוּדָה יְמֵי סְפִירְתָה דְמוֹנָה מִיָּד מִיּוֹם מְחַרְת
רְאִיְתָה אִם פְּסַקָה בְּטְהָרָה וְלֹא חִיְיִשִּׁין לְשְׁמָא תִרְאָה בִּיהֵש"מ וְתַפְסוּק מִיָּד וְתַרְצָה לְמַנּוֹת
מִיּוֹם הַמְחַרְת א"ו דְלֵהָא לֹא חִיְיִשִּׁין וְכַמ"ש וְצ"ל דְמַתְחַלָּה לֹא רְאוּ לְהַחְמִיר אֲלֵא הֵיכָא
דְשַׁמֵּשָׁה לְהוֹסִיף עוֹד יוֹם א' מְגַזְרָה דְבִיהֵש"מ וְאִח"כ רְאוּ לְהַחְמִיר עוֹד שְׁלֵא לְחַלֵּל בֵּין
שְׁמַשָּׁה לְלֹא שְׁמַשָּׁה מֵשׁוּם לֹא פְלוּג וְכִיּוֹן שְׁנַהֲגוּ כְּכַר בְּחֲנוּמְרָא זֹו לְהַמְתִּין עַד יוֹם ו' אַף
אַח"כ שְׁקַבְלוּ עַלְיֵהֶם שְׁלֵא לְחַלֵּק בֵּין שְׁמַשָּׁה לְלֹא שְׁמַשָּׁה דְתוּ לִיכָא לְמַגְזֵר לְשְׁמָא תְשַׁמֵּשׁ
בִּיהֵש"מ מ"מ כִּיּוֹן שְׁכַבְר נְהִיגוּ בְּחֲנוּמְרָא זֹו לֹא הָיוּ רוֹצִים לְהַקְל בּוֹ וְעִיּוֹן: כְּתַב הֵרַב בְּעַל
מַנ"י בְּסַפְרוֹ סוּלַת בְּלוּלָה וְצ"ל וְאִפְשָׁר דְאִף אִם רְאָתָה מִיָּד אַחַר טְבִילְתָה קוֹדֵם שְׁבָאָה
לְבֵית בְּעֵלָה כְּלָל דְפּוּסַקַת בְּאוֹתוֹ יוֹם כִּי בְלֹא"ה בְּלֹא שְׁמַשָּׁה הוּא חֲנוּמְרָא גְדוּלָה וְהָבּוּ
דְלֹא לוֹסִיף עַלְהָ דְהֵלֵא אִם הִיָּתָה מְאֻחַרְת טְבִילְתָה שְׁעָה אוּ שְׁתֵּים וְהִיָּתָה רוֹאָה מוֹתֵרַת
לְלַבְנוֹשׁ לְבָנִים וְכִי מֵשׁוּם שְׁטַבְלָה וְלֹא בָאָה כְּלָל לְבֵית בְּעֵלָה מִי גְרַע עַכ"ל מְבֹאָר מְדַבְרִי
דַּס"ל שְׁאִם הִיָּתָה בָּאָה לְבֵית בְּעֵלָה אִין לְהַקְל אַבְל בְּשׁו"ת מְעִיל צְדָקָה מְתִיר בְּאִשָּׁה
שְׁטַבְלָה בְּלִיל י"ג מְתַחֲזֵלַת וְסַתָּה וְכַשְׁבָּאָה לְבֵיתָה עַד שְׁלֵא נִזְקַקָה לְבְּעֵלָה רְאָתָה שְׁתַּסְפֹּר
ז"נ מִיָּד שְׁפַסְקָה בְּטְהָרָה וְא"צ לְהַמְתִּין ה' יָמִים כִּיּוֹן דְלֹא שְׁמַשָּׁה וְאִף שְׁאֲנוּ מַחְמִירִים
בְּלֹא שְׁמַשָּׁה אִטּוּ שְׁמַשָּׁה וְהוּא מַא"ז מ"מ כִּיּוֹן דְהֵאִי חוּמְרָא אִינָה גְזֵרַת בְּרַאשׁוֹנִים

ומכ"ש שאינו מדינא דש"ס אלא חומרא דנשי דינן ואם בגזירת חכמים קי"ל בכל דוכתי דבמלתא דלא שכיחא לא גזרו בה רבנן מכ"ש בגזירתן דהחמירו על עצמן דה"ל מדי דל"ש הוא שתראה בימי זיבתה שהיא בחזקת מסולקת בדמיה וגם שראתה אחר טבילתה וזכרה ימי גלמודה הראשון שהיתה ממתנת ה' ימים ואלו ראתה קודם טבילה לא היו מחמירין עליה לספור יותר מן ז"ל ה"ל לא נחמיר עליה משום שטבילה ועיקר דלא שכיח פולי האי דנגזור עליה אטו ראיה אחרת פיון דראיה זו לא היתה אלא ע"י מקרה שאומרים הנשים שקרה לה מפני שרצצה בחמי חמין והספימו עמי החברים אשר עמנו ונעשה מעשה ע"י עכ"ד ודבריו נכונים וכ"כ בשו"ת פ"י ח"ד ס"י י"ב ע"ש ובס' שו"ת שב"י ח"ב הורה להקל באשה שטבילה ולא היתה בעלה בעיר בליל טבילתה וקודם שבא בעלה מצאה פתם ע"ש משמע דאם היתה בעלה בעיר לא היו מקילים ומ"מ העיקר פדברי מעיל צדקה: כתב הש"ך והט"ז דלפי חומרא שנהגו שלא לחלק בין שמשה ללא שמשה אפ"ל לא היתה בעלה בעיר וראתה צריכה להמתין ה' ימים וגדולה מזו כ' הש"ך שנוהגים שאפ"ל כלה אינה סופרת ז"ל עד יום ה' לראייתה אע"פ שעדיין לא בא החתן לעיר אע"פ שגראה שאין להחמיר בזה כלל ולא נזכר בשום פוסק קדמון או אחרון מ"מ לא יהא אלא דברים המותרים ואחרים נהגו בו איסור ומ"מ בפעם הדחק יש להתיר להפלה שמיד שתפסוק בטורה תספור ז"ל דבהכי עדיף טפי ממה שנוהגין שנשאת פשהיא נדה עכ"ד וכ' במנ"י דהאי שעת הדחק שכ' הש"ך ר"ל פגון שפבר טבוח וכיוצא בזה הענין שא"א לדחות הנשואין עד שתטהר דאז עדיף טפי שתספור הז"ל מיד לכשתפסוק ולא תנשא פשהיא נדה ועיין בט"ז ס"ק ז' דמבאר בדבריו דאין להחמיר כלל בכלה אפ"ל באלמנה שפירסה נדה אחר חופה כל זמן שלא נתיחדה עם חתן שלה שא"צ להמתין כלל פיון שלא באה עדיין לכלל תשמיש אין לגזור ע"כ והיכא דנהגו להחמיר נהוג והיכא דלא נהוג אין להחמיר כלל ודין הפלה אחר בע"מ פתבתי לעיל סי' קצ"ג ובט"ז סימן זה ס"ק ח"י: (מ) אפ"ל פתם.

כ' הש"ך דנראה דבכתם יש להקל למנות מיום הפקרת היכא דלא שמשה דהא הך דלא שמשה הוא גזרה רחוקה והב"י כ' דלא נהגו בגזרה זו במקומו הילכף י"ל דארף התה"ד שכ' להחמיר היינו בראיה ממש משא"כ בכתמים דרבנן אכל העט"ז פתב דארף בכתמים אין חילוק בין שמשה ללא שמשה מה שמסיים הש"ך וכן נוהגין הוא סיום לשון העט"ז: (מא) צריכה להמתין.

כ' הש"ך והט"ז דכ"ז בתחילת ראייתה אכל אם תוף ימי ספירתה או אחר ה' ימים נתקלקלה וחרזה, וראתה דם או פתם אם פוסקת באותו יום מונה למחרתו וא"צ להמתין: (מב) ואין לשנות. כ' במנ"י ונ"ל כ' הש"ך ד' ק"א ע"א ונ"ל מעשה בא לידי באשה א' שהי' יום ד' לנדתה אכל לא שמשה עם בעלה בלילה שקודם ראייתה והתירתי לה ללפוש לבנים ביום ד' ולהתחיל ולספור ביום ה' וטעמו הי' אע"פ שתה"ד החמיר שלא להתחיל ולספור עד יום ו' לראייתה ואנו מחמירים חומרא על חומרא אף שלא שמשה קודם ראייתה מ"מ במעשה זו לא רציתי להחמיר פי הוא חומרא דאתי לידי קולא פי אם היתה מתקלת למנות מיום ו' אז היתה חל ליל טבילתה בליל שבת שאחר י"ט ומוטב שגנתי חומרא זו פדי לקרב החפיפה לטבילה ותטבול בליל י"ט עכ"ל וכן"ל אף דאין לשנות המנהג מ"מ היכא דיש צד להקל בלא שמשה אין להחמיר ובפרטות שפבר פתבתי לעיל

ס"ק ט"ו דמקצת גדולים פוסקים ס"ל דאף בשמשה אין פליטתה סותרת אחר ג' עונות
עכ"ל ולענ"ד נראה דבגדון פנה אף בשמשה יש להתיר שתפסוק בטירה ביום ד'
לראייתה ותמנה ז"נ מיום ה' דלפמ"ש לעיל דלדין שמונין ד' ימים מן יום ראייתה תו
ליכא חששא דשמא תשמש ביה ש"מ ואינה אלא חומרא יתירה מש"ה בגדון פנה יש
להקל ועוד דהא הרמב"ם ס"ל דסגיגא בג' עונות בלא יום התשמיש וכמש"ל ולפי דברי
התה"ד שם אף הא"ז ס"ל הכי מש"ה בכה"ג אין להחמיר ועוד נ"ל דבדיעבד אם לא
המתינה אלא שלש עונות בלא עונת התשמיש והתחילה לספור ז"נ וטבילה ושמשה דא"צ
לספור עוד תשלום הימים שהקדימה למנות ולטבול שנית דיש לסמוך בדיעבד על
הרמב"ם וסיעתו דהא בלא"ה לדעת הר"ת והראב"ד אין פולטת ש"ז סותר לבעלה
והסכים לזה הרשב"א אלא שכ' להחמיר לבעל נפש פדעת הר"י דס"ל דפולט' סותר אף
לבעלה אבל עיקר הדין ס"ל פדעת הראב"ד דאינה סותר' לבעלה ועוד הא ס"ל להרמב"ן
דהיכא דאזלה בכרעה שוב אינה פולטת דבהדה דאזלה שדייתה ואף שהרא"ש חולק ע"ז
מ"מ יש לסמוך על הפוסקים הנ"ל היכא דשמשה אחר הטבילה דאולי נתעברה כדי שלא
להוציא לעז על אותו הנולד כמ"ש מוהרמ"ל בתשובה הביאו הט"ז והש"ך סימן קצ"ח
וסי' קצ"ח אלא דמסתפינא להקל פינו דלדעת הפוסקים דמצריכים ז' עונות מדאורייתא
הוא אבל בהמתינה ד' ימים או בלא שמשה מקודם ראיתה ודאי דעלתה לה בדיעבד אם
טבילה ושמשה אח"כ מיהו כ"ז היכא דהתחילה למנות מקודם ה' ימים וכנ"ל בהא הוא
דיש להקל אם טבילה ושמשה אח"כ היכא שלא שמשה עם בעלה מקודם ראיתה או
שהתחילה למנות מיום ה' לראייתה אבל היכא שהתחילה למנות נקיים מן יום ו' לראייתה
וטעמה במנין יום אחד וטבילה וכמ"ש בסעף שאח"ז דקיי"ל דצריכה להמתין ו' עונות
שלימות ואח"כ תמנה יום אחד נקי בזה אין שום צד להקל ולומר היכא דפסק ראיתה
ביום ד' אלא שהיא המתינה עד יום ו' משום חומרא שנהגו דנצטרף בדיעבד היום חמישי
לראייתה להני ו' נקיים שספירה דכיון דקיי"ל דבעינו בדיקת תחילתו וסופן ולדעה זו
פתבתי לעיל בכמה דוכתי דס"ל דבעינו ספורים לפנינו א"כ פינו שהיא לא ספירה אותו
היום לנקיים אינו עולה לה ועוד הא בדיקה בעי ביום הראשון ואע"ג שהיא אמרה דבדקה
שפיר יש לחוש אימור לא בדקה יפה וכמש"ל בשם מוהרמ"ל שפי' פן בדברי רש"י
במתניא קפיייתא דריש מכילתין ואע"ג דהאי לטהרות הוא י"ל דה"ה לבעלה דהא
פתבתי לעיל סעף ד' בשם הב"ח דתוף ז"נ החמירו בבדיקה פמו לטהרות ואף שי"ל
דמ"מ מדאורייתא לא חיישינן להכי ואין זה אלא חומרא דרבנן דחיישי לישא לא בדקה
יפה וכיון דמדאורייתא יש לצרפו לז"נ והוי סתירה דלאחר ז' דלא סתר וכמ"ש ז"א דמ"מ
מדרבנן אינו עולה וסותר הגם שי"ל פינו דמדרבנן הוא סמכינן על הפוסקים דס"ל דלא
נאמרה פולטת ש"ז לענין סתירה לבעלה מ"מ אפתי מטעם הראשון אסורה לבעלה בלא
המתנת ו' עונות ויום נקי דיום חמישי א"א למיחשב' לספירת ז"נ פינו דלא חשבה אותו
להיות בכלל ספורים וא"כ מדאורייתא הוא דאינו עולה וכמו שהוכחתי לעיל כנלע"ד
ודלא פמו שראיתי בס' אחד שכ' להקל בזה: בב"י פתב דלא כ' הרי"ף והגאונים להא
דפולטת ש"ז לפי שלא הביא אלא מה דשכיחי טובא משא"כ הכא דרוב נשים נמשכים
מי ראיתו ה' או ו' ימים וא"צ לדין זה דבלא"ה אינו מתחילין לספור קודם זמן זה עכ"ל

וכ' עוד ברס"י זה לחד שנויא דרוב נשים פוסקות בטורה קודם יום ז': (מג) צריכה להמתין.

כ' הש"ך דש"מא תפלנט בג' ימים שאחר תשמ"ש וא"ל דאע"ג שתפלנט ביום ב' מ"מ סתירה דלאחר ז' לאו סתירה היא י"ל דחיישינן ש"מא תפלנט גם ביום א' עכ"ד ור"ל דחיישינן ש"מא תפלנט בכל יום ויום וכ' עוד מש"ה דהכא לא נוהגין להחמיר משום גזרה דביהש"מ וטובלת מיד אחר ד' ימים ויום א' נקי ולא שכיח שתטעה במנן ובמלתא דל"ש לא גזרו רבנן ע"כ ולפמש"ל דבעינן ספורים לפנינו וצ"ל דחיישינן שבכל יום תפלנט אלא פנין דספיקא הוא לה ליפא ספורים כמש"ל: (מד) ש"לאחר ז'.

פ"ת הש"ך ו"ל ובב"י כ' בשם הרא"ש בטבילה ליל ז' וש"משה ביום ז' נמי לאו סתירה הוא וטובלת מיד לאחר ז' פנין שפ"ט פ"ש האיר היום ז' וכ' אם באנו להסכים דברי הסמ"ק להרא"ש י"ל דמ"ש הסמ"ק סתירה דלאחר ז' לאו סתירה היא היינו לאחר ליל ז' וע"ש וצ"ע לדינא דפ"ט דברי הסמ"ק משמע לאחר ז' דוקא עכ"ל ובאמת פי לולי דברי רבינו ב"י הייתי אומר דמ"ש הרא"ש דכיון שספ"ה מקצת יום השביעי וטהרה לבעלה כבר שלמו הנקיים ושוב אין ש"ז סותר ע"ש היינו דוקא אם פ"טה אחר ש"טבילה וכ"מ מלשון הרא"ש שכ' פנין שספ"ה וכו' וטהרה לבעלה וכו' וכן כ' שם אחר הרא"ה ש"הביא בשם רבינו יונה ו"ל כ"ש קרי שאינו סותר אחר טהרה עכ"ל ור"ל אחר הטבילה וכ"כ הגאון מוהרש"ק בהגהותיו להרא"ש וכל הראיות שמביא הרא"ש שם דקרי אינו סותר בשביעי י"ל דמייירי אחר טבילה דוקא אע"ג דלאחר ז' אפי' ראתה דם ממש אינו סותר אפי' לא טבילה וכמ"ש הרא"ש שם בסוף הפ"ק הבאתיו לעיל סי' קצ"ד מ"מ בשביעי גופא בטבילה תליא מלתא לפ"ז אין דברי הסמ"ק סותר לדברי הרא"ש ו"ל דאף אי נ"מא דהסמ"ק דוקא קאמר אחר שביעי הוא דאינו סותר אבל בשביעי עצמו סותר מ"מ לק"מ דאיהו מייירי בלא טבילה פראוי או שטענתה במנן יום א' וטבילה דהוי פלא טבילה פ"ל בהא אף הרא"ש מודה דסותר ליומו אפי' בשביעי והרא"ש לא קאמר דאינו סותר אלא לאחר ש"טבילה ביום השביעי פ"ה דר"ש דאמר ואחר תטהר וכו' דמייירי בטבילה ביום הז' וא"ה כ' הרא"ש דאם טבילה שוב אין ש"ז סותר פנ"ל אלא שהב"י ס"ל דאין לחלק בזה ובטלה דעתי נגד דעתו ולפ"ז יפה כ' הש"ך דצ"ע לדינא דלשון הסמ"ק לא משמע הכי אלא דוקא לאחר ז' הוא דאינו סותר גם מפירש"י מוכח דס"ל דלא כהר"ש שפי' ב"ב ע"א ד"ה אלא מה שאמר בה ו"ל בש"ז לענן טומאה מה טומאתה יום א' אף סתירתה אינה סותרת אלא אותו היום ואם ראתה בשביעי א"צ לספור עוד אלא יום א' עכ"ל מבואר דס"ל דש"ז סותר אף בשביעי ומסתמת לשונו משמע דאף בראתה ביום קאמר דסותר יום אחד ועוד דרש"י ס"ל במס' פסחים ד' פ"א ע"א דהכא דאמרין מקצת יום ככולו אף במקצת הלילה אמרינן פן מיהו זה יש לדחות ועיין: ומה שתמה בס' לחח"מ שם על הרא"ש שמביא בשם הראב"ד ראיה דש"ז אינו סותר בשביעי מהא דאר"ש ואחר תטהר אחר מעשה תטהר אבל אמרו חכמים אסור לעשות פן שלא תבא לידי ספק נדה אלמא אי לא תששא דש"מא תראה דם משמשת והולכת ואינה חוששת ש"מא תפלנט ש"ז ולא מ"מסתבר שלא התירה התורה אלא ע"מ שלא תתהפך ולא תלך פ"ל אחר תשמ"ש פ"ל היום ע"כ וכ' ע"ז בלחח"מ ו"ל ותימא לי וכי לא מ"מסתבר לומר פן ונהרי רבא מוקים לקרא הכי בפ' י"ד דמ"ב וכו' עכ"ל במח"כ נעלם מננו דברי רשב"א

בתה"א דקפ"ד ע"א שְהַרְגִישׁ בְּזוֹה וְתִגְרַץ דְּהֵתָם לָאוּ לְאוּרוּיִי הֵיִתְרָא אֶתְיָא קְרָא אֶלְא
לְאִיִּסוּרָא דְאָרְף אִי אִיִּתְרָמִי שְׁלֵא הֵלְכָה וְלֵא נִתְהַפְּכָה אַפ"ה וְרַחְצוּ בְּמִים וְטָמְאוּ עַד הָעָרְב
אֶבְל הֵכָא דְלֵהֵיִתְרָא אֶתְיָא קְרָא דְכְּתִיב וְאַחַר תְּטַהֵר שְׁמִיד אַחַר מַעֲשֵׂה תְטַהֵר לֹא מִשְׁמַע
דְּלֵא הֵתִירָה אֶלְא בְּתַנְיָא שְׁלֵא תִתְהַפֵּף דְּקָרָא סְתָמָא קְאָמַר מִשְׁמַע דְּבִבְלָל גְּוֹנְנִי שְׁרִיָא לְאַחַר
מַעֲשֵׂה אֶבְל בְּקָרָא דְּוִרְחָצוּ בְּמִים שְׁפִיר כ' סְתָמָא דְלַעוֹלָם הִיא טְמֵאָה עַד הָעָרְב עַכ"פ
אֶפִּילוּ בְּלֵא נִתְהַפְּכָה וּמַכ"ש אִם נִתְהַפְּכָה דְטְמֵאָה אֶפִּילוּ ג"י אֶלְא שְׁבִבְכָלֵל מְאִתִּים מְנָה
כַּנ"ל כְּוִנְתוּ ע"ש: (מה) תְּקַנְח יָפָה.

וְנַעַת הֶרְמֵב"ן ז"ל שְׁאִם הֵלְכָה בְּרַגְלֵיהָ אַחַר הַתְּשֻׁמִּישׁ שְׁאִין חוֹשְׁשִׁין לָהּ שְׁכָל מַה שְׁיִישׁ
לְפָלוּט פְּלִטָה בְּהִלְיָכָה וְלִזְוָה נִרְאָה שְׁהֶסְפִים הֶרְשֵׁב"א בְּתַה"א אֶלְא שְׁבִבְקָצָר כ' שְׁיִישׁ מִי
שְׁמוּרָה לְהַחְמִיר: (מו) יָפָה יָפָה.

וְגַם הֶרְמֵב"ם שְׁאָבִיא בְּסִמּוּף יֵשׁ לוֹ שְׁיִטָה אַחֲרַת וּס"ל דְּכָל שְׁלֵא נִתְהַפְּכָה בְּשַׁעַת תְּשֻׁמִּישׁ
אִינְיָה פּוֹלְטָת אֶלְא שְׁהֶמְחַבֵּר חֲשַׁשׁ לְהַחְמִיר וּפְסִק דְּבַעֲיָנוּ דְּוִנְקָא קְנוּחַ אוֹ רְחִיצָה וּלְפ"ז
צ"ל עַל מַה שְׁכ' בְּתִשׁוּבַת מַהֲרִי"ט ח"ב סִימָן ל' הִבְאִיתוּ לְעֵיל סִימָן ק"ץ סְעִיף כ'
שְׁנִשְׂאֵל עַל אִשָּׁה שְׁבִדְקָה עֲצָמָה וּמְצָאָה בְּעַד שְׁלָה דָם סְמוּף לְתִשְׁמִישׁ ב' אוֹ ג"י אַחַר
הַתְּשֻׁמִּישׁ וְהִיתָה פּוֹרְשַׁת מִבְּעֵלָה מְחַמַּת כֵּן עַד שְׁנִדְעַע שְׁבַעֲלָה הִיָּה שׁוֹתֵת דָם מִפִּי הָאִמָּה
וְכֵן לֵא"ת בְּדָקוּ וְרָאוּ דָם יֵצֵא עִם זָרַע שְׁלוֹ וְעַתָּה יֵשׁ לְהִסְתַּפֵּק אִם נִיחֻשׁ לְדָם הַנִּמְצָא
בְּעַד שְׁלָה לֹמַר שְׁמָא רֹאָה מ"ת וְאֵת"ל שְׁלֵא נִחוּשׁ הוֹאִיל וְיִדְעֵנוּ שְׁהַדָּם בָּא מִהַבְּעַל אִם
אַחַר ג"י שְׁהִיתָה פּוֹלְטָת ש"ז מְצָאָה כְּתָם גְּדוֹל אֲדוּם וְנִרְאָה לָהּ שְׁהוּא הַפְּלִיטָה שְׁהִיתָה
רַגְלָהּ וְהָא רְאִיָּה שְׁעַכְשָׁיו אִין לָהּ פְּלִיטָה אַחֲרַת מִזוֹ וּמַה שְׁהוּא אֲדוּם הַדְּבָר נִיכָר שְׁהוּא
מִהַדָּם שְׁהַבְּעַל מוֹצִיא עִם ש"ז בְּעַת שְׁהוּא נִזְקַק לָהּ וְהַשִּׁיב דְּמַה שְׁמְצָאָה בְּשַׁעַת תְּשֻׁמִּישׁ
וְדִאי דְתוֹלָה בּוֹ מַהָא דכ' הֶרְשֵׁב"א בְּתִשׁוּבָה הִבִּיא ב"י לְעֵיל ס"ס"י ק"ץ וּפְסִקוּ בִש"ע
סְעִיף כ' גַּם שְׁמְצָאָה ב' אוֹ ג' יָמִים אַחַר תְּשֻׁמִּישׁ אַף שְׁהִיָּה מְקוּם לֹמַר מֵאַחַר שְׁהִזְמַן
מִןפְּלַג בְּשַׁעַת תְּשֻׁמִּישׁ שְׁהוּא הַזְּמַן שְׁאֲנוּ תּוֹלִין בּוֹ לֹא תְלִינָן בְּכַה"ג שְׁאִין לָנוּ אֶלְא מַה
שְׁאֲמָרוּ חֲכָמִים תּוֹלִין בְּמַפָּה לְאַלְתֵּר וְכֵן אֲמָרִי אִין מַחְזִקִינָן מִמְקוּם לְמְקוּם ה"נ אִין
לְהַחְזִיק מִזְמַן לְזְמַן מ"מ הִנֵּה יָדִיָּה מוֹכִיחִים מֵאַחַר שְׁהַחְזִיק הָאִישׁ שְׁמוֹצִיא ש"ז אֲדוּם
כְּדָם אֲנִי אוֹמֵר דָּם שְׁנִבְלַע הוּא שְׁנִפְלַט כִּינּוּ שְׁיֵצֵא בְּזְמַן שְׁרַגְלָהּ לְהַפְּלִיט עַכ"ד הַגַּם
שְׁלִשׁוֹנוּ מְגוּמָגָם זֶה נ"ל כְּוִנְתוּ וְלַעַנ"ד צ"ע בְּמַה שְׁהַקִּיל לְתַלוּת תּוֹף ג"י בְּבַעֲלָה כִּינּוּ
שְׁהוּא זְמַן שְׁרַגְלָהּ לְהַפְּלִיט וּנ"ל שְׁלַמְד זֶה מְדַבְּרִי רְבָא דְאָמַר כָּל שְׁלִשָּׁה יָמִים אֲסוּרָה
לְאַכְוֹל בְּתַרוּמָה שֵׁא"א שְׁלֵא תְפָלוּט דַּמ"מ אִם הֵלְכָה בְּרַגְלֵיהָ לְשִׁיטַת הֶרְמֵב"ן וְסִיעֲתוֹ
פְּלִטָה הַכֵּל מִיָּד וְאַף אֲנוּ חוֹשְׁשִׁין לְהַחְמִיר כְּשִׁיטַת הַפּוֹסְקִים דְּבַהֲיָלוּף אִין וְדִאי שְׁתַּפְּלוּט
מִיָּד מ"מ מְנ"ל לְהַקֵּל וְעוֹד דְּהָא לְשִׁיטַת הֶרְמֵב"ם הִיכָא דְלֵא נִתְהַפְּכָה בְּשַׁעַת תְּשֻׁמִּישׁ
אִינְיָה פּוֹלְטָת כָּלֵל וּכְמַש"ל: וְתוּ לְפַמְש"ל לְשִׁיטַת הֶרְמֵב"ם הָא דְאָמַר רְבָא דְתּוֹף ג"י א"א
שְׁלֵא תְפָלוּט טַעְמוֹ מִשׁוּם דג' עוֹנוֹת בְּלֵא עוֹנוֹת הַתְּשֻׁמִּישׁ אִין ש"ז מְסַרְחַת וּא"כ אִין רְאִיָּה
דְּרַכְפָּה לְהַפְּלִיט ג"י שְׁלָמִים אֶלְא ד' עוֹנוֹת וְאַף דְלֵא קִי"ל בְּהָא כְּהֶרְמֵב"ם אֶלְא דְמַצְרִיכִין
ו' עוֹנוֹת הִינּוּ מִשׁוּם דְאֶזְלִינָן לְחַוְמָרָא אֶבְל הִיכָא דְנִפְיָק מִינְיָה גּוֹלָא אִין לְפָסוּק כְּוִנְתִּיָּהוּ
מִיָּהוּ בְּכַתְמִים דְרַבְּנָן י"ל דְתַלִּינָן בְּבַעַל כָּל ג"י וְסְמִכִינָן עַל הַפּוֹסְקִים דְסְבָרִי הִכִּי וְעִינָן
בְּפִתִיחַת פִּי הַמְשָׁנִיּוֹת לְהֶרְמֵב"ם ז"ל לְסִדְר טְהָרוֹת ד"ה וּמַמָּה שְׁרָאוּ וְכו' וְשָׁם תְּמַצָּא
הַסְּבָה לְמָה ש"ז אֲדוּמָה לְפַעְמִים: (מז) לְהַפְּלִיט כָּל הַזָּרַע.

כ' בס' פרישה ונ"ל ולא קששו כן בש"י נגד יום ונראה דדוקא לאחר שנהגו חנומרא דר"ז קששו גם לחומרא זו עכ"ל ולא ידעתי פוננתו דמנ"ל הא ואי דק' ליה סוגיא דס"פ ב"ס דף נ"ד גבי הרואה יום א' טמא ויום א' טהור דמשמשת שמיני ולילו וד' לילות מתוך י"ח יום ומבואר ה"ם דמשמשת בלילה ורואה למחר וש"י כ"י וטובלת לערב וטהורה ע"ש פ"ב כ' ה"א"ש ב"פ ב"כ דמייירי שפ"ב ה"בית וכה"ג ע"ש: הרמב"ם בפ"ז מהלכות תרומות ד"ז כ' המשמשת מטתה אם לא נתהפכה בשעת תשמיש טובלת ואוכלת בתרומה לערב ואם נתהפכה בשעת תשמיש ה"ז אסורה לאכול בתרומה כל ג"י שא"א לה שלא תפלוט ותהיה טמאה כמו שיתבאר במקומו עכ"ל וכו' בכ"מ שפ"ב ה"ה להרמב"ם ג"י בגמרא דהכל תלוי באם נתהפכה בשעת תשמיש או לאו דאפי' לא הטבילה במטה אלא אזלא בכרעא כל שלא נתהפכה אינה פולטת אבל אם נתהפכה בשעת תשמיש א"א לה שלא תפלוט כל ג"י ע"ש ויש לדקדק לפ"ז הא דמבעיא ליה במסכת שבת פ' ר"ע גיתנה קאמרת וכו' והשיב ראוייה קאמינא ופירש"י שם דהם טבלו ביום ושוב לא פלטו דממ"נ דלאותן נשים שלא נתהפכו בשעת תשמיש לא ה"ה צריף פרישה כלל דהא היו יכולים לטבול מיד אחר תשמישן דהא אינו פולטות לדעת הרמב"ם ולאותן הנשים שנתהפכו בשעת תשמישן הא אמר רבא דא"א שלא תפלוט כל ג"י ודוחק לומר שהיה מעשה נסים אבל לשיטת הראב"ד וסיעתו ניחא דס"ל דהא דאמר רבא א"א שלא תפלוט מייירי דדוקא במתהפכת בשעת תשמיש אבל באינה מתהפכת ספיקא הוא אם תפלוט או לאו: ועפ"ז יש ליישב סוגיא דה"ם דקשה למאי נ"מ לדינא אם גיתנה או ראוייה קאמר וכבר כתבתי בזה בס"מ קפ"ד ועפ"ז ניחא גם כן דמספקא ליה אי נימא פשיטת הרמב"ם דאי לא נתהפכה ל"ח שתפלוט ואם כן עיקר מצנת פרישה ה"ה שחשש התורה לאותן נשים שנתהפכו בשעת תשמיש ולפ"ז ע"כ גיתנה קאמר דהא לא סגי' להו אם לא טבלו בערב דאם היו טובלין ביום ודאי דפלטו אחר טבילתן דהא רבא אמר א"א שלא תפלוט כל ג' ימים וע"כ שטבלו בליל שבת ואם כן גיתנה קאמר או ראוייה קאמר וכשיטת שאר מפרשים דס"ל דאפילו לא נתהפכו ספיקא הוא אם יפלטו תוך ג"י או לאו ולפ"ז י"ל דעיקר מצנת פרישה לא ה"ה משום אותן שנתהפכו בשעת תשמיש דל"ש אלא משום רוב נשים שלא נתהפכו ומיעוטא שנתהפכו היו יכולות לפלוט ע"י פניבד ביתן ורחיצה ואם כן י"ל דטבלו מבעוד יום אלא שלא פלטו אח"כ וראוייה קאמר: כתב בספר דרישה ונ"ל ושמעתי ממורי דאשה לא תכנס ג"י אחר טבילתה למרחץ ונ"ל דהוא מה"ט דהא אמרו אין האשה מתעברת אלא סמוך לנסתה או אחר טבילתה והמרחץ מפליט הזרע ולפ"ז צריכה ליזהר שלא תהלה הרבה גם כן אחר התשמיש כסברת הרמב"ן וגם הרא"ש ל"פ בסברא אלא שכתב שאין לסמוך ע"ז ע"כ וכדברי מהרש"ל כתב המ"א בס"י תר"ו ובס' כו"פ כתב דנ"ל דאף תוך ג"י לקליטה רוב זרע הראוייה להריון נקלט תיכף ומה שנקלט לא יועיל כלל רחיצה שפ"ב קלטתו האם ואם כן מותרת לרחוץ פי מה שלא נקלט פ"ב על הרוב לא י"ה נקלט עוד ואין פ"אן השחתת זרע ומותר וזה ה"ה בהעלם עין מהרב מ"א בהלכות יה"כ וכו' עכ"ל ולדעתו הא דאיתא במכילתין דל"ח ע"א דחסידים הראשונים לא היו משמשין מטותיהן אלא ברביעי בשבת שלא יבאו נשותיהן לידי חילול שבת ומטעם ספק קליטת הזרע תוך ג"י הראשונים לא היו משמשין אלא מד' ואילך וכפירש"י שם צ"ל היינו דקששו למעוטא ומדת חסידות שנו פ"אן מיהו דבריו

דחויים מהא דאיתא המפלת ליום מ"א תשב לזכר ולנקבה ולנדה וכתב הרשב"א בתה"א דף קפ"ו ע"ב הבאתיו לעיל סימן קצ"ד ונ"ל דקסבר א' יצירת זכר וא' יצירת נקבה לארבעים יום ומיהו תשב גם לנדה דכיון דליפא אלא מ"א מיום טבילה שפא לא נקלט הזרע עד יום ג' ועדיין לא נגמר הנלד ולפיכך מסתברא דעד יום מ"ג תשב גם לנדה אבל מיום מ"ג ואילף אינה יושבת לנדה דכל שאינה קלוט לשלשה ימים שוב אינה קולטת עכ"ל ואי פדברי הכו"פ דרוב זרע הראונו להריון נקלט בראשון אמאי המפלת ליום מ"א תשב לנדה גיזל בטר רובא דנקלט בראשון דהא מה"ט ס"ל לריב"ל ב"ד כ"ט עברה נהר והפילה דמביאה קרבן ונאכל משום דאזלינו בטר רוב נשים ופסקה הרמב"ם כמש"ל סי' ה"ל א"ו דלאו רובא היא: פתב בספר מנ"י וצ"ל הא דלא אזהר מה"ט נמי שלא תפנס למרחץ בתשמיש שפמוף לוסתה י"ל משום דסבר ממ"נ אי קבעה לה נסת ויודעת שעת וסתה א"כ אסורה לשמש ואי לא יודעת שעת וסתה ואח"כ ראתה גם פן מותרת לרחוץ דאם היתה מעוברת היתה מסולקת דמיה וק"ל ולפ"ז אם הוא בכה"ג שפותר לשמש סמוף לוסתה פדלעיל סי' קפ"ד גם פן אסורה לרחוץ תוף ג' לביאה זו או עד שתראה דם וק"ל ועמש"ל סימן קפ"ד ס"ק ז' דלא כפרישה עכ"ל מ"ש דכיון שראתה דם היא בחזקת שאינה מעוברת קשה הא כל זמן שלא הופר עברה אינה בחזקת מסולקת בדמים וכדלעיל סימן קפ"ט מיהו לשיטתו אזיל וכמש"ל סימן קצ"ד סעיף ב' בשמו וכבר השגתי עליו שם גם מ"ש אי קבעה נסת ויודעת שעת וסתה א"כ אסורה לשמש סותר דברי עצמו שפתב שם בסימן קפ"ד דאם וסתה ביום והיא שיקשה בלילה שלפניו מתעברה והוא סמוף לוסתה לענין זה גם יש לדקדק מהא דיום א' טמא ויום א' טהור דמשמשת ד' לילות דכתב הרא"ש דמייירי ע"י פביוד וכמש"ל בשמו ואיך רשאה הא הוא סמוף לוסתה ויש ליישב: (מח) דהרי כבר נתבאר.

והש"ף פתב ע"ז דמ"מ נ"מ באשה שטענה במנין יום א' כמבואר בסעיף י"ב דבהא לא שייך למיגזר לא שמשא אטו שמשא פינן דלא שכיחא מה"ט נמי מהני רחיצה וכיבוד הבית וכתב דאף רמ"א ס"ל דבכה"ג מהני נרמ"א מייירי באשה דעלמא היינו בתחלת ראיתיה הוא דלא מהני רחיצה וכיבוד הבית דלא עדיף מלא שמשא פלל דגזרינו אטו שמשא וכו' וכתב עוד מיהו לדינא בלא"ה הסמ"ק והגה"מ פתבו דאנו לא בקיאים בזה וכ"כ הב"ח עכ"ד ואני אומר אם לדין יש תשובה דאף דהסמ"ק והג"מ ס"ל דאנו לא בקיאים בזה מ"מ פינן דשאך פוסקים לא ס"ל הכי אלא כמ"ש המחבר והרמ"א לדעת הש"ף דאף האידנא אנו בקיאים יש לסמוך עליהם דהא בלא"ה ס"ל להראב"ד ור"ת דהני מילי לטהרות איתמר אבל לבעלה אין פולטת ש"ז סותר פלל ולשיטת הרמב"ן במהלכת אחר תשמיש שוב אינה פולטת ולשיטת הרמב"ם ז"ל שהבאתי לעיל דוקא במתהפכת בשעת התשמיש הוא דפולטת אבל באינה מתהפכת אינה פולטת ומה"ט הרמ"א ז"ל לא פתב להקמיר פדברי הסמ"ק אלא מטעם שאנו נוהגין להמתין ו' עונות אפילו לא שמשא אבל לא מטעם שאין אנו בקיאים ולכן המקיל בטועה ע"י רחיצה וכיבוד הבית היטב בדאיפא הני צדדים להקל לא הפסיד נ"ל: פתב בספר לחח"מ ר"פ כה"י ונ"ל וא"ת לפמ"ש והוכחתי דגם עליה עונש אם תוציא זרע לבטלה אם פן למה לא הוזכר טומאת קרי אצלה זו אינה קושא זרעה אינה יוצא לחוץ והני טומאת ביה"ס

ואיש כי ישכב אותה וגו' ש"ז גזה"כ הוא עכ"ל ומה"ט ליכא חשש פליטה אלא בשמשה:
קצו (א) שלא לבטל מפו"ר.

בס' מנ"י השיג על השל"ה שהתיר לאשה שתטבול בט' באב שחל בשבת ולבעלה לשמש
עמה וכתב בשם הגאון מוהר"ש ז"ל שלא רצה להתיר בכה"ג וכ"כ בס' א"ז בא"ח סימן
תקנ"ד ע"ש: (ב) אם לא יכלה לטבול קודם לכו.

והיכא דלא פשעה מותרת לטבול ולכן פסק בתשובת מוהרמ"ל סימן ע"א דמי שטבלה
בליל ו' ואח"כ מצאה שלא טבלה פראוי פגון שמצאה לכולה תחת הצפון מותרת לטבול
ליל שבת וכן מי שטבלה בשבת ושקחה לחתונה צפון א' דצריכה טבילה שנית אם יש
תחתיו לכולה או אפילו אין תחתיו לכולה צריכה טבילה שנית אם אפשר לחתונה על ידי
פותי והיינו דוקא שלא ע"י פלי רק ביזו או בשינוי כ"כ הש"ך בנקה"כ ועיין ט"ז סימן
קצ"ח ואפי' שמשה עם בעלה ואח"כ ראתה ששקחה צפון מלחונה מותרת לחזור
ולטבול בליל שבת כ"כ הש"ך ודעת הט"ז אינו פן דכיון ששמשה א"צ טבילה וכמבואר
בדבריו סימן קצ"ח וכ"כ בתשובת מוהרמ"ל וכן עיקר עכ"ל המנ"י ועיין מ"ש לקמן
סי' קצ"ח וסי' קצ"ט בע"ה: וכתב עוד הש"ך ה"ה בכל ספק אם טבלה פראוי או לא
מותרת לטבול בליל שבת ע"כ והיינו שטבלה בל"ש ונולד לה ספק אם טבלה פראוי א"ל
מותרת לטבול שנית בליל שבת או שטבלה בליל ו' ולא נתגלה לה הספק עד למחרתו
מותרת גם פן לטבול שנית בליל שבת אבל אם היא אפשר לה לטבול שנית קודם ליל
שבת אסורה מלטבול בשבת ועיין בשו"ת חה"ש סימן פ"ב שהקשה על הש"ך ומ"מ
לדינא הנכון כמ"ש הש"ך: (ג) אחר לידה.

עיין מש"ל סימן קצ"ד דזה מייירי פשהיה לה ז"נ ולא טבלה מחמת חולשת הלידה או
מחמת הבושה ואפי' שאח"כ ראתה דם טוהר ובליל שבת שלמו לה ז"נ מן הדם הנה
שראתה אפ"ה ס"ל לדעה זו דאינה יכולה לטבול בליל שבת דכיון דמדינא דם טהור הוא
מש"ה הוי שלא בזמנה אלא א"כ ראתה דם טמא אח"כ וכמ"ש הש"ך ס"ק ב' אבל היכא
שלא היתה יכולה למנות ז"נ כלל אחר הלידה מחמת הדם שראתה בהן ודאי הוי טבילה
בזמנה ומותרת לטבול בליל שבת דאף ע"ג דדם טהור הוא מ"מ פיון דהאידינא כל הנשים
הם יולדות בזוב וצריכה ז"נ מדם ואפילו דם טהור מיסתר סתר לכולי יומי לדעת הרבה
פוסקים אם פן טבילה בזמנה היא ע"ש: (ד) י"א שאסורה לטבול.

שנרש דין זה הוא מן המהרי"ו שלמד פן מן המרדכי סוף ה"ג הביאו ב"י סימן זה בשם
ר"ת דפסק דטבילה בזמנה לאו מצוה שהרי כל הנשים שלנו אינן טובלות למוצאי ז'
דראיה ומתוך כך אוסר לטבול בשבת ובי"ה ור"ח ור"א פסקו דטבילה בזמנה מצוה וכן
נראה לר"י א"ז וכן בה"ג ובתשובת הגאונים ובסה"ת וכן עמא דבר דנשים טובלות
בשבת עכ"ל ע"כ ס"ל למהרי"ו דלא שרי לטבול בשבת אלא טבילה בזמנה דהוא מצוה
משא"כ טבילה שלא בזמנה דלכ"ע אסור והב"י הקשה על דברי ר"ת מההוא דפ"ב
דביצה דאמרינו דאדם נראה כמיקר ולא מיקוץ כמתקן ובתה"ד פתב ליישב זה דכיון
דמנהג הוא השתא למנוע וליזהר מלקר אע"ג דליכא טעם בדבר מ"מ ליכא למימר
דנראה כמיקר ומוכח מלתא דלטבול מכוין ונראה כמתקן ע"ש סימן רנ"ה ועיין בתשובת
מהרי"ל סימן ק"נ ועדיין קשה דאם פן אפילו טבילה בזמנה נמי ליסתר דהא הקשו התוס'

במס' שַׁבַּת דָּף קי"א ד"ה לא ס"ד וכו' אהא דקאמר הָתָם וּבְמִסְ' בִּיצָה דְרָבָא ס"ל דְּטְבִילָה
בי"כ שָׁרִי אע"ג דְּלִיפָא לְמִימַר דְּמִחְזִי כְּמִימַר אֱלָא הוּאִיל דְּבִשְׁבַת שָׁרִי בִּיה"כ נְמִי שָׁרִי
וּבְעוּ לְמִימַר דְּלִמָּא הָדָר בִּיהַ רָבָא מְהָא דְּאָמַר דְּאָמְרִינּוּ הוּאִיל וּמְסִיק דַּע"כ דְּלָא הָדָר בִּי
דְּתַנָּא כָּל חֲזִיבֵי טְבִילוֹת טוֹבְלִין כְּדָרְפֵן בֵּין בַּט' בְּאָב בֵּין בִּיה"כ ע"כ וְנוֹקִי הֵךְ בְּרִייתָא
דְּטוֹבְלִין כְּדָרְפֵן כַּמ"ד דְּטְבִילָה בְּזַמְנָה מְצֻנָה וְרָבָא כַּמ"ד לָאו מְצֻנָה וְכָתְבוּ וי"ל מְשׁוּם
דְּטְבִילָה בְּזַמְנָה מְצֻנָה לָא הָוִי שָׁרִינּוּ אִיסּוּר תְּקוּנָה מְנָא עַכ"ל מְבֹאָר לְפִי תְּרוּצָם דְּאִי
אִיפָּא מְשׁוּם מִיחְזִי כְּמִתְקַן כְּלִי אִין לְחֶלֶק בֵּין טְבִילָה בְּזַמְנָה אוּ לָאו אֶפְּלוּ לְמ"ד דַּס"ל
דְּטְבִילָה בְּזַמְנָה מְצֻנָה וְאִם כֵּן פִּינּוּ דְּחִזְוִינּוּ דַּעֲמָא דְּבַר נְהָגוּ לְטְבֹּל בְּשַׁבַּת אֱלָמָא דְּלָא
חֲזִישִׁינּוּ מְשׁוּם מִיחְזִי כְּמִתְקַן א"כ אֶפְּלוּ טְבִילָה שְׁלָא בְּזַמְנָה נְמִי שָׁרִי אַח"ז רָאִיתִי בַּס'
פ"י בַּמַּס' בִּיצָה שְׁהַרְגִישׁ מְזָה אָבֵל גַּם דְּכָרִיו צ"ע וּבְזָה נִסְתַּר גַּם כֵּן מַה שְּׁעָלָה בְּדַעְתּוֹ
לוֹמַר דְּאָרְף לְדִידֵן דְּקִי"ל טְבִילָה בְּזַמְנָה לָאו מְצֻנָה אַפ"ה יֵשׁ לְחֶלֶק בֵּין טְבִילָה בְּזַמְנָה אוּ
לָאו וְהוּא ע"פ מ"ש הַמְּהַרְשֵׁ"א בְּבִיצָה שָׁם דְּלָא חָשׂוּ מְשׁוּם מִיחְזִי כְּמִתְקַן אֱלָא הִיכָא
דְּהִיבָה בְּאֶפְשָׁר לְהַטְבִּיל מִבַּע"י דַּמָּה"ט לְרָבָא כְּלִי שְׁנַטְמָא בִּי"ט מְטְבִילִין אוֹתוֹ בִּי"ט פִּינּוּ
דְּלָא הִיבָה אֶפְשָׁר לְהַטְבִּילוֹ מִבַּע"י א"כ מַה"ט יֵשׁ לְחֶלֶק ג"כ בְּטוֹמְאָה אֲרִיכְתָא בֵּין הַגִּיעַ
זְמַנָּה בְּשַׁבַּת אוּ לָאו דְּלִפִּי דְּכָרִי הַתּוֹס' הַנָּ"ל א"א לוֹמַר כֵּן דַּא"כ הָדָרָא הַקּו' לְדוֹקְתָה
דַּמָּה מִיִּתִּי הַש"ס רָאִיָה מְהָא דְּכָל חֲזִיבֵי טְבִילוֹת דְּמִיִּירִי בְּטְבִילָה בְּזַמְנָה וְכִינּוּ דְּלָא הִיבָה
בְּאֶפְשָׁר לְטְבֹּל מִבַּע"י לָא חָשׂוּ מְשׁוּם מִתְקַן וְהָא דְּהִנְצְרָה רָבָא לְשַׁנּוּי דְּאָדָם מִיחְזִי
כְּמִימַר וְלָא מְשַׁנֵּי דְּמִיִּירִי בְּזַמְנָה הִינּוּ מְשׁוּם דְּמִתְנִיתִין דְּהִכָּא ע"כ מִיִּירִי שְׁלָא בְּזַמְנָה דְּהָא
ב"ש אָמְרִי מְטְבִילִין הַפֶּל מְלַפְנֵי שַׁבַּת אֱלָמָא דְּמִיִּירִי בְּאֶפְשָׁר לְטְבֹּל מִבַּע"י וְאֶפ"ה
חוֹלְקִים ב"ה וְאָמְרִי דְּאָדָם אֶפְּלוּ בְּשַׁבַּת וְכ"כ בַּס' נִקְה"כ וְעִינּוּ מ"ש בְּסַמּוּדָה בְּזָה אֱלָא
ע"כ צ"ל דְּהָא דְּכָלִי שְׁנַטְמָא בִּי"ט מְטְבִילִין אוֹתוֹ בִּי"ט הַטַּעַם לְרָבָא פִּינּוּ דְּקִי"ל כַּר"י
דְּאָמַר דְּמְכַשִּׁירִי אֲנִיכָל נֶפֶשׁ שֵׁא"א לַעֲשׂוֹת מַעֲיָ"ט דּוֹחָה י"ט מַש"ה בְּנִטְמָא בִּי"ט לִיפָּא
לְאַסְוֹר מְלַטְבֹּל מְשׁוּם תְּקוּנָה כְּלִי דְּהָא אָרְף כְּלִי מְוֹתֵר לְתַקַּן בִּי"ט אִם א"א לַעֲשׂוֹת מַעֲיָ"ט
וְאָרְף דְּקִי"ל הַלְכָה כַּר"י וְאִין מוֹרִין כֵּן מ"מ הִכָּא דְּלִיפָּא אֱלָא מְשׁוּם דְּמִיחְזִי כְּמִתְקַן מוֹרִין
כֵּן לְכַתְחֻלָּה וְעִינּוּ בְּשׁו"ת ש"א וּבַמְהַרְלַב"ח ס' ט"ו לַפ"ז מִיִּתִּי הַש"ס שְׁפִיר רָאִיָה דְּלָא
הָדָר בִּי רָבָא מְהָא דְּהוּאִיל מְדַתְנָי כָּל חֲזִיבֵי טְבִילוֹת טוֹבְלִין כְּדָרְפֵן בִּיה"כ דְּאָרְף אִי
מוֹקְמִית לִיהַ בְּחֲזִיבֵי טְבִילוֹת בְּזַמְנָן מ"מ לָא דַּמִּי לִיהַ לְכָלִי שְׁנַטְמָא בִּי"ט דְּשִׁאֲנִי י"ט
דְּאֲנִיכָל נֶפֶשׁ שֵׁרִי מַש"ה מְוֹתֵר נְמִי לְתַקַּן כְּלִי בַּא"א מִבַּע"י מַשֵּׁא"כ בִּי"כ וְאִין לְתַרְזַן
דַּס"ל לְהַפּוֹסְקִים הַנָּ"ל דְּלַעוֹלָם י"ל דְּמְשׁוּם דְּטְבִילָה בְּזַמְנָה מְצֻנָה לָא חָשׂוּ מְשׁוּם מִתְקַן
כְּלִי וְאִי דַּק' קוֹשְׁיַת הַתּוֹס' דְּמֵאִי מִיִּתִּי רָאִיָה מְהָא דְּכָל חֲזִיבֵי טְבִילוֹת דְּלִמָּא הָתָם אִיִּירִי
בְּטְבִילָה בְּזַמְנָה י"ל דִּידַע הַש"ס דְּאֶפְּלוּ לְמָאן דַּס"ל דְּטְבִילָה בְּזַמְנָה לָאו מְצֻנָה אַפ"ה
מְוֹתֵר לְטְבֹּל בִּי"כ וְכַדְמוּכָח מְבַרִּייתָא דְּמִיִּתִּי בְּשִׁלְהִי מְסַכָּת יוֹמָא כָּל חֲזִיבֵי טְבִילוֹת
טוֹבְלִין כְּדָרְפֵן בִּי"כ נִדָּה וְיִוֹלְדָת וְכו' וּמוֹכַח הָתָם דְּהָאִי תַנָּא ס"ל דְּטְבִילָה בְּזַמְנָה לָאו
מְצֻנָה וְכַפְּירוֹשׁ רְש"י שָׁם וְכ"כ הַתּוֹס' בַּמַּס' בִּיצָה שָׁם ד"ה כָּל חֲזִיבֵי טְבִילוֹת ע"ש ז"א
דַּא"כ ה"ל לְהַש"ס לְאַתּוּנֵי הֵךְ בְּרִייתָא דְּמִיִּירִי מוֹכַח דְּאֶפְּלוּ שְׁלָא בְּזַמְנָה טוֹבְלָת בִּי"כ
וְלָא ה"ל לְאַתּוּנֵי בְּרִייתָא דְּכָל חֲזִיבֵי טְבִילוֹת וְכו' בֵּין בַּט"ב וְכו' דְּאִיפָּא לְמִידְחֵי דְּמִיִּירִי
בְּטְבִילָה בְּזַמְנָה וְס"ל דְּטְבִילָה בְּזַמְנָה מְצֻנָה א"ו דְּפְשִׁיטָא לִיהַ לְהַש"ס דְּמְשׁוּם מְצֻנָת

טבילה בזמנה אין לדחות גזירת חכמים דמיקחזי כמתקן: ועוד קשה לי הא פתב הטור בא"ח סימן תרי"ג ונ"ל ור"ת פתב דאין טובלין וקא דתנא פל חייבי טבילות טובלין פדרפן ביה"כ היינו דוקא למ"ד טבילה בזמנה מצוה נאנן קיי"ל דלאו מצוה הלכה למתן עד למחר עכ"ל הרי ס"ל לר"ת דקא דתנא פל חייבי טבילות טובלין פדרפן ביה"כ אתיא כמ"ד טבילה בזמנה מצוה וכמ"ש התוס' שם ביומא ד"ה קסברי וכו' ולפ"ז ע"כ צ"ל קא דמיקחזי הש"ס ראיה מהא דכל חייבי טבילות וכו' דלא הדר רבא מהא דהואיל ולא ניתא ליה להש"ס דש"ה משום דטבילה בזמנה מצוה לא חשו משום מתקן משום דפשיטא ליה להש"ס דאפילו במקום טבילת מצוה חשו משום מתקן ואיך פתב המרדכי בשם ר"ת דדוקא משום דאנן קיי"ל טבילה בזמנה לאו מצוה היא דאינו רשאי לטבול בשבת משמע דאי הוי טבילה בזמנה מצוה הייתה רשאה לטבול בשבת ואמאי דקא פנין דס"ל ע"כ דהאי דנא לא שייך מיקחזי כמיקר וכמ"ש תה"ד א"כ אין לחלק ובאמת דברי הטור צ"ע כמה שפתב פן בשם ר"ת והוא סותר לדברי התוספות שפתבו במס' שבת דקכ"א ע"א ד"ה ה"ג בשם ר"ת בהיפך דמוקי הך ברייתא דכל חייבי טבילות כמ"ד דטבילה בזמנה לאו מצוה דאפילו למ"ד דטבילה בזמנה לאו מצוה אפ"ה ס"ל דטובלין ביה"כ ובד"מ פתב דס"ל להפוסקים הנ"ל דקא דאמרינו אדם נראה כמיקר דוקא טבילה בזמנה אבל שלא בזמנה לא ובנקה"כ השיב ע"ז דקא מוכח דמייירי בטבילה שלא בזמנה מדאמרי ב"ש מטילין הפל מלפני השבת וכמ"ש"ל ובאמת שכ"מ וכ"כ בס' פ"י שם אף מתוס' בשבת שם משמע דס"ל דאיכא לאוקמי סוגיא דביצה בטבילה בזמנה שהרי פתבו וא"ת ונוקי הך ברייתא וכו' ורבא כמ"ד לאו מצוה ע"כ דל"ל לומר דרבא כמ"ד לאו מצוה אלא דאף אי סבירא ליה לרבא כמ"ד דטבילה בזמנה מצוה אפ"ה הוצרך לומר דשרי מטעם הואיל דקא רבא משני דמש"ה מתירים ב"ה אדם לטבול משום דמיקחזי כמיקר ומייירי אפי' שלא בזמנה כנ"ל ואהא מקשה תינח שבת יה"כ מא"ל למה שרי שלא בזמנו והוצרך לומר מטעם הואיל שרי אלא ע"כ ס"ל להתוס' דרבא נמי מייירי מטבילה בזמנה וכדברי הד"מ אבל מה שהקשה מהרש"א שם ונ"ל וק"ק דלפי מאי דס"ד השתא לפי קושיותם דמשום טבילה בזמנה מצוה שרינו איסור תיקון אמאי לא קשיא להו בפשיטות טפי דאימא רבא לא הדר אלא מטעמא דהואיל אבל טעמא דנראה כמתקן קאי ומיהו ס"ל אף בי"ה משום דטבילה בזמנה מצוה ויש ליישב דאי משום טבילה בזמנה מצוה לא ה"ל לחלק בין טבילת פלים לאדם לרבא אבל הך מתני' דכל חייבי טבילות כו' שפיר מצינו לאוקמי דאפי' פלים טובלין עכ"ל: ותירוצו תמוה מאד והוא דבר זר לומר אף בכלים טבילה בזמנה מצוה וכבר תמה ע"ז בס' פ"י שם ובאמת מעיקרא לק"מ דלא ניתא להו לומר בקושיותם דרבא הדר מטעמא דהואיל וס"ל דטובלין בי"כ משום טעמא דטבילה בזמנה מצוה דא"כ ה"ל חזרה בתרי מיילי דקא מעיקרא הוי סבר דאפי' אי טבילה בזמנה מצוה אפ"ה לא שרינו איסור תיקון וגם סבר דאמרינו הואיל והשתא נימא דהדר וסבר דמטעם טבילה בזמנה מצוה שרינו איסור תיקון וגם סבר דלא אמרינו הואיל מש"ה ניתא להו לתוס' לומר דרבא ס"ל טבילה בזמנה לאו מצוה דהשתא לא הוי חזרה אלא בחדא דמה"ט דהדר מהואיל ס"ל דאיסור לטבול בי"כ וכמ"ש מהרש"א שם אבל קא ודאי מוכח דס"ל להתוספות דרבא דאמר דאדם נראה כמיקר מייירי בטבילה בזמנה וכמ"ש"ל וכדברי הד"מ אלא דמ"מ מוכח דהתוספות לא ס"ל סברא זו שפתב הד"מ לדעת

ר"ת והפוסקים הנמשכים אחריו דא"כ ה"ל לתרץ דמש"ה לא מוקי הך ברייתא כמ"ד דטבילה בזמנה מצוה ורבא כמ"ד דאינה מצוה משום דס"ל להש"ס דאי לאו דס"ל דטבילה בזמנה מצוה לא הוי שרי משום מחזי כמיקר א"ו ס"ל להתוספות דאפילו אי טבילה בזמנה לאו מצוה אפ"ה שרי לטבול משום דמחזי כמיקר ודלא פהפוסקים הנ"ל אלא דאפתי י"ל דאף דס"ל להתוס' דאפילו מאן דאית ליה טבילה בזמנה לאו מצוה אפ"ה שרי אדם לטבול מטעמא דמחזי כמיקר ונא דלא אפשר למיטבול מבע"י אבל בדאפשר לא סמכינן על האי סברא דאדם נראה כמיקר ואין להקשות על מ"ש דס"ל להתוספות דאיכא לאוקמי דהא דמתיר ב"ה בטבילת אדם דמייירי בטבילה בזמנה דא"כ קשה איך אסרי ב"ש מלטבול הא בשמעתא דטועה ס"ל לב"ש דמטבילין אותה צ"ה טבילות ואי ס"ד דאסרי ב"ש אפילו טבילה בזמנה אם פן איך משפחת לה צ"ה טבילות הא בצרי לה יומא דשבתא א"ו דמודה ב"ש דטבילה בזמנה שרי' ומתני' דביצה דאסרי ב"ש מייירי שלא בזמנה הא לק"מ וכבר הרגיש בס' פ"י שם בזה ותירץ פיון דהני טבילות בטועה לא אתי אלא לקיים מצות טבילה בזמנה ומ"מ היא בטומאתה קיימא מספיקא לא מחזי כמתקן ע"ש ובלא"ה אנו מוכרחים לומר פן לפי שיטת התוספות הנ"ל דאי ס"ד דב"ש מודו בטבילה בזמנה דרשאי לטבול משום דטבילה בזמנה מצוה אם פן איך פתבו דמשום טבילה בזמנה מצוה לא שרינו איסור תקוני מנא אם פן איך פשיטא ליה להש"ס הכי הא חזינו דב"ש סברי הכי דאע"ג דאסרו טבילת אדם משום דמחזי כמתקן ולא ס"ל דאדם נראה כמיקר אפילו הכי שרי טבילה בזמנה ולמה לא נימא לב"ה פן דאף דהיכא דלא שייך דנראה כמיקר פגון ביה אפילו הכי שרי טבילה בזמנה א"ו צ"ל דס"ל להתוספות דשאני טועה דלא שייך מחזי כמתקן וכמש"ל: הנה אף שעשינו סמוכים להמנהג מ"מ העיקר בדברי הרמ"א וכמ"ש בפ"י ובנקה"כ דבמקום שאין מנהג אין להחמיר אפי' הנה לא באפשר לטבול מקודם ובא בעלה בע"ש או ביולדת אפי' היתה נקייה מקודם אלא שהמתינה מחמת שלא היתה לה פח כ"כ מותרת לטבול בשבת פיון שלא פשעה בהמתנתה זו: ועוד נ"ל דמ"ש הרמ"א דבמקום שאין מנהג אין להחמיר פנונתו דאפי' פשעה ולא טבלה ליל ה' או ו' מותרת לטבול בליל שבת פשעלה בעיר דמ"ש הרמ"א פגון שהיה אחר לידה הוא מדברי התה"ד ושם בס"ה מכוון דמייירי שהיתה יכולה לטבול ליל ה' או ו' אלא שהמתינה עד ליל שבת מפני שאז בקל למצוא לה רחיצה הגם שבס"ה רנ"ו כ' שהיתה ממתנת לפי שלא היתה לה פח הרבה עדיין וכמ"ש הט"ז בשמו פאן וזה דמאי קצת לאונס מ"מ בס"ה רנ"ה כ' שהמתינה מפני שאז בקל לה למצוא רחיצה וכן העתיק בד"מ הכי רס"י רנ"ה וכ' שם דאין להחמיר במקום שלא נהגו להחמיר א"כ גם פאן בהג"ה נתכוין לזה דאין להחמיר אלא במקום שנהגו להחמיר אפי' לא היתה לה אונס קצת מיהו הואיל והב"ח והט"ז מחמירים לגמרי יש להורות לכתחלה שלא תטבול אם עברה זמן טבילתה שקודם שבת במרד ובמעל בלי שום טעם אבל אם היתה לה שום טעם בהמתנתה משום סרף מצוה וכה"ג אפי' היתה טעם של טעות יש להתיר שתטבול בליל שבת במקום שלא נהגו להחמיר וכה"ג כ' בתשובת חה"ש סי' ע' וכ"ז אם בעלה בעיר אבל אם אינו בעיר אסורה לטבול וכמ"ש הרמ"א: עוד נ"ל דאפי' במקום שנהגו להחמיר כ"ז מייירי אם היא רוצה שתטבול בליל שבת אחר חשיכה אבל יכולה שתטבול ביה"ש דהא קיי"ל פל דבר שהוא משום שבות לא גזרו עליו ביה"ש ואף שא"א לכונן

שְׁתַּחֲוֶה טְבִילָתָהּ בְּבֵיהַ"ש מ"מ הָא יְכוּלָה לְטַבּוֹל מִבַּע"י סְמוּךְ לַחֲשִׁיכָה כְּדִי שְׁתַּבְּא לְבֵיתָהּ מִשְׁתַּחֲשֶׁף דְּשָׂרֵי לְדַעַת ר"ת וְאָף שְׂכ' הַש"ך בַּס"ק ו' שְׂיֵשׁ לְהַחֲמִיר שְׁלֵא תִטְבּוֹל עַד שְׁתַּחֲשֶׁף כְּדַעַת הַרְשָׁב"ם וּמְבֹאָר בְּדַבְרֵי דְאַפ"י בְּטוֹבְלוֹת בְּשָׂמִינֵי כ"כ מ"מ הָא מְבֹאָר בְּשׁו"ת עה"ג סי' כ' דְּכִינּוֹן דְּטַעַם הָאִסּוּר אֵינוֹ אֶלָּא מִשּׁוּם סְרָף בְּתָהּ שְׁלֵא תִרְגִּישׁ בְּאַמָּה שְׁטַבְּלָה סְמוּךְ לַחֲשִׁיכָה מִש"ה מוֹתֶרֶת לְטַבּוֹל בְּמִקּוּם אֲנָס אפ"י הֵיכָא דְלִיכָא אֶלָּא בְּיִטוּל עוֹנָה אַחַת וְעֵינָן מִש"ל מ"כ"ש בַּנ"ד בְּמִקּוּם שְׁנֵהֲגוּ לְהַחֲמִיר שְׁגַם בַּמ"ש לֹא תִטְבּוֹל דְּאִיכָא בְּיִטוּל ב' עוֹנוֹת דְּרִשְׁאָה שְׁתַּטְבּוֹל מִבַּע"י סְמוּךְ לַחֲשִׁיכָה וְע"ש שְׁמַתִּיר אפ"י בְּשִׁבְעֵי כ"ש נ"ד הוּא שְׂמִינֵי וּמִיָּהוּ אִם כְּבָר הִתְפַּלְלוּ הִקְהֵל תְּפִלַּת מַעְרִיב שְׁל שְׁבַת אַע"פ שְׁהַקְדִּימוּ לְהַתְפַּלֵּל מִבַּע"י יֵשׁ לְאַסּוֹר דַּאֲע"ג דְּקִי"ל דְּכ"ד שְׁהוּא מִשּׁוּם שְׁבוֹת לֹא גְזָרוּ עָלָיו בֵּיהַ"ש מ"מ אִם קָבְלוּ עָלֵיהֶם הִצְיָבוּר שְׁבַת חֲמִיר טְפִי וּכְמ"ש הַמ"א בַּא"ח סי' רס"א אֶבֶל קוֹדֵם שְׁקָבְלוּ עָלֵיהֶם הִצְיָבוּר שְׁבַת יְכוּלָה לְטַבּוֹל אַע"פ שְׁעֲדִינָן הוּא יוֹם גְּדוֹל הָא מְבֹאָר בַּב"י דַּמ"ש הַפּוֹסְקִים בְּשֵׁם ר"ח סְמוּךְ לַחֲשִׁיכָה הוּא ל"ד דְּקוֹדֵם לְכֹן נְמִי יְכוּלָה לְטַבּוֹל אִם אֵינָה בְּאָה לְבֵיתָהּ עַד שְׁתַּחֲשִׁיכָה אֶלָּא ר"ת אֹרְחָא דְמִלְתָּא נִקְט שְׁאַחַר שְׁטַבְּלָה מִיָּד הִיא בְּאָה לְבֵיתָהּ וּמִבֵּיא רְאִיָּה מִלְשׁוֹן הַמְרָדְכֵי ע"ש אָף שֶׁהַב"ח כ' דַּר"ת דְּוָקָא נִקְט סְמוּךְ לַחֲשִׁיכָה אֶבֶל לֹא קוֹדֵם לְכֹן מ"מ הָא מְבֹאָר מְדַבְרֵי שְׁכָל עֵינָר הַטַּעַם הוּא מִשּׁוּם סְרָף בְּתָהּ וְכִינּוֹן שְׁהַעֲלָה בַּס' עה"ג דְּהֵיכָא דְּאִיכָא בְּיִטוּל עוֹנָה אפ"י אֵינָה אֶלָּא בְּיִטוּל לִילָה אַחַת לֹא חִיָּיִשִׁינָן לְסְרָף בְּתָהּ וּכְמ"ש ל' א"כ בַּנ"ד שְׁרִיָּא וּבִלְבַד שְׁתַּבְּא לְבֵיתָהּ מִשְׁתַּחֲשֶׁף וְעֵינָן מִש"ל בְּשֵׁם תְּשׁוּבַת ח"צ וּבַט"ז סי' ת"ר: (ה) וְכֵן נִהְגוּ בְּמִקְצַת מְקוֹמוֹת.

וְאִם עֲבָרָה וְטַבְּלָה כ' בְּתַשׁו' חַה"ש סי' ע"ד בְּשׁוֹגֵג מוֹתֶרֶת בְּכָל עֵינָן וּבְמִזִּיד אֲסוּרָה לְאוֹתוֹ שְׁבַת וְאַח"כ מוֹתֶרֶת וּבִי"ט בְּכָל עֵינָן מוֹתֶרֶת אפ"י בְּמִזִּיד ע"ש וּבַס' מַנ"י הַסְּפִים לַמ"ש דְּבַמִּזִּיד אֲסוּרָה לְאוֹתוֹ שְׁבַת וְלַעֲנֵד נִרְאָה לְהַקֵּל בְּדִיעֵבַד אפ"י בְּאוֹתוֹ שְׁבַת פִּינּוֹן דְּכָל זֶה אֵינוֹ אֶלָּא חוּמְרָא וּמִנְהַג בְּעֵלְמָא וְרוֹב הַפּוֹסְקִים לֹא ס"ל הֵכִי וּכ"כ בַּמ"א בַּא"ח סי' שְׂכ"ג לַעֲנֵן טְבִילַת פְּלִים: עוֹד כ' שְׁם בַּס' מַנ"י דַּמ"ש בְּתַשׁוּבָה הַנ"ל דְּבַמִּקּוּם שְׁנֵהֲגוּ לְהַחֲמִיר אָף בִּי"ט אֲסוּרָה לְטַבּוֹל לְכַתְחֻלָּה שְׁלֵא יִדַע מֵאִין יוֹצֵא לוֹ זֶה לְאַסּוֹר בִּי"ט לְכַתְחֻלָּה פִּי בַתָּה"ד אֵין לְזֶה שׁוּם זָכָר וְגַם לְפִי הַטַּעַם שְׂכ' בַּתָּה"ד נ"ל דְּוָקָא שְׁבַת נְדוּק עַכ"ל וּבַסְּפָר סוֹלֵת לְמִנְחָה בִּיאָר דְּבָרֵי דְּפּוֹק חֲזִי מֵאִי עֲמָא דְּבַר שְׁנֵהֲגוּ לְטַבּוֹל בְּלִיל שְׁבוּעוֹת א"כ אֲזִינָן הַטַּעַם שְׁפַתָּב בַּתָּה"ד דְּהֵאִידָנָא נִהְגוּ לְהַחֲמִיר מִלְרַחוּץ מִיָּהוּ לַפ"ז אָף בְּשְׁבַת הָא חֲזִינָן מִפְּמָה חֲסִידִים וּפְרוּשִׁים שְׁטוּבְלִין עֲצָמָן בְּשְׁבַת אֶלָּא שְׂאִין מְזָה רְאִיָּה עֵינָן בַּמ"א א"ח סי' שְׁנ"ו ס"ק ח' אָף עַכ"ז הַנִּכּוֹן כְּדַבְרֵי הַמַּנ"י דִּישׁ לְחַלֵּק לַעֲנֵן מִיְחֻזִּי כְּמִתְקַן בֵּין שְׁבַת לִי"ט וּכְמ"ש בְּשׁו"ת ש"א סי' ט"ו וּבַהֲרַלְב"ח וּבְמִהַרְש"א בְּשִׁמְעָתִין דְּבִיצָה בַּמ"ש לְדַעַת הַרְמַב"ם ז"ל וְדַלָּא כַּס' ב"ה שְׂכ' בְּפִשְׁטוּת לְאַסּוֹר אָף בִּי"ט וְדִין זֶה אֵינוֹ אֶלָּא חוּמְרָא וְהָבִי דְּלֹא לוֹסִיף עָלֶיהָ: (ו) וּבְמִקּוּם שְׁנֵהֲגוּ לְהַחֲמִיר.

כ' הַש"ך צ"ע מֵה עֵינָן חוּמְרָא זֹו לְזוֹ וִי"ל דַּה"ק וּבְמִקּוּם שְׁנֵהֲגוּ לְהַחֲמִיר שְׁלֵא לְטַבּוֹל בְּשְׁבַת אֶלָּא בְּזַמְנָה מִמֶּשׁ וְכֵן בַּמ"ש מִטַּעַם שְׁלֵא לְהַרְחִיק הַטְּבִילָה מִן הַחֲפִיפָה וְכֵן בְּשְׁבַת אֵינָה יְכוּלָה מִטַּעַם דְּהוּי שְׁלֵא בְּזַמְנָה אֵין לְהַקֵּל עַכ"ל וּדְבָרֵי מְגוּמָגְמִים וּנ"ל בִּיאָר דְּבָרֵי כָּף הוּא שֶׁהָק' מֵה עֵינָן חוּמְרָא זֹו לְזוֹ פְּנוּנְתוֹ לְמֵה שֶׁהָק' ב"י דְּכִינּוֹן שְׁהִיא רוּצָה לְטַבּוֹל אֲזִי פֵּלֵא אֶפְשָׁר דְּמָיָא וְכֵן הַסְּפִים הַב"ח לְדַבְרֵי הַב"י וְכ' שְׂאִין לְהַחֲמִיר בְּזֶה פֵּלֵל אִם לֹא בְּמִקּוּם שְׁכָבָר נִהְגוּ בְּחוּמְרָא זֹו שְׁלֵא לְטַבּוֹל בַּמ"ש כְּשִׂאֵינָה בְּזַמְנָה מִמֶּשׁ עַכ"ל וְלְזֶה

נתפונן הש"ך בתירוצו שכ' דה"ק ובמקום שנהגו וכו' וכן במ"ש מטעם וכו' ור"ל דהאי וכן במ"ש ג"כ אמקום שנהגו להחמיר קאי שנהגו להחמיר שלא לטבול במ"ש אלא בזמנה ממש ובכה"ג הוא דכתב הרמ"א שלא לטבול במ"ש וכו' א"כ פשיטא ומאי קמ"ל הרמ"א א"בנה פאן לזה סיים הש"ך וכו' וכאן בשבת אינה יכולה וכו' ותיבת וכן ט"ס הוא וצ"ל במקומו וכאן ור"ל דעיקר רבותא הוא פאן דה"א דאף שהחמירו שלא לטבול במ"ש אלא בזמנה ממש היינו דוקא פשעברה במרד ובמעל שהיה בעלה בעיר ואפ"ה לא טבלה מש"ה החמירו שלא לטבול במ"ש אבל פאן שלא היה בעלה בעיר ובע"ש שפא בעלה לא היתה יכולה לטבול וה"א דבנה לא החמירו קמ"ל דאפ"ה אין להקל מיהו כ"ז במקום שנהגו להחמיר שלא לטבול במ"ש אלא בזמנה ממש אבל במקום שאין מנהג אין להחמיר וכמ"ש הב"י והב"ח: (ז) וכן אלמנה.

כ' הש"ך בשם מוהרמ"ל בתשובה סי' נ"ג דכלה בתולה שאירע ליל טבילתה בשבת דיש להתיר אף דנוהגין שלא לבעול בעילת מצנה עד אחר שבת משום דשאך מיני קריבות נמי מצנה הן ול"ד לאלמנה דהואיל ואסור לבוא עליה ביאה ראשונה בשבת מפרשישים אותה מפל שאך קורבות משא"כ בבתולה מ"מ טוב להקדים טבילתה קודם שבת וע"ש שהאר"י וכן נוהגין עכ"ל ועיין בט"ז ס"ק ו' שכ' דלא מהני באלמנה אפי' ניסת בע"ש ונתניח עמה בע"ש אפ"ה אסור לבא עליה ביאה ראשונה בשבת ועיין בחמ"ח באה"ע סי' נ"ה ובסי' ס"א ובבי"ש שם ובמ"א סי' של"ט ועיין בשו"ת ח"צ סי' ב' מ"ש הגאון מהרא"ב פי' על הירושלמי הנה שהביאו הפוסקים להוכיח דאין יחוד קונה באלמנה אלא ביאה ע"ש ובס' סולת למנחה כ' שבתשובה האר"י לקיים פל דברי החמ"ח: (ח) ויש מקילין.

לפי מה שפכתתי לעיל בכוננות הש"ך מ"ש הרמ"א דיש מקילין ר"ל אפי' במקום שנהגו להחמיר שלא לטבול במ"ש אלא בזמנה מ"מ פאן מקילין פיון שלא טבלה בשבת משום חשש איסור כ' הט"ז ס"ק ז' דזה קאי על הפוגס את האלמנה שפן הדין היתה אסורה בשבת אף שאז היה חל זמן טבילתה אבל בדין שלפני זה דהיינו במקום שנהגו להחמיר אחר לידה או פגון שלא היה בעלה בעיר עד שבת ודאי אסור גם במ"ש פיון שהיה אפשר לה לטבול קודם שבת ע"כ מ"מ לא ידעתי מי הם היש מקילין שכ' הרמ"א ומה שגורשם המ"מ ב"י ליתא דהב"י על עיקר הדין פליג וס"ל אפי' לא היה חשש איסור והיה אפשר לה לטבול מקודם אפ"ה יכולה לטבול במ"ש דכיון שהיא רוצה לטבול אז פלא אפשר לכוף מבע"י דמי ע"ש: (ט) ביום ז.

כ' הש"ך וז"ל משמע אפילו שתטבול סמוך לחשיכה ותבא לביתה משתחשף אסור פדעת הרשב"ם וסיעתו שכתבו הפוסקים שפכון להחמיר כדבריו וכו' הב"ח דאפילו ללכת מביתה לבית הטבילה מבע"י אסור והיינו פשהאשה רוחצת וחופפת בביתה והולכת למקום טבילה אבל פשיש מרחץ ובית הטבילה במקום א' ואשה הולכת מבע"י למרחץ שעה או שתיים קודם חשיכה ובאה לביתה אחר חשיכה אע"פ שהמרחץ ובית הטבילה קרוב וסמוך לביתה אין פאן משום סרף בתה דהבת יודעת שהיא שוהה ברחיצה ונחפפה במרחץ ואינה טובלת אלא משחשיכה עכ"ל מיהו פאגור כ' שהמנהג פאשפנז לטבול סמוך לחשיכה עכ"ל ואפשר דס"ל כר"ת וסיעתו דמותר לטבול סמוך לחשיכה רק

שְׁתָּבֵא לְבֵיתָהּ מִשְׁתַּחֲשָׁף וְכַדּוּמָה לִי שֶׁכֵּן נוֹהֲגִים מ"מ יֵשׁ לְהַחֲמִיר מִיְהוּ נִרְאָה דְּהִינּוּ
דְּנֻקָּא בְּיוֹם ח' דְּאָסוּר מִשׁוּם סְרַף בְּתָהּ לַחֹד וּבְכַה"ג מִיֶּקֶל ר"ת סְמוּךְ לַחֲשִׁיקָה אָבֵל בְּיוֹם
זֶה אֵין לְטַבֵּל כָּלֵל סְמוּךְ לַחֲשִׁיקָה וְיֵשׁ לְמַחֲוֹת בְּיַד הָעוֹשׂוֹת כֵּן עַכ"ל נִמְשָׁף אַחַר הַטּוֹר שֶׁכ'
דְּפִלּוּגְתָּא דר"ת וְהִרְשָׁפ"ם הוּא בַח' אָבֵל מִתּוֹס' בְּמַכִּילֵתִין דָּף ס"ז ע"ב מְבֹאָר דְּאָף בּו'ז
מִתִּיר ר"ת לְטַבֵּל סְמוּךְ לַחֲשִׁיקָה דְתוֹ לִיפָא לְמִיחַשׁ שְׁמָא תָּבֵא לִידֵי סָפֵק וּכְבָר הָעִיר בְּזֵה
בְּתֻשׁוּבַת עה"ג ס"א כ' וּבַח"צ סִימָן י"א וְכ' עוֹד בַּעַה"ג שֶׁם דְּאָפִילוּ לְהַטּוֹר דַּס"ל דר"ת
מוֹדָה לְהִרְשָׁפ"ם בְּשָׁבִיעֵי דְאָסוּרָה לְטַבֵּל סְמוּךְ לַחֲשִׁיקָה הוּא מִחֲשַׁשׁ סְרַף בְּתָהּ וְאֵע"ג
דר"ת לֹא חִיָּישׁ לָהּ בְּשִׁמְיָנִי ש"ה דְּחֲשִׁישָׁא רְחוּקָה הִיא שְׁתַּטְעָה ב' טְעִיּוֹת חֲדָא שְׁתַּסְבּוֹר
שֶׁהוּא יוֹם ז' וְעוֹד שְׁלֹא תִרְגִּישׁ שְׁאֲמָה טְבֵלָה סְמוּךְ לַחֲשִׁיקָה אָבֵל בְּשָׁבִיעֵי לִיפָא אֵלָא חֲדָא
טְעוּת שְׁלֹא תִרְגִּישׁ שְׁאֲמָה טְבֵלָה סְמוּךְ לַחֲשִׁיקָה וְהוּי חֲשִׁישָׁא קְרוּבָה וּמוֹדָה ר"ת דְּאִיפָא
לְמִיחַשׁ לְסְרַף בְּתָהּ לְדַעַת הַטּוֹר וּמִטְעַם זֶה הַחֲזִיק הוֹרָאת חֲכָם א' שֶׁהוֹרָה שְׁתַּטְבֵּל
בְּשָׁבִיעֵי סְמוּךְ לַחֲשִׁיקָה וְתָבֵא לְבֵיתָהּ מִשְׁתַּחֲשָׁף לְפִי שְׁהִיָּה בְּמַקּוֹם שְׁאֵין הַנָּשִׁים יְכוּלוֹת
לְטַבֵּל בְּתַחֲלַת הַלַּיְלָה כְּדַת שֶׁל תּוֹרָה מִחֲמַת שְׁמַקּוֹם הַטְּבִילָה הִיָּה חוּץ לְעִיר וְנִדְלָתוֹת
הָעִיר נִנְעָלוֹת מִיָּד בְּתַחֲלַת הַלַּיְלָה אֵע"ג דְּאָפְשָׁר לָהּ לְטַבֵּל בְּיוֹם ח' כְּמוֹ שְׁתַּיִקֵּן ר"א
בְּנֶרֶשׁ מִשׁוּם אֲרִיּוֹתָא וְכו' מ"מ כִּיּוֹן דְּאִיפָא בְּיִטּוּל עוֹנָה לִיָּלָה א' אִם תְּטַבֵּל בְּשִׁמְיָנִי מִש"ה
מִוִּתֵּר לְטַבֵּל בְּשָׁבִיעֵי סְמוּךְ לַחֲשִׁיקָה הוּא אֵיל דְּלִיפָא אֵלָא חֲשִׁישָׁא דְסְרַף בְּתָהּ דְּחִינּוּ
לַחֲשִׁישָׁא זֶה מִשׁוּם מְצַנֵּת עוֹנָה אַחַת כִּי בְּיִטּוּל עוֹנָה אַחַת נְמִי אֲנוּס הוּא וְהָא חֲזִינּוּ דְּדְחִינּוּ
חֲשִׁישָׁא דְסְרַף בְּתָהּ מִשׁוּם אֲנוּס וְכַמְבֹאָר בְּסִימָן זֶה מ"מ מִי שְׁרוּצָה לְהַחֲמִיר לְעַצְמוֹ
וּלְאַחֲרֵינָא הַרְשׁוֹת בְּיָדוֹ וְאֵין לְהַרְהֵר אַחֲרָיו וְאִם הוּא בְּמַקּוֹם שְׁיֵשׁ לְחוּשׁ לְתַקְלָה תַּע"ב
עַכ"ד וּלפ"ז נִרְאָה דַּה"ה אִם צָרִיקָה שְׁתַּטְבֵּל מִבַּע"י כְּגוֹן שְׁבִית הַטְּבִילָה הוּא רְחוּק
מִבֵּיתָהּ וְאָף שְׁטוּבְלַת מִבַּע"י א"א לָהּ לְבֵא לְבֵיתָהּ אֵלָא מִשְׁתַּחֲשָׁף נְמִי שְׁרָיָא דְהָא כ' הַב"י
דְּסְמוּךְ לַחֲשִׁיקָה דְנֻקָּט ר"ת הוּא ל"ד אֵלָא אִפִּי מִבַּע"י נְמִי שְׁרָיָא כִּיּוֹן שְׁאֵינָה בָּאָה לְבֵיתָהּ
אֵלָא מִשְׁתַּחֲשָׁף וְאָף שֶׁהַב"ח חוֹלֵק עָלָיו מ"מ מְבֹאָר מְדַבְּרִיו דְּמִטְעַם סְרַף בְּתָהּ אָסוּר לָהּ
לְפִי שְׁתַּרְגִּישׁ הַבַּת שְׁאֲמָה טְבֵלָה בְּעוֹד יוֹם גְּדוּל וְתַטְבֵּל גַּם הִיא כֵּן אָף שְׁבִית הַטְּבִילָה
יְהִיָּה קְרוּב לְבֵיתָהּ וְכִיּוֹן דְּמִשׁוּם סְרַף בְּתָהּ הוּא דְּחִינּוּ לַחֲשִׁישָׁא זֶה בְּמַקּוֹם בְּיִטּוּל עוֹנָה:
בְּשׁו"ת חה"ש ס' פ"ב הָאָרִיף וְדַחַק עַצְמוֹ בְּטַעַם הַמְּנַהֵג שְׁנֵהֲגוּ בְּכַמָּה קַהְלוֹת קְדוּשׁוֹת
בְּהַזְדַּמֵּן עַת טְבִילוֹת נָשִׁים בְּלֵיל שַׁבַּת שֶׁהֵן טוֹבְלוֹת בְּעוֹד יוֹם וּבְיֵשׁ קַהְלוֹת נוֹהֲגִין שֶׁהֵן
טוֹבְלוֹת בִּיהַש"מ וְכֵן הַמְּנַהֵג בְּפִרְקָפּוֹרְט וְהוֹלְכִים לְבֵיתָם בְּלֵילָה וְכְבָר עֲמַד ע"ז בַּס' בְּאָר
שְׁבַע בְּתֻשׁוּבוֹתָיו דָּף פ"ט ע"ב וְקָרָא תִּגְרָל עַל מְנַהֵג זֶה וְכ' שְׁיֵשׁ לְמַחֲוֹת וּלְבַטֵּל הַמְּנַהֵג
ע"ש שְׁמַסִּיּים וְז"ל אָבֵל בְּמַקּוֹם שְׁאֵין מְנַהֵג הֵס כִּי לֹא לְהַזְכִּיר מְנַהֵג זֶה וְדַכּוֹנְתִּיהָ אֵלָא
יֵשׁ לְנַהֲגַת כְּדָפְסָק בַּש"ע ס' קצ"ז וְאֵין לְזוֹז מְדַבְּרִיו עַכ"ד תְּשׁוּבוֹת חה"ש וְכ"כ בַּס' מנ"י
וְכ"כ בַּצ"צ ס' ס"ו דְּאָפִי יֵשׁ עוֹד דִּיּוֹרִים אַחֲרֵים בְּבֵיתָהּ חוּץ מִבְּנֵי בֵּית שְׁלָה וְהִיא
מִתְבַּיֶּשֶׁת מֵהֶם לְכָף רוּצָה שְׁתַּטְבֵּל בְּעוֹד יוֹם לְמַהֵר בִּיאָתָהּ לְבֵיתָהּ קוֹדֵם סְעוּדַת שַׁבַּת
שְׁלֹא יִרְגִּישׁוּ בָּהּ אִפ"ה לֹא יָפָה עוֹשָׂה וְרֵאוּי לְמַחֲוֹת וּלְגַעֲוֹר בְּהָעוֹשִׂין כֵּן ע"כ וְכ"כ בַּס'
סוֹלֵת לְמַנְחָה שְׁגַם הַגָּאוֹן מוֹהַר"ש מְפָרָאג ז"ל הִיָּה מוֹחָה מְאֹד בְּנָשִׁים הָעוֹשׂוֹת כֵּן מִיְהוּ
לְפִי מִש"ל יֵשׁ לְלַמֵּד זְכוּת עַל אוֹתָן הַטּוֹבְלוֹת בִּיהַש"מ וּבְכֵּין לְבֵיתָן מִשְׁתַּחֲשָׁף אִם עוֹשׂוֹת
כֵּן כְּדֵי שְׁלֹא יִרְגִּישׁוּ בְּהֵן שְׁאָר הַדִּיּוֹרִים שְׁבִבְתָּהּ דְהָא כ' הַרמ"א בְּתֻשׁוּבָה סִימָן כ"א דְהָא
דְּהִתִּירוּ חז"ל שְׁתַּטְבֵּל בְּיוֹם שְׁמִינֵי מִשׁוּם אֲבוּלָאֵי וְכַה"ג אֵע"ג שְׁהִיָּה אֲפְשָׁר לָהּ שְׁתַּטְבֵּל

בלילה ותלך לאור האבוקה משום אנושא דמלתא ולא היה בזה תקנות צנועים ע"ש אלמא דלא חשו לסרף בפה משום תקנות צנועים הרוצים להסתיר טבילתן מב"א ולמה שפתבנו בשם עה"ג דלכ"ע ליכא איסור שתטבול בשביעי סמוך לחשיכה אלא משום סרף בפה וכינן דאיכא תקנות צנועים לא חיישינן לסרף בפה ובה נתישב המנהג ודוקא כשפאה לביתה משתחשה וא"ל דשאני נדון דהרמ"א שלא היה שם תקנה אחרת כ"א שתטבול ביום משא"כ בנ"ד דהא אפשר לה שתטבול במ"ש ז"א דהא לכמ"ש עה"ג אין לחלק דאף משום ביטול עונה אחת לא חיישינן לחששא דסרף בפה ומה גם דלשיטת התוס' אליבא דר"ת אפי' בדליכא כל הני שריא למיטביל סמוך לחשכה וכדאי הוא ר"ת לסמוך עליו אפי' שלא בשעת הדחק ומכ"ש בדאיכא הני צדדים די"ל דלכ"ע שריא אכל היכא דליכא משום תקנות צנועים ודאי דאין להקל: בשו"ת ח"צ סימן מ"א נשאל ע"ד הנשים שהיו נוהגות לטבול בלילי שבת בחמין פדרפן בחול ובא חכם א' והתיר להן לטבול בע"ש מבע"י ביום ז' שלא נהיב דבנדאי לאו שפיר עבדי ועבר אדרבנן ולמקצת מרבנותא אפילו בדיעבד לא עלתה לה טבילה וכו' והטוב והישר הוא שתטבולנה בצונן כמו שטובלות הנשים ברוב מקומות ישאל ומה שאומרות מן האסטניסות מילי דכדי ניהו ושומר מצוה לא ידע דבר רע או תדחה הטבילה עד מ"ש או תפוג צינת המים לבד ולא תתחמם עד שיעור שיקרא להם מים חמים וכל אלו הם דרכים גכונים וישרים למוצאי דעת עוד אמרתי דרף א' והיא דרף רחוקה שתטבולנה ביהש"מ דקיי"ל דכל דבר שהוא משום שבות לא גזרו עליו ביה"ש אלא שעל דרף זה יש לי להשיב שהרי הרב"י ז"ל פסק פרבינו שמריה דס"ל דחמירא קבלת שבת שקבל בתפלה מן ביה"ש וע"ש שהאריה להשיג על פסק זה ומסיק וז"ל ומ"מ הלכה למעשה נ"ל לפסוק דבעסק מצוה כטבילת אשה והוא נשעת הדחק לפי דבריהן שאסטניסות ומפונקות הן וא"א להן בענין אחר מותר להן לטבול ביה"ש ומשום דלא תבוא לידי הספק לית לן למיחש דכדאי הוא ר"ת לסמוך עליו אפי' שלא בשעת הדחק ואפילו באיסור תורה כ"ש בגזרה דרבנן ובשעת הדחק ומה שרצה כת"ר לומר דע"כ לא שרי' ר"ת ז"ל אלא בטבלה בשמיני וכו' אף שדבריו מראין כן אין האמת כן כמו שמוכח למענין ומדקדק היטב בדברי התוספות פרק התינוקת דף ס"ז ד"ה משום סרף בפה עכ"ל: הנה מ"ש שם לדחות דברי הב"י שפסק פרבינו שמריה לאחר חזרה אין בדבריו שום הכרח לדחות דברי רבינו ב"י שפסק כן בש"ע סימן רס"א סעיף ד' והרמ"א לא הגייה עליו כלום וכן הוכיח המ"א שם ס"ק ז' מדברי מהרי"ו דס"ל ה"כ ומ"ש הט"ז בס"ת"ר הוא מושג כמ"ש בסוף התשובה שם אלא שפכר קדמו בזה המ"א בס"ק י"א בהשגתו על הכ"ג ע"ש ומ"ש עוד בס' הג"ל וז"ל וראיתי בס' מג"א הביא בשם בעל כה"ג מי שלא קבל שבת אפילו אחר פרכו מותר בשבותין וכתב עליו ולא עיין במרדכי שהרי הביא ראיה מהולכת שופר שהוא שבות ובאמת אותה ראיה איני מפיר דאיפכא מוכח התם דלמאי דבעי למימרשנתנו חכמים רשות לחזן הכנסת להוליך שופרו הא מותר להדליק את הנר לכל אדם אלא שאין משם ראיה פלל דהתם למאי דס"ד עדיין לא מיקרי קבלת שבת עד שיעור הולכת שופר לביתו עכ"ל עיקר השגתו הוא על המרדכי עצמו וז"ל המרדכי בסוף פ' ב"מ והיכא שרוב הקהל קבלו עליהם שבת המיעוט ע"כ נמשכים אחריהם ואסורים במלאכה וכ"כ ריב"ם דאם הקהל אומרים בע"ש פרכו שאין היחיד שלא היה בבהכ"נ יכול לעשות מלאכה אע"פ

שָׁאִין רוֹצֵה לְקַבֵּל עֲדֵינָן שְׁבֵת וְהִבִּיא רְאִיָּה מִפִּי ב"מ שְׁנַתְנוּ חֻכְמִים שְׂעוֹר לְחַזֵּן ב"ה לְהוֹלִיף שׁוֹפֵרוֹ בְּבִיתוֹ מִשְׁמַע אֲבָל אָדָם אַחַר אֲסוּר וּמִיָּהוּ יֵשׁ לְדַחְחוֹת עַכ"ל: וּבְאֵמֶת דְּבָרָיו תְּמוּהִים דְּאִיפְכָא מוֹכַח וּכְמַש"ל וּנְלַע"ד דְּרֵאִית הַרִיב"ם נְכוּנָה אֵלָא שְׂיֵשׁ ט"ס בְּלִשׁוֹנוֹ דְּהָא אֲמַרְיָנָן הֵתָם אַר"י ב"ח שְׁמַעְתִּי שְׂאָם בָּא לְהַדְלִיק אַחַר ו' תְּקִיעוֹת מְדֻלֵּק שְׁהָרִי נִתְּנוּ חֻכְמִים שְׂעוֹר לְחַזֵּן הַפְּנֹסֶת לְהוֹלִיף שׁוֹפֵר לְבֵיתוֹ ע"כ וּמִזֶּה הוֹכִיחַ הַרִיב"ם דְּהִיחִיד נִגְרַר אַחַר הַצִּיבּוֹר בַּע"כ אַע"פ שְׂלֵא קַבֵּל עָלָיו הַשְּׁבֵת דַּא"כ מִנ"ל דְּאָם בָּא לְהַדְלִיק מְדֻלֵּק דְּלִמָּא שְׂאָר כָּל הָעָם קִבְּלוּ עָלֵיהֶם הַשְּׁבֵת מִיָּד בְּתִקְיעָה ו' אֵלָא לְחַזֵּן הַפְּנֹסֶת נִתְּנוּ רְשׁוֹת שְׂלֵא יִקַּבֵּל עָלָיו הַשְּׁבֵת עַד אַחַר הוֹלְכַת הַשׁוֹפֵר לְבֵיתוֹ א"ו דְּהִיחִיד נִגְרַר אַחַר הַצִּיבּוֹר בַּע"כ וַא"כ אִי אֵיתָא דְּהַצִּיבּוֹר קִבְּלוּ שְׁבֵת מִיָּד אַחַר תְּקִיעָה שְׂשִׁית אַף לְחַזֵּן הַפְּנֹסֶת הָיָה אֲסוּר לְהוֹלִיף הַשׁוֹפֵר לְבֵיתוֹ אַע"פ שְׂבִדְעָתוֹ הָיָה שְׂלֵא לְקַבֵּל שְׁבֵת מִיָּד וּמוֹכַח שְׂפִיר שְׂאָם בָּא לְהַדְלִיק מְדֻלֵּק וְכֵן צָרִיף לְהַגִּיָּה בְּמֶרְדְּכִי כְּנִלְע"ד וּמַעֲתָה גַם דְּבָרֵי הַמ"א נְכוּנִים בְּהַשְׁגָּתוֹ עַל כֹּה"ג דְּמוֹכַח מְהֵא דְּאִפְּלוּ לְעַנְגָּן שְׁבוֹת הִיחִיד נִגְרַר אַחַר הַצִּיבּוֹר דְּהָא הוֹלְכַת שׁוֹפֵר אֵינָה אֵלָא שְׁבוֹת וּק"ל וְכִינּוּן שְׂכֵן אַף אִם הָאִשָּׁה עֲדֵינָן לֹא קַבְּלָה שְׁבֵת מ"מ הִיא נִגְרַרְתָּ אַחַר הַצִּיבּוֹר וְאֲסוּרָה וְאִפְּלוּ בְּשְׁבוֹת לְפָסֵק הַש"ע דְּקַבְּלַת שְׁבֵת חֲמִירָא מְבִיָּה ש"מ אֵלָא שְׂעֲדֵינָן י"ל דְּנָהִי דְּגָזְרוּ עַל שְׁבוֹת אַחַר קַבְּלַת שְׁבֵת מ"מ שְׂאֵנִי רְחִיצָה בְּחִמִּין דְּאִף מְשׁוּם שְׁבוֹת לִיכָא לִפְמ"ש הָרִי"ף בִּפ"ב דְּבִיצָה בְּשֵׁם הַגָּאוֹנִים דְּמַה"ט מִתִּיר רְחִיצָה בְּחִמִּין שְׂהוּחְמוּ מַעִי"ט דְּלֹא דְּבָר שְׂחִיבִים עָלָיו מְשׁוּם שְׁבוֹת וְלֹא מְשׁוּם רְשׁוֹת וְלֹא מְשׁוּם מְצָנָה הִיא אֵלָא גְזָרָה הִיא ע"ש וְכִינּוּן דְּאִף מְשׁוּם שְׁבוֹת לִיכָא י"ל דְּשָׂרִי אַף לְאַחַר קַבְּלַת שְׁבֵת וְכֹה"ג כְּתִבַּת הַמ"א שֶׁם דְּמִוֹתֵר אֲמִירָה לְעוֹבֵד כּוֹכְבִים אַף לְאַחַר קַבְּלַת שְׁבֵת אַף אֲנִי לֹא קִי"ל כְּהָרִי"ף בְּזָה וְכַמְבָּאָר בְּהַגְהוֹת רַמ"א בַּא"ח סִימָן תְּקִי"א וְנ"ל דְּהַחֲכָם שְׂהוּרָה שְׂתַטְבּוֹל מְבַע"י טָב הוֹרָה דַּאֲע"ג דְּלִכ"ע אֲסוּרָה לְטַבּוֹל בְּשַׁבְּעֵי מְבַע"י ה"מ כְּשֵׁהִיא יוֹצֵאת מִבֵּית הַטְּבִילָה מְבַע"י אֲבָל כְּשֵׁהִיא מִתְּעַפְּכַת שֶׁם עַד לְאַחַר חֲשֻׁכָה שְׂרִיָּא דְּהָא כְּתִבְתִּי לְעִיל שְׂדַעַת הַב"י דְּלֹר"ת לֹא קִפְדִּינָן אֵלָא שְׂתַבָּא לְבֵיתָה מִשְׂתַּחֲשָׁף וְאִף לְדַעַת הַב"ח דְּאֲוֹסֵר הָא כְּתִבַּת שֶׁם טַעֲמָא מְשׁוּם דְּפַעֲמִים בֵּית הַטְּבִילָה רְחוּק דְּרָף מִיֵּל אוּ יוֹתֵר וְאִם הִיָּתָה טוֹבְלַת בְּיוֹם הַשְּׂמָא וְדַאי אַף אִם לֹא תַבָּא לְבֵיתָה עַד שְׂתַחֲשָׁף יוֹדַעַת הַבַּת שְׂטַבְלָה בְּעוֹד הַיּוֹם גְּדוֹל אֵלָא שְׂשִׁהָתָה בְּדְרָף חֲזַרְתָּה לְפִי מְהֵלָף רַב מְמָקוֹם הַטְּבִילָה וְתַעֲשֶׂה כֵּן גַם הִיא בְּיוֹם ז' גַם כְּשִׁבִית הַטְּבִילָה יִהְיֶה קְרוֹב לְבֵיתָה וְתַבָּא לְיַדִּי סָפֵק אֲבָל כְּשִׂטְבֹּלְתָ סְמוּף לְחֻשְׁיָה גַם אִם הַבַּת תַּטְבּוֹל סְמוּף לְחֻשְׁיָה אַף כְּשִׁיָּהִי בֵּית הַטְּבִילָה קְרוֹב לְבֵיתָה מ"מ לֹא תַבָּא לְבֵיתָה אֵלָא מִשְׂחֻשְׁיָה עַכ"ד וְכ"ז אִם הִיא בָּאָה לְבֵיתָה מִתְּחִלַּת הַלֵּילָה אֲבָל אִם הִיא מִתְּעַפְּכַת בְּבֵית הַטְּבִילָה לְאַחַר שְׂחֻשְׁכָה בְּכַדִּי שְׂעוֹר טְבִילָה אַף אִם הִיא טְבִילָה בְּעוֹד הַיּוֹם גְּדוֹל תּוֹ לִיכָא לְמִיחַשׁ לְמִיָּדִי וְאִף הַרְשָׁב"ם לֹא נִחְלַק עַל ר"ת אֵלָא כְּשִׂחְזָרָה לְבֵיתָה מִיָּד כְּשִׂחְשָׁף וְכַמ"ש הַטּוֹר דְּטַעֲמוֹ שֶׁל הַרְשָׁב"ם דַּס"ל דְּאִיפְכָא סְרָף בַּתָּה כִּי הִיא תַשְׁעֵר מְהֵלְכָה מִבֵּית הַטְּבִילָה לְבֵיתָה וְנִמְצָא שְׂטַבְלָה בְּיוֹם עַכ"ד דְּזָה לֹא שְׂיָיָף אֵלָא הִיכָא דְּהִיא חֲזָרָה לְבֵיתָה מִתְּחִלַּת הַלֵּילָה אֲבָל לֹא כְּשִׂחְזָרָה מִבֵּית הַטְּבִילָה אַחַר חֻשְׁיָה כְּשִׂעוֹר זְמַן טְבִילָה וְאִף שְׂהַטּוֹר כ"כ בְּטוֹבְלַת בְּשָׁמִינִי מ"מ ה"ה וְהוּא הַטַּעַם בְּטוֹבְלַת בְּשַׁבְּעֵי דְּנָמִי לִיכָא אֵלָא מְשׁוּם סְרָף בַּתָּה לִכ"ע וְכַמְש"ל בְּשֵׁם בַּעַל עַה"ג כְּשֵׁהִיא מִתְּאַחֲרַת לְצֵאת מִבֵּית הַטְּבִילָה לִיכָא לְמִיחַשׁ לְמִיָּדִי וַא"ל דְּאִפְתִּי אִיפְכָא מְשׁוּם סְרָף בַּתָּה דְּהָא הַרְשָׁב"ם מְצָרִיף שְׂלֵא תַלְף מִבֵּיתָה מְבַע"י כַּמ"ש הַב"י ז"א דְּהָא

מתיר הב"ח פשיש מרחץ נחפיפה בבית הטבילה דרשא להקדים וכמש"ל וכ"ש בע"ש דצריכה להקדים ביותר מטעם החפיפה שצריה להיות בעוד יום גדול ובכה"ג הוא דהורה הקכם הנ"ל שתטבול מבע"י וטב הורה וכ"ש היכא שהיא מפונקת ואי לא שתטבול בחמין הנה נדחה טבילה ואיכא ביטול עונה דל"ח לסרה בפה פשיטא דמותר וכמש"ל עיין בתשובת ד"ש סימן ש"ח ושל"ח מיהו נראה דאף ביה"ש יש להתיר אפילו אחר שקבלו הצבור שבת וכמ"ש הגאון ח"צ ולא מטעמיה אלא כמש"ל דרחיצה בחמין לאו שבות אלא גזירה הוא ואף דאנן לא קיי"ל פהרי"ף בזה שהותר רחיצה בי"ט בחמין שהוחמו מעי"ט וכמש"ל לאו משום דס"ל דאסור רחיצה איכא שבות אלא משום דס"ל דכשגזרו ואסרו ברחיצה בחמין אף בי"ט גזרו משום הבלגין וכדאיתא במס' שבת ד"מ ובתוס' ובקרא"ש שם דס"ל דאסור מדאורינא בי"ט לעשות מים חמין לצורף רחיצה וא"כ כשגזרו על רחיצה בחמין משום הבלגין שהיו מתחממים בשבת ואמרו מע"ש נעשה אף בי"ט יש לגזור פן וכ"כ הר"ן שם אבל לכ"ע אסור רחיצה אינה אלא גזירה ולא משום שבות הוא לפ"ז י"ל דביה"ש אף לאחר שקבלו הצבור שבת שר"א ולולי דמסתפינא הייתי אומר דהא דקיי"ל דאסור רחיצה בחמין אפילו בחמין שהוחמו מע"ש ול"ש בכלי או בקרקע וכמבואר בא"ח סימן שכ"ו היינו דוקא בקרקע דדמיא לכלי שנשפף לתוך עוקה מים חמים או ע"י שמסיקין תחתיו ועיין ב"ח סימן שכ"ו בא"ח משא"כ מקנאות דעיקרון ממעין נובע צונן אלא ששופכין לתוך מים חמים להפיג צינתן אע"פ שלפעמים המים צוננים נעשו חמין מ"מ אין שם חמין עליהם דהא תמיד נובע מן המקור מים צוננים ואין עומדין בחמימתן אלא זמן מועט ל"ד לגזירות מרחצאות וראיה לזה דהא בגמרא שם אמרינן אמר ר"ח מחלוקת בכלי אבל בקרקע ד"ה מותר ומסקינן אי אתמר הכי אתמר אר"ח מחלוקת בקרקע אבל בכלי ד"ה אסור ופירש רש"י אבל בקרקע פגון אמבטאות של מרחצאות והן חמי אור מותר דבטלי לה מתורת חמין עכ"ל הא קמן דמעיקרא הוי סבר דר"ח ס"ל דבקרקע לכ"ע שר"א משום דבעלי לה מתורת חמין אלא משום דמותיב עלה ממעשה דאנשי טבריא דבקרקע הוי ע"כ דאיכא איתמר דבקרקע פליגי מ"מ י"ל דע"כ לא פליגי אלא בקרקע דומיא דכלי ששופכים מים חמים לתוך הגומא דומיא דמעשה דאנשי טבריא וכמו שפירש הר"ן שם בשם התוספות דהסילון נשפף לתוך עוקה וכמו שפירש"י פגון אמבטאות של מרחץ בהא הוא דלא בטלי מתורת חמין ואיכא גזירות בלגין דדמיא למרחצאות משא"כ במקנאות שלנו דעיקרון ממים צוננים הבאין ממקורן י"ל דבטלי מתורת חמין ול"ד למרחצאות וכ"נ מתוס' שם ד"ה והא מעשה וכו' שכתב דקרקע דהכא דאסר היינו דומיא דכלי וכו' ואף שכתב התם בנהר התירו וכו' משמע דוקא נהר ל"ד לכלי י"ל דלאו דוקא אלא ה"ה מעין (ובהכי יתישב דברי התוס' במס' מ"ק דף י"ט ע"ב ד"ה שאסר דאל"כ דבריהם תמוהים ע"ש) אלא דמסתפינא להקל אחר שכל הפוסקים סתמו וכתבו דאסור רחיצה בחמין בין בכלי בין בקרקע ולא פתבו שום חילוק מ"מ יש לעשות סניף להתיר ביה"ש מאחר שרבינו יואל בפרדכי ס"ל דהתירו שבות ביה"ש אפילו אחר שקבלו שבת וכל צדדי היתר הנ"ל יש לסמוך עליהם הן אם תטבול מבע"י ותמתין שלא תצא מבית הטבילה עד אחר חשיכה ותמתין בבית הטבילה משתחשף כדי שיעור טבילה או שתטבול ביה"ש אפילו אחר שקבלו הצבור השבת אם לא הנה אפשר לה לטבול מבע"י או שלא תהנה המים חמים

עד שלא יהא נקרא עליהם שם חמין רק פדי שתפיג צינתן וכ"ז בשבת אבל ביי"ט מותר
 בחמין שהוחמו מעיי"ט דהא רוב הפוסקים ס"ל דמותר אפילו בלא טבילת מצנה ואף
 דאנן נוהגין להחמיר מ"מ בכה"ג ובטבילת מצנה י"ל דשרי ואף דהמתירים לא התירו
 אלא חוץ למרחץ י"ל דלא אסרו אלא במרחצאות הקבועים לרחיצה משא"כ מקנאות
 שלנו דלאו לרחיצה עשונו אלא לטבילת מצנה הוי כמו חוץ למרחץ גם יש עוד טעם
 להקל ביי"ט ע"פ מ"ש בט"ז סי' תקי"ד ס"ק ב' אם יש ביטול עונה פגון שהיא מפונקת
 וא"י לטבול בצונן וע"ש ואף דלפמ"ש הט"ז שם הוא הלכה ואין מורין פן מ"מ בזה יש
 לצדד צדדי היתר שפתי לעיל ועיין בב"י א"ח סי' תצ"ו מ"ש בשם הר"ן דמותר
 לכבות הגר מפני ד"א ביום טוב ב' ע"ש שכתב דהספמת שאר הפוסקים אינו פן אף
 בספר פרי חדש אורח חיים ובספר אלי רבא שהורה להקל פדברי הר"ן ע"ש סי' תקי"ד
 ולפ"ז הנה מקום לומר דה"ה רחיצה בחמין ביי"ט ב' שרי אפי' בחמין שהוחמו באותו
 לילה דיום טוב ב' על ידי עובד פוכבים במקום שיש ביטול עונה אם לא תטבול בחמין
 ונהגו להחמיר ואין להקל: (י) משום סרף בפה.

שסברה שאמה טובלת ביום ז' ותעשה פן גם היא ואפי' אין לה בת דינא הכי דלא פלוג
 ופשוט הוא ש"ף כ' בס' פרישה זכה ד"ת טובלת ביום ז' מיד אחר הגז החמה דכתיב
 וספירה לה ז' ימים ואחר תטהר ומקצת היום ככולו ונראה מדכתיב וספירה דייק דזמן
 ספירה היא בתחלת היום (כצ"ל ותיבת הלילה שכ' שם הוא ט"ס דקיי"ל בפ"ק דמגילה
 דספירה ביממא היא) דכל יום ויום קאמר וספירה ואח"כ מיד תטהר והיינו בתחילת היום
 עכ"ל וכן פירש"י בגמ' ר"ש אומר אחר תטהר אחר מעשה תטהר אבל אמרו חכמים
 אסור לעשות פן וכו' פירש"י אחר מעשה פנין שספירה מקצת של יום השביעי תטהר
 ע"י טבילה עכ"ל ור"ל דאחר מעשה דקאמר ר"ש היינו מעשה ספירה וקאי אדלעיל
 וספירה ז' ימים וכינן שספירה תטהר ע"י טבילה והספירה היא בתחילת היום של כל יום
 ויום: ומזה אני תמה על מה שכ' בשל"ה דק"א הבאתיו לעיל סי' קצ"ו וז"ל וכן נהגתי
 כל ימי וצויתי לאשתי שתספור לעת ערב קודם שקיעת החמה היום היום א' לספירת
 לבונו וכו' וכן פולם עכ"ל דלמה צוה שתאמר פן לע"ע וטפי עדיף שתספור מיד אחר
 הגז החמה וכמו שאנו עושין בס"ע שאנו סופרין מתחילת הלילה אלא דהקא א"א לספור
 מתחילת הלילה דספירה ביממא היא וש"ה דכתיב תמימות תהינה ואי אתה מוצא שהן
 תמימות אלא כשהוא מתחיל מבערב משא"כ הקא הוא ביממא דוקא מ"מ ראויה להיות
 בתחלת היום וכדמוכח הקא ועיין בתוס' במכילתין דף ס"ט ד"ה שבועה לנדה: ועפ"י זה
 נראה לי ליישב מה שהקשו תוס' על פירוש רש"י במסכת זבחים דף כ"ט ע"א דאי התם
 ת"ר אם האכל יאכל מבשר זבח שלמיו אמר ר' אליעזר כוף אונף לשמוע במחשב לאכול
 מזבחו ביום ג' הפתוב מדבר או אינו אלא באוכל מזבחו ליום ג' אמרת אחר שכשר יחזור
 ויפסול אמר לו ר"ע הן מצונו בזב וזבה וש"י פנגד יום שהן בחזקת טהרה וכינן שראו
 סתרו אף אתה אל תתמה וכו' פירש"י בזב וזבה שפסקו והתחילו למנות ימי ספירה ומנו
 ד' או ה' ימים ואם ראו סתרו כל מנינן וכו' עכ"ל וכתב תוספות ע"ז וק' דאין זה חזקת
 טהרה אלא נראה דמירי בז' שלקו לאחר שטבלו עכ"ל ולפמ"ש גיחא דהא צריכין אנו
 להבין למה דקדק רש"י וכתב התחילו למנות ימי ספירה ומנו ד' או ה' ימים דהא מצי
 למימר והתחילו למנות ימי ספירה א' או ב' ימים וכו' ומ"ש דנקט הני דוקא ועוד דה"ל

למימר והתחילו למנות ותו לא לכן נראה דגם רש"י ס"ל דקונדם טבילה אין פאן חזקת טהרה ואדרבה חזקת טומאה איפא אלא היכא שפכר ספירה שלשה ימים איפא פאן חזקת טהרה לפי שהחזקה במעין סתום וכשיטת הפוסקים דלא תלינו לקתם תוך ג"י לספירה מה"ט משום דעדיין היא בחזקת מעין פתוח אבל אחר ג"י היא בחזקת מעין סתום ועדיין בחדושי הרמב"ן בס"פ התינוקת גבי הא דאמרין ואחר תטהר ע"ש ומה שכתב רש"י והתחילו למנות ימי ספירה ומנו ד' או ה' ימים ר"ל שפכר מנו ד' ורש"י לשיטתו דס"ל במסכת פסחים דפ"א דספירת לילה הוי ספירה ואם פן פשהתחיל למנות רביעי לספירה היינו בתחלת הלילה השייך ליום רביעי דהספירה ראויה להיות בהתחלתו וכמ"ש התוספות דלדין דסבירא לן דספירת הלילה לא הוי ספירה ראויה להיות הספירה בעמוד השחר וכמ"ש"ל אבל לשיטת רש"י דס"ל דספירת הלילה הוי ספירה ראויה להיות הספירה בהתחלת הלילה ואם פן פכר עברו ג"י שלמים שהיא בחזקת מעין סתום ומ"ש בחזקת טהרה ר"ל בחזקת מעין סתום ולענין זה היא בחזקת טהרה דתולין פתם דמעלמא אתיא וק"ל: פתב הש"ך מי שלא טבלה פראוי בענין שאחר ב' או ג"י צריכה לחזור ולטבול יכולה לטבול ביום ול"ח לסוף בטה: (יא) והפלות הטובלות.

כתב הש"ך נראה דהיינו דוקא לדין שהפלות אינו טובלות בז' וכמ"ש בסימן קצ"ו ס"ק י"ט וכ"מ במהרי"ל שם דמירי בכה"ג אבל במקום שהפלות טובלות בז' או לדין אם אינרע לה טבילה בז' כגון שנתקלקלה בימי ספירה דאז טובלת מיד לאחר ז' אינה יכולה לטבול ביום דהא ביום ז' לאו משום סוף בטה לחוד מיתסרי אלא משום שפא תראה ותסתור כל מה שלמפרע ונמצא זכה למפרע כדאי' בש"ס ופוסקים פנ"ל עכ"ל ובס"א א"מ תמה עליו דמה בכך שטבלה ביום ז' דהא פינו דאינו באים אצל החתן עד הלילה אף אם תראה ותסתור למפרע מאי חששא איפא ובס"א מנ"י פתב דאפשר ליישב דבריו דמ"מ ביום ז' גזרינו דאולי תבא אצל החתן ביום משא"כ ביום ח' דהוא רק גזירה משום סוף בטה לא גזרינו פולי האי גזירה לגזירה עכ"ל ודבריו נכונים ליישב דברי הש"ך אבל באמת אשתמיטתיה להש"ך דברי הגהות ש"ד שכ' להדיא בשם מהרי"ל דכיון דהפלות אינו באות אצל החתן ועד הלילה ליכא למיחש לא לדר"ש ולא לסוף בטה ע"ש אח"ז ראיתי בשו"ת עה"ג סי' כ' שהרגיש בזה וכתב שהש"ך שגה בראיה בזה עכ"ל ולפ"ז אין חילוק דלעולם הפלה יכולה לטבול ביום ואין חילוק בין, טבלה בשמיני או בשביעי וכ"כ בשו"ת פמ"א ח"ב סי' ד' להקל מסברא דנפשיה: (יב) אבל אחר החופה.

כ' הש"ך פלומר אע"פ שהיא טבילה ראשונה לבעל זה דינה כשאר נשים: (יג) דאיפא אונס. עדין בב"ח שכ' דפעמים יכולה לטבול בשביעי ביום מחמת אונס וכגון דבשמיני ותשיעי יותר איפא אונס דאפי' ביום אינו יכולות לטבול כגון שהוא יום איד שלקהם או פיצא בזה מפני פריצים ובשביעי יכולה לטבול ביום אבל לא בלילה מפני שסוגרים שערי העיר ובזו תוכל לטבול בשביעי ביום וצריכה להסתיר טבילתה מבעלה שלא ישמש עמה ביום ויבואו לידי ספק ועדין בתשובת חה"ש סי' נ"ו: (יד) יכולה לטבול בשמיני מבע"י.

ומבואר מתשובת הרמ"א סי' כ"א שהבאתי לעיל דאם אינה יכולה להצניע טבילתה ושיהיה אנושא דמלתא מקרי ג"כ אונס וא"כ מותרת לטבול ביום שמיני ותסתר טבילתה עד הלילה וכ"כ בשמו בספר סולת למנחה: (טו) אם עברה וטבלה בז'.

כתב הש"ך והב"ח פסק להחמיר פמקרי"ל והג"מ והגהו"ש ד בשם מור"מ דביום ז לא עלתה לה טבילה וצריכה טבילה שנית בלילה וטוב להחמיר היכא דאפשר פיון שפן גם פן דעת הראב"ד והג"מ והר"א בשם השאלות עכ"ל וכתב בספר ב"ה לפ"ז אותן הנשים שחל טבילתן ערב שבת וטבלה קודם חשכה ליל שבת אז לא עלתה לה טבילה וצריכה טבילה שנית בליל שבת וכן שמעתי בשם אב"ד הגאון מוהר"ר יהושע שהיה אב"ד ור"מ דק"ק קראקא שפסק הלכה למעשה והצריח טבילה שנית וזה פשוט עכ"ל מיהו מ"ש הש"ך שפן גם פן דעת הראב"ד והג"מ והר"א בשם השאלות ע"כ נמשך אחר דברי הב"י שפכת בס"י זה דתרי תנאי ניהו דהר"א לחוד והראב"ד לחוד וכן פפל בסימן זה כמה פעמים דהר"א מן המתירים לטבול בשביעי אפילו לכתחלה אבל באמת טעות נזדקרה לפניו שפכת לפניו בספר תה"א שהר"א מן המתירים והוא ט"ס וצ"ל שהר"ן"ה מן המתירים וכן הוא בספר תה"א בדפוס שלפנינו וכן הוא בהשגות הר"ן"ה על ס' בעה"נ שמתיר לטבול בז' ביום וכן כ' שר"א משבחא בנדה דאורייתא קאמר אבל הראב"ד כתב דברי רב אהא משבחא בסתם משמע דס"ל דאף בזה"ז שפולן ספק זבות הן וספורות ז"נ אפילו הכי לא עלתה לה טבילה בדטבלה ביום ז' וכבר הרגיש בזה הגאון מוהר"ש"ק ובס' מר שמואל: (טז) ומ"מ לא תשמש אפילו בשמיני עד הלילה ותסתיר וכו'.

ור"ל אפילו טבלה ביום שמיני מחמת אונס אפילו הכי תסתיר טבילתה עד הלילה ואף שפכת הב"י על האגור שממנו מקור דין זה שהוא חומרא יתירא מ"מ לא נחלק עליו וכן כתב הב"ח אחר שפכתתי פל זה ראיתי בספר דברי יוסף סימן ס"ד שפכת המנהג נתפשט ביניהם שטובלות בחמין בליל שבת ואין פוצה פה ומצפצף וטרח שם לקיים המנהג ואחר השקלא וטריא בסוף העלה שם דין זה בצ"ע ומצאתי בדבריו שם שהביא ראיה להתיר מהאי שפכתתי לעיל פיון שפכת הר"י"ף דאיסור טבילה בחמין לאו משום שבות הוא אלא גזרה משום הפלגין ומביא עוד שם וממהרד"ך בית כ"ב חדר ו' דהתיר לרחוץ המת בשבת על ידי אינו ישראל בחמין שהחממו מע"ש משום דלא אסרו אמירה לאינו ישראל אלא במקום שבות אבל גבי חמין שהחממו מע"ש דלא הנה אלא גזרה בעלמא ומעתה אפשר לומר שלא גזרו והעמידו דבריהם במקום טבילת מצוה: וכתב עוד די"ל פיון דאיכא צערא דגופא לטבול בצונן הו"ל מצטער שהתירו לרחוץ בחמין וכמ"ש הרמב"ם פ"ו ופסקו מרן בש"ע סי' ש"ז דמותר לומר לאינו ישראל להביא מים חמין דרוך חצר שלא עירבו לרחוץ בו המצטער ואף שאין שם צורך מ"מ מותר אף הקא בני"ד לא גרע דהא עיקר הטבילה מצוה היא ואם יעשנה בצונן יצטער עכ"ל ולענ"ד נראה דבריו נכונים לפמ"ש המ"מ שם ד"ט דכוננת הרמב"ם שאין כאן חולה פולל כל הגוף ולאספנת אבר אלא קצת צער ע"ש אלמא דהתירו רחיצה משום קצת צער ופשטיה דלישנא משמע דמיירי ברחיצת פל הגוף דומיא דקטן וכיון דלא גזרו ברחיצת חמין משום קצת צער כ"ש היכא דאיכא ביטול מצוה פו"ר וכן מבואר בדברי המ"מ פ"ב מהלכות שבת דין י"ד שפכת דאף על גב דסבירא ליה להרמב"ם שאין דוחין שבות אפילו שבות דאמירה לעובד פוכבים לצורך מילה פל שהוא לפני המילה מ"מ ס"ל דלרוחצו בחמין שחממו

אינו ישראל מאליו או עבר ישראל וחסממן בעצמו או עבר ישראל ואמר לעובד פוכבים וכו' בכל אלו מרחיצין אותו לפי שכל אלו מתירין אפילו לקריא ד"ת ואין בהם אלא משום גזרת מרחצאות ובמקום מצנה לא העמידו גזרתם וכן כתבו ז"ל עכ"ל וכן מבואר מדברי הלח"מ פ"ו ד"ט שהקשה על דברי המ"מ ה"ל שכתב להתיר רחיצה בחמין לפני המילה מטעם דאינה אלא משום גזרת מרחצאות אם כן מ"ט כתב הרמב"ם בדין י' דאין עולין באילן כדי להביא לו סכין למילה דהא נמי אינה אלא גזרה משום שמה יעלה ויתלוש ותיגרץ דהתם בחמין שהוחמו דומיא דשבות דשבות הוא דהגזרה היתה משום מרחצאות ומרחצאות התם גזרה משום הבלגין ע"כ אלמא דס"ל דאיסור רחיצה בחמין אינו אלא כמו שבות דשבות וכיין דקיי"ל דשבות דשבות שריא במקום מצנה אף זה כן ובאמת קו' הלח"מ מעיקרא לק"מ דשאני הא דאין עולין באילן שהוא משום שבות כדאיתא במשנה דביצה דל"ו ע"ב אבל איסור דרחיצה בחמין שאינו בסוג השבות כמ"ש בשם הרי"ף ואפשר שזה בכלל דבריו ובא ליתן טעם דלמה עליית אילן בכלל שבות משא"כ ברחיצה בחמין אף בלא"ה הטעם פשוט לחלק ביניהם ואין להאריך בזה וזה דלא פתשובת ח"צ שכתב ומה שעלה וכו' משום ביטול פו"ר לילה ואפילו באיסור אמירה לעובד פוכבים הלקה כדברי האוסרין עכ"ד וליתא דאיסור רחיצה קיל מאיסור אמירה לעובד פוכבים כדמוכח מדברי המ"מ ה"ל עכ"פ מבואר דס"ל להמ"מ דלא גזרו ברחיצת חמין במקום מצנה וכ"פ הטור בא"ח סימן של"א וא"ל דדוקא במילה הדין כן לפי שהיא עצמה דוחה שבת משא"כ בשאר מצות ז"א דהא הרמב"ם לא ס"ל הכי אלא דממילא ילפינו לכל המצות ואפילו להיכא שיש מקצת חולי או מצטער ועיין בש"ע סימן ש"ז דס"ל כן להלקה וכמ"ש הרמ"א שם וכה"ג כתב הר"ן רפ"ק דשבת גבי הא דתנו אין מעכבין את התינוקת מלתקנע אבל מתעסקין עמהו דכיין דתקיעת שופר לאו שבות היא שריא במקום מצנה ע"ש מפל הלין נ"ל דבמקום שנהגו לטבול בשבת בחמין אין למחות בידם פי יש להם על מה לסמוך ובפרט בזמן הזה דירדה חולשה לעולם וא"א להם בצונן ויש ביטול מצות עונה ומה גם יש להם מקום לסמוך על מ"ש לעיל דבמקנאות שלנו ל"ד למרחצאות דעיקר הטלת חמין אינה אלא להפיג צינתו ומעין הצונן הוא העיקר ובטלה שם חמין מעליהו אבל במקום שלא נהגו להקל יש לנהוג כמש"ל נשלם חלק ראשון מספר סדרי טהרה להלכות נדה.

השבח לאל והודאה לנורא עלילה והוא יזכני לגמור חלק שני המיוסד על חידושי גמרא מסכת זו ודיני חציצה וטבילה: